KÜRDİSTAN DAĞLARINDA
ÖZGÜR YAŞAM DENEYİMLERİ -1-

Tarihte Eşitlik Ordularının Yaratılmasına Doğru

ÖZGÜR KADIN AKADEMİSİ YAYINLARI

Özgürlüğü tutkuyla arayan
ve bu uğurda şehit düşen tüm kadınlara...

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ
1.BÖLÜM

A -) ZOR NEDİR? 11
B-) ŞİDDETİ DOĞRU TANIMLAMAK 15
C-) SAVAŞ VE ŞİDDET İLİŞKİSİ
1-) SAVAŞLARIN ORTAYA ÇIKIŞI 20
a-) EGEMENLİK SAVAŞLARI 21
b-ÖZGÜRLÜK SAVAŞLARI 25
c-ÖZEL SAVAŞ YA DA DÜŞÜK YOĞUNLUKLU ÇATIŞMA 29
2-SAVAŞ TEORİSİNİN GELİŞİMİ 33
3- SAVAŞ KÜLTÜRÜ VE YAŞAM 37
D- ORDULAR 42
1-ORDU MODELLERİ 48
a-Düzenli ordu 48
b-Yarı düzenli ordu 49
c-Gerilla ordusu 51
GERİLLANIN TEMEL ÖZELLİKLERİ VE EYLEM TAKTİKLERİ 53
d-FEDAİ SAVAŞI VE ORDU TARZI 57
e-KONTR-GERİLLA 58

2.BÖLÜM

İNSANLIĞIN YAŞLI ANASI ORTADOĞU 60
ORTADOĞU BİR KADIN COĞRAFYASIDIR 63
Ortadoğu'da Coğrafyaya Dayalı Uygarlıksal Gelişim 64
Ortadoğu'da Kadına Dayalı Uygarlıksal Gelişim Ve Neolitik Devrim 64
1-Neolitik Dönemin İdeolojik Kimliği Ve Özellikleri 69
2-Kadın Eksenli Sistem 71
3- Neolitiğin Barış Kültürü 73
4-Neolitiğin Gelişen Uygarlıklar Üzerinde Etkileri 75
5-Kadın Eksenli Sistemden Ataerkil Sisteme Geçiş (Görkemli Neolitikten Ayrılış) 77

3.BÖLÜM

-UYGARLIK TARİHİNDE ORDULARIN GELİŞİMİ 80
A-) Köleci Uygarlıkta Zor Aygıtı; ORDU 81
B-) FEODAL UYGARLIK VE ORTAÇAĞDA DİN VE MEZHEP SAVAŞLARI 92
-KÖLECİ DÖNEMDE KADIN VE ORDU 98
A-ŞİDDETİN VE ZORUN İLK HEDEFİ :KADIN 98
B- MİTOSLARA YANSIYAN ŞİDDET 99
C- C-KÖLECİ DÖNEM ORDULARINDA KADIN06
- FEODAL DÖNEM ORDULARINDA KADIN 108

ÇIĞIRINDAN ÇIKAN ŞİDDET 113
SINIFLI TOPLUM UYGARLIĞININ DORUK N.OKTASI KAPİTALİZM 115
KAPİTALİZMLE ORTAYA ÇIKAN YENİ BİR OLGU; SOĞUK SAVAŞ 120
DÜŞÜRÜLÜŞÜN DORUĞUNDAN TEKRAR AYAĞA KALKIŞ 121
SOSYALİST ORDU OLUR MU ? 125
1-) DEVRİM ORDULARINDA KADININ ROLÜ 130
A-) "ÖZGÜRLÜK, BAĞIMSIZLIK, VAR OLMAK; KADIN OLMAK İÇİN SAVAŞMAK" 130
B- VİETNAM'DA KADIN OLMAK 131
C- KÜBA SOSYALİST DEVRİMİNDE KADIN MÜFREZELER 132
D- ÇİN DEVRİMİNDE KADIN 133
E- CEZAYİR'DE SAVAŞMAK İÇİN SAVAŞI GÖZE ALMAK 135
F- FİLİSTİN'DE KADIN VE ÇOCUKLARIN TAŞ ORDUSU 135
G- GÜNEY AMERİKA'DA MİLİTAN RUHLU KADINLAR 137
H- İRLANDA CUMHURİYET ORDUSU (IRA) İRLANDA KURTULUŞ HAREKETİNİN KADINLARI 137
İ-ETA'YLA "HAREKETE GEÇİN KADINLAR" 138
İ- EZLN; YA BASTA! ARTIK YETER! 138
J- SOVYET DENEYİMİ VE KADIN TEVARİŞLER 140

4. BÖLÜM

UYGARLIĞIN İHANETİNE UĞRAYAN KÜRDİSTAN 142
1-KÜRT OLGUSU 144
2-NEOLİTİK DÖNEMDE KÜRTLER VE SAVAŞSIZ GEÇEN YILLAR 146
3-SINIFLI TOPLUM VE KÜRT ORDULAŞMASI...148
- KÖLECİ DÖNEMDE BAŞLICA KÜRT DEVLETLERİ VE ORDULARI 150
- MED'LER VE ZERDÜŞTLÜĞÜN KÜRT ORDU GERÇEĞİNE ETKİSİ 151
-FEODAL DÖNEMDE KÜRT ORDU GERÇEĞİ 154
- İSLAM ORDULARINDA KÜRTLERİN OYNADIĞI ROL 155
4-TARİHİ BERABERLİĞİN ÖYKÜSÜ, KÜRT-TÜRK İLİŞKİLERİ VE SAVAŞ KARAKTERİ 157
- OSMANLI DÖNEMİNDE İSYANLAR 159
- KUVA-İ MİLLİYE VE KÜRT SAVAŞÇILIĞI 161
- CUMHURİYET DÖNEMİNDE KÜRT İSYANLARI 162
- SONUÇ 168
a-Anaerkilliğin etkileri 168
b- Savaş Stratejisi-Meşru Savunma 169
c- Aşirete Dayalı Askeri Örgütlenme 169
d- Dağa Dayalı Savaş ve Gerilla Tarzı 170

KÜRTLERDE KADIN VE ORDU 173
1-Kürt Toplumsal Gerçeğinde Kadının Yeri 173
2-Kürt Ordu ve Savaş Yaşamında Kadının Yeri 177
3-Savaşların Kürt Toplumsal Gerçeği Üzerinde
Etkileri ve Kadının Durumu 180
KADININ TARİH DIŞINA ATILIŞI VE ŞİDDETİN İNSANLIĞA
KAYBETTİRDİKLERİ 184

ORTADOĞU'DA BİR ÖNDER 186
1-BAŞKAN APO'NUN SAVAŞ FELSEFESİ VE
ORDU YA.KLAŞIMI 188

5.BÖLÜM
ARGK BARIŞIN EBESİDİR 192
PKK'nin İdeolojik Kimliği 193
ARGK Sözün Silahla Sözleşmesidir 199
Neden Silahlı Savaşım, Neden Gerilla 200
ARGK Şiddetin Nedeni Değildir 203

6.BÖLÜM
GERÇEĞİN ADALETİN VE SEVGİNİN ARAYIŞÇILARININ ORDUSU;
KADIN ORDUSU 221
ORDULAŞAN KADIN ORDULAŞAN KÜRDİSTAN HALKIDIR 224
KADIN NEDEN DAĞA ÇIKTI 227
YENİ BİR TOPLUMU OLUŞTURMANIN ÖNCÜ MODELİ; KADIN
ORDULAŞMASI 228
KADIN ORDULAŞMASININ AMAÇLARI 231
1- Kadın Ordulaşması Cins Olarak Kadının Kendini Yeniden Yaratmasının
Zeminidir 232
2- Kadın Ordulaşması Toplumsal Dönüşümün Temel Gücüdür 233
3-Kadının Varolan Ancak Bastırılmış Ya da Egemenlikli Sistemin
Devamlılığı İçin Çıkarları Doğrultusunda Kullanılan Enerjisini, Özgür Bir
Yaşama Kanalize Etmenin Aracıdır 234
4-Kadın Ordulaşması Örgüt İçin Mücadele Vermede Temel Rol Oynar 234
5-Eşitsizliğin Kaynağını Ortadan Kaldırma
Özgürleşme Örgütlenmesidir 235
6- Kadın Ordulaşması Partimizin Önüne Temel Hedef Olarak
Koyduğu Özgür Yaşam Ve Özgür İnsan Projesini Gerçekleştirmenin
Garantisidir 236
ÖZGÜRLÜK ORDUSUNUN İLKELERİ 237
1-Yurtseverlik İlkesi 237
2-Özgür Düşünce, Özgür İrade İlkesi 239
3-Özgürlüğe Dayalı Bir Yaşam Paylaşımı İçin Örgütlülük İlke 240

4-Örgütlülükle Birlikte Mücadele İlkesi 241
5-Yaşamın Estetikle, Güzellikle Olan İlişkisi İlkesi 241
KADIN ORDU ÇALIŞMALARININ ÖRGÜTLENME MODELİ 242
ÖZGÜRLÜK ORDUSUNUN BAĞIMSIZ KADIN BİRLİKLERİ 243
Karargahlaşmaya İlişkin 243
Özgürlük Ordusunun İdeolojisi 244
Merkezileşme 244
Özgürlük Ordusunun Örgütlenmeleri 245
Komuta Anlayışımız 246
Eğitim Anlayışımız 246
Otorite Anlayışı 248
Özgürlük Anlayışı 249
Politika Anlayışı 250
İlişki Anlayışı 251
Kadın Ordulaşmasının Karakteri 252
Kadın Ordusunda Cins Savaşımı 252
İktidar Anlayışı 254
SİLAHLI MÜCADELE SAFLARINDA KADININ
GELİŞİM SÜREÇLERİ 255
1-Yüzünü Dağlara Dönen Kadınlar 255
2-Kadının Silahlı Savaşıma Katılım Tarihi, Toplumsal
Dönüşümün İlk Adımıdır 256
3-Kadının Silahlı Savaşımda Yer Alması Karşısında Gelişen
Toplumsal Tepkiler 258
4-İdeolojik Dönemde Kadın Katılımları ve Kadın Ordulaşmasını
Yaratan İlişki Gerçeği 260
5-Silahlı Savaşımda Kadın Gerillalar 262
6-Semir Provakasyonu Ve Kadının Kullanılması 265
7-Ülkeye Dönüş Ve Lolan'da Kadın Gerillalar 266
8-PKK III. Kongresi Ve Özgür Kadın Kimliğine Doğru 267
9-1989 Yiğit Kadın Planının Boşa Çıkarılması 269
Kadının Savaşta Yaşadığı Fiziki Ve Psikolojik Zorlanmalar 270
SAFLARA YANSIYAN FEODAL ANLAYIŞLAR 272
1-Kadın savaşamaz savaş erkeğin işidir 272
2-Klasik kadın-erkek ilişkilerinde ısrar 273
3. ARGK'de Eşarplı Kadınlar 276
SERHILDANLAR VE PKK'YE KADIN AKINI 278
BİR PARÇA ATEŞ TOPU 279
1992 GÜNEY SAVAŞI VE KADININ KENDİNİ ISPATLAMASI 281
KADIN ORDULAŞMASININ MANEVİ KOMUTANI 282
1993 YILI VE KADIN ORDULAŞMASI 284
A –Amed'de kadın ordudan atılıyor ('93 süreci 286
B-Zele Pratiği 288
Parti Önderliği'nin Kadın Kongresine Yönelik Talimatı 292

KADINA '93 HEDİYESİ KADIN ORDULAŞMASI 296
Eşitlik-Özgürlük Komitelerinin Oluşturması 299
Kadın Ordulaşmasına Tepkiler 300
Erkek Tarafında Gelişen Tepkiler Ve Zorlanmalar 302
Kadında Ordulaşmaya Karşı Gelişen Tepkiler Ve Zorlanmalar 303
Partileşme Ve Zafer Kongresi 306
ÖZGÜRLEŞEN TOPLUM İÇİN İLK DENEYİM YAJK 306
II. 15 AĞUSTOS KATILIMI VE KADIN (GÜNEY SAVAŞI 314
'96 ZAP PRATİĞİ VE YAJK KARARGAHLAŞMASI 315
6 MAYIS KOMPLOSU 317
FİNAL YILI 319
YAŞANAN KADIN ŞEHADETLERİ VE 14 MAYIS OPERASYONU 323
KOPUŞ TEORİSİ 324
KÖKLERİN DERİNLEŞTİĞİ YIL 1998 326
KADIN KURTULUŞ İDEOLOJİSİ 328
EYALETLER SOMUTUNDA KADININ YAŞADIKLARI 334
Botan Eyaleti 335
Garzan Eyaleti 339
Serhat Eyaleti 340
Dersim Eyaleti 341
Amed Eyaleti 342
Zagros Eyaleti 345
ULUSLARARASI KOMPLO 347
YENİDEN YAPILANMA KONGRESİNDE KADININ DURUMU 360
II. KADIN KONGRESİ 363
VI. KONGRE VE II. KADIN KONGRESİ SONRASI SÜREÇ 370
PKK OLAĞANÜSTÜ 7. KONGRE İLE YENİDEN KURULUŞ GERÇEĞİ VE STRATEJİK DEĞİŞİM 381
III. KADIN KONGRESİ ÖNDERLİKLE YENİDEN BULUŞMANIN İFADESİDİR 393

7.BÖLÜM
MEŞRU SAVUNMA STRATEJİSİ 401
MEŞRU SAVUNMA, 'BEN DE VARIM' DEMENİN ADIDIR 402
MEŞRU SAVUNMA ÇİZGİSİNİN TEMEL İLKELERİ 410

8.BÖLÜM
'ŞEHADETLER YÜREĞİMDE KABUK BAĞLAMAYAN YARALARDIR' 414
PKK ŞEHİTLER PARTİSİDİR 420
KADIN ORDULAŞMASININ ÇOCUK KAHRAMANLARI 459

9.BÖLÜM
RÖPORTAJLAR 468

DINA ‘93 HEDİYESİ KADIN ORDULAŞMASI 296
ik-Özgürlük Komitelerinin Oluşturması 299
n Ordulaşmasına Tepkiler 300
k Tarafında Gelişen Tepkiler Ve Zorlanmalar 302
nda Ordulaşmaya Karşı Gelişen Tepkiler Ve Zorlanmalar 303
leşme Ve Zafer Kongresi 306
GÜRLEŞEN TOPLUM İÇİN İLK DENEYİM YAJK 306
5 AĞUSTOS KATILIMI VE KADIN (GÜNEY SAVAŞI 314
ZAP PRATİĞİ VE YAJK KARARGAHLAŞMASI 315
AYIS KOMPLOSU 317
AL YILI 319
ANAN KADIN ŞEHADETLERİ VE 14 MAYIS OPERASYONU 323
PUŞ TEORİSİ 324
KLERİN DERİNLEŞTİĞİ YIL 1998 326
DIN KURTULUŞ İDEOLOJİSİ 328
LETLER SOMUTUNDA KADININ YAŞADIKLARI 334
n Eyaleti 335
an Eyaleti 339
at Eyaleti 340
im Eyaleti 341
d Eyaleti 342
os Eyaleti 345
VSLARARASI KOMPLO 347
İDEN YAPILANMA KONGRESİNDE KADININ DURUMU 360
ADIN KONGRESİ 363
KONGRE VE II. KADIN KONGRESİ SONRASI SÜREÇ 370
OLAĞANÜSTÜ 7. KONGRE İLE YENİDEN KURULUŞ GERÇEĞİ
STRATEJİK DEĞİŞİM 381
KADIN KONGRESİ ÖNDERLİKLE YENİDEN BULUŞMANIN
DESİDİR 393

ÖLÜM
BRU SAVUNMA STRATEJİSİ 401
BRU SAVUNMA, ‘BEN DE VARIM’ DEMENİN ADIDIR 402
BRU SAVUNMA ÇİZGİSİNİN TEMEL İLKELERİ 410

ÖLÜM
HADETLER YÜREĞİMDE KABUK BAĞLAMAYAN
RALARDIR’ 414
ŞEHİTLER PARTİSİDİR 420

ÖNSÖZ

DAĞLARA ÇIKAN KIZLAR GERÇEĞİ

Genç bir kızın özgürlük dağlarına çıkması, özgürlük amacının büyüklüğüne işaret eder. Orada bağımsızlığın, özgürlüğün şiddetini ifade eder. Hiçkimseyi özgürlük adı altında, iktidar güdülerine çare bulmak için biz dağa çıkarmıyoruz. Özgürlük adına genç kızın dağdaki varlığı da her türlü önyargıya, tabuya, tutuculuğa ve güdülerine yenik düşmüş insana karşı da bir büyük savaş iddiasıdır, çıkışıdır. Hepinizi denemek için böyle bir önemli olaya başvurdum, gücünüz varsa yürüyebilirsiniz. Geleneksel hastalıklarınızla, hakimiyet anlayışınızla beş metelik olmuş cinsiyetiniz ve cibiliyetinizle buraları karıştırmayı çalışırsanız imtihanı kötü verdiniz ve kaybettiniz. Onun için devrimcilerin eğitimi sırat köprüsünden geçmektir. Kimler güçlü çıkacak, kimler güçsüz? Kimler düşkün? Kimler yücelerde seyredecek, kimler özgürlüğe yol alacak, kimler köleliğe? Kimlerin özünde ne var? Ortaya çıksın diye bu cesaretli adımı attık. Çok yiğit olanlarla olmayanları, çok iradeye hakim olanlarla olmayanları, çok terbiyeli olanlarla olmayanları, çok amaca bağlı olanlarla olmayanları biraz netleştirmek için bu olayı geliştiriyorum. Bu çalışmayı öngörüyor ve yaygınlaştırıyorum. Değerlendiremeyenler, kendini düzendeki basit kişikiler gibi görenler, gösterenler, öyle yaklaşımda bulunanlar, buna alet olanlar şunu kanıtlarlar; 'Biz devrimi anlamadık, biz devrimin, savaşımın özünü bilmiyoruz. Verdiğimiz savaş amaçsız bir şiddet, onun hangi tür yaşamla bağlantısının olduğu pek kararlaştırılmamış bir şiddettir. Bilincimiz kıttır, irade gelişmemiştir. Duygular bir kötürümdür.' Bunlar açığa çıkıyor. Bir savaşçı için vazgeçilmez olan büyük duygular gelişmemiştir, seçici kabiliyet gelişmemiştir.

Kapasiteniz çok küçük olabilir, özgürlüğe el vermeyebilir, ama bu bizim devrimci değerlerden, amaç ve onun uygulama esaslarından vazgeçmemiz anlamına gelmez. Tam bu noktada Önderlik bir olaydır. Büyük bir eylem, büyük bir düşüncedir. Önderliğe göre olamayanların çıkmamaları gereken bir sahadır, özgürlük sahaları.

Dağlara çıkış, en çarpıcı bir özgürlük adımını atmak içindir. Buraya adım atanlar, bütün tutsaklaştıran zalimlerin, hükümdarların, diktatörlerin en büyüğünden en küçüğüne, en dünyaya hükmedenden, en evin küçük odasına hükmedenine kadar hepsiyle hesaplaşmak için, biz dağlara çıkışı uygun gördük. Orada onların eli uzanamaz. Orada onların elini kırmak daha kolaydır. Bunun için kızları özgürlük dağlarına yolculuyoruz. Burada kişinin kendisine ilişkin en özgür ifadeyi ve tutumu alması, en değerli kendini gerçekleştirme olarak görülüyor. Bu gözetiliyor ve bu temelde kurulacaksa yeni bir yaşam, yeni bir toplum, tümüyle özgür olanların seçici ve irade gücüyle kurulacaktır. Gerileştirilmiş, yok olmanın eşiğine getirilmiş bir toplumun, kesin özgürlük savaşı için gereklidir. Yine oldukça içi boşalmış kişiliği özgürleştirmek için gereklidir. Görülüyor ki özgürlük dağlarına çıkan kız meselesi çok önemli. Umarım bndan sonra, bunun üzerine daha çok düşüneceksiniz. Ben de daha fazla düşünmeye çalışacağım ve bazı doğru yaklaşımları derinleştirerek, daha güzel tutumları dolayısıyla tutumları ve ilişki tarzlarını yaratmaya çalışacağım.

Bir temel ilkelere ve uygulama esaslarına bağlı olanların sözleşmesi Önderlik tarafından onaylanıyor. Burada Önderlik bir kişi değil tabi, geleceğin toplumu adına,

tüm erkek ve kadınların adına bunu uygun görüp onaylıyor. Bağlı olamıyorsan, savaşamıyorsan, özüne ve biçimine dayanma gücün yoksa, ey erkek ve ey kız! Özgürlük dağlarındaki yaşamınız ve savaşımınız yeniden gözden geçirilmeye ihtiyaç duyuyor. Bu büyük imtihanı başarıyla verebilmeniz için, bir iç savaşı da daha fazla duygu ve düşüncelerinizle bu meselede gösterme gücünüzü, göstermeninizi zorunlu kılıyor. Önderlik savaşımının bu boyutta iddialı kadroların yanıt vermesi gerekiyor. Dağlara çıkış buna yanıt vermek içindir. İlişki bunun gerçekleşmesi içindir. Kanıtlandığında savaş ve yaşamınız onaylanmıştır. Savaşın hakkını verenler başarıyla altından çıkar.

İlke adamıyım ve kırk yıldır kendimi özgürleştiriyorum, güzelleştiriyorum, temizliyorum. Bütün yüce tanrıların ve tanrıçaların istediği kadar! Bütün yaşamımız bu yücelikler içindir. Bu çalışmayı ön görüyor ve yaygınlaştırıyorum. Değerlendiremeyenler kendini düzenden alıkoyamazlar.

Niçin kadın? Özgür yaşam için kadın! Niçin kadın savaşı? Her türlü eşitsizliğin ve köleliğin kaldırılması için kadın savaşı! Kürdistan'daki kadar, kölelik yaşamının kadında yarattığı tahribat, hiçbir yerde yoktur. Kadının kölelik temelinde yaşamı, belki de en beter işkencelerden daha kötüdür. Onun için kadının saflara gelişi çarpıcıdır ve büyük direniş, büyük cesaret örneği olması anlaşılırdır. Çünkü yüz yıllardan beri yoksun olduğu gücü, özgürlüğü kazanıyor. Bu da parayla pulla elde edilemez, bu açıdan yadırgamamak gerekir. Savaşın ateşi içinde, özgür kadın yaratmaya doğru gitmektir. Zaten savaşımın da en esas anlamı, budur. Bu anlamda vatanı kazanmak, özgür kadını kazanmaktır. Bu mutluluk verir, bir güç verir. Sanıyorum ki en doğru, en anlamlı işlerinizden birisi de budur. Büyük fedakarlıklar pahasına özellikle Zekiyelerden Zilanlara kadar en anlamlı eylemleri, kendi şahıslarında ve bütün bu zafer kişiliklerinde gerçekleştiren bu kahramanlıkların anısı temelinde, şehitler kervanıyla ulaşılan düzeyin, yine binlerce kadın militanla, bizzat savaş ateşi içinde kendini gerçekleştirmesini, böylesine gündeme koyarak ilerleme sağlamış bir özgür kadın gücü olmak her şeyden değerlidir.

Kadın kişiliğinde çözülmesi gereken önemli hususlar var ve biz bu işi biraz ilerlettik. Kadının tarih boyunca nasıl yitirildiği, aileye çekilen kadının aynı zamanda köleliğe çekildiği, kişiye mal edildikçe, kişilikten, özgürlükten uzaklaştırıldığı, toplumun tüm ekonomik işlevinden uzaklaştırıldıkça daha da bağımlı hale geldiği oldukça detaylı konuldu. Bunun doğal bir yapı gereği uluslar üzerine baskı, sömürü geliştirilerek birileri çok zayıf bırakılıp birileri çok üste çıkarılırken, cinsler arası da buna benzer bir baskı altına girme oluşmuş ve dolayısıyla kurtuluş, özgürlük isteyen her aşiret, hatta halk, topluluk gibi, kadın cinsinin de kendini kurtarma görevi vardır. şunu iyi görmek gerekir; kadının katılmadığı devrim başarıya ulaşamaz. Doğru, peki kadını nasıl katacaksın? Bir köle olarak mı? Kölenin en iyi bağımlılık kölesi olarak mı? Çünkü gelen bütün kadınlara baktım, hepsi bağımlı. Bu kadar bağımlılığın olduğu bir örgüt nasıl özgürlüğün örgütü olacak? Dili özgürlük istiyor, ilişkisi kölelik ilişkisi. Ve bu garip bir çelişkidir. Giderek çözümlemeyi derinleştirme ihtiyacını, bu nedenle hissettim. Kadınlara daha onurlu, daha eşit ve özgürce bir yaklaşım hakları ve bunların devrimle mümkün olduğunu, pratiğimde de defalarca kez gösterdim. Sonuç çok yüksek bir kadın katılımı, çok yüksek bir kadın ilgisi ve giderek zafere yürüyen devrim! Kaybedilen haklar, kaybedilen kişilikler öyle bir çırpıda güdülerle, bilmem ateş-barutla izah edilerek aşılamaz. Çünkü haysiyet, onur, şeref isteyen sizsiniz. Saygı-sevgi göstermeye layık bizler oluyoruz. Bu anlamda kadının devrimdeki başarısı kendi eğitim, ögütlenme ve eyleminin başarısıdır.

Hem parti hem ordu yapımızın içine kapsamlı bir sayıda kadın gücünün girdiği hem olumlu, hem olumsuz yönleriyle epey sorunlara, durumlara yol açtığı bilinmektedir. Hiç şüphesiz kadın da, her şeyden önce insandır ve kadınsız da devrim olmaz. Eğer savaşım özlü bir temelde yürütülürse, gerilla savaşımında kadının varolması ve kendi öz ordulaşmasıyla yer alması, Kürdistan devriminde, bir özgürlük savaşımında kayde değer ve oldukça dikkati çeken en önemli çalışmalarımızdan birisi olarak hem bir imkan haline gelmiş, hem de temel bir tarzı yakalamış bulunmaktadır.

Parti dışındaki her taraf, bir zindan gibi geliyor. Dolayısıyla kendisini parti içine atıyor. Ama bu kendi başına yeterli değil tabi. Bir çok zaafı içeriyor, köleci tarz işte. 'Gittim, katıldım, kurtuldum' anlayışına dayanıyor. Bunun bir bilinç ve örgüt işi olduğunu, aynı zamanda kendini yeniden yaratmak zorunda olduğunu görerek, katılım göstermesi gerekiyor. Yani kendiliğinden katılımı, bilinçli ve örgütlü katılıma dönüştürmek gerekir. Kadın devriminin ise işe karışmasıyla birlikte, sınıflı toplumun aşılması, savaşlara dayalı toplumun aşılması, yine bunun kaynağı olan sömürgeciliğin, emperyalizmin aşılması, ekonomik kültürel alandaki geriliğin ve yaygın sömürünün aşılması, kapsamlı kadın devriminin hedefleri olarak karşımıza çakıyor. Ve diyoruz ki, en büyük sosyal devrim kadın devrimidir ve hatta 21. yüzyıl, kadın devrimi yüz yılı olabilir. Kendisini çözemeyen insan, enerjisini açığa çıkaramaz ve enerjik olmayan da savaşamaz. Kadındaki hem durgun hem de hareketsiz, çözümsüz kişilik yapısı, bütün yönleriyle ortaya konulmadan, değil devrime çekmek, toplumsal yaşama çekmek bile, oldukça sorunludur. Kendi gerçeğimizdeki kadının tutukluğu, yaşamdaki iddiasızlığı, hatta çaresiz, zavallı ve bütünüyle geri toplumsal düzeyin ifadesi olması, ilginizin düzeyinin çok gelişkin olmasını ve çözüme yaklaşmayı vazgeçilmez bir yaşam ilkesi olarak, bellemenizi ortaya koyuyor. Yine ortaya çıktıki yaşam, farklı tarzda ele alınabilir ve güçlendirmeye götürülebilir. Alışılagelen, statükocu veya düzenin ön gördüğü yaşam, bir kader olmadığı gibi birey aleyhine en sakıncalı ve en tutucu tarzı ifade ediyor. Yine görüldü ki, özgür yaşam ve kadını, herkesten daha fazla devrimci olmaya götürüyor. Tartışmalar bunu son derece anlaşılır kıldı. Hem de böyle ilgiyle katılımı ortaya çıkardı. Temel yönleriyle, bazı yaklaşım yöntemleriyle birlikte, ele alınmasını anlatmaya çalıştık. Çok daha kapsamlı ele almak, özellikle de mücadele sürecinde bir çerçeve dahilinde hareket etmek, sizi ilerletecek, güçlendirecek, savaşın çizgisine çekecektir.

Size sahiplik, aleyhinize olan sahipliktir. Yalnızlık, kendi gücünüzü açığa çıkarma sizin, lehinize bir gelişmedir. Değerli bir adım. Zorlanırsınız, fakat bununla eşitlik-özgürlüğü yakalarsınız. Bir çok yeteneğinizi açığa çıkarırsınız. Cesaretiniz, fedakarlığınız, anlamlıdır. Gerçek bir özgürleşme modeli olur. özgüce dayalı, halkların kaderini tayin etmesi gibi, bir durum oluyor. Mademki halklar ordulaşarak, tam kurtuluşa gidebiliyor, cins olarak, ezilen kadın da ordulaşarak ve en azından siyasi-askeri ordulaşmaya ilişkin gücünü ortaya koyarak, kurtulabilir. Kendinizi kabul etmeme durumu, köleliği ifade eder. Genelde kendini örgütlemeyen halk ne kadar köleyse, kendini örgütlemeyen cins olarak da kadın, o kadar köledir. Örgütlemeye gidemezseniz ,mücadele edemezsiniz. Kendi gerçeğine değer vermeme, kimliğine değer vermeme, hep bağlılığa, güçsüzlüğe götüren yaşam tarzınızdır. Kadın ordulaşması, zaten bu anlamda genelde bir örgütlenmeyi ifade eder. Bu, ahbap-çavuş birlik anlamına gelmez. Daha çok sorunu görme, herkesin ortak amacı olan özgürlüğü yakalama, ona ulaşmayı ön görme ve ona çalışma, onun örgütlü gücü olma, durumunu ifade eder. Bunun gereğini duymayanların, özgürlük niyetlerinden kuşku duyulur. Mutlaka birilerine sığınmaya ve birilerine oyun yapmaya çalışırsanız

ki, bu da köleliğe hizmet eder. Ayrıcalıklı kadın olmak, farklı sınıfların gerçekliğini aramak, toplumda olduğu gibi, kadın sathında da, birliğe, örgütlenmeye gelmeme, yani o genel toplumdaki düzeyin kadında bir kez daha yaşanmasıdır. Kurtuluş isteyen ,örgütlenmeye derinden ihtiyaç duyar. Partinin bir kadrosu, en örgütlü kişidir. Bir kadro olma itibariyle, genel bir parti örgütlülüğü kadar, özelde de kadın özgürlüğüne dayalı bir örgütlenme, dayanışma vazgeçilmezdir. Güçlü sorunlar, amaçların gücüne dayanmadan çözüm bulamaz. Yabancılaşırsanız, başka amaçlara tabi olursunuz, ve böylece kaybedersiniz. Dolayısıyla kadın örgütlülüğüne, ordulaşmasına kesin değer vereceksiniz.

Siz tüm partililer, özellikle bayan yoldaşlar, kızlar, kadınlar!

Yeni bir yaşamı, yeni bir tipi yaratmakla karşı karşıyasınız. Kadın olgusunu işlerken içine düşülen sığca durumlara ve yine öze değilde çok ayrıntıya ilişkin yönlere ağırlık vermek oldukça hatalı yaklaşım ve tutumlara yol açar. Bundan olabildiğince uzak durmak, gerçeği en yalın ve özlü bir biçimde yakalamak büyük önem taşır. İlke düzeyinde biz bunu getirdik. Vatanseverliğin tutkunudur, özgürlüğün tutkunudur, partinin tutkunudur, Önderliğin tutkunudur, bunu esas alan bir tip çözümlemesine gidiliyor. Özgürlük burada yakalanıyor. Kadın ve onun içinde ağırlıklı olarak şekillendiği aile çözümlenmesi demek, bir yerde yaşamın çözümlenmesi demektir. Yaşamın siyasal ve askeri alanı kadar, kültürel, ekonomik, yine tarihi, kadar geleceği üzerine doğrularla gitmede temel bir halkayı yakalamak demektir. Kendi özgürlüğünü, kimliğini, kişiliğini, inkar etmek, ordulaşmanın olmaması demektir.

Hain, düşmanın askeri olan Kürtten, yurtsever ve kendisi için savaşan, Kürdü yaratmışım. Dünyanın en zor işi, sizi düşmanın koca-karısı olmaktan çıkartmak. Zaten aynen bir kocakarı durumuna getirilmişsiniz. Ya erkeklik dersiniz, aslında onun da düşman gerçekliği karşısında, karıdan farkı yok. Zaten ben, bu kadın teorisine de buradan ulaştım. Karılaşmış erkekleri gördükten sonra, kadın teorisini geliştirmeye çalıştım. Etrafımıza, kadın ordusunu kurmaya da kendimizi yatırdık. Hem de özgürlük ordusu, dünyada ilk defa denenen ve başarılmaya çalışılan, bir ordu girişimi. 'Kadın fanatiktir, duygusaldır, pek fazla ilkeye göre yaşayamaz' derler. Hayır, mücadele ilkeleri, en çok kadın için gerekli. Çünkü en çok buna o muhtaçtır. Askerliği yalnız erkeklerin işi olarak düşünmek, kesinlikle toplumun sınıflara bölünmesiyle ilişkilidir. Askerliği erkeğin eline vermek, egemen sınıf yaratmaktadır. Gücü eline alan erkek, askerliği eline alan erkek, kadını esirleştirmiştir. Askerileşmenizin özürlükle ne kadar bağlnatılı olduğunu görüyorsunuz. 'Kadın ordulaşması süstür, fantazidir' diyen kızları da gördük. Bir birey için, kadın ordulaşması süs olabilir, ama cinsin özgürlüğünden bahsediyoruz. Cinsin özgürleşmesi de ordulaşmasını şart kılıyor.

Kadın ordulaşmasının anlamı nedir? Neden gerekli görülmüştür? Gerekli görülmüştür, çünkü kadın ordulaşmasının her düzeyde kurumlaşması, eşitlik ve özgürlük için vazgeçilmezdir. Temel amaç; yaşamı eşitlik ve özgürlük temelinde geliştirmektir. Eğer kadın kendisini yeniden kazanmak istiyorsa, örgütlenmeye, erkekten daha muhtaç olduğunu anlamak ve kendi etkinliği içindeki örgütlenmeyi, ordulaşmayı, büyük bir istekle olduğu kadar tutkuyla ve sorumluluk anlayışıyla, başarmak zorundadır. Bunu ancak, kadının kendisi başarabilir. Çünkü erkek kendi hakimiyetini bozacağından korktuğu için, kadının güç olacağından korkar. Dolayısıyla kadını yüceltmeyi, bir ilke olarak benimsemesi hayatidir. Bu anlamda kadın ordulaşmasının anlamı, ilkeseldir ve bizim en değerli çalışmamızdır.

Toplumumuzun,şimdiden, yenilenme gücünün garantisidir. Ama bunun için, kendine daha fazla güvenmek ve tümüyle zayıflıklarınızı aşabilmekle göreceksiniz ki, sadece sizler değil, bu bitik, tükenmiş erkeği de eğer anlayışlısıyla, dürüstse, eğer gerçekten vatan için savaşıyorsa, onu değerli, belki başarılı bile yapabilecektir.

Dünya genelinde ordular, en temel siyasi güç kaynağıdır ve hepsi erkeklerden oluşmaktadır. Orduların erkekten oluşma düzeyi, genel olarak kadınların, bağımlılık düzeyinin ifadesidir, erkeğin oradaki hakimiyeti demektir. Hiçkimse bağlantısı yok diye, inkar edemez. Kadının çok küçülmüş kişiliğinin böylesi bir erkek ordusu anlaylışıyla bağlantısı vardır. Ezilen halklar için de tıpkı böyledir. Ordusu olan ezer. Eşitlik ordusu diye bir kavram yoktur. Eşitliğin olduğu yerde, ordular olmaz. Ordular, eşitsizliğin olduğu yerde çıkarlar. Birisi ezilenlerin ordusu, diğeri ezenlerin ordusudur. Bir yerde hep erkeklerin ordusu varsa, orada tam ezilmiş kadın gerçekliği, söz konusudur. Nitekim hayat bunu her yönlü doğrulamaktadır. O halde genel bir tespit ile, kadın ordulaşmasının, eşitlik için temel bir değer ifade ettiğini, görmek gerekiyor. İşte PKK zemininde geliştirilen kadın ordulaşmasının, dayandığı bilimsel tespit budur. PKK geleceğin özgür yaşamını, kadın ordulaşmasına dayandırmanın, en gerçekçi çözüm olduğunu görmüştür.

Niçin kadın ordulaşması? Sorusunun en net ve en yalın cevabı; 'en temel eşitlik aracıdır' olacaktır. Bununla kast edilen, başlangıçtan beri, yalnız askeri ordulaşma olmamıştır. Ekonomide, sosyal yaşamın bir çok kurumlarında da, siyasi olarak, özellikle kültürel alanda, az çok kadın ordulaşması, yani örgütlenmesi, olmadan, büyük eşitlik ve özgürlük problemine çözüm bulunamayacağı gerçeğini, PKK her zaman esas almıştır. Kadın cinsinin kurtuluşu, kadının kendi cins gerçekliği, öz karakteri temelinde, ideolojik, siyasal ve askeri anlamdaki örgütlülüğünü sağlaması, yani ordulaşmasıyla mümkün olacaktır. Bu anlamda ilk örgütlenme adımı olarak, ordulaşma olgusu, kadın özgürlüğünü yolunun açılması için, doğru bir tespittir. Bu adım siyasetin en yoğunlaşmış ifadesi olan savaş ve onun aracı olan ordu gerçekliğinde, çok katı bir gerçekliği açığa çıkaran, erkek egemenlikli sistemin katılığını kırmak açısından, ve kadının özgücünü açığa çıkarmak açısından ,önemlidir.

Kadın ordulaşması, cins sömürüsünü aşan ve erkekle olan bağımlılığını koparak, geleneksel yaşam tarzı yerine, özgürlüğü kendine esas almış, kadını ifade etmektedir. Kadının da, erkeğin karısı statükosundan kurtulması, gerekiyor. Bu ilk adımdır. Daha sonra son derece mücadeleci, kesin başarılı adımlarla, ordulaşmamız gerekiyor. Bunu becerirseniz güçlüsünüz, güçlü olduğunuz için de biraz özgürsünüz. O zaman insan olarak adlandırılabilirsiniz. Ve tanımın gereği yerine getirilmiş olur. Kadın ordulaşması tartışma aracıdır. Güzellik ölçülerini, yaklaşım ölçülerini, ortaya çıkarma aracıdır. Kararlaştırma aracıdır. Bir çok erkek yanlışlıklarına, kadının gücünü hazırlama aracıdır. Kendi özgürlük dünyanızı, programlaştırma, onu hayata geçirmede iddialı olma aracıdır. Bunların da özgürlük için ne kadar önemli olduğunu, bu kadar tekrarlamama gerek yoktur. Toplumsal kurtuluş, cinsin kurtuluşyundaysa bu kurtuluş salt siyasal örgütlenmelerle değil, askeri örgütlenmelerle sağlanılacaktır. Siyasete ve askerilğe yüzde yüz damgasını vuran, erkek gerçekliğine karşı, kadının da rengini verdiği örgütlenmeleri yaratmak, gerekli ve hayatidir. Ben gerçekten sosyalist yaklaşımları özenle uygulama çalışıyorum. Hatta geliştirmeye çalışıyorum ve de kadına uyguluyorum. Reel sosyalizm bile tam uygulayamadı. Biz oldukça kapsamlı bir biçimde uyguluyoruz. Reel sosyalizmde ,kadın ordusu yoktu, orduda kadın yoktu. Devletin bir çok kurumunda kadın yoktu.

Anlayışta yoktu, pratikte daha da yoktu. Biz burada hem büyük bir anlayış içinde yer veriyoruz, hem de pratiği de adım başı geliştiriyoruz. Yine de gerçekten, kendi başına büyük bir Önderlik mücadelesi olan, böyle bir ordulaşmayı ,büyük bir değer olarak anlamalısınız. Sadece sizi bir askerliğe, orduya doğru çekmekle değil, özellikle en temel konularda, psikolojinizde özgürlük yaratmak, cinsiyette bir özgürlük yaratmak, çok önemli. Sizi, çok ucuz bir cinsel malzeme olarak, kendinizi sunmanızdan, büyük ahlaktan uzaklaştırıcı toplumun, köleleştirici, bitirici, özelliğinden kurtarıyoruz. Bunun büyük sonuçlarını, sonradan görürsünüz. Parti kurtuluşa gittikten sonra, ne kadar temelli bir yaklaşım içine girildiğini bilecek, bu sevgide eşit-özgür koşullarda, yeniden ilişkilenme ve yapılanmalar ortaya çıktıktan sonra, bu değerlendirmelerin ne anlama gelidiğini, daha iyi bileceksiniz.

Kadın ordulaşmasının esas özü, toplumsaldır, hatta kültüreldir. Bu ordulaşma, askeri-siyasi alanda, bu çerçevede rolünü oynarsa, yansıyabilir. Yoksa kadın ordulaşması, dar bir askeri yaklaşımla izah edilemez. Kadın ordulaşmasında anlaşılması gereken; ideolojik-siyasi-sosyal-kültürel katkısıdır ve özgürlük örgütleşmesidir. Dolayısıyla kadın ordulaşması, kaba anlamda bir ordulaşma değildir. Aksine, ortaya çıkışından günümüze kadar gelişen ordu mantığına, bir eleştiridir. Askeri ordulaşmadan tutalım, her düzeyde kadın ordulaşması. Sanıyorum birey olarak güçlenmek yetmez. Kurum olarak, güçlenmek gerekir ve her düzeyde ordulaşmanızı, kurumlaşmanızı sağladınız mı, erkek egemenlikli etkilere karşı, kişilere karşı, çok iddialı bir duruma gelirsiniz. Her şeyden önce sağlam kadın yoldaşların, varlığına ihtiyaç vardır. karar gücü, üretim gücü gerekir. Tek tek erkeklerin zihniyetine, kocanın ve yetersiz yoldaşın iyi niyetine sığınarak, siz çözüm bulamazsınız. Ordunuza, örgütünüze dayanarak, çözüm bulmanız, en gerçekçi tarzdır. Düşünmek, tartışmak, kararlaşmak bu işin icaplarıdır.

Kadın ordulaşması, genelde, gerilla ordulaşmasının bir parçasıdır. Ordulaşma içindeyiz, ama bir de özgünlüğü var. Bu özgünlüğü de, gerilla ordusuna yansıyacaktır. Nedir? Toplumda olduğu gibi, tümü ile erkeklerin inisiyatifinde, oldukça bilinçli veya kendiliğinden onların himayesinde, hakimiyetinde olan bir gerilla ordusu değil, kadının da düşündüğü, tartıştığı, yönettiği, örgütlediği, denetlediği bir ordu gücüne kavuşarak, gerilla ordulaşmasında yerini tutması, daha gerçekçidir ve özgürlük talepleriyle bağlantılıdır. Çok ayrı bir kadın örgütü, savaşı yok, paraleldir. Hedeflere, ortak yürüyebilirler. İş bölümü yaparlar, birbirlerine destek dayanak sunarlar, ama iç içe karışıp erimezler.

Uzun bir süre teorik faaliyetin, ideolojik-politik çalışmanın, böyle çizgi düzeyinde, ısrarlı takibi, gerçeğimizin, hiçbir toplumsal-ulusal gerçekliğe benzememesi nedeniyle, olmaktadır. İşte kadın kurtuluşu sorununda yüksek bir teorik-ideolojik-siyasi yaklaşım göstermemizin nedeni, bu nedenle böyle olmakta, daha fazla kavrayış gücü geliştirmemizi, gerekli kılmaktadır. Tarihten kopmanın, çağla bağlantının kesilmesinin ,direkt bir sonucu oluyor. Partimiz de tamı tamına, bu somut gereçeğe bağlı olarak, sorunu böyle koyma, çözüme bu temelde gitme, gereğini duyuyor ve yapıyor. Kararlaştırılacak durum, tarihsel, toplumsal çerçevesi iyi kurulmuş, tüm yaşama katkı sunan, tabii ki bunu savaş gerçeğimizle bağlantılı ele alan derin bir yurtseverlik, particilikle birlikte, söz konusu eden, bundan aşağısına tenezzül etmeyen, soylu, yüceltici bir kararlaştırma oluyor. Bireysel değil geneldir, toplumsaldır, ulusaldır. Tekrar vurguluyorum, erkek yaklaşımlarının da düzeltilmesi, özgürleştirilmesi, eşitleştirilmesi durumu, söz konusudur. Kararlaştırmada, bunun da önemi çok açıktır. Kadın sorununda kurtuluşu, bizzat kendi düşünce örgütü,

eylemiyle yürütmesi gerekitiği açıktır. Bu konuda, öz gücü açığa çıkarıp konuşturması, büyük önemi taşır. Kadın ordulaşmasını, örgütleşmesini geliştirerek, özgürlüğün garantiye alınması açısından, geleceğe ertelemeksizin, günlük olarak, halen şimdi gerçekleştirmek açısından, büyük öneme haizdir. Günlük olarak özgürlük eylemimizi ruhta, düşüncede, örgütlemede, yaşamda sağlamakla, özümsemekle yaşatmakla, sorumlu oluduğumuz, çabalarımızın gittikçe sürekli ve yoğun olduğunu kavrarsak, gerçek bir kurtuluş faaliyetinden bahsedebiliriz. Kimliğimize, özgürlüğümüze, taleplerimizin-amaçlarımızın gerçekleşmesine, gerçekçi bir tarzda katkı sağlayabiliriz. Yapabileceğiniz çok önemli görevler var. Onlara karşı, başarı şansı verdirin. Bir çok imkan hazır sunulmuştur. Hiç olmazsa onu, kendi gelişmenize dönüştürün, kolay yenilmeyin, kendinizi düşürmeyin, seviyenizi sürekli yükseltin. Siz kadınlar, oldukça toparlanma şansını yakaladınız. Bu bir özgürleşme imkanı veriyor. Her türlü erkek egemenliğine, düşürücü, horlayıcı, etkilere karşı iyi bir fırsattır. Bunun için örgütleşin, ve hatta, kadın ordulaşmanızı yetkinleştirin, diyorum.

Kadın hareketi, her alanda varlığını duyurmaktadır. Kadın kadrolar, savaşçılar, fedakarlıklarıyla, cesaretleriyle, şehadetleriyle, kendilerini oldukça kanıtlamışlardır. Bunun yanında, kölece yaklaşımların, düşkünlerin bu sorun etrafında, kadın kişiliği veya erkek kişiliği temelinde, kendisini gösterdiği ve en önemli kayıplara yol açtığı da, bilinmektedir. Sanıyorum, bu kaybettiren komuta tarzı ve gereklerinin yerine getirilememesinde, kadın konusunun en önemli bir zaaf teşkil ettiğini bilmekteyiz. Özellikle kadın için söylenebilecek, öz güçlerini, birlik anlayışlarını kendi karar ve inisiyatifleriyle geliştirmedikleri için, kayıplarda biraz artma vardır. Şüphesiz genel taktik yetmezlikle birlikte, kadın birliklerinin kendilerini daha iyi örgütlemeleri, taktiğe, inisiyatife, yetkin yaklaşmaları da bunda rol oynuyor. Bu nedenle, geçen yıllardan beri, fiziki dayanıklılık, öz irade, taktiğe inisiyatifli, kendi kavrayış gücüyle yaklaşmalarına ve bunun için deneme-sınamayı güçlü yapmalarına, vurgu yapmıştık.

Yaşam tutkusu büyük olanlar, ideolojik derinliği olanlardır. Yaşama çok değer verenler, savaşı da çok güçlü değerlendirebilirler. Yaşam umudu çok güçlü olanların, pratikleşmemesi düşünülemez. Dolayısıyla kadının, bu konuda da, sürükleyici olması gerekiyor. Özgür yaşam tutkusunu ,en çok hissetmesi gereken kesimdir. Savaş ortamı, en iyi üreten ortamdır. Çürük yanlarla, sağlam yanları, açığa çıkarır, dolayısıyla bu da bir şanstır. Pratik savaş düzeyi, kendinizi hızlı geliştirmeniz için, iyi bir fırsattır. Fakat bir çok savaşçımızın, bunun değerini takdir edemediği, daralmalar, tıkanmalar yaşadığı ve hatta ilkellikten kendini kurtaramadığı, görülmektedir. Bu asla kabul edilemez. Çünkü savaş ortamı kadar bilinçlendirici, başka bir ortamdan bahsedemeyiz. Kadının, savaşta bu düzeyde yer alması, bir şans olarak değerlendirilmelidir. Kişilik, tarihin bütün geriliklerini, özellikle toplumun kadın boyutunda da dayattıklarını, böyle savaşımlarda görebilir ve belki de yıllarca sağlayamayacağı bir bilince ulaşabilir, özgücünün farkına varabilir. Bu anlamda bu süreçler, çok öğretici süreçlerdir. Eğer hakkı verilirse, aslında yaşamın yeniden, özgürce ele geçirilmesidir. Zorluklar, bu tip süreçlerin doğası gereğidir ve bu tip zorlukları, büyük bir öğreticilikle ve irade keskinliğiyle aşmadan, yeni kişilik, yeni özgür yaşam da, olmaz. Kolay bir yaşamın, fazla özgürlük yaşamı olmayacağı kadar, yoğunlaşmayan bir savaşımın da ,başarı şansı olamaz. Kaldıki bu haliyle, bu savaşım süreçlerimiz en ideal bir laboratuvar gibidir.

Savaş ortamı, normal toplumsal koşullarda hiç farkına bile varılmayacak kişilik, benlik ve onun özgürlük sorunlarına, muazzam bir çözüm imkanı veriyor. Özellikle bizim savaş ortamımız, bu konuda çok ideal bir ortam sunarken, uzun bir süreden beri yüzeysel, tek yanlı yaklaşılması, devrimin özgünlük ve özgürlük boyutunun terk edilmemesi, yılların heba olmamasına yol açtığı gibi, çok önemli gelişme olanaklarının, farkına varılmasına da neden olmuştur. Kadınlar da, savaşçı kişiliğini öz örgütlenmelerini geliştirmeden, savaşta gerçek özgürlüğü yakalamadan, yönetimlere dayanarak, bazı erkeklere dayanarak, yaşayabileceklerini sanıyorlarsa, yanılıyorlar. Üzerlerine amansız gidilecektir. Ben fazla olduğunu sanmıyorum, ama bu yönlü yaklaşım içinde olanların, azda olmadığını biliyorum. En başta kadın birliklerimizin, kendilerinin komuta ve yapısıyla, feodal kişilik, ilişkiler çözülürken çok dikkat etmeleri gerektiğini, çok önemli özgürlük sorunlarının olduğunu, özgürlük sorunlarının çözümlerinin öyle kolay olmadığını bilmeleri ve bunun için ,mutlaka örgütlü olmaları şarttır. Özgürlüğü olmayan kadın, bir biriyle destek ve dayanışma olmayan kadın, her zaman kullanılmaya açıktır. Erkeğin insafına bırakılmış kadın, kaybetmeye mahkumdur. Mali gibi gördüğü veya hakimiyetleri altındaki kadını, biraz sarstıkça, ellerinden aldıkça bir çok erkeğimiz, sözüm ona militanımız, tepki içine giriyor. Ben yıllar önce, bir şeyler söyledim. Değil tepki duymanız, eğer, örgütlülüğün zafer kişiliğine ulaşmazsanız, sizin kadınlığınızın, köle kadından bir farkı kalmaz. Bu dağlara, mal anlayışıyla yaklaşmak, suçtur. Malesef bir çok kadın birliğimiz, buna alet olmuştur. 'Erkeklerin gücü olmadan yaşayamayız' gibi, utanç verici bir duruma kadar gitmişlerdir. Bu çirkinliktir, bunu aranızda bir daha asla yaşatmayacaksınız. Zayıflıklar olabilir. Fiziki zayıflıklar da olabilir, yapılması gereken, dengeli bir iş bölümüdür. Bundan kimse kaçınmamalı. Ne himayeye alma gibi bir durumu olabilir, ne de bu olmadığı zaman, dıştalama olabilir. Tam tarsine, iç içe de yaşanabilir, ama eşitlik ve özgürlüğün ilkesel değerlerinden, taviz verilemez.

Savaş cephesindeki kadın birliklerimizin, devrimleşme düzeyi, her bakımdan önem taşırken, kadın devrimine yönelik ideolojik ve pratik gelişmeler, daha da önem kazanarak, bu temelde özgürleşmeyi büyük bir önemle önümüze koymaktadır. Tüm kadın savaşçılarımızın, gerçekten, yeniden bir yaradılışla, kendilerini tarihsel ve toplumsal bir gerçeklik halinde yaratmalarını, öngörmektedir. Kadın birliklerimizin gösterdiği, eşsiz kahramanlıklar var. Bunu, kendi şahsınızda, bilinçle örgütleyerek, bir özgür yaşam projesi yaratmak kadar, savaşın, yurtseverlik amacını, örgütsel olmanın, kolektivizmin ve disipline bağlı olmanın, en sağlam gerekçesi yapmalısınız.

Kadın birliklerimizin olduğu yerde, sonuna kadar yurtseverlik, savaşta dayanıklılık, teslim olmama, direnişçilik ve yaşamda da özgürlük, güzellik olmalı. Bu konuda hakimiyet sağlamak ve sonuna kadar ilkeli, örgütlü olmayı bilmek, savaşın gerçek ölçütlerini verir ki, bunu da sağlayabilecek güçtesiniz.

Kadın önderler olmalı. Kadın önderler, bunu kabul etmek zorunda. Kadınlara erkeğin yaklaşımı ne kadar eşit ve uygundur, ne kadar onun hakkını gözetiyor, ne kadar saygıdeğerdir, hatta ne kadar güzeldir? Bütün bunları kadın önderler gözetmek zorunda. Ve kıran kırana bir mücadeleyle, hem de savaştan geri durmadan, pratiğe, bütün gücüyle katılmaktan geri durmadan ki, bu konuda "biz de en az sizin kadar iş yaparız" noktasında kendisini ısrarla, eşit ve özgürlük sahibi bir önder olduğunu, ortaya koymalı. Tekrar vurguluyorum, ben bile olsam, kendi özgürlüklerinden, haklarından ve hatta dediğim gibi, yani güzellik anlayışlarından, fedakarlık yapmamalılar. Çünkü toplum kaybeder, bütünüyle, parti kaybeder.

Kadının özgür iradesinin gelişmesiyle, ancak ilerlemenin sağlanabileceği yaşamda, " nasıl yaşamalı" sorusuna cevap verebileceği, pratikte bir kadın ordulaşmasının, öyle salt askeri bir sorun olmadığı, salt siyasal bir sorun olmadığı, kişiliğinin, kimliğinin gerçekleştirilmesinin, çok önemli bir aracı olduğu anlaşıldı. Kapsamlı bir ordulaşmayı yaşamadan, erkek egemenlikli toplumun ,tüm dayatmalarına karşı, kadının silahsız kalacağı, kendini fazla ifade edemeyeceği, kendi cinsinin kurtuluşuna, bütün yönleriyle eğilip, cevaplar geliştiremeyeceği ortaya çıkmıştır. Kadın ordulaşmasında, tarihsel yaşamın nasıl olması gerektiğine dair, oldukça özgür olması gereken, hususlar var. Düzenin etkilerine karşı arındırma, netleştirme için özgün bir ordulaşmaya –kadın ordulaşmasına- ihtiyaç vardır. Saflardaki feodal erkek yaklaşımlarını, başka türlü sınırlamak, mümkün değil. Kendi başına, büyük bir Önderlik mücadelesi olan, böyle bir ordulaşmayı, büyük bir değer olarak anlamalısınız.

Meşru savunma konumu da oldukça önemli. Kadın partisi, her düzeyde, meşru savunma çizgisini esas almak, düşünce ve duygularında fiziki ve bedeni varlığı ile yaşamı konusunda, askeri gücü de dahil, diğer toplumsal konularda bağımsızlığını esas alarak, doğru bir meşru savunma çizgisini hayata geçirmek zorundadır. Kadın, barış ve demokrasiyi, en çok gündeme getirmesi gereken bir güç olarak, kendisini geliştirmelidir. Yalnız silahlı değil, silahsız da olur. Nicel-nitel kendilerini güçlendirmeli, savunmalılar. Bunu önemle hatırlatıyorum. Savunmalarımdan, söylediklerimden, kelime kelime, cümle cümle, sonuç çıkarmaları gerekir. Onlar boşuna yazılmadı. Siyasetten, ekonomiye kadar örgütlensinler. Erkeklerden ayrılsınlar demiyorum, ama kendi öz güçlerini iyi örgütlesinler. HPG'yle de ayrı olsunlar demiyorum. Tabii ortak şeyleri olacak ama, kızların da kendini koruyacak güçleri, ne bileyim, bir silahları olmalıdır.

Kazanan, gerçekten özgür insanlık oluyor. Özgürleşen, bir halk oluyor. Kazanan, hepiniz oluyorsunuz."

ABDULLAH ÖCALAN

"Şiddet birinin birini boğazladığında değil, birinin 'seni seviyorum sen benimsin', dediği anda başlar. Hastalar öldürüldüğünde değil, birinin 'sen hastasın, bunun dediğini yapmalısın' dediği anda, başlar. Şiddet ,ana-babaların çocuklarına hükmettikleri ve babaların ve öğretmenlerin ve ana-babaların, 'kendine hakim ol', dediği anda başlar. Devletin 'şiddete karşı mücadele şiddetle olmamalı, benim şiddetimin dışında' egemendir şiddet. Herhangi biri, yada herhangi bir şeyin eleştirilemeyecek denli yüce, ya da kutsal, olduğu yerde egemendir. Ya da eleştirini, bir şey yapamayıp, yalnızca konuşabildiği ve azizlerin ve yücelerin konuşmaktan daha çok şey yapabildikleri yerde 'şiddet kullanabilirsiniz' dendiği yerde egemendir şiddet. Ama sıkça da, 'sen şiddet kullanamazsın' dendiği yerde egemen.

Şiddet, kendi karşıtlarını hapsedip, onlara, şiddeti körükleyenler olarak, iftira ettiği yerde egemendir.

Şöyle yazar şiddetin anayasasında 'bizim yaptığımız haklı şiddettir. Diğerlerin yaptığı belki'.

Şiddet, şiddetle yenilemez ama şiddetsizde belki……..."

E. Fromm.

"Savaş insanın kendisinden daha gülünç değildir. Çünkü gerçekten doğru düşünüldüğünde, insan oldukça gülünç bir hayvandır. Bütün o zekasına karşın, her konuda zora dayalı bir çözüm arar. İnsan yalnızca fiziksel kıyımı engellemekle savunulamaz. İnsanı savunmak demek, insan olmasına yardımcı olmak demektir. Ve insan içinde, kimileyin ölmek gerekir."

"ZOR ARTIK ÇÖZÜMLEYEN EBE DEĞİL BEBEYİ DOĞURURKEN ÖLDÜREN HASTA HALİNE GELMİŞTİR."

PARTİ ÖNDERLİĞİ

A -) **ZOR NEDİR**?

Zorun Rolü Nereye Kadar?

Zor siyasi, diplomatik, askeri ve kitlesel yönleriyle komple bir gerçekliği ifade eder. İdeolojilerin hizmetinde olan bu gerçekliğin her bir parçası diğerini bütünleyen, kapsayan özelliktedir. Bu olgunun anlaşılabilmesi bütünün parçalarını doğru ilişkilendirmek, birbirinden koparmamakla mümkündür.

İnsanlık tarihinde zor ,üretim araçları ve bir üretim aracı olarak köle emeğinin daha önce görülmemiş maddi verimliliği ve yine bunun sonucunda ortaya çıkan ürün fazlası ile açığa çıkmaya başlar. Uygarlığı geliştiren Neolitik toplumun yarattığı teknik gücün, verimli topraklarda, tüketilebilecekten daha fazla artı-ürün yaratması, zorun ve sınıflı toplumun doğuşunu hazırlamıştır. Bu aşamada, yöneten- yönetilen ayrımı ile sınıflara arası bölünme daha da belirginleşmeye başlamış ve toplumu sınıflara bölen teknik farklı aşamalarda da birçok gelişme ve etkilere yol açmıştır. Az gelişmiş teknik, sınıflar arası farklılıkları derinleştirirken,insanın kendisinin teknik bir alet yani köle durumuna gelmesine, hatta kölelerin kendisinin de en üst mülkiyet konusu haline gelmesine de yol açmıştır. Bu da köleler ve köle sahipleri şeklinde sınıfları belirginleştirmiştir. Zayıf teknik, insan kölelilığini doğururken ,gelişkin teknik, sınıflar arasındaki uçurumu azaltmış ve köleci tarzda bir ilişkinin gerekliliğini de en aza indirgemiştir. Teknik gelişimle değişim kat eden üretim ilişkilerinde sınırlı da olsa işçinin emeğini özgürce kullanılabilmesi gündeme gelmiştir. Zorun tarih sahnesine çıkışı böyle olurken, günümüze kadar artarak kullanımı nasıl olmuştur? Aslında cevaplandırmamız gereken en önemli soru budur. Tarihsel gelişimi açısından zor kullanımının objektif ve doğru bir tahlilini yapabilirsek, günümüz toplumlarının karşı karşıya olduğu zor karakterli sistem gerçeklikleri ile mücadelenin de doğru bir teorik çözümlemesini yakalayabilme şansına ulaşabiliriz.

Zor, sistematik anlamda ilk kez,sınıflı toplumun kimliği ve özeti olarak köleci uygarlık çağında devlet biçiminde gelişmeye başlamış ve yoğunlaşarak,günümüze kadar kutsallığından hiçbir şey kaybetmeden kurumlaşarak süregelmiştir. Devlet düşüncesinin ilk biçiminin ve ilkelerinin belirlendiği yer kadim Sümer uygarlığı olurken,bu düşüncenin resmi ideologları ise Sümer rahipleridir. İdeolojik zora dayalı en yoğun ve incelikli sınıf sömürüsünü yürütürken kendilerine mitolojik düşünceyi temel almışlardır. İnanışa göre gökteki sabit düzeni tanrılar nasıl yürütüyorsa, yeryüzünü de devlet ve rahip kral öyle yönetmelidir. Tanrısal kutsallık bir ilke ve yasa olarak devlette de geçerli olmaktadır. İşte zorun ya da devletin kutsallaşması, yada "Kutsal Devlet" fikri Sümer rahiplerinden günümüze kadar gelen tüm sistemlerin tapındığı bir gelenektir.

Klasik devlet olgusu, gerçekleşen sosyalist modelleri de dahil, egemen ve sömürücü sınıflar için her zaman önemli olmuş, ve kutsanmıştır. Devletin yanında siyaset ve askerliğe olan yaklaşımlarda birbirine benzer olmuştur. Çünkü bu iki kurumun devletle olan ilişkileri her zaman aynı esaslarda olmuş ve gerektiğinde sınırsız zor da kullanılarak devlet tarafından toplumun yönetilmesinin ideal araçları olagelmişlerdir.

Sümer Rahip Devletiyle sistematik olarak üretilen ideolojinin toplumun zihinsel şekillenmesinde hakim kılınabilmesi için zorun yanında çok güçlü bir ikna ,ideolojik değişim ve zihinsel devrim mücadelesi verilmiştir. Çünkü çıplak zor tek başına asla yeterli olmamaktadır. Tanrılar düzeninin yarattığı "kul düzeni" ve onun çıkış merkezi Zigguratlar ("hem tapınak, hem kollektif iş, hem de toplumsal yönetim merkezi") ve buralarda yaratılan her türlü kulluk ilişkisi, zorun birçok olgunun temel dayanağı olduğunu çok çarpıcı gözler önüne sermektedir. Çünkü Sümer Rahiplerinin ideoloji üretip yayarken en önemli amaçları, birlik sağlayabilmek için kaba ya da fiziksel zorun yerine, insan zihni, ruhu ve duygu dünyası üzerinde sağlayacakları mutlak egemenliği yaratma istemi olmuştur. Buna da inanç ve ona dayalı bilinci yaratmaya çalışarak başlamışlardır. Zorun en ince tarzı günümüz toplumunun da temellerini oluşturacak biçimde örgütlendirilmiştir. Sümer Rahipleri, Tanrılar Kurulu (Pantheon) yine devletin ya da zorun "ana rahmi" olan Zigguratlar, zorun ideolojik, kültürel ve siyasi üretim merkezleri olmuşlardır. İşte bu süreç çok çarpıcı bir ideolojik egemenlik sürecidir ve günümüze kadar devlet bünyesinde merkezileşen din, hukuk, siyaset, askerlik ve birçok kurumun özünün temsili olagelmiştir.

"Zor bu biçimde ortaya çıkarken" **tarihte, zorun abartılı bir biçimde, sihirli bir güce sahipmiş gibi ele alınması, yanılgıları ve bilimsel olmayan yaklaşımları beraberinde getirmiştir. Hatta bu tarzda ele alış, toplumun doğal evrimini aşmakta ve onu zorlamaktadır. Teknik gerilik ve bilimin gelişmeyişi bunun en temel nedenlerindendir" (Abdullah Öcalan)**

Zorun tarihte rolünün abartılı ve acımasız kullanılışı, bunlarla sözde başarıya gidilmesi işte burada toplumsal değişim ve dönüşümde belirleyici olanın, zor olduğu, yanılsamasını yaratmıştır. Oysa değiştiren, dönüştüren bilimsel ve teknik gelişmedir. Günümüz açısından da mevcut teknik düzeyin, zora başvurmaksızın her türlü dönüşüme maddi zemin sunacak kadar elverişli koşullar sağladığı temel bir görüştür.

Zorun bu biçimde ele alınışının en önemli nedenlerinden biri uygarlık tarihinin zor çözümlemelerinin doğru yapılmaktan uzak oluşundandır. Bu anlamda doğru bir tarih yazıcılığı ancak doğru bir tarih çözümlemesini beraberinde getirebilir. Günümüz toplumlarının karşı karşıya olduğu ideolojik, politik ve ekonomik sorunların doğru çözümlenebilmesi için belli başlı kavram ve olguların yine benzer düşünce

disiplinlerinin, oluşum süreçleri tarihsel çerçevede yeniden gözden geçirilip ele alınmalıdır. Bu yeniden ele alış varolan düşünce sistemlerinin ve kavramlarının kökenlerine kadar incelemeyi ve bu da günümüze, tarihe ve geleceğe yeni ve bilimsel bir bakış açısının oluşmasını beraberinde getirecektir. Bu da yeni bir tarihin gerçekleşmesi anlamına gelir ki artık bu aydınlığın ışığında da gerçekleri görmek ve ileriye doğru yol almak oldukça kolaylaşır.

Zor, tarih boyunca çoğunlukla ezilenlere karşı kullanılmış olsa da, ezilenlerde her türlü insanlık dışı uygulamalara karşı kendini savunma ve özgürlük yollarını açma amaçlı, bireysel şiddeti aşan, sosyal olguların yaşamsallaşabilmesi amaçlı zora başvurmuşlardır. Bütün yaşam ve özgürleşme yolları zorla tıkanırsa, yaşam hukuku çiğnenirse, insani ölçülerde yaşamak yerine şahsi, kültürel ve sosyal her alanda, sadece ölüm dayatılırsa, zorun her türlüsü kaçınılmaz olur. Ve bu, tarihte birçok kez ezilenlerin kullandığı bir yöntem olmuştur. Böyle durumlarda zor kullanımı, kişilerin ya da grupların tercihleri, gereksinimleri değil, bunun ötesinde en doğal haklarıdır. Çünkü amaç toplumun yenilenerek yeni bir yaşam yaratılmasıdır. Toplumun yeniden yaratılması aşamasında tarihin en ağır çelişkileri, çözümsüzlükleri, sınıf mücadeleleri uç verir. İnsanın insan olma serüveninin zorlu bir aşamasıdır bu. Yaşama ya insanın özü ile devam edilecek, güzel olan yaratılacak, ya da hayvanlık sınırında bir yaşamın mahkumu olunacaktır. İşte bu bir ölüm-kalım savaşıdır. Çıkışın gerçekleşeceği koşulların acılı ve kanlı geçmesi kaçınılmazdır. Çünkü her doğum acılı ve kanlıdır. Bu çetin mücadelede, tarafların amansız savaşımında hayatta kalanlar yollarına devam edebilecek ve yaşama kabiliyetini gösterebileceklerdir. Yenik düşenler ise mücadelenin netleştirici, ayrıştırıcı özünde su yüzüne çıkarak, aşılacak ve tarihin sayfalarına başarısız olarak işleneceklerdir. "**Devrimci zamanlarda, zamanın ruhunu**" yakalamaya, ve de gerçeklik değeri, olan bir varlık olarak yaşamaya çalışan tüm değerler ya da mücadeleler bu ölüm-kalım savaşının ideal araçlarını yaratırlar ve kullanırlar. Tarihsel, toplumsal çerçevede bir bütün olarak objektif ve subjektif koşullar değerlendirildiğinde, içinde yaşanılan zaman ölüm-kalım anıysa eğer, zoru, beraberindeki tüm araçlarla uygulanabilir kılmaktadır. Tarihte ezenlerin, emekçilerin hayallerine karşı, çılgınca saldırılara başvurduğu dönemlerde, ezilenler de örgütlenerek zora sarılmışlardır.

Marx, zor aygıtını tanımlarken "zor, yeni topluma gebe eski toplumun ebesidir" diye ortaya koyar , **"fakat zora ilişkin bu teori doğru anlaşılmak durumundadır. Bir anlamda, doğum sancısında ebenin görevi, daha az sancılı ve sağlıklı bir doğuma yardımcı olmaktır. Ama tarihte uygulanan zorların niteliği daha çok doğmuş sağlıklı insanları daha da küçültmeyi, özgür gelişiminden yoksun bırakmayı , hatta sürü kimliğine koymayı, kimi zamanda, yok etmeyi belirleyen bir karakter taşımaktadır. Ebelik ilişkisi fazla yoktur. Daha çok cellatlık ve tutsak kılmayla ilişkisi vardır. (Abdullah Öcalan)**

Belirttiğimiz gibi tarihte zor, daha çok ezen ve sömüren sınıflar tarafından uygulanmış olsa da ezilen sınıflarında toplumsal gelişmede tıkanıklarının önünü açmak için, dönem dönem bir araç olarak zoru kullanma durumları da gerçekleşmiştir. Amaç olarak ilerici temelde zor kullanımı esas alınmış olsa da, bu zor karşısında başka bir zoru doğurmuş ve diğer zorlar tarafından ortadan kaldırılmaktan kurtulamamıştır. Zoru, ideolojik açılımların temelinde olmasa da, herhangi bir aşamasında yaratıcı ve hızlandırıcı bir güç olarak ele alma yanılgısı, yeni doğumların sakatlığında defalarca kanıtlanmıştır. Ezilenlerin, emekçilerin, tarihte yaşadığı, en büyük zor aygıtı olan devlet kurma deneyimi, reel sosyalizmin pratiğiyle şunu çok iyi oraya koymuştur ki, devlet

olgusu ve de özde, zorun tahlili ile ilgili yanlış düşünce ve eylemler büyük devrimci mücadelelerin boşa gitmesine neden olmuştur. Devlet biçiminde zora dayalı bir sistem geliştirmek hiçbir zaman emekçilerin tercihi olamaz. Çünkü tarih boyunca zor kendisini en köklü devlet olgusunda kurumlaştırmıştır. Devlet sınıflaşmayı sürdüren bir araçtır ve varlık nedeni sınıflardır. Zorla dönüştürme, kendine benzetme dayatması olacağından sosyalistçe olmaz ve zor, sosyalizm adı altında, amaç dışı kullanıldığında farklı bir yozlaşmayı da beraberinde getirmiştir.

Toplumsal süreçlerin niteliksel sıçrama dönemlerinde, tutucu engelleri aşmak açısından zor, dönüştürücü bir rol oymaktadır. Fakat zorun rolü toplumsal dönüşümlerde sanıldığından azdır. Bu tür eylemler kısa süreli ve niteliksel bir sıçrama gerçekleştirdikten sonra aşılmak durumundadır. **" Zorla toplumsal olgu yaratılmayacağı gibi ortadan da kaldırılamaz. Dönüştürmede belirleyici olan zor değil, bilimsel teknik temeldir. Belki bazı sınıfsal ve toplumsal olgular ,fiziki olarak ortadan kaldırılabilir veya oluşturulabilir, ama zora dayalı oldukları için, bunlar başka zorlar tarafından ortadan kaldırılmaktan kurtulamazlar. Zorun temelinde cehalet belirleyici rol oynar. Pratik ve bilim cehaleti aştıkça zorun anlamsızlığı daha da ortaya çıkar. İnsanlık tarihinde zor büyük oranda bilim ve pratiğin gelişmeyişinin ürünüdür." (Abdullah Öcalan)**

Günümüzde sınıflı toplum olgusunun yarattığı ve tüm insanlığı saran birçok hastalık ve yine sınıflı toplumun belirleyici gücü olan zorun kurumları, en başta da devlet olgusu farklı zorlarla değil, ancak teknik gelişimle ortadan kaldırılabilir. İçinde yaşadığımız 21.yy gerçekliğinde bu boş bir hayal olmaktan çoktan çıkmış, gerçeklik değeri yüksek bir sonuç haline gelmiştir. Bu aşamada şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki ;günümüz maddi koşullarında ve gelişimin hızını değerlendirdiğimizde eskinin, toplumu, ne karşı devrimci ve gerici, ne de devrimci zorla değiştirme ve dönüştürme teorileri anlamını yitirmiştir. Artık toplumun doğal evrimine uygun dönüşümünü esas alan yaklaşımlar, çok daha bilimsel ve gerçekçi olmaktadır. Ve yine özgürlüksel gelişimlerin, zorun hakim olmadığı ortamlarda gelişeceğine inanılmaktadır.

Zoru dışlayan ve zor karşısında alınan ilkesel tavır, zorun devreden çıkarılması ve bilimsel teknik gelişimin gücünü esas alan, tarihsel dönemin varlığının gücüne inanma anlamına gelecektir.

Peki sınıflı toplumların maddi temelini ve sonuçlarını ortadan kaldıracak ideal teknik gelişim düzeyi yakalanana kadar zora karşı somut bir tavır nasıl gerçekleşecektir? Zora boyun eğmeye devam mı?

Elbette hayır!

"Zora dayalı uygarlıksal varlıkların her türlü özeleştirisini gerektiren, çağdaş demokrasi ilişkilerinin olmadığı ve demokrasinin saldırıya uğradığı toplumlarda, MEŞRU SAVUNMA temelinde varlığını savunmak bir haktır ve hem de en temel anayasal bir haktır" (Abdullah Öcalan)

Her zaman düzeyi, ne olursa olsun yaşamsal ve insani değerlere

karşı haksızca saldırı ve baskı oldukça, içinde bulunulan koşullarda yapılması gereken, kimliğini ve insanlık onurunu koruma amaçlı kutsal savunma hakkına giren direnme, en hukuki olanıdır. Geniş ve derinlikli bir öz savunma, en uygun araçlarla gerçekleştirilmek zorundadır. Ölmek veya öldürmek değil, baskı ve imha tehlikesine karşı kendini savunmaya ,'özgürlüğüm ve yaşamım için mecburum' diyebilmek. en gerçekçi tavırdır. Demokratik olmayan uygulamalara boyun eğmek demokratik bir tavır olamaz. Anti-demokratik olan her şeye karşıtlık, sadece demokratik tavırdır. Öz savunma her yerde ve tüm boyutlarıyla gerçekleştirildiği düzeyde zora karşı başarılı

olabilir. Askeri, felsefik, psikolojik vb. tüm boyutlar, zor anlayışına dayalı uygulamalara karşı, bir meşru savunmanın nitelikleridir. Bu niteliklerin en ince ayrıntısına kadar hakim kılındığı bir öz savunma zoru devre dışı bırakabilir. Meşru savunmada zoru kullanma ancak değişim ve gelişim aşamasında özellikle niteliksel dönüşüm süreçlerinde bu gelişmeleri önlemek isteyenlerin zoruna ve uygulamalarına karşı kullanılır. Devrimci doğuşu henüz doğmadan boğdurmak isteyenlere karşı, uygulanan zor meşrudur ve zorunludur. Bu düzeyde zorun ölçüsü aşılmamalıdır, yoksa yozlaştırır. Bilimsel sosyalizmin, belli yanılgılarla ele aldığı zor olgusunu, doğru ele almak, meşru savunmanın gereklerine göre uygulanabilmesinin teminatı oluyor. Uygulanacak kutsal direnme "ölümün, yok etmenin hizmetinde değil", "yaşamın yaratıcılığının hizmetindedir ve meşrudur. Aşırılıklardan ve geriliklerden arınmış, saldırgan değil ama teslimiyetçi de değil, ilkeli ve onurluca kendi çizgisini ortaya koyan bunu sonuna kadar savunan tutum, özünde kendi araçlarını da ortaya çıkaracaktır. Öz savunma hakkı askeri, felsefik, psikolojik , tüm boyutlarıyla her türden inkara, varlığı yok etmeye dayanan gericiliğe, karşı olduğu ve insanlığın kutsal amaçlarına hizmet ettiği için, her zaman ilericidir.

B-) **ŞİDDETİ DOĞRU TANIMLAMAK**

"Şiddet, korkunun çocuğudur."

Bir sistem olarak şiddetin gelişimi, tarihte bir dönemin kapanışı ve yeni bir sistemin doğuşuyla başlar.

Neolitik dönemden, erkek egemenlikli köleci topluma geçiş, kadın rengini taşıyan, sınıfsız, eşitlikçi neolitik toplum düzeni ile erkek renginin hakim olduğu, şiddetçi, sınıflı toplum sistemi arasındaki çatışma, sonuçları itibariyle, insana dair olan iyi ve güzelin kaybetmeye, kötüye dair, insan özüne aykırı olan şiddet ve baskının hakim olmaya başlaması anlamına gelmeye başlamıştır. Anaerkil sistemin ataerkil sınıflı topluma dönüşmesiyle, sistemli bir biçimde gelişen zor ve şiddet erkek egemenliğinin kurumlaşmasıyla,toplum üzerinde oluşturulan en büyük baskı ve tehdit aracı konumuna da gelmiştir.

Kadın eksenli anaerkil toplum sisteminde, sınıf çıkarları ve ona dayalı sömürü söz konusu olmadığından bu dönemde egemenlik, iktidar ve ona dayalı mücadele yöntem ve araçları da tanınmamıştır. Kadın yaşamın yaratıcısı ve yine yaşamın devamını sağlayacak ürünlerinde, üreticisi konumunda olmuştur. Kadının bu konumu onu zordan ve zora dayalı bir bilinçten uzak tutmuştur. İnsanın kendisini koruma güdüsüyle içine girdiği ilkel şiddet eylemlerinin dışında, egemenlik amaçlı zoru bilmemektedir. Anaerkil dönemde sistemli ve talan amaçlı zor olgusuna yer yoktur. Yok etme ve talana dayalı bir zihniyete yabancılık söz konusudur. Neolitik devrimin yaratımlarıyla uygarlığa büyük katkılar sunması zemininde gelişen, erkek egemenlikli sistem, kadını tarih dışı bırakmış ve giderek derinleşen ataerkil sistemle yüzyıllarca sürecek olan savaşların, yoksulluk ve eşitsizliklerin temelini atmış olur. eşitlikçi ve sosyalist özün gereği, sınıflaşmayı içselleştiremeyen kadın, sınıflı toplumlar tarihine giriş yapamamış,bu sürecin dışında kalmış ve kaybetmeye başlamıştır. Bir dönemin ana tanrıçası, tanrılar tarafından dipsiz bir kuyuya itilmiştir.

Sınıflı toplumların gelişimiyle ise kadının kendisi en fazla şiddete maruz kalan konuma gelmiştir. Cins olarak şiddet olgusuna bu kadar yabancı bir durumdayken, nasıl olmuşta kendisini şiddetin tam ortasında buluvermiştir? Köleci dönemde kendi

cinsine bile yabancılaştırılan kadın, eve kapatılmış, köle pazarında alınıp satılır duruma gelmiştir. Ev köleliği en fazla bu süreçte kadına uygulanan baskı durumunda olmuştur. Feodal dönemde geçişle birlikte, kendinden önceki, insanın insanı sömürdüğü sisteme karşı, ilerici olarak ortaya çıkan, tek tanrılı dinler içerisindeki ilerici özü yanında. kadının kendi tarihinden ve özünden kopuşunu daha da derinleştirmişlerdir. Müslüman kadın,evinin dört duvarı arasına kapanırken Hıristiyanlıkta, manastırlar kadın için bir çözümsüzlüğün aracı olmuştur. Erkeğin savaşlarda pekişen, baskı ve şiddet eğilimleri en fazla bu dönemde kadını özünden uzaklaştırmıştır. Kadın tamamen düşürülmüştür. Erkek egemenlikli sınıflı toplumla, özellikle sisteminin en üst aşamasını temsil eden kapitalist dönemle birlikte de, pazarlıkların vazgeçilmez metası, "kutsal ailenin" en temel mülkü ve cinselliğiyle de her türlü sömürünün ve şiddetin vazgeçilmez nesnesi durumunda kalmıştır.

Halkların ve ezilenlerin düşünsel, toplumsal, siyasal, askeri, tüm kaybettirdiklerini geri alabilmeleri, kaybedilen halkayı doğru tespit edebilmek ve bunu çözebilmekle ancak mümkündür. Kadının mahkum olduğu zihniyet, ideoloji ve sömürü gerçekliği ele alınıp çözümlenirse kendi kurtuluşu ve bununla birlikte toplumun yenilenmesinde oynayacağı rol belirginleşecektir. Binlerce yıllık düşürülmüşlükten ve parçalanmışlıktan kurtulabilmesi, ancak bunun örgütlü gücü ve araçlarını yaratabilmesi ve her türlü insanlık dışı uygulamalara karşı kendini savunma ve özgürleştirme gücüyle yakalanacaktır. Çünkü güç olma, varolabilmenin tek koşuludur. Var olabilmek ve güç olabilmek de ancak mevcut dönemin koşullarına göre birçok yol, yöntem, araç ve gereci kullanarak mümkündür. Egemenlik ve eşitsizlik , en fazla kadın aleyhinde geliştirildiğinden, kadının kendini var edebilmesi aşamasında bu egemenliği ve eşitsizliği parçalayabilmesi gerekmektedir. Kadın da tüm ezilenler gibi, ölüm kalım anında zoru kendi özgürlük yolunu açmada muhakkak kullanacaktır. Eşitliğin olmadığı bir yerde baskı ve adaletsizlik sistem olarak gelişir. Kadının bu koşullarda başvuracağı zor, yaşamsal, askeri, siyasi ve hatta doğa karşısındaki hakimiyeti sağlayabilme ve bu eşitsizliği ortadan kaldırabilme temelli bir gerçekliktir. Ve bu da kaybedilen halkada, erkek egemenlikli sistemin en büyük silahını ölüm-kalım savaşımında ona çevirmektir. Sınıflı toplumun çıkışından beri dört duvar arasına sıkıştırılan kadın güç olmaya başlamasıyla ideolojik, siyasi,, kültürel, askeri vb. birçok alanda kendini savunma, maruz kaldığı saldırılara karşı hamleyle cevap vermeyi öğrenmiştir. Tarih boyunca karşı karşıya kaldığı şiddet olgusunun tahlili ve onu nasıl yeneceğinin deneyimini kazanmaya başlamıştır. Kolay kolay ezilmemek, hesaba katılır bir varlık olmak,ancak kadının güç olması ve mücadeleci özünü doğru yol ve yöntemleriyle kullanabilmesi sonucu olanaklıdır.

Şiddet olgusu genelde soyut bir kavram gibi algılanır. Oysa şiddet somuttur. Hem de oldukça somut. Yaşamımızın her anında, her yerde şiddetle karşılaşırız. En basit günlük işlerde bile karşılaşılan zorluklar aile içinde uygulanan şiddet, sorguda işkence, ilişkilerde uygulanan baskı şiddetin parçalarını oluştururlar. Şiddet olgusu zorun aracıdır. Zor, genel ve kapsayıcı bir olgu olup örgütlülük ve kurumsallığı ifade eder. Şiddet ise ilkel duygulara ve tepkilere dayanır. Uygulama biçimi ise kaba kuvvet olarak açığa çıkar.

Köleci dönemde görülmemiş bir artı-ürünün ortaya çıkması ve toplumun köle ve köle sahipleri, ezen ve ezilen biçiminde sınıflara bölünmesiyle bir zor aracı olarak kaba baskıya dayanan şiddet, diğer zor biçimlerinin yanında açığa çıkar. Sınıflı toplumların tamamınca "vazgeçilmeden" kullanılan şiddet günümüz kapitalist sisteminde de, sermayenin ürettiği aşırı artı-değer olgusuyla katmerleşerek, büyümüştür. İnsanlığın

siyasallaşma aşaması ve devlet olgusuyla başlayan ve gelişen siyasal şiddet, belki de insana dair olan düşünce ve eylemlere yönelik olduğu için en yaygın, köklü ve derin uygulanan şiddet biçimidir. Siyasal şiddetin temel öznesi ,ilk olarak, politikleşen ve siyasallaşan insan türü olmuştur. En yaygın şiddet biçimlerinden bir diğeri ise, salt kaba baskıya dayanan şiddet olmaktadır. Kaba şiddet belki en fazla gözle görünenidir ,ama diğer şiddet biçimleri kaba şiddete göre çok daha ince ve derinlikli uygulanmaktadır. Örneğin 19. ve 20.yy'larda yaşanan iki dünya savaşı, ve tüm emperyalist savaşlarda, kaba şiddet ve baskının sonucunda milyonlarca insan katledilmiş ve bu temelde en çılgınca silahlar acımasızca kullanılabilmiştir. Bunun yanı sıra inanç ve moral değerler yok edilmek istenmiştir. Şiddetin uygulanış biçimleri ve hakim kıldıkları daha da tahripkar etkilere neden olmuştur. Şiddetin kaba baskı ve zora dayanan boyutu yarattığı etki açısından önemli olsa da bunun dışında kalan kültürel, sosyal, ekonomik, cinsel vb. boyutları belki de daha derin izler bırakmaktadır. Kültürel varlıkları inkar edilen ve asimilasyona tabi tutulan halkların, sınıf sömürüsünü en derinden yaşayan emekçilerin, ve yine tarihte, cinsler arası farklılaşma ve toplumsal geriliklerin baskısı ile ezilen konuma düşen kadın cinsinin, maruz kaldığı fiziki ve manevi baskılar şiddetin boyutlarını daha iyi göstermektedir. Şiddetin tüm boyutlarıyla uygulanışı da günümüzde kurumlaşmış durumdadır. Bunu bir örnekle somutlaştırmak istersek: ABD Ulusal Savunma Üniversitesinden bir öğretim görevlisi 1980'lerde terörle mücadele konusundaki bir konferansta şöyle değerlendiriyor.:

"Zamanımızın küçük kirli savaşları 'hoş' değil kuşkusuz. Ancak haşin ve zalimce yöntemlerden çekinirsek düşük yoğunluklu savaşı başarıya yürütme yeteneğimizi kendi elimizle ortadan kaldırırız. Bu savaş harekat bölgesine, baskının girişini yasaklamayı, kongre denetimini çiğnemeyi 'öne çıkmış teröristlerin' kelle avcılarınca takip edilip, öldürülmesini gerektirir. Bu uygulamalar sivil özgürlükçülerin yakınmasına neden olabilir. Ancak unutulmamalı ki ABD 3.Dünyada bir savaşın içinde ve bir savaşta hesap edilecek tek şey o savaşın nasıl kazanılacağıdır."

Örnekte belirtildiği gibi kurumlaşmış şiddet mekanizmasına göre savaşın kazanılması için her türlü şiddetin kuralsız ve pervasızca uygulanması meşru sayılmakta. Yine dünyada birçok örneği bulunan işkence yöntemleriyle kişiliklerin parçalanması, davranışı kontrol altına alarak beyne hükmetme, psikolojik şiddetin savaşın kazanılması için kullanılmasının, ifadesi olmaktadır.

NATO'ya üye ülkelerde ve Avrupa ülkelerinin bir kısmında bulunan ve 1950'lerde İtalya'da kurulan GLADİO örgütlenmesi şiddetin kaba boyutunun yanında, tüm yönleriyle, örgütlü olarak topyekün kullanıldığı, kurumlaşmış şiddet örneğidir. GLADİO, bulunduğu tüm ülkelerde, görünür amacının dışında "derin devlet" rolü oynamaktadır. Esas amacına ulaşabilmek için de, hedeflediği ülkelerde gerginliği tırmandırarak şiddet eylemlerini kışkırtmak, ekonomik krizler yaratmak, siyasi suikastlar, bombalama, siyasi provokasyonlar tertipleme, solcu örgütler kurarak eylemler gerçekleştirme ve en önemlisi de halkın içine sızarak halkı harekete geçirme rolünü oynamaktadır. Ve şiddet her yönüyle, günümüzde bu biçimde kurumlaşmış ve tarihten beri uygulanış biçimleriyle de insan psikolojisindeki köklü etkileri hala devam etmektedir.

Şiddet ezen, sömüren, kendisi dışındakileri kişi saymayanlarca başlatılır. Şiddet aracılığıyla varlığını güçlendiren ve sürdüren sömürücü güçler tarafından ancak öyle bir araç haline getirilir ki şiddetin gerçekleştiremeyeceği hiçbir şey yokmuş gibi yaklaşılır. Kendi istemlerine amaçlarına, hayallerine ulaşmanın yolu bir diğerine şiddet uygulamakla, ezmekle, onu yok saymakla ancak mümkün olabilir izlenimi verilir.

Şiddetin her şeyi yapabileceği inancı, insanın insana acı vermesinin de başlangıcı olur. Ve belki de Hobbes'un dediği gibi 'insan insanın kurdu' yapılmaya, insanlık şiddetin, bencilliğin, saldırganlığın insanın özünde olduğuna ve değişmeyeceğine inandırılmaya çalışılır.

Şiddet ve yıkıcılık kaynağını, insana karşı güvensizlik, yaşama, değişime, düşünceye karşı inançsızlıktan, umutsuzluktan alır. Özellikle ataerkil karaktere bürünen şiddetle insanlar artık yıkıcılık ve katılıktan uzak kalarak yaşayabileceklerine inanmazlar. Bu, şiddetin ve baskının insan yaşamında meşrulaşmasına neden olur. Bu kadar doğallaşan şiddet, kontrolden çıktığı andan itibaren,büyük tahribatlara ve acılara neden olur. Bugün şiddetin sihirli gücüne tapanların sayısı hiç de az değildir. Şiddet çocukluktan, yani yaşama başlangıç aşamasından itibaren yaşamanın, ayakta kalabilmenin tek yolu olarak gösterilir. Eskilerde sevgiyi, dostluğu, güzelliği konu edinen çocuk dünyasının çizgi filmlerinin yerini artık şiddet içerikli Woltran, He-man, Uzay savaşları, Ninja Kaplumbağalar vb. hayal dünyasını oldukça kısırlaştıran, bencilliği geliştiren çizgi filmler alır. Aslında daha o dönemlerde insan kalmak, özgür ve özlü olmak isteyenin aleyhinde şiddet başlatılır. Toplumsal egemenlik ilkesi, sömürücü ve baskıcı sınıfın şiddet dayatmaları, ne kadar saf ve doğal istem varsa hepsini ortadan kaldırmanın savaşımını verir. İnsanın özünün gizli olduğu çocukluktan itibaren, bir savaşım başlatılarak,birey, manevi değerlerinden uzaklaştırılarak, ruhi anlamda öldürülmek istenir. Artık, uygulanan şiddet yalnızca fiziki anlamda uygulanan, bedene zarar veren şiddet değildir. Bundan daha da acı, yıkıcı, kalıcı olan derin izler bırakan ruhsal ölümlerin insanda yaratılmasıdır. İnsan, doğruluğu bilmeye ve sevmeye gücü olan bir varlıktır. Ama birey tüm varlığıyla daha üstten bir güç tarafından tehdit edilirse zavallı, ürkek, güçsüz bir varlık haline getirilebilir. Gücün, baskının bu etkisi yalnızca uyandırdığı korkuyla değil, eşit ölçüde vaatlere de dayanır. Bu vaat baskı araçlarını ellerinde bulunduranların, kendilerine boyun eğenleri koruyabilecekleri, onlara bakabilecekleri, türden bir vaattir. Yani insanın içinde yaşadığı düzen güvence altına alınarak ve içinde kendini güvende hissedebileceği bir yer sağlanarak kendisi için duyduğu korku aştırılmaya çalışılır. Ezilenlerin psikolojisini oldukça iyi çözümleyen egemenler, insanda güvende olma duygusunun diğer duygulara yön verdiğini ve ağır bastığını çözümlemişler bundan yola çıkarak hareket edip insanın kendisini güvende hissetmesini sağlayıp, özünde sistemin bir kölesi haline getirmişlerdir. Bu biçimi ile sistem kendi canavarını şiddet yolu ile kendisi yaratmış olur. Şimdiler de ise yapmaya çalıştığı , kurtlaştırdığı insanı tekrar kendisine göre insanlaştırma, insanı kendisi ile barıştırma arayışıdır. Yeniden erdemi, onuru, dostluğu, dürüstlüğü insanlığın gündemine koymaktadır. Bunu yaratmanın en temel yolunun da şiddetin sınırlandırılması olduğuna yönelik inancı, pratik süreçler gösteriyor. Tabii bu sonuca ulaşmada egemenliğin yaşamdan çıkardığı dersler ya da yaşamın öğreticiliği yanında halkların, ulusların, sınıfların eşi görülmemiş direniş ve mücadeleleri etkili olur. Bu,erkek egemenlikli sistemin kendini yaşatma arayışları ve aldatmacalarına yenilerini eklemesi anlamını taşır. Egemen sistem zorbalığın kısır döngüsünde kendi yarattığı zorbalığa ve kullandığı şiddete eninde sonunda yenik düşmeye yazgılı olduğunun da farkına varır.

Tarihte halklara uygulanan en acımasız şiddet ve katliam örneği olan Hitler faşizmi, Sovyetlerde gerçekleşen devrime karşı yenilenen kapitalist sistemin, kendisini restore etme çabası olmuştur. Faşizmin yanı sıra 20.yy, tarihte hiç olmadığı kadar devrim, karşı devrim, karşı darbe yöntemleriyle en kanlı dönem olurken, "insanlık bir anlamda kendi mahşerini de yaşamıştır"

19. ve 20.yy'ın ilk yarısında bilimsel teknik imkanların yetmez ve sınırlı düzeyi, isyan, ayaklanma ve uzun süreli savaşları kaçınılmaz yöntem kılmıştır. Fakat 20.yy'ın ikinci yarısında bilimsel-teknik devrimin hızlı gelişimiyle bu yöntemler aşılmaya başlamıştır. Dünya savaşları sonucu ortaya çıkan durum ve askeri tekniğin geldiği düzeyle, insanlığı, topyekün imha edebilecek kadar tehlikeli ve çılgınca bir hal alması insanlığın yeni bir çıkış hamlesi yapma gerekliliğini ortaya koymuştur.

Şiddetin, tarihten beri tüm bu yapıcı olmayan, aksine yıkarak sistemleri ve toplumları alt-üst eden, gelişimleri sekteye uğratıp felç eden özelliklerinin yanında; ezilenlerin ve emekçilerin elinde, doğru zamanda ve ölçülü kullanıldığı oranda ilerletici rolü de yadsınamaz.

İnsanın doğada var olabilme, kendini koruyabilme, yaşayabilme ve kendi türünü sürdürebilmesi için girdiği amansız savaşım ve zor kullanımı en ilkel ve basit biçimiyle de olsa insan türünü güçlü kılmıştır. Güç olabilme mücadelesinin diğer aşamalarında ezilenler, sömürülenler, egemen sınıfların şiddetine karşı, kendi varlıklarını savunmak ve hayatta kalabilmek için, öz savunmalarında şiddeti kullanmışlardır. Varolabilmenin, ayakta kalabilmenin sağlanması için bir yöntem olmuştur zor. Bugünde sisteme kavuşturulması ve en doğru tarzının yakalanması,bu temelde öz savunmanın derinleştirilmesi, en çok tartışılan olgu durumundadır. Binlerce yıldır ezilenlerin özgürlük yollarını açma, eşitlik, özgürlük ve adalete dayalı bir dünya için verdikleri mücadeleler, eşitsizlikten, adaletsizlikten ve kölelikten rant elde eden güçler tarafından hiçbir kural tanımadan, şiddetin tüm araçları kullanılarak engellenmek istenmiştir. Yürütülen tüm devrim ve ulusal kurtuluş mücadelelerinde her ne kadar sonradan kontrolden çıkmış olsa da doğum aşamasında kullanılan şiddet doğurtucu ve yaratıcı rol oynamıştır. Gladyatör, Spartaküs'ün M.Ö 70'lerde köle ordusuyla köleciliğe karşı direnişi, Vietnam Ulusal Kurtuluş mücadelesi ve kazanımları ve en son olarak da PKK'nin çıkışıyla gelişen silahlı mücadelenin Kürdistan koşullarında yarattığı ideoloji ve halk gerçekliği bu rolün en somut göstergesi olmuştur. Zamanlaması doğru seçildiğinde birçok devrim mücadelesinde, şiddet, inkar ve imhaya "dur" diyebilme gücünü ezilen halkların eline vermiştir.

Özünde ise şiddeti sınırlandıracak, insani amaçlarıyla ilişkilendirip, anlamlı kılacak insanlığın hizmetine sokacak olan özgürlük mücadelesi yürütenler olacaktır. Böylesi bir sorunluluğa sahip olanların yapması gereken ise, bu potansiyel şiddet eğilimine sapma tehlikesinin karşısında durabilecek tek güç olan halkı dönüştürmektir .Bunun yanında, topluma kurtuluşun yollarını ve araçlarını sunma anlamında siyasal, sosyal eğitim görevini üstlenecek yetkin örgütlenmeler, kurumlaşmalar sağlamak oldukça önemlidir. Bununla esas alınacak olan da devlet-toplum ve bireyi şiddet ve ona dayalı sömürüden arındırmayı görev edinmedir.

İnsanı özgürleştirmeden yana olanlar, sosyalizm adına uyguladıkları şiddetin insanı sosyalist ütopyaya yabancılaştırmamasına, ve amaç dışı kullanılan şiddet mantığını, aşmaya yönelmelidirler. Bunlar aşılmadıkça dünyayı değiştirmek de mümkün olmayacaktır. Toplumsal yaşamın ne denli şiddet dolu olduğunu anlamak için, duyguların, gözyaşlarının, acıların, kanın böylesine bol oluşunu akılda tutmak yeterlidir. Toplum öyle bir hale getirilmiştir ki sınıfsal ve toplumsal gelişmelerin gerçek itici güçlerinin şiddet dışında aranması gerektiğini düşünmez bile.

Şiddet en başta güçsüz ama göze batan ezilenlere, azınlıklara karşı yönelir. Mevcut sistemi rahatsız eden, farklı görünen, farklı konuşup davranan, mevcut geleneksel kalıpların dışına çıkan, verili düzenin yapılanmasının istemediği şeyleri yapan, ya da yaptığından şüphe edilen kişiler belirlenir ve saldırganlığın hedefi haline

getirilirler. Bunun yanında uygarlığın, tekniksel ve bilimsel başarılarının içinde, saldırganlığı, şiddeti, kılıflara büründürmesi de bulunmaktadır. Saldırı hareketinin, teknik araçlara aktarılması yoluyla saldırganlığın toplumsal olarak yönlendirilmesi ve böylelikle suçluluk duygusunun azalması sağlanır. Şiddet de zamanla çığırında çıkar. Kontrol edilemez bir hal alır. Dolayısıyla toplumda insanlar arası ilişkilerde hakim olması gereken sevgi, saygı, güvenin yerini şiddet ve onun yaratımları olan güvensizlik, yıkıcılık, umutsuzluk alır.

Toplum içinde de şiddet öyle birikmiştir ki, onu, ürkütücü bir biçimde çarmıha gerilecek, bir başka İsa, derisi yüzülecek Hallac-ı Mansur, ateşte cayır cayır yakılacak Bruno, mancınıkla ateşin içine atılacak İbrahim, arenada aslana yedirilecek insan aramaya yönlendirir.

Öyleyse nasıl ve kime karşı şiddet?

İçinde bulunduğumuz süreç kavramları soğutulmuşluklarından ya da aşırı kana bulaşmışlıklardan çıkarıp, özüne kavuşturma sürecidir. Bu süreç şiddet kavramının içeriğini değiştirmek açısından da geçerlidir. Toplumları, siyaseti, politikayı şiddet unsurundan arındırma çabaları tüm dünya çapında yoğundur. Hızla şiddetten uzaklaşmayla sorunlar çözüm bulabilir. Anlamsız, amaçsız şiddet uygulamaları gün geçtikçe sorunları, içinden çıkılmaz hale getirir. Şiddete nerede, nasıl başlanacağı ve kime karşı uygulanacağı nasıl büyük önem taşıyorsa, şiddeti nerede sınırlandırmak ve nerede son vermek gerektiği de aynı düzeyde önem taşır.

Özellikle anlamsız şiddet, saldırganlık, insan ilişkilerinde asla yer almaması gereken olgulardır.

Sonuç olarak ezilenlerin kurumlaştırdığı şiddete dayalı sistemlerde ezilme duygusu güçlü bir biçimde açığa çıktığından, savaşma ve mücadele istemi de, kararlılığı da daha kalıcı olur. Bu kararlılığın doğru yol, yöntem ve araçlarıyla ezilenler güçlü çıkışlar yaşayabilirler.

C-) SAVAŞ VE ŞİDDET İLİŞKİSİ

1-) SAVAŞLARIN ORTAYA ÇIKIŞI

Ordu kavramına geçerken ilk uğramamız gereken durak, şüphesiz savaş olgusudur. Bununla birlikte, orduyla ne yapılır, işlevi nedir, ve ordu temelde hangi pratiği hayata geçirir sorularını cevaplandırmalıyız. 'Orduyla ne yapılır' sorusunun en basit ve yalın cevabı " savaşılır" olacaktır. O halde savaşı değerlendirmek, orduları daha iyi anlamamızı getirecektir. Savaşların açığa çıkışı, gelişimi, karakteri konularında bazı önemli noktaları vurgulamak, ordular konusunda da bizi daha sağlıklı sonuçlara götürecektir.

Savaş, hiçte yabancısı olmadığımız bir olgu. En fazla insani değerlere ters olan bu olgu, bugün fiziki olarak, en önemli insani özelliklerden bile daha yakın bize. Örneğin sevgi, kardeşlik, barış vb. birçok kavramı savaş kadar yakından tanıyamadık. Peki insanlık bunu hakketti mi? Elbette hayır. O halde nasıl oldu da barışı terk ederek kendimizi savaşların kucağına atıverdik? Bunu bize reva gören kimdi? Tanrılar adına, imparatorlar adına, sınıflar adına insanlığı savaşlara bağımlı kılan mantık neyin mantığıydı?

Savaş için yapabileceğimiz en basit tanımlama; dönüşmek eyleminin gelişkin hali olmasıdır. Savaş iki bireyin yada grubun karşılıklı çatışmasıdır. Bu çatışma birçok araçla yapılabilir. Araçların niteliğine göre, savaşların adlandırılması da değişir. Günümüzde yirmi küsurdan fazla savaş biçimi vardır. En önemli savaş biçimleri;silahlı

savaş,psikolojik savaş,ideolojik savaş, kişilik savaşı,medya savaşlarıdır. Bu savaşların amaçları aynı olsa da biçim olarak farklılık arz ederler. Hepsindeki temel amaç kendi iradesini karşı tarafa zorla kabullendirmeyi hedeflemesidir. Örneğin ideolojik savaşta, bir taraf diğer tarafa kendi ideolojik yaklaşımını kabullendirmeyi ve diğer yaklaşımı etkisizleştirmeyi amaçlar Günümüzde ise belirtilen savaş biçimlerine tek başına rastlamak neredeyse olanaksızdır,Artık tüm savaşlar iç içe geçmiş ve çok yönlüdür.

Sınıflar arası bölünme ve egemenlilik, savaşların temel kaynağıdır. Hangi biçimde olursa olsun savaş, politikanın en yoğun şekli, son noktasıdır. Mücadelenin en fazla kızgınlaştığı andır. Biz konumuz gereği, birbirine bağlı olsa da daha çok uygulanan silahlı savaş kavramını inceleyeceğiz.

Silahlı savaşlar iki biçimde ayrılabilir;

a-Egemenlik savaşları

1-Egemenlerin diğer cins, halk, sınıfa karşı yürüttüğü savaş.

2-Egemenlerin birbirlerine karşı geliştirdiği rekabet savaşları.

b-Özgürlük savaşları. (Ezilen kesimlerin direniş savaşları)

a-) EGEMENLİK SAVAŞLARI (Lanetin başlangıcı ve insanlığın kaybedişi)

İnsanlığın tanıştığı ilk savaş biçimi, fiziki güce dayanan silahlı savaş biçimidir. Bu savaşlar mülke el koyma, köleleştirme ve egemen olmayı hedefleyen savaşlardır. Ve bir şiddet hareketidir. Bu tür savaşlarda fiziki kuvvet ve şiddet araçları kullanılır. Karşılıklı, birbirini yok etmeyi amaçlayan bu savaşlarda, fiziki imha esas alınır. Öldürmeyi, fiziksel olarak yok etmeyi, amaçlayan silahlı savaşlar, sınıflı toplumlarla beraber tarih sahnesine çıkar.

Sınıflı toplum gerçeğini anlamak bizim açımızdan " insanlar barış içinde yaşarken neden birbirleriyle savaşma eğilimi gösterdi?" sorusuna, verilen bir cevaptır aynı zamanda. Anaerkil toplulukların barışçıl karakterleri biliniyor. Bu süreçlerde bilinçli organize edilen, yok etmeyi, egemen olmayı, talan etmeyi ve gaspı amaçlayan savaşların olmadığı kanıtlanmıştır. Neolitik süreçlerde öldürme bir ibadet biçimi olarak kullanılır. Fakat bu kutsal bir ibadettir. Anaerkil süreçte, neden savaşların gelişmediğini önümüzdeki konularda açacağımız için, şimdi fazla değinmeyeceğiz. Bizim açımızdan önemli olan, savaşların çıkışı ve gelişiminin nedenini vurgulamak olduğundan dolayı, daha çok sınıflı toplumda gelişen, egemenlik savaşlarını incelemeye çalışacağız. Bu aşamada , anaerkil süreçte, savaşın olmaması karşısında, ataerkillikle savaşların yaygınlaşması önemli bir gerçeği görmemizi sağlıyor. Bir sistemin toplumsal yaşam biçimi, karakter yapısı ve bakış açısı o sistemin barışçıl yada savaşçı olmasını doğrudan etkilemiştir. Bu anlamda günümüzde 'savaşsız olmaz', noktasına gelinmiş olsa da, temel mantığın değişimi savaşsız bir toplum yaratabilir. Bu mantığın değiştirilmesi bile belirli bir savaş ve direniş gerektiriyor olsa da barışçıl bir topluma ulaşmak imkan dahilindedir.

İnsanlığın uzun dönem önceki tarihinde, erkek karakterli bir ilişki biçimi olan dövüşle, başlayan savaşlar, icat edilen araçlarla daha da kapsamlılaşır. Kadının ilişki biçimi iletişim, ortaklık ve uyum iken, erkekte rekabet ve kavga ön plandadır. Başta, erkek cinsi arasında gelişen bu ilişki biçimi, ataerkil sisteme geçişle genel topluma mal edilir. Sorunların yada çelişkilerin çözümü, şiddet ve zora dayanan kanlı savaşlar olarak meşrulaşır. Paleolitik çağın avcı-savaşçı kabilelerinde savaş eğilimi, toplumsal yapılanmaya hakim olsa da, yine de kadını içermez. Neolitik topluluklarda ise, genel bir eğilim değildir.

Ataerkililik olarak adlandırdığımız sınıflı toplumlar gerçeğinde, savaş eğilimini hızlandıran gelişmeler, yine etkinliğin erkeğin eline geçmesiyle, değişen üretim ilişkileri, insani ilişkiler, hatta inanç dünyasındaki değişimler, bu eğilimde belirleyici olur. Daha önceki konularımızda erkek karakterinin, şiddetin gelişimindeki rolü açımlandı. Savaşlar da ,birer şiddet hareketi olarak bu karakterin sonucunda gelişir. Üretim ilişkilerindeki eşitsizlik ve egemen sınıfların ortaya çıkışlarıyla birlikte, her şeye hakim olma istemlerinin, toplumun yapılanmasında belirleyici olması, savaş olgusunu toplumlar, cinsler ve sınıflar düzeyine çıkarır. Kendi içinde derin çelişkiler barındıran ,sınıflı toplum gerçeği, bu çelişkilerin savaş yoluyla çözümü üzerinden gelişir.

Savaş tarihine baktığımızda, savaşın her dönemde ve yerde farklı yöntemlerle geliştiğini, farklı araçlarla yürütüldüğünü görüyoruz.

Bugün tüm insanbilimciler, ilk savaşların egemenlik savaşları olduğunu ve bu savaşlarında göçebe avcı kabileler tarafından başlatılarak, genelleştiğini kabul etmektedir. Barışçıl anaerkil toplulukların, savaş olgusuna ihtiyacı yoktur. Oysa ataerkil avcı topluluklar, yerleşik olmadığından, sürekli verimli alanlara saldırı düzenlerler. Bu kabileler bir bütün olarak ,uygarlık merkezlerine akın edip, oralara yerleşmek, köleleştirmek ve o topraklarda yaşayan insanları yerlerinden atmak için savaşı geliştirirler. Amaçları talan, gasp ve egemenlik kurmaktır. Ataerkillik karakteri, egemen olma eğilimini geliştirdiğinden artık savaş, bu amaç doğrultusunda kullanılır. Bu kabileler daha çok ok-yay ve zamanla atlı arabalar kullanırlar. Göçebe halkların savaşlarında kabile reisi, askeri komutandır. Bunlar salt fiziki güce dayalı çok kanlı savaşlar yürütürler. Grekler, Dorlar, Mikenler, doğuda semitik çöl kabileleri, o sürecin en kanlı saldırılarıyla toprak edinmiş ve hakimiyet kurmuşlardır. O süreç savaşlarında, sayısız insanın öldüğü, en fazla öldürenin, en çok kazandığı görülür. Onlarca kahramanlık destanı bu savaşların ürünüdür. Bu kabilelerin ilk hedefleri Neolitik toplulukların coğrafi alanlarıdır. Bu saldırılar karşısında Neolitik toplumlar karakterleri gereği güçlü bir savunma savaşı uygulayamazlar. Ve sonuç olarak bu topluluklar, sistemsel, sosyal, kültürel anlamda birçok değişime uğramak zorunda kalırlar. Ataerkil sistemin hakim olmaya başlamasıyla da, kendi özlerinden uzaklaşırlar. İlk savaşlar, bu anlamda büyük değişimleri getirir. Özellikle ataerkil olan bu kabilelerin gittikleri her yerde kendi savaşçı özelliklerini hakim kılmasıyla anaerkil topluluklar büyük darbeler yer. İnanç dünyasına kadar yansıyan bu gelişmelerle toplumun barışçıl karakteri aşılır ve yerine savaş kültürü egemen olur. Bu anlamda diyebiliriz ki ilk savaşlar kadın sistemine karşı verilen savaşlardır.

Sümerlerin icadı olan sınıflaşmayla başlayan, eşitsizlik ve bu eşitsizliğin inanç dünyasıyla meşrulaşması, her alandan savaşın meşrulaşması düşüncesini de oturtur. Bunda rahip sınıfının yeni ideolojiyi topluma kabul ettirebilmek için kullandıkları yeni inanç sistemi ve ikna çabaları önemli bir rol oynar. Batıda avcı toplumların yeniden düzenlediği tanrılar sisteminde, en büyük tanrı olan Zeus savaşlarla egemen olurken, doğuda Babil'li tanrı Marduk bir savaş komutanı olarak en büyük tanrı ilan edilir. Erkek tanrılar, savaşlarla ve savaşları olumlayarak en üst kata çıktıktan sonra gerisi çorap söküğü gibi gelir. Semitik kökenli Yehova orduların Rabbi iken, peygamberi Musa savaşı emreder. Bir sevgi ve hoşgörü dini olan İsa'nın dini, mezhep savaşları ve Haçlı seferleriyle savaşın kucağına itilirken, islamiyet ise savaşlar sayesinde hızla yayılır. Savaş; fetih ve cihat adına, en kutsal eylem olarak varlığını şiddetle korur. Tarihte ilk defa Akad hanedanı Sargon'la başlayan,planlı ve amaçlı emperyalist yaklaşım, çeşitli biçimlerde devam ederek ve derinleşerek günümüz dünyasında da birçok alanda varlığını sürdürmektedir. Artık şiddet, bilim ve sanatın yaratımlarıyla 'en

modern ve teknolojik' savaş etkinliğine dönüşür. 21 yy. savaşları, bu anlamda uzay çağını yaşamaktadır.

Bir şiddet hareketi olan savaşların, sınırı yoktur artık. Somut bir eylem olarak, uzun sürelidirler. Egemen olma savaşlarında her savaş, yeni bir savaşın ebeliğini yapar adeta. Çünkü karşıtlar tam olarak yok edilemez. Savaş, sadece daha güçlü savaşlar için ertelenebilir. Mantıkta egemenlik için yok etme yattıkça savaşlar da sürekli olacaktır.

Sınıflı toplumlar tarihinin başlangıç evresinde, hem gökyüzünün hem yeryüzünün iktidarlığını ele geçirerek ,ideolojik egemenliği tümüyle sağlayan,sınıflı toplumun ilk ideolojik önderleri Sümer rahipleridir. Sümer uygarlığı ile başlayıp, Babil, Asur, Mısır vb. uygarlıklarla devam eden 'köleci uygarlık çağı', savaşların temel nedeni olan artı-ürünün,özel mülkiyetin ve bunların sonucu olan sınıflar arası bölünmenin başlamasıyla şekillenir. Toplumlar tarihinde uygulanan baskı, sömürü ve şiddetin yoğun olması bakımından sınıflaşmanın en keskin yaşadığı dönemdir, kölecilik aşaması. Köleciliğe geçişle elde edilen artı-ürünün bir üst grubun elinde toplanması elitleşmeyi ve hiyerarşiyi belirlemeye başlamıştır. Ve yine, savaşlarda esir alınan yoksul kölelerin emeği, üretimin temelini oluşturduğundan ve insan emeğinin üretimdeki aktif rolü keşfedildiğinden, köleci dönem, sömürü adına en kanlı savaşların yürütüldüğü sömürü tarihinin adıdır.

Sömürü ve talan savaşlarıyla pekişen erkek egemenliği sınıf egemenliğiyle iç içe geçmiş ve devlet formuna bürünerek,egemen kültürün bütün kurumlarında kendisini hakim kılmıştır.

Savaş kültürüyle biçimlenen köleci dönem, savaşların en yoğun olduğu çağdır. Köleci imparatorluklar birer haraç toplama mekanizmasıdır. Köleci dönem krallıkları savaşla oluşur, savaşla yaşamını sürdürür, sonunda da savaşla yiterler. Ülkeleri işgal etme, köle elde etme, boyunduruk altına alma, amacıyla savaşlar verilir. Kolonyalizm, bu süreçte şiddetli savaşlara yol açar. Sargon emperyalizmi bu anlamda en çarpıcı örnektir. Bu süreçlerde iki yaşam biçiminin çatışması yaşanır. Tarımcı halk kültürüyle,avcı toplulukların kültürel çatışmasının yanı sıra, gelişen Uygarlık güçlerinin rekabet savaşları açığa çıkmaya başlar. Köleci imparatorlukların birbirleriyle verdikleri savaşlar, savaş düzeni ve araçlarının da gelişmesine yol açar. Demir benzeri madenlerin kullanımı ile fil vb. hayvanların savaşta kullanımı, savaşlara yeni bir boyut kazandırır. Yine tunca dayalı silahların gelişimi ve profesyonel silahlı gücün organize edilmesiyle, önemli bir ilerleme kaydedilir. Bu süreç savaşlarının en temel amacı, ganimet elde etme ve köleleştirmedir. Zamanla savaşmak bir meslek haline dönüşmeye başlar. Paralı askerler, savaşlarda etkili rol oynarlar. Savaşı yüceltme eğilimi en gelişkin eğilimdir. Bu mantık sonucu vahşet ve şiddet korkunç düzeye ulaşır. Asur kenti Nippur'un Akadlarca yıkılışı, şiddetin doğurmuş olduğu vahşetin, en çarpıcı örneğidir. Ve,Sargon emperyalizminin faturası 'Agade'nin Lanetlenmesi' efsanesi olarak tarihe geçer.

Anaerkilliğin üretim aracı olan tunç kazma, saban ve baltanın işlevi bu süreçte değişir. Artık üretme aracı değil, birer yok etme aracı olurlar. Savaşların ekonomik etki ve sonuçları karşısında, savaş araçları olarak madene karşı talep artar. Bakır ve bronzun sağlamlılığı nedeniyle, savaşlarda kullanımı öne çıkar. Bu durum maden alanlarını ele geçirme ve savaşların daha da şiddetlenmesine yol açar.

Savaşın, en güçlü yürütücülerinden olan ataerkil Roma İmparatorluğu, askeri gücü en büyük olan imparatorluktur. Bu süreç savaşları daha çok meydan muharebeleridir ve yeni taktiksel gelişimler sağlanır. Köleci dönemin en özgün savaşlarından biri; Büyük İskender'in savaşlarıdır. İskender çok büyük bir orduyla

savaşmaz, fakat savaş mantığı güçlü olduğu için büyük başarıların sahibi olur. Bunun en büyük nedeni ise yaratıcı taktiksel yaklaşımlarıdır. İskender hem kara hem de deniz savaşları verir. Bu savaşlarda toplar kullanılır,köle kuşatmaları ve saldırılar yapılır. İskender'in savaşlarında en önemli özgünlük, hem savaşının amacını, hem de savaştırmada moral kaynaklarını iyi oluşturmasıdır. İskender verdiği tüm savaşlarda en önde yer alır. Savaş üzerinde yoğunlaşması, örnek düzeydedir. Onun için, her şey savaştır. Yaşamının en temel hedefine ulaşmada, savaş onun vazgeçilmez aracı olur. Savaşların, üstün kişiliklerin cesaret ve liderlik gösterisinde bulunmalarına olanak sağlaması ve onlara saygınlık ve yetki kazandırmasının en önemli örneği, İskender'dir. İskender, savaşlarını temelde bir ideoloji çerçevesinde yürüttüğünden başarısı maneviyata dayanan bir özellikte taşır.

Ortaçağ savaşları feodal halklardan toplanan askerlerle yürütülür. Temel hedef, toprak elde etmektir. Kaba sömürge dönemi olan Ortaçağda, din olgusu savaşlarda önemli bir etken olur. Zihniyetin katılığı, karşıtların savaşını da şiddetlendirir. Bu anlamda Ortaçağ savaşları, acımasız bir karakterdedir. Osmanlı İmparatorluğunun savaşları,İslam savaşları, yine 30 yıl savaşları, hegemonyacı savaşlardır. Bu süreçte savaşlar çabuk olur ve biter. Zarar verme ve bu yolla hakim olma amaçlanır. Bu savaşlarda ticaret ve kazanç elde etme belirleyicidir. Eskinin, şan ve şeref kazanma uğruna verilen savaşlarının dönemi, geçmiştir. Daha çok ekonomik hakimiyet için savaşılır. Din için yapılan savaşlarda bu amaç, örtülü yürütülür. Din savaşlarında en çok insan duyguları kullanılır. Savaşa motive etme ve savaşların yolunu açma bu yolla gelişir. Doğudan batıya, batıdan doğuya kaymada savaş öncelikli uygulanan yoldur. İslam cihat anlayışıyla batıya açılırken, batı, Haçlı seferleriyle doğunun zenginliklerine el koymayı hedefler.

Kapitalist dönem savaşları, sömürgeleştirme, gelişen sanayi doğrultusunda hammadde elde etme ve rekabete dayanır. Daha çok ulusallık üzerinde geliştirilir. Din, arka plana düşer. I. ve II. Dünya savaşları birer paylaşım ve rekabet savaşlarıdır. Napolyon savaşlarıyla yeni bir boyut kazanan savaşlar, emperyalist güçlerin, ulus olarak belirginleşeceği dönemin yolunu açar. Daha sonra ise, Hitler'li, Mussolini'li , faşist eğilimin doruklaştığı dönem gelişir. Kendi sınırlarını, diğer emperyalist güçlerden koruma temel alınır. Diğer yandan da, ezilen halklara yönelim gelişir. Bu süreçte savaşlarda üç temel unsur etkili olur. Birincisi; savaş çığırtkanlığının ve kışkırtıcılığın sonucu yaratılan, kin ve nefret ortamında halkın etkisi, ikincisi; savaş teorisi çerçevesinde, savaşı özgür bir faaliyet haline getiren ve savaş ihtimalleri üzerinde yoğunlaşan komutan ve orduların etkisi ,üçüncüsü ise savaşı salt akla bağlayan politik bir araç olan hükümetlerin etkinliği öne çıkarak önemli bir belirleyen olur. Bu süreç savaşları, denge üzerinde yürütülür. Politik ilişkiler çerçevesinde savaş, bir tehdit ya da ittifak aracı haline gelir. Zamanla, yeni çağ savaşları atom bombasının bulunması ve tekniksel gelişmelerin doğrultusunda bir teknoloji savaşı kimliğine bürünür. Savaşta kullanılan insan sayısı azalmaya başlar ve yerine teknolojik araçlar, devreye girer. Nükleer silahlar, füzeler vb. ileri savaş araçları, çıktığı dönemlerde, savaşların sık uygulanmasını engeller. Çünkü büyük bir tehlike olan, bu araçların kullanımının vereceği zarar, kullananı da kapsamına alacağından dolayı ,daha çok savunma amaçlı bir tehdit aracı olarak varlığını sürdürür. Globalleşmenin gelişmesi, dış merkezlerden hammadde elde etme yerine bu merkezlerde, hammaddeyi işleme yönünde bir eğilimi yarattığından dolayı, bu dönemde daha çok kültürel, politik ve ideolojik sömürge anlayışı öne çıkar. Bu durum savaşların karakterini de değiştirir. Daha çok kendine bağımlı yönetimler kurma savaşları verilir. Son olarak yaşanan Afganistan savaşı bunun

örneği olmaktadır. Savaş köleci dönem ve feodal dönemde olduğu gibi halkın tümünü içine almaz. Bir ulusal hareket olmaktan çıkmıştır. Savaşa tümden bir katılım yoktur. Bu savaşlar devletleri de aşan bir üst sınıf tarafından yönlendirilir.

Günümüzde eskisi gibi ,klasik savaşlar fazla görülmez. Dünyayı kendi arasında bölüşen emperyalist güçler kendi aralarındaki denge, rekabet savaşlarını politik arenaya çekmiştir. Yine ortak pazar, ortak ordu (NATO),ortak kurumların oluşumu da, egemen olma yarışında bir dizgin rolü oynamaktadır. Bu dönemde savaşların temel nedenleri salt bir maddi paylaşımdan ziyade daha fazla egemen güçler arsındaki siyasal ,politik,hegamonik, çıkar ve üstünlük sağlama mücadelesi olsa da, herhangi bir durumda emperyalist güçler, kendilerine alternatif ideolojik anlayış ve mücadelelere karşı her zaman ortak mücadeleyi öne çıkarırlar. Temel politik yaklaşım, ezilen halklara ve sınıflara karşı ortak bir savaş tutumudur.

Savaşlar, tüm dünya geneline yayılmış olsa da, önemli bazı merkezlerde ve özellikle de Ortadoğu'da bir çok yere göre çok daha fazla yoğunlaşmış olması,derin tarihi nedenlere dayanır. Ortadoğu haklarının bin yıllardır emperyalizme karşı verdiği kültürel direniş ve sistemin bu alanlarda yaşam bulamamış olması,günümüzde de en temel savaş odaklarını bu alanda yoğunlaştırır. Arap-İsrail savaşları ve Kürt sorunun çözümsüzlüğü bu mantığın sonucudur.

b-ÖZGÜRLÜK SAVAŞLARI (Kutsallığa giden yol ve yücelen insani öz)

Sınıflı toplumla beraber, her türden egemenlik için geliştirilen savaşlar karşısında ezilmek istenen kesimler de kendi savunmalarını yapabilmek için yoğun mücadeleler vermiştirler. Bu mücadelenin bir boyutu da silahlı savaşımdır. Öz savunmaya dayanan ve kendi değerlerini, egemen saldırılardan korumayı amaçlayan bu savaşlar, insanın özgürlüğünü, değerlerini, kimliğini savunma eğiliminden doğar. Kendi değerlerini savunma bir eğilim olarak bir çok direnişe neden olur.

Sümerlerle temelleri atılan ve resmileştirilen,egemen,köleci yaklaşımlar ile, zor kullanılarak inançlarından uzaklaştırılmak istenen halklar, ilk önce bu inançlarını koruyabilmek için yoğun savaşlar verirler. Anaerkil toplumlar,bir çırpıda kendi sistemlerinden vazgeçemezler. Mitolojide, ana tanrıça Tiamat'ın, Marduk'a karşı verdiği savaşlarla başlayan direnişte, şiddet, egemenlerin şiddeti kadar güçlü kullanılmasa da zorunlu seçilen bir yol olarak o gün bu gündür, insani değerleri koruma uğruna kullanıla gelir. Köleciliğe geçiş, yeni ideolojik sistemin maddi zeminini oluşturacak olan ideolojik dogmaların, sağlam temellerinin atılması ve bununla birlikte yaratılmak istenen sistemin ,zihinsel araçları, yani mitoloji ve dini geliştirmesi yaşanır. Sınıf ayrımının mitolojide ki en çarpıcı ifadesi olan, Adem ile Havva'nın cennetten kovulması mitinde, Adem'e ilk günahı işlettiği için günahkar ilan edilen kadının durumu, aslında erkek cinsinin din vasıtasıyla egemen kılınmasının temel nedenidir. Erkek egemenlik çağı yüceltilmiş ve cins köleliği sinsice geliştirilmeye başlanmıştır. Bu ideolojik geçiş, kurnazca ve sinsicedir. Tanrıçaların konumu başlangıçta çok farklıyken tanrı Marduk'un (Tiamat'ın oğlu) ana tanrıçanın kutsallığına son darbeyi Tiamat şahsında vurmasıyla tanrıçalar çağından eser bile kalmaz. Birçok barışçıl topluluk, savaşçı kabileler karşısında dağlara çekilerek, savunma savaşları verir. Sümerlerde ve devamı olan diğer uygarlık merkezlerinde, köle ideolojisini kabul etmeyen tarikatların direnişleri zamanla örgütlü hale gelir. Egemenlerin savaş kuvvetleri yine toplumsal erkleri daha güçlü olduğundan bu direnişler daha çok savunma, vur- kaç biçiminde küçük birimlerle yürütülür. Varlıklarına yönelik, ciddi bir saldırı olduğu durumda

savaşma gereği duyarlar. Onun dışında yayılmacı, egemen mantık doğrultusunda savaşmazlar. En eski, anaerkil toplumlardan olan Kürtler bu savaşların en çarpıcı örneklerini vermişlerdir. Yine köleliğe karşı Trakyalı Spartaküs'ün savaşı bu boyutuyla bizler açısından oldukça anlamlıdır.

Özgürlük savaşları,daha çok halka dayanır. Halkın iradesini temsil eder. Özünde şiddete karşıdır, fakat meşru savunmasını yapmak, onurunu korumak için savaşmak zorunda kalan kesimlerin verdiği savaşlardır. Ulusal Kurtuluş savaşları, sosyalist grupların savaşları ve kısmen dinsel savaşlar bunun örnekleridir.

Sosyalizm amaçlı verilen savaşlarla, ulusların kurtuluş savaşları, özünde halkların direniş ve özgürlük savaşlarıdır. Bu mücadeleler sonucu, halkların direniş gelenekleri, kültürlerin kolay boyun eğmeyen doğaları, başarısı ve tarihte kalıcı oldukları kanıtlanmış olur. özellikle II. Dünya savaşından sonra verilen savaşımlar sonucunda, halkların birçok alan gibi, siyasal statüdeki kurumlarda ve alanlarda temsil edilmeleri dönem açısından çok büyük gelişmeler ve kazanımlar olduğunu gözler önüne serdi.

Özgürlük savaşı yürütenlerin savaşa yaklaşımları kadar, savaş politikaları da farklıdır. Kurtuluşu hedefleyen bu savaşlar, gönüllü temelde, siyasi bir bilinç doğrultusunda verilir. Şu bir gerçektir ki politikadan ne anlaşılıyorsa, verilen savaş da o karaktere bürünür. Egemenlerin politik yaklaşımları, gereksiz şiddet ve katliamlara yol açmıştır. Ezilenlerin savaşları ise, savaşları engellemek, varlığını korumak, bilinç ve insani değerleri yaratmak temelinde gelişir. Özgürlük savaşları başkalarına ait olanı değil, kendine ait olanı yeniden kazanmayı hedefler. Egemenlik savaşları yıkarken, ezilenlerin savaşları yapmayı, yaratmayı amaç edinir.

Bugün özgürlük savaşı yürütmek zorunda kalan bizler için en önemli konu özgürlük savaşının karakterini,amacını,yol ve yöntemlerini, doğru kavrayabilmektir. Savaşa bu kadar karşıyken savaşmayı seçmek bir çelişki gibi görünse de bu diyalektiği doğru çözmek önem arz ediyor. Ve bu temelde varlığına, kimliğine, özgürlüğüne yönelen bir şiddet ve zor karşısında gelişecek meşru savunma nasıl ve ne için gereklidir? Bu konuda ve özellikle, özgürlük savaşının gerekliliği konusunda Parti Önderliğimiz şunları belirtmektedir; " Bir mücadele silahına sahip olurken öncelikle ne anlama geldiğini bileceksin. Kendinizi büyük amaca ulaştırın. Amaç, nedir? İnsanın vatanı için kendisini yaratmasıdır. Yurtseverlik kadar, halkın özgürlüğü için savaştır. Özgürlük savaşı bir angarya değildir; özgürlük savaşı büyümeye şiddetle ihtiyacı olanın,bayramıdır. Kendini donatacağı,neşelendireceği, güzel kılacağı eylemin adıdır. Özgürlük savaşı düşmanla baş etme eylemidir. İdeolojik,örgütsel,tüm savaşlarda yok olmamak için, ne lazımsa onu gösterme , özgürlük savaşçısının esası,özüdür. Devrimciler, kurtuluşçu insanlardır. Kurtuluşçu insanlarda, gerçekten kurtuluşun önünde ne engel varsa, onları kaldırmasını, bilen insanlardır. Bizim için mücadelenin özü,yaşama imkanını ortaya çıkarmaktır. Silahın, tek bir anlamı vardır. Yaşama çağrı olmasıdır. Silah, yaşamın önünü açma sembolüdür. Ulusal Kurtuluş Savaşı, bir halkın dilini çözmenin savaşıdır. Diline gerçekten kilit vurulmuş, kavuşamaz, konuşsa da "yalanı, düşmanı konuşacaksın" denilerek her şeyin dayatıldığı ve bu bir amentü haline getirildiği durumuyla, bir halkın bu kara tarihiyle yıkmak ve kör düğümü çözmek bu Ulusal Kurtuluş Savaşıyla mümkün olmuştur. Sömürgecilik çelişkisi, ailecilik çelişkisi ve hatta kişinin kendisiyle çelişkisini çözmek için çok sert, yoğun bir savaşın verilmesi gerekir. Hiç şüphesiz ki, devrimci savaşımımız, asla kör bir şiddet değildir. En aydınlatıcı, en çözümleyici, yaşamı özgürleştirici bir savaştır. Savaş bizde yaşamın tek çığır açıcı yoludur. Bu savaş bir yerde sevgiyi güzelleştirmek içindir. Askerlik, ancak

ve ancak yüce amaçların gerçekleştirme aracı olursa, bir anlam ifade edebilir. Halk savaşçılığı, sorumluluğunu bilen, kendisini eğitmesi ve başarmayı şart kılan bir savaşçılıktır. Öz güven ve disiplini, sürekli kendine uygulamayı şart kılan bir savaşımıdır. Askerliğin en temel tanımı şudur: Temel amaçlarda, bir halkın, bir sınıfın, hatta cemaatın, hayati tehlikeye düşmesi karşısında ve hayati değerlerin elimden alınmak istendiği zaman, kendisine uzanan, tehlike arz eden elin sahibinin, elini kırmak. Bunun dışında bir şiddet anlayışı çılgınlıktır. En değerli savaşlar en kansız, fakat sonuçları en büyük savaşlardır. Özgür yaşam, bir bedel gerektirir, o da savaştır."

Halklar, ezilen tüm sınıf ve cinsler, sınıflı topluma geçişle birlikte, egemenler tarafından yerin yedi kat dibine gömülmek istendiler. Egemen sınıfların çıkarları için, sonuna kadar kullanıldılar. Sınırsızca çalıştırıldılar, emekleri sömürüldü, kontrolsüz ve acımasızca savaştırıldılar, yaşam hakları elinden alındı ve ruhları sömürüldü. Kendilerine ait ellerinde hiçbir şey kalmadı. Parti Önderliğimiz bunu şöyle belirtiyor: " İşe, halkların kendi kültür,emek ve moral değerleri için girdikleri özgürlük savaşları, onursuz, yozlaşmış ve güdülere dayanan yaşama karşı, özgür yaşama duydukları, büyük ihtiyaçtan doğmuştur. Özgürlük savaşları sonucunda, egemenlere mal edilenler aslında, halkların ve ezilenlerin özgürlük tarihidir.

En somut boyutta, ulusların kurtuluş amaçlı verdiği savaşlar ve direniş hareketleri, halklarında mücadeleleriyle tarihin akış seyrini doğrudan değiştirebilme gücünü göstermiş ve özellikle 20.yy'a damgasını vurmuştur. Çin, Hindistan, Rusya, Latin Amerika ve Afrika'da yeşeren Ulusal Kurtuluş Hareketleri halkların sömürgeleştirilmesi ve her anlamda yok sayılmalarına karşı, destansı bir başkaldırı ve direniş biçimi olmuştur. Sosyalist mücadelelerin en büyük meyvesi olan Ekim Devrimi, halkların sağlam bir şekilde doğuşunun adı olmuş, insanlığın genel kurtuluş hayali, özgürlük savaşlarıyla yeniden filizlenmiştir. Çin Ulusal Kurtuluş Savaşı ve MAO'nun Uzun Yürüyüşü, Çin'de hakim olan feodal toplum ve üterim ilişkilerini, parçalamayı hedeflemiş ve 1911 Çin Devrimi geri yaşam kıvılcımlarını tekrardan uyandırmıştır. Vietnam halkının emperyalizm karşısında çok büyük bir sabır ve amansız bir savaşçılıkla direniş geleneği,halkların onuru olmuştur. Ve Vietnam'ın büyük kazanışı dünya çağında emeğin ve halkların sömürüsüne dayanan yeni sömürgeciliğin, kaybedişi olmuştur. Che Guevera ve Fidel Castro önderlikli Küba sosyalist devrimi, günümüz gerillacılığının ve devrimci romantizmin en büyük esin kaynağı olmuş, devrimin efsanevi kahramanı Ernesto Che Guevera'nın devrimden hemen sonra Bolivya Dağlarına, o halkın özgürlük savaşımına katılmaya gidişi tarih boyunca ortak bir ruh ve kültür etrafında yaşayan halkların,egemenler tarafından parçalanmasına karşı,sınırlara sığmayan,özgürlük arayışı,enternasyonalizm ve devrimci dayanışmanın, büyük sembolü olmuştur. Ve günümüzde de birçok ülkede zafer kazanan ya da hala süren mücadeleler ile birlikte, gerçek tarih yapıcılarının, insanlığın beşiği olan Ortadoğu topraklarında yeniden uygarlık sahnesine çıkışını sağlayan ,yeni insanı yaratma ve özgür yaşamı yeniden filizlendirme hareketi olan modern ulusal kurtuluş mücadelemiz ile onun örgütlü gücü PKK özgür insan ve halk olarak yaşamanın ve özgürlük temelinde yeniden yaratılmanın adı olmuştur. Son 200 yılın kirli komplolar tarihine ve Kürt halkının tutsaklığına, PKK en büyük özgürlük savaşımını geliştirerek, dur diyebilmiştir.

Özgürlük savaşları, insanlığın genel kurtuluş hayali ve ütopyalarını canlı tutmanın araçları olmuştur. Her toplumun ve herkesin bir ütopyası vardır. Parti Önderliğimizin belirttiği gibi "Ütopyası olmayan bir topluluk günübirlik yaşmaya mahkum edildiğinde, sadece sığ bir köleliği yaşamaya mahkum edilmiş demektir." Ütopyalar toplumsal hayaller olarak, mücadelelerin, başarıya ulaşabilmede ısrarın ve

yeniyi yaratma kararlılığının güç kaynağı olmuşlar ve her zaman ütopyası büyük olanların mücadeleleri de büyük olmuştur. Roma egemenliğinin ve köleciliğin insan zihniyeti ve ruhu üzerindeki baskısına karşı Hz. İsa ve havarilerinin kurtuluş ütopyası ile yola çıkışları tıpkı, kapitalizme karşı sosyalist ütopyayla mücadele ediş gibi vicdansızlığa karşı insanlığın vicdanı olmuştur. Özce tüm özgürlük savaşları,dünyanın çok büyük bir bölümünde etkili olmuş ve kalıcı sonuçlar bırakmıştır.

Özgürlük savaşları özünde, meşru-savunmaya dayanır. Varlığa yönelen imhaya karşı açığa çıkar. Varlıkların,doğal yaşam yasaları doğrultusunda kendilerini savunmaları, en temel özelliktir. Meşru-Savunma, bu anlamda özgürlük savaşı olarak eyleme döner. İnsanlık açısından, tarihin, çirkinliğe, ticarete, maddi çıkarlara sürüklenmesi karşısında, yaşamı kurtarma ve bu dayatmalar karşısında direnme savaşıdır. Bu anlamda değerleri koruma ve savunma temel insan hakkıdır. Kimliğini, kültürünü, ve varlığını, imhadan kurtarmanın tek yolu savaş olarak bırakıldığından, ezilenlerin bu yolu düşmandan daha doğru bir biçimde uygulanması gerekir. Tabii bu, düşman kadar saldırgan ve vahşet taraftarı olmak demek değildir. Tersine, kendini en doğru tarzda savunma yöntemleri geliştirmek, savaşı en az insan kaybıyla kazanmayı hedeflemektir.

Bugün, dünyamıza bakınca,emperyalist güçlerin tüm değerlerimize karşı, yoğun bir savaş açtığını görüyoruz. Bunun karşısında liberal ve duyarsız kalmak, tamamen toplumsal refleksten uzak bir duruş sergilemek; ezilmeyi, köleliği kabullenmektir. Kendini savunmaktan aciz bir ulus, sınıf, yada cinsin kendine saygısı da olamaz. Böyle bir durumda, uygarlık içinde ona ait olan yere de gelemez. Bu,yok olmayı kabul etmek demektir. İnsanı ve onun değerlerini korumak, bütün insanların en birincil görevidir. Fakat bu sadece, savaşlara karşı olmakla yapılamaz. Bunun için savaşmak da gereklidir. Özgürlük savaşı insanı savunmanın en temel eylemidir.

Feodal dönemin Osmanlı egemenliği karşısında özgürlük savaşı veren ve sosyalist bir yaşam amaçlayan Şeyh Bedrettin'in en yakın yoldaşı Torlak Kemal bu gerçeği şöyle ifade eder " Silahsız insanların üzerine yürüyüş de hele hele bu silahsız insanların hakikat diye keşfettikleri bir şeyin ardından yürümekten başka hiç bir suçları, günahları, yoksa, ellerimizi kavuşturup, bu insanların, canavarların yırtıcı pençeleri altında nasıl can verdiklerin, seyir mi edeceğiz. Bu mudur yiğitliğin gereği." Savunmasız binlerce insanın yaşadığı acılar karşısında sessiz kalmak onursuzluk olsa gerek.

Diğer yandan,değerlerini düşmana teslim eden bir toplumun, özgür ve de sağlıklı bir yaşam sürmesi, imkansızdır. Ülkesi, düşman postalları altında bulunan,ve hiç bir insani hakkı göz önünde bulundurulmayan bir toplumda, ilişkiler, siyasal yaşam, felç olmuştur. Böyle bir durumda değerlerine sahip çıkmak için savaşa kalkmayan bir yürek, sevgiyi, aşkı, iradeyi yaşayamaz. Parti Önderliğimizin " Kuşlar yuvalarına bir kez el değdi mi o yuvayı bozar" değerlendirmesi buradaki çıkışın meşru savunma yanını, ortaya koyar.

Özgürlük Savaşı, bir ölüm-kalım olayıdır. Hedefi, kendini ifade edebilecek bir ortam yaratmaktır. Bu anlamıyla ezilenlerin demokratik zeminlerde varlık gösterebilmeleri için, vazgeçilmez bir araçtır.

Ve kapitalist sistemin tüm baskı ve saptırmalarına karşı halkların yeniden özgürlük temelinde doğuşları artık kolay engellenemez bir hal almıştır. Çünkü halklar, bugüne gelene kadar, manevi ve ideolojik tüm dayatmalara karşı, özgürlüğün en ağır bedellerini ödeyerek savaştılar ve büyük direnişlerin sahibi oldular.

c-ÖZEL SAVAŞ YA DA DÜŞÜK YOĞUNLUKLU ÇATIŞMA

"Gölge savaşlara (gerilla savaşları) karşı, yarı karanlıkta uzun mücadele" (Reagan)

Düşük yoğunluklu çatışmanın, günümüze kadar uzanan gelişim tarihini ele alırken, bu stratejinin, belli boyutlarıyla yeni taktikleri bulunsa da aslında temellerinin, çok eskiden atıldığını görüyoruz.

II. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkan, kapitalizmin derin ve yaygın bunalımının ve faşizmin maddi zeminin darbelenmesinin ardından, halk güçleri yavaş yavaş tarih sahnesine çıkmaya başlamışlardı. Kapitalizmin yeni pazar ihtiyacı durmadan artıyordu. Böylece emperyalizmin, özellikle de savaşın galibi Amerika'nın, savaş sonrası politikalarının hedefi önünde varolan tüm engellerin, uygun yöntemlerle aşılması gerekiyordu. İşte, Truman Doktirini (1947) ile ABD'nin başlattığı "soğuk savaş" dalgası, aslında emperyalist ülkelerin, kendilerine göre önlerinde gördükleri engellerin ve tehditlerin, bir bileşkesi olarak dünya çapında ortaya çıkan topyekün bir saldırının, uluslararası dengelerle aldığı biçim oldu. Amaç; ABD'nin kesin askeri hegamonyasının kurulmasını sağlamak ve bu disiplin altında restorasyon çalışmaları gerçekleştirebilmekti. Soğuk savaş dönemini açan Truman doktrini ile bu çerçevede hedeflenen çok büyük bir tehdit olarak görülen Sovyetler Birliğinin, dış dünyadaki tüm uluslar ile bağlarını kopartıp, ticaretten kültüre, diplomasiden spora, her alanda, içine kapanmaya ve yalnızlaşmaya zorlamak, baskı güvensizlik ve şüphe içinde, silahlanma yarışına mecbur etmekti. Bu tecrit koşullarında, iç ve dış çelişkileri daha da kışkırtılacaktı. Emperyalizm buna "kuşatma politikası" adını takmıştı. Diğer bir amaç olan, sosyalizm tehlikesinden, Doğu Avrupa ülkelerini kurtarabilmek için sosyalizmin sadece Sovyetler Birliği sınırlarında hapsedilmesi ve dolayışıyla marjinalleşmesi idi. Truman doktrininin hemen ardından, bu planın ekonomik tamamlayıcısı olan, ve amacı, Sovyetlere karşı diğer ülkeleri ekonomik olarak güçlendirmek olan, Marshall planı açıklandı. 1949 yılında, NATO'nun kuruluşu ile askeri alandaki boşluk tamamlanarak konsept bütünlüklü bir hale kavuşturuldu. Bunu takip eden dönemde, Truman doktrininden 10 yıl sonra ABD, Sovyet kabusundan henüz kurtulmamış olduğundan bu seferde "Ortadoğu'ya yönelik, olası bir komünist saldırıya karşı, kendisinden yardım isteyen tüm bölge ülkelerini, askeri müdahale yolu da dahil olmak üzere, koruma kararlılığını" Eisonhower doktrini ile "Ortadoğu'da Barış ve İstikrarı Koruma" adı altında ilan etti.

1950'lerde dünyanın genelinde yükselen devrimci hareketler ve Ulusal Kurtuluş Mücadeleleri, emperyalizmi oldukça zorladı. Özellikle Amerika'nın Vietnam'daki yenilgisi, örgütlü bir halk gerçeğinin karşısında, çok üstün bir askeri gücün bile yenilebileceğini, gösteriyordu. Vietnam savaşının ardından, Amerikan ordusu fiilen tahrip oldu. politika, endüstri ve eğitim kurumları, savaştan ağır yara aldı. Askerlerin ve halkın üzerinde Vietnam Sendromu denilen yoğun psikolojik tahribatlar açığa çıktı. Devrim dalgası böyle yükselirken, Latin Amerika, Arjantin, Şili vb. ülkelerde askeri darbeler boy gösterdi.

II .Dünya Savaşı sonrasında geliştirilen politikalar, savaş sonrası dünya durumuna, yeni bir düzen vermeyi amaçlıyordu. Özel savaşın en fazla tırmandırıldığı dönem olan Yeni Dünya Düzeni'nin geliştirildiği süreçlerde, bazı yeni politikalar gelişmiş olsa da, aslında YDD, çok yeni olmayan bir düzen. Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla, Reel Sosyalizmin çözülüşünün ardından tüm dengeler alt üst olmuş ve bu anlamda tek başına egemenliği ilan edilen sistemin askeri-siyasi-kültürel ve ekonomik alanlarda yeniden düzenlenmesi gerekmekteydi. Savaş sonrası oluşturulan oluşumlar ve

doktrinlerle, bu yenilenmenin sağlam temelleri atılmış olur ve YDD, bu zemin üzerinden yükselir. Reagan dönemiyle başlayan, dünyaya yeni bir düzen verme çabaları 1990'larda Körfez Savaşı ile taçlandırılmak istenmiş, fakat Körfez Savaşı, sonuçları itibariyle, dünyanın, zorlu Ortadoğu engelini aşmadan, tek düzeleşemeyeceğini kanıtlamıştır.

YDD ile yaratılmak istenen, sermayenin küreselleşmesiyle, uluslararası ilişkiler sisteminin yasal, hukuksal, sosyal yönleriyle, emperyalizmin kendi mayasından yeniden yaratılmasıdır.

1980'lerde, Reagan döneminde dünyanın birçok yerinde (Angola, Mozambik, Etiyopya, Nikaragua,vb) ulusal kurtuluş mücadeleleri ve devrimler yaşanmıştı. ABD'nin Vietnam'daki yenilgisi, Amerikan kamuoyunda dış müdahaleye karşı, yoğun bir isteksizlik ve tepki yaratmıştı. Reagan ise ABD'nin dış kamuoyunda zedelenen itibarını yeniden düzeltebilmek, Vietnam'da verilen kayıpları telafi etmek ve kendi deyimiyle "soğuk savaşın mutlu günlerinde ABD'nin dünyada oynadığı, öncü rolü tekrar kazanma" amacıyla hem halkın tepkisini çekmeden, genel bir seferberlik, hem de çok sayıda asker gerektirmeyecek, yeni bir doktrin oluşturmak gerekiyordu. Vietnam'daki uygulanan ayaklanmayı bastırma doktrinin yerine, yeni bir model lazımdı. İşte "Düşük Yoğunluklu Savaş-Çatışma" böylece ilan edilmemiş bir savaşın yürütülmesinin en ideal çözümü oluyordu.

Düşük Yoğunluklu Çatışma sömürge ülkelerde egemen güçlerin doğrudan kendi askeri güçleriyle gerçekleştirdiği müdahalelerden öte, politik-ekonomik-askeri genel müdahalelerdi. Bölge savaşları (modern silahlarla yürütülen) ya da nükleer savaşların altındaki düzeyde, gelişmekte olan bir ülkenin politik ve toplumsal ilişkilerinin kontrolünü, ele geçirmeyi hedefler. Reagan döneminde Düşük Yoğunluklu Savaş doktrinin halka ve kamuoyuna kabul ettirilebilmesi için ulusal kurtuluş savaşları ve devrim hareketleri tehlikesine karşı, şöyle bir çağrı yapılır; "gölge savaşlara (gerilla savaşları) karşı, yarı karalıkta, uzun mücadele",hem de "FIRTINA GİBİ!

Özel savaş yöntemleri çeşitlendirilirken, orduların da donanımları arttırılmış, özel hareket güçleri, onların içinde özel timler (Ör: ABD'de yeşil bereliler, Türkiye'deki bordo bereliler), sivil-askeri-psikolojik operasyonlar ve yine gizli örgütlenmeler (Gladio, vb.) hızla geliştirilmiştir.

Fakat devrimci mücadeleler, egemenleri ve ordularını salt askeri anlamda tehdit etmediğinden dolayı, ulusları oluşturan tüm öğelerin gözettiği bir mücadele gerekmektedir. Psikolojik operasyonlar, ekonomiyi istikrarsızlaştıran spekülasyonlar, provokasyonlar, halkın içine sızma vb. özel savaş uygulamaları, yoğunca ve sürekli olarak devam etmiştir. Fakat bu süreklilik zamanla kontrolsüzlükleri ve özel savaşta rant elde eden bir kesimi de kendisiyle süreklileştirdi. Özel savaşın açık ve gizli kurumları örgütlendikleri tüm ülkelerde, savaş rantının temel kaynağı oldular.

Özel savaşın, bir rant haline dönüşmesi, özellikle bazı ülkelerde görünür devleti küçülttü, görünmeyen devletin de daha da büyümesine enden oldu. yani bilinen ismiyle Derin Devletler başa geçti. Resmi devlet aygıtının, siyasi, ekonomik, askeri vb. işlevlerinin biçimselleşmesi, esas işlevin örülen gizli ilişkiler çerçevesinde, derin devletin, yani çeteleşen grupların eline geçmesidir.

1950'lerde ilk defa İtalya'da kurulan(CIA tarafından), GLADİO (Balta) , NATO'ya bağlı tüm ülkeler ile diğer bazı Avrupa ülkelerinde, her ülkenin kendi istihbarat örgütleri aracılığıyla farklı isimlerle örgütlendirilen en etkili güçlerden biridir ve günümüzde yaşanan birçok faili meçhul olaylarının da sorumlusu bu gizli örgütlenmelerdir. Örneğin,Gladio,Türkiye'de "Özel Harp" olarak örgütlenmiş ve

Kürdistan'da yürütülen savaşta etkin rol oynamıştır. Çeteleşme, devletler düzeyinde çok derinleşmiş ve derin devlet ile baş edilemez ve altında ezilir bir hale gelinmiştir. Düşük Yoğunluklu çatışma temelinde siyasi komplolar, suikastlar, provokasyonlar, politik olarak yönlendirilen yanıltmalar, Glodio'nun amacına ulaşmak için kullandığı özel savaş yöntemleridir. Günümüzde de bir çok ülkede bu yöntemler yoğun olarak kullanılmakta ve özel savaştan elde edilen maddi-manevi rant ile bu rantla geçinenlerin sayısı bitmek bilmeyen bir boyuttadır.

Reagan döneminde, İran-Irak savaşı, Türkiye'de 12 Eylül rejimini sınırsız desteklenmiş Afganistan ve İran'a sürekli müdahale edilerek siyasi koşullar dengelenmek istenilmiştir. Bununla birlikte gerek Vietnam gibi bir halkın mücadelesini desteklemesi, gerekse de İsveç'in Kürt hareketine olan sempatisinden dolayı Olof Palme hedef alınmış ve bu suikastın iç yüzünün hala aydınlatılamamış olması ise "derin devlet" in gücünü gözler önüne sermektedir. Yine Türkiye'de Turgut Özal, İsrail'de Izak Rabin cinayetleriyle yine Önderliğimiz şahsında yok edilmek istenen Kürt iradesine karşı gerçekleştirilen 15 Şubat komplosu ile Türkiye'de Türkler ve Kürtler, İsrail'de İsrailoğulları ve Filistinli Araplar arasında gelişebilecek barış ortamı sabote edilmiştir. Bunları gerçekleştiren hükümetler üstü baskı, GLADİO'nun kendisiydi.

Düşük Yoğunluklu Çatışma ya da Özel Savaşın en önemli hedeflerinden biri, kamuoyu desteğinin ve güveninin kazanılmasıdır. Özel savaş yürütücüsü güçler veya hükümetler ile halk arasında haber akışını sağlayan güçlü,sağlam bir bağın oluşması ve müdahalelerin meşrulaştırılması için halk desteği ve ilişkiler çok önemlidir. Bunun en önemli aracı da dünümüzde '3.büyük güç' denilen MEDYA olmakta. Düşük yoğunluklu çatışma doktrinin, özel bir de medya doktrini bulunmakta. Medya kitleler üzerinde önyargı ve görüş yaratmak için kullanılır. Toplumun düşünceleri, duyguları, inanışları yönlendirilir, baskı altına alınır. Verilen politik mesajlarla, düşüncelere biçim kazandırmak amaçlanır. Neler sevilecek, nelerden nefret edilecek, kimler vatansever, kimler terörist, bunlar belirlenir ve toplumun bilinçaltına yerleşmesi için dikte edilir. Böylece kitlelerin moral değerlerle olan bağı, düşünceleri vb. yoğun bir bombardımanla özellikle de görsel iletişim araçları aracılığıyla yanıltılarak, değiştirilir.

Özel savaşın toplumu ve bireyi bu düzeyde hedef alması, buna ulaşabilmek için medya vb. birçok yolu denemesi, toplum sağlığı ve psikolojisi üzerinde yarattığı etki ve bunun sonuçlarıyla ele alındığında görülecektir ki toplumlar ilan edilmemiş bir savaşım nesnesi oluyorlar ve bu savaş daha da kapsamlı bir boyut alıyor. Bu savaş boyunca toplum savaşla bir arada yaşamaya alıştırılıyor. Bu alışma ile, uygulanan şiddete, anti-demokratik uygulamalara, katliamlara, ölümlere bir bütünüyle insanlık suçlarına karşı hem birey hem toplum duyarsızlaştırılıyor. İnsanlar yanı başında şiddete maruz kalanlara, baskı ve göçe zorlananlara, işkence ile katledilenlere karşı en ufak bir insani refleks göstermeyecek düzeyde duyarsız ve sorumsuz düzeye getirilmek isteniyor. Kısaca insanlık vicdanı çürütülmek isteniyor. Bunun sonucunda, toplumda birçok ruhsal hastalık ve tahribat meydana gelmektedir. Toplum adeta güçten düşürülerek, içi boş bir duruma getirilir. Gerek birey, gerekse de toplumun tüm kesimleri bu boşluk içinde kendini var etmeye zorlanır. Bu zorlama içerisinde, kişilik olarak teslim alabilmede en büyük hedeftir. İrade olarak teslim alınan, özel savaşın bir elemanı durumuna getirilen, ajanlaştırılan birey, kendisine, değerlerine yabancılaşıp toplumdan kopar. Düşünsel ve ruhsal olarak ihaneti yaşayan kişiliklerin, geldikleri son aşama da, ya psikoojik olarak dengesiz ve hastalıklı bir ruh hali ile huzursuz bir tarzda yaşama ya da iflas eden kişiliğin çözümsüzlüğünün getirdiği intiharı tercih etmektir.

II. Dünya savaşı sonrasında Latin Amerika vb. birçok ülkedeki ulusal kurtuluş mücadeleleri ve devrim dalgasının, toplum üzerinde yarattığı etkiyi ortadan kaldırabilmek amacıyla icat edilen 3F (Fuhuş, Futbol, Fiesta) formülü kitleleri uyuşturarak mücadeleden uzaklaştırmak ve güdülere boğulmuş bir toplum yaratılmasının formülü olmuştur.

Ve de sonuçta özel savaş uygulamaları, bireyi psikolojik ve sosyolojik olarak paramparça etmiştir. Özel savaşın kişiliği parçalayan ve özünden boşaltan yaklaşımları, en fazla kadın üzerinde etkili olmuştur. Kitleler uyuşturulurken, en fazla kadın kullanılmaktadır. Bunun bir sektör düzeyine varmış hali olan fuhuş, toplumun kadın şahsında çürütülmesinin, yozlaştırılmasının aracı olmuştur. Uluslararası fuhuş pazarları, özel savaşın çoğu zaman kullandığı temel araçlardan olmuş ve fuhuş kadının mesleği durumuna getirilmiştir. Bunun yanında toplumlar da fuhuş ile yaşama ve bunu kanıksamaya itilmişlerdir. Yine özel savaşın en önemli aracı olan Medya sektörüyle de kadınların fiziği, cinselliği ve kadını çekici kılan tüm özellikleri pazarlık aracı olmuştur. Kadınsız reklam ve film hemen hemen yoktur ve hepsinde kadın ,cinselliğiyle sunulur.

Düşük yoğunluklu savaş uygulanan ülkelerde kadında bu politikalara aktif olarak dahil edilmiştir. Ordularda, özel timlerde, gizli örgütlerde, fiili olarak yer almıştır. Fiziki olarak, davranışlarıyla ya da şiddeti kullanma biçimiyle, erkeğin kaba özellikleri ile benzeşen kadın, duygu ve düşüncede de erkeksileşerek, kendi özünden ve kimliğinden koparılarak, çirkinleşmiştir. Gücü ve şiddeti kullanışıyla, erkeğin kötü bir karikatürü olabilmiştir. Kadın kendisine, erkeğin rolünü üstlenmiştir. Biçimde erkek egemenliğini paylaşmadır bu. Bazı ülkelerde kadın başbakanlar döneminde, en fazla baskı ve şiddet rejimleri ve en kontrolsüz özel savaş uygulanmıştır(Pakistan, Türkiye vb.). Türkiye'de sistemin en fazla erkek egemenlikli, şiddet içeren politikalara ihtiyaç duyulduğu anda Tansu Çiller iktidar olmuş ve şiddet ile özel savaş en çok bu dönemde ağırlaşmıştır. Kürdistan'daki katliam ve imha politikaları en üst düzeye tırmandırılmıştır. Uluslararası bir sistem olan "Gladio", onun iktidar olduğu dönemde, millileşmiştir. Yani özel savaşın uygulayıcısı olan kadınlar, şiddeti ve zoru uygulayışlarında herkesten daha fazla acımasız ve kontrolsüz olabilmektedir.

Özel savaşın aktif yürütücüsü olan kadınların dışında birde, bu savaşın yoğun baskısı altında ezilen, ağır bedeller ödeyen kadınlar var. Özel savaşın uygulamalarıyla, kadın, kaba şiddet de dahil, cinsel, politik ve birçok alanda baskıya maruz kalmaktadır. Özel savaşın kurumları, paramiliter- kontra güçler tarafından yüzlerce kadın cinsel tacize ve tecavüze uğramıştır. İşkencelerin her türlüsünden geçirilen, evleri yakılan, zorunlu göçe mecbur bırakılan kadınlara, çok sık rastlanmaktadır. Kürdistan'da kadınların yaşadıkları, bunların en somut örneğidir.

Sonuç olarak özel savaşın, kadın üzerinde yarattığı tahribat ve yıkım, çok derin ve köklü olmuştur.

2- SAVAŞ TEORİSİNİN GELİŞİMİ

Savaş esasta nedir? "Savaş, kendini yaratmanın, en çarpıcı ve tek gerçek çaresidir."(Parti Önderliği)

"Savaş her şeyin anasıdır" (Herakleitos)

Savaş, ilk göçebe topluluklar arasında başladığı eski çağlardan beri, bilinen bir düşünceydi,. Hatta Yunanlı filozof Aristoteles bile, hayvancılıkla uğraşan insanların, savaşa en iyi hazırlıklı insanlar olduğunu, bedence güçlü bulunduklarını ve ordugah hayatına alışkın olduklarını yazar. O dönemin koşullarında iyi bir askerin özelliklerinin, göçebe toplulukların özelliklerine uyuyor olması, bu tezi daha da güçlendirmiştir;

“Beden gücü, yüreklilik, açık havada yaşamaktan doğan acımasızlık, evini özlememe, aşırı bir zeka olmadığı halde belirli bir derecede kurnazlık, oldukça sınırlı bir düş gücü ve bir amaca bağlılık”

İnsan soyunun tarihte ilk defa şahit olduğu planlı, örgütlü ve talan amaçlı saldırının, Agade’li Sargon’un, Sümerlerin kültür ve edebiyat merkezi olan kutsal kent Nippur’u yerle bir etmesi (M.Ö 2750) olarak bilinse de, bundan önce, Semitik kökenli kabilelerin savaşlarına da sıkça rastlanmaktaydı. Fakat daha önce planlı ve örgütlü imhaya hiç rastlanmamış olması ve bunun karşısında Sargon’la emperyalist yayılmacılığın gelişmeye başlamış olması, sınıflaşmanın da geliştiğini gösteriyor. Sınıflaşmayla birlikte de insan soyu ilk defa planlı, örgütlü olarak ganimet elde etme ve köleleştirme amacıyla kendi türünden insanları imha etmeye başlar. “İnsanın, insanın kurdu olduğu” düşüncesini kanıtlayan ilk örnekler gelişmeye başlar. Savaşlar kaynağını egemenlik tutkusundan alsa da tarihsel süreçlerin temel çelişkilerine göre savaşların nedenleri, araçları ve amaçları değişir.

“İnsan,insanın kurdudur” çağı geliştikçe savaşlar artık, planlı, sistemli ve amaçlı bir hal alırlar. Savaş düşüncesinin de sistemleşmesi, teori düzeyine taşınması bu nedenledir.

Savaşların gelişmesiyle birlikte, tüm sorunların bu yolla çözülmek istenmesi ve ezilenlerim tek savunma yolu olarak bu yolun bırakılması, savaş olgusu üzerine yoğunlaşmaları da derinleştirir. Bu anlamada savaş, insan beyninin, en fazla üzerine çalıştığı bir alan olur. Gelişi güzel, sadece çok sayıda insan öldürmeyi hedefleyen savaşlardan çok, zaferi getirecek yöntemler üzerinde durulur. En az kayıp verme, yine kazanma yolları taktik gelişimle mümkün olduğundan, bu yönlü düşünceler, ön plana çıkar. Özellikle güçleri az olan ezilen kesimlerin ordularında, savaş taktiğinin gelişmesi doğal bir sonuç olarak ortaya çıkar. Az sayıda güçle, çok sayıdaki bir askeri gücü geçmenin tek yolu, savaşın yöntemidir. Bu anlamda şunu belirtebiliriz:Savaş taktiklerinin gelişimi özünde, ezilenlerin savaşlarıyla bağlantılıdır. Çünkü meydan muharebeleri, fazla taktik gerektirmez. Oysa ezilenlerin seçtiği gerilla tarzı savaşlar, daha çok, taktik üzerinden yürütülür.

Silahlı kuvvetlerin çarpışmalarda kullanımına ilişkin taktik gelişim, bir teori düzeyine ulaşır. Çarpışmaların, savaşın amacını gerçekleştirmek için nasıl kullanılacağına ilişkin stratejik gelişim, diğer bir teoriyi oluşturur. Savaş teorisinin iki temel unsuru böylece, taktik ve stratejik boyut olur.

Strateji üzerine yapılan değerlendirmeler, savaş ve politika bağını ortaya koymaları açısından oldukça önemlidir. Strateji, politikaya göre belirlenir. Bu biçimiyle saha geniş bir anlam ifade eder. Strateji konusunda Edward şöyle der; “ strateji fiili, potansiyel yada salt sanat düşmanlara karşı yaşamsal çıkarlarını etkili bir şekilde geliştirmek ve güvenceye almak amacıyla silahlı ulusun, yada kuvvetlerin, kaynakları kontrol etme, kullanma sanatıdır.” Bu anlamda diyebiliriz ki, strateji en genel anlamda, siyasi amaçlara ulaşmak için, askeri güçleri nasıl kullanacağıyla ilgili bir olgu değil, daha çok bu güçlerin koşullara göre fiili yönlendirilmesini gerçekleştirme eylemidir. Stratejik yaklaşım askeri hareketleri, siyasi amaca ulaşma doğrultusunda, planlamayı içerir. Böylece strateji siyasetle bütünleşir. “Strateji salt aritmatik bir hesap, bir bina inşa etmeye benzer, doğrusal bir süreç değildir. İkna etme, müzakere etme sanatı ve görevleri, bunları yerine getirecek insanlara uygun hale getirme yeni organizasyonları algılayıp kurma, morali sürekli tutma sanatıdır” bu değerlendirmesinde de anlaşıldığı gibi strateji geniş kapsamlı bir olgudur.

Bugüne kadar ki savaş stratejilerine baktığımızda her güç temel stratejisini, barış olarak ortaya konur. Ve istenilen barış doğrultusunda, savaşın sevk ve idaresi yapılır. Fakat barış kavramına bakış açışı, savaşta belirgin olur. Kimisi için barış koşulu, diğeri için yeni bir savaşın tohumunun atıldığı bir durum da olabilir. Böyle bir durumda gerçek bir barıştan bahsedilemez. Her güç savaş stratejisini, ideolojik yaklaşımına göre belirler.

Egemen güçlerin savaş stratejileri, daha çok farklı güçleri sömürme, hakimiyet altına alarak ekonomik çıkarlar elde etme doğrultusunda geliştirilir. Bu boyutuyla daha çok saldırıyı içerir. Ezilenlerin savaş stratejileri ise,savunma çerçevesindedir. Bu anlamda baktığımızda her gücün amaç ve hedefleri o gücün savaş stratejisini belirleyen en temel husustur.

Strateji doğrultusunda gelişen taktikler ise, stratejiye ulaşmada savaşın biçimini ifade eder.

Kendi varlığını, kimliği korumak, kendini ifade etmek zorunluluğunun bilinciyle, savaşmak zorunda kalan özgürlük savaşçıları, kendi öz güçlerine dayanmak zorundadır. Bu nedenle, savaşın geliştirilmesi üzerine daha çok yoğunlaşmaya, taktik üretemeye, yaratıcı olmaya ihtiyaçları vardır. Bu durum savaşın sanatsal yönünde büyük gelişmelere yol açar.

" Özgürlük savaşı, düşmanla baş etme eylemidir. Yaman savaş, ustalıklı savaş lazım. Savaş, yaşamı gerçekleştirme sanatıdır. Ömrü uzatma sanatıdır. Savaş bir sanattır. Ondan uzaklık savaşı cinayet haline getirir. Ya cani gibi öldürürsün, ya cinayete kurban gidersin. Askerlik ince bir sanattır. Savaş en stratejik-taktik düşünceyle yürütülen bir sanattır."(Parti Önderliği)

Yaratıcılık, üretim, sanatın alanıdır. Savaşı inşa etme belirli bir sanat yaklaşımı gerektirir. Savaşta sanat iki yönlü açığa çıkar. Birincisi savaşın uygulama biçimi, sanatsal bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Bu konuda incelik, yaratıcılık, duygu ve düşüncenin bütünleştirilmesi gerekir. Savaş bu yönüyle sadece fiziksel bir olay değil duygularla gelişen bir özellik arz eder. Savaşta büyük bir yürek, düşünce gücü, bağlılık, gereklidir. Savaşı salt silah kullanmak olarak ele alan orduların, şiddeti çok aşırı kullandığı bilinmektedir.

Savaşın diğer bir sanat yönü de; kişinin savaşta kendini yeniden yaratma, kirlerinden arındırma özelliğidir. Savaşta yaratılan değerler, tıpkı bir sanatçının bir eseri ortaya koymada gösterdiği sanatsal yaklaşımı gerektirir.

Savaşların taktik ve stratejik boyutu, önemli teorilerin gelişmesine yol açar. Savaşın bir bilim olduğunu ileri sürenlerin yanında, savaşın bir sanat olduğu görüşü de genelde kabul görür. Bizim açımızdan savaş her şeyi kapsayan bir olgudur. Bir ilişki biçimi olarak sosyal bir olayken, akla ve bilince dayandığı için bilimsellikle bağlantılıdır. Savaşın sanat boyutu, yaratıcılık, duygu ve düşüncenin bütünselliği ve yeteneklerinin kullanımı, taktiksel ustalığı içermesinden dolayı en önemli boyuttur. Bu anlamda savaş stratejik- taktik düşünceyle yürütülen bir sanattır. Özellikle özgürlük savaşlarının yaratımları, yaşamı gerçekleştirmesi, savaşın sanatsal yönünü açığa çıkarır.

Savaş teorisini, ilk olarak sistemli bir biçimde geliştiren Clausewitz'dir. Clausewitz savaş sanatını şöyle tanımlar. "Savaş sanatı, muharebede belirli araçlardan yararlanmasını bilmek sanatıdır ve ona sevk ve idaresinde daha uygun bir ad vermemeliyiz. Öte yandan savaş sanatının, daha geniş bir anlamda, savaşın yol açtığı tüm faaliyetleri kapsadığı, dolayısıyla silahlı güçlerin yaratılması faaliyetlerini, yeni askere alma, silahlanma, donatım ve eğitim unsurlarını da içine aldığı görülür."

Bu belirlemede anlaşıldığı üzere savaş sanatı, çok kapsamlı bir tanımlamadır. Savaş sanatı, savaşta mekanik bir ordu yerine doğal yeteneklerin açığa çıkmasıyla bağlantılı gelişir. Savaşta sanat olarak diğer sanatlara etkide bulunduğu olgunun niteliği bakımından ayrışır. Savaşta sanat boyutu, daha çok sanatın uygulama biçimiyle bağlantılıdır.

Özellikle özgürlük savaşlarında, kaybedilen değerleri yeniden yaratmak, bireyleri eğitmek, varolan değerleri koruyabilmek, güzellikleri ortaya çıkarmak, şüphesiz kendi başına savaşa bir sanat niteliği kazandırmıştır.

Yine ilk savaş teorisyenlerinden "Sun Tzu" "Savaş Sanatı" adlı eserinde, savaşları kazanmanın 3 biçimini ortaya koyar:

1-) savaşmadan savaşı kazanma (hile yolu)

2-) savaşarak savaşı kazanma (diplomasi)

3-) Sonuna kadar savaşarak savaşı kazanma (Askeri yol)

Günümüzde kullanılan bu biçimlerin yanında Sun Tzu savaşlar esnasında ya da savaş koşullarında etkili olan birçok şeyi daha milattan öncemi dönemlerde formüle etmiştir. Savaşı etkileyen; zaman, iklim, coğrafya, teknik vb. özellikleri, yine komutanın özellikleri, savaşı kaanamada belirleyici olan öğeleri Tzu daha o dönemlerde teorileştirmiştir. Çin Devriminin ünlü lideri "Mao'nun halk savaşı teorisi" de Sun Tzu'nun güncelleştirilmesidir.

Savaş teorileri, dönemlerin koşullarına göre değişim gösterir. 19. yüzyılda burjuva önderlikli gelişen savaşlarla (Ör: Napolyon savaşları- Avrupa savaşları da denir) ulus devletlerin kuruluşu tamamlanmış ve 19. yy' ın sonu ve 20.yy'da da kapitalizmin gelişimiyle birlikte dönemin savaş stratejileri ve teorileri değişmiştir. Ekim devrimi ve II. Dünya savaşı sonrası gelişen, ulusal kurtuluş mücadeleleriyle, halk savaşı stratejileri gelişim göstermiştir. Çin,Vietnam ve yine Kürdistan'daki mücadelenin 20 yılı uzun süreli halk savaşı stratejisiyle yürümüştür.

Halk Savaşı: Klasik sömürgelerde egemen güçler tarafından, ülkenin işgal edildiği koşullarda gelişir. Objektif koşullar (işgal, sömürü, talan, katliam, ezen-ezilen çelişkisinin derinleşmesi) sınıfları ve bunun örgütlenme koşullarını doğurur. Lenin, halk savaşının araçları (örgüt-parti) olarak formüle etmiştir. Kapitalizmin ileri düzeyde geliştiği ülkelerde **ayaklanma stratejisi** uygulanırken, baskı altında olan ülkelerde **silahlı** ve **uzun süreli halk savaşı** uygulanır. Zayıf ve köle bir halkın güçlü ve saldırgan bir düşmana karşı koyması, ancak halkın tümünün savaşa katılması ile mümkündür. Halk savaşı ile gerici zoru parçalamak, ancak halkın siyasi birliğini sağlamakla olacaktır. Silahlı mücadelenin halk savaşındaki temel amacı o halkı ayağa kaldırmaktır. Halk savaşı, gerilla mücadelesinden kitlesel eylemlere dek uzanan, basitten karmaşığa bir eylem gelişimi izler. Halk savaşlarında temek taktik **gerilla savaşı**dır.

Uzun süreli halk savaşında, salt proleterya öncülüğünde savaşılmayacak ve silahlı şiddetin yanında, halkı topyekün savaşa çekmek için siyasal şiddet kullanılacaktır. Bunun için de parti-cephe-ordu esprisi ile savaşılacaktır. Uzun süreli halk savaşı üç aşamadan oluşur: Savunma- Denge- Saldırı

Stratejik savunma: Düşman saldırıdayken onu siyasi-ekonomik- askeri ve moral olarak zayıf düşürmek esastır. Savunma gücü de bu sürede kendini korumayı, gücünü büyütmeyi, deneyim kazanmayı, gerillayı ve halkı bilinçlendirmeyi, siyasal üstünlüğü ele geçirmeyi esas alır. Örgütlenme için propagandaya ağırlık verilir. Sabotaj, pusu, gösteriler ve çeşitli eylemlerle savaşa girilmeye çalışılır. Savunma döneminde içine düşülecek 2 temel yanılgı vardır.

-Düşmanı küçük görmek

-Düşmanı abartmak
Savunma hem etkin, hem edilgin olur. Savunma 2 avantaj sağlar.
1-Politik alanda iki güç arasında kalanları tarafsızlaştırır.
2-Hareketsiz kesimleri hareketlendirir.

Stratejik Denge: Siyasal üstünlüğün ele geçirildiği süreçtir. Askeri- siyasi üstünlük tam bir denge durumundadır ve stratejik saldırı için hazırlık yapılır. En uzun süren aşamadır. Çünkü her iki tarafta dengeyi kendi lehine korumak ister. Her iki tarafta saldırı ve savunmayı, iç içe uygular. Savaş uluslararası bir boyut kazanır ve diploması faaliyetlerine ağırlık verilir.

Stratejik Saldırı: Düşman araziden uzaklaşmıştır. İnisiyatif el değiştirebilir. Yapılan ateşkesler, politik üstünlüğü ele geçirmek içindir. Birçok sınıf ve katman katılır. Düşmanın stratejik hedeflerine saldırılar yapılır. Daha amaçlı yönelimler gerçekleşir. Asker ve kitlenin güçlendirilmesi için çalışmalar yürütülür. Kızıl bölgeler yoğunlaşır ve düşmanın, halka yoğun olarak yöneleceği bir dönemdir.

20.yy ve 21.yy'da bilim-tekniğin geldiği düzey ve üretim ilişkilerini belirleyen sermayenin, geldiği 'sınırsız özgürlük' düzeyi ile tarihten çıkarılan önemli dersler ve sonuçlarla, savaş teorileri de çok farklı biçimler almaktadır.

3- SAVAŞ KÜLTÜRÜ VE YAŞAM:

Yaklaşık 4000 yıldır savaş gerçeği ile iç içe yaşayan insanlığın kaybettiği değerler, bunun yaşama yansıyışı hiç de küçümsenemez düzeydedir. Savaş hem bir insan eylemi olarak, hem de insanı hedeflemesi bakımında birey ve toplum yaşamını yakından ilgilendirir. Savaşların yarattığı tahribatlar başta bireyin psikolojik, sosyolojik yaşamını altüst eder. Yine doğanın tahribatı, toplumsal yaşamı olumsuz etkilemektedir.

İnsanın psikolojik, vb. durumuyla ilgilenen bilim adamlarının, savaşların insanı etkileme boyutlarını ele alan çalışmaları oldukça yoğundur Bu çalışmalar, sonucu inceleme boyutunu aşamamış olsalar da yine de bu çalışmaların derinleşmesi savaşlardan vazgeçme yolunda önemli katkılarda bulunacaktır. Bizim amacımız, bu konuyu her boyutuyla genişçe açmak değildir. Çok kapsamlı olan bu konu farklı çalışma sahalarına girmektedir. Biz kısaca savaş kültürünün, birey ve toplum üzerindeki önemli bazı etkilerini vurgulamaya çalıcağız.

Tarihsel olarak savaşlar sınıflar arası bölünme sonucu, aradaki eşitsizliğin büyümesi ve erkek egemenliği ile bütünleşen bir egemenlik sonucu gelişir. Fakat bununla birlikte, demirin bir maden olarak keşfedilmesi, savaş arabalarının kapsamlılaştırılarak çoğalması ve savaşta kullanılacak teknik ve araçların çoğalması savaşları farklı bir boyut kazandırmış ve arttırmıştır. Savaşların kaderini değiştiren demir silahları, tarih öncesi uygarlıklardan ilk olarak Mittaniler, ardından Hititler kullanmış ve M.Ö 1200'den itibaren günümüze kadar medeni dünyanın neredeyse tamamı demir silahlar kullanan halkların istila ve göçlerine maruz kalmıştır. Askeri akınlar, talan ve bilinçli imhanın savaşın en temel öğeleri olarak kullan tarih öncesi uygarlıklardan; Asur' da, imparatorluğun askeri merkezi Nemrut dağının etrafında kurulmuştur. M.Ö 9.yy'da şehrin merkezinde 400 metre karelik dev bir cephanelik ve askeri depo bulunmaktaydı. Bunun yanı sıra Asur İmparatorluğunun bir hareket ordusu, birde düzenli ordusu vardı. M.Ö 14.yy'a kadar da Asur'da askeri demokrasi hakimdi. Bu kadar üst boyutta bir askeri donanımın varlığı o dönemin uygarlıklarında askerliğin ve savaşçılığın, önemli bir kültürel öğe olduğunu desteklemektedir. Yine bu süreçte medeniyetin gelişimine damgasını vuran Antik Yunan uygarlıklarının , en önemli siyasi ve toplumsal karakterleri, askerleri ve filozoflar olmaktaydı. Günümüzde hala

kullanılan "silah arkadaşlığı" kavramı da Yunan toplumunda doğmuştur. Yunan askerleri kendilerini korumak için sol taraflarına kalkan takıyorlardı. Açıkta kalan sağ taraflarını da silah arkadaşlarının kalkanı ile korumak için onlara yakınlaşıyorlardı .Böylece kalkan bu askeri örgütlenmede yalnız savunma amaçlı değil askerleri birbirine kenetleme de araç oluyordu. Savaşlar Atina'da demokrasi ile paralel gelişmiş ve sonuçları demokrasiye mal edilmiş olsa da zamanla rejim, savaşın kazanımlarını , halk üzerinde askeri bir oligarşiye dönüştürmek istemiştir.

Askeri bir cumhuriyet olan Roma'da diğer askeri imparatorluklardan faklı olarak ,örgütlenmiş fiziki bir güç olan ordu, siyasal iktidar ile sınıfsal taban arasındaki ilişkiyi kuruyordu. Roma'da alınan vergilerin tamamı, ya orduya doğrudan veriliyor, ya da ordu için harcanıyordu. Roma'nın Akdeniz'e açılması önünde engel olan Kartaca ile savaşıldığında yurttaşların %13'ü silah altındaydı, yarısı ise hayatının 7 yılını askerlikle geçiriyordu.

Tarih öncesi Mezopotamya uygarlıklarının tamamında, askerliğin bir çeşit sanat, savaşın ise bir yaşam kültürü olduğunu görüyoruz. Neolitik toplumdaki halklar, köleci uygarlıkların bu kadar hızlı gelişimleriyle adeta nefessiz kalmışlardır. Köleci Asur İmparatorluğu dönemindeki baskı ve yayılmacılığın, Ortadoğu'da ve tüm dünyada bugün bile hala etkisi yaşanmaktadır. Sınıflı toplumda insan soyu üzerinde baskı ve sömürünün bu denli sistemli yürütülmesi günümüze kadar sürüp gelmiştir. Eğer baskı ve savaş günümüze kadar aynı hızıyla, hatta daha da büyüyerek gelebiliyorsa, bu ilk uygarlık pratiğine derin bağlılıktan kaynaklanmaktadır. Parti Önderliğimiz bunu şöyle ifade ediyor: "Canlı türün, insanın, genleri nasıl oluşup benzer örneklere yol açıyorsa toplumsal hafızanın da oluşan genleri vardır ve daha sonraki toplumlara yerleşerek benzer etkilere yol açarlar. Toplumun, hakim ve sömürücü kesimi sürekli şişip, bir fazlalığa yol açarken, sömürülen ve yönetilen kesimler zayıflayarak hep bir eksikliği yaşarlar. İnsan türündeki zalimliğin ve sömürünün diyalektiği bir kurulmaya görsün bu çarkın durdurulması henüz mümkün olmamaktadır. İnsanlık atomu parçalıyor ama bu çarkı parçalamaktan hayli uzaktır."

Yüzyılımızın büyük emperyalist savaşları, ilk Asur yayılmacılığının ve talanının kat kat üstüne çıkmıştır. İnsanlığın 20.yy'ı tüm çağların en katısı olarak tarihe geçmiştir. Hiçbir zaman ölüm ve tahribat 20.yy'da olduğu kadar üst boyutlarda yaşanmamıştır. İki dünya savaşı, içte ve dıştaki emperyalist savaşlar bilim ve teknolojinin gücüyle, tarihten beri, hep cennet hayali ile yaşayan insanın dünyasını cehenneme çevirmiştir. Aşırı sayıda insan kaybının yanı sıra manevi,moral birçok değer paramparça edilmiş ve yıkım derinleşen bir hal almıştır. II. Dünya savaşı sonrasında hızlanan Ulusal Kurtuluş Savaşları ,bastırma amaçlı gelişen baskı ve imha konseptleri ile özellikle 3.dünya denilen ülkelerde halk, savaşın ağır yükü altında ezilmiş ve katliama varan uygulamalara maruz kalmıştır. Askeri müdahalelerin dışında gelişen özel savaş uygulamaları her alanda toplumu yönlendirme denetim altına alabilme ve bireyi, ruhsal çatışmalarla parçalayarak, sisteme entegre etme çabalarını sarf etmiştir. Uzun süreli konseptler, hem psikolojik hem fiziksel, beyin ve yüreklerde tahribatlara yol açmış, toplumlar savaşla iç içe yaşamaya ve onun baskısını her an hissetme zorunluluğuyla baş başa bırakılmıştır. Özel savaş uygulamaları toplumda acıya, şiddete ve insani değerlere karşı bir duyarsızlaşma, kanıksama ve normalleştirme tutumlarını geliştirmiştir.

3. Dünya ülkelerinin yanı sıra Ortadoğu'da yıllardır bir kördüğüm halini alan Arap- İsrail çatışmalarında halklar üzerinde inanılmaz tahribatlar oluşmuştur. Sürekli bir savaşın şiddetiyle yaşayan ve yine süreklilik halini alan intihar eylemleri,

bombalama ve insanlık sınırını aşan şiddet, her alanda toplumda ağır bir bunalım yaratmıştır. Bu iki halk açısından da geçerlidir. Nasıl ki saldıran taraflarda, özel savaşın kışkırtmasıyla kendi politikalarının doğruluğuna sıkı sıkı sarılma açığa çıkıyor ve bu da yıkıcı duygular yaratıyorsa savunma halinde olan taraflarda da (en büyük örneği Filistin) direniş bir karakter olarak gelişiyor.

Sosyal boyutunun yanı sıra, savaş koşullarında yaşayan ülkelerde, savaşın, en fazla ekonomi üzerinde etkisi olmaktadır. Bu ülkelerde milli gelirden en büyük pay savunma alanına ayrılmaktadır. Savaşa ayrılan ekonomi devletin diğer tüm kurumlarını -eğitim, sağlık vb- etkilemektedir. Bu kurumların niteliği düşmekte ve işlevsizleşmektedirler. Toplumda işsizlik ve yoksulluk hızla artmaktadır. Çünkü savaş ekonomisi her şeyin üstünde yer almaktadır.

İnsanın doğasına ters bir eylem olan yok etme savaşının, bu denli özümsetilmek istenmesi birey yaşamında sürekli bir paradoks yaratır. Güdüleri harekete geçiren amaçsız şiddetin kışkırtılması ve bir öldürme eylemine dönüştürülmesi,insanın düşünce ve duygusunda tam olarak kabul görmez. Birey,şiddet uyguladığı anda bunu kabul etmiş gibi görünse de kendi türünü amaçsızca öldürme, bilinçaltında reddedilerek çeşitli davranış bozukluklarına da yol açar. Amaçsız şiddet duygusu, insanın içinde bulunan bir hastalık gibi kişiliği çürütür. Bu hastalığı derinleştiren politikalar bilinçten uzak sadece güdüsel tatminin yolu olarak bireyi savaşmaya esir eder. Böylesi bir birey için savaş bir deşarj ve rahatlama olayına dönüşür. Öldürmekten zevk alma, toplu cinayetlere dönüşen gereksiz savaşlarda önemli rol oynar. Fakat birey öldürdükçe kendinden bir şeyler kaybeder. Nitekim en vahşi savaşların uygulayıcısı olan ABD' de bile bunu yansıtan filmler çevrilmiştir. Ünlü "Doğum Günü 4 Temmuz" filmi Vietnam savaşında bir ABD askerinin yaşadığı duygusal tramvayı çok iyi işlemiştir. Psikolojik olarak insanda çok derin izler bırakan yıkıcı savaşlar, insani bir hedefi olmadığı için bireylerde birçok hastalığı, bunalımı ortaya çıkarmaktadır. Verilen egemen olma savaşları, genelde bu boyuttadır. Egemen cephede savaşan bireyin kendisinin haksız konumda olduğunu bilmesi, vicdanen ve insani yaklaşım açısından onu rahatsız eder. Birey, kendisiyle sürekli bir çatışma halindedir. İnsanın en büyük erdemlerinden biri olan merhamet duygusunun köreltilmesi, derin bir boşluk yaratır. İnsanların konuşarak anlaşması yerine birbirini yok etmesi ve insan yaşamının bu denli ucuz olması yaşam sevgisini ve insan sevgisini yok eder. Savaşların meşrulaştığı bir yerde her şeyin anlamsızlığı ve onun yaşamımızın bir parçası olması çok üzücü olsa da bir gerçek olarak karşımızdadır. Savaşmak zorunda bırakılan bir Vietnam askerinin dilinden savaşı dinleyelim; "Her şey benim için o kadar soğuk ve anlamsız ki, savaş benim için lanetlenecek bir şey değil. Engelleyemediğimiz, süreğen bir gök gürültüsü. Bir Eskimo için kar ne ise benim için savaş o." Evet bu gün belki de bir çok insan için savaş sadece budur. Şu bir gerçektir, insani amaçlardan uzak nedensiz ve haksız savaşlar canavarlar yaratmıştır. Ve bu canavarlar toplumun yaşamın altüst etmektedir. Güvensiz bir toplumsal yapılanmada sadece kapılar değil, yüreklerde arkadan sürgülenmektir.

Diğer yandan, savaşı yürüten ordular sadece askeri gücü hedeflemezler. Bir bütün olarak tüm halkı hedeflerler. Bunun sonucu işkence, savunmasız insanları öldürme, esaret altına alma, ve ganimetleştirmeye tabi tutarlar. Egemen orduların en başarılı olduğu saha da, bu sahadır. Ezilen uluslar karşısında izlenen bu yol insanlığın utancıyken, bugün teknolojinin kullanımıyla milyonlarca suçsuz,silahsız, sivil insan bir anda yok edilmektedir. Hiroşima, Nagazaki, Halepçe örnekleri, en çarpıcı bir şekilde, bu vahşeti gözler önüne sermektedir.

Bu imha ve yok etme saldırılarına karşı, kendini savunan halkların karakteri ve mücadelelerinin, motor gücü gerilla ordularının savaş kültürü, çok daha farklıdır. Bir var olma savaşımı veren gerillayı Karl Marx "ulusal direniş gücü" olarak tanımlamaktadır. Yok etme savaşlarının bireyde yarattığı tahribatların yanı sıra var olma mücadelesi veren bir halkın savaşının hem toplumda hem de bireyde yarattığı onur farklıdır. Savaşan halkların yürütücü gücü olanların mücadeleleri amaçlarıyla sıkı sıkıya olan bağlarıyla bellidir. Savaş amaca sıkı sıkıya bağlı yürütülür. Eğer bu gerçekleşmezse savaş kültüründe aşınma, bunun yaşama ve kişiliklere yansıması durumunda da yozlaşma kaçınılmaz olarak gelişir. Amaçtan ve ideolojiden uzaklaşma, savaş ilkelerine kontrolsüz ve kuralsız bir yaklaşımı dayatma anlamına gelir. Bu da çeteleşmeyi doğurur. Savaşları haklı kılan, amaçlarıdır. Eğer bir savaşın gerekçesi sömürü ve egemenliğin pekişesi ise, verilen bu savaş haksızdır. Buna paralel olarak da ideoloji, moral, ilke ve ahlaki ölçüler bir tarafa bırakılırsa burada amaçsızlık ve kontrolden çıkma yaşanır.

Kuralsız bir boyuta ulaşan savaşlar halklar arasında kardeşlik ve barış duygularını da yok etmiştir. Karşılıklı nefret ve kin, her zaman yeni bir savaşın patlamasında bir pim olarak hazır beklemektedir. Egemen anlayışın, insana reva gördüğü bu duruma hayvanlar aleminde bile rastlayamayız. Bunun karşısında insanın insana güvensizliği artık kendine güvensizliği olur ve hep bazı sorulara cevap ararken bulur kendini. "Tanrım bütün bunları neden yapar insanlar? İki ayaklı, iki elli, bir yürekleri olan insanlar. Normal olarak görülen duyguları olan insanlar. Aynı şeyler barış zamanında olsaydı, dünya dehşetle ayağa kalkardı. Aynı olay savaşta olduğunda kimsenin kılı kıpırdamıyor. Kimse çılgınlık sözünü, cinayet sözünü ağzına almıyor ve insanlar aya gidiyorlar. Kansere çare buluyorlar. İnsan oldukları için ağaç ya da balık olmadıkları için, gurur duyan insanlar. Bazen bir balık ya da ağaç olmayı ne kadar çok isterdim" diyen yazar gibi demez mi bir çok insan?

Savaş bu anlamda, ahlaki bir acıya dönüşmüştür. Savaşlar karşısında yitirilen en önemli olgu,' toplumsal duyarlılık' olsa gerek. Diğer yanda bir insanı ölümden kurtaran bir bilim adamının başarıları coşkuyla karşılanır bu toplumlar tarafından. Bu aldatıcı yaşamda, bir yandan binlerce kişinin kimyasallarla, napalmlarla yok edilmesi karşısında suskun, diğer yandan bir hastalıktan kurtulan insan karşısında mutlu ve kıvançlı insanlık. Bir yandan şovenizmin yarattığı sahte birlik, diğer yandan kendi ülkesinde sokağa çıkmaya korkan toplum gerçeği. Savaş çığırtkanlığı yapan siyasiler, burjuvalar, bir saat sonra hayvan haklarını savunmak için bir başka yerde görülmekte. Savaşlardan kazanç elde eden, kan üzerine ticaret yapan bir emperyalist kaos ve her şey şunu kanıtlamakta. Egemenlerin yürüttüğü savaşlar saldırdıkları halkların bunalımı değil, onların bunalımıdır. Bu bunalımlara sadece bir kaç örnek yeterlidir.Tarihli milliyet gazetesinde Can Dündar adıyla çıkan yazıda şöyle demektedir:"25 yaşındaki jandarma-komando astsubay, Manavgat'ta bir bankayı G-3'lerle tarıyor. Üç yıl önce Kürdistan'da çatışmalara katılan bu şahıs dönüşte eşinden ve çocuğundan ayrılmıştır. Bu olaydan on beş gün sonra, İzmir'de, kırk yaşındaki polis memuru eşini ve üç çocuğunu öldürerek son kurşunu kendi beynine sıkıyor. Bu kişi daha önce Kürdistan'da özel harekatçı olarak görev yapmış. Gazetelerin üçüncü sayfaların da bu türden cinnet haberleri okumaya alıştık. Ancak olay sayısı günden güne artıyor. Ve çoğu haberin altında aynı dipnot göze çarpıyor. Güneydoğu' dan döndükten sonra psikolojide buna "travma sonrası stres bozukluğu "deniliyor. Amerika'daki Vietnam Sendromu. Vietnam'dan dönen yarım milyon Amerikan askerinde sık rastlanan bir ruhsal hastalık. Türkiye için bir ad takmak gerekirse rahatlıkla "Güneydoğu

Sendromu"denilebilir. On beş yıllık savaşın, psikolojik etkileri konusunda ilk araştırma 1992'de GATA(Gülhane Askeri Tıp Akademisi)'da yapılmıştır. Bu hastaların çoğu çatışmalara katılmış kişiler. Çatışmaları hatırlıyor, kabus görüyorlar. Öfke patlamasından, tedirginlikten, uykusuzluktan, çevreye uyumsuzluktan ve ölüm korkusundan şikayetçiler "

12 Aralık 2001 tarihli, Milliyet gazetesinde ise Özel Timlerin meslekten atılma korkusuyla psikolojik tedaviden kaçtıkları belirtiliyor. Güneydoğu' da Özel Harekat timlerinde görev yapanların, girdikleri bunalımdan kurtulmaları gerektiği belirtildi" denmektedir. Savaş kültürünün yarattığı psikolojik bunalım salt savaşta yer alanları etkilemez .İşgal ve istilalara uğrayan onlarca ülkede savaşın yarattığı sosyal,siyasal, ekonomik, bunalımlar üst düzeydedir. Savaşların açtığı fiziksel , ruhsal yaralar bir türlü sarılamamakta, insanlar hiçte hak etmedikleri bir yaşamda, belirsiz gelecek beklentisi içinde yaşamaktadırlar. Savaş kültürü günümüzde insan yaşamının büyük bir bölümünü etkiler. Hemen hemen, tüm dünyada bir kültür olarak yerleşmesi, derinleşmesi söz konusudur. Buna rağmen bu kültürü değiştirmek bizim açımızdan acil bir gerekliliktir. İnsan yaşamını en üst boyutta tehdit eden bu kültürün aşılması, köklü bir sistem değişimini gerekli kılmaktadır.

Bu aşamada, insan soyundaki eşitsizliği besleyerek büyüten çarkın parçalanması ,ancak kanlı savaşlara bir son verebilir. Egemenlik savaşlarının sona ermesi, yeni bir tarih çizgisi, insanlık onurunun yeniden doğuşu ve özgürlük eğiliminin güçlenmesi anlamına gelir. İyi ile kötünün, karanlık ile aydınlığın mücadelesindeki, zıtların birliği ilkesine, insanın özgür iradesi ve ahlakına verdiği büyük önemle tanınan, filozof, peygamber Zerdüşt yaşadığı dönemde herkesi kötülüğe karşı topyekün bir savaşa çağırmıştır. Rivayete göre de en büyük mücadeleyi, kendilerine gizli savaş örgütü adını takıp kabile kimliğinden, özerk, ahlak dışı bir yaşam süren savaşçı gruba karşı vermiş ve de onlar tarafından öldürülmüştür. Sonuç olarak tarih öncesi çağlardan beri devam eden savaşlar, toplumda yer eden bir yaşam biçimi yaratmıştır. Uluslararası güçler tarafından belirlenen savaş ilkesi, sınırlar ve hukuk bulunsa da, buna çok fazla uyulmamaktadır. Birçok devlet tarafından kabul edilen sözleşmelerde, sivil halka en ufak bir zarar, savaş suçu sayılırken, sivil halka yönelmeyen savaş hemen hemen yoktur. Her zaman en büyük zararı siviller görmektedir. Özel savaşlar, askeri müdahaleler bazı ülkelerde öyle boyutlar almıştır ki uygarlığın bu kadar gelişmesine rağmen Asur krallarını aratmayacak derecede ilkel ve vahşet sınırında devam etmektedir. Yasalar ve hukukun izine rastlanamamaktadır. Ve bununla övünülmektedir. M.Ö 9.yy'da Asur kralı II.Asur-Nasur-Pal'de Babil' den devraldıkları yasalarında şöyle övünmektedir:

"Dağ tepelerinde fırtına estirdim ve onları yakaladım. Ulu bir dağın yamacında onları boğazladım ve dağı kanlarıyla yün gibi kızıla boyadım. Geriye kalanlarla dağ eteklerinde vadi ve çay yataklarını renklendirdim. Ganimetleri ve mallarını taşıttırdım. Savaşçıların kafalarını kestirdim ve kentlerinin tam karşısında kellelerden kuleler diktirdim. Genç erkekleri ve kızları ateşte yaktım. Kentin giriş kapısı karşısına, bir sütun inşa ettirdim ve isyan önderlerinin derisini yüzdürüp sütunları onlarla kapladım, bazılarını sütunun içine gömdüm başka bazılarını da sütunlara çivilettim"

D- ORDULAR

1-Ordunun tanımı:

Ordu, en üstten en alta kadar, silahlı insanların belli bir hiyerarşiye göre, tek bir organizma gibi bir arada hareket ettikleri oluşumdur. Kısaca bir zor aygıtı olan ordu, gücün yoğunlaştığı politik bir araçtır. Aynı zamanda ordu, bir disiplin olayıdır ve en sağlam örgütlülüğü olan bir oluşumdur. Örgütlenmenin zirvesidir. Emir-talimat sistemine göre üstten alta doğru hareket eder. Planlı, programlı, taktik gelişmede en yetenekli örgütlenmedir. Ordu tek bir sisteme dayanır.

2-Orduların çıkışı ve işlevi:

Kadının geliştireceği bir ordulaşma gerçeğini doğru değerlendirebilmemiz, doğru bir anlam yükleyebilmemiz, şüphesiz ordunun çıkış nedenini ve işlevini doğru çözümlemekle mümkündür. Alternatif bir ordu gerçeği yaratmak isteyen kadın, bugüne kadar egemenlerin elinde şiddet ve zorun en vazgeçilmez aracı olan orduyu nasıl kullandıklarını, bu kullanım biçiminde erkek yaklaşımlarının belirleyiciliğini, çözümlemesi gerektiğini yakıcı olarak hissetmektedir. Eğer bir kadın ordulaşmasından bahsedeceksek, öyleyse öncelikle ordu kavramını ele almalıyız. Ve eğer bu olguyu açığa çıkaran nedenleri ortadan kaldırmak için de bir ordulaşma gerçeğine ihtiyacımız varsa, o halde bu nedenleri bilimsel bir temelde ortaya koyarak eleştirisini yapmamız gerekmektedir. Ancak bu tarzla, kadın renginde, kadın karakterinin hakim olduğu bir ordu yapılanmasına ulaşılabilir. Bu, tamamıyla ordunun işlevini değiştirecek bir durumdur.

Sınıflı toplumla beraber artı ürünün açığa çıkması, sınıfların oluşumu, ezen ve ezilen gerçeğinin toplumsal yaşama hakim olması ve özel mülkiyetin gelişimi sonucu, zorun insan yaşamına girdiği görülür. Sınıflaşmaya dayalı zor aygıtlarının en kurumlaşmış örgütlülüğü olarak ordular açığa çıkar. Ayrışmaların ve çelişkilerin derinleşmesi ile birlikte kurumsal zor araçları ön plana geçer. Ordu bu araçların başında gelir. İçte ve dışta başkaldırıları ezmek, başka toplulukların değerlerine el koymak amacıyla, ordular geliştirilir ve bu ordular, zor ile şiddetin temel aracı olur.

Savaş kültürünün gelişmesi ile, erkek egemenliğinin toplumsal örgütlenmeleri ele geçirmesi en başta savaş araçlarının gelişimini hızlandırır. Zorla ele geçirme, gasp etme, yok etme anlayışı, şiddeti ve zoru temsil eden ordular aracılığıyla yaşamsal kılınır. Ordulara ihtiyaç duyulması temelinde yatan mantık; kendisinin olmayanı elde etmek, artı ürünü kendi hizmetine sunmak ve toplumsal egemenliği kazanma mantığıdır. Bu mantık, ezen ve ezileni yarattıkça, eşitsizliği derinleştirip, çelişkileri arttırdıkça baş gösteren savaşlar, orduların açığa çıkarak geliştirilmesinde temel etken olur. Anaerkil süreçte, böyle bir ihtiyacın ortaya çıkmaması bu mantığın olmayışından kaynaklanır. Anaerkillikte özel mülkiyet ve egemen olma mantığı değil, kollektif mülkiyet ve toplumsallaşma mantığı hakimdir. Kadın eksenli anaerkil dönemde, herkesin eşit olduğu, sınıflaşmanın bulunmadığı, ezen ve ezilen çelişkisinin yaşanmadığı görülür. Böyle bir toplumsal gerçek içerisinde, organize savaş gerçeğinden bahsedemeyiz. Eşitsizliğin olduğu yerde orduların açığa çıktığı gerçeğiyle baktığımızda , neolitik toplumlarda orduların gelişmeyişi kadar, ataerkil sınıflı toplumlarda neden geliştiği daha anlaşılır olmaktadır.

İnsanlık tarihine baktığımızda, orduların sınıflı toplumla beraber tarih sahnesine çıktığı görülür. Sınıflı toplumlarla beraber, özelde erkek cinsinin, genelde de üst sınıfın egemen olma, bunun içinde güç olma istemi açığa çıkar. Bu yeni ilişki biçimi (ezen-ezilen) gönüllü olmaktan ziyade, zora dayandığı için ilişkiyi dayatanın elinde, bir yaptırım aracı olarak ordular kullanılır. Ezen-ezilen ilişkisindeki paradoks aynı zamanda, iktidarı elinde bulunduran kesimin açığa çıkan çelişkileri dengeleme ve zora dayalı uyumu sağlama eğilimi, orduları, en işlevli egemenlik aracı haline getirir.

Böylece sınıflı toplumlarda, egemenlerin siyasetlerini yaşamsallaştırabilmesi için araçlara ihtiyaç duyduklarından,ordu en temel araç haline gelmeye başlar. Savaş olgusu, politikadan ve o politikanın hizmet ettiği ideolojik yaklaşımdan, bağımsız değildir. Ordu da bu savaşların temel aracı olarak, devletlerin en güçlü zor aygıtı durumuna gelir. Devletlerin bir yaptırım gücü ve temel zor aygıtı olarak orduların açığa çıkışı eşitsiz bir topluma geçişin ifadesidir.

Üretim araçlarının, tek bir sınıfın eline geçmesiyle açığa çıkan eşitsizliği, neolitiğin eşit toplumları kolayca kabul etmez. Bu sistem karşısında ortaya çıkan muhalefetin ezilişi, ordular aracılığıyla yapılmak istenir. Bunun doğal bir sonucu olarak da ezilenlerin silahlı güçleri ve zamanla orduları gelişir.

Organize savaşlar doğrultusunda, ezenlerin elinde bir silah olarak gelişmeye başlayan ordular, erkek egemenlikli sistemlerin gelişimine paralel olarak, bugüne kadar önemli gelişmeler gösterir. Ve insanlık tarihinin seyrini belirlemenin en önemli aracı olur. Ordular, egemen sistemi kurmanın, korumanın, yaymanın, zorla empoze etmenin, sömürünün temel aracı olmaya başlar. Devletin ortaya çıkışı ile beraber, hem kendi hak ve hukukunu korumada hem de sömürü sistemini geliştirmede rol oynayarak, eşitsizliğin gelişmesinde, egemenlerin güçlenmesinde cins ve emek sömürüsünün ezenler lehine gelişmesine önemli bir rol oynar.

Aslında ordular, açığa çıkan ideolojik çatışmanın yoğunlaşmış ifadesi olarak devreye girer ve bu çelişkiler, ordular aracılığıyla çözülmek istenir. Dolayısıyla sömürü, baskı ve şiddet temelinde gelişen erkek egemenlikli toplum gerçeğinde ezilen sınıf ve uluslar kendi savunma ordularını yaratmak zorunda kalır. Böylece emperyalist saldırılara karşı, uygarlığın bazı unsurlarını öğrenip benimsemeye yönelirler. Savunmaya yönelik olarak öğrendiklerini, kullanırlar.

Böylece ordular temelde iki amaca hizmet etmeye başlar. Bir yandan egemenlerin elinde sömürme, baskı, şiddet, işgal, hakim olma aracı iken, diğer yandan ezilenlerin elinde kendini koruma, kendi haklarının ve emeklerinin karşılığını alma, meşru savunmasını yapma ve kendini ifade etmesinin en etkili yolu olur. Ezilenlerin amacı orduyu, insanı tehdit eden bir mekanizma olmaktan çıkarıp, insanı koruyan bir mekanizmaya dönüştürmektir. Ordular aracılığıyla kendi haklarını da güvence altına almak, mevcut eşitsizliği ortadan kaldırmaktır.

Egemenlerin elinde üretmekten, yaratmaktan uzak sadece varolanı, kendi hizmetine koyma aracı olan ordular, bir sınıfın, ulusun iktidarı ele geçirmenin, kendini güvenceye almanın temel dayanağıdır. Ordu bir bastırma ve zor aracı olarak karşı taraftakinin iradesini kırma, ona boyun eğdirme, silahsızlandırma, etkisizleştirme amaçlı kullanılır. Bununla beraber ordular, zoru değişik biçimlerde uygular. Bu ordunun çeşitli işlevler kazanmasını da getirir. Muhalefeti ezer, muhalif olabilecek sınıflar, uluslar üzerinde baskı aracı olur. Sistemli ve örgütlü olduğundan dolayı oldukça etkili bir güç yoğunlaşmasıdır. Bu nedenle, diğer toplumlar üzerinde boyun eğdirme aracı olurlar. Dışardan bir tehdit gelişirse bu tehdide karşı bir caydırma aracı ve işlevi görürler.

Temelde ordu bir şiddet aracı olsa da, biz orduları ezenlerin ve ezilenlerin orduları olarak ikiye ayırmaktayız. Ezenlerin orduları gerici bir zor ve şiddet aracı iken, bunun karşısında ortaya çıkışı bir zorunluluğa dayanan ezilenlerin orduları, insani değerler uğruna mücadele ettiği için ilerici bir zor uygular.

3-) Orduların karakteri ve ordu örgütlenmelerinin kısa gelişim tarihi

Sınıflı toplumla beraber gelişen orduların karakterini ele aldığımızda, günümüz ordularının tarihsel ve toplumsal bağlamla ilişkisini, gelişimini yaratan ve etkileyen koşulları, dönemsel karakterler ve ideolojik kimliklerle şekillenme düzeylerini, göz önünde bulundurmak zorundayız.

M.Ö 2000 yıllarından başlayarak günümüze kadar gelen sınıflı toplum tarihi, erkek egemenliği temelinde gelişen siyasal, kültürel, askeri, tüm alanlarda, erkeğin gücünün yarattığı 4000 yıllık bir tarih kesitidir. Devrim niteliğinde gelişen uygarlığın temeli, erkek karakterlidir. Sınıflı toplumun çıkışıyla ve erkek karakterli ideolojilerle gelişen askerleşme, iktidar vb. alanlar, uygarlık devriminden de güç alarak erkek karakterli bir kurumlaşmaya gitmişlerdir. Devlet, hukuk, sanat vb. tüm alt yapı ve üst yapı kurumlarıyla daha da sistemleşmiştir. Tarihten günümüze dek gelen egemenlik biçimleri, araçları (ordu vb.) ve sınıflaşmalar, erkek egemenliğinin doğuşu ve her alandaki hakimiyetiyle kapsamlılaşmıştır.

Savaşlar erkek egemenlikli toplumun gelişimiyle beraber, karakter değiştirmiştir. Eskiden sadece yaşamı sürdürebilmek amacıyla yapılırken, sınıflı topluma geçişle erkek egemenliği tarafından her şeye sahip olma hırsıyla dizginlenemez bir hal almış ve böylece binlerce yıl aratarak devam edecek olan savaşlar dönemi başlamıştır. Erkek aldığı militarist şekillenme gereği, egemenliğini ve iktidarını en fazla devlet, ordu benzeri militarist kurumlarla geliştirmiştir. Tarih öncesi çağlarda sistemli bir ordulaşma olmamasına rağmen ataerkil savaşçı kabileler, özellikle paleolitik çağda göçebe bir tarzda yaşar ve geçimlerini avcılık ya da yüksek tunç çağının neolitik toplumlarına saldırarak sağlarlardı. Bu kabileler yarı göçebe ve çobanlık yapan topluluklardır ve tarımcı köy ve şehirlere akınlar yapar, köleleştirmek amaçlı yağmalayıp kaçarlardı. Uygarlığın gelişiminde önemli rolü olan Sümerler karma kabilelerden oluşuyordu. Aryen ve Semitik kökenli bu kabileler, ataerkil karakterleriyle Sümerlerin şekillenişinde ve egemen karakterin hakimiyetinin artışında etkin olmuşlardır. Birçok ilkin yaratıcısı olan Sümerler, orduların oluşumunda da önemli rol oynamışlardır. Sömürgeci devlet aşamasını başlatan ilk imparator unvanına sahip olan Akadlı Sargon tarfından planlı ve talan amaçlı yok etme istemli sömürü ve saldırı çağı meşrulaşmış olmaktadır. Bu dönemde tunca dayalı silah tekniği gelişmeye başlaması ,çok sayıda üretilmese de profesyonel bir askeri gücün doğmasına ve kurumlaşmasına yol açmıştır.

Köleci uygarlıkların kurumlaşmaları ve emperyalist aşamaya gelmeleriyle, bilinçli etnik gruplar gelişim göstermiş ve varlıklarını sürdürebilmek için direniş biçimini seçmek durumunda kalmışlardır. Çıkarlar çoğalınca, özellikle savunma ve saldırı gücüne kavuşmuşlardır. Savaş süreçlerinde öğrendikleri silah teknolojisiyle bir askeri komutanlık oluşturmuşlardır. Direnebilmek ve var olabilmek kendi çıkarlarını savunmaları ve askeri güçlerini iyi örgütlemelerine bağlıdır. Bu dönemde tarihin büyük imparatorlukların da ordu örgütlenmesi yeni bir aşama halini almıştır. İlk düzenli orduyu kuran Asurlarda ve yine askeri imparatorlukların en ünlüsü olan Roma'da ordunun toplumsal yapıyı ve toplumsal güçler arasındaki ilişkiyi düzenleyen rolü, bu aşamanın gelişimini göstermektedir. Tüm uygarlıklar, askeri teknik ve taktikle öne çıkmaya çalışırken (askeri alanda) Roma, ordu örgütlenmesindeki merkezi bölgesel lejyonları esas almıştır. "Askerlik kalıcı ve asil bir meslektir" ,köleci uygarlığın doruk çağında ise artan savaşlarla köle ordusu da müthiş büyümüştür. M.Ö 60'lı yıllarda Trakyalı Spartaküs'ün ünlü köle ordusu da, büyük bir direnişin örgütlü güçlerindendir.

Köleci dönem orduları, doğuda büyük köleci uygarlıklar elinde köle elde etmenin ve kolonyalizmin en temel aracı olurken batıda başlangıçta devletleşme amacıyla kullanır.

Bilim ve teknik gelişmelerin hızla devamı, ordularda da bir gelişim açığa çıkarır. Feodal dönemde yaşanan sınıfsal farklılığın derinleşmesiyle, üstte, feodal beylere bağlı beyliklerin, askeri örgütlenmeleri açığa çıkar. Her beyliğin kendine ait askeri güçleri vardır. Bu dönemde özellikle barutun bulunması, orduların ateşli silahlarla savaşımını geliştirir. Ateşli silahlar, ordular açısından çok önemli savaş araçları olurlar. Birçok beylik bu silahlar aracılığıyla yıkılır, meydan muharebeleri ve kale savaşları öne çıkar ve barutun kullanımıyla ordularda nicelik arka plana düşer. Askerlik önemli bir meslek olur, savaşçıların eğitilmesi ile de ordu toplumdan ayrılır. Paralı askerler ve gönüllü askerler olarak sınıflandırmaya gidilir. Askeri kurumlarda eskisi kadar köle kullanılmamaya başlanır. Ayrıca sınırları genişletme ve sınırları koruma amaçlı ortaya çıkan zorunlu askerlik sistemi gelişir. Bu dönem ordularının en büyük ideolojik işlevleri; dinlerin (İslamiyet, Hıristiyanlık) yayılmasıdır. Hz. Muhammed döneminde Arabistan'ın çöl koşulları doğal bir savunma gücü oluşturmaktadır. Bu doğal güç, kılıç ve Arap atları ile birleşince en önemli şehir Mekke'ye düzenlenen tüm seferler ağır kayıplarla geri çekilir. Düzenli ordular da çaresiz duruma gelmişlerdir. Bu dönemde at-kılıç ve çöl koşullarına göre bir gerilla savaşı tarzı doğmaya başlar ve buna çöl gerillası denmiştir. Çöl gerillasının uygulandığı alanlarda, bu güce karşı dayanmak çok zor olmuştur.

Yine bu dönemde İslam orduları, çok güçlü bir nitelikte olmuşlar ve önemli bir rol oynamışlardır. Fakat yeni uygarlık alanı kazanırken oynadıkları bu rol, zamanla tersine dönmüştür. Ordular zamanla iç iktidar savaşlarının araçları olmuş ve istikrardan uzak bir kargaşa yaratmışlardır.

Yeni ordular, feodalizmin son dönemi ve kapitalizmin başlangıç aşamasında ortaya çıkar. Fransız Devriminden sonra ordular için yeni bir dönem başlamıştır. Amaç daha çok sınırları belirleme ve koruma olmuştur. Ünlü Napolyon ordularının -doğu yayılmacılığı olsa da- temel amacı, birleşik bir Avrupa ordusuna ulaşmaktı.

I. Dünya savaşıyla ordularda belli yenilenmeler gerçekleşir. Esas görevleri vatan savunmasıdır. 1945'ten sonra 'atomun' silah olarak kullanılmaya başlaması ile ordular daha da tehlikeli duruma gelirler. Savunma alanında, teknolojik gelişmelerin de desteğiyle hava kuvvetleri etkin bir alan olarak ön plana çıkar. Tekniğin geldiği baş döndürücü düzeyle ordularda niceliğin rolü çok aza inmeye başlar. Hemen hemen tüm ordularda, NATO ordularındaki değişime paralel olarak daha küçük, daha profesyonel, daha hareketli, daha iyi silahlanmış ve eğitilmiş güçler ön plana çıkmaya başlamıştır.

II. Dünya savaşı ardından emperyalizmin, sermayenin önündeki tüm engelleri kaldırıp, serbest dolaşımı yaratabilmek için geliştirdiği küresel politikalar, oldukça hız kazanır. Bununla beraber küresel egemenliğin askeri ayağını tamamlayacak olan ortak ordu örgütlenmeleri, belli ittifaklarla gelişmeye başlar.

Ortak savunma amaçlı kurulan birliklerin en önemlisi günümüzde de aktif olarak varlığını sürdüren "Kuzey Atlantik Örgütü Anlaşması" yani NATO'dur. NATO, 4 Nisan 1949 tarihinde Washington'da, Belçika, Kanada, Danimarka, Fransa, İngiltere, İzlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Portekiz ve ABD arasında imzalanan bir anlaşma ile ilan edilir. Daha sonra 1951'de Türkiye ve Yunanistan, 1955'de federal Almanya ve 1974'de İspanya'yı da içine alan birlik, daha da genişler. NATO'nun başlangıçtaki kuruluş amacı: 1948'te Belçika, Fransa, Lüksembourg, İngiltere ve Hollanda'nın kendi aralarında imzaladığı Brüksel Anlaşması ile tarafların ortak bir savunma sistemi kurmayı, ekonomik ve kültürel ilişkilerini güçlendirmeyi kararlaştırmalarının ardından, ABD'nin de herhangi bir askeri saldırı durumunda, karşılıklı yardım ilkesine dayanarak bölgesel ve toplu tedbirler çerçevesinde ulusal

güvenliği tehlikeye düşürecek bir saldırı durumunda tek tek ya da toplu olarak, Meşru savunma hakkını kullanma kararlılığını doğrulayarak, barışın korunmasına katkıda bulunmayı önermesiyle, ortak ittifaka gidilmesiydi.

NATO Antlaşması, imzalayan tüm ülkelerce, ortak bir savunma ilkesi esasına dayanmıştır. Bu ortak savunma anlaşmasının en önemli maddelerinden biri olan 5.maddesi, kuruluş amacını daha da netleştiriyor.

5.Maddeye göre:

"Taraflar içlerinden birine ya da birkaçına karşı, Avrupa'da ya da Kuzey Amerika'da ortaya çıkacak silahlı bir saldırının, bütün taraflara yöneltilmiş bir saldırı sayılması ve dolayısıyla taraflardan her birinin böyle bir saldırı durumunda BM Antlaşmasının 51.maddesi ile tanınan tek tek ya da ortak meşru savunma hakkını kullanarak, Kuzey Atlantik bölgesinde güvenliği yeniden kurmak ve sürdürmek için silahlı kuvvetler kullanımı da dahil olmak üzere gerekli göreceği harekete, tek tek ya da öteki taraflarla anlaşma halinde hemen başvurmak yoluyla, saldırıya uğrayan taraf ya da taraflara yardım etmesi konusunda anlaşmışlardır. Bu nitelikte olan her silahlı saldırı ve bunun sonucunda alınan her önlem, hemen Güvenlik Konseyi'nin uluslararası barış ve güvenliği yeniden kurmak ve sürdürmek için gereken önlemleri alması ile son bulacaktır"

NATO'nun kuruluş amaçlarının en önemlisi tabi ki Doğu Bloku ülkeleri ve Sovyetler Birliği arasında kurulan ikili savunma ittifaklarının, ciddi bir saldırı tehdidi olarak yorumlanmasıydı.

NATO'nun kuruluşundan 6 yıl sonra, 14 Mayıs 1955'de, Sovyetler Varşova Paktını kurdu. Bir diğer ortak savunma örgütü olan bu pakta, Çekoslovakya, Bulgaristan, Macaristan, Polonya, Romanya, Doğu Almanya ve Arnavutluk (68 yılında üyelikten çekildi) da üye oldu. kuruluş amacı "bir NATO saldırısına karşı Doğu Avrupa ülkelerini savunmak" olarak ilan edilmişse de, esas amaç Stalin ardından ülke yönetimine gelen N. Kruşçev yönetiminin, Tito'nun Yugoslavya'daki ulusal bağımsızlıkçı ve asi tutumunun Doğu Avrupa'ya yayılmasını engellemek ve Sovyetler Birliğinin bölgedeki etkisini ve denetimini arttırmaktı. Fakat 1989'da Doğu Avrupa ülkelerinde komünizmin çökmesi ve çok partili parlamenter rejime geçilmesi ile üyelerin birbirinin içişlerine karışmama kararı almasıyla bu birlikteliği sona erdirdiler. Varşova Paktı 1 Nisan 1991'de dağıtıldı.

NATO kurulduğunda, stratejisi atom tekeline dayanıyordu, fakat daha sonra iki farklı strateji benimsendi;

1-) Kitlesel karşılık,

2-) Esnek karşılık,

1-) Kitlesel Karşılık: Kuzey Atlantik bölgesinde ortaya çıkabilecek bir komünist saldırıya karşı, ABD'nin stratejik hava komutanlığı kanalıyla Sovyetlere, 3. güç olarak yükselen Çin Halk Cumhuriyeti'nin stratejik merkezlerine karşılıkta bulunacağını öngörüyordu. Bunun için geniş bir kara ordusu bulundurmaya gerek kalmıyordu. Herhangi bir saldırı durumunda stratejik hava kuvvetinin harekete geçmesini sağlayacak kadar bir kuvvet yeterliydi.

Kitlesel karşılık iki noktaya dayanmaktaydı.

a-) Nükleer silahlarla karşılık yeteneği, düşmanı hem sınırlayacak hem de topyekün bir savaştan caydıracaktı.

b-) Nükleer silahlar gerektiğinde kullanılacaktır.

(Bu temelde güdümlü füzelerin sayısını arttırılması ve genişletilmesi kararlaştırıldı)

2-) Esnek Karşılık Stratejisi: ABD, Sovyetler ile çıkacak herhangi bir çatışmada topyekün misilleme yerine, 3 aşamalı bir hareket tarzı geliştirecekti. Konvansiyonel silahlarla başlanacak bir çatışmada NATO, hemen nükleer silahlara başvurmayacak, şayet çatışma NATO açısından bir yenilgiye doğru giderse, o zaman taktik olarak nükleer silah kullanılacak, sadece en son aşamada yenilginin kaçınılmazlığı durumunda doğrudan vurulacaktı.

Sovyetler Birliğinin yıkılmasıyla gelişen tek kutuplu dünya gerçekliğinde, dünya güçlerinin kendilerini konumlandırması ve NATO'da dahil birçok askeri birliğin politikalarında değişiklikler yoğun yaşandı. Askeri birlikler, yaygınlaşma amacıyla, destek olarak ekonomik ve siyasi temelli birlikler geliştirdiler.

Sınıflı toplum tarihinde orduların gelişmesi ve kurumlaşması sınıfların ve halkların iktidarlaşma mücadelelerinde önemli bir rol üstlenmiştir. Egemenler orduları bir aracı olarak kitleleri baskı ve denetim altına almak amaçlı kullanmışlarsa, ezilenler de zoru isyan, başkaldırı ve direnme aracı olarak kullanmışlardır. Ordular ezilenler açısından bir meşru savunma gücüdür. Dünya genelinde en temel siyasi güç kaynağı olan ordular, birçok devletin temel politikalarını belirleyen en temel öğe durumundadır ve askeri, siyasi, hukuki vb. alanda yaşama nüfuz etmiş ve hakimiyeti koruyarak süreklileştiren en büyük örgütlenme olan devlet olgusunun da en ayrılmaz ve vazgeçilmez gücü ve garantisidir. Günümüzde en gelişmiş ordular, siyasi güç dengelerini en fazla ellerinde bulunduran ülkelerindir. Orduların baskıcı,egemenlik altına alan ve şiddeti kışkırtan özelliklerinin yanında, birliği sağlama, disipline etme ve etkin örgütleme özellikleri de vardır. Egemenler açısından siyasi iradenin sosyal, kültürel ve daha birçok şeyin sütünde yer alan ordular, ezilenler açısından ise insani değerlere karşı yöneltilen tehdit ortamlarında siyasi irade, kültürel ve sosyal tüm değerlerin bir garantisi durumundadır. Ordusu olanın ezdiği, bir toplumda, ezilen tüm kesimlerin örgütlenmiş fiziki gücü olan "ezilenlerin ordusu", eşitliği sağlama da temel bir değer ifadesidir. İdeolojik, siyasal ve askeri anlamda örgütlülüğün en sistemli aşamasıdır.

1-ORDU MODELLERİ

a-Düzenli ordu
b-Yarı düzenli ordu
c-Gerilla ordusu

Orduların gelişimi, işleyişi, düzeni amaç, ve hedefleri dönemin sınıf karakterine göre belirlenir. Sınıflı toplumlarda egemen sınıfların orduları ile ezilenlerin orduları birçok konuda olduğu gibi biçim olarak da farklılık arz ederek gelişir. Egemen sınıf orduları genelde düzenli ordu sınıflandırmasına girer. Ezilenlerin orduları ise, halka dayalı gerilla orduları olarak gelişir. Kısaca şu belirtilebilir: orduların biçimi, orduları kullananların sınıf yapılarına göre belirlenir. Bu nedenle yaşanan ayrışma salt biçimsel olmaz, öz olarak da karşıt bir durum ifade eder. Bu anlamda hem savaş tarzları ve taktikleri, hem de amaç olarak da ayrışırlar. Ordu modelleri aynı zamanda kullanılan tekniğe, nicel güce göre de bu modellere uyarlanır. . Tüm ordu modellerinde emir-talimat , alt-üst, disiplin, kural gibi olgular olsa da bunlar ordu modellerine göre farklı bir biçimde işler. Bu orduları kuranların bakış açıları da bu olguların farklı işlemesini getirir. Biz bu farklılıkları daha da somutlaştırmak açısından ordu modelleri ayrı ayrı ele almayı uygun buluyoruz.

a-Düzenli ordular

Bir düzenli ordu için her tür imkan ve olanağın olması gerekir. Bu imkanlar özellikle nicelik ve silah, savaş araç- gereçleridir. Egemenler doğal olarak bu imkanlara sahip olduğu için ordular genelde düzenli ordulardır. Askeri gücü fazla, teknik donanımı güçlü ordular olarak bu güne kadar egemenlerin elinde politik çıkarlar doğrultusunda önemli rol oynarlar. Düzenli orduların amaçları, bu anlamda egemen devletlerin resmi ideolojileri doğrultusunda zor ve şiddeti uygulamaktır. Doğal olarak yıkıcıdır. Egemenlerin diğer ulus, sınıf ve cinsi bastırma, ezme, yok etme aracıdırlar. Her dönemde en üst düzeyde donatılmışlardır. Ortaya çıkan bilimsel tekniksel hatta sanatsal gelişmeler bu orduların donanımında kullanılmıştır. Günümüzde teknolojik devrimin en fazla kanalize olduğu yer egemenlerin düzenli ordularıdır. Başlangıçta insan gücüne dayansa da bugün daha çok teknolojiye dayanmaktadır. Nicelik azalmış fakat tekniksel nitelik artmıştır. Daha az sayıda insan kullanılmaktadır. Halk iradesini değil egemen sınıfın iradesine dayanır. Egemen karakterinden dolayı, diğer ordulara nazaran daha çok erkek egemenlikli karakter hakimdir. Bu da şunu göstermektedir. Daha fazla baskıcı, ezici, şiddette sınırsız ve katı, insan ilişkilerine uzak bir oluşumdur. Katı bir merkeziyetçilik esastır. Tüm devletler genelde düzenli orduları kullanır. Düzensiz ordu örgütlenmesi merkezi yapılanması olmayan güçlerin ordularıdır. Düzenli ordular bu anlamıyla devlet aygıtına sahip halklarca örgütlenir. Düzenli ordularda ordu devletin bir kurumu iken ordu da yer alan bireyler de bu mesleği yapan görevlilerdir. Düzenli orduda üstten alta doğru hiyerarşik bir örgütlenme, emir komuta zinciri çerçevesinde esas alınır. Üst alta talimat verir, altta üste tabidir. Görev düzeyi üste doğru gittikçe inisiyatif ve haklar artar.

Bilindiği üzere ordu, disiplin üzerinde yürür. Düzenli ordularda mevcut olan disiplin mekanik disiplindir. Ordu elemanı bir araç, meta, olarak ele alındığından insan özgünlüğü, duygu ve ruh dünyası dikkate alınmaz.

Düzenli ordularda, her şey planlı ve programlıdır. Her şey üstten belirlenmiş olarak, savaşan kesime verilir. Birey tüm duygu düşünce ve iradesinden vazgeçmek zorundadır. Düzenli ordularda ortak irade yoktur. Üstün iradesi mutlak olarak esastır.

Kurallar oldukça katıdır. Kurallar inanma ve ikna yoluyla değil, korku yoluyla kabullendirilir. Askeri gücü oluşturan bireyler mecburi olarak ordu da yer alır. Bu nedenle egemenler sürekli bir ortak nokta yaratmak zorunda kalmıştır. Örneğin vatanın bütünlüğü, din vb. oysa bunlar asıl amaç olmaktan uzak, egemenlerin çıkarına kullanılan olgulardır. Bu ordular da zorunlu katılım adeta bir angaryaya dönüşür. Bireyin angarya olarak ele aldığı katılım sonucu günümüzde nicel güç göreceli bir etkinlik gösterir.

Düzenli ordular yıkıcı olduğu kadar tüketicidir. Her şeyi hazır alır. Teknik donanımı, maddi ihtiyaçları, savaş planları ve hatta manevi enerjisi üstten verilir. Hazır planlarla savaşı uygular . düzenli ordularda şekil önemli olduğundan, öz zayıftır. Hareket tarzı önceden belirlenmiş ağır bir güçtür. Kendisini somut koşullara göre konumlandıramaz.

Düzenli ordular önceleri, meydan muharebeleri, kale kuşatmalar, işgal vb. taktikler uygularken bugün daha çok müdahale gücü olarak işlev görür. Operasyonlar düzenler; hava, deniz ve kara güçleri vardır. Profesyonelleşme ve uzmanlaşma ile eleman alır. Zorunlu askerliğin olduğu ülkelerde, belli bir görev süresi vardır. Bunun dışında askerliği bir meslek olarak yürüten kesim askeri bir sınıf niteliğine ulaşmıştır.

b-Yarı düzenli ordular

Yarı düzenli ordular, gerilla ile düzenli ordu arasında yer alan bir örgütlenmedir. Klasik gerilla aşılsa da tam olarak düzenli ordusun niteliği kazanmaz. Daha çok stratejik savunmadan dengeye geçişte ulaşılan ordu modelidir. Bu geçişte artık, gerilla ordusu adım adım büyüyerek ,varolan küçük birimleri büyüterek,bir ordu organizasyonuna doğru örgütlenme seyri izler .Denge döneminde yarı düzenli ordulara ulaşılır.

Yarı düzenli ordularda hedef düşmanı yok etmektir. Gerilla yıpratır ve etkisiz kılarken yarı düzenli ordular tamamen yok etmeyi amaçlar. Yarı düzenli ordularda teknik gelişir. Daha çok ağır silahlar kullanılır. Karargahlaşma esastır. Karargahlar;düzenli ordularda genel kurmaylık olarak da adlandırılan, merkezi karar alma ve yönetme kurumudur. Ordunun en üst yönetim kurumudur. Ordunun örgütlendirilmesi, düzenlenmesi, mevzilendirilmesi, sevk ve idare edilmesi bu kurumun sorumluluğunda ve denetiminde gerçekleşir. Savaş planını ve taktiklerini geliştirme, keşif ve istihbarat örgütleme, tüm alt yapı ihtiyaçlarını karşılama ve yürütmekle yükümlüdür. Karargahlar özellikle en elverişli yerlerde konumlanır ve gerektiğinde bizzat savaşın içindedir, hareketlidir ve savaşı yönlendirir. Daha etkili yönlendirebilmek için karargahların kendisi çok çeşitli organlara kavuşturup, kurumlaşmalarını yaratması gerekir.

Yarı düzenli gerilla ordusu modern gerilla ordusudur. Klasik gerillanın hareket tarzı ve yapılanması büyük oranda değişir. Savaş taktikleri geliştirilerek taktik ve tarzda zenginlik esas alınır. Yarı düzenli orduların esas aldığı temel taktiklerden biri; hareketli savaş tarzıdır. Hareketli savaş geniş bir arazi üzerinde yürütülen, saldırı ve savunma tarzlarını içeren inisiyatif, dinamizm, hareketlilik biçiminde gerillanın temel karakterini taşıyan düzenli ve yarı düzenli ordu savaşına yakınken, hareketli savaş biçimi, saldırı da keskinlik ve ani konum değiştirebilme yeteneğinden dolayı da gerilla savaşının karakterini taşır.

Yarı düzenli ordunun değişken karakteri de hareketli savaşın değişkenlik tarzı ile tam anlamıyla bütünleşir. Belli bir tarzda saplanıp kalmama, taktik açıdan zenginlik yaşama geçiril. Düşmanın kapsamlı kuşatma tarzını esas aldığı dönemlerde bunu kırabilmek amaçlı yaygın gerilla tarzına geçiş yapabilir. Sık sık taktik değiştirebilir. Fakat bu dönemde koordine çok önemlidir. Birbirinden uzak olan güçlerin sağlam koordinesi kadar o güçlerin kendi içinde inisiyatifli olmaları da aynı zamanda belirleyicidir. Bu temelde güçler savunmalı ve kontrollü bir biçimde ilerleme, geri çekilme, değişkenlik tarzında hareketler geliştirir.

Yarı düzenli ordu güçlerinin konumlanmasında temel üs alanları belirlenir. Alan savunmasını da içeren bu üslenme de, düşmanın hareketliliği ya da taktik gereği düşmanı karşılayacak , birinci hat (ön cephe) kendi içinde hareketli olabilir. Fakat savaşın alt yapısnı oluşturan lojistik ve teknik, bazı kurumlar, ikinci hatta daha hareketsizdir. Geri cepheyi oluştururlar. Yarı düzenli ordular düzenli ordulara benzeyen güçlerin büyüklüğü, koordineli savaş tarzı düzenli ordularda olduğu gibi profesyonel bir ordunun, oluşturulmasına potansiyel hazırlar. Yarı düzenli modelden, düzenli modele geçilebilir. Mevcut gücün askeri anlamda her boyutuyla eğitilmesi ve eğitimin ayrıntılandırılması ,uzmanlaşmayı geliştirecektir. Profesyonel ordularda olduğu gibi branşlarda ayrışma (sabotaj, suikast, vs.) genel bir hakimiyetin derinleşmesini ve uzmanlaşmanın üst düzeye taşınmasını sağlar.

Yarı düzenli orduların bulunduğu konum dönem dönem bazı riskleri de beraberinde taşır. Kurumlaşmaların esas ve yoğun olduğu yerleşik bir düzenle, hareketin esas olduğu gerilla tarzı arasında olmak, iki tarafın özelliklerinin dengeli ve

ustaca kullanılmasını gerektirir. Güçlerin konumu ve sonuç açısından tehlikeli bir süreçtir aynı zamanda. Ne tam anlamıyla yerleşik düzene kayıp, dinamizmden uzak, hantal, gerilla yaşamını dışlayan bir tarz ne de ordulaşma ve profesyonelleşmeyi dışlayıp klasik gerilla tarzında ısrar etme yaşanmamalı. Dünyada özellikle bu aşamaya gelip tıkanan ve tasfiye olan gerilla savaşı örnekleri mevcuttur.

20 yıldır en yoğun mücadeleyle yürütülen gerilla savaşımızda da buna benzer somut örnekler yaşanmıştır. Güç düzenlemesi, lojistik, hareket tarzı ve zengin eylem taktikleri uygulanıp düşman saldırıları yaygın gerilla tarzıyla boşa çıkarılacakken düz bir biçimde mevzi savaşı yürütülmüş ve psikolojik olarak da yerleşik yaşam alışkanlıkları ve bağımlılıkları aşılamamış olduğundan savaş taktiğinde tıkanıklar, dönem dönem açığa çıkabilmiştir.

C-Gerilla Ordusu

"Gerillanın sustuğu yerde her şey karanlığa boğulmuştur. Yalnızca bir askeri olay değildir gerilla, aydınlanma olayıdır."

(Başkan APO)

Gerilla orduları, düzenli ve yarı düzenli ordular gibi örgütleme şemasına uymayabilir. Gerilla ordularında her şey önceden belirlenmez, planlanmaz. Fakat bu durum plansızlığı, örgütsüzlüğü içermez. Gerilla ordusu örgütlendiği zeminde imkanlara göre oluşan bir halk örgütlenmesidir. Daha çok ezilen halk ve sınıflar tarafından oluşturulur. Gerilla genelde sıfırdan başlayarak büyüyen ve gelişen nicelik olarak küçük birimlerin, etkin bir güç haline gelebilmeleri için kendilerini hem koruyup güçlendiren hem de düşmanı yıpratan ve onu yok etmek için verdikleri savaştır. Uzun süreli mücadeleleri kapsar. Bazı ülkelerde salt askeri amaçlı bir mücadele değil halkın siyasal gelişimini sağlama ve koruma, hatta bu mücadelenin temeli olma, özelliğine sahiptir.

Gerilla savaş tarzı ilk defa Arap çöl kabilelerinde ve Türkmenistan çöllerindeki Türkler tarafından uygulanır. Araziye dayalı olarak gelişen bu savaş biçimi, uygarlığın gelişim süreçlerinde özellikle köleci dönem de, bu iki halk tarafından uygarlık güçlerine karşı yürütülür. Sonraları ise daha çok ezilen kesimlerce egemen ordulara karşı gerilla savaş tarzıyla mücadele verilir. Günümüzde ezilen kesimlerle özdeşleşmiştir.

Gerilla orduları ezilenlerin örgütlenmesi olduğundan elinde teknik fazla bulunmaz. Maddi imkanları azdır. Nicel olarak yetersizdir. Bu nedenle zafere ulaşmak için daha çok taktiğe dayanır. Düzenli ordular tekniğe dayalı iken, gerilla ordusu taktik ustalıkla tekniği boşa çıkartabilecek gücü yaratabilir. Savaş taktiklerinin gelişimi ve savaş sanatının açığa çıkması en çokta gerilla ordu pratikleriyle mümkün olmuştur. Gerilla, geçmişte çokça kullanılsa da teorik olarak ilk defa Mao tarafından sistemleştirilir. Mao'nun taktikleri gerilla da temel taktiklerdir. **Vur-kaç, vur-gizlen, vur-hareket et ,**temel üç taktik olarak tüm gerilla savaşlarında kullanılmıştır.

İnsanlık tarihine baktığımızda her eylemin karşı eylemi doğurduğu görülmektedir. Egemen olma istemiyle insanlık üzerinde baskı ve zoru geliştiren ve buna dayalı orduları kurumlaştıran güçler karşısında her dönem ezilenler kendi ordularını geliştirirler. Bu özgürlük ve kimliği için mücadelenin zorunlu yolu olarak ezilenlere dayatılır. Özellikle Mezopotamya halklarının ataerkil sınıflı toplum karşısında dağlara çıkarak gerilla tarzı meşru savunma yürüttüğü bilinmektedir. Gerilla ordusu imkanlara göre nicel anlamda zayıf ve araziye dayalı bir savaş biçimi seçmek zorunda olan ezilen halk ve sınıfların örgütlenmesidir. Düzenli ordular gibi her imkana sahip olmadıklarından, gerilla ordularının temel dinamiği bu ordu da yer alan bireylerin

yaratıcı, görev bilinci yüksek, iradi ve gönüllü katılımıdır. Gerillanın hareket tarzı, üslenme ve gücün mevzilendirilmesi, vuruş tarzı, manevra kabiliyeti, eylem taktikleri, hedef seçimi, inisiyatif olgusu, tekniği kullanım biçimi, taktikleri ve de en önemlisi planlılığı, düzenli ordular karşısında gerilla ordularını sistemli bir güç durumuna getirir.

Gerilla ordusu, koşulların özgünlüğüne göre çok zengin ve değişik taktikler uygulamak zorundadır. Gerilla, düşmanla açık savaşa girmez. Düşmanı hiç beklemediği anda, en zayıf halkadan vurur. Mevzi savaşına girmez. Çünkü böyle bir durumda teknik ve nicel üstünlük düşmandadır. Daha çok vur-kaç taktiğine göre hareket eder. **Gerilla, görülmeyen güçlerin aniden ortaya çıkarak beklenmeyen bir zamanda verdiği savaştır**. **Aniden çıkar ve aynı hızla kaybolur. Taktiğinin sonuca ulaşması için düşmanını tanır, takip eder ve yeri zamanında harekete geçer. Gerilla savaşında asıl zafer düşüncede kazanılır. Düşüncede netleşen, somutlaşan gerilla mutlaka hedefe ulaşır ve sonuç alır. Gerillada yer ve zamana anlam vermek, gerektiğinde sabır göstermek, gerektiğinde ise diretmeyle çok önemli başarılar elde edilebilir. Düşman gücünün güçlü olduğu hedeflerden ziyade zayıf halkayı yakalamak gerekir. Gerillada savaş salt fiziki bir olay değildir. Azim, irade, bilinç olayıdır. Gerilla ordusu siyasi yanı ağır basan bir örgütlülüktür. Gerilla kolay kolay çatışmalara girmez. Çok iyi bir plandan sonra savaşa girer. Fakat zaferi önceden garantiler. Marx İspanyol gerillaların Fransız güçlerine karşı yürüttüğü gerilla savaşını ,aslanların sivrisinek eziyetiyle öldürülmesine benzetiyor.**

Savaş tarzı olarak ezilenler açısından en önemli ve sonuç alıcı olan gerilla savaşı bir çok halk ve sınıf tarafından kullanılır. Gerilla klasik ve modern olmak üzere ikiye ayrılır. Klasik gerilla ordusu, denge dönemine kadar uygulanır. Modern gerilla, denge aşamasında ulaşılan gerilla ordu modelidir.

Gerilla ordusu halka dayalı bir örgütlülüktür. Temel gıdası halkın kendisidir. Aynı zamanda düşmanından da beslenir.

Parti Önderliğimiz gerilla ordusunu şöyle betimler. **"Gerilla ordusu kar topu gibi bir özelliğe sahiptir. Sürekli yuvarlandığında büyür ama durduğunda erir. Onun için sürekli hareketlilik, sürekli savaşı geliştirme esastır."** Birçok örnekte görüldüğü gibi halklaşan bir ordu olabilmesi için gerillanın sürekli hareketli olması gerekir. Bu durum büyümesinin temel şartıdır. **"Gerilla balık, halk denizdir"** deyimi bu nedenle sıkça kullanılır. Egemenler bu anlamda en çokta gerillayla halk arasındaki bağı koparmak istemişlerdir.

Toplumu bilinçlendirmek, inanç vermek, mücadeleye katmak için gerilla savaş tarzı uygulanır. Uzun süreli halk savaşlarında temel mantık halkla beraber devrim yapmaktır. Esas olan halktır. Devrimlerde yalnız seçkin kişiler ve şiddet sonuç almaz. Gerillanın temel görevi devrimin önündeki temel engelleri kaldırmak ve halk ile düşman arasında denge kurmaktır.

Gerilla ordularının kendisine göre düzen, disiplin ve örgütlenme anlayışı vardır. Öz disipline dayanır. Gerilla ordusunu oluşturan her birey kendisiyle mücadele ederek öz disiplini sağlar. Mekanik bir disiplinden ziyade inanarak, ikna olarak kendini sistemleştirme ve askeri kurallara uyma yaşanır. İnsan olgusunu göz ardı etmez. Bu anlamda esnek bir örgütlenmedir. Temel değeri insan olduğundan bireyin tüm duygu, düşünce ve ruh yapısıyla ilgilenilir. Gerilla ordusuna katılım gönüllüdür. Ortak bir amaç ve bağ vardır. Bu gönüllülük bireyin katılım düzeyini güçlü kılar ve başarıya gitmesinde belirleyicidir.

Genelde gerilla orduları uğruna savaş verdiği değerler doğrultusunda oluştuğundan temel silahı doğruluk ve inançtır. Gerilla ordularında her bireyin iradesi

dikkate alınır. Örgütsel yaşam tarzı bu doğrultuda düzenlenmiştir. Tüm iradelerin toplamı olarak bir irade esas alınır. Gerillada tekli sistem uygulanır. Katı merkeziyetçilik yoktur. Demokratik bir yaşam biçimi esas alınır. Gerilla ordusu hedefin somut koşullarına göre yaklaşır. İnisiyatifli ve kıvraktır. Eylem tarzında inisiyatif esas alınır. Gerilla hareket tarzı olarak, ne zaman ne yapacağı belli olmayan bir tarzı esas alır. Bir yanıltma hareketidir. Savaşı daha çok yanıltmaya dayanır. Düzenli ordulara zıt olarak gerillada şekil değil öz önemlidir.

Gerilla orduları güçlü ordular karşısında denge durumunu yaratmada önemli rol oynar. Düşman ordusunu tam olarak yok edemezse de en az güçle dengeyi yaratır. Nicel ve teknik anlamdaki dengesizliği, taktik ve insan yaratılıcılığı ile dengeler. Daha çok stratejik savunmadan dengeye geçerken kullanılır.

GERİLLANIN TEMEL ÖZELLİKLERİ VE EYLEM TAKTİKLERİ

1-Gizlilik: Gerilla ordusunun temel özelliği gizli hareket tarzıdır. Düzenli ordu gibi açık hareket etmez. Gerilla savaş taktiklerinin tümü gizliliği gerekli kılar. Arazinin uygun yerlerinde kendini, varlığını, düşmana deşifre etmeden hareket etmelidir. Özellikle teknik anlamda güçlü bir ordu karşısında gerillanın en temel silahı gizliliktir. Gizlilik hem bir savunma ve hem de saldırı zemini için vazgeçilmez bir ilkedir. Düşmanla açık savaşa girmeyecek kadar güç dengesizliği olan gerilla, bu ilkeye uymak zorundadır. Gizlilik aynı zamanda gerillanın, düşman askeri karşısında hep güçlü olmasını getirir. Düşman ordularının psikolojisini bozarak başarıya gitmesinde avantaj sağlar

2-Hareketlilik: Gerilla ağır değil, hareketlidir. Sürekli hareket halindedir. Manevra kabiliyeti güçlüdür. Hızlı ve ani hareket eder. Bu biçimiyle yıpratıcıdır. Düşman ordusunu sürekli hareket zorlayarak yıpratır. Yine eylemselliğiyle yıpratma yöntemi, uygular. Düşman denetimine girmemek için sürekli hareketliliği esas alır. Bu hareketlilik düşmanın ulaşamayacağı çabuklukta olmalıdır. Bu, planlı, amaçlı ve doğru bir hareketliliktir. Bu özellik düşmanı boşa çıkarmamın en güçlü yoludur.

3-İnisiyatifli oluşu: Gerillada inisiyatif önemli bir özelliktir. Somut gerçekliğe göre karar verir ve inisiyatifi sınırsızdır. Her birey savaş koşullarında inisiyatif kullanabilir. **Gerillada inisiyatif dönemin, savaşın taktiği veya eylemine göre yaratıcılık göstermek ve cevap olmaktır. İnisiyatif savaşın yarısını baştan kazanmak demektir.** Hem düşman karşısında bütünüyle gerillanın inisiyatifli olması hem de her gerillanın savaşta somut koşullara göre inisiyatifli yaklaşması başarı açısından önemlidir.

4-Yaratıcılık: Gerilla yapısı gereği yaratıcıdır. Her şeyden önce kendisini yaratır. Maddi-manevi, nicel-nitel tüm alanlarda kendi yaratıcılığıyla ayakta kalır. Savaş taktiği olarak en yaratıcı, askeri örgütlenme, gerilla ordu örgütlenmesidir. En zor ve olanaksız koşullarda , savaşı başarıyla verme koşullarını yaratır. Teknikten çok taktiğe dayanan gerilla örgütlenmesinde, yaratıcılık, taktiksel anlamda çok önemlidir.

Gerilla savaşının temel bazı özelliklerini sıralayacak olursak:

1**-) Gerillada Hareket Tarzı:** Gerillanın en temel özelliği hareketli olmasıdır. Düşman denetimine girmemek ve düşmanı şaşırtabilmek için gerilla sürekli hareketlidir. Kendisini düşmana sabit bir hedef durumuna getirmemek için planlı, amaçlı ve doğru bir hareketlilik gerillayı uzun süre üretken bir tarzda yaşatabilir. Hareketlilik gerillanın çalışma tarzıyla bütünleşmeli, boş, sonuçsuz bir hareket olmamalı ve sürekli aynı noktalar, yol hatları, geçişler, gerekli olmadıkça sığınaklar kullanılmamalıdır. Plan ve program dahilindeki hareket ancak düşmanı yanıltabilir.

2-) Gerillada üslenme ve gücün mevzilendirilmesi: Gerilla savaşının bir parçası da coğrafyanın doğru değerlendirilmesidir. Nerede, nasıl hareket edeceğini, üsleneceğini hangi hareket tarzıyla düşmanı vuracağını planlayarak hareket eder. Gerilla, kendine, hem çatışmaya, hem de manevraya uygun bir tarzda arazinin stratejik noktaları ve derinliklerine üslenmeyi esas alır. Arazinin yapısına göre mevziler geliştirilir, sığınaklar yapılır ve gizliliği çok sıkı uygular.

Arazi üzerinde mevzilendirme yapılırken coğrafya bilgisi çok önemlidir. Bulunulan alanda, vadilerin derinliği, tepeler, kayalıkları, dağların yüksekliği, bitki örtüsü, yolları, köprüleri, suları çok iyi tanımak gereklidir. Coğrafyaya hakimiyet ve herhangi bir düşman hareketliliği karşısında güçlerin birbirini savunacak tarzda ve hemen karşılık verecek bir biçimde mevzilenmesi ve konumlanması önemlidir. Coğrafyayı düşmana karşı bir silaha dönüştürmek esastır. Gerilla güçlerinin mevzilendirilmesi ve üslenmesi, karadan, havadan, her yönden gelişebilecek saldırılara karşı savunma tedbirleriyle birlikte sürekli saldırıya hazır bulunmak şeklindedir.

3-) Gerilla da Gizlilik: Gerilla savaşında en temel uygulanması gereken ilke, gizlilik ilkesidir. Savaşta bu tarzın ihlal edilmesi, gerilla güçlerinin düşman denetimine girmesi ve imha olması anlamına gelir. Düzenli ordularca kullanılan tekniğe karşı gerillanın en büyük silahı gizlilik ve hareketli olmadır. Gizlilik, düşman güçlerinde bilinmezliğin getirdiği olumsuz bir psikoloji yaratır ve aynı zamanda doğru uygulandığında hem savunma hem de saldırının esasıdır.

4-) Gerillada Vuruş Tarzı: Gerilla tarzı vuruş ; düşmanı hiç beklemediği bir anda ve tahmin edilmeyen bir yerde en zayıf halkasından vurup sonuç alan tarzdadır. Gerilla güçleri düşmanın istediği ve beklediği yerde açık bir savaşa girmez. Yine uzun süren mevzi savaşları gerillanın tercihi olamaz. Gerilla savaşında bilinen en temel taktik **"vur-kaç"**tır. Nerede, ne zaman, ne kadar güçle olacağı tahmin edilmeyen bir tarzda, düşmanı en zayıf anında, en güçsüz yerinden vurur ve ardından hızla kaybolur. Vur-kaç taktiği uygulanırken inisiyatif, hız, gizlilik, iddia ve ustalık esastır.

5-) Gerillada Manevra Kabiliyeti: Vuruş tarzıyla birlikte, manevra kabiliyeti de önemli bir etkendir. Gerilla seri ve hızlı bir manevra kabiliyetine sahiptir. Planlı, programlı ve savaşta bütün olasılıkları en ince ayrıntılarına kadar hesaplayarak, güçlü bir vuruş tarzının uygulanmasından sonra hızla alandan uzaklaşmayı esas alır. Zamanlama ve düzenlilik manevra için çok önemlidir.

6-) Gerillada Hedef Seçimi: Gerilla hedefini belirlerken, düşmanın en güçlü yanını değil, tersine en zayıf halkasına yönelir. Vurulacak hedefin askeri, politik her anlamda sonuçları hesaplanmak zorundadır. Hedef seçiminde esneklik, düşmanın askeri güçlerinin yanında onu destekleyen stratejik merkezlerin de hedeflenmesi mümkündür. Fakat bu hedeflere yöneleceği zamanlarda gerilla güçlerinin kendi konumlarını ve güçlerini doğru hesaplamaları ve düşmanın her türlü karşılığına hazırlıklı olmaları gerekir. Aksi halde plansız ve zamansız bir hedef seçimi beklenmeyen darbeler alınmasına yol açar. Vuruş ne kadar başarılı olsa da,düşmanın vereceği cevaba karşı hazırlıksızlık yada geri çekilmede plansız,örgütsüz,dağınık ve ağır hareket büyük kayıplara neden olabilir.

7-) Gerillada İnisiyatif: Savaşların sonuçlarını belirleyen inisiyatiftir. **Gerillada inisiyatif askeri ve siyasi çizgi dahilinde savaşı geliştirebilme temelinde, zamanında ve yerinde yaratıcı eylemler ve hareketler yapabilmedir.** Gerilla inisiyatifli olabilmesi için biraz esnektir. Fakat doğru karar verebilme, duyarlılık, zamanlama, planlama, inisiyatifi ve esnekliği destekler nitelikte olmalıdır.

8-) Gerillada Planlama: Gerilla stratejisinin ve taktiklerinin yaşamsallaşması doğru bir planlamadan geçer. İyi planlanmış bir eylem ya da eylem gücü ancak başarıya gidebilir. Planlama yapılırken tüm öğeler ve ayrıntılar hesaplanmalıdır. Planlama doğru istihbarat ve keşfe dayanır. Bunun yanında düşmanın gücü, konumu, gerillanın gücü, morali, eylem anında ya da manevra da ortaya çıkabilecek tüm olasılıklar ayrıntılı ve de önceden hesaplanmalı öyle planlanmalıdır. Planlama incelikle ve titizlikle yapılmalıdır. **Doğru bir planlama, savaşı kazanmanın yarısıdır.**

9-) Gerillada Teknik: Gerilla savaşımında belli düzeyde tekniği ustalıkla kullanabilme önemlidir. Çok kapsamlı olmasa da gerillanın kullandığı silahlar ve teknik, gerillanın hareket ve vuruş tarzı açısından yeterlidir. Düşman tekniğini gerilla, taktiğiyle boşa çıkarır. Taktikte yaratıcılık tekniğin doğru kullanılmasını sağlar.

10-) Bir gerilla Savaş Tarzı : Yaygın Gerilla

Yaygın gerilla, nicelik olarak geniş gerilla güçleriyle geniş bir alanda düşmanı yıpratmaktır. Belli alanlarda sağlanan denetimle nicel ve nitel olarak yoğunlaşmış bir gücün özgün ve inisiyatifli hareket tarzıdır. Düşmanın merkezileştiği alanda, düşmana karşı güç üstünlüğü sağlayabilmek amaçlı, bir alanda güçler bir araya gelebilir ya da düşmanın kapsamlı saldırılarını boşa çıkarma amaçlı güçler birbirinden uzak konumlandırılır ve de dağıtılır. Yaygın gerillada esneklik, hızlı hareket önemlidir. Coğrafya derinliğine kullanılmalıdır. Planlamada incelikli yaklaşılmalıdır. Düşmanın merkeziliğini, birçok cephede geliştirecek savaş ancak dağıtabilir. Bu da, yaygın gerillada sürekliliği yakalamakla mümkündür. Yaygın gerillanın bütünsellikle uygulanması güçlerin başarılı koordine edilmesiyle yakalanır. Yaratıcı eylemlilik, soğukkanlılık ve planlılık koordineyle mutlaka bütünleştirilmelidir.

Gerilla savaşı karakteri taşıyan bir diğer tarz da **hareketli savaştır.** Düzenli ordularda da kullanılabilir fakat biçimi, hücum yeteneğindeki keskinlik ve ani konum değiştirmekle sağladıkları bakımından gerilla savaşının karakterini de taşır. İnisiyatif, aktif savunma, değişkenlik, ilerleme, geri çekilme, manevra, sürpriz ve özel eylemler, hareketli savaşın temel özellikleridir.

Gerilla savaşını başarıya ulaştıracak ve geliştirecek olan taktiklerdir. Gerilla ordusunun eylem taktikleri oldukça zengindir. Araziyi uygun bir biçimde kullanarak savaşı geliştiren gerilla diğer tüm ordulardan daha aktiftir. Gerillanın kullandığı eylem taktikleri, strateji çerçevesinde belirlenir. Gerilla gücünün özgünlüğüne, düşmanın konumlanmasına ve doğaya (araziye) göre çeşitli biçimlerde uygulanır. Belli başlı eylem taktiklerini sıralayacak olursak:

1-) Baskın:

Gerilla savaşının en temel taktiklerinden biridir baskın. Düşmanın güçlerini merkezi olarak konumlandırdığı bir anda, hazırlıksız ve beklemediği bir konumda düşmanı imha etme amaçlı yapılan saldırı eylemidir. Keşif ve istihbaratın tam yapılmış olması gerekir ki sonuca ulaşsın. Planlama güçlü olmalıdır. Tekniğin kullanımı ve taktik yaratıcılıkla geliştirilecek inisiyatif önemli rol oynar. Baskın esnasında gücün moral-motivasyon düzeyi, örgütlülüğü komutanın koordine etmede hakimiyeti ve yönlendiriciliği etkilidir. Gerilla orduları tarafından ağırlıklı gece ve nicelik olarak geniş savunmalı bir güçle gerçekleştirilir.

2-) Pusu:

Düşmanın hareketli güçlerine karşı gizlilik esas alınarak ani ve kısa süreli geliştirilen bir eylem biçimidir. Pusuda disiplin, sabır, takip, irade, zamanlama ve mesafe ayarı ve etkili vuruş önemlidir. Sabit bir noktada, gizlilik kuralları ihlal edilmeden bekleme ve uygun zamanda kısa mesafeden vurmak pusuda esastır.

Operasyonlar karşısında arazide, yollarda, önemli geçit hatlarında, ovalarda pusu kurulur. Coğrafyaya göre iyi değerlendirme yapılır ve mevzilenilir. Pusu da temel amaç hızlı, kısa sürede ve uygun bir güçle düşmana darbe vurmaktır. Pusu arazinin yapısına göre L, C, çizgi (-) vb biçimlerde uygulanır.

3-) Sabotaj:

Sabotaj düşmanın askeri, ekonomik ve siyasal kurum ve kuruluşlarına yönelik tahrip eylemidir. Sabotaj eylemleri şehirlerde, ovalık alanlarda özellikle gerillanın büyük güçlerle girmeyeceği yerlere küçük birimlerle yapılır. Askeri hedefler kadar siyasal etki yaratacak hedeflerde belirlenir. Sabotajda gerilla sivillere yönelik hedef seçmez.

4-) Suikast:

Suikast özel bir eylem biçimidir. Bir hedef belirlenir ve o hedefin nişanda uzman ve silah hakimiyeti güçlü ve bu alanda uzmanlaşmış küçük bir birimce gerçekleştirilir. Gizliliğe dikkat edilerek belli bir mesafeden sabit ya da hareketli hedeflere yönelik yapılır. Düşmanın üst düzeyde askeri ve siyasi kişi ve kuruluşlarına ve işbirlikçilerine karşı uygulanır. Temel amaç kamuoyunu duyarlı kılmak ve caydırıcı olmaktır. İnisiyatif gerilladadır. Düşmanı kararsızlığa ve moralsizliğe iter.

5-) Mayınlama:

Gerillada en fazla kullanılan taktiklerden biridir. Düşmanın hareket sahasını daraltmak, alanlarını sınırlandırmak amacıyla uygulanır. Mayınlama, operasyon hatlarında, düşmanın sürekli konumlandığı alanlarda ve düşman yönelimine açık, gerillanın stratejik noktaların,ı savunma amacıyla yapılır. Mayınlamada çok duyarlı, hassas, soğukkanlı ve uzman olmak önemlidir. Uzaktan kumandalı, çekmeli, basmalı, saatli, duyarlı vb. birçok mayın ve tuzak çeşitleri bulunmaktadır.

6-) Sızma:

Gerilla eylem taktiklerinden en önemlilerinden ve en sık kullanılanlarındadır. Sızma taktiğinde amaç; düşmanı beklemediği ve hazırlıksız olduğu bir anda şok edici bir tarzda yakalamaktır. İkinci bir amaç ise düşmanın dikkatini bir noktaya çekerek hedef şaşırtmak ve aynı anda diğer yönden farklı bir hedefe yönelmektir. Tüm eylem taktiklerinde olduğu gibi amaç düşmanı psikolojik olarak tedirgin etmek ve sürekli o kaygıya yöneltmektir. Sızma yapılırken dikkat edilmesi gereken en temel hususlar: gizlilik, sessizlik, duyarlılık, soğukkanlılık atiklik vb.dir. Sızma küçük gruplarla gerçekleştirilir. Sızma yapacak kişilerin 5 duyu organının özellikle, görme, duyma, koku alma duyularının hassas olması gerekir. Sızmayı sonuca götürecek sağlıklı bir keşif, örgütlü, disiplinli, sabırlı ve duyarlı bir güç ve de en önemlisi yüksek silah hakimiyetidir. Yakın mesafeli bir saldırı eylemi olduğu için kullanılacak silahların önceden kontrol edilmiş, kullanacak kişilerin hakim ve de cephanenin yeterli olması şarttır.

Gerilla eylem taktikleri saldırı karakterli olduğu için inisiyatifi gerillanın eline verir. Her zaman ilk saldıran savunmada olandan daha avantajlı ve inisiyatiflidir. Taktiğin yetkince kullanımı, tekniğe karşı en büyük silahtır.

Not: (Düzenli, yarı düzenli ve gerilla ordusu bölümleri yazılırken "Savaş ve Ordu Kılavuzu"ndan yararlanılmıştır.)

FEDAİ SAVAŞI VE ORDU TARZI

Fedai savaş ve ordu tazı, yarı düzenli orduların savaş tarzını bütünüyle reddetmez, fakat özellikle gerilla pratiğinde denge durumuna gelindiği aşamada tıkanıkları açmak, tarz, taktik ve hedeflerde, siyasal sürecin karakteri temelinde,

değişiklik ve yeniliklerle eyleme geçilmesidir. Fedai savaşı, bir anlamda devrimci özel psikolojik savaş kapsamında tanımlanabilir.

Fedai savaş, pratik örgütlenme ve eylem tarzı itibariyle genel olarak "birlik", "tim" ve tek başına "fedai birey"den ibaret olarak tarif edilebilir. Özü itibariyle, her türlü duruma göre kendini ayarlayabilecek kadar oynak ve hareket esnekliğine sahip olması gerektiğinden, koşullara göre hareket tarzında oldukça değişken, zenginlik içerebilmektedir.

Fedai Tim, savaşında anlayışlı, uyumlu hareket ve kollektivizm belirleyici önemdedir. Sınırsız hareket serbestisine sahip timler, coğrafi, ekonomik, siyasi, moral ve askeri durum ve şartlara göre her türlü teknik araç ve silahı kullanabilecek, savaşabilecek durumda olmalıdır. Fedai timleri, hem düşmanın özel savaş timlerine karşı, hem de düzenli orduya karşı savaşabilecek ve kendini koruyabilecek yetenekte ,donanımda, olmalıdır. Tim savaşında amaç, sadece cephedeki hedeflerin vurulması değil, cephe gerisinin de aynı anda ve zamanda eş güdümlü hedeflenmesidir. Planlama, hedef tespiti, hedefe göre örgütlenme, düzenlenme, hareket ve vuruş tarzında ayrıntılı ve sistemli, hassas yaklaşılmalıdır. Tim örgütünün niceliği dar, hareket kabiliyeti yüksektir. Örgütlenme, duruş pozisyonu açısından, geniş değildir.

Bireye dayalı olarak gelişebilecek fedai eylemlerin özgünlüğü; ayrıcalıklı olan hedeflere karşı yapılır. Daha fazla yoğunluluk, daha üstün nitelik, yetenek ve duyarlılık gerektirir. Eylem biçimi, taktiği, yöntemi de daha fazla incelikli, ayrıntılı olmayı, yaratıcılık, soğukkanlılık, cesaret, inisiyatif, tekniki derinlik, titizlik ve hakimiyet gerektirir. Bireysel eylemde keşif, istihbarat, her türlü alt yapı hazırlığı ve eylemin gerçekleştirilmesinde kişisel özellikler bütünüyle belirleyici olarak ön plana çıkar. Fedai tarzın özü budur. Kendini bireyde ortaya çıkarır, örgütler ve pratikleştirildiği oranda gerçek olur. **Fedai, ideolojik, politik, örgütsel ve askeri anlamda sistematize olmuş, komutanlaşmış bir güçtür**.

Fedai savaşının eylem tarzı ve biçimleri şunlardır: Baskın, pusu, sızma, suikast, sabotaj, rehin alma bombalama. Fedai eylemlerin en temel amacı, düşmanın savunma ve saldırı sistemini çökertmektir. Düşmanın psikolojik ve ruhsal durumunu alt-üst etmek, iradesini kırmaktır. Eylemde duyarlılık, disiplin, sorumluluk, atiklik ve cesaret esastır.

Çok zorunlu olmadıkça fedai intihara yönelmez. Fakat gerektiğinde taktik ve tarzı özümser ve kendisini patlatmasını bilir.

Fedai kişilik özellikleri:

1-)Fedai, kendisini bir bütün olarak feda etmiş, bireysel duyguların esaretinden kurtulmuş, ruhu ve bedeni ile amaca kilitlenmiştir.

2-) Kararlı ve sağlam bir duruşun sahibidir. Hiçbir koşulda ikircikliğe kapılmaz.

3-) Amacına ve davasına tutku derecesinde bağlıdır. İdeolojik, politik olarak yetkin, tarih bilinci gelişkin ve bireysel hesap, çıkar, kaygılardan arınmıştır.

4-) Fedaide kendini tüm benliği ile adama ve katma söz konusudur. Her görevin militanıdır. (görev bilinci üst düzeydedir)

5-) Vuruş tarzı keskindir, sonuç alıcıdır, taktikleri, yaratıcıdır, inisiyatifli ve örgütleyicidir.

6-) Öz denetimli ve kontrollüdür. Kırılmaz ve keskin bir irade sahibidir.

7-) Sabırlı, soğukkanlı, istikrarlı ve dinamiktir.

8-) Her koşulda kendisinde ve eyleminde başarı ve zaferi yaratandır.

Not: PKK'nin Yaşayan Özü, Fedailik, (Hêzen Taybet Yayınları) broşüründen Yararlanılmıştır)

KONTR-GERİLLA

Ezilenlerin genelde başvurduğu gerilla savaşına karşı egemenlerin özel savaş stratejisi çerçevesinde oluşturdukları ve gerillaya karşı, gerilla yöntemleriyle savaşan özel birliklerdir. Bu örgütlenme düzenli ordulardan daha etkili bir tarzda kullanılır. Kontr-gerilla özünde egemenlerin zayıflığının sonucunda düzenli ordularında elde edemedikleri başarılara gerillayı taklit ederek ulaşmaya çalışması sonucunda örgütlendirilmiştir. Yugoslavya ve Kore gibi ülkelerin gerilla savaşlarından dersler çıkaran ABD tarafından ulaşılan bir sonuçtur. Dönemin zorunlu kıldığı ve özelikle gerilla karşısında zayıflığın sonucunda, gerillaya uyum sağlamayı ifade eder. Çünkü düzenli ve ağır orduların gerilla ordusu karşısındaki hantallığı başarısızlığı egemen güçlerin ağır darbeler almasına neden olmuştur. Bu nedenle' özel yetiştirilmiş silahlı kuvvetler' fikri gelişmiştir. Özel eğitimle yetiştirilen bu birlikler, özel silahlarla donatılır.

Günümüzde düşük yoğunluklu savaşların kont-gerilla taktiğiyle verildiğini görmekteyiz. Ordu, istihbarat ve polis örgütü ile, para-militer örgütler bu taktikle savaşır. Adam kaçırma, sabotaj, gerillada bölünme yaratma, kitle pasifikasyonu, halkı gerilladan ayırma ilk aşamada uygulanır. Silahlı kuvvetlerin devreye girdiği aşamada, katliamlar yapılır, köyler boşaltılır, kitlesel sürgünler ve şehir bombalamaları sıkça uygulanır. Kimliksizleştirme, halkı dejenere etme, kendi politikası çerçevesinde reformlar son aşamadır.

En önemli kontr-gerilla örgütlenmesi NATO bünyesinde özel savaşa uygun eğitime tabi tutularak 1960 yılında başlar. ABD bu güçleri işgal ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı özel savaş pratiğinde kullanırken bazı egemen güçler özel operasyonlarda kullanır.

Halklara karşı uygulanan kuralsız ve kanlı savaşlarda kullanılan bu örgütlenme Türkiye'de ABD yanlısı rejimlere karşı olan tüm güçlere karşı kullanılır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşına karşı en aktif bir biçimde rol oynar. Bugün Türkiye'de özel savaşa entegre edilen siyasal, sosyal, ekonomik tüm alanlar iflas ederken kontr-gerilla tüm devleti sarmış durumdadır. Özel savaş kapsamında ortaya çıkan özel ordu kavramı içerisinde, 'Özel Tim' önemli bir alandır. Operasyonlarda, orduyla beraber hareket eder. Asıl imha birliği bunlardır. Irkçılık temelinde eğitilen birliklerdir. En temel gücünü şovenist duyguları kışkırtmaktan alır. Yine JİTEM kontr-gerilla pratiği yürüten ikinci bir kurumdur. Sorgu, infaz, işkence işlevini ve gerilla kılığında köylüleri sindirme ve şaşırtma eylemlerini gerçekleştirir. Kontr-gerilla eylemlerini uygulayan bir kesim de,itirafçılardır. Kontra olarak kullanılan bu kesimler en vahşi pratikleri uygularlar. Aynı zamanda mafya işlerinde kullanılırlar. Hizbullah, kontr-gerilla pratiği yürüten diğer bir harekettir. Daha çok cinayetler de kullanılırlar. Köy korucuları kontr-gerilla savaşında kullanılan köylülerdir. Bunlar gerillaya karşı en aktif olarak savaşa sürülen güçlerdir. Kontr-gerilla stratejisinin bir başka ayağı MİT'tir. Sürekli CIA ile iletişimde olan MİT, ABD emperyalizmi doğrultusunda özel savaşta önemli rol oynar.

Kontr-gerilla bir çok ülke de faaliyet yürütmüştür. Vietnam, Küba gibi halk mücadelesi veren ülkelerde , önemli rol oynar. Fakat kontr-gerilla örgütlenmesi bir çete örgütlenmesi haline dönüştüğünde bu orduları kullanan devletler çeşitli zorlanmalar yaşamaktadır. Bunun en somut örneği ise Türkiye'dir. Hiçbir insani değer taşımayan,

kan üzerinden varlığını sürdüren bu örgütlenme bugün halklar arasındaki barışı köstekleme de en temel provakatör görevi üstlenmiştir. Faili meçhul cinayetler, tecavüzler, mafyacılık gibi birçok yöntem kontr-gerilla aracılığıyla savaş rantçılarına hizmet çerçevesinde yaptırılır. Gerilla tarzı hareket etmek istese de, en temel fark olan ,ideolojik moral yönünden zayıf olması, kontr-gerillayı gerilla karşısında başarısız kılmaktadır. Bir irade olayı olan gerilla savaşını, kontr-gerilla aasla bir gerilla gibi uygulayamaz. Özel donanımına, eğitimine rağmen ideolojik boşluk nedeniyle birçok elemanı ruhsal bozukluk içindedir.

Sonuç olarak şu belirtilebilir: Gerillaya karşı bir yöntem olan kontr-gerilla tüm çabalara rağmen başarılı olamamıştır. Birçok ülkede bu örgütlenmeye rağmen kurtuluş savaşları sonuca ulaşmıştır.

İNSANLIĞIN YAŞLI ANASI ORTADOĞU

“Ortadoğu kişiliği için uygarlık elbise değil, yaşamın kendisidir. Yaşadıkları uygarlıklar itibariyle ete kemiğe bürünme geçerlidir. Genlerine kadar bir içselleşme söz konusudur. Yaşadıklarını, elbise gibi bir köşeye atamaz. Bu durum dünyanın hiçbir yerinde bu denli derin yaşanmamış ve içselleşmemiştir. Ortadoğu’da tarihle kültür, uygarlıkla yaşam, hiçbir alana benzeşmeyecek kadar farklı toplumlar ve kişilikler yaratmıştır. Binlerce yıllık tarım kültürü kendi toplumsal genlerini yaratmıştır. Mitolojik ve dini düşünce biçimleri binlerce yıl, toplumun hafızasında yaşatılmışlardır. Dogmatizm ve kadercilik yaşamın ayrılmaz bir parçası olmuşlardır. Özgün ve yaratıcı düşünce, uzun süre uykuya yatmıştır. İlahiyatın belirlemeleri kutsal tabular olarak sadece, şüphe duymadan inanılmak içindir. Kutsal kitapların söyledikleri dışına çıkmak en büyük günah sayılmaktadır. Mitolojiler döneminde söylenti gibi dilden dile dolaşan öyküler, çok katı inanç kuralları olmuşlar, uygarlığı yaratanlarını, tasarımlarını, hayallerini ve anılarını tutsak eden bir din, bir tanrı olup çıkmışlardır.

İnsanlar kendi elleriyle yarattıklarının esiri olduklarında, tarihin ilk ve en büyük yabancılaşmasına nasıl düştüklerini bile anlamamışlardır. Öyle bir kültür oluşturulmuştur ki, yaratanları yaratılan, yaratılanları yaratan kılmayı en temel düşünce ve inanç konusu ve hatta bu sisteme kulluk etmeye ve tapınmayı, en iyi insan kimliği haline getirmiştir. Böylesine bir fetişleşmeden şüphe etmeyi de, en büyük günah saymışlardır. Diğer yandan ilk defa devletleşmenin verdiği güçle, halk mitolojileri ve inançları egemenler lehine tanrısallığa dönüştürülerek karşı bir silah halinde yöneltilmiştir. Kendi yaratımları hem maddi,hem manevi alanda zıtlarına dönüşüp kendisini tutsak ettiğinde, Ortadoğu toplumu ve insanı aslında tüm insanlık adına kendine kurban etmiş sayılmaktadır. Bu yabancılaşma üzerine yükselen uygarlık, ilk ve ortaçağlarda o kadar derin bir etki yaratmıştır ki dünyanın hiçbir köşesi etkisinden kurtulacak durumda değildir. Tarihsel kişilik dediğimiz olgu, budur.

Bazı mukayeselerle olup biten daha anlaşılır kılınabilir. Ananın kişiliği ve ölümü, doğurduklarıyla gerçekleşir. Ağaç büyür, tohumlanıp çevresini benzerleriyle donattıkça, ölür. Ölüm aslında çoğalmanın bir gereğidir. Ortadoğu’nun kültür meşesi de bu nitelikte bir olgudur. Kök salmış bir ağaçtır.

Tohumları dünyanın dört tarafına yayılmıştır. Meşe karakterinde olduğu için, dalları gövdesi koptukça, kökü üzerinde daha da gür yeşererek yaşamak istemektedir.

Ortadoğu kültürü M.S. 1000-1500’lerde içine girdiği çöküşle orijinalliğini yitirmiştir. Daha doğrusu giderek köklerine kadar budanan meşe ağacına benzemektedir. Diğer bir deyişle yarattığı insanlığın eski mezarlığına dönmüş gibidir. Tıpkı piramitler ve zigguratlar gibi büyük bir mezarlık. Yaklaşık bin yıldan beri olup

bitenler, ölüm sessizliğinden öte, bir anlama sahip değildir. Çok yüksek düzeydeki doğurganlığın verdiği yıpranmayla yaratıcılık anlamında adım atacak halde değildir. Osmanlı yönetim dönemi tam bir mezar bekçiliğidir. Sürekli yeni ölümleri temin etmek ve bağışlarıyla geçinmek biricik rolü olmuştur. Din, ezan,sadakatler hep hüzün dolu ve ölüm çağrı mesajlarından başka hiçbir amaç gütmemektedir. Ölümle korkutma,cehennem mesajlarıyla ölüme hazırlama, son dönemin uygarlık biçimi olmuştur. Bilim ve teknik çoktan bırakılmıştır. Toplum ve siyaset ezelden beri donmuş kalıplar gibi tekrarlanmaktadır. Dolap beygiri misali, kuyunun etrafında dönme kader sayılmakta ve başka tür bir uygarlığın varlığına akıl erdirilememektedir. Büyük ve yaratıcı uygarlığın üzerine bu kadar derin bir dogmatizm ve kaderciliğin ağını germesi müthiş bunaltıcı ve çökerticidir. Ama bu tablo bir gerçektir. Ortadoğu'nun öyküsünü anlatmaktadır. Ortadoğu'daki tüm aşkların sonundaki yanıp kül olma da yine bu gerçeklikle bağlantılıdır.

On beş bin yıl analık yap,insanlık için gerekli olan her şeyi yarat sonra en çaresiz bir kul durumuna düş!

İlk tanrıçaların doğduğu memleket ve insanlık için gerekli her şeyi hem yarat ve doğurt,hem de sonra bir bez parçası gibi kullanılıp bir köşeye atıl! Tüm tanrıları ve büyükleri yarat, sonra hepsinin en çaresiz kulu ol!

Tüm insanlığı doyurmanın zanaatlarını yarat, sonra aç kal!

Her yeri barınaklı kıl,sonra barınacak yurdun olmasın!

Herkesi aydınlatan bir mum ol,sonra karanlıktan kurtulma!

Herkese ses ol, müzik ve şiir yarat,sonra dilsizlere, sağırlara dön!

Herkes için bilimi, saygıyı ve tekniği yarat, sonra en cahili ve çaresizi kal !

Herkese sarayı,hanı yarat sonra yerleşecek bir avuç yere muhtaç ol!

Ortadoğu uygarlığı işte bu büyük ve çok dramatik çelişkinin adıdır. Aşkların neden yakıp kül ettiği bu çelişkilerde gizlidir.

Bu kadar değerle büyü, sonra cüceleş. Bunu ancak yanma temizler . İlk tanrı ve tanrıça kavuşmasını yarat sonra en aşağılık dilenci konumuna düşmüş kadın ve erkeği ol. Bunu yanma ve yanılma temizler.

Ortadoğu halkları çok ağlarlar. Bu kadar değer yarattıktan sonra kaybet. Tabi ki çok ağlanacaktır. Ortadoğu özellikle son bin yıldır ölüm sessizliğine ağlamaktadır. Ezanlar, türküler,şarkılar,sazlar hüzün dolu ve ölüme çağrılıdır. Bunların hiçbiri tesadüfi değildir. Olup biteni dile getiriyorlar. Tersi yapılsaydı anlamsız bilinirdi. Dünyada olup bitenlerin, neden Ortadoğu'yu pek etkilemediği daha iyi anlaşılmaktadır. Temeli ve mezarları bu kadar büyük ve derin olanlar başkalarını anlamazlar. Onlar içmeden daimi sarhoşlar ve doğarken ölmüş gibilerdir. Geçmiş bu kadar ezici ve affedilmezdir. Neden affedilmediği bellidir. Bu uygarlık böyle yerde bırakılmaz. Bırakanlar, en büyük ihanet içindedirler. Bu kadar ihanet içinde olanlar affedilemez. Uygarlık ihaneti ve hainleri çoktur. Ama bu neyi kurtarır ki . Öl ve öldür. Mezarlıkları büyütmekten başka neye yarar ki? Ortadoğu'da din kavgaları, namus ve aile kavgaları, mal-mülk kavgaları oluk oluk kan akıttı ki, bunlar bahanedir. Tüm bu kan akıtmaların temelinde büyük kaybedişler ihanetler yatmaktadır. İntikam geleneği basit değildir. Töre cinayetleri çok işlenir. Temeli yine bu lanetli tarihtir. Tüm uygarlık değerlerine el konulup ırzına geçilmiştir. Bu gerçek birçok şeyde yapıldığı gibi kızda ve kadında sembol anlamına bürünmüştür. Sembole bir şey olursa, büyük kutsallık kirlenmiş sayılmaktadır. O nedenle cezası ağır ve kabul edilmeyecek tarzdadır. Trajedi kaynağını buradan, bu tarihten alır.

Ortadoğu mezar içinde mezar, düğüm içinde düğümdür. Dünya değişir o değişmez. O kendisi gibi kalmak zorundadır. O meşe ağacıdır, kökü hep kalınlaşır. Budayıp durursunuz yine kendisi kalır. Yeşillenmesinden de hiç umut kesilmez. **Ortadoğu umudun diyarıdır.** Ortadoğu'nun elinde yalnızca umut kalmıştır. Gelenekten kopmama gücünden ileri gelmektedir. Fakat kendini yeniden üretememesi, çürümeyi geliştirmektedir. Ortadoğu'nun kendine özgü kalabilmesi, geçmiş uygarlığın derin izlerinin halen etkili olmasındandır. Geçmiş uygarlığın silinmez izleriyle çağdaş uygarlık çatışma halindedir.

Çok sevilmiş bir toprağın nadasa terk edilmesi de bazen gereklidir. Çürümüş bir ağacın yerine yenisini dikmek gerekir. Çok kullanılan eskir. Çöldeki patlamayla başka değer üretecek toprak kalmamıştır. Uygarlığın tüm verileri ortaya çıkmış, toprağın emilecek tüm gücünü emmişlerdir.

ANA ihtiyarlaşmıştır. Süt veremez durumdadır. Yeni bir aşılanmayla, kocayla ürüne geçecek durumda değildir. Üretebilecek bütün çocukları üretmiş,bol besinin sütüyle beslenmiştir. Ve artık tekrar toprağa dönmenin vaktindedir. Bu topraklar insanlar için ne gerekliyse hepsini yaratmışlar,beslemişler,her tarafa armağan etmişlerdir. Bütün bunlar neye yarar? Ortadoğu, doğuran ana kültür, insanlık beşiği, artık perde arkasına, belki de mezarına , kim bilir belki de renkli ve canlı yeniden bir uygarlık olarak doğuş yapmak için çekilecek, uyuyacak ve yeniden uyanacak,Rönesansçı geçmişine layık gerçekleştirecektir.

Tam 15.000 yıl Avrupa'ya doğumu yaptırmak için Ortadoğu ebelik yaptı. 10.000 yıl neolitik ebelik, 5000 yıl uygar ebelik yaptı. Doğan çocuğun hoyrat, ana tanımaz, kadir kıymet bilmez olduğu doğrudur. Sanki bir tanrıymış gibi kendi kendine sahiplik edebilecek kadar mağrur,büyüklük sevdasına kapılmış olduğu doğrudur. Fakat toy ve uçuruma doğru yuvarlanma tehlikesini yaşadığı da doğrudur. Kendi çürümüşlüğümüze sevdalanmadan,ama insanlığın DOĞUŞ ANASI ve büyüten beşiği olduğumuza unutmadan tanıyacağız.

Taklit etmeden öğreneceğiz. Ama uygarlığın ana toprağında,renginden,kanından,öz oğulları ve kızları olarak yeniden doğuşu için bu sefer ihtiyarlamış Avrupa'ya ebelik yaptırarak bu kutsal yeniden doğuşu gerçekleştireceğiz. "

. ***BAŞKAN APO***

.

ORTADOĞU BİR KADIN COĞRAFYASIDIR.

Tarihin En Güçlü Sözleşmesi Bir Uygarlık Yaratıyor.

Ortadoğu tanımlamasını salt coğrafi temellerde ele almak oldukça yetersiz bir yaklaşım olur. Konumuzun başında Parti Önderliği'mizin Ortadoğu'ya ilişkin belirlemelerinden bir bölüm aldık. Çünkü kanımızca Ortadoğu'yu, onun tarihsel gelişimini ,yarattıklarını,kazandırdıklarını ve kaybettiklerini,görkemli uygarlıklarına rağmen bugünkü cüceleşen trajedisini hiçbir şair,ozan,bilim adamı, filozof Önderliğimiz kadar derinden hissederek, ne şiirsel ne de bilimsel bir tanımlamaya ulaştıramamıştır. Yaşamak,hissetmek ve duyumsamak. Onun bir parçası olarak, onda kendini bulmak ve sahiplenmek. Yarattığı yüceliklerin isyana bürünen sessizliğinde, onunla iletişim kurabilmek, acılarını,günahlarını dinleyebilmek, Onu, ondan dinlemek. Kahrettiklerini,lanetlediklerini daha bir derin çözmek .Yaşadığı yücelişin sonundaki hazin çöküşün trajedisini, hücrelerine kadar duyumsamak. Ve Ortadoğu kişiliğinin, tüm

bunlara rağmen,özünde gizlediği dağlarda,çöllerde mağaralarda gizlediği gücü görmek,ona inanmak.

İşte bütün bunlardan dolayıdır ki,Önderliğimiz Ortadoğu kişiliğini,kimliğini özgün bir biçimde tanımlamıştır. Bunu O yapmıştır,çünkü Önderliğimiz,Ortadoğu'nun yeniden yaratılarak,gizli dinamiklerini açığa çıkarmanın sevdalısı,tutkunudur. Bu toprakların Önderliğimizin doğuş mekanı olması, onun öz evladı olarak Önderliğimizle Ortadoğu arasında güçlü bir diyalogu açığa çıkarmıştır.

Evet, Ortadoğu bir toprak parçasından daha öte bir kimliğe sahiptir. Ve tarihin başlangıcında O 'da en az bizim kadar kendisinin bin yıllar boyu insanlığı doğuran,besleyen ve nice güzelliklerin kaynağı,anası olacağı kadar,lanetlilerin,ihanetlerin mekanı olacağını bilemezdi herhalde Ve birde bu kadar çok şeyin muhatabı olması, her şeyin ilki olmanın yüceliği,dağlarının görkeminden,sularının coşkusundan,yeryüzü cenneti olma gerçeğinden olsa gerek.

Ortadoğu tarihi bölge halkları kadar cins olarak kadını yakından ilgilendiren,birbirini koşullandırarak 21.yyıllara gelen gelişmelerle örülmüştür. **Kadın Ortadoğusuz, Ortadoğu kadınsız düşünülemez, çözümlenemez.** Böyle bir yaklaşım ancak tarihin saptırılması, gerçeklerin inkarı olur. Ve ne yazık ki bugüne kadar yapılanda bu olmuştur. **Ortadoğu tarihi kadın tarihidir.** Kadın Ortadoğu'da kendini bulduysa eğer, Ortadoğu'da kadınla müthiş uygarlıkların beşiği olma şansını elde etti. Birçok ilki birlikte yaşayıp, birlikte ilk ve en büyük kaybedişi hissettiler.

Gelişen uygarlıklar çeşitli olgulara ve bu olguların bütünleşerek ortaya çıkardıkları gelişmelere bağlıdır. Tek bir olgunun varlığı uygarlık gelişiminde yeterli değildir. İnsanlığın beşiği Ortadoğu'da uygarlıksal gelişim birçok gelişmenin ve olgunun etkisiyle açığa çıkmıştır. Fakat en önemli ve belirleyici olan Ortadoğu coğrafyası ve kadının uygarlıksal gelişmede oynadığı roldür. Bu gelişimin daha iyi anlaşılması açısından her iki olgunun etkilerini ve bütünleşmesiyle açığa çıkan toplumsal gerçeği açımlamayı uygun buluyoruz.

Ortadoğu'da Coğrafyaya Dayalı Uygarlıksal Gelişim

Dönüp de insanlık tarihinin uzun dönemlerine baktığımızda, ortaya çıkan gelişmelerin ve bu gelişmelerin insanlığa mal ettiği uygarlıkların, coğrafyayla kopmaz bağlar içinde olduğunu görüyoruz. Zaman ve mekan diyalektiği sürekli insanlık tarihinde önemli rol oynar. Coğrafyanın belirleyici olduğu uygarlık biçimleri, günümüze kadarda devam ede gelmiştir.

Yaşlı dünyamızın kendi içinde yaşadığı dönüşümler, bağrında yaşayan tüm canlıları olduğu gibi insan türünü de son derece etkiler. Ve insan bu dönüşümlerin yarattığı doğa olaylarına göre yaşam biçimleri yaratmak zorunda kalır. Dünyamızda tıpkı bizler gibi çeşitli süreçlerden geçti. Her sürecinde farklı görünümler arz eden dünyamız, kuşkusuz bugünkü halinden çok farklıydı. Çağımızdaki biçiminin özünü, enerjisini bağrında taşısa da tıpkı bir çocuğun fizyolojik dönüşümüne benzeyen dönüşümüyle ,her süreçte biraz daha farklılaşarak, yerli yerine oturarak sürekli bir devinim halinde olmuştur. İçten içe yaşadığı değişimler, büyük volkanik patlamalara, yeryüzünün büyük bir alanını kaplayan buzulların erimesine, iklimin değişmesine, yer yer kuraklıklara, sarsıntılara gebe olur. Ve tüm bunlar maddenin diyalektiğine denk bir biçimde yaşanır. Şüphesiz bir çırpıda her şey olup bitmemiştir. Milyonlarca yılı kapsayan bu muhteşem büyüyüş ,büyük değişimleri de getirmiştir. Onun kopmaz bir parçası olan canlılar bu değişimlerden dolayı çok şey kaybetmiş, kazanmış, öğrenmiş ve sonunda onunla yaşama yolları bulmuştur.

Dünyamızın yaşadığı değişimlerin yarattığı doğa olayları hayvanlarda içgüdüsel yaşam biçimleri açığa çıkarırken,insanda düşüncenin gelişiminin yolunu da açtı. Beyinsel, düşünsel bir potansiyeli olan insan bu değişimlerle bu potansiyeli açığa çıkardı.

Bu düşünce ister doğal olaylardan korkma sonucu bilinmezliğin getirdiği totemleştirmeyle,doğanın gücü karşısında ona kurbanlar sunmayla,ona tapınmayla ,doğanın insan üzerindeki üstünlüğünün eziciliğiyle açığa çıksın,ister onun verimiyle kutsallaştırmaya,mistik anlamlar yüklemeye götürsün sonuçta insan düşüncesinin gelişiminin ilk etkeni olarak açığa çıkar. Ve artık insanlar bazen oturup ona yakarır, tapınır,verimliliği karşısında onun vazgeçilmezliğini daha derinden hisseder,bazen felaketlerle karşılaşınca lanetler, canavarlaştırır ama yine de korkunun kutsamasıyla kurbanlar sunar.

Doğanın bu değişimleriyle insanlar, yaşanabilir coğrafyalara kayarlar .Tabi yalnızca insanlar değil, tüm canlılar yaşamlarını sürdürebilmek için bu yolu seçerler. Yavaş yavaş yaşanabilen coğrafyalar açığa çıkar ve nüfus buralarda yoğunlaşır.

Nüfusun yoğunlaştığı yerler insan gelişiminin tiyatro sahnesi olduğu gibi ,tarihin yaratıldığı bu oyun da, başrolü üstlenir. Uzun yıllar iklimin dengelenmesi ,denizlerin,dağların artık yerli yerine oturmaya başlaması, adeta gençliğine kavuşmasıyla insanların yerleşik alanları açığa çıkar. Daha önce sürekli doğa olayları ve iklime göre yer değiştiren,derin mağaralarda yaşayan insanlar, dünyanın rahmine sığınmışçasına, yeryüzünden çok derinlerde yaşardı. Fakat bu gelişmelerle artık yeryüzü asıl mekanları olmaya başlar. Bu gelişim her yerde aynı süreçte gerçekleşmez. Bunun bir ilki vardır.

Bu ilk ,artık göçlerin zorunlu olmadığı,insanların doğal afetlerden tümden olmasa da,büyük oranda uzaklaştığı, verimli arazisi ile Ortadoğu'da gerçekleşir ve artık Ortadoğu hep verir verir,aldıkları da olur. Fakat verdikleri coğrafyaya dayalı, ilk uygarlığın ve sonralarının temelidir.

Konumuzun başında da belirttiğimiz gibi, başlangıçta dünyamızın her yerinde çeşitli doğa olayları gelişmekteydi. Bu olaylar canlıların yaşamını belirlerken,en önemli etkiyi ,sürekli hareket halinde yaşanabilir yerlere doğru, kayışla gösterir. Ve en büyük yoğunlaşma, Ortadoğu'da gerçekleşir. Uygarlığın beşiği olan Ortadoğu'yu anlatırken, "bir uygarlığın gelişiminde coğrafya neden bu kadar belirleyici" ve "neden bu coğrafya" sorularının cevaplandırılması gerekiyor.

İnsanların ilk atalarının çıkış yeri olarak bilinen Afrika, Kızıldeniz ve Akdeniz'de yaşanan ve buzulların erimesiyle, yaşam koşullarının ortadan kalkması sonucu Doğu Akdeniz,Toros ve Zağros kavisindeki Altın Hilal bölgesinde artan, bir yoğunlaşma gerçekleşir. Bunun en önemli nedeni, Mezopotamya'nın ikliminin elverişli oluşunun, bitki örtüsünün zenginliğinin ve hayvansal ürünlerinin bolluğunun insanların en temel ihtiyaçlarına cevap vermesidir.

Coğrafi yapı olarak, yüksek dağları,geniş platoları,ovalarıyla ilk toplum insanlarının avcılık ve toplayıcılıklarıyla varlığını sürdürebileceği bir alan niteliğindedir. Ortadoğu iklimi,dünyanın her yerinde soğuk,önü alınamaz seller ve kurak çöller karşısında adeta doğal bir uyumla insana seslenmekte ve bitki örtüsünün zenginliği buranın insanlık mekanı olduğunu sergilemektedir. İklimin dengesiyle doğal sulama görevi görmesi de Ortadoğu arazisini gıdasal anlamda zengin kılan bir olgudur.

Dünyanın ilk süreçlerini ve bunu izleyen dönemlerinin tablosunu çizmeye çalıştık. Şimdi bu tabloyu düşünelim; Sürekli değişen bir tablo ve bu tablonun içinde zamanla beliren bir cennet Ortadoğu. Dünya tablosunun içinde masmavi semaları,yeşil

ovalarıyla,bütün buzul devirlerinde en yaşanılabilir bir yer olduğunu göstermektedir. Doğal mağaraları,sığınakları ve barınakları en güvenlikli yerlerdir. Suyun bolluğu,bitki,hayvan ve madensel zenginliği ideal bir yerleşim merkezi özelliğini taşır. O çağın insanları için bunların ne denli önemli olduğunu, bugünün dünyasında çölleşen,dengesini yitiren dünyamızın içimize saldığı korkuyu düşünürsek, daha iyi anlarız. Ve o çağın insanı için,gelişimin ve uygarlığın çıkışı için en uygun olan yer Ortadoğu'dan başka bir yer olamazdı.

İşte bu nedenle Ortadoğu insanlığın beşiği,hatta doğuranı olur. Sanki tanrı Ortadoğu'yu insanlık için yaratmış ve ilk insan için cehennem olan patlamalar,buzullar,sarsıntılar arasında bir cennete dönüştürmüştür. En büyük şansı ve şanssızlığı bu gerçekte yatar. Ve Ortadoğu deyim yerindeyse güzelliği,yaratıcılığı,zenginliği ve çekiciliği başına bela olmuş bir kadına benzemektedir. Belki de kadınla tarihsel bütünlüğünün ana gizemi de budur.

Ortadoğu'da Kadına Dayalı Uygarlıksal Gelişim Ve Neolitik Devrim

Neolitik dönem uygarlığının gelişim aşamalarında kadının oynadığı rol hayati önemdedir. İlk insan topluluğu başlangıçta analar ve çocuklarıyla sınırlı iken, daha sonra çeşitli totem ve tabularla oluşturulmuş sözleşme çerçevesinde, erkek cinsi de bu gruba alınmış ve topluluk genişletilmiştir. Genişleyen toplumsallaşma yeni üretim şeklinive araçlarını doğurmuştur. Toplayıcılık ve avcılık tüm gereksinimleri karşılamayınca, tarıma, yani bitki ekimine geçilmiştir. Toprakla iç içe olan kadın, bitki köklerini topladığı ağaç parçasından hareketle sabanı bulmuş ve tarla işlerinde yararlanmak için hayvan evcilleştirilmiştir. Tarımın başlaması ve hayvanların evcilleşmesine dayanan NEOLİTİK DEVRİM kadının öncülüğünde başlamıştır.

M.Ö 11 bin yıllarında, Doğu Akdeniz ve Toros-Zağros sisteminin eteklerinde başlayan Neolitik toplumun doğduğu bu coğrafyaya, uygarlığın ilk yaratıcısı ve besleyicisi olduğundan Verimli Hilal de denmiştir. Dicle ve Fırat nehirlerinin arası tarihin ilk altın döneminin beşiğidir.

Bir uygarlığın gelişimi açısından tek başına coğrafi koşullar yeterli değildir. Toprak asıl anlamını, insanla buluşmasında bulur. İnsansız bir toprak,olsa olsa bir doğa güzelliği olabilir. Ama bu güzellik insanla buluşunca,insanın gelişiminin en temel etkileyeni konumuna ulaşır. Artık o insanın anası,çocuğu,eğiteni ve yaratanıdır.

Doğasının toprağa en fazla uyum sağlaması ve adeta **TOPRAK ANA** deyiminden de anlaşılacağı gibi, yaratan benzerliği nedeniyle kadın cinsi toprakla tanışarak,doğayı insanın hizmetine koyan cins olmuştur. O da tıpkı Ortadoğu gibi birçok ilkin sahibidir. Ortadoğu ve kadın insanlık tarihinin en güçlü birlikteliği ile el ele vererek,sonrasında bin yıllarca aranan,özlenen insanlık tarihini yaratmışlardır. Ortadoğu'da anaerkil kültürün açığa çıkması,doğa şartlarının kadının en fazla ihtiyaç duyduğu özelliklere sahip olmasından kaynaklanmıştır.

Her canlı türü biyolojik anlamda iki cins biçiminde ayrışır. Eril ve dişil olarak tanımlanan cinsiyet farkı,biyolojik olduğu kadar,biyolojik yapının duygu ve düşüncede yarattığı psikolojide de etkilidir. Her iki cins de olaylara yaklaşımda, ihtiyaçları temelinde farklı davranış biçimleri sergiler. Açığa çıkan karakterlerinde,öncelikli olarak hangi olgulara ihtiyaç duydukları belirleyicidir. Çünkü bu ihtiyaçlar temelinde yaşam arayışları ve biçimleri şekillenir. Doğal olarak gelişen bu ayrışmanın daha iyi anlaşılması açısından,bazı örnekler vermek daha aydınlatıcı olacaktır. Bu aynı zamanda,neolitik devrimin temel gücünün neden kadın olduğunu da ortaya koymaktadır.

Paleolitik çağla beraber başlayan doğal işbölümü,yukarıda belirlenen nedenlerden ötürü olup,bu ayrışma daha başlangıçta açığa çıkmıştır. Kadın doğurgan bir varlıktır. Doğurganlık salt fiziksel bir olay olmayıp, kadın cinsinin duygu ve düşünce yapısında derin izler bırakan,karakter yapısını oluşturan bir olgudur. Analık duyguları diğer canlılarda olduğu gibi,içgüdüsel başlasa da ,insan olmanın getirdiği düşünsel güçle birleşince,bir yaşam sisteminin temel dinamiği olur. İlk olarak bu noktada iki cins arasında ihtiyaçlar temelinde bir farklılaşma başlar. Kadında farklı bir canlıyı koruma,büyütme içgüdüsü farklı yaşam yöntemleri geliştirmesine ve sorumluluk duygusunun gelişmesine yol açar. Bu durumda kendisiyle aynı olguları yaşayan cinsine ve diğer canlı yavrularına yakınlaşır. Toplu yaşamaya ihtiyaç duyar. Bu onun temel ihtiyacıdır. Doğa ve diğer canlılar karşısında korunma gereğinden dolayı gelişen bu durum,toplumsal yaşamın ilk adımı olur. Kadın cinsinin doğal olarak yaşadıkları ,birbiriyle aynı olduğundan,cinsin kendi içinde yakınlaşması doğal bir gelişimdir. Ve böylece ilk ortaklaşa yaşamı kurarlar. Bu ilk kollektif yaşam biçimiyle insanlık toplumsallaşmaya doğru evrimsel gelişimin ilk aşamasını yaşar. Yavrusunu besleyebilmek ve kendi varlığını devam ettirebilmek için besine ihtiyaç duyar ve üretime geçer . Doğal yapısı gereği konumlandığı yerde ve yakınında üretmek zorundadır. Bu nedenle ilk aşamada toplayıcılık yapar. Daha sonra toprağı işler. Başlangıçta doğalında gelişen bu davranış biçimi, zamanla bilinçli bir üretim tarzına dönüşür. Ürettiğini paylaşmak zorundadır. Çünkü,sadece kendinden sorumlu değildir. Kendi yavrusundan da sorumlu olan kadın, uzun bir süre doğurduğu yavruyu besler ve ürettiğini onunla paylaşır. Ve paylaşma duygusu, toplumsal bir olgu olarak gelişmeye başlar. Geliştirdiği bu yaşam biçimi çeşitli duyguların açığa çıkmasını sağlar. Yaptığı eylemin ürününü alma,bir varlığı rahminde taşıma,onun büyüme evrelerini merakla ve sevinçle izleme,yarattıklarını çevresiyle paylaşma, ilk insani duyguların açığa çıkışıdır .

Kadında yaratma eylemi salt çocuk doğurmakla sınırlı kalmaz. Buna bağlı gelişen toprakla yakınlaşma ,dost olma ,uyum içinde yaşama, ondaki yaratma enerjisini doruğa çıkarır. Toprakta kendini görür. Doğayı gözlemler. İlkel öğrenme yöntemleri ile tohumların düşüşünü yeniden filizlenmesini izler, öğrendiklerinin sonucunda tarım işini başlatır. Ekimlerin bakımını yapar,büyüyüşünü izler ve bilinçli bir tarımcılığın gelişim evrelerini öğrenir. Doğanın bahşettiği otları,meyveleri toplar,toprağa şükran duyar. Bundandır ki ,doğaya zarar vermeyi düşünmez bile . Onunla varolduğunu bilir. Doğanın yaratıcı gücünü derinden hisseder. Hayvanları evcilleştirir,onları besler,korur ve karşılığında verimini alır. Onlara bir hayvandan daha büyük bir anlam yükler. Onların davranışlarından da çok şey öğrenir. Doğayla olduğu kadar tüm doğa varlıklarıyla uyumlu bir yaşamın temellerini atar.

Toplu yaşam,tarımın açığa çıkışı,hayvanların evcilleştirilmesi yerleşik bir yaşamı zorunlu kılar. Doğal bir gelişim evresi olan bu dönemde ,tabi ki erkekte vardır. Fakat daha önce vurguladığımız farklı ihtiyaç ve bunun yarattığı farklı yaşam biçimleri her iki cinsin karakterinde ve yaratımlarında önemli değişimler ortaya çıkarır. Erkek yalnız yaşayabilir,farklı canlılardan sorumlu değildir. Yavruyu kendi parçası olarak görmez. O şartlarda görmesi de imkansızdır. Hayvanları avlayarak,varlığını sürdüren erkek cinsinin toplu yaşam ihtiyacı acil bir ihtiyaç değildir. Bu durum onda bireyci bir karakter yaratır. Elde ettiği besini paylaşmak zorunda değildir. En temel ihtiyacı ,kendinden güçlü canlılardan korunmak ve varlığını sürdürebileceği besini sağlamak amacı ile avlanma yöntemini geliştirmektir. Avcılık kültürünün kendinde yarattığı şiddet olgusu ve diğer canlıları besin olarak algılaması doğadan ve doğa varlıklarından uzaklığını getirir.

Kadın, doğa anlamında zengin,bitki örtüsü gelişkin,iklimi uygun,suları bol bir coğrafyaya ihtiyaç duyar. Doğasının gerektirdiği yaşam biçimi, böylesi bir coğrafyayı ihtiyaç haline getirir. Ortadoğu'nun Mezopotamya sı kadının bu ihtiyacının cevabı olur. Böylece tarihin en güçlü izleri, hala insanlığı derinden etkileyen sözleşmesi gerçekleşir. Ortadoğu'nun kendini işleyecek, ürüne açacak kadına, kadının da böyle bir toprağa ihtiyacı, tarihi uygarlıksal buluşmayı yaratır.

Avcılık ve toplayıcılığın aynı değerde yaşandığı ve avcı topluluklarının yoğunlukta yaşadığı paleolitik çağ sonralarına doğru,avcılık yavaş yavaş arka plana düşer. Bu durum kadının toplumsal yaşamda öne çıkmasına ve belirleyen konuma gelmesine yol açar. Ortadoğu'ya doğru gelişen göçler ve mezolitik süreçle beraber,farklı araçlar gelişir. Doğal şartların ve iklimin ılımanlaşması ile gelişen olaylar,kadının toprakla uğraşısında önemli bir aşamaya ulaşmasını sağlar. Kadın artık insanlığın altın çağını yaratmaya doğru, bir çok ilkin sahibi olma yolunda ilerlemekte ve tarihin en büyük devrimine doğru dolu dizgin koşmaktadır.

Bu gelişmeler şüphesiz iklimle oldukça bağlantılıdır. Dicle ve Fırat kıyısında kadının tarımı geliştirmesi ve hayvanları evcilleştirmesiyle, yerleşik yaşama geçiş ve köy devrimi gerçekleşir. Çömlek, balta ,saban yapımı tarım ürünlerinin çeşitlenmesi,dokumacılık,hekimlik ve bunun gibi birçok gelişme bu süreçte açığa çıkar. Gelişmeler sadece tekniki alanda olmayıp,ideolojik bir kimliğin oluşmaya başlamasıdır aynı zamanda. Kadın ekseninde diyebileceğimiz ideolojik şekillenme tüm Ortadoğu'yu sarar ve bu merkezden dünyaya yayılır. Yarattığı maddi ve manevi kurumların bakış açısı,yaşam tarzı,zihniyet yapısı ve onun topluma mal ettiği özgür yaşam koşulları, cinslerin eşitliği,doğayla uyumlu barış içinde gelişen yaşam, madenlerin bulunuşu,ilkel araçların icadıyla tekniğin gelişmeye başlaması, ve kadın eksenli ideolojik düşünce biçimiyle açığa çıkan bu dönem, insanlığın tarihsel gelişiminin ana kaynağı ve üreticisi olma konumundadır. Bugün belki de tarif edilmesi imkansız bu yaratımların, insanı etkileme boyutunu ifadelendirebilmek, oldukça güç ve zorlu bir iş. Ancak doğru bakmasını bilen,vicdanlı,yüce bir yürek o günün insanının çabasını anlamlandırabilir ve hakkını verebilir." Biz nasıl biz olduk? Hangi değerler üzerinde varolduk? " sorusunu sorarken ,onlar olmadan düşünmek,onları inkar etmek,onların yaratımlarını en değme hırsızlara denk bir biçimde sahiplenmek,hele hele varlıklarını tanımak istememek,insanlığın kendine karşı işlediği en büyük ihanet olsa gerek. Böyle bir yaklaşımın özünde barışı, sevgiyi, üretimi, toplumu ve nihayetinde insanlığı inkar olduğunu bilmek gerekir.

Biz, her şeye rağmen, Parti Önderliğimizin doğru bakan gözleri yarattığını görüyor ve o vicdanın sesini her zaman dinlemenin vazgeçilmezliğine inanıyoruz. Ve işte bu ses,o süreçleri şöyle değerlendiriyor ,bunu yaparken de bir daha hiç çıkmamacasına insanlığın kanına giren ihaneti lanetliyor. "Tarih başlangıcında gizlidir. Başlangıcını çözemeyenlerin tarih bilgisi,tüm felaketlerin nedeni olan cehaletin de temelidir. İnsanlık için beşiklik durumu, öyle kolay göz ardı edilemez. Hangi insan ben beşikte büyütülmedim diyebilir ki? Eğer yok deniliyorsa, o zaman beşikliği, anlaşılmadan,hakkı verilmeden,insanlığında değeri ve gerçeği anlaşılamaz. Bir ana binlerce yıl seni beşikte besleyip büyütecek,sonra da sen 'bu benim geçmişim değil diyeceksin. Ben kentlerde oluşan sınıflı toplumun bir değeriyim. Beni yalnız bu ilgilendirir.' diyeceksin. O zaman bu insanlık tarihi değil,sınıflı toplum tarihi olur. Beşiklik dönemi ,sadece bir ağlama,mama isteme dönemi değildir. İlk dil ve düşüncenin,ilk yürüyüşün, doğanın ve toplumun tanınmaya başlandığı dönemdir. Tüm saflığıyla,ezmeden,sömürmeden,hırsızlık yapmadan ve sadece emeğe dayanarak

yaşamın tanındığı ve böylesine oluştuğu bir dönemdir. Coğrafyamızda tarihin böyle başladığı,özümüzün bu olduğu kesindir.

Tekrar vurgulamak gerekir. Bu çağ tarım,evcilleştirme,ağaçlandırma,köy kurma,tapınak yapma ve göğe ilk tanrısal simgeyi yerleştirmenin çağıdır. Kadın etrafında, anaerkil toplumun tanrıça kültürünün , güçlü doğuşuna tanık olmanın çağıdır. Bu çağın tüm insanlık üzerindeki etkisi halen sürmektedir. Tarım,hayvancılık ve analık kültürü nerede,ne kadar etkiliyse,bu çağın gerçekleştirdiği orijinalliğin damgasını taşımakta, tarihin bu ilk devriminin dalga dalga her tarafa yayılan izi üzerinde gerçekleşmektedir.

Gıdanın temelinde ne var? Emek var,ana emeği var. Yaratıcısı,buluşçusu,yetiştiricisi odur. Kim bilir,ilk başakları derlediğinde,nasıl sevinmiştir? Nasıl sevinmesin ki? İnsanlık yalnız onunla neslini sürdürmektedir. Bundan daha değerli iş,eylem olur mu? Savaşların,işkencelerin burada işi olur mu? O sadece üretmeyle uğraşıyor,onu tanıyor. İnsanlığı onunla sürdürüyor,insanlığı böyle anlıyor. Ananın insanlığı, kadının insanlığı bu anlama geliyor. Bu kutsal insanlık anlamına da gelen bir insanlık anlayışıdır. **Bu coğrafyayı neolitik topluma,büyük tarım devrimine ve çağına açanlar,aslında tarihi ana rahminde doğuranlar ve insanlığın beşiğini ilk sallayan gerçek kahramanlar durumundadır. Bunlar tarihin adsız,ana tanrıçaları ve emek kahramanlarıdır.** Tarih bu temelde başladı ama yalan yazıldı. Çocuk burada büyüdü ama başka isim kondu. Tüm uygarlıkların dayanakları burada yaratıldı ama başkaları el koydu. Halen uygarlığı bunlar besliyor ama başkaları yaşıyor. Verimli Hilal'in tarihe verdikleri itiraf edilmedikçe ve hakkı geri verilmedikçe bu tarih köksüz ve yalanların tarihi olmaktan kurtulamayacaktır."

1-Neolitik Dönemin İdeolojik Kimliği Ve Özellikleri

Her dönemin ve çağın insanlık gelişmeleriyle beraber kazandığı bir ideolojik kimliği vardır. Bu kimlik daha çok toplumda belirleyici olan cins,sınıf ve bunun gibi olgularca belirlenir. Bu belirleme zorla gelişmez. Daha çok insan ihtiyaçlarına karşılık verdiği sürece gelişim sağlar. Bu gelişim doğal kabullenme,özümsenmeyle açığa çıkar. Zor aygıtı,özellikle sınıflı toplumların bir aşamasından sonra devreye girer ve yıkıcı tahribatlar yaratır. Kendini tüketen sistemin kabullenecek yönü kalmadığından,özümsetmekten ziyade,zora başvurarak devam ettirme yöntemi devreye girer.

Neolitik dönemin ideolojik kimliği 'ana kişiliği' doğrultusunda şekillenmiştir. O süreçte 'ana kişiliği' yaratıcı konumdadır. Doğurganlığı, toprağı tarıma açması , maddi-manevi yaratımları, onu bu konuma ulaştırır. Kadın doğasının ihtiyaçları doğrultusunda gelişen köy ve yerleşik yaşam, toplumsallaşmanın zemini olurken,tüm insanlığın ihtiyacını da karşılar. İlk defa toplumsal enerji açığa çıkarılarak insanlığın hizmetine sunulur. Analık bir kurumdur. Toplum ana etrafında şekillenir. Soy belirlemesi ana kimliğine göre olur. Üretimin bolluğu ve gizemiyle ana kişiliği,toprak ana kimliğine bürünür. Kutsallaştırılan kadın,yaşamın yaratıcı gücü olarak tanrıçalaşır. Eski toplumun her varlığa tapınma evresi aşılarak,yerine bir adım daha ileriyi temsil eden totemden tanrıya geçiş yaşanır. Bu düşünsel anlamda önemli bir gerçekleşmedir ve tanrıça kültürü toplumun ideolojik ifadesine dönüşür. Dikkat edilirse bu ideolojik kimlik, topluma zor yoluyla kabul ettirilmez. İleri bir adımı temsil etmesi ve ihtiyaçları karşılaması temelinde, toplumca benimsenir, özümsenir, hatta toplumun kendisinin ürettiği ideolojik biçimleniştir. Tanrıçalar insana hizmet eden varlıklardır. Kulluk

olmadığı gibi, sınıflı toplumun köle ideolojisinden oldukça uzaktır. Tanrıçalar ay ve yıldızla temsil edildiği gibi,doğal güçlerin doğal anası olarak büyük güç kazanır.

Kadın, yaratan, üreten olduğu kadar, karakterindeki dualizm, ilkin zıtların birliği kavramını bir düşünce biçimine dönüştürmesinde etkileyici olur. Herkes ondan gelir, ona döner. O yaratan ve öldürendir. Tüm ürünlerin kaynağı olduğu kadar, doğal afetlerinde kaynağıdır. Tanrıça kültürünün yarattığı düşünce sisteminde düşüş ve günah yoktur. Daha çok ölüm ve dirilme temel tema olarak işlenir. Mısır uygarlığında Tanrıça İsis olarak bilinen büyük tanrıçanın öğrencisine seslenişini tanrıça kavramının doğru tanımlanması açısından vermek istiyoruz.

"Ben her şeyin doğa anası,sahibesi ve tüm öğelerin yöneticisiyim. Dünyaların ilk soyu, kutsal güçlerin başı, cehennemdeki her şeyin ecesi, cennette yaşayanların özü, bütün tanrı ve tanrıçaların tek başına ve tek biçimde açıklayıcısıyım. Benim isteğimle gökyüzünün gezegenleri,denizlerin tüm rüzgarları ve cehennemin ağlanası sessizliği düzenlenir. Benim adım,benim kutsallığım tüm dünyada çeşit çeşit biçimde, türlü geleneklerde ve bir çok ad altında sevilmektedir. İnsanların ilki olan Frigler bana tanrıça Pesinus dediler. Kendi topraklarından çıkmış olan Atinalılar ;Cocropian Minerva ,denizle sarılmış Kıbrıslılar; Paphian, Venüs, ok taşıyan Giritliler; Dictyniyon Diana,üç dil konuşan Sicilyalılar; Melun Pıroserpihe, Elevsizler; eski tanrıçaları Cerez , bazıları; Juna, ötekiler; Bellona, başkaları; Hecote, başkaları; Ramnusie ve güneşin ilk ışınları ile aydınlanan Doğu'da oturan her iki türdeki Etopyalılarla ,her tür eski kuramda mükemmel olan ve düzenli törenlerle bana tapınan Mısırlılar bana gerçek adımla Kraliçe İsis dediler.''demektedir. Yaşamı doğuran ve özüyle üreten bolluk-bereket kaynağı kadın, göklere yükselmiş ve Ana Tanrıça olarak ölümsüzleşmiştir. Bundandır adına Mezopotamya'da Sümer'lerde "Star (Yıldız)" ya da "İnanna", Mısırlılarda "İsis", Yunanlılarda "Afrodit", Romalılarda, "Venüs" olmuştur. Tek tanrılı dinlerde temsilini bulmuş, Hıristiyanlarda "Meryem" olmuştur.

İştar, Mezopotamya kökenli olup tanrıça kültürünün doğuşunu ifade eder. Başka isimlerle anılması onun etkileme gücünü ve diğer halklara uyarlanma biçimini gösterir. Tanrıçalara ait bütün özelliklerin, ahenkle yaşama geçirilmesinin ifadesi olan, Star binlerce yıl aynı kutsallıkla yüceltilmiş ve neolitik dönemin biricik sembolü olarak tarihe yazılmıştır. Ve tarih boyunca ortaya çıkacak birçok direnişçi ve güçlü kadının manevi gücü olmuştur. Semiramis, Zennubya ve daha niceleri…

İyi ve kötü düşüncesiyle simgeleşen tanrıça kültüründe, birbirine karşıt olan kavramların birleştirilmesi söz konusudur . Zıtların birbirine uyumlu bir biçimde yaşamda ifadesini bulması temel düşünce biçimidir. Bu düşünce biçimi ,olguların birbirini reddini ortadan kaldırdığı gibi,birbirini etkileme yoluyla doğru olanı hakim kılmayı getirir.

Kadının yarattığı bu dönem üretimin en üst düzeyde olduğu bir üretme çağıdır. Kadının nasıl üretime geçtiğini belirtmiştik. Bunun toplumun geneline mal edilmesi ve toplumsal bir özelliğe ulaştırılmasıyla, bir tüketim toplumu değil, üretim toplumu yaratılmıştır. Maddenin keşfi ve kullanımı ile başlayan düşünsel gelişimin üretim üzerindeki etkisi, müthiş bir gelişme yaratır. Bilinçli tarıma geçiş, var etmenin, emeğini farkına varmanın en güzel sahnesidir. Toplumun her kesimi bu emeği paylaşır. Herkes toplumun efendisi ve emekçisidir. Yaşam eşitçe ve beraber onurlandırılır.

Neolitik süreçte coğrafya bağı ile gelişen doğayla uyum yasası en temel özelliktir. Doğayla barış esas alınır. Doğanın verdikleri ile insan yaşamını zenginleştirme. güzelleştirme kadının vazgeçilmez uğraşısıdır. Bitkilerden elde edilen ilaçların kullanımı ve ilk tedavi yöntemleri gelişir. Hayvan seslerini taklit eden kadın

dilin gelişimini sağlar. Anaerkil toplumda, ana tanrıçanın belirleyici rolünden kaynaklı, kadının yaptığı her davranış topluluk tarafından örnek alınarak tekrarlanır ve taklit edilir. Nesneleri çağırırken ya da gösterirken çıkardığı seslerin klan tarafından tekrarı, ortak bir anlaşma biçimi oraya çıkarır ve bu da bugün kullandığımız dil sisteminin temelidir. Toplumsallaşmanın zorunlu kıldığı ilişki,diyalog ve ilk seslenişler ,bizim en temel ifade biçimimizi onlara borçlu olduğumuzu gösterir. Toprak ve kadın, yaşamının en temel öğesi olur. Bu nedenle daha sonra gelişen ataerkillikte ilk aşama ,toprak inancına karşı çıkıştır.

Toprağın bereketli oluşu ve verimliliği, ilişkileri ve düşünsel gelişimi derinden etkilemiştir. İnsanlık ilk kez burada dile gelmiştir. İlk düşünce kalıpları, bilgilenme, ruhsal yüceliş, yönetme, toplum olma bilinci ve birçok kavrama ulaşma gibi temel ideolojik öğeler bu dönemde büyük gelişme sağlar. Bunların en temel özelliği de doğa, kadın yaratıcılığı ve güçlü ana tanrıça kültürüyle bağlı olmasıdır. **Kadının doğayla olan ilişkisinin sonucunda kazandığı dil, düşünce ve duygular, yaşamda sanatsal düzeyde bir inceliğe kaynaklık etmiş ve bu estetik değerlerin, üretim ve maddi yaşam koşullarıyla birleşmesi, kadın eksenli yaşamı yaratmıştır.** Bu nedenle denilebilir ki ilk duygular da bu topraklarda doğmuştur. Dil-düşünce ve duyguların uygarlık gelişimindeki önemli belirleyiciliği, ilk olarak kadının doğayla kurduğu müthiş bağla ana tanrıçaların topraklarında ortaya çıkmıştır.

2-Kadın Eksenli Sistem

Düşüncelerin yaşamsallaşarak, somut ifadesini gerçekleştirmesi sonucu, sistem gerçeği açığa çıkar. Kadına dayalı ilk ideolojik düşüncenin de yarattığı bir sistem vardır. Bu sistemin temel karakteri ve bu karakter doğrultusunda yaşama hakim kıldığı kurallar söz konusudur. Ve bunlar doğal olarak kadın ekseninde gelişir.

Kadının yaşam kurallarını belirlediği sistemin çekirdeğini hangi toplumsal örgütlenme biçimleri oluşturuyordu?

Kendi başına doğanın en zayıf yaratığı olan insan ,bir araya gelip oluşturduğu kümlerle, doğanın en güçlü öğesi durumuna gelebilmektedir. En küçük toplumsal örgütlenmelerden biri olarak ortaya çıkan ve kan bağına dayanan ana soylu klanlar, ve klanların bir araya gelmesiyle oluşan kabilelerde, soy çizgisi anayı izlemektedir. Anaerkil klan döneminde erkekler av ve savaşla uğraşırken, kadınlar ,topluluğun bütün üyeleri için, yaşamın gereklerini üreten temel kişiler olur ve bu eşitlikçi dönemde, toplumun en önemli özelliklerinden biri de erkeklerin, kadınların koyduğu kural ve tabulara dikkatle uymaları ve kadın cinsine karşı saygılı oluşlarıydı. Toplumsallaşmanın çekirdeği olan bu anaerkil örgütlenmelerle, insan doğanın en güçsüz yaratığı olmaktan kurtulmuş ve insan gücü işlevselleşmiştir. Bir araya geliş, maddi yaşamı devam ettirebilmek, ortak ürün elde etmek ve güvenlik sağlamayı gerekli kılmaktaydı, buda ortak bir bilinci zorunlu hale getirmekteydi.

Kadın yaratımları sonucu açığa çıkan anaerkil toplum yapısında, kadının kendinde yarattığı güdüsel terbiye ve ölçüler topluma mal edilir. Anaerkil sürecin en temel yaşam kuralları , ihtiyaçlar, gereklilikler çerçevesinde tamamen doğayla uyuma toplumsallaşmaya ve barışçıl bir yaşama endekslidir. Bu çerçevede ortaya çıkan, **ana hukuku** insanlığın tarihinde ilk hukuksal gelişmesidir. Sistem ancak hukukla gelişme imkanı bulur. Analık hukuku, kadın eksenli yaşamın sonucunda ortaya çıkar ve kadın eksenli sistem olgusu gelişir. Bu hukuk, bireyin toplumla ilişkisini belirler. Totem ve tabu olarak oturtulan bu değer yargıları toplumsal şekillenişte belirleyici olup,toplumsal

hukuk normlarıdır. Kadın egemenliğindeki toplumsal ve kültürel gelenek düzeni geniş anlamda Hak Ana düzeni olarak tanımlanır.

Totem ve tabu, dokunulması yasak olan ve uyulması gereken yasalardır. Bu sürecin en kutsal varlığı kadın olduğundan,bu nedenle kadın cinsine zarar veren davranışın felakete yol açacağına inanılır. Bu tür yasaklar, hayvanların avlanmasını ve şiddeti önleme amaçlı hayvanların totemleştirilmesi,cinsel güdüleri terbiye edici temelde cinsel tabulaştırmalar, meyvelerin bolluğunu sağlama amaçlı bitki ve meyvelerin totemleştirilmesi ve benzeri konularda gelişir. Bunlar toplumun temel yasalarıdır. Yetişen her nesil kadın düşüncesi ekseninde eğitilir ve topluma katılır. Çocuk ciddiye alınan önemsenen bir kesimdir. Çocukta özgür irade ve sağlıklı bir ruh yapısının gelişimi esas alınır. Bugünün dünyasında iradeden yoksun, bağımlı, sadece tüketmeye ve şiddete endekslenmiş çocuk dünyası yanında, o günün çocuk dünyası bir harikalar diyarıdır.

Sınıflı toplumla gelişen, bir zor aygıtı olan devlet ve onun yasaları toplumda bir baskı unsuruyken, o dönem sistem gerçeğinde totem ve tabular toplum yaşamı ve barışı sağlamada zor niteliği kazanmıştır. Fakat bu zor olgusu belli bir kesime veya sınıfa hizmet etmez,direkt toplumun kendisine hizmet eder. Ortaya konulan tüm yasalar daha kollektif ve verimli yaşamı yaratmak yönündedir. Bu yasaların oturtulmasında eğitim ve ikna esas alınır. Toplumda bazı değerleri yaratma yönünde insanlaşma anlamında, başlangıçta terbiye etme,eğitme, temel etkinlik olarak kendisini dayatır. Bu konuda Ana hukuku olarak somutlaşan totem ve tabular bir zor görevi görür. Fakat bu yapılırken erkek egemen toplumda olduğu gibi bir yandan kışkırtarak, tahrik ederek diğer yandan yasaklama anlayışı yoktur. Yasaklar karşısındaki cezalar eğitici ve güdüleri terbiye edicidir. Kaba bir zor uygulanmaz. Üstelik zorun uygulanma nedeni daha gelişkin bir toplum düzeyine ulaşmak içindir.

Toplumsal örgütlemede yöneticilik, doğal olarak kadında ifadesini bulur. Ve en üstte büyük tanrıça vardır. Tarımın temel üretim biçimi olmasıyla beraber, evcilleştirmeye bağlı olarak çobanlığın gelişmesi , erkek cinsini toplumsal yaşamda eskiye oranla daha aktif kılar. Tarımla da uğraşan erkek cinsi, toplumun bir parçası ve eşit katılımcısıdır. Cinsler arası eşitlik ,toplumsal barış ve kollektif yaşam, kadın sisteminin ilkel sosyalist bir yaşam tarzına dayandığını göstermektedir.

Zamanla yerleşik yaşamın birçok kümeyi bir araya getirmesi daha farklı örgütlenme biçimlerini zorunlu kılınca köy komiteleri oluşturulur. Erkeklerde bu komitede eşit bir biçimde yerlerini alır. İnançlar doğrultusunda ve doğal yaşamın sonucunda kutsal bir varlık kadın olsa da ,iktidar eşit biçimde her iki cinsin elindedir. Buna rağmen tanrıçaların mevcut konumu belirleyici olur. tanrıçanın saygı gördüğü her yerde onun temsilcileri olan kadınlar toplumsal konumlarında da üstün sayılır. Günümüzde iktidar, sınıfların, bireylerin elinde bir baskı aracıyken ve bu kesimlerin hakimiyetini ifade ederken, o süreçlerde tanrıça adıyla tanrıçanın simgelediği düşünce,duygu ve değer yargılarını ifade eder. Zaten tanrıça bir kişi değildir. Ebedi uyum ve birlikteliğin tanımıdır. İktidar ise, bir kişinin değil ,doğruluğun ve adaletin ifadesidir. Sınıflı toplumla beraber sömürünün ve baskının aracı haline gelen iktidarın, anaerkil süreçte bambaşka bir anlam ifade ettiği bilinmektedir. Kadın, toplumsallıktan ayrı düşünülemez. Bu nedenle iktidarı, toplum iktidarıdır. O süreçlerin toplumsal yaşam düzeninin sınıflaşmaya ve bireyciliğe uğraması, kadının yok oluşu demektir. Bu nedenle tanrıçalar toplumla beraberdir; bir üst tabaka değildir. Tanrıçaların konumu ,yöneticilerin toplumla iç içe olma durumunun izahıdır. Oluşturulan yönetim erkinde kadının etkinliği, yaratıcılığıyla edindiği doğal güçten kaynaklanır. Yönetimde

toplumun benimsediği kişiler bulunur. Her yaratıcı özellik bir güçtür. Bu gücü elinde bulundurmak doğal otoriteyi yaratır. Tanrıçalaşan kadın bereketi ,yeri ,göğü,suyu,barışı,aşkı,güzelliği temsil eder. Tanrıça olarak en üste yer alan kadın tüm bilgileri insanlara dağıtarak,onları sosyal varlıklar haline getirir. Yönetimdeki işleyiş ilkel demokrasi özelliği taşır.

3- Neolitiğin Barış Kültürü

Zor ve şiddet şüphesiz düşünsel gelişimin öncesinde, içgüdüsel gelişen bir davranış biçimidir. Canlıların kendi varlıklarını koruma ve gıdalarını sağlama amaçlı saldırılarda bulundukları, bir gerçek. Fakat biliminde kanıtladığı gibi hiçbir hayvan,kendi türünü öldürmez,şiddet yoluyla yok etmez. İnsanın insanlaşma süreci hayvanlardan çok kalın çizgilerle ayrılmaya başladığı bir dönemdir. İnsan türünün diğer canlılara göre doğa karşısında daha zayıf bir biyolojik şekillenişe sahip olması ,ihtiyaçları doğrultusunda maddeyi kullanma ,taktik geliştirme yöntemleriyle, düşünsel gelişimi ortaya çıkarır.

Neolitik tarım devrimi öncesi temel geçimi olan avcılık ve toplayıcılıktır. Erkek cinsinin avcılıkla uğraşması, onun öldürme ve şiddet uygulamalarıyla tanışmasını getirmiş ve erkek karakterinin bu olgulardan etkilenerek şekillenmesine neden olmuştur.

Bunun yanında kadının üretim biçimi barışçıl bir karakter yaratır. Kadının şiddete ihtiyacı yoktur. Hatta kendisi açısından en zararlı olgu şiddettir. Şiddetin gelişimini önlemek için her önlemi aldığı görülür. Toplumda kadının etkili oluşu toplumunda barışçıl bir karakter kazanmasını sağlar. Bin yıllar süren ve dünyanın birçok yerine yayılan anaerkilliğin, yayılma biçimi zoru gerekli kılmaz. Kadının ideolojik yaklaşımının sonucu şiddet ve zoru toplumda gerekli kılan hususlar açığa çıkmaz. Zoru kurumlaştıran sınıflaşmanın açığa çıkmamış oluşu, yaşamda ilkel sosyalist esaslar ve yönetim olarak da ilkel demokratik öz, artı ürünün özel mülkiyete henüz dönüşmemiş oluşu , insanın insanı bilinçli ,planlı öldürmesi olayını gereksiz kılar. Eşitliğin hakim olduğu bu süreç şiddete ve savaşlara yabancıdır. **Herhangi bir ordulaşma sürecinden bahsedilemez ,çünkü bunun gereği yoktur. İnsanlar üretimle meşguldür ve yaratma eylemi, yok etmenin önündedir.**

Peki, neolitiğin özündeki barışçıllığın kökleri nereye uzanıyordu? Analar topluluğu ortaklaşa yaşadıkları mekanlarda topluluk ilişkilerini geliştirmiş, toplumsal alışkanlık ve ortak duyguları edinmiş ve kendi içlerinde bunun doğurduğu sevgiye dayalı bir birlikteliği yakalamışlardı. Kadınların kendi aralarında yakaladıkları bu sevgi ve saygıyı giderek hem erkek cinsine, hem de diğer canlılara yansıtmaları sonucu, ilişkiler ileri bir düzeye ulaşmış ve bu uyumla neolitik toplum düzenine geçilmişti. Daha ileri bir toplumsal düzeni ifade eden neolitik dönemin temel örgütlenme birimi kabilede, ananın rolü ve yaratıcı konumu ön plana çıkar ve toplumda da dişil öğeye dayalı düşünce tarzı, inanç yapısıyla bütünleşerek, Ana Tanrıça her şeyin kaynağı olur, ölümsüz kılınarak göklere yükseltilir. Doğurganlığı ile bereketin temsili, tarımın ve evcilleştirmenin yaratıcısı kadın emeği, en büyük kutsanmaya uğramıştır. Bu anlamda yaşamın, yaratıcı, yönetici ve düzenleyici gücüdür. Kadın toplulukları içine belli yasalar dahilinde alınan erkek cinsi de, üretim vb. faaliyetleri, kutsal olduğuna inandığı kadından öğrenmeye başlamıştır. Erkek cinsine hakim olan egemenlik ve rekabet özellikleri ise, toplum yasasına, değerlendirilecek olumlu işlere, kanalize edilmiş ve bir desteğe dönüştürülmüştür.

Kadın bu dönemde üretimsel etkinliği ve kutsal doğurganlığının getirdiği üstünlükle, toplumsal değerler sistemini ve yaşam tabularını kendisi oluşturmuştur. Tabularda bir çeşit düzenleyici yasalardı ve kadın yasa koyucuydu. Ana Tanrıça İnanna'nın "Kutsal Me'leri ya da daha sonraki biçimiyle Maat yasaları, kadının toplumla olan sözleşmesinin ifadesidir. Doğal olarak da kadının koyduğu yasalar kadının eşitlikçi, barışçıl ve adaletçi özellikleriyle mayalanmıştır. Toplumun kadın eksenli bu sözleşme ile adaletli bir şekilde yönlendirilmesi sonucu, demokratik bir toplum düzeni oluşmuştur. Kaynağı kadının özünden olan yasalar ve yasalarla düzenlenen toplumsal ilişkilerin temeli, dönemin de karakterini belirlemiştir.

Kadının üretimsel ve toplumsal ilişkilerdeki belirleyiciliğinden aldığı doğal gücü, barışa ve toplumu demokratik bir tarzda yönlendirmeye akıtması ,toplumu da eşitlikçi ve barışçıl kılmıştır.

Neolitik sürecin yarattığı Mezopotamya ve Anadolu'nun tarihsel kopmazlığı bu süreçlerin barışçıl özüne dayanır. Fakat gelişen uygarlığın,egemen sistemin eline geçmesiyle Mezopotamya'ya Sümer ve Akad'lı Sargon aracılığıyla, Anadolu'ya ise Grek'ler aracılığıyla savaş kültürü egemen olur. Semitik,avcı toplum olan ve erkek egemenliğine dayalı göçebe halkların bu alanlara göçleri ve saldırılarıyla üstün konuma gelmeleri, barışçıl anaerkil toplumlara egemen olmalarıyla, mevcut toplumsal karakterde değişir. Adeta sanki zor olmadan hiçbir gelişme olmazmış gibi bir mantık, hakem kılınır.

Peki acaba anaerkil dönemde hiç zor,şiddet uygulanmadı mı? Uygulandıysa nedenleri ve içeriği neydi? Bu gibi sorular o dönemin yaşam biçimini anlamakla doğru yanıtlara kavuşabilir. Yapılan araştırmalar sonucu anaerkil dönemde şiddet olgusunun olmadığı, fakat kendini koruma amaçlı öldürme olaylarının yaşandığı söylenmektedir. Her canlı kendini koruma içgüdüsüne sahiptir. Bir canlıya zarar vermek istediğimizde, ilk refleks olarak kendini savunmaya geçtiğini görürüz. Zarar veren her şey karşısında kendini savunma bir yaşam gerekliliğidir. Düşünen bir varlık olarak insan doğa ve diğer vahşi hayvanlar karşısında bir savunmayı esas almak zorundadır. Bu davranış biçimi meşru savunma olgusunun gelişimidir. Anaerkil toplumlarda böyle bir öz savunma olgusunun gelişmiş olması ihtimali güçlüdür. Eğer böyle olmasaydı o sürecin vahşi doğası karşısında, insan soyunun bugünlere gelmesi imkansız olurdu. Özellikle kendi kabileleri dışındakileri insan olarak ele almama süreçlerinde, bu olgunun gelişkin olduğu görülür. Fakat zamanla bilincin gelişmesi sonucu, öldürme yerine farklı yöntemler geçer. Yalancı savaş oyunları ,barışı ve ilişkileri geliştirmek için eşya değiş - tokuşları görülür.

İnsanın insana verdiği zarar, en aza indirgenmeye çalışılır. Anaerkillikte uygulanan zor ve şiddet, talana, gasbetmeye, bilinçli öldürmeye dayanmaz. Kendine yönelen tehdidi bertaraf etmeyi esas alır. Üstelik bu çağın tek meşru savunma biçimi zor değildir. Tabu ve totemler bir denetim aracı olarak kısmen zor olma özelliği taşısa da ,egemen olma yönünde değil, barışı ve eşitliği sağlama yönünde kullanılır. Yasa ve kurallar, ataerkillikle beraber cinslerin,sınıfların çıkarına kullanılır. Temelini biçim olarak buradan alsa da ,öz ve içerik olarak yine hizmet ettiği amaç açısından önemli farklılıklar arz eder.

Kadın, yarattığı değerleri korumak için, birçok yöntem geliştirmiştir. Bu yöntemler zorla dayatmaya değil, korumaya ve savunmaya yöneliktir. Bugün bile Mezopotamya ve Anadolu'nun barışçıl anaerkil toplumlarından bahsedilmektedir. Özellikle yüksek tunç çağına ait kazılarda, bilinçli organize edilen şiddet olaylarına rastlanmamıştır. Ölümlerin çoğu doğa olayları sonucu ve doğal ölümlerdir. Bu döneme

ait bulunan aletler savaş aletleri değil,üretim aletleridir. Avcı toplumlardan kalan öldürme araçları bile en aza indirgenmiştir. Sınıflı toplumla beraber açığa çıkan eşitsizlikle zor ve karşı zorun topluma hakim olması şiddeti kollektif davranış biçimine dönüştürür. İki bin yıl sonra yapılan kazılarda en çok şiddet araçlarına rastlanacağı ise üzünç verici bir gerçektir. Barışçıl anaerkil toplumlarda şiddetin,özellikle insanın insanı bilinçli yok etmesinin olmadığı kanıtlanmıştır. Son olarak diyebiliriz ki,kadının çağı savaşsız,barışçıl bir çağ olarak yaşanmış olması açısından bugün insanlığın barış umutlarını beslemekte ve canlandırmaktadır.

4-Neolitiğin Gelişen Uygarlıklar Üzerinde Etkileri

Tarihten, günümüz uygarlığına gelene kadar bütün çağlarda, neolitik dönemin etkileri ve gücü tahmin edildiğinden çok daha fazla karşımıza çıkmaktadır. Adeta hangi taşı kaldırsan bu dönemin kalıntılarına rastlamaktayız. Neolitik kültürün doğduğu verimli ve bereketli Altın Hilal'de (D.Akdeniz, TOros-Zağros kavisi) nüfusun artmaya başlamasıyla dünyanın dört bir yanına dağılma yaşanmıştır. Bu dağılma esnasında göç edenler kendileriyle birlikte gittikleri yerlere de, yaşam kültürlerini taşımışlardır. Bu kültür zamanla dalgalar halinde yayılmış, zaman, mekan ve gerekli tüm koşulların etkisiyle gelişerek günümüze kadar ulaşmıştır. Fakat günümüzde insanlık açısından büyük bir talihsizliktir ki ideolojik egemenlikli çarpıtmalar ve ben merkezci, her şeyi kendisiyle başlatan tarih anlayışları sonucu, hala kullanılan birçok kavram, kültür biçimleri ve yaşadığımız uygarlığın öncesiz, köksüz ve adeta mantar gibi birden bire ortaya çıktığı kabul ettirilmek istenmektedir. Oysa hiçbir toplumsal biçimleniş, kendisinden önce birbirini gerektiren toplumsal biçimlenişler zincirinden bağımsız gelişemez. Bunun tersini iddia etmek, toplumsal tarihte karmaşa yaratır ve muğlaklaştırır. Toplumların güncel durumlarını irdelerken onları tarihsel keşifle, zaman ve mekan bağlamında ele almazsak günümüz ile geçmişimiz arasındaki bağ, sonsuza kadar kopacaktır.

Tarihin ilk altın dönemi olarak nitelendirilen neolitik dönemin, kültürüyle birlikte, uygarlığı doğuracak tüm icatları yarattığı ve insanlığın köklerini kendi bağrında taşıdığı gözlemlenmiştir. Yaklaşık 12000 yıl önce gelişen bu devrim, toplumsallaşmanın en büyük adımı olmuş, insanlığın gelişiminde maddi ve manevi kurumlar ve zihniyet yapısı üzerinde yarattığı kalıcı etkilerle süre gelmiştir. Uygarlıkları besleyen ideoloji, düşünce, dil ve kavram yapıları, üretim araçları, madenlerin keşfi ve birçok ürünü yaratan şey neolitik devrim olmuştur.

Kadının belirleyici olduğu ortamda, ortak yaşam koşullarının da bir sonucu olarak ilk ses ortaya çıkmış, zamanla sistemli bir dil haline dönüşmüş ve buda tarihin temel dil gruplarının oluşup ayrışmasına kaynaklık etmiştir. Hint- Avrupa ve Aryen dil-kültür grubu yine Kürtçe lehçelerinde kullanılan birçok kelimenin kaynağı Dicle ve Fırat havzasının yukarı alanları olmuştur (Ör: Kürtçede Sterk, Hint-Avrupa kökenli dillerde Star, Akadça da İştar, hepsi "Yıldız" anlamına gelmektedir ve aynı kökten türemiştir). Diğer uygarlıklarda en büyük miras olabilecek yazılı tarih, her ne kadar bilindiği kadarıyla Sümerlerde başlamış olsa da Sümerlerinde her şeyini neolitikten miras aldığı ve geliştirdiğini biliyoruz. Bu döneme devrimsel nitelik kazandıran tarıma geçiş, günümüz uygarlık düzeyine ulaşma da en önemli basamaklardan biridir. Doğanın ve toprağın her şeyin merkezinde olduğu bu süreçte, kadının yaratıcılığıyla, insan üzerindeki etkileri de gözlemlenerek bitki ve ot köklerinden ilaçlar yapılmıştır. Bitki

lifleriyle günümüz tekstil endüstrisinin temelini oluşturacak dokumalar ve kök boyalarla süsleme sanatı geliştirilmiştir. Yine bu süreçte erkeklerin avladığı hayvanların derilerinden ayakkabılar, mutfak ve taşıma araç gereçleri yapılmıştır. Ve M.Ö 5000 yıllarında da tarihte bilinen adıyla Aryen kaynaklı Hint-Avrupa dalgası denilen bir yayılma şekliyle neolitik tarımsal devrim dalgası Balkanlara ve G.Rusya üzerinden Avrupa'ya ulaşmıştır. Avrupa'da özü tarım devriminin yayılmasına dayanan, onun kültürünü esas alan ve zora dayanmayan bir çeşit halklaşmaya ve de kavim aşamasına geçiş gözlemlenmiştir. Bunun Ortadoğu'da özgürleşmeye dayalı etnik grupların oluşmasından 2000 yıl sonra ancak gerçekleştiğini görebiliyoruz. Ortadoğu'da bu aşamanın M.Ö 5000'lerde yaşandığı biliniyor. Ve Avrupa bu yıllardan itibaren neolitik çağın değerleriyle beslenmeye başlamıştır.

Uygarlıksal gelişmede sanayi atılımlarının kökeni ve doğanın kontrol altına alınmasının ifadesi olan "ATEŞ" de, bu dönemde keşfedilmiştir. Dünümüzde olumlu-olumsuz her şeyin kökeninde bulunsa da neolitik dönemde ısıtma özelliğiyle yerleşim mekanlarının daha da genişlemesinde, aydınlatıcı özelliğiyle de üretim zamanlarının arttırılmasında kullanılmıştır.

Bu dönemin günümüzde daha da gelişerek tüm insanlığın orak yararına hizmet eden devrimsel icatlarından bir diğeri, tekerleğin keşfidir.

Neolitik, maddi ve manevi tüm kurumlarda ve zihniyet yapısındaki etkisiyle kanıtlamıştır ki insanlığın gelişim hikayesinde en baş rollerden birinin sahibi olmuştur. Arkamıza dönüp neolitik döneme her baktığımızda günümüz insanlığının bir parçasıyla karşılaşıyoruz. Bu dönemde yeri göklerde olan ve kendini sürekli yenileyen Ana Tanrıça ve yarattığı kültür, kadından sonraki dönemlerde tüm din arayışlarına kaynak olmuştur. Hatta çıkışları itibariyle, sınıfsal baskı altında ezilenlere ve sınıflar arası ayrışmada, cennetten kovulan kesimlerin bir çıkış umudu olan tek tanrılı dinler bile, belli yanlarıyla bu aşamada neolitiğin yaşam biçiminden esinlenmiştir. Doğayla uyumu, insanlarla Ana Tanrıçanın birliği, barış arayışı, bu dini gelişmelerin temel gıdası olmuştur. Kadın orijinli bir inanç merkezinin bu denli örnek alınmasını örneğin İbrahim'in, İsa'nın, Mani'nin, Zerdüşt'ün, din sistemleri ve ahlak anlayışlarında belli boyutlarıyla da olsa görebiliyoruz. Sınıflı toplumun yarattığı biçimlenişe karşı kadın, toplumun özünü yakalamaya çalışan, toplum-ahlak ve inanç sistemleridir. Ve de neolitiğin günümüz uygarlığına en büyük mirası, tüm insanlığın tek kurtuluş umudu ve özlemi olan, kadın eksenli dönemin ruhu, barış kültürüdür. Her ne kadar günümüzde çok fazla dışlanmış ve ihanete uğramış olsa da yeryüzünün en güzel renklerini, dillerini ve kültürlerini bir gökkuşağı uyumunda ve güzelliğinde, birleştirecek büyülü bir güçtür **BARIŞ.**

Binlerce yıl Verimli Hilal'den, tüm insanlığa öncü rol oynayan Neolitik Devrim ilk tarım ve hayvancılığı geliştirmiş, tekerlek, saban, yazı, matematik, madenlerin keşfi, dokumacılık, el değirmeni, su değirmeni ve sanatları yaratmış, mitolojiden tek tanrılı dinlere kadar temel uygarlık değerlerinin hepsini, günümüze kadar ulaştırmış ve kendinden sonraki tüm uygarlıkları yarattıklarıyla geliştirmiştir.

Günümüz uygarlığının geçmiş uygarlıklarla bağını doğru değerlendirebilmek, bu uygarlık nehrine hangi değerlerin akıtılıp günümüze kadar ulaşabildiğini doğru belirlemek, toplumsal tarihin dersler ve geleneklerle dolu olduğunu bizlere gösterecektir.

İşte, ana kaynak kültüründen dalgalar halinde beslenme gerçekliğini, tarihsel akışın günümüz uygarlığına gelene kadar, ana kaynağını ve onu besleyen kollarını bilimsel bir yaklaşımla ele alınması gerekliliğini Parti Önderliğimiz şöyle yorumluyor:

“ Tarihi besleyen kaynaklar çeşitlidir. Farklı güç ağırlıkları vardır. Burada esas sorun, akış kaynağıdır. Sürükleme ve besleme güçlüdür. Kendi başlarına küçük akarsular ve göletler fazla yararlı olamazlar. Ancak bir ana kanalda birikip baraja dönüştürüldüklerinde, kullanılabilir bir enerjiye dönüşmüş olurlar. Tarihin de böyle bir ana nehir olma sorunu vardır. Tarihsel gelişme kendi başına akarsu ve göletlerden ibaret değildir. Böyle tarihler de vardır. Ama temel çizgi anlamında diğer kaynakları ya zorlayıp kendine katan ve besleyen ya da yalnızlaştırmaktan ötürü kurutan ana kaynak olma gerçeği de vardır. Tarihsel akışın ana nehri birçok koldan beslenerek günümüze kadar gelmiştir. Geçen zamanla, bazı girdaplarda çevrilense ve durağanlaşsa da giderek büyüyen ve hızlanan bir nehir akışındadır. Bu akışta hangi toplum biriminin nerede, ne zamanda ve nasıl bir katkıda bulunduğunu tespit etmek tarihçiliğin temle görevidir.

5-Kadın Eksenli Sistemden Ataerkil Sisteme Geçiş (Görkemli Neolitikten Ayrılış)

Tarihte yeni bir dönemin başlaması; ömrünü tamamlamış eski bir dönemin, yerini zamanın ruhunu yakalamış olan yeniye bırakmasıyla, gerçekleşmektedir. Fakat bu geçiş süreci her zaman yoğun çelişki ve çatışmalar içinde olur. Neolitiğin görkemli kültüründen sınıflı toplum aşamasına geçişte, aynı şekilde çatışmalı olmuştur. Kadın rengini taşıyan adalet düzeni ile erkek rengini taşıyan sınıflı toplumun çatışması, doğanın diyalektik özüne uygun iyi ve kötünün, güzel ve çirkinin, insana dair olanla, insan özüne aykırı olanın savaşımıdır.

İnsanlık gelişimi üzerindeki etkisi, maddi ve manevi kurumlar ve zihniyet yapısı üzerinde devam eden neolitik toplum, günümüzde en büyük tutku olan özgür yaşam bilinci, doğayla kurduğu canlı ilişkiyi, kollektif toplum ilişkilerini, kutsal analık duygularını ve kadın-erkek eşitliği arzusunu nasıl orduda terk edebildi? Uygarlığı besleyen birçok icadı, ilk sesi, ilk düşünce ve duyguyu yaratan bu dönemin kendisi değil miydi?

Nasıl oldu da bu eşitlik ve özgürlük dolu toplumu o dönemin insanları köleci anlayışa terk edebildiler?

Toplumlar tarihinin en kapsamlı bir şekilde irdelenmiş olmasına rağmen, bu geçiş sürecinin beyinlerini kurcalayan sorularına tam cevaplar bulunabilmiş değil. Köleci dönemin egemen güçleri, bu eşitlik ortamında nasıl oldu da ortaya çıktılar, ya da uygarlığın beşiği sayılan bu dönemde hangi koşullar, köleci tarzda toplumsal ilişkileri açığa çıkardı?

Neolitik tarım toplumunda uzun süre yaşanan olgunlaşma dönemi, zengin bir tekniğe ve üretimle elde edilen ürün fazlasına yol açmıştır. Elde edilen tüketim fazlası birçok ticaret ve zanaat biriminin ve daha birçok işkolunun geçim kaynağı olmuştur. Bununla beraber, bir üretim merkezi durumunda olan tapınak etrafında yaşam örgütlenmeye başlar. Bu da hızlı bir şehirleşme demektir. Artık tapınak zemininde birleştirilen emek ve ürünler yeni toplumun alt ve üst yapısı, bir çekirdek oluşumuna kavuşmaya başlamıştır. Yani yeni toplumun ana rahmi tapınağın bağrında oluşmaktadır. Tapınaklarda üretime ve işbölümüne, ideolojik üst yapıya bağlı bir biçim verilmektedir. Fakat yeni topluma geçiş, zora dayanarak ya da insanları baskı ile köleleştirerek olmaz. Geçiş tamamen ideolojik bir çerçevede olur. Daha verimli bir üretim tarzına geçiş ve eski toplumun ilerisine geçen bir pratikleşme sadece tapınaklarda gerçekleşir. Tanrıça inancının yerini alan rahip krallarında bu geçişte bilinçli bir egemenliği yaşama durumları söylenemez. Tapınaklar toplumsal inancın geliştirildiği ideolojik merkezlerdir. Fakat zamanla tapınaklarda üretimin yoğun oluşu, maddi verimlilikte ve

artı-üründe bir patlama yaratmış ve böylece sınıflar arası bölünme yaşanmıştır. Yönetici sınıf bir ur gibi büyümüş ve üretim dışı kalan, işlevsizleşen kesim, sistemin sömürü kaynağı durumuna gelmiştir.

Bu geçiş zordan ziyade, ideolojik yeniden kuruluşun, bir biçimidir. Ve hatta sınıflı toplumun başlangıçtaki rolü ilericidir de. Fakat maddi- manevi gelişimlerinde etkisiyle örgütlenmeleri ideolojik egemenliği üst yapıda mutlaklaştırmış ve insanın kesinlikle kul durumuna geçişini kurumlaştırmıştır.

Bu ideolojik egemenlik binlerce yıl, toplumlar inandırılarak sürdürülecek olan, ideolojik yanıltmaların zeminini oluşturmuştur. Bu aşamada biriken değerler öncelikle güvenlik sorunlarına yol açarken savunma ve saldırı araçlarının önemi, kendini dayatmış bu döneme göre savaş tekniklerinin ve orduların öne çıkmasını zorunluluk haline getirmiştir. Daha önce tarımsal verimliliği arttıran tunç kazma, artık silah yapımının ana maddesi durumuna gelmeye başlamıştır. Tunca dayalı silah tekniği geliştikçe, profesyonel bir askeri güç doğacak, bu da insan soyunun ilk defa planlı ve talan amaçlı kendi türünü imha etme trajedisini ortaya çıkaracaktır. Bu anlamda erkek egemenlikli orduların gelişimi , kadının yaşam dışı bırakılmasının temel nedenlerinden biri olmuştur. Artık barışçıl ve adil neolitiğin izleri yavaş yavaş yok olmaya başlamıştır.

İnsanlığın barış düzenini terk edip, sınıflı topluma geçmesi, neolitiğin mimarı kadının o dönemde çakılı kalması, birbirine paralel gelişmiştir. Her şeyin merkezi olan Ana Tanrıçanın yerini artık erkek tanrı-krallar almaya başlar. Anaerkil sistemin, ataerkil sınıflı topluma dönüşmesinde üretimle oluşan dengelerin erkek lehine bozulması önemli bir rol oynamıştır.

İnsanlık tarihinin ve uygarlıksal gelişimin birçok icadının yaratıcısı kadın, yeni üretim koşullarına ayak uyduramamıştır. Ya da eskide çakılı kalmış, kendi yarattığı sistemini değiştirip dönüştürememiştir. Erkek egemenliği bu fırsatı çok iyi değerlendirmiş ve kendi sistemini yavaş yavaş kurumlaştırmıştır. Bu dönemde cinsler arası statü farklılaşması, somut ifadesini mitolojilerde bulmuştur. Babil tanrısı Marduk, tek tanrılaşmaya doğru giden erkek egemenlikli kültürün temsilcisi olmuş ve vurduğu ölümcül darbeyle Ana Tanrıça Tiamat, tanrılar Panteonu'ndan saf dışı bırakılmıştır. Bu mitolojik söylem, kadının toplumsal statüdeki düşüşünün ifadesi olmuştur. Giderek erkekleşen ve tekleşen tanrılar, dininin gelişimi ile toplum, büyük bir ideolojik ve ahlaki dönüşüm yaşar duruma gelmiştir. Erkek egemenliğinin uygarlık süreciyle birlikte fazla yetkinleşmesi ise, kadının sınıflı toplumun alt ve üst yapı kurumlarından giderek dışlanması ve tamamen tarihin derinliklerine gömülmesine neden olmuştur.

Ve erkek çağı artık başlamıştır!

-UYGARLIK TARİHİNDE ORDULARIN GELİŞİMİ

“Kurduğun büyük ordu sayesinde büyük bir imparatorluk oluşturdun. Şimdi de bu imparatorluğu savunmak için daha büyük bir orduya ihtiyaç duyuyorsun. Yeni ordunun masraflarını karşılamak için yeni fetihlerden başka bir çare var mıdır?” (Ömer Hayyam)

A-) Köleci Uygarlıkta Zor Aygıtı; ORDU:

Köleci uygarlık aşamasına geçişte, Sümerlerden, Akad’a, Akad’dan Babil’e, Asur, Mısır, Med-Pers, Grek ve köleci Roma’ya kadar tüm Mezopotamya uygarlıkları ve çağdaşları, askeri teknik ve orduya dayalı gelişimi birçok alanda esas almışlardır. Bu uygarlıkların tarihsel süreçlerde uygarlıksal gelişime katkıları, muazzam bir düzeyde olmuş, bu, günümüze kadar bile tüm yoğunluğuyla ulaşabilmiştir. Fakat bizim bu bölümde irdelemek istediğimiz konu, bu uygarlıkların ağırlıkta askeri, savaşsal ve ordusal boyutlarda neler yaptıkları, örgütlenme modelleri ve dönemsel açıdan askeri taktikleri olacaktır.

Bu dönemde (M.Ö 3000- M.Ö 500) gerek uygarlık merkezine yakın olan ve uygar yaşam biçimlerinin daha fazla kök saldığı alanlar, gerekse de konumları itibariyle bu merkezlerin çok uzaklarında yerleşik olan uygarlıkların üzerine, dönem dönem barbarların yoğun saldırıları ve de bunun yanında, uygarlıkların kendi aralarında çatışmaları hep gündemde olmuştur. Bu barbar fetihlerin ve çatışmaların şiddeti , boyutları, savaş tekniğinde gerçekleştirilen gelişmelerle çok sıkı bir paralellik içindeydi. Barbar fetihçilerin hafif savaş arabaları ve arabayı çeken süratli atları vardı. Hızla sürülebilen bu arabaların sağladığı güvenlikle hiç zarar görmeden, karşısındaki bir askeri düzeni de ok yağmuruna tutabilirlerdi. **Savaş taktikleri;** her yaklaştıklarında, düşmanı ok yağmuruna tutarak, birkaç kez saldırıyormuş gibi yaptıktan sonra tüm savaş arabalarının birlikte hedefe yöneldikleri son bir saldırıyla, karşı güçleri ezip geçmek biçimindeydi. Bu süreçlerde savaş arabalarının sağladığı üstünlükler, 20.yy’da tank birliklerinin desteksiz piyade karşısındaki üstünlükleriyle karşılaştırılabilir. Savaş arabalı birliklerin en büyük avantajları, bir çatışmada sonucu belirleyecek olan 3 büyük niteliği ellerinde bulundurmalarıdır: **Hareketlilik, atış gücü, zırh**. Fakat bu avantajın yanı sıra, savaş arabalarının ve bu arabalar için gerekli savaşçıların donanımının, çok pahalı olması bir dezavantaj durumundaydı. Tunç silahlar, zırhlar, atlar, doğramacılık tekniği, yani iyi bir savaş arabasının yapımı için gerekli olan tüm malzemeler, savaş arabasının pahalı oluşunun nedeni durumundaydı. Bu nedenle, siyasi ve ekonomik üstünlüğün yanı sıra askeri üstünlük de, küçük bir seçkinler topluluğunun elinde bulunmaktaydı .Ve savaş arabaları çağı da bir aristokrasi çağı olma özelliğini taşıyordu. Tunç savaş arabalarının tam olarak nerede

geliştikleri, tarihçiler tarafından saptanamamış olsa da özellikle arabaların yapımında kullanılan tekerleğin bir zanaat olarak, İran ve Azerbaycan tarafında üretiliyor olması, buraların savaşlar ve savaş arabalarına mekan teşkil ettikleri yönünde bir görüş yaratmaktadır. Tarih olarak da, barbar fetihlerin en üst aşamaya ulaştığı dönemler tahmin edilir. Savaş arabalarının kullanımı oldukça yaygındı. Savaş arabalarını elinde bulunduranlar ile bunların dışında kalanlar arasındaki fark, zamanla açılmaya başladı. Savaşlar için nicelikten çok, sağlam birkaç tane savaş arabası yeterli olabiliyordu. M.Ö 2000'lerde savaş arabalarının gücü ile Mezopotamya'yı çevreleyen tüm bölgelerde, taşra uygarlıkları kurmaya başlayan toprak sahibi seçkinler grubunun işi, artık çok daha kolaylaşmıştı.

Fakat savaş arabalı fetihçilerin, Ortadoğu'nun eski ve köklü uygarlıkları üzerindeki etkileri, bu kadar büyük olmadı. Savaşı kazanan barbarlar hızla gevşek bağlarla yönetilen imparatorluklar kurdular. Her savaşçı grubun bireyleri kendilerinden önce oralarda yaşayan toplulukların toprak beyleri ve efendileri olarak yerleştiler. Barbarlar birçok yerde çabuk kabul edilmiş olsalar da Ortadoğu'nun uygarlıkları, bu güçlere kolay teslim olmadılar. Ve bunlardan kurtulmak için savaş arabalı savaş tekniklerini onlardan alıp kendileri benimsediler. Fakat savaş arabalı, ayrıcalıklı grupların bir araya gelip oluşturdukları devletlerde, düzenli bir yönetim işlevi hiçbir zaman gelişemedi. Mısır, Hitit, Asur vb. imparatorluklar gevşek yapılı olmalarından dolayı sürekli ayaklanma tehdidi altında bulunmaktaydı. Çünkü savaş arabalı soyluların, ne zaman, kimin tarafını tutacağı belli olmuyordu. Ve bu durum, savaş alanlarında savaş arabasına alternatif bir teknik geliştirilene kadar ayrıcalıklı üstünlük biçimde devam etti.

Ta ki, tunçtan daha ucuz olan bir madenin daha yaygın bir biçimde kullanılışına kadar, bu durum böyle devam etti. Fakat, tunç yapmak için gerekli olan bakır ve kalaydan daha ucuz olan, hem de daha fazla bulunan **demirin keşfi**, bu askeri dengeyi kökten değiştirdi. Nicelik olarak genişlik, yeniden önemli bir etken durumuna gelmeye başladı. Demir, yüksek ısı ile kızdırılıp, içine kristalleşmeyi önleyecek karbon atomunun karıştırılmasıyla, araç ve silah yapımına hazır hale gelmeye başlıyordu. Bir çok kez soğutuluyor ve kalıp ile istenen biçim veriliyordu. Bu teknik Hititlerin parçalanması ile Ortadoğu'ya sonra da Avrupa'ya yayılmaya başladı.

Dönemin sonlarına doğru (M.Ö 700'lerde) özellikle Asur'un yıkımını hızlandıracak, askeri anlamda devrim niteliği taşıyan bir gelişme, yaşandı. Göçebelerin ata binme alışkanlıklarından etkilenerek doğan, atın gücünden ve hızından yararlanan bazı üstünlüklere sahip **süvariler** oraya çıktı. Fakat askeri eylem sırasında ata binmiş bir okçunun ok atabilmesi, her iki elini de serbest olacak biçimde kullanabilmesi, oldukça zordu. Savaş arabalarında, atlı arabayı bir kişi sürerken diğeri ok kullanırdı. Fakat süvari bu iki işi tek başına yapmak zorundaydı. Gövdesinin alt kısmı atı denetlerken, belden yukarısı ise okla yayı kullanırdı. Bunda atın ve binicinin çok iyi eğitilmiş olması gerekiyordu. Ellerinde yaylarıyla at sırtına binen tüm göçebe kabileler, örgütlü ve düzenli bir piyade ordusunun asla ulaşmayacağı hareketlilik ve vurucu güce sahiptiler. Vur-kaç akınları, kervanlara saldırmalar, artık çok kolay ve sıradan işler durumuna gelmişti. Dönem açısından bunlar geçerli olurken , o günün uygarlıkları da bazen benzer, bazen de özgün tarzlarıyla askeri ve ordu çalışmalarına ağırlık vermişlerdi.

1-) UYGARLIĞIN İLK GÖZAĞRISI; SÜMERLER

Tarihte Sümerler deyince, ilkler akla gelir, hep. İlkler,asla unutulmaz yaşamda, ilklerin anlamı farklı olur. Birde bu ilk uygarlık tarihinin ilklerini içinde barındırıyorsa, onun yaratımları ve bıraktığı izler kolay kolay belleklerden silinmez. Genel geçer doğrularla açımlanamaz. Çünkü bu ilkin yoğun etkisi, kendisini tüm sınıflı toplum tarihinde ,onun kurumlarında, kavramlarında gösterecektir. Evet uygarlığın ilk göz ağrısı olan Sümer'ler, tarihte oldukça önemli rol oynayan iki temel coğrafyanın birleşme alanıdır. Arabistan çölüyle, Zagros, Toros dağ silsilesinin en bereketli ovalarında yer alırlar. Bu uygarlığın, geliştikçe saldırılar ve işgallere uğraması da kaynağını oldukça stratejik olan bu topraklardan alır. Dicle-Fırat kıyılarında ana bir uygarlık olan Sümerlere yeterince anlam veremezsek ,yada uygarlık tarihini onun içinde yer alan olguları, ,kurumlaşmaları incelerken araştırmalarımızın temeline bu en eski ve birçok uygarlık değerine kaynaklık eden uygarlığı yeterince değerlendirmezsek ,bu kendimizi de yanıltmamız,eksik ele almamız ve tarihi de yanlış,yetersiz başlatmamız olacaktır . Bu gerçeklikler de bizlere uygarlık tarihiyle ilgili yapılan araştırmaların kaynağına Sümerleri koymamızın vazgeçilmez bir gereklilik olduğunu göstermektedir. Çünkü temel uygarlık kurumlarının temeli burada atılmıştır. Hiç bir uygarlık insanlığı bu kadar uzun süre ve derinliğine etkilememiştir. Bu, kaynağını köleliğin ideolojik gücünden ,ruha ve duygulara hükmetmesinden alır. Sümer'ler ideolojik egemenliklerini inanarak ve inandırarak kabul ettirmişlerdir. Buda günümüze kadar etkili olan Sümer rahip devletlerinin kulluk anlayışına neden olup, bunun insan zihninde yerleşmesinde oldukça etkili olmuştur.

Araştırmalar ilk devletin, toplumun, yazılı tarihin, hukuk normlarının ve uygarlığın ana kaynağının Sümer'ler olduğunu göstermektedir. İlk emperyalist ve kölecilik uygulamalarını da sistemlileştiren Sümer uygarlığıdır. Tarihte uygarlığı besleyen birçok ilkin kaynağın olmasının yanı sıra emperyalist uygarlıklarınsa ilki olma özelliğini taşımaktadır. M.Ö 3000'lerde köleci uygulamaların kurumlaştığı dönemlerde komşu kentler, daha sonra da birbirine rakip kent birlikleri arasındaki savaşlar Sümer yaşamının önemli ve yinelenen özelliği oldu. Sümer kentleri rahiplerin önderliklerine rakip bir askeri örgütü geliştirmişlerdi. Krallar barış zamanlarında baş rahip olarak tanrılarla kulları arasında temsilci görevindeyken, savaş zamanında ya orduya kendisi yönetmeliydi ya da tanrılar ve kendisi adına orduyu yönetebilecek birini bulması gerekiyordu. Komşu kentler arasında savaşlar artınca, askeri önderliğin önemi daha fazla arttı. Bununla birlikte bazen rahiplerle askeri önderler arasındaki çatışmalar üst düzeye ulaşıyordu. Fakat Sümerlerin içte barışı sürdürme, dışa karşı ise etkin bir savunma sistemi kurma yaklaşımları istenilen düzeyde başarı sağlayamadı. (bu yaklaşıma diğer Mezopotamya uygarlıklarının gelişimlerinde çokça rastlanılmaktadır)

Sümerlerde ordu, M.Ö 3000'nün ortalarında hala bir halk örgütüydü. Askerler çiftçi, çoban ya da tapınak topraklarının kiracılarıydı. 3000'de aşağı Mezopotamya'da hala askeri bir demokrasinin kalıntıları vardı.

Bu dönemde tarihte ilk imparator olma özelliği taşıyan. tüm Sümer devletlerini fethedip, birleştiren ve bu gücü dışa yayarak sömürgeci devlet aşamasını başlatan **Akad'lı Sargondur.** İlk sistemli, planlı ve emperyalist amaçlı şiddeti kullanarak tarihte zor ve şiddet dönemini kurumlaşmış bir biçimde başlatmıştır. Tunca dayalı silah tekniğinin hem gelişimi hem de çokça üretilmesi, profesyonel bir askeri gücü açığa çıkarmış ve bu güç de yayılmacılığı kapsamlı ve planlı düzeye ulaştırmıştır. Bu, sınıflaşmanın geldiği düzeyi de gösteriyor aslında. Sınıflaşmanın olmadığı neolitik ve öncesi toplumlarsa planlı ve programlı imha yoktur. Sargon tarihte "insan insanın kurdudur" çağının başlatıcısı rolünü oynamıştır.

Daha sonraları içte belli sıkışmayı yaşayan sömürücü sınıf, daha kazançlı çıkabilmek için, iç baskıları dışa yöneltme politikası uygulanır. Bu da kendisiyle sonuç alarak yayılma, ve yayılmayla kendini büyüterek yaşatma, durumunu getirmiştir. Yayılma, bazen anlık, bazen stratejik sömürü amaçlı denetim kurma tarzında, bazen de ticaret kolonileri kurarak yeni şehir oluşturmaya varan tarzlarda olmaktaydı. Kalıcı biçimler tarihsel süreçte yeni uygarlık alanlarına dönüşmüş ve Sümerler merkezi yayılmanın başlangıç noktası olmuşlardır.

Peki köleci uygarlığın gelişimindeki büyüklüğü ve özgün temelde gelişimi nedeniyle Sümerlerden sonra II. öneme sahip olan **"NİL'İN ÇOCUĞU, GÜNEŞ UYGARLIĞI; MISIR"**da ordu ve askeri gelişimler hangi düzeydeydi?

Mısır ordusu, ilk dönemlerde küçük ve büyük ailelerden oluşuyordu. Daha sonraları ise kentlerden, Mısır halkından alınan gönüllülerle piyade birlikleri oluşturulmuş bunlar ordunun temeli olmuştur. **Tüm orduların genel komutanı Firavun'du,** ondan sonra vezir geliyordu. Güneş tanrısı Ra'nın oğlu, başka ülkelere asker gönderirdi, çünkü savaşçılar Firavun'un ücretli askerleriydi. Subaylara ise bunlardan farklı olarak küçük bir toprak parçası da verilirdi. Askerlere devlet bakmaktaydı. Bunun yanında kullandıkları silahlar ise ilk başlarda yay ve taştan tokmaktı daha sonra hançer ve tunçtan baltayla donandılar ve bir kalkanları oldu. Ordunun yenilenme dönemlerinde ise artık kılıç da ortaya çıkmıştı. 18. hanedanın zamanında ordu yeniden örgütlenir ve bütün örgütlere yayılır. Mısır ordusunda da savaş arabaları bir yenilik düzeyindeydi ve bunlardan birlikler oluşturulmuştur. Sürücüleri soylular ve zenginlerdi, savaş arabaları okuluna girmek için etkili kişilerin yakını olmak gerekiyordu.

Zengin Mısır uygarlığının, dıştan gelebilecek saldırılarına karşı en etkili **savunma tekniği** inşa edilen **kale sistemleriydi.** Libya'da, Sina'da ve Nubya'da Mısır'ı dış saldırılara karşı koruma amacıyla , beylikler oluşturulur. Mısır için ticaretin önemi artar ve Suriye, Filistin kıyılarına kadar ulaşma amacı, sürekli hale getirilen ordu ile mümkün kılınmaya çalışılır. 14.yy'ın sonlarında Kral I. Ramses'in buralara egemenlik kurmak için yönelmesi Suriye ve Filistin'in güçlü ve savaşçı Hititlerin elinde olmasından dolayı iki devleti karşı karşıya getirir. **Hititler,** Mezopotamya da ki ticari imkanlarla yeni askeri teknikler geliştirmiş ve bu gelişmişlikle birlikte, demirden yapılan silahları da Mitaniler'den sonra Mezopotamyada ilk kullanan kesim olmuşlardır. "**Güneş**" adı verilen büyük kralları ordunun, yönetimin ve adaletin başı idi.

Kadeş Savaşı (M.Ö 1012)

II.Ramses'in saltanatının 4. yılında Mısırlılar kaybettiklerini geri almak için yola çıkarlar. Ramses'in kendi anlattığına göre yolda 2 kabile reisi ona Hititlerin daha Halep'te olduğunu söyler. Ama bunun daha sonra Hititlerin yaydığı yanlış bilgi olduğu anlaşılır. Kadeş yakınlarında yakaladıkları 2 Hititli gözcü II:Mutavalli yönetimindeki Hitit ordusunun Kadeş'in doğusunda gizlendiğini ifade eder. Ama artık güvenlikli bir geri çekilme için çok geçtir. Ramses yapayalnız olmasına rağmen çatışır 2 gün Hitit kralını ateşkese mecbur eder. Ne var ki Ramses'in bu savaşı aktarış biçimi kuşkuludur. Olayları yansıtan diğer kaynaklarda Mısırlıların yenildiği hemen hemen kesindir. Mısırlılar geri çekilmiş , Kadeş ve Şam çevresindeki yönlere, Hitit etkinlik alanına geçişler olmuştur.

Musa'nın Çöl yürüyüşü...

Mısır ele alınırken, Musa'nın çıkışını da değerlendirmek önemli. Hanedanlar arasındaki çatışmalar da yenik tarafta yer alan İbrani kabileleri, güçlü bağımsızlık, ve

özgür yaşam ütopyalarına cevap olabilmek için Musa önderlikli bir çıkış gerçekleştirirler.

Musa'nın yaptığı örgütlenmeler Mısırda 21 sülale tarafından hoş karşılanmadı. Baskı daha da arttırıldı. Böylece Mısır'dan çıkış ve göç hızlandı.

İsrail oğulları 430 yıl Mısır'da oturduktan sonra 600.000 kişilik bir köle ordusu ile isyan ettiler. Haksız yere aşağılanan insanların göçü, onurlu bir var olma arayışıdır. Bu arayış göç otoritesi altında yapılmış, bugün **"asker millet"** adı verilen toplumsal yapıları doğurmuştur. Göç otoritesi, çağdaşı olduğu yerleşik düzenlerin aksine; hukuku katı, merkezi yapısı güçlü, ilk otoriter toplumsal örgütlenişi yaratmıştır. Hz. Musa ,kabilelerin kavimsel birliğine önem verirdi. Bugünkü Filistin topraklarına göç gerçekleştirilirken Musa'nın yanında hem yeğeni hem de ünlü bir askeri komutan olan meşhur **Yeşu** vardır. **Hem Musa ,hem Yeşu askeri anlamda taktik geliştirmede oldukça gelişkindir**. Kitleleri yürütürken düzen ve disiplini sağlayabilmek için **ordu düzeni** uygulanır. Grup onar kişilik gruplara ayrılır. 10 tane grup bir araya getirilir. Ve onlara bir sorumlu verilir. Her grubun başında bulunan sorumlularla, **hiyerarşik bir yapı** kurulmuş olur. Musa'nın ordusu bir **halk ordusudur.** Ve Musa, askerleşmeyle ve inancı birleştiren etkili bir liderdir.

Mezopotamya M.Ö 8.yy'ın başlarından itibaren Sami kökenli bir halk olan **Asur'un** yayılışına sahne olur.

Asur'da yönetim gücü olarak kral, en başta orduya ve askeri soylulara dayanıyordu. Kral II.Sargon döneminde özellikle **saldırı politikası** yoğunca izlenir ve **ordu yeniden örgütlenir**. Ve Asur kralları ilk kez sistemli olarak **süvari** kullanırlar. Bir çift at koşulu arabaların üzerinde **mızraklı askerler,** onların iki katı daha kalabalık **süvari birlikler** (mızraklı ve kalkanlı) bunların 2 katı daha fazla **piyade birlikleri**, ayrıca orduda kuşatma görevi gören, **özel birlikler** ve **köleler** ile eski savaş esirlerinden oluşan **istihdam birlikleri** orduyu oluşturuyordu. Asurlular, **meslekten subay** yetiştirmeye başlamışlardır. Onar kişilik ve yüzer kişilik düzenli birlikler kurdular. Başarılı bir subay üstlerinin isteğiyle daha alt bir komuta düzeyinden, daha üst bir komuta düzeyine çıkabildi. Yarı profesyonel bir milis gücüyle desteklenen **düzenli bir ordu gücü** vardı. Bu ordu gücünün gelişimi, teknik gelişmelere paralel oldu. Asur ordusu, düzenli olarak tekerlekli araçların kullanılmasına uygun karayolları yaptı. Bu da askeri birliklere gerektiğinde ikmalin yapılmasını kolaylaştırdı, ve imparatorluğun uzak bölgelerine kadar yürüyüşü, mümkün kıldı. Bunların yanı sıra Asur ordusunun savaşlarda en çok kullandığı taktik **"kuşatma taktiği"** di. Asur 612 yılında Med'lerle ,Yeni Babil'in birleşik güçleriyle yıkılır. Yeni Babil imparatorluğu da bir yüzyıl kadar sonra Persler tarafından yıkılmıştır. Birçok askeri kökenli imparatorluk gibi Asur'da köklü bir kültür bırakmamıştır.

Medya- Pers Çıkışı ve Doğu-Batı Yol Ayrımı

M.Ö 9yy'da Medler, Dicle-Fırat arasında Verimli Hilal'in çekirdek kültürüne sahip Aryen gruplarındandır. At yetiştiriciliğiyle ünlü olduklarından çok erkenden savaş arabalarını kullanmaya başlamışlardır. Kral Kiyaksar Asur'a öldürücü darbeyi vurup ve Ninova'yı yerle bir ettikten sonra orduyu yeniden kurar. Persler, Urartu ve Kapadokya ile savaşır, fakat Lidya'nın direnişiyle karşılaşır M.Ö 585 (28 Mayıs) yılında Medlerle Lidyalılar arasındaki savaş, söylendiği kadarıyla, ünlü filozof Thales'in önceden haber verdiği bir güneş tutulmasıyla kesintiye uğrar ve iki tarafta bunu tanrıların bir uyarısı olarak algılar ve barış antlaşması yaparlar. Antlaşmaya göre iki devlet arasındaki sınır Kızılırmak nehri boyuncadır. **Medlerin savaş anlayışlarında "savunma"** boyutu daha ön plandadır. Yaşadıkları coğrafi koşullardan kaynaklı savaşlarda birçok taktik avantaj

yakalamışlardır. Dağlık, yüksek alanlarda konumlanmış olmaları, savaşta en büyük hakimiyeti sağlayan stratejik bir konumda olmalarını sağlıyordu. Daha sonra Anadolu'ya yerleşecek birçok topluluk tarafından Med'lerin savaş taktikleri örnek olmuştur. Medlerle **kuşatma, çember** vb. taktikleri kullanmışlardır.

Med krallığının genişlemesini Persler durdurdu. Medler Perslerin egemenliği altına girerler ve Pers İmparatorluğunun içinde ikinci bir halk olarak yaşamlarını sürdürdüler. Köklü bir devlet geleneği olan Perslerin savaşçılığıyla ünlü kralı Kyros (M.Ö 559-530 arasında yönetti) yarım yüzyıldan daha kısa bir süre içinde hemen hemen tüm Ortadoğuyu egemenliği altında birleştirdi. Persler onlar için yaşamsal önem taşıyan bozkıra bakan sınırlarını, buralarda at yetiştiren göçebe kabileleri gelebilecek akınları durdurmak için kiralayarak korudular. Bu yoldaki bazı anlaşmaların bozulması tehlikesi doğunca Kyros süvari göçebelere gözdağı vermek amacıyla tüm Pers kara ordusunu toplar ve bozkıra sefere çıkar. Böyle bir sınır savaşında da Kyros yaşamını yitirir. Kyros zamanında ordu yeniden örgütlenir. Pers ordusunda **"ölümsüzler"** diye adlandırılan **krallık muhafız ordusunun** büyüklüğü ve profesyonellik derecesi on binlerle ölçülüyordu ve bunlar ayrıcalıklı bir birlikti. **Silahları, ok, yay ve kalkandı. Barış zamanında, sürekli eğitim görüyorlardı** ve ordu içinde rekabet keskindi. Böylesine büyük bir muhafız ordusunun yalnızca varlığı bile herkesin aklında herhangi bir başkaldırının tez elden ve büyük bir karşılık göreceği düşüncesini uyandırıyordu. Bu da imparatorluk otoritesine ,düşmana karşı kendiliğinden bir askeri üstünlük kazandırıyordu. Perslerin siyasal, askeri başarılarının sırrı burada yatar. Sürekli ve düzenli ordu gibi bir güç aracının gelişmesi, siyasal tarihte büyük bir dönüm noktasıdır. Daha sonra gelişecek Avrupa orduları, Asurlular ve Persler tarafından ortaya konan bu yönetim ilkelerine dayandı. Kral Kyros'un büyük otoritesinin temelinde, Zerdüşt inancına olan bağlılığı vardır. Kyros'un ordusunun asıl vurucu gücü, **süvari birlikleriydi.** Orduların çekirdeği Perslerde asıl asker kitle ise yerel halktan oluşuyordu. Kyros'tan belli bir zaman sonra (M.Ö 521-486) iktidara gelen I.Darius, ayrılıkçı, hareketlere karşı inatçı bir mücadele sürdürdükten sonra imparatorluğu **"satraplık"** adı verilen eyaletlere böldü. Darius'un merkezileştirici eğilimleri **askeri reformunda** rahatlıkla görülebiliyordu. Her satraplık ve her garnizondaki silah mevcudunu da kendisi belirliyordu. Darius'un askeri ve idari reformları, iç politikayı oldukça destekliyordu. Darius iktidarı döneminde ,doğu aleminin batıya ilerleyişini önleyen batıya ,yönelir. Darius'un askerlerinin batıya özellikle Yunanistan'a Atina'ya doğru yürüyüşü ve kazandığı zaferler Atina'yı çok fazla kaygılandırır. M.Ö 390 yılında Pers birlikleri ile Atinalılar **Maraton** ovasında karşı karşıya gelirler. Pers birliklerinin büyük bir yenilgi ile ayrıldıkları bu savaş, doğunun batı karşısındaki gerileyişinin de başlangıcı olmuştur. Anlatıma göre Maraton ovası ve Atina ovası arasındaki 42 km mesafeyi koşarak zaferi haber vermek isteyen Atinalı koşucu, son kilometreyi de bitirip haber verdikten sonra düşüp ölür.

Asurluların şahsında en gaddar ve kökünden kopartılan uygulamalarla Ortadoğu'yu, dolayısıyla insanlığı dehşet içinde bırakan 3000 yıllık kölecilik düzenini yıkıp, insanlığa biraz nefes aldıran reformcu uygulamalarla daha yumuşak bir köleci sisteme geçiş yaptıran bir tarihi hamle olduğundan kuşku duyulamaz. Tarihin büyük yol ayrımına yol açacak zıtların birliği yasasının uygarlığın daha üst bir aşamasında harekete geçilerek yeni bir dönem kesinleştirdiğinde kuşku duyulamaz. Med-Pers çıkışının tarihteki rolünü böyle tanımlamanın en gerçekçi ifade olduğu kanısındayım" (P.Ö)

Ve Med-Pers çıkışı yeni bir dönemi açarken batıda greko-Romen uygarlığının gelişmini hızlandırmıştır.

.**Köleci Uygarlıkta Doruk ve Greko-Romen Biçimlenişi**

Greko-Romen uygarlığı ana kaynaktan ve tarihi dönemden beslenmiştir.

a-) Neolitik çağ

b-) Uygarlık çağı ile beslenme

M.Ö 4000lerde Avrupa'nın tarım devrimiyle tanışması Hint-Avrupa yayılması olarak gelişmiştir. Grek uygarlığı Avrupa üzeri Troya'dan D.Akdeniz'den, Fenikelilerden, Mısırdan ve Giritten aldığı gücü neolitik çağın zengin değerleriyle birleştirip özümsemiş ve bir senteze gidebilmiştir. M.Ö 1000'lerde demirin gelişimiyle beslenerek Helen halklaşma süreci başlamıtşır. Ve bu süreçten itibaren demir ve tunçta silahlar Helenler tarafından yaygın bir biçimde kullanılmaya başlanmıştır.

Yarı göçebe ve savaşçı bir halk olan Greklerin ülkesi, coğrafi olarak dağlar tarafından ,yığınla küçük parçaya bölünmüş olduğundan "Polis" tipi kent devletleri şeklinde bir örgütlenme zorunlu olmuştur. Ve Yunan polisleri birbirinden dönem dönem farklılıklar gösterebilmişlerdir. Genelde yönetim biçimi askeri demokrasi olmuştur.

Eski Yunan sitelerinden Sparta en güçlü örgütlenme modeline sahipti. En önemli özellikleri askeri alanda öne çıkmasıydı. **Her Sparta'lı dört dörtlük bir savaşçıydı**. Ordularının temeli olan **ağır silahlı piyadeler, bir miğfer, bir zırh, bir mızrak ve yuvarlak küçük bir kalkanla donanmışlardı**. Ve askeri hareket sırasında ordu sık sık sıralar halinde ve müzik eşliğinde ağır bir biçimde düşmanın üzerine yürürdü. Sparta piyadesi **'yenilmez'** olarak tanınıyordu. M.Ö 650'lilerde askeri taktikte belli düzeylerde değişiklikler yapıldı. **"Falanks (hoplite)"** adı verilen birleşmiş bir kitle durumunda, **koşup saldıracak biçimde eğitilen, derinlemesine 8 sıradan oluşturulan ve omuz omuza savaşan askerlerden kurulu bir piyade düzeni** ordunun temelini oluşturuyordu. Bu birliklerin başarılı bir saldırısı karşısında herhangi bir güç ya da süvari birlikleri, asla duramazlardı. Her polis kendi falanksını örgütlerdi. Fakat Sparta'lılar 20 ile 30 yaş arasında her yurttaşın ortak mekanlarda yaşayıp, birlikte asker yemeği yemelerini isteyerek **kendi ülkelerinde, kendilerini sürekli bir garnizona dönüştürmüşlerdi**. Diğer polisler böyle profesyonel bir savaş gücü yaratamadı. Sadece aristokratik kurumlarını falanksa hizmet edecek tarzda yeniden örgütlendirmekle yetindiler.

Falanks, toplum yaşamını derinden etkilemişti. Gerekli silahları ve zırhları satın alamaya gücü yeten her genç falanksın içinde etkili biçimde savaşabilmek için gereken becerileri ve uyum hareketlerini yapabilmek için uzunca çalışırdı. **Çeviklik, güçlülük, yüreklilik** istenen niteliklerdendi, fakat bunların yanında falanks savaş alanında saldırıya geçince kalkanlardan oluşan duvarın çökmesi için her savaşçının savaş naralarıyla başlayacak saldırı zamanını beklemeyi öğrenmesi gerekiyordu. Günümüzde bilinen **"savaş arkadaşlığı"** kavramını da bu dönemdeki savaşlarda bir ihtiyaç olarak doğmuştur. Savaşçıların kalkanları sadece sol taraflarını koruyabiliyordu. Savaşçılar sağ taraflarını koruyabilmek için yanındaki arkadaşlarının sıradaki yerini yitirmemesine bağlıydı. Ve bu orduların temelinde **eğitim, ordu disiplini ve polise sıkı sıkıya bağlılık** gelişmişti.

Yeniçağ ordularına dek, orduya alınan her yurttaş kendi silahlarını sağlamak zorundaydı. Daha doğrusu silahlarını sağlayabilecek durumda olanlar orduya alınıyordu. Donanmalar için bu biraz farklıydı. Tayfalar ve kürekçiler için böyle bir kural yoktu. Ve bu dönemde de falanksta savaşmak için donanımı yetmeyen yurttaşlar

donanmalarda askeri bir rol oynar durumda kullanıyorlardı. Diğer sitelerden Atina'da, savaş, kolonileştirme ve imparatorluk yapısına evrilme demokratikleşme ile at başı ilerliyordu. Perslerle olan **Maraton** savaşının sonuçları belli boyutlarıyla demokrasinin gelişimi için kullanışmış olsa da askeri bir oligarşiye de dönüştürülmek istenmiştir.

Uygarlığın doruk noktası, ilk çağın uygar toplumlarının arasındaki köprü ve Ege kültürünün son aşamalarından; Giritlilerde, yoğun bir bürokrasi vardı. Bürokrasi, ordu, deniz, donanma vs. bölümlere ayrılmıştı. Askerler silahlarına göre ayrılmış milislerdi. Ağır silahlı ve arabalı savaşçıların özel bir rolü vardı. Gerek savaş zamanında savaş arabalarının, gerekse de ordunun bir yerden başka bir yere gidişini kolaylaştıracak, yolların yapılması önemli bir gelişmeydi.

Ege kültürünün son ve Grek kültürünün bir aşaması olan Miken uygarlığı (M.Ö 1700-1100) Aka ve Girit uygarlıklarının bir karşımıydı. Yerleşim yerleri Miken olduğu için bu uygarlığa Miken uygarlığı denildi. Bu uygarlık en fazla tarihte **Troya Savaşı** ile hatırladı. Miken kralı Agamennon tarafından birleşmiş Akalı birlikler Troya'ya karşı sefere giriştiler. Çanakkale Boğazının Anadolu yakasındaki Troya şehrinin önemi M.Ö 4000'lerden beri Mezopotamya ve Anadolu kültür değerlerinin burası üzerinden Grek yarımadası ve Balkanlara taşınmasındaki temel bir kapı olmasından gelmekteydi. Troya'nın düşmesiyle (M.Ö 1180) Anadolu'nun kapıları barbar akınlarına açılmıştır.

Greklerin özellikle Atinalıların üstünlüğü 433 yılına kadar sürer. Sitelerdeki siyasal ve sosyal çelişkileri daha da derinleştiren ve Yunan dünyasını bölüp parçalayan **Peloponez Savaşı,** Atina deniz impartorluğu ile Peloponez birliği arasında Makedonya, Trakya ve Pers devletlerinde karıştığı bir savaştır. Ve bu savaş Yunan dünyasına korkunç zararlar verir. Peloponez savaşının sonlarına doğru Makedonya yükselişi ve ünlü komutan İskender'in tarih sahnesine akışı belirlenir.

M.Ö. 336-323 yılları arasında hüküm süren **Makedonyalı İskender** ünlü filozof Aristoteles'in öğrencisiydi ve Makedonya'nın üstünlüğünü Yunan dünyasına yerleştirmeye çalışıyordu. İskender Trakya, Çanakkale, Küçük Asya'daki Yunan kentleri daha sonra Akdeniz, Fenike, Mısır ve Hindistan'a kadar fetihten fethe koştu. İskender dünyanın sınırlarını, kendi imparatorluğunun sınırları yapmayı tasarlıyordu. İskender bu amaçları doğrultusundaYunanlılarla Persleri kaynaştırıp bir doğu-batı sentezi yaratmak istedi.

Ortadoğu da İskender'le başlayan Helen Çağı yeni bir aşamadır.

M.Ö 3.yylarda Yunan devletleri arasındaki kin çok fazla yoğunlaşır. Rakip Roma'nın politikası ise, bu çelişkileri daha da arttırmak ve bunlardan çıkar sağlamaya dönüktü. M.Ö 215-168 tarihleri arasındaki yoğun savaşlarla tüm Yunanistan, Roma'nın eline geçer ve tarih ona bağlıdır artık.

Roma ve askeri disiplini...

Roma imparatorluğu insanlık tarihinde ilk büyük cumhuriyet olup, batılı anlamda modern devletin öncüsü sayılabilir. Bu büyük imparatorluk, askeri alanda da dönemin en büyük gücü olma özelliğindedir. Askeri ve siyasi ağırlık merkezleri ayrışmıştı. Siyasi merkezlerin tek başlarına Roma gibi bir imparatorluğu yenmeye gücü yetemezdi. Bu ancak örgütlenmenin fiziki gücü olan ordunun, desteği ile mümkündü. Bunun sonuçlarından hareketle siyasetçiler sınıfı karşısında özellikle Sezar ile başlayan özerk bir askeri kanadın siyaset üzerinde etki yaratmaya çalıştığı görülür. Roma'nın askeri teknik ve taktiklerinin yanında, ordu örgütlenmesi gelişkindir. **Roma'da askerlik kalıcı ve asil bir meslektir**. Örneğin İmparator Agustos döneminde, 300 bin askerden kurulan ordu 300 yıl boyunca sabit kalmıştır. Roma ordu örgütlenmesinde merkezi ve bölgesel **"lejyonları"** esas alıyordu. Ordu daha önce 2 lejyondan

oluşurken, daha sonra sayıları 4'e çıktı bunun nedeni aynı anda birkaç noktada birden hareket etme gerekliliğiydi. Lejyonlar 6200 kişiden oluşuyordu. Lejyonların yalnızca Roma vatandaşlarından olmasına dikkat ediliyordu. Ara sıra yabancıları ödüllendirmek amacıyla onları da alabiliyorlardı. Askerlikte yaş, beden gücü ve boya dikkat ediliyordu. Silahlı olma yeteneğiyle doğduğuna inanılan kırsal kesimde dünyaya gelenlere, kentlerdekinden daha fazla ayrıcalıklı yapılıyordu. Asıl savaş dağlık ve engebeli bir arazide hareketli bir düşmana karşı yapılıyordu. Bu yüzden her lejyon **"manipul"** adı verilen bağımsız hareket edebilen küçük birliklere bölünürdü. Her lejyonda bunlardan 30 tane vardı ve her biri de 100'er kişilik, ikişer bölükten oluşuyordu. Böylece lejyonlar, bağımsız hareket edebilen küçük birliklerin toplamı oluyordu ama ortak bir plana göre hareket esas alınıyordu. Savaş esnasında **manipuller** ,aralarında belli bir mesafe bırakarak **"dama tahtası"** gibi diziliyorlardı. İlk hatta yer alan **10 manipul mızraklı (hastati)** askerlerden oluşuyordu. Onların arkasındaki 2.sırada belli bir mesafeden '**savaşa alışkın askerlerden' (principes)** oluşan bir başka 10 manipul yer alıyordu. Son olarak da' **seçme ve deneyimli askerlerden' oluşan (triares)** manipuller konumlanıyordu. Bütün bu sıralar ard arda saldırıyorlar, son sıradakilerin ezici darbesi ise ilk iki hattın daha önce yarıp bitkinleştirdiği düşmanın işini bitiriyordu. **Savaşta taktikleri** buydu.

Roma İmparatorluk birliklerinin komutası, saraylarda yetiştirilmiş doğuştan subaylarca yürütülüyordu. **Orduya savaşçı kabul etmek servet ilkesine göre oluyordu.** Bir kişi toprak sahibi değilse, ancak ordunun yan hizmetlerine kabul edilebiliyordu. Süvari sınıfı da toprak sahiplerine ayrılmıştı. Bunlar aynı zamanda saygınlığı olan **şövalye** sıfatını taşıyorlardı. 4.yyda savaşlar komşu halklara karşı mal-mülk edinme çabasına dönüştü. **Senato askerleşmişti ve Roma devletinin bir çeşit sürekli genelkurmayıydı**. Her şey savaşın zorunluluklarına bağlı kılınmıştı.

Roma'da ordunun **moraline ve askeri eğitimine** büyük önem veriliyordu. İlk kent günlerinden itibaren son derece zorunlu koşullar dışında hiçbir modern ordunun kabul edemeyeceği kadar **katı askeri kurallar** geliştirmişlerdir. Disipline uymamanın askeri ödeve ihanetin sert cezaları vardı. yiğitlik ise, bütün birliklerin önünde ödüllendiriliyordu. Roma ordusunda zayıf birliklere yer yoktu. **Romalıların disiplin anlayışı; "kendilerine rağmen insanları savaştırmaktır. Disiplini olmayan hiçbir ordu, ordu adına layık değildir. disiplin bir kurumdur bir gelenektir"** şeklindeydi.

Roma ordusunda askerlik hizmetine başlarken savaşçılara **görkemli bir törenle yemin** ettiriliyordu. **Bayrağını bırakmayacağına, komutanlarının emirlerini gözü kapalı yerine getireceğine, imparatorun ve imparatorluğun güveni için hayatını vereceğine ant içiyorlardı.** Roma birliklerinin sancaklarına bağlılıktan din aracılığıyla pekiştiriliyordu. **Lejyonların başında parlayan yaldızlı kartal en kutsal saygı simgesiydi. Herhangi bir tehlike durumunda bu saygın simgeyi bırakıp gitmek, kutsal emanete karşı ihanet olarak algılanıyordu.** Gücünü bu tarz inançlardan alan davranışlar aylıkları, ikramiyeler, askerlik hizmetinin belli bir süresi sonunda verilen ödüllerle destekleniyor ve askeri yaşamın zorluklarına dayanma gücünü arttırıyordu. Öte yandan **itaatsizlik en ağır cezalarla cezalandırılıyordu**. Yüzbaşılar suçluları vurmak, generaller de ölüm cezası verebilme hakkına sahiplerdi. Roma disiplini içerisinde yetişmiş olan **"askerler ,subaylarından, düşman korkusundan daha fazla korkmalıdır"** sloganlarını akıllarından hiç çıkarmazlardı.

"Değer, bilgisiz ve deneyimsiz olduğu sürece eksik bir erdemdir" Romalılar bu gerçeğe o denli inanmışlardı ki kendi dillerinde bir ordunun adı,alıştırma (talim) anlamında bir sözcükten gelmekteydi. Askerlik alıştırmaları disiplinin en önemli

konusuydu. Genç erkekler sürekli olarak silahlarıyla birlikte bulunuyorlardı. Soğuklar bastırınca kışlalarda, askerin talimlerine ara vermemek için uzun ve geniş kapalı yerler yapılıyordu. **Askerlere büyük bir incelikle yürüyüş, koşma, sıçrama, yüzme, ağır silah taşıma, her türlü saldırı ve savunma silahlarını kullanma, doğa koşullarına uyma ve flüt eşliğinde silahlı danslar öğretiliyordu.** Romalılar barış içerisindeyken bile savaş düzeninde bulunuyorlardı. Bir tarihçinin belirttiğine göre, onların savaş haliyle talim durumları arasındaki fark savaşta görünen kandan ibaretti. **Komutanların en yeteneklileri ve imparatorlar, askeri çalışmayı güçlendirmek ve örnek olmak amacıyla sürekli talimlerde hazır bulunuyorlardı.**

İmparatorluğun gerileme sürecinde ordu her şeyin üzerinde bir güç haline geldi. 4. ve 5. yüzyıllarda siyasi ve askeri olarak çöküşün eşiğine gelen imparatorluk **"derinliğine Savunma"** denilen savunma stratejisini benimserler. Büyük Konstantin yeni sistem, yeni bir temle ordu süvari birliklerine dayalı güçler oluşturur. **Roma askeri stratejisinin başarısı insan gücünün mantıklı ve örgütlü kullanışında yatar (ör: lejyonlar)**

Roma imparatorluğunun askeri boyutu incelenirken mücadelenin ya da gelişmelerin salt cumhuriyetin ordusunda olmadığı çelişkinin diyalektiği gereği, muhalefetin de önemli çıkışlarının olduğunu bilmek gerekiyor. Bu yüzden kölelerin en örgütlü başkaldırısı **"SPARTAKÜS**" isyanına değinmeden ,tarihi ele alışta gerçekçi bir yaklaşım sergileyemeyiz. Spartaküs'ün hareketini diğer köle ayaklanmalarından ayıran bir özellik vardı. Onunla beraber savaşacak olan gladyatörlerin hepsi silah kullanmasını çok iyi biliyorlardı. Ve tarihi ayaklanmanın ilk aşamasında, Vezüv dağında konumlanır. İsyan lideri Spartaküs'ün kendisi, Trakya kökenliydi. O da daha önce imparatorluk ordusunda savaşmış, savaş esnasında esir düşüp, köle olarak satılmıştı. Bedensel olarak çok güçlü ve akıllı bir savaşçıydı. İsyan köleler, yoksul ve özgür köylüler arasında bir çığ gibi yayılmaya başlamış ve aralarında **kadınlarında bulunduğu 7000 kişilik bir birlik** daha ilk aşamada ortaya çıkmıştı. Spartaküs ,ordusunda disipline de öneme vermeye çalışıyor, adaleti sağlamak için ganimetleri eşit dağıtmayı esas alıyor ve gereksiz talan ile yağmayı yasaklıyordu. Spartaküs'ün en önemli taktiği olan **"vur-kaç"** ordu güçlerini çözümsüz bırakıyordu. İsyancıların hedefi Alpleri aşıp Galya'ya ulaşmaktı. Fakat kölelerin ordusu imparatorluk sınırlarının çok fazla dışına çıkamadı. Ayrıca disiplini sağlayabilmek çok zordu. Spartaküs birçok kez savaştan zaferle çıkmış olmasına rağmen en son olarak Crassus ile yaptığı savaşta ölür. Ve arkadaşları da binlercesi Roma'ya giden yolda çarmıha gerilir. Spartaküs'ün hareketi yenilmiş olmasına rağmen manevi olarak büyük bir zafer etkisi yaratmıştır. En örgütlü köle isyanı olması nedeniyle egemenler üzerinde korkutucu bir baskı aracı olmuştur...

Köleci Uygarlığın Çöküşü...

Bir toplumun ve eski bir yaşamın çözülüşü, yeni yaşamın kendi gücünü hissettirmesi, eskinin bağrındaki gücü tam olarak açığa çıkarmasıyla mümkündür. Köleci uygarlığın çözülüşünün objektif koşullarına kısaca değinecek olursak şunları belirtebiliriz:

1-) Yaşamda mutlaklığın yasalarıyla sınırları çizilmiş köleci ilişkinin ve onun yarattığı sistemin aşılabilmesi, bu ilişkinin işlevsizleşmesi, köle olarak insanın verimsizleşmesi ve sistemin ihtiyacından çok fazla bir duruma gelmesiyle hız kazanır.

2-) Köleci sistem tarihte ilk defa kendi soyunu planlı, şiddet temelinde yok etmeye girişmiş ve bunu acımasız yöntemleriyle pratikleştirirken kanlı bir tarih geleneğinin mimarı olmuştur. Hiçbir zaman hayvanlar bile hemcinslerine karşı böyle

şiddet uygulamamışlardır. "Dolayısıyla siyasi ve askeri zor söylendiği gibi insanlık dışı hayvanca bir uygulama değil, tersine hayvanlık dışı, insanca en lanetli bir sınıflı toplum gerçekliği olarak, hayat bulmaktadır." (P.Ö)

3-) Köleci uygarlık Roma emperyalizmiyle siyasi ve askeri olarak en üst aşamaya ulaşmıştır. Zora dayalı yöntemler, içte ve dışta uzun bir süre denenmiştir. Fakat çözülme Roma'da çok yoğun ve şiddetli yaşanmıştır. Bu da bize şunu ispatlamıştır ki siyasi ve askeri zor, temel toplumsal sistem değişikliklerinde belirleyici olamaz. M.Ö 300'lerle sistemin Roma somutunda birçok yerinden gedikler açılmıştır. Fakat bu gediklerin sistemi derinden sarsmasının en büyük nedeni, içte yaşanan çürümedir. En sert, köleci, faşizan uygulamalarla önü alınmak istenmişse de çözülüş durmamıştır. Ve sistemin ömrünü tamamladığını yavaş yavaş göstermektedir. Bu baş aşağı gidişin öfkesiyle baskı ve şiddet uygulamaları arttırılır. Sık sık darbeler yaşanıyor ve muhalifler arenada aslanlara parçalattırılıyordu. Fakat çözülüş bir türlü durdurulamıyordu.

4-) Üç büyük tek tanrılı dinin çıkışı,

5-) Grek ve Roma köleciliğinin bağrında yeşeren felsefe devriminin köleci mantığa dayalı kurumları akıl gücü ile sarsması.

6-) Sistemi doğuran ve büyüten kurumların artık sistemin içine sığmamaya başlaması vb.

Gerileme döneminde askeri öğelerin ve ordunun önemi olağanüstü artmıştı. Çöküş döneminde de her şeyin temeline ordu oturtulmak istenmiş, fakat ordunun içinde bulunduğu durum buna imkan sağlayamamıştır. Roma geleneğinde var olan **devletin ve ordunun birbirini karşılıklı yönlendirmesi,** hükümet darbelerine ve iç savaşlara yol açmıştır. Ordular çok büyük bir nicelik güçle, kanlı savaşlara giriyorlar, fakat kazananında kaybedeninde eline çok somut değerler ve zaferler artık geçmemekteydi. Orduda yozlaşma, disiplinsizlik ve askerlerin başıbozukluğu dizginlenemez bir biçimde artıyordu. Eskiden ordunun can damarı en katı ve tavizsiz bir disiplin anlayışı iken askerlerin bireysel yaşam olanakları arttırılıyor ve kışlaya sadece talim günlerinde gitme gibi bir durum açığa çıkıyordu. Son Roma hanedanının askerliğe yönelik ilkesinin **"askerleri doyurunuz, geri kalanları boş veriniz"** olması Roma'nın temeli olan ordu gücünün, çöküşünün seslerini yükseltiyordu. Artık hükümdarlar iktidar olabilmek için muhafız birliklerini açık arttırmayla satın alıyorlardı. Eyaletler kendi generallerini imparator yapmaya çalışıyor ve iç savaşların ardı arkası kesilmiyordu. Merkezi iktidarın felce uğraması ve iktidar olmak isteyenlerin, sınır koruma birliklerinde iç savaşta kullanmak amaçlı kendileri için asker çekmeleri genel ordunun dış durumunu tehlikeye soktu. İç savaşlar ve kıtlıklarla askerler tükeniyordu. Kölelere dayanan ekonominin çöküşü; kültürel çöküş ,ve aslında askeri çözülüşte; sistemin tasfiyesini tamamlamış oluyordu.

B-) FEODAL UYGARLIK VE ORTAÇAĞDA DİN VE MEZHEP SAVAŞLARI

Feodal uygarlık ,Ortadoğu'da kültürel ortamın bir sonucu olarak doğmuş ve o koşulların da desteğiyle günümüze kadar çok etkili olmuş bir uygarlık sistemidir. Roma örneğinde görüldüğü gibi feodalizme sessiz geçiş, şiddetli kopuş ve çatışmalardan ziyade, içten içe, kendiliğinden çözülme ve evrimsel bir tarzda yükselme biçiminde gelişmiştir. Batı Roma'nın köleci düzeninden, Doğu Roma'nın Bizans feodalizmine geçiş böyle olmuştur. Feodalizm, sınıflı toplumda kölecilikten sonraki bir üst aşamayı ifade ettiği gibi ataerkil sistemin daha da ideolojik çerçeveye bürünerek kendisini kurumlaştırdığı bir dönemdir. Köleci sistemin aşırı baskıyla ve insanlık dışı

uygulamalarıyla bastırılan çıkışlar ve alçaltılan insanın, köleci sistemin devrimini tamamlayıp, yeni bir aşamaya geçme durumuna gelmesiyle, yaşam umudu artmıştır. Manevi yaşamdaki boşluk tek tanrılı dinlerle doldurulmuş, bu da devrimsel bir çıkış özelliği taşımıştır. Gelişen feodalizm, köle emeği üzerinden yapılan sömürünün yerine, **serflik** sistemini (beye bağlı yarı köle) taşımıştır. Önemli olan artık daha fazla toprak sahibi olabilme ve bu toprakta çalıştırılacak serfleri örgütleyebilmektir. Bundan dolayı ve de toprak sahibi olabilmek amacıyla birçok savaş gerçekleşmiştir. Savaşmak, feodal dönemin en önemli parçalarından biridir ve savaşların uğruna yapıldığı konu, yani "din ve toprak" artık çok güçlü bir motivasyon yaratmaktadır. Herkes savaşmak zorundadır. Bu dönemde yapılan en geniş çaplı ve büyük savaşa Haçlı Seferleri örnek olarak gösterilebilir.

Feodal döneme damgasını vuran ve yoluna çok büyük savaşların gerçekleştiği iki büyük din; **"Hıristiyanlık ve İslamiyet"tir**. Dönemin birinci büyük dini olan Hıristiyanlık, doğuda doğmuş, fakat batıda yayılmıştır. Bu da özünden boşaltılmasının en önemli nedenlerinden olmuştur. Bu dinin öncüsü İsa, Roma egemenliğinin insan zihni ve ruhu üzerindeki baskısına karşı tek tanrı inancıyla verilen cevaptır. Hıristiyanlık feodalizmin evrimci ve reformist özünü teşkil eder. Hıristiyanlıkta kilise her şeyin merkezindedir. İsa'nın ölümünden sonra kurulan kiliseler merkezi örgütlenme yeri oldu. Fakat kiliseler, çağın teknik ve bilimsel gelişimlerini dini ideolojiyi çürüteceği inancıyla, şiddetle reddetmişler ve dönemin en temel baskı aracı olan Engizisyon Mahkemeleri ile çok büyük kıyımlar gerçekleştirilmiştir. Hz. İsa'ya ve geliştirdiği felsefeye içten inanan kadının yaratıcı tüm gelenekleri şeytanla özdeş tutulmuş ve **engizisyon mahkemelerinde en çok kadınlar yargılanmıştır.** Kiliseler ve manastırlar emperyalist yayılmayı gerçekleştiren en önemli kurumlar olmuştur.

Dönemin ikinci büyük dini ve ideolojisi olan "İslamiyet" 7. Yy' ın başlarında Hz. Muhammed öncülüğünde Arabistan'da doğmuştur. Hz. Muhammed, Arap toplumunun içinde bulunduğu çelişkileri, kabileler arası çatışmaları ve toplumdaki ahlaki yozlaşmayı durduracak yeni bir ideolojik çıkış aramış ve bu temelde İslam felsefesiyle yeni bir dönemi başlatmıştır. Hz. Muhammed savaşımını ataerkil kabile toplumunu aşma amacıyla cehalete ve ataerkil kabile ideolojisine karşı ilan eder. Ve bu yükseliş, Arap kabilelerini cehennemden yani çölden kurtarma, cennete yani uygarlığa kavuşturma hayalini inandırıcı kılmaktadır. İslamiyet'in çıkış temelinde yapmayı hedeflediği ilk adım, Ortaçağ milliyetleşmesinde etkili olur. İslamiyet'te en çok iktidarda kalan Arap, Türk ve Fars kavim kökenlerinin objektif olarak günümüzde de belirleyici olan İslam uluslarından olmalarının nedeni ilk çıkış dönemindeki özellikle iktidarda da kavimlerin kendi kavimsel gelişmelerini başarıyla yerine getirmesinden kaynaklanmaktadır.

Ortadoğu'da var olan uygarlıkların son güçlü biçimi İslam çıkışı olmuştu. İslamiyet feodal bir devrim ve Ortadoğu'nun son büyük atılımıdır. İslamiyet'in sahip olduğu devrimci çizginin tarihte yükselişinin en önemli nedeni, feodal uygarlık çağının radikal devrimci bir eğilime sahip olması ve ikisinin birbirini tamamlamasıdır.

İslamiyet en başından beri askeri ve siyasi özelliklerin iç içe geçtiği bir devrim niteliğindedir. İdeolojinin siyasi olarak yayılmasında en önemli araç ,islami fetihler olmuştur. Aynı dönemde at ve kılıcın oldukça bol olması, ve içinde bulunulan çöl arazisinin **gerilla tarzı, saldırı ve savunma** için uygun bir konum teşkil etmesi İslami fetihleri hızlandırmıştır.

İslam'ın askeri seferleri düzenli ordu sistemine karşı herhangi bir başarısızlık durumunda geri çekilme ve hızla düzenlenip yeniden saldırıyı mümkün kılan gerilla

savaşı niteliğindedir. **Çöl gerillası,** düzenli orduya karşı zamana yayılmış, uzun süreli bir savaş taktiğini esas almaktadırlar. Az güçle, nicelik olarak geniş bir orduya bu tarzla yıpratıp işlevsiz bırakmak hedeflenmektedir. Bu tarzın daha ilk aşamada avantajı; düzenli orduların ağır, hantal ve parçalanmaya elverişli olması, ve herhangi bir kayıp durumunda kolay toparlanamamalarıdır. Bu direk olarak moral üstünlüğünü İslam ordularına vermektedir.

Hz. Muhammed'in kendisinin de katıldığı bazı askeri hareketler olmuştur. Bunlardan, **Bedir** (624), **Uhud** (625) ve **Hendek** (627) savaşları en önemli olanlardır. Müslümanların Uhud'da yenilmesi üzerine, Medineliler, Peygamberi Emeviler'in kuşatmasından kurtarma amaçlı savunma taktiği olarak kendin çevresine çukurlar kazarlar ve böylece Hz. Muhammed kurtulur. Bu da tarihte Hendek savaşı ,(627) olarak anılır.

Hz. Muhammed'in ölümünün ardından iç çatışmalar olmuş ve Arap fethi başlamıştır. Bu iç çatışmalar, İslam tarihinde yüzyıllar sürecek mezhep ve din savaşlarının zemini olacaktır. Suriye (636), Mısır (642), İran (651) fethedilir ve Arap fetihleri Yakın doğuyu birleştirme özelliği taşır. Fakat yüzyıllarca yürütülen mezhep savaşları bölünmüş, parçalanmış ve karmaşık bir ortam yaratır. Diğer alanların gelişimi de, bu kargaşayla durur ve İslam'ın en karanlık dönemi başlar.

Hz. Muhammed'in ölümüyle din anlayışı politik oyunlarla iç içe geçmeye başlamış ve dördüncü halife Hz. Ali'nin ardından 661 yılında Muaviye önderlikli Emevi hanedanı iktidara gelmiştir. İslamiyet'e karşı en büyük karşı devrim, Emevi Hanedanlığı adına yapılmıştır. İslamiyet'in özüne ihanet edilmiş, Kerbela savaşından sonrada İslamiyet'i, günümüze kadar lanetli bir tarih biçimine büründürecek talihsiz olaylar başlamıştır.

İslam yayılmacılığı ve kurumlaşması, Emeviler döneminde hızlanmıştır. Atlas okyanusundan Hindistan'a, kuzeyde Kafkasya, güneyde Afrika sınırına dayanılmıştır. Güçlü bir İslam imparatorluğunun dönemidir. Fakat fetih, işgal ve talan hareketlerinin çok abartılı bir düzeyde olması birçok muhalif kesimi yaratmıştır. Emeviler halkın birçok kesiminin tepkisini almışlardı. M.S 575'de Ebu Müslim önderlikli bir direniş ve birçok topluluğun da katılımıyla Emevi Hanedanlığı yıkıldı. Fakat Emevilerin yerine gelen Abbasi Hanedanlığı da Emevilerden çok farklı olmadı. Abbasilerin, isyanın önderi Ebu Müslim'in ve onun ardılları olan Hurremilerin ünlü şefi Babek'i 9.yy'da katletmesi, muhaliflerin dar gruplar tarzında tarikatlaşmasını, mezhepleşmelere ve yine mezhep savaşlarına neden olmuştur. Ve bu durumda İslamiyet ile birlikte, feodalizm de erkenden gericileşmiş ve içten içe çürümeye başlamıştır.

Feodal dönemin en önemli savaşlarından birisi de **Haçlı Seferleridir**. Uzun yıllar süren Haçlı Seferleri, görünüşte din ve mezhep savaşları olarak görünse de özünde Batının, Doğunun değerlerini kendi topraklarına taşırmak için giriştiği seferlerdir. Özünde doğu-batı kültürel değerlerinin çatışması, ayrışması sürecini başlatır. Batı kültür emperyalizmini, doğunun yaratımları üzerinde bu seferlerde uygulamaya çalışır. Batıdan gelen bu tehdidi Araplar başlangıçta fazla ciddiye almazlar, fakat daha sonra görülür ki, İspanya yarımadası, Müslümanlara karşı yeni bir savaş cephesi durumuna getirilmiştir. Müslümanlara karşı önce yağma, ardından şiddetli talanlarla, fetih seferleri geldi. Bu yönelimlerin temelinde, kilise yöneticilerinin sömürü kaynağı olacak, öbür dünyada kurtuluşu sağlayacak, **Kutsal Savaş** düşüncesi vardı. Bu duygu geliştirilmek isteniyordu. O dönemde Türklerin de yürüyüşü Bizans'ı tehlikeli bir biçimde tehdit ediyordu ve batıda, Hıristiyanlığın doğu bölümünde, korunması gerektiği düşüncesi gelişir. Ve 1095 yılında Papa III. Urbanus askerlikten anlayan tüm Hıristiyanları, Kudüs

için silah başına çağırır. Bu çağrı Latin Hıristiyanlığının birçok yerinden cevap bulur ve 200 yıldan fazla sürecek bir hareket böylece başlamış olur. 1089'da Kudüs alınır.

1. Haçlı Seferinin amacı; kutsal topraklarda vassal prenslikler oluşturma idi. Toprak beyleri ordusunun gerçekleştirdiği bu sefer Kudüs'te bir Kutsal Krallık kurmayı başarmıştı. Selçuklularla, Fatimi'ler arasındaki anlaşmazlığın büyük rol oynadığı bu sefer sırasında, Bizans da kendine düşen payı alarak Antakya krallığı üzerindeki vassallık haklarını korumuştu. Haçlılar her yere kaleler diktiler ve Müslüman halkı katliamdan geçirdiler. Fakat 1 .seferden sonra Haçlıların vassal krallıkları gerilemeye başladı.

2. Haçlı Seferi: Haçlı Kent devletlerinin birbiriyle çekişmeleri ardından 1144'te Müslümanların Edessa'yı ele geçirmeleri nedeniyle başladı. Bizans karşıtı olan bu seferde Alman ve Fransız kralları ilk defa ittifak yapmışlardı. Fakat bu seferin felaketle sonuçlanmasını engelleyemedi. Bu seferden prestij kaybeden Papalık ordu kurma, sefer düzenleme gibi işleri şövalyelere, toprak beylerine, en son da imparatora bırakmıştı.

3. Haçlı Seferi: 1178'de Selahaddin ordularının Kudüs krallığına son vermesi sonucu imparator, Friedrich, Barbarossa, Aslan yürekli Richard gibi komutanlarla yönetilen ağır zırhlı şövalye orduları ile sefere çıktı. Sefer esnasında imparator öldü. Richard ise Selahaddin ile bir anlaşma yaptı. Bu sefer yarı yarıya başarılı olarak değerlendirilebilir.

4. Haçlı Seferi : 2. Sefer de tüm prestijini yitiren Papalık, İmparator 3.Innocenti ile Mısır'ı hedef alarak, bir sefere çıkmıştı. Fransızlar da ona destek vererek, savaşa katılmışlardı. Önce Venediklilerle anlaşmaları gerekiyordu,çünkü haçlıların askerleri gemilerde forsa olarak çalışacak ve Venediğin önemli hedeflerinden bazılarını ele geçireceklerdi. Fakat bazı kışkırtmalar sonucu Venedikliler hedefi değiştirmiş dünyanın en zengin kenti Konstantinopolis'e(İstanbul) gelmişlerdi (1204) ve hemen şehir yağmalanmaya başlanmıştı. Böylece Haçlı seferlerinin geçek amacı olan doğu ve batı kiliselerinin birleştirilme hedefi hayal olmuştu. Bizanslılar şehirden Haçlıları çıkardılar, fakat Latinler geri gelip şehri yeniden ele geçirdiler ve yağmalamaya başladılar. Bizans devleti merkezi İznik'e kaçmak zorunda kaldı ve Haçlılar 1261'e kadar Konstantinopolisi terk etmediler.

5. Haclı Seferi: 1212'de bir köylü delikanlısının topladığı küçük çocuklardan oluşan Haçlı seferi binlerce kız ve oğlanın İskenderiye'de köle olarak satılmasıyla sonuçlandı.

6. Haçlı Seferi: Uzun süredir ilk defa gerçek hedefe yönelen, Haçlı davasına yürekten bağlı olan Fransız kralı 9.Luis Mısır'a yöneldi. Kral sefer esnasında esir düştü fakat fidye ile yeniden kurtarıldı. Akra kalesinin duvarlarını inşa ettirmek seferin tek başarısıydı.

7. Haçlı Seferi: Yine 9.Luis'in öncülüğünde bu kez Tunus'a yönelik oldu. Doğu-batı ayrışmasını belirleyen Hıristiyan- Müslüman çatışması derinleşti. Kutsal topraklar üzerindeki denetim, hayal olmuştu. Kral salgın hastalıktan ölür. Ordunun büyük bir bölümü dağılır ve Müslüman tüm cephelerden karşı saldırıya geçer.

Bu askeri girişimler Batının maddi bakımdan zenginleşmesine ve deniz ticaretinin gelişimine yol açtı. Haçlı seferleri, yüksek kültür ülkeleriyle ilişkiler, doğu mallarının kullanılması ve yeni tekniklerin girişine olarak sağlamıştır. Batılı aydınlara, Arap ve Yunan görüş ve düşüncelerini duyurmuştur. Haçlı seferlerinin genel çerçevesi Müslümanlara karşı savaştı. Görünüşteki hedefler, kutsal yerleri egemenlik altına alan Araplar ve Doğu dan gelen yolları ele geçiren Türkler, feodalleşme sürecinin zorluğunda kıvranan Bizans, dinsel inanç egemenliğini genişletmek ve katolik

kilisesinin bağlı olduğu feodal batı dünyasıydı. Fakat çoğu zaman katılan güçlerin çıkarları gereği hedeften oldukça uzak düşülmüş ve tüm doğuyu Müslümanlara bırakmıştı. Bu da daha sonra Avrupa'nın toplumsal gelişmesinin yönünü belirlemiştir. Sonuç itibariyle Haçlı Seferleri genellikle **başarısız seferler** haline gelmiştir. Bu seferlerin doğu dünyası ve İslamiyet üzerindeki etkileri çok yıkıcı olmuştur. İslamiyet, hoşgörülü özünden uzaklaşmıştır. "Savaşçılık" ve "cihat" kutsal görevler haline gelmiştir. Ve de "bu kutsal savaşların" Abbasi halifeliğinin çöktüğü, yani İslamiyet'in siyasal bir kriz içinde olduğu bir dönemde gelişmesi, yıkıcı etkileri pekiştirmiştir. Hıristiyanların bu fetihleri karşısında, doğuda Türkler belli örgütlenmeler içindeydi. Orta Asya'da Türk boyları eski cihat ruhunu sürdüren gaziler aracılığıyla İslamiyet'le tanışmışlardır. X. yüzyılda İslam dinini kabul eden. X. yüzyıldan itibaren karmaşık ve dağınık göçebe bir halde olan bu boyları, Cengiz Han örgütler, birleştirir ve savaştırırdı. Cengiz Han zamanında ordu, örgütlenmiştir. Ordunun komutasını üstlenen 70 kişilik koruyucu grup vardı. Silah altına alınmış erkekler **onluk, yüzlük, binlik** son olarak da **on binlik** birliklere bölünmüşlerdi. İmparatorluğun koruyucu birliği de on bine çıkarılır, bu birliği senyörlerin oğulları ve değerli özgür insanlar arasından Büyük Han seçmekteydi ve ölçü **fiziksel güç ve yiğitliktir**. İçlerinden 1000 kişi seferde ordunun öncüsü olarak '**seçme birlikte'** yer alıyordu. Askeri donanımları hafifti ve her şey, ordunun daha hareketli olabilmesi içindi. Bu hareketli savaş tarzında, etkin bir özellik yaratıyordu. **Moğol orduları**nın asker sayısı Batının şövalye birliklerinden çok daha fazlaydı. **Hafif süvari** ordunun temeliydi. Cengiz Han 1227'de ölene kadar dev bir Asya İmparatorluğu yaratmıştır.

Yine feodal dönemde Osmanlı İmparatorluğunun, askeri fetihlerle bir çığ gibi yayılma durumu olmuştur. İmparatorluğun ilk gelişim dönemlerinde dönem beyliklerinin en etkililerinden olan Osmanlı Beyliğinde önce ücretli piyade ve okçular, sonra savaşlarla esir ve kölelerin artmasıyla, diğer Müslüman beyliklerde olduğu gibi bir kişisel muhafız birliği bir, "yeni ordu" **(YENİÇERİ)** kurulur. Daha sonra ordu, Osmanlı İmparatorluğunun en temel kurumu olur. Ordunun büyük bir bölümünü diğer devletlerden alınan, devşirme usulüyle Müslüman yapılan esirler oluşturuyordu. Osmanlılar her 5 yılda bir kan vergisi alıyorlardı. Fethettikleri ülkelerdeki Hıristiyanların erkek çocuklarından %20'sini,en güzel ve güçlülerini topluyorlardı. Yetiştirdikleri bu gençleri meslekten asker olarak kullanıyorlardı. **Devşirme kurumu,** Osmanlı İmparatorluğunda bir yandan orduya destek sağlarken öte yandan idari görevli ve hizmetli yetiştiriyordu. Önemli bir kurum olan devşirmeler özel olarak eğitiliyor ve donatılıyorlardı. Evlenmeleri,herhangi bir meslek yada ticarete başvurmaları yasaktı. Büyük vezirler,komutanlar,çoğu kez Müslümanlığı kabul etmiş kullardı. 48 büyük vezirden,yalnız 12 si Müslüman çocuğuydu. Böylece I. Mehmet zamanından başlayarak yeniçeriler, bir piyade sınıfı oluşturmuşlardı. Ateşli silahların yayılmasıyla **yeniçeri piyadesin**in önemi de o oranda artar. Piyadenin bakımı ve gözetimi doğrudan hükümdara bağlıydı. **Süvarilerin** yani **sipahilerin** bakımı ise, kendilerine verilen toprak parçasının gelirlerini toplama hakkıyla sağlanıyordu. **Tımar** denilen bu sistem miras yolu ile geçmiyordu ve tımarlıya hiçbir zaman devlet denetimin dışındaki bir otoriteyi vermiyordu. Yüksek rütbeli askerlere dağıtılan en geniş tımar ise ancak 20 kadar insanın hizmetini sağlayabiliyordu. Bütün bu kişiler doğrudan doğruya devlete bağlıydı (Tımar sistemi, askerliği ücret karşılığı yapılan bir iş olmaktan çıkarmış, köylülerin kendi topraklarını savunması halini almıştı. Bu sistemde askerler kendi topraklarından geçindiğinden onlara çok düşük bir geçim ücreti ödemek mümkün oluyordu. (Bu dönemde ordu giderlerinin yarı yarıya azalmış olduğu tahmin ediliyor)

Yeniçeriler Osmanlı İmparatorluğunun her zaman temel askeri gücü olmuş fakat sürekli isyan etmeleri, kazan kaldırmaları ise askeri sorunu getiren yine Yeniçeriler olmuştur.

Ve Osmanlı tarihinde tımar sahipleri ve Osmanlı Devleti arasında birçok çelişki hatta savaş düzeyine varan hareketlilikler yaşanmıştır.

Osmanlıların savaş düzenine göre sağ kanatta Anadolu süvari ve Azapları ,sol kanatta Avrupa yakası Azapları,merkez de **'alaybozan**' denen,fitilli tüfekle donanmış Araplar ve develerin koruduğu Yeniçeriler yer alırdı. Şiddetli bir topçu ve tüfek atışı düşmanı bölüyor. Uygun bir anda bir yükleniş bozgunu sağlıyordu.

Avrupa'daki köylü isyanlarından oldukça farklı karakter taşıyan Osmanlı Devleti'nin kırsal, toplumsal hareketleri bu dönemde oldukça yoğun yaşanmıştır. Celali isyanları denen bu hareketlerin birinci nedeni egemenlerin kendi aralarındaki çelişkiler olsa da ikinci ve esas nedeni o dönemde doğrudan üretici kesimleri kapsayan ekonomik krizdir. Osmanlı'da savaşların yavaşlaması sonra da durması devletin kendi iç kaynaklarına daha fazla yönelimi hızlandırmıştır. Taşra ordusuna olan ihtiyaç azalmış ve merkez toprakların gelirlerini doğrudan kendi eline geçirmek isteyince Osmanlı merkezi ve tımar sahipleri arasında tımar gelirlerine dayanan bir savaş ortaya çıkmıştır. Osmanlı için tımarlı sipahiyi tasfiye sürecidir.

Avrupa'da ortaya çıkan köylü ayaklanmalarının en önemli nedeni ise feodal ekonominin çözülme sürecidir. Köylüler kendilerine dayatılan vergi sistemine ve feodal yükümlülüklere karşı geliştirilen en büyük harekettir. Osmanlıda ki tımar sisteminin sonuçlarının bir benzeri, feodal dönemin sonlarına doğru başta Fransız ve İngiltere olma üzere tüm Avrupa'da yaşanıyordu. Askeri birlikleri savaş sanatının yenilikleri gereği uyarlamak ve harekete geçirmek için harcanan çabalar sonuçsuz duruma geliyordu. Feodal hizmet karşılığı ödense de asker ve disiplini yeterince sağlayamıyordu. Askerlik paraya bağlanmıştı,kim en çok para verirse , onun yararına savaşıyordu. Düzenli ordular henüz tam gelişmemişti. Bu karmaşaya son vermek amacıyla ücretli askerlik ön plana çıkarılmıştı. Fakat hem bu askerleri disiplinli bir şekilde birlik olarak tutmak hem de onları donatmak, şatoları güçlendirmek paraya dayandığı için işler gittikçe zorlaşıyor hazine güç duruma düşüyordu. Her askeri sefer maliye sorunlarına neden oluyordu. Gelirler çok yetersiz kalmaktaydı.

Sonuçta ortaçağın bu yoğun din-mezhep-sınıf mücadelelerinin gelişim dönemlerinde savaş teknolojisinde yaşanan gelişmeler özellikle tüfeğin bulunması savaşların feodal döneme kadar var olan niteliğini de değiştirmiştir.

KÖLECİ DÖNEMDE KADIN VE ORDU

A-ŞİDDETİN VE ZORUN İLK HEDEFİ :KADIN

"Ataerkil ilkede tanrılar tanrıçalara ait olanı zorla ele geçirir. Yerinden edilen, tehlikeli, olumsuz bir varlığa, şeytana dönüşür. Ana tanrıça karalanır, küçük görülür, hakaret edilir ve kendi oğullarınca yerinden edilir. Her zaman onların mantık şatosunu tehdit eden, onlarca ölü kabul edilen,gerçekte canlı, soluk alan ve yerini almak üzere onları tehdit eden bir güç olarak."

Joseph CAMPBELL

İnsan; özgürlüğe en layık bir varlıkken, buna rağmen canlılar aleminde en derin kötülüklere maruz kalan tek canlı. İnsanoğlu canlılar alemindeki birçok canlıyı, hizmetine koşmuş, fiziksel gücünden faydalanmıştır. Fakat insanı insana köle yapan zihniyet onu ruhuyla, duygusuyla, düşüncesiyle ve en kaba anlamda fiziğiyle köleleştirmiştir. Böyle bir durumun insan üzerinde yaratacağı tahribat, en hastalıklı toplumsal yapılamaların nedeni olsa gerek. Bunu yaparken de kullandığı yöntemler şiddet ve zor olur elbette. Köleci dönem bu açıdan sadece kadın için değil diğer tüm insanlar için onursuzlaştırılmanın, benliğinden uzaklaştırılmanın ve egemenlere hizmetçiliğin ifadesidir.

Köleci dönemin açığa çıkış koşulları incelendiğinde, karşımıza o süreçte yeni bir sistemin yaratılması zorunluluğu çıkar. Çünkü neolitik dönemin yarattığı gelişmeler toplumsal yaşamda daha gelişkin örgütlenmeleri ve yeni bir sistemi dayatır. Fakat böyle bir sistemin karakteri nasıl belirlenmelidir yada illa köleci bir sistem oluşumu kaçınılmaz mıdır? Soruları önem arz eder. Bu noktada kanımızca sistemi eline geçiren kesimlerin yaşam anlayışları, karakterleri belirleyicidir. Bu gelişim insanlık açısından daha olumlu olabilecek bir biçimde gelişebilirdi. Fakat gelişmedi. Çünkü Sümerlerle beraber ataerkilliğin egemen oluşu, doğal olarak köleci döneme gidiş zemini oluşturur. Egemen olma mantığının olduğu her yerde köleleştirme olacaktır. Maddi anlamda daha gelişkin bir üretim biçimi oluşsa da insani değer açısından sonuç vahimdir. Köle ve emeği aracılığıyla üretimin muazzam artışı ise salt bir kesime hizmet eder.

Neolitik dönemden köleci döneme geçiş, anaerkillikten ataerkilliğe geçişi ifade eder. Sümerlerle beraber başlayan ve antik köleci dönemin sonlarında tamamlanan geçiş aşaması ataerkilik adına zaferle sonuçlanır. Geçiş aşaması, zor ve şiddetin en çok kadına karşı uygulandığı bir dönemdir. Bu dönemin mitolojik ve sosyal yaşamdaki dönüşümü tamamen erkek egemen sistemin lehinde gelişir.

Tarımın devrimsel bir nitelikte çarpıcı gelişmeleri getirmesi ve özellikle M.Ö. 4000'lerde tarlada saban döneminin ağırlık kazanması yeni bir üretim alanı açar. Sabanın hayvan gücüyle çalıştırılması nedeniyle çobancılığın önem kazandığı görülür. Erkeğin çobancılıkta aktifleşmesiyle kadının üretim alandaki yeri daralır. Tunç Çağının sonuna doğru ataerkil savaşçı kabilelerin göçleri ve ani baskılarıyla ataerkilliği anaerkil toplumlara hakim olmasında önemli bir rol oynar. Paleolitik avcı kültüre sahip savaşçı ataerkil kabileler olan doğuda Semitik kabileler, batı da ise Grekler, Dorlar, Keltler ve Mikenler büyük bir hızla tarım toplumlarına saldırır. Bu saldırılar karşısında savunmasız kalan anaerkil topluluklar büyük darbeler yer. Bu kabilelerin hakim olmaları toplumsal yaşam biçimini ve inançları değiştirir. Eski mitoslar kökten değiştirildi, yorumlandı. Akıncı çeteler halinde, yağmalayan ve kaçan yada köleleştirmek için talan ettikleri yerlere yerleşen bu göçebe halklar eski çağın düzenini büyük oranda değiştirir.

Erkeğin cins olarak ön plana çıkışı toplumsal yaşamın belirlenmesinde etkili olmaya başlar. Daha önceki konularımızda sistemlerin karakterlerinin, o sistemi yürütenlerin karakterleriyle yakın bağı olduğunu belirtmiştik. Kadının hakim olduğu anaerkil süreçte kadının cins olarak kendisinde varolan özellikleri topluma mal ettiği görülür. Neolitik sisteminin zihniyet ve yaşam biçimi kadının ikinci plana atılmasıyla beraber bir aşılma durumu yaşar. Bu anlamda yeni sistem erkek karakteriyle şekillenir. Anaerkilliğin insanlığın ilk sistemi oluşu, onun yaratıcısının da yoktan var etmesini zorunlu kılarken bu sürecin kazanımları üzerinde gelişen sınıflı toplumu yaratanlar geçmişin kazanımlarını kendilerine mal ederek sınıflı toplum gerçeğini ortaya çıkarırlar.

Sistemlerin birbirlerinden etkilenme boyutlarını ele aldığımızda, kendisinden öncekinden faydalanması ve etkilenmesi diyalektik gelişim yasasının bir zorunluluğudur. Fakat burada dikkati çeken konu, bu kazanımları kendisine mal ederken asıl yaratıcılarını inkar etme ve onu uygarlığın dışında bırakma gerçeğidir. Bu gerçek her şeyden önce sınıflı toplumun imarlarının cins karakterinden kaynaklanmaktadır. Egemenliğe dayanan sınıflı toplumlar da her şeyi üst sınıfın ve cinsin hizmetine koyma anlayışı ilk olarak bu alanda açığa çıkar. İnsanlık tarihinin en önemli sistemsel değişimi diyebileceğimiz bu süreçte çok zıt iki sistemin çatışmalı bir etkileşim yaşadığı kesindir. Paleolitik bireyin ve neolitik grupların ilkelerindeki çözülemez çelişkiler yaşanmaya başlar.

B- MİTOSLARA YANSIYAN ŞİDDET

Bu süreçlerin Mitos ve farklı belgelerine bakıldığında değişimin çok şiddetli olduğu görülmektedir. Yarattığı birey şekillenişi, yaşam anlayışı, zihniyet yapısıyla anaerkilliğin karşıtı olan ataerkililik sınıflı toplum gerçeğinde çok önemli niteliğe sahip bu süreci kurnazca ve akıllıca kendi lehine çevirmeyi başarır. Bunun için hem dinsel inanç alanında, hem de birçok boyutta daha ileri aşamaya geçer. Böylece yavaş yavaş cins ve sınıf ayrımını topluma benimsetir. Hak Ana düzenine erkek tarafından verilen karşılık ateş ve kılıç şiddetiyle kurulan ataerkil düzendir.

İnsan emeğinin artı ürüne, köleci ilişkiye özel mülkiyete konu edilmesi ve köleci toplumun mevcut işgücünün kaba kuvvet olması, erkek açısından önemli bir zemin olur. Toplumsal yaşamın üretim sahasından uzaklaşan kadın, bununla paralel dinsel inançların düzenlendiği alanlardan da uzaklaştırılmaya çalışılır. Köleci toplumun uzun bir kesitinde bile Tanrıçalar katında kalmaya devam edebilen kadının belirli bir düzeyde saygınlığı sürer. Özellikle Sümer dönemi biraz daha cinsleri uzlaştıran bir

politik yol izler. Daha sonraki aşama olan erkek savaşçı tanrının, tanrıçanın bedeninde yarattığı dünyada ,kadına yönelim çok acımasızdır.

Sümer döneminde erkek egemenliği ve sınıfsal egemenlik iç içe gelişir. Bu gelişmelerin tanrılar katındaki ifadesi Mitoslarda oldukça belirgin görülmektedir. Sümerlerin kurnaz tanrısı Enki ve dağ tanrıçası Ninhursag sürecinde çatışmalar olsa da uzlaşma daha öndedir. Enki daha çok yöneticilikte çıkarları doğrultusunda politik bir güç olmayı, dengeyi yaratma gücünü temsil eder.

Bu süreçte toplumsal yaşamda eve kapatılarak yaşam dışına itilen kadın gerçeği mevcuttur. Buna rağmen Tanrıça konumunda olup da etkisiz olan Tanrıçaların varlığı devam eder. Köleciliği her şeyden önce inançlar aracılığıyla doğal bir gereklilik olarak yansıtan Rahiplerin, ortaya koydukları köle ideolojisinin dayanağı, yaratılış mitolojilerinin yeni sekillenişiyle ifade edilir. Ana Tanrıça kültürüne bağlı mitolojilerin söylentileri çarpıtılır. Rahipler bu yeni biçimiyle hem toplumsal köleleşmeyi, hem de kadının köleleşmesini meşru kılarlar. Kadının doğurganlığını erkeğe mal eden mitolojilerin ortaya atılması kadın açısından önemli bir kayba neden olur. Yine cennetten kovulmayı anlatan mitolojilerin içinde gizlenmiş anlam, sınıflı toplumların bu güne kadar ki tüm gelişmelerinin ve aldığı biçimin temel iki olgusudur. Adem ve Havva'nın cennetten kovulmaları ve tanrılara hizmeti, toplumsal yaşam da bir kesimin diğer bir kesime hizmet anlayışı ve sınıflaşmayı içerir. Havva'nın ilk günahkar olması ve Adem'i baştan çıkarması da cins ayrımını içerir. Günümüze kadar da kadının yaşadığı acıların temelinde yatan görüş ta o zamanlar atılmış ve günümüze kadar katmerleşerek süre gelmiştir. Bu dönem mitoslarının hepsine şiddet ve zorun yansıdığı görülür. Özellikle Babil Mitoslarında bu şiddet iki düzenin savaşına somut olarak ortaya koyar. Marduk'un annesi Tiamat'ın safdışı bırakılmasıyla kadın en büyük darbeyi yer. Bu mitosta direk savaş anlatımları vardır. Marduk'un ilk askeri komutan olarak kazandığı zafer tanrının en iyi bilinen zaferidir. En üstte tanrılar katında böyle ifadesini bulan ataerkil saldırı toplumsal şiddet olarak alta yansır. Kadın bedeninin kullanımı, ilk fahişeleştirme bu süreçte gelişir ve üretimden uzak tutulan kadın erkeğin tatmininde önemli bir araç olmaya başlar.

Yunan mitolojisinde Marduk'un karşılığı olan Zeus'un kadın yaklaşımı daha sonra şekillenecek erkeğin prototipidir. Kadınları kandırarak yada zora başvurarak elde eden Zeus'la kanıtlanmak istenen, erkeğin her kadın üzerindeki doğal hakkıdır. Toprak Ana Gaea ve çocukları Titanlara karşı, savaşçı tanrıların çıkışı ve Zeus'un zaferi ile Marduk örneği ataerkil biçimin zorla, anaerkil biçime egemenliğinin göstergesidir. Marduk ve Zeus'la beraber siyaset sanatı, insanlar üzerinde güç kazanma sanatı olmaya başlar. Titanların ve Tiamat'ın mücadelesi ise anaerkil düzenin mücadelesidir. Bu konuda en önemli örnek Prometeus'un mücadelesi olarak mitoslara yansır. Prometeus Titan soyundandır ve Zeus karşısında anaerkil düzenin temsilidir. Savaşların ve kadınlara egemen olmanın zaferini kazanan Marduk ve Zeus aynı ölçüde orduların Rabbi Yehova ile benzeşir.

Yunanlıların tanrısı Zeus'un, ataerkil yolda ilerlemesi gerektiğinden sayısız yöntemlere başvurduğu görülür. Evlilikler yoluyla ilk saldırılarına başlar. Bu anlamda ilk kurban aklın ve zekanın temsili olan doğruluğun ve bilgeliğin efendisi Metis'tır. Bu Tanrıça kılık değiştirme sanatını bilen ve çok akıllı olan büyük bir tanrıçadır. Zeus onu aldatarak onunla evlenir. Sonra onu yutar. Ve Athena'yı doğurur. Athena baştan sona zırhlıdır. Doğar doğmaz savaş çığlıkları atar. Athena'nın doğuşu ifade eden bu iki mitos önemli iki değişimi içerir. Birincisi yaratılışın kadından erkeğe geçişi, ikincisi ise erkeğin kendine göre bir kadın yaratmasıdır.

Kahramanların baş tanrısı Athena'nın Zeus'tan doğması kutsal analığın işlevinin, baba tarafından ele geçirilmesidir. Kadın rahminden doğurduğu gibi, baba da beyninden doğurur. Bu gelişme ile erkek tanrının gücü ile kadına ihtiyaç duyulmadan yaratılan dünya gerçeği başlar. Artık doğuran, yaratan erkektir. Kadının gizemi kaybolmuş, önemsizleşmiştir. Var eden erkek olduğuna göre o doğal egemendir.

Athena'nın yaratılışı önemli bir nokta. Athena bir tanrıça ve kadın. Fakat o güne kadar ki kadınlara benzemez. Kadının doğal özelliklerinden oldukça uzak olan Athena heykelleri kadından çok erkeğe benzemektedir. Savaşta tutkulu, acımasız, kazanmak için her hileye başvuran, aşktan ve cinsellikten nefret eden bir tanrıçadır. Bu tanrıça kadını değil, erkeğin istediği, onayladığı kadını temsil eder. Eskisi gibi barışçıl, merhametli kadın yok olmuştur. Bu kadın erkeğin önündeki en temel engeldir. Giritte görüldüğü gibi kadın olmalıdır fakat erkek dünyasına göre, ona uygun bir kadın gereklidir. Buda Athenadır. Athena o çağın kadınlarına varolabilmelerinin tek yolunun, mesajıdır. Kadın Athena gibi olursa babasının iyi kızı olur. Yani 'erkek gibi' deyimi o sürecin bu güne yansımasıdır. Özünden boşaltılan kadını, en iyi Athena kişiliğinde ve heykellerinde görmekteyiz. Ve günümüzde artık Athena heykellerine bakmamıza gerek yoktur. Savaş çığırtkanlığı yapan, özünden boşaltılmış 21. Yy. kadınlarının büyük kısmı bu ihtiyacı karşılamaktadır. Zeus'un böyle bir kadını yaratma ihtiyacı bize mevcut kadının ataerkil düzen karşısında yoğun mücadele verdiğini göstermektedir.

Yine bu mitoslarda kadın, canavar veya şeytan ile temsil edilir. Erkek kendi başına yaratır. Eski mitosların tersi, yaratılış destanı olmuştur. Bir dişi, ancak Afrodit gibi fizikmen güzel, Hera gibi sadık, Athena gibi savaş yanlısı olursa kabul görür. Gerisi şeytan, büyücü ve benzeri yaratıklardır.

Yunan mitosları cins mücadelesini yansıtması açısından oldukça zengindir. Bu zenginlik, Yunan erkek karakterinin derinliğinden ve yarattığı çatışmalardan ileri gelir. Bu sürecin önemli bir değişimi de Apollon'un (sanat tanrısı) ortaya çıkmasıyla gerçekleşir. O güne kadar heykel ve resimlerde kaba hatlarla görülen erkek, Apollon'la tam bir kadın zerafetine ulaşır. Titan soyundan anaerkil olan dokuz Musaların içinde yetişir. Dokuz Musaların hepsi kadındır ve her biri kadının bir yeteneğini simgeler. Dokuz Musa'lar tarafından eğitilen Apollon, öğrendiklerini kadına karşı kullanarak, kadın yaratımlarını çalan bir tanrıdır. Bu mitos erkeğin, kadının yaratımlarına nasıl sahip çıktığını çok somut ortaya koyar. Apollon heykelleri aynı zamanda erkeğin, kadına ne denli öykündüğünü gösterir. Bir çok yeteneğe ve yaratıcılığa sahip olan kadına, erkeğin özenmesi şaşırtıcı olmasa gerek. Bu mitoslar ne denli değiştirilseler de bazı gerçekleri gizleyememiştir. Kadının güzelliğine,zarafetine, yeteneklerine sahip olmak isteyen erkeğin her yöntemi uyguladığını açıkça göstermektedir. Hemen hemen tüm mitolojilerde ifadesini bulan cins savaşını en yalın bir biçimde İnanna mitolojisinde görmekteyiz. Bereket ve aşk tanrıçası olan İnanna toplumsal yaşam gücünü ifade eden "Me" lerini kurnaz tanrı Enki'den alma mücadelesi verir. Bu mitolojide önemli birçok yön vardır. Birincisi bu güçlerin erkeğin eline geçtiğidir ki, geri alma mücadelesi ortaya çıkar. Erkek buna zor ve kurnazca sahip olmuştur. İkincisi burada verilen mücadelenin toplum için oluşudur. Çünkü İnanna bu tanrısal güçleri tek bir sınıftan ve cinsten alıp halka vermeyi amaçlar. Halkın tanrılara köleliğini kabul etmez. Bilgiyi halka vermeyi amaçlar. Bu onları kölelikten kurtarmayı amaçlanmaktır. Görüldüğü gibi sınıf ve cins mücadelesi bu mitosta iç içedir. Erkek ve kadını karşı karşıya getiren etken erkeğin halka egemen olma istemidir. Tıpkı Tiamat'ın, Apsunun insanları yok etmesine karşı çıkması gibi. Bir diğer nokta ise tanrısal " Me" leri geri almada kadının izlediği yoldur.

Tiamat şahsında verilen savaşımın kadın aleyhine sonuçlanması olurken, burada İnanna zor ve şiddetin karşısında özünde olmayan yöntemleri kullanmak zorunda kalır.

Köleci dönemde ki mitolojik anlatımlarda görülen, kadının tanrıçalıktan atılma çabası, çok önemli bir egemen mantığı ortaya koymaktadır. İnsanların din ve inanç sistemiyle bir arada tutulduğu bir dönemde, kadının manevi konumunun yok edilmesi amaçlanır ve bu konuda başarılı olunmuştur. Marduk veya Zeus'un savaşlar yoluyla tanrılığı ele geçirmesi, erkeğin savaş ve şiddet yoluyla toplumsal etkinliğe ulaştığını gösterir. Savaş sahasının gerekli özelliklerini taşıyan erkek, doğal olarak bu alanda güçlenir. Şiddet her tür gelişmenin tek aracı olarak meşrulaşır. Din alanında kaybedilen manevi konum, kadının sadece maddi dünyayla teması olduğu kanısını egemen kılar. Tanrı ise erkek özelliklidir. Erkek ve tanrı bir ele alınır. Bunun toplumsal ifadesi, daha trajikomik bir biçimdedir. En üstte tanrı katında olan erkek, egemen sınıfın yöneticisidir. Altta ise, sonuna kadar köleleştirilmiş erkeğin ucubeleşmiş egemenliği söz konusudur. Efendisi karşısında köle olan erkek evinde, aşiretinde köleleri karşısında efendidir. Baba soylu miras ve erkeğin özel mülkiyetin sahibi oluşu en üstten alta kadar erkeğe bir ayrıcalık verir. Baba ve koca olarak, kadın karşısında egemen olan erkek bu konumuyla, tarihsel bir yanılgının başlangıcındadır. Kadının en üst düzeyde inkarını içeren bu durum, erkek lehine düzenlenerek din vasıtasıyla meşrulaşan bir durumdur. Erkek egemenliği bu anlamda dinin kutsal temsilciliğidir. Özünde çok bariz bir üstünlüğü ifade eden bu gelişmeyle kadın, köleliğe yatırılan bir cins olarak ele alınır. Tanrıça kültürünün gerileyişi, erilliğin ilke olarak toplum ve devlet yapısında hakim olması başlar. Cins ve sınıf sömürüsünde kurumlaşma yaşanırken bu esaslar, yasalarla kalıcılaşır. Hammurabi yasaları, bu anlamda kadın açısından tükenişin doruk noktası olur. Tüm yaşamı erkeğin denetimine giren kadın içe kapanır. İki yaşam biçiminin savaşı, antik köleci dönemin kahramanlar çağı olarak bilinen süreçlerinde üst düzeye ulaşır. Yerleşik tarımcı halklar (anaerkil) ile çobanıl savaşçı halkların (ataerkil) çatışmaları uzun süreli olur. Daha sonra güçlenen savaşçı-çobanıl halkların saldırıları üst düzeye ulaşır. Tunç çağı halkının kültür ve yaşam biçimi geriler. Bu durum kadının gerilemesi anlamındadır. Halklar arası bir mücadele olarak görülse de,bu savaşlar kadın kültürü ile erkek kültürünün savaşıdır. Bu gelişmelerle beraber kadının sadece kozmolojik gerileyişi değil, kişisel ve psikolojik olarak da, işlevi sistematik olarak değersizleşir. Antik çağın kahramanlık efsanelerine de yansır. Bu efsanelerde kadın önemsiz bir nesne, erkeğin etkinliği altındadır. Miken kahramanlar çağı Agemennon, Odysseia tanrıların savaşçı oğullarının başarılarını anlatır. Artık tanrıçalar çağı geride kalmıştır. Yerine savaşçı kahraman 'Tanrıoğulları' çağı başlar. Ve tanrıoğullarına elindeki kalkanıyla Tanrıça Athena yol gösterir. Batıda Dorların ve Mikenlerin akınları ile Doğuda Semitik kabilelerin saldırılarıyla ortaya çıkan olaylar önemli izler bırakır. Kabil ve Habil mitosları çöl kabileleriyle neolitik tarım kültürünün çatışmasıdır. Yine batının kahramanlık mitoslarını konu edinen Homeros'un İlyada ve Odesia'sı tam da bir Yunan egemen erkek mantığıyla işlenmiştir.

Bu mitosların konuları tamamen erkek dünyasını, erkek işi olan savaşları, överek anlatır. İlyada avcı-savaşçı Dorların, Anadolu'nun tarımcı toplumları karşısındaki zaferini anlatmaktadır. Büyük tanrı Zeus aynı Yehova gibi tercihini savaşçı-göçebe kabilelerden yana yapar. Anaerkil kültürün temsili Hektor, onun istemiyle yenilir. Odesia'da ise, erkeğin maceraları anlatılır. Buradaki kadınlar ya Sirenler gibi bir tehlike yada Penelope gibi eşine sadık, az gelişmiş bir gölgedir. Erkeklerin bu çağında eskinin bilinçli, yaşam dolu zihinleri silikleşir, sadece yeni kadını konu edilir. Öldüğü sanılan ve uzun zamandır kayıp olan, kocasını bekleyen Penelope

sadık kadın temasının örneğidir. Yüzeyde bu olan, destandaki kadın, özünde, birçok şeyi kaybeden, yaşamın öznesi olmaktan çıkan erkeğe bağımlı kadının kendisidir. Erkek ise en büyük kahramandır. Savaşlarla geçen bu dönemde **ilkel savaş araçları olan kılıç, atlı araba, oklarla** yapılır. Daha çok fiziksel gücü ve insanın gücünü esas alan savaşlardır. Ünlü **Troya** savaşını konu edinen İlyada'da bu açıkça görülür. Yunanlı Menelios'un karısı güzel Helen'in kaçırılarak Hititli Paris'e verilmesi sonucu , Hititlilere karşı geliştirilen bir savaştır. Troya'nın düşmesiyle beraber Anadolu Helenlere açılır. Bu savaşta Helen bir kadın olarak savaş nedeni - ki Yunanlılarca lanetlenir, Athena ise savaşta yol gösterici olarak rol oynar. Baştan sona savaşı yönlendiren ve belirleyen tanrıça Athena'dır. Savaşın sonunda barışı sağlayan yine O olur. Athena bu savaşta doğal olarak Dorlardan yana tavır alır. Yine Odesia'da Sirenlerin varlığından bahsedilmektedir. Bunlarda Amazonlar gibi erkek egemenliğine karşı savaş veren kadınlardır. Sirenler, deniz bakireleri olarak bilinir. Denizde pusu kurarak, erkekleri güzel sesleriyle yanlarına çekerek yok ederler. Bu biçimdeki anlatım kadınların yarattığı kültürün, bu kültürü yaşayan halklar tarafından savunulması kadar, kadınların bağımsız olarak cins örgütlülüğü biçiminde mücadele ettiğini gösterir. Antik çağ köleciliğinde Batıda kadın tamamen yönetim dışına itilmişken, Doğuda tanrı kralların eşleri olarak kraliçe biçiminde etkenliğini sürdürür. Mısır köleci uygarlığında kadının manevi bir etkisinin olduğu görülmektedir. Fakat bu toplumun alt kesimlerinde böyle olmaz. Mısır ve diğer bazı Doğu uygarlıklarında gelişen ordularda kadın yer almaz. Bu uygarlıkların mitoslarında da kadının düşüşü sistematik olarak devam eder.

Batının kahramanlık çağına denk gelen Doğunun İbrani hareketi, geliştirilen yeni din anlayışının köleliği meşru kılan yanı karşısında verdiği mücadele, direniş olarak önemli bir adımdır. Fakat bu ve buna benzer tüm hareketlerde dikkati çeken nokta Sümer mitoslarındaki kadın konumunu aynen kabul etmeleridir.

Med-Perslerle beraber başlayan Klasik köleci çağda baskılar genelde yumuşayıp kölelik, reformasyondan geçirilse de kadın köleliği devam eder. Erkek cinsi elinde gelişen egemenlik, oligarşik bir biçim alır. Batı da ise aklın ve bireyciliğin gelişimi yaşanır. İskender'in Doğu seferi ve kendini tanrı-kral olarak kabul ettirmesi ve Helen-Pers kaynaşmasıyla, gelişen yeni dönem Batı-Doğu kaynaşmasını sağlar. İskender'in Doğu seferleri sırasında tüm komutanlarını Asya kadınları ile evlendirdiği görülür. Bu durum kadının politik bir araç olarak kullanıldığını gösterir. Bu savaşlarda Makedonya ordusunun en büyük ganimeti Asyalı güzel kadınlardır. Erkek anlayışının en güzel ifadesini İskender'in şu sözlerinde bulabiliriz " Savaş ancak yeni savaşların yapılması için yapılır. Evet savaş, ölüm,öldürme hep birbirini besleyerek, yenilerini getirir. Yine İskender sürecinde Droyzen'in belirttiğine göre Med satrapı olan Atropotes savaş baltaları ve ufak kalkanlarla silahlanmış 106 kadını İskender'in karargahına getirir. Eğer bu doğruysa o süreçte kadının savaş birlikleri olduğu anlamındadır. Yine aynı yazarın kitabında Amazonların varlığından bahsedilir. Demek ki Karadeniz Amazonları İskender çağına kadar varlıklarını sürdürmüşlerdir.

Klasik köleci çağ anaerkillikten-ataerkilliğe geçişin aşılarak tamamıyla ataerkilliğe geçilen bir süreçtir. Bu süreç mitos ve anlatımlarında kadın izleri varsa da çok siliktir. Ve kesin hükmü Yehova verir. Yehova kadını lanetler ve yeni çağa ataerkilliğin damgasını vurur. Kadına ceza olarak doğum sancılarını ve erkeğe hizmeti verir. Antik çağ ataerkilliği, tanrıçaları yok edememişken eski Ahit'te tanrıçalar tamamen yok edilir. Yahudilik Adem ve Havva efsanesini temel alarak kadının inkarını derinleştirir. Tevrat'ta kadın hayvanların arasında anılmaktadır. Bu ise kadının o süreçte

düşürülme derecesini göstermektedir. Eski yaradılış destanının çarpıtılması sonucu açığa çıkan Havva imgesi tanrıçaların yok olan insan biçimidir. Kaburga efsanesi ise erkek lehine uydurulan bir olgudur. Bu efsane eskiden önceliği kadına veren Ninhursag imgesinin çevrilerek önceliği erkeğe verdiği biçimdir. Tevrat'ta ilgi çekici bir nokta da yılan imgesinin kullanımı ve Yehova'nın yılan biçiminde tanımıdır. Yılan-kadın, bağı düşünüldüğünde bunun da anaerkil inanç sisteminin bir izi olduğu söylenebilir. Yehova en kısa tanımlamayla bir erkek olarak, erkek şovenizmini, bir Yahudi olarak ulus şovenizmini, en üst egemen olarak sınıfsal baskıyı, bir çöl tanrısı olarak da savaş dünyasını, temsil eder. Günümüz dünyasına baktığımızda Yahudilerin en fazla şiddete maruz kalan ve en fazla da şiddet uygulayan halk olduğu görülür. Çünkü Tanrı Yehova savaşı emretmiştir.

Anaerkilliğin bin yıllarca sürdüğü Doğu'da kadın etkisi oldukça derin izler bırakır. Bu nedenle çelişkiler daha uzun süreli devam eder. Kadın tarafından var edilen bir coğrafyadan kadın özünü söküp atmak kolay olmayacaktır, elbette. Bu nedenle yönelim daha şiddetli olur. Yehova'nın acımasızlığının kaynağı bu olsa gerek. Fakat bu izler yaşamaya ve etkilemeye devam eder. Zerdüşt ve Mani öğretilerindeki dişil karakter bunun kanıtıdır.

Fakat gelişen tüm diğer dinlerden en önemli özellik ataerkil törenin korunması eğilimidir. Bu durum direkt olarak kadının konumunda belirleyici olur. Özellikle egemenliğe ve Sümerlerle başlayan köleci sisteme karşı gelişen tek tanrılı dinlerin kadın aleyhine gelişmesi çelişkili gibi görünse de, bu çelişki taşıdığı özle bağlantılıdır. Ataerkil töreleri katı bir biçimde sürdürmeye çalışan dinlerin salt erkek eliyle, mantığıyla şekillenişi ister istemez bu dinlere erkek egemen mantığın hakim olmasını getirir. Daha çok ezilenlere hitap eden bu dinlerin Yahudilik dışında diğerleri başlangıçta kadın açısından ilerici nitelikte olmalarına rağmen, dinlerin kurucularından sonra durum değişir. Bu dinleri yaymaya çalışanların eğilimleri daha fazla hakim olmaya başlar. Mevcut toplumsal değerler çerçevesinde bir yaklaşım gelişir. Özellikle Sümer mitolojilerinden yola çıkmış olmaları ve o sürecin kadın açısından öngördüğü konumu mantıken kabul etmeleri, böylesi bir yaklaşımın bir kaynağıdır. Yine bu dinlerin açığa çıktığı süreç kadın açısından gerilemenin oldukça yoğun yaşandığı bir süreçtir. Tanrıça kültü önemli oranda gerilemiş, kadın birçok anlamda toplumsal yaşamın dışına itilmiştir.

İsa'nın Hıristiyanlığı geliştirdiği süreç de böyle bir süreçtir. İsa bu dinin kurucusu olarak kadına olumlu yaklaşır. Günahkar olarak görülen kadını bu ithamdan kurtarmak ister. Yahudiliğin Havva imgesini kabul etmez fakat İsa'nın çarmıha gerilmesinden sonra Hıristiyanlığa, erkek egemenliğinin kadın yaklaşımı hakim olur. Bu anlamda havari Paulus'un sözleri ilgi çekicidir. Önce tüm insanların kadın-erkek eşit olduğunu belirten Paulus, başka bir konuşmasında " bilmenizi isterim ki, her kadının başı erkek , her erkeğin başı mesih ve her Mesih'in başı Allah'tır. Başı örtülü olarak dua eden yahut peygamberlik eden kadın başını küçük düşürür. Çünkü eğer kadın örtünmüyorsa, saçı kesilsin fakat kadına saç kesmek yahut tıraş olmak ayıp ise örtünsün. Çünkü erkek Allah'ın sureti ve izzeti olduğu için,başını örtmemelidir. Fakat kadın erkeğin izzetidir. Çünkü erkek kadından değil, fakat kadın erkek için yaratıldı."

Hıristiyanlığın kurucusu olan İsa'nın düşüncesi, bu yönlü değildir. O Museviliğin her kötülüğün kadından kaynaklı olduğu düşüncesini reddeder. Kadının düşürülmüşlüğünde erkeğin daha çok suçlu olduğu gerçeğini belirtir. Kendi yaşam gerçeğinden çıkardığı sonuçlarla daha objektif yaklaşan İsa, toplumun yozlaşmasını toplumsal bir düşürülmüşlük olarak ele alır. Böyle bir ortamda Meryem'in bakire kadın

kavramı başlangıçta fuhuşa karşı geliştirilse de, daha sonraları cinselliğin reddine dönüşür. Fanatizm düzeyine ulaşan bakirelik kavramı, cinselliğin lanetlenmesiyle, kadın bedeninin lanetlenmesi, Hıristiyanlığı Musevilikle aynı sonuca götürür. Kadın bedeninin sadece cinsel araç olarak ele alınması sonucu, madın,cinsellik gibi lanetlenmiş bir olgunun nedeni olarak görülür. Böyle bir durumda kadın yine bütün kötülüklerin kaynağı olarak görülür. Hıristiyan toplumunda bir toplumsal yargı biçiminde gelişen bu düşünceler, temelde erkeğin mantığının bu dinde daha da hakim olmasıyla bağlantılıdır.

İsa'nın doğuşunda Meryem Ana sembolü ve ona biçilen rol oldukça pasif, etkisiz bir düzeydedir. Baba-oğul-Kutsal Ruh üçlemesinde Meryem'in yeri yoktur. Meryem'le kadın önemli bir statü kaybı yaşar. Daha çok bir taşıyıcı konumundadır. Tanrının üfleyerek Meryem'in gebe kalması çocuk doğurmadaki kadın etkinliğini tamamen yok sayar, Zeus'un doğurganlığı çalma hikayesi burada biraz farklı işler. Kadın doğuran varlık olarak kalır fakat tek işlevi çocuğu rahminde taşımaktır. Böylece tanrısal güç erkeğin olur. Meryem'in bu konumu daha sonra Hıristiyan aleminde büyük çatışmalara yol açar. Bu konuyu fazla açmamakla beraber bir örnek vermek istiyoruz. Bu sürecin tartışmalarında en etkili olan Nartu'nun (Nasturilerin krucusu) görüşüne göre Meryem mesihin, yalnızca insan yönünün annesiydi. Bu görüşü şöyle ifade eder. " Ben tanrının iki veya üç aylık olduğunu söyleyemem. Evet, bakireyi Tanrıça yapmayalım." Buna rağmen özde gizlenen anlam farklıdır. Bu konuda Josef Campell'in değerlendirmesi oldukça doğruya yakındır. " Hiç bir iyi katolik İsis önünde diz çökmez. Fakat şimdi tarihsel bir kişi olan Meryem'e dogmatik olarak bağlanan her mitsel motif aynı zamanda ve kültürün gelişim döneminde ve yerinde hem Meryem'in hem İsis'in yerel görünümleri olan her şeyin anası olan Tanrıçaya bağlıdırlar. Bilinen ilk temsili MÖ 5500'e kadar giden tanrıçaya." İnkar edilemez bir gerçek var ki kadın varlığını hep sürdürerek yoluna devam eder. Meryem bu anlamda tanrıçanın en pasifleştirilmiş yönünü temsil eder.

Bakirelik kavramı ise bu esaretin güçlü bir kilididir. Namus kavramının gelişiminde de önemli bir olgu olan bakirelik kadın için özgürlüğün kısıtlanmasında bir araç haline dönüşür. Kadın bedeninin denetlenmesi ve mülkleştirilmesi bu kavramla daha da derinleşerek, yaşam kadın açısından tam bir hapishaneye dönüşür. Bir hoşgörü ve sevgi dini olan Hıristiyanlığın kadın yaklaşımının bu biçimde gelişmesi, çöl kabilelerindeki erkek egemenliği ile bağlantılıdır. Ana Tanrıça, evinde uysal, iffetli bir kadındır. Toplumsal yaşamının hiç bir alanına katılmaz. İbadet alanında yeri vardır. O da cinselliği red ve yaşamamaya bağlıdır. Hristiyanlığın gericileştiği ve egemenlerin aracı olduğu dönemlerinde hem fahişelik üst düzeye ulaşır hem de bir kadın ,çeşitli suçlamalar sonucu engizisyon da yargılanarak yakılır. Görüldüğü gibi erkeğin Sümerlerle beraber cins olarak tek elden hakimiyetini sağlamlaştırmak için ortaya attığı Adem ve Havva efsanesi yaratılış mitolojileri tüm tek tanrılı dinlerin ana kaynağı olur. Görülüyor ki ezene, egemene karşı ortaya çıkan dinler erkeğin doğal egemenliğini kabul eden bir anlayışa sahiptir. Erkeğin egemen mantığına karşı savaşımında en temel yanılgıyı ifade eden bu yaklaşım günümüze kadar devam eder. Bu yaklaşım sadece dinlerde değil, diğer ezilen ideolojilerde de hakim olur. Birbirinden birçok anlamda farklılık arz eden, özde ezilenlerin temsili olarak çıkan dinler gibi sosyalist öğretilerde bu yanılgıyı derinden yaşar. Reel sosyalizmin, egemenliği erkek karakteriyle bağdaştırması olsa da,sonuçta o mantıktan kurtulamayıp erkeğin egemen karakteriyle şekillenmesi çözülüşünün en temel etkenlerinde biridir. Din olgusunu şiddetle reddeden

reel sosyalizm, görülüyor ki sonuçta dinin toplumda kadın açısından yarattığı değer yargılarından kurtulamamıştır.

Tek tanrılı dinlerin uğradığı trajedi ile gericileşmesi, egemen sınıf, ulusların elinde bir araç haline gelmesi özelde egemen cinsin tekelinde olmasından kaynaklanır. Bu açıdan bakıldığında kadın için çok fazla farklılık yaratmadığı hatta, gericileştikçe daha da tahripkar oldukları görülür. Egemenliği sınıf, cins ve her boyutta aşamadığı için mevcut egemenliğe karşı, biçim değiştirmiş egemenlikle karşılık vermiştir. Bu ise, sürekli bir kısır döngü haline gelerek egemenlik anlayışı ve savaşlar dünyasının gelişimini hızlandırmıştır. Sistemli insan öldürme savaşlarının geliştiği, önce etnik gruplar adına, daha sonra dinler adına savaşların yürütüldüğü köleci dönemde çok büyük katliamlar yaşanır. Savaş doktrini henüz gelişmemiştir. Fakat zamanla silahların çeşitlenmesi orduların gelişimini sağlar. Bu dönemde kadın yaşam dışına itildiği için hiç bir alanda varlık göstermez. Doğal olarak orduların içinde de yer almaz. Zaten o dönem orduları en çok kadın yaratımlarını talan eden, işgal eden ordulardır. Erkek sisteminin en temel araçlarından biri olarak tarih sahnesinde ortaya çıkan orduların gelişimi, kadının daha savunmasız, etkisiz kılınmasında bir araç olarak kullanılır. Bu savaşlarda başta kadın sistemleri her yerde yıkılır ve değiştirilir, Ataerkil kimliğe bürünür. Savaş ortamında erkek egemenliği ifadesini buldukça kadın kendini ifade ettiği barış ortamından mahrum kalır. Kadının kendisini ifade edememesi egemenliği daha fazla güçlendiren bir etken olur. Ve böylece savaşlar sürekli gelişerek kendi kurumlaşmasını tek cinse dayalı bir biçimde ortaya çıkarır.

C-KÖLECİ DÖNEM ORDULARINDA KADIN

Sümerler ve Antik Çağ köleci dönemimde oturtulmak istenen yeni dünyaya karşı, kadınların mücadeleleri olmuştur. Mitoslarda Tiamat. Medusa, Sirenler, Gara ve Amazonlar bunu ifade eder. Yine köleci imparatorluklarda üst sınıf kadınları olan **Kleopatra, Semiramis, Zennubya, Haççasut** gibi kadınların direk orduların başında yer aldığı görülür. Erkek sistemine karşı direk bir savaş olmasa da kadının etkin olma çabaları bu örneklerde göze çarpar. Bu tip kadın kişilikleri kadının devlet yönetiminde akılcı, savaşta taktiksel olabileceğini göstermiştir.

Antik çağ köleci Mısır uygarlığında 22 yıl fravunluk yapan bir kadın olan Haçepsut, önemli bir örnektir. Mısır fravunu II.Tetmus'un ölümünden sonra taht mücadelesi veren Haçepsut Mittani orduları karşısında, ordusunun başında yer alır. Gösterdiği dirayet ve başarı sayesinde tahtı ele geçirir. Erkeğin, savaşı ona karşı koz olarak kullanarak taht hakkını istemesi karşısında, bu silahı en iyi bir biçimde erkeğe çevirir. Haçepsut askeri bir deha olarak Mısır tarihine geçer. Ona ait heykel ve resim kabartmalarında askeri giysiler içerisinde savaşırken betimlenir.

Antik çağ köleci dönemin son dönemlerinde Asur kraliçesi olan Semiramis, kralla beraber ülkeyi yönetir ve tüm savaşlara katılır. Kralın ölümünden sonra Semiramis tahta çıkar. Semiramis savaşta oldukça yetkindir. Hindistan'a kadar seferler düzenler. Anlatıldığına göre dünyada sadece Kyros'un geçebildiği Gedrosra çölünden ordusunu geçirir. Kendisiyle beraber ancak yirmi kişi kurtulur. Bu çölü daha sonra ancak Büyük İskender geçebilmiştir. Semiramis Asurluların savaşçı ve yayılmacı karakteri çerçevesinde hareket etse de bir kadın olarak savaşları yönetmesi, en zorlu seferlere bizzat kendisi katılarak taktiksel bir deha olduğunu göstermesi, kadının savaşta hiç de geri olmadığını ortaya koyar. Semiramis'in Hindistan seferinde yaralandığı söylenir. Semiramis savaşa zorunluluktan dolayı girmiş olabilir. Bir kadın olarak yetkin olmak, erkekler dünyasında güç olmak istemektedir. Bu dünya ise savaşı

şart kılar. Bunun yanında onun sanatçı ruhu halen, bir destan olarak halk arasında yaşamaktadır. Kralın vahşeti karşısında Asur ordusunu terbiye eder. Kralı öldürdüğü iddia edilmektedir. Bunun nedeni ise Kralın keyfi işkence ve vahşetle insanları öldürmesi karşısında ki öfkesi olarak belirtilir. Semiramis'in yaşadığı dönem, yaptıkları önemli bir özgünlüğe sahiptir. O erkekler dünyasında bir yıldız olarak parlamış fakat bu dünyanın değiştirilmesi zorluğu karşısında tahtı kendi rızasıyla oğluna bırakmıştır. O bu davranışıyla savaşı, şiddeti, zoru, erkeğe geri verir. Asur'un erkek egemen karakteri ve savaşa yansıması onunla değişmese de farklı bir zaman yaratarak kaybolur, gider.

Klasik köleci çağ döneminde Mısır da kraliçe olan Cleopatra ataerkilliğin çok güçlü olduğu Roma uygarlığının orduları karşısında Mısır ordularını fiilen yönetir. Cleopatra zeki, enerjik bir yapıya sahiptir. Ordusunu savaştırmada ortaya koyduğu taktikler hiçte küçümsenemez. Erkeğe karşı, erkek yöntemleriyle savaşması kadının özüne ters bir yaklaşımdır. Bu durum klasik dönemdeki erkek hakimiyetinin gücünü ve bunun karşısında kadının çaresizliğini ifade eder. Buna rağmen bir kadın olarak ülkesine bağlılığı, binlerce yıl anaerkilliğin hüküm sürdüğü Mısır'a olan tutkusu göze çarpar. Savaşını bunun için verir. Fakat yanlış yol ve yöntemlere başvurur. Savaşlarda ise etkili bir rol oynamıştır.

Yine klasik köleci dönemde yaşayan Zennubya diğer bir örnek olarak verilebilir. Zennubya Arap kökenli bir kadındır. O dönemde eşiyle ava giden ve avcılıkta usta olan kadınlardan biridir. Zekiliğiyle öne çıkar. Savaş süreçlerinde orduyu savaşa hazırlayıp denetler. Yönetim sahasında etkin rol oynar. Ülkesi Tedmur'un sınırlarını genişleten önemli savaşlarda direkt komuta ettiği görülür. Son olarak Roma ordusu karşısında yenilerek intihar eder. Zennubya kişiliğinde önemli olan bir yön, yurtseverliği ve gururudur. Ülkesi için sonuna kadar savaşır.

Bilinen ve bilinmeyen onlarca örnek köleci dönemde kendine bir yer bulmaya çalışır. Büyük filozof Sokrates'in en büyük öğretmeninin ve yaşamın gizini ona açanın bir kadın olduğu ifade edilir. Tıpkı Zeus'un zekasını Metis'ten aldığı gibi. Fakat bu dönemde cins örgütlülüğüyle kadın adına yapılan çıkışlar oldukça silik kalır ya da dönemine göre hiç yaşanmaz. Daha çok kendi konuları için tepki sonucu açığa çıkan kadınlar, savaşı dünyasında etkili olsalar da bu etki kadının genel konumunda değişim yaratmaz.

Kadın açısından özel ve genel ev köleliğinin yasallaşmasının yaratacağı insani değer kaybı, oldukça önemli olumsuzluklara neden olur. Kadın açısından acımasız olan köleci sistem, erkeğe karşıda çok acımasız olur. Tüm insanlık açısından en büyük kaybın başlangıcı olan bu süreç, günümüzünde temel tüm görüşlerinin asıl kaynağı olarak tarihin yüz karası, durumuna gelir. Sınıflı toplum kadını düşürürken, erkeği yüceltti mi? Diye soracak olursak cevabımızı 21. Yüzyıl insan gerçeğinde görebiliriz. Tüm bireyleri özgür iradeden uzaklaştıran ve kul-köle zihniyetini doğal bir yaşam biçimi olarak dayatan sistemin getirdikleri ve götürdükleri korkunç acıların kaynağın olur. En değme vahşetlere ve şiddete başvurarak kendini idame ettirmek isteyen köleci toplum gerçeğinde, salt bir zamanların Tanrıçaları yenilgiye uğratılmaya çalışılmaz. Yok edilmek istenen Tanrıçanın temsil ettiği tüm insanlık değerleridir. Bu değerlere karşı kılıcın şiddeti, ve egemenlerin hırsı en başta barışı yok eder. Yok etmenin ordularını kurar. Bu anlamda açığa çıkan sonuç, erkek cinsinin egemen karakteriyle şekillenen ordulardır. Ve 4000 yıllık sürecek bir kölelik, tek cinse dayalı bir yaşam gerçeği olur.

FEODAL DÖNEM ORDULARINDA KADIN

Feodalizm, köleci toplumun üretim biçiminin aşılarak, farklı bir biçime dönüşmesiyle açığa çıkan sosyal, siyasal, ekonomik alanlarda yeni bir sistemi ifade eder. Erkek egemen sistemin yarattığı sınıflı toplumun, kendisini daha kapsamlı kıldığı bu sistem, köleci toplumun bir ileri adımı olarak tanımlanabilir. Bu dönemde egemenlik daha da derinleşerek farklı biçimlerde varlığını devam ettirir. Bu sistem değişimi, genelde tüm toplumu etkilerken kadını da her boyutta etkiler. Bu etki özü gereği olumsuz olur.

Feodal sistemin ideolojik kimliği tek tanrılı dinler ideolojisidir. Bu çağ özünde Ortadoğu kültürlerinin bir ürünü olarak ortaya çıkar. Bu durum geçişin çok şiddetli ve çarpışmalı olmasını engeller. Öze dair, dönüşümde bir çelişki yaşanmaz. Feodal dönemde yaşanan şiddet olgusu, daha çok tek tanrılı din anlayışının birbiriyle, yada kendi içinden çıkan mezheplere karşı uyguladığı şiddettir. Kölecilikten feodalizme geçiş daha çok evrimsel nitelikte olur. İlişkiler bakımından köleci dönemle karşıt olmayıp, önemli noktalarda özdeştir. Sınıflaşma farklı bir biçimde gelişim gösterir. Köleci toplumun tanrı-kralları yerine monarşik yapılanmalar, derebeyler, toprak sahipleri geçer. Sınıflı toplumlarla başlayan erkek egemenliği bu çağda iktidarını daha da sağlamlaştırır. Sosyal, siyasal ve askeri yapılanmalar, erkek karakterinin en belirleyici olduğu yapılanmalardır.

Feodal dönem daha önce de vurguladığımız gibi kör şiddetin, dogmatizmin, tutuculuğun dönemi olarak kadının üzerine bir karabasan gibi çöker. O süreçteki kadının konumunu doğru değerlendirmek, bugünün kadınının duygu, düşünce ve psikolojik yapısını doğru ele alabilmemizin önemli bir adımı olacaktır. Savaşların, zorun sindirdiği, bastırdığı, kadının bilinçaltında silinmez izler bırakan bu süreç, kadının bugüne kadar ordulaşamamasının en önemli nedenlerinden biri olduğu kadar, bugün ordulaşmasının da en ciddi gerekçelerinden biridir. Bu anlamda önemli bulduğumuz bazı noktaları değerlendirme gereği duyuyoruz.

Feodalizm, yeni bir çağ olarak yarattığı zihniyet, yaşam kalıpları, ahlâki normları, feodal kurumları ile çok katı dogmatik bir özellik arz eder. İnancın bir zor aygıtına dönüştürüldüğü ve dinin aracılığıyla şiddetin çok daha rahat uygulandığı feodalizmin, en temel özelliği de bu olur. Tek tanrılı dinlere geçişle beraber eskinin insan tanrıları yavaş yavaş ortadan kalkar. İnsanın Tanrının vekili ve elçisi olması, Tanrıyla insan arasındaki yeni iletişim aracının yaratılmasıdır. Tek ve mutlak olan Tanrı her şeyin üstündedir. Onun koyduğu kurallar değişmez yasalardır. Her ne kadar köleci dönemin cezalandıran, acımasız tanrıları ölmüş, yerine merhametli Tanrı geçmişse de kölelik ve kulluk devam eder. Bu kölelik insanın insana köleliği yerine, soyut bir güce (gökyüzündeki Allah'a) kulluğuna dönüşür. İlk tek Tanrılı din olarak bilinen Yahudilikle beraber başlayan şeriat dönemi, feodal dönemde İslamiyet'le beraber topluma hakim olur. Tanrı hukuku sorgulanmaz, doğruluğuna inanılır, inanılmak zorundadır. Bu hukukun mantıksal temelleri irdelenemez. Şeriat yerel, toplumsal, belirlenmiş bir duygular sistemi yarattığından, bireysel yargı ve özgürlüğe ,karşıdır. Bunlar daha önceden belirlenmiştir. Toplum buna inanır ve uygular.

Feodal dönemin maddi zeminini açığa çıkaran üretim ilişkilerindeki değişim, tarımın tekrar öne çıkması, yeni arayışları yaratır. Kent merkezlerinden kırsala kayış yaşanır. Köleci dönemin üretim biçimi olan köle çalıştırma yerine bu defa toprakta çalıştırma amaçlı alt-üst ilişkileri belirlenir. Toprak ağası ve serf biçiminde bu durum devam eder. Köleciliğin çok kaba uygulandığı Köleci dönemde ortaya çıkan direnişler, egemen sınıfın göreli bir reformasyon ve yumuşama yaşamasını getirir. Yönetimi elinde

bulunduran erkek egemenliği bu durum karşısında yeni bir sosyal yapılanmaya ihtiyaç duyar. Kaba zor yerini, insan duygularını , inançları zor aygıtı olarak kullanma, bilinçsiz, düşünmeyen birey yaratarak, daha benimsenir bir egemenlik sistemi oluşturma politikalarına bırakır.

Dinin en üst düzeyde ideolojik kurum haline gelmesiyle düşünce dünyasının gerileyişi , dogmaların ve kadının köleleştirilmesinin kurumlaşması yaşanır. Zamanla dinlerin özünden boşaltılması ise dinsel fanatizm, bağnazlık, tekdüze düşünce sistemi toplumsal bir özellik halini alır. Feodal sistemin yarattığı zihinsel esaret bu sistemin egemen karakterinin derinliğini ele verir. Bu durumun yarattığı sonuç, toplumda zihniyet gerilemesi, despotik saplantılar ve totaliter devlet yapılarıdır. Yine, savaşların üst düzeye ulaşması, insan yaşamını her boyutta tahrip eder. Toprak elde etmek ve dini yaymak amacıyla bir çok savaş ve katliam geliştirilir. Hıristiyan dünyasının Haçlı Seferleri, İslam'ın cihat ve fetih anlayışı, yine Yahudiler'in terör yaklaşımları bu dönemin savaşlarının en önemli nedenleridir. Bu yaklaşımların özünde dünyaya egemen olma yatar. İlk çıkışında ilerici olan dinlerin egemenlik aracı haline gelmesi büyük bir tehlike yaratır. Din, Demokles'in kılıcı rolünü oynar ve nice toplumlar, insanlar dize getirilir.

Yoğun savaşların yaşandığı feodal dönemde orduların belirli bir gelişme gösterdiği görülür. Çünkü büyük ve güçlü ordulara ihtiyaç vardır. Bir yandan düzenli ordular kurulurken diğer yandan çöl kabileleri, gerilla tarzı savaşı geliştirir. Fethe dayalı merkezileşme esas alınır. Ganimet ve toprak elde etme savaşları dünyayı kasıp kavuran bir düzeye ulaşır. Bu denli şiddet ortamında gelişen farklı mezhepleşmeler de bu savaşlara girince şiddet ve zor uygulaması tüm sorunları çözmenin tek yolu olarak kullanılır. Bu biçimde üst düzeyde uygulanan şiddet toplum ve bireyin karakterini de etkiler. Birey ve toplumun özgürlüğünün sıfıra indirilmesi, katı kurallara bağlanması, düşünsel, ruhsal köleliğin derinleştirilmesi, insan arayışlarının önünde engel teşkil etmesi nedeniyle feodal normlar, yasaklar, hastalıklı bir toplum yaratır.

Feodalizm Batıda daha çabuk aşılmıştır. Kiliseye karşı gelişen özgür insan devrimi feodalizmin aşılmasını hızlandıran en önemli etkendir. Ortadoğu'nun feodal bağnazlığı ve gerileyişi karşısında Batıda yeni bir sisteme doğru gidilir. Uygarlık sistemlerinin karşı karşıya geldiği bu süreç günümüze kadar da çatışmalı bir biçimde süregelir.

İnsanlığın karanlık çağı olarak bilinen Feodal dönem kadın açısından adeta zifiri karanlıktır. İnsan olmanın tüm değerlerinden uzaklaştırılan, eski konumundan eser kalmayan kadın bir çok anlamda büyük bir gerileme yaşar. Erkeğin bu denli egemen olduğu bir toplumda din olgusu da erkek egemenliğinin hizmetine sokulur. Kadın açısından, çıkışındaki özünden uzaklaştırılıp, dogmalarla yozlaşmaya yüz tutan din olgusu, boynuna vurulan bir zincir, onurun yerle bir edilmesi,düşünsel gelişiminin daraltılması, bedeninin lanetlenmesi ve bütünüyle yaşamın potansiyel suçlusu ilan edilmesi anlamını taşır. Bir yandan namus kavramı adı altında tüm özgürlüğü kısıtlanırken, yaşamın temel öğesi olduğu halde toplumsal yaşama katılma zemini ortadan kaldırılırken, diğer yandan haremlerde cinsel meta olarak kullanılır. Bu sadece kadının değil tüm toplumun en derin çelişkisi olarak yaşanır. Bu çelişki bir çok insani değerin yok olmasını, ilişkilerdeki düşüşü de getirir. Çok büyük bir ikiyüzlülükle yaşanan ve meşrulaşan bu tür ilişkiler yaşamın baş aşağı gidişinde en önemli etken olur. Sevginin, aşkın ve cinselliğin hayvani düzeye indirgenmesi, insanlık açısından derin bir bilinç kaybı, ahlaksızlık, değersizlik anlamındadır. Kadın cinselliğinin erkeğin hizmetine sunulduğu bu dönemde, en az erkekte kadın kadar kaybediş yaşar. Egemen

üst sınıfın toplumda yarattığı iradesizleştirme yaklaşımı, en çok da bu alanda gerçekleşir.

Din olgusunun topluma empoze ettiği kadercilik kadını esir eder. Yaşam dışına itilen kadın özünden boşaltılarak farklı bir varlığa dönüştürülür. Devletin en önemli kurumu haline dönüşen aile tamamen dinin kurallarıyla şekillenir. Toplumsal şiddetin en çok yaşandığı kurum olan ailede, kadını döverek, hizaya getirmek (erkeğe göre) dinin emridir. Kadını dövmek, ona şiddet uygulamak, zor kullanmak erkeğin en doğal işidir. En erkekçe iştir. Hatta bunu yapmayan erkek yadırganır. Evlilik üst sınıfa bağlı bir konuma düşürülür. Güvensizliğin ve aldatmacanın en üst düzeyde yaşandığı aile kurumunda, kadın köleliği kurallara dayanır. Efendisi karşısında köle olan erkek, evde kölesi karşısında bir efendidir. Tüm bu hastalıklı ilişkilerin sonucunda Ortadoğu'yu çökerten bir kördüğüm ortaya çıkar. Erkekler arasında ticaret aracı olan kadın, alınıp-satılan bir metadır.

Feodal dönemin kadın açısından bu denli acımasız olması şüphesiz tek tanrılı dinlerle bağlantılıdır. Bu dinler kadın yaklaşımlarını Sümer mitoslarından ve Sümer toplumsal gerçeğinin kadın konusunda ortaya koyduğu cinsiyet ayrımından etkilenerek belirler. Din olgusunda açığa çıkan eril karakterin hakimiyeti ve dişil olan her şeyin lanetli kabul edilişi salt kadının cins olarak reddi değildir. Bu reddediş kadın karakterinde belirleyici olan ve bir sistemin açığa çıkışını getiren temel özelliklerin reddi anlamındadır. Daha önceki konularımızda Yahudilik ve Hıristiyanlığın kadın yaklaşımlarını ele aldık. Feodal dönemi resmen başlatan İslamiyet'in kadın yaklaşımı en temel noktalarda diğer tek tanrılı dinlerle aynı doğrultudadır.

Son tek tanrılı din olan İslamiyet'in çıktığı coğrafya da toplumsal yozlaşma üst boyuttadır. Tanrıça kültürü çoktan aşılmış Semitik kabilelerde erkek egemenliği hakimdir. Buna rağmen kadının etkin olduğu, yaşamda daha özgür olduğu kabilelerin varlığından da bahsedilir. Bu kabilelerin anaerkil kültür yapılarının etkileri büyük olasılıkla devam ettiğinden kadının konumu daha olumlu olabilir. Yine kadının bu konumunu tasvip etmeyen İslam adamları İslam öncesi süreci tanımlarken kadının serbestliğini bir olumsuzluk olarak yansıtırlar. Bu bile kadının bazı kabilelerde daha etkin olduğunu gösterir. Fakat bir ara süreç yaşayan göçebe Arap kabilelerindeki toplumsal düşüş ise ,üst boyuttadır. Bu kabilelerde kız çocuklarının diri diri gömülmesi, temel mantığı yansıtmaktadır. Böyle bir ortamda ortaya çıkan Muhammed kişiliği, çok yönlü tartışılan bir kişiliktir. İslam dininin peygamberi olan Muhammed, zeki, ikna gücü olan biridir. Aynı zamanda diğer dinlere ilişkin bilgilere sahiptir. Ticaretle uğraşmanın zeminini yaratmıştır. Yine ticaretle uğraşan dul bir kadın olan Hatice'yle evlenir. Hatice'ye yakınlığı onun ilk çelişkisini belirler. Hatice toplumda bağımsız ve oldukça zeki bir kadındır. Bu durum Muhammette kadınlar hakkında olumlu düşünceler yaratır. Kadının lanetlendiği ve değersizleştiği Arap kabileleri karşısında Hatice'nin duruşunun orada yarattığı çelişki, Mekke'deki yaşam tarzını sorgulamasını getirir. Kadının yüceltilmesi ihtiyacını duyar. Bu onun kadınlara ilişkin ortaya koyduğu düşünceleri de etkiler. Kız çocuklarının öldürülmesini yasaklar. Hatice Hz. Muhammed'in düşüncelerinde oldukça etkileyici olur. İslam'ın özünde her ikisinin eseri olduğu iddia edilmektedir. Tanrıça kadın kültürünün temsilini yapan Hatice, düşüncelerini Muhammed yoluyla yaşamsal kılar. Muhammed'i en fazla destekleyen,düşüncelerinin gelişiminde yönlendirici olan Hatice için Hz. Muhammed şöyle söylemektedir. "Ulu ve soylu bir insan." İslam düşünürleri Hatice için "Hiç bir dayanağı yokken ona (Muhammed) arkadaşlık etmiş olan, kimse ona inanmazken, ona

inanan, ruhsal mücadelesinde onu anlayan ve cesaretlendiren oydu. Mükemmel bir kadın,bütün inananların anasıdır."

Fakat İslam temsilcilerinin Hatice'nin rolünü tam olarak dile getirmemeleri tamamen erkek egemen mantıktan kaynaklıdır. Hz. Muhammed yaşadığı sürece göre, Hatice'ye yaklaşımıyla bir kadın devrimi yaratmıştır diyebiliriz. Ondan etkilenme boyutuyla toplumda yarattığı değişimler bu anlamda oldukça önemlidir. Fakat çok geçmeden dinin erkek egemenliğinin hizmetine sunulmasıyla kadın tekrar bir çok anlamda eski konuma düşürülür. Artık toprağa gömülmez ama dört duvar arasına hapsedilir.

İslam'da çok eşliliğin erkeğe hak olarak tanınması, cariyelik kurumunu geliştirir. Yine kadının günahkar sayılması namus, iffet kavramları, kapanmaları vb. bir çok zor aracı kadına karşı kullanılır. Mantık ve yaklaşım aynıdır. İslam'ın gericileşmesi ve bağnazlaşmasıyla baskı ve zorda derinleşir. Kadın erkeğe hizmet etmekle görevlendirilmiştir. İslamiyet'te kadının ruhsal yapısı genellikle düşük kabul edilir. Günahkarları günaha özendirmek işlevini görürler. Kadınlar tarikatlara alınmazlar. Tek değerleri günahlarından dolayı cezalandıran ruhların geçici olarak dünyaya gelmelerinde bir araç olmalarıdır. Fakat yine de bazı mezheplerin mitolojilerinde Fatma, Ali'nin karısı, Muhammed'in kızı, Hasan ve Hüseyin'in annesi, kendi babasından bile önce gelen kutsal bir varlıktır.

MÖ. 2000 ile MS. 2000 yılları arası erkek lehine gelişen siyasal iktidar, sömürünün gelişmesi en alttaki sınıfın tarihi olur. Kadın katmerli bir köleliğe mahkum edilir. Bu ona benimsetilir ve gönüllü, inanarak yaşanılan bir kölelik kadında alışkanlık haline gelir. Kader kavramının dinle insan düşüncesine hakim kılınmasıyla kadın yaşadığı konumu kader olarak kabul etmeye başlar. Allah inancının hakim olduğu bir dönemde, Allah'a inanma derecesinin, erkeğe olan hizmetiyle ölçülmesi, kadını adeta erkeğe kul yapar. Erkeğe kulluk oranında Allah'ın iyi kuludur. Böylesi ince bir tarzın erkek egemenliğine hizmeti tartışma götürmez bir gerçektir. Kadının yaşadığı bu sorunlar toplumsal ilişki ağında da ağır sorunlar yaratır. Lanetlediği kadınla yaşamak, kötülüğün simgesi olduğuna inandığı kadın karşısında sürekli bir zaaf yaşamak, erkek kişiliğinde de çarpık, bir durum ortaya çıkarır. Kadın ise kendi içinde bir parçalanmayı yaşar. Kadın-erkek ilişkilerindeki kaba yasaklayıcı mantık sonucu, toplumda hakim olan cinsel tahrik üst boyuta ulaşır. Kadının bir insan olmaktan ziyade, bir cinsel malzeme olarak ele alınması cinsler arası ilişkide kapanmaz yaralar açar. Erkek açısından kadın düşünemeyen, karar yeteneği olmayan bir varlıktır. Bu zihniyet kadını her boyutta etkiler.

Tüm bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere feodal dönemde kadın ve ordu kavramının hangi boyutlarda temas ettiği anlaşılır bir husustur. Böyle bir ortamda kadının orduda yer alıp almadığı sorusu bile oldukça gereksiz bir soru olur. Hele birde kadının özgün ordulaşmasından bahsedebilmek bir yana, nasıl olabilirdi diye düşünmek bile imkansızdır. Bu dönemde siyaset yada politika değil, ordular belirleyicidir. Zor, kaba ve gaddarcadır. Büyük feodal imparatorlukların orduları kesin sonuçları belirler. Ve son sözü ordular savaş meydanlarında söyler. Bu dönemin erkekler dünyası komploların, entrikaların, meydan savaşlarının dünyasıdır. Şüphesiz kadın bu savaşlarda yoktur. Başından beri erkek karakteriyle şekillenen ordular erkek tekelindedir. Evine hapsedilen, sokağa bile çıkamayan kadının bu alanda yer alması düşünülemez bile. O ancak orduların yarattığı tahribatların acılarına ağlayan, bağımlı olduğu erkeğin zaferlerle dönmesi için Allah'a dua eden bir varlıktır. Savaşların sonunda tecavüze uğrayan, bedeni esir alınarak ganimet haline dönüştürülen, ya da

barış anlaşmalarında ticaret aracı olarak kullanılan bölümlerde vardır. İlk ganimet odur. Askerlerin savaşlarda başarı kazanması için ödül olarak bahsedilen odur. Yenilen erkeğin faturasını ödeyen, şişlenen odur. Yenen erkeğin güdülerinin tatminsizliği sonucu çılgın egemenlik duygularına maruz kalan yine odur. Ordulara bol bol eleman doğurmak için görevlendirilmiştir. Bu nedenle erkek doğurmak için muskalar yapan, yalancı tanrılara ibadetler eden yine odur. Kız çocuğu doğurmak onun için utançtır. Hiç bilmediği, belki de bilmek istemediği nedenlerden dolayı yaşanan savaşlara anlam veremez. Erkek söylemiştir ve haklıdır. Ona düşen sonuçlarına katlanmak, onu bekleyen kadere boyun eğmektir. Tek tek istisnai kadınlar şekli olarak orduların yanında görülür. Hz. Muhammed bir savaşında Ayşe'yi yanında götürmüştür. Yine Deve olayında Ayşe ordunun yanındadır, müminlerin anası olarak varlığı etkileyici olur. Yine mistik mezhepler içinde kadınların bulunduğu görülse de bu çok nadirdir. Fakat genel anlamda kadın silik, edilgen bir konumu yaşar. Buna rağmen zulümden, zordan kurtulamaz. Çünkü erkeğin erkeğe karşı verdiği kirli savaşlarda en büyük malzeme iken, toplumda Havva'nın soyu olmak sonsuz cezaya çarptırılmıştır.

Günümüzde özellikle Ortadoğu toplumlarına baktığımızda feodal dönemin derin izlerini görmekteyiz. Halen şeriatın kanunlarına göre yaşayan kadınlar az değildir. Yine namus anlayışıyla evinden dışarı çıkamayan, erkeğin zaafları yüzünden toplumsal şiddete maruz kalan, kadınların sayısı milyonlarcadır. İnsan düşüncesinin bu denli geliştiği bilim çağında, Ortaçağın karanlıklarında kalan toplumlar, karanlık kuyudan çıkamamaktadır. Dogmatizmin,tutuculuğun en üst düzeyde yaşandığı bu toplumlarda yasaklar,cezalar şiddet,işkence,her türlü zor toplumsal bunalımı üst düzeye ulaştırmıştır. Diğer yandan aydınlanmaya doğru giden toplumlarda ise her şeye rağmen feodal dönemin izleri görülmektedir. Zihniyet olarak Orta çağın kalıntılarından kurtulamayan toplumlarda kadının bir insan olarak yaşadığı çelişkiler, arayışlar intiharlara ya da tam aksi yaşam arayışlarına yol açmaktadır. Kendi tarihini ele alan kadın bugün feodal dönemin, kendisinde yarattığı tahribatları daha iyi çözümlüyor diyebiliriz. En fazla orduların gazabına uğrayan kadın bugün dahi bu aygıtın erkeğin elinde kalmasının eşitsizliğin devamı olacağını bilmektedir. Bu nedenle tarihin bu dönemini kendi ordu örgütlemesinin önemini bir gerekçesi yapmaktadır. Yine yaşanan özgürlük mücadelelerinde yer alan kadının konumunun bir türlü değişememesi bile bu döneme dayanır. Gerek erkeğin gerek kadının sosyalist bir düşünceye sahip olsa bile bazı tabuları kıramaması, feodal değer yargılarından kurtulamamasıyla bağlantılıdır. Bu anlamda **kadın ordulaşması en çokta bu değer yargılarının, tabuların ve din olgusunun geliştirdiği kulluk ideolojisinin derin izlerinin yok edilmesi anlamını taşımaktadır**.

Feodal dönem savaşlarının en değerli ganimeti olan kadın, savaşların en büyük acısını çekendir, fakat kendini düşman karşısında korumasının her türlü imkanı elinden alındığından, erkeğe bağımlılığı daha da artar.

Feodal dönemde kadınlar ordularda yer almasa da, ordu etkinliğinden en fazla etkilenen kesim olur. Haçlı Seferleri İslam ordularının fetihleri vb. birçok savaşla el konulan bir varlık olarak cariyeleştirilir ve köleleştirilir. En temel meşru savunma hakkı kendi tabi olduklarınca elinden alınmıştır. Aslında kadına yaklaşım kadını düşmanına teslimden başka bir anlam ifade etmez. Bazı savaşlarda kadının cephane çektiği, erkeğin yedeği olarak savaşta yer aldığı görülse de, bunlar istisnalar olup genelde halk savaşlarının özgünlüğünün bir sonucudur. Bu konuda en çarpıcı örnek Şeyh Bedrettin İsyanı'nda örgütlenen askeri güçler arasında bir grup kadın müfrezenin örgütlenmesidir. Fakat yine de bu kadınlar savaşa konulmak istenmez. Bunun karşısında bu kadınların

sorumlusu olan Hacce Ana (bacıların başı) " Beylerin zamanında olduğu gibi ocak başında aş pişirerek yada beşik sallayarak sizlerin bizim yazgımızı belirlemenizi beklememizi mi istiyorsunuz? Yada içi boş kelleleriniz artık omuzlarınızın üzerinde durmaz olduğunda sizin yüzünüzden beylerin zulmüne, aşağılamalarına, tutsaklıklara yeniden katlanmamızı mı ? Hayır geçti artık bunlar. Biz bu kılıçları boşuna kuşanmadık." diyerek diretir. Ve savaşa aktif katılarak sonuçta şehit düşer. Fakat Hacce kadının söylemi kadının dramını oldukça net bir şekilde vurgulamaktadır.

ÇIĞIRINDAN ÇIKAN ŞİDDET

"Ben insanların ölümünün,evrenden gelecek bir taşın düşmesi veya bir taşın kırıp geçirmesi biçiminde değil de teknik canavarın kontrol altına alınmaması temelinde olabileceğine inanıyorum. Yani şimdiden bile geliştirilen teknik canavar doğayı yutuyor,insanı tanınmaz hale getiriyor. Ve bugün en büyük tehlike olarak karşımıza çıkıyor. Bununda feodalizmin elindeki kılıç,köleci Roma'nın elindeki balta gibi bir teknik olma durumu var, ve bu teknik, insanları çok vurdu. Şimdi insanların elinde atom bombası var,daha da gelişebilir. Ve bunlar büyük tehlike . Buna karşı bir İsa çıktı. Fakat daha sonrası köleliğe mal edildi. Muhammed çıktı,sultanlar onun adını çok kullandılar. Kapitalizm de özgürlük çığlıklarıyla ortaya çıktı,şimdi nasıl bir canavar kesildiyse teknikte tıpkı böyle oldu. Buna köklü bir insanlık savunuculuğuyla karşılık vermek gerektiği açık. Felsefemizde tekniğe tapma yok. Şöyle teknik kalkınma, böyle teknik kalkınma şeklinde bir ilerleme tutkusu da yok.

İnsanlık, üretimle doğaya yönelirken, teknik geliştirir,geliştirmelidir de. Şimdi her geliştirilenin, hatta en tehlikeli olarak geliştirilenin görülmemesi, buna karşı bir karşı koyuşun olmaması,insanlığı bitişe götürebilir. Buna özgür bir karşılık vereceğiz. Bizim anlayışımızda tekniğin bütün tehlikeli yanlarını kesin gündemleştirme, insanlığı,doğayı, yine toplumsal durumu, maneviyatı,ruhu tahrip eden hangi teknik ve ona dayalı egemenlik,ilişki,plan varsa ona bir saldırı yöneltmek durumu var. Benim kendi tarzımda bu tür yanlar vardır. Kendi felsefemde buna göre yaşamı düzenlerken, böylesi yaklaşımları en azından ruhumda mahkum ediyorum. Böyle kabul edemeyeceğim tekniğin ve olayların sonuçlarını ,onun tahribatlarını. Onun ortaya çıkardığı sonuçları mahkum ediyorum. Diğer tür gelişmeyi,bu temeldeki toplumu istemiyorum. Bu tekniğe dayalı bir gelişmeyi kabul etmiyorum. Bu da felsefi bir anlayış, önemlidir ve bu kesin güç kazanacak bir eğilimdir. Aksi halde insanlık kazanamaz, biter.

Teknolojiye kuşkuyla bakıyorum,bu da felsefi bir anlayıştır. Bana göre teknoloji kontrol altına alınmazsa,bir kanser hastalığı gibi toplumu günün birinde tahrip edebilir. Yani aşırı teknolojist değilim ve bir çok sakıncasını görüyorum. Doğanın tahribatının teknolojiyle ilişkisi vardır. Hatta bu anormal nüfus patlamasının teknolojiyle ilişkisi vardır. İlerde dünyanın bir beton yığını haline gelmesinin teknolojiyle ilişkisi olacaktır. Teknoloji artık sıradan bir bilim sorunu değil de,bir felsefi, ahlaki sorun olarak ele alınmalıdır. Bu kadar işi beceren, bu kadar azim, iradeyi gösteren tekniğinde alasına ulaşabiliriz. Biraz hor görmem, fazla güven duymamam böyle bir felsefi anlayıştan kaynaklanıyor. Aşırı tekniğe dayanarak devrim yapmak ciddi bir eksikliktir. Bir insan sadece tekniğe dayanarak ilerleme veya başarı kazanma yoluna sapmamalıdır. Buda bir felsefi anlayıştır. Teknolojisiz de bazı işlerin yapılması gerekir. İşte bunun içine inanç giriyor,irade giriyor,diğer etkileme gücü giriyor. Ve ben gücümü biraz buradan alıyorum. Bana göre insanlık ya bundan dönecektir, yada teknik tarafından yutulacaktır. Şimdi bu uygulama sorunu değil. Olası toplumsal projede veya toplum kuruluş

çabasında bu teknik sorunu kesinlikle çözebilmeliyiz. Buna ilişkin ahlaki, felsefi normlar olmalıdır. İnsanın bu yaşamsal sınırlarına tarihiyle,geleceğiyle dikkat göstermeliyiz. Yine insanın maneviyatıyla bağlantısı vardır. Manevi değerlerine, moral değerlerine kesin ilkesel düzeyde bir yaklaşım göstermeliyiz. Hiç şüphesiz insan bir maddi varlıktır ve maddeye ihtiyacı vardır. Ama onu da eğer teknikle süperleştirirsen, bu insanın sonu demektir.

Teknik meseleye de demin ki eleştiri anlamında karşıyım. Fakat tekniksiz yürümenin olamayacağının da farkındayım. Benim burada formüle etmek istediğim, teknik ile insan doğallığı arasındaki sınırı doğru tespit etmektir. Tekniksiz insan bir maymundur. Çok açık değil mi? Değneği eline alır, insanlaşma başlar. Değneği eline alıp ağaç dallarına çarptı mı yerden kopar insan. Nedir bu ? değnek tekniği ile insanlaşmaya başlamaktır. Bunu da çok açık bir biçimde ifade edebilirim. Ama diğerinde, bir gün o değneğin veya o değneğe benzer bir tekniğinde başına inip, seni yerin dibine de batırabileceğine dair endişeliyim. Olası bir toplumun inşasında, bu kadar arabanın asla bizim topluma ulaştırılmaması, beton yığınlarının bu kadar geliştirilmemesi, nüfusun bu kadar artmaması ve buna benzer bazı tedbirlere kesinlikle başından itibaren başvurulması kanısındayım. Şöyle nüfusumuz arttı, şu kadar herkesin bir arabası olsun, böyle sevdaların pek tutarlı olamayacağı kanısındayım."

(PARTİ ÖNDERLİĞİ)

1-SINIFLI TOPLUM UYGARLIĞININ DORUK NOKTASI KAPİTALİZM

Genel Giriş:

Toplumsal sistemlerin niteliğini çözümlemede maddi üretim koşulları ve bu koşullara dayalı mülkiyet ilişkileri belirleyici role sahiptir. Her toplumsal sistem içinde en belirleyici olan mülkiyet aracı, adını sisteme verir ve niteliği oluşturur. Kapitalist topluma biçim veren ona nitelik kazandıran etken ise maddi üretim alanında büyük bir artış yakalayan endüstriyel fabirka üretimidir. Bu endüstriyel gelişmeler sanayi devrimiyle doruk noktasını yaşar.

Sanayi Devrimi, toplumların düşünsel yapısını değiştiren, psikolojik yapılarını farklılaştıran, üretim tarzında değişimler yaratan kısaca her alanda bir değişimi ifade eden devrimdir. Bu da köklü bir devrim anlamını taşır. Siyasal alanda yaşanan değişimde bu kendisini gösterir. Devletin meşruiyet anlayışı temel haklar felsefesi üzerine oturtularak açılım yapılır. Bu açılımın kendisini uygulama alanındaki gelişme, mutlakiyetçi monarşinin çöküşü ve onun yerine ulus kavramına dayalı meşruti monarşi yada cumhuriyet tipi devletin ortaya çıkışıyla gösterir. Sanayi Devrimiyle her yönüyle bir inşa hareketi başlar. Ordular açısından baktığımızda da ordular bu dönemde önemli bir devrimi gerçekleştirirler. Buna **NAPOLEON'un ORDU DEVRİMLERİ'de** denir. Burada modern ordular ortaya çıkar. Klasik gelenekçi ordular Napoleon ile ilk defa bu çağda aşılır.

Ve incelediğimizde ilk defa bu süreçte düzenli bir **SAVAŞ-ORDU** teorisinin ortaya çıktığını görürüz. Bir savaş doktrini ortaya çıkar, savaş bilim olarak gelişir. İlk defa savaş teorisyenleri, bu konu üzerinde araştırma-inceleme yaparlar. Clausewitz bu dönemin açığa çıkardığı biridir. Yine orduların karakterinde önemli bir niteliksel değişim yaşanır. Ordular ilk defa bir **ULUS ORDUSU** na dönüşürler. Ordular kendi içlerinde bir sınıflandırmaya tabi tutulurlar.(Topçu süvarisi, piyadeler) Teorik ve pratik olarak baktığımızda sanayi devriminde ordularda da köklü bir değişim yaşandığını

görürüz. Ordular açısından da yaşanan adeta bir devrimdir. Sanayi devrimi savaşta birçok teknik aracın kullanımına olanaklı kılar.

ÜRETİM ARAÇLARINDAKİ DEĞİŞİM NASIL Kİ BİR ÜRETİM TARZININ DEĞİŞİMİNE YOL AÇIYORSA, SAVAŞ ARAÇLARINDAKİ TEKNOLOJİK DEĞİŞİMDE ORDULARIN NİTELİKSEL DEĞİŞİMİNE YOL AÇAR.

Sanayi devriminin bir sonucu olarak 1870'lere gelindiğinde, ordularda ve askerlik alanında büyük değişimler olur. Çeliğin bileşiminin geliştirilmesi ve yaygın olarak kullanılmaya başlanması en çok savaş sanatını değiştirir. **Makineli tüfek, uzun menzilli toplar** ülkelerin birbirlerine verebilecekleri zararı tahmin edilemeyecek ölçüde artırır. Demir yollarının sağladığı hız olanakları ve içten yanmalı motor ordu birliklerinin bir yerden ötekine gidişini hem kolaylaştırır hem de hızlandırır. Dolayısıyla ordular son derece hızlı ve hareketli, ateş gücü yüksek hale gelir. **Telsiz telefonun bulunmasıy**la da merkezden savaşacak birliklere talimatlar anında ulaştırılmaya başlanır. Tüm bu gelişmelerin bir sonucu olarak bir ordunun, belirli bir yeri işgali kolaylaşır ve hızlanır. Dolayısıyla saldırının yani ilk darbenin avantajı artmış olur. buna karşı da erken seferberlik yaşamsal bir önem kazanır.

Askerlik ve savaş alanındaki bu gelişmeler hem savaşın niteliğini değiştirir hem de yıkıcılığının artışına neden olur. Sanayi devrimiyle yaşanan gelişmelerle birlikte,orduların ele geçirdikleri güç,devletlerin birbirlerinden duydukları korkuyu artıracak, milliyetçiliği körükleyecek, uyum yerine uzlaşmazlıklar geçecektir.

Büyük iş çevreleri ve silah fabirkalarının daha çok kar için daha fazla silah üretiminde bulunmaları uluslararası rekabeti güçlendirecek ve **silahlanma yarışını** hızlandıracaktır.

Karşı tarafın silahlanmasından duyulan korku ise, milliyetçi duyguları körükleyecek ve silahlanmayı artıracak, silahlanma yeni korkular doğuracaktır. Böylece silahlanma, korku, milliyetçilik korkunç bir kısır döngü ve etki-tepki ilişkisi ile savaşı çığırından çıkan bir olgu durumuna getirecektir.

Tarih boyunca savaşlar"sınırlı savaşlar" olmuşlardır. Ta ki I. ve II. Dünya savaşı çıkana kadar. Kapitalist uygarlıkta açığa çıkan bu savaşlar ilk topyekün savaşlar olmuşlardır. Topyekün savaşlar bir ulus için ölüm-kalım savaşı anlamına gelir. 20.yy'ın iki büyük savaşını karşılaştırmalı ele alacak olursak şunu çok rahat görebiliriz ki her iki savaşın kaynağı objektif olarak Avrupa olmuştur. Ve bu kıta insanoğlunun tarihinde en çok savaşın yapıldığı ve militarizmin en güçlü olduğu kara parçasıdır.

1. Dünya savaşı aktif olarak Avrupa savaşıydı ve amacı Avrupa'nın yeniden kurulmasıydı. Belli bir düzeyde çevresel nitelikte uzantıları olsa da aynı yerde ve aynı biçimde yürütülmüştü. 1. Dünya savaşı birçok insanı savaşkan duruma getirmişti, ama sıcak savaşın genellikle ilk hedefi siviller değildi. Yani cephe ile ev birbirinden uzaktı.

Avrupa mücadelesi ile başlayan savaş II. Dünya savaşı ile birlikte, yeryüzünün globalleşmesi sonucu tüm dünyaya yayılmış bir dünya savaşı olmuştu. 1941 yılının sonunda Pirene'lerden Rusya'nın ortalarına ve Kuzey denizinden Girit'e kadar İsviçre ve İsveç dışında tüm Avrupa ülkeleri işgal altındaydı. Sürekli nitelik değiştirmişti. 1.Dünya savaşınla karşılaştırıldığında, herkes savaşın içine girmişti ve hava saldırılarında cephe ile av arasında hedef gözetilmiyordu.

1. Dünya Savaşı iki savaş arasındaki dönemin ulusal ve uluslararası politikalarını ve 2. Dünya savaşının askeri stratejisini belirlemiştir. Savaşta kullanılan silahlar ise 1. Dünya savaşının sonlarına doğru tank önem kazanmış olsa da, kitlesel piyade saldırıları sonucu belirlemiştir. 2. Dünya savaşıyla birlikte silahlar da değişmiş ve gelişmiştir.

Uçak gemileri, çıkartma araçları (GMC- Cemse) ve Jeep gibi araçların etkisi büyük olmuştur. Bu dönemden önceki tüm savaşlarda kara ve deniz yüzeyi kullanılırken 20.yy'ın iki büyük savaşı denizaltının gelişmiş olması ile tarihte ilk kez **3 boyutlu** bir hal aldı. **Kara ve deniz yüzeyi -denizaltı- kara ve deniz üstü**.

Savaşlar yalnız askeri güçleri değil, tüm ulusu, işgücünü, endüstriyi ve hatta eğitim sistemi, sanat ve edebiyatıyla tüm kültür için bir olgu biçimine dönüşmüştür. İlk elden düşünülen yenilmemek ve yenilgiye uğratmaktı. Ulusal-toplumsal çıkarlardan çok savaşların kaybedilmemesi ilk hedefti. Genç-yaşlı, kadın-erkek, çocuk herkesin katıldığı savaşlardır. Zamanla savaş politikanın bir aracı olmaktan çıkar, amaç halini alır.

Siyasal amaçlar için ölü sayısının çok yükseldiği askeri girişimlerde bulunulur. Savaş içinde çok sayıda insanın ölmesi ve maddi-manevi kayıpların yükselmesi zararları onarılamaz bir durum yaratır. Bir toplumda, hatta bireyde oldukça derin izler bırakan bu tür yıkıcı savaşların sonunda gerçekleştirilen barışın niteliği de farklı olur. Yenen de yenilen de birçok acı kayıp yaşamış, bilincinde yaralar açılmış olur ve aslında insanlık açısından her iki taraf da yenilmiştir. Savaşlar tam anlamıyla yıpratma savaşları haline gelmiştir. En önemli sonuç ise varılmak istenen amaçlar karşısında, bunlar için ödenen bedel ve ulaşılan sonuçlar arasındaki orantısızlıktır. Ödenen bedeller karşısında sonuç çok da anlam ifade etmez.

20. yüzyılda tüm sınıflı toplum güçlerinin, ezilen emekçilerin, insanlık değerlerine karşı acımasızca saldırıya geçtikleri görülür. İnsanlık değerlerini savunan sosyalizm, devrim ve ulusal kurtuluş hareketleri de bir dönemi geride bırakmışlardır. Ancak kapitalizm de artık eski kapitalizm olarak kalamaz. Eskiden kar elde etmek için bir araç olan savaşlar yeni dönemde bir engel konumuna gelir. Bir de sanayi devriminin yarattığı değerler önemli oranda yıkılır, geride kalır,aşılır. Örneğin felsefik olarak değerlendirdiğimizde sanayi devriminin yaratmış olduğu felsefe dünyaya bakış açısı artık aşılmaktadır. Neredeyse sanayi devriminin felsefesinin üzerinde kurduğu akılcılık (rasyonalizm) miladını doldurmuş durumdadır. Yine baktığımızda, üretim güçlerinde belli bir nitel gelişim yaşanır. Eskiden üretim güçlerinden, emek-sermaye çelişkisinin temel olduğundan söz edilir. Ama zamanla üretim güçlerinde gerekli bir farklılaşma, niteliksel gelişim yaşanır. Ekonomik sermayenin de ötesinde daha önemli bir faktör, bir üretim gücü olarak **"BİLGİ**" ortaya çıkar. Üretim güçlerindeki bu değişim, üretim tarzının gelişimi anlamına gelir. Yine aynı şekilde bunlarla bağlantılı üretim ilişkileri de değişir.

Sorunlar artık ulus çapını aşar, daha evrensel, büyük ölçekli sorunlar haline dönüşür. Dünya küçülüp global bir köy durumuna gelir. Kısacası bu biçimiyle dünya sorunları ortaklaşır, insanlar ortak bir noktada buluşur. Çözümlerini de ortak yaratmak durumunda kalırlar. Ordunun durumunda böylesi bir süreçte teknolojinin üretim araçlarının değişimi, gelişimi ile bağlantılıdır. Üretim araçlarında bu kadar teknolojik değişim ortaya çıktıktan sonra ordulardaki değişim nasıldır?Bunun savaşa, askeri kurumlaşmalara yansıması nasıl olur?

Askeri üstünlüğe yol açan teknik, giderek olumsuz bir etki göstermeye başlar. Sovyetler Birliğine karşı oluşturulan NATO, tarihi işlevini tamamlamış sayılır. Nükleer bombalarla kurulan dehşete dayalı denge, bir çıkmazın sonucudur. Bundan kurtulmak için düşünülen füze kalkanı sistemi çıkmazı daha da derinleştirmekten başka bir anlam ifade etmez. Askeri teknoloji ve örgütleme, sistem üzerinde yük olmaya başlar ve masraflarda artış görülür. Sistem kendi yarattığı canavarın kurbanı olmaya doğru yol alır. Bu bir bakıma sistemin kendini boşa çıkarmasıdır. Tüm bu sonuçlar sistemin

kendini yaşatma arayışlarına neden olur. Avrupa Ordusu girişimi bu çıkmazdan kurtulma arayışının sonucudur. Kapitalist dönemdeki askeri gelişmeler dünyanın fetih ve paylaşım istemi ve amacına dayanır. Daha sonraki süreçler ise, daha az silahlanmayla sözde barış ve düzeni korumayı ucuza mal etmeyi amaçlar. Dünyada yaşanan genel gelişmeler de buna uygundur. Büyük ordulara ve pahalı tekniğe dayanan sistem içindeki zıtlıklar önemli düzeyde aşılmıştır. Kapitalist ve sosyalist blok çatışması geride kalmıştır. Klasik Ulusal Kurtuluş savaşları da dönemlerini doldurmuşlardır. İçte yaşanan sınıf savaşları ise savaş dışında farklı yollarla çözümlenebilecek düzeye indirgenmiştir. 20 yy. da kapitalizmin yaşadığı değişimlerle büyük savaşlar sorunlara çözüm olabilecek konumdan çıkar. Yeniden girişilecek dünya savaşları, hem bilim ve teknik düzey hem de sermayenin kazandığı sınırsız güç nedeniyle anlamsız hatta zarar veren bir hal alır. Dolayısıyla yaşanan bu durum kapitalizmin hümanistliğinden, insana değer verme arayışından kaynaklanmaz. Bu durumun yaşanmasında kapitalizmde her şeyin temelinde olan kapitalizmin kâr yasası yine belirleyicidir. Elde edilecek olan kâr çok olduğunda, çığırından çıkan şiddet anlayışıyla zora başvurmaktan kaçınılmamıştır. Ama çıkarları tehdit edecekse ve elde edilecek olan kâr sınırlıysa sorunların çözümünde başka yollar aranır. Bu kapitalizmin pragmatizme (faydacılık) dayanan kâr yasası gereğidir.

Kapitalist toplumun üretim yapısı ve devlet kurumlaşması ülke kavramını somut kılar. Ulusal Pazar durumu, ortak dil ve tarih bilinci, ülke kavramıyla bağlantılı olduğundan sınır sorunları ciddileşir büyük savaşlara neden olur. Kâr yasası etrafında örgütlenen bir niteliğe bürünür. Daha çok toprak elde etmek, daha çok kâr anlamına geldikçe ilk başlarda hakim olan yurtseverlik militarist ve saldırgan bir duyguya dönüşerek gericileşir ve haksız savaşlara neden olur. Ülke kavramının aşırılığı aşırı şovenizmle birleşince en kanlı savaşlara yol açar. Her türlü aşırılık kendisiyle beraber zayıflıklar da taşır ve gerçekliklerden kopukluk, boşluklar aşırılığı yaratır. Dolayısıyla bu aşırılık kapitalist sistemin yaşadığı boşluklardan kaynağını alır. Bu aşırılıklar kapitalizmin çıkarlarının tersine etki göstermeye başlayınca, tersinden bir gelişmeyle yani küreselleşmeyle boşluklar doldurulmaya çalışılır. Kültürler arası etkileşimin yoğunlaşmasına bağlı olarak ortak alanlar büyümüştür (Akültürasyon süreci). Toplumlar ve toplumsal aktiviteler arasındaki fiziksel uzaklık önemli oranda azalır. Birbirini tamamlayan bu iki sürecin birleşimi dünya ölçeğinde bütünleşme yada başka bir deyişle küreselleşme olarak tanımlanabilir. Sermaye için dünya, tek bir ülke halini alır. İkinci dünya savaşı sonrasında ortaya çıkan tarihsel durum uygarlık sisteminin klasik siyaset ve devlet biçimleriyle yönetilemeyeceğini de ortaya çıkarır. Dünyamız,iki dünya savaşı, birçok iç savaş ve dıştaki klasik sömürgeci savaşlarla oldukça yıpranmıştır. İşte bilimsel teknik devrimin belirleyici rolü burada ortaya çıkar. Askeri teknolojinin geldiği düzey gelişmelere yol açmaktan ziyade insanlığı tehdit eden bir boyuta ulaşmıştır. Klasik devlet ve siyaset anlayışları neden oldukları dünya çapındaki savaşlarla çözümsüzlüklerini ispatlarken, mevcut olan askeri ve siyasi kurumlaşmaların, aşılma gereği açığa çıkmıştır. İkinci dünya savaşı sonrasında ise ortaya konulan çözüm modelleri sistemin çıkmazda olduğunu ve geçersizliğini açığa çıkarır. Ortaya konulan çözüm modelleri de günü birlik, günü kurtarma temelinde, geçici bazı çıkarların güvence altına alınmasını ifade eder ve uzun vadeli stratejik çözümler değildirler. Dolayısıyla ikinci dünya savaşından sonra, insanlık için çağın dönüşüm geçirmemesi düşünülemez. Bilimsel teknik devrimin sosyal, siyasal ve askeri sonuçları çok daha derin ve kalıcı olur. Bu devrimle ticaret kapitalizminden, sanayi kapitalizmine geçiş sağlanır. 19 yy. sonlarında elektrik enerjisi kullanılmaya başlanır, 40'larda transistörün

,buhar makinesinin icadıyla başlayarak, 70'li-80'li yıllarda gerçekleştirilen büyük teknolojik buluşların ortaya çıktığı dönemi kapsar.

Teknolojik devrim, üretim sürecini çok yönüyle değiştirir. İletişim olanakları olağanüstü bir hızla gelişir ve süreci güçlendirir, Ulusallık giderek işlevsizleşir. Bilim ve teknoloji her alanda ağırlıklı bir konuma gelir. Bu devrimle bilgi- işlem - internet süreci başlar ve çok fazla yeni ürün ortaya çıkar. Akıl ve bilginin öne çıkışı insanların bilgi edinme arayışlarını güçlendirir. Arayışlar kapitalist teknolojiyle ilişkilendirilince farklı yollardan bilgiye ulaşma, daha derin,ve farklı bilgi edinme araçları da icat edilir.

Kapitalizmle son dönemini yaşayan sınıflı toplum uygarlığı, içinde bulunduğu kaosu, gittikçe derinleşen çıkmazı ne yeni savaşlarla, büyük ordularla nede yeni bir sınıflı topluma geçişle aşılabilecek durumdadır. Sorunlara çözümü mümkün kılacak olan bilimsel teknik devrimin büyüklüğü ve bu büyüklüğün her alana uygulanması olacaktır. Bu devrimle sınırlar önemli oranda ortadan kalkar, ulusalcılık eski önemini yitirir. Bunda iletişim teknolojisinin olağanüstü bir devrimci rol oynadığı açıktır. Bilgi toplumuna doğru yönelimler artar. Bilgi ve iletişim araçları başlı başına büyük devrimsel olgular halini alırlar. İletişim araçlarıyla uygarlık odaların içine taşınır ve herkese bir tuş uzaklığındadır. Dünyanın neresinde olunursa olunsun bir tuşla tüm dünyadaki gelişimlere hakim olunur. Kısaca kapitalist sistemi doğru çözümleyebilmek, mekanik ,elektronik ve nükleer teknikle yaşanan devrimin ekonomik, sosyal ve siyasal askeri sonuçlarını ele almakla mümkündür. Bizler, "teknolojik değişim ortaya çıktıktan sonra ordulardaki değişim nasıl olmuştur' biçiminde konumuzu ele alacağız. Bu dönemde ortaya çıkan ordulara yeni ordular da denilir. Hatta nükleer çağın orduları diye de isimlendirilir. İçinde bulunduğumuz çağda nükleer savaşlar çağı olarak değerlendirilir. Ordudaki devrimsel gelişim de eski stratejilerde aşıldığından arka cephe, ön cephe kavramı kalmamıştır. Eski modern ordulardaki tarzda bir sınıflandırmaya da gerek kalmamıştır. Büyük ordulara olan gereksinim de teknolojinin gelişimiyle ortadan kalkar. Ordularda, insanların vurucu gücü değil tekniğin vurucu gücü öne çıkar. Askerlik, ordu, savaş salt bir şiddet olgusu, insan öldürme olgusu olmayı aşarak ekonomik olguya, bir sosyal psikolojik olguya dönüşür. 21 yy'ın savaşlarının doğasında belli bir niteliksel değişim durumu vardır. Bu ordularda nitelik değişimine yol açar. Ordulardaki sınıflandırma karakteri içinde, en büyük kuvvet olarak **nükleer silahlar, füzeler komutanlığı** diye inşa edilen komutanlıklardır. Bugün ordularda en stratejik noktaları onlar oluştururlar. Bundan dolayı orduların şuanda çapları küçültülür. Niceliksel daraltma, niteliksel derinlik sağlanır. Milyonluk ordular bir kaç yüz bin kişiye indirilir. Ordu çalışmaları daha nitelikli, daha az insan, daha iyi vurucu araçlarla, teknikle donatılmış insanlarla yürütülür. Bu da orduların doğasında önemli bir niteliksel değişim gösterir. Önümüzdeki yıllarda bu çok daha belirgin bir biçim kazanabilir.

Çözülüşe giden sistem bağrında, yeni bir çağ sessizcede olsa köklü ve yavaşça gelişmektedir. Yeni çağın, yeniden toplumsal örgütlenmeye, üretime, sosyal alana tümüyle hakim olması da henüz gerçekleşmemiştir. Ama teknoloji süreçle bu gücü yaratmaktadır. İlerleyen dönemde bu daha da netleşecek belirginlik kazanacaktır. Ve nitekim şu anda konjonktürel yaklaşım içinde olan herkes daha gerçekçi bir şekilde geleceğe yönelecektir. Böyle bir ordu düzenlemesine gidilerek yeni savaş stratejileri, yeni ordu stratejileri oluşturulmak durumundadır.

KAPİTALİZMLE ORTAYA ÇIKAN YENİ BİR OLGU; SOĞUK SAVAŞ.

Soğuk savaş; kapitalizmin, sermayenin, ABD ve öteki emperyalist ülkelerin, güç ve güçsüzlüklerinin, algıladıkları tehditlerin, engellerin bir bileşkesi olarak ortaya çıkan dünya çapındaki bir topyekün saldırının, uluslararası dengelerle aldığı biçimdir.

Soğuk savaşın esas amacı ise, ABD'nin kesin askeri hegemonyasının kurulması ve bu disiplin adı altında sistemin restorasyonunun gerçekleşmesi biçimindedir.

Yaşamın her alanını kapsayan , belirleyen bir militerleşme sürecidir, Her devleti, her halkı ve kurumu kendi militarist kalıbı içinde yeniden biçimlendirir. En yalın anlamıyla soğuk savaş, II. Dünya Savaşından sonra savaştan galip çıkmış iki büyük devlet ve bu devletlerin çevresinde kümelenmiş küçük devletler arasındaki anlaşmazlık ve çatışmanın, doğrudan birbirlerine karşı silah kullanmadan sürdürüldüğü belirli bir tarihsel döneme verilen addır.

Bir tanıma göre de, " soğuk savaş iki blok arasındaki ilişkilerde blokların ve üyelerin davranışlarını denetlemeye yönelik, taraflarca benimsenmiş kuralların bulunmadığı ve ilişkilerde tamamıyla güce dayanan davranışların hakim olduğu dönemdir. Soğuk savaşın kökeni ne zaman başladığı hâlâ tartışılmaktadır. Kimi " soğuk savaşın", "sıcak savaş" sonrası dönemin özel koşullarında oluştuğunu, kimi ise bu olgunun kökeninin II. Dünya savaşı içinde yattığını öne sürer.

Bugün ortadan kalktığını söylememize rağmen etkilerini halen sürdürmekte olan bu önemli olgunun daha iyi anlaşılması açısından şu unutulmamalıdır: Soğuk savaş, 50 yıllık Sovyet- Amerikan güvensizliği ve karşılıklı korku üzerinde oluşmuştur.

Soğuk savaş 1947 Martında Truman Doktrini ile başlar. Marshall planı bunun ekonomik tamamlayıcısı olur. '49'da NATO'nun kurulması ile askeri ayağı da tamamlanır. Dünya ikiye bölünür ve kutuplaşma oluşur.

Soğuk savaşın başlangıç noktası; **Truman Doktrini**!

TRUMAN DOKTRİNİ;

1947 yılından itibaren Amerika'nın dış politikasının temel anlayışı komünizme karşı açılan savaş olmuştur ve bu savaşın çıkış noktasından da Truman Doktrini vardır. '47 yılının başında Yunanistan ve Türkiye'ye askeri yardım yapmakla kalınmaz. Belirlenen politikası, Sovyet askeri tehdidi karşısında ya da bir komünist devlet tarafından desteklenen iç savaşların sürdürdüğü bütün devletlere yardım yapmak biçiminde özetlenebilir.

Truman doktrini bir yandan dünyanın iki bloğa ayrıldığını ve Sovyet - Amerikan mücadelesinin başladığını ilan eder, bir yandan da 1990'a kadar alçalıp yükselen tempolarla süren soğuk savaşın ilk adımını oluşturur.

Öte yandan Doğu Avrupa ve Balkanlardaki bölünmeyi de çok daha kesin çizgilerle ortaya koyar. Truman Doktrinin ilanından sonra ABD, bu doktrini Ortadoğu'ya genişletmek için İngiltere ile birlikte girişimlerde bulunur.

Arap devletlerinin büyük bir çoğunluğu, doktrinin genişlemesine izin vermezler. Kendilerini doğrudan bir Sovyet tehdidi altında görmezler.

MARSHALL PLANI

ABD Dışişleri Bakanı George Marshall'ın, Avrupa'nın ekonomik kalkınması ile ilgili ortaya attığı plandır. Marshall planı adı verilen bu Avrupa Kalkınma Projesi'nin ilk hazırlığı, 12 Temmuz 1947'de Paris'te toplanan 16 devletin konferansı ile başlar. Marshall Planının çağrısı, Doğu Avrupa ülkeleri ile Sovyetler Birliğini de içine almaktadır. Bu devletler katılmayı reddederler.

Truman Doktrini komünizme karşı evrensel bir saldırıyken, Marshall planı bunun ekonomik tamamlayıcısı olur.

DÜŞÜRÜLÜŞÜN DORUĞUNDAN TEKRAR AYAĞA KALKIŞ

Toplumsal sistemlerin ideolojik kimlikleri ve en belirgin karakterleri, aynı zamanda sistemlerin varoluş gerekçeleri ve teminatıdır.

Kapitalist sistemin can damarı, onu var eden ruh da bireycilik olgusudur. Zihniyet düzeyinde bilim nasıl gelişmişse, ruhsal alanda da bireycilik o kadar derin ve köklü gelişmiştir. Doğuşun gerçekleştiği ilk aşamalar da sınır tanımamaktadır.

"Kapitalist birey, toplum olgusundan intikam alma hareketidir"

Parti Önderliği

" En yüce dağlar denizden çıkmıştır, en derin acılardan doğar en derin sevinçler"

F. Nietzsche

Onbinlerce yılın aşırı bir biçimde biriktirdiği toplum ve toplumsallık olgusu içerisinde birey, göz ardı edilmiş, hatta adı emsali okunmayacak biçimde hiçleştirilmiş ve eritilmiştir. Bu yok saymaya ve bastırmaya bir tepki ve de çıkış, bireyciliğin patlaması olmuştur. Sistem çözümlemesi yapılacak ve mücadele edilecekse bireyciliğin üst düzeydeki etkisi kavranmalıdır.

Her sistem, her ideoloji dünyayı, kendi önceliklerine ve amaçlarına uygun olarak yeniden yaratır ve biçimlendirir. Ve her ideoloji kadın erkek ilişkilerini ve cinslerin toplumsal rollerini kendi amaçlarına uygun olarak düzenler. Dünyanın biçimlendirilişi kadın merkezli olmaktadır. Kadına verilen biçim ve anlam, dünyaya verilen biçim ve anlamdır. Tıpkı Judıth Plant'ın dediği gibi " Yeryüzünün, her biçimde ırzına geçilmesi, kadının ırzına geçilmesinin bir metaforu haline gelmektedir". Dünya ve kadın arasındaki ilişki oldukça diyalektik olup dünyaya verilen her zarar kadına verilen zarardır. Çünkü insanın özü kadında gizlidir. Yine Charles Fourier, kadınların özgürlüğünün bir uygarlığın yargılanması gereken denek taşı olduğunu söyler. Yani bir uygarlığın gelişmişlik düzeyi kendisinin yarattığı, biçimlendirdiği kadının gerçekliğiyle ele verir.

Kapitalist toplumda kadınlar bir yanda iş, ticaret, politika ve kültürden oluşan kamusal dünya ile öbür yanda aile, cinsellik ve ev işinden oluşan özel dünya arasında bölünür. Toplumsal bakımdan parçalanmış bir hal alırlar. Kurumsal ve kültürel düzenlemeler, uygulamalar kadının toplumda bir cins olarak ezilmesi sonucunu doğurur. Ve genel olarak bu biçimleniş erkek iktidarı anlamına gelir. Zaten ataerkil sistemin ortaya çıkıp kendini kurumlaştırması, kadının bedeniyle varolmasını getirir. Verili toplumsal cinsiyet kalıpları, oluşturulan kadınlık kalıbı kadını erkeğe, sisteme bağımlılaştırır. Kapitalist sistem denildiğinde sadece kadın emeğinin değil, aynı zamanda kadın cinselliğinin ve bedeninin, doğurganlığının denetlendiği bir sistem kastedilmektedir. Bu sistemde cinsellik olgusu temel bir amaç halini alır ve esas olarak sistem erkek çıkarlarını temel alır duruma gelir. Toplumsal yaşamdaki en önemli yenilik-gerilik-özünde cinsler arası ilişkilerde varolan güdülerin doyurulması mantığının en temel düşünce tarzı haline getirilmesi olur. Sistem temelde 3F(futbol, fuhuş, film) denilen formül üzerinden kendini şekillendirir.

Temel amacı azami kâr ve kazanç olan kapitalizm artan rekabet mücadeleleri sonucu ucuz iş gücü arayışına girer. Bundan dolayı erkeğin kol emeğiyle sınırlı kalmayarak kadın ve çocuklara el atar. Çalışma kapasitesi olan tüm kesimleri üretime katar. Bunun içerisinde kadınların üretime katılması kapitalistler için oldukça avantajlıdır. Her şeyden önce kadın, emeğinin karşılığı olan maliyeti bilmiyordur. Üretim alanına yeni girdiğinden emek gücünü daha ucuza satar. Genelde tekstil sanayi, tütün ve kâğıt sanayi kurumları ve çeşitli imalathanelerde, kumaş,boya fabirkalarında, kimyasal madde fabirkaları, şeker fabirkaları gibi ağır ve zor koşullarda çalışırlar.

Bütün emperyalist sömürgeci sistemler, kendilerini aile zeminde geliştirirler. Aile özel mülkiyetin kurumlaşmış bir parçasıdır. Kapitalizmle geniş aileden çekirdek aileye geçilir. Kadın aile içinde her türlü haktan hukuktan yoksundur. Sonuna kadar ailenin mülkü olmasının yanında kapitalizmle birlikte aynı zamanda sermayenin de mülkü olmuştur. Kadın tarihte paradan daha önce alım-satım nesnesi yapılmış ve tüm sistemlerle derinleşen sömürü kapitalist sistemde daha da boyutlanarak para-emek-kadın ilişkisi biçimimde formüle edilmiştir. Tüm ilişkiler başta evlilik olmak üzere her şey pazar alanına göre şekillenmiş ve ilişkilerin böyle bir alanda sürdürülmesi hiçbir manevi öğe, (saygı, sevgi, bağlılık) moral değer yaratmadığı gibi, tam tersine bu değerlerden hızla bir kopuşu ve köksüzlüğün derinleşmesini getirmiştir. Maddi çıkarlar, zevkler ve metaya bağımlılık, ön plana çıkar maneviyat arka planda kalır. İnsan kendi ürettiklerinin bağımlısı, kölesi durumuna gelir. Bu da aynı zamanda insanın ve toplumun kendi emeğine yabancılaşmasını doğurmuştur. Kendisinden uzaklaşarak yabancılaşan insan artık para vb. sistemin tüm belirleyenleri tarafından yönlendirilen iradesiz bir konuma gelmiştir.

Bu dönemde verilen bütün eğitim, egemen politikaya boyun eğmeye, hizmete ve sisteme karşı uysallığa yöneltir. Öyle ki bu eğitim insan için yalnızca sessiz itaatin, edilgenliğin yazgıya boyun eğmenin sürekli bir aracı olur. Tüm bunlarla köleci dönemdeki şiddetli baskının yerini inceltilmiş yöntemler, ilk toplumsal iktidar aracı olan kılıcın yerini ise, meta alır. Sömürme biçimi değişmiştir ama sömürü hep kalır. Kadın en eski ve en alttaki sınıf olarak baskı ve sömürü konusu olur. kadın çağından, kadının yaratımlarının sömürüsü üzerinde şekillenen erkek çağlarına geçiş, kadın açısından büyük kayıplar anlamını taşır.

Beş bin yılı kapsayan sınıflı toplum tarihi, en çok kadını düşürmüş ve kadın şahsında tüm insanlığa kaybettirmiştir. Baskı, hakaret, ayrımcılık, eşitsizliğin her boyutu kadına reva görülür. Fakat kapitalist sistem kendini biçimlendirip, güçlendirdikçe kadına yaklaşımında da daha ince tarzda politikalar geliştirir. Kendi kadınını yaratmaya çalışan sistem kadınlık kalıpları oluşturur ve kadın da bu sistemin belirlediği bu kalıplar içerisinde yer alır. Sömürü tarzının incelmesi egemen sistemi tam olarak çözümleyememeyi de getirir. En temel yanılgı da, sanatta, politikada, siyasette yer almayla kadına yaşatılan özgürlük yanılsamasıdır. Artık istediği zaman sokağa çıkma, çalışma, eğitim görme, siyasette yer alma kadına en derin ve ince köleliği hissettirmeden yaşatır. Bunun nedeni ise en derin bağımlılıkları yaşarken kendini özgür sanmasıdır. Kadının düşünce ve duygularında hakim olan erkek egemen sistemin imgeleridir. Kadınlar, egemen kültürün oluşturduğu kadın imgelerini kendi içlerinde taşırlar. Ve değişim yolunda ilerlerken yalnızca dışsal baskı ve engellerle değil, kendi yaşadıkları ve cinslerinde de olan egemen kültürün tanımlarıyla da mücadele etmek zorunda kalırlar. Bilincin en derin katmanlarında yer edinen ve fark etmediğimiz, kabullenmek istemediğimiz ölçüde kimliğimizi belirleyen bu kalıpların değişmesi,

yerlerine alternatiflerinin konulmasıyla mümkündür. Kendine yabancılaşan kadın ancak böylelikle tekrar kendi özüyle ilişkilenebilir.

Ataerkil sistem kendini, karmaşık ,hiyerarşik ilişkilerin işlevsel sistemi olarak meşrulaştırdıktan sonra toplumsal ,ekonomik ve cins ilişkilerini dönüştürür ve bütün düşünce sistemlerine egemen olarak,toplumsal kimlikler ve roller konusunda yerleşik statükocu,değişmeyen fikirler yaratır.

Tarihte sınıflı toplum uygarlığına geçiş kadının yarattıklarını zorbaca ve zorla ele geçirerek olmuştur. Artık savaş, sömürü, insanın yitirilmesi, yabancılaşma tarihi başlamıştır. Kapitalist uygarlık ise bu yitirilişin doruk noktasıdır. Bu savaşımın tüm zararlarını,acılarını çeken kadın belki savaş içerisinde ordu kurumlaşmasına gidememiş ancak savaşın tüm çirkinliklerini görmüş, üzerinde savaş yürütülen konumda kalmıştır. Bireysel olarak gösterdiği kahramanlıklar, savaşımlar içinde yer almış olsa da genelde tarihin arka perdesinde kalmıştır. Kapitalist uygarlık kadını tam bir özel savaş aracı olarak kullanır. Kadının bedeni, cinselliği, metalaştırılıp topluma karşı açılan savaşta araç haline getirir. Yine kadına biçilen roller arasında erkeği savaşa tahrik etme, kışkırtma varken kendi ordulaşması, kendi kimliği için savaşımına rastlanmamaktadır. Sistemin ordularında yer alan kadın ise "kadınlığıyla" savaş aracı olarak kullanılır. Yaratılmak istenen kadın ise erkeğin yanında onunla beraber olan, savaşta ona moral, destek ,güç veren yada savaşacaksa da erkekleşmiş,düşünce ve duyguda tamamen kendinden uzaklaşmış biçimde savaşacaktır. Yine kadını kendine, fiziğine yabancılaştıran, anatomik yapılarını değiştirmeyi amaçlayan sporlar ön plana çıkar. Kapitalist sistem gerçeği göz önüne getirildiğinde, kendini yaşatma arayışı ve kâr yasası gereği kadını savaştırmak, ordulaştırmak gerekiyorsa sistem bunu yapmaktan çekinmeyecektir ama savaşımın, ordulaşmanın hangi amaçlara hizmet ettiği ve niteliği oldukça önemlidir. Yaratılan ordulaşma kapitalist sistemin amaçlarına hizmet eden ve sistemin devamlılığını sağlayan nitelikte olacaktır. 'Önce kadınları vurun' politikası, kadınları her alanda sonuna kadar kullanın politikasına dönüşür. Kadının sonuna kadar kullanılabilmesi ancak kadını objektif olarak tüm alanlara sonuna kadar katmayla gerçekleşebilir. Emperyalist sistemin kadına yönelik yeni bir yaklaşımı: kadını sistemin içine katarak, var olan karşıt konum ve düşüncelerini etkisizleştirmek ve pasifize etmektir. Böylece sistemin içine girdiği andan itibaren aşırı ve karşıt uçlar sistemin etki alanına girecek ve hakimiyet altına alma daha da kolaylaşacaktır. Hem de uzak olmanın getirdiği ayrı bir sistem olma, bağımsız irade ve karar alabilme gücü sistemin içine çekilerek törpülenecek ve de aynı zamanda bağımlı hale getirip, yoğun bir baskı ile ayrıksılık eritilecektir. Hedeflenen, sistem içinde kendi muhalifini de tutabilmekti.

Kadının ordu içerisinde yer alıp almayacağı, alınırsa ne gibi yararları olacağı, yada ne gibi zararlar doğuracağı bu dönemde oldukça tartışılmıştır. İngiliz bir bakan PKK'deki kadın gücünün askeri gücü üçte birini oluşturduğunu, savaşıp savaştırdığını söyleyerek "onlar yapıp başarılı oluyorsa, biz neden yapmayalım,başarı kazanmayalım" der. Kendi çıkarlarını bu ordulaşmadan yana görürse, sistem alternatif kadınlarını da kendisi yaratacaktır. Kadının gücünden yararlanarak, kendi devamlılığını sağlamada bir araç olarak kullanacak ya da belki silah sıkmasına, asker olmasına izin verecektir ama erkekleşerek ve sıktığı kurşunu sömürü, acı, kana yol açacak düzeye getirerek bunu yapacaktır. Bu da kadını sadece biçim olarak savaştırmak anlamını taşır ve özünde erkeğin savaşımıyla, o mantığın orduda hakim olmasıyla hiçbir fark yoktur.

Peki kadınlar bu dönemde hiç mi mücadele etmediler? Elbette ki hayır. Sömürü ve baskının gittikçe artması ve yaşamın her alanına hakim olması, pasifize olmayı getirse de gerçekleşen bilinç düzeyi, elde edilen birikim, kadınları mücadeleye

yöneltmiştir. 1789 yıllarında gerçekleşen Fransız Devrimi, toplumun her kesimini etkilediği gibi kadınında eşitlik ve özgürlük istemini güçlendirmiştir. Kadınlar kitlesel yürüyüşler gerçekleştirerek erkeklerle eşit haklara sahip olma mücadelesi yürütürler. Zamanla bu mücadelelerin sonuçları açığa çıkmaya başlar ve yüksek öğrenime girme (1900'ler), seçme ve seçilme hakkı elde edilir.

18.yy'ın sonlarına doğru feminizm akımının ortaya çıkışı önemli bir gelişmedir. Bu akım ilk ortaya çıktığında kamusal dünyaya eşit bir temelde girmek için mücadele yürütülür. 20.yy'ın ikinci yarısına gelindiğinde ise kadınlar kendi yaşamlarındaki bölünmeyi yıkmanın, cins olarak yaşamda özel dünyalarıyla, kamusal dünyayı bütünleştirmelerinin zorunlu olduğunu fark ederler. Uzun yıllar süren mücadeleler ve ödenen bedellerle kadında cins bilinci gelişmeye başlar. Kadın kendi adını yeniden kazanmak için savaşım gösterir. Bu dönemde Sufrajestler adıyla Emilie Pankurts öncülüğünde ilk kez şiddet kullanan militan kadınlar örgütlenmesi görülür.

Yine gelişen bilinç ve örgütleme düzeyi hangi sınıftan, ulustan olursa olsun kadının cins olarak ezildiğinin ayrımına varmasını sağlar. Temel hedef aslında tüm dünya kadınlarının birleşmesi, kendi hakları, bağımsızlıkları, onurları adına örgütlenmeleri ve savaşmaları olmaktadır. Oluşturulan örgütlenmeler "Türkiye'deki Mor Çatı Kadın Derneği gibi" her ne kadar yetersizde olsa kadın olarak örgütlenme ve bilinçlenme çabaları gün geçtikçe artmaktadır.

Günümüzde kadın ve devrim olguları iç içe ve vazgeçilmez bir bütünlük oluşturmaktadır. Bu sorunda sağlanacak çözüm hem tarihi, sosyal, siyasal açıdan hem de günümüz ve sonrası açısından bütün temel gelişmelerin çıkış noktası olacaktır. Nasıl ki sınıflı toplum uygarlığına kadının cins köleliği temelinde girildiyse, kadının yürüttüğü özgürlük savaşıyla ve bu savaşımın başarısıyla bir özgürlük,eşitlik ve insana dönüş tarihi, yeniden başlayacaktır. Bu anlamda var etme ve yaratma gücüyle kadın insanlık tarihinin derinliklerindeki tüm gizliliklerin ve insanlığın yitirdiği tüm değerlerin açığa çıkartıcı gücü olur. Bütün sonuçlar yeni uygarlığın yaratılmasın da kadın özgürlüğünün belirleyici rol oynayacağını ve özgür kadın çağının yeniden ama daha da güçlü ve bir daha kopmamacasına yaşanabileceğini göstermektedir. Düşürülüş ve kaybetmenin en derinlikte olduğu yerden, acının en yoğunundan yaratılacaktır özgür kadın çağı.

Birçok sistemin ve de ideolojinin kadını kendi başarısı çerçevesinde kullanılmasının en önemli örneğini faşist ordular ve bu orduların düşünsel temelini oluşturan faşizm ideolojisi oluşturuyor. Kadınların desteği oldukça belirgindir. Bir zihniyet olarak erkek egemen sahip olma duygularıyla dolu faşizm, iktidara gelirken en önemli desteği küçük burjuva kadınlardan görmüştür. 1933-1945 yılları arasında Almanya'yı diktatörlükle yöneten Adolf Hitler kendi en sadık yardımcılarını kadınlardan oluşturuyordu. En zor anında, kadınlar ona yol açıyorlar, yeni ilişkiler kuruyorlar ve onu finanse ediyorlardı. Birçok kez çöküşün ve iflasın eşiğindeyken kadın dostlarının aracılığıyla borçlarını ödeyecek kişiler buluyor ve tekrar ayağa kalkabiliyordu. Servetinin belli bir kısmını kadınlardan aldığı hediyeler oluşturuyordu. Hitlerin Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi (NAZİ)'nin en iyi propagandacıları, ajitatörleri kadınlardı. Kadınları aşağılayan parti programına rağmen Hitlerin cazibesi ile kadınlar partiye katılıyor fakat asla yönetim kuruluna ve komisyonlara alınmıyorlardı. Aidatını ödeyen sıradan kadın üyeler partiye katılabilirlerdi fakat yargıçlar, askerler ve devlet adamları asla kadın olamazdı. Ortak olmaları zorunluydu. Kadın özgürlük hareketine karşı kadınların harekete geçirilmesi Nasyonal Sosyalist Hareketin ana doktriniydi.

Hitler politik olaylara ve askerliğe karışan kadınlardan nefret ediyordu. Ona göre "kadınlar büroya ve parlamentoya özlem duymuyorlar. Sıcak bir yuva, sevgi dolu, sevecen bir koca ve bir sürü mutlu çocuk onların yüreklerine daha yakındır". Ayrıca Hitlerin iktidarı süresinde (23 Nisan 1935'te) "Okullar ve Fakültelerde fazlalığa karşı yasa" adı altında Yahudiler ve kadınların bu kurumlara girebilmesini belirleyen kota düzenlemesine gidilmiştir. (%1,5 Yahudi, %10 kadın, öğrenci olabilirdi)

Faşizmin ideolojik olarak kabul edildiği ülkelerin bazılarında faşist partilerin merkezlerini "Sosyalistler" adı verilen, 30 kişilik, başları miğferli, ellerinde siper, bomba ve copları bulunan kadın birlikleri korumaktadır. Hatta kadınların o dönemde eşlerinden çok daha fazla erkek karakteri taşıdığına inandıkları devlet kurumuna sıkı sıkı bağlı olduğu bilinmektedir.

Kadının yaygın olarak kullanıldığı alanlardan biri de istihbarat faaliyetleridir. Haber alma, bilgi toplama vb. konularda kadında her anlamıyla yarar sağlanmaktadır. Etkileyiciliği, cinselliği, düşünceleri oldukça sömürülmekte ve sınırsızca belli hedeflere ulaşabilme doğrultusunda kullanıma açılmaktadır.

SOSYALİST ORDU OLUR MU ?

Sosyalizm ve ordu kavramlarının beraber anıldığına fazla rastlanılmadığından, sosyalist sistemde ordular üzerinde yürütülen tartışmalarda akla ilk gelen, soru;' sosyalist ordu olur mu' sorusu olur. Yada sosyalist ordu denilince reel sosyalizmin yaratmış olduğu orduları çağrıştırır. Bizler de, sosyalist orduların olup olmayacağını veya olacaksa nasıl olması gerektiğini açımlamadan önce, reel sosyalizmle ,orduların nasıl olmaması gerektiğini ortaya koyacağız.

Reel sosyalizmin felsefik, ideolojik, toplumsal alanlarda yaşadığı sorunlar, yansımasını ordularında da açığa çıkarır. Reel sosyalizm kendisini kapitalist sistemin bir versiyonu olmaktan kurtaramaz ve kapitalist sistemi aşamaz. Düşünsel, felsefik, ideolojik olarak kendini kapitalist sisteme bakış açısından kurtaramaz. Toplumsal ve siyasal gücünü belli oranlarda kapitalizmle besler. Tüm bunlar ordulaşmasına da yansır. Reel sosyalizmin orduları toplumsal gelişmeye hizmet etmekten çok bürokratik bir mekanizmaya dönüşür. Ordular aracılığıyla varolan bürokrasi daha da derinleşir, merkezi yapı güçlenir. Toplumun kazanımları, oluşturduğu toplumsal değerler, orduya,savaş alanına kanalize edilir. Özellikle ağır silahların alımıyla birlikte bu çok daha belirgin bir durum kazanır. Bu durumuyla reel sosyalizmin orduları, egemen ordu karakterini çok fazla aşamaz. Hatta kötü bir kopyası durumunda kalır.

Reel Sosyalizmin düşünsel perspektifinden ortaya çıkan 'proleterya diktatörlüğü' karakterini de değerlendirmek gerekir. Dikkat edilirse burada da demokratik bir nitelikten çok, militarist özellikler ön palana çıkar. Geleneksel düşünce yapısında militarizm ile ordu eşdeğer, birbirinden koparılamayacak olgular olarak ele alınır ve reel sosyalizm de, bu geleneksellikle orduya yaklaşır. Dolayısıyla bu geleneksel zihin yapısının etkisiyle totaliter karakterini en çokta orduya yansıtır.

Devrimci zor olgusuna yaklaşımda da reel sosyalizm, ciddi darlıklara düşer. Reel sosyalizmde uygulanan şiddet, bir yardımcı rolün, yedek güç olmanın çok ötesindedir. Sınıflı toplum tarihi boyunca uygulanan zorun bir devamı olmaktan kendini kurtaramaz. Örülen duvarlar ve çekilen dikenli tellerle sistemi korumaya çalışma, zorun yaşamda temel güç durumuna getirildiğinin göstergesi olur. İnsana değer veren ve insanlığın yararına olduğuna inanan bir sistem, bu tür uygulamalara gitmez. Kendilerine güvenmeyen ve yine özde kendi varlık gerekçelerinin insanlığın yararına olmadığını bilenler bu tür uygulamalara gider ve zor içeren tedbirler alırlar. Bu tür zor

uygulamaları, egemen sömürücü sınıfların karakteridir. Dünyadaki silahlanma yarışından geri kalmama adına yapılanlar ise en nihayetinde ,sistemin kendi çözülüşünü hızlandırır. Reel sosyalizmin ordu yaklaşımında açığa çıkan bu yanılgılar, sosyalist orduların olamayacağı anlamına, ya da ordu karakteriyle sosyalist ideolojinin amaçlarına ulaşmak birlikte ele alınamayacağı anlamına gelmez. Kaldı ki günümüz dünyasında **SOSYALİZMİN KENDİSİDE ORDUSUZ OLMAZ**. Sınıflı toplum gerçeğinin çelişkilerinin bu kadar derin bir biçimde yaşandığı bir ortamda **SOSYALİZMİ KORUMAK** ancak bir güç kuvvet sorunudur, güç olmakla mümkündür. **GÜÇ OLUNMADAN SOSYALİZM KORUNAMAZ**.

Korunmak, güvende olmak, her insan, her toplum, her sistem için olduğu gibi Sosyalist Sistem için de bir haktır. Çünkü kendini koruma, varoluşunun bir gerekçesidir. Yaşamsal değerlere karşı haksızca saldırı ve baskı ile karşı karşıya kalınırsa yapılacak eylem **Meşru Savunma** hakkını kullanarak direnmedir. Öz savunmanın uygun araçlarla ve yöntemlerle uygulanması en temel insanlık hakkıdır. Bu tüm sistemler ve insanlar için gereklidir. Öldürme ve yok etme esasına dayalı değil ,fakat özgürlük yollarını ve adımlarını engelleme amaçlı tüm zorlara ve baskılara karşı, **Meşru savunmanın silahlı ya da silahsız tüm uygun ve gerekli araçlarla uygulanması sosyalizmin esasını oluşturur**.

Ancak, sosyalist orduların en temel özelliği, sosyalist düşünceyle, sosyalist felsefeyle, sosyalist yaşam anlayışıyla bağ taşır durumunda olmaları ve bu temelde kendi örgütlülüklerini, savaş - ordu doktrinlerini oluşturmalarıdır.

Bunun için Sosyalist sistemde;

1-)Ordunun saldırganlık özelliğinden çok savunma amaçlı olması, ve bu temelde örgütlenmelere gitmesi,

2-)Ordunun üretimden kopuk olmaması,

3-) Halkın kendi kendini savunma sisteminin oluşturulması,

4-) Ordunun sosyalist ideoloji, felsefe ve demokrasi anlayışını esas alması,

5-) Niceliksel anlamda daraltılıp, niteliğin güçlendirmesi ve orduda yer alanların her konuda uzmanlaştırılıp, profesyonelleştirilmesi gerekir.

Sosyalist ülkelerde ordu üretimden kopuk olmamalıdır. Üretimin içinde yer almalıdır. Hatta ordu kurumuna farklı anlam yüklenmelidir. Ordu kavramı farklılaşmak zorunluluğundadır. Bu konuda sosyalist olmayıp, aksine emperyalist bir ülke olan İsviçre,'nin diğer tüm ülkelerden farklı bir ordu örgütlenmesine sahip olması açısından, incelememiz, konumuz temelinde oldukça ön açıcı olacaktır;

İsviçre'de ordu içerisinde yer alan insanların sayısı sınırlıdır, birkaç bin kişiyi geçmez. Bunun nedeni, halkın kendisinde geliştirilen savunma mekanizmasıdır. Bu mekanizma hem iç hem de dış tehditlere karşı geliştirilir.

İsviçreliler belli bir yaşa geldiklerinde bir kaç aylık askeri eğitim alırlar. Daha sonrada her yıl, düzenli aralıklarla bu askeri eğitimi yinelerler. Herkes şu veya bu düzeyde mutlaka askerlikle tanışır. Aynı şekilde İsviçre'de hemen herkes silahlıdır. Herkesin evinde bir tane silah mutlaka bulunur. Halkın öz savunma gücünü geliştirmek, kendi kendisini savunma sistemi oluşturmak böyle gerçekleşir. Bu insanlar, üretimden kopmaz. Bu işçidir, memurdur ama aynı zamanda da savunma stratejisine dayalı halkın öz savunma sistemin de bir üyesidir. Halkın kendi kendini savunma stratejisi, halka dayalı savunma sistemidir, İsviçre dışından herhangi bir güç kolay kolay göze alamaz. Böyle bir saldırının olması halinde bütün İsviçreliler savaş içerisindedirler. İçten herhangi bir darbe ihtimalinde ise -ki bu düşük bir ihtimaldir- herkes silahlı olduğu, askerlik deneyim ve tecrübesine sahip olduğundan, askeri darbeye karşı çıkılır.

Böylelikle halk savunma tedbiriyle militarizmin etkisi önemli oranda kırılır. Sosyalizmde de bu vardır,amacı halkın kendi kendisini savunması öz savunma sisteminin oluşturulmasıdır.

Ama tüm bunların yanında İsviçre'nin düzenli ve profesyonel bir ordusu da vardır. Profesyonel güçler, halkın kendi kendini savunabilecek düzeyde olmasından da kaynaklı , farklı hizmet alanlarına da kanalize edilebilir. Buradaki bireyler savaş, askerlik alanıyla beraber farklı alanlarda da yetkinleştirilip, profesyonelleştirilirler.

Savaş halinde tümüyle savaş içerisinde yerlerini alırlar ama savaş durumun dışında, barış dönemlerinde ise bu güç tamamıyla toplumsal refaha sosyal hizmetlere kanalize edilir. Sosyal hizmetlere katılır, halkın çeşitli biçimlerdeki sosyal hizmetlerini yapar, ve gerektiğinde ekonomik ve üretim alanlarına da insan gücü kanalize edilir.

Bu açıdan baktığımızda Sovyetler Birliği'nin (SSCB) kurmuş olduğu milyonluk orduları sosyalist ordular olarak kabul edemeyiz. Milyonluk orduda yer alan insanlar üretimden koparlar. Üretimden koptukları gibi üretimde bulunanında emeğini tüketir duruma gelir.

Birde SSCB'de silaha yapılan yatırım oldukça gelişkindir. Bu biçimleriyle de toplumun kaynakları tüketilir. Sosyalizmde böyle bir orduya gerek yoktur. Bu ordu yapılanması sosyalist ideolojik, amaçlarla, felsefeyle örtüşmez. Bu ordu nasıl bir ordu? Hiç ordusuz olunabilir mi? Hiç ordusuz olmaz. Sosyalizm ise böylesi bir sınıflı toplum gerçeği içerisinde hiç ordusuz olmaz. Her sistemin mutlaka bir güce dayanması gerekir. Burada çözümlenmeyi bekleyen önemli bir sorunda, nasıl bir güç, nasıl bir ordu? sorunudur;

a-) Sosyalist ülkelerde ordu; tümüyle savunma amaçlı olup halkın öz savunma sistemine dayanmalıdır. Profesyonel bir ordu gücü bulundurmak şarttır. Halkın ordulaştırılması ise en köklü çözümdür. **YENİLMEYEN TEK BİR ORDU VARDIR ;ODA ÖRGÜTLENMİŞ HALKTIR.** Bir halk kazanıldı mı o halk kendi çıkarlarının en güçlü, en iyi savunucusu olur **TOPLUMLARIN MİLİTARİZE EDİLMEMESİ VE ÖZ SAVUNMA STRATEJİSİ TEMELİNDE ÖRGÜTLENDİRİLMESİ, EN BÜYÜK GÜÇTÜR.**

İşte böyle bir ordu örgütlenme modeli gerekmektedir. Fakat Sovyetler salt ordularının örgütlenme biçiminden dolayı, kaybetmemişlerdir. Sovyetler toplumsal devrimi gerçekleştirememişlerdir. Yani kendi insanını, kendi halkını toplumunu yaratamamıştır. **BİR SİSTEM KENDİNİ ANCAK YARATTIĞI TOPLUMLA, BİREYLE SÜREKLEŞTİREBİLİR, KORUYABİLİR**,

b-) Orduyu, toplumsal gelişmeyi frenleyen, gerileten konumdan çıkartmanın tek yolu bir taraftan rolünü azaltırken, diğer taraftan ise salt bir sınıfın çıkarlarını gözeten, onu savunan değil tüm toplumsal kesimlerin genel çıkarlarını gözeten bir konuma doğru biçimlendirmektir, Bu da orduya sosyalist bir karakter kazandırmakla eşitlik ve demokrasi ilkelerini esas alan bir şekillendirmeye dönüştürmekle gerçekleşebilir,özce bu ordunun erkek egemen karakterinin değişimini ifade eder.

c-)Üretici sınıfların hizmetinde olan bir ordu hiç kuşkusuz toplumsal gelişmeye daha fazla hizmet eder.

d-)İnsanların ortak idealleri eşitlik, özgürlük ve katılımcılıktır. Toplumun üreten kesimlerinin hizmetinde olan ,sosyalist karakter kazanan ordu, eğer demokrasi, eşitlik,katılımcılık,özgürlük ölçülerini vazgeçilmez görürse toplumsal gelişmede uygun yere oturtulmuş olur.

e-) Toplumun her kesiminin katılımını olanaklı kılan, yine yetenekleri zirvede açığa çıkaran sosyalist özellikler, vazgeçilmez gerekliliktir. İnsanı en fazla katan, onun yeteneklerini açığa çıkaran bir şekillenme, eğitim esas olmalıdır.

f-) Daha önce de vurguladığımız gibi emekçilerin çıkarlarını esas alması, sosyalist karaktere sahip olması gerekir. Eşitlik, demokrasi, özgürlük ilkeleri bunun için esas alınmalıdır. Sosyalizm, demokrasi, ezilen cinsin özgürlüğü, iç içe gelişir .Bu anlamda cins çelişkisini temel bir çelişki olarak tahlil edebilmek ve sorunların çözümünde kadın özgürlüğü ilkesini esas almak şarttır. Orduların sosyalist nitelikte olabilmesi için ,demokrasi ve eşitlik ilkelerini esas alması gerektiğini daha öncede belirttik. Peki ordularda demokrasi olabilir mi? Olursa nasıl olur?

Ordularda demokrasi olmadı mı, ordular insanlık için oldukça tehlikeli bir konuma gelirler. Bir toplumda demokrasi olsa da, bir sistem kendini demokrat olarak tanımlasa da, kendi ordularını demokratikleştirmedikçe, orada mutlaka militarizm tehlikesi vardır. Ordular demokratikleşmeden demokrasiyi de koruyamazlar. Ordu deyince akla militarist, anti- demokratik, demokratikleşmenin düşmanı bir güç gelir. O halde orduların bu karakteri nasıl değiştirilecek, orduların demokratikleştirilmesi nasıl gerçekleştirilecek?

Orduda sadece bazı demokratik işleyiş aygıtlarını, demokratik sistemin işleyiş mekanizmalarını kullanarak, orduyu demokratikleştiremeyiz. Bu yalnızca toplumun gözünü boyamaya yarar ve bir yanılsamadan ibarettir.

Ordunun demokratikleşmesinden anlaşılması gereken;

a-) Ordu; kamuoyunun, halkın denetimine açık olmalıdır. Bu anlamıyla ordunun gizliliği olmayacaktır. Varolan ordular genelde gizlilik esasları üzerinde kurulur, işler, toplumdan koparılır, toplumun denetiminden çıkarılırlar. Ulusal Güvenlik Konseptleri adı altında yada Ulusal Güvenlik Stratejilerine bağlı olarak denetim dışı bırakılırlar. Orduların demokratikleştirilmeleri açısından siyasetin denetimine çekilmeleri gerekir. Orduyu demokratikleştirmenin ilk temel adımı orduyu toplumun, siyasetin denetimine çekmektir, açıklık ilkesidir. Bunun için çeşitli mekanizmalar kurulmalıdır

b-) Orduda gizlilik adına çok az şey bırakmak gerekir. Gizliliğin olduğu yerde demokrasi yoktur. Gizliliğin olduğu yerde ancak anti-demokratlık vardır. Demokrasi aleniyettir, açıklıktır, şeffaflıktır. Örneğin; gizli ödenekler, silah harcamaları, araştırma-incelemelerin dahi kesinlikle açık olması gerekir. Çok istisnai durumlarda ulusal güvenlik anlamında ,bazı gizli şeyler kalabilir, onlarda tümüyle gizli kalmamalıdır. Parlamentonun denetimine açık olacak biçimde olmalıdır.

c-) Ordunun siyasi mekanizmalar dışında tutulması gerekir. Ordu siyasetin yönlendirici gücü değil, siyaset ordunun yönlendirici gücü olmalıdır. Genel tedbirlerle, anayasal hukuksal düzenlemelerle ordular öncelikle demokratik sistemin bir parçası durumuna getirilmelidir.

d-) Ordunun kendi içinde demokratik sisteme benzer bir sisteme kavuşturulması gerekir. Emir- talimat-komuta sistemi bir ordunun temelidir. . Bunun dışında ordular düşünülemez. Ancak tartışma özgürlüğü ve eleştiri özgürlüğünün de olması gerekir. Eğer orduda tartışma, eleştiri, öneri hakkı varsa, ordunun içindeki gericileşmenin ve yozlaşmanın önemli oranda önüne geçilebilir. Çünkü hiçbir komutan, hiçbir ordu sorumlusu, muhalefetin, denetimin olduğu bir yerde yanlış adım atmayı göze alamaz. Bu işleyiş mekanizmaları olumsuzlukları da açığa çıkarıp, çözümü buldurur. Üstelik denetimi, kontrolü kolaylaştırır.

Sonuç olarak orduların, sosyalistleşebilmesi için mutlaka demokratikleştirilmesi gerekir. Hem genel sistemle bağlantısı açısından hem de kendi içinde ordunun demokratikleştirilmesi, ordunun kendini sağlıklı işletmesi açısından güvencedir.

1-) DEVRİM ORDULARINDA KADININ ROLÜ

A-) "ÖZGÜRLÜK, BAĞIMSIZLIK, VAR OLMAK; KADIN OLMAK İÇİN SAVAŞMAK"

Silah, savaş, kadın, ordu...

Bir zaman tünelinden geçiyor ve tarihin içine doğru yavaş yavaş ilerliyoruz. Kadını bulmaya, yitirdiğimiz kendimizi bulmaya çalışıyoruz. Hem de o çokça erkeğe mal edilen savaşlar da, ordular da ama sevgi, özgürlük, bağımsızlık, ülke için verilen savaşlarda da bulmak istiyoruz.

Sömüren, acı çektiren, yalnızca kan ve gözyaşı anlamına gelen egemenlik savaşlarında değil.

Her yerde bir şeyler eksik, burada da eksik olan bir şeyler var. Her yer bir anda soğuklaşıyor. Aranılan çok gerilerde kalmış. Emek harcayan, değer yaratan, üreten olmasına rağmen bir o kadar da kaybettirilen, sömürülen, düşürülen... Birden bir sıcaklık, yıllardır aradığı bir gömütü bulan bir arkeolog misali yaşanan mutluluk, sıcaklık neolitik çağa ve son yüzyıla bu çağı daha da görkemlileştirerek taşırmak isteyenlerin savaşımına, ordulaşmasına dair.

Yaşanılan zaman ve mekânda, savaşın en zorunu ve en güzelini yaşamak, kendi özünü, gün yüzüne savaşarak çıkarmak, güven ve onur veriyor insana. Bir de bin yılların lanetinden sıyrılma mücadelesi ve yaşam yaratıcılığına kutsal topraklarda ulaşmanın adı oluyorsa içinde bulunulan ordu, özgürlük, bağımsızlık, varolmak için savaşmak daha da anlam kazanıyor. Dünyamız artık anlamsızlaşıyor, anlamlı değerleri kirletiliyor, yok etmek isteniyor. Daha da anlam katan ise orduda kadın olmak savaşmak oluyor, anlamsızlığa inat.

Tarih filminde ilerliyoruz bir sahnede savaş meydanındayız. Bir yerde kadın ve erkek aynı yerde düşmüş toprağa, bir karede birlikte taşıyorlar cephaneyi, diğerinde silah arkadaşı olmuşlar, barikatta beraber haykırıyorlar 'özgürlük eşitlik' sloganlarını. Kadın filmi her karesinde var ama savaş komutanı, devrim lideri olarak değil. Hep iktidardan, zaferden uzak. Gözlerinde ise zafere yakınlaşmamanın burukluğu.

Son karede ise PKK kadınları savaş onlar için soğuk ve anlamsız değil, ya da sadece gözyaşı, kan, barut anlamına gelmiyor. Savaş, sevgiden daha yakın bu insanlara. Ve tarihteki cins değerlerini unutmadan onların yaratımları üzerinde yükseliyorlar, ordulaşıyorlar, çünkü güçlenmek, iktidar olmak zaferle tanışmak, kadın olmak, ordulaşmakla mümkün. Küba'da Lydıa oluyorlar, Filistin'de intifada da en ünde taş atıyorlar, Vietnam'da Lei Thi Rengle kadınlar birliğini örgütlüyorlar, Chıapas'da kadın komutan olan Annıe Maria'ya dönüşüp haykırıyorlar. **YA BASTA, ARTIK YETER, ÊDİ BESE...**

Evet kitabımızın bu bölümünde dünya devrimlerinde gerçekleşen ordulaşmalarda, savaşta, kadını bulmaya çalışacağız ve silahlı direnişlerde, örgütlerde yer alan kadını anlatacağız. Bakalım kadın şimdiye kadar orduda nasıl yer aldı? Zaferle neden tanışamadı?

B- VİETNAM'DA KADIN OLMAK,

Din ve sömürgeciliğin etkisiyle toplumda en alt konumda olan Vietnam kadını, sınıfsal ve ulusal sorunla birlikte, kadın sorununu ana sorun olarak belirleyen VİETNAM EMEKÇİ PARTİ öncülüğündeki devrimci mücadelede en aktif kesim olmaya başlıyorlar. Yurtseverlik, toprağa, köklerine bağlılık özü ile, devrimde belirleyici rolleri bulunuyor.

Ulusal Kurtuluş Mücadelesi yıllarında toplumun direnişçiliğini kırmak, toplumun yozlaştırmak için sömürgeci güçler özellikle kadına yönelerek dinin etkisinde olan toplumun geleneksel değer yargılarını da dikkate alarak kadını özel savaşın nesnesi haline getirmeye çalışırlar. Buna karşı büyük direnişler gelişir. Bu yıllarda kurulan **Vietnam Kadınlar Birliği**, Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin kazanılması ile birlikte kadın devriminin henüz tamamlanmadığını belirterek, kadının kimlik sorununu çözmesinin, siyasete kendi iradesi ile katılmasının, aile eşitlik düzeyinin oturtulmasının, devrimin gerçekleştiğinin temel göstergesi olduğu tespitini yapar. Bazı hukuki düzenlemeler yapılmasına rağmen kadının geleneksel konumunda köklü değişimler yaratılmaz.

1930'da kurulan Hindi-Çin'i Ortaklaşmacı Partisi (1951'de adı Vietnam Emekçi Partisi olarak değiştirilir.) Kadın mücadelesini, sınıfsal ve ulusal mücadeleyle bütünleştirerek "kadın sorununu" ana konu olarak saptar. 1931'de Parti birleşik oturumunda alınan kararda **"Vietnam'lı kadınlar, toplumun en çok ezilen kişileri"** olarak belirlenir. Kazanacakları, kaybettiklerinden daha çok olan kadınlar bu partinin kadın örgütüne girerek önce sömürgeci Fransızlar, sonrada Amerikalılara karşı savaşmışlardır. Bunlar illegal yöntemlerle fabrikalara, pazarlara ve emekçi kitlelere ulaşır.

Vietnamlıların direniş geleneği bitmek bilmeyen savaşın akışında, acı çekme konusunda, kadınlarla erkeklerin durumunu eşitlerken, neredeyse çocukların durumunu da bu direniş seviyesine çıkarmıştır. Kuzeyde Fransızlara karşı gerilla savaşına kadınlarda katılmış, ama bu katılımları yolları onarmak, yaralılara bakmak, haber taşımak vb. dışına çıkamamıştır.

Hatta kalelerin sorumluluğunu dahi üstlenen kadınların, yine de yaptıklarının savaşta öncülük eden, savaş yönetiminde yer alan erkeklerinkiyle eşit olmadığı görülmektedir. Güneyde ise koşullar gereği ön cephe , geri cephe diye fark olmadığından, kadınlar daha önemli konumlarda olmuşlardır. 1950'li ve 60'lı yıllarda kadınlar hâlâ barışçıl, başkaldırı eylemleri düzenliyorlardır. Güney Vietnam'ın özgürlüğü için 1961'de emekçi kadınlar, aydınlar ve öğrencilerden oluşan Kadınlar

Birliği kurulur. Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi merkez komite üyeliği yapan ve kadınları, Kadınlar Birliği'nin çatısı altında örgütleyen **Le Thi Reng ,**aktifliği ve mücadeleye verdiği yararlarla tanınır. Saygon zindanlarında katledilen Le Thi Reng Vietnam kadınlarının da sembolüdür.

Savaşı, yüreklerinin derinliklerinde yaşayan Vietnam'lı kadınlar kapitalizmin silahları altında emperyalizmi ve işbirlikçilerini daha iyi tanırlar. Bu dönemlerde bir kadın ilk defa kumandan yardımcısı seçilir. 1960'larda da **beş eşitlik tasarısı**nın **savaşta, emekte, ailede, eşitlikte, parti önderliği ve yöneticiliğinde** son olarak da **toplum yönetiminde** somutlaştırılmasının önemi ortaya çıkar. Ho Shı Mınh yasa üzerinde, kadınların kendilerini güçlendirip, erkeklerin kendilerini özgürleştirmelerini beklememeleri için, savaşarak özgürlüklerini kazanacaklarını belirtmiştir.

Vietnam'da savaş, Vietnam halkının yaşamının ayrılmaz bir parçasıdır. Bu halka savaş her şeyden çok daha yakındır, savaşla doğduklarına, savaşla yaşayacaklarına inanırlar, çünkü yaşama gözlerini savaşla açıp, savaşla büyümüşlerdir. Vietnam'da kadın olmak ise yurtseverliğin özünü kendinde barındırmak anlamına gelir. Ve kadınlar Vietnam'da savaşta yer almış olsalar da genelde geri cephede yer aldığından ve yönetici düzeyde genel bir katılım olmadığından bireysel kahramanlıklarla ön plana çıkmıştır.

Toung Toaç ve Toung Nihi adlı iki kız kardeş Vietnam'ı işgal eden Çinlilere karşı savaş açarlar ve kadınlardan oluşan bir ordu öncülüğünde tüm halkın ayaklanmasını sağlarlar. Bu kadınlar Vietnam'ı 4 yıl yönetirler. Fakat ardından Çin'in kazanması ile kız kardeşler yenilmektense ölümü tercih ederek, kendilerini ırmağa atarlar.

C- KÜBA SOSYALİST DEVRİMİNDE KADIN MÜFREZELER

Küba sosyalist devriminde kadınlar, tüm alanlarda yürütülen sosyal hizmetleri büyük fedakârlıklarla yürütmenin yanı sıra savaş yıllarında **Kadın Müfrezeleri** olarak direkt savaşta en ön cephede yerlerini alırlar. Devrim sürecinde oluşturulan Küba Kadın Federasyonu toplumsal bir niteliği olan kadın gruplarını ve siyasi hareketleri bir çatı altında birleştirme, ulusal kültürü geliştirme ve kadın sorununun çözümü amacını güder. Sınıf, ırk, cins ayrımına, inançlarından dolayı insanların yargılanmasına karşı çıkarlar. Parti saflarında yer alan kadınlar bizzat asıl örgüt sorunlarıyla ilgilenirler. Ve sorunların çözümünde belirleyici rol oynarlar. Devrim sonrası sosyal yaşamda etkin bir statüye sahip olunur.

Küba'lı kadınların köleliğe ve İspanyol sömürgeciliğine karşı mücadelelere katıldıkları bilinmektedir. Küba'da uzun acılara sabırla katlanan bir yiğit kadın geleneği vardır. 1860'da İspanya'ya karşı yapılan savaş esnasında, bağımsızlık akımının ileri gelenlerinden oluşan bir toplantıda **Anna Betcancourt** isimli bir kadın tarafından eşit haklar isteği ortaya atılır.

Savaşın ilerleyen yıllarında, 19.yy'ın ünlü bir devrimcisinin adını taşıyan **Maceo Kızıl Ordu Kadın Taburu** kurulur. Ancak savaş koşulları kadının savaşta aktif yer almasına olanak tanımıyor gerekçesiyle, savaşta zaten sayısal olarak az olan kadınlar arka cephede tutulurlar.

Savaş sırasında ağırlıklı köylü kadın gerillalardan oluşan Maceo Kızıl Ordu Taburu, erkek gerillaların eleştirisine uğrar. Onlara göre kadın, doktorluk ,hemşirelik, aşçılık yapabilir, cephane taşıyabilir, savaşta moral güç olabilirdi. Yoksa savaşta en ön cephede çarpışmak kadın işi değildir. Ancak Fidel Castro,bu yaklaşıma karşı, oldukça direngen çıkar. Nitekim Castro Batista'ya karşı ilk Ulusal ayaklanmayı gerçekleştirdiğinde, kadınlarla birlikte 170 kişiden oluşturduğu grupla TRAGEDA'ya

ilk baskın gerçekleştirilir. Ve kadınların yer alışını savaş sırasında moral, güç olarak değerlendirir. Sayıları azda olsa, aktif olarak savaşa katılıp, şehit düşen kadın gerillalar da olmuştur. **Lydıa ve Clodmira** bunlardan sadece iki örnektir.

Ernesto Che Guevara savaş anılarında savaşa katılan Lydia için şöyle yazar; " Kübalılar bir kadından buyruk almaya alışık değildir. Onun öylesine sınır tanımayan bir gözü pekliği vardır ki,erkekler ondan çekiniyorlardı. Bana "bu kadın Maceo'dan daha erkek ama hepimizi ölüme sürükleyecek yaptıkları delilik ama şimdi oyun oynayacak zaman değil"diyen birinin hayranlıkla karışık duygularını çok iyi anımsıyorum" der. Bu alıntıdan da anlaşılacağı gibi, 'kadının özgürlük olasılığından yararlanmasının yolu, erkek gibi olmasından geçer' inancı, hakimdir. Elbette bu tür kadınlara ancak saygı duyulacağına inanılır. Tek tek kahramanlık gösteren kadınları genel kadın gerçeği içinde ele alamazlar, bu kadınlar onlara göre istisnadır, kadınlar hakkındaki düşüncelerini değiştirmezler.

Devrim sonrası 1960'ta Kübalı Kadınlar federasyonu kurulur. Ayrıca erkek ve kız çocuklara aynı askeri eğitim verilmesine dair yasalar çıkarılır. Orduda kadın subaylarda yer alır. Tüm bu çabaların ve değişikliklerin amacı, Küba'lı kadının evden dünyaya açılımını sağlamaktır.

Küba sosyalist devriminde kadınlar aktif rol oynarlar. Savaş içerisinde de yer aldıklarından dolayı, haklarını elde etmeleri kolaylaşır. Savaşmak, güç olmak anlamına gelir. Küba kadını yiğitliğini savaşarak ordulaşmada da gösterdiğinden güç olmayı sağlar. Tabi bu kolay olmaz, çünkü kadınlar, karşı güçlerle savaştıkları kadar aynı cephede yer alan erkek egemenliğine ve kadın geriliğine karşı da savaşırlar.

D- ÇİN DEVRİMİNDE KADIN

Devrim öncesi Çin toplumu, üretim ilişkilerinin ağırlıklı feodalizme dayalı olmasından da kaynaklı feodal normlar çerçevesinde örgütlenmiştir. Bu feodal yapı içerisinde kadına biçilen rolde oldukça geridir.

Çin toplumu sınıf olarak köy topluluğudur. Feodalizmin kadına olan yansıması kadar, var olan aile kurumu da toplum üzerinde oldukça etkilidir. Ailenin kurum olarak köklü ve derin bir yer tutması Çin'de gelişen Konfüçyus öğretisinin ahlak anlayışıyla yakından bağlantılıdır. Konfüçyus'ün ahlak felsefesinin birinci kuralı; atalara saygı göstermektir. Onların anısını korumak ve geleneklere uygun bir biçimde onlara saygı göstermek, önemlidir. Ataların temsilcileri olan ana-babalar yaşadıkları sürece, çocuklarından ve torunlarından sınırsız bir sevgi ve itaat görmelidirler. En büyük ödev, evladın ana babasına karşı göstereceği sevgidir. Küçüğün büyüğüne, kadının eşine, oğlunun babasına, yöneticinin yöneticiliğine ve herkesin arkadaşlığın gereklerine tam uyum göstermesi gerekir. Bunlar Konfüçyus'un ahlak yaklaşımının temelini oluşturmaktadır. Aile kurumunda belirtildiği gibi kadının erkekten daha aşağı olan durumu onu sürekli eşine itaat etmeye ve ona karşı olan görevlerini yerine getirebilme çabasına, itmiştir. Aslında bu, ona, toplum ve hakim geleneksel anlayışlar tarafından biçilen misyondur.

Bu geri toplumsal yapıya karşı Çin'de kadın, emperyalizme ve kapitalizme karşı gelişen genel tepkiler etrafında ortaya çıkar.

1911 Devrimi öncesinde Çin'de illegal örgütlenmeler yaygındır. Bu illegal örgütlenmeler içinde kadınlar da yerlerini alırlar. Ancak kadınlar üst görevlere gelemiyorlar ve en önemli olan, karar yetkisinden yoksundurlar. 1911 devrimi sonrasın da ise bu örgütlenmeler devrime yoğun desteklerinden dolayı legalleşirler. Kadınların bu dönemde askeri birliklerde savaştığı söylenir.

Çin Devriminin kadın soruna yaklaşımında, devrimin liderliğini yapan Mao'nun etkileri kuşkusuz olmuştur. Mao, kadının devrimci ordu ve savaşta yer almasına ilişkin yazdığı makale ve yazılarında " **KADINLARIN DEVRİMCİ ORDUSU,KADINLARI MADDİ MANEVİ ÖZGÜRLÜĞÜ YOK ETMEYE ÇAĞIRAN BÜTÜN ŞEYTANLARI YOK ETMEYE ÇAĞIRIR"** belirlemesini yapmıştır.

Çin devriminde MAO'nun katkıları da olsa, kadın potansiyelinin savaşta özgürleşmesi ve kendi cins kimliğiyle iktidarlaşması için ordulaşmasında, gereken düzeyde açılım sağlanamamıştır. Salt niceliksel katılıma dayanan ve genel-dar dogmatik yaklaşımlarla kadın sorununu ele alan bakış açısı aşılamamıştır. Genel olarak kadın özgürlüğünün, toplum özgürlüğüne bağlı olduğu savunulur ve bundan dolayı da Çin'de kadın hakları savunuculuğu ulusçuluk akımı ile gelişir. Özgün kadın örgütlenmelerine gidilmez.

Çin kadınları Çin tarihinde oldukça önemli yer tutan **Uzun Yürüyüşte** rollerini oynamışsalar da belirleyici,etkileyici, yönlendirici güç, olamamışlardır. Savaşa katılan kadınlar olmuşsa da bunlar genelde geri cephede kalmışlardır. **KUO CH'UN CHİNG** gibi kadınların ise savaşta ön cephede yer alabilmeleri için erkek kılığına girmeleri gerekir. KUO CH'UN CHİNG, savaşta oldukça başarılı olur ve ordunun en yüksek ödüllerini almasına rağmen kadın olduğunu gizleme zorunluluğunda kalmıştır ve ancak yaralandığında kadın olduğu anlaşılmıştır.

Çin kadını, Ulusal Kurtuluş savaşı yıllarında ulusalcı ve cumhuriyetçi hareketlerde aktif olarak yerini alır. Milliyetçi partinin iktidara geldiği yıllarda ise, gelen şovenist dalgaya karşı demokratik sistemin işlerlik kazanması savaşımını veren birçok kadın, baskı ve işkenceyle karşılaşır, birçok kadın idam edilir.

Çin Komünist Partisinin iktidara gelmesi ile birlikte kadınlar toplumda daha aktif rol oynamaya başlar ,siyasal,, sosyal ve yönetsel çatışmalarda görev üstlenirler. Kültür devriminde yarattığı etkilerle, kadınlar, toplumun eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamada önemli roller üstlenirler. Ancak Çin'de devrimin içinden geçtiği sancılı , hassas dönem ve de **"devrimin genel çıkarları"** gerekçe yapılır ve kadın sorunu, kendi örgütlenme düzeyi genel çıkarlar adı altında, arka plana atılır. Kadın sorununda genel devrimci ilkeleri esas alan **ÇKP ,** yaşanan belli bir pratiksel aşamadan sonra çıkardığı sonuçlarla da, cins sorununun sadece üretime katılmakla çözümlemeyeceğini ve uzun soluklu bir mücadele olduğunu görür. Ancak içinde bulunulan sürecin yarattığı zorlamalar, gerekçe edilerek çelişkisi ertelemeye ve diğer sorunlara öncelik verilmeye başlanır. Oysa ki tüm çelişkilerin düğüm noktasını oluşturan cins çelişkisi, sağlıklı bir bakış açısıyla çözümlenmeden, başarı imkânsızdır. Kadının kendisi de genel yaklaşımları aşmadığından, özgün bir bakış açısını ve örgütlülüğü geliştiremez.

Çin devriminin,toplumsal sistemi köklü, derinden değiştiremeyişinin temelinde, cins sorununa bakış açısının derinlikli olmayışı yatar. Bağımsız bir ülke , ancak bağımsız insanların yaratılmasıyla mümkündür. Genel çıkarlar adına kadın sorununun örtbas edilmesi, görmezlikten gelinmesi, belki kısa vadede belli sonuçlar yaratır ama uzun vadede, tehlikeyi içinde barındırır. Temel çelişkinin doğru çözümlenmeyişi, diğer çelişki halkalarının çözümünde de yanılgıların barındığını gözler önüne sermiştir, Ve bugün Çin'de kadının toplumda hala eşitliğe ulaşamaması ve toplumun refaha kavuşamaması, bunun göstergesi olur.

E- CEZAYİR'DE SAVAŞMAK İÇİN SAVAŞI GÖZE ALMAK!

Cezayir çok uzun süre, şiddetli bir biçimde ve her alanda Fransız sömürüsüne maruz kalır. Bu sömürü sadece ekonomik ve askeri alanda olmamış, tüm topluma da indirgenmiştir. Cezayir toplumu İslam dinin ağır etkisini yaşadığından dolayı, toplumda egemen olan feodal normlardır. Feodal toplumda da kadın, namusu simgelemektedir. Bunu çok iyi bilen sömürgeci güç, toplumu aşağılamak, onurunu rencide etmek ve moral değerleri parçalamak asacıyla tam da bu noktaya yönelir. Yürüttüğü savaşımın temeline, kadını koyar.

Kadının mücadeleye katılımı ise, bir kadın olarak cins bilinciyle değil de , devrimci dalganın gelişimiyle ortaya çıkar. Mücadeleye katılan kadın, birlikte aynı saflarda yer aldığı, mücadele verdiği erkekler tarafından bile bir devrimci-militan olarak değil, sadece bir kadın olarak görülür.

Cezayir'in temel örgütü olan (FLN), kadının mücadeleye katılımı konusunda ikna etmek, kolay olmamıştır ancak 1955'te Cezayir'li kadınlar Ulusal Kurtuluş Mücadelesine daha aktif katılmaya başlarlar. Feodal karaktere sahip olan örgüt, kadının katılımını destekçi olarak ve gereklilikten değil de zorunluluktan dolayı kabul eder. Kadın erkek eşitliği dile gelse de ulusçuluk anlayışından kopamadılar ve klasik anlamda Müslüman-Arap ailesini korumayı öngördüler.

İlk aşama da örgüte militanların eşleri, daha sonraları ise dul ve boşanmış kadınlar alınır. Zamanla evli olmayan genç kızlarda saflara katılabilirler. Nihayetinde FLN tüm kadınlardan destek almayı kabul eder. Böylesi bir ataerkil yapılanmaya sahip olan ve feodal bakış açışını son derece hakim olduğu bir örgütte kadını ön cepheye alması, savaştırması beklenemez. Böylesi bir geri yapılanmada kadının ordulaşmasını beklemek sanırız hayalcilikten ve feodal erkek egemenlik gerçekliği tanımamaktan başka bir anlam taşımaz. Kadınlar genelde arka cephede değerlendirilirler. Yalnız örgütün eylemlerinin, ülkenin Avrupa yakasına sıçramasıyla birlikte kadınlar daha da aktif roller üstlenirler. 1956'dan itibaren ise kadın militanlar nihayet silahlıdırlar. Legal ve illegal eylemlere katılırlar. 1957'de "Cemme" adlı kadın militan Fransızlar tarafından yakalanır. Ve, idama mahkum edilir. Yaptığı siyasi savunma ile Cezayir kadınını tüm dünyaya tanıtır.

Yani kısacası Cezayir'de kadın olarak savaşabilmek için savaşı göze almak gerekir.

F- FİLİSTİN'DE KADIN VE ÇOCUKLARIN TAŞ ORDUSU

Filistin direnişinde, kadının duruşu ya da örgütlülüğü Filistin direnişinin genel karakterinin bir sonucudur. Kadın, direnişin sürükleyicisi ve en aktif gücü olmasına rağmen iradi ve de güçlü bir örgütlüğe kavuşamamıştır. Filistin'de uzun bir zamandır çok yoğun yaşanan savaş ortamında, halkın direnişi olağanüstü bir fedakarlık ve katılımla her zaman kesintisiz olmuştur. Yediden yetmişe denilebilecek bir biçimde halkın tüm kesimleri; kadınlar, çocuklar, yaşlılar, gençler sürekli çatışmalarda ve direnişin her alanında yer almışlardır. Fakat bu direniş ruhunun yanı sıra, mücadeleyi zaferden alıkoyan çok önemli yetmezliklerde bulunmaktadır. Uzun süreli mücadelenin nihai bir hedefi olmasına rağmen, halkın moral kaynağını, gönüllülük ruhunu besleyecek ve amaca ulaştırabilecek bir stratejiden yoksundur. Savaştaki amaç, daha iyi bir barışa ulaşmaktır. Fakat yapılması gereken, ulaşılmak istenen bu barış için savaşın amacı ve araçları arasında ustalıkla bir denge kurabilmektir. Buna göre savaşı idare etmek, sürekliliğin sağlanabilmesi için ulusal ekonomi kaynaklarını, insan gücünü, politikayı, ittifakları doğru belirlemek uzun vadede önemli unsurlar olmaktadır. Filistin mücadelesinde bu tam olarak sağlanamamıştır. Bir diğer önemli konu özellikle Filistin

özgülünde taktiğin uzun süreli mücadelede yaratacağı sürpriz etkiden çıkıp, stratejiyi zorlar duruma gelmiş olmasıdır. 1948 yılında İsrail devletinin kuruluşundan bir gün sonra Arap devletleri (Mısır, Ürdün, Suriye, Lübnan) ile çıkan savaşta İsrail'in üstünlük kazanması, Arap devletlerine yıpratma savaşının gerekliliğini göstermiştir. Bu tür savaşın temeli küçük çaplı sürpriz saldırılardı ve bunu gerçekleştirecek birimlere **fedai** adı verildi. Filistin mücadelesinde de en çok kullanılan taktik, fedai eylem özeliğinde intihar saldırıları olmuştur. Askeri ve sivil hedeflere yönelik gerçekleştirilen bu eylemlere İsrail'in karşılığı büyük çaplı saldırılarla üstünlük sağlamak olmuştur. Güçlü bir strateji yaratılamadığından taktik hem maddi hem de manevi anlamda geri tepmeye ve yıpratmaya başlamıştır. İdeolojik bir mücadele karakteri oturtulamamış ve bunun önderliği de yaratılamamıştır. Öncülük sorunu, Filistin mücadelesini hep direniş pozisyonunda tutmuş ve başarıdan alı koymuştur. Kozmopolit bir mücadele karakteri öncülük ve örgütlülük sorunuyla birleşince, uluslararası alanda kendisinden daha avantajlı bir devlet olan İsrail ile mücadele tüm direnişe rağmen bir türlü sonuçlanamamıştır.

" Bir özgürlük savaşçısı olarak işim bana mutluluk veriyor, kendinizi savaşımla özdeşleştiriyorsunuz. Bir özgürlük savaşçısıyla sıradan bir insan arasındaki fark bu. BİR FİLİSTİNLİ olarak özgürlük savaşçısı olana dek kendimden hoşnut olamazdım. Bunları yaptığım için mutluyum." (Leyla Khalid)

Filistinli kadınlar (FHKC) Ulusal Kurtuluş mücadelelerinin ilk süreçlerinden itibaren mücadelenin içinde aktif yer alırlar. Filistinli olmak, kadın, çocuk demeden savaşmak anlamına gelir. İlk süreçlerde kadın, mücadelede erkeği destekler konumda yer alırken, savaşa aktif katılımıyla mücadelelerin her alanında aktivite kazanmaya başlar. Özellikle 1969'da Tel Aviv'den Los Angeles'a gitmekte olan bir uçağı başarıyla kaçırıp Suriye'de havaya uçuran Leyla Khalid'ten sonra, kadın militanlara olan güven artar ve bir kadın militan sayesinde Filistin ve FHKC tüm dünyada tanınır. Filistinler daha çocuk yaşta eğitim kampların da silah, bomba kullanmayı öğrenirler, savaş ve göğüs göğüse çatışma dersleri alırlar, Yurtseverlik özünü derinden yaşayan kadınlar, bağlı oldukları tüm değerleri kendileri için en temel değer gördükleri devrimin hizmetine sunarlar ve giderek intifadada öncü rolü oynarlar. İntifada da çocuk ve kadın eylemcileriyle ve onların taştan silahlarıyla ve düşman karşısında kocaman yürekleriyle başarılı sonuçlar almalarını sağlar. İntifada, Filistinlilerin en temel değerleri olmuştur. Bu yüzden savaşa katılan anneler çocuklarını feda etmekten de çekinmezler ve " **İntifada benim en değerli çocuğum"** derler.

Kadının devrime bu denli aktif ve belirleyici bir nitelikte katılımı, işgalci güçleri tedirgin eder ve her türlü baskı ve işkenceyi , kadınları pasifize etme amaçlı uygularlar. Kadına yönelim daha planlı ve yaygın olur. Filistinli kadınlar ise direnişçi ve yurtsever özlerinden taviz vermezler.

Kadınların devrime bu kadar aktif ve yoğun katılmalarına rağmen kendi özgün gelişimleri ve irade olabilmeleri çok yetersiz olmuştur. 1967'lerde kadınlar eğitim kamplarına alındıklarında, fahişe olarak adlandırıldılar ve erkekler onlarla sürekli alay etmekteydi. Onar da, ya erkeğe kendilerini kabul ettirmek için kaba direnişçilik sergilediler, yetenekli olduklarını ispatlamaya çalıştılar,ya da kendini davranışlarını sürekli dizginleyerek politikleşmemiş köleleşen bir duruşun sahibi oldular. Bunun en temel nedeni, mücadele geleneklerinde cins ve sınıf savaşımının ihtiyacı, önemi ve gerekliliği tespit edilememiş ve de dolayısıyla uygulanamamış olmasıdır. Bunun sonucunda da kadın devrime katılmış ama kadın olarak, cins olarak örgütlü bir gelişim sağlayamamıştır. Çarpıcı bir örnektir ki uçak kaçırma gibi bir eylemi gerçekleştiren

Leyla Khalid şu an ev kadınıdır. Kadının devrim sonrası bu duruma düşmemesi amacıyla kadınlar Yüksek Birleşik Konseyi'ni kurmuşlar fakat çok fazla geliştirememişlerdir. Kadının Filistin'de katılımı hala en ön saflardadır, ama örgütsüz.

G- GÜNEY AMERİKA'DA MİLİTAN RUHLU KADINLAR

Güney Amerika'da devrim saflarına kadın katlımı oldukça yoğundur. Ulusal Kurtuluş hareketine katılımın en yoğun olduğu yer ise Nikaragua'dır. Nikaragua'da ağırlıklı olarak işçi ve köylü kadınlar, devrimde yerlerini alırlar. Oldukça geniş tabanlı bir örgüt kuran kadınlar, ulusal, sınıfsal ve cinsel baskı ve sömürüye karşı mücadele ederler. Kurulan bu örgüt geri geleneksel egemen normlara, mevcut toplumun verili kalıplarına karşı savaşmanın yanı sıra devrimi sekteye uğratacak, gerçekleşmesi önünde engel olacak tüm her şeye karşı mücadele etmeyi esas alır. Kitlelerin örgütlenmesini önemli oranda üstlenen kadın, ordu içerisinde yerini alarak, siyasi yaşamda daha etkili olan bir konuma yükselir. Kadınlarda gelişen özgüvenin ve öz iradenin bir sonucu olarak özgür kadın birlikleri doğar. FSLN'de aktifleşen kadın militanlar birliklerine **AMORGNAC** ismini verirler. Devrimden sonra bunun yerini **Luisa Amanda Espinoza Nikaragualı Kadınlar Birliği** alır. **Luisa Amanda Espinoza,** Nikaragua devriminin **ilk kadın şehididir**. Kadınları halk milisliğine yönlendirip, müfrezeler kurmuştur. Savaş gücü oldukça gelişmiştir. Yine Guetemala da '**Rigoberta Menchu'** savaşı ateşkesle durdurmuştur.

Hem sömürgeciliğe karşı bağımsızlık mücadelelerinde hem de askeri- militarist baskıcı dikta eğilimlerini karşı direnişte, kadının en yoğun ,aktif ve de ön cephede katıldığı yerlerdendir,Latin Amerika. Ulus, sınıf farkı gözetmesizin tüm kadınlara kapsayacak bir ideolojik bakış açısı yaratılamadığından ve pratik politika, üretilemediğinden militan ruhuna, savaşçı karakterine rağmen egemenlikli sistem yönlendirmelerinden kurtulamamıştır. Latin Amerika toplumları ve özellikle de Latin Amerikalı kadınlar, egemen sistem karşısında hemen hemen aynı etkilenmeleri ve belirlenen olma durumunu yaşarlar. Latin Amerika'da gerilla mücadelesi kadının kişiliğinde ve erkekle kurduğu ilişkilerde bir değişim yaratacak cins ve sınıf mücadelesi yaratamadığında özgün bir kadın hareketi de yaratılamamıştır.

Faşist- militarist diktatörlüklerin toplumu pasifize etme, iradesizleştirme, robotlaştırma, uygulamalarına karşılık verirler. Latin Amerika kadınlarının direnişleri faşist-militarist rejime karşı örgütlü güç olmayı ifade ettiğinden dolayı, oldukça anlamlı ve önemlidir.

H- İRLANDA CUMHURİYET ORDUSU (IRA)
İRLANDA KURTULUŞ HAREKETİNİN KADINLARI

Kuzey İrlanda'daki savaş İngiltere'ye karşı neredeyse 400 yıldır sürer ve kadınlar ilk başlangıç gününden itibaren giderek artan bir katılım ve nitelikle İrlanda Cumhuriyet Ordusu içerisinde rollerini oynarlar.

Kadınlar, Katolikleri Protestanlardan korumak için Kuzey İrlanda'ya gönderilen İngiliz ordusuna karşı savaşta silahı ele alırlar.

IRA (I RAN WAY) İngilizce "kaçıyorum" sözcüğünün baş harflerinden oluşur. İrlanda Cumhuriyet Ordusunun kadın ve erkek askerleri gün geçtikçe çoğalmaktadır. Son yıllarda IRA' da yer almak isteyen genç kadın ve erkekler arasında adeta yarış vardır. IRA liderliğinin Ordu Konseyi kadınları doğrudan eylemlerin tehlikelerine maruz bırakmamaya çalışırlar. Ama bu konuda içine girilen her tutum yada kadınları eyleme katmada her isteksizlik belirtisi kadınlar tarafından sert eleştirilerle karşılanır.

Ve bu yaklaşımlar kadınlar tarafından aşılır. Kadınlar her türlü mücadeleyi göze alırlar. Çünkü İrlanda Kurtuluş Hareketinin kadınları savaşmak ve özgür olmak istiyorlardır.

I- ETA'YLA "HAREKETE GEÇİN KADINLAR"

Avrupa'nın en saygı uyandıran 'şehir gerillası' hareketi olan ETA'nın açılımı; **EUSKADİ TA ASKATASUNA'dır**. (**ANAVATAN VE ÖZGÜRLÜK**)

Fransa yönetimi altındaki baskıyla savaşmak üzere 50'li yılların sonunda kurulur. Diktatör, Bask dinini ve kültürünü yasaklar. Bunun nedeni de, BASK'lıların iç savaş sırasında cumhuriyetçilerin yanında yer almalarından dolayı onları cezalandırmak ve Birleşik İspanya düşüü gerçekleştirmektir.

Fransa'da eğitim kampları kurarlar. Faşizme karşı savaşan bir halka Fransızların duydukları sempati hareketin gelişmesini ve yayılmasını sağlar.

Yıllar geçtikçe ETA, Bask anavatanını kurmaya yönelik sosyal demokrat bir grup olmaktan çok Marxist-Leninist bir grup olmaya evrilir. Bu değişim ve şiddet kullanmaya ilişkin tartışmalarda dahil olmak üzere diğer nedenler yüzünden de ayrılmalar ve bölünmeler yaşanır. ETA-M yada Milo denilen tek bir "SİLAHLI ÖNCÜ" vardır. Sloganlarının "**EYLEMLER BİRLEŞTİRİR, SÖZLER BÖLER"** olduğu söylenir. Zamanla polisin örgütün içine sızmalar göndermesi, " **UYUYAN KOMANDOLAR"** adlı yeni bir örgütlenme sistemini kurmalarına neden olur. Uyuyan komandolar toplum içinde normal yaşamlarına devam ederler. Bir memur, garson doktordurlar ama aynı zamanda "uyuyan komandoların" üyesi olarak eylemlerini yaparlar.

ETA'nın siyasi kanadı olan **HERRİ BATASUNA (HALKIN BİRLİĞİ)** 1988'de şiddeti kınayan bir anlaşmayı imzalamayan tek Partidir. HERRİ BATASUNA'ya bağlı kadın hareketi; **EGİZAN " Harekete Geçin kadınlar"** örgütlülüğü vardır. Bir kadın örgütünün kurulmasında ısrarlı olan ETA olur. Çünkü onlara göre kadınların örgütün içinde değil fakat toplumda özel sorunları vardır. Yaklaşık 500 kadın üyesi bulunan EGİZAN'daki kadınların hayli gelişkin politik düzeyleri vardır. ETA'da ise daha az kadın militan vardır. Çünkü ETA'da da egemen olan anlayış kadının silaha göre olmadığıdır. Ancak istisnalar savaşabilir.

ETA'nın aşırı anarşist örgütlenmeside vardır. (**Otonom Anti Kapitalist Komandolar)** adıyla örgüt içinde yerlerini alırlar.

İ- EZLN; YA BASTA! ARTIK YETER!

"Yaşlandığımızda yaptıklarımızı çocuklarımız şöyle anlatabiliriz. 20 yy. sonunda Meksika için savaştım ve buradan oradaki insanları kolladım. Bildiğim tek şey onların istedikleri şeyin, insan olduklarını unutmayan, tüm insanlığın istedikleri şey olduğuydu. Yani onlar demokrasi, özgürlük, adalet istiyorlardı. Onların yüzünü görmedim ama kalpleri bize benziyordu."

"HAKİKATİMİZ herkese konuşsun diye, silahlarımız susmayacaktır. **Onurla dövüşen onurla konuşur**. Bizim, biz sahici insanların yüreğinde yalan yoktur. Bizim sesimiz daha büyük bir sayının takipçisidir. Hiç bir şeyi olmayanların, sessizliğe ve cehalete mahkum edilenlerin topraklarından ve tarihlerinden egemenlerin hükümdarlığıyla sökülüp atılmış olanların , öfke ve ızdırap dünyasının üzerinde dolaşan değerli kadın ve erkeklerin, terk edilmiş ve yalnız çocukların ve eski ölülerin, aşağılanmış kadınların, küçük adamların sesidir... Bizim sesimizle ölüler konuşacak, ölülerimiz öyle yalnız ve unutulmuş, öyle ölü ve yinede bizim sesimizle ve adımlarımızla öyle canlı...

Özür dilemeyeceğiz yada yalvarmayacağız, sadaka istemeyeceğiz, yada egemenlerin zengin masalarının artıklarını toplamayacağız. Tüm varlıkların hakkı ve aklında olan şeyleri talep edeceğiz; **özgürlük, adalet, demokrasi... Bizim için hiç bir şey, herkes için her şey.**... Bizim, bu toprakların en küçüklerinin yüzü olmayan, tarihi olmayan, hakikatle ve ateşle silahlanan, geceden ve dağdan gelen hakiki kadın ve erkeklerin, dünün ve bugünün ve her zamanın ölüleri olan bizim için, hiçbir şey. Herşey herkes için. Eğer yalan egemenlerin ağzına yeniden düşerse, bizim ateşten sesimiz yeniden konuşacak. HER ŞEY HERKES İÇİN..."

Meksika'da 1910-1915 yılları arasında **Emiliano Zapata, Pancho Villa** gibi köylü önderlerin başını çektiği köylü ayaklanmaları olur. EZLN (Zapata Ulusal Kurtuluş Ordusu) yada daha yaygın ve bilinen adıyla Zapatistalar adlarını 20 yy. başlarında efsaneleşmiş köylü önderi Emiliano Zapata'dan alırlar. Maya yerlileri Neo-liberalizme ve küreselleşmeye karşı direnişin bayrağını kararlılıkla dalgalandırırlar. Maya yerlileri, varlıkları iki bin yıl öncesine dayandırılan ve tarihleri iyi bilinmeyen bir halktır. Zapatistalar adıyla örgütlenen Ulusal Kurtuluş Ordularının lideri **Marcos'**a komutan yardımcısı derler. Çünkü Zapatistalar efsaneleşmiş Emiliano Zapata'yı halen manevi olarak birinci komutan olarak kabul ederler.

EZLN içinde yer alan kadınlar, erkek militanlara kendi kurallarını kabul ettirmişlerdir. Şuanda EZLN güçlerinin **üçte biri** kendi savaşçılıklarını, güçlerini ispatlamış olan ve savaşın hem askeri hem sivil yönetimine katılan **kadınlardan oluşmaktadır**. Ocak 1994'te Chipas eyaletinde devlete karşı silahlı mücadeleye başlayan Zapatistalar (Bu ayaklanma önderliğini Zapatist kadınlar yapar) Meksika'da ve dünyanın güneyinde radikal bir başkaldırı sürecine ivme katarlar. SİLAHI KUTSAMADAN VE SİLAHLI MÜCADELEYİ FETİŞLEŞTİRMEDEN, ANCAK SİLAHI DA ELDEN BIRAKMAMACASINA eşitlik, özgürlük, adalet için Zapatistalar insanlığa, YDD karşısında tarihsel geleneklere ve enternasyonalist tutarlılıklarıyla nasıl bir muhalif toplumsal blok oluşturulacağının örneğini verirler. Marcos'da "şiddete tapmadıklarını ve şiddetle oynamanın doğru olmadığını" belirterek " biz barış için varız" açıklamasını yapar. " **Bizim barış istememiz teslim olacağımız anlamına gelmez. Silahlarımız bizim varolma güvencemizdir. Korkunç ve güçlü düşmanlarımızın elinde kahredici silahlar olmasına rağmen umutlarımızı ve özlemlerimizi yok edebilecek silahlar üretilememiştir ve üretilemeyecektir"** der. Sosyalizmi esas alan EZLN içinde yer alan kadın militanlarda her düzeyde görev almaktadırlar. Kadın militan Annie Marie şöyle der: " **Suratımıza geçirdiğimiz maskenin altında dıştalamış tüm kadınlar, unutulmuş yerli halklar zulüm altındaki tüm eşcinseller, hakarete uğramış tüm güçler ve onuru kırılmış göçmenlerin yüzleri var. Maskemizin altında sen, yani tüm dünya yoksulları var**".

EZLN'nin eşitlikçi ve özgürlükçü ilkelere dayalı sosyalist yapılanması her gün daha fazla kadını EZLN saflarına çeker. EZLN'de yer alan kadınlar güçleri, zekaları ve çalışmalarıyla herşeyi en az erkek kadar yapabildiklerini, hiç de onlardan daha az gelişkin, cesur, yada savaşçı olmadıklarını gösterirler. Direnişçi kadınlar sayesinde kazanılan ilk savaşta Zapatistalar'ın yönetiminde kadınlara eşit koşullar tanınır. Şimdilerde kadınlar EZLN'de önemli yönetim noktalarındadırlar. Chipas'taki toplam nüfusta çoğunluğu genç ve kadınlar oluşturur. Zapatistaların çoğunluğu da çok genç ve yarısı kadındır.

Yöneticilik görevleri için yaş ve cinsiyetin önemi yoktur. Önemli olan onlar için yönetim topluluklarının irade ve kararlarına yerine getirilmeleri olur.

Orduda ve siyaset alanında oldukça önemli görevlerde karar odaklarında kadınlar yerlerini alırlar. Ve EZLN 21 yy' da Latin Amerika'da . umut savaşımını adı olur. EZLN'liler baskıya, sömürüye, adaletsizliğe karşı hep bir ağızdan haykırırlar " **ARTIK YETER!, YA BASTA!, ÊDİ BESE!"**

J- SOVYET DENEYİMİ VE KADIN TEVARİŞLER

Kapitalizmin yoğun saldırılarıyla karşı karşıya kalan Sovyetler Birliği, kendisini ideolojik olarak güçlendirip yarattığı toplum ve bireyle savunmaktan ziyade, kendini savunmayı yoğun silahlanmada görür ve adeta silah yarışına girer. Silahlanma yarışında amaç toplumu korumadan daha çok, devletin çıkarlarını korumaya yöneliktir. Sovyetlerin günübirlik çıkarları, taktiksel politikalarda yaşadığı yanılgılar, uzun vadede ideallerle çelişir. Çünkü ideoloji, politikaya kurban edilir. Taktik gerilemeler ve günübirlik politikalar, sosyalizmin ilkelerinden zorunlu da olsa verilen ödünler, daha sonraları temel politikalar haline getirilir.

Yaşanan sapmalar sonucunda, toplumsal rahatsızlıklar görülmeye başlar. Sovyetler de, bu rahatsızlıkları diğer devletlerden farklılık arz etmeden bastırmayla gidermeye çalışır. Bu dönemden 1905 Devrimine kadar ciddi bir kadın hareketinden söz etmek mümkün değildir. 1905 Devrimi, kadının kendiyle tanışma ve haklarını talep etmeye başladığı süreç olur. Bu dönemde ilk kez değişik Rus kentlerinde, kadın hakları mitingleri düzenlenir. Sovyet Devrim Partisi içerisinde 1901-1916 yılları arasında kadın katılım oranı artar. Militanca eylemler için özellikle kadın militanlar tercih edilir.

1. Dünya Savaşı Rusya'da, kadınlar arasındaki bölünmeyi derinleştirir. Burjuva feministleri ve sosyalist kadınlar arasındaki anlaşmazlıklar artar. Burjuva feministleri, yurtseverlik çerçevesinde çalışmalarını yürütürler. Cephe örgütleme faaliyetlerine katılan bu kadınlar savaş istemini desteklerler.

1915'te kurulan Kadınlara Eşit Haklar Birliği, Rusya'da bulunan kadınları seferberliğe çağırır. Kadınları savaşa çekme isteminde olan bu birlik, ülkeye olan borcun ödenmesi ve Rusya'da zaferden sonra kurulacak olan yeni toplumda, erkeklerle eşit haklara sahip olmanın koşulu olarak savaşmayı öngörür. Savaştan dolayı erkeklerin üretimden uzaklaşmasından dolayı, kadınlar işgücünün yarısını oluştururlar. Rus toplumunda önemli bir gelişmeye yol açan devrimde, Rus kadınları da yerini alır. Ancak kadın sorununa yaklaşım kaba materyalistçe ve genel olduğundan, sınıf mücadelesinin çözümüyle kadın sorununun da çözülebileceğine inanırlar.

Savaşta yer alıp daha sonra kadın örgütlemesinde görevlendirilen Jessica Smith durumu şöyle açıklar. "Barış geldiğinde benden kadınlar arasında çalışmam istendi. Herkes güldü. Beni hiçbir zaman köylü bir kadın olarak düşünmemişlerdi. Önceleri ben de hemen hemen aynısını düşünüyordum. Erkek giysileri içinde bir erkek gibi düşman peşinde koşmaya fazlasıyla alışmıştım..." bu örnekten de anlaşıldığı gibi Sovyet kadını savaş içinde sınırlıda olsa yer almıştır. Ancak cins bilincinden uzak ve kendi rengiyle, bakış açısıyla olmayan bir katılımla bunu gerçekleştirir. 1917 Petrograd kurultayının örgütsel sonuçlarını kadın kitlesine indirgemek için, eğitim vermek amacıyla 1919' da **Parti Emekçi Köylü Kadınlar** bölümü kurulur, kurulan bu bölüm ilk özgün kadın örgütlenmesi olur. Kurulan bu örgütlülük, kadınları siyasetle, askerlikle ve eylemliliklerle de tanıştırır. Olağanüstü durumlarda kadınlar cepheye gider,askerlik yaparlar,cephane taşırlar. Askerlikte bireysel anlamda ön plana çıkan kadınlardan söz edilir. İlk kez orduya katılan ve BKC silahını kullanan Anna adlı bir kadın militandır. Ordu saflarında en ön cephede yer alan, ilk kez Anna olur. Daha önceleri kadınların

yaptıkları katılım önerileri kabul edilmez. Rusya'nın genelinde talimatla ve zorunlu olarak orduya katılım olurken, kadınlar açısından gönüllü katılımlar gerçekleştirilir. 1920'lerden sonra Stalin başa geçince yeni oluşturulan orduda, yeni kararlar alınır. Kadınlar ordudan çıkarılır. Görevleri sadece geri cephede yer almak olur. Doktor,sağlıkçı, askerlere elbise dikiminde ve cephane taşımada görevlendirilirler. Ancak belli bir süre geçtikten sonra yetenekleri değerlendirilerek, bazı kadınlar orduya alınır. İstisnaların savaşabileceği anlayışı burada da egemendir.

İkinci dünya savaşı sürecindeyse kadın ağırlıkta eski konumunu aşamamıştır. Ancak bir suikast silahı olan karnasa hakimiyet konusunda kadınların daha fazla ileride oldukları görülmektedir. Hem fiziki yapılarına , hem de kişilik özelliklerine (duyarlılık, hassaslık) uygun bulunur. Kadınlar ordu içinde de ön cepheye gitmeden istihbarat ve bilgilendirme işlerinde çalışacaklardır.

Orduya ,cephane anlamında destek veren fabrikalarda çalışanlar genelde kadınlardır. "**Katuşa** silahını o dönemde kadınlar yapmışlardır. Yine hava kuvvetleri çalışmalarında ağırlıkta kadınlar yer alır. İkinci dünya savaşı sonrasında elde edilen tecrübelerle ve kadının katılımın yarattığı etkinin göz önüne alınmasıyla, bir taburluk kadın gücü ordu içerisinde özgün olarak yerini alır.

Ancak, tabii ki bunlar kadının savaşta kendi özünü açığa çıkarması,kendi kimliğiyle, savaşması açısından yeterli değildir. Sovyetlerin yaşadığı yetersizlikler kendini ordu çalışmalarında da gösterir ve ordular sosyalist karakterden uzaklaşır. Kadın açısından da, genel içerisinde yer alma yaşanır. Egemen mantıkta ve ordularında, hakim olduğu gibi, kadının savaşamayacağına inanma ve geri cephede bırakma yaklaşımı açığa çıkar. Bugün Rusya'da orduda ve savaşta kadın, hep aşk hikayeleriyle , erkek arkadaşıyla beraber savaşa katılan, onun için kendini feda eden kadın kahramanlar, şeklinde ele alınır. Bugün özünden boşaltılarak kullanılan "**Nataşa"** sözcüğü ise o dönemde **kendisini taburu için feda eden bir kadın komutanın** ismidir. İçinde yaşanılan gerçeklik, değerlere sahip çıkılmadığını ve bir özel savaş yöntemi olarak, bu değerlerin gün geçtikçe özünden uzaklaştırıldığını gösterir. Bu yüzden bugün yürütülen kadın savaşımı, tüm dünya devrimci hareketlerinde yer alan kadın şehitlerimize sahip çıkmanın da adı olur.

UYGARLIĞIN İHANETİNE UĞRAYAN KÜRDİSTAN

"Tarihin en yaratıcı ve en eski halklarından olduğu halde sanki tarihte yaşamamış gibi bir durumla karşılaşmak, çağımızda bir Kürt ironisi olarak karşımıza çıkar. Tarihe beşiklik ve analık edeceksin ama hakkında kuralların ve ahlakın işlemediği, çağın en gönülsüz yaklaşılan halkı olarak değerlendirilecek, en kötü ihanete kurban olacaksın. Kendinin olması gereken en temel insan haklarından bile yoksun bırakılacaksın,ama en suçlu insanlar topluluğu olarak ilan edileceksin. Herkese hizmet etmeye amade olacaksın, ama lanetli olmaktan kurtulamayacaksın. Çağdaş insanlara benzer gibi olacaksın ama özde çağın siyah, sarı ve kızıldereli halkları gibi köle olmaya bile layık kılınamayacaksın. Öyle bir statüyle, öyle kapana kıstırılmış bir Kürtlükle karşı karşıya bulunmaktasın ki başka bir örneğinin bulunması, kesinlikle olanaksızdır. Kürt inkar ediliyor, böyle bir olgu yok deniliyor, ama en büyük korku da bu yok denilenden duyuluyor. Yok olan şeyden nasıl korkulur? Var diyeceksin, ama yarım yamalak ayakta kalan bir diline, özgür ifade hakkı bile tanımayacak

İnsanlığın bu gerçeği karşısında acaba bir Kürt kişiliğinden ve psikolojisinden nasıl bahsedebiliriz. Tarihin en eski emekçi bir halkına dayatılan ve hiçbir insanlık kitabından geçmeyen bu acımasız statüyü nasıl izah edebileceğiz. Hiçbir ilahi, ahlaki, felsefi ve bilimsel kitap bu kadar inkarcı ve insanlık dışı davranmaz. Ama sanki bir kara delikmiş gibi Kürt olgusunun etrafında evhamlar ve gerçekdışı kavramların yaratıldığı da inkar edilmez bir gerçektir. Bu nedenlerle Kürt olgusunu bir ulus, bir sömürge veya

yarı sömürge olarak değerlendirmenin hafif kalacağını, ondan öte bir statünün kurbanları durumunda olduklarını belirten, bir genelleme yapıyoruz. Açık bir katliam, bir jenosid kurbanı olsalardı tanım daha kolay olurdu.

Kürt halkı ilk ve orta çağların mitolojik ve dini kapanından henüz kurtulamamış iken, hatta boğuşur durumundayken, kendini son iki yüz yıldır milliyetçi komplonun tuzaklarıyla karşı karşıya buldu. Yağmurdan kaçayım derken tam da doluya burada tutulmuştur. İçinden ve dışından boy veren milliyetçi odaklar, katline ferman dizmekte, birbirleriyle yarışacaklardır. Hangisiyle baş edebilir ki? Felaket çağı hiç olmadık biçimde doludizgin üzerinde oynamaktadır. Hakim milliyetler "Sen ancak Türk, Fars,Arap" olabilirsin derken, azınlık milliyetçileri "buranın asıl sahibi biziz" diyecekler. Büyük ulus milliyetçilerinin gözü hep "Koz olarak nerede ve ne zaman kullanabiliriz" hesabı üzerindedir. İlkel geri milliyetçilik ise elde kalan son mal gibi beş paraya satma derdindedir. Bir halk bundan daha ağır bir felaketle karşılamaz. Tarihte belki de hiç örneği görülmeyen bir lanetliliğe uğratılmıştır.

Kürt olgusunun özgünlüğü ne kendisi gibi olma ne de kendini dayatan başkaları gibi olma tarzında olmuştur. İki arada bir derede kalmıştır. Bir bakire mi yoksa bir fahişe mi olduğu, tam anlaşılmamıştır. Her gelen şerrini bulaştırmış, fethetmeyi başaramamıştır.

İronik bir biçimde bugün Avrupa kapılarında kendi sorunlarına yer ve çözüm arayan Kürtler, esasta bu uygarlığın doğuş kaynağıdır. Çok yaşlanmış bir ana, bin yıllarca kendi beşiğinde büyüttüğü ve neredeyse artık kendisini tanımaz hale gelen evlatlarından adalet beklemektedir. Bu uygarlık anasına hakkı tanınacak mıdır? Sorun biraz böyle kilitlenmiş bulunmaktadır. Toplumsallığın gücüyle bireyselleştirmenin gücü karşı karşıyadır. Doğu ile Batı, Asya ile Avrupa, Anadolu ile Grek coğrafyaları, tam bir tiyatro sergilenen İmralı tiyatrosunun arka cephesini oluşturmaktadır."

ABDULLAH ÖCALAN

Kürtlerde ordulaşma ve savaş kavramlarını doğru tanımlamak, karakterini, etki düzeylerini ortaya koyabilmek, Kürt ve Kürdistan olgularını doğru çözümlemekle mümkündür. Şüphesiz Kürt ordu gerçeği, Kürtlerin Neolitikle başlayan ve 21. yüzyıla kadar süregelen tarihsel gelişimiyle, yakından bağlantılıdır. Her toplumun ordu gerçeği, onun ideolojik yapılanma, merkezileşme, devletleşme düzeyleriyle olduğu kadar, tarihsel olay ve olgulardan etkilenme boyutuyla da açımlanmak zorundadır. Çünkü zamanın ve uygarlık gelişmelerinin dışında, bağımsız bir gelişmeyi esas almak, fazla gerçekçi olmayacaktır. Halklar arası ilişkiler, insanlık tarihinin önemli değişim ve etkileşim gerçeği, doğal olarak halkların ekonomik, siyasal, ideolojik yapılanmalarını olduğu kadar, bunlara bağlı gelişen, askeri yapılanmalarını da yakından etkiler. Bu açıdan bakılınca Kürt halk gerçeğinde ordu yapılanması var mıdır? Hangi nedenlerle askeri bir güç açığa çıktı? Gelişen orduların hedefleri ve işlevleri nelerdi? Açığa çıkan orduların gelişim düzeyi nedir? Güçlü bir ordunun gelişmeyiş nedenleri nelerdir? Sorularının yanıtlarını verebilmek Kürt toplumsal tarihiyle izahını bulabilir.

Bu nedenle her dönemde açığa çıkan toplumsal, siyasal ekonomik gelişmeler paralelinde Kürtlerde zor, zorun ordular aracılığıyla kullanımını, ordularının hedeflerini ele almayı daha uygun buluyoruz. Her toplumun bir konu üzerindeki gelişimini -örneğin sanatsal gelişimini, ekonomik gelişimini- ele alırken bunu toplumun bir bütün gelişiminden kopartarak ele almaz çok önemli sakıncalar içerir. Bu nedenle izlenmesi gereken yöntem, tüm gelişmelerin birbiriyle bağının kurarak, birbirini etkileme düzeyini göz önünde bulundurarak, değerlendirme yapmaktır. Kürtlerde ordulaşma

konusunu, böylesi bir yöntemle değerlendirmek en gerçekçi yaklaşım olacaktır. Kürtlerin ideolojik kimliklerine, geçirdikleri dönüşümleri ele almadan, yine savaş ve toplumsal ilişkilerdeki yaklaşımını çözümlemeden, ordu yaklaşımını tahlil etmeye çalışmak kanımızca fazla sağlıklı değildir.

1-KÜRT OLGUSU

İnsanlık tarihinin başlangıcından beri varolan, insanlığın en eski halklarından olan Kürtlerin, sınıflı toplumla beraber yaşadığı parçalı, çok merkezli olma durumu ve güçlü bir devletleşmeme gerçeği Kürt olgusunun reddini ve inkarını meşru kılma yolunda kullanılmaktadır. Bugün kendisini uygarlığın sorunu olarak ortaya koyan Kürt gerçeği her şeyden önce olgu olarak doğru ele alınmalıdır.

Kürt kavramı ,bir toplum tanımıdır. Bir halk olarak, topluluğu ifade eder. Kürtler önemli bir tarihsel gelişim süreci yaşamıştır. İnsanlığın ilk süreçlerinden bu yana, ortak bir amaca doğru bilinçli hareket eden bir topluluktur. Üzerinde yaşadığı coğrafya, insanların ilk anayurdu Mezopotamya'dır. Adı resmi olarak kabul görmeyen fakat hep varolagelen Kürdistan, Kürtlerin ülkesidir. Bilindiği üzere tarih içinde birçok evreden geçen topluluklar çeşitli aşamalarla birçok gelişim yaşamıştır. Kürtlerin de kendine özgü bir toplumsal gerçeği vardır. Tarihsel seyir içinde devletsiz kalmaları ulus olmaktan uzaklaştırılmaları, asimilasyona uğratılmaları, toplum olma gerçeğini değiştirmez. Aksine tüm bu baskı ve istilacı yaklaşımlara rağmen bugün bile aynı kültürü korumaları ve aynı dili kullanmaları Kürt toplumsal olgusunu en güçlü bir biçimde kanıtlayan gerçeklerdir.

Kürtlerde birçok halk gibi, toplumsallaşmanın birçok evresini yaşamıştır. Neolitik süreçten önce klan olarak örgütlenen ve bir toplum olgusunu ilk yaratan halklardan biri, Kürtlerdir. Neolitik dönemde en aktif halk olarak Neolitik devrimde rol oynamışlardır. Birçok klanın bir araya gelmesiyle kabile toplumuna geçiş yaparlar. MÖ. 6000'lerden itibaren birkaç kabilenin bir araya gelmesiyle aşiret oluşumuna geçerler. Bu toplumsal gelişim ve üretim biçimi, yerleşik yaşama geçiş ve nüfusun çoğalmasıyla bağlantılı gelişir.

Sınıflı toplumun köleci ve feodal dönemlerinde sınıflaşma, siyasallaşma, alt-üst yapılarının açığa çıkışı gelişmeyi etkiler. Sınırlı olsa da Kürt toplum olgusunda bir gelişme yaşanır. Bu süreçte daha çok aşiret yapılanmaları belirleyicidir. Toplumun aşiret biçimi sonrası daha çok kavim ve milliyet olgusu öne çıkar. Kavim ve milliyet daha çok benzer dil ve kültürü temsil eden, az çok istikrarlı bir coğrafyada yaşayan, geniş aşiret toplulukların ifade eder. Kürt toplumunun gelişim tarihinde aşiretlerin varlığı günümüze kadar etkili olurken, milliyet ve kavimcilik aşiretçilik kadar gelişemez. Zaman zaman aşiretlerin birleşmesiyle konfederasyonlara gidilse de aşiret çıkarları ön plandadır.

Kapitalist dönemde toplumsal ifadelendirmeler ulus, ulusal devlet biçimindedir. Fakat Kürtler bu ulusallaşmanın dışında kalır. Güçlü aşiret bağları, ulusallaşma ve ulusal devlet gelişimi önünde engeldir. İçinde bulundukları ulusla, ortak bir üst ulus zemini daha güçlüdür. Aşiretlerin köklülüğü bağımsız, ekonomik, politik, siyasal gelişimi önler. Bu süreçte tüm halklarda devletleşme yaşanırken en eski bir halk olan Kürtlerde devletleşme açığa çıkmaz. Bu yönlü bazı girişimler olsa da iç ve dış nedenlerden dolayı başarıya ulaşamaz. Bu durum Kürtlerde parçalı kalmayı ve dış merkeze bağlanmayı getirir. Bağımsızlık arayışları ya da tam bağlanma anlayışı, Kürtlerin ilişkide olduğu devletlerle ilişkilerindeki belirleyici etkenlere dönüşür.

İstilalar karşısında direnen Kürtlere karşı, ideolojik karalama ve inkar yaklaşımı öne çıkar. İstediği ölçüde Kürdistan'da egemen olamayan güçler en çok bu yolu denemişlerdir. Onlar için Kürt ve Kürdistan olguları tehlikeli, geri ve hatta olmaması gereken olgulardır. Zamanla varlığını inkara dönüşen bu yaklaşım Kürdistan sorunun çözümsüzlüğünü getirir. Kürt ve Kürdistan olgularının inkarı ve bu inkar karşısında gelişen aşırı duygusal, dogmatik yaklaşımlar, bu olgunun doğru tanımını engellemektedir. Bugün egemenlerce şiddet yoluyla çözülmek istenen sorunların başında, Kürt sorunu gelmektedir. Fakat sorunun, Kürt olgusunu inkar ve şiddetle çözülemeyeceği açıktır. Buna karşı ortaya çıkan savunmacı yaklaşımlar da tersten bir kavram kargaşasına ve Kürt olgusunun muğlaklaşmasına yol açmaktadır. Doğru bir tarihsel değerlendirmeden ziyade tek taraflı idealize eden, bilimdışı yaklaşımlar da çözüm arayışlarında yanlış yollara sapmayı getirmektedir. Bu nedenle de çözümden ziyada çözümsüzlükte ısrar ortaya çıkmaktadır. Sorunun doğru çözümü, nedenlerin doğru tahliliyle mümkündür. Bu nedenle tarihsel süreçler doğru ele alınmalıdır. Bugün devleti olmayan Kürt halkının, tarihi gerçeği inkar edilemez. Bir halkın tarih sahibi olabilmesi için devletleşmesi gerekli değildir. Kaldı ki Kürtlerin tarihsel gelişmeler içinde devletler düzeyinde birçok merkezileşme deneyimleri vardır. Üstelik bugün varolan hiçbir devlet, saf bir ulusa ait değildir. Devlet bu anlamıyla göreceli bir kavramdır. Ulus olma, bir halk özgünlüğünü taşıma ise, salt devletleşme kavramına bağlanamaz. Kültürel anlamda varlığını sürdürme ve sürekli gelişme halinde olan bir toplum gerçeği olarak Kürt olgusu varlığını sürdürmektedir. Bu bakımdan Kürt sorunun çözümü bir devlet olma sorunu değildir. Kürt sorunu sınıflı toplumun tarihinin başından itibaren coğrafi, kültürel, siyasal birçok özgün konumun yarattığı etkileşimlerin bir sonucudur.

Şüphesiz Kürt olgusuna yaklaşım Kürt ordu gerçeğini de belirlemiştir. Sınıflı toplum sonrasında sürekli bu olgu üzerindeki ekonomik ve siyasal yaklaşımlar Kürtlerin savaş ve ordulaşma gerçeğini etkilemiştir. Kürt ordularının karakteri, gelişimi bu merkeze bağlı bir gelişim göstermiştir. Sınıflı toplumla beraber Kürt olgusunun yok edilmeye çalışılması direnişleri, zamanla yok sayılması ise isyanları gelişmesine neden olmuştur. Bu yaklaşımları ise Kürt ordu gerçeğini yapılanma ve model olarak şekillendirmiştir.

2-NEOLİTİK DÖNEMDE KÜRTLER VE SAVAŞSIZ GEÇEN YILLAR

Kürt halkının savaşa yaklaşımı, oluşturduğu orduların karakter yapıları, Kürt kişiliğinin özellikleriyle yakından bağlantılıdır. Kürt kişilik gerçeğinin tahlili, daha çok neolitik sürecin etkileri incelenerek, doğru bir sonuca gidilebilir. Tarihe damgasını vuran neolitik toplum kültürü, Doğu Akdeniz'den Zoğroslara, Kuzey Arabistan çöllerinden Toroslara kadar Dicle, Fırat ve Zap sularının aralarında bulunan, alanlarda şekillenmiştir. Tarihte bu bölgeye **Verimli Hilal** denmektedir. Bu bölge, tarımın, hayvanları evcilleştirmenin, en verimli alanı olduğu kadar tarihin yaratıcı beşiğidir de. Halk olarak Kürtlerin orjinlerinin de bu bölgenin kültür ve dil olarak asıl yaratıcıları olduğu, yapılan kazılarda net olarak ortaya çıkmıştır.

Kürtler ilk şekilleniş olarak sosyal, kültürel, siyasal ve ideolojik olarak Neolitik sürecin biçimlendirdiği bir halktır. Bu durum Kürt gerçeğinde, daha sonraki dönemleri de derinden etkilemiştir. Bu dönemin Kürt ordu gerçeğinin etkilerini çözümleyebilmek, daha çok o dönemlerde yaşayan etnik yapıların yaşam anlayışını, bakış açısını, toplumsal ilişki biçimini değerlendirmekle mümkün olacaktır.

Tarıma dayalı Neolitik kadın sisteminde, Ortadoğu ve Mezopotamya'da yaşayan etnik grupların kabilesel oluşumları söz konusudur. Bugünkü Kürt , Fars ve Ermenilerin ataları olan Aryen'ler binlerce yıl bu topraklarda yaşar ve insanlık gelişmelerinde önemli rol oynarlar. Salt bir etnik grubu ifade etmeyen ,daha çok tarımla uğraşarak tarım devrimini geliştiren Aryen'ler, Neolitik dönemin halklarını genel tanımlamasıdır. Üreten bir topluluk olması açısından Aryen'lerin uygarlık gelişiminde önemli bir rol oynadığı ve Mezopotamya başta olmak üzere Dicle-Fırat hattından verimli hilal de konumlandıkları bilinmektedir. Aryen'ler MÖ 6000 ve MÖ 1000 yılları arasında bu coğrafyada tarımın ve evcilleştirmenin öncülüğünü yaparlar. Yaşam sistemleri doğal olarak kadın ekseninde olup, ilk anaerkil topluluklardır.

Uygarlığı doğuracak birçok icadın yaşandığı Neolitik sürecin en yaratıcı etnik grubu, Kürtlerdir. Kürt toplumsal gerçeği temel ideolojik unsurların, üst ve alt yapıların yaratıldığı bir dönemde bu paralel de şekillenir. Neolitiğin kadın kişiliği, Kürt toplumsal gerçeğinde anaerkil toplum özelliklerini yaratır. Güçlü bir ana kültü vardır. erkek silik ve pasiftir. Ana kadın kişiliği güçlü ve belirleyicidir. Kadına dayalı Aryen dili ve kültürü tarım devriminin bir ürünü olarak gelişir ve dünyanın diğer bölgelerine doğru, kültürel yayılma yaşar. Ana tapımları ve tanrıça kültürü bin yıllarca Kürtlerin din anlayışının temelini oluşturacaktır. Anaerkillik Kürtler üzerinde öyle derin izler bırakacaktır ki, sonraki tüm tarihsel gelişiminde bu etki belirleyici olacaktır.

Anaerkil sürecin en aktif halkı olması, Kürtler açısından değerli bir geçmişe sahip olma şansı verir. Tarım devriminin mimarlığı, ilk direniş kültürünün yaratıcısı olması, yerleşik yaşama geçişte oynadığı rol, toplumsal yapıların açığa çıkmasında öncü olması ve en önemlisi barışçıl bir karakterini, bin yıllarca kendinde koruyarak yaşaması bu şansın sonucudur. Mezopotamya topraklarında kök salan Kürtler, bir dağ halkı olması ve tarımla uğraşması nedeniyle, bu özellikleri simgeleyen adlarla tanımlanırlar. Sümerlerce KURTİ, URARTU, GUTİ Asurlar'da MATA, Grekler'de KURDİANA vb. isimlerle tarihe geçer. Son olarak Selçuklularca KÜRDİSTAN olarak tanımlanır.

Neolitik çağın en önemli özelliği olan tarımcılıkla uğraşma ve toprağa bağlılık, Kürtler'de de en önemli özellik olmaktadır. Köylülük, yaşam özellikleri ve zihniyet yapısı bakımından neolitikten kalma bir toplumsal sınıftır. Tarım kültürü bu çağda yaygınlaşmıştır. "Bugünkü Kürt zihniyet yapısının çok geri kalması da, esas alarak neolitik çağda takılıp kalmalarında, adeta orada gönüllü bırakılmasından ileri gelmektedir" (P.Ö) .Bu belirlemeden hareketle Kürtlerin toprağı işleme, ondan ürün alma vb. tarımcılık faaliyetlerinin güçlü olduğunu ve bunun onlara neolitikten kalma bir miras olduğunu belirtebiliriz. Toprağına bu kadar bağlı olan bir halkın onu koruması, en temel savunma refleksidir.

Neolitik süreçte açığa çıkan teknik gelişim, tarımcılık, hayvancılık ve yine tanrı tanımının çıkışı Kürtlere dayanır. Tanrıların açığa çıktığı Kürt düşünce biçimi tüm göksel dinlerin temeli olur. Sterk, Star (İştar, İnanna) tanrıça kültürü tanrı düşüncesinin ilk nüveleridir.

Neolitik kadın sisteminin içinde şekillenen Kürtler bu dönemin temel zihniyet ve davranış özelliklerini, özde yaşarlar. Bu nedenle barışçıllardır. Kürtler uzun yıllar kendi içlerinde ve diğer aşiretlerle uyumlu,barışçıl bir yaşam sürerler. Hem yaşadıkları coğrafyanın zenginliği hem de yaşam anlayışları, Kürtlerde savaşı gereksiz kılar. Savaş için hiçbir nedenleri yoktur. Üzerinde yaşadıkları topraklar verimli ve yeterlidir. Kollektif bir mülkiyet anlayışları vardır. Karakter olarak avcı-göçebe topluluklardan farklıdırlar. Bu toplulukların alışkın olduğu barış kültürü, egemen ve saldırgan

olmalarını önler. Bu özellik Kürt kişiliğinde hakimdir. Yoğun akrabalık bağları, uyumlu bir beraberliğin esasıdır.

Mevcut toplumsal yapılanmaları, savaş olgusunu dışlar. Örgütlenme ve yaşam biçimi, barışa endekslidir. Sınıflı toplum ve eşitsizlik söz konusu olmadığından daha çok ortak üretim bir ilişki biçimi olarak hakimdir. Uzun bir süre yanı başında gelişen sınıflı topluma rağmen Neolitik devrim, gelişimini sürdürür. Kendisine saldırılmayana kadar diğer halklara karşı şiddet kullanmama, Neolitiğin yarattığı kişilik yapılanmasıyla bağlantılıdır. Ataerkil Semitik avcı topluluklarda var olan egemen olma, şiddet Aryen topluluklarında görülmez. Aryenlerin genel özelliği anaerkil sistemin yarattığı barışçıl olmalarıdır. Toprağa bağlılık ve barışçıllık karakteri Kürtlerin sadece savunma savaşına girmesine izin vermiştir. Bölge topluluklarının amansız saldırılarına karşı dağların ve ormanların derinliklerine çekilerek kendi varlıklarını ve kültürlerini koruyabilmişlerdir.

Neolitik dönemde Kürtlerin üzerinde hakim olan kadın karakteri ,barışçıl, toplumcu, eşit yaklaşım savaşların önündeki en büyük engeldir. Böylesi bir toplumda savaş ve ordudan bahsedemeyiz. Bu olgulara ihtiyaç duyulmamıştır. Bu dönemde yaşanan barış, Kürt halk gerçeğinin daha sonraki süreçlerde de savaşa yaklaşımı boyutunda da etkiler. Kürtlerin tüm yaşamında uyumlu olma istemi, barış eğilimi, saldırmayan fakat hep savunmada kalarak gelişimden uzak, kalan bir gerçeği yaratacaktır. Buna rağmen bir erdem olarak Kürt tarihinin temiz bir sayfası olarak hep var olacaktır.

3-SINIFLI TOPLUM VE KÜRT ORDULAŞMASI

a)Köleci Dönemde Başlayan Kürt Direnişleri ve Gerillacılık

Anaerkilliği geride bırakmaya doğru giden insanlığın, Sümerlerle beraber yaşadığı toplumsal dönüşüm, sistem değişimi en çok da Kürt halkını etkiler. Korkunç bir hızla gelişen uygarlığın yarattığı sınıflı toplum gerçeği ve Sümer egemen yapılanması birçok etnik grubu olduğu gibi Kürtleri de tehdit eden bir konuma ulaşır. Uygarlık güçleri olarak sivrilen Sümerler, Akadlar vb. güçlerin saldırılarıyla şekillenen bir yapılanmaya doğru gidilir. Bu yapılanmalar daha çok güçlü devletlere karşı, birliği esas alan aşiretler ve aşiret konfederasyonlarıdır. Bu süreçlerde Hurriler (MÖ 2000-500) , Gutiler (MÖ 2250-2150), Kasitler (MÖ 1500), Mitaniler(MÖ 1500-1250),Urartular (MÖ 1000-700), Medler(MÖ 1000) ve Komagene olarak tarihte rollerini oynayacaklardır. Kürtler en çok sınıflı toplum karşısında direnişleriyle farklı bir sosyal yapılanma ve savaş anlayışı geliştireceklerdir.

Kürtlerin yaşadığı alanların gelişim merkezi oluşu, geçiş hattında bulunmaları, yer altı ve yer üstü zenginlikleri nedeniyle sürekli saldırılara maruz kaldığı görülür. Bu saldırılar Kürtlerin savunma mekanizmalarını geliştirmesine, savunma pozisyonundan çıkamamalarına, içe kapanmalarına ve dış merkezlere bağımlı kalmalarına neden olur. Böylelikle Kürtler kendi uygarlıksal merkezlerini oluşturamazlar.

Sınıflı toplumun yarattığı sosyal ve siyasal yapılanmalar karşısında tepki duyarak, anaerkilliğin yarattığı ilişki biçimini devam ettiren Kürtler, uzun süre egemenliğe dayalı uygarlık gelişimine ayak uyduramaz ve kendisini tehdit eden bu yeni sisteme karşı, bir direniş başlatırlar. Bu şüphesiz, Neolitiğin izleriyle bağlantılı bir gelişmedir. Kürtlerin şahsında Neolitik tarım kültürü, ataerkil avcı-göçebe kültüre karşı bir direniş geliştirmeye başlar. Bugün dahi Kürt halk gerçeğindeki isyancı direnişçi ruh, o süreçlerden gelen bir özellik olarak varlığını korumaktadır.

Direniş, Kürt ordulaşma gerçeğinin temelini oluşturur. O güne kadar böyle bir olguya ihtiyaç duymayan Kürtler yoğun saldırılar karşısında kendi örgütlenme biçimlerine ve coğrafi konumlarına göre, askeri güçler oluşturmaya başlar. Savunmayı esas alan bu güçler, mevcut coğrafyaya ve egemen ordulara karşı savaşımında denge tutturabilmek için dağa dayalı vur-kaç taktiğini esas alan gerillacılık yöntemiyle öz savunmalarını yaparlar. Bu yöntem daha sonraki süreçlerde de esas alınacak ve Kürt ordu gerçeğine damgasını vuracaktır. Sınıflı toplumla beraber Kürtlerin yaşamına giren savaş gerçeği, savunmanın, kendini korumanın tek yolu olarak gelişir. Köleci dönemin katliamcı orduları karşısında köleleşmemek için, halk olarak dağlara çekilen Kürtler savaş gerçeğiyle şekillenir. MÖ 3000'lerden sonra Sargon zamanında madenlerin silah olarak kullanıldığı görülür. Birer başkaldırı özelliği olarak Sümer savaş araçları benimsenir.

Sümer Uygarlığından gelişen Asur yükselişi bu yayılmanın zor ve şiddet yönünü öne çıkarır Asur ve Babil süreçlerinde yayılmanın tek aracı savaş olurken, kendini sosyal-siyasal anlamda kabul ettiremeyen sistem, karşıtlarını yaratan bir konuma gelir. Tarihin ilk soykırımları, bu dönemlere rastlar. Sümerlerin ideolojik emperyalizmi, zamanla yerini Asur askeri emperyalizmine bırakır. Bu gelişmeler karşısında ortaya çıkan kabile bilinci ile karşı askeri güçler oluşturulur ve yeni bir tarihsel dönem başlar. Kendini savunma, zenginliklerine sahip çıkma bilincini gelişimiyle Kürt ordu tarihi başlar. Kürtlerde döneme göre askeri gelişmeler yaşanır.

Sınıflı toplumun sömürüsü karşısında gelişen direnişler, salt askeri olmayıp,sistemin zihniyet yapısına, inancına, sosyal yapılanmalarına karşı topyekün bir direniş niteliğindedir. İlk direniş cepheleri askeri değil ,toplumsal ve dinsel alanda gelişir. Sınıflı toplumun üretim ilişkilerinin benimsenmesi ve yine insan zulmünün karşısında inançlarının sarsılması sonucu, yeni arayışlar gelişir. Zulmün, acıların ve savaşların diz boyu yaşandığı, eskinin barış dolu günlerinin yok olup gittiği bu süreçlerde, yaşanan ruh ve düşünce değişimi sonucu, bir kurtarıcı fikri gelişir. Çünkü insanlık kollektif bir yaşamının olduğu, insanın insanı sömürmediği, kul, kölenin olmadığı, barışın hakim olduğu bir sürecin yaşandığını bilmektedir. Bunlar sadece bir ütopya ya da hayal değildir. Ve insanlar direnirse onu tekrar elde edebilir. Kürtler bu direnişin öncüsü olarak askeri yöntemi kullanmak zorunda kalmış ve zamanla bu düşünceler çerçevesinde ordulara sahip olmuşlardır.

Kürtlerin bu direnişin öncüsü olması, anlamsız değildir. Uygarlığın yaratıcısı olarak, uygarlığın saldırı ve ihanetine uğradığını ta o süreçlerde anlamıştır. Dağlara çekilen ve açığa çıkan tahribatlardan uzaklaşmaya çalışan Kürtler, savunma duygularıyla bu tarihsel direnişi sergilemek zorunda kalacaktır. Bugün Kürtlerin dünya gelişmelerinin dışında kalması ilkel yaşam koşullarını sınıflı toplumun yarattıklarına tercih etmesi o süreçlerdeki şekillenişle izahını bulur. İnsanın en büyük iki ideolojik savaşında iyiliğin kötülüğe, toplumsallığın bireyciliğe,aydınlığın karanlığa, kadın düşüncesinin erkek karakterine karşı verdiği mücadelenin , çıkış kaynağı olması da bundandır. Kürtler de ilk defa direniş bilinci köleci dönemde gelişir. Barışçıl karakterine rağmen yükselen sömürü ve şiddet karşısında askeri seçenek kaçınılmaz olduğunda bu doğrultuda ittifaklara ve askeri örgütlemelere giderler. Kürtlerde sınıflaşma üstten gelişen bir durumdur. Kendinde barındırdığı öz, farklıdır. Herkeste doğal emekçi olma, ortak üretme ve tüketme gerçeği, bir kişilik yapılanması olarak yer edinmiştir. Kürtlerde açığa çıkan sınıflaşma Kürt toplumsal gerçeğindeki tarihsel işbirlikçiliğin başlangıcıdır. Dört taraftan gelişen istilaların bu işbirlikçi kolu, Kürtlerin

merkezi yapılanmalar kurmasını kalıcı kurumlara sahip olmasını ve merkezi bir ordulaşmaya geçmesini engelleyecektir.

Bu direniş ruhuyla silahlı örgütlenmelere giden Kürtler coğrafyanın etkisi ve karşı güçlerin tekniksel üstünlüğü nedeniyle, **dağ gerillacılığını** geliştirir. Artık Kürtler bin yıllarca sürecek işgal ve istilalar karşısında öz savunma durumunda kalarak yaşam biçimini de bu gerçeğe uyarlayacaktır. Temelde gerilla tarzıyla savaşsa da zaman zaman düzenli orduları da kullanılacaktır. Özellikle devlet organizasyonları geliştirdiği süreçlerde ordulaşması da güçlenecek, sahip olduğu tunç kaynaklarını işlemesi, demiri kullanması ve atçılıktaki uzmanlığı sonucu güçlü ordular kuracaktır. Fakat şu bir gerçektir ki Kürtler, hiçbir zaman salt saldırı, talan, istila amaçlı şiddeti kullanmaz ve sürekli hedef durumunda kalırlar. Karakterleri emperyalist olmalarını engeller.

Fakat bu saldırılara karşı koymak ve tehlikeleri gidermek için egemen güçlerin gelişim düzeylerini de göz önünde bulundurmak gerekir. Kürtlerin taş silahlarla bakır,bronz,silahlara karşı savaşması imkansızdır. Bağımsızlıklarını korumak için o güne dek Neolitik donanımlarını yetmez. Bu nedenle modern silahlar kullanmak zorunda kalırlar. Bu ise hem madenlerde bilgilenmeyi, hem de ekonomilerini savaşa göre belirlemelerini gerektirir. Savunma zorunluluğu, Kürtlerin de savaşa göre bir yapılanmaya gitmelerine neden olur.

KÖLECİ DÖNEMDE BAŞLICA KÜRT DEVLETLERİ VE ORDULARI

HURRİLER: Hurriler, Kürtlerin ataları olarak Sümer'in tarihini en çok etkileyen etnik gruplardan birisidir. Dil yapıları benzerdir ve hala aynı biçimde kullanılmaktadır. Sürekli dağ halkları ile ittifak yapma geleneğinde olan Sümerlerde sürekli ilişki ve çatışma içinde olmuşlardır. Aşiret konfederasyonlarına dayanan Hurriler zamanla merkezi devlet kuruluşuna geçerler. Önemli bir güç olarak tarihte rol oynamışlarıdır. Hurriler kendilerine karşı saldırıya geçen Sümerleri ve Hititleri güçlü direnişlerle karşılarlar. Bu onların önemli siyasi ve askeri gücün olduğunu gösterir. Göğe dayalı din anlayışı Sümerlere, Huriler aracılığıyla geçer. Eşitlikçi ve özgür bir toplumdur. Sınıflaşma yaşanmamıştır. Sümerlerin gelişimiyle, Hurriler kolonileşme sürecine girer. Bu süreç Kürtler açısından baskının, yabancılaşmanın, sömürünün iç içe geliştiği bir sürecin başlangıcı olur. Bunun karşısında mevcut ataerkil sisteme karşı muhalefet gelişmeye başlar. Bu muhalefet en genel ifadesini o dönemde Hz. İbrahim'in Nemrut karşısındaki direnişinde bulur. Böylece halkların, ezilenlerin özgürlük ve eşitlik uğruna direniş mücadeleleri başlar. Huriler de bu direnişi en güçlü veren halklardır. Direniş ideolojisi, askeri anlamda da güçlenmeyi getirir. Askeri anlamda güçlenen Hurrilerin MÖ 1595'te Babil'i ele geçirdiği görülür. Egemen sistemin en güçlü merkezlerinden birini ele geçirmesi, Hurilerin ordusal gücünü gösterdiği gibi, egemenlik karşısındaki direnişinin gücünü de gösterir. Hurilerin savunma hattını salt dağlarda bırakmayıp Babil 'e kadar gidişi yayılmacı bir politika olarak değerlendirilmiş olsa da, bu fazla gerçekçi değildir. Fakat güçlü bir orduya sahip olduğu kesindir. Josepf Campell, iki adla çekilen iki tekerlekli hafif arabanın ,savaş arabaları olarak ilk defa Huriler tarafından kullanılmış olabileceğini belirtir.

MİTTANİLER:

M.Ö 1500'lerle beraber Hurrilerin yerine akraba soyundan Mittanilerin geçtiği görülür. Başkentleri Habur'un çıkışındaki "Xweşkani"dir. Şimdiki Serekani olarak bilinen alanda kurulmuştur. Bu halkın temelinde de Neolitik kültür yer almaktadır. Mittanilerin güçlü bir merkezileşme yarattıkları, savaşlarda güçlü oldukları görülür.

Mısır ve Hititlerle devletler düzeyinde ilişkileri vardır. Mittaniler'in Zağroslar'dan Toroslar'a kadar hakimiyet geliştirdikleri göz önüne alınınca askeri anlamda oldukça güçlü oldukları söylenebilir. Bir savaş tekniği olarak atçılığın kullanımı, süvari birliklerin oluşumu ve uzmanlığı, Mittaniler'in en temel özelliği olarak bilinir. Uzun süre Asur emperyalizmine ve Hititlere karşı savaş verilir. Mısır kapılarına kadar giden Mittaniler dağa dayalı savaşların yanında, düzenli orduya da sahiptirler. Aşiretler arası iç çatışmalardan dolayı MÖ 1250'de dağılırlar.

URARTULAR:

MÖ 900 yıllarında Nairi denilen aşiretlerin birleşmesi ile Urartu adıyla bir devlet olarak, Kürt örgütlenmesi yaşanır. Urartular birçok kale kent ve bentler yaparlar. Madencilikte ve at kullanımında uzmandırlar. Asurlar'a karşı savaş verirler. 300 yıl varlığını sürdüren Urartular M.Ö 650'ler de tasfiye olurlar.

GUTİLER:

MÖ 2250-2150 tarihleri arasında Zağros eteklerinde yaşayan Gutiler, Kürtlerin atalarıdır. Semitik Akad hanedanlığının yıkılmasını önemli bir rol oynar. Gutiler yaklaşık 100 yıllık bir hanedanlık kurarlar. Daha sonra Sümer topraklarında hüküm sürerler. Bir aşiret örgütlenmesidir. Aşirete dayalı askeri örgütlenme biçimini esas almışlardır. Merkez güçlerle ittifaklarda bu askeri gücü yedek olarak kullanır.

KASSİTLER:

Sümer kentlerinde yaşayan yoksul emekçi kesimdir. Zamanla güçlerini birleştirerek hanedan değişikliklerin de rol oynarlar. Özellikle MÖ 1595 de Mittaniler ve Hititlerin, Babil'i istilalarında Kassitlerin rolü büyüktür. Askeri güçleri daha çok güçlü merkezi güçlerin ordularında faaliyet yürütür.

MED'LER VE ZERDÜŞTLÜĞÜN KÜRT ORDU GERÇEĞİNE ETKİSİ:

Uygarlığın gelişiminde önemli rol oynayan Kürtler Med'lerle toplumsal ve siyasal olduğu kadar askeri konuda da önemli bir gelişme sağlar. Hurriler'in, Gutiler'in, Mitaniler'in ve Urartular'ın zengin mirası üzerinde gelişen Med'lerde ideolojik kimlik belirginleşir. Demirci Kawa efsanesi özgür insanın özlemini mücadelesini ifade eder. Yeniden doğmak. Çünkü ilk doğuşun güzellikleri, Kürt insanının beyninde ve yüreğinde hala yaşamaktadır. Yine savaşların ve katliamların insanların sonradan edindikleri birer silah olduğunu bilinmektedir. Demirci Kawa'nın direnişinde olduğu gibi yeniden doğarak o çok özlenen günlere dönüleceği hep umut edilecektir. Kurtuluş ve özgürlük düşünceleri Demirci Kawa'da böyle ifade edilirken Zerdüşt'le, felsefi, ahlaki bir düşüncede somutlaşır ve derinleşir. Demirci Kawa kahramanlığı, bir kurtuluş umudu olarak Newroz adıyla bin yıllarca Kürtlerin kutsal bayramı olurken Zerdüştlük Kürt toplumsal gerçeğini kölelik karşısında özgürlük arayışı olarak belirler.

Med'lerin devlet yapılanması ve ordu gerçeği daha çok Zerdüştlükten etkilenir. Med ordularının karakterini, amacını, kısa zamandaki başarı düzeyini ele alırken Zerdüştlüğün etkilerini görmemiz gerekir. Bu anlamda Zerdüştlüğü kısaca açımlamak uygun olacaktır.

İnsanlık tarihinde köleliğin yarattığı bunalım ve baskı sonucu açığa çıkan arayışların en güçlüsü, Zerdüşt'le başlar. İlkel Aryen inanç sistemini reformdan geçirerek tek tanrıya geçişi sağlar. İyiliğin, güzelliğin ve aydınlığın tanrısı Ahura Mazda tek tanrı sistemine geçişte başlangıçtır. Düşüncesinin temelinde yatan zıtların

birliği ve karşıtlığı diyalektiği, vardır. Neolitik kültürün etkileriyle şekillenir. Üretimi, emeği ve doğallığı esas alır. Köleci toplumla beraber düşürülen ve yaşamın dışına atılan kadın, onun felsefesinde önemli bir varlık olarak değer bulur. Sınıflı toplumun yaratığı kölelik zihniyetine karşı, bireysel irade ve yaratıcılığı ortaya koyması önemli bir **ahlaki devrim** niteliğindedir. Egemen sistem karşısında ,en güçlü muhalefet gücüdür. İnsan iradesine özgürlük tanır. İnsanları mutlak tanrıların zulmünden kurtarır. Yarattığı ahlak anlayışı, sınıflı toplumun karakterine zıttır. Köleci dönemin karakterinde önemli bir yumuşamaya yol açar. Zerdüştlüğü benimseyen Medler köleci dönemin katı yönünü aşarak, şiddet ve zoru hafifletir. Zerdüşt inancı ve Demirci Kawa ruhunun birleşmesi Kürtler açısından önemli bir süreci ortaya çıkarır.

Bir köleci devlet olan Medler daha çok batının paleolitik yapılarıyla mücadele ederek, Hint-Avrupa yayılmasını gerçekleştirir. Bu yayılma daha çok kültürel bir yayılmadır. Avrupa da tarım devriminin ve kültürünün gelişmesinde önemli bir rol oynar.

Medler de askeri kurumlaşma gelişkindir. Karşı saldırılar karşısında daha örgütlü ve güçlüdür. Uygarlık silahlarını diğer Kürt oluşumlarına oranla daha iyi özümserler. Köleci bir toplum olmasına rağmen, şiddeti sadece savunma temelinde ve egemen güçleri etkisiz kılma yönünde kullanırlar. Kürtlerde savunma anlayışının gelişkin olmasının temel nedeni içinde bulundukları coğrafyanın, sürekli dağlık ve de savunmaya elverişli olmasındandır. Bu anlamda katı, köleci imparatorlukları durdurmada önemli bir rol oynamışlardır. Asur'lulara karşı savaşı ve onları yenmesi de bu durumdan kaynaklanır.

Asur'luların yıkılışı ve antik köleci çağın kapanışı insanlık açısından önemli bir gelişmedir. Antik çağda, sınır tanımaz zor belirleyicidir. Klasik çağda ise kölelik, kural ve hukuka bağlanır. Bu dönüşüm ve reform insanlığı hiçleştiren acımasız bir yönelimin kaldırılmasını ve insan iradesinin az da olsa gelişimini sağlar. Antik çağın ideolojik hegemonyası zayıflar. Med orduları böylesi bir gelişmeyi sağlamışsa da bu kesinliklede ideolojik yaklaşımından kaynaklıdır.

Medler de ordunun en önemli özelliği, ideolojik düşünceyle ordu gerçeğini, buluşturmasıdır. Köleci bir imparatorluk olmasına rağmen, ideolojisinin egemen karakterine tersliği ,ordu anlayışını belirler. İstila yönünde kullanılan Med ordularının işgal ettiği yerlerde, baskı kurmadığı görülür. Asur sürecinde Babil esaretini yaşayan Yahudilerin serbest bırakılması, bunun en çarpıcı örneğidir. Egemen bir karakter temsil etmemesi, gittiği alanlara özgürlük tanıması ve adaletli yaklaşımı, sistemini genişletmesinde temel rol oynar. Köle elde etmek için savaşmamıştır. Medlerin, savaşlar sonucu köle getirdiği görülmez. Yine girdiği alanların yönetimini o alanın halkına bırakır. Medler egemenlerce kullanılan ve bir uygarlık silahı olan orduları reddetmemiş aksine, ideolojik yaklaşıma uyarlayarak halkların lehine kullanmaya çalışmıştır. Egemen ordu karakteri Medlerle dönüşüme uğrar. Yayılmacılığı ise özgür zihniyeti, eşitlikçi yaklaşımı yayma amaçlıdır. Çok başarılı olamaması, birazda o dönemin koşullarıyla bağlantılıdır.

Köleci dönemler beraber gelişen ordulaşma, Kürtler de farklı boyutlarda gelişmeler yaşar. Dağa dayalı savaş yöntemleri zamanla savaş taktiklerini de geliştirir. Meydan muharebeleri fazla taktik gerektirmezken, dağa dayalı savaş yöntem ve taktik üzerinden gelişir. En büyük Kürt ordularından birine sahip olan Med ordusunun **beş milyon kişilik bir ordusu** olduğu sanılmaktadır. Med-Pers döneminde ilk defa ordularda sınıflara bölünme, yani sınıflaşma açığa çıkar. Onluk, yüzlük, binlik, on binlik sisteme bu dönemde geçilir. Medler savaş silahı olarak en fazla **ok** kullanmada

ustadır. **Ok bir savunma silahıdır**. Kürtlerin savaş karakterleri ve de savaşçılıkları, halk olarak geldikleri köken ve bunun yarattığı yaşam felsefesiyle derinden bağlantılıdır. Zerdüşt felsefesinde de somutlaşan direnişçi öz ve demirci Kawa'nın sembolleştirdiği direnen halk gerçeği, tarihten beri Kürtlerin kendilerine savunma yada direnme tarzını esas aldıklarını gösteriyor. Biz öz savunma niteliğinde olan savaş tarzları, yaşam biçimini de belirlemiştir.

Med ve Perslerin ortak konfederasyonunun Pers lehine hanedan değişimi sonrası, Medler konfederasyonda ağırlıklarını kaybederler. Buna rağmen Medya ülkesinde yaşayan Kürtler, özerk bir konumu yaşar. Zamanla Perslerin ön plana çıkışıyla, konfederasyonun yapılanması değişir. Medlerden sonra Kürtler, aşiretler biçiminde dağlarda yaşayarak, bağımsızlıklarını korurlar. Vergi vermezler, diğer satraplıklar gibi krala bağlı değillerdir. On binlerin dönüşü kitabında Ksenephon Medya ülkesini çok geniş tarif eder. Ve Pers döneminde bu alanların özerklerini vurgular. Ksenephon'un belirttiğine göre Kürtler de savunma silahları ve yöntemleri ön plandadır. Larissa Kalesini şöyle tarif eder: "kil tuğlalardan yapılan kalenin yüksekliği yüz ayak, genişliği 25 ayaktır. Çevresi iki fersenk ,temeli 20 ayak yüksektir. Taştan yapılmıştır. Pers hanedanı bu şehri alamamış, şehir bir bütün güneşin örtülmesi ve halkın şehri boşaltması sonucu alınabilmiştir." Yine Kürtlere ait Mespila şehrini şöyle anlatır. "Uçsuz bucaksız bir surla çevrilidir. Tabanın kalınlığı 50 ayak, yüksekliği 100 ayaktır. Bu tabanın üstündeki 6 fersenk olan tuğladan bir duvar yükseliyordu. Kralın karısı Media buraya sığınıyor. Pers kralı burayı zor yoluyla alamıyor. Şehir içerisindekileri aç bırakıyor. Yine de şehir ele geçmiyor. Ancak bir kehanetle ele geçiyor.

Bu belirlemeler Med'lerin savunmaya dayalı savaş stratejilerini ortaya koymaktadır. En önemli savunma silahları ise kaleler ve surlardır. Kürtlerin süvariler ve piyadeler ile savaştığını ve okta iyi olduklarını belirtir. Medlerden sonra Kürtlerin Komagene devletini Ermenilerle beraber kurdukları görülür. Adıyaman merkezli Komagene krallığı İskender sonrasında ve Med-Pers döneminin temelleri üzerinde MÖ 300'ler de kurulur. 500 yıl sürer. Geçiş hattı üzerinde olması nedeniyle güçlü bir savunma sistemi oluşturulur. Güçlü bir askeri örgütlenmeye sahiptir.

Daha sonra uzun bir süre merkezi bir otorite bulunmaz. Dağlarda birbirinden bağımsız aşiretler halinde daha çok direnirler. Karduklar bu gruplardan birisidir. Ksenephon Kardukları anlatırken "dağlarda oturduklarını, çok savaşçı olduklarını ve krala bağlı olmadıklarını söylüyorlardı. Hatta eskiden kralın gönderdiği 120 kişilik bir ordunun ülkelerine girdiğini ama geriye tek bir kişinin bile dönmediği söylenmektedir. Fakat komşu satraplarla barış halindedirler" demektedir. Bu durum Kürtlerin savaşçılıkta oldukça güçlü olduğunu göstermektedir. Öylesi büyük bir orduyu yenmiş olmaları düzensiz ordularında ustalıklarının da göstergesidir. Aşirete dayalı ordu gerçeği kürtlerin tüm tarihsel süreçlerinde etkili olmuştur. Med sonrası süreçte güçlü bir devletleşme olmadığından, aşiret savaşçılığı ön plana çıkar. Aşiret savaşçılığı hakimdir. Bu da meşru savunmaya dayanır.

Hurri ve Mittani soyuna dayanan Karduklar çok bir eski bir halktır. On binlerin Dönüşü'nde yeni bir halk olarak gösterilir. Fakat kökleri Kassitler'e dayanır. Karduk ismi Kassit tanrısı Kardumiaş'tan gelir. Aynı kitapta Karduklar için "Karduklar o kadar hızlı ve o kadar çevik idiler ki Yunanlılar onlara yaklaşmaya, yakalamaya ya da öldürmeye fırsat bulamıyorlar. Karduklar ok-yay ve sapandan başka bir şey taşımıyorlardı. Ok-yay kullanımında üstün idiler. Ok-yaylarını kullandıklarında sol ayaklarını üstüne abanıyor, yayın kirişini aşağıya ve kendilerine doğru çekiyorlardı.

Okları, kalkanları rahatlıkla delip geçiyordu. Yunanlılar yanlarına düşen okları hatıra olarak yanlarına alıyorlardı" demektedir.

FEODAL DÖNEMDE KÜRT ORDU GERÇEĞİ

"Kürt olgusuna damgasını vuran içte savunmaya elverişli bir coğrafya ile dıştan sürekli saldırılar altında olma, bu iki koşula uygun olarak tepki vermeye dayanan dar aşiret formları ve bilinci altında bir halk gerçekliği halinde yaşamadır. Coğrafyanın elverişli özelliği neolitik çağ yaratmalarına yol açtığı gibi işgalleri de doğurmuştur. Tarıma ve hayvancılığa elverişlilik bir yandan toplumu geliştirirken dıştan da tamahı uyandıracaktır. Maden zenginliği, madene en çok muhtaç uygarlıklar için sürekli bir işgal hedefi olarak görülmesini sağlayacaktır. Bu etkenler, uygarlığın kuruluşunda Kürt olgusunu esasta şekillendirdiği gibi günümüzde de bu rol dış çevrelerin farklılığı oranında değişerek devam etmektedir. Iç inisiyatiflerin belirleyici olmasında dış etkenler ileri düzeyde engelleyici konum arz ettiğinde, değişim daha çok dış kaynaklı olacak ve içte bağımlı bir gelişme halinde tepki verecektir. İlk çağda işleyen bu kural Ortaçağda da daha etkili olarak sürecektir.

Parti Önderliği

Neolitik toplumdan bu yana Kürt gerçeğini ele alırken gelişimde, coğrafyanın önemini ve toplumsal şekillenişiyle yarattığı etkiyi çok çarpıcı görüyoruz. Ortaçağda da bu devam etmiş ve Kürt feodalleşmesi kendi başına gerçekleşmemiştir Komagene uygarlığı, MÖ 250'lerde Roma ve Sasani köleci devletleri altında yıkıldığında, Kürt tarihinde hiç eksik olmayan bir olgu yine devreye girmiştir. O da bağlı oldukları sistemin yönetim kademelerine işbirlikçi tarzda yer alma olgusu ya da işbirlikçiliğin dışında bir diğer tarz olan zaman zaman bağımsız beylikler olarak, bir çeşit otonomi tarzında örgütlenme biçiminde açığa çıkmıştır. İşbirlikçilik de, otonomicilik de tüm dönemlerde olduğu gibi ortaçağda da etkin olarak yaşanmıştır. Roma-Sasani çatışmaları ve hakimiyeti, dönemin ideolojisi İslamiyet'in yayılma dönemine kadar devam eder ve daha sonra İslam ideolojisinin karşısında dayanamaz yıkılır. İşte bu dönem, feodal ortaçağa da, Kürt tarihine de damgasını vuran İslamiyet etkisinin başladığı dönemdir. Kürtler üzerinde derin tahribat İslam fetihlerinin MÖ 650'lerde Kürtlerin bulunduğu coğrafyalara yönelmesiyle başlamıştır. Ve bu Ortadoğu halkları üzerinde yüzyıllarca sürecek bir zihin ve ahlak biçiminin miladıdır. İslamiyet dağınık çöl kabilelerini ortak bir kavim ruhuyla birleştirmiş ve bunları bir arada tutabilmek için Arap olmanın üstün bir erdem olduğu olgusunu pekiştirerek milliyet şovenizmini kurumlaştırmaya çalışmıştır. Gelişen kavmiyetçilik, hakim milliyetlerde daha fazla gelişmiştir. İktidar olamayanlar bunun dışında kalmıştır. Yine aynı kavim içinde de, üst tabaka resmi devletlerin içinde örgütlenirken alt tabaka bunun dışında kalmış ve bu yalnızlığı yarı gizli görüş ve tarikatlara dahil olarak aşmak istemiştir. Mani'nin çıkışı, bunun en belirgin örneğidir. Zerdüştlük ve Budizm' in sentezini yaratıp dogmatizme boğulmuş İslam'ın etkisini bir aydınlanmayla parçalamak istemiştir.

Kürt toplumuna gelince, İslamiyet'in yoğun etkisiyle aşiretlerin üst tabakaları hakim Abbasi ve Emevi hanedanlıklarıyla işbirlikçilik temelinde ilişkiler geliştirmiş, İslam'ın Sünni mezhebini benimsemişlerdir. İnkarcılığa kadar giden bir işbirlikçiliği de bu ilişki içerisinde yaşamışlar ve Arap dil-kültür ve millet gerçekliğini kendi öz değerlerine tercih etmişlerdir. Yoğun bir asimilasyon dönemidir. Arap hakim siyasetinin yaklaşımı ise, Kürtleri tümden yok sayma değil, fakat kendilerine bağlı ve güdümlü oldukları müddetçe varlıklarını kabul etme olmuştur. Halka "Kürtler"

anlamına gelen "ekrad" ismiyle hitap edilmiştir. Kürt üst tabakası Sünniliği kabul ederken yoğun bir asimilasyonu yaşamış, aşiretlerin yoksul ve dağlık alanlarda yaşayan kesimleri ise İslamiyet'i kendi koşullarına göre uyarlayarak Kürt Aleviliğini kabul etmişlerdir. Fakat dogmalarla dolu İslam ideolojisine karşı en büyük direniş Zerdüştlük inanışı ile olmuştur. Dönemsel olarak bir ahlak ve aydınlanma imkanı yaratılmış olsa da aşiret üst tabakalarının eliyle buda yozlaştırılmıştır. Sonuçta düzene boyun eğdirecek kadercilik adeta kutsanmıştır. Kürtler üzerinde günümüzde kadar gelecek olan kadercilik tahribatının ilk tohumları o dönemde de atılmıştır. İslamiyet karşısında ortaya çıkan bu üç farklı inanç ise parçalılığı derinleştirmiş, ulusal birliğin yaratılmasında önemli bir engel olmuştur. Sonraki aşamalarda Kürtler de Ortaçağın politik kurumlaşmalarından etkilenerek genel Kürt beylikleri kurmuşlardır. MS 9.yy ile 15 yy arasında, **Mervani feodal Kürt Beyliği** ile **Eyyubi Kürt Hanedanlıkları**, önemli siyasi oluşumlar olmuştur. Arap'ların Kürdistan üzerindeki Kürt işbirlikçiliğine dayalı yerel otonomiler şeklindeki hakimiyeti, Türk boylarının 11.yy'ın sonlarına doğru Abbasi halifelerini kendilerine bağlamalarına kadar devam eder. Bu dönemde Kürtler bağlı oldukları siyasi merkezlerin yedeği olmaktan kendilerini kurtaramamışlardır. Sonuçta yine kendilerinde çok yoğun tahribatlar yaratmış olsa da İslam'ın yayılmasında ümmet anlayışı çerçevesinde yoğun rol oynamışlardır. Örnek olarak Eyyubi hanedanlığının kurucusu **Selahhaddin Eyyubi'**nin İslam ordularını komuta etmesidir. Arap hakimiyetinin de Türk hakimiyetine geçiş dönemi Kürtler açısından önemlidir. İlk olarak Sultan Sancar döneminde Kürtlerin yaşadıkları yerler "Kürdistan" olarak adlandırılmış ve daha resmi bir kimliğe kavuşturulmuştur. Bu dönemin siyasi yaklaşımı; **Kürtlerle ortak çıkarlar temelinde uzlaşmadır.** Osmanlı ve Selçuklu dönemlerinde de Türkler ve Kürtlerin iç içe geçmiş konumlarından dolayı **kaybedilirse birlikte kaybedeceği, kazanılırsa birlikte kazanılacağı** gerçeğinden hareketle, bir denge doğrultusunda hareket etmiştir. Bu dönem Kürt feodalitesinin özgün gelişme süreci olmuştur.

İSLAM ORDULARINDA KÜRTLERİN OYNADIĞI ROL:

Kürtler bazı alanlarda kendiliğinden İslamiyet'i kabul etse de, birçok alanda İslamiyet karşısında direnişler gelişir. Aşiret olarak kabul ya da ret gerçekleşir. Bazı aşiretler ise İslamiyet'in alevi mezhebini benimseyerek, sunilere karşı mücadele yürütürler. Sünniliği kabul eden aşiretler ise, İslam ordularının en temel güçleri olurlar. Uzun bir süre saldırılar karşısında geliştirdikleri direnişlerle savaşçı bir karakter kazanan Kürtler, İslam ordularının yayılmasında da önemli rol oynarlar. İslam dininin Kürtler üzerindeki yoğun etkileri Kürtlerin Emevi ve Abbasi Halifelerine daha sonra da Osmanlı Halifelerine bağlılığını getirir. Birçok Kürt askeri komutan bu yönlü tarih sayfalarına geçer.

M.S 677'de İsfehan'da doğan **Ebu Müslim Horasani,** bu adlardan biridir. Emevi hanedanının elinde bulunan Horasan'da yaşayan Ebu Müslim, Emevi baskıları karşısında Abbasilerin yanında yer alır. Horasanlıları etrafında toplayarak, bir ordu oluşturur ve Emevi valisini ağır bir yenilgiye uğratır. Bu olay Emevilerin yıkılışını hızlandırırken, Abbasilerin hilafeti ellerine geçirmesinde de önemli etkilerde bulunur. Abbasiler Ebu Müslim'i bu başarısından dolayı, Horasan valisi yapar. Çok fazla güçlenmesi karşısında korkuya kapılan Abbasi Halifesi onu yanına çağırarak denetimine almak ister. Bir süre sonra ilk olarak halifenin kardeşi, sonrada halifeyle çelişkileri derinleşir. Kendisine karşı kuşkular artar ve sonuçta onun desteğiyle iktidarını oturtan, Abbasiler tarafından öldürülür. Ebu Müslim Horasani, İslam'ın

gelişmesinde büyük katkıları olan bir komutandır. Bu nedenle ölümünden sonra birçok halk onu sahiplenir. Fakat işin trajik yanı bir Kürt olarak fazla anılmaz. Savaş anlayışı çok gelişkindir. Askeri disipline, savaşa kumanda etmenin önemine inanır. **Savaşta taktik ustalık, yöntem zenginliği, inisiyatif en önemli özellikleridir**. Kimi tarihçiler onun askeri dehasını büyük İskender ile karşılaştırmıştır. Büyük bir savaş komutanı olan Ebu Müslim Horasani bu yeteneğini kendi ulusu için kullanmaz. Din öğesi öndedir. Tüm başarıların Abbasiler çıkarına kullanılır.

Tarih sayfalarında geçen bir askeri komutan da **Şirkuh'**tur. Şirkuh, **Selahaddin Eyyubi'nin amcas**ıdır. Amin Maulof Arapların Gözüyle Haçlı Seferleri kitabında Şirkuh'un Mısır seferini en büyük askeri dehası olduğunu belirtir. Nureddin Zengi'nin en güvenilir adamıdır. Haçlılara birçok sefer düzenler. Mısır'a üç sefer yapmıştır. Yine aynı eserde yazar, Şirkuh'un askeri özellikleri için şunları belirtir. "Şirkuh sürekli askerlerle birlikte yaşar. Fiziği, cesareti, savaş stratejisindeki gücü çarpıcı düzeydedir. 'Yıldırım Harekatı' adıyla geliştirdiği askeri harekatlar askeri bir etkinlik modeli oluşturulur. 18 Mart 1167'de El-babeya savaşında sahte geri çekilmeyle düşmanı arkasına alarak imha eder. Bu savaşta Selahaddin Eyyubi, savaş komutanıdır. Şirkuh ,savaşı koordine eder. Bu savaşta askeri kurnazlık ve taktik belirleyici olur. Şirkuh, İskenderiye'yi ele geçirir. Haçlılar burayı kuşatınca, Selahaddin'i kalede bırakarak meşhur huruç harekatı ile düşman içinden geçerek kaleyi terk eder ve savaşı dışa taşırarak kuşatmayı zayıflatmak ister. Suriye'de halk ayaklanması başlar. Çok güçlü askeri bir komutan olan Şirkuh, kendi ulus adıyla savaşmaz. İslam orduları adıyla güçlü savaşlar verir. 23 Martta ölür.

Şirkuh'tan sonra yerine vezir olarak tarihin en güçlü askeri kişiliklerinden biri olarak bilinen Selahaddin Eyyubi geçer. 1169'da Frenk istilasını püskürtür. Fatimilere son verir. Tüm bunlarla sürekli yükselen Selahaddin Eyyubi'nin bu yükselişini hilafet tarafı kabul edemez. Bir hanedan olarak hareket etmesi, sultanlığa gelmesi Arapları kaygılandırır. Selahaddin'in öncelikli hedefi Arap dünyasını birleştirmek, Müslümanları, kendi ülkelerini Haçlılar karşısında savunmak için seferber etmektir.

1174'te Şam'a yürür. Halep'e savaşmadan girer. Hilafet'le arasında sürekli bir gerginlik vardır. Buna rağmen Selahaddin, Abbasi hilafetine bağlı kalır. 1183'te Haçlılara sefer düzenler. Kerak kalesini kuşatır. Ve bu savaşta kullandığı mancınıklarla kaleyi ele geçirir. Daha sonra tüm Müslümanları Haçlılara karşı cihada çağırır. Arap Türk ve Kürt savaşçılar Şam'da toplanır. 30 Nisan 1187'de, 12.000 süvari ve bunun dışında sayısız gönüllü ve piyade ile sefere çıkar. 1189 Akka savaşında yenilir. Bu durum düşman Araplarca kullanılır ve ağır eleştirilere maruz kalır. Ve,1192'de kral Richard'la anlaşma yapar.

Selahaddin Eyyubi, Revadi Kürt aşiretindendir. İslam orduları adına Kürdistan'da da birçok etkinlikte bulunur. Amed'e kadar gider. Buralarda İslam'ı kabullendirmek için mücadele verir. Birçok Kürt şehrini ele geçirir. Nureddin Zengi'nin ölümüyle en zengin Müslüman hanedanlarının birinin mirasçısı olur. Ömrünün çoğunun Haçlılara karşı seferlerle geçiren Selahhaddin Eyyubi tüm zaferlerinden sonra, yenilenlere bazı kaleleri girme izni verir. Bu davranışı düşmanın sürekli var olma koşullarını hazırlar. Selahaddin bu konuda da çok eleştirilir. Amil Maulof şöyle der: **"kuşkusuz sultanın yeniklere karşı yüce gönüllü tutumu eleştirilemez. Boş yere kan dökmekten nefret etmesi, verdiği sözlere harfiyen uyması, hareketlerinin her birinde var olan duygulandırıcı soyluluk, tarihin gözünde en azından fetihleri kadar değere sahiptirler. Kürt subay hiç bir zaman hırslı olmamıştır. En güçlülerden bile daha güçlü olduğundan ,basit insanlarla beraberken mütevazi**

olmak onu farklı kılan şeydi". 1187'de Frenk kralı Guy ve Prens Amot esir olarak Selahaddin'in eline geçer. Selahaddin Guy'u, bir süre sonra serbest bırakır. Müslümanlara karşı savaşmama sözü veren Guy'un ilk işi savaş olur. Selahaddin bir kez daha kendi düşmanını kendisi saldırıya hazırlar. 2 Mart 1193'te ağır bir hastalıktan dolayı hanedanlığının belki de en iyi sayılabilecek bir döneminde ölür. Ölümüyle hanedanlığı da iç çatışmaları sürüklenecektir.

Selahaddin Eyyubi askeri anlamda çok güçlüdür. Girdiği tüm savaşlarda belirlediği savaş stratejisi, gücünü savaştırma sanatı Onun güçlü komuta özelliklerinin sadece bazılarıdır. Selahaddin Eyyubi her ne kadar Kürt ulusu adına bağımsız bir savaş yürütmemiş olsa da İslam ideolojisi çerçevesinde onun bir zafer komutanı olduğu belirtilebilir. Davasına bağlı örgütsel bir kişiliktir. En önemli nokta ise onun Kürt kişiliğidir. Bu anlamda Eyyubi'yi daha farklı araştırmak gerekir. Kürt kişiliğinin, benliğinin savaşa yansıyış boyutu belki de kaybedişlerinin en önemli nedenidir. Vahşice savaşmaz, esirlere hep iyi muamele eder. Affedicidir. Fakat affettikleri hep ona karşı yeniden savaşır. Bunun yanında her üç örnekte görüldüğü gibi kendi Kürt kimliğini öne çıkarmaz. İslam'ı bir Arap ve Türk gibi ulus çıkarlarına kullanma yoktur. Selahaddin'in kurduğu devlet bir Kürt devleti değildi ama Eyyubi aileisnin idaresi, Kürt tarihinde kendi izlerini bırakmıştır. 1232 yılından 1460 yılına kadar Diyarbekir'de Eyyubi soyundan yönetimler hüküm sürmüştür. Şerefname'de bu yöneticiler Hasankeyf'in egemenleri olarak adlandırılmaktadır. Selahhadin ve yönetici bir aile olarak Eyyubi ,adı Kürtler ve Kürdistan için asker ve devlet bilgeliğinin bir simgesi olmuştur. Hilafete derin bir bağlılık erdem gibi görünse de köle ideolojisinin bir yansımasıdır. Bağımlılık, tabi olma, buna sadık kalma hep süre gelir.

4- TARİHİ BERABERLİĞİN ÖYKÜSÜ, KÜRT-TÜRK İLİŞKİLERİ VE SAVAŞ KARAKTERİ

Türk hakim tabakasından kopan Türkmenlerin XI. yy'da Kürtlerin bulunduğu coğrafyaya akın etmeleriyle iki halk arasında bir kaynaşma yaşanmaya başlar. Yaklaşık 1000 yıllık bir süreçte çoğu zaman ittifaklar son 200 yıllık dönemde de çatışmalarla birbirlerini etkilemişlerdir. Bu beraberliğin yarattığı sonuçlar bu günü belirlerken, halklar üzerindeki etkileri de küçümsenemez düzeye ulaşmıştır. Bu ilişkiler karşılıklı bir etkileşim yaratırken, günümüzde yaşanan çözümsüzlüklerin en tarihi çözüm zeminini de barındırmaktadır.

Kürtler Ortadoğu'nun en eski halklarından olmanın getirdiği konumla yakınlarında bulunan birçok halkla karşılıklı etkileşim yaşamışlardır. Farslarla, Asurilerle, Araplarla vb. birçok komşu halkla olan ilişkileri, uygarlıksal gelişmeleri yakından etkilemiştir. Son 1000 yıl içinde de Türklerle aynı düzeyde ilişki içine girilir. İnsanlık tarihinin başlangıcından beri, Anadolu ve Mezopotamya halklarının bağı, bilinmektedir. Ortak hareket ettiklerinde büyük gelişmeler yaşayan, aksi durumda ise birlikte kaybeden iki halkın gerçekliği Türklerin Anadoluya yerleşmesiyle daha somut bir hal alır. İttifak ve kardeşlik ruhunun bu iki coğrafya üzerinde etkisi bin yıllarca sürecek kutsal Anadolu ve Mezopotamya barışını yaratır. Bu tarihi birliktelik iki halkın benzerliklerinin ve özgünlüklerinin birbirini etkileme gücüyle de bir anlamda bağlantılıdır. Kültürel, sosyal ve dinsel olarak ortak bazı noktalar bulunmakla birlikte, askeri alanda anlayış, yapılanma ve tarz olarak birbirinden oldukça farklı özelliklere sahiptirler. Bu farklı şekillenişe rağmen, ilk ilişkilerin askeri alanda gerçekleşmiş olması ve hemen hemen her süreçte askeri olgunun ön plana çıkması ise, diğer özellilere bağlı olarak gelişmiştir.

10.yy'da Türklerin, Ortadoğu'dan güneye ve batıya doğru ilerlemeleri ile yerleşik tarımcı halklarla, göçebeler arasındaki denge alt-üst olur. Bu dönemde paleolitik avcı kültürünü yaşayan Türkler, köken olarak Ural-Altay halklarındandır. İnsanlık tarihinde en geç yerleşik yaşam geçmiş ve uzun bir süre avcı-göçebe kültürüyle yaşamışlardır. Avcılık kültürüne dayanan ataerkil bir topluluk olmanın getirdiği erkek egemen karakter, oldukça hakim olmuştur. Erkek egemen karakterin taşıdığı şiddet ve zoru sınırsız kullanma geleneği, Türklerin günümüze kadar anılan "at-avrat-silah" kültürünün yaratıcısı olmuştur. Toplumsal gerçekliği yaratan maddi koşullar; yani göçebelik, avcılık yerleşik bir yaşamı ve onun kültürünü, ahlakını, özce yaşam tarzını yaratamamış buda, belirtilen kültür biçimini yaratmıştır. Bu kültüründe ifade ettiği gibi silah ve de genel anlamıyla askerlik Türk boyları için her zaman yaşamsal önemde olmuştur. İçinde bulunulan coğrafyanın elverişsizliği ve yeni verimli araziler bulabilme amacı nasıl ki Türk boylarını göçebeliğe zorlamışsa, göçebelik yani yerleşik olmama da, saldırgan bir savaş anlayışını beraberinde getirmiştir. Akıncılar döneminde küçük gruplarla zora ve şiddete dayalı çete tarzı savaş yürütülmüş, birçok etnik grup talan ve gaspa maruz bırakılmıştır. Yine tarihin bir diğer kesitinde Türkler, İslam ordularında yer almış, fakat verdikleri savaşımda ekonomik çıkarlar ve de güçlü savaşımı yaratan askeri gelenekler, onların İslam ordularında erimelerini engellemiştir. Kendi dil ve kültürlerini az olsa koruyabilmişlerdir.

Uygarlık tarihinin başlangıcından beri yerleşik bir halk karakteri taşıyan Kürtlerde ise durum çok daha farklıdır. Sürekli işgal ve saldırılara maruz kalmanın sonucu olarak ordu ve savaş kavramları meşru savunma ekseninde şekillenmiştir. Savaşla doğup büyüyen ve yaşamlarının merkezlerine savaşı koyan Türkler, sosyal ve siyasal yaşamı koruyacak bir güvence niteliği taşımaktadır. Yani Türk savaşçılığı, saldırganlığı, kendisini esas almıştır.

Savaş anlayışları ve karakterleri birbirinden oldukça farklı olan bu iki halk nasıl oluyor da tarihte büyük bir birlikteliği yakalıyorlar?

Türk ve Kürt halklarının sosyo-ekonomik-kültürel ve dini benzerlikleri, kaynaşmayı yaratan en önemli etkenlerdendir. Gerek göçebe, gerekse de yerleşik konumda olan aşiret boylarında feodal, sosyal yapı da oldukça birbirine benzemektedir. Tarihi Kürt-Türk kardeşliğinin temel nedenleri bu özellikler olmaktadır.

Tarih boyunca da bu ilişkiler devam etmiş ve çoğu zamanda askeri alanda ortak hareket de edilmiştir. 11. yy'da Anadolu'nun Türk hakimiyetine geçmesiyle Selçuklular dönemi başlar. Türkler düzenli orduya geçmişlerdir. Ve bu dönemde, Bizans İmparatorluğuna karşı geleneksel İslam ittifakının esas alınarak Türklere Anadolu'nun kapılarını açan **Malazgirt Savaşında,** (1071) Türkler ve Kürtler aynı cephede savaşmışlardır. Bu iki halkın tarihinde önemli dönüm noktalarındandır. Ortak savaş anlayışıyla ortak hareket etme ile başlayan ilişki, diğer alanlarda da devam etmiştir. Yine bunun yanı sıra Haçlı Seferleri ile Anadolu'da başlayan çatışmalar döneminde Kürtler ve Türkler diğer halklarla, din birlikteliği temelinde İslam ordularında Haçlılara karşı savaşmışlardır.

Selçukluların yıkılmasıyla hakimiyeti ele geçiren Osmanlı İmparatorluğu döneminde, göçebeliğin saldırganlığa dayalı özellikleri ile yerleşikliğin toplumsal düzen ve uyum karakteri aynı potada eritilmiştir. Doğu ve batı uygarlığı arasında kalan Osmanlıda, Yavuz Sultan Selim doğu seferlerine yönelmiştir. Bu seferler Kürt askeri desteğini ön plana çıkarır. Osmanlı döneminde Kürtlerde yerel hükümetler biçiminde aşiret otonomları hakimdir. Özerk olan bu aşiretler, Türk savaşlarına aktif katılır. Osmanlıların diğer devletlerle yaptığı birçok savaşta Kürtlerin katılımı belirleyicidir.

Yavuz Sultan Selim zamanında yapılan Çaldıran ve Mercidabık savaşlarında oldukça önemli rol oynarlar. Savaş yönü güçlü olan aşiretlerin askeri birlikleri, anlaşmalar doğrultusunda Osmanlının savaşlarında yer almış ve vazgeçilmez müttefik durumuna gelmişlerdir. Aşiretlerin direngenliği, savaşkanlığı ve arazi hakimiyeti, savaşlarda önemli rol oynamıştır. Bu dönemde iki halk arasında etnik çelişkiler ya da çatışma bulunmamaktadır. Osmanlı imparatorluğunda Kürtlerin birçok halk gibi resmi statüsü vardır ve resmi belgelerle kabul edilen Kürdistan eyaletleri, hükümetleri, ayrıcalıklı bir konumdadır. İlişkiler stratejiktir.

19.yy'la beraber Avrupa sömürgeci devletlerin Ortadoğu'ya yönelmeleri bu statüyü olduğu gibi sarsar. Kürt-Türk ilişkileri bozulmaya başlar. Özellikle İngiltere'nin başını çektiği bazı politikacılar,böl-yönet politikası çerçevesinde Kürtleri sürekli bir piyon ve koz olarak kullanmaya başlar. Bu politikalar her iki halk arasında gereksiz çatışmalara, katliamlara neden olur. Bu politikalar aynı coğrafyada barış içinde yaşayan Anadolu ve Mezopotamya halkları arasında düşmanlıklar yaratır.

OSMANLI DÖNEMİNDE İSYANLAR

Osmanlı'ya verdikleri askeri destekten dolayı sürekli özerkliklerini koruyan Kürtlerin bu konumu, Sultan I. Mahmut'la ortadan kaldırılmak istenince 19.yüzyıl isyanları başlar. Bağımsız yaşayan, istendiğinde Osmanlı devletine yardım eden Kürt beyleri, Sultan I. Mahmut'un öngördüğü, 'tümden bağımlılığı' kabul etmez. Ve dayatılan yeni durum karşısında isyan dönemi başlar. Ulusallıktan ziyade aşiret çıkarlarını temel alan bu isyanlar, çoğu kez bastırılır. İsyanlarla başlayan çatışmalar, Kürt-Türk beraberliği açısından ilk darbe olur. O güne kadar Kürdistan ve Anadolu çıkarları için iki halkın gönüllü bir uzlaşması ve birlikteliği vardı. Kürtler bu otonomiyi bırakmak istemez ve karşılıklı çatışmalar hızlanır.

Kürtler bağımsızlığı hedefleyen isyanlar geliştirseler de, aşiretlerin paramparça oluşu, aşiretler arasındaki kan davaları ulusalcılığı baltalar. Bu nedenle bağımsızlık için isyan eden Kürtler, her defasında birbirleriyle savaşmak zorunda kalırlar ve yenilgilerinin en büyük sebebi bu olur. Bu isyanlarda bazı aşiretler diğer aşiret karşısında Osmanlı ordularına paralı asker oluyorlardı.

1804'ten 1914 yılına kadar toplam 12 büyük isyan yaşanır. Osmanlıya karşı gelişen isyanlar şunlardır;

Abdurahman İsyanı (1806),Ahmet Paşa İsyanı (1812),Zaralar İsyanı (1820), Yezidiler isyanı (1830-33),Bedirxanlılar İsyanı (1831-45),Şerif Ahmet Han isyanı (1834),Garzan İsyanı (1830),Bedirxan Osman Paşa ve kardeşi Hüseyin Kenan Paşa İsyanı (1877),Abdullah İsyanı (1881),Bedirxan Emin Ali İsyanı (1889),Bedirxan Halil ve Ali Remo İsyanı (1912),Şêx Selim, Şabettin ile Ali isyanı (1912)

Bu isyanlar zor ve şiddetle bastırılsa da yüzyıla aşkın yine Kürtler hep isyan halinde kaldılar.

İsyanlar, hem Kürtler hem de Türklerin çıkarlarına ters düşmekteydi. Bu durumu değiştirmek isteyen sultan Abdulhamit tekrar uzlaşma süreci başlatır ve Kürt aşiretlerine eski özerk konumlarını verir. Askeri düzeyde **Hamidiye Alayları** biçimde örgütlenen Kürt aşiretlerinin askeri güçleri Osmanlıyla beraber savaşır.

19. Yüzyıla hakim olan İngiliz oyunları, Ortadoğu ilişkilerini yönlendiren ve kendi çıkarları doğrultusunda düzenleyen bir niteliğe sahiptir. Hindistan yolunu denetlemek, maden ve petrol yataklarına sahip olmak için, Irak'a yönelen İngilizler en çok da bu hedeflerine ulaşmak için Kürt olgusunu kullanmak ister. Kürt üst sınıflarını bağımsızlık yönünde kışkırtarak, yardım edeceğini söyler ve bu vaatle Kürtleri kendine

bağlarlar. Bunun karşısında parçalanmaktan korkan Türklere destek yaklaşımları göstererek onları kendi denetimlerine alırlar. Bu politik yaklaşımın üçüncü ayağı ise Asuri, Ermeni gibi Hıristiyan halklardır. Bu halkların koruyuculuğu misyonuyla, onları da kendine bağlarlar. Bu politikalar çerçevesinde her biri diğerine düşman olur, birbirinden şüphelenen güveni sarsılan bir manzara açığa çıkar. 19.yüzyılda yaşanan isyanların birçoğu İngiliz politikaları sonucu yaşanır. Ve bu isyanlarda en çok da Kürtler kaybeder. Kapitalist sömürgeciler Kürtleri çok tehlikeli göstererek diğer halkların Kürtler üzerindeki baskı ve katliamlarını derinleştirir. 19.yüzyıl isyanları ayrılıkçı değildir. Daha çok dışlanma sonucu açığa çıkar. Türklerde gelişen merkezileşme, dıştan kapitalist tahrik, Kürtlerin eski özerklik ve otonom statülerini talepleri ve bu açıdan yer bulmamaları, isyanların temel nedenleridir.

Osmanlının son süreçlerinde kurulan İttihat ve Terraki oluşumunda, Kürt aydınları önemli rol oynar. Meşrutiyetin ilanında ortak hareket edilir. Osmanlının son nefeslerinde gelişen saldırılar ve işgallerde ilk karşı koyuşlar Kürtlerin bulunduğu illerde başlar. Başlangıçta hürriyet ve kardeşlik vurgularını esas alan İttihat ve Terakkiciler diktatörlüğe ve ırkçılığa kayınca ilişkiler tekrar gerginleşir. Osmanlı döneminin sone erişiyle Türk-Kürt ilişkilerinde de yeni bir döneme girilir

Yaşadığı reform ve rönesans süreçleriyle, feodalizmi aşarak kapitalist döneme geçen batı uygarlığı, kapitalizmin temel üretim biçimi doğrultusunda yeni bir sömürgeci süreç başlatır. Tekniksel gelişimle beraber daha çok ham madde elde etmeye yönelik gelişen yeni sömürgecilik anlayışı, savaşların amaçların da değiştirir. Eskinin köle ve toprak elde etme savaşları, yerini hammadde elde etmeye bırakır. İskender'le başlayan ve Haçlı Seferleriyle devam eden Batının Doğu üzerindeki hakimiyet savaşları kapitalist süreçle daha gelişerek varlığını sürdürür. 19.yüzyılda Batı müdahaleciliği hızla artar. Bu müdahaleler yıllardır sorunlarını kendi içinde çözmeye çalışan Ortadoğu halkları arasında önemli bölünmelere yol açar. Batının hakimiyet hırsı ve kar elde etme ihtirası sonucu temel hedef olarak Ortadoğu'yu yenme eğilimi gelişir. Bu temelde gelişen ve etkili olan Batı politikaları sonucu, kapitalist sömürgeciliğe dayalı milliyetçilik ön plana çıkar. Böyle bir yaklaşım halklar arası boğazlaşma, parçalanma ve çatışma dönemlerinin yaşanmasına yol açar.

Kapitalist dönem Kürt-Türk ilişkilerinin parçalanmaya başladığı bir ve sorun haline geldiği süreçlerdir. Bundan önceki dönemlerde zaman zaman çatışmalar olsa da, bunlar etnik temelli değildir. Fakat 19. yüzyılla beraber başlayan halklar arası düşmanlık,batı kapitalizminin böl-yönet politikasının bir sonucudur.

Birinci dünya savaşında Kürtlerin yanında yer aldığı Osmanlı Devleti yenilince, İngilizler Irak'ı sömürge edinir ve Kürdistan bölünür.

I. Dünya savaşından sonra Osmanlı topraklarını işgal eden batılı güçler karşısında başlayan Kurtuluş savaşında, Kürtler en aktif rolü oynar.

KUVA-İ MİLLİYE VE KÜRT SAVAŞÇILIĞI

Batılı güçler karşısında başlayan direnişler, öncelikle Kürt illerinde gerçekleşir. Antep, Maraş, Urfa gibi Kürt illeri hiçbir dayatma olmadan ve merkezi bir ordu örgütlenmesi olmadan kapitalist güçlere karşı halk savaşı başlatır. Yıllarca kendi yurdu için savaşan Kürtler yine istilacılar karşısında direnişi seçerek, özünde kurtuluş savaşının halk kurtuluş savaşı olma niteliğini belirlerler. Düzensiz birlikler halinde, beyliklerin askeri güçleri ve topyekün tüm halk, bu savaşlarda yerlerini alır. Savaşçı bir halk olan Kürtler 1000 yıllık bilinçaltıyla kollektif bir savunma mekanizmasını

geliştirir. Tekniki anlamda fazla güçlü olmasa da manevi ruh, özgürlük tutkusu ve savunma eğilimi, önemli başarıları getirir. Daha sonra M. Kemal öncülüğün de tek merkeze bağlanan Kurtuluş savaşında, Kürtler temel stratejik müttefiktir. Kuva-ı Milliye'nin direniş ruhu; ortak vatan, ortak tarih ve ortak gelecek anlayışından doğar ve ortak ordu da somutlaşır. Kurtuluş savaşı ordularında Kürtler önemli roller oynar. Tarihte bir defa daha Anadolu ve Mezopotamya halkları tercihlerini ortak Cumhuriyet ve devletten yana yaparlar. Bin yılların geleneksel yaklaşımını sürdürmek isteyen halklar ne yazık ki egemen sınıf çıkarlarına ve emperyalist politikalarına yenilecektir. Fakat verilen savaşlarda her iki halkın gösterdiği kahramanlık, cesaret ve direniş bugünlere kadar anlatılmaktadır.

Halkların ortak iradesi ile gelişen Kurtuluş Savaşı en temel meşru savunma savaşıdır ve ilerici bir karakterdedir. Kürtlerin bağımsız bir ordulaşması yoktur. Türk ordu sisteminde yerlerini alırlar. Askeri öncülük Türklerde görülse de mücadele ortaktır. Aşiretlerin ve beyliklerin askeri birlikleri genel ordu içinde yer alarak savaşırlar.

M. Kemal, Kürtlerin desteğini almadan bu savaşı yürütemeyeceğini bilir. Bu anlamda Kürtlerle ilişkilerine stratejik bir anlam verir. Kurtuluş savaşı sırasında yaptığı Erzurum, Sivas, Ankara toplantılarında Türk- Kürt ortak ulusal kurtuluş savaşını dile getirir.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE KÜRT İSYANLARI:

Kurtuluş savaşı sonrası kurulan Cumhuriyet, Kürt ve Türk halklarının ortak eseridir. Kürtlerinde kurucu öğe olduğu ve birliktelik bozulursa Türk ulusunun da bir tarafının eksik kalacağı önemli bir durumdur. İç içelik ve kader birlikteliği esastır. M. Kemal'de Ulusal Kurtuluş Savaşı yıllarında o dönem açısından birlikteliği, talimat keskinliğiyle yürütmüştür. Çünkü batıda Yunan saldırısı ve Rumlar, doğuda ise Ermenilerin yoğun iddiaları ve içteki hilafet, saltanat yanlıları eklenince ulusal kurtuluşun, iki temel halk olan Kürtler ve Türklere dayanması, tek kurtuluş yolu olmuştur. Ulusal kurtuluştaki oraklıkta Türkler eskiden var olan devlet ve askeri tecrübeleri ve de milli bilinçlerinin varlığı ile daha avantajlı idiler. Kürtler ise bunu normal buluyor, endişelenmiyor ve ulusal kurtuluş aşamasının da birlikte gelişeceğine inanıyorlardı. Daha sonra gelişebilecek herhangi bir olumsuzluğa ihtimal vermedikleri için herhangi bir örgütlenmeye de gitmiyorlardı. Cumhuriyetin birinci dönemi kuruluş, reformlar ve korunma dönemidir. İlk kuruluş aşamasında tüm gerici öğelere karşı mücadele veren Cumhuriyet Misak-ı Milli sınırlarını korumak, feodal kalıntılarla mücadele etmek için, otoriter bir karakter kazanır. Kendi varlığını korumak açısından tedbirli yaklaşır. Fakat zamanla tüm muhalefeti ilerici- gerici ayırmadan tasfiye etmeye başlar. Bu durum gelişecek bir çok sorunun nedeni olur.

Çok aşırı koruma mantığı ile hareket eden Cumhuriyetin bu dönemi, Türk- Kürt ilişkilerinin de bozulmaya başladığı süreçtir. Kurtuluş savaşını birlikte vermelerine ve Cumhuriyeti birlikte kurmalarına rağmen, mahalli ağa ve şeyhlerin hilafet yanlısı oluşu, ilkel milliyetçi Kürt aydınlarının emperyalizmden aşırı etkilenişi, hilafet ve saltanatın her iki taraf üzerindeki olumsuz- gerici etkilerinin Cumhuriyeti tehdit etmesi sonucu Kürt beylerinin tasfiyesi yeni bir dönemi başlatır.

İsyanlarda Kürt Aşiret Orduları:

Cumhuriyet döneminde bir çok Kürt isyanı gelişir. Bu isyanlar birbirinden bağımsız, aşiretlere dayalı isyanlardır. Ve hepsi de ordu gücüyle bastırılır. En önemlileri Şeyh Sait, Ağrı ve Dersim isyanlarıdır.

Şeyh Sait İsyanı:

Şeyh Sait isyanı aniden çıkan bir isyan değildir. Bağımsız Kürdistan fikriyle kurulan Kürt Teali Cemiyeti'nin önderlerinden Seyit Abdulkadir, Şeyh Sait'in yakın dostu ve düşünce arkadaşıdır. Şeyh Sait, aynı zamanda da Azadi örgütünün içinde de yer alır. İsyan bağımsız Kürdistan fikri doğrultusunda önceden planlanan bir isyandır. İsyanın örgütlenmesinde, ordu içinden de destek görülmektedir. **Cibranlı Halit bu isyanın örgütlenmesinde rol oynayan bir kişiliktir**. Fakat isyandan önce yakalanarak saf dışı kalır.

Şeyh Sait karizmatik ve zeki bir önderdir. Aynı zamanda Nakşibendi tarikatının halifeliğini yapar. Dini anlamda da manevi bir güce sahiptir. İsyanın siyasi lideri Şeyh Saitken askeri liderliğini Cibranlı Halit Bey üslenir. Onu vaktinden önce ele geçmesi, isyanın yenilgisi açısından önemli bir etken olur.

13 Şubat 1925'te Piran' da bir olay üzerine başlayan isyanın hazırlık düzeyi yetersiz kalır. Askeri cephenin komutanı yoktur. Bu nedenle isyan güçleri toparlanamaz. Harp okulu mezunu Halit Bey yerine kimseyi atamadığından, isyanın askeri komutası düşmanla işbirliğinde olan Kasım'a teslim edilir. Amed'e sıçrayan savaş durumu, tam olarak gerilla tarzına oturtulamaz ve cephe savaşına girilir. Amed yenilgisi sonrası Şeyh Sait, savaş stratejisini değiştirerek yeniden toparlanarak gerilla savaşı başlatmaya karar verir. Fakat Kasım'ın ihaneti sonucu yakalanır. Şeyh Sait isyanının sonuca ulaşamamasında en önemli askeri nedenler; **savaş stratejinin yanlış uygulanması, organizasyon eksikliği ve isyancıların çoğunun örgütsel disiplinden uzak kişilikleridir**. Başına buyruk yaşamışlar, kitlesel birliktelik ruhu ve sorumluluk anlayışları yoktur. Yine diğer Kürt aşiretleri, çıkarları gereği ulusal çerçevede birleşmez. Bu durumda Kürtler birbirini vurur. Silah kullanmayı bilmeyenler bile komutan olur. Şeyh Sait'in ise askeri deneyimi yoktur. Bu isyanda en fazla atlı süvariler savaşır. Direngen bir askeri güç olsa da, savaşın temel unsuru olan örgütlü sistemli bir savaş verilememesi, isyanı başarısızlığa götürür. Bu isyan da Türk ordusu, düzenli savaş sistemiyle, teknik donanımıyla hareket eder. Kürtler de ortak bir amaç olsa da uzun vadeli bir savaş için eğitilmemiştir.

Şeyh Sait yakalandıktan sonra İstiklal Mahkemelerinde yargılanıp 47 eylem arkadaşı ile beraber 29 Haziran 1925'te idam edilir. İsyan sonrası Türk orduları Kürdistan da **'tenkil ve tedip'** hareketini devam ettirir. **(Tenkil**:Kamuya zararlı kişi yada topluluğu başkalarına korku ve ibret verecek biçimde ortadan kaldırma. **Tedip:**Terbiye etmek,uslandırmak,yola getirmek**)**

Ağrı İsyanı:

1926'da başlayan ve Türk Devleti'nin isyanlara karşı tedbir niteliğinde geliştirdiği baskılara, çare bulmak için ,amaçlı ve programlı toplantılar sonucu **Hoybun Cemiyeti** kurulur. Hoybun yönetimi birçok aşiret ve mezhep mensubunu ortak mücadeleye hazırlar. Türk ordusunda yüzbaşı olan **İhsan Nuri** ordudan ayrılarak silahlı mücadelenin başına geçer. İhsan Nuri Kürt silahlı direnme hareketinin başkomutanıdır. Türkiye Cumhuriyeti karşısında askeri mücadele Ağrı'da başlar. Kürt askeri güçlerinin karargahı Ağrı dağıdır. 13 Eylül 1927'de Türk ordusu on bin kişilik bir güçle Ağrı'ya saldırır. Fakat gerilla savaşı yürüten Kürtler karşısında başarısız olur. 1930'da tekrar Ağrı dağına müdahale gerçekleşir. Kürtlerin silah ve cephanesi azdır. **İhanet ,isyanın başarısızlığında önemli bir rol oynar**. İsyanın savaş taktikleri eskiydi. Kendinde büyük oranda güçlü uçak, top ve düzenli ordu karşısında bu defa gerilla yöntemleri yerine, cephe savaşı taktikleri planlanır ve kaybedilir.

Dersim İsyanı:

İsyan zincirinin bir halkasını da Dersim oluşturur. **Seyit Rıza önderliğin de Dersim isyanı başlar**. Dersim isyanında daha çok Dersim aşiretleri yer alır. **Gerilla taktiği uygulanır. Vur-kaç taktikleriyle yapılan baskınlar sonucu Türk ordusu yıpratılır**. Bunun karşısında mütareke imzalanır. Dersim'in coğrafya yapısı, saldırılar karşısında bir savunma mekanizması görevini görür. I. Dünya savaşından sonra Rus ve Ermenilerle anlaşan Dersimliler özerk Dersim yönetimini kurarak Kürt yöneticilerini iş başına getirir. Ermenilerle sorun yaşanınca Dersimler tekrar Türklerle anlaşır. Bu anlaşma gereğince Ermenilere karşı savaşır. Ardından Ruslardan silah desteği alarak Ruslara karşı savaşır ve Erzincan'ın Türklerin eline geçmesini sağlar. Nuri Dersim bu olayı şöyle anlatır. Halit ismindeki bir Türk subayı Seyit Rıza'yı 'Erzincan'daki Kürtler imha olma tehlikesiyle karşı karşıya' diye duygularına seslenerek ikna eder ve Seyit Rıza aşireti ile birlikte Erzincan üzerine harekete geçer. Seyit Rıza Kürtleri korumak amacındaydı. Dersim dağlarını aşarak 13 Şubat 1934'te Erzincan'ı işgal etmiştir.

Bu olaydan sonra Seyit Rızaya **general** unvanı verilir. 1937 yılında Türk baskıları karşısında Dersim aşiretleri büyük bir toplantı düzenler. Bunun üzerine Türk orduları tekrar Dersime saldırır. Bu savaşta Dersim gerilla savaşı yürütür. Fakat önemli kayıplara uğrar. Seyit Rıza barış için çağrılır. Ve Erzurum'a gider. Fakat tutuklanır. 18 Kasım 1937'de 75 yaşında idam edilir.

Bu isyanlar dışında birçok Kürt isyanı gelişir. Resmi tarihte, 28 Kürt isyanında bahsedilmektedir. (PKK ile 29 olarak ele alınır) Tümüde Türkler tarafından bastırılarak sonuca ulaşamaz. İsyanların neden bir başarıya ulaşamadığı konusunda birçok görüş belirtilir. Her isyanın kendine göre özgünlükleri olsa da temel karakter aynıdır. Yaşanan isyanların temel karakteri çıkış nedenleriyle ele alınmalıdır. **İngilizlerin böl-yönet politikası sonucu, Bey-Reis çıkarlarıyla, aile çıkarlarıyla başlayan isyanlar ilkel bir nitelik taşır.** Merkezi otoritenin baskısı, bu isyanları daha da derinleştirir. Yine Cumhuriyetin ihtiyacı olduğunda Kürt varlığının kabulü, sonra inkarı, isyanların çıkışında belirleyici olur. **Plansız örgütsüz olan ve lidersiz gelişen isyanlar büyük bir katliamla bastırılır**. Fiziki imha zamanla ideolojik ve siyasi bir felce dönüşür. İnkar temel bir politika olarak gelişir. İnkar karşısında isyan devam eder. Ve sorun çözümsüzlüğe doğru gider. Kürt-Türk ilişkilerinde yabancılaşma, düşmanlığın artması hızla gelişir. Türk yaklaşımında inkar ve şovenizm Kürt yaklaşımlarında ise isyan ve ayrılıkçılık hakim olur.

"Kürt, ihtiyacı yüzünden, çiftçi eğilimi yüzünden savaşçıdır. Bu sebeple köyler ve tarlalar ovada, polonkalar ve kaleler dağlardadır. Yaya olarak savaşır. Duvarlar ve dağlar ,onun siperi, tüfeği ve silahıdır. **Kürt mükemmel bir savaşçıdır**. Zengin kakmalı, telkari işlemeli tüfeği, babadan oğluna miras kalır. Ve Kürt onu, en eski çocukluk arkadaşı gibi tanır." Bu değerlendirme Kürt isyanlarında Türk ordusunda göreve yapan **Moltke'ye** ait isyanlar için **Moltke** şöyle devam eder. "birlik yoktu başlarında hiç bir önder bulunmuyordu. Hareketlerinde onlara daimi şekilde kuvvet verecek hiçbir kale, hiçbir hisar mevcut değildi. Bu adamlar namluları altın ve gümüş takmalı, çok defa da, hala fitilli uzun eski biçim tüfeklerine rağmen mükemmel nişancılardır. Savaş için hemen hemen geceleri harekete geçerler, gündüzleri taşların arkasına yatarak gizlenirler. Düşman nerede görülse, hemen bir kurşun yapışıverir. Üstelik Kürtler barut ve kurşunun kendilerine bedavadan mal olmasından faydalanıyorlardı. Az ve temkinli ateş ediyorlar tam nişan alıyorlar. Savunma silahları kale tüfekleridir. Kürt beylerinin ,adamları üzerinde büyük bir egemenlikleri vardır. Beyler aralarında savaşırlar. Babıali'nin egemenliğine karşı koyarlar. Vergi vermekten

kaçınırlar. Asker toplanmasına müsaade etmezler ve son sığınak olarak ta yüksek dağlarda kendileri için yaptıkları kalelere çekilirler."

İsyanların başarılı olmayışları temelde ortak vatan ve devlet anlayışından kaynaklanır. İsyanların bir kolu sürekli devletin yanında yer alır. Başlangıçta amaç ayrılıkçılık değildir. Bu nedenle farklı taleplerle yola çıkılır ve devletle işbirliği isyanların sonucunu belirler. Yine isyanların örgütlülüğü yenilgiye yol açarken Kürt toplumsal gerçeğinde ağır psikolojik ve sosyolojik tahribatlar yaratır.

Parti Önderliğimiz Kürt isyanların özelliği için; "düşman ordularının otoritesine karşı, birden isyancı bir karşı koyuş yaparlar ve bunun amacı düşmanı tümden yenmektir. Fakat bu mümkün değildir. Dolayısıyla isyanların yenilgili karakteri daha başından beri vardır. çünkü düşmanı bir oyalamayla Kürdistan da yenilgiye uğratmak imkansızdır. Hele hele bir de bunu cephe savaşı ve isyanla yenilgiye uğratmanın, koşulları yoktur. Dolayısıyla kısa soluklu parçalayıcı ve cephesel savaşları çağrıştıran her başkaldırı ezilmeye mahkumdur"demektedir.

Parti Önderliğimiz isyanların nedenlerini ve sonuçlarını da şöyle değerlendirmektedir: "İlişki düzeninin XIX. yy'dan itibaren bozulmaya başlamasında, imparatorluğun batı kapitalizmi karşısında gerilemesi, bölgeye özellikle Britanya İmparatorluğunun sızması, merkezi otoritenin artan vergi ve askerlik talebi, bu bozulmada, dolayısıyla günümüze kadar gelecek bir isyan sürecine yol açar. Çok tipiktir. Diğer tüm kavimlerin isyanı başarıya ulaşmasına karşı bu isyanlar büyük çaplı olmalarına rağmen başarıya gidememelerinde yine temel etken bünyedeki ortak vatan ve devlet anlayışı büyük rol oynar. **Daha çok çıkar, taviz koparma hesabı var. "bana vermezsen ben de şu dış güçle ilişkiye geçer isyan ederim" anlayışı hakim. Bu Kürt isyanlarının tipik karakteri kadar talihsizliği, trajedisidir.** Bu isyanların ileri-geri veya siyasi, milli saymak bile abartılıdır. Aslında özde böyle bir niyet taşımıyorlar. Bu daha çok bir örtü anlayışıdır. Yalın ağa, bey, reis, şeyh çıkarı daha çok hanedan, aile çıkarlarının yönlendirdiği ve çıkmazı derinleştiren Kürt halkının tarihini büyük acılar, katliamlar veren, gelişmeye değil baş aşağıya götüren özelliklere sahiptirler. **Felsefesiz, siyasi program ve örgüt yoksunluğu, aynı aile içinde bile, her isyanda iki başlılık, askeri kurallara pek uymayan bu halleri bile yenilmekten kurtulamayan, bu isyanları yeniden değerlendirmek büyük önem taşır**. Aslında başarı, inanç, felsefe yok denecek kadar azdır. Kendiliğinden ve ilkeldir. Esasta da kim çok pay verirse, gücü onda olan bir temel anlayışla önemli bir sonuca gidilemeyeceği açıktır. Trajedi, talihsizlik, buradadır. İnsanın "keşke bu isyanlar olmasaydı" diyesi geliyor. Bunda şüphesiz emperyalist sızma ve merkezi otoritenin aşırı baskısı önemli etkiye sahiptir. Ama en temel neden günümüzde çokça söylenen ortak vatan, devletin kurucu öğesi ,aralarında yoğun asilimilasyonu yaşamaları, birçok savaşı birlikte vermeleri yani kaderde, kıvançta bir yakın olmaları ayrı olmanın tehlikeleri çok kaybettireceklerini tarihen bilmeleri, böyle bir birliktelik temel anlayışını her alanda ortaya çıkarmıştır. Kürt aydınlarının emperyalizminden kendilerini tam ayırt edememelerini kendi programlarını ustaca TBMM ile ve Mustafa Kemal önderliğin de paylaşamamaları, dar ayrılıkçılığa düşmelerine ve aslında hiçte hazır olmadıkları zamansız '25 isyanına katılmalarına yol açıyor. Mahalli ağa, şeyhler ise Cumhuriyetle hem ideolojik, hem maddi çıkar çelişkileri onları da aynı yanlış yola zamansız ve hazırlıksız itecektir. Onlar ulusal kurtuluştan Cumhuriyetin değil, saltanat ve hilafetin geri geleceğini sanarak önce destek vermişler. Bu gelişmeyince isyana yönelmişlerdir. Sınırlı Kürt milliyetçiliği, görüldüğü gibi isyanda belirleyici rol oynanmıyor. Zayıf, hazırlıksız, programsız, örgütsüz ve lidersiz bir düzeydedir."

XIX. yy'la beraber somutlaşan emperyalist yönelimlerin böl-yönet politikasında Kürtlerin düştüğü durumu **Kürt kapanı** olarak ele alan Parti Önderliğimiz isyanlar gerçeğinin tahlilinde yeni boyutlar ortaya koyar. Bedirxan Bey, Neyhi ve Şeyh Sait isyanlarının bu kapana en iyi örnek teşkil ettiğini belirtir. Kapitalist güçlerin bir piyonu olarak bu isyanların kullanımı, en çokta Kürtlere kayıp ve acı verdirmiştir. Böl-yönet politikaları sonucu Kürtleri kışkırtan İngilizler, her seferinde Kürtleri yüz üstü, savaşın acılarıyla, katliamlarıyla baş başa bırakmıştır.

Gelişen Kürt isyanlarının tamamen olmasa da bir kısmı, dış kışkırtmalar sonucu, özgün bir ideolojik yaklaşımdan uzak, ilkel bir savaş tarzı yürütür. Bu ilkel savaşlarda başarı şansı imkansızdır. Güçlü bir donanım, bağımsız bir askeri yaklaşım yoktur.

Özellikle köylü halka ve askeri yetenekten uzak bir güce dayanan isyanların, askeri yapıları başarıya ulaşacak bir stratejiden uzaktır. Temelde ideoloji ve siyasi karakterin yansıması olarak gelişen silahlı savaş biçimi, ani kabarmalar olup aniden sönen bir niteliğe sahiptir. Kürt ulusal çıkarları çerçevesinde örgütlü gelişmiş olsaydı, halk zeminin başarı açısından uygun olduğu görülür. Fakat böylesi bir ulusal bilinç, birlik ve ortak amaç yoktur. Tarihin başlangıcından beri önce yok edilme tehdidi karşısında direnme, daha sonra tamamen inkar karşısında, isyana dönüşür. Fakat sınıflı toplum gerçeğinin, feodalizm çarkında eriyen Kürt gerçeğinde isyan, üst sınıfın çıkar mücadelesine alet olarak ortaya çıkar. Kısmi düzeyde milli duygular olsa da bu ilkel milliyetçi çizgiyi aşamaz. Çok büyük kahramanlıkların yaşandığı isyanların halk boyutundaki katılımı durumu kurtaramaz. Büyük fedakarlıklar ve cesaretler doğru bir ulusal anlayışa kanalize edilemez.

İsyanların Kürt Kişiliğine Ve Toplumsal Gerçeğine Etkileri

Kürt askeri yaşamının 200 yıllık bir sürecine damgasını vuran isyanlar, Kürt insanın savaş yaklaşımını belirlediği gibi Kürt kişilik yapılanmasını da oldukça etkiler.

İsyanlar karakter olarak beklentili, protestocu, donanımsız bir durum yaratmıştır. Sürekli isyanda savaşan fakat sürekli yenilen yenildikçe daha korkunç bir şiddetle ve asimilasyonla karşılaşan Kürt kişiliğinin savaşçılığı, basit bir köylü kavgacılığına dönüşür. Askeri anlamda her geçen gün gelişen güçler karşısında böyle bir savaş tarzının başarıya ulaşması imkansızdır. Bu durum Kürtlerin savaşçı karakterinde önemli bir aşınmaya yol açar. Kendine güvensizleşen Kürtler güçlü bir mücadeleye donanımlı girmeyi düşünmekten ziyade, teslimiyet ruhunu yaşar. Sürekli yenilgi, psikolojik anlamda derin bir yenilgili ruh yaratır. Bu ruh hali Kürtleri ulusal çıkarlardan uzaklaştırarak pasifizme götürür.

Bir yandan bir patlama olarak sol sekter bir yaklaşım biçiminde gelişen isyanların, düşüncede kopuş fikrini tam yaşamamış olması, bir kolun düşman yanında olmasını getirdiğinden ihanet normal bir hal alır. Bu sekter yaklaşım özünde sağ teslimiyeti taşır ve bu durum Kürt insanında bir karaktere dönüşür. Teslimiyet ve yenilgi salt askeri boyutta kalmaz. Bir bütün olarak duyguda ruhta bir teslimiyet ortaya çıkar.

Hazırlıksızlığın yarattığı yenilgi, her defasında daha güçlü bir bağımlılık yaratır. Çatıştığı güce karşı yaşadığı bağımlılık, sürekli 'onsuz olmaz' kanaati, baştan yenilgiyi kabul etmektir. Doğru bir ideolojik temele dayanmayan bir güce bağımlılığı dışlarken, diğerine bağlı kalan isyan gerçeği bağımsızlık özü taşımaz. Efendisinden azar işiten bir kölelin yaşadığı acının, köleyi efendinin gücüne ve kudretine daha fazla inandıran gücü, işte bu noktada yaşanır. Kürtler için karşıt gücü yenme düşüncesi bile imkansızdır. Çünkü kendi zayıflığını düşmanın gücü olarak görür. Direniş ruhunun, iradenin

kırılması, bin yıllarca savaşçılığını direngenliğinden alan Kürtler için, özün kaybı olur. Bu nedenle özgürlük uğruna savaş fikri bile, başta Kürtlerin kendileri için bir sakıncadır. Direnişleriyle Kürt kültürünü, dilini, kimliğini koruyan Kürtler, bu değerler karşısında duyarsızlaştıkça, pasifleştikçe açığa çıkan teslimiyet, ülkeden kaçış, reformist düşünce, Türk'ten daha fazla Türkçü olma, durumlarıyla daha da somutlaşır. En isyancı, protestocu yaklaşım dahi, özünde teslimiyeti barındırmaya başlar. Büyük bir tarihi ezilmişlik karşısında, özgürlükten korkma eğilimi askeri başarısızlığın en temel psikolojik etkenlerinden biridir.

İsyanın sonuçlarında yaşananlar, bu ruh halini tamamen kalıcı kılar. Asimilasyon politikalarının derinleşmesi, zorunlu göçler, kitle bağının kopuşu, Kürt halk gerçeğinde derin yaralar açar. Egemenine benzeme eğilimi artar ve egemenin gözüyle kendine bakma, onun gibi kendini inkar etme bir özellik olur. Kaybediş büyüktür. Fakat bunun karşısına direnme gücü tükenir. İdeolojik direnme noktaları kırıldığından intihara eğilim, öz güçten yoksun bir gerçek açığa çıkar. İsyanların birçoğu intiharvaridir. Başarıya kilitlenme yoktur. Bu kişilik yapılanması kalıcı etkilere yol açar. Kürt savaşçılığında başarı tarzından ziyade intiharvari bir yaklaşımı getirir. Başarısızlık kendini aşağılamaya götürür. Böyle bir bireyde mantıksal düşünme yerine duygularıyla ve tepkileriyle hareket ön plandadır. Protestocu ve isyancı oluşu onu politik bir güç olmaktan alı koyar.

Egemen sınıf ideolojisinin etkileriyle isyanlara yansıyan olumsuz yaklaşımların bugün bile etkisini sürdüren ve önemli bir ideolojik yanılgı olan durum, sanki bir Kürt gerçekliği varmış gibi yaklaşılmasıdır. İsyan gerçeğini bilimsel çözümden ziyade, dar aşiretçi mantıkla yaklaşarak Kürd'ü güçlü, direngen, kafa tutan, başaran bir halk olarak idealize etme yaşanır. Dar milliyetçi kesimlerin isyanları böyle yorumlayarak üzerinden tasarruf geliştirmeleri, Kürt toplumunun doğru tarzda mücadeleye ulaşmasının önünde engel olur. Mevcut gerçeği görmezden gelen yaklaşımlar, pratik sonuçlarıyla yıkıcı olmaktan öteye gidemez. Egemenlerin Kürt olgusunu tamamen reddi karşısında, bu olguyu idealize eden yaklaşımlar sorunu daha da ağırlaştırarak Kürt kişiliğinde bunalımlı bir karakter oluşturur.

İsyanlar ve inkarın arasındaki bağ etki-tepki biçiminde sürekli devam eder. İsyanlar inkarı arttırdıkça, inkarlar isyanın sürekli gelişmesine neden olur. Her isyanın ağır bir faturası vardır. Derin acılar kolay kolay sarılacak gibi değildir. Kürt askeri ve siyasi yaşamı felce uğrar. İsyan sonrası gelişen politikalar, Kürt isyanını benliğinden tamamen uzaklaştırır.

İsyanlar görüldüğü gibi çözüm değil, çözümsüzlüğü derinleştirir. Demokratik bir çözüm yolunu tıkar. Kürtlerin alt kesimleri dağlara çekilerek insanlık gelişmelerinden kopar. Bu durum feodalizmin daha da katmerleşmesine, Kürt kişilik yapılanmasında dogmatizmin ak-kara mantığının daha da derinleşmesine yol açar. Göçlerle ülkesinden kopan Kürt halkı, emperyalizm sisteminde çarpık bir aile yapılanmasına kayar. Uygarlık gelişmelerini, kendi toprağında, kültürü çerçevesinde sentezleyerek benimsemekten ziyade ;kültürünü, kimliğini reddederek, kültürel değerlerinde koparak yaşam imkanı bulur.

İsyan gerçeğini çözümlemek bizim açımızdan oldukça hassas ve önemli bir konudur. Bu noktada bilimsel sonuçlara ulaşmak için öncelikle Kürt olgusuna yaklaşımda, doğru bir diyalektiksel bakış açısı gerekmektedir. Kürt olgusuna duygusal ve idealize eden yaklaşımların isyan gerçeğini çözümlemede, bilimsellikten uzaklığı getirdiği görülmektedir. Sorun isyanların kahramanlık düzeyini, halkın milli duygularını, ya da karşı güçlerin baskı ve zorunu reddetme değildir. Fakat isyanın

başarmama nedeni, bunun iç ve dış uzantılarını, Kürt kişiliğinin isyanlara yansıma boyutunu doğru ele almak, doğru mücadele tarzını belirlemede vazgeçilmezdir. Kürt insanın sürekli düşman karşısında başkaldıran, isyancı tarzıyla varolduğu bilinmekte. Fakat bu varoluş çok bağımsız bir tarzda olmamaktadır. Bu noktada isyanlardaki savaş biçimi, askeri güç yapılanmasıyla doğru bir savaş stratejisi belirleyememiştir. Sonuçları itibariyle, kaybettirdiklerini derinden hissetmek, bu konuda daha objektif olabilmek için aşiretçi, dar milliyetçi, yaklaşımlardan uzaklaşmak önemlidir. Doğruların savunulması kadar, doğruların doğru mücadelesi gerekir. Doğrusunda ve gerçeğinde net olmayan insanlar başarıya ulaşmazlar. **"Gün gelir, insan kendini bir mesajın temsilcisi sanırken, mezarcısından başka bir şey olmaz"** Mani.

Kürt halkının her başkaldırış sonrası, daha çok derinlere gömüldüğü görülür. Böyle bir durumun Kürt insanında yarattığı psikoloji, bugün dahi birçok alanda önemli bir etkide bulunur. İsyancılık, kuşkusuz politik olmanın bilimsel ve objektif olmanın yolunu kapadığı gibi, doğru demokratik çözümü de tıkamaktadır.

SONUÇ:

En eski halklardan biri olan Kürtler, her dönem uygarlık gelişmelerine paralel olarak birçok aşamadan geçer. Tarihsel gelişmeler doğrultusunda savaşlar vermek zorunda kalarak, askeri anlamda kendi özgülünde gelişme sağlar. Bu durum, Kürt ordu gerçeğinde önemli gelişmelere yol açar. Kürt ordu gerçeğini şekillendiren, gelişiminde etkide bulanan ve güçlü gelişimin engelleyen birçok neden vardır. Bunların en temelde olanları; **anaerkilliğin şekillendirdiği zihniyet yapısı, benimsenen savaş stratejisi, aşirete dayalı askeri örgütlenmelerin merkezi ordulaşmayı etkileme boyutu, savaşın gerilla tarzı sayılabilir.** Bu hususları tek tek değerlendirerek vurgulamayı, açıklık getirmesi açısından daha uygun buluyoruz.

a-Anaerkilliğin etkileri:

Kürtler uzun bir süre barış içinde yaşar. Bir neolitik halkı olmaları, Kürt kişiliğinde barışçı bir öz yaratır. Uzun süre sınıfları ve savaşları benimsemezler. Kadına dayalı anaerkil süreçte egemen olma, sömürgecilik gelişmez. Uyumlu beraberlik, bu süreçlerin bir karakteri olarak gelecek süreçleri de etkileyecektir. Verimli bir coğrafyaya sahip olmaları Kürtler açısından savaşı gereksiz kılar. Yine anaerkilliğin kollektif yaşam biçimi, eşit bir ortam yarattığından, ordular bu süreçte gelişmez. Barışçıl bir dönemin Kürt kişiliğinde yarattığı benlik, Kürdün direngen ve savaşçı olmasına rağmen savaşı benimsememesine yol açar. Kürt toplumu, somut koşullar dayatmadıkça savaş yolunu seçmez. Sınıflı toplumla beraber gerek düzenli Kürt orduları, gerek gerilla ve aşirete dayalı ordu yapılanmalarında temel karakter işgalci olmamalarıdır. Daha çok kendi değerlerini ve topraklarını korumada askeri güç, bir araçtır. Anaerkilliğin etkileri Kürt ordu gerçeğinde diğer ordulara karşı, farklı özgünlükler yaratır. Tarihte en büyük Kürt ordusu olan Med orduları bile, gittikleri yerlerde diğer ordulardan farklı yaklaşır. Anaerkil düşünce yapılanması çerçevesinde gelişen Zerdüştlük ,ordu karakterini bu yönlü daha da somut bir temele oturtur. En yayılmacı Kürt orduları bile emperyalist egemen bir karakterden oldukça uzak kalır. Bu anlamda baktığımızda Kürt ordularının temel ideolojik bakış açıları ve yaşam anlayışı çerçevesinde işlev gördüğü görülür. Bu durum ordu gerçeğinde yumuşamaya, karakter dönüşümüne ve amaçta insanlık çıkarları doğrultusunda bir değişimi de getirir. Kendi türünü yok etme, anaerkillikte en önemli yasaklardandır. Bu özellik, Kürt kişiliğinde sürekli etkili olacaktır. Bundan dolayı saldırı, halklara karşı savaşma düşüncesi, hakim değildir. Fakat kendi insani değerlerini koruma yönünde savaşmak zorunda kalacaktır.

b- Savaş Stratejisi-Meşru Savunma

Kürtlerin savaş stratejisi savunmadır. Meşru Savunmaya dayalı direnişçilik Kürt ordu gerçeğinin karakterini belirler. Sınıflı toplumla beraber Semitik ataerkil kabilelerinin saldırıları ve erkek egemenlikli sistemin eşitsizliği sonucu açığa çıkan saldırılar karşısında, zorunlu olarak askeri güçlerini oluşturur. Savunmaya dayalı ordular gelişir. Başka halkları talan ve istila etmeye dayanmaz, daha çok sınıflı toplum ideolojisi karşısında kurtuluşu hedefleyen direniş kültürü, Kürt ordularının temel karakteri olur. Hurirler, Mitaniler, Medler vb. Kürt devletlerinin orduları savaşta önemli başarılar elde eder. Özellikle köleci dönemde Kürtlerin hem devlet hem de ordu yapılanmalarına sahip olduğu görülmektedir. Fakat bu ordular işgalci değildir. İşgalci güçlere karşı savaşır. Meşru Savunma anlayışı Kürt ordu gerçeğinde bu güne kadar devam eder. Kürdistan coğrafyasının verimli ve zengin oluşu iki temel unsuru açığa çıkarır. Coğrafyası verimsiz olan göçebelerin akınları ve uygarlık güçlerinin saldırıları ve bu saldırılar karşısında Kürtlerin savunma gerçeği. Kürt halkı başka halklara ve topraklara karşı saldırı geliştirme ihtiyacı duymamıştır. Halkın üretim ihtiyaçları, kendi mevcut koşullarında giderilmektedir. Fakat bu durum, bu koşullarda olmayan diğer halkların temel nedeni olur. İnsanlık tarihine baktığımızda halkların karakterlerinde coğrafyanın etkisi görülür. Örneğin Türkler coğrafya gerçeklerinden dolayı saldırgan bir karakter kazanırken, Çin ve Kürt halkları gibi halklar savunma karakteri kazanmıştır. Bu, orduların gelişiminde, oluşumunda, amacında ve karakterinde de belirleyici olmuştur. Bu anlamda Kürtler savaşçı bir halktır. Fakat Kürt savaşçılığı saldırı ruhunda değil, direnme ruhundan kaynaklıdır.

c- Aşirete Dayalı Askeri Örgütlenme:

Kürt tarihinin başlangıcından itibaren aşiret ve örgütlenmesi tüm yaşamında belirleyici olduğu gibi ordu gerçeğinde de belirleyici olur. Büyük Kürt devletlerinin aşiret konfederasyonlarıyla oluştuğu görülür. Bu devletlerin orduları, ortak ordu örgütlenmesidir. Feodal dönemle beraber merkezileşmeyen Kürt aşiretlerinin askeri güçleri, birbirinden bağımsız örgütlenir. Aşiret duygusu zamanla ulusallığın önüne geçer. Bu aşiretlerin askeri güçlerinin temel amacı aşiret çıkarlarını korumaktır. İlkel tarzda bir isyan ve direniş savaşa damgasını vurur. Aşirete dayalı askeri güçler daha çok düzensiz örgütlenir. Büyük kahramanlıklar olsa da sistemli ve örgütlü olmadığından, dar kaldığından dolayı, büyük ordular karşısında fazla etkili olamaz. Aşiretlerin ulus çıkarlarından uzaklığı ve aşiretçiliğin kökleşmiş aileciliği, Kürtlerin güçlü ordulara ulaşmasında olumsuz etkilerde bulunur. Aşiret çıkarları ön planda olduğundan, ortak düşman karşısında ihanetler sıkça yaşanır. İki yüz yıllık Kürt isyanlarının aşiret savaşları ve askeri örgütlenmeleri açısından en belirgin örneklerdir. Aşiretçiliğin merkezileşmeyi önlemesiyle, sürekli dış güçlerin yedekleri olan Kürtler, genelde bu ordularda da rol oynar. Bu anlamda '**başka ulusların askeri olma'** gerçeği açığa çıkar. Bu açıdan ortaya çıkan önemli örnekleri belirtmiştik. Fakat bireyleri aşan, bir toplum karakterine dönüşen, kendi ulusu için değil, aşiret çıkarları için, başka uluslar adına savaşma durumu, merkezi ordulaşma açısından engelleyici bir olgu olur. Mervani Kürt Devleti ve Eyyubi Hanedanlarının orduları İslam adına kendi uluslarına karşı savaşırken isyanlarda birçok aşiret, çıkarları gereği askeri güçlerini, Türk ordularının hizmetine sunmuştur. Bir yandan boyun eğme kader olarak benimsenirken diğer yandan isyanlar yaşanmıştır. İsyanlar aşiretlerin ilkel savaş birlikleriyle yapılmıştır. Aşiretlerin askeri örgütlenmeleri başlangıçta ovalara dayalı büyük ordulaşmaları yol açsa da, yoğun saldırılar sonucu dağa dayalı parçalı bir duruş arz eder.

Aşiret örgütlenmelerinde iki olgunun yan yana yaşanması, aşiret çıkarlarının, ulus bilincinin önüne geçmesinde belirleyici olur. Bir yandan dıştan gelen, yöneten ve aşiretin üst kesimi ile işbirliği eden, resmi hakim toplumla , aşiretin çoğunluğunu ve emekçilerini temsil eden gayri resmi kesim toplum gerçeğini oluşturur. Aşiretlerin ordu örgütlenmelerine ve savaş anlayışlarına da yansıyan, böylesi tarihsel ve siyasal gerçek, Kürt halkının özgürlük savaşımı gerçekleştirememesinde ve merkezi bir ordu kuramamasının da temel nedenlerinden biridir.

d- Dağa Dayalı Savaş ve Gerilla Tarzı:

Kürdistan dağlık bir coğrafyaya sahiptir. Aynı zamanda iklimi, verimli ovalar ve sularıyla zengindir. Bu alana karşı dıştan sürekli saldırı ve sürekli istilalar gerçekleşir. Bu saldırılar karşısında savaş gücü ve imkanı az olan Kürtler direnişler için dağlara çekilir. Daha sonra ki tüm savaşlarda dağlar Kürtlerin en önemli savunma mevzileri olur. Kürt savaşlarında dağların bu kadar önemli olması savunma stratejisiyle ve güçlü düzenli ordular karşısında gücü dengeleme açısından öne çıkar. Vur- kaç taktikleri ile başlayan Kürt savaşları gerilla tarzı bir yön kazanır. Özelde aşiretlerin askeri güçleri, gerilla tarzıyla düşman ordularını yıpratmak ister. Fakat örgütsüzlük, eğitimsiz olan güçlerin durumu, gerilla tarzının tam olarak uygulanmasını sürekli engeller. Ezilen halkların en belirgin savaş tarzı olan gerillacılık, Kürt askeri gerçeğinde de önemli yer tutar. Savunmaya dayalı savaş taktiklerini geliştirme de savaşın sanat boyutunun öne çıkmasında Kürtlerin savaş biçimi önemli katkılar sunar.

Kürt Ordu Gerçeğini Olumsuz Etkileyen Temel Etkenler

Kürt tarihinin Medlerden sonra içine girdiği toplumsal yapılanma, örgütlenme ve siyasi konumla beraber yaşanan gerileme, ordu yaklaşımını da etkiler. Med İmparatorluğu sürecinde savaş boyutunda ve ordu örgütlenmesinde ileri bir düzeye ulaşmasına rağmen daha sonra gelişen süreçte yaşanan sömürü gerçeği, Kürt toplumunda parçalı ve ideolojik dayanaklardan uzaklığın yarattığı mevcut konum, savaş ve ordu yaklaşımını da etkiler ve sürekli bir yenilginin, savaşlara sakat yaklaşımların da nedeni olur. Kürt toplumunun savaş yaklaşımını belirleyen başlıca etkenler ve sonuçları şöyle sıralanabilir.

1-**Savaşa Bilim Dışı Yaklaşım ve Nedenleri:**

Sürekli sömürülme ve işgal ile karşı karşıya kalan Kürt toplumunun savaşa yaklaşımı, bu gerçek çerçevesinde gelişir. Mevcut konumuna razı olmayan fakat içte bir parçalanmayı yaşayan Kürt halkı üzerinde, en yoğun olarak ezilen halk psikolojisinin yarattığı salt feodal gurura dayalı duygularla yaklaşım, savaşı bilimsel ele almayı engeller. Bu bakış açısıyla açığa çıkan savaş anlayışı, oldukça kaba, kör cesarete dayalı göğüs göğüse savaş anlayışıdır. Bu anlayış, savaşa taktiksel yaklaşımı dışlar. Yiğitlik ölçütü olarak ele alınan bu yaklaşımının özündeki baştan kaybetme gerçeği açıktır. Savaşım tarz ve taktiklerini korkaklık ya da liberal bir yaklaşım olarak değerlendirilmesi sonucu, başarı değil sadece savaş amaçlanır. Duygularla yürütülen böylesi bir savaş gerçeğinde, yaşanan bilim dışı tarz, başarısızlığın en temel nedenlerinden biridir.

Kürt tarihine baktığımızda ister feodal dönemin gelişiminde büyük güçlere bağlı olarak kurulan Kürt hükümetlerinin savaş yaklaşımlarında, isterse isyanlarda, bu gerçek açıkça görülür.

Bağımsız bir kişilikten uzak, en iradeli yaklaştığını sandığını anda bile diğer güçlerce davranışı belirlenen Kürtlerin, bir patlama olarak yaşadığı bu durum, Kürt birey gerçeğiyle yakından bağlantılıdır. Ezilen halkların en temel özelliği duygu ve güdü ile hareket etmesidir. Bu yönlerin ağırlıklı ön planda oluşu düşünsel yaklaşımı da

zayıflatır. Savaşı bilinçten uzak ele alan bu yapılanma sonucu, 'Kürt kavgacılığı' kavramı açığa çıkar. İdeolojik ve politik yaklaşımdan uzak çıkarlara dayalı gelişen Kürt kavgacılığı, Kürt savaşçılığını aşındıran bir olgudur. Özgürleşmek için savaşın sanatsal ve bilimsel yönünü ele almadan, karşı güce yönelik aniden isyana dönüşen bu gerçekte, başarı şansı olmaz. Dış güçlere bağımlılık gerçeği ise, bu savaşı düşmanın hizmetine sokar.

Şüphesiz savaş bir amaç değil, ideolojik-politik bir araçtır. Savaşta bilinç ise, başarı için temel gerekliliktir. Bir strateji çerçevesinde mantığa ve bilime dayanmalıdır. Bu anlamıyla savaşta zaferi getiren bireylerin kaba gücü, yiğitliği değil, savaşın sistemidir. Kürt toplumunda ise yaşanan tersi bir gelişimdir. Kürt toplumunun karakteristik yapılanmasında önemli rol oynayan, yanlış bir yiğitlik anlayışı, savaşı ele alış tarzı açısından, savaşı savaş olmaktan çıkarır.

Gelişmemiş feodal bir toplum olan Kürt toplumunda, kişiliklerin bilimsel yaklaşımdan oldukça uzak oluşu, duygusal ve dogmatik yaklaşımlarına neden olur. Bu anlamıyla şekillenen toplum kültürü, savaşa bilimsel yaklaşımın önündeki en önemli engeli teşkil eder.

2-İdeolojik-Politik Öncülüğün Olmayışı

Bu durum tamamen Kürt toplum gerçeğiyle bağlantılıdır. Kendi ideolojisini ve politikasını belirleme yeteneğini yitiren Kürtlerin, dış ideolojilerden etkilenme boyutu öne çıkar. Kürt halkının bu anlamıyla sürekli bir bağımlılık yaşadığı görülür. Bu bağımlılığın etkisiyle, iktidar bilincini kaybeden Kürt halk gerçeğinde, iktidar için mücadele gerçeği yoktur. Kendi ideolojisine, yaşam anlayışına, iktidarlaşma olgusuna, oldukça yabancılaşan Kürtler şüphesiz farklı güçlerin iktidarlarını, egemenliklerini kabullenmek zorunda kalır. İdeolojik dayanaklardan uzaklaşma, kendisiyle beraber öz dinamiklerin gelişmesini de engeller. Dış dinamiklerce bir şekilleniş ve gelişim söz konusudur. Bu ise kendi gerçeğinden uzaklaşma anlamındadır. Böyle bir durum sonucu savaş anlayışı da dışa göre şekillenir ve egemenlerin hizmetinde bir durum arz eder.

3- Kürdistan Coğrafyasının Jeopolitik Önemi

Kürdistan'ın coğrafi olarak arz ettiği önem, geçiş hattında yer alması, zengin petrol ve doğa ürünleri ve uygarlığın doğuş merkezi oluşu, egemenler açısından bu alanı bir çarpışma sahasına çevirir. Bu nedenle sürekli siyasi ve askeri içerikli saldırılar gelişir. Bu gelişim süreçleri, daha önceki konularda da belirtildi. Bu durumun yarattığı parçalanma ve aşiretlerin çatışmaları, Kürt toplumu açısından oldukça olumsuz etki yaratır. Sürekli savunma pozisyonunda kalan Kürtlerin aşiretsel yapılanmaları, bu saldırılara maruz kalmamak için, kendi çıkarları doğrultusunda diğer aşiretlere karşı saldıran güçlere, destek sunar. Kürt halkının bu biçimde parçalanması sürekli kendi içerisinde savaşmasını da getirir. Dış güce ortak askeri hareket yerine, birbirine karşı şiddet uygulayarak, egemenlere hizmet konumuna girilir. Kürt toplum gerçeğinde yaşanan üst tabaka işbirlikçiliği ve buna dayalı gelişen ihanet gerçeği, Kürt savaşlarının başarısızlığında önemli rol oynar.

4-Kürtlerin İdeolojisiz Kalışlarının Ordu Gerçeğine Etkileri

İdeoloji ve savaş bağlantısı oldukça önemli bir olaydır. Tüm savaşlar ideolojik karşıtlıkların sonucunda yaşanır. İnsanlık tarihinin en büyük etkili savaşları, ideolojik farklılığın sonucunda yaşanan savaşlar olmaktadır. İdeolojik yaklaşım, her halkın aynı zamanda güçlü bir orduya sahip olma ve savaşma gerekçesidir. Kürtler feodal döneme kadar Neolitik sürecin hakim ideolojik yapılarına ve direniş ideolojisine bağlı olarak, güçlü bir savaş gerçeğine ulaşmayı başarırlar. Fakat feodal dönemle beraber, yaşadıkları ideolojik dayanakları kaybetme ve egemen ulusların ideolojilerini

benimseme gerçeği, sömürgecilere karşı güçlü savaşmanın önünü alır. Aynı ideolojiyi benimsiyor olmaları, Kürtlerde işbirlikçi sınıf karakterini de derinleştirir. Örneğin İslam ideolojisi çerçevesinde, önce Araplara, sonra da Türklere bağımlılaşan Kürtler, bu ulusların egemen yaklaşımları karşısında güçlü ortak savaş yürütemez. Çünkü temel ideolojik bağ İslam'dır ve bu nedenle tabii olma gerçeği, yakıcı bir biçimde yaşanır. Kendi öz ideolojisini yitiren Kürt toplumu, daha sonra benimsemiş olduğu ideolojileri kendi ulus çıkarına ya da halkların demokratik çıkarına uygun olarak kullanamamış, bu nedenle verdiği savaşlar basit talepleri, ekonomik çıkarları ve aşiret ideolojilerini aşamamıştır. Med'lerden sonra ilk defa PKK gerçeğiyle bir ideolojiye kavuşan Kürt toplumunda bin yıllar sonra ancak gerçek bir savaş anlayışı ve ordu gerçeği açığa çıkabilmiştir.

KÜRTLERDE KADIN VE ORDU

1-Kürt Toplumsal Gerçeğinde Kadının Yeri:

Kadın eksenli Neolitik dönemin şekillendirdiği bir halk olan Kürtlerde, kadının geçirdiği tarihsel süreç, erkek egemenlikli sistemin etkileriyle beraber önemli değişimler geçirerek günümüze kadar gelmiştir. Kürtlerin savaş ve ordu tarihinde kadının yeri, bu olgulardan etkilenme boyutu, kadının toplumsal yaşamdaki konumuyla bağlantılı ele alınmalıdır. Bugün tarihin en ciddi kadın ordulaşmasını bağrından çıkaran Kürdistan kurtuluş mücadelemiz açısından, kadın önemli bir özne olmaktadır. Böyle bir oluşumun Kürt kadını çerçevesinde geliştirilmesi tesadüf değildir. Parti Önderliğimizin Kürt halk gerçeğinde olduğu gibi, Kürt kadın gerçeğinde de yarattığı ordulaşma düzeyinin gerekliliği ve zemini şüphesiz kadının tarihteki konumuyla bağlantılıdır. Bu nedenle kısaca Kürt toplumsal gerçeğinde kadının durumunu vurgulamayı uygun buluyoruz. Temel konumuza bir giriş niteliğinde, her dönemde Kürt kadının yaşadığı

durumu vurgulamak, konumuzun daha derinlikli anlaşılması açısından aydınlatıcı olacaktır.

Kürtlerin Neolitiğin yaratıcı halkı olduğunu daha önce vurgulamıştık. Tarım ve hayvancılığa dayalı en büyük toplumsal devrimin yaratıcısı ve bunun yanında göğe dayalı tanrı inancının temelini atan, mitolojik düşünce biçimini sistemleştiren halkların başında gelir. Özgürlüğe bağlılık ruhu ile Sümer köleciliğine ve genel olarak kulluk sistemine karşı, aşiret bilinciyle ilk direnen etnik halk olmuştur. Baskı ve saldırı karşısında coğrafyayı kullanarak dağlara çıkmışlar ve kendilerini küçük ve de aşiret gruplarıyla savunmuşlardır. Günümüze kadar etkisi uzanan aşiret olgusunun ve bağlarının güçlü oluşu, neolitik döneme uzanmaktadır. Ve de Kürt halk gerçeğinin günümüzde zihniyet yapısının geri kalışı da, esas olarak neolitik çağda takılı kalmalarından ileri gelir. Sosyo-ekonomik yapı, köylülük, maddi yaşam ve zihniyet olarak neolitikten kalma bir toplumdur. Yine tarım kültürünün yaşanan ağırlığı bu dönemin etkisindedir. Bu anlamda Kürt toplumsal yaşamında kadının önemli bir yeri vardır. Kadının yarattığı yaşam biçimi ve zihniyet yapılanması en çokta Kürt halkı üzerinde etkilidir. Bu durumda doğal olarak yaşam anlayışı, inanç dünyası açısından kadın eksenli bir tarz hakimdir. Kadın, toplumun temel öznesidir. Kürtler kadının aracılığıyla yerleşik yaşama geçen, tarım devrimi geliştiren ilk halklardan birisi olur. Kürtlerin bu temelde gelişimi Kürt kadının oynadığı rolle yakından bağlantılıdır. **Yine Kürt tarihinde de orduların olmadığı, savaşların yaşanmadığı bu süreç, kadının karakterinin topluma mal edilmesinin bir sonucudur**. Bu anlamda kadın ve Kürt halkının tarihsel gelişimi, birbiriyle oldukça bağlantılı bir tarzda devam edecektir. Çünkü Kürt toplumsal gerçeğinin ve bireyin şekillenişinin temeli, kadın düşüncesi çerçevesindedir. Dişil öğeler, kadın bakış açısı, toplumsal bir benlik ve bilinçaltı olarak günümüze kadar da gelir. Tarım kültürü, barış kültürü, saldırgan olmaması, kollektif mülkiyet anlayışı, kadın sisteminin günümüze kadar ki tesirleridir. Kürtlerin ataları, Neolitik çağı hem yaratıp hem de derinliğine yaşar. Bu nedenle etkileri köklüdür.Güç, enerji ve dinamizmlerini bu dönem de üst boyutta çağa kanalize ederler. Bu açıdan bakıldığında kadın sisteminin, Kürt toplumunun daha sonraki çağlara ayak uyduramaması gerçeğindeki etkisi, daha iyi anlaşılmaktadır.

Daha sonra gelişen sınıflı toplum, kadın aleyhinde olur. Bu durum Kürt halkının siyasal, sosyal, ekonomik yaşamını da etkiler. Genel olarak yaşanan kadının statü kaybı, Kürt halkının da kaybı olarak gelişir. Aynı zamanda Kürt toplumunun, uygarlığın erkek egemenlik güçleri karşısındaki zayıflaması, Kürt toplumun da kadının da statü kaybına neden olur. Buna rağmen sınıflı toplum gerçeğine karşı büyük direnişler gösterir. Kürt halkı alışageldiği kadın eksenli yaşamın dışında, erkek egemenlikli yaklaşımlara çok yakın değildir. Sınıflı toplumun bir sistem olarak tüm halklara egemen olması ve Kürt yaşam biçiminde etkili olmaya başlamasıyla, kadına bakış açısı değişir. İlk süreçlerde kutsal ve önemli bir konumda olan kadın zamanla bu önemini yitirir. Tanrıça kültürü ile şekillenen Kürtlerde Tolepino ve Teseum gibi erkek egemen tanrı anlayışı şekillenir. Bu anlayış, ana tanrıça karşısında yeni bir din biçimi olarak öne çıkar. Din alanında böyle yansıyan düşüş, toplumsal yaşama da bir çok boyutta yansır. Medler sürecinde, tek tanrılı dinler kapsamına giren Zerdüşt öğretisi hakim olur. Zerdüşt inancı Kürtlerin toplumsal yaşam biçimlenmesinde, gelenek-görenek ve kültürel, ahlaki şekillenmelerinde oldukça belirleyici olmuştur. Dönemin kölecilik sistemine ve onun tüm alanlara yansıyan (din,mitoloji vb.) egemenliğine karşı, insan iradesinin gücünü ön plana çıkarmıştır. İrade devrimi de diyebileceğimiz, kulluk sistemine karşı büyük bir çıkış olmuştur. Zerdüşt insana, doğaya, emeğe değer veren bir

inanç sistemidir. Bu temelde toplum içinde kadına da saygılı yaklaşılmasını bir ilke olarak koymuştur. "İyi düşün, iyi söyle, iyi yap" ilkelerini, toplumsal yaşamın temel felsefesi haline getirerek eşitlik, adalet ve barışa dayalı bir şekillenme yaratmıştır. Zerdüşt, kadının kutsallığını belirterek, kadın ve erkeğin arkadaş olduğunu belirtir ve cinsler arasına fark koymaz. Ahlaki bir yaklaşım ön plandadır ve insanlar arasındaki ayrımın ancak iyi ve kötü ayrımı olabileceğini savunur. Zerdüşt'ün bu yaklaşımı sınıflı toplumun geliştirmeye başladığı, cinsiyet ayrımı ve kadının düşürülmesine bir tepkidir. Bu yönüyle ahlaki bir devrim niteliğindedir.

Zerdüştlük inancının baskı ve egemenlik aracına çevrilmek istendiği, dış saldırıların süreklileşmeye başladığı ve iç parçalanmanın fazlalaşmaya başladığı dönemde Kürtler dağlara çekilerek kendi etnik kökenlerini buralarda korumak istemişlerdir. Dağlara çekilen bu gruplarda, kültürün günümüze kadar taşınması direnişçi kimliğine sahip çıkan Kürt kadının rolü belirleyicidir. Kadının toprağa bağlılığı ve yurtsever özü yine savunma amaçlı çatışmalarda yer alması, bu dönemde aktif olarak yaşanmıştır. Fakat bu kadında erkeksi, kaba bir yapılanmanın gelişmesi gibi bir dezavantajı da beraberinde getirmiştir. Dağlarda yaşayanlarda direniş, bir karakter özelliği olarak gelişirken orada kalan kesimlerde ve de kadında sürekli işgal ve saldırının etkisiyle asimilasyon ve kültürel değişim yaşanmaya başlamıştır. Kadın işgalciliğe teslim olmaya zorlanmış ve boyun eğmeci bir karakter şekillenmeye başlamıştır.

Sınıflı toplumun etkisiyle beraber, Kürt toplumunda da erkek lehine bir cins ayrımının gelişmesi, temel toplum karakterinden dolayı sancılı geçse de sonuçta oturur. Nasıl ki Uygarlık, kendisini yaratan Kürtleri inkar ederek dışlamışsa, Kürt erkeği de Kürt toplum gerçeğini yaratan Kürt kadınını yaşam dışına atmaya başlar. Zerdüştlük bile kadına ancak ahlaki ve sosyal bir saygınlık kazandırır. Fakat kadın açısından statü kaybı çok büyüktür. Bu durum diğer tüm kadınları etkilediği gibi Kürt kadınını daha çok etkiler. Çünkü Kürt kadını, Neolitik süreçteki konumunun bu denli gerisine düşerken, bunun psikolojik, sosyal etkilerini de daha derin yaşar. Parti Önderliğimiz bunu şöyle değerlendiriyor: "Kadın için insanlığın gelişiminin henüz başlangıç aşamasında, kendi kişiliğini bulmadan hakimiyet altına giriş olayı vardır. Nasıl ki geri halklar özgür gelişimi yaşamadan çok katı bir kölelik altına alındıklarında, çok yetersiz ve kişiliksiz bir duruma geliyorlarsa, bu daha da fazlasıyla kadın için geçerlidir. Kişilik gelişiminin henüz başlangıcındayken, büyük bir hakimiyetle yüz yüze gelen kadın, kendisini yitirmiştir. Bu özgürlüğünü yitiriş anlamındadır. Kadın, elbette daha sonra gelişmiş, her dönemi tarihsel aşamada kişiliği, mücadelesi, rolü ve statüsüyle değişik biçimlere bürünmüş, ama büyük bir gerçek vardır ki kadın burada yitirmiştir"

MS 635'te Kürdistan'a İslamiyet'in girişi ve Kürtlerin İslamiyet' i kabul edişi, İslamın artık gericileşmeye, bağnazlaşmaya başladığı bir süreç olduğundan, kadın açısından oldukça olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Bu gelişmelerle beraber Kürt kadını tamamen mülkleştirilir. Bu dönem önde olan aşiret örgütlenmelerinde, bazı aşiretlerde kadının daha aktif olduğu görülse de bu genel bir durum değildir. Toplumsal yapılanmasını İslam'ın şeriat kanunlarına göre düzenleyen Kürtlerde, kadın açısından olumsuz bir süreç başlar. İslam'ın, çok eşlilik anlayışı Kürt toplumunda da oldukça yaygındır. Yine kadının bu din anlayışı çerçevesinde kötülüklerin merkezi kabul edilmesi, bakirelik anlayışı doğrultusunda namus konusu olması sonucu, Kürt kadını toplumsal bir esaret sürecine girer. İslam'dan önce az da olsa bir siyasi statü görülür. Fakat İslamiyet'le bu durum büyük oranda ortadan kalkar. Aşiretler arası ilişkilerde kullanılan kadın, aslında erkekler arası ilişkilerin bir nesnesi olur. Bir yandan eş ve anne

olarak kutsanan kadın diğer yandan kötülük ve cinselliğin simgesi olarak ele alınır. Kürtlerde ilk saray kültürünün gelişmeye başladığı bu dönemde, kadınlar alınıp satılabilir ve birbiri ile değiştirebilir bir konuma gelmiştir. Namus öğesinin çok güçlü olduğu toplumsal ilişkilerde aşınmalar, yozlaşmalar ve de özellikle bununla birlikte erkekte, sistemin kırdığı iradeyi, kadına karşı gösterme eğilimi artmaya başlamıştır. İslamiyet'in kadına yönelik kimliksizleştirme ve hiçleştirme yaklaşımı, Kürtler üzerinde oldukça etkili olmaya başlamıştır. Bu durum Kürt kadınının psikolojik dünyasında parçalanmalar yaratır. Aşiret ilişkilerinin, mezhep savaşlarının ve şiddetin belirli olduğu kadın-erkek ilişkilerinin sonucu, sevgi büyük oranda darbe yer. 'Mem-u Zin' destanı bunun bir örneğidir. Ortadoğu'nun feodal dogmatik, tutucu ve yasakçı mantığı, aile yapılanmasını hastalıklı kılar.

Feodal yapıları kıramayan ve bu etkileri derinden yaşayan Kürdistan'da, kapitalizmin etkileri daha çarpık gelişecektir. Özellikle; Cumhuriyetin kuruluşundan sonra yoğun asimilasyonla birlikte kültürel,sosyal,her alanda dayatılan sınırsız bir inkar hem toplumu hem kadını özünden uzaklaştırmak için tüm politikaları deneyecektir. Bununla birlikte,1950'lerden sonra Oligarşikleşen Cumhuriyet yapısının, kadını bir savaş malzemesi olarak öne çıkarması yaşanır. 12 Eylül'ün toplumsal yaşamı alt-üst etmesi ve asimilasyon politikaları, kapitalizm çizgisinde yine en çok kadını hedef gösterir. Toplumsal yaşamın felce uğratıldığı tüm enerjinin cinsel yaşama kanalize edildiği bu süreçte, birey siyasal yaşamdan uzaklaştırılır. Bunun temel aracı da kadındır. Devletin en önemli bir ajan kurumu haline getirilen aile, çok çarpık bir biçimde gelişim gösterir. Kürdistan'da bu özellikle, politika olarak uygulanırken, her türlü boyun eğmenin ve uzlaşmanın zemini haline getirilmiştir. Toplumun tüm enerjisini emen, yok eden, tüketen bir kurum haline getirilmiştir. Ailede erkeğe boyun eğdiren, kadına ise gönüllü boyun eğen bir misyon çizilmiştir. Bu sistemde kadın en tehlikeli konumu yaşamaktadır. Gerek Türkiye'de gerekse Kürdistan'da 12 Eylülle beraber başlayan süreçte kadın sorunu, daha da gündemleşmiş ve de ağırlaşmıştır. Faşizm kadını emperyalist sistemin taktikleriyle adeta bir sanayi kolu olarak ele almıştır. Yaşanan sömürüyü ve savaş durumunu maskelemenin, unutturmanın bir aracı olarak kullanılmıştır. Önce toplumu yoksullaştırmış, sonra da bunun karşılığında kadını pazara sürmüştür. Ve de Kürdistan'da aile üzerinde gerçekleştirilen faşizm, toplumu yükselen ulusal-devrimci mücadeleden uzaklaştırmıştır. Aile bağları ile bunu başarmaktadır.

Parti Önderliğimiz, faşizmin kadın ve aile üzerindeki etkisini şöyle değerlendiriyor:

"Vatana bağlanmayan hiçbir ilişki bizim için makbul değildir. Vatanın kurtuluş mücadelesine engel olarak geliştirilen evlilikleri en aşağılık bir olay olarak değerlendiriyorum. 12 Eylül bunu müthiş geliştirdi. Bu ilişkileri topluma daha 15 yaşında dayattı. Yığınca insan Avrupa'ya kaçırıldı ve gerici temellerde bu tip ilişkilerin içine atıldı. Bu ilişkiler karşı-devrim özel savaşın yolu oldu. 12 Eylülün bu konudaki marifeti de "cinsel patlama" dedikleri bir kavramı geliştirmesidir. Buna "kadının yeniden keşfi" dediler. Fakat aslında bununla sağlamak istedikleri, bireyi toplumsal düşünceden, davranıştan ve siyasi faaliyetten alıkoymak, bunun için güdüleri körüklemek, kural, ahlak tanımaz bir biçimde bunu yaygınlaştırmaktır. Bu korkunç bir durumdur. Basın bu konuda tam bir yarış içine girdi. Toplum baştan çıkarıldı. Tabi ki böyle baştan çıkarılan bir toplumda faşizm karşısında direnemez, kolay bastırılır ve kolay sömürülür. Yapılanda budur."

Bir yandan baskı-yasak, diğer yandan teşvik ve tahrik, cinsel şiddetin önünü açar. Kadın-erkek arasında geliştirilen güdüsel bağımlılık öğle bir düzeye ulaşır ki bireyler her şeyini bu ilişkiye bağlar. Birbirini bir insan olarak ele almaktan, siyasal bir anlam vermekten çok sadece cinsel anlamda ele alma, hastalıklı bir ilişki ağı geliştirilir. Toplumsal çıkarlardan uzaklaştırılan kadın ve erkek manevi ilişkileriyle toplumsal çıkarlarının önünde en büyük engel teşkil eder. Birbirine bağımlı namus adına, sahte bir sadakat anlayışıyla,tutsaklaşan bireylerde gelişen ihanet olgusu, yaşamın doğal parçasıdır. Bu ilişkilerde sevgi ve aşk yoktur. Sadece birbirini kullanma vardır.

Son aşama da ulusal değerlerin bu denli yok edildiği Kürt gerçeğinde direkt devletle ilişkisi olmayan kadın, ulusal değerleri koruyan bir kesimdir. Kürt dilini, kültürünü, yaşam biçimini kolay kolay terk etmez. Bir Kürt olarak; ulusal, emekçi olarak; sınıfsal kadın olarak; cins sömürüsüne, maruz kalan kadın, toplumda çok derin bir düşüş ve kaybediş yaşar. Yaşamın bu boyutuna anlam veremeyen, doğal gelişen bir esas olarak ele alan Kürt kadını, yaşadığı gerilik nedeniyle, cins bilincinden uzaklaşır. Fakat yaşadığı bu konumdan razı değil aksine tepkilidir. Bu pozisyonu onun potansiyel bir devrim gücü olmasını getirir. Kürt toplumunun en düşürülmüş halkası olarak özünde barındırdığı enerji ve potansiyel, güçlüdür.

Kürt kadını ezilen ulus, sınıf ve cinsi ifade ederken, yeni bir uygarlığa gidişin en temel dinamiği olma özelliğini de temsil eder. Kürt toplum gerçeğinin Aryen kültürü karşısında gittikçe Semitik erkek karakterine bürünme durumuyla açığa çıkan dengesizlik, kadın açısından, Kürt toplumu üzerinde etkileyici olma durumunu yok eder. Kadının toplumsal yaşamda yeniden öncü rolünü kazanması ve Ortadoğu da yeni bir uygarlığın temel öznesi olması, Kürt kadınına da 21. yy ‘ da önemli bir rol biçer. Kürt kadını, erkek egemenlikli sistemin en temel anti-tezini yaratarak, insanlık açısından yeni bir sisteme ulaşmada siyasal- sosyal olduğu kadar askeri bir çalışmayı da yapma zorunluluğuyla karşı karşıyadır. Bu konumuz daha sonra açılacağından daha fazla değinmeyeceğiz. Fakat içinde bulunduğumuz Semitik erkek egemen dünya gerçeğinde, Kürt halkının bu egemenlik olgusunu aşma kararlılığında temel gücün Kürt kadını olduğunu görüyoruz. Kürdistan’da özellikle PKK öncülüğünde geliştirilen Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, kadının da kurtuluş mücadelesi olmuş ve yüzyıllardır oluşan gerici, yok edici bağları derinden koparmıştır. Kadın artık yaşamda, siyasette, bilimde ,savaşta yani toplumsal yaşamı kapsayan tüm alanlarda, yerini almış ve belirleyici konumunu aktif bir biçimde ortaya koymuştur. Kürt kadınının geldiği bu düzey bir bütün olarak toplumu, aileyi, erkeği yani tüm öğeleri etkiler durumdadır. Kürdistan devrimi bir kadın devrimi olmuştur. Bir zamanlar kadın cinsinin en verimli katılımı ve kendini toplumsal yaşamın hizmetine sunduğu Mezopotamya’da yeniden kadının direnişi kaçınılmazdır. 21.yy bu açıdan Kürt kadının bilinçlendiği, dünya kadınına öncülük iddiasını kazandığı bir yüzyıl olarak Özgür Kadın Partisi bünyesinde yeniden öze dönme yoluna girmiş bulunmaktadır.

2-Kürt Ordu ve Savaş Yaşamında Kadının Yeri

Kürtler ilkçağ köleci sisteminde, güçlü merkezlerin çevresinde konumlandıklarından dolayı, oldukça önemli rolleri olmuştur. Tarihte aktif rol oynamış köleci imparatorlukların ve devletlerin tam ortasında yer aldıklarından dolayı sürekli işgal ve istilalara maruz kalmışlardır. Aşiretler bu konumdan dolayı, ikiye bölünmüş, aşiret üst tabakası, hakim güçlerle işbirliğine gitmiş, alt tabaka ise direnişi seçmiştir. Aşiret olarak neolitik toplumun eşit ve özgür koşullarında yaşamak, halkın esas aldığı

tarz olmuştur. Yoğun askeri saldırı ve işgallere karşı da meşru savunma pozisyonunda olmuşlardır.

Köleci dönemle beraber Meşru Savunma çerçevesinde gelişen Kürt askeri birlikleri ve orduları, diğer ordular gibi erkek eliyle şekillenir. Bunun temel nedeni kadının toplumsal yaşamdaki statü kaybıdır. Buna rağmen saldırılar karşısında gelişen direnişlerde, kadın önemli oranda yer alır. Özelikle aşirete dayalı askeri güçlerde kadın aktif rol oynamıştır. Saldırılar karşısında topyekün, halk olarak dağlara çekilen ve savaşan Kürtlerde, kadın da bu savunma savaşında yer aymıştır. Kadının cinsiyeti dışında, önder olma yönünde hiç bir engel yoktur. Erkek gibi dağlarda yaşar ve savaşır. Fakat erkek egemen karakterin etkileri sonucu bu önderliğin önü çoğu zaman alınır. Buna rağmen öne çıkan kadınlarda vardır.

19.yy öncesi araştırmacı ve tarihçilerin ortaya çıkardığı bulgular Kürt toplumunda kadının zaman zaman etkin rol oynadığını gösteriyor. Temeli ve zihniyet yapısı anaerkilliğe dayandığından, kadının toplum içerisindeki ağırlığı ve etkileyiciliği, diğer toplumlara oranla daha belirgin yaşanır. Özellikle 19.yüzyıl öncesinde kadın hükümdarlar, savaşçı ve sanatçılar ortaya çıkabilmişlerdir. Dönemlerine göre oynadıkları rol nedeniyle Kürt toplum tarihine geçen kadınlar, kadının çok yönlü katılım ve belirleyici olma yeteneğini de ortaya koyar.

10. ve 11. yüzyılda Ali Hagga mezhebine ait kadınların içerisinde otorite sahibi ve yine aynı zamanda şair olan kadınlar vardır. bunlardan **Daye Tebrez, Havrami, Celale Xanım Luristani, Reyhan Luristani, Xatun Mayzad, Daya Xazan Sarkati'yi** sayabiliriz.

Yine 13.yüzyılda Selahhaddin Eyyubi Mısır'da hüküm sürdüğünde bu hanedanda, hüküm sürenler arasında bir kadının adına rastlanmaktadır. **Şeceret Al-Durr** adlı bu kadın Melek Salih Eyyubu'nin karısıdır. Kısa bir zaman içinde hem politik, hem ekonomik açıdan büyük başarılar elde eder. Eşinin ve oğlunun öldürülmesi ardından, 1250 yılında Mısır'ın kraliçesi olur. fakat egemen mantık bir kadının hüküm sürmesine karşı çıkar. Şeceret Al-Durr karşısında anti-propagandadalar başlatılır. Onun İslam kurallarına göre hükümdar olamayacağı ileri sürülerek 1257 yılında öldürülür.

17.yüzyılda Doğu Kürdistan'da Kela Dımdımê'de Kürtlerin öncülüğünde büyük bir direniş başladığında kadın yurtseverlik ruhuyla bu direnişte büyük rol oynar. 1608-1610 yılları arasında yaşanan Kela Dımdımê direnişinde, Kürt kadının gösterdiği cesaret ve fedakarlık üzerine onlarca destan, türkü, roman vb. edebi eserler yazılmıştır. Kela Dımdıme'de Şah Abbas'ın güçleri kale kapısına dayanınca Kürt kadınları düşmanın eline geçmemek için ya kale surlarından atlar, ya da zehir içerek yaşamlarına son verirler. Kürtler burada yenilse de 6 yıl sonra bir Kürt kadını bu kaleyi tekrar ele geçirir. Emir Xan'nın eşlerinden biri olan, **Zadine Xanım** adlı bu Kürt kadını, bin kişilik bir güçle Dımdem kalesinin savunması için Çengzeri'nin güçlerine katılır. Kocasının ölümünden sonra aşiret reisi olur.

17.yüzyılın başlarında adından en fazla bahsedilen Kürt kadınlarından birisi de, **Xanzade Sultan'**dır. 13 yıl Soran'da Emirlik yapan Xanzade Sultan Soran Kraliçesi olarak anılır. IX. Murat zamanında (1623-1640) Herir ve Soran bölgelerini yönetir. Xanzade Sultan, on iki bini silahlı piyade on bini de okçu süvarilerden oluşan bir orduya komutanlık yapar. Ordusuyla İran üzerine birçok saldırı düzenler, bu saldırılar sonucu Hamedan, Dorgnzin, Cancanab bölgelerine kadar ilerler.

Özellikle Osmanlı döneminde eşleri Osmanlılarca öldürülen birçok kadının, aşiretlerinin başına geçtiği ve Osmanlılara karşı savaştığı görülmektedir.

Yine 1842'de Mir Bedirxan isyanında **Helime Xanım** adlı Kürt kadını, Başkale bölgesinde hüküm sürer ve şehir kalesinin denetimini eline alır. Fakat 1845'de fazla kan dökülmemesi için kaleyi Osmanlılara teslim eder.

1854 yılında **Fato Reş (Kara Fatma)** üç yüz süvarisiyle birlikte Osmanlının başkenti İstanbul'a girer. Padişahın huzuruna çıkarak Rus ordularına karşı savaşmaya hazır olduğunu belirtir. Maraşlı olan Fato Reş bir Alman gazetesinde "**Kürdistan aslanı Kara Katma İstanbul'da**" şeklinde tanıtılır. Birçok kaynakta savaşkanlığı nedeniyle **Amazon Fatma** olarka tanımlanır. Cemal Nebez bir kitabında Fato Reş'in 1877-78 yılında Rus-Osmanlı savaşına katıldığını, 500 kadar askerini Kars ve Erzurum taraflarına gönderdiğini yazar.

20.yüzyılın en önemli Kürt kadını ise **Şahrezur'un taçsız kraliçesi Adile Hanımdır**. Bilgili ve otorite sahibidir. 1895'te Caf aşiretinin reisiyle evlenir. Fakat eşinden daha çok tanınır. Caf aşiretine 15 yıl hükümranlık yapar.

1.Dünya savaşında Caf aşiret önderi olan Adile Hanım. yönetim meselelerinde aktiftir. Caf beyzadelerinin önderliğini bizzat yürütür. Çok etkili bir kadın olarak belgelere geçer. Savaş sonrası ortaya çıkan çatışmalarda bağımsız bir politika yürütür. 1924'te ölünceye kadar hükümdar kalır.

Yine bu dönemde yaşayan Şeh Mahmut'un kızkardeşi **Hafzexan** siyasi otoriteye sahip bir kadındır. Henüz genç kızken isyan dönemde esir alınan İngiliz subaylarının korunması görevini üstlenir. Süleymaniye'de önemli bir konumu vardır.

Yine Kürt kadınları açısından önemli bir deneyim olan Kürdistan Kadınlar Birliğinin (1952) başkanı olan **Nefsa Xan Naqip** siyasi bir kişilik olarak Kürt kadın tarihinde önemli bir isimdir.

Bu kadınlar genelde ailelerinden dolayı öne çıkma, yeteneklerini gösterme imkanını bulmuşlardır. Fakat buna karşın genelde Kürt kadını direniş ve isyanlarda bizzat savaşan güçtür. İlk dönemlerde Kürdistan da birçok aile kadınların adıyla anılır. Aşiret önderi olan kadınlar, aşiret savaşlarını da yönetir. Feodal etkilerin derinleşmesiyle, bu durum değişmeye başlar. Kürt kadını İslamiyet'in kabulü ile beraber eski statüsünü büyük oranda kaybetmiştir. İlk süreçlerde direkt halkın geneline dayanan direnişlerde, savaşa katılsa da daha sonraları da beyliklerin, askeri güçlerin, merkezi otoritelerle işbirliğine girmesiyle, ordu ve askeri yaşamdan tamamen dışlanır.

Kürtlerin tarihinin başlangıcından beri varolan direniş ruhu, Kürt kadının da oldukça hakim olmayı sürdürmüştür. Bu nedenle Kürt kadını direnişçi ve kavgacı bir özelliğe sahiptir. Medya sürecinde savaşlara katıldığını vurgulayan yazarlar vardır. Örneğin "Büyük İskender" adlı kitabından Dreoyesen Büyük İskender'in Doğu seferinde bir Medya Satrap'ının İskender ordusuna iki yüz altı savaşçı Kürt kadını verdiğini belirtir. Bu örnek Kürt kadının savaşa katıldığını göstermektedir. Bunun dışında bir çok örnek vardır. 1. Dünya savaşından sonra gelişen Kurtuluş savaşında Kürt kadınlarının savaşa katıldığı ve önemli bir rol oynadığı bilinmektedir. Kürt kadının bu savaşkanlığı, hem direniş kültüründen hem de yurtseverlik özünden kaynaklıdır.

Kürtlerin isyan tarihinde, kadınların konumu ise ilgi çekicidir. Ağır feodal etkilere, dini baskılara, değer yargılarına rağmen bu isyanlarda kadının, yurtseverlik çerçevesinde erkekle beraber düşman karşısında savaştığı görülür. Toplumun, kadını içine sıkıştırdığı cendereye rağmen, tüm kalıpları kırarak, en az erkek kadar düşman karşısında savaşabileceğini gösterir. **Bese ve Zarife** bunun en çarpıcı örnekleri olsa da, binlerce Kürt kadını bu isyanlarda yerini almıştır. Kürt isyanlarını bastırmak için Türk ordusunda yer alan Moltke bu konuda şunları belirtir. "Kadınlar bile nizamiyenin üzerine ateş ediyorlardı. Bir Kürt kadını bir askeri hançerle vurup öldürdü" Moltke

sadece birini anlatır. Oysa binlerce kadın bu örnekte olduğu gibi ülkesi için kendisini feda etmekten, çekinmeyecektir. Kadınlar silah kullanmayı ve nişan almayı bilirler. Bu konuda bilgisi olmayan kadınlar taş-sopa vb. aletlerle savaşır.

Biz bu isyanların en ön saflarında yer alan Bese ve Zarife kişiliklerini ayrıca değerlendirmeyi uygun görüyoruz. Kadın açısından sadece yurtseverliğin değil, bir güç olmanın egemenler karşısında kararlı bir savaşçılığa ulaşmanın bu örnekleri, oldukça önemlidir. Özellikle mevcut yaşam koşullarında böyle bir düzeye ulaşmak, kadın gerçekliğinin kendisinde barındırdığı öz açısından önemlidir.

Bese, Dersim isyanının önder ismi Seyit Rıza'nın eşidir. Fakat Bese'yi Bese yapan bu değildir. Bu durumun yol açıcı bir etkisi olsa da Bese bir kadın olarak isyan da kendi öz gücüyle, güveniyle, yurtseverliğiyle, kararlılığıyla bir rol oynar. Türk basını Bese'yi anti-propaganda olarak kullanmak ister. Oysa Bese, Dersim'de bir efsane olur. Türk gazetelerinde Dersim isyanın perde arkasındaki ismi olarak verilir. Çok savaşçı, fedakar ve silah kullanmada ustadır. Son nefesine kadar savaşır. Gazeteci Barbaros Baykara isyanı anlatan kitabında Bese için; "**gözüpek, sonuna kadar direnen bir kadın"** olarak bahseder ve **Bese'nin keçi sekmez kayalıklarından bir avuç insanla bir ordu kadar askere en önemlisi de gökten ölüm yağdıran uçaklara karşı kurşunu bitene dek çarpıştığını belirtir. Kurşunları bitince yanına yaklaşan askerlere taşlar fırlatır. Ve yakalanacağını anladığı an "beni sağ yakalayamazsınız" diye bağırarak kendini uçurumlardan attığını söyler.** Bese, egemen sistem karşısında oldukça öfkeli direnişi ile güçlü bir kadındır. Son kurşununa kadar savaşır. Savaşı, bir özgürlük savaşıdır. Kadın olarak kendi kaderini halkının kaderiyle birleştirmiş ve tek bir savaşta somutlaştırmıştır.

Zarife, Dersim isyanın da yer alan bir Kürt kadınıdır. Dersim isyanın ikinci büyük ismi, Alişer'in eşidir. Zarife de Bese gibi savaşkan bir kadındır. Silahını hep yanında taşır. Alişer ile ilişkileri yoldaşçadır. İki karşı cins olmaktan ziyade iki insan olarak arkadaşlık kurmuşlardır. Savaşta da sonuna kadara beraberdirler. Alişer'in Reyber tarafından öldürülmesi olayında silahını çekerek, hainlerden birini öldürür. Bunun üzerine Reyber Zarife'yi şehit düşürür. **Dersim de emsalsiz bir Kürt kızı olarak tanınan Zarife savaş yoldaşlığı ile, yurtseverliği ile gerçekten de emsalsiz bir kadındır.** Peki tarihe böyle şanlı geçme kolay mı? Kolay olmazsa gerek! Kürdistan gibi feodal geriliklerin kör kuyularında bir coğrafya da, kadın olmak ne denli zorsa bir kadın olarak, erkeğin işi olarak bilinen savaşta yer alması daha zordur. Buna rağmen kendindeki enerjiyi açığa çıkararak tarihte önemli bir rol oynayan kadın, Kürdistan kadını için önemli miraslar bırakmıştır. Her şeyden önce kadının kendine güvenmesi, savaşabilmesi yönünde bir inanç ve güç kaynağı olmuştur.

Kürt kadının böyle bir düzeye ulaşması, onunu Neolitik kültür bağıyla ele alınmalıdır. Bütün baskı, sömürü ve egemen yaklaşımlara rağmen Kürt kadını bu özü hep korumuştur. Bu anlamda toprak bağı, direngenlik, eşitlik uğruna mücadele onun şahsında hep ortaya çıkmıştır.

3-Savaşların Kürt Toplumsal Gerçeği Üzerinde Etkileri ve Kadının Durumu :

Sürekli işgal ve istilalara maruz kalan Kürdistan'da, kadın savaşlardan etkilenen en önemli kesimdir. Bu savaşlarda kadınlar egemen güçlerin hedefe ulaşmak için kullandığı bir nesne, savaşın en önemli ganimeti haline dönüştürülür. Diğer yandan Kürt savaş karakterindeki isyan anlayışı ve sonuçları kadın üzerinde derin izler bırakıyor.

Egemen güçlerin kadını hedefleyerek toplumu pasifleştirme, teslim alma, iğdiş etme yaklaşımları hemen hemen her dönem yaşanır. Kadın bir düşürme aracı olarak kullanılır. Namus anlayışının çok hakim olduğu Kürdistan erkeği, bu noktada vurularak ulus duygularından uzaklaştırmak istenir. Bir çok direniş ve isyan bu yolla bastırılmak istenir. Kürt halkının onurunu kırma, tahrik etme, mücadeleden uzaklaştırma en çok bu yolla gerçekleştirilir. Bu durum hem Kürt toplumsal gerçeğinde, hem de kadın üzerinde büyük tahribatlar yaratır.

Halk gerçeğimizde oluşan namus anlayışı oldukça trajiktir. Kadına yönelim, erkeği öldürür. Kadınla erkek arasındaki bağ ulusal-toplumsal amaçların o kadar dışında o kadar geridir ki, bunu tahlil eden sömürgeci sistem gerçekliği, erkeği teslim alabilmek için ya kızana ya eşine yönelir. Kürdistan'da bu, en büyük tuzak durumuna getirilmiştir. Kadın bir koz durumunda kullanılıyor, öne sürülüyor ve başta boyun eğmecilik olmak üzere her türlü olumsuzluk aileye ve topluma dayatılıyor. Toplum içinde namus, yaşam, felsefe anlamına gelen kadın ve de aile tabusu, gittikçe bir kördüğüm haline geliyor. Böylesine tehlikeli bir durumda bırakılan kadının, toplum içinde hiçbir rolü olmaması ise daha acı bir gerçekliktir. Kadının, söz, düşünce, ifade, karar gücü olması bir yana kalsın, en düşürülmüş konumu yaşamaktadır. Baskıcı sistemin ve özel savaş rejiminin en uç sömürüsü, kadının üzerinden yaşatılıyor. Kadına boyun eğdiren erkek, kendisi hem toplumda ,hem de düşmana karşı en fazla boyun eğen gerçekliği yaşıyor. Düşmandan baskı gören erkek bunun acısını kadından çıkarıyor. Kadının bu konumu, var olan geri-geleneksel ilişkiler içerisinde geliştirilen bir aşamadır. Kadının dilsizliği, güçsüzlüğü kendiliğinden gelişmemiştir. Sömürgeciliğin en fazla kullanıldığı ve de kendisini en çok yansıttığı zemin anlamına gelen kadın, Kürdistan'da savaşın da en ağır yükünü kaldırır konumda yer almıştır.

Kürt kadınlarının işgalci güçler tarafından farklı farklı biçimlerde kullanıldığı görülür. Büyük İskender Zağroslara geldiğinde binlerce askerini Kürt kadınları ile evlendirir. Amacı Helenizm'i bu yolla Asya topraklarına yerleştirmektir. Erkek egemenliğinin bu biçimiyle Kürt gerçeğine yansıma çabası, Kürt kadının gücünü görmesinden ileri gelir. Kadın aracılığıyla bu kültürü egemen kılma, kadını salt cins olarak ele alınmasından değil toplumsal-siyasal etkinliğinden kaynaklanır. İskender şunu erkenden fark eder. Ortadoğu'ya kadınsız giremeyecektir. Ondandır ki tüm egemenler, amaçlarına ulaşmak için kadını kullanır.

Sürekli savaşlar veren Kürt halkında savaşların şiddetinden en fazla nasibini alan Kürt kadını olur. Irza geçme, işkence, Kürt kadının yaşamında hiç bir zaman eksik olmaz. Köleci dönemde en fazla köle olarak savaş ganimeti olan kadınlar ve çocuklardır. Şiddet ve zor karşısında ve işgalci güçlerin saldırganlıklarından dolayı binlerce Kürt kadını intihar eder. Hemen hemen birçok savaşta yaşanan bu durum, isyanlar döneminde daha sık yaşanır. Kürt kadını ganimet olmamak için çoğu kez ölümü seçer. Dersim isyanında 1500 genç kızın, ganimet olarak götürüldüğünü belirten Yalçın Küçük "Kürt İsyanları" kitabında kadınların düşmanın eline geçmemek için kendilerini ateşe attıklarını, uçurumlardan atladıklarını belirtir. Bu konuda verdiği örnek şöyledir. Genç'in köylerinden birinde yaşayan bir genç kızın trajedisinde, kızın bulunduğu samanlık askerlerce yakılıyor. Kız yanan samanlıktan dışarı çıkıyor. Fakat askerlerce yüz yüze gelince yeniden alevlerin içine dalıyor. Bunun gibi binlerce örnek vardır. Moltke ise daha önce belirtilen eserinde; Garzan dağlarındaki çatışmadan sonra elli kadar kadının ganimet olarak götürülmek istendiğini fakat kabaran dağ deresinde hepsinin boğulduğunu anlatır. Kürdistan'ı işgal eden bir çok güç, askerini psikolojik olarak hazırlarken , en çok kadın ganimetleri hatırlatırlar. Erkeğin bu yönlü zaafı iyi

çözüldüğünden, bu vaatlere ulaşmaktan, başka bir şey görmeyen askerler, en acımasız şiddeti uygulayarak ganimete ulaşmak isterler.

Feodal dönemin din anlayışı ve namus kavramı ise sıkça kullanılır. Kürt erkeğini, direnişlerden vazgeçirmenin bir aracı olur. Bir yandan erkeği salt kadın konusunda yoğunlaştırarak mücadeleden uzaklaştırırken,ve de siyasi yaşamdan alıkoyarak tüm enerjisini bu noktaya kanalize ederken diğer yandan kadına yönelim tehdidini hep bir kart olarak gösterir. Aşiretçilik ve ailecilikte en fazla kavgalar, kan davaları kadın konusunda çıkar. Sevginin katledildiği bir ortamda cinsel bir metaya dönüştürülen kadın konusundaki, sahte namus ,şeref anlayışı ulusallığın, ülkenin önüne geçer. Bir kadına namus olgusu olarak gören Kürt erkeği kolayca savaşmayı göze alırken, ülke değerlerine karşı çok fazla duyarsızlaşır.

Dervişe Avde destanındaki **Adule'nin** Mirlere karşı verdiği savaş ise bu temelde oldukça anlamlıdır. Sevginin ölçüsü olarak, vatan için savaşmayı koyan Adule, işgal altındaki bir ülkede aşkın namusun, sevginin olamayacağını açıkça gösterir. Avde ise bu sevdanın ölçüsünü anlayan, sevdasıyla ülke aşkını birleştiren yiğit bir Kürt erkeğidir. Ama istisnadır.

Kürdün trajedisini edebiyatla en iyi ifade eden Derveş ê Evdi destanını günümüzde kadının gerçekliği ve geldiği düzeyle birlikte ele alan parti Önderliğimiz bunu şöyle dile getiriyor: "Derveş ê Evdi büyük bir gerilladır, Adûle'de. Aslında Adule'nin ki büyük bir aşktı. 'Filan paşa beni istiyor, ancak ben sadece Derveşe Evdi'yi seviyorum. Bu olmazsa mezar beni kabul eder' diyor. Bunlar büyük şeylerdir. Kürtlerin sevgi ilkeleridir. Büyük yiğitliktir. Derveşe Evdi ne Türklere ne de Araplara teslim oluyor. Bu yurtseverliktir, büyük bağımsızlıktır. Hem aşkı tanıyor, hem de düşmanını tanıyor. Kimse ne Derveşe Evdi, ne de Adule gibi büyük bir aşkın sahibi olamaz. Adule'nin aşkı, büyük bir aşktır. Kimliksiz kadın olmaz, yaşam olmaz, yiğitlik olmaz. Bu Derveşe Evdi'nin felsefesidir. Derveşe Evdi gibi kızlardan önce düşmanın üzerine gideceksiniz. Şimdi birisi Derveşe Evdi gibi dağalara çıkarsa büyük başaracak"

Derveşe Evdi destanı Kürt kadının yurtseverliği ve savaştırıcı güç olma özelliğini işlenmesi açısından önemlidir. Derveşe Evdi ve Adule aşkında birey sevgisi ile yurt sevgisini birleştirme, sevgiyi hak etme anlayışı hakimdir. Yine destanda geçen bir olay kadının yurdu karşısındaki duyarlılığını gösterir. Türkmen ve Arap erkekleri yaylalara el koyduklarında, erkekler kayıtsız kalır. bu durum karşısında kadınlar tavır olarak eteklerini kaldırarak suya giderler. Erkekler buna müdahale eder. Kadınlar ise, Kürt toplumunun temel değerlerden uzaklaşma boyutunu verdikleri cevapla çok açık koyarlar. Cevap şöyledir; "Eğer orda erkekler olsaydı düşman yaylalarımızda oturmazdı. Bunun için biz onlardan utanmıyoruz" derler. Bu cevapla erkekliğin boşaltılmış yönünü ve olması gereken erkeklik ölçütünü, namus anlayışını ortaya koyar.

Kürt erkeğinin onuru ile oynamanın en kısa yolu olarak kadın üzerinde cinsel taciz yolunu seçen işgalci güçler karşısında erkeğin çözümsüzlüğünü gösteren bir başka destan ise, "**Ivo Bege Pasine**" destanıdır. Kürt-Türk savaşında geçen bu destana göre, komutan olan Ivo Beg savaşta yenilir ve köyüne geri çekilir. Düşman köye gelir ve kapısına dayanır. Evde kızı, karısı ve gelini vardır. Eşi bu esnada "bizi düşmana sağ teslim etme" diyor, daha sonra kızı ve gelini de "bizi vur" diyorlar. Ivo Beg çaresiz kalıyor. Fakat sonuçta silahını çekiyor ve üç kadını öldürüyor. Bu örnek işgalci güçler karşısında çaresiz kalan bir Kürt erkeğinin dramı değildir, sadece. Eli kolu bağlı, bir namus malzemesi olan, kendisini öldürmesini bile erkekten beklemek zorunda kalan, Kürt kadının dramıdır aynı zamanda. Ve namus cenderesinin trajedilerinden sadece biri, fakat gerçek biri. Bu olayın Ağrı dağı isyanında yaşandığı belirtilir. Ağrı dağı isyanın

liderlerinden **Bıra İbrahime Husseke Telle'**nin hikayesidir. 1930 yılında büyük bir güçle taaruza geçen Türk ordusu karşısında, halkın nasıl korunacağını tartışan liderlerler bir çok öneri sunar. Bıra'nın önerisi kabul edilir. Bu öneri bütün kadınları, güçsüz ihtiyarları ve çocukları kılıçtan geçirmektir. Bıra ilk uygulamayı kendi elleriyle ailesine uygular. Böylece ilk trajedi onun ailesinde yaşanır. Bu yaklaşım karşısında Bıra ikna edilerek uygulama durdurulur. Fakat on kişi kurban olmuştur.

Ailenin düşman eline geçmesi namusun kirlenmesi ve onurun kırılmasıdır. Özellikle isyanlar sonrası yaşanan yenilgili ruh hali, direncin kırılması, gibi durumların yaşanması, bu uygulamalarla yakından bağlantılıdır. Bunalımlı feodal yapılanmaların ve dinin Kürt toplumu üzerindeki etkisi, egemen güçlerin bu yolla sonuç almasını kolaylaştırır. Dikkat edilirse Kürt kadını, belki savaşın yürütücüsü değildir, ama temel öznesidir. Bu anlamıyla savaşların çıkışında ve sonucunda kadın olgusuna yaklaşım belirleyici olur.

Savaşlarda kadına uygulanan baskı, zor ve şiddet kadının kişilik yapılanmasında da olumsuzluklar yaratır. Düşman karşısında birleştiği, kaderini paylaştığı erkeğin, yenilgi psikolojisini aile içinde egemen olma yoluyla dengelemek istemesi, kadını daha çok silikleştirir ve düşürür. Egemenliğe karşı savaşan erkeğin egemenliği ile yaşamak zorunda kalan Kürt kadını, isyancı bir karakter kazanır. Tıpkı Kürtlerin Türkler karşısındaki ezikliği ve ezilenlerin ruh haliyle hareket etmesi gibi Kürt kadını da dışta yenilen, fakat içte en katmerli erkek egemenliği karşısında aynı durumları yaşar. Kürt isyanları Kürt kadınları üzerinde önemli izler bırakır.

Kürt kadının tarihin büyük bir bölümünde yoğun olarak yaşadığı ve hep sonuçta, ondan tarifi imkansız acılar tattığı savaş olgusunun, günümüzde de hala süren bir sonucu, sürgün ve yarattığı etkilerdir. Neolitikten beri kendisini en fazla toprakla var eden, onu işleyen, üreten ve verdiği emekle sınırsız ve ayrılmaz bir birlikteliği yaşayan kadın savaş ve baskıyla kendi toprağından koparılmak istenmiştir. Kadın özgür çağlarında, bereketi ve bolluğu nasıl ki kendi özüyle bütünleştirilmiş Toprak ana biçimini almışsa, köleci dönemden günümüze kadar da yarattığı değerlerden ve ana toprağından savaşlarla, zorunlu göçlerle koparılmak istenmiştir. Köyler yakılmış, ulusal değerler yok edilmek istenmiştir. Bu asimilasyon sürecinde de, en fazla kadın zarar görmüştür. Ruhta, duyguda, düşüncede tam bir parçalanmaya maruz bırakılmıştır. Göçün yanında düşüncede, tam bir parçalanmaya maruz bırakılmıştır. Göçün yanında diğer özel savaş uygulamalarının da hedefi olmuştur. Baskı, zor, cinsel taciz ve daha birçok uygulamaya, sistematik olarak, kadın maruz bırakılmıştır. Ama tüm bunlara rağmen sömürgeci sistemin en fazla düşürdüğü ve yönelmeye çalıştığı bir kesim olan kadın, ulusal devrimci mücadeleye ve cins olarak kurtuluşa da en fazla açık ve tutkulu kesimdir de. Aslında kadındaki devrimci potansiyelin çok gelişkin olmasının gerçeği de, bu nedenlerden kaynaklanıyor. Mevcut sistemden en derin etkilenen kesim, kurtuluş yolunda da en fazla iddialı ve bu potansiyeli barındıran kesimdir de. Bu anlamda kadının özgürleşme düzeyi, toplumun özgürleşme düzeyinin bir derecesi oluyor. Bugün Kürt kadınlarının tüm ulusal değerlerine, kültürüne, diline sahip çıkması ve ulaştığı düzeyde yaşamın her alanında -siyaset, politika, sanat- aktif olarak katılıyor olması, tüm savaşlar sonucunda yaşadığı ağır acılar ve psikolojilerden sonuç çıkararak, daha bilinçlice, yeniyi yaratma iddiasına, yoğunluk verdiğinin göstergesi oluyor. Tarihten günümüze kadar kadının özüne bağlılığı ve destansı bir direnişidir yaşananlar.

KADININ TARİH DIŞINA ATILIŞI VE ŞİDDETİN İNSANLIĞA KAYBETTİRDİKLERİ

"Neolitik toplumdan sonra gelişen sınıflı toplumdan bugüne, sürekli geliştirilen, erkek egemenliğine dayalı iktidarlaşma, sınıflaşma, askerleşme ve dinleşme olgularının geliştiği, bunların hepsinin içinde baskı ve sömürünün gizlendiği uygarlık vahşet halini almıştır. bunda cins egemenliğinin payı büyüktür. 20yy. bu anlamda en vahşi geçen bir yüzyıl olmuştur. Tarihte, hiçbir dönem de olmadığı kadar emperyalist ve ulusal kurtuluş, sosyalist ve demokratik devrim ve karşı-devrim, restorasyon ve reformasyon, darbe ve karşı-darbe yöntemleriyle, en kanlı bir biçimde tarihe geçmiştir. Buna insanlığın çılgınlaştırıldığı dönem de denilebilir. Bu dönemde en korkunç silahlar kullanılmıştır. Bütün inanç ve moral değerler yerle bir edilmiştir. Sadece toplumun içi değil, yerleştiği doğal çevre de tam bir imha süreciyle karşılaşmıştır. Sermayenin, kar hırsı tüm bu gelişmelerin altındaki yeni ilahi irade olarak rol oynamaktadır. Köleci sistemin ilk kuruluşunda görülmemiş artı-ürün tanrı kralları ortaya çıkarmıştır. Sermayenin görülmemiş artı-değeri ise bu gelişmeyi zirveye çıkararak daha tehlikeli tanrısız kralları insanlığın başına bela etmiştir"

Parti Önderliği

Nasıl ki kadın devrimi niteliği taşıyan neolitik devrimden, kadını tarih ve uygarlık dışına atan erkek devrimine geçiş uygarlık gelişimini kökten etkilediyse, bu karşı devrim, kadın içinde baş aşağı gidişin karanlık miladı olmuştur. Sınıflı topluma geçişle, kölecilik en kanlı savaşları doğurmuş, insanlık şiddetin pençesine sıkışmıştır. Bu zemin ,tarihe damgasını vuran erkek egemenlikli devletleri, orduları geliştirmiş, insanlık şiddete boğulmuştur. Ortaçağla birlikte savaşlar daha çok köle edinmek için değil, daha çok toprak sahibi olmak için sürdürülürken, kaybeden, şiddeti soluyan yine insanlık olmuştur. Kapitalist gelişimle sınırlandırılamayan kar hırsı ve paylaşım savaşlarını yaşayan yeryüzü, artık şiddetin getirdikleri karşısında tam bir çözümsüzlüğü yaşar duruma gelmiştir. İnsanlık birçok çağa tanıklık etmiş, ama kadının insanlığın ön çağında takılıp kalmasıyla,bütün çağlarda şiddetin en yoğununa maruz kalmıştır. Kadının özüne dayanan eşitlik, adalet ve barış, şiddetin çığlıkları arasında görülmez, duyulmaz bir ses olmuştur. Ve kadın, tarihin dışına, insanlık ise şiddetin kucağına terk edilmiştir.

4000 yıllık ataerkil sınıflı toplumlar tarihinde, özleri gereği ortak bir kültür etrafında kardeşçe yaşama eğiliminde olan halklar, erkek egemen sistem olgusunun kendi dışında hiçbir şeyi kabul etmeyen ve yaşama şansı vermeyen inkarcı yaklaşımlarıyla, çoğu zaman birbirlerine düşman edilmişlerdir. Bunun adı Ortaçağda din ve mezhep savaşları olurken, kapitalist aşamada, ırkçılık, mülkiyetçilik ve ulus savaşları olmuştur. Kadının, tarihin seyrini belirlediği, son derece eşit, adil ve barış dolu günlerin tersine insanlık ırkçılık, şovenizm ve yok edici kanlı savaş meydanlarının ortasında yaşamaya mahkum bırakılmıştır. Her türden inanç ve moral değer, yerle bir edilmek istenmiştir. Sadece toplum değil, doğa da tahrip edilmek istenmiştir. Geliştirilen sistemde, sistemin sahipleriyle, insanlık arasındaki çelişki çok derinleşmiş ve günümüzde oluşan tehlike, çok büyüktür. Açlık, ölümcül hastalıklar, nüfus patlaması, bölgesel savaşlar, katliamlar, en üst düzeye ulaşmış ve insanlığı zorlamaktadır. İnsanlığın umudu ve gelişim seyrinin somut bir ifadesi olan tekniği, sistemin hakim güçlerinin var olan kişisel, sınıfsal ve grupsal çelişkileri ile uluslararası güçlerin gerektiği gibi kullanamayan düzeyi , dünyanın bir canavarın pençesinden yok olup gitmesine bu hızla gidilirse çok bir vakit kalmamıştır. Çevre kirliliği (zehirli

gazlar, kimyasal artıklar vs.) iklim değişikliği ve atom bombasının kullanımı bunun en çarpıcı örnekleridir. İcadı geliştirirken bütün savaşların sonunu getirecek silahı bulduğuna inanan bilim adamları, atom bombasının tüm yeryüzü için nasıl bir tehdit durumuna geleceğini ve yeryüzünün bir Hiroşima, bir Nagazaki'ye dönüşebileceğini hayal edebilirler miydi acaba?

Tüm çağlarda ve toplumların tarihinde kadının gelişimi ve geldiği düzeyi incelediğimizde gördük ki, kadının tarih dışına itilişiyle, eşitlik ve özgürlük duygusu yıkılıyor, onun yerini baskı, şiddet, zor ve onun politik, siyasal ve askeri kurumları alıyor. Bu da, insan soyuna yeryüzünü yaşanmaz kılıyor. Acı, umutsuzluk, ahlaki çöküntü,ya da insan zihin ve yüreklerini esir alınış ve kontrolsüzce gelişen bireycilik, kadının tarih sahnesinden atılmasıyla şiddetin çocuğu olarak doğuyor ve günümüze kadar da büyüyerek devam ediyor.

21.yy'da, neolitiğin yaratıcı gücü olmanın bilinci ile kadın, erkeğin egemenliğinde kalmayı kabul etmiyor. Erkek egemenlikli sistemin yarattığı şiddetin ve ahlaki çöküntünün derinden farkına varıyor. Tarihsel gücü, inancı ve birikimiyle bu yüzyılı göğüslemeye aday oluyor. Yükselecek demokratik bir hareketlenmede 4000 yılın yıkıntıları ve tortuları yok ederek, yeniden yaratacak bir yeryüzü hedefliyor. Parti Önderliğimizin belirttiği gibi;

"**Kadın dünyası, bilinci, vicdani, sevgisi, koruması, farklı uygarlıksal değerler doğurmaya adaydır. Uygarlıkların sınıf karakterleri gereği, erkek egemenlikli gelişmeler kadını bu yönde de güçlü antitez konumuna getirmektedir. Hem toplumun sınıf farklılıklarının aşılması, hem de erkek üstünlüğünün sona erdirilmesi antitez olmaktanp öteye yeni sentez değerindedir.**

ORTADOĞU'DA BİR ÖNDER

"Ben Kerbela çizgisinde bir Müslüman'ım başka Müslümanlığı kabul etmem. Muhammed'in çizgisini anlıyorum. Muhammed'i seviyorum. Hz. İsa'yı seviyorum. Bütün peygamberleri seviyorum. Hz. Musa'dan Einstein'e kadar bir halka kurdum.

Zerdüşt, Mani ve Alevilikle bağımı ortaya koydum. Kendi pratiğime asıl damgasını vuran gerçekliğin, peygamberliğin yenilenmiş, güncelleşmiş biçimi olduğu daha ağırlık kazanmaktadır.

Uygarlıksal ilerlemeyi her zaman hayranlıkla karşılamıyorum. Bunun içinde birçok kirin, insanlığa karşıt gelişmelerin olduğunu görüyorum. Ve bu tuzağa düşmemek için ilkel kalmayı, en azından bir çok yanımla ilkel olmayı, tercih ediyorum. İlkellikten vazgeçmenin büyük bir tehlike olacağını düşünüyorum. Bütünüyle güncel olmak, bana göre önemli oranda insan olmaktan vazgeçmektir. Kendini bugüne kaptırmak, büyük insanlık köklerinden ayrılmak demektir. Tarihe yaklaşımda, ilkel olanın hep kötülenmesi, vahşi dönem, geri dönem olarak değerlendirilmesi, bugünün ise sürekli yüceltilmesi, tehlikeli bir felsefi yaklaşımdır. Konu üzerinde çok yoğunlaşmam beklenirdi. Öyle yaptım. Dışarıda bin yıl yaşasam da anlayamayacağım varlıklar bir bir anlam kazanıyordu. Sadece toplumun ana dilini ve mantığını değil, tüm doğanın dilini de rahatlıkla çözümleyebiliyordum.

Efsane denilenin gerçek, gerçek denilenin kör olduğunu anlıyordum. İlk insan yürüyüşünün nasılını, ilk anlam damlasını, bir kelimenin mucizevi türeyişini, ekini ilk ekeninin büyük coşkusunun bayram anlamına geldiğini, hayvan dostluğunun verdiği güveni, doğa kuvvetlerinin tanrılaştırılmasını, toplumun ilk kendini tanımlamasının her tür tanrısallığın kaynağı olduğunu, ana tanrıçanın erdemini, onun etrafında dokumalı kerpiç ve taş evli, el değirmenli ve çapalı yaşamın büyük devrimini anladıkça, bana komployu hazırlayan 20. yy'ın son yılının kahrından biraz kurtuluyorum. Doğduğum toprakların üzerinde avare avare dönüşümün anlamını da çözmeye başlamıştım. Ahırdan bir atın kaçması gibi dağa fırlamamın nedenini, ananım beni tutup üçer kez yarı idam edişindeki değerini de anlıyorum. Cahil dediğim ananım aslında beni en iyi anlayan olduğunu "böyle çalışmaya kimse katılmayacak, herkes senden yararlanacak ve yalnız kalacaksın'' sözünden anlayacaktım. Daha yaşım ondu. Arkama dönüp bakmadan "olsun yalnız yürümekte kararlıyım.'' biçimindeki duruşumu da hatırlayacaktım. Kendimi böyle anlarken, doğduğum toprakları çözümlüyordum. 20. yy ötesinde,berisinde olanca ağırlığıyla üzerime gelirken neden intikam aldığını öğrenecektim. Sümerli rahibin yaratıldığı devletle yüklendiği ana tanrıçanın bereketli topraklarına saldırısına benzer bir saldırıyla karşı karşıya olduğumu anladıkça, kendimin kendimden kaçtığını, geriye birkaç anlam damlasından başka bir şey kalmadığını görecektim. Gılgamış gibi ölümsüz yaşamın peşinde olduğumu, ama onun döneminden milyon kere daha çok ve güçlü ölüm kuvvetleri karşısında bütün doğumu fark edecektim.

Uygarlık denilen canavar büyüdükçe insanın nasıl en tehlikeli hayvan olduğunu anlayacaktım. Ceddimiz İbrahim'i peygamberlerin, eski tanrıları biraz göğün ötesine atmakla, vicdan-din yarattıklarını kavrayacaktım.

Adım Abdullah, yani Allah'ın kulu. Ama kul olmayı tam yüreğime oturtmamakla, kendimi, saygılı olmanın, dolayısıyla o tanrısal güçler ne kadar üzerime gelirlerse gelsinler özgür insanı savunmamın, büyük erdem olduğuna inandırmıştım. Yeniden daha güçlü doğuyordum. Beğenmediğim ananım doğuruşuyla, ciddiyetine hiç inanmadığım modernitenin doğurma çabalarına karşı, tüm öldürmelerden sonra kendi kendimi üçüncü kez doğuruşumu çok ciddiye alıyor ve hoşlanıyordum. Yaşamışların arkadaşlıklarına yine hiç ihtiyaç duymuyordum. Tüm arkadaşlarımı efsanelerde bulmaya başlamıştım. Komplocu Zeus'un Promethe'ye ve Hektora yaptıklarıyla onun günümüzdeki Atinalı çocuklarının yaptıklarının aynı olduğunu gördükçe, arkadaşlarımı

daha iyi tanıyordum. Promete ve Hektorla arkadaşlık çok onurlu oluyordu. Bunu hak etmiş olmam bana gurur veriyordu.

Sümerli rahiplerin, tanrıça anamı ve aşk kadını İştar'ı tapınağa, oradan kral sarayına tanrı-kralların yanına, götürülüşünü, öldüklerinde onlarla birlikte canlı canlı mezara konuluşunu iliklerime kadar anlamıştım. Tanrı krallar bile olsalar, tanrıça anamı ve aşk kadınını günümüze kadar dirhem dirhem büyük incelikle sömürüp yediklerini, posasını iki başlı evlilik diye kul köpeklerini önüne, erkek kölelerine sus payı olarak bıraktıklarını da anlamıştım.

Bu hediyeleri erkek olarak yüreğime kabul ettirememekle tanrıça anamın ve aşk kadının iyi bir oğlu olabileceğime inandıkça daha çok sevinç ve gururla doluyordum. Ana topraklarını böylece ilk defa tarihin derinliklerinde anlamaya başlıyor, binlerce yıllık kör düğümler atılmış çelişkileri çözümlüyor, bu sefer ki doğuşun anlamlı olduğunu fark ediyordum. Kimsesi olmayan, başarmasını bilen tek bir evlada sahip olmayan bir halk için, umut kaynağıydım. Hem çarmıhtaki hem tabuttaki adamdan beklentileri devam ediyordu. Kendi doğuşunu en büyük suçluluk nedeni sayan adamdan, özgür yaşamlarının doğuş ebeliğini bekliyorlardı. Ne PKK'den, ne Kürtlerden hiçbir zaman beni takip etmelerini emir olarak buyurmadım. Başka kimseleri olmadığı için İsa tavrının daha zor olanını, iki bin yıl sonra üstlenmek durumunda kaldım. Demirci Kava rolünü üstlendim. Hz. İbrahim'in kutsallığını da çağdaşlaştırdım.

Bütün Zinler ve Adüle'lerin Mem ve Dervişe Abdi'si oldum. Mani'lerin Mazdek'lerin, Babek'lerin son ahından tutalım. Hüseyinin Kerbela yalnızlığını, Hallacı Mansur'un hakikat aşkını, Pir Sultan'ın dostluk rütbesini taşıdım. Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin arkadaşıydım. Mazlum, Hayri, Kemal ve Ferhat'ların intikam savaşçısıydım. Böylesi bir soydan, her milletten binlercesinin birleşen ve bilince kavuşan son örnekleriydim.

Yalnızlık belki beni büyüttü. Ama yoldaşlara, halka, hak etmedikleri birçok yersiz acı ve kayıp da yaşattı. Bu konuda da hep Hz. Musa'yı hatırlarım. Musa lanetli kavmi birleştirmek için dağda, çölde haykırır. On emri doğurur. Ama kavmi yine bildiğini okur. Musa'nın yalnızlığı hazindir. Tarih biraz da böyle gerektiriyor. Benden bin kat fedakarlık ve cesaret sahiplerinin olduğunu, bunların sayılarının binlere vardığını da biliyorum.

Ölüme karşı Sokrates tavrı diyebileceğimiz tavrı esas almaya çalıştım. Ölümü bile anlamlı kılmak; niçin ve nasıl olmanın felsefi anlamını bulmak.

Sanki Hz. İbrahim'in yol arkadaşıymışım gibi, çatır çatır yol açmaya çalışıyorum. Hz. Musa gibi yola gelmemekte inat eden, lanetli kavmi ikna etmek için zihin gücümü sonuna kadar açıyorum. Aziz Paul gibi her tarafa inanç temsilcileri yolluyorum. İnsanlık vicdanını elden bırakmamak için, peygamber tarzına yaklaştıkça yaklaşıyorum. Ortadoğu'ya yol aldığımda İbrahim'in putlarını kırması gibi, aslında ben de 5000 yıllık geleneklerin önemli bir kısmını kırmıştım. İki bin yıl gecikmeyle İbrahimlik bir işin yapıldığı sonradan daha iyi anlaşılacaktır. Çocukluktan itibaren kendimde, özgün koşullar altında başlarda pek farkında olmasam da aslında 5000 yıllık bir uygarlık sistemine isyan ettiğim giderek netlik kazanıyor.

Bugün köklüydü, tarihsel örneklere yaraşır cinstendi. Dar bir ulusallığın çok ötesinde, insanlık adına bir umut olmanın sorumluluğu da elden bırakılmıyordu. Özce reel dünyaya inanılmıyor ve teslim olunmuyordu. Gerçeğe adalete ve güzelliğe dayanması gereken yeni ütopyanın peşinde hiç yılmadan koşuluyordu. Çağın

materyalist güçleri ne kadar ezici de olsa yeni Ortadoğu ütopyacılarını yaratmak hepsine inat bir gerçek oluyordu .

5000 yıldır dünya ormanını köşe bucak tutanlar, özellikle bilinçli Avrupalılar beni hiç kendilerine yakın bulmayıp yakalanmamam yolunda ince şebekelerini açacaklardı.

Son kurban bendim. Neronların solda sıfır kaldığı çağdaş arenanın son kurbanıydım. Hem insanlık özüne bağlı atalarımızın şanlı direniş geleneği, hem peygamber atamız İbrahim'lerin, İsa'ların şanlı barış geleneği bende barış biçiminde birleşiyordu.

Yaptığım iş önderlik değildir. Önderim diye çıkanların pisliklerini temizlemedir. Önder denilen kişinin başına gelen ise adeta mitolojideki "kralın kurban edilmesi" sahnesidir. Tüm toplumun laneti ve uğursuzluğu, daha baskıcı ve sömürücü kralların oluşmadığı dönemde tümüyle halkın ve toplumun önderi konumundaki kişinin kurban edilmesiyle giderilmektedir. Kürtlerde eğer önder öldürülmemiş, teslim olmamış ve çıldırmamışsa, hala aklı başındaysa ve onuru yerindeyse, artık kendini bekleyen ya özgürlük ya da kralın öldürülme törenidir. Kürtlerde efsane ve mitoloji gerçek olur, var olan gerçek ise kör dilsiz ve sağır olur.

Çağın peygamberi gibi büyük savaşım içindeyim. Mezopotamya, Zagros vadileri ilk ekinin, ilk evcilleştirmenin, ilk yuvanın, insan iskanlarının, insan uygarlığının geliştirilmesinin alanları değil miydi? Ve hala bu bütün insanlara heyecan vermiyor mu? İşte burada benim kazandığım savaş var. İnsandan yanaydım, zorba tanrılar bir kez daha yenilmişlerdi.

ABDULLAH ÖCALAN

1-BAŞKAN APO'NUN SAVAŞ FELSEFESİ VE ORDU YAKLAŞIMI

"Savaş eğer çok önemli bir çelişkiden kaynaklanmıyorsa ÇILGINLIKTIR" **(Başkan APO)**

Uygarlığa beşiklik etmiş Ortadoğu'nun kutsal topraklarında insanlık doğarken, barış, yaşamı yücelten en görkemli duygu idi, Savaşların kaynağı erkek egemenlikli sistemin bu topraklara girişiyle, artık en fazla aranan, özlenen, uğruna en değerli şeyler feda edilen bir umut olmuştur.

Barışın ana yurdunda doğan ve tüm gücünü onu yaratan uygarlık mirasından alan Başkan APO, yüzyıllar boyu bu topraklarda kaybedilenleri, yeniden yaşatabilmenin en büyük savaşçıcı olmuştur. Özgür bir insan ve halk olarak yeniden doğuş için ölüm seçeneğini ortadan kaldırıp, yaşam diye sunulan gerçekliği tüm kirliliklerinden ve lanetliliklerinden arıtarak yeşertebilmek ancak savaşla kendini yeniden yaratabilmekle mümkün olmuştur.

Başkan APO'nun felsefesindeki diyalektik öz; **yaşamı sürekli geliştirme, dönüştürme ve çelişkilerle sınırsız mücadele ederek başarıya ulaşma,** biçiminde seyreder. Kendini yaratma savaşımına henüz çocukluk yıllarında başlayan Başkan APO ,ilk isyanını, ilk savaşını, ailenin ve köy toplumunun önemli kurallarına, geleneklerine, namus anlayışına karşı vermiştir. Bu ilk savaşımın da içinde bulunduğu sosyal çevrenin geri dayatmalarına ve dogmalarına karşı çıkan Başkan APO, şu sonuca ulaşmıştır ki,yaşamın ancak amansız ve soluk soluğa verilecek bir savaşla mümkün olduğu bu topraklarda "savaşmasını bilmeyen,yaşamasını da bilmez".Çünkü yaşam kendini var eden öz değerlerden ve bağlardan o kadar uzaklaştırılmışlardır ki, şimdi tanınmaz bir haldedir. Özle yeniden buluşabilmek ise ancak varolan gerçeklikten müthiş şüphe duymak, onu sorgulamak, çözümlemek ve görünenin altında yatan asıl gerçekliğe

ulaşabilme tutkusuyla sınırsız bir mücadeleyi göze almak ile mümkündür. Bu ise bu topraklarda savaşsız asla mümkün değildir.

Daha çocukluk yıllarında mücadeleyi seçen Başkan APO resmi toplum ve klasik devletin dayatmalarına karşı tüm enerjisini ve gücünü harekete geçirerek, amacı doğrultusunda örgütleyebilmiştir. Onun için özgürlük, daha çocuklukta başlamıştır. Anlam arayışının müthiş gücü, ilerleyen yaşamı boyunca da devam etmiş ve her eyleminde kendisini göstermiştir.

İlk isyanın ardından en büyük çıkışı, Kürdistan Özgürlük Hareketinin toplumsal hayal kırıklıkları içinde umut olup, yeşermesi olmuştur. Başkan APO'nun savaş tarzındaki büyük çaba, sabır, öngörü, doğru planlama ve etkili politik yaklaşım Kürdistan Özgürlük Hareketinin diğer hareketler gibi ölü doğmasının ya da zamansız boğdurulmasının önünü alan en temel nedenlerdendir.

"Hiç yol açılmamış, vahşi bir ormanda yürüyerek, Hz. Muhammed'in Mekke çıkışı, İsa'nın Kudüs yürüyüşü. Ya dönemin cehalet ve inkarına teslim olacaksın ya da üzerine üzerine yürüyeceksin"

Hareketin gelişim aşamalarında , Başkan APO'nun yoğun emekle geliştirdiği savaş sonuç alacak ve artık "**doğruya, adalete, güzelliğe kapıları açık ve özgür bırakan bir tutum"** ile hızla gelişme kaydedecektir. "Yeni dönem Kürt Özgürlük Hareketinin önü aydınlanmış, yürüyeceği yol belirlenmiştir..."

Başkan APO'nun yaşam felsefesinde savaş ile yaratma süreklidir. **"Devrimci yaratmazsa yaşayamaz.**" Bir anda bir tarih, bir tarihte tüm toplumu, yaratılır bu süreklilikle. Özgür yaratma eyleminin ilk basamağı; **savaşan halk gerçekliğinin yaratılması** olmuştur.

"Çağdaş ve onurlu yaşamak için bir bedel gerekiyor. Bu bedel halkın savaşımının kendisidir."

Başkan APO savaşı en derin anlamlara taşıdığı gibi Kürdün varolma savaşımının da mücadeleyi hiçbir zaman tek boyutlu, salt şiddete dayalı olarak ele almamıştır. Çünkü özgürlük eğilimini geliştirecek bir halk için her anlamda yeniden doğuş ve bunun amansız savaşı bir zorunluluktur. Öncelikle özgürlük için yapılması gereken bir iç savaştı. Varlığın inkarına ve imhasına yönelmiş tüm baskılar, halkın kendi öz düşünce gücü ve iradesinin açığa çıkmasıyla ve kendi ideolojik sistemini oluşturabilmesiyle yok edilebilirdi. Bu iradenin gelişimi çok sancılı ve acılarla dolu olsa da çürümüş yanların atılması ancak savaşla mümkün olabilirdi. **Ve tarihten beri ilk defa Kürt halkı binlerce yıllık gericiliklere karşı kendi öz iradesi ve çıkarlarını temsil eden devrimci çizgide birleşmiş ve önüne çıkan tüm engellerle, sınırlanamayan bir ruhla savaşmıştır**.

Başkan APO'nun felsefesinde savaş "**Kaybedilen her şeyi kazanma çabasıdır. Müthiş çirkinleşmenin güzelliğe dönüştürülmesi çaresidir. Savaş özellikle vatansız olunamamanın çaresidir. Savaş gasp edilen her türlü emek değerlerinin sahiplerine iade edilmesinin çabasıdır. Bizde daha somut olarak savaş bu ülkede yapılabilecek tek iş olma gerçeğidir"**

Savaşın gerekliliği, karakteri, süresi, tarzı, temel müttefikleri, taktikleri, pratik hazırlıkları ve de en önemlisi büyük bir savaşa karar verilmesi de halk özgürlük savaşımını geliştiren çizginin temel öğeleriydi.

"**Savaşan halk, savaşan militan gerektirir"**

Halk savaşının yürütülmesi "ideolojik gücü, sabrı, cesareti ve ustalığı büyük" militan gerçekliğiyle olabilirdi ancak.

"Özgürlük militanını yaratmak zamanımın en büyük kısmını almıştır. Bu adeta kurumuş bir dalda fidan yetiştirmek gibi mucizevi bir yaklaşım gerektirmiştir. Binlerce yılın gericiliği ile beslenen, anlamlı ve kesinlik arz eden hiçbir duygu ve düşünce gücünden pay almamış, kendine karşı savaşımın kör ve hain savaşçısı olmuş bireylerden halk özgürlük militanlarını yaratmak gerçekten en zor olan ve yetenek gerektiren bir çalışmaydı. Görevimin zor olduğunu, bunun en onurlu iş olduğunu ve ölümün onun için tüy kadar hafif geldiğini de biliyordum"

Başkan APO "Kürdistan'da yaşam, olacaksa nasıl olacak?" ve bunun için "nasıl savaşmalı?" soruları ile çıktığı cevap arayışını onunla paylaşacak yol arkadaşı, yani savaşçı, militan hep yaratmak istedi. Kolay ve ucuz yaşamdan ve de ölümden uzak durması bu felsefede militanın temel ilkelerindendi. İdeolojik savaş, azim, inanç, bilinç, kararlılık ve bunları üst düzeyde mücadele perspektifi, özgürlük iradesi, düşünce gücü ve örgüt disiplinine bağlı bir yaşamla bütünleştirmek, militan kadronun temel görevidir. Çünkü "**askerlik düşüncenin başladığı yerde başlar ve düşüncenin durduğu yerde ise robotların savaşı başlar"** Düşüncenin yanında, **"asker olmak her şeyden önce tarz, tempo, hitap gücü kazanmış kişilik demektir"**.

Mantıklı düşünme ve **sağlam hitap** "savaşçının iki temel özelliğidir." Sonuç olarak Başkan APO'nun savaş felsefesinde **"savaşımı belirleyecek olan teknik değil savaşçılıktır,kadrodur"**. **Gerilla savaşçılığı, gerilla yürekliliği, gerilla coşkusu, gerilla yüceliği, gerillanın yaşama tutkulu bakışı çağımızın en belirleyici özelliğindendir**.

"Kadın köleliği yaşadıkça devrimimin ilerleme şansı yoktur. Çözümlenen, özgürleşen kadının, toplumun çözümlenmesi, eyleme geçirilmesi ve savaştırılması anlamına geldiğini çok iyi anlamak gerekiyor.

Ne için kadın? Özgür yaşam için kadın.

Ne için kadın savaşı? Her türlü eşitsizlik ve köleliğin kaldırılması için kadın savaşımı.

Kadının uyanış ve toplumsal yaşamda özgürce yerini alabilme düzeyini toplumun özgürlük düzeyinin gelişmişliğinin, en sağlam göstergesi sayan Başkan APO'nun savaş felsefesinin temelinde, ulus ve sınıf çelişkisinden önce cins çelişkisi önemli yer tutar. Çünkü 5000 yıllık erkek egemen sisteme karşı savaş, onun antitezi olan kadın eksenli yaşam modelinin geliştirilmesi ile ancak mümkün olabiliyordu. Ve de sisteme karşı verilecek en büyük savaş **"egemen erkeği düşüncede, duyguda, ruhta öldürerek kadının iradesini ve sistemini geliştirmek olmaktadır.**" Kadın kazanmadıkça devrim kazanamaz.

Başkan APO ile kadın her anlamda kendi özgücünü açığa çıkarma temelinde, ana tanrıça kültürünü yaratan kökleriyle ve özgürlüğüyle tanışmış, ve amansız bir savaşla kendini küllerinden yaratmıştır.

Savaşa halk gerçekliğinin onun militanının ve tarihin tüm çelişkilerinin toplamı olan kadının özgürlük eylemiyle yaratılması ve bir halkın kendi öz savunma gücünün toplumsal, tarihsel, kültürel, askeri her alanda yaratılması anlamına da gelmiştir.

"Ya özgür insan ve halk olarak yaşam yoluna girilecek ya da ölünecek" Başkan APO'nun felsefesinde "savaş sevilmez,savaş bir araçtır,savaşın gerçekleştirmek istediği şeyler vardır. Savaş,savaş için verilmez, savaş yaşam için verilir. Her savaşın istediği şeyler vardır. savaşında, barışında anlamı özgürlüktür. Bu temelde bir öz savunma, yani meşru savunma biçiminde gelişen Özgürlük Hareketinin temel felsefesi ve savaş yaklaşımıdır. Başkan APO'nun sürekli belirlediği gibi "**Ancak, bütün meşru**

yaşam ve özgürleşme yolları zorla tıkanırsa hukuk çiğnenirse, kişisel, kültürel planda ve halka haksızca ölüm dayatılırsa, isyan ve sürekli mücadeleye sadece bir gereksinim olarak değil,evrensel hukukta ve her anayasada ifade edilen meşru savunma hakkı olarak başvurulur.

Silahlı isyan ve gerilla tarzları biçimindeki savaşın amacı bir damla kanın gereksiz yere akmamasına özen gösterilir ama evrensel hukukun gerekleri yapılıncaya, bunun anayasal ifadesi yani BM yasalarında da ifade edilen bireyin ve halkların 3 kuşak haklarının gerekleri yerine getirilinceye kadar meşru bir mücadele biçimi olarak özgür yurttaşların ve demokratik haklara sahip halkın kutsal direniş hakkını kullanacaktır".

"VE EĞER SAVAŞ ÇOK ÖNEMLİ BİR ÇELİŞKİDEN DOĞMUYORSA,ÇILGINLIKTIR"

"PKK VE ARGK HALKIMIZIN ÖZGÜRLÜĞÜNÜN VE İNTİKAM SAVAŞÇILIĞININ GÖZLE GÖRÜLÜR SAĞLAM YÜRÜYEN İFADELERİDİR" (P.Ö)

PKK'nin İdeolojik Kimliği

"Bu hareketi ilk ortaya çıkardığımızda, adına 'Modern Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi' diyorduk ama sadece küçük bir gruptuk. Ana rahminden doğdu da, büyüyüp büyüyemeyeceği kuşkuluydu. Ama söylüyorduk bir tohumdur, yeşerir diye.

İnsanlığın temel değerlerinin olduğu kadar, ulusal ve toplumsal gerçekliği neredeyse pamuk ipliğine benzer zayıflıkları ortamında, son bir umutla bugün bayrağı altında savaştığımız PKK'lileşmeye doğru adım attığımızı da düşündüğümüz, sadece "eğer insan isek gerisi ne olursa olsun bunun adımını da attık" dercesine dün gibi hatırlıyorum ki, biz bu adımı atmaya cesaret ettik. Bugün bu adımın ülkemizin en güçlü savaş ve yaşam adımı olduğuna hiç kuşku yok. Bunu bütün düşman ve bütün dostlar biliyor.

Adı bir parti ama tepeden tırnağa yeni bir yaşam ve hatta yaşamda da öte, çoktan kaybedilmiş, gerekçesi kalmamış, amacı kalmamış, gücü kuvveti kalmamış, anısı bile tamamen belleklerden silinmiş halen "en benim" diyenlerin bile onu gerçekleştirmek

için bir türlü gerekli kesin adımı atamadığı bir ortamda, bir umut savaşı söz konusudur, sürüp gidiyor. Herkesin bir türküsü vardır, bizim de türkümüz budur. Herkesin bir şarkısı, ezgisi vardır o havaya kendini kaptırır, yaşar gider. Bizim de türkümüzün adı böyledir ve giderek süreklileşiyor, derinleşiyor, dinliyor, dinletiyor, sürüp gidiyor. Trajik olduğu kadar zevkli, yaşattığı kadar bitiren bir yaşam türküsü oluyor.

İdeolojik kimlik bir çocuğun ana rahmine düşmesine benzemektedir. Sağlıklı bir doğuş ve büyüme öncelikle ana rahmindeki şekillenmeyle belirlenmektedir. Bu toplumsal sistemin gücü, dayandığı ideolojik kimliklerle yakından bağlantılıdır.

PKK'nin Doğu-Batı sentezinde en ciddi yönü; özgünlüğü ve inançlı yaklaşımıdır. Her hangi dogmatik bir merkeze bağlılığı yoktur. Ucuz hayaller beslememektedir. Dürüst ve cesur insanları esas almaktadır. Hiçbir mensubuna kişisel çıkar, prestij vaat etmemektedir. Doğruya, adalete, güzelliğe kapıları açık ve özgür bırakan bir tutum içindedir. Yaşamda eşitliği ve emeğe saygıyı esas almaktadır. İlerledikçe toplum, asıl bu özellikleri gözleriyle gördükten sonra örgütlenmeyi sahiplenecektir. Ne dediklerinden çok, nasıl yaşadıkları çok çekici bulunacaktır. İlk gelişme hızını ve karakterini veren bu özelliklerdir." (Başkan APO)

İdeoloji bir toplumun maddi koşullarına uyarlanarak, toplumun çıkarları olarak düşünülen ve bu çerçevede formüle edilen düşünce ve fikirlerin toplamıdır. Somut ifadesi toplum gerçekliklerini ilerletme, geriletme ve koruma amaçlı da ortaya çıkar. Bu gerçeklikler temelinde topluma uyarlanan ideolojilerin bireyler üzerindeki etkileyici rolleri de büyüktür. Her ideoloji, kendine uygun örgütlülük çerçevesinde kendisini pratikleştirir. Bunun için bir örgüt, bir birlik, bir hareket gereklidir. 'Partiya Karkeren Kurdistan-PKK'de sosyalist ideoloji çerçevesinde pratikleşen, pratikleştikçe yaşamsallaşan yeni yaşam modelidir.

PKK çıkış aşamasında iki kelimeyle başlayan, gün geçtikçe toplumu ve bireyi derinliğine ele alarak kendi somutunda çözen bir harekettir. Düzey itibariyle en gelişkin esasa sahiptir. Kendi dinamik gelişimini sürdüren bir ideolojik yaklaşımı da özünde taşır. Kendini sürekli yenileyen, dönüştüren niteliktedir aynı zamanda.

Sömürgeci sistemin yok saydığı, özünden boşalttığı bir halk gerçekliği karşısında PKK!

Herşeyi kendisinden çalınmış Kürdistanlılar!

Kendisine, insanına, ülkesine yabancılaşan, yüreklerinde umutsuzluğu yaşayan bir halka beyin, yürek ve duyu olmuş, kendini yoktan vareden bir hareket gerçekliği. Yokluk sınırlarına karşı iddia ve kararlılıkla yürütülen varolma savaşımıyla tarihin kaybolan gerçekliği, Mezopotamya toprakları somutunda tüm insanlığa yayılıyor, yeni yaşam olarak yeniden filizleniyor, PKK'de. Bu yaşamla yeni toplum ve yeni insan yaratılıyor. Her türlü olanaksızlığa rağmen olanaklarla, çirkine rağmen güzelliklerle., umutsuzluğa rağmen umutla, yüreksizliğe rağmen koca bir yürekle, dilsizliğe rağmen doğru bir dille tanışmanın adı oluyor PKK.

PKK ele alınırken salt ideolojik, politik, askeri bir birlik olarak değerlendirmek hem yanılgılı hem de dar bir yaklaşım olur. Bunlar Parti Önderliğimizin deyimiyle, "koruyucu kabuklar"dır. Asıl önemli olan; özünü anlamak, kavramak, ona ulaşmak için gerekli ihtiyaçlara yakıcı bir biçimde cevap olmaktır.

PKK ideolojisi başlı başına Yaşam İdeolojisidir. Yaşamı yaratma, yaşamı kazanma ideolojisidir. Onurlu, şerefli, insanca, özgürce kazanılacak yaşamın adıdır. Ezilen tüm halkların ortak iradesinin ve zaferle bağlaşıklığının somut ifadesidir. Ruhsal, kültürel, sosyal yaşamı gerçekleştirmenin adımı olan PKK'de bunlar

aşılanırken, bireyler somutunda yitirilen değerlerin yaratılmasıyla, hareket insanlaşma niteliğini daha bir açığa çıkarır.

Toplum açısından yeniden şekillenen insan tipi, gelişen yüksek çözümleme gücüyle açığa çıkarılarak, yaratılan sistem bünyesinde insanlığa taşırılır. Tüm insanlığa taşırılan yeni insan tipi ve ulaşılan ulusal, evrensel düzeyiyle güncelliğin eyleme dönüştürülmesi hareketidir PKK. Karşı devrim sisteminin özünden boşalttığı, gelenek ve göreneklerin yok ettiği, tükettiği insan bu yaşamda yeniden doğuşa çekilir. Her doğuş sancılı ve zorlu, ancak bir o kadar da kazanımcı olur. Acılar içinde kıvranan bu sefer analar değildir. Her birey yeni doğuşun sancılarını mutlaka yaşar. Her yaşanan zorluk, her yaşanan acı gelişmenin, yaşamda kök salmanın, yaşam ve insanlık sevdasını derinleştirmenin basamağı olur. Yeniden canlanır yürek ve duyular. Tek yürek atışlarıyla daha bir anlam kazanır bireyin dirilişi. Toplumun tüm köhnemişliğinin ve çirkefliğinin rafineye uğradığı ve başlı başına gelişen temizleme hareketidir PKK. Ve yürüyüş içerisinde devam eder rafine etme, yedi suyla yıkanarak. Tüm bunlar, bir sanat edasıyla somutunu bulur bu yaşamda. Ancak böylesi bir sanatsal yaklaşımla lanetli tarihin ağır etkilerinden kurtulma sağlanabilir. Nedir bu sanatsal yaklaşım? İncelik ve derinliğin yakalanarak, daha köklü, daha seçkin, daha özgün olanın yaratılmasıdır. Yaratılan yenilerin edepli kılınmasıdır bu yaşamda.

Bir kültürel uyanma hareketi olan PKK'de yeniden özüyle buluşma gerçekleşir. Binlerce yıllık kültürel şekilleniş, Ortadoğu'da Kürt halkı açısından yok edilmiş ve kimlik aşınmayı yaşamıştır. Tüm değerlerinden kopartılırcasına bir uzaklaşma ve yabancılaşmanın yanısıra düşürme, köksüzleştirme de iliklerine kadar hissedilerek yaşanmıştır. Ülkesinden göçertilerek katliamlara maruz kalan, kendi öz değerlerinden uzaklaştırılan bir halk gerçekliğine dayatılanlar...

'Sen sen değilsin!' Özüne karşı bir donukluğu yaşayan, kendisi olmaktan çıkmıştır çünkü. Beyin, yürek ve duygularıyla başkalarının olan ve yoksullaşan insan, halk gerçekliği!

Yaşanan bu toplumsal gerçeklik, PKK bakış açısıyla ele alınarak açığa çıkarılır ve çözümlenmeye tabi tutulur. Bu çözümlenme düzeyiyle, ulusal ve insani tüm değerlerdeki savrulmalara karşı düşüncede ve ruhta bir direniş gerçekleşir. Yücelen halk gerçekliği bağımsız gelişen özle daha da anlam kazanacaktır. Dilsizleştirilen toplum yeniden konuşmaya başlayacak, betonlanan bir ulus yeni açan bir çiçek misali tarihe yeniden 'merhaba' diyecektir bu tarihle. PKK ile kendi diline, ülkesine, insanına, kültürüne gelişen sahiplenme halklar mozaiği coğrafyası Ortadoğu'da tüm evrene taşırılmaya başlanacaktır. Yaratılan yeni yaşam kültürü varolan sistemlere alternatif niteliği taşımaktadır. Ortaya çıkan yaşam zenginliğiyle yitip gidenlere karşı bir sahiplenme gelişmektedir. Kişilikte gelişen kültür devrimiyle de farklı, özgün olanın açığa çıkarılması amaçlanmıştır. Bununla söz, eylem, bugün ve yarını bir olan insanların yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Yitirilen ülkenin kadınları olarak, yaratılan değerler bileşkesi şeklinde açığa çıkan kültüre sahiplik etmek ve korumak en temel görev olarak kabul edilendir. Her türden köksüzlükle savaşım ve bu savaşılma yaradılışını daha da anlamlı kılmak, ülke topraklarına kök salmakla mümkündür. Kadın için vazgeçilmez olan da budur.

Kültüre, dile., sanata, yurtseverliğe açığa çıkardığı gelişim düzeyiyle öncülük edecek temel güç, kadın ve açığa çıkan zenginliğidir. Bu zenginlikle gelişen kültür de, kadın da yaşamın adıdır. Böylelikle yaşam kendisini yaratıcılık, incelik ve derinlikle geliştirerek daha sürükleyici, daha anlamlı, daha belirleyici kılacaktır. Ancak kendini anlamlı kılan yaşam gerçeğiyle toplumda zenginliklerle buluşma da gerçekleşecektir.

PKK ile yaşanılan kültürel uyanma, milli çıkarların yanısıra halklar kültürünü de açığa çıkarmıştır. Farklı kültürlere gösterilecek ilgi, daha fazla açılımı dünya çapında sağlayarak, evrenselliğin yakalanmasını da beraberinde getirmiştir.

Parti Önderliğimiz "diğer kültür gruplarını birer çiçek olarak görmek gerekiyor. Kültürleri bir çiçeklenme olarak düşünmek gerekiyor. Bir kaç renk tabloyu nasıl canlandırırsa, yalnız bir ton nasıl çirkinleştirirse kültür zenginliği olan yerleri tek renge boyayalım orada çirkinlik çıkar, çiçek çıkmaz. Bu kültür olayına böyle bakmak gerekiyor" biçiminde değerlendiriyor.

Bastırılan halk kültürlerinin ortaya çıkarılmasına gösterdiği ilgiyle PKK, bir çiçek bahçesi özelliği taşır. Bu bahçede her çiçek kendi rengiyle açarak bütünleşir dünyayla. Her açan çiçek de daha bir güzelleşerek insanlık ailesinde yerini alır.

Savaş olacaktır yüreği yürek yapan, savaşan yürek olacaktır aydınlatan, ısıtan ve güzelleştiren. Gelişen yürekle yetenekler açığa çıkacaktır. Daralan insan ruhu, yüreği sıçrama yapacaktır. Geliştirilen savaşla bugün ve dün birleştirilerek, yüreğe yapılan çağrıyla duygularda yeniden yaratım gerçekleşecektir. Duyguları bilecek bir yürek savaşla yaratılacaktır. Acı, hüzün, mutluluk, sevinç, umut, sevgi, azim, heyecan, kin, öfke, tutku yeniden anlam kazanacaktır Kürt insanı için. Savaşa, ülkeye, topluma, toprağa, insana, kadına, özgürlüğe, iradeye dair yürek farklı bir bakış açısına sahip olacaktır. Burada amaçlanan, yüreğin şiddetli bir savaşımla bir yaşam mevzisi olarak ele alınması, yüceliklerle kendini büyütmesidir. Verilen savaşımla yürek ve beyindeki kalıplar kırılacak, yürek yaratılmaya doğru yol alacaktır. Ülkeyle daha derinlikli bütünleşme sağlanacak, yürek toprağın dili olarak anlam kazanacaktır.

Büyüyen, gelişen yürekle güç haline gelinebileceği öğrenilir bu hareket içinde. Emekle kendini varedme , yürekle eylem birliktenliğini yakalama savaşımı verilir bireylerde. Yüreğe, yücelikleri yaratacak eyleme çağrıdır PKK. Çünkü yürek yüceliklerle yaşayan, örgütlenen ve pratikleşen yürektir. Yaratılan yürekle yeni yaşama giriş yapma hareketidir başka bir deyişle.

En temel derslerden biri, yaşam dersi olarak ele alınır PKK'de. Yaşam dersi eşittir zafer dersidir. Yeni yaşam zaferle bağlaşıktır. Yaşam sınavı verilirken tüm seçenekler başarıya endeksli kullanılmak durumundadır. Yaşam hakkı bu şekliyle kazanılır ve kilit cevap bu soruda kendini barındırır. Nasıl Yaşamalı?

Yaşamın nasılı sorulurken, vicdanın uyanışı da gerçekleşmek durumundadır. Bu uyanışla daha derinlikli ve incelikli bir yaklaşım kendisini açığa çıkarır.

Parti Önderliğimizin eylemiyle Kürdistan toplumunda en zor, ağır koşullardan bir alternatif yaşam olarak açığa çıkar PKK yaşamı. PKK'yle beraber Nasıl Yaşamalı sorusu daha yakıcı durur insanlığın evlatları karşısında. Kapsamlı ele almamak, birey ve toplum olarak kendini sorgulamamak varolan yaşam hakkından uzaklaşma, hatta vazgeçme anlamını taşır. Bu nedenle, dönüşüm basamakları yaşamı yaratmaya doğru yol almak gerekliliğinde ve ihtiyacındadır. Bu ihtiyaç tartışma götürmez bir gerçekliktir. Yaşamın nasılı için, Parti Önderliğimiz tarafından verilen cevaplar PKK yaşamının temel esaslarıdır. "İnsan olmanın, insan toplumu olmanın bir gereği olarak tüm bunları yapıyorum"a cevaben en temel görev, karşı devrimin geleneksel zincirlerinin büyük bir kararlılıkla, cesaret ve sabırla kırılmasıdır. Yaşamın yeniden filizlenmesine anlam biçilmesiyle, yeni yaşamın hakim kılınması gerçekleşiyor. Bunun da temel şartı savaştır. Savaş içinde yürek, bilinç ve tarz önemli yer tutar. Birey ancak savaşla kendini geliştirererk kendisinde iradesel bir düzeyi yakalıyor. Bireyler yaratılırken ruh güzelliği ve zenginliğine de önem veriliyor. PKK yaşamı bireyin kendisini terbiye ve disipline etmesine de şart koşuyor. Çağdaş ölçülerle, ulusal çağdaş

düzeyin yanı sıra evrensel açıdan da yeni insan açığa çıkıyor. Emek harcayan her birey güzelleşmeye doğru adım atarken, hal-hareket, tarz, yöntem, üslup, ölçü, sorumluluk yeni tarza kavuşturularak, karşı sistemlere alternatif insan tipi açığa çıkarılıyor.

Neolitik süreçten günümüz toplumuna en yalın şekilde eşit ve özgür koşullar aktarılıyor PKK somutunda. Tarihte en eski düzeye -toplumsal, siyasal, sosyal- yeniden temel kazandırılarak, gösterilen eleştirisel yaklaşımla yeni insan, yeni toplum yaratılıyor. Kişilikler, temel esaslar üzerinde ele alınarak günümüzde somutunu buluyor. "Biz kişiliğimizi öyle uygarlık esaslarına göre ele almadık, doğal esaslara göre ele aldık. Yani sınıflı toplum gelişmesinin kurallarına göre değil, çok doğal esaslar. Nedir bu doğal esaslar? Bazen çocuk esasları, bazen tek bir insanın yaşam esasları. Biz bunu gözardı etmedik" Çocukluk hayalleriyle yürüyüşe başlayan Parti Önderliğimiz yeni yaratımların ortaya çıkarılmasında da bir çocuk kadar saf, heyecanlı, temiz ve inatçı, bir sanatçı edasıyla derinlikli ve incelikli, sabırlı bir yaklaşımla yaşamı yeniden yaratıyor. İlkeleri canlı tutmak ve bunlarla yaşamak PKK yaşamında somutunu bulmaktadır.

Tarihte kendini yitiren kadın, PKK'de bahar renkleriyle yeniden doğarak yaşama 'merhaba' diyor. Yaşama yeniden başlandığı noktada Kürt ve kadın ulus olarak, kadın olarak daha bir belirginleşiyor yaşam renkleriyle, kendisini parlak kılıyor bahar bahçesinde. Bahar PKK'de anlam kazanıyor kadın için.

Özbilincinden yoksun olan kadının bilinç ve ahlak kazanması PKK ile gerçekleşti. İlk adımla özgürlükle buluşma yaşandı, ikinci adımla yaşama kazandırılma. "Özgürlük adımı genç bir kızın dağdaki varlığı da her türlü önyargıya, tabuya, tutuculuğa ve güdülerine yenik düşmüş insana karşı da bir büyük savaş iddiasıdır, çıkışıdır" diyor Parti Önderliği. Savaşla kendini bulma arayışıdır, yaşamıdır PKK. Bu savaşla gerçek yakalandıkça, güce ulaşma ve bu güçle özgür kimlikle kişilik kazandırma esas alınır. Güçlenmeden yaşamın kurtulamayacağı, ruhun yaratılamayacağı çok yakıcı açığa çıkar. Çünkü kadın güçlendikçe yaşam güçlenecektir. Farklı uluslardan kadın katılımlarının olması, hareketin uluslararası düzeyde bir misyon kazandığının evrenselleştiğinin en açık ifadesidir. Kürdistan kadınının yurtseverlikle çok yakın ilişkisi vardır. Ulusal yönleri yabancılaşmaya en az uğrayan ve en fazla ülkesiyle bağları güçlü olan, yurtsuzluğa karşı bir duruşu sergileyen toplum kesimidir. Toprakla ve ülkeyle bütünleşme daha bir farklıdır kadında.

Kadın sorununu sosyal bir konu olarak ele almaktan ziyade, siyasi birçok mücadeleyi -ulusal, sınıfsal- içinde barındıran, bunların savaşımları üzerinde de etkili olan bir konu olarak ele almak en doğrusudur. PKK içerisinde gelişen Özgür Kadın Hareketinin yaşadığı bir başka özgünlük ise, Kadın Kurtuluş İdeolojisi'yle yaşamı farklı bir bakış açısı, yaşam tarzı ve ilkeleriyle ele almaktır. Kendini PKK'de tanıyan kadının cins bilinciyle birlikte cinsine karşı sevgisi de gelişmiş, bununla daha derin bir örgütlülük kazanmıştır. Kitabımızın ilerleyen bölümlerinde bu konulara daha ağırlıklı ve geniş yer vereceğiz.

PKK'de kadın en radikal değişime kendisini yatırması gereken bir kesimdir. Değişim ve dönüşümle kendisini yarattıkça, ülkeye daha çok yakınlaşma ve garanti rolünü daha bir keskinleştirme gerçekleştirilecektir. Yaşanan bu değişim yapılan özgürlük sözleşmesine daha yakın kılacaktır kadını. Yitirilen duygu ve düşünceler yaşanan yenilenmeyle kadın, özgürlüğe daha fazla yakınlaşarak yaşamın kararını verecektir. En keskin yaşam kararıyla, sade ve seçkin insan tipi tüm yapaylıklara inat, en doğalından ortaya çıkacaktır. "Yapılacak en iyi özeleştiri, fiziği, ruhu ve bilinci sağlam olmayan tek bir kadın militanın kalmamasıdır." Parti Önderliği tarafından en

açık ve yalın ifadeyle ortaya konulan özeleştiri ölçütüyle, kadın olarak estetikten askerliğe, siyasetten sosyaliteye, bireysellikten toplumsallaşmaya kadar, sağlam yapılacak zihin ve vicdan devrimiyle kendini katmanın ve bu çerçevede PKK özüne daha fazla sahiplenmenin gereği ve ihtiyacıyla pratiğe yüklenmenin yakıcılığı her zamankinden daha fazla kendisini ortaya koymaktadır.

PKK'nin ortaya çıkışına denk gelen '70'li yılların anlamı, yok edilmek istenilen Kürt halkı açısından oldukça büyük tür. O süreçteki gerek dünya, gerek Türkiye, gerekse de Kürdistan koşullarında gelişmelerin açığa çıkması üzerinde etkide bulunan Önderliksel bir hareket olma özelliğini de taşımaktadır.

1970'lerin Türkiye genç ve aydın kesimi arasında yerini alan Kürt gençliği kendi halk, tarih ve toplum gerçekliklerin çözümleyip değerlendirdikçe, mevcut toplumsal ve ulusal özüyle, özgürlük eğilimli örgütlenmeler üzerinde de sürükleyici bir role sahiptir. Bu örgütlenmeleri harekete geçiren, derinliğine bir takım olguları ele alarak değerlendiren bu hareket, 20. yüzyılda Kürdistan gerçekliği somutunda bilimsel sosyalizme dayalı çözüm yoluna gitmiş ve kendisine pratik-politik bir hareket olma niteliği kazandırmıştır.

PKK salt geçmişi değil, bugünü ve geleceği de kendi içindeki gelişim dinamikleriyle etkileme gibi bir potansiyele de sahiptir. Hareketin oluşumunda subjektif anlamda varolan koşullar oldukça zayıftır. O süreçlerde, Türkiye devrimci gençlik hareketi önderliksiz ve dağınık bir konumdadır. Böylesi bir süreçte, örgütleme çalışmalarına ağırlık verilmesinin gerekliliği kendisini yakıcı bir şekilde gösterir. Parti Önderliğimizin "bizim teorik-pratik olarak geliştirdiğimiz bir anlamda Kızıldere'nin açımlanmasıdır. Bana göre tohumdur. Mahirler, Denizler toprağa düştüler, biz filizlendik, saçıldık, ürün olduk, Mahir Çayanların Kızıldere'de şehadeti ve Deniz Gezmişlerin idamları, biz namuslu sempatizanlara anılarını takip etme görevi vermiştir. Artık okul bahaneydi. Halk adına hareket edeceğim kesindi. Ama en başta idam sehpasında bile adı haykırılmış benim halkım, Kürt halkı nasıl bir halktı, bunun bilinmesi gerekiyordu. Ulusal soruna böyle başladım" şeklinde ifade ettiği gibi anılara sahip çıkış ve yoğun harcanan çabayla doğuş gerçekleşmiştir.

1970'li yılların özüyle gerçekleşen hareket, küçük bir grup olma özelliğinden çıkarak,kendisini daha kapsamlı bir örgütlülüğe kavuşturur. Ülke dışına çıkış Kürdistan, Türkiye, Ortadoğu açısından önemli gelişmeleri de beraberinde getirmiştir. Yaşanan bu gelişmeler ardından, farklı bir süreç başlayacak ve hareketin seyrine yeni bir ivme kazandırılacaktır. Bu yeni süreci Parti Önderliğimiz şu şekilde ifade etmektedir;

"... Doğuşun erken ölümle sonuçlanması veya çok farklı koşullarda başka tür sınırlı bir örgüt gibi kalınması beklenirken, bilinen 15 Ağustos süreci başladı. Bu süreç de başlangıçta sanıldığı gibi çok planlı olmayan, kendiliğinden yönü ağır basan bir atılımdı. Buna rağmen sonuçları büyük oldu. PKK önderliği ve mensupları başta olmak üzere, kimsenin tahmin etmediği yeni bir gelişim süreci ortaya çıktı.

15 Ağustos Atılımı her yönüyle değerlendirmeyi gerektiriyor. Tarihçiler, aydınlar, siyasetçiler bu dönem karşısında fazlasıyla suskunlar. Bunun bazı önemli nedenleri var. Hiçbirisi -ki en çok Kürtler için söylemeliyiz, hatta yabancılar daha çok incelemeye çalışıyorlar- buna hazırlıklı değillerdi. Yani sanki gökten bir taş düştü, sarstı, zelzeleye yol açtı gibi birşey. Halk da hazır değildi, ama bu adımın açık söyleyeyim ki; sonunun böyle gelişeceğini ben de kestiremezdim. Tabii bana göre, devrimci anlayışa, devrimci planlarımıza göre çok daha tedbirli, az hata yaparak da gelişebilirdi. Tabii ilk kazanımları hemen belirtmek gerekir. Kürt sorunu bununla uluslararasılaştırılmıştı.

İki; Kürt sorunu Kemalistler tarafından da artık itiraf edebilecek bir noktaya gelmiştir. Üç; Kürtleri kendilerini en temel ve kapsamlı bir biçimde kendi sorunlarıyla tanıştırmıştır. Dördüncüsü de; bütün Kürt isyanlarının başına gelen, kısa bir sürete yenilme ve ardından çok daha kötü yıkımla büyük bir umutsuzluk, inançsızlık içine girme kaderine son verilmiştir.

...Tabii 15 Ağustos Atılımı resmi bir savaş ilanı olduğu için, şu anda herkes diyor ki; 'PKK eşittir, 15 Ağustos atılımı.' Bu bir anlamda doğru da olabilir."

ARGK Sözün Silahla Sözleşmesidir

Bugün insanın sahip olduğu dil, düşünce, bilinç ve emeğini işletme yeteneği, neolitik devrimle Kürt coğrafyasında doğar ve yaşam bulur. Binlerce yılın değer birikiminin ardından, Sümerlerle başlayan mevcut uygarlık sistemi de yine bu coğrafyada doğar. İşte tam da bu noktada trajik olan ise, uygarlığın beşiği olan bu topraklarda en eski halk olan Kürtlerin, uygarlığın yazılı tarihinden silikleştirilip, yok edilmekle karşı karşıya kalmasıdır. Bu, doğuşun ana kaynağını yerinde kurutma yaklaşımıdır.

Yeni bir uygarlığa, demokratik uygarlığa doğru yer alırken askerileşme-ordulaşma bilincinin önemi farklılaşmış, yani uygarlığın güvencesi olma gibi bir misyona bürünmüştür. Bugün ise ordunun işlevinin gerçekliğe uygun olarak yürütülmesinin, ARGK'nin doğuş ve gelişim karakterinin doğru çözümlenmesinden geçtiği açıktır. O halde doğuş karakteri bağrında neleri taşıyordu, daha sonra bundan nasıl uzaklaşıldı? ARGK'nin meşru savunma olarak, doğuş ve gelişim karakterini doğru anlayabilmek ve bu karakterin özünü doğru içselleştirebilmek doğal bir sorumluluk olduğu kadar, tarihsel ve güncel açıdan da bir görevdir.

Her doğuş aynı zamanda bir kopuşu içerir. Her doğuşta bir kopuş varsa, 86'da ARGK'nin doğuşu da başta Kürt halkı olmak üzere ezilen halkları, ezilen cinsi, ezilen tüm kesimleri boğan, iradesel gelişmeye hiçbir şekilde izin vermeyen mevcut gerçekliklerden kopuşu ifade eder.

ARGK'nin oluşum süreciyle beraber gelişen ve günümüze kadar gelen süreç, geleneksel ve geri olandan kopuşu ve yeniye ait olanı yaratmak için verilen amansız boğuşma, çatışma tarihini ifade eder. ARGK'nin doğuşu bu anlamda özgürleştirme iddiasının somut kararlaştırılması, kopuş ve yeniden doğuşun tarihselleştirilmesi, sözün silahla sözleşmesidir. Bu nedenle partimizin ve onun silahlı savaşımının ortaya çıkışıyla, Kürt halkı da eşitlikçi-özgürlükçü bir irade kazandırma mücadelesi içerisinde yerini almıştır. Bu mücadele; salt bölgesel sömürgeciliğin inkar ve imha politikalarına karşı değildir, bununla birlikte mevcut uygarlık sisteminin uyguladığı halkın özünü ve kaynağını inkar ve imha politikasına da karşı olduğunu görmek zorundayız. Dolayısıyla Kürdün ARGK'yle yeniden doğuşu, eski uygarlığa karşı Demokratik Uygarlık yaratma mücadelesi savunma amaçlı açığa çıkar. Gerek bölge gericiliğinin gerekse de emperyalist politikalarda temsilini bulan, binlerce yıllık egemen uygarlık sisteminin dayatmış olduğu inkar ve imha politikasına çok yönlü bir karşı çıkıştır.

Bu anlamda kimliksizleşmiş, iradesizleşmiş, köleleştirilmiş statükosundan köklü bir kopuş söz konusudur. Bundan dolayıdır ki; tüm dünyayı ve mevcut sisteme ait tüm yargıları karşısına almasına rağmen, kendi köklerine en devrimci tarzda sarılarak ayakta kalmayı ve sağlam yürümeyi başarabilmiştir.

Bu atılım Kürt halkı ve ezilen halklar açısından özgürlük, adalet, sevgi, eşitlik yani demokratik sosyalist değerler kapsamında bir nefes borusu olmuştur.

Sınıflı toplumların gelişimiyle ezilenlerin egemen kesimlere karşı sürekli bir mücadelesi gelişmiş; tarih bu anlamda isyanlar zinciri olarak birbirine bağlanmış ve günümüze dek ulaşmıştır.

Parti Önderliğimizin başta Kürdistan kavramıyla bir çıkışı gerçekleştirmesi, ardından da silahlı savaşımı geliştirmesiyle mücadeleyi bir üst düzeye sıçratması, tarihte görülmemiş derecede cesur bir yaklaşım olmuştur.

Parti Önderliğimiz savaşı ve gerekliliklerini şu şekilde ifadelendiriyor:

"Savaş esasta siyasetle halledilmesi gereken bir işin, ağır çelişkiler nedeniyle halledilmediğinde baş vurulan bir yöntemdir. Savaş bir eleştiri eylemidir de. Hatalar, yanlışlıklar demenin de ötesinde, tümünün hep vurguladığım gibi tersten doğup, tersten büyümenin her biçimine kadar batmış bir toplumun ve onun bireysel gerçekliğinin -ki bizim Kürt gerçekliğinin tahammül edilmez boyutlarda olduğu kesindir- bizim dışımızda başka bir düşünce, başka bir iradenin buna cesaret edeceğini sanmıyorum."

Savaşta onu yürüten güç olan ordu da, tek başına ne amaç ne de çözüm olabilir. Süreçle birlikte bir halk için, bir toplum için kendini yaratarak işlevini sürdürürse, amaçları doğrultusunda yaşamsal bir araç rolünü oynar ve yoğun bir siyasal savaşımın atmosferi içerisinde gelişerek yürür.

Silahlı savaşımla beraber ortaya çıkan doğrulara sahip çıkarak, doğrulara dayanarak, disiplin ve sabır gücünü göstererek, yaşamın ayrıntılarına kadar ilgi ve değerle yaklaşmak kaçınılmaz olmalıdır. Tarih boyunca ters-yüz edilmiş bir halk gerçekliğinin aşamadığı bir nokta olarak, ordulaşma gücünü gösterememesi gibi bir durum karşımıza çıkıyor. Başkalarının askeri olmak, kendi ordulaşmasının önünde engel teşkil etmiş örgütlü, sistemli hareketlerden önderlik edecek kişilerin olmayışı nedeniyle de ordulaşmayı gerçekleştirememişlerdir. Nasıl ki savaş siyasi mücadelenin yoğunluk kazandığı biçimiyse, ordu da siyaset üzerinde etkili olması gereken ve tıkanan siyasetin yönünü açması için kullanılan bir araçtır.

Gerici emperyalist güçlerin Kürdü yok eden politikalarına karşı varolma savaşımını yürütme mücadelesinden, yaşamı tümden yöneten unsurlara karşı yaşam mücadelesi doğmuştur. Kürdü bu egemen sistemden kurtarma ve sosyalist eksenli bir yaşamda doğuşa ulaştırma parti tarihinde an be an yaşanan çok zorlu bir savaşımla gerçekleşmiştir.

ARGK'nin temeli çok yönlü atılabildiyse,bu temelin harcının o döneme kadar yaşanan ulus, sınıf ve cins çatışmasıyla yoğrulmasından kaynaklanmaktadır. Partimizin, ordumuzun diyalektik gelişimi özündeki karakterden dolayı güçlü olmuş, çelişkilerin derinliğinden dolayı çok büyük bir savaşım verilmiş, zorlu süreçler atlatılmış, tüm bu süreçlere rağmen gelişim süreci yükselen bir çizgide seyredmiş ve ezilenlerin iradesini sosyalist demokratik değerler ekseninde açığa çıkarmak esas alınmıştır.

Zindanlarda başlatılıp dağlarda zirveleştirilen direniş ruhu, kişilik çözümlemeleri, yine kadın çözümlemeleri bilimsel ve ideolojik bakış açısıyla derinleştirilmiş, savaşın temel dinamiği olan insanın düşünsel boyuttaki devrimi esas alınarak, yepyeni bir insan yaratılmaya çalışılmıştır. Geri insanın alternatifi olarak toprağına, kültürüne, kimliğine, özgürlüğüne bağlı ve tutkun, onuruna düşkün yeni insanı yaratmak, öz bilinç ve öz irade kazandırmak bu özgürlük örgütünün ordulaşmasının en temel görevi olmuştur ve en büyük eylem de bu insanla yeni yaşam eylemini gerçekleştirmektir.

Neden Silahlı Savaşım, Neden Gerilla?

Kürtlerden bahsedilince ilk çağrışım yapan, dağlar ve bu dağlarda yaşayan dağ halkı olur. Kürdistan ise, bu dağ halkının yurdudur. 'Dağ ülkesi' denilebilir adına. Özgürlük eğiliminin temelini neolitik çağın eşitlik ve özgürlük kimliğinden alan Kürt halkı, aşiret şeklinde örgütlendirilen yaşamlarında da bu anlayışla hareket etmişlerdir. Dağların Kürtler açısından varoluş kaynağı, yaşam barınağı, kültür koruyucusu rolü de vardır. Ancak Kürt toplumunda şu gerçeği de görmek gerekir. Yaşanılan bir olgu, bir olay bir taraftan ilerletilirken, diğer taraftan geriletilmiştir de. Dağlar her türlü baskı ve inkara karşı kültür korunağı olurken, diğer yandan başka kültürlerle etkileşimini etkiler ve dar kalmasını beraberinde getirir. Bu yüzden, sınıflı toplumun uygarlıksal gelişmesiyle açığa çıkan birçok kurumlaşmadan yoksun kaldığı gibi, ordu kurumlaşmasında da yoksun kalır.

Kürt realitesinde şayet savaş-ordu gerçeği değerlendirilecekse, öncelikle Kürtlerin neden bir ordulaşma pratiğini yaşamadıkları üzerine durulmalıdır. Bu, başlı başına bir araştırma-inceleme konusu kapsamına girer. Kürtler istemedikleri, beceremedikleri ya da farklı bir anlayışın ürünü olarak çok insancıl, hümanist olduklarından dolayı ordulaşmayı sağlamamışlardır diyemeyiz. İçinde yaşanılan koşulların halk gerçekliği üzerinde etkili olması sonucunda bu şekliyle bir gerçeklik ortaya çıkmıştır. Kürdistan'ın coğrafik olarak oldukça yüksek ve çok sayıda dağlara sahip olması nedeniyle nüfus yerleşimi dağınık olur ve belli alanlar üzerinde yoğunlaşmaz. Dağ koşullarının çok fazla artı-ürün elde etme imkanı sağlayamaması, güç örgütlenmelerine de etkisini yapar.

Ordu örgütlenmelerinin başka bir özelliği de, sınıflı toplum örgütlenmeleri olmasıdır. İşte bu nedenle uygarlığa geç girenlerin bu örgütlülükte başarı sağlamaları zor olur. Dikkat edilirse Kürtlerde aslında aşired, klan, kabile kuvvetlerinin örgütlülüğü hep vardır. Ancak merkezi yapıya izin vermeyen bir niteliği taşırlar. Savaşın sürekli yaşanma durumuna karşılık, merkezi bir yapıya kavuşturulamamıştır. Yine Kürdistan üzerinde kısa süreli de olsa istilaların etkili yaşanması, merkezi bir otorite olmayı da engeller. En önemli noktalar arasında kültürel ve ideolojik boyutlar da gelir. İnsan düşüncesinin şekillenmesiyle belirleyici olan, yaşam koşullarıdır.

Kürtlerin sahip oldukları ideolojiler, evrensellikler, maneviyat uygarlık gereksinimlerinden çok, doğanın gereksinimlerine cevap verme niteliğindedir. (Zerdüştlük, Mani, Mazdeizm) Kürtlerde yaşanan düşünce yapısı, ulusal siyaset ve merkezi yapının gelişmesinde etkili olur. Buna bağlı olarak ordulaşma da ihtiyaç veya gereksinim olarak ortaya çıkmaz. Bununla beraber ele alınması gereken birçok neden vardır. Kapitalist düzenin tüm yaşam ve ilişki anlayışının etkili olmasına rağmen özünde eşitlik, özgürlük arayışlarının en güçlü olduğu halk, Kürt halkıdır. Egemen sınıfların yaklaşımlarına karşı, direnmeci bir konum sergilemeleri bu anlayışa ve arayışa sahip olmalarından kaynaklıdır. Ancak örgütlü olmayan ve kuralsızlığa varan bir özgürlük anlayışını yaşayarak ve böylesi bir toplum gerçekliğinde günümüz koşulları içerisinde siyaset yapmak, bir halk içerisinde ordu kurmak kolay bir iş değildir. Bu durumun devam etmesi dağ ülkesinin dağlı halkı olan Kürtlerin, tarih sayfasından silinmesine neden olacaktır.

Bu yüzden Kürt tarihi boyunca yaşanan bu durum, 20. yüzyılın son çeyreğinde gelinen bu noktada bir netleşmeyi dayatır. Kürtler açısından iki seçenek vardır. Ya inkar veya imhayı kabul ederek insanlıktan, onurdan, temel değerlerden uzaklaşacaklar- ki o dönemde Kürt egemen sınıfları bunu kabullenirler, kendi topraklarından kopup köksüzleşmeyi yaşarlar- ya da ikinci bir seçenek olarak, tarihin öğrettiği gerçeklerden

hareketle bir güç haline gelebilmenin gerekliliği gösterilecektir. Güç haline gelmek de kimlik ve kültürün korunmasıyla olacaktır.

Kürt halkı ölüm-yaşam ya da varoluş-yokoluş gibi bir sınırı yaşamıştır. Bu sınırı aşması için, oldukça güçlü bir direnme gücünü göstermesi ve kendini halk olarak yaratmanın araçlarını oluşturması gerekmektedir. Bunun yapılmaması halinde tarihten silinecektir. Oldukça güçsüzleşen, duyguda ve düşünce yenilen bir halk olan Kürtler açısından buna karşı koymak için, en temelde güç haline gelebilmenin gerekliliği vardır. Peki bu ne ile mümkündür?

Güç olmanın o dönemin koşullarında siyasal yollarla gelişmesi olanaklı değildir. Kürtlük adına girişilen siyasal mücadeleler, en ufak bir hareketlilik göstermesi durumunda bastırılmaktadır. Mevcut güç dengesizliği içinde bu koşullarda, Kürt sözcüğünün dillendirilmesine bile fırsat tanımayan, oldukça ürkütücü bir tabloyla inkar yaşanmaktadır. Türk oligarşisinin Kürdistan'da diğer sömürgecilerden farklı olarak yol açtığı tahribatlar oldukça köklüdür. '60'lı yıllarda Kürdistan ve Kürtlük adına her şey yasaklanmış, halka karşı uygulanan sürgün politikalarıyla köklerinden koparılmıştır. Bu katliamlar ardından, yaşanan derin korku ve sinmişlik yenilgili kişiliği ortaya çıkarmıştır. Geliştirilen yoğun asimilasyon dalgasıyla, özellikle isyan bölgelerinde uygulanan kışla kültürüyle bireyler kendilerine, özlerine yabancılaşır, kişiliğinden ve halk gerçeğinden utanır hale gelir. Böylelikle kendisinin olmayan bir halk gerçekliği yaratılmaya çalışılır. Ortaya çıkan tablo ise korkunçtur.

Köleleştirilmiş, düşüncesiz, iradesiz, gerçeklerden kopuk bir halk ve birey yaratılır. O kadar duyarsızlaştırılır ki, bunların acısını hissetmez duruma getirilir. Daha sonraki mücadele yıllarında oluşan bu toplumsal gerçeklik ve buna bağlı birey gerçekliği, mücadeleyi başarıyla yürütmenin önünde en temel engel haline gelir. Parti Önderliğimiz bu nedenle geliştirdiği çözümlemelerinin temeline kişilik sorununu koyar. Kendi özünden uzak, yabancılaşmayı yaşayan, öz güvenden yoksun, başarıya karşı inançsızlaşan kişilik üzerinde yaratımlara gidilir. Düşünceden kopuk, duygularıyla hareket eden kişiliğin yürüteceği savaşın duygularla olacağı ve bunun da zafer getirmeyeceği gerçeğiyle derinlikli düşünen, tartışan yeni insanın yaratılması esas alınır. Bitirilen Kürt kişiliğinin yeniden yaratılması, farklı bir mücadele biçimini de şart koşar.

Kürdistan gerilla ordusunun gereği buradan doğar. Yürütülen silahlı mücadelenin bu noktada ortaya çıkardığı tarihi gerçeklikler vardır. Sorunu tamamen ortaya çıkarmak gerekmektedir. T.C'nin bir halk gerçekliğine karşı böylesi tahammülsüzlüğü gösterdiği pratik ve teorik boyutuyla ortaya konulacaktır.

İşte bu nedenle denilebilir ki, halk savaşımımızda gerilla askeri çözümleyici araç olmaktan ziyade, ulusal ve toplumsal sorunun çözülüşünün temel vazgeçilmez aracıdır. Silahlı savaşımın çok önemli tarihi ve toplumsal nedenleri kadar, siyasal amaçlarının da olduğunun bir göstergesi olarak açığa çıkar.

Kürdistan gibi alabildiğine yitirilmiş bir ülkenin insanlarının, yeniden kendini yaratmasında temel işlevi görecek olan; silahlı mücadeledir. Bunun yürütülebilmesi için de gerilla savaşımının, ordulaşmanın geliştirilmesi büyük önem kazanır. Çünkü sömürge altında bulunan ülkelerde devrim için örgütlenmek, siyasal ve askeri zorunun yaratılması demektir ki, Kürdistan'da modern gerilla ordusunun geliştirilmesinin gereği de bundan doğar. Yaratılacak olan, askeri örgütlenmenin her koşul altında varlık gösterebilecek nitelik ve konumlandırma düzeyinde olup, öncülüğü de onu süreklileştirebilecek kapsamda olmalıdır. Bu da ancak son derece bilinçli ve profesyonel bir askeri güç örgütlemesidir.

Kürtler gerilla ordulaşması dışında, farklı bir örgütlenmeye gidebilirler miydi? Elbette hayır! O koşullarda Kürtlerin gerilla dışında kullanabilecekleri yol yoktur. Kurulacak siyasi bir parti yoluyla, yürütülen mücadeleyle dirilişi gerçekleştirmek mümkün değildir. Böylesi bir yöntem uygulamaya geçerse, düşman tarafından anında etkisiz kılınacaktır. Kaldı ki, o dönemin sorunları siyasal yollarla çözümlenebilecek sorunlar niteliğinde de değildir.

1950'lerden sonra emperyalist sistemlerden etkilenme, cumhuriyetin giderek oligarşikleşmesini beraberinde getirir. Cumhuriyetin kuruluş yıllarında Kürtlerin inkarı söz konusu değildir. Cumhuriyetin kendisini zayıf temellerde şekillendirmiş olması her türlü muhalefete, alternatife karşı bastırmayı getirir. Bir taraftan isyancı karakter, öbür taraftan bastırmacılığın acımasızlığı birleşince kaos durumu ortaya çıkar.

Esasta silahlı savaşımla da karşı çıkılan cumhuriyetin özü değildir. Cumhuriyetin Türkiye'deki oligarşik-demokratik olmayan yanlarına ve içinde bulunulan toplumun geleneksel, feodal değer yargılarına karşı mücadele etmek için, Kürt halkının tek seçeneği kalmıştır ; o da gerillanın özgürlük ordusudur. Gerilla ordulaşması tam da bu noktada Kürt halkının kendisini yitirdiği bir zamanda, kendini kazanmasının örgütlemesi olur. Kürtlerin o dönemde üzerlerinde uygulanan politikaların kaynağını, salt bölgesel gericilikten aldığını söylemek fazla gerçekçi olmaz. Sınıflı toplum uygarlığının Kürt halkının değerlerini yok sayması söz konusudur. O nedenledir ki, sömürü daha derin ve köklüdür. Bu da PKK hareketinin ve silahlı savaşımının doğuşunu tarihsel bir zorunluluk olarak dayatır. Silahlı ve demokratik mücadeleleri yaratmanın koşullarını oluşturmak ve Kürt halkını yeniden diriltmek, güç durumuna getirmek için vazgeçilemeyecek tek yol olur.

ARGK Şiddetin Nedeni Değildir!

"**Bugün Kürdistan devrimi silahlı devrim özelliğine önemli oranda kavuşmuştur. Biliyorsunuz, silah hem kullananı hem de kendisine karşı kullanılanı yakan bir mücadele aracıdır. Bu yüzden de ele en son alınacak ve kullanılacak bir araçtır. Sorunların çözümünde tartışmaların ideolojinin, ahlakın, politikanın hatta politik ayaklanmaların yetmediği acımasız koşullarda, tek çare olan silaha başvurmak bir seçenektir.** " **(P.Ö)**

En temelde sistemlerin içinde şekillenen devletlerin egemenliklerini dayatmak için kullandığı ordular karşısında, istisnasız her halk ve sınıfın, ezilen tüm kesimlerin orduları önemli kazanımlara yol açmıştır. Batılı devletlerin istila ve sömürü alanlarının başında gelen Ortadoğu devletleri, bu orduları taklit etme biçiminde de olsa savunma rollerini belirli düzeylerde oynamışlardır.

Fakat Ortadoğu'da jeopolitik öneme sahip olan ve büyük bir coğrafyada yaşayan Kürt halkı, tüm istila ve yönelimlere rağmen sağlam bir ordulaşmaya gidememiştir. Kürt aşiretleri, istila ve yönelimler karşısında dağlara çekilip savaşçı özelliklerini korumuşlarsa da, zaman zaman yaşanan mücadeleler ilkel isyancılığı aşamamıştır.

Sınıf temelleri ve önderlik karakterleri onları Kürt kavgacılığında kalmaya zorlamıştır. Yine ciddi bir ulusallaşmanın yaşanmaması, çok parçalılık önemli bir ordu gelişimini engellemiştir. Özellikle 20. yüzyıla kadar yaşanan Kürt isyanları, ideolojik temelsizlikleri ve örgütsüzlükleri temelinde baştan yenilgili bir karakteri taşımıştır. İsyanların aşırı şiddet ve asimilasyonla bastırılması ve yenilginin üst üste yaşanması Kürt kişiliğinde bir dejenerasyona yol açmıştır. Direngenliği zayıflayan Kürt halkında

irade kırılması yaşanmış, kendi ordusunu oluşturamamıştır. Özellikle 20. yüzyılın sonlarında, Kürt halkının içinde yaşadığı siyasal, sosyal ve ekonomik konum güçlü bir devrim zemini oluştursa da, Kürt kişiliğinde açığa çıkan yabancılaşma Kürt halkını toplumsal çıkarlar karşısında adeta kör, sağır ve dilsiz hale getirmiştir. En küçük gelişiminin dahi itici bir güç olmadan yaşanmadığı Kürdistan'da, tüm sömürge halklar gerçeğinde olduğu gibi temel sorun, kişilik sorunu olarak yaşanmıştır.

Tüm yüce değerlerden vazgeçme noktasına getirilen Kürdistan halkında gelişen kavgacılık, siyasal yaşama alternatif olarak gelişmiştir. Onur, namus, şeref ve bir insanın en temel gereklilikleri olan ülke, özgürlük gibi değerlerden uzaklaştırılarak, farklı alanlara kanalize edilmiştir. Yaşanan isyanların yenilgili sonuçları ardından, sağlam bir kişilikten uzak, yurtsever özünü yitirmiş Kürt kişiliği, düşman karşısında kendini savunma reflekslerini bile kaybetmeye doğru giden bir düşürülmeye maruz kalmıştır. Kendisini ifade edebileceği tüm yol ve yöntemlerin ortadan kaldırıldığı, dilinin-kültürünün ve hatta kendisi olmanın engellendiği bir durumda Kürt halkının tek yolu; savaşmak ve ordulaşmak olur.

Parti Önderliğimizin Kürt halk gerçekliğini erkenden tahlil etmesi, bu gerçeği reddetmesi ve alternatifini yaratma kararlılığıyla içine girilen PKK süreci, böyle bir zorunluluğa en bilimsel cevap olur. Kürdistan halkının tek çözümü ordulaşma çalışmasıdır. Soykırım, inkar ve imhaya dayalı sömürgeciliğe karşı yürütülecek mücadelenin temel aracı da ordu olur.

Partimizin yürüttüğü on beş yıllık silahlı mücadele süreci içerisinde yükselişin, güzelliklerin, yaratılan değerlerin tarihsel gerçeği vardır. Bir yandan kahramanlıklar, yücelikler insan olma savaşı yürütülürken, diğer yandan çirkinleşenler ve yürütülen mücadeleye denk olmayan kişilikler nedeniyle cüceleşenler de vardır ve bu tarihi geleceği yaratmak isteyenler doğru çözümlenmek durumundadırlar. Geleceği ve anı kazanmak isteyen ve bu konuda amacını netleştiren kişilikler bunun için gerekli emeği de gösterir. Bugün bundan önceki süreçlerde savaşımımızın zafere ulaşamama nedenlerini bulma ve bunu giderme görevi ele alınması gereken en önemli noktalardandır. Bu nedenledir ki, Önderlik gerçeğinin savaş çizgisiyle bağdaşmayan yanların açığa çıkarılıp, mahkum edilmesi gerekliliği vardır. Bu yüzden savaş tarihimizin kazanımları ve yarattıkları değerlerle beraber, içine düşülen yanılgılı durumlarımızı kazanımları da inkar etmeden çözümlemenin gerekliliği vardır.

PKK silahlı mücadeleye neden ve nasıl başvurur? Genel savaş bilincine, tarzına ne kadar ulaşıldı? Ne kadar isyancı özellikleri kendisinde barındırıyor?

Kürdistan koşullarında PKK ilk kez yetersiz yanları da olsa kendi koşullarını tahlil eden, savaşın askeri doktrinini ve savaş teorisini oluşturan bir harekettir. Bu savaş doktrinine göre, ilk kez profesyonel bir gerilla ve profesyonel bir ordu kuran da PKK'dir.

'75'lere gelindiğinde reel sosyalizm önemli oranda bir çözülme, gerileme sürecine girmiş bulunmaktadır. Bu süreç ulusal kurtuluş hareketlerinin doğduğu bir süreçtir. PKK Kürt toplumu için bir devrim olur. Toplumsal bir devrim niteliğinin yanında, sosyal devrim olarak da değerlendirmek gerekir. Kürtlerde, değerlerle bu kadar köklü bir değişimi yaratan başka bir hareket oluşmamıştır. PKK'nin ordulaşması da hareketin bu kökten karakterinden gelir. Normlarla ve genel kriterlerle ele aldığımızda, PKK modern bir ordu kurar. 15 yıllık deneyimle belli bir tecrübe, belli bir birikim sağlanılır. Bu deneyim süreci binlerce yıllık tarihin dezavantajlarını, avantaja dönüştürmek için kullanılır.

Şimdilerde ise kendini dayatan bir gerçeklik, yaratılan değerler üzerinde yeni sürece nasıl girilebileceğidir. Şu unutulmamalıdır ki, yeni sürece doğru girebilmek ve bu süreci doğru geliştirebilmek geçmiş sürecin köklü ele alınmasıyla mümkündür. Eskinin yarattıklarını ve kazanımlarını göz ardı etmeden, kaybedilen yanların ve gerekçelerin de iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. Bunlar sonucunda da yeni dönemin savaş teorisinin oluşturulması gerekir. Bir askeri doktrin mutlaka olmalıdır. 15 yıl önce yürütülmüş olan savaşın yaratılan askeri doktrini 15 yıl öncesinin koşulları için uygundur. Bu doktrin belli bir yere kadar gelip, gelişmeyi de yaşatmıştır.

Yeni süreç itibariyle değişen koşullar, farklılıkları da beraberinde getirmiştir. Bu yüzden ciddi bir politik durum değerlendirmesi yapmak gerekir. Çünkü askeri doktrinin politik ayağı üzerine oturtmak şarttır. Bu durum değerlendirmesiyle atılacak olan pratiksel adımlarda önem taşımaktadır. Yeni ordu örgütlenmesi nasıl olacak, sorusuna cevap da bulmanın ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

Bunun için de ;

-PKK'nin mevcut birikimi ile yeni değişim koşulları içerisinde Kürdistan koşullarının da yeniden tahlil edilmesi -ki Parti Önderliğimiz bunu savunmalarla gerçekleştirmiştir- bizler açısından da, bunun daha da kapsamlılaştırılıp özgün somuta, ordu ve savaş somutuna indirgeme gerekliliği vardır.

-Bu deneyimden önce yaşanan deneyimlere dikkat çekmek yerinde olacaktır. Mao'nun Halk Ordusu gerçeği günümüzün teknolojik ve bilimsel hatta sosyolojik değişimler karşısında yeterli değildir. Bu tarz ağır insan kayıplarına yol açar. Çağımızın savaşlarının niteliği değişmiştir. Artık esas amacı, insan öldürmek değildir. Politik realiteyi de dikkate alarak daha profesyonel, daha nitelikli, güçlü bir orduya ihtiyacımız vardır.

Şimdiye kadar uygulanan yöntemleri aşan, koşullara denk düşen bir tarzın esas alınması gerekmektedir. İyi eğitilmiş branş dallarıyla uzmanlaştırılmış, ağırlıklardan arındırılmış bir ordu buna hizmet eder.

PKK'ye kadar olan tarihsel dönemde Kürtler ve yürüttükleri mücadeleleri incelediğimizde duygulara ve tepkilere dayalı, bilimsellikten uzak ve sonuç alıcı olmayan isyanlar girişimlerinde bulunulduğunu görmekteyiz. Kürdistan sorunu oldukça derinlikli ve köklü bir sorun olduğundan, hemen hemen dünyanın hiçbir yerinde böylesi bir sömürge gerçekliğine rastlanmadığından, bu sorunun kalıcı ve köklü çözümü için kapsamlı ve bilimsel temelde olguların tahliline ihtiyaç vardır. Varolan mevcut kalıplarla, genel doğrularla soruna yaklaşım çözümü getirmez.

İşte PKK de bütün olgulara yaklaşımda bilimsel tahlili öncelikli yöntem olarak kullanır. Bu bilimsel tahliller, ulusal demokratik mücadelelerin sömürgeci şiddete karşı ancak zorla devrimci şiddetle gelişebileceği tespitini getirir. Başlangıçta siyasi ve eylemsel hareket olarak doğar. Daha sonra siyaset ve savaş sanatını birleştirmede ileri adımlar atar. Kürt halkının direniş mirasını esas alır ve bu mirası modern ulusal kurtuluş mücadelelerinin deneyimleri süzgecinden geçirerek, klasik isyancı tarzı aşmayı hedefler. Bu değerler temelinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin oligarşik yapılanmasının ve asimilasyonun sonucunda hücrelerine kadar parçaladığı toplumu yeniden örgütlemeyi -sosyalist düşünceyi özümsetme temelinde modern bir örgütlemeye ulaştırmayı- esas alır.

Toplumsal gelişme yasalarına bağlı olarak, bilimsel sosyalizmin toplumsal olguları açıklama tarzı PKK için de geçerli olsa, en katı olanaksızlıklarla büyük yoksunluklar ortamından çıkarak gelişen PKK hareketinin gelişim dinamiğinin, insan iradesinin ve bilinçli faaliyetinin maddi koşulları dönüştürme gücüyle açıklanabilir.

Kürdistan'da ne ciddi bir miras ne de çıkış noktası olabilecek siyasal bir birikim vardır. Klasik Kürt isyancılığı bir örgütleme birikimine sahip olmadığı gibi, yanıp-sönen ışıklar misali parlama niteliğinde yenilmekten kurtulamayan bir durumdadır. Kısaca Kürdistan'a özgü tüm değerler eriyerek başka yapılar içinde kaybolurken, bunu engelleyecek dinamikler son derece zayıftır.

O dönemde farklı bir örgütleme modeli koymak, silahlı mücadeleyi belirlemek o günün koşullarında büyük bir iddia, inanç ve cesaret ister. Bunlar ise, Parti Önderliğimizde fazlasıyla mevcuttur. Yürüyüş bu şekilde başlar. Ondan sonraki özgürlük yürüyüşünde atılan her adım çok hesaplı ve tedbirlidir.

Önceleri Kürdistan'da uygulanan terörün halk üzerindeki etkisini kırmak ve örgütlenme zemini yaratmak için, çok büyük olanaksızlıklar içerisinde faşistlerle, ajan-polis ağına karşı silahlı şiddet temelinde mücadele yürütülmektedir. Haki Karer arkadaşın şehadetinin ardından grubun kendini faşistlere ve ajan-polislere karşı korumak amacıyla devrimci şiddeti esas alması kararlaştırılır. Örgüt militanlığının adı artık askeri örgütlenmede yer almak olur. Gerilla örgütlenmesi partinin çekirdek örgütlenmesi durumuna gelir. En yoğun örgütlenmemiz de bu anlamda bütün örgütleri kendisine bağlayan askeri örgütlenme, gerilla örgütlenmesi olarak tespit edilir. Savaş örgütlenmesine hizmet eden bir cephe örgütlenmesini ve döneme denk düşen yeni örgütlenmelere yaratıcı bir tarzla gidilir. Bundan sonra topluma, kaybettiği değerler uğruna savaşması öğretilmeye çalışılır. Bütün bunlardan çıkarılan en önemli sonuçta şu olur; "Dünyamız ve ülkemizde halkımızın yaşaması için savaşması gerekir. Kürt halkı yaşamak için savaşmak zorunluluğundadır. Her şeyi elinden alınmış bir halk savaşmadan varlık olamaz" gerçekliğidir. Kürt halkında yaşanan ise isyan ve pasifikasyonu kendi içinde barındıran tepkisel çıkışlar olur. Herkes kendi kaderine razı edilmiş durumdadır. PKK, çıkışıyla Kürdün bu kaderini bozar. '80'ler öncesi durum göz önüne getirildiğinde silahlı savaşıma baş vurmak ölüm, katliam, maceracılık hatta provokasyon olarak ele alınmaktadır. Ancak hareketimiz diğer örgütlenmelerden bilimsel sonuçlara giderek bir gerilla savaşımının bizde bir zorunluluk hem de en çok sonuç alabileceğimiz bir yöntem olduğunu ortaya çıkarır. APOCU'ların dağa çıkışını, dağlarda fırtına gibi esişini kimse durduramayacaktır artık. Çünkü fırtına, gücünü gerçeklere dayanmaktan alır. Kürdistan'daki bu filizlenmeyi ve fırtınalı geçecek günleri hisseden devlet yönelimleri gittikçe şiddetlendirir. Buna karşı savaşı oldukça gizli ve silahlı yürütebilecek önderlere ihtiyaç duyulur. Bunlar için ülke koşullarında önemli adımlar atılır.

Hilvan-Siverek'te feodal komprador gericiliğe karşı geliştirilen eylemlilik bu adımların başlangıcı olur. Siverek Kurtuluş Toplantısı ardından, partimizin silahlı propaganda taktiğini geliştirmek üzere seçtiği bir yer ve mücadele alanıdır. Hilvan-Siverek pratiğinde eğer başarılı olunursa gerilla yönteminin geliştirilerek -kırsala çıkma da dahil- bu temelde savaşın bir adım daha ilerletilebileceği düşünülür. Partimiz, ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı devrimci şiddet temelinde mücadele taktiğini yaygın olarak hayata geçirerek oradan daha ileri düzeyde bir silahlı örgütlenmeye, silahlı propaganda birimlerine ulaşmaya ve ülkenin diğer alanlarına dağılan bir gerillasal gelişmeye varmak ister. Bu, partimizin taktik gelişiminin bir gereği, yine kendisine karşı geliştirilen saldırıları boşa çıkarmak üzere bir savunma mücadelesi anlamına gelir. Siverek direnişi partimizce silahlı mücadelenin başlangıç noktası olarak görülür ve buradan başlayacak olan savaşın dalga dalga tüm ülkeye, Kürdistan dağlarına yayılması hedeflenir. 1980'lere kadar bunda ısrarlı davranılır. Fakat Kürt gerçekliğinden kaynaklı silahlı savaşıma dar ve köylü yaklaşımı dışında bir yaklaşımın

sergilenememesi, bu konuda içine düşülen ağır hatalar sonucu amaçlanılanlar istenildiği gibi sonuçlanamaz. Dolayısıyla bu tür çözüm çabalarından fazla sonuç alınamayacağı ortaya çıkar. Bunu aşmak için yeni bir yöntem geliştirilir. Yurt dışında mücadeleye soluk aldırma harekatı başlatılır. Temelde, bu adım ülkede belli bir aşamaya getirilen parti hareketimizin nefes borularını dışa çıkarmak, buradan da beslemek ve bu temelde yeni dönem mücadelesini geliştirmek zorunluluğudur. Aksi halde mücadelenin boğulmaya doğru gideceği görülmektedir. Daha da önemlisi mücadelenin ulaştığı aşamadan öteye götürülmesi ve geliştirilmesi zorunlu olur. mücadelelerin belli bir aşamasından sonra gerektiği dış ilişki çerçevesini oluşturarak, bunu gerçekleştirmek hayati olur. Bunun için de en uygun zemin olarak çeşitli bağlarla bağlı olduğumuz Ortadoğu halklarının kurtuluş zemini esas alınır. Bu tarzda ele geçirilecek imkanlar dahilinde, partimiz daha önce geliştiremediği köklü ideolojik ve askeri kadro eğitimini buradan sağlar. Dış ilişki ve silahlanmayı sağlama, 12 Eylül faşizminin amaçlarını boşa çıkarmayı bu döneme denk düşen devrimci faaliyetlerle gerçekleştirir.

1979'un sonlarından 1982'nin sonlarına kadar genelde partimizin faaliyetleri bu öze dayanır ve bu zeminler kullanılarak geliştirilmeye çalışılır. Bu dönem hayati bir öneme sahiptir. Sorunlar doğru bir biçimde geliştirilerek, partinin gelişim diyalektiğini aksatmaksızın çözmeyi şart kılar. Parti ilanı ve Siverek'teki hamle, Maraş katliamı ve Elazığ tutuklamalarıyla parti hareketimize yönelik saldırıları büyük ölçüde kırar, boşa çıkarır. Hareketin, örgüt ve kadroların belli bir süre daha çalışma yapmasına, hareketin kitleler içinde yayılmasına imkan verir. Böyle bir gelişme karşısında kendisini yeniden toparlayan, durumu değerlendiren ve hazırlanan devlet, '79 sonundan itibaren daha örgütlü, planlı ve kapsamlı bir saldırıyı, harekete yöneltir. Bu çerçevede özellikle UDG (Ulusal Demokratik Güç Birliği) adı altında bir araya gelip, kendilerini PKK'nin gelişimine karşı saldırıya adamış güçleri de kullanırlar. Esasında bunlar '79 sonundan itibaren Siverek'teki gelişmelere karşı olan, devletin yönelttiği saldırıların bir parçası olarak ve ona paralel gelişen saldırılardır.

Hareketimiz bu saldırılar karşısında oldukça zorlanır. Önemli eksiklikler, tedbirsizlik yaşanır ve çok sayıda kadro, savaşçı tutuklanarak zindana atılır. Bunu önlemek için Parti Önderliğimizin yurt dışı imkanlarını kullanma, geniş bir savaşçı ve kadro yapısını yurt dışına alma istemleri eksik karşılanıp, yeterince yanıt verilmeyince, devletin, kadroları zindana alma yönündeki saldırıları daha fazla etkili ve zarar verici olur. Giderek büyük bir kitleselleşmeyi yaşayan hareket Siverek'te ve genelde belli bir çıkmaz, çözümsüzlük içerisine girmeye başlar. Özellikle Siverek'te ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı mücadele esprisinden uzaklaşan, böyle bir taktik uygulama yerine geleneksel isyan çizgisiyle çatışmayı geniş kesimlere yayan ve çıkmaza sokan bir yaklaşım vardır. Mevcut devrimci birikimi tüketen, mücadelenin gelişimini çıkmazla yüz yüze getiren, böylece hareketi büyük gelişme yaşaması gereken alanda erime ve kayıplarla yüz yüze bırakan bir durum ortaya çıkar.

Halkın gün geçtikçe mücadeleye artan katılımı karşısında, öncülük görevinin yerine getirilmesinde zayıflıklar yaşanır. Bir yandan hareket halka yayılıp, halk mücadeleye katılırken, diğer yandan onu planlı, örgütlü kılan ve doğru hedeflere yöneltmesi gereken öncülük, bu görevlerini yerine getiremeyerek erir. Birçok alanda parti kadroları tutuklanır. Özellikle artan saldırılar karşısında, kendisini ulusal kurtuluş çizgisine göre kırsala çekemeyen ve uygun örgütlenemeyen yapılar ayakta kalamayıp, dağılırlar. Ancak kitlesel anlamda bir gelişim olduğu için, başlangıçta bu durum fark edilemez. Bu temelde dönemin temel hastalığı olarak, orta sınıf eğilimi ortaya çıkar. Bu eğilim çizgiye bütün derinliğiyle katılmayan, bireyci ve amatör katılım anlamına gelir.

Özellikle mücadelenin askeri çerçevede sürmesi karşısında askerleşememe, savaş ve askerlik görevlerine doğru bir biçimde yönelmeme, sahip çıkmama anlamını ifade eder. Bu duruş, böyle bir süreçte mücadelenin büyük yükselişi karşısında görülür. Öyle ki, aslında örgüte karşı, yine modern askerliğe karşı sömürgecilik altında oluşturulan kişilikte direnç vardır. Bu kişiliğin disipline, düzene girmesi, ordulaşmayı-savaşı doğru çizgide yürütmesi zordur. Bu durum bir sınıf eğilimi olmaktan da öteye, Kürdistan'da inkar ve imha politikalarına maruz kalan, bu politikalar altında şekillenen insanımızın içinde bulunduğu durumun sonucudur. Doğru partileşmeyi, yeterli militanlaşmayı, partinin ideolojik, siyasi, örgütsel ve askeri çizgisini doğru temellerde, başarıyla pratiğe geçirmeyi engelleyen bu durum, daha sonraki süreçlerde partileşememe ve ordulaşamama biçiminde yansır. Özünde zafere ulaşamamamızın temel nedenlerinden birisini, yani kişilik sorununun yakıcı bir sorun olduğunu bir kez daha çarpıcı bir biçimde açığa çıkarır.

Parti Önderliğimizin yüksek öngörüsüyle böyle bir süreçte bu durumu aşmak için, yurtdışı imkanlarını kullanarak yürüttüğü önemli çalışmalar vardır.

Örgüt öncülüğünü yaratma ve askerileşememeyi aşmaya yönelik bu çabalar devlet tarafından fark edilince, buna karşı katliamlar ve yeni bir askeri darbeye gidilerek, bu adımın pratikleşmesinin önüne geçilmeye çalışılır. Buna bağlı olarak geliştirilen 12 Eylül askeri darbesi özellikle devrimci hareketleri dağıtmayı, en başta da Kürdistan'daki PKK hareketini ezmeyi önüne temel hedef olarak koyar. Bu çerçevede Kürdistan'ın her alanında büyük askeri harekatlar, saldırılar, ağır zülm ve işkenceler, yurtsever kesimlerin cezaevlerine alınması, adeta Kürdistan'ın yeniden katliamlardan geçirilmesi hareketi yaşanır. Böyle bir askeri hareketin en başta hedeflediği güç olarak PKK, böyle bir devlet saldırısına karşı henüz hazırlıklı olmadığını görünce, 12 Eylül'le daha da artan saldırılara karşı bir geri çekilme taktiğini esas alır. Düşman saldırılarının hızını kesmek, parti hareketinin eksikliklerini gidererek yeniden toparlanmasını sağlamak ve 12 Eylül darbesiyle ortaya çıkan rejime karşı direnebilecek güce ulaşma amacıyla, geri çekilişe başvurmak zorunlu bir taktiktir.

Darbe arkasından Parti Önderliği böyle bir karara ulaşarak, bunu en başarılı, en sağlıklı ve en planlı bir biçimde hayata geçirmeye çalışır. Geri çekiliş alanı olarak Ortadoğu'nun seçilmesi, Filistin direnişi ile ilişki ve dayanışma içinde toparlanma ve hazırlık çalışmalarının yürütülmek istenmesi doğru, isabetli ve partinin stratejik yaklaşımına uygundur.

PKK gibi ulusal kurtuluş mücadelesini esas alan, bunun temel taktiği olarak silahlı mücadeleyi ön gören bir hareketin, gücünü toparlamak üzere geri çekiliş alanı olarak, silahlı direniş alanını seçmesi elbette gereklidir. Geri çekilişi kararlaştırmak, kadroları direniş sahalarına çekmeyi esas almak da elbette yalnız başına yeterli değildir. Bir de bu ağır baskı koşullarında, bunun gerektirdiği çalışmaları da başarılı yürütmesini bilmek gerekir. Çünkü başka hareketler de o dönemde geri çekilirler. Ancak ağır baskı koşullarına denk, dönemi iyi çözen ve dönemin olumsuzluklarını giderecek güçte bir çalışmayı bu koşullara oturtamadıkları için birçok örgüt, direniş sahalarında da tasfiye olup gider.

PKK kendi mücadele çizgisine ve parti ruhuna uygun olarak, baştan itibaren yürüttüğü çalışmayı ciddiye alıp, büyük bir sorumluluk ve yüksek tempolu bir çabayla sürece yaklaşır. Bu şekilde tasfiyeyi önlediği gibi, önemli bir çalışmayla yeni bir direnişi de açığa çıkarır. Her şeyden önce 12 Eylül askeri darbesinin değerlendirmesini doğru yapar. Her türlü ağır, baskı koşullarının yaratacağı inanç ve umudunu zayıflatan, bireyciliği öne çıkartan, giderek bir kaçış ve yozlaşma eğilimi anlamına gelen tutum ve

davranışlara karşı, baştan itibaren örgütlü ve etkili bir mücadeleyi eğitme temelinde yürütmeyi esas alır.

'81 yılında gerçekleştirilen I. Parti Konferansı hem geri çekiliş sürecinin tamamlanması, hem de partinin yeniden toparlanıp mevcut içine girilen sürecin değerlendirilmesi açısından bir dönüm noktası olur. PKK hareketinin gelişim sürecini izah ederek, 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı Kürdistan'da yürütülecek olan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin temel stratejik ve taktik yaklaşımları geliştirilir. Parti kadroları yoğun olarak ideolojik, siyasi ve askeri eğitimden geçirilerek, içinde bulunulan koşullara uygun, mücadele yürütecek bir gelişme ortaya çıkarılır. Kürdistan'da yürütülecek olan halk savaşının stratejik ve taktik yaklaşımları, bir bütün olarak savaş çizgisi derinliğinde incelenir. Silahlı savaşımın aşamaları, dayanakları, hedefleri ve yöntemleri somut olarak ortaya konulur ve mevcut parti yapısına bu çizgi özümsetilir. Bütün bunlar '82 Ağustosu'ndaki Parti II. Kongresiyle taçlandırılır. Parti, 12 Eylül'e karşı yeni bir stratejik süreci kararlaştırır. Pratiğe, ülkeyle geri dönme kararı böyle bir kongreyle gerçekleşir.

Bütün bu gelişmelerle birlikte, Önderliğin yanında eğitim almış ve güçlü donanımı gerçekleştirmiş olan gruplar ülkeye gönderilmekte, savaşın ülke topraklarında başlatılması hedeflenmektedir. HRK (Hezen Rızgariya Kurdistan-Kürdistan Kurtuluş Güçleri) adıyla kurulan silahlı propaganda birliklerinin ülkeye girmesi ve alanlara dağılarak, propaganda ve örgütlenme çalışmaları yürütmesi gerekmektedir. Ancak pratik önderlikte savaşı geliştirme konusunda çekingenlik ve ikircilik yaşanır. Grupların imha olacağı ve dolayısıyla eldeki sınırlı güçle bir sonuca ulaşılmadan, tasfiyenin yaşanacağı kaygısı, savaşın geliştirilmesinde ikircilik yaşanmasına yol açar.

'83 kışında ülkeden bütün gruplar geri çekilirek, eğitim görmeleri ve hazırlık yapmaları ön görülür. Parti Önderliği'nin savaşı başlatma yönündeki tüm ısrarlarına rağmen taktik öncülük, görevini yerine getirmez.

'84 Haziran'ın da Önderliğin ülkeye ulaşan talimatında silahlı propagandadan, silahlı mücadeleye geçilmesi gerekliliği belirtilir. Bu aynı zamanda ERNK'nin de ilanı olacaktır ve eylem tarihi olarak 14 Temmuz 1984 seçilir. Ancak o tarihte hazırlıkların yetiştirilemeyeceği kaygısına girilerek, atılım 15 Ağustos'a ertelenir.

Partimizin silahlı savaşım kararı almasıyla beraber, eski Kürt kişiliğinin örgütlenmeye gelmeyen yanları, direkt ordulaşmaya yansır. Güvensiz, inançsız, hep olmazı dayatan ve kendi sınıf özellikleriyle de sistemden kopamayan bireylerde bu karar karşısında ikilem ve kararı sabote etme yaklaşımları ortaya çıkar. 'Ordulaşamayız, kendi ordumuzun askeri olamayız' mantığı kendini dayatmaya devam eder. Bu süreçte geliştirilen 15 Ağustos Atılımı, parti içinde de yansımasını bulan yanılgılı Kürt kişiliğine karşı geliştirilen bir hamle olur. Agit arkadaşın ordulaşma ve komutanlaşma öncülüğü, bu yanılgılı anlayış karşısında şiddetli bir mücadele vermiştir. "İlk Kurşun" teorisinin pratikleştiği bu süreç, hem parti içinde hem de Kürt halkında önemli bir inanç ve güven düzeyini yaratır.

15 Ağustos '84 tarihinde Şemdinli, Eruh ve Çatak ilçelerinde aynı anda baskınlar düzenlenecektir. Eylemin sorumluluğunu Şemdinli'de Gözlüklü Ali ve Mustafa Ömürcan (Erdal) arkadaşlarla, Eruh'ta da Agit arkadaş üstlenirken, Terzi Cemal unsuru da Çatak eylemini yürütmekle görevlendirilir. Atılım her iki kolda başarıyla yürütülürken, Terzi Cemal sorumluluğundaki Çatak kolunda talimatın geç geldiği ileri sürülerek, hiçbir faaliyet yürütülmez.

Tarihte "İlk Kurşun" olarak adlandırılarak yerini alan 15 Ağustos Atılımını başka bir ifadeyle Parti Önderliğimiz şu şekilde dile getirmektedir;

“15 Ağustos Atılımı, 12 Eylül faşizmi ile birlikte ulus olarak tarihin karanlıklarına gömülmenin, yok olmanın önüne geçilmesi için bin bir emekle, başta zindan direnişçilerinin ve şehitlerinin inanılmaz anılarına bir bağlılık gereği olarak ve en başta da bir ulusun son nefesini vermemesi için, atılması gereken bir adımdı ve onu da biz atmaktan çekinmedik, attık. Burada şu noktayı hatırlayalım, bazıları tarih bilmez, bazıları çok önemli adımların nasıl atıldığının da bilmezler ve onu da biz atmaktan çekinmedik. Bugün bunun gerçeğini biraz daha ortaya çıkarmaya çalışacağım.

15 Ağustos, tarihte ilk ve son şanstır ve o da yakalanmıştır. Büyük acılar pahasına olduğu kadar, gerçekten böyle bir Önderlik tarzıyla, belki de tarihte eşi rastlanmaz bir tarzda önünüze bu şans konulmuş. Bu şans aslında sandığınız anlamda bir şans değil, büyük emekle, büyük çabayla hazırlanmıştır. Bu anlamda sizin için bir şans oluyor. Nedir bu şans? Bir ateş topudur onunla yakılması gerekeni yakacak, aynı zamanda gül destesidir, yaşanması gereken yerde onunla yaşayacaksınız. Bir elinde ateş topu, bir elinde gül destesi. Birisiyle savaşı, birisiyle yaşamı. Bu şansı kullanacaksınız. Bu neyi gerektirir? Gerçekten yaratıcı bir çabayı, sadece ve sadece o kişinin kendi yaratıcı çabasını.”

12 Eylül Faşist darbesiyle, Kürt halkı üzerinde geliştirilen tüm insanlık dışı uygulamalar karşısında, Kürt insanının özgür irade de ısrarı anlamını taşır 15 Ağustos. Hazırlıkların oldukça güçlü bir başlangıca giriş yapması uygunken, tasfiyeci kişiliklerin yaşadığı durumlar nedeniyle beklenilenden daha zayıf bir durum ortaya çıkar.

‘80’ler sürecinde içten gelişen komplo ve tasfiyecilik, yine dıştan hareketi ezme, bastırma politikalarına karşı kısmi zorlanmalar ve güç dengesizlikleri ortaya çıksa da, Kürt halkının özgür iradesinin daha bariz bir şekilde açığa çıkıp, kendisini ayakta tutması gibi bir durum söz konusu olur. Bu nedenle 15 Ağustos Atılımı’yla daha iddialı bir döneme girilir.

Nasıl ki Haki Karer arkadaşın şehadeti Parti ilanını beraberinde getirmişse, 15 Ağustos Atılımı da en başta zindanlarda düşmanın politikalarına ve uygulamalarına karşı geliştirilen direnişçiliğe, en önemli cevap niteliğindedir. Halkın süreçle beraber gelişen bağlılığını süreklileştirmek ve gerilla deneyimini gerçekleştirerek, kesintisiz kılma amacını taşır. Bu atılımla insanı yüceltici temel değerlere sahip çıkılmakla birlikte, bu değerlerin önünde engel teşkil edecek her türden iç ve dış gericiliğe karşı durularak, en etkili cevap verilir. Gelinen zindan direnişçiliğiyle, kaybedilen insanlık onurunun korunması hedeflenir. Atılım, özgür iradede ısrar ederek işbirlikçi çevre ve kişiliklerin her türden inançsız, umutsuz ve olmazı ısrarla geliştiren yaklaşımlarına karşı da, bir hesap sorma eylemidir.

Yine bir sorun olarak bile görülmek istenilmeyen Kürt sorununu, uluslararası arenaya taşıyarak dünya devletlerini de bu sorunu görmeye ve buna karşı bir tavır belirlemeye zorlar. 15 Ağustos çıkışı, meşru savunma çerçevesinde salt ulusal kurtuluşçu bir anlayış ve bakış açısıyla değil, gelişecek devrimle yaratılacak yeni yaşamın nasıl olması gerektiği sorularına da, verilmesi gereken bir cevaptır. Karşı devrim güçlerinin başta atılıma karşı sergiledikleri umarsız yaklaşımları, gerillayı süreklileştirme cesareti verir.

Parti Önderliğimizin “15 Ağustos’a cevap, büyük bir savaşımın yürekten ve beyinden katılımcısı olmayı hedef almaktır” belirlemesinden hareketle, yaratılan değerlerin savunucusu ve koruyucusu olmak günümüz koşullarında, vazgeçilmez bir görev olarak kendisini göstermektedir.

ARGK’nin kuruluşu demek, Kürt tarihinde bir sayfanın kapanıp yeni bir sayfanın açılması demektir. Bütün yetmezliklere, geri anlayışlara rağmen, sonraki gelişim

dönemleri bunun ifadesi olmuştur. ARGK Botan'dan başlamak üzere tüm Kürdistan'da gerillayı geliştirmiştir. Uyguladığı gerilla tarzıyla, düşmanla denge konumunu yaratacak bir düzeye ulaşır. Ulusal, sınıfsal ve cins kurtuluşunu başından beri hedefleyen Partimiz, sosyalist öğredi temelinde ordusunu kurmuştur. ARGK böylece toplumsal dönüşümün, Kürt kimliğini yeniden şekillendirmenin, özgürlüğe ulaşmanın ve yüzyıllar boyu kaybedilenlerin yeniden kazanılmasının en temel aracı olarak önem kazanır. Ordumuz başından beri temel hak ve özgürlüklerini elde etme, yaşam hakkını kazanma savaşımını verir.

Başka halkların ve sınıfların üzerinde baskı kurma, sömürme ve değerlerini kendi hizmetine koyma yaklaşımını reddettiği gibi, buna karşı en sert mücadeleyi de verir. Bu yönüyle, öz savunma çizgisi ilk günden itibaren ordumuzda esas alınır. Parti Önderliğimizin sosyalist öğrediyi geliştirerek derinleştirmesi sonucu ordumuz, diğer birçok sosyalist ordulardan farklı bir gelişim gösterir. ARGK en başta yeni bireyi sosyalist temelde yaratmanın zemini olur. Bu yaklaşımıyla düşmanın yarattığı Kürt kişiliğini dönüşüme tabi tutar. Kendi içinde verdiği sınıf ve cins mücadelesiyle yeni yaşam ve ilişki tarzını yaratmayı esas alan ordumuz, bu çerçevede toplumsal bir model olma özelliğini de taşımaktadır.

Salt yıkmayı değil, yeniden yaratmayı esas alan ordumuz düşmana ait tüm çirkinlikleri yok etmeyi, dönüştürmeyi ve bireyi yüceltmeyi esas alır. Yeni insan tipine ulaşmanın savaşımı düşman karşısında verilen savaştan daha şiddetli ve yoğun olmuştur. Böylelikle ARGK'nin, uygulanan baskı ve şiddetin bir sonucu olduğu ortaya çıkar ve meşru savunma çizgisine dayalı olarak gelişir. Bu anlamda meşruluğunu ve gücünü gerçekliğe göre olmasından alır.

1986 yılı boyunca sürdürülen III. Kongre çalışmalarıyla, parti tarihimizde gerillanın önündeki engellerin aşılması ve önünün açılması gerillada pasif savunma anlayışının kırılıp, yerine aktif savunma temelinde doğru bir taktik anlayışın geliştirilmesiyle birlikte dayatılan ortayolculuğun aşılması hedeflenir. Yapılan yoğun tartışmalar eğitim, eleştiri ve özeleştiri temelinde silahlı direnişin önünde engel oluşturan anlayışların kırılması ve direniş hamlesinin önünün açılarak sürdürülmesi, böyle bir çalışmayla güvenceye alınır. III. Kongre bu temelde gelecek dört yıllık süreci planlamak, gerillayı yeniden ileri hedeflere ulaştırmak, ARGK'nin kuruluşunu kararlaştırmak ve bu temelde bir gerilla hamlesi için gerekli hazırlıkları yapmakla sonuçlanır.

Tüm bunlar '87 sürecinde Kürdistan'ın stratejik alanlarında etkili bir gerilla hamlesinin ortaya çıkmasına yol açar. Nisan '87'de başlayan bu hamleye 'Özgürlük Yürüyüşü' adı verilir ve yeni bir başlangıç olarak yaklaşılır. Bu özgürlük yürüyüşüyle düşmanın '85'deki yönelimleri ve faaliyetlerimizi tasfiye etme çabasının ardından, '86 yılının hazırlık yılı olarak yaşanması söz konusudur. İşte bu hazırlığın pratikte somut bulması büyük bir çaba, cesaret ve öngörüyü gerekli kılar. Bu adeta yeni bir başlangıç sayılır. Ancak Mayıs ayındayken, yerinde olmayan acı kayıplarla karşılaşılır. Buna rağmen yürüyüşe cesaretle devam etme kararlılığı ve vazgeçmeme oldukça anlamlıdır.

'87 yılı amatörce olmamakla beraber içerisinde birçok yanlışlık ve yetmezlikleri de taşısa, özgürlük yürüyüşünün kesintisiz sürdürülmesi açısından önemlidir.

Düşman ise '84 atılımına nasıl '85'de karşılık verdiyse, 'Özgürlük Yürüyüşü'ne de '88'de büyük bir karşılık vermek ister. Gerillanın önündeki zorluklar nedeniyle kendisini geliştiremeyeceğine umut bağlayan, özellikle kongre sürecinde hareketin içten zayıflayacağı ve dağılacağı umuduna kendisini kaptıran T.C, kongre ardından büyük

bir gerilla atılımının geliştiğini görünce beklentilerinin gerçekleşmediğini anlayıp, temelde kendisini yeniden örgütlemeye yönelir.

Artık Kürdistan'da gerillanın bir olgu olduğunu ve bu olgu temelinde ulusal direnişin halkı etkilediğini görerek, bunun önünü alabilmek ve bastırabilmek için, ona karşı örgütlü bir savaş yürütmeyi, dolayısıyla gerilla direnişine karşı özel savaş örgütlenmesini geliştirmeyi esas alır. Olağanüstü hal, köy koruculuğu, özel jandarma kuvveti, özel valilik gibi kurumlarla, Kürdistan'da yürüttüğü savaşı örgütlü hale getirmeye çalışır. Bu temelde Kürdistan'daki statüyü Türkiye'den ayırarak, Kürdistan'da özel savaş sistemini oturtmayı amaçlar.

Karşı devrim cephesinde bunlar yaşanırken, halkımızda ise mücadelenin başlangıç aşamasında olan bu süreçte, yürütülen mücadelenin sonuç alıp almayacağı konusunda bir güvensizlik yaşamıştır. Zamanla savaşın gelişmesiyle birlikte, halkımız savaşımın eski klasik yöntemlerden ziyade farklı tarzda yürütüldüğünü görmüş ve mücadele içerisinde yer alanların yaşamlarından da etkilenmişlerdir. Artık halkımız gerillayı kendisi için bir umut, bir özgürlük, bir kurtuluş olarak görür. Bu dönemde yürütülen mücadeleye gerilla taktiği oturtulmuştur. Bu durum karşısında halkın mücadeleye inancı gelişir.

'90'larla başlayan serhıldanlarla mücadele devrimsel bir sürece girer. Ancak bu dönem gerilla açısından yeterince değerlendirilemez. Önderlik çizgisi doğru bir biçimde uygulanamadığından, sadece taktik bir adım olarak pratikleşme yaşanır. Oysaki tarzın doğru uygulanmasıyla dengenin yakalanarak, çözüm imkanlarını sunabilecek düzeye ulaşılabilecektir.

Bunun için '87 ile '89 arasında, hemen her yıl yapılan planlamalarda 'bağımsız, kurtarılmış parçalar' adıyla taktik süreçler dayatılmasına rağmen, gerilla yönetiminde yaşanılan çizgi dışı yaklaşımlar bu süreçlerin gelişmesini engeller. Bu dönemde gerilla içerisinde de sağ savunmacı anlayış oldukça hakim olur. Gerilla taktiğinde ve örgütlenmesinde derinleşme sağlanılmadığı, yaratıcılıktan uzak düşüldüğü gibi daha çok Kürt isyancılığının etkisinden kurtulamamıştır.

Bu dönemde daha çok Dörtlü Çete- (Kör Cemal, Hogır (Cemil Işık), Metin (Şahin Baliç), Zeki (Şemdin Sakık)- tarafından 'ajandır, feodal ağadır' biçiminde çeşitli çevrelere yönelim olur. '87-'88 yılları Dörtlü Çete eğiliminin pratiğe damgasını vurduğu ve gittikçe kendisini örgütlü hale getirdiği bir süreçtir. Bu unsurlar yapı içerisinde bunalım ve bozgunculuğa neden olan PKK'lileşmemiş, örgüt gerçeğinden kopmuş kişilikler olarak, ilkel milliyetçiliği kışkırtarak, çevredeki insanları ya kendisine bağlayarak ya da bastırarak etkisizleştirmeyi bir tarz haline getirirler. Bu unsurlar şahsında hem savaşta, hem yaşamda köylü iktidarlaşmasının yaşamsallaştırılması gibi bir durum görülür. "PKK'lileşelim savaşı kazanalım" yaklaşımının tam anlamıyla zıddını teşkil eden 'köylüleşelim, savaşı kazanalım' yaklaşımıyla, köylülüğün esas alındığı tarz kabul ettirilmeye çalışılır. İdeolojiden kopuk ve her türlü tehlikeye açık savaş ve yaşam tarzı mücadeleye dayatılır. İdeolojik, siyasi öncülükte parti yapımızın yaşamış olduğu yetersizlikler ve örgüt kurallarının doğru bir şekilde işletilmemesi, bu eğilime sahip olan kişiler tarafından kullanılır ve eğilime zemin sunmaya kadar götürür.

''90'ların başına doğru, bu eğilimin saflarda kendisini oldukça hakim kıldığını söylemek mümkündür. İdeolojik-siyasi yönden yetkinleşmeyen köylü kökenli öğelerin, örgüt disiplininden ve temel yoğunlaşmadan kopuk olması, eğilimin asi-avare çetecilik ve feodal komploculuk niteliğini açığa çıkarır, eğilim gerilla savaşımına kendisini dayatır. Bir kez daha vurgulamak gerekirse; çetecilik büyük amaçlardan çok küçük

amaçlar için yaşar, örgüte ve partiye karşı kendi sınıf eğilimlerini, çizgi dışı anlayışları örgütlemeyi esas alır. Dörtlü çete olarak nitelendirilen ekip, halka, partiye, gerillaya en ters, ideolojiyle bağdaşmayan yaklaşımlar içerisine girer. Devrimci çizgi yerine halka her türlü zarar veren yaklaşımlar açık bir eğilim olarak dayatılır. Daha önce de vurguladığımız gibi kadronun ve komutanın zayıflığı, Önderlik gerçeğiyle tam bütünleşmeyen yaklaşımları bu eğilimi yaşatır.

İşte bu sürece partimiz gerilla kongresi olan IV. Kongreyle müdahale eder. '90 yılı bir yandan Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın giderek geliştiği, bunun yanında iç ve dış destekli saldırıların kapsamlılaştığı bir yıldır. Bu süreçte Önderliğimizin savaşım çizgisinden sapan ve feodal komplocuların eline geçen gerilla çizgisi ve bunun çeşitli alanlardaki yansımaları gibi bir yaklaşımla karşılaşılırken, devletin özel savaş alanında geliştirdiği yeni yaklaşım ve taktiklerin yanısıra Şener yoluyla, partiyi ele geçirmeyi çabaları süreci boşa çıkarma amaçlı olur. I. Kongreden sonra ülkede yapılan ikinci kongre olma niteliği taşıyan ve gerilla kongresi olan bu kongre, mücadelenin gelişim düzeyini de gösteren anlamlı bir gelişme olur. Parti yaşamı ve savaşımındaki aşınmalar üzerinde durulur ve tekrar parti gerçeğinin tüm yönleriyle Önderlik çizgisine denk bir biçimde yaşatılması gerekliliği üzerinde durulur. Ancak tam anlamıyla istenilen sonuçlara ulaşılamaz. '91-'92 sürecinde ise yaşanan sağ savunmacı yaklaşımlar aşılsa da, Kürt köylü isyancılığı kendisini hakim kılar.

'91 yılında gelişen serhıldanlarla birlikte, katılımlarda da niceliksel ve niteliksel anlamda sıçramalar yaşanır. Özellikle bu dönemlerde üniversiteli aydın gençlik katılımlarının yoğunlaştığı görülür. Mücadelenin başladığı süreçlerden itibaren saflara kadın katılımları nicel anlamda az da olsa yaşanmaktadır.

İlk katılımlar genelde küçük burjuva-aydın kökenli katılımlardır. Mücadelenin gelişim seyrinin yükselmesiyle beraber genel katılımlarda olduğu gibi, kadın katılımlarında da artış görülür. Her sınıftan ve kesimden görülen katılımlar, ideolojik ve cins bilinciyle olmaktan çok, yurtseverlik esaslarına dayanır. Mücadelede genel katılımların yoğunlaştığı '91-'92 yıllarında kadın katılımları da yoğunluk kazanır. Bu durum, bu yılların mücadele karakteriyle yakından bağlantılıdır. Bu sürece girerken devrim cephesinde yoğun serhıldanlar yaşanırken, devlet artık Kürdistan'a kaybedilmiş gözüyle bakar.

'92 başlarından itibaren de yeni bir konsept çerçevesinde kendi güçlerini yeniden örgütleyen ordu, topyekün savaşı geliştirir. Devlet bu yılı daha büyük bir saldırı yılı haline getirerek, partiyi tasfiye etme amacını güder. Bu dönemlerde halka katliamcı bir yöntemle yönelirler. Bunun karşısında, taktik önderlik doğru değerlendirmeler yapmaktan uzak kalır. Erken iktidar hastalığı o dönemde gelişen, kendini iktidar gören ama gereklerini yerine getirmekten uzak bir anlayış olarak kendisini dayatır.

Serhıldanlar gerilla gücünün artmasını ve ülkenin bütün alanlarına yerleşmesi gibi bir etkiyi yaratır. Bütün bu gelişmeler '92'ye girişte düşmanın hesaplarını etkileyen önemli faktörlerdendir. '91 yılı sonunda gerçekleştirilen askeri konsey toplantısında, merkez karargahın Botan'a taşınması kararı alınır, o zamana kadar biri Haftanin, diğer Xakurke olmak üzere iki merkez karargah örgütlemesiyle çalışmalar yürütülmektedir.

'91-'92 kışı bahara yönelik plan ve hazırlıkların yapılması ile geçirilir. '92 kışında bombalamaların yoğun olması büyük çığların oluşmasına yol açar ve bu çığlar altında kalan karakollarda yüzlerce asker ölür. T.C ve ordusu kaybedilmiş sayılan Kürdistan'da, hakimiyeti yeniden ele geçirmeyi düşünür. Bu nedenle Şırnak ve Lice'de katliamlar geliştirir.

’92 başlarından itibaren bir konsept çerçevesinde ağırlığını koymaya başlayan ordu, güçlerini yeniden örgütler ve topyekün savaşı geliştirir. Bu dönemde devlet içindeki çatışmaların sonucunda bir kaç general ve üst düzey subayın tasfiyesi, faili meçhul cinayetlerle devlet içindeki kliklerin savaşımı da dışa vurur. ’92 yılı boyunca da Kürdistanlı gazeteci aydın ve politikacılara yönelik faili meçhul cinayetler artarak devam eder. Devlet 1992 yılını büyük bir saldırı ve PKK’yi tamamen tasfiye etme yılı haline getirmeyi hedef olarak planlamasına koyar.’92 yılı T.C’nin kapsamlı tasfiye planlarıyla devrimci mücadelemize yöneldiği yıl olur. Yine ’92 Newroz’unda halka katliamcı bir biçimde yönelime durumunu yaşar.

1990-’93 süreçlerinde hem serhıldanlar şeklinde gerillanın kendini yaygınlaştırması ve eylem tarzında, yine iç ve dış sahalarda oldukça önemli gelişmeler yaşanır. Bu gelişmelere rağmen kadro ve örgütte önemli yetersizliklerde ortaya çıkar. Savaş sürecinde yaşadığımız birçok sorun da kaynağını bu dönemin doğru değerlendirilememesinden alır. Taktik öncülük bu sürecin kendisinden nasıl bir yaklaşım beklediğini kavrayamaz, yaratılan imkanlar üzerinde kendini yaşatır. ’93 yılı örgüt içinde çeteleşmenin kendisini yoğun örgütlediği bir yıl olur. Kürdistan’da etnik milliyetçilik ve savaş ağalığı gelişirken, Türkiye cephesinde de ırkçı milliyetçilik ve savaş rantçılığı gelişir. Bu yıllar hem PKK içindeki çeteci eğilim sahiplerinin hem de devlet açısından şiddetin tırmandırıldığı, çığrından çıkıp acımasızlaştığı yıllar olur. Çetecilik anlayış PKK’yi kendi özüyle çeliştirme savaşımı içerisine girmiş ve bunu ARGK’de meşru savunma tarzını aşan biçimlere, eylem tarzlarına giderek yapmaya çalışır.

Hem PKK’den hem de devlet yapısından kaynaklanan nedenlerle Parti Önderliği ’93 Newroz’unda ateşkes ilan eder. Bu ateşkesle her iki taraf açısından bir deneme sürecine girilir. Önderliğimiz, her iki tarafında çözüme ne kadar hazır olup olmadığını denemek ister. Ancak geliştirilen bu sürece tarafların ve kişiliklerin hazır olmaması gibi bir durumla karşılaşılır . En büyük engel, savaşın içinde kurulan dengeler ve savaş ağalığının erken iktidar hastalığıyla kendini yaşatma arayışlarıdır. Parti Önderliği bu süreci geliştirirken, gerillayı büyüterek ordulaştırma ve halk serhıldanlarını geliştirmeyi amaçlar. Ancak taktik öncülük ve kadro yapısı süreci doğru çözümleyememiş, parti ve Parti Önderliği’nin çözümlemelerini yeterince kavrayamamış, stratejik savunma döneminin taktiklerini aşamamıştır.

Ateşkesin ilanı esasında, stratejik değişiklik gerektiği anlamını taşır. Parti yönetimi ve kadro yapısı ateşkesi derinliğine kavrayamadığı, yüzeysel ve dar yaklaştıkları için işbirlikçi-çeteci eğilim de, böylesi bir süreci sabote etmek için her türlü çabayı yürütür.

Bu süreç partimiz ve devlet arasında kıyasıya bir mücadelenin geliştiği ve şiddetin en çok tırmandığı bir dönem olurken, diğer yandan da parti ve devlet içinde de bir iç mücadele yılı olur. Bu dönemde ortaya çıkan 33 asker olayı, sürecin ters yönde gelişmesine neden olur. Sürecin ilerlemesini istemeyen ve aslında Önderlik çizgisine karşı olan bu kişilikler, süreci zora sokmak ve kendi savaş ağalığını yaşatma zeminini bozmamak için provokatif eylemlilikler geliştirirler.

İşbirlikçi- çete eğilimine sahip kişilikler, en temel değerlerimizle oynayarak kendilerini yaşatmaya çalışılar. Amaçlarına ulaşmak için uyguladıkları yöntemlerin başında kadına, savaş ve yaşama yoz, ideolojiden ve amaçtan kopuk günü birlik yaklaşımlar vardır. Bu anlayış, ‘93’te birçok kadın arkadaşı evine göndermiş, mücadelenin ilk süreçlerinden beri silahlı mücadele içinde de, gittikçe aktifleşerek rol oynayan kadını ordudan atmaya kadar gidebilmiştir.

İşte iç ve dış gelişmelerin böylesine yoğun yaşandığı böyle bir süreçte Zele pratiğiyle parti ve örgüt çizgisi dışında arayışları geliştiren yaşam, örgüt ve savaş anlayışı kendisini gösterir. Bu anlayışın temelinde de, sınıfsal bakış açısı esasında gelişen inançsızlığın ''92 Güney Savaşında verilen ağır kayıpları etkisi vardır. 'Savaş yürümüyor, ordu yerine siyasi mücadeleye ağırlık verelim' gibi bir çizgi dayatılmak istenir. Bu anlayış, kadını küçük burjuva ve feodal yaklaşımlarla değerlendirmeye tabi tutar. Sosyalleşme, sosyal yaşama katma kültürel düzeyin geliştirilmesi adı altında çizgi dışı bir yaklaşım meşrulaştırılmaya çalışılır.

'94 yılına bu tür sorunlarla girerken, düşman cephesi '92'den beri geliştirdiği konsept çerçevesinde kapsamlı operasyonlar başlatır. '94 yılında büyük çatışmalar yaşanır. Gerillada ciddi yıkımlar olmaz ancak istenilen tarzda bir direnişin sergilenememesi gibi bir durum yaşanır. Gerillanın yaşadığı muğlaklık ve sürece anlam biçmeme, yine komuta yapısında yaşanan geri köylü yaklaşımlar ve küçük burjuva lafazanlığı ordu örgütlenmesinin gerçek anlamıyla askerileşmesini engeller.

'95 yılına gelindiğinde geçen dört yıllık sürecin ayrıntısına kadar ele alınacağı bir yargı kongresi olarak değerlendirilen V. Kongre gerçekleşir. Bu kongre ideolojik-politik yaklaşımlardaki yetersizlik ve darlıklardan tutalım, temel örgüt ilkelerinin ihlal edilmesine kadar, savaş ve kitle çalışmalarında ortaya çıkan ağır hata ve yetmezliklerin ayrıntılı bir biçimde tartışılmasını gerekli kılar. V. Kongre sürecinden önce yoğun olarak yaşanan çete eğilimlerin savaş içerisinde yaratmış olduğu tahribatların yanısıra, kendini eğitmeyen komuta tarzı, yaşanan kariyerizm ve sağ komuta anlayışı savaşın istenilen düzeyde yürütülememesini beraberinde getirir. Bu kongre Parti Önderliğimiz tarafından şu şekilde ifadelendiriliyor;

"PKK'de doğru tavrın ve tutumun sahibi olan ve olmayanı, kazandıranla kaybettireni, yerinde olanla olmayanı, yanlışla doğruyu, eksikle tamamı, taktikle ve taktik dışılığı, kısacası doğru yaşam ve yanlış yaşamı en çok tartışıp sonuca bağlayacak bir kongre olacaktır." En genel ifadeyle V. Kongrenin amacını doğru yetki temelleri esas alınarak partileşme ve ordulaşmada yetkinleşmek kadar, halk iktidarlaşmasını da hedefleme olarak belirlemek mümkün.

Savaşın başarıyla yürütülmesi açısından ordulaşma süreçlerinde, karargahlaşma ve merkezileşmeye gidilmesinin gerekliliği vardır. Karar yerleri olan, savaş ile ilgili kararların alındığı ve bunun taktik adımlarının nasıl geliştirilmesi gerektiği bu merkezlerde somutunu bulur. En sıkı disiplin ve derin duyarlılıkla, tüm çalışmalarla denetimde olan merkezlerle bütünleşme mekanıdır. Ancak karargahların görevlerine uygun olarak işletilmemesi, savaş ve ordu gücü açısından öneminin kavranmaması pratikte yaşanan somut durum olur. Bu durumlara son vermek ve orduda yeniden bir merkezileşme sağlamak için, V. Kongrede alınan temel kararlardan bir tanesi de ; ordumuzda karargahlaşma ve merkezileşmeyi güçlendirme olur.

'95 yılı atılım yılı olmaktan ziyade, toparlanma yılı olarak değerlendirilir. T.C'nin '94'te partiyi bitirme operasyonları sonuçsuz kaldığı gibi, açılımlar sağlayan mücadelemiz de uluslararası bir nitelik kazanır. '95 baharında geliştirilen Newroz operasyonları KDP ile bağlantılı, paralel yürütülür. Kuzey'de yürütülen savaşın tekrarı yaşaması nedeniyle, tıkanan nefes borularının açılması amacıyla Güney'de gelişme sağlamak hedeflenir. Bu hedefi tespit eden T.C Çelik Operasyonunu başlatır. Yaşanılan yetersizliklere karşın, güçlerin direnişiyle karşılaşır ve ciddi darbeler alarak uluslararası alanda bir zorlanmayı yaşar.

Ağustos ayına gelindiğinde Güney'deki işbirlikçi güçlerin (KDP-YNK) Ulusal Kurtuluş Mücadelemize karşı emperyalsit güçlerle geliştirdiği ittifak sonucunda,

Güney'de savaş hazırlıklarına giriştiği görülür. Asıl amaç; Güney Kürdistan'da PKK etkinliğini ve gelişimini durdurmak, alanın devrimsel gelişmelere kapatılmasını sağlamaktır. Buna karşılık 'II. 15 Ağustos' adıyla planlamalara gidilir. Ancak taktik önderliğin sürece yeterli anlamı biçememesi ve hazırlıkların güçlü olmaması nedeniyle beklenen sonuçlara ulaşılamaz. Yine de T.C'nin Güney ve parti üzerindeki planları boşa çıkarılır. Bu nedenle Önderlik tarafından ikinci ateşkes gündeme sokulur. Güneydeki güçlerle bir uzlaşma sağlansa da, Kuzeyde ateşkese olumlu bir tepki verilmez ve ateşkes süreci devam ederken, 6 Mayısta Şam'da Önderliği hedef alan komplo, bombalama eylemi gerçekleştirilir. Siyasal çözüm gündemleşir ancak tek taraflı kalır, karşı taraftan gereken cevap alınamaz.

Geliştirilen komplo planı oldukça kapsamlıdır ve Parti Önderliğimize yönelimin uluslararası bir kapsama ulaştığının göstergesidir. Tabii bombalama eyleminin başarısızlığı, bunun ardından planlanan eylemlerin de başarısızlığı olur. Bu dönemde Zilan arkadaşın eylemiyle, hem içte hem de dışta büyük bir şaşkınlık yaşanır. Zilan arkadaşın eylemi ideolojik boyutun derinliği kadar, askeri açıdan tıkanma düzeyine getirilen gerilla savaşımında önemli bir boyutu teşkil eder. Gerillada yaşanılan tıkanmanın önünü açar, düşmana nasıl vurulacağının adı olur. Zilan eylemi düşmana verilen bir cevap olduğu kadar, özünde içte yaşanılan gericiliklere yine işbirlikçi-çeteci anlayışlara karşı da verilen bir cevap olur.

'96-'97 yılları düşmanın kesin sonuçlar almak için yüklendiği, marjinalleştirme politikasının uygulandığı yıllar olur. Bu süreçte Zeki'de marjinalleşen çizgi dışı, yaşama kendini kaptıran ve böylece düşman saldırıları karşısında irade kırılması yaşayarak inançsızlaşan bir kesimin sözcülüğünü yapar. Parti Önderliği '95 baharından sonra Zeki'yi Güney'e çeker. Merkez Karargaha gelmesiyle tam bir karıştırıcı işlevi görür ve yönetimi hiçleştirir. Zap süreci olarak geçen bu süreçte savaşta yarattığı tahribatlar kadar, yaşam boyutunda da tahribatları yoğun olur.

'97 yılı ise uzun yıllar süren ordulaşma ve komutanlaşma sorunlarının pratikte köklü çözülememesinden kaynaklı, ağır sorunların ortaya çıktığı bir dönemi ifade eder. Bu durumdan faydalanmak isteyen hem iç hem dış güçlerin politikası, gerillayı marjinalleştirmeye dönük olur. Bu nedenle imha operasyonları baharda başlamak üzere yıl sonuna kadar , seri bir biçimde devam eder. Diğer yandan partimize asi-avare çeteciliği, özünde ise işbirlikçiliği dayatan çizginin açığa çıkarılıp parti bünyesinde etkisizleştirdiği bir dönem olarak yaşanır. Mücadelemizde bu dönemde yoğun saldırılar karşısında direniş ve savunma konumu öne çıkar. Bu nedenledir ki, Parti Önderliğimiz bu yılı final yılı olarak tanımlar .Bunun sonucunda kazanan parti çizgisi olurken, gerilla ise büyük bir direnişle kendini savunur. Bu yıl direniş yönünden önemli olmakla birlikte, bir yenilgi psikolojisi de açığa çıkar.

'98 yılına bu psikolojiyle giren parti yapımız, Önderlik çözümlemeleriyle özellikle savaşta kaybettiren tarzı sorgular.

'98 başlarında Önderlik Sahasında V. Ortadoğu konferansı yapılır. Partileşme ve ordulaşma sorunlarının tartışıldığı konferansta komutada, savaşta ve taktikte yaşanan sorunlar ele alınır. Yine kadın ordulaşması ve özgürleşme düzeyi, kadın yönetimiyle genel yönetim arasındaki ilişkilerde yaşanılan sorunlar tartışılır. Konferans sürecinde Zeki'nin Merkez Karargahtan kaçarak KDP'ye sığınması ve ardından T.C'ye teslim olması yaşanır.

Bu yıl içinde düşman geliştirdiği teknikle ve operasyonlarla gerillayı bitirme konusunda yüklenir. Amed ve Botan'da baharda gerçekleştirilen en kapsamlı

operasyonlar bunun ifadesi olur. Bu operasyonlara rağmen gerillanın direnişi, T.C'nin gerilla karşısında kesin bir sonuca savaşla ulaşamayacağını gösterir.

'97 yılından itibaren devlet içerisinde çeteci- rantçı kesimlere rağmen, cılız da olsa çözüm arayışı içerisinde olanlar da vardır. Buna rağmen bir yandan komplo süreci hazırlıkları sürerken, diğer yandan çözüm arayışlarına karşı Parti Önderliğimiz 1 Eylül '98'de tek taraflı ateşkesle değişim sürecini başlatmak ister. Ancak giderek güçlenen komplocular, çıkarlarının kaybedildiği bir değişimin yaşanmasına imkan vermek istemezler. Parti Önderliğimiz 9 Ekim'de Roma'ya çıkar, stratejik değişimi gündemleştirir ve Kürt sorununun çözümünü Avrupa'nın ve dünyanın gündemine koyar. Bu dönemde uluslararası komplo ile 6. kongre süreci paralel olarak gelişir. 6. kongrede üzerinde en fazla durulan konular, suni denge, merkezileşme ve kurumlaşma sorunları, kadro sorunu, kadın sorunu, Güney Savaşı ve savaşta tekrarın aşılması, taktik arayışı olur. Kongrenin temel hedefi savaşta yaşanılan tekrarı ve örgütteki tıkanmayı aşma olarak belirlenir. Bu nedenle amaçlanan; yeniden yapılanmayı sağlayacak değişimi gerçekleştirmek amacıyla kararlaşmak ve uygulama gücüne ulaşmak olur. Önderliğimiz kongre hazırlık çalışmaları boyunca geliştirdiği çözümlemelerde, değişimin zorunluluğunu defalarca işler. Değişmeyenin aşılacağına vurgu yapar, ancak yine de kongre tekrar yanı ağır basan bir kongre olmaktan kurtulamaz. Çözüm perspektifleri somut ve köklü olmasına rağmen, kadro ve komuta yapımızın savaş içerisinde kemikleşen, katılaşan yanları değişim konusunda iknaya imkan tanımaz. Ancak daha sonraları gelişen yoğun eleştiriler karşısında kadro ve komuta yapısı değişim zorunluluğunu hisseder ve yeniden yapılanma kararına ulaşılır.

Savaş sorunlarının tartışılması oldukça kapsamlı gelişmesine rağmen savaşın geldiği aşama, geçmiş savaş sürecinin değerlendirilmesi eskiden yapılan klasik değerlendirmeleri aşmaz. Öne sürülen çözümler, eylem taktikleri de bu yüzden tekrarı aşmaz. Önderliğin yakalanmasıyla birlikte, birçok tartışma tam anlamıyla derinleşmeden yarım kalır. Bunun sonucunda topyekün direniş kararı alınır ve fedailiğin bir tarz olarak gelişmesi örgütsel açıdan büyük önem taşır.

Kongrenin almış olduğu kararlar doğrultusunda, kongrenin bitiminin ardından II. Kadın Kongresi yapılır. Bu kongreyle kadın, Önderliğin kendisine biçtiği role denk düşen kararlara ve sonuçlara ulaşması gerekirken, bunu gerçekleştiremez. Kadın çalışmalarının bizzat Önderliğin başlatıp yürütmüş olduğu çalışmalar olması nedeniyle, kendisini böylesi bir sürece hazırlamayan kadın gücü bu dönemde hem zorlanır hem de örgütü zorlar.

Uluslararası komplonun 15 Şubat esaretiyle, yeni bir aşamaya girmesi karşısında Önderliğimiz tüm zorlanmalarına rağmen, tehlikenin ciddiyetini ve hedeflerinin derinliğini ilk gören ve tedbir geliştiren olur. PKK'yi imha amaçlanmaktadır. Bunun önüne geçebilmek, komployu sınırlandırmak, ancak stratejik değişimi hızlandırmakla mümkün olur. Stratejik değişimle bunu pratikleştirmede atılacak ilk adım kararlaştırılır ve bu doğrultuda 2 Ağustos çağrısıyla, karar tüm parti yapısına ve gerilla güçlerine duyurulur. Buna göre; 1 Eylül Dünya Barış Günü'ne denk gelecek şekilde silahlı mücadelenin durdurulduğu, gerilla güçlerimizin Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışına çekileceği tüm dünyaya açıklanır. Yine bu açıklamayla paralel, partimizde en kısa zamanda olağanüstü kongresini de yapacağının kararını alır.

Önderliğimizin çağrılarına cevap olarak biri gerilladan, diğeri Avrupa çalışmalarından olmak üzere iki grup Barış Grubu sıfatıyla Türkiye'ye gönderilir.

Ordumuzun ilanından bugüne kadar gelen süreç içerisinde partileşemeyen kesimler, sosyalizmden uzak, feodal-köylü ve küçük burjuva yaklaşımlar ordulaşmaya

çeşitli biçimlerde yansımış ve Parti Önderliğimizin geliştirdiği savaş çizgisi karşısında karşıt bir çizgiye dönüşmüştür. İşbirlikçi- çete çizgisi olarak kendisini dayatan bu yaklaşımlar egemen sistemin temsili olduğu kadar, eski Kürt isyancılığının da bir devamı olarak gelişir. Savaş çizgimizi özünden boşaltarak mücadele değerlerimize saldırmaya, parti otoritesine egemen olmaya, savaş üzerinde bireysel rant sağlamaya endeksli olarak gelişen işbirlikçi- çete çizgisi en genel ifadeyle; sosyalizm karşısında emperyalist egemen sistemden kopmayı reddeden ve onunla işbirliğine giden ideolojik bir direnişi simgeler. Savaş çizgimizi saptırarak , 'olmaz'ı dayatan bütün kişilikler ve en büyük sermaye olarak geri, güdümlü köle Kürt kişiliğini kullanırlar. Partimizin savaş çizgisini ve ordulaşmasını saptıran işbirlikçi- çete çizgisine meşruluk kazandıran köylü isyancı tarzı halk savaşımımızın gereğinden fazla uzamasına yol açar ve bu durumuyla marjinalleşmenin gelişmesine neden olur. Bu çizginin kendisine zemin yaptığı bir diğer çizgi de ortayolcu çizgi olur- ki bu çizgi partileşmede olduğu gibi ordulaşmada da, en geniş potansiyele sahiptir ve tehlikelidir.- Bunlara bilinçsizlik öğesi de eklenince, işbirlikçi- çete çizgisi karşısında yaşanan yetmezlikler uzun vadede uluslararası komplonun kendini geliştirme zemini de olur. Özellikle ''93'ten itibaren kendini tekrarlayarak derinleşen klasik tarz, bu çizginin uygulama biçimi olarak pratikte ifadesini bulur. Kadro, komuta ve taktik önderlikte açığa çıkan ve sınıf dışı eğilimlere zemin olan yetersizlikler sonucu Parti Önderliğimiz tüm düşman yönelimlerinin tek hedefi haline gelir. Uluslararası komplonun boşa çıkarılması temelinde, yine mücadelemizin geldiği aşama itibariyle siyasallaşma ihtiyacından kaynaklı olarak, Parti Önderliğimizce yeni İmralı süreci başlatılır. Demokratik dönüşümü içeren siyasallaşma stratejisinin barışı ve çözümü hedeflediği bilinmektedir. Bunun temel taktiğinin halk hareketi olduğu partimizce deklere edilmiştir. Bunun yanında aslında ARGK'nin özünün de ifadesi olan meşru savunma çizgisi, ordunun gereksizleşmesi ya da silahlı savaşıma son verilmesi demek değildir. Ordumuz, demokratik çözüm yolunda en etkili silahlardan birisidir ve demokratik değerleri koruma, geliştirme, partimizin siyasi gelişmelerini güvenceye alma ve her şeyden önce de Önderliğimizin yaşamının güvencesi olma konumunu sürdürmektedir. Bireylerin, ulusların ve sınıfların en temel hakkı olan meşru savunma hakkını garantiye alan ordumuz, demokrasinin de garantisidir.

Ordumuzun Kürt halkı açısından yarattığı temel değerler önemli düzeydedir. Eski Kürt kişiliğinin dönüşüme uğraması bakış açılarının, ilkelerinin, ölçülerinin, değerlerinin, gücünün temel amaçlara yönelmesi ve siyasallaşmasıyla ulusal birliğin ve bilincin gelişimi yaşanır. Yenilgili bir ruh halinden çıkan Kürt halkında önemli bir aydınlanmayla feodal ölçüler kırılır, demokratik bir gelişim açığa çıkar. Adı bile kabul edilmeyen halkımızın siyasi kimliği ve kabulü zorunlu olarak sisteme dayatılır ve Kürt sorunu üstü örtülen bir mesele olmaktan çıkar. Halkımızın dünya halkları içinde onurlu yerini alması ve sosyalist mücadelenin öncülüğüne ulaşması, tarihsel bir dönüşümü ifade eder. Yürütülen mücadelenin halkımızda yarattığı kültürel, siyasal, sosyal gelişmeler, halkların özgür iradesel birliktenliğinde önemli rol oynayacaktır.

Aslında yeni süreci yürütebilmenin yolu, yanılgılar kadar kazanımları da daha derinlikli tartışmaktan geçmektedir. 15 yıllık yürütülen savaş sonucunda kazanımlarımız, böyle elle tutulur maddi kazanımlar biçiminde ortaya çıkmaz. Bu nedenle birçok insan bu gerçekliği göremez ve kazanımlar yokmuş gibi yaklaşır. Bu aslında hem Kürt insanının düşünce yapısından kaynaklanır hem de ezilenlerin psikolojisinin ürünü olarak ortaya çıkar. Bu yönüyle yaratılan kazanımlar ve değerlerin de maddi değerler ve kazanımlar olmamasından kaynaklı, bu kazanımları görmekte

zorlanmaktadır. Yine ezenlerin ezilen psikolojisinde yarattığı bir diğer durum ise, kendi değerlerinden utanma, bu değerleri değer olarak görmeme ve kendisinin değer yaratabileceğine karşı inançsızlaşmadır. Tüm bunların yarattığı etkilerle hep olumsuza, başarısızlığa endekslenmiş düşünce yapıları yaratılan kazanımları değerlendirmekte zorlanır. Oysaki PKK'de yaratılan değerler, elde edilen kazanımlar hiçbir hareketle kıyaslanmayacak düzeydedir.

PKK varolan bir değeri sonradan sahiplenmekten ziyade, değerlerini kendisi yaratan bir harekettir. PKK Kürt ve Kürdistan'la aynı zamanda insanlıkla ilgili tüm değerlerin yeniden yaratılmasında, filizlendirilmesinde ana kaynaklık eder. Devletimiz, sınırlarımız yoktur ancak yaratılması en zor olan insanlık değerleri bu savaş tarafından yaratılmıştır. İnanç, kültür, değer, zihinsel, düşünsel, ruhsal anlamda devrim gerçekleşmiştir. İşte PKK bir ruh, bir düşünce sistemi ve vicdan yaratır. Bu gerçekleştirilen, en zor olanıdır ve en büyüğüdür. Onun için bugün sınırları, devleti olmasa da bunlar olduktan sonra mutlaka başarı yakalanır. Kalıcı ülke zihindir, kalıcı ülke yaratılan ruhtur, kalıcı ülke düşüncedir, kalıcı ülke kültürdür. Bunlar hiç kaybolmayacak, kolay kolay yitip gitmeyecek olan değerlerdir. Yeni bir zihniyet yapılanmasıyla bunlara daha fazla anlam biçme ve koruma yakıcılığını bir kez daha ortaya koyar.

Sonuç olarak ARGK'nin yarattığı bazı temel kazanımları şöyle ortaya koyabiliriz;

1-Devrimin en temel amacı; yeni yaşam ve yeni insanın yaratılmasıdır. ARGK ile savaşın temel dinamiği olan insanın düşünsel boyuttaki devrimi esas alınarak, geri insanla savaşılıp, alternatifi olarak yeni insan ve yeni yaşamın oluşturulması hedeflenmiştir. Bu hedefe tam anlamıyla ulaşılmasa da, savaşımımızın yarattığı en temel kazanım yeni insan ve yeni topluma karşı yaratılan inancın geliştirilmesi olmuş, yine zihniyet anlamında geri kişilik yapılanmasıyla bir savaşım başlamıştır. Bireyde devrimin yaratılması,bağımlı kişiliğin parçalanması en temel hedef olur.

2-Dünyanın hemen hemen hiçbir yerinde görülmeyen baskı, sindirme ve sömürme uygulamalarıyla tüm sınıflı toplum uygarlığının hedefi haline gelen Kürdistan halkı, bilimsel bir mücadele yürüterek modern bir savaş pratiğini sergiler. Örgütlülük ve mücadele topluma aşılanır, adeta yaşamak mücadele ve örgütleme olur. Yok edilmeye çalışılan halk gerçeğinden dinamik, kendi halkları için mücadele edebilen bir toplum düzeyine ulaşılır. Sınıflı toplum uygarlığının politikaları tersine çevrilir ve topluma ulusal ruh, bilinç ve kimlik kazandırılır.

3-Bölge halklarının eşit, iradeli birlikteliği için zemin yaratır ve yürüttüğü evrensel mücadeleyle bu zemini olgunlaştırır. Dünyadaki gericiliğe karşı sosyalist cepheyi güçlendirir. Ezilen halklar ve insanlık için umut ve moral kaynağı olur.

4-Emperyalizmin yürüttüğü savaşımın temelinde, insanlık değerlerini yok etme amacı vardır. Bu savaşıma karşı bu değerleri koruma, değerlere yeni değerler katma ve insanın kendi öz değerlerine sahip çıkma savaşımını geliştirmeye itmiştir.

5-Yeni bir ruh, düşünce sistemi, vicdan yaratır. Bu olgulara karşı yabancılaşan insan gerçekliğinde yeniyi yaratmanın zemini yaratılır. Ve böylece değerlerle kurulan bağ sıkı sıkıya daha bir güçlendirilir.

GERÇEĞİN ADALETİN VE SEVGİNİN ARAYIŞÇILARININ ORDUSU; KADIN ORDUSU

“Gerçeğin adaletin ve sevginin arayışçılarına;

Her biriniz kendinizi bir dergah kılabilir, bir ana kaynaklık haline getirebilirsiniz. Kadın savaşımı aslında tarihi bir sorundur. Gerçekler kolay bulunamaz. Bizde büyük bir savaşımla ortaya çıkarılmış. Zaten gerçeklere değer vermeme militanlaşmanın daha zayıf gelişmesinin nedenidir. Gerçeklere hakkını vermeden sakız gibi çiğneyen birisi, elbette ki kavgasını da sağlam yapamaz.

Işıltan ve ısıtan bir gerçeğin sahibi olmak; yaşamın en yücesi, en soylusudur. Gerçekler karşısında sonuna kadar dürüst olmak, gelişmeleri en sınırlı olanaklarla büyütmek bir partinin vazgeçilmez görevidir. Ancak gerçeği bulan militan, zafer kapısını aralayan militandır. Esas almayan kaybeder. Güçlü insan nefsini kendi öz gerçekliği temelinde terbiye edendir. Bu temelde kendisine gelmeyenlerin fazla yaşamaya da hakları yoktur. Çarpık yaklaşanlar sürekli zarar verirler. Bu da insanlık kavgamızın kendisidir. Çoğu ağlamaklıdır. Ve sizin üslubunuzdaki temel özellik ağlamaklı olma, aşırı duygusallıktır. Bu, gerçekler karşısında boyunun ölçüsünü almayan kişinin durumudur. Çoğunuza kalırsa tanımak yerine "tanıdık zaten" diyerek, bununla tatmin oluyorsunuz. Bu kimin işidir? Bu, devrim sürecine girmemiş dost veya düşman her türlü kesimden kaynaklanan ve buradan gelme örgütlerin, kişilerin yaptığı uğraştır. Kendisini gerçeklerden sorumsuz kılmak, insanı büyütmez. Azami sorumluluğu üstlenenler kesinlikle olgun militanlardır.

Devrimciler gerçekçi insanlardır. Kendilerini yanıltmazlar ve hep onu esas alırlar. Doğru karşılık verelim. Savaşı geliştirmenin esas komuta özelliği de budur. Gerçeklerimiz insanlık gerçekleridir. Bu temelde her şeyi ortaya çıkarıyor. Bir kişide ihaneti ve teslimiyeti yakalamak, örgütlenmeyi ve yoğunlaşmayı dayatmak zevk veren, acı veren şeyleri çözüme kavuşturmak, okumak. Bu şekilde yaşamdan zevk alınır. Kim 'ben PKK ile yaşayacağım' diyorsa, kendi gerçekliği üzerinde ciddi durarak yoğun çaba sarf edecek. Gerçekliği tanıyıp geliştirecek ve PKK'yi doğru tanıyacaktır. Sömürgeciliğin kurbanı olan veya düşürülmüşlüğün en derinini yaşayan halktan hiçbirisi doğru dürüst konuşamaz. Kendi gerçeği yoktur çünkü kaybetmiştir. Yüzü kızarır, konuşmaya utanır. Şimdi halkımız neden bu kadar utangaçtır, niye hepsinin yüzü bu kadar kızarır, çünkü gerçeği elinden alınmıştır.

Gerçeği olmayan neye dayanarak söz verebilir, güçsüzdür. Sağlam bir gerçeği temsil etmek gerekir. Tarihle sosyal gerçeklikle, ve kültürle yine bilimle ve siyasetin kendisiyle bağını yitirmişsen, o zaman bir zavallı gibi ortada kalacaksın demektir. Kişiliğin güçlenmesi gerçeğin derinden kavranmasına bağlıdır. Sürekli kendi gerçeğini takip etme temelinde yaşayanlar hayatta az kaybederler. Ve kolay kolay düşmezler. Gerçek dışı bir zihniyetle kişi gelişmez. Müthiş bir duygu lazım. Ancak gerçeği yaşayanlar daha güçlü türkü söyleyebilir. En değerli insan, söz ile gerçeklik arasında bağlantı kuran insandır. Beni gerçekler zorlar, onlardan kaçmıyorum, onu öğrenmeye çalışıyorum. Onlar beni savaşa götürür. Siz kendinizi etkilere kapatmışsınız. O yüzden yaşam anlamsız geliyor. Görevde başarısız olan, gerçeklikten kaçandır. Gerçekleri öğrenmeyen nasıl savaşır?

AGİT gerçeği; bağlılığın en özlü ve iddialı yanını temsil ediyor. Hareketli, çekici, saygılı, görevlerine bağlılığın ifadesidir.

ZİLAN gerçeği; bir çözüm, bir isyandır. Büyük yaşam planıdır, nasıl olması gerekene cevaptır. Zilan kişiliği aşkın kişiliğidir. İdeolojik, politik, örgütsel, cesaret ve fedakarlık anlamında tam bir çizgi, bir kurumdur. Yaşamın kendisidir. Zilan sevgi kanunudur.

SEMA gerçeği; büyük özgürlük savaşçısı, erkeğe, aşksızlığa teslim olmamış kadın anlamına geliyor. Sema gerçeği, zafere, aşka, güzelliğe iddialı kimlik anlamına geliyor.

FİKRİ BAYGELDİ gerçeği; benim için büyük bir ruhtur. İşte bu yeni erkektir, yeni Agit'tir, bütün kahramanlara bedeldir. Bütün Kürt erkeklerine bedeldir, bu nedenle yaşam manifestosudur.

En önemli sonuç; gerçekler en güçlü siyasi güçten daha üstündür. Gerçeklerimizi başından günümüze kadar tek yönlü, bir alana özgü bir biçimde kavramak ve uygulamak sakıncalıdır. Bu her türlü olumsuzluğa, dolayısıyla yenilgiye götürür. Gerçek dışı yöntemle yol almak saygısızlıktır. Gerçeğin derinliğini yakalayamazsanız, yüzeysel kalırsınız, değeriniz küçük olur.

Sevgi emek olayıdır. Emek eşittir sevgi. Dürüst sevgi, bireysel yaşama bir darbedir, örgütsel yaşamın başlangıcıdır. Onuru olmayanın sevgisi de olamaz. Yüreğinizde sevgi varsa onu savaşa, örgüte dönüştürün. Aşk ve sevgiyi anlamak istiyorsanız, küçük arzularınızı yeneceksiniz. Sevginin kanunları var ve sevgiyi bulabilmek, sevgiyi yaratabilmek güç ister. Güçlü olanın göstergesidir, zayıf olanın değil. Sevginin kaynağı akıldadır. Sevgi de her çalışmanın kaynağıdır. En sevdiğim insanlar kendilerini düşünce gücü haline getirenlerdir. Başaramayan sevilmez. Gerçek sevenler başarır.

Doğru sevgi kişiliği savaş kişiliği için gereklidir. Gerçekten sevgi diyen büyük savaşsın. Savaşan özgürleşir, özgürleşen güzelleşir, güzelleşen sevilir. Kendinizi sevip sevdirebilmeniz için halk ve örgüt ölçülerini kazanmalısınız. Savaşın gelişmeyişinin de en önemli nedeni, sevgi kişiliğinin olmamasına bağlı. Vahşi kişilikler, çözümsüz kişilikler savaşa müthiş yansıyor. Kaba ve ne kadar savaşsalar da, yenilgiye götürüyorlar. Kürt kavgacılığının, Kürt sevgisizliği ile öyle bağlantısını kurduk. Sevgiyi yüceltmenin en az savaşı geliştirmek kadar, zor bir iş olduğunu iyice anladık, ortaya koyduk. Halen bu noktada birer hastasınız, sevgi hastası veya sevgiden yoksun olmanın hastası. Amaçsız, kendini yitirmiş birisinin sevgisi olamaz. Doğru sevgi tarzı buna ilkeli ve amaçlı da denilebilir ve her şeye yönelik olmalıdır.

Kavgalı olduklarında bile acı bir ilişki tarzı ahlaki olarak çok gerekli. Her hareketin ne kadar acıya ve sevgiye yol açtığını bilen bir ahlaki görüşünüz olmalı. Kadın sevgisiyle yurtseverlik arasında sıkı sıkıya bir ilişki vardır. Sevgi bir deniz gibidir, hepimizindir. Herkes içine girmeli. Herkesi yüzdürecek güçte ve enginlikte olmalıdır. Benim sevgi anlayışım deniz anlayışıdır. Sevgi bizde çok doğaldır, paylaşım gerektirir. Benim için sevgi, sevgi gerçeği olanların kişiliğine ulaşmadır. Jean D'arc kişiliği. Fransız tarihinde Jean D'arc diye bir kız vardı. İngilizlere karşı direnmiş, Fransa için ulusal temelde çok çalışmış. Ve hala büyüklüğünden bahsedilir. Fransa için direnişin, bağımsızlığın, özgürlüğün ruhudur.

Ayrılık yok, son nefeste de olsa devrimci zaferde birlik var. Her gün bir arada olup da, başarısız kalmak birlik değildir. Kemallerle, Mazlumlarla zaferle birliğimiz olmalı, ayrılıkta bir birliktir. Birbirimizi düşüncede, ruhta ve zaferde yaşıyoruz. Her seferim büyük bir birlik işidir. Her yoldaşımın göreve başlayışı da, bir birlik içindir.

Sevgiler de böyledir. Sizlerin özlemlerinize göre yaşamaya çalışıyorum. Sevgi, adalet kavramları üzerinde durun. Adaletin terazisi kadının elindedir. Anlamak adalettir. Adalet hakkı olanı elde etmektir. Onlar için gerçeğin, adaletin, sevginin arayışçıları demiştim. Çok derinliğine ve kutsal sevgi, adalet insanların acı çekmemeleri konularında kutsal din kitapları kadar anlamlı, duygu dolu yaklaşmalısınız. Bu yönlü başarınız en değerlidir. Yaşanılan trajediye daha fazla girmek istemiyorum. Kayıp

yakınlarının çocuklarına, genelde kadın ve ihtiyarlara acı çekenlere, özlü ve hakkı isteyenlere, güzelliklere benden yana istemlerine yanıt olursanız çok memnun olmak kadar, hepinizi tarif edilmez özlem ve sevgilerimle kucaklıyorum. Sonuna kadar hepinizin, herkesin istedikleri kadar onların olduğunu belirterek selamlıyorum. ”(P.Ö)

ORDULAŞAN KADIN ORDULAŞAN KÜRDİSTAN HALKIDIR

“Biz, egemenlerin ezilen sınıflar ve ezilen halklar üzerinde yürüttüğü baskının ve sömürünün en katmerlisini kadınlar gibi yaşayan bir halkız. Bu bizi şu ilkeye götürüyor; kurtuluşumuzda, halkın öz kurtuluşunda kadının kurtuluşu, onun ilke ve eylemi vazgeçilmezdir. Öz gücü kazanmadan, yüzyılların kaybettirdiklerini bizzat çabalayarak kazanmayı bilmeden, saygınlıklı yer elde edilemez. Gerçeğiniz nedir, toplumda yeriniz nedir, neyi karşılıyor? Haklı olan kimdi, haksızlığa ne kadar uğramış? Gerçeğin yaşamımızdaki yeri ne olmalı? Bu sorulara layıkıyla cevap vermeden, saygıyı elde edemezsiniz. Bunu temel almadıkça temelde özgücünüzü, eyleminizi koyamazsınız. Birliğinizi geliştirmedikçe, o çok muhtaç olduğunuz kendine güven, kendine saygı, kendine sevgi gelişemez.

Kendi soylu mücadelesinde, büyük özgürlük mücadelesinde kadına ne verebiliriz? Bunu araştırdık, bunun için mücadele ettik, ordu kurduk ve bugün dağlara özgürce çıkabiliyoruz. Dolayısıyla saflara kadar güvenerek gelebilir ve bugün kendi öz gücünüzü, öz kuvvetinizi, birliğinizi sağlayabilirsiniz. Söylem buydu ve geldiğiniz yer burasıdır. Zorlandık fakat ilkede taviz vermedik. Ağır sorunlarınızın olduğunu biliyoruz fakat asla doğru tutumumuzdan vazgeçmedik. İnsanımıza, kadınımıza, kızlarımıza, eşlerimize bunun özgürlük biçimine layık olmanın yaklaşımı içinde olduk. Kesinlikle yaşadıklarınızın tahammülsüzlüğü ve bir an önce bundan kurtulmanın gereği açıktır. Partimiz bugün, her zamankinden daha fazla cevap vermeye çalışıyor.

Bir kıza verilebilecek en büyük değer, saflarda istediği gibi kendi başına yaşaması için varsa mantık gücü, duygu gücü yücelmesidir. Sizi bir askerliğe orduya çekmek de değil, özellikle en temel konularda psikolojinizde özgürlük yaratmak, cinsiyette özgürlük yaratmak çok önemli. Sizi çok ucuz bir cinsel malzeme olarak kendinizi savunmanızdan, büyük ahlaktan uzaklaştıran, toplumun bitirici, köleleştirici özelliğinden kurtarıyorum.

Kadın ordulaşması, kadın komutanlığı ve yiğitliğinin karşıtı bu anlamda kullanılan kadınsılığı yerle bir etmek ve gerçek yiğit kadını ortaya çıkarmak demektir. Tarih içinde ele alındığında görülecektir ki; sosyal, siyasal, özellikle askeri alandan koparıldığı oranda kadın, karılaşır. Ezilen kadınlık denilen durum ortaya çıkar. Tarihin mahkum ettiği kadın ordulaşmasını geleneksel, siyasal, hukuki dayatmalara karşı bir delme, tepki ve yıkma hareketidir.

Askerliği erkeğin eline vermek, egemen sınıf yaratmaktır. Kadın ordulaşması boşuna söylenen bir laf değildir. Değer yargılarıyla, temel moral değerleriyle örgüt gücüyle ve hatta yaşam planıyla kadın ordulaşması en dönüştürücü toplumsal bir güçtür. Bu güçle erkek egemenliğinin düşürücü ve horlayıcı yaklaşımlarına karşı örgütlenin ve hatta kadın ordulaşmanızı yetkinleştirin. Askeri düzeyden tutalım her konuda kadın ordulaşması. Sanıyorum, birey olarak güçlenme yetmez, kurum olarak güçlenmeniz gerekli. Her düzeyde kurumlaşmayı ve ordulaşmayı sağladınız mı, erkek egemenlikli etkilere karşı çok iddialı bir duruma gelirsiniz. Çünkü arkanızda gücünüz var, programınız var, kararınız var. Hakkınızdır, emekle kurmuşsunuzdur ve dolayısıyla taleplerinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Ordulaşma her şeyden önce, sağlam kadın yoldaşların varlığına ihtiyaç gösterir. Çünkü, kadın ordusu kuracaksın. Bu ordu devrimin özgürlük düzeyi, örgütlülük, eylemlilik düzeyidir. Kendi kendini örgütleyemeyen bir halk köledir. Kendi kendini örgütleyip, yönetmeyen bir cins de köledir. Düşünün ki, savunma mekanizmalarınız var. Bir erkek bir kadına haksızlık yapmak istiyor. O örgüt topyekün buna karşı durdu. O erkek ne yapabilir? Çünkü her gün böyle binlerce haksızlık var. Tek tek erkeklerin zihniyetine, kocanın veya yetersiz yoldaşın iyi niyetine sığınarak çözüm bulamazsınız.

Ordunuza, örgütünüze dayanarak çözüm bulmanız en gerçekçi tarzdır. Çok açık sözlü olmak kadar, gerektiğinde red gerektiğinde eleştiri, gerektiğinde doğruyu dayatma. Bu konuda da kadın ısrarlı olmayı, yalnız kendisi için değil önemli oranda erkeğe de bunu hissettirme, bu temelde güç olma, hatta örgüt kurma, özgür kadın yaklaşımı içine girme ordulaşmayla bağlantılıdır.

Dünyada birçok burjuva devrimi, proleter öncülüklü devrimler gerçekleştirilmiştir. Ama hiçbirinde kadın değil iktidar, ona ortak bile olamamıştır. Hepsi de erkek ordularıyla gerçekleştirilmiştir. Ve erkek egemenlikli olmuştur. Kürdistan devrimi tarihin bu yanını kabul etmiyor ve eleştiriye tabi tutuyor. Bu temelde toplumun büyük çoğunluğunu oluşturan kadını da, tarihi yaratan ve iktidara ortak olan bir konuma getirmeyi hedeflemektedir.

Hiç şüphesiz devrim yalnız erkeklerin işi değildir. Hemen hemen birçok devrim erkek egemenliğini, hakimiyetini getirmiştir. Uygarlık tarihi boyunca bütün devrimler biraz da erkek devrimidir. Erkek devrimi olduğu için erkek egemenlikli devrimledir. Dolayısıyla kadının gittikçe baskıya, sömürüye ve bağımlılığa çekildiği devrimlerdir. Her devrim erkeği üste çıkarmıştır, kadını alta indirmiştir. Sınıflı toplumlardaki bütün devrimler böyledir. Sınıflı toplum tarihi boyunca geliştirilmiş pisliklerle kendini dayatacaksın.

O zaman özgür ilişkiden bahsedemezsin. Özgür bir ilişki düzeyin olmadığı için, egemen düzeyi dayatırsın. Egemen düzen de köleliği, uzlaşmayı ve teslimiyeti geliştirir.

Kadın ordulaşmasının esas özünün toplumsal olduğu hatta kültürel olduğunu açığa vurduk. Bunun yine siyasi, askeri alanda ancak bu çerçevede rolünü oynarsa, yansıyabileceğini söyledik. Yine kadın ordulaşması dar bir askeri yaklaşım, halen savaşımın içinde olmakla özdeşleştirilemez.

Kadın ordulaşmasından anlaşılması gereken; ideolojik, sosyal, siyasal, kültürel gelişme yönünün daha ağırlıkta olduğudur. Kadın ordulaşmasından anlaşılması gereken; ideolojik, siyasi, sosyal, kültürel katkısıdır ve özgürleşme örgütlenmesidir.

Bu temelde de bir genç kız psikolojisine bakarsak, ne anlam ifade eder? Feodalizmin baskısını, yine düzenin çok kötü düşürücülüğünün tehlikesini görmüştür. Basınç yaratır, özgürlüğe adım atması anlamlıdır. Çok silahsız bir savaşçı, doğru dürüst dili çalışamaz, yüreği konuşturamaz durumdasınız.. Hele siyasal örgütçülük onun açısından çok vahşi bir ormanda ilk adımları atmaya benzer ve her an yenilip yutulmaya uygun durumlarla karşı karşıyadır. Yaklaşımlar, mücadelenin yakıcılığı hep böyle. Eğer devrim burada kaybetmek istemiyorsa, devrimle, feodalizmin çitlerinde parçalanıp gitmek istemiyorsa, genç kızın devrimciliğini geliştirmek büyük özen ister.

Tıpkı bir ülkenin bağımsızlığı gibi, tıpkı bir halkın özgürlüğünü sağlar gibi genç kızın özgürlüğünü duru tutmaya çalışacağız. Önderlik yaklaşımları da bu yönde hayli çarpıcıdır. Fakat yapının fazla anlamaması var. Uzun süredir saflarımızda genç bir kız diriliğini tutmaya çalışıyoruz. Kafası çalışan birisinin bundan sonuç çıkardığını ben şimdiye kadar görmedim. Halbuki çok önemli. Size rağmen, sizi genç bir kız diriliğinde sürekli saf, temiz tutmak istiyorum. Bu ne anlama gelir? Eğer saflara kavratılırsa ve

ülkeye taşırılırsa aslında hayli bağımsız, ülkeye ve özgür halka bir ölçü olurdu, bir model olurdu ve bu bir yerde ulusal birliktir. Bir yerde demokrasidir, özgür ilişkidir, sevgidir. Önderlik gerçeğinin kendini yürütmesinde bu yön ne kadar çarpıcı ve sizlere rağmen bunu büyük bir ustalıkla nasıl geliştirmiş?

Binlerce genç kızın ve genç delikanlının özgür ve eşit birlikteliğine bu kadar dikkat etmek ve ilişkiler düzeyine hakim olması gereken ölçüleri vermek aslında büyük bir ulusal demokratik ifade tarzı, savaşımı. Yani toplum olarak bir köle kadın durumunu yaşamamız, erkeklerin biraz kadınlaşmış durumu, sahte erkeklik durumu kadın teorisinin ortaya çıkmasına yol açtı. Aslında ordulaşma söz konusu olduğunda yanına bile yaklaştırılmaması gerekir. Ama biz işin içine attık ve bir toplumun tamamı zaten tutsak olup gitti. Neredeyse objektif ajan gibi çalışıyorlar. Ama öylede olsa, bir çelişki ve çelişkiyi dıştalayarak çözüme ulaşılamaz. Ayrıca ordulaşmada yitirilmişlikleri tekrar gündeme getirmek için karıştırıyoruz.

Hele bir bakalım birbirinize ne yapacaksınız? Madem bu temelde kaybettiniz, o halde bu temelde kazanmayı da bileceksiniz. İşte böyle bir şey oluyor. Madem erkek kadında kaybetti, kadın erkekte kaybetti o zaman böyle kazanmayı bilecekler. Bu temelde birbirini böyle boşa çıkaranlar her türlü ihaneti, her türlü dıştalamayı, her türlü kadınlaşmayı yaşayanlar, özgürleşmeyi ve ordulaşmayı da bilmeliler. Zaten bizim halk gerçekliğimizde aşırı kadınlaşma, aşırı erkeksi Türk ordusunun karikatürü olan bir erkekleşme, bu temelde oluşan bir Kürt erkeği, Kürt karısı ve korkunç bir çelişki var. Fakat bunları çok erkenden fark ettiğim için karıştırıyorum, böyle.

İlginç bir deneme. Ama kendimi bu konuda gerçekten nasıl değerlendirmişim, hayranlık uyandırıyor değil mi? Anam gülerdi bana. Fakat bence en doğrusu değil mi? İlk gün ustalığı; dalga geçiyorlardı, ama bundan ne kadar sonuç çıkardığımız ortada. Açık ortada değil mi? Yani o haliyle bizim bir kız bile bulamayacağımızı söylüyorlardı. Ama mesele bir kız bulmak değil şimdi, mesele büyük bir kadın ordusu ortaya çıkarmak. Tuhaf! Dikkat edelim yani, mesela söylenen söze nasıl cevap vermiş oluyorum, hayret değil mi? Yani bana söylenen her söze yeni bir cevabım oluyordu. Kesin yenilgiyi kabul etmeyen bir kişilik. Yani işte Kürt erkeğinin kadınlaşma durumunu ortadan kaldırmak, bunu ortadan kaldırmak için de Kürt kadıncılığını ortadan kaldırmak gerekir. Onun için de bu tip düzenlemeleri düşündük. Nasıl erkek olunur, nasıl kadın olunur?

Dikkat edin bu ordulaşma için bir sistemdir. Ordulaşma dersine girdiğimizde onun için açıyorum. Madem kadın kısmı da bunlara ilgi duyuyor, onlar da niçin ordulaşma ve nasıl bir kişilikle ordulaşma sorusunu düşünecekler. Birlikte halk savaşımına cesaret ettik. Hiçbir ordunun cesaret edemeyeceği kadar, biz cesaret etmişiz. Ama ilkeleri vardır. Kolay kadın olunmaz, kolay erkek olunmaz. PKK'de kolay ilişki de olmaz. Kolay inkar da yok, cinsler inkar edilmez. Doğrusu üzerinde de savaşacaksınız.

Eşitlik ve özgürlükte zorlanacaksınız tabii, savaştır bu. Burada insanımız kaybetmiştir, ona kaybettirilmiştir. Biz kazandırmaya çalışıyoruz. Şimdi bütün bunları biraz düşünmelisiniz. Ben kendimi boşuna bu halde tutmuyorum yani. Askerim yani. Bu konuda da gerçekten tam bir ordu esprisini kadın için de kullanıyorum, erkek için de kullanıyorum. Yani kadın ordusunda da bir sorumlu gibi hareket ediyorum, erkek ordusunda da.

Özgürlük ordusu gelişirken, onun en önemli bir parçası olarak özgür kadın birliklerinin her bakımdan komuta ve yapısı ile, üslenme ve hareketi ile son derece inisiyatifli yaşama konusunda, savaşma konusunda bizzat kendi karar süreçleriyle ve

uygulama yetenekleriyle cevap teşkil etmelerini bir kez daha vurguluyorum. Ordular kitlelerle olur. Özel mülkiyet konusu olmuş kadınlar kahraman olamazlar. Tarihte yer alan tüm kadınlar kendisini özelleştirmeden çıkarmış, genelleştirmiş kadınlardır. Bir kadın, özellikle kadın kişiliği bu aşamada özgürlük çözümüne doğru giderken, neyi ne kadar kendi hakkı, hukuku olarak göreceğini, neyin ne kadar kendisi için gerekli olduğunu, özgürlüğün ne olduğunu, özgür yaşamın ne olduğunu, yaşamı ne kadar sevip sevmeyeceğini, ne kadarını kabul, ne kadarını reddedeceğini kendisi kararlaştırmalıdır.

Ordulaşan kadın ordulaşan Kürdistan halkıdır. Ordulaşan kadın isyan eden Kürdistan halkıdır. İsyana kalkan Kürdistan halkı zafere ulaşan gerilladır. Ve her şeyden önce özgürleşen kadın özgürleşen Kürdistan'dır."

KADIN NEDEN DAĞA ÇIKTI?

Ordu, savaş, asker deyince erkekler gelir akla ya da savaşmaktan, ordulaşmaktan erkek gibi olmak anlaşılır çoğu zaman. Yeni bir başlangıç yaparken, kadın olarak savaşmak da alışılamamışları, çekinceleri, sancıları, gelişmeleri de kendisiyle getirir. Bu yüzden bir kez daha putlara, geleneksel örgülere, mevcut kalıplara yönelinir. Mevcut egemen anlayışın tutkularının körlüğü, bencilliği ve şiddeti çığrından çıkarıp, çılgınca kullanılışına ve ezilenin kendini, değerlerini, kimliğini, bağımsızlığını gerçekleştirememesine karşı açılır savaş. Artık meydan kararın, sabrın, inadın ve kadın savaşınındır.

Özgürlük uğruna kadının savaştaki varlığı da her türlü ön yargıya, tabuya, tutuculuğa yenik düşmüş insan karşısında, büyük bir savaş iddiasının çıkışıdır. Varolan toplumsal tablonun dışına çıkmak, yeni bir resim çizmektir. Kadının her şeye karşın kalıba sokulmayan, kendine zorla kabul ettirilmeye çalışılan kimlikleri benimsememeye karşı, direnişi anlamını da taşır.

Kadın olarak savaşma, dağa çıkış kendine varoluş olanağı tanınmış bir ruhun meydan okuması ve isyanı olduğu gibi, parçalanmış bir kişiliği yeniden yaratmanın, kadının kendi kendisine sahip çıkmasının da ifadesi olur.

Kadın açısından kendisi olmanın mekanı olan dağlar gerçeğinde, ülkeyle bütünleşme gerçekleşir. Özgürlüğe doğru adım atarken, en güzel yaşam umutlarını dağlara dayanarak gerçekleştirmek, umutların terk edilmemesi anlamını taşır. Doğduğu topraklarda yaşamak, toprakla olmak....

Kadında bağlılık duygusu daha gelişkindir. Kadın toprakla bütünleştiği oranda, üretime de açılım sağlar. Kadının toprağa duyduğu sevgi kendi cinsine karşı duyduğu sevgidir. Çünkü yurtseverlik kadın sevgisidir de.

Doğa, dağ koşullarının oldukça zorlu olduğu bir coğrafyada, iradenin belirleyiciliğini görmek kaçınılmazdır. Kadın doğaya karşı kendini koruma refleksini geliştirmede zayıf kalmıştır. Bu durum kadının doğa ve yaşama yabancılaştırılmasının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle dağa çıkışla doğayı tanıma, kendini savunma mekanizmalarını her türlü zorluğa rağmen geliştirmek esas alınır.

Kadın bu ortamda kendisine ait olan ancak yabancılaştırılan fiziğini, düşüncesini, reflekslerini, üretme gücünü yeniden kazanma yolunu dağlara çıkarak seçmiştir.

İnsanın gerçek seçimi, iyi yaşamla kötü yaşam arasındaki seçimdir. Özgürleşmek için ise, sadece seçmek yeterli değildir. ancak seçilene göre olabilmek, seçilene göre yaşayabilmek özgürleşmeyi getirir. Salt iyiyi seçmek de önemli değildir, nasıl yaşamalı, niçin, kimin için, kime karşı yaşamak? sorularının cevabı önemlidir. Yaşam hakkı savaşmaktan geçer, ezilen sınıf, cins, ulus gerçeğinde. Öyleyse nasıl yaşamalı nasıl

savaşmalıya, kimin için kime karşı savaşmalıya dönüşmelidir. Bu yüzden kadın, sınıflı toplumun lanetliliğinden sıyrılma mücadelesinde yaşam yaratıcılığını iktidarlaşmanın, kendisi olmanın sırrına ulaşmanın mekanı olan dağlara çıkar.

YENİ BİR TOPLUMU OLUŞTURMANIN ÖNCÜ MODELİ; KADIN ORDULAŞMASI

"Askerliği Erkeğin Eline Vermek, Egemen Sınıf Yaratmak Demektir." (P.Ö)

PKK'de Kadın Özgürlük Mücadelesi, her türlü çirkin, kof, düşürülmüş yaşama karşı yeniyi, güzelliği, özgürlüğü yaratmayı ve vazgeçilmezliklerini kendine esas alarak geliştirilen bir mücadeledir. "Nasıl Yaşamalı" sorusunun cevabını yaratma mücadelesi olan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini geliştiren PKK, bu sorunun merkezine kadını alarak özelde sömürgeci sistemin Kürdistan'da genelde ise dünyada, hakim kılınan erkek egemenlikli sistemin yaşamı özünden boşaltıcı ve anlamsızlaştırıcı tüm politikalarına karşı mücadeleyi esas alır. Çünkü sistem yaşamı kadınla vurmayı, yok etmeyi hedeflemektedir.

Parti Önderliğimiz özgür yaşam ilkesini kadın somutunda yaşamsal kılarak, sistemin etkilerinin en derinden yaşandığı zemin olan kadınla, bu sistemin kırılmasını hedeflemiştir. Bu temelde kadına her şeyden çok gerekli olan özgürlük mücadelesi ve onun uğruna verdiği savaşçılıktır. Kadın ordulaşmasına girmeden önce genel anlamda erkek egemen sistem içinde şekillenen orduyu değerlendirmek büyük önem taşır. Ordunun, tarihsel gelişmeler üzerindeki etkisini anlamadan, yarattığı sonuçları bilince çıkarmadan dünyada ilk kez Parti Önderliğimizin başlattığı kadın ordulaşması çalışmasına anlam biçmek, önemini kavramak çok mümkün olmayacaktır.

Ordu kurumunun tarih sahnesine çıkışı, en ciddi sistem değişikliğinin yaşandığı süreçlere rastlamaktadır. Bir güç ve otorite aracı olan ordu kurumu, erkek egemenlikli sistemin açığa çıkardığı bir kurum olarak erkek karakteri ile şekillenir. Bir zor aracı olan ordu, hakim olmanın, etkili olmanın vazgeçilmez aracı olarak toplumda meşrulaşır. Devletin ortaya çıkışıyla birlikte, hem kendi hak ve hukukunu korumada hem de sömürü sistemini geliştirmede ordu devletin başlıca aygıtı haline gelir. Ordular eşitsizliğin derinleşmesinde, egemen güçlenmesinde, emek sömürüsünün ezenler lehinde gelişmesinde önemli rol oynar. Şiddetin bu biçimde örgütlendirilmesi ilk olarak erkek egemenlikli toplumlarda açığa çıktığı için, kadın sisteminin yarattığı değerleri yok etme ve sahiplenme yönünde kullanılır. Kadın cinsine her boyutta büyük bir şiddetle yönelir.

Şimdiye kadar incelediğimiz bölümlerde de, sınıflı toplum uygarlığıyla açığa çıkan ordularla erkek egemenliğinin, eşitsizliğin, sömürünün dengesizlikler statükosunun daha da derinleştirildiğine, kurumlaştığına tanık olduk. Orduların hangi ideolojik temelde olursa olsun, hangi amaçlara ulaşmak için kullanılırsa kullanılsın, zor ve şiddetten kaynağını aldığı sonucuna ulaştık. Bu, tarihte en meşru haklar için kullanılan orduların bile sosyalist ideolojiyle, amaçlarla tam ilişkilendirilmediğinden dolayı, gayrı meşruluğa saptığını açığa çıkarmıştır.

Erkek egemenlikli sisteme geçişle beraber, ordular da erkeklerin tekeline girer ve onların malı haline gelir. Kadınlar hep bu alandan uzak tutulmaya çalışılır. Uygarlık tarihi boyunca geliştirilen bir eğilim; militarizm, disiplin, otorite olayında kadının katılımının bu sistemi bozduğuna yöneliktir. Ordulaşma ve savaş gerçeğinden uzak tutulan kadının bu alandan uzaklaşması güçten, iktidardan da uzaklaşması anlamına

gelir. İktidarı, siyasi erki ele geçirmenin aracı olan orduların sürekli egemenler elinde olması, ezen cinsin hakimiyetini ve cins eşitsizliğini derinleştirir.

Peki kadın hiç mi orduda yer almadı ya da sorun sadece bir orduda yer almak mıdır? Burada vurgulanması gereken en temel sorun, kadının orduda hangi temelde yer aldığıdır. Gelişen devrim süreçlerinde yine bazı devletlerin ordularında kadının da yer alma durumu gerçekleşir. Ancak bu katılım, kadının iradesel gelişimini sağlayabilecek önemli karar mekanizmalarında anlayışını hakim kılabileceği ortamların olduğu bir katılım değildir. Kendi bakış açısı ve anlayış düzeyinden uzak bir katılım gösterdiği pratiklerde kadın, ya iktidar olgusundan uzak, alt düzeylerde ya da ön saflardan ziyade geri cephelerde görevler alır. Bu, bakış açısı ve öz kimliğinden uzak, tümü ile erkek karakterine bürünen bir katılım düzeyi olmaktadır.

Kadın, ordu içinde ancak güç olarak varlığını ortaya koyabilir. Hükmetme ve güç olma istemi, tarih boyunca insan açısından en temel esaslardan birisidir. Ekonomik, kültürel, siyasal, askeri alanları kapsayan güç olgusu varolmanın, sistemini etkili kılmanın vazgeçilmez olgusudur. Toplumsal yapının şekillenişi de 'güç' olgusu üzerindendir. Güçsen yaşamaya hakkın vardır, güçsüzsen de ezilmekten ve sömürülmekten başka yolun yoktur. Bunun için güç olmak isteyen bütün topluluklar ve uluslar, içinde bulundukları çağın koşullarına göre güç olmanın birçok yol ve yöntemini bularak, çeşitli araç ve gereçlerle kurumlaşmayı esas alırlar.

Tarihi boyunca örgütsüz bir gerçekliğe sahip olan Kürt halkı, tüm bastırma ve sömürülere karşı ARGK ile öz ordulaşmasını yaratmış ve varlığını ortaya koymayı başarabilmiştir. Örgütlülükten yoksun olan halk gerçekliğinden bir orduyu oluşturmanın zorluklarının yanı sıra, bu oluşuma kadının katılımını sağlamakta oldukça cesaret isteyen bir yaklaşımdır ve aynı zamanda riski de olan bir çalışmadır.

Kadın ordulaşmasını zorunlu kılan nedenler nelerdir? Kadın ordulaşması ne anlam ifade etmektedir?

Toplumda iradesizleştirilmiş, yitirilmiş olan kadının kendisini yeniden ele alarak kazanması, toplum içinde etkinliğini belirginleştirmesi, yaşamın temel öğesi haline gelmesi için cinsinin yücelmesini sağlaması, kadının kendisini güç haline getirmesiyle direkt bağlantılıdır. Mevcut sistem içerisinde güç olmayı başaran kadın toplumun da güvencesidir. Bu anlamda yaşamı özgürlük ve eşitlik temelinde geliştirmek, kadın ordulaşması açısından temel amaçtır ve ilkesel bir anlama sahiptir.

Dünya genelinde oluşturulan tüm ordular, en temel siyasi güç kaynağıdır ve tümü de erkeklerden oluşmaktır. Orduların salt erkek cinsinden oluşması, orduda erkek hakimiyetinin olduğu anlamına gelir. Erkek egemenliğinin bu kadar damgasını vurduğu bir kurum olan ordunun, eşitsizliğin olduğu yerden çıktığı gerçeği tartışma götürmezdir. Bu nedenle tarihte ilk defa PKK zemininde gerçekleştirilen kadın ordulaşması, özgür yaşamı geliştirmek için temel çözüm rolünü oynamaktadır.

Kadın ordulaşması salt askeri ordulaşma da değil, ekonomide, sosyal yaşamın birçok kurumlarında, siyasal ve kültürel alanda da eşitlik aracı olarak kendisini hissettirmektedir. Bu nedenledir ki, kadının ilk örgütlenme adımı olarak, kendi ordulaşmasıyla özgürlüğe doğru yol alınacağı mutlak bir gerçektir. Atılan bu adımla, siyasetin yoğunlaşmış ifadesi olan savaşın kurumlaştığı orduda ,erkek egemenlikli sistemin etkilerini kırmak ve kadının öz gücünü ortaya koymak oldukça önem taşır. Öz gücü açığa çıkan kadında, geleneksel yaşam tarzı yerine özgürlüğü kendisine esas alma yaklaşımı ağır basar. Tercihini özgürlükten yana yapan kadında, erkeğe karşı gelişen bağımlı yaklaşımın aşılması anlamını ifade eder kadın ordulaşması. Toplumsal kurtuluşumuz cinsin kurtuluşundan geçtiğine göre, bu kurtuluş salt siyasal

örgütlenmelerle değil, askeri örgütlenmelerle sağlanacaktır. Siyasetin ve askerliğin karakterini belirleyen erkek gerçekliğine karşı kadının da kendi bakış açısıyla, kendi anlayışıyla örgütlenmelerini yaratması oldukça gereklidir. Bu yüzden kadın ordulaşmasının bilimsel bakış açısıyla değerlendirilmesi ve tarihsel gerçeklikle ifadelendirilmesi önemlidir.

Bu örgütlülüğü dar bir askeri yaklaşımla, sıcak savaş içinde yer alan bir ordu olarak ele almak yanılgılı bir yaklaşım olur. Esas özü toplumsaldır. Bu ordulaşmadan anlaşılması gereken; sosyal, kültürel, siyasal yönden sunacağı katkıların özgürleştirme düzeyinde dönüştürücülüğüyle bağlantısının büyük olduğudur.

Kaba anlamda bir ordulaşma örgütlülüğü değildir. Tarihte çıkışından bugüne kadar değişen ordu mantığına, geliştirilen güçlü bir eleştiridir. Erkek karakterli ordularda baskı, hükmetme, şiddet en üst boyutta yaşanır. Bu anlamda kadın ordulaşması yıkıcı olmaktan çok yaratıcı bir özelliğe sahiptir. Yaratımların kaynağında eşitlik, barış, adalet olması itibariyle özgürlükçü bir ordu olma özelliği taşır.

Orduların erkeklerden oluşması nedeniyle ordu karakteri de ona göre şekillenmiştir. İşte bu nedenle onun fiziğine, kişiliğine ve egemen özelliklerine göre şekil alan bir örgütlülük ortaya çıkmıştır. Bu anlamda kadın ordulaşması erkek egemenlikli ordulardan farklı, kadın bakışı ve rengini yansıtan bir ordu niteliğindedir. Bu ordunun oluşumunda etken olan başka bir hususta şudur; 'kadının fiziksel anlamda güçsüz olduğu ve bu nedenle sınırlı çalışmalarda yer alabileceği' mantık yapısının kırılmasıdır. Bu anlamda PKK bu örgütlülüğü ele alırken, kadında öz iradenin, öz güvenin ve düşünce gücünün gelişmesiyle fiziğinde de güçlenme yaşayacağına dikkat çekerek, 'kadının kendine has olan fiziğinin özgür irade ve öz düşünceyle bir güç haline gelebileceğini gösterir. Yani 'mahkum edildiği fiziksel güçsüzlükten, her türlü bağımlılık ve kölelikten kurtulmanın, çıkış yapmanın yolu bu şekilde gelişim sağlamaktan geçer' mantığı temel anlayışlardandır.

Bu ordu örgütlülüğünün gerekçelerinden biri olarak; erkeğin kadını bir yük gibi, hep müdahale ve kontrol edilmesi gereken bir kesim gibi ele alan anlayış ve yaklaşımlara kapsamlı bir eleştiri gücü olması belirtilebilir. Kendini güç haline getirmeyen kadın nedeniyle, erkekte güç anlayışı yanlış gelişmekte ve sahte iktidar anlayışına kadar götürmektedir. Bu nedenle doğru katılımla yanlış anlayışlara müdahale rolünü de oynar.

Bu anlamıyla daha önce de vurguladığımız gibi; PKK'deki kadın ordulaşması ve kadının bu temelde savaşta ve toplumdaki rolü, hiçbir devrim gerçekliğiyle karşılaştırılmayacak boyuttadır. Bizde yaşanan ve ilk deneyim olan kadın ordulaşmasından önce, devrimci mücadelelerde ve kadın özgürlük hareketlerinde böylesi bir örgütlülük geliştirilmemiştir. Ayrıca ezilen halk gerçekliği içinde daha da ezilen kadın cinsini orduya çekmek, onu savaştırmak, klasik, geleneksel tüm yaklaşımlara karşı gerçekleştirilen büyük bir özgürlükçü çıkışı ifade eder.

KADIN ORDULAŞMASININ AMAÇLARI

Şimdiye kadar açığa çıkan erkek karakterli ordu gerçeğine karşı sistem değişiminde kadın ordulaşması, oldukça önemli bir role sahiptir. Ordunun karakter değişimi, ancak kadının ordu çalışmalarına kendi bakış açısı ve cins kimliğiyle katılımıyla mümkündür. Kadın ordulaşması çalışmaları "salt orduda kadın olsun" amacıyla gerçekleşmez, daha derinlikli ve köklü amaçlara dayanır. Özünde sistem değişimi amaçlanır. Orduda kadınla yaratılan sistem, genel bir sistem anlayışı haline getirilmeye çalışılır. Ordunun karakter değişimi, sistemin karakter değişimi anlamına

gelir. Kadın ordu çalışmaları ideolojik yönüyle, kadın bakış açısıyla, erkek egemenlikli sisteme karşı açılan savaşımın yürütüldüğü çalışmalardır. PKK bünyesinde gelişen kadın ordulaşması, dört bin yıl öncesinden şekillenen egemen erkek karakterli ordu mantığına en büyük eleştiridir. Aynı zamanda pratikte varolan ordu gerçekliğine, pratik alternatif bir ordu niteliğindedir. Bu yönleriyle kadın ordulaşması, sadece dar bir askeri yaklaşımla kadının silahlı savaşıma katılımı olarak ele alınamaz. Kadının ordu örgütlenmesi, eşitsizliğin nedenini ortadan kaldırma özgürleşme örgütlenmesidir. Dolayısıyla kadın ordulaşmasından anlaşılması gereken ideolojik, siyasal, kültürel, politik günlük yaşamda yarattığı değişikliklerdir.

Erkek egemenliğinin ortaçağ kalıntısı sayılan feodalizm, Kürt toplumunun en küçük hücrelerine kadar yer etmiştir. Kürt kadınının bunu aşıp, örgüt gücüne ulaşabilmesi Kürt toplumundaki dönüşüm düzeyinin en çarpıcı ifadesi olur. Kadının ordulaşması bunun ilk örneği ve adımıdır. Kürt toplumsal gerçeğinde ülke ve toprak gerçeğinden koparılma, köksüzlük, Kürt insanında yaşanan köleliğin temellerinden birini oluşturur. Bu anlamda, ordulaşmanın Kürt insanında en derinlerde açığa çıkardığı özelliklerden birisi de; yurtseverlik ve toprağa bağlılıktır. Kürt kadını yaşam koşulları nedeniyle toprağından kopmadıysa da, emeğinin sömürüye uğramasının da önüne geçememiştir. Bu nedenle, kadın ordulaşmasının yurtseverlik özüne dayalı olarak kadında gerçekleştirdiği toprakla bütünleşme, aynı zamanda Kürt toplumunun özgürlüğü yakalamasında temel yönlerden biri olur. Bu beraberinde doğaya ve insana bakış açısında üretici ve koruyucu bir düzeyi de yaratır.

Kadın ordulaşması kuruluş itibariyle birçok amaca hizmet eder. Bu amaçları tek tek ele alarak inceleyeceğiz.

1- Kadın Ordulaşması Cins Olarak Kadının Kendini Yeniden Yaratmasının Zeminidir.

Bin yıllar boyu egemen sistem içinde duygusuyla, düşüncesiyle fiziğiyle sömürülen, kendinden uzaklaştırılan kadın, kendi özüne dönmek ve kendini yeniden yaratmak zorundadır. Cins kimliğine ulaşmanın en önemli araçlarından birisi, ordudur. Kadın ordulaşmasıyla kopuş yaşamsallaştırılır ve kadın ilk defa PKK'de kendi öz iradesiyle karar verme, yönetme, örgütleme faaliyetleri geliştirilir. Kadın ordulaşması kadının cins olarak kendine ilişkin karar vermesi, bu kararını bilinçlice geliştirmesi ve baskı altında olanın yaşama geçirmesi açısından önemli bir zemindir. Ordulaşmayla kendine güvensiz, erkeğe dayanarak yaşayan geleneksel kadınlığı aşmanın zeminine kavuşulur. Yine cins olarak kadında ortak çalışma, ortak yaşama ruhunu kendi cinsine karşı güven ve saygıyı geliştirir. Kadın yaşam dışılıktan kurtularak, eskinin bağımlı kişiliğini aşma savaşına girişir.

Kadın ordulaşması yeni kadının yaratılmasında olduğu kadar, yaratılan yeni kadınla, yeni yaşam ve ilişkileri geliştirmede de önemli bir rol oynar. Her ezilen halk, sınıf ve topluluk gibi kadınında kendini kurtuluşa götürme gibi görevi vardır. İnsanlık tarihine baktığımızda, kadının yitirilişi ve egemen sistem tarafından sömürülmesi en hat safhadadır ve bu sistem içinde şekillenen kadın, mevcut konumuyla ancak erkek egemen sisteme faydalı olmaktadır. Bu gerçeği dönüştürmek için, ordulaşmada yaratılacak kadın kişiliği önemli bir rol oynayacaktır. Erkek egemenliği tarih boyunca yürüttüğü cins baskısını, en çok da zor aygıtlarıyla gerçekleştirir. Cins mücadelesinde kendi kimlik ve toplumsal yaşamdaki yerini kazanmaya çalışan kadın, bu sistem karşısında kendi öz ordulaşmasına ihtiyaç duyar. Kadının, devrimde yapıcı bir rol

oynayarak geliştirdiği başarı kendini eğitmenin, örgütlemenin ve öz eyleminin başarısıdır.

Kadın, partimizin temel faaliyet alanı olan orduda da bu güce ulaşarak, özgücünü açığa çıkarabilecektir ve böylece kadının enerjisi en doğru ve verimli tarzda devrime kanalize olacaktır.

Kadının kendi haklarını kendi çabası ve emeği ile kazanması için, vazgeçilmez bir değeri ifade eden ordulaşma, bireysel kurtuluştan ziyade bir kurum olarak cinsin kurtuluşu açısından hayatidir. Dolayısıyla ordu bir güçse ve ezilenler bu güçle mücadele etmek zorundaysa, kadında erkek egemen sistem karşısında bir iktidar gücü olan kadın ordulaşmasını geliştirmelidir. Toplumların tarihine baktığımızda, kadının askeri faaliyete hiç yaklaştırılmadığı, hatta bunun temel ahlaki değerlere ters bir durum olarak ele alındığı görülmektedir. Bir yandan kadının yaşadığı toplumsal düşürülmüşlüğün sonucu güç organlarının erkeğin elinde olması ve yine askerliğin bir erkek mesleği olarak ele alınması, en temel iktidar gücünü erkeğe mal eder. 'Tarihin mahkum ettiği kadın ordulaşması geleneksel, siyasal hukuki dayatmalara karşı bir delme, tepki ve yıkma hareketidir. Askerliği erkeğin eline vermek egemen bir sınıf yaratmaktır.' Parti Önderliği'nin bu belirlemesinden de anlaşıldığı gibi, yaratılan bu toplum gerçeğini değiştirmek ve sosyalist özde bir sisteme ulaşmak için, kadın ordulaşmasına gidilmesi tarihi bir zorunluluk olarak açığa çıkar. Kadın kendi haklarını kazanma mücadelesinde başkalarından beklemeden, kendi eylemliliğiyle gelişmesi gereken bir cins olarak ordu sahasında da yetkinleşmelidir. Hakların güçle alındığı günümüzde askerliğe kadının da farklı bir anlam yüklemesi savaşların yıkıcılığını da belli oranda azaltacaktır.

Yine bugüne kadar ki devrimlerde erkeğin yedeği olan kadının, bu konumdan kurtarılması önemlidir. Bu durumun yarattığı sonuçların devrimleri gerici kıldığı gerçeği, bunun karşısında en önemli tedbirin kadın ordulaşması olduğunu gösterir. Kadın Kurtuluş İdeolojisi ilkeleri doğrultusunda verilen savaşımın, toplumun ve cinsin kurtuluşunda oynayacağı rol açıktır. Çünkü kadın egemen karakter taşımaz ve erkeği de özgürlüğe çeken temel itici güçtür. Görülüyor ki kadın ordulaşması erkek egemenlikli sistem karşısında, kadının en temel meşru savunma gücüdür. Silahlı bir asker olmanın yanında siyasal, sosyal ve birçok alanda kadının cinsini koruyacağı, geliştireceği ve yeni bir sisteme götüreceği temel savaş gücüdür. Hem siyasal hem de ordulaşma çerçevesinde, bir ortak iktidar yaratma aracı olduğu kadar, partimiz içerisinde de kadın ordulaşması en temel eşitlik kurumudur.

2- Kadın Ordulaşması Toplumsal Dönüşümün Temel Gücüdür

Kendi ordulaşmasıyla iradi duruşunu sergileyen kadının, hem kendi içinde yarattığı yaşam modeli hem de partimizin yeni yaşam planını garantiye almada oynadığı rol oldukça önemlidir. Kadının toplumun hiçbir alanında kendi rengiyle, iradesiyle katılamadığı, bir belirleyen ve karar gücü olamadığı biliniyor. Bunun karşısında partimizin yarattığı kadın ordulaşması, mevcut konumu parçalar. Bunun bir kader olmadığını, toplumsal yapılanmanın bir sonucu olduğunu açığa çıkarır.

Özgürlük ve eşitlik mücadele saflarında yaratılmadan, toplum eşit ve özgür bir temelde gelişime, dönüşüme uğratılamaz. Kadın ordu gücü de salt kadını değil, erkeği de yeniden yaratıp, toplumu değiştirmeye çalışacaktır. Bu nedenle, kadın yaşamın yeniden düzenlenmesinde bizzat karar gücü olmalıdır. İçinde yaşadığımız toplum erkek egemenlikli bir toplumdur. Bu toplum erkeğin istemlerine, tutkularına, egemenlikli

anlayışlarına göre şekillenmiştir. Dolayısıyla kadının karar gücü olduğu ve kendi anlayış ve bakış açısını, temel olarak oluşturacağı kadın eksenli toplumsal bir sisteme ihtiyaç vardır. Kadın eksenli toplum, erkek egemenlikli toplumun tam zıddını içeren bir karaktere sahiptir. Bu sistemde, insanın istemleri tutkuları esas alınır. Son derece eşitlikçi ve özgürlükçü olup, bireylerin iradesel katılımına dayanan bir toplum sisteminin yaratılmasını esas alır. Bütün baskıcı sistemler ve militarist kurumların ortadan kalktığı, her iki cinsinde eşit ve özgür bir biçimde yaşama katıldığı bir toplumsal sistemi oluşturmak, temel amaçtır. Bu toplumsal sistemde kadın kendi doğasına dönder, erkek de insani özünü yakalar. Toplumsal değişime daha elle tutulur, somut hedeflerine ulaşabilmek açısından öncelikle kadın ve erkek imgelerinin ve verili kalıplarının değişmesi, bunların yerine yenilerinin konulması gerekir. Çünkü, hem kadınlar hem de erkekler egemen kültürün oluşturduğu kalıpları kendi içlerinde hatta bilinçlerinin en derin katmanlarında taşırlar. Toplumsal değişim yolunda ilerlerken de, yalnızca dışsal baskı ve engellerle değil, insanların içinde bulunan bu egemen kültür tanımlamalarıyla da mücadele etmek gerekir. Toplumsal değişimin sürekli ve kalıcı olması açısından, bu bir gerekliliktir.

Ataerkil sistem denildiğinde sadece kadın emeğinin değil, aynı zamanda kadın cinselliğinin, bedeninin ve doğurganlığının denetlendiği bir toplumsal sistem kastedilmektedir. Bu sistem, erkek iradesine göre yönlendirilen ve esas olarak çıkarlarını koruyan bir sistemdir. Kadın ordulaşması da özünde, toplumsal sistemde varolan bu güç dengesizliğini, eşitsizliğini aşma ve cinsiyet kalıplarını reddederek, yerine yenilerini koyma savaşını yürütür. Ordu içinde yaratılan sistemde, yeni toplumsal sistemin prototipi konumdadır. Erkek egemenliğinin ve erkek çıkarlarının korunmasında en temel zor aygıtı olan ordularda, böylesi bir değişimin gerçekleşmesi kadın ordulaşmasının toplumsal dönüşümde temel olacağının da göstergesidir.

Kendini bir sisteme kavuşturan kadın, aynı zamanda toplumu da yeni bir sistem haline getirecektir.

3-Kadının Varolan Ancak Bastırılmış Ya da Egemenlikli Sistemin Devamlılığı İçin Çıkarları Doğrultusunda Kullanılan Enerjisini, Özgür Bir Yaşama Kanalize Etmenin Aracıdır

Egemen sistemin kadın cinsine karşı uyguladığı en temel politikalardan biri, kadının enerjini boğmaktadır. Bu enerjinin boğulması, ya enerjinin bastırılmasıyla ya da egemenlikli sistemin devamlılığı doğrultusunda kullanılmasıyla gerçekleştirilir. Kadının varolan potansiyeli, gücü sistem tarafından tüketilir. İnsan açısından ölmek, esasında enerjinin donduğu veya kalmadığı yerdir. Egemenlikli sistemde kadın açısından enerjisinin boğulması ve kadının ölümü-kimlik, cins olarak- anlamına gelir. İşte bu noktada kadın örgütlenmesinin en başta da ordu gücünün amacı, sistemin enerjisinin akması gereken kanalları oluşturduğu bentleri yıkmak ve bu enerjisini devrimci kanallara akıtmaktır. Bu anlamda örgüt enerji birikimi olur. Ne kadar örgütlenirsen, o kadar enerjini doğru kullanırsın. Kendini büyük bir amaca, yüce değerlere ve örgüte bağlayan birey, enerjisini bu amaçlara ulaşmak için kullanır. Enerjiyi boşa harcama ya da yapabileceği bir işe yeterince enerjisini verememe, amaçtan kopukluğun göstergesidir. Kadın ordulaşmasıyla yapılan da kadını öz örgütlülüğe ulaştırıp, amaçlarına ulaşmasını sağlamaktır. Bu örgütlülükle, boğulmuş olan kadın enerjisi açığa çıkartılır. Bu kadının, tekrar yaşama başlamasıdır. Çünkü canlılık ve yaşam enerji dönüşümüdür, enerji üretmektir. Enerjiyi amaçlara ulaşma

doğrultusunda kullanma, özgürlük bilincinin yanısıra savaş ve örgütle gerçekleşir. Ordulaşma, enerjiyi örgütlemenin temel sahasıdır.

4-Kadın Ordulaşması Örgüt İçin Mücadele Vermede Temel Rol Oynar

Kadın ordulaşması, PKK'nin içinden çıkan ve PKK'nin sosyalist özünü temsil eden ve yaratılan değerlere en fazla sahip çıkması ve koruması gereken bir örgütlenme olarak açığa çıkar. Örgüt dışı anlayışlara karşı çizgi ve ideolojiyi sahiplenmede, doğru çizgiye çekmede bir tedbir güvenceye aracıdır.

Partimizin diğer çalışma zeminlerinin yanı sıra , partileşme konusunda yaşanan sorunlarla tasfiyeci, provakatör kişilikler bu zeminde de açığa çıkar. Doğru savaş çizgisinin taktik önderlik tarafından oturtulamaması, bu tip eğilimlerin kendisini örgütlemesine de zemin sunar.

İlk olarak 87'de Botan'da açığa çıkan çeteleşme, daha sonraki yıllarda da partiyi oldukça zorlayan bir olgu olarak devam eder. Orduda yaşanan çeteleşmeyle, savaş çizgimiz özünden saptırılmaya, ideolojiden kopuk bir savaş ve yaşam anlayışı hakim kılınmaya çalışılır. Parti yönetimi ve kadrolarının, çeteci çizgi karşısında zemin olma durumları yaşanır. Parti Önderliğimiz çizgi dışı anlayışlara karşı, sürekli bir savaşımı yürütür. Parti içinde bu savaşı geliştirmenin yolunu, yöntemini ve örgütlenmelerini yaratır.

Kadın ordulaşması da, parti içinde bu çeteci yaklaşım ve anlayışlara karşı, yine ideolojiden kopuk asi-avare tarza karşı şiddeti sosyalist amaçlarla buluşturmayı hedefleyen bir örgütlülük olarak açığa çıkar. Yürütülen savaşımın, erkek karakterine bürünmesine karşı bir tedbirdir. Erkeğin savaşım içinde hakim olması savaşa erkek tarzını, anlayışını hakim kılmasına yol açar. Ancak kadının savaşa kendi öz kimliği, bakış açısı ve kendi anlayış derinliğiyle katılımı bunun önüne geçebilir.

5-Eşitsizliğin Kaynağını Ortadan Kaldırma Özgürleşme Örgütlenmesidir

'Ordusu olan ezer. Eşitlik ordusu diye bir kavram yoktur. Eşitliğin olduğu yerde ordular olmaz. Ordular eşitsizliğin olduğu yerde ortaya çıkarlar. Birisi ezilenlerin ordusu, diğeri de ezilenlerin ordusudur. Bir yerde hep erkeklerin ordusu varsa, orada tam ezilmiş kadın gerçeği sözkonusudur. Nitekim hayat bunu doğruluyor. O halde genel bir tespit ile kadın ordulaşmasının eşitlik için temel bir değer ifade ettiğini görmemiz bilmemiz gerekir.'

Parti Önderliğimizin kadın ordulaşması açısından temel teşkil eden bu belirlemesinde de vurguladığı gibi, erkek egemenlikli sistemlere geçişle beraber yaşamın her alanında eşitsizlik ve sömürü gerçekleşir. Cins eşitsizliği tüm eşitsizliklerin kaynağını oluşturur. Erkek egemenlikli sistemin kurumu olan ordular eşitsizliğin, sömürünün ortaya çıkmasıyla beraber, ortaya çıkmışlardır. Eşitliğin olduğu yerlerde ordulardan söz edilemez. Neolitik dönemde eşitlikte eşitsizlikte sömürü olmadığından, ordulara da gereksinim duyulmaz. Ne zaman ki erkek egemenlikli sistemlere geçilir, ordularda açığa çıkar. Bu ordulara karşı ancak güç olunarak savaşım gerçekleştirilebilir. Bu da, alternatif ordu gerçeğinin yaratılması anlamını taşır. Erkek orduları nasıl eşitsizliğin kaynağından çıkıp, köleliği ve sömürüyü derinleştirme aracı oldularsa, kadın ordulaşması da eşitsizliğin ve sömürünün kaynağını ortadan kaldırma, bu sonuca yol açan nedenlerle savaşma, özgürleşme ve eşitlik örgütlenmesi olacaktır.

Kadın ordu çalışmaları, orduda kadın olsun amacıyla gerçekleştirilmez. Kadının ordu çalışmalarında yer alması, daha kapsamlı amaçlara hizmet eder. Bir erkek örgütlenmesi olarak bilinen orduda, kadının kendi kimliği, anlayış düzeyi ve bakış açısıyla yer alışı bu örgütlülüğün karakterini de değiştirecektir. Bu karakter değişimi toplumsal dönüşümde itici bir güç olma özelliği taşır. Böylelikle erkek egemenlikli sistemler yerine kadın eksenli bir sistemin oluşturulmasının zemini yaratılır.

Dolayısıyla kadının ordulaşması, erkek egemenlikli sisteme karşı alternatif bir sistem yaratma savaşımı ifade eder. Özgürlüğe ve eşitliğe dayalı sosyalist bir sisteme ulaşmada kadın ordulaşması, tarihi bir görevle karşı karşıyadır. Kendi hakkını kazanma mücadelesinde başkalarından beklemeden, kendi özgücü ve eylemliliğiyle gelişmesi gereken kadın, ordu çalışmalarında aktif bir katılımıyla bu sistem dönüşümünü yaratma mücadelesi vermelidir.

6- Kadın Ordulaşması Partimizin Önüne Temel Hedef Olarak Koyduğu Özgür Yaşam Ve Özgür İnsan Projesini Gerçekleştirmenin Garantisidir

Partimizin temel hedef olarak belirlediği özgür yaşam ve özgür insana ulaşma, ancak güçlü bir mücadeleyle mümkündür. Bu mücadele yöntemleri içerisinde savaş ve ordu çalışmaları, en temel yöntemlerden biri olarak belirlenir. Geri insanın ve geri yaşamın alternatifi olarak, toprağına kültürüne, özgürlüğüne bağlı yeni insanı yaratmak, öz bilinç ve öz irade kazandırmak bu özgürlük örgütünün temel görevidir. Yaratılan bu yeni insanla beraber yeni özgür yaşamı da geliştirmek, bu ordunun en temel eylemi olacaktır.

Özgür yaşam ve özgür insana ulaşmak, devrimimizin en nihai hedefidir. Bu amaca ulaşmak için geleneksel ilişki örgülerini parçalamak, toplumun kadına ve erkeğe biçtiği rolleri reddetmek, yenilerini yaratmak şarttır.

Toplumun mevcut ilişki ağını parçalayan ve bu durumuyla erkek ve kadın cinsinin toplumdaki rollerini yeniden belirleyecek olan gelişmeler, kadının orduda gösterdiği duruşa bağlıdır. Kadının aslında bilinenin ya da topluma angaje edilenin tersine, temel bir güç olarak sosyal ve siyasal bir yaşamda aktif bir rol oynayabileceği de, geliştireceği ordu çalışmalarıyla açığa çıkar. Devrimci hareketimizin en yoğun bir biçimde savaşı yaşadığı bir süreçte, kadın çözümlemelerinin ve eylemlerinin aynı yoğunlukta gelişmesi, birbiriyle bağlantılı ve birbirini etkileyen bir gelişme olup, devrimimizin diğer devrimlerden farkını en çarpıcı bir biçimde ortaya koyan bir durumdur. Partimiz içerisinde kadın ordulaşmasının gelişimi kültürel, sanatsal, ideolojik, politik, birçok alanda parti çalışmalarımızı besleyen, özgürlükçü bir gelişmedir. Bu durum hareketimize tam bir devrim olma karakteri verir. 20. yüzyıl gelişmelerini doğru tahlil eden ve en önemli sorunlardan biri olarak kadın sorunun acil çözüm gerekliliğini öngören Parti Önderliğimiz, erkek egemenlikli sistemin insanlık açısından yarattığı tehdidi görerek, kadının toplumda gelişmesinin beraberinde birçok gelişmeyi de getireceğini ve kadın sorununun devrimimizin bir eki değil, temel sosyal yanı olarak ele alındığını belirtmektedir.

Partimizin kadın sorununu bu denli önemle ele alması, yaşanan devrim süreçleriyle bağlantılı bir gelişmedir. Bu anlamda kadının kurtuluşunu esas alan partimiz, özgürleşmek isteyen kadın ordusu haline gelir.

Kadının partimize katılım düzeyi; çözümlemelerin derinleşmesinin, partileşme ve özgürlük sorunlarının daha sağlıklı ele alınmasının da bir nedeni olur. Bu gelişmelerin orduya yansımaları oldukça önemli gelişmeleri beraberinde getirir. Parti Önderliğimiz kadının cins olarak kendini tanıması, özgüvenin kazanması, düzen etkilerinden

arınması, parti içinde eşitliğin, özgürlüğün dayatılması, her iki cinsin kabul-red ölçülerine ulaşması ve toplumsal ilişki düzeyinin saflarımızda aşılması yönünde kadın ordulaşmasını gerekli görür. Kadın ordulaşması, nasıl yaşamalı sorusuna en doğru yanıtı verecek bir araç olarak gelişir. Bu anlamda, daha sonraki bölümlerimizde ayrıntılı olarak ele alacağımız, partimizin silahlı mücadeleyi başlattığı süreçten itibaren kadın ordulaşma aşamalarını inceleyebilmek, bu aşamalara anlam verebilmek, kadın ordulaşmasının amaçlarını daha iyi anlayabilmek açısından önemlidir.

ÖZGÜRLÜK ORDUSUNUN İLKELERİ

'Bağlılık ne ölmektir ne de kendini yaşamaktır. Bağlılık ilkelerden taviz vermemektir. İlkelerin anlamını esas almayan hiçbir savaşçılık başarı şansı vermez. Siyasal, moral ve ilke bunlar olmadan, hiçbir savaşta milyonluk ordu bile olsa başarı olmaz.'

Günlük yaşamda birçok kurumun içinde yer aldığımız, birçok kavramı dillendirdiğimiz halde hem içinde yer aldığımız kurumların işlevini, işleyişini tam olarak bilmede hem de kullandığımız kavramları tanımlamakta zayıflıklar yaşarız. Dolayısıyla özgürlük ordusunu ilkelerini açımlamadan önce ilke kavramının tanımlamasını yapmak bizler açısından önemlidir. Özgürlük ordusu olarak özgürlüğe ve başarıya ulaşmak istiyorsak, ilkelerin anlamını esas almak zorundayız. İdeolojiden kopuk ve ilkelerden uzak savaş ve yaşam tarzı her tür tehlikeye açıktır. Özgürlük ordusu bu yüzden, kendisini ilkelerle donatmalıdır. Savaş tarzında, yaşamda, ilişkilerde, işleyişte, eylemde ilkesel hareket vazgeçilmez önemdedir. İlke kavramını oldukça geniş ve kapsamlı ele almak gerekir. İlke kavramı örgütsel, politik, askeri içeriğe sahiptir. Her alandan ilkelerin birleşimi ile genel ilkeler oluşur. Bir militan için ilkelerle olmak, insiyatifli olmak, doğrularla olmak demektir. İlkesiz olmak ise insiyatifsiz ve yanlışlarla olmak demektir. ilkelerle yaşayamayanlar, başarıya ulaşamazlar.

Sınıflı toplum tarihi boyunca orduların gelişimini incelediğimizde, her ordu gücü belli ilkeleri, amaçları ve ideolojileri yaşamsallaştırmak amacıyla araç olarak kullanılır. Özgürlük ordusu da, sosyalizmin özü olan kadın kurtuluş ideolojisini temel alarak biçimlenir ve bu ordulaşma ile amaçlanan kadın kurtuluş ideolojisini yaşamsallaştırmaktır. Kadın ordusunun ilkeleri de, kadın kurtuluş ideolojisinin ilkelerine göre belirlenir. Başarı da, zafer de kendini ilkelere bağlı görmekle gerçekleşebilir. Bu temelde kadın cinsinin genel örgütlülüğü ilkelerin özümsenmesidir. Nedir bu ilkeler?

'Kadın kurtuluş ideolojisinin birinci ilkesi doğduğu topraklarda yaşamaktır. Yani güncel deyimiyle yurtseverlik.

İkincisi özgür düşünce, özgür irade.

Üçüncüsü özgürlüğe dayalı bir yaşam paylaşımı için örgütlülük

Dördüncüsü örgütlülükle birlikte mücadele ve beşincisi yaşamın estetik ve güzellikle olan ilişkisidir.'(P.Ö)

1-Yurtseverlik İlkesi

Bir toplumun üzerinde kalıcı yerleştiği, alt yapı ile üst yapının üretimde, ilişkide olduğu coğrafyaya yurt denilmektedir. Yurtseverlik ise ulusun, bireylerinin yurtta yarattıkları katkılarla ölçülür. Yurtta harcanılan emekle ve yaratılan değerlerle yurda bağlılık, yurtseverlik anlam kazanır. Yurtseverlik yurdunu hem maddi hem manevi yönden yaşanılacak duruma getirmek, bunu tüm dünya ile paylaşmaktır.

Kadın ordulaşması, yurtseverlik ilkesine sonuna kadar bağlılık anlamına gelmektir. Temel ilkelerden birini oluşturan yurtseverlik ilkesi gereği, kadın

ordulaşmasının en temel görevlerinden biri yurdunu her yönüyle korumak, yaşanacak duruma getirmek, maddi ve manevi değerlerini geliştirmektir. Kürdistan toplumunun tarihinde yaşadığı en büyük eksiklik, özgür toprak bilincinin olmamasıdır. Önderliğimiz bu trajik gerçeği şöyle dile getirir ;

'Bir büyük eksikliğiniz, özgür toprak bilinci ve yaşam özünün oldukça gerisinde, hatta ulusal bütünleşmenin uzağında yaşamanızdır. En değerli kutsal yaşam tarzı bir harabede olsa, bir mağara da olsa senin tarihi yaşamına yer teşkil eden topraklardır. Hatta sana hiçbir şey vermeyebilir, yine de en tercih edilecek yaşam orasıdır. Her zaman söylediğim gibi, benim için en çekici duygu toprağın çekim duygusudur. Bütün eylemlerimizin temelinde, beni bir toprak çekiyor derim. İnsanlarımız daha toprakla tanışmayı bilmiyor. Kokusunu alamıyorlar. Serbest olsaydım, gözümü açmadan toprağa koşardım. Zaman olsa da ülkeyi dolaşsam, mücadele yürütsem. Yetmedi bir ömür, yetmedi.'

Yurtseverlik duygusu, toplumsal olarak eksikliğini yaşadığım bir konudur. Egemenlerin baskısı sonucu oluşan ezilen psikolojisi, kendi toplumsal gerçeğini hor görmeyi, küçümsemeyi, ondan utanmayı topluma yansıtır. Yaşanan durum değil yurtseverlik, kendi yurdundan kaçmaktır. Ordulaşma gerçeği, yurt savunması içinse yurdu savunmanın en iyi yolu, yurdunu seven, toprağına bağlı insanlar yaratmaktır. Doğadan başlayıp, tarihe yönelme, halkımızın gerçekliğini kabul edip değiştirme, sevmeye kadar bunun çabası verilerek, yurtseverlik yaratılır. İnsan gerçeği böyledir. Sevdiği şey için emek harcar ve emek harcadığı şeyi sever. Yani yurdunu ülkesini seven, onun için emek harcar, emek harcadığı içinde yurdunu sever. Kendi yurdundan uzaklaştırıldığı zaman öfkesi gelişir. Özgür toprak bilincine varan kimse, ideolojik mücadeleden pratik eyleme kadar, bir savaşım tarzının sahibi olur. Yurtseverlik duygusunda yakalanan derinlik, savaştaki başarının belirleyici ölçülerindendir. Yurtseverlik, savaş gücümüzün ortaya çıkarılmasında bunu yaratma şartıdır. Yaşanan güçlü yurtseverlik duyguları, partileşmeyi, ordulaşmayı geliştirmenin en sağlam zemini, dayanağıdır. Daha derinlikli irdelersek güçlü bir yurtseverliğe sahip olan bir kişilik, kendi toplumunun tüm bireyleriyle en güçlü ve sevgi dolu ilişkilerin sahibidir. İçinde yer aldığı parti ve orduda yoldaşlarıyla olan ilişkisi yeni bir dünyayı , yeni bir toplumu kurmayı amaçlayacak kadar değerli bir ilişkidir.

Özgürlük ordusunun kadın kurtuluş ideolojisi temelinde geliştireceği yurtseverlik, Kürdistan ve Kürt toplumu açısından varolmanın, insanca yaşamanın vazgeçilmez koşuludur. Özellikle kadın açısından bu ilke hayati öneme sahiptir. Her türlü sömürüye, kimliksizleştirilmeye ve kişiliksizleştirilmeye tabi tutulan kadın herşeyden önce topraklarından koparılır ve köksüzleştirilmek istenir. Bu anlamda kadının toprağa bağlılığının ve bunun uğrunda savaşımının geliştirilmesi, kendi özüne sahip çıkmasının önemli bir yoludur.

İnsanlığın toplumsallaştırılması ve toprağın insan üretime açılması kadın eliyle gerçekleşir. Mezopotamya topraklarının ilk insanlığın ana yurdu olması ve kadının bu coğrafyada oynadığı rolün belirleyiciliği, kadın cinsinin bu coğrafyada savaşımını ve ordulaşmasını oldukça anlamlı kılmaktadır. Kadının burada oynadığı rolün en üst düzeyde sembolü olan Tanrıça Kültürü, halen en üst boyutta etkilerini göstermektedir. Emperyalist sistem, Ortadoğu halklarından olan Kürt halkını ve Kürt kadınını ülke duygusundan, yurt sevgisinden ve bilincinden uzaklaştırarak, topraklarından koparmayı esas alır. Kadın ordulaşması da ilk ilke olarak, ana kaynağa dönüş ve öz topraklara kök salma, kendi kökleriyle buluşmayı hedefler. Bu ilke doğrultusunda savaş veren Kürt kadını, yurtseverliğin en güçlü temsilini yapmaktadır. Bu ilke doğrultusunda kadın

ordulaşmamız, Kürdistan kadınının ve halkının kendi kültürüyle, değerleriyle buluşmasının da temel amacı olur.

Kadın ordulaşması bu anlamda, partimizin verdiği gerilla savaşımının öncü gücü olma konumdadır. Kadının toprakla olan tarihsel bağının, onu toplumun en yurtsever kesimi haline getirmesi ve enerjisini ordulaşmayla somut adımlara dönüşerek, mücadelemize aktarılması oldukça önemlidir. Kadın ordulaşması herşeyden önce ülkesi için yurtseverlik, cesaret, fedakarlık, doğru örgütlenme ve düşman karşısına bir savaş gücü olarak çıkma görevini vermektedir.

2-Özgür Düşünce, Özgür İrade İlkesi

Kadın ordulaşmasının diğer bir ilkesi de, özgür düşünce ve özgür iradenin yaratılması ve her türlü eylemde bu ilkenin esas alınmasıdır. Çünkü savaşlar öncelikle düşüncede kazanılır. Düşünce, insanın en eski eylemlerindendir, insanın emekle tanışması ve sosyalleşme ile birlikte gelişir. İnsanı diğer canlılardan ayıran en temel özellik, düşünebilme ve eyleme geçme yetisidir. Ancak egemen sistem toplumsal yaşamı düşünmekten çok, düşünmemeye göre şekillendirmek ister. İnsanları düşünerek yaşamaktansa, düşünmeden yaşamak ya da belli sınırlarla, mevcut geleneksel kalıplara göre düşünmek kanıksatılır. Özellikle egemenlik altına alınıp köleleştirilmek istenen halklar, sınıflar ve cinsler önce düşüncede bağımlı hale getirilip, etkisizleştirilirler. Dolayısıyla ezilenlerde düşünce, arka plana itildiğinden ya da düşünceyi geliştirme araçları genelde egemenlerin elinde olduğundan, duygusallıkla ve kaba emekle yaşam gerçeği ön plana çıkar. Bu insanlar düşünceden kaçar hale gelirler. İnsanın düşünceden uzaklaşması, kendinden uzaklaşma yani kendinden kaçması anlamını taşır. Kendine yabancılaşan insan, düşünceyi en zor uğraşı olarak görmeye başlar. Genelde de kafa emeğinden çok kol emeğini işleterek, yaşamını örgütler. Bağımsız düşünce olmayınca, bağımsız irade de gelişmez. Düşünce irade ve insan olma olguları arasında kopmaz bağlar vardır. Kendinde düşünceyi geliştirmeyen hiçbir halk, sınıf ve birey irade olamaz. İrade olamayan, düşünmeyen ise doğal olarak kendine yabancılaşır. Bu gerçekliklerden çokta uzak olmayan bir gerçeklik olarak, kadın gerçekliği önümüzde durmaktadır. Ezilen olması itibariyle hem Kürt hem kadın kimliklerine sahip olmak, erkek egemenlikli sistemin birçok politikasına yönelimine maruz kalmak anlamına gelir. Kürt kadınına baktığımızda duygusal, düşünceden ziyade duygularla hareket eden bir durumdadır. Kadın ordulaşmasının en temel hedeflerinden birisi, kadını bağımsız, özgür bir düşünceye onun yarattığı özgür bir iradeye ve özgür bir kimliğe kavuşturma sanatıdır. Ancak özgür düşünce ve özgür irade, özgürlük eylemliliğine yol açar. En büyük ve güçlü eylemlerde bir gücün bağımsız ve kendi öz düşüncesiyle geliştirdiği eylemlerle sağlanır.

Özgürlüğün ilk aşaması da bağımlılığı anlamak ve aşmaktır. Bağımsız düşünce yapısı ve irade gücüne sahip olmak, özgürleşebilmenin temel koşullarıdır. Ancak bağımlılığı aşanlar güçlenebilirler. Özgürlük denen şey ise bilip tanıdığın, anlayıp algıladığınla her davranışını, ruhunda her hareketi uyumlu kılmaktır. Bazı kesimler özgür ve irade olmaktan istediğini yapmayı, kendine göre yaklaşmayı anlamaktadır. Oysa ki özgür ve irade olmak, kendine göreliği yadsır. İrade olabilecekleri olamayacaklardan ayırabilmek, buna göre davranmak demektir.

Kadın ordulaşması, kadın iradesinin en kapsamlı ve derin örgütlenmesinin ifadesi olur. Sosyalist bir ordu gücünde herşeyden önce özgür düşünen, özgür iradeye sahip, bağımsız kişilikli insana ihtiyaç vardır. Bu başarıya ulaşabilmek için savaşta düşünce kıvraklığı, düşüncenin dayanak noktalarının güçlülüğü, eylem tarz ve taktiklerine

düşman hareketliliğine ve ona karşı konulacak yaratıcı tavırlara sahip olmak anlamına gelir. Bir de savaş karşılıklı iradelerin savaşımıdır. Egemenlerin sahte iradelerini kırabilmelerinin yolu, özgür ve iradeli olmaktan geçer. Özgür düşünce ve özgür iradeli bireyler düşmanın ve farklı güçlerin etkisi altına kesinlikle girmez.

3-Özgürlüğe Dayalı Bir Yaşam Paylaşımı İçin Örgütlülük İlkesi

'Örgütlülük kalbin sürekli atışına benzer bir devrimin başarıya ulaşması örgütselliğe bağlıdır.' (P.Ö)

Özgürlüğe dayalı bir yaşamın gerçekleşmesi ve paylaşımı için örgütlülük gerekir. Örgütlü olan insan, güç olan insandır. Örgütsüz insan ise zayıftır ve güçsüzdür. Bu anlamda güç olabilme açısından, en çok örgütlenmeye ihtiyacı olan kadın cinsidir. Çünkü sistem erkek egemenlikli örgütlenmelerle, kadın üzerinde bir güç ve baskı aracıdır. Mevcut sistem gerçeğine baktığımızda, tüm örgütlerin erkeğin elinde olduğu görülür. Uygarlık tarihi erkek örgütlerinin ortaya çıktığı tarihtir. Örgütlü bir güç karşısında özgürlük savaşımı ancak örgütlü bir tarzda verilebilir. Kadının özgürlük savaşımında irade kazanabilmesi ve başarıya ulaşması, ancak örgütlülük düzeyinin gelişkinliği ile sağlanabilir. Şimdiye kadar varolan tüm erkek karakterli örgütlenmeler kadını güçten düşürür ve yarattığı değerlere el koyar. Kadının kendi örgütlülüğü ve kurumlaşmalarıyla kimliğini ortaya koyması zorunludur. Böylesi bir örgütlülük düzeyine ulaşmak kadının kendini güçlendirmesi, cinsini güçlendirmesi anlamına gelir.

Güçlü bir örgütlülüğe sahip olmakta, çözüm kapasitesinin güçlülüğünün ifadesidir. Örgütlenmek demek bireysel basit amaçlı yaşamdan vazgeçmek, genel amaçlara yönelmek demektir. Dolayısıyla örgütlülükte derinliği yakalayan militan, gelişmeleri de kontrol altına alan militandır. Örgüt olayında derinliği yakalayamayanlar her türlü anlayışa, geriliğe açık kapı bırakan kişilerdir. Bu nedenle doğruların örgütlenmesi, örgüt olayında sosyalist olabilmeyi bilmek, kuralları işletmek, yoğunlaşmayı örgüt doğrultusunda gerçekleştirmektir. Şüphesiz özgürleşmeye giden yolda, özgürlüğe ve eşitliğe dayalı örgütlenmelerle mümkündür. Partimizin örgütlenme modelinde de gerilla örgütlenmesi çekirdek örgütlenme durumundadır. Örgütlenmede derin olmakta, ancak askeri örgütlülükle mümkündür. Genel savaşa bağlı olmayan bir örgütlenme, savaş koşullarına göre ayarlanmayan bir örgütlenme, yarar vermekten çok zarar verir. Bu anlamda örgütlenmemizin en yoğun olması gereken alan, askeri örgütlenme, gerilla örgütlenmesidir. Kadın-ordu örgütlenmemiz inşa halindeyken, varolan kurulmuş olan örgütlenmelerle idare etmek değil, tersine askeri örgütlenmenin daha da gelişmesi ve derinleşmesi için, koşullara ve döneme denk düşen yeni örgütlenmelere de bu örgütlenmelerin yaratıcı bir tarzda uygulamasına gitmek durumundadır. Varolan örgütlenmeleri esas almaktan ziyade, yeniden yaratılması gereken örgütlenmeler vardır. Tarihsel bir sorunu çözmek isteyenler, tarihsel çerçevede düşünürler ve tarihsel olan sorunlara tarihsel çözümlerle ve onun örgütlenme modelleriyle yaklaşırlar. Bu nedenle insanlığın temel sorununu çözmeyle karşı karşıya olan mücadelemiz örgütlenmesinde, yeni ve yaratıcı, gelişkin ve kapsamlı olmak zorunluluğundadır. Kadın eksenli bir düşünce, bu düşünceye dayalı bir örgütlenme geliştirmek oldukça önemlidir. Savaş ve ordu sorunlarına çözüm getirmekten tutalım, özgürlüğe dayalı bir barışı mümkün kılacak örgütlenmeyi geliştirmeye ihtiyaç vardır.

4-Örgütlülükle Birlikte Mücadele İlkesi

Özgürlük ordumuzun diğer bir ilkesi de örgütlülükle birlikte mücadele ilkesidir. Örgütlenme, toplumsallaşmayla aynı anlamı taşır, yaşamın mücadele olarak

görülmesidir de diyebiliriz. Oysa ki erkek egemenlikli sınıflı toplum uygarlığı, kadının yaşamını mücadelesizlikten ibared görür. Dolayısıyla kadının ideolojik, politik esaslara dayalı bir örgütlülüğe ve bunu destekleyecek, güçlendirecek mücadele yöntemlerine ihtiyacı vardır.

Örgütlülükle birlikte her sorunun çözümünün daha derinlikli ele alışını, mücadelenin gelişimi ve süreklileşmesinde de temel etkenlerdendir. Örgütlülük, mücadele içerisinde iradeleşme düzeyini de en bariz şekilde açığa çıkarır. Açığa çıkan bu düzey, istek ve arzuların gerçekleştirilmesinde de rol oynar. Bu nedenle mücadele ilkesi, örgütlülükle temel alınan ve iradeleşme düzeyini de gelişkin olarak ortaya çıkaran bir ilke olma niteliğindedir.

5-Yaşamın Estetikle, Güzellikle Olan İlişkisi İlkesi

'Bana göre kadınla yaşamanın estetikle de güzellikle de ilişkisi vardır. Şimdi yaşamın çirkinlik düzeyinin baskıyla ilişkisi olduğu için, sömürüyle ilişkisi çok çarpıcı olduğu için yaşamak isteyen kadının sanatı, estetiği, kültürü kesinlikle gözardı etmemesi gerekir. Fiziğinden tutalım, düşünce güzelliğine hitabından tutalım ruhsal aydınlığına kadar bir estetik kurma, ilkeye bağlı olması gerekir.'(P.Ö)

Sınıflı toplum uygarlığında yaşamın her alanında baskının, sömürünün ve egemenliğin hakim olduğunu görürüz. Baskının ve sömürünün olduğu bir yaşamda ise çirkinlik vardır. Bu yaşamda güzellikten bahsetmek imkansızdır. Güzellikler, ancak baskının olmadığı ortamlarda filizlenir. Baskının, sömürünün yarattığı çirkin bir yaşamdan oluşan dünyada kişiliklerde çirkinleşir. Çünkü en fazla baskıya, sömürüye maruz kalan odur.

Yeni bir yaşam yaratılırken de kadının baskısız bir ortamda kişiliğini şekillendirmesi, adeta yeniden doğması amaç olarak belirlenir. Bu nedenle kadının fiziğinden, düşüncesinden, üslubundan, davranış biçimine kadar yaşamın estetik ve güzellikle olan ilkesine bağlı olması gerekir.

Parti Önderliğimizin 'Güzel yaşamın büyük ve kutsal ilkeleri kadar, onun gergef işlemesi gibi ilmik ilmik dokunulması gereği vardır. Gözle, davranışlarla herşeyin estetik yani güzellik sınırlarında yürütülmesi gerekir. Büyük yaşamın özü örgütse, örgütlülük düzeyiyse bunun elbisesi de nakışlardır veya böyle bir dokumayı gerektirir. Nedir bunlarda? Dildir, davranış güzelliğidir. Böyle olunmadan büyük, sayılır, sevilir bir yaşamın sahibi olunamaz. Hayret ettiğim nokta, neden bugüne kadar düşünmediniz? Çok sevmek ve sevilmek istiyorsunuz ama gereklerine de bu kadar ters davranıyorsunuz, neden? Bugünde, en çok sorgulanması gereken yönünüz budur. Daha ben çocukken, bizim erkeklerimizin kendilerini beğendirme ölçülerini halen hatırlıyorum. İsim düzeyinde bile bazıları aklımda. Ceplerinde o yuvarlak küçük aynaları bir de tarakları vardı. İki de bir açar, böyle saçlarını tararlardı. Bunun çok fazla bir çekicilik yaratacağına, o zamandan beri inanmadım. Ama o güne göre ölçüler bunlardı. Kadının da bundan farklı değil. Çok ahım şahım bir kişilik olduğumu söyleyemem ama toplumun bireylerinin, kadın ve erkeklerinin rahatlıkla içine girdikleri yaşam benim için Kaf dağına, Ağrı dağına çıkmak kadar zor geliyor. Ben sizi esas alamam, ben böyle olamam diyordum ve bu beni arayışlara itti.' belirlemesinde de anlaşıldığı gibi, yaratılacak olan yeni yaşamda bu yaşama ideolojik öz ve ilkelerin kazandırılması kadar, bu öze uygun yeni biçimlerin kazandırılması gerekliliği vardır. Bu anlamıyla, bireyler kendilerini ideolojik, ruhsal, estetik anlamda güçlendirmeli, kişiliklerini bu doğrultuda eğitip, terbiye etmelidir. Bu siyasette, askerlikte ve güzellikte de en doğal olanın yaratılmasıdır. Bu ilke özünden düzenin yarattığı geleneksel kadına

ait ne varsa, savaşın süzgecinden geçerek arınması, yeni ve özgür kadına ulaşmada üslubundan fiziğine, davranış biçimine kadar şekillenmesi, örgütlendirilmesi anlamını taşır. Çünkü savaşta kendine hakimiyet, davranışlarına ölçü kazandırma, terbiye etme, gelişkin, örgütlü, yaşam ve estetiğin bağını kurabilen bir kişilik ister.

KADIN ORDU ÇALIŞMALARININ ÖRGÜTLENME MODELİ

Kadının ordu örgütlenmesinin, özelde de savaş içindeki kadın birliklerinin erkek egemenlikli örgütlenme modellerine göre şekillenen kurumlardan ve örgütlenme modellerinden farklı olması gerekir. Bu adeta bir zorunluluktur.

Ordular bugüne kadar, erkek karakterine göre biçimlenen kurumlaşmalar olmuştur. Erkek egemen mantığa ve erkek karakterli sisteme karşı savaşımda temel güç olan kadın özgürlük ordusu, alternatif olma özelliğini taşıyacak kurumlaşma ve örgütlenme modellerine gider. Ordulaşma, erkek işi olarak hem tarihte hem de günümüz toplumlarında benimsenen bir kanıdır. Bu anlamda kadınların yer alması neredeyse yasaklanmış gibidir. Tüm bu geleneksel değer yargılarıyla mücadele edebilmek ve ordunun erkek karakterini değiştirebilmek, kadının güçlü örgütlenme modellerine sahip olmasıyla gerçekleşebilir. Elbette ki tüm bu örgütlenme ve kurumlaşmalara yön veren ana kaynak, ideoloji olmalıdır. İdeolojiden bağımsız bir eylem, savaş-ordu örgütlülüğü, erkek egemenlikli sınırların içinde dolaşmak, onun kurumlaşmalarını aşamamak anlamına gelir. Sosyalist öğretinin ilkelerine dayalı örgütlenme modelleriyle, egemen gerçekliğe karşı savaşmak ve politik güce dönüşmek bu anlamıyla bu teoriyi besleyen örgüt ve taktik gücüne, yaratıcı örgütlenme biçimlerine sahip olmakla mümkündür. Ancak bu tür örgütlenmelerle, uygarlık tarihinde yer almayan kadın ordulaşması, yine günümüzde pek az, sınırlı düzeyde yer verilen kadın askerileşmesinin önündeki engeller kaldırılabilir.

Kadının gerilla birlikleri içinde yer alışı geleneksel, hukuki, toplumsal siyasi baskı ve kalıplara karşı bir tepkidir. Aslında kadın için gerilla birliklerinde yer alış, özgürlük isteğinin güçlülüğü ile bağlantılıdır.

Kadının gerilla ordulaşmasını oluşturması, tarihten beri varola gelen köleliğe karşı özgürlük örgütlenmesini ifade eder. Sınıflı toplumlardaki bütün devrimlerde de, erkek egemenlikli karakterin aşılamadığı görülür. Bazı genellemeler yapılarak, bu sorunun çözülebileceği yanılsaması yaşanır. Çokça bilinen bir söylem olarak mücadelelerde, 'kadının katılmadığı devrim başarıya ulaşamaz' genellemesi hep vardır. Fakat burada da, kadının nasıl katılacağı sorunu ortaya çıkar. Bu kadar bağımlılaştırılmış, sömürüyle baskıyla karşı karşıya gelmiş kadın, nasıl özgürlüğün örgütünü oluşturacak yaklaşımı ortaya çıkar. İşte kadın ordulaşması ve bunun örgütlenme modelleri, verilecek en büyük cevaptır. Kendi kendini örgütleyen bir halk nasıl kölelikten kurtulma savaşımı yürütüyorsa, kendi kendinin örgütlenmesini yaratan kadın da özgürleşme savaşımı yürütecektir. Özgürlük ancak savaşımla ve onun örgütlenmesiyle gerçekleşebilir. Bu temelde kadın özgürlüğü yaratabilmek için, gerilla tarzı ve ordu modelini geliştirerek, her türden egemenliğe karşı direniş mücadelesini sürdürmektedir.

ÖZGÜRLÜK ORDUSUNUN BAĞIMSIZ KADIN BİRLİKLERİ

Kadının, kadın ordusu içinde giderek artan bir nicelik ve nitelik katılımla yer almaya başlaması sonucu, gelişen güç birikimine, uygun örgütlenmelere ancak ordu içerisinde örgütlü ve bağımsız katılımla ulaşılır. Kadının en güçlü ve öz iradesiyle

gelişeceği, kendi öz kimliğini kazanacağı örgütlenmeler bağımsız, özgür kadın birlikleri olur. Parti Önderliğimiz bunu şöyle dile getirir.

'Erkek vardır, kadın birlikler vardır, karma birimlere ihtiyaç var mı? Şimdi zaman zaman karma birimler haline gelinebilir. Bazı erkek birim çalışmalarında kadınlar rol oynayabilir. Bunlar sürekli olabilir ama tümüyle karma olmak, gerçekleri zorlamak olur. Erkeklerle bayanların ayrı birimler içinde, sanki aralarında hiçbir fark yokmuş gibi yer almalarını fazla esas almamak veya tümüyle böyle yapmamalıyız. Birimlerin ayrı örgütlendirilmesi ve yaygınca örgütlenmenin böyle yapılmasının daha sonuç alıcı olacağı açığa çıkıyor veya tarihi toplumsal gerçekliğin yani devrimci yaklaşımın gereği oluyor.

Mutlaklaştırma yok ama özgünlüğü gözardı etme de söz konusu değil. Burada bir mangadan tutalım varsa bir alaya kadar kadın örgütlemesi de oluşabilir. Kimi savaşçı, kimi komutan, kimi eğitmen, kimi lojistikçi yani bir ordu örgütlenmesi nasıl geliştiriliyorsa, öyle geliştirmek uygundur. Kendi kendilerini eğitme, örgütleme velhasıl özgücüyle kendini yürütme sağlanmalıdır. Eyleme geçiriliş bizzat bu birimlerce yürütülmelidir. Çok ayrı bir kadın örgütü, savaşı yok, paraleldir. Birbirlerine destek, dayanakta sunarlar, ama iç içe karışıp erimezler. Eylemlere ortak yönelme olabilir, bazı eylemlerde bizzat kadın birlikleri yapabilir. Yani savaşta da hem ortaklaşa yapılacak eylemler vardır, hem de ayrı ayrı birimlerce yürütülen eylemler olabilir. Hatta bu bazen daha başarılı da olabilir. Mutlaklaştırmamak gerekiyor.'

KARARGAHLAŞMAYA İLİŞKİN;

Kadın ordu örgütlülüğü, özgürlük sorununu cins bakış açısıyla ele alarak, kadın kurtuluş ideolojisi temelinde demokratik iktidar perspektifine ulaşmayı sağlayan bir örgütleme düzeyine ulaşmıştır.

Bu örgütlenme düzeyi yeni sürece denk bir kurumlaşmayı sağlayarak, kendini pratikleştirmek durumundadır. Buda ileri düzeyde bir merkezileşmeyi ve kurumlaşmayı zorunlu kılar. Kadın askeri gücünün bir merkezden sevk ve idare edildiği, bir karargah sistemine ihtiyaç vardır. Karargahlar ordulaşmanın merkezidir. Kadın özgürlük mücadelemizde böyle sistemli bir düzeyin yakalanması, kadının erkekten bağımsız, güç, kişilik, irade kazanması, ve istenilen özgürlük düzeyini daha da ilerletmenin ana kurumlaşması anlamına gelir. Genel karargah bünyesinde, kendi karargah örgütlenmesini ve yönetimini oluşturur. Özgür Kadın Partisi meclis üyelerinden oluşan bir yürütmeyle savunma Konseyinde temsilini bulur.

.

ÖZGÜRLÜK ORDUSUNUN İDEOLOJİSİ;

Sosyalist ideoloji ve ilkelere dayanan örgütlenme modeline sahip kadın özgürlük ordusu, kadın kurtuluş ideolojisiyle büyür ve gelişir. Bu ideoloji, savaşım tarzına ana kaynaklık eder. Egemen sistemle ordu ararcılığıyla yürütülen savaşım güçlülüğünü ideolojinin derinliğinden alır. Esasında her iki sistem arasında yürütülen savaş, ideolojilerin savaşıdır. Erkek egemenlikli ideolojilerle kadın eksenli ideolojinin savaşımıdır.

Bu ideolojiyi yaşamsallaştırmada, meşru savunma çizgisi esas alınır. Kadın ordulaşmasının temel hedefi; meşru savunma çizgisi temelinde derinleşip, şiddeti sosyalist ideolojiyle buluşturmak ve amaçlarla ilişkilendirmektir. Temel taktik olarak gerilla başta olmak üzere, çeşitli gösterileri ve ayaklanmaları da bağrında taşıyan, silahlı-silahsız, barışçıl yöntemleri içeren, savunmaya dayalı taktikleri kendi içinde barındıran mücadele tarzı, bu ordunun en temel savaşım biçimidir.

Ne çok etkisiz küçük birlikler, ne de imhaya uğratılabilecek biçimlere gidecek gerilla birlikleriyle hareket etmek doğru olacaktır. Buda modern gerilla örgütlenmesini esas alma anlamını taşır. Modern gerilla nitelik düzeyi yüksek, tekniğe dayalı, profesyonelleşmiş, askeri konularda uzmanlaşmış, her an her tür göreve hazır aktiviteye sahip gerilla oluşumudur. Bu örgütlenmede nicelik o kadar önemli değildir, önemli olan nitelikte derinleşmedir.

MERKEZİLEŞME

Ordu demek merkezileşme demektir. Ordu en üstten en alta kadar merkezileşme ile yönetilir. Ordu merkezi de emir- talimat düzenidir. Profesyonel ordu kuruluşunun esasları, merkezleşmeye dayanır. Bu konuda profesyonel ordularda duygusallığa, tasfiye, liberalize etmeye yer verilmez. Çünkü ordu kuruluşu resmi bir kuruluş demektir. Resmi kuruluşlar, resmi işleyişe uymak zorundadırlar.

Merkezileşmeyle esasında amaçlanan; orduda ideal ölçüleri oturtmak, bütün davranışlara, halk ve hareketlere doğru ölçüyü, tam kazandırmaktır. Yine bütün davranışları emir ve kurallarına bağlamak anlamına gelir. Merkezleşmenin uygulaması ve denetimin sağlanması için ise, bir ordu yönetmeliğine ihtiyaç duyulur.

Alta doğru denetim, üste doğru rapor sistemi esastır.

Merkezileşme demokrasiyi yada özgür katılımı yadsımaz. Kaba baskı yada tek elden yürütme olarak anlaşılmasından kaynaklı, ordu gerçeğimizde merkezileşmemede, kendine göre olmaktan kaynaklı sorunlar yaşanmaktadır. Bir ordunun ordu olabilmesi için en gerekli olan, merkezi otorite ve disiplindir. Bu olgularda zayıflık başarısızlığa kapı aralamak, her türlü tehlikeyi içinde barındırmak anlamına gelir.

Bu konuda kadın ordu gücünün ordulaşma için hayati öne ve sahip merkezleşmeye doğru yaklaşması önem taşır. Ordunun kuruluşunun teorik- pratik tüm sorunlara yönelen, onun kişiliğine ulaşmış, karar ve yaratıcı bir yeteneği yaşayan, bu temelde merkezileşmeyi, esas alan bir durum da olmalıdır.

Son derece disiplinli ve otoriter olmak, mutlak anlamda ordu çalışmalarında yerine getirilmesi gereken bir tavırdır.

Halk Savunma Birliklerinin kuruluş espirisine ve fermasyonuna uygun bir biçimde işlerlik kazanma, kendi içinde merkezileşmeyi güçlendirerek olur.

Kendi genel savaş planını, genel karargah çalışmalarında işbölümünü ve planlamalar dahilinde yapmanın yanında, kendine özgün merkezileşmeye de sahip olması gerekir. Kadının kendi özgünlüğünü dikkate alan, ama savaştaki rolünü de en gerçekçi ve doğru biçimde tüm yapıyı da içine katarak, birlikte değerlendiren bir karar merkezine ulaşmak, kadın ordulaşmasının amaçlarına ulaşmasında, ilkelerini yaşamsallaştırmada önemli bir irade sahiptir.

ÖZGÜRLÜK ORDUSUNUN ÖRGÜTLENMELERİ

Ordu yeniden düzenlenip, şekilendirilirken, Kadın ordulaşma birliklerinin de bunun bir parçası olarak doğru anlayışlar temelinde, kendi özgücüyle bağlantılı olarak, her bakımdan komuta ve yapısıyla, üslenme ve hareket tarzıyla, eğitim anlayışıyla, son derece inisiyatifli, yaşam ve savaş konusunda kendi karar süreçleriyle ve uygulamadaki yetenekleriyle hareket etmeleri gerekmektedir. Özellikle kadın yapısının kendi özgürlük savaşımına salt yalnız ordu içinde değil, hemen her örgütlenme alanında aktiviteyle çalışmalara katılımı oldukça anlamlı ve önemlidir.

Kadın ordu çalışmaları ve anlayış düzeyi çalışmalara ve kurumlaşmalara yaklaşımda, cins bakışı açısını esas alarak katılım sağlar. Bu genel yaklaşımda

farklılıklar arz eder. Bu yönleriyle kadının eğitim, savaş, komuta, otorite anlayışını ortaya koyma gerekliliği vardır.

Ordumuz bir eşitlik ve özgürlük ordusudur, örgütlenmesi de yaşam anlayışı da buna uymak zorundadır. Bunun olmaması halinde, ordunun özü kendisini farklılaştıracaktır. Bu anlamda kadın-ordu çalışmalarının ,ordu çalışmalarında yer edinebilmesi ve kendi özgünlüğüyle kadının öz kimliği ile bunu geliştirebilmesi, bir bütün ordu çalışmalarımızın da asıl amacına ulaşmasında etkileyici bir rol oynar. Kadının gerilikleriyle, geleneksel yanlarıyla orduyu bozacağı bilinen bir gerçekliktir, ama kadın gelişkinliği ve niteliği , özgürlük ölçüleri ile de ordunun temel gücü haline kendisini mutlak anlamda getirecektir. Doğru bir anlayış düzeyinin yakalanmaması durumunda, erkekte dönüşme ve gelişme zeminin yaratılamayacağı görülmek durumundadır.

Anlayışsızlığın ve geriliğin kendisini hakim kıldığı yerde de orduyu yapılandırma değil, daha da bozma ve dağıtma gerçekliği kendini hakim kılar. Kadın partiyi sahiplenme, parti çalışmalarına katılımı esas alma yaklaşımı içinde olurken, ordu gerçekliğine yaklaşımda ,erkeği üst görme anlayışını aşma temelinde olmalıdır. Mücadelenin karakteri ve ideolojinin gereği, kadın ordu çalışmalarına büyük bir önemle yaklaşıldığı gibi, genel ordulaşmamızın derinlik kazanması açısından da orduyu salt erkeğe mal etmemek gerekmektedir.

Bu anlamda kadının mevcut çalışmalar içerisinde, öz kimliğini daha da kazanması, onun düzeyini yaratabilmesi ve özgürlük hareketiyle katkısını böylece koyabilmesi açısından, bu tarz bir katılım çok önemli olacaktır.

Tüm bunlardan yola çıkarak bazı hususları ele alacak olursak;

KOMUTA ANLAYIŞIMIZ;.

Ordular Komutanlarıyla Nitelik Kazanır.

Bir ordunun ordu olabilmesi için, ordu disiplininin, düzeyinin yanında komutasının da güçlü olması temel özelliklerden birisidir. Bir ordunun niteliğinin anlaşılabilmesi için, komutanın niteliğinin güçlülüğüne bakmak gerekmektedir.

Komuta sorunu kadın açısından en alttan en üstte kadar, mevcut ordulaşma sisteminin geliştirilmesinde temel bir yaklaşım olarak ele alınmak zorundadır. Ordumuzun profesyonelliği esas aldığı bu süreçte, komuta ölçülerinin kadın açısından daha net ortaya konulması ve yeni ölçüler temelinde komuta yetiştirilmesi oldukça büyük önem taşımaktadır. Kadının orduda, komutanlaşmada öncelikle askerlik bilimi üzerinde durarak, yoğunlaşarak çok yönlü bir tarzda kendini geliştirmesi, ideolojik donanımın yanı sıra askerliğin tüm sırlarını öğrenmesi, pratik ve teoriyi birleştirerek kendisini profesyonel bir tarzda eğitmesi gerekli ve zorunlu bir durumdur. Bu anlamda eski komutandaki tecrübe düzeyinin gelişkin bir eğitim anlayışıyla beslenmesi, bu temelde kadın özgürlük ölçülerine dayalı, bulunduğu yerde kendi yapısını da eğitebilen bir komutan kişiliğinin oluşturulması, önümüzdeki süreç görevleri arasındadır.

Savaşta ve ordu içinde insan yönetimi ciddi kişilik ister. Her an her göreve hazır yönetim gücü olmayı amaçlayan ve bunun için hiçbir engel tanımayan kişilik ister. Parti Önderliğimiz ‘Doğada bile çekirdek biraz olgunlaştı mı, ikiye üçe bölünür. Gelişmenin, büyümenin süresi vardır. Bu gerillamız içinde geçerlidir. Bir bebek dokuz ayda doğar, bir bitkinin süresi bellidir, tohum yere atılır, çimlenir, filizlenir, başak olması süreyle olur. Bu gerilla içinde geçerlidir. Eğer özü sağlamış, doğuşu sağlıklıysa bunlar bizde gerçekten doğumdur, olumlu tarzdadır, geriye filizlenme ve başak olma

kalır. Bizde toprağa düşme, filizlenme vardır, fakat başak olma yoktur. Sıra başak olmaya geldi mi, sanki kuru bir rüzgar bizi vuruyor, o başak daha tane haline gelmeden çürüyor. Elimizdeki savaşçıların ve olanakların kurumaya terk edilmemesi için sulamanın yapılması gerekir ki, bunu da komutanlar, önderler yapar. Hepsini başak, yani biri on, biri yüz yapar konuma getirir. İşte yapılmayan budur" şeklinde ifadelendirir.

EĞİTİM ANLAYIŞIMIZ

"**Eğitimde Ter Dökmeyen Savaşta Kan Döker**"

Eğitim insanın kendini tanıması, terbiye etmesi anlamına gelir. Her sınıfın ve sistemin kendi devamlılığını sağlayabilmesi için, oluşturduğu kendi çıkarlarına denk eğitim sistemleri vardır. Egemenler şimdiye kadar varolan bu eğitim sistemleri içinde, ezilenlere göre daha örgütlü, daha fazla merkezileşmeyi yaratmış olanlardır. Merkezileşmeyi ve örgütlenmeyi yaratabilmek için eğitim araçlarına ihtiyaç vardır. Bu eğitim araçlarına sahip oldukları için, daha örgütlü kesim olurlar. Ezilenleri ise sürekli olarak güdüsel araçlarla terbiye etmeye, eğitmeye çalışırlar. Düşünsel eğitimden çok, güdüsel eğitimin olması sosyal kültürel anlamda gelişim yaratılmasını engeller. Böylelikle ezilenler, tarihte her zaman için en örgütsüz kesimler olurlar.

Geleceğin sistemini yaratmaya çalışanların da, kendilerine has eğitim sistemlerinin olması zorunluluğu vardır. Geleceğin toplumunu yaratmak isteyenler, o toplumun insanını da yaratmak zorundadırlar. Çünkü geleceği kazanmak, ancak yaratılmaya çalışılan yeni toplumun ölçülerini insanlarda egemen kılmakla, yani yeni ideolojiyi insanda süreklileştirmekle mümkündür.

İçinde bulunduğumuz çağda da sosyalist eğitim tarzıyla, kapitalist eğitim tarzı arasında savaş vardır. Çağımızın savaşımı silahlarla, tanklarla, toplarla yürütülen bir savaşım değildir.

Çağımızın savaşımı, daha çok eğitim tarzları arasında yürütülen savaşım tarzıdır. Bugünde bizim yürüttüğümüz savaşım, PKK'nin eğitim tarzıyla erkek egemenlikli sistemin yürüttüğü eğitim tarzı arasındaki savaştır.

Bir yandan yürütülen eğitimle insani değerlerden koparma, özüyle ilişkisiz kılma, kendine yabancılaştırma, inançsız, bireyci kişilikler yaratmak varken, diğer yandan yürütülen sosyalist eğitimle insanı kendine tanıtma, kendi özüyle ilişkilendirme, başarıya ve insana inanç artıran, değerlerle buluşturan bir eğitim tarzı vardır.

Sosyalist eğitimde egemen eğitim tarzından farklı olan en temel yön, eğitimin sadece dört duvarla sınırlı olmayıp, yaşamın bir bütünen eğitim olarak ele alınmasıdır. Özgür iradeli, sorgulayan, yargılayan ve alternatifini yaratan, düşünce üreten bireyler yaratılmaya çalışılır. Bu eğitim tarzı sadece yıkıp yargılamaz, yıkarken yaratır. Bireylerin kendi sınıf ve geri cins eğilimlerini yaşamalarına izin vermezken, bunu bastırma yoluyla değil de bireyin yaşadıklarının çirkin olduğunu hissettirerek yapar. Geriliklerden korkması sağlanır. Aslında diğer eğitim tarzlarından en temel farkı da budur. Sosyalist eğitimin tarihsel süreçler içerisinde uygulanan tüm eğitimlerden farkı, eğitim yoluyla insanda vicdanı ve bağımsız bir ruhu yaratmadır. Giderek bireyde yaratılan bu vicdan, tüm toplumun vicdanına dönüştürülmektedir. Tabii ki tüm bu anlatılanların oturtulabilmesi uygun zeminler üzerinde olur. Uygun zemin ve eğitime ilgi duyan eğitimin kendisi için, ihtiyaç olduğunu düşünenlerle bu eğitim tarzı başarıya ulaşabilir.

Sosyalist ideolojiyle yürütülen partimiz ve kadın özgürlük ordumuzun yapısı gereği, gelişimini eğitime dayandırma ve düzeyi de biraz buna göre ortaya çıkarma geçmişte temel bir yaklaşım iken, günümüz koşullarında ve gelecekte de böyle olmak zorundadır. Eğitimin gerçekleştirilmediği yerlerde ve ağır savaş koşullarında, sadece geriliğin, geri anlayışların kendisini yaşatmasının ötesinde bir durum yaşanmaktadır. Bu nedenle özellikle kadın açısından değerlendirdiğimizde, eğitim ihtiyacı daha ileri düzeyde söz konusudur. Hem toplumsal yapılanmadan kaynaklı olarak, hem de mücadelenin yarattığı eğitim ihtiyacından, eğitimi süreklileştirmek bizim açımızdan esastır. Bu anlamda özellikle ordulaşma çalışmalarına yeni bir ivme kazandırırken, kadın açısından hem profesyonel ordu anlayışı temelinde hem de bunun kişiliklerinin ve yaşam düzeyinin geliştirilmesi açısından, özgün eğitim çalışmalarına önem verilmesi ve süreklileştirilmesi, kadın açısından kimlik kazanma ve irade olabilme açısından, yaşamsal öneme sahiptir.

Ordu bünyesinde kadının kendini geliştirmesi ve özgür kadın kişiliğine bu temelde ulaşabilmesi açısından, özgün eğitimlerin daha güçlü bir sisteme kavuşturularak, hem askeri hem ideolojik anlamda kapsamlı ve derinlikli verilmesi gerekir.

OTORİTE ANLAYIŞI

"**Gerçek Egemenlik İnsanlar Üzerinde Kurulan Değil, Yürekler Üzerinde Kurulandır**" (Şeyh Bedrettin)

Otoritenin kaynağı, meşru temeli hizmetle ölçülür. Ne kadar insanlık yararına hizmet ediyorsan, o kadar meşruluğun vardır. Hizmetten uzak, kendini dayatan otorite anlayışı, gayrı meşrulaşır ve kabul görmez. Bunun için gayrı meşru duruma düşmemek açısından, otoritenin insana hizmetle yaratıcı ve geliştirici bağlantısını görerek değerlendirmek gerekir.

Orduda otorite anlayışı daha kalıcı ve özlü militanı ortaya çıkaracak, davranışlarla ölçü kazandıracak, iradesel gelişime ket vurmayacak düzeyde olmalıdır. Otorite bastırma yöntemiyle sağlanamaz. Otoriteyi geliştirirken ve de kullanırken, tamamen insanın gelişimi ve özü esas alınmalı, gelişme imkanı verilmelidir. Otoriteler ihtiyaç sonucu doğar. Aslında kadın ordulaşmasında otorite anlayışı incelenirken, onun bireyde kişilik anlamında yarattıkları, bireye kazandırdıkları üzerinde durulmalı ve toplum, birey gerçekliği içerisinde durum ele alınmalıdır. Özgürlük ordusunun otorite anlayışı, sosyalist otorite anlayışıdır. Sosyalist otorite bireyi iradeleştirebilen, onun kendi duygu ve düşüncelerini ifade etmesini sağlayacak diyalogu yaratabilen, doğruların hakkını verebilen, birey gerçekliğini açığa çıkaran bir otoritedir. İnsanın özgünlüğüyle doğruları buluşturabilmekte, incelikli bir otorite anlayışını gerektirir. Doğal otorite olmak, yüreklerde insanları kazanmakta mümkündür. Bu otorite en sürekli ve kalıcı olanıdır. Böyle bir otorite olmada, insana sıradan ve basit yaklaşmamakla gerçekleşir. İnsana değer verdiğini hissettirmek, çirkinlikleriyle savaşıp yok ederken, güzelliklerini de geliştiren bir tarzla otorite sağlanır.

Peki bizler nasıl otorite olmaya çalışıyoruz? Yine uç yaklaşımlar ve çelişkiler iç içe yaşanıyor. Ya insanı anlama ve kazanma adına, onun kendi eğilimlerini yaşatmasına izin veren bir tarzla otorite olma -otoritesizlik- yada kendi gücünü, otoritesini hissettirebilmek için oldukça kaba, bastırmacı, üstten, kadının özünden uzak davranışlar

içerisine girme yaşanır. Özünde iki yaklaşımda, kaynağını otorite olamamaktan ve otorite olmaya yabancılıktan alıyor.

Kadın ordulaşmasının otorite yaklaşımı ise yaratıcı gizli kalmış potansiyel enerjiyi de açığa çıkaran otoritedir. Bireyi ayağa kaldırmak esas alınır. Gerçek otorite hiç hissettirmeksizin, karşıdaki insanı yönlendirebilmektir. Tıpkı bir senfoniyi yönlendirmeye benzer, orduyu yönlendirmek. Nasıl bir senfonide tuşlardan birine yanlış basılması, müzik aletlerinden birisinin bile doğru notayı çıkarmaması kötü bir ses çıkmasına neden olursa, orduda da uygulanan en ufak yanılgılı yaklaşım tehlikeli sonuçlara yol açar, hatta ölümlere neden olur.

Kadın ordulaşmasında komuta düzeyinde görev alan bir arkadaş, yaptığımız tartışmada bakalım otoriteyi nasıl ele alıyor;

'Doğal olalım, tam anlamıyla istediğimiz doğallık olsun diye yaklaşırsak, siyasi ortamımızda tam doğallık zemini bulunamaz. Bizim doğallık anlayışımız yanılgılı. Kendi kişiliğini siyasal ortamın ölçülerine vurmama yaşanıyor. Doğallık adı altında yaşanan ölçüsüzlük oluyor kimi zaman. Oysa ki doğallık kendi özünü çalışma, yönetme tarzını yaratmadır. Orduda hakim olma, otorite olma oldukça önemli. Bir şeye yakınlaşma, tamamen kendini yatırma sağlanırsa, hakimiyet gelişecektir. Mevcut birikimi değerlendirebilme, pratikleştirme gücü, bilgi, kendini derinleştirme istemi varsa hakimiyet, otorite gelişir. Fakat bu olmadı mı, sadece sorumluluğa dayalı hakimiyet ve otorite sağlanmaya çalışılınca kaba, bastırmacı, erkek tarzı ortaya çıkar. Yaşanılan doğallıkta siyasi ve politik değilse, insanı zorlar. Toplumdaki doğallık ölçüsü ortamımızda kabul görmüyor.'

ÖZGÜRLÜK ANLAYIŞI;

"Özgürlük Tek Kurtuluş Dinidir, En Büyük Özgürlük Önderliktir(P.Ö)

'Özgürlük yalnızca hayatın tehlikeye atılmasıyla elde edilir. Hayatını ortaya koymamış bir birey, kuşkusuz bir kişi olarak tanınabilir. Fakat bağımsız bir bilinç olarak bu tanım anın gerçeğine erişememiştir" (Hegel)

Kadının özgürlük ordusunun temel amacı; özgür kadın ve erkeği yaratarak, özgür yaşam projesini gerçekleştirmektir. Bu ordunun temel faktörlerinden biri de, bireyi kendine tanıtmaktır. Bireyin kendini tanımaya başlaması kimlik kazanmasıyla sağlanır ve insan kendini tanımaya başladıkça özgürleşir. Özgürlük, bireyin kendi kuralları, disiplini içinde gelişme, değişme yoluna koyulmasıdır. Özgürlüğün zorunlulukların ayırdına varmak olduğunun bilince ulaşmak, gerçeği bulmak özgürleşmeyi yaratır. Özgürlük sorumluluk gerektirir ve insanın yetkinleşme arayışının sonucudur.

Halkların, sınıfların ve cinslerin eşitlik- özgürlük projesi temelinde bir Demokratik Cumhuriyet projesini yaşamsallaştırma mücadelesini verirken, özgürlük anlayışına sahip olmak bir zorunluluktur. Özgürleşme amacını taşıyan bir örgütlenme, ezenin şiddeti karşısında edilgen kalamaz. Ezenin şiddeti karşısında edilgen kalmak, köleleşmeyi derinleştirir. Bu yüzden ezilenler özgürleşme mücadelelerine girebilmek için, öncelikle ezilen gerçekliğini kabul etmelidirler. Çünkü ezilenlerin davranışı belirlenmiş davranıştır. Ezenin ilkelerini içselleştiren ezilenler, kendilerinin ezilen olduğunun bilincinde değildirler. Tüm bu nedenlerden dolayı, ezilenler özgürlükten korkarlar. İnsanlar özgürlük konularını nadir olarak kabul ederler ve kendilerine bile

bunu itiraf etmede zorlanırlar. Bu da bilinçsizce kendi köleliklerini kamufle etme eğilimine götürür. Esasında yaşadıkları özgürlükle yanılsamasından başka bir şey değildir.

Özgürleşme bu yüzden ezilenler için oldukça sabır ve inat gerektiren bir mücadele yöntemini gerekli kılar. Bu mücadelenin amacı, ezenlerini özgürleştirmektir. Yani kadın ordu gücü hem kendini hem de erkek cinsini özgürleştirmekle yükümlüdür. Ancak özgürleştirmeyi gerçekleştirmek amacıyla, ezilenler arasına birlik sağlamak üzere bir uğraşıya gitmek zorunluluktur. En temel amaçta bu birliği sağlayabilmek için, özgürlük tutkusunu geliştirmek ve yaşam gücüne dönüştürmektir. Özgür yaşam şansına da ancak bu mücadeleyle ulaşılır. Dolayısıyla, Kadın özgürlük ordusunun militanı demek, toplumu özgürleştirme gücünü kendinde gören militan olmaktır. Bu gerçekliğin bilincinde olmamak, yanılsama içinde oluşu, kadın için en tehlikeli olandır. Çünkü özgürleşme, kendi yaşamını ve yanıltmadan gerçeklerle, yaşayabilmesini başarabilmesidir. Özgür olmayı seçmek ve bu seçime göre olabilmekte bir irade meselesidir.

POLİTİKA ANLAYIŞI

"**Politika Fitne-Fesat Değildir. Yüreği Olmayanlar Politika Yapamaz**" **(P.Ö)**

Politika anlayışın temelinde sosyalist öğretim ilkelerini, bu kadar yayılmış egemen politikalar karşısında bir politik güce dönüştürmek vardır.

Politik bir güç haline gelmek, bütün faaliyetlerimizin özünü oluşturur. Askeri faaliyetlerimizin de özü, politik güç olmaktan geçer. Politikanın en temel ilkesi ise yüzeysel olmamak , olaylara, olgulara genel- geçer doğrularla sıradan yaklaşmamaktır.

Çünkü erkek egemenlikli dünyada, politikalarda erkek karakterine göre belirlenir ve bu karaktere göre yürütülür. Bu yüzden erkek egemenlikli sisteme karşı amansız bir mücadele vermek gerekir. Bu nedenle, bu mücadeleyi yürütürken, uygulanması gereken politika anlayışında söz-dil çok önemli bir fonksiyona sahipken, asla tek başına yeterli değildir, söz ve dili besleyen bir örgüt ve taktik gücüne mutlaka sahip olunmak durumundadır. Çünkü erkek egemenlikli dünyaya karşı mücadele, onu baskı altına alıp, açığa çıkarma ancak tüm bunların birleşimiyle söz konusu olabilir.

Öyleyse dilin politika yürütmede fonksiyonu nedir? Dil gücüyle salt doğruları ifadelendirmek, egemenler açısından fazla bir anlam ifade etmez. Belki de sadece, kendini ortaya koyma anlamına gelebilir. Ancak karşı tarafa etkide bulunma, çatışma veya kazanma açısından etki gücü yoktur. Fakat dilin, örgüt gücüne ve güce ulaşmada temel araç olduğunu görmek gerekir. Çünkü bunlarda, bu araç vesilesiyle insan yaratabilir.

O halde dil ve düşüncede politik bir düzeyi oluşturmak ve bunu örgüt kanalına akıtmak gereklidir. Elbette tüm bunlara yön veren, ana kaynak ideolojidir. İdeolojiden bağımsız bir dil, düşünce, politika erkek egemenliğine hizmet eder yada onun ağlarından kurtulamaz. Kadın eksenli bir ideoloji, kendine uygun kadın eksenli politikalar geliştirmekle karşı karşıyadır.

Özgürlük çizgisinin yoğunluğunu yaşamak, ideolojik doğrultuyu yetkince ele almak, onu politikaya ustaca uygulamak, genel ideolojik doğrularla, politik esnekliği birbirine karıştırmamak, ideolojik katılım, politik esneklik anlayışını yaratıcı bir biçimde yerine getirmek, başarıya ulaşmak için gereklidir. Bütün çalışmalarımızın başında, ideolojik-politik çalışmanın doğru bir şekilde ele alınması gelir. Bu, askeri

çalışmalarımız içinde geçerlidir. Bunu gözardı eden bir çalışma sahası, herşeyi günübirlik, sıradan ele alır ve uygulanması gereken uzun vadeli taktik adımları günlük çıkarlar içinde boğar ve uzun vadeli gelişimi engeller.

Salt genel doğruları bilerek ve sürekli bu doğruları tekrarlayarak, politika yapılamaz. Bunu yapmak, tam tersine politikleşmemenin ifadesi olur. Bu ideolojik çalışmayla, politik çalışmayı birbirine karıştırmak anlamını taşır.

Ne ilkelerden politika uğruna vazgeçilmeli, ne de ilkeler katı olarak ele alınıp politikada da erkekliğe izin vermeden katı uygulamak tarzında yaklaşım sergilenmelidir.

Dolayısıyla ideolojik ve politik bir hareket içinde yer alan her birey, kendini donatmalıdır. Hem içte hem de dışta politik temsilin esas olduğu, politik temel gücünü yetkinleştirmek olduğu unutulmamalıdır.

Politikanın en yakın ifadesi, amaçta net olmak ve örgütlülük düzeyinin bu amaca denk bir örgütlülük düzeyi olmasıdır. Güçlü bir hitaba sahip olmak, örgütün amacını, ilkelerini, politikanın, programını hakim kılabilecek düzeyde olmak şarttır ve politikanın duygularla yürütülemeyeceğini görmek, kadın açısından en temel yandır. Politikalar güçlülüklerini, düşüncenin güçlülüğünden zorlar.

İLİŞKİ ANLAYIŞI

"**Karşınızdaki Kişinin Özgürlük Düzeyini Gözönüne Getirmeden İçine Girilen Her İlişki Köleliktir**" **(P.Ö)**

Hem eski hem yeni aynı anda yaşanamaz. Devrim süreçlerinde hem eski hem yeninin sürekli çatışması vardır ve yeninin güçlü temsilinin yapılması eskinin güçlü aşılmasına bağlıdır. Yeni ilişkilere tamamen açık olmak, bütün eski ilişkileri, bağımlılıkları aşmakla sağlanır.

Devrimsel mücadele bir anlamda eski ilişki ağların yıkılıp, yeni ilişki anlayışların yaratılmasıdır. Eski ilişki anlayışı bağımlılaştıran, bağımlılaşan, teslim alan, teslim olan tarzında yaklaşımları aşmayan ilişki anlayışıdır. Sosyalist ilişki anlayışı ise tüm bağımlılıkları, efendilikleri, kölelikleri ortadan kaldıran, insanı iradeleştiren ilişki anlayışıdır.

Bu konuda kadının, hem kadınla hem de erkek cinsiyle geliştirdiği ilişki oldukça önemlidir. Tabi ki başkalarıyla doğru ilişkilenebilmek, bireyin öncelikle kendisiyle doğru ilişkilenebilmesinden geçer.

Kendisiyle doğru ilişkilenebilen insan, karşısındakine de kendisiyle nasıl ilişkileneceğini öğretir. Bu nedenle bireyin kendinde yarattığı ölçüler belirleyicidir. Kadının kadınla ilişkisinde de eleştiren, sorgulayan, yaşamı, insanı ve toplumu birbirine tanıtan, geliştiren, birbirini seven bir ilişki anlayışı oturtulmaya çalışılır.

Kadının erkekle doğru ilişkilenmesi de devrimciliğin temel ölçütlerindendir.

Bir insanın ilişki anlayışı, ilişkilendiği insanlar kendi kişiliğini ele verir. Çünkü genel de insanlar kendi sınıf eğilimlerine, yaşam anlayışlarına uygun insanlarla ilişkilenirler.

Kadın-erkek ilişkilerinde de ölçüyü tutturmak, devrimciliğin ölçütüdür. Bu ilişki tarzında ölçüyü tutturamayanların sosyalistliği, devrimciliği eksik kalır.

Köleleştirici tarzlara imkan vermeyen, güçten düşürücü ilişki yerine güçlü, geliştirici ilişkilere ağırlık veren bireysel, küçük amaçlı yaşam tarzından vazgeçen

ilişkiler kabul edilebilecek ilişkilerdir. Yalnız hazırdan ilişkileri, ikili ilişkileri esas almak değil, genelleşen ilişkilerle örgütlü güç haline gelinebilir.

Yoldaşlık ilişkisi, Partimizin diğer örgütlerden en farklı yanıdır. Bir örgütte ilişkilerin güçlülüğü, o örgütü ayakta tutan yer olur. Bizi uzun vadeli amaçlarımıza ulaştıracak en temel ilişki, biçimi yoldaşlık ilişkinin sağlamlılığıdır. Yoldaşlık özelliği fazla derin olmayan, örgütlülük anlamında fazla derinlik arzetmeyen ilişkiler ise amaca ulaşmada engeldirler.

Savaşın, ordulaşmanın özünü insanla ilişkilenme tarzı oluşturur. Partimizde tüm sorunların çözüm merkezine insan ve insanla ilişki konulur. Herşeyin temelinde ilişki vardır. Parti Önderliğimiz doğru ilişki anlayışını şu sözleriyle dile getirir; 'Size daha önce belirttiğim doğru sevgi tarzı- buna ilkeli ve amaçlı sevgide denebilir- herşeye yönelik olmalıdır. Kavgalı oldukları bile acı vermeyen bir ilişki ahlaki olarak çok gerekli. Acı verme konusunda herkes kendini gözden geçirmeli ve kişilinde tam bir devrim yapmalı.

Her hareketin ne kadar acı ve sevgiye yol açtığını bilen bir ahlaki görüşünüz olmalı. Tabi ikisi de ilişkilere adaletli, hakkını veren yaklaşımla mümkündür.'

KADIN ORDULAŞMASININ KARAKTERİ

Sınıflı toplum uygarlıkları boyunca açığa çıkan orduların, erkek karakterli ordular olduğunu daha önceki bölümlerimizde kapsamlı olarak ele aldık. Şimdi de hem siyasetin en yoğunlaşmış ifadesi olan savaş ve onun aracı olan ordu gerçekliğinde, çok katı egemen, sömüren, bir yaklaşımı açığa çıkaran erkek egemenlikli sisteme karşı alternatif bir bakış açısını ve karakteri yaratmak açısından hem de egemen sistemin katılığını kurma ve kadının özgücünü, öz karakterini ordulaşmaya yansıtma gerçeği açısından -kadın ordulaşmasının karakterini- açımlamaya çalışacağız.

Kadın cinsinin kurtuluşu, kadının kendi cins gerçekliği, öz karakteri temelinde ideolojik, siyasal ve askeri anlamdaki örgütlemesini, yani ordulaşmasını sağlamasıyla mümkün olacaktır.

Bunun karşısında alternatif olan kadın ordulaşması ise, sosyalist karakterli bir örgütlenme modeline sahiptir. Kadın karakterli ordu, eşitsizliğin kaynağını ortadan kaldıran, eşitlikçi, özgürlükçü anlayışa sahiptir. Kadın karakterli orduların açığa çıkışı ve amacı, orduların ortaya çıkış nedenlerini ortadan kaldırmalıdır. Kadının karakteri yarattığa örgütlenmelerini karakterine de yansır. Karakteri, özü gereği demokratik, sosyalist ve barışçıl olan kadının ordu karakteri de, demokratik sosyalist, özgürlükçü amaçlara hizmet eder. Erkek karakteri ordularda şiddet, amaçsızca ve çığrından çıkan bir konumda kullanılırken, bunu ideolojiden koparma gibi bir durumla da karşılaşılır. Kadının kullandığı şiddet amaçlarla bağlantılı ve bunu sosyalist ideolojiyle ilişkilendiren bir karaktere sahiptir.

Saldırı karakterine sahip olmadan çok, meşru savunma karakterli olan ordulardır. Savunma karakterli olması, pasif olduğu anlamına gelmez. Savunmasıyla karşı şiddet uygulamazken, yaşamı, özgürlüğü, ütopyaları tehlikelerle karşı karşıya kaldığında, kimliği yok edilmeye çalışıldığında, saldırılarla karşılaşıldığında ise en güçlü tepkiyi gösteren bir özgürlükçü karakter anlamını taşır.

KADIN ORDUSUNDA CİNS SAVAŞIMI

“Cins Savaşını Çözemezsek, Savaşı Çözemeyiz ve Çözmedikçe de Başarıya Ulaşamayız” (P.Ö)

İnsanlığın tanık olduğu ilk çelişki cins çelişkisidir. Cins çelişkisi diğer çelişkilerin tümünün ana kaynağıdır. Sınıf çelişkisi de, ulus çelişkisi de ancak cins çelişkisi içinde çözümleyebilir, en bilimsel olanı budur. Mesela bir sınıf çelişkisini cins çelişkisi içinde çözebiliriz ancak cins çelişkisini sınıf çelişkisi içinde çözümleyemeyiz. Çünkü cins çelişkisinin kendisi, en temel ve köklü çelişkidir. En köklü olan bu çelişkiyi çözümlemeden, diğer çelişkileri çözmek mümkün değildir. Aynı zamanda, bu çelişki ertelenemez bir çelişkidir. Her an, her gün yaşanan bir çelişki olduğundan reddi, yaşamın reddi anlamını taşır. Yaşam reddedilemeyeceğine, ertelenemeyeceğine göre, bu çelişkide reddedilemez ve ertelenemez.

Şöyle bir gerçeği düşünelim diyelim ki, biz bu çelişkiyi erteledik. Ulusal ve sınıfsal sorun çözüldükten sonra ele alalım dersek, peki ya o zamana kadar ne olacaktır? Örneğin sınıf çelişkisi, ekonomik çelişkinin siyasal çelişkiye dönüşmesi, ideolojik nitelik kazanmasıdır,

Ulusal çelişki ağırlıklı ekonomikten de ziyade, tümüyle siyasal bir çelişkidir. Bu siyasal çelişkinin kendini ideolojik olarak, kültürel olarak ifadelendirmesidir. Peki ulusal ve sınıfsal çelişki çözüldü mü, cins çelişkisi çözülebilir mi?

Diyelim ki bir ulus sömürüsünü, bir sınıf sömürüsünü, siyasal sömürüsünü çözdük. Bu cins sömürüsünün ortadan kaldırılmasını, çözülmesini getirir mi?

Elbette ki hayır! Çünkü bu çelişki öyle bir çelişkidir ki, ekonomik ve siyasal boyutun çok çok ötesinde bir çelişkidir. Diğer çelişkilerin temelindedir. Çelişkiyi gerçekten köklü çözmek istiyorsak, o zaman şu gerçekliği göz ardı edemeyiz. Çelişkinin köklü çözümü, hiçbir sömürü biçimine yer verilmeyecek şekilde sömürünün ortadan kaldırılmasıdır. O zaman sömürünün en köklüsü, en kalıcısı da cins sömürüsü olduğuna göre, önce bunun çözümlenmesi gerekir ki, diğer çelişkilerde sağlıklı çözümlenebilir. Bir sosyalist ideolojiye sahip ordunun çözmesi gereken çelişki, öncelikle cins çelişkisinin yaratıldığı erkek egemenlikli sistemin zeminini ortadan kaldırmaktır. Cins mücadelesi köklü bir sınıf mücadelesidir. Özünde cins mücadelesi, en eski sınıf mücadelesi olarakta değerlendirilebilir. Cins çelişkisi kalıcı ve en köklü çelişki olduğundan ne bastırılabilir nede uzlaştırılabilir. Bu çelişki ne kadar ertelenmeye çalışılırsa, dipten daha hızlı ve kendini daha güçlü bir biçimde yüzeye vurarak yansıtır. 21. Yüzyılda, egemen güçler tarafından uzlaştırılmaya çalışılan tüm çelişkiler gibi, cins çelişkini de uzlaştırılmaya çalışılır. Oysaki cins çelişkisi antogonist (uzlaşmaz) bir çelişkidir.

Yine ordu kurumlaşmasına yönelik olarak da, bu çalışma alanın özgünlüğünden kaynaklı, ‘kadın-erkek fark etmez, asker askerdir’ yaklaşımlarıyla sık sık karşılaşırız. Her ne kadar özgünlüklere sahip olan bir örgütlenme olsa da, bu ordu örgütlülüğü içinde cins olgusu yadsınamaz. Bu yaşam gerçekliğinin yadsınması anlamını taşır.

Kadın ordu çalışmaları, Önderliğimizin ve Partimizin gerçekleştirdiği oldukça anlam yüklü çalışmalardır. Ordu içinde neden böylesi bir örgütlülüğe gidildiği anlaşılmak durumundadır. Kadın ordulaşması derken, salt kadın cinsinin özgürleşme sorunlarıyla uğraşmaz. Böyle bir ordu örgütlenmesi PKK’nin özünü ve kadına verdiği anlamı, diğer devrimlerden farkını gösterir. Bu çalışma, PKK’nin yarattığı bir gerçeklik olarak açığa çıkar ve bu anlamda PKK’nin özünü temsil eder. Kadın Kurtuluş İdeolojisiyle PKK ideolojisinin bütünselliği, ordu örgütlenmeleri için de geçerlidir. Kopuk değil, kendi rengiyle katılımı esas alan bir örgütlenme biçimidir. ARGK-HPG

içinde pratikteki örgütlenme düzeyiyle dönüştürme, geliştirme niteliğine sahip olan ordu örgütlenmesi, kadında öz gücün açığa çıkarılması için en temel özgürlük zeminidir. Kadın için toplumsal, siyasal, askeri ve kültürel anlamda, kendini ifade etmenin zemini olan ordu çalışmaları bir kol örgütlenmesinden ziyade, tüm örgütlenmeleri içine alan örgütlenme biçimidir.

İKTİDAR ANLAYIŞI

"İktidarlaşmayan Kadın Esirdir" (P.Ö).

İktidar en kaba ve bilinen tanımıyla güç olmak demektir. Niçin güç olmak istendiğine verilen yanıtta kişinin, sınıfın veya ideolojinin rengini ortaya koyar.

Çünkü her sınıfın, her ideolojinin kendine göre olan bir iktidar anlayışı vardır. Genelde iktidar kavramı, egemen olmakla birbirine karıştırılır. Kadının iktidar anlayışından bahsederken, içinde egemenliğin olmadığı iktidar anlayışından bahsedilir. Ancak, geri kişilik gerçeklikleri iktidar adına çok sahte, çarpık anlayışları da doğurabilmektedir. Gerçek iktidar ise bilgi ile olunur, bilinç ile kazanılır. Kadının iktidar anlayışının temelinde insana hizmet etmek, insanı esas almak vardır. İnsanın özüne, insanın gerçeğine saygı duyan bir iktidar anlayışı vardır.

Kadın ve iktidar olgusu, aslında birbirine yabancı iki olgudur. Çünkü tarih boyunca hem kadın iktidardan hem de iktidar kadından uzak tutulur. İktidar olmanın tüm araçları erkeğin eline verilir. Kadın ise, hep iktidardan uzak kadın olur. Kadının orduda yer alması veya askerleşme, ordulaşma anlamında güç olması iktidara ortak olma anlamını da taşır. Hangi sistemde olursa olsun, ezilen kesimlerin veya azınlıkların belli bir düzeye gelmeden, eşitlik ve iktidar talebinde bulunması da imkansızdır. Bir yerde eşitsizlik varsa, diğer güçle şartlar eşit bir konuma gelmeden, iktidara ortak olma talebinde bulunulamaz. Bir kadın içinde güç olmak, iktidar olabilmek için öncelikle eşitsizliğin kaynağını ortada kaldırmak için mücadele etmek ve güç olmak gerekir.

Kadının kendi gücüyle, kendi rengiyle, kendi bakış açısıyla, kendi düşüncesiyle katıldığı iktidar yoktur. Bu anlamda iktidarlaşmayı kadın eksenli ideolojiyi ve yaşamı iktidar durumuna getirmeyi amaçlayan kadın ordu çalışmaları, oldukça önemli ve cesaretli adım atılması anlamını taşır.

Sosyalist ideolojiye sahip bir parti ve amaçlara ulaşmak için savaş yürüten bir orduda olmak, kendini ifade edebilme, kendini gerçekleştirme, kendini anlama ve bulabilme, güç olabilme zemininde olmak anlamına gelir. Toplumun her alanına sosyalist özü taşırabilme, bu gerçekliği yönetme yürütme, iktidar gerçeğine taşırma önümüzde duran görevlerdendir. Sosyalist özün taşırılması derken, kadının özü ve sadece kadınla sınırlı değil, insancıl yani bir erkek içinde geçerli ölçülerin iktidara taşırılması kastedilmektedir.

Bir cins olarak, toplumda kadınların ezilmesi sonucunu doğuran kurumsal, kültürel düzenlemeler ve uygulamalar genel olarak kullanıldığında, erkek iktidar anlamına gelir. Kadın savaşı da, bu kurumsal ve kültürel düzenlemelere karşı kadın iktidarının oluşturulması anlamını taşır.

SİLAHLI MÜCADELE SAFLARINDA KADININ GELİŞİM SÜREÇLERİ!

1-Yüzünü Dağlara Dönen Kadınlar:

Dağlar, yeryüzü ananın, en onurlu, başı dik çocuğu,
Dağlar, birçok doğa varlığının belki de bize en yakın olanı.
İlk çağlardan beri kutsal bir mekan.
Neden mi?
Çünkü dağlar gebe bir kadın bedenine benzer, bu ise bereket demektir.
Yeniden yaşam vermek, yaşamı üretmek demektir ve kutsaldır.
Çünkü dağlar direniş demektir. Lanetlilere, egemenlere, çirkinliklere direniş.
Çünkü dağlar, direnişçilere yoldaş, sırdaş ve bir barınaktır.
Saflık, temizlik, arınma demektir ve kutsaldır.
Asidir, sarptır,
Doğanın bakiresidir o ve kutsaldır.

Dağlar Kürdistan için, Kürt halkı için daha bir anlamlıdır. Adları, tarihleri dağlarla beraber anılır Kürtlerin. Dağlılar denir onlara. Binlerce yıl dağlı anlamına gelen isimlerle anılırlar. Dağlar Kürt tarihinde önemli bir yer tutar ve Kürdün tarihini de belirler aynı zamanda. İşgalcilere, istilacılara karşı binlerce yıl direnmek zorunda kalan Kürtlerin direnişleri dağlara dayanır. Bu nedenle de kutsal bir ifadeye kavuşur. Ve dostu olmayan ama dağları olan bir halk olarak bilinir insanlarca.

Özgürlük hareketimiz PKK'nin doğuşuyla beraber yeni bir dönem başlayacaktır, Kürtler için. Ve gerillaların meskeni olacaktır dağlar. Binlerce genç gelir dağlara, direnişe bir parça umut olmak için.

Ve birde kadınlar gelir. Kadın ve dağ pekte yabancı değildir birbirine. Dağın ruhu vardır kadında. Direnmek ve yaşamın anlamını bulmak ister kadın. Dağda ise hep kadından bir iz vardır. Ezilenden yanadır. Çünkü uzun yıllar egemenlere geçit vermezken, ezilenlere bağrını açarak kanıtlamıştır bunu.

Nedir kadını, hem de en büyük alışkanlığı kölelik olarak benimsetilen Kürt kadınlarını dağlara çeken? Bu geliş sıradan bir geliş değildir kuşkusuz. Bu gelişin sosyal, siyasal ve felsefik yanları, isyan karakteri, direniş özelliği ve arayış gerçeği vardır.

Kürt toplumsal yapılanması oldukça ağır feodal yargılarla çeperlenmiş, hiç bir çıkış kapısı bırakılmamış bir durumdadır. Tek bir yol vardır kadın için. Ya doğduğu yerde, kaderine razı klasik bir kölelik içinde ölüp gidecek yada metropol varoşlarında benliğinden ve kadınlığından uzak, sahte bir kimliğe bürünecektir. Kadın için yaşam sevilen, değer verilen, anlamlı olan bir sözcük olmaktan çıkarılmıştır, uzun dönemler önce. Sadece bir zorunluluktur. Belki de sadece doğumla yaşam arasında geçen, başkalarının belirlediği bir zaman dilimidir. Oysa acılar kadar, yasaklar kadar arayışlarda vardır bu öyküde. Gerçek anlamda sadece bir şey eksiktir onun için. Bu arayışları açığa çıkartacak, yeşertecek, yön verecek bir ışık.

Toprak bir başka anlamdaydı kadın için. Çünkü o toprakla var olmuştu. Toprakla tanrıçalaşmış, toprakla kadınlığını tanımıştır. Toprağa saygı ve bağlılık, yurdunu sevme sevgilerin en yücesi olarak, toprak Anadan bir miras olarak kalmıştı ona. Ve PKK bir Toprak Partisiydi. Mezopotamya'daki insanlığın direniş ifadesi olan partimiz, başta kadının direnişi olacaktı kuşkusuz. Ve bir çekim gücü, bir ışıktı PKK kadın için.

Özgürlük tanımadığı, fakat tanrıçalardan bu yana bilinçaltında yerini koruyan bir kavramdı. Bilmediği, bilmekten korktuğu, buna rağmen ütopyalarını belirleyen bir kavram. Ancak ihtiyaç duyduğu olgu. Ve PKK bir Özgürlük Partisiydi. İlk defa kadına özgürlüğü tanıyan, onun mücadele sahalarını sonuna kadar açan partimiz, özgürlüğünün kendisiydi kadın için.

4000 yıllık kaderine razı değildi, hiçbir zamanda olmamıştı. Bir şeylerin yanlışını, adaletsizliğini hissediyor, fakat tanımlayamıyordu. Onun mesihi gelmiş geçmiş bir mesih olamazdı elbet. Onun için, mezar haline getirilmiş kendi öz topraklarından dirilişin gücü, görkemli olmalıydı. Kurtuluş bir umuttu. Fakat sadece umut.

Umutlar gerçeğe dönüşmeliydi, bir kurtarıcı bekliyordu kadını. Ve PKK bir Kurtuluş Partisiydi. Yeni bir yaşamın kapıları açılmıştı, PKK ile. Anlamsız bir yaşama karşı, yüce bir değer uğruna ölüm dahi bir tercihti bu noktada. Ve "Özgürlük en büyük kurtuluş dini" idi artık.

Tanrıçaların yaşam verdiği bu coğrafya da, bir çekim gücü müydü? Bunun bir red, bir kopuş olduğu açıktır. Kendine çizilmiş kaderi red, sınırları red, anlamı red ve şüphesiz bir savaş kararı.

Savaşmaktan daha zor olan, savaşma kararına ulaşmaktır. Bu ise bin yıllarca ezilen, karar verme yetilerinin oldukça köreltilmiş kadın cinsi açısından, hayati bir adım. Toplumsal değer yargılarının, dinin bağnaz yasaklamalarının, kadın olmanın getirdiği dışlanmışlığın ve potansiyel günahkarlığın kabul gördüğü bir ortamda, eğer kadın savaş kararı verebilmişse, bunun anlamı ve değeri büyük bir kararın niteliğindedir, bütün kadınlar için. Derinlerde, karanlıklarda oluşabilen bir hikaye vardı bir zamanlar. Kadın bunu hiç dinlememiş, duymamış, okumamıştı. Ama hissetmişti, bu hikayenin onun tarihi olduğunu. İçinde bir güneş vardı kıyı-bucak dolaşan. Kadın bu güneşi görmemiş olsa da, varlığı hep yaşamıştı onunla. Ve karar günü geldiğinde şöyle diyecekti kadın 'İçimde dolaşan bu güneş önce beni aydınlatmalıdır!'

PKK ile birlikte büyük dalgalanmalar oldu. Kıyıda yalnız erkekler yoktu şüphesiz. Birçok kadın bu dalgaların etkisiyle dönüştü dalgalar üzerinde ve kıyıdaki kadınları okyanusa doğru çekti. Artık karar verilmişti. Ve kadın yüzünü dağlara döndü.

2-Kadının Silahlı Savaşıma Katılım Tarihi, Toplumsal Dönüşümün İlk Adımıdır

PKK tarihini inceleyen bölümümüzde, kadının katılımı ve duruşu ele alınmaya çalışıldı. Sadece ideolojik çalışmalarda ve siyasi alanda değil, askeri alanda da kadına yer veren partimizin silahlı mücadeleye geçişiyle beraber, kadında bu gruplar içerisinde yerini alır. Parti Önderliğimiz kadının devrim içerisinde yer alması konusunda 'Hiç şüphesiz devrim yalnız erkeklerin işi değildir. 'Hemen birçok devrim erkek egemenliğini hakimiyetini geliştirmiştir' diyeceksiniz. Doğrudur, uygarlık tarihi boyunca bütün devrimler birazda erkek devrimidir. Erkek devrimi olduğu için erkek egemenlikli devrimlerdir. Dolayısıyla kadının gittikçe baskıya ve sömürüye, bağımlılığa çekildiği devrimlerdir. Her devrim erkeği üste çıkarmıştır, kadını alta indirmiştir. Sınıflı toplumlardaki bütün devrimler böyledir. Tabii ciddi bir toplumsal devrimi düşünürken, acaba böyle midir, değil midir sorusunu kendimize sormamız gerektiği açıktır. Kadın gerçekten bunu hak etmiş bir alçak mıdır? Değilse nasıl bu duruma getirilmiştir? Eğer bu bir toplumsal kurtuluş sorunuysa bir özgürlük- kurtuluş programı oluşturulmalı, daha da ötesi örgütlenmesine ve eylemine geçilmelidir. Biz

kadınları saflarımıza çekerken, basit tutkularımızı, hele hele ucuz ve alçakça düşkünlükleri gidermek için almadık. Tam tersine yaşamın en saygı değer, en terbiye edici, en dikkate alıcı partiyi değil hafifleştirmek ve yozlaştırmak, tam tersine ciddiyete davet eden bir kişiliğin emredici gücü olarak gördük, değerlendirdik ve bu temelde yer verdik. Kadının gerçeğini ülke gerçeğine, yine halk ve savaş gerçeğine nasıl bağladığımızı biliyorsunuz' demektedir.

PKK hareketinin en özgün yanlarından birisi ve Kürdistan devrim gerçeğini değer devrimlerden ayıran en belirgin özellik; kadına verdiği yer ve kadını devrime katma düzeyidir. Bu noktada belirleyici olan ise, kuşkusuz Önderliğimizin kadını ele alış tarzı olmaktadır. Kadın sorununa ideolojik boyutta farklı bir çizgi oluşturan Önderliğimiz, PKK'nin başlangıcından itibaren kadını devrimin her sahasına aktif katmayı hedefler.

'Kadının katılmadığı bir devrim başarıya ulaşmaz' belirlemesi ekseninde yaklaşan Önderliğimizin bu konuda yürüttüğü mücadele, Kadın Özgürlük Hareketinin temel dayanağı, üretici görevdir. Yaşamın her alanında eşit ve özgür bir düzeyi tutturmak açısından, kadının özellikle silahlı savaşım cephesinde yer alması önemli bir gelişmedir. Bu anlamda baktığımızda bu durum kadın açısından olduğu kadar, Kürdistan toplumu açısından da tarihi bir dönüşümün ilk adımıdır. Böyle bir adımın derinliğini, anlamını, değerini ve kadın cinsine verdiği şansı anlamak, bunun farkına varmak ise yılları alacak, bu dönüşümün yaratacağı etkiler, zorlanmalar, çatışma ve çelişkiler, yıllarca belirleyici olacaktır.

İlk süreçler açısından, derinlikli bir yaklaşım beklemek fazla gerçekçi değildir. Daha çok yurtseverlik hatta buna da tam ulaşamayan duygusal katılımlar cins bilincinden uzak, kendi konumunu doğru değerlendiremeyen bir niteliktedir. Mücadelenin her alanda gelişimi, zindan direnişleri, yaşanan şehadetler kadın kitlesini duygusal anlamda etkiler ve ulusal bilincin de gelişimini sağlar. Bu süreçlerde, devrimimizin silahlı mücadele alanına kadın katılımları gerçekleşir. Önünde bir engel olarak görmekten ziyade, devrimimiz açısından vazgeçilmez bir gereklilik olarak ele alır. Kadının arayışlarını, saflara geliş nedenlerini bilimsel açıdan çözümleyen Parti Önderliğimiz, bu katılımları şöyle değerlendirecektir. Kürdistan'daki kadar kölelik temelinde yaşamı, belki de en beter işkencelerden daha kötüdür. O nedenle, kadının saflara gelişi çarpıcıdır. Ve büyük cesaret, büyük direniş örneği olması anlamındadır.'

İnsanlık tarihinde bugüne kadar başka bir örneği olmayan kadının, bu denli aktif katılımı ve sonuçta kendi özgün ordulaşmasına ulaşması, kendi başına devrimsel bir anlam ifade etmektedir. Diğer birçok devrime nazaran, PKK devriminin bir kadın devrimi olma özelliği, devrim sürecinde kadına verdiği yer, kadın açısından oluşturulmuş birçok yargı ve tabuyu kırmasından kaynaklıdır. Bu ise kadın sorununun, özünde bir sistem sorunu olmasından ileri gelir. Bu anlamda kadının ordulaşma sürecine katılımı, fiziksel bir olay olmaktan çok ideolojik, sosyal, sınıfsal bir anlamı ifade eder.

İnsanlık tarihine baktığımızda, diğer tüm devrimlerde kadının belli düzeylerde katılımı görülmektedir. Hatta silahlı savaşım cephesinde olan kadınlar dahi vardır. Ancak daha çok geri cephede, yedek bir güç olarak katılma durumu aşılamamıştır. PKK hareketine bakıldığında, başından itibaren kadına yaklaşımın bunu aşan bir nitelikte olduğu görülmektedir. Erkeğin yedeği değil, baştan beri erkekle eşit bir statü oluşturulmaya çalışılan bir durumdur. Bu durum kadın devrimin en temel halkalarından biri olarak ele alınır. Parti Önderliği'nin ideolojik yaklaşımı bu açıdan pratiksel katılım çerçevesini de belirler.

Şüphesiz kadın dağlara ilk çıktığında, silahı eline aldığında bu eyleminin nasıl bir anlam ifade ettiğini bilmiyordu. Halk için savaşmak güzel bir idealdi. Kadın olmanın, silahlı savaşımda yer almanın önünde nasıl bir engel olarak görüleceğini, toplumun tepkilerinin, egemen erkek yaklaşımlarının, geri kadın özelliklerinin savaşa yansımasının nasıl olacağını bilemezdi. Bu anlamda tarihi bir adımın atıldığı fazla anlaşılamıyordu. Duygular halktan yanaydı,devrimden yanaydı, fakat bu yeterli olmayacaktı. Birde somut kadın gerçeği, ilişki gerçeği vardı. Katılımlar her ne kadar düzeni red, yurtseverlik yönlerini içerse de, sistemin şekillendirdiği kadın-erkek kişiliğinin saflara yansıması şiddetli olacaktır. Küçük burjuva, köylü sınıf anlayışları, kadın olma gerçeği vardı. Bin yılların anlayışlarını, yaklaşımlarını yine alışkanlıklarını yıkmak ise, uzun süreli bir çatışmayı gerekli kılacaktır. Tüm bunlara rağmen kadını mücadeleye katan Parti Önderliği, erkek egemen sisteme ve onun yarattığı kadın kişiliğine, ilişkiler gerçeğine büyük bir savaş açmıştı. Bu savaş, erkek egemenlikli sistemin yarattığı birey gerçeğinin duruşunda, toplumun değer yargılarının kırılmasında önemli bir sürecin başlamasına yol açar. Böylesi bir savaşın topluma ve saflara yansıması ise, kendisiyle beraber birçok tepkiyi doğurduğu gibi, önemli bir gelişim düzeyini de yaratacaktır.

Kadının PKK saflarında ülkesi ve özgürlüğü için savaşması, kadın özgürlük hareketinin ilk adımı ve vazgeçilmez bir gereği olarak, partinin stratejik yaklaşımları doğrultusunda gelişir. Kadın olgusu , birçok pratiğe de olumlu ve olumsuz olarak etkide bulunur. Kadın savaşın bir parçası olarak hep vardır ve partimizin yürüttüğü 15 yıllık silahlı mücadele tarihinde kadın dönemlere göre katılımını gösterir. Bu süreç içerisinde gelişim sonuçları, yine dönüşüm karşısında yaşanan zorlanmalar olur. Fakat buna rağmen, kısa bir süreçte önemli bir düzey ortaya çıkar ve kadın kendi özgün ordulaşma çalışmalarını yürütmeye başlar. Kuşkusuz bu gelişmelerde en belirleyici güç Önderliğimizindir. Bunun yanından öncü düzeyinde rol oynayan birçok şehit arkadaş bu gelişmelerde önemli etkide bulunur.

15 yıllık silahlı savaşım mücadelemizin başlangıcından itibaren yer alan kadın, yaklaşık on yıldır kadın ordulaşması çerçevesinde özgün bir örgütlülükle savaşa katılım sağlar. Bu sürecin tarihsel gelişimi ise parti gelişmelerine de paralel olarak, her dönem yeni bir aşamaya girerek gelişimini sürdürür.

3-Kadının Silahlı Savaşımda Yer Alması Karşısında Gelişen Toplumsal Tepkiler

Kadının silahlı cephede yer alması, Kürt toplumsal gerçeği açısından başlangıç itibariyle kaldıracak düzeyde bir gelişme değildir. Sömürge bir halk olarak bin yıllardır özünden boşaltılan toplum gerçeğinde, Kürt kadının konumu oldukça geri bir düzeydedir. Kadın olgusuna verilen anlam oldukça kısır, hatta yok denilecek bir düzeydedir. Sadece cinsel bir meta olarak görülen kadının toplum yaşama katılımı, insani bir değer olarak ele alınması ve bir insan olarak redleri, özlemleri arayışları, gücü olacağı düşünülmez. Ulusallıktan uzaklaştırılmış, kendi değer yargılarına yabancılaştırılmış ve kadın-erkek kördüğümünde tek bir noktada kilitlenmiş Kürdistan halkı ilk etapta, kadının silahlı savaşıma girmesini yoğun bir tepkiyle karşılar. Bu noktada namus anlayışlarını ve aile kavramını kullanan düşman, Kürt halkını PKK'den uzaklaştırmak ister. Kadının PKK saflarına katılımı, özellikle de silahlı savaş cephesine alınışı halk içinde kuşkuyla karşılanır. Tabulaştırılan değer yargıları, din anlayışı ve devrime karşı geliştirilmiş olan önyargılar toplumun tepkilerinde belirleyici rol oynar. Kadını salt cinsel bir meta olarak gören bir halk gerçeğinde, kadının katılımı çok çarpık

ele alınır. Aile kurumunda, en temel namus kavramının nesnesi haline getirilen kadın konusundaki sahte namus anlayışı sonucu, ilk tepkiler 'namus elden gidiyor' biçiminde gelişir. Düşman gerçeğini iliklerine kadar yaşayan, kültüründen ve halk gerçeğinden uzak egemen Kürt erkek gerçeği, kadını küçümseyen ve aşağılayan bir konuma görmüştür. Bu anlayış doğrultusunda biçimlendirilen Kürt toplum gerçeğinde, kadının da erkek gibi ülkesi için savaşabileceğine pekte inançlı bakılmaz. Bu nedenle, kadının dağlara gelmesine başka anlamlar yüklenmek istenir. Özellikle kadın, hitap edebileceği bir kesim bulur. Kızını, karısını kapının eşiğine bile çıkarmayan Kürtlerde erkek, aileyi yoğun bir baskı altında tutmaktadır.

Ezilme olgusu, ezme, ezenine benzeme gibi davranış biçimlerini geliştirir. Bu anlamda, erkek kadın üzerinde her yerdekinden daha ağır ve şiddetli bir egemenlik uygular. Yine Kürdistan gibi feodal sistemi aşamamış, din olgusunun tabu ve törelerinden kurtulamamış halk gerçeğinde, kadın konusunda atılan her adım tepki uyandıracaktır. Böyle bir gerçeği aşmak, hem belirli bir zamanı hem de şiddetli bir çatışması gerekli kılar. Ataerkil kültürün bu denli hakim olduğu bir toplumda, dönüşüm ise sancılı geçecektir. Buna rağmen partimizin sergilediği ideolojik yaklaşımla hızlı gelişim göstermesi başarılı bir pratiği ortaya çıkarır ve bu durum toplumda etkili olmaya başlar. Gelişimlerle beraber katılımların yoğunlaşması, hızlanan silahlı savaşımla yaşanan çatışmalarda kadın şehadetlerinin yaşanması halk üzerinde derin etkiler bırakır.

Partimizin silahlı savaşımla birlikte bir halk ordusu haline dönüşmeye başlaması, halklaşması ve giderek halkında PKK'ye sahip çıkması, kadın katılımlarına bakış açısını da değiştirir. Kadının kahramanca savaşması, teslim olmamak için sonuna kadar direnmesi, halk açısından önemli bir anlam ifade eder. İlk süreçlerde açığa çıkan birçok önyargı ile tepki aşılmaya başlanır. Aileler bir süre sonra kızlarını gönüllü olarak saflara yollar ve savaşmaya teşvik eder. Bu durum büyük bir dönüşmenin ifadesi, partimizin emeklerinin ve kadın kahramanlıklarının sonucudur.

Şehit düşen bayan arkadaşlar üzerinde bakirelik testleri yaptıran düşman, bu yolla toplumu etkilemek ister. Fakat şehitlerimizin test sonucu bakire oluşu anlaşılınca, halkta varolan bağlılık ve güven derinleşir. Kürt toplumunda çok geride olsa, önemli bir yer tutan bakirelik kavramının bu biçimde kullanılmak istenmesi tam aksi bir sonuç doğuracaktır.

'92'lere kadar da çocuğunu PKK savaşçısı olma tehlikesine karşı Avrupa'ya götürerek evlendiren, evliliği devrimden uzaklaştırma aracı olarak kullanan Kürt Halkı ulusal bilincin gelişmesiyle, PKK mücadelesinin temel kaynağı olarak kız ya da erkek farketmeden çocuklarını saflara yollamıştır.

4-İdeolojik Dönemde Kadın Katılımları ve Kadın Ordulaşmasını Yaratan İlişki Gerçeği

Partimizin kuruluş aşamasında, önemli bir dönemi ifade eden ideolojik grup aşamasında yer alan kadınlar, daha çok küçük burjuva kökenli kadınlardır. Parti siyasetinin ve Önderliğimizin kadın yaklaşımları sonucu, gruba alınan kadınların çalışmalara katılımı önemle sağlanmaya çalışılır.

Parti Önderliğimiz, çocukluktan itibaren kadının toplumdaki mevcut konumunu kabul etmemiş, bu nedenle geliştirdiği harekette kadına ve kadın özgürlük çalışmalarına başlangıçtan itibaren büyük önem vermiştir. İlk katılan kadın gurubunu 'kızlar grubu' olarak adlandıran Parti Önderliğimiz, devrimci bir hareketin kurucusu olarak halkın,

sınıfın ve cinsin kurtuluşunu aynı paralelde ele alır ve kadın yaklaşımlarını bu bakış açısına göre belirler.

Bu dönem katılımlarında, küçük burjuva sınıf anlayışlarının yarattığı ilişki tarzı ve diğer sol gruplarının etkileriyle yaşanan sahte bir özgürlük anlayışı, yine feodal erkek yaklaşımları açığa çıkar. Buna rağmen, kadının aktif katılımının devrim açısından önemi ortadadır.

Parti tarihimiz ve yaşanan gelişmeler ele alındığında, en fazla dikkati çeken noktanın somutta yaşanan ilişkilerin, pratiklerin çözümlenmesiyle gelişmelerin yaratılan gerçeğidir. Önderliğimizin özgür bir tarzı olan bu yöntem, kendisiyle beraber önemli gelişmeler yaratır. Bu anlamda kadının katılımı, açığa çıkan sorunlar ve bunların çözümlenmesi hem genel partimiz hem de kadın açısından oldukça önemli sonuçlar doğurur.

Partimizin gelişen tarihinde önemli olayların ve isimlerin önemli rol oynadığı görülür. Olumlu ya da olumsuz duruşların çözümlenmesi sonucu yerine yenisini yaratma eylemi, kadın özgürlük hareketinin ve ordulaşma gerçeğinin de açığa çıkmasında önemli rol oynayacaktır. Bu konuda en önemli isim Kesire Yıldırım'dır.

Grubun ilk yıllarıyla beraber, gruba alınan Kesire Yıldırım'dır. Kesire ilişkisinin Partinin gelişimi noktasında en az Haki Karer olayı kadar, etkisi bulunduğunu belirten Parti Önderliği yıllar sonra bu ilişkiyi şu sözlerle değerlendirecektir.

'Kesire'nin gruba dayanması, dur işareti anlamına geliyordu. Adeta 'Kürt sorunu, sol sorunu benden sorulur, sahibi biziz dercesine bir havası sezinlenebiliyordu. Oldukça zeki, rafine edilmiş bir kadın çekiciliğine sahipti. Fiziki olarak Kürt özelliklerini taşıyordu. Ne kadar tesadüf denilir bilmem ama hayat akışımı alt-üst edecek bir barajın dikildiğini ve şahsında bunu temsil ettiğini her geçen gün daha iyi anlayacaktım. Yaklaşımlarım çok bilinçli olmasa da, bazı önemli hususları kapsıyordu. Ailenin durumu yeni koşullarda bir avantaja dönüşebilirdi. Kürt sorunu artık feodalizm değil, emekçilerin bir sorunuydu. Bir sosyalist olayın tarihi önemi şudur; Önderlik, ailecilik ve komplo, tarihin kritik bir döneminde gündeme giriyordu. Normalde özel aile ilişkisi olarak bakılması gereken bir ilişki, giderek gelişen bir sosyal, siyasal ve örgütsel krize dönüşüyordu. Kesire ne kadar bilinçli veya dolaylı devlettir, bunu da kolay öğrenemeyeceğiz. Benim olayımda Kesire tek başına devleti oynuyordu. Objektif olarak değerlendirdiğimizde, devlet ve yarı feodal burjuva aile ilişkisinden güç çalmış bir kadın ağaydı. Ulusal işbirlikçi sınıf tavrını bir yılan soğukluğuyla sonuna kadar sürdürdü. Her şeyden önce sorunun basit bir aile sorunu olmadığını, aile gerçekliğinin muazzam tutucu karakterini fark etmiştim. Kürt gerçeğinde yücelmiş duyguların zamanının gelmediğini büyük bir acıyla fark etmiştir. Özgür kadınla özgür vatanla yürüme hayalim, ilk adımımda en büyük bela olarak başımda, yüreğimde patlamıştı. Muhatabım sıradan bir kadın olmanın çok ötesindeydi. Fakat bu yeni doğan farklı Kürdü temsil ediyor, onu oynuyordum. Kadın savaşımım çoktan başlamıştı. Şimdi ise en kritik saflardan geçiyordum. Enkidu olacak mıydım? Yoksa Tanrıçayı tekrar tahtına oturtarak, Enkiduları özel ve genel fahişenin elinden kurtara bilecek miydim ? Sorun gerçekten tarihseldi ve çözümü çok zordu. Bu ilişkiden madden ve manevi olarak yıkılmadan kurtulmak, değeri yeterince çözümlenmemiş bir konudur. Ama Kürt tarihsel diyalektiğinde bir dönemi sona erdirip, yeni bir döneme adım atma anlamında kesin belirleyici bir önemi vardı."

Fatma Dersim'li aristokrat bir ailede özel yetiştirilmiş bir kadın tipi. Sol gruplarda yer alıyor. Ailesi işbirlikçi bir aile. Grup aşamasında gruba alınır. Kesire'nin gruba alınmasıyla PKK açısından önemli bir süreç başlar. Önderliğimizin cinslerin

birliktenliğinde ideale yakın bir ilişki yaratma istemi ve yine siyasal, politik nedenlerle yaklaşık 10 yıl sürecek bir evlilik gerçekleşir. Kesire kapasitesi güçlü bir kadındır. Oldukça zeki olmakla beraber erkek egemen sistemin yarattığı bir kadın tipidir. Ailesinin işbirlikçi karakteri onda kadın işbirlikçiliği zeminini yaratır.

Önderliğimizin Kesire ile ilişkisi şiddetli bir savaş gerçeğini, partimizi ve partimiz içerisindeki kadını yakından ilgilendiren sonuçlar açığa çıkaracaktır. Başlangıçta oldukça iyi niyetli bir katma durumu karşısında, duruşuyla, katılımıyla karşı-devrim güçleri lehine hareket eden Kesire, zamanla iç komploculuk ve tasfiyecilikte önemli bir rol oynar. Ataerkil kültürün derin etkileriyle yetişen bir kadın olarak, özgürlük çigisi karşısında uyguladığı yöntemler ve ilişkiyi çekmek istediği nokta Parti Önderliğimizin, kadın gerçekliği, ilişki gerçeği ve Kürt erkek gerçeğini çözümlemesi açısından belirleyici bir etkide bulunur. Bu ilişkileri çözme gereği karşısında on yıllık bir süreç sabır gösteren Parti Önderliğimiz, kadının düşürülme olgusunu ve kadınsılığını çözümlediği gibi, kadının gücünü ve bunun devrime kanalize edilmesi gerçeğini de açığa çıkarır. Bu ilişkinin devrim şartlarına yansıyan olumsuzlukları, özgür kadın kimliğinin yaratılma zorunluluğunu doğurur. Kürt erkeğinin kadın noktasındaki zayıflığı ve bu noktada Kesire'nin uyguladığı yöntemlerle açığa çıkan taktik önderlikteki bölünme, devrim saflarınlarındaki kadınları düşürme, tasfiye etme, öldürme, erkeği özgürleştirme çabalarını engelleme, parti çalışmalarını sabote etme girişimleri sınıfsal, ulusal ve cins boyutunda Önderliğimizce çözümlenir. Cinsine yaklaşımını, bir erkeğinkinden daha egemence ve feodalce aynı zamanda düşürücü olan Kesire'nin içine girmiş olduğu pratiklerden birini Parti Önderliğimiz şu şekilde ifade etmektedir; "Pazarcıklı bir muhtarın kızı olan Ayşe adlı bir katılımı, erkekle münasebetsiz ilişkide bulunmasından ötürü Bekaa'da bir mağarada ölünceye kadar tuttuğu ve daha sonraları bu tutumun PKK'de bir çizgi haline geldiği özenle belirtilmesi gereken hususlardır."

Özgür bir kadın arayışçısı olan Parti Önderliğimiz, yaşadığı bu ilişki sonucu ilişkilere yeni bir boyut kazandıracaktır. Kürdistan halk gerçekliğinde bir tuzak haline dönüştürülen kadın olgusundan özgür kadın gerçeğine, tanrıçalaşan kadın gerçeğine ulaşma Önderliğimizde bir tutku haline dönüşecektir. Olumsuzu sürekli olumlu noktasına ulaştıran Parti Önderliğimiz, bu ilişkinin kendisinde yarattığı yoğunlaşma, etkilenme ve tecrübeler sonucu özgür kadın hareketini ve kadın ordusunu yaratacaktır. Bu gelişimi ' yani düşünün bir silah ki, hepinizi, bütün bir ulusu vuruyor ve düşünün ki, ben ilişkilerimle o silahı en büyük devrim silahına dönüştürdüm. Tek başına ordu savaşımı denilen belkide bu. Düşmanın bu silahtan umduğunu, ona karşı kullana kullana kadın ordusu doğdu' biçiminde değerlendirir.

Erkek egemen sistemin yarattığı kadın gerçeği, bu sistemin en temel dayanağıdır. Bu tipin alternatifi ise bu sistemden bağını koparan, ona karşı savaşan ve kendi sistemini kurabilen kadın olacaktır. Kesire olayıyla daha da somutlaşan bu gerçek, ideolojik bir bakış açısı yaratmaya vesile olur. Parti Önderliğimiz büyük yoldaşlık ve dostluğa, özgür bir ilişki gerçeğini yaratmak için stratejik bir hedefe, bu hedefin programına ve ordusuna ulaşmayı amaçlar. Bu temelde, kadın özgürlük hareketinin temelleri böylece atılır. Kesire Yıldırım'da sadece bir kadını değil, o kadın şahsında ortaya çıkan sistem gerçeğini çözümleyen Önderliğimiz, genel kadın gerçeğini de bu çerçevede ele alarak, kadını bu durumdan kurtarmanın tek yolunun kadın özgürlüğünden ve ordulaşmasından geçtiğini ortaya koyarak, bu gelişmelere ulaşmak için büyük bir çaba harcar. Bu çabalar sonucu kadın ordulaşması açığa çıkar ve kadın büyük bir gelişim sürecine girer.

5-Silahlı Savaşımda Kadın Gerillalar;

PKK'nin kuruluşu ile beraber gelişen PKK manifestosu, halkların kendi kaderini tayin hakkı çerçevesinde, silahlı mücadele stratejisini esas alır. Bu doğrultuda kendi öz kimliği, kültürü yaşam hakkını kazanma ve koruma amacıyla, Kürt halkının meşru savunma mücadelesinde silahlı savaş süreci başlar.

Partimizde silahlı mücadele, başlangıçta silahlı propaganda birlikleri biçiminde örgütlenir. Daha öncesinden silahlı grupların eylemlilikleri olsa da, bu çok örgütlü bir silahlı birlik niteliği taşımaz. Kadın, bu silahlı gruplarda başından itibaren yer alır. Çok aktif olmamakla beraber, çatışmalara girer. Sayı olarak oldukça az bir katılım sözkonusudur. Bu gruplar döneminde yaşanan çatışmalarda yer alan kadın yurtseverlik, fedakarlık ve cesaretleriyle varlık gösterir.

'82 yılında kurulan HRK (Hêza Rizgariya Kurdistan) birliklerinde daha fazla bir kadın katılımı söz konusudur. Kadın ordulaşması açısından çok önemli değer ifade eden ilk katılımlar ve şehadetler, kadının ordu içerisindeki gelişimini etkileyen oldukça anlamlı bir yer tutar. Olağandışı olanı, olmaz denileni 'olur' yapmayı başarmak, bunun ilk örnekleri olmak müthiş bir cesaret, fedakarlık ve kararlılık gerektirmektedir.

Partimiz açısından bile silahlı savaşımın nasıl gelişeceği belirsiz ve Kürt halk gerçekliğindeki yenilgili ruh halinin etkileri yoğunca yaşanırken, provakatörlerin silahlı savaşımı sabote etme eğilimleri çok güçlü bir biçimde kendini dayatırken, kadın olarak savaşma kararlılığını çok keskin bir biçimde ortaya koyan ilk kadın katılımları, kadın açısından hayati bir dönemeci ifade eder. Bu anlamda Kürt kadını için ön açıcı olma, toplumun değer yargılarına rağmen PKK saflarına gelmeyi göze alma ve çok anlamlı değerler yaratma kendi başına büyük bir devrimci güç ve öncü olma gerçeğini yaratır. İlk katılımların tarihsel önemi bundan ileri gelmektedir. O süreçlerde mücadele içerisinde yerini alan bir arkadaş bakın nasıl dile getiriyor;

"İlk süreçlerde kadının mücadeleye katılışı öyle kolay gerçekleşmez. Kadını çevreleyen koşullar, toplumsal değer yargıları devrimci mücadeleye katılımı engellediği gibi, kadının özgüç ve güvenle karar vermesi de bir o kadar zordur. Atılan her adım çok büyük bir irade ve kararlılık istiyordu. Karar kılma, aileden kopuşla başlar. Aile ortamı içinde kadının yetiştirilme ve eğitilme tarzı çok açık ki büyük bir davaya ve geleceğe karar kılarken, kadını zincirleyen köleliğe isyanla başlar. Ve mücadeleye katılım, çeşitli biçimlerde gelişse de, özünde aynı çıkış ve arayışlarla başlamıştır. Aile çemberini kıran ve içinde kısmen bilinç öğesini taşıyan ilk katılımlar çok zorlu gelişir.

Daha sonra yurtdışına çıkış yapılır. Bu gruplar toplam 250 arkadaştan oluşur. Grupta 30 bayan arkadaş yer alır. Kadının bu gruplar içindeki varlığı ve aktif katılımı, mücadelenin o süreçlerdeki gelişim düzeyinin bir göstergesidir. Lübnan sahasında daha çok, kadının devrimdeki yeri ve önemi üzerinde tartışmalar yürütülür ve ülkeye dönüş hazırlıkları doğrultusunda eğitimler görülür. Bayan arkadaşlar dört-beş kişilik gruplar halinde Beyrut-Şam evlerinde yoğunlaştırılır. Parti Önderliğimizin yakın takibi, ilgisi ve çabasıyla güçlü bir eğitim süreci yaşanır. İlk katılımlardan olan Sultan Yavuz, Hanım Yaverkaya, Rahime Kahraman, Bınevş Egal, Bese Anuş arkadaşlar bu yoğunlaşma devrelerinde kalır ve bu eğitimler sonucunda ülkeye görkemli bir dönüş yaparak, duruşlarıyla, şehadetleriyle kadın hareketinin gelişiminde büyük rol oynarlar.

Bir süre sonra ülkeye dönüş tartışmaları başlar. Yaşanan zorluklar ve savaşın şiddeti nedeniyle, kadın yapısının bu gruplarda yer alması tartışma konusudur. Buna rağmen, '83'te birçok bayan arkadaş ülkeye dönüş gruplarında yer alır. Bir süre Lolan'da kalan kadın yoldaşlar, ilk Botan gruplarıyla ülke içlerine giriş yapar.

Provakatörlerin ve Kesire'nin kadını kullanarak, mücadeleyi sekteye uğratma çabalarının gündeme girdiği bir süreçte, kadın tüm engellere rağmen Cudi, Bestler, Gabar alanlarına geçerek silahlı mücadeleye aktif bir biçimde katılır. Böylece mücadelenin ilk zorluklarını paylaşarak, gerilla eylemliliklerinde yerlerini alırlar. Silahlı propaganda birliklerinde kitleye yönelik propagandalara katılır, sağlam güçlü duruşlarıyla halkı oldukça etkilerler. Devrimin içinde bir devrim gerçekleştiren kadın katılımları ile halkın geri, feodal değer yargıları da kırılmaya başlanır.

İlk süreçlerde, kadının ordudaki konumlanışı açık ki zorlukla geçer. Kadın başından itibaren parti gelişmeleri doğrultusunda, gerekli düzeyde katılmayı başarmıştır. Kadının sayıca az olduğu dönemler, genel ordumuzun sayısının az olduğu dönemlerdir. 40 arkadaştan 4'ü mutlaka kadındır. Silahlı propaganda birliklerinde dar birim ve birliklerde bayan arkadaşlar mutlaka yer alır. Birikimli ve güçlü birçok bayan arkadaş askeri sorumluluklar üstlenir, yönetimlerde yer alır.

Bunun karşısında, bunu kabullenemeyen erkek egemen yaklaşımlar boşa çıkarmaya, kadını kullanmaya çalışır. Kendine güvenen ve çok ısrarlı olan kadın ancak kabul görebilir ve etkili olabilir. Kadının cins bilincinin gelişkin olmayışı, kendisini tanımayışı, mücadelenin zorlukları nedeniyle sorumluklar genelde erkeğe verilir. Fakat zamanla kadının gücü açığa çıkacak, güven kazanacak ve gelişecektir."

Kadın sayısının çok yoğun olmaması ve kadının savaşta hiç tecrübesinin bulunmaması sonucu, saflara katılan kadınlar birer ikişer gruplar biçiminde erkek mangalarına katılırlar. Başlangıç itibariyle zorunluluk olan bu uygulama, kadın açısından oldukça zorlayıcı olur. Bazen bir bölgede sadece bir kadının olduğu dönemler dahi yaşanır. Böyle bir durumun yarattığı psikolojik etkilenme, bireysel bir şekillenişte olacaktır. Böyle bir durumda açığa çıkan ilişki tarzı feodal, aileci bir tarzdır. Belirli bir süre yaşanan bu durumlar kendisiyle beraber farklı sonuçları da getirir.

Başlangıçtaki kadın katılımları iç boyutta fazla çelişkili bir durum yaratmaz. Daha çok düzen ölçülerinde yaşayan, savaşan bir gerçek sözkonusudur. Kadında kahramanlık, fedakarlık ve cesaret olsa da, savaşa yaklaşımda eski mantık hakim olduğundan erkeğe dayanma, sığınma, erkeğin yönlendirmeleriyle hareket etme yaşanır. Aile ilişkilerinin aynen saflara yansıtıldığı bir dönem olan ilk süreçlerde, erkek yaklaşımları daha çok korumacı, kadını savaştan uzak tutan, feodal ilişki düzenini devam ettirmek isteyen bir tarzdır.

Oysa kadın açısından olduğu kadar, bir bütünen toplum açısından da yeni bir yaşamın ilk adımlarının atıldığı bir süreç yaşanmaktadır. Bunun çok fazla ayırdında olmayan kadın ve erkek yapısında geleneksel ilişki tarzı devrimci ölçülerinden ziyade, salt ulusal kurtuluş boyutu öne çıktığından düşmana karşı birlikte savaş mantığı özde kadın-erkek ilişkilerindeki sorgulama, eşitliği sağlama düşüncelerinden uzak kaba bir yaklaşımı açığa çıkarır. Devrimimizin cins boyutu, iç çatışmaları, sistemin empoze ettiği ölçüler temel alınarak pratiksel yaklaşımda bu boyutta gerçekleşir. Klasik ilişki tarzının silahlı savaşa vereceği zararlar fazla bilinçli bir biçimde ele alınamaz.

12 Eylül'le beraber gelişen baskılar, kadın kitlesini çok yönlü etkiler. Metropol yaşamının ürkütücü özelliği, Kürdistan'da ise yaşam imkanının kalmayışı kadının saflara katılımını hızlandırır. İlk katılımlar daha çok öğrenci çevresinden olur. Kadın katılımlarının sayısı çok fazla olmasa da, Dersim'de bir, Bingöl-Karakoçan'da üç kadın yoldaş katılımı vardır.

Harekete sempati besleyen birçok kadın, daha katılım imkanı bulamadan aile ve devlet baskıları sonucu PKK'den uzaklaştırılır. Buna rağmen ideolojik çalışmalarda ve

eğitim gruplarında birçok arkadaş yer alır. Özellikle şehir merkezlerinde öğrenci gençlik eylemliliklerine büyük oranda kadın katılımı olur.

Silahlı müücadelemizin ilk süreçlerinde yaşanan zorlanmalar, kadın açısından da etkili olacaktır. Devlet baskılarından dolayı, dağlara gelen gruplar ilk süreçlerde hem ilişki hem de techizat yönünden oldukça zorlanır. Tüm zorluklar rağmen, dağda kalma mücadelesi uzun süre devam eder. Silah olarak av tüfekleri ve tabanca kullanılır. Bu süreçte dağda bulunan gerilla daha çok kitle faaliyetleri yürütmektedir. Kadın bu faaliyetlere aktif bir şekilde yer alır. Cezaevleriyle kurulan sınırlı ilişki aracılığıyla, kadın kitlesine mesaj gönderen Şehit Hayri Durmuş ve Şehit Mazlum Doğan yoldaşlar kadın açısından şu çağrıyı yapar, 'Zarife gibi yapsınlar, buralara düşmesinler' Bu perspektif kadına yön veren, ona karar vermede yol gösteren bir etki yapar. Bu sözlerin kadın açısından önemi, anlamı ve değeri oldukça büyüktür.

İlk dağa çıkan gruplar içinde yer alan kadınlar, kırsala dayalı yaşamın zorluklarına karşı büyük bir direniş gösterir. Halk ilk etapta kadının dağa çıkışını kabul etmese de, düşman saldırıları ve insanlık dışı saldırıların karşısında kadını sahiplenme ve koruma eğilimi öne çıkar. Bu süreçlerde eğitim, daha çok elden ele dolaşan kitaplar ve çözümlemelerle yapılmaya çalışılır. Bayan arkadaşların sayısı az olduğundan, iki-üç kişi birarada kalır. Her güç çıkmış olduğu alan çerçevesinde örgütlenir. Kadınlar daha çok eğitim çalışmalarında ve kadını örgütleme çalışmalarında bulunur. Operasyon süreçlerinde, dağda erkeklerle beraber kalınır. Bu süreçler kadın açısından oldukça zorlayıcı geçer. Düşmanın yönelimlerinin çok yoğun olması genel yapıyı zorladığı gibi, kadını da zorlar. Kadın daha ilk süreçlerde ' Kadın dağda zorlar, biz zorlanıyoruz, onlar nasıl zorlanmasınlar' biçimindeki erkek yaklaşımıyla karşılaşır. Çok fazla dışlayıcı, küçümseyen yaklaşımlar çıkmasa da koruma mantığı, feodal sahiplenme anlayışları ortama yansır. Kadın daha fazla kitle çalışmalarında bulunur. Yine çeşitli düzeylerde alan sorumlulukları biçiminde görevler de üstlenir.

Kadını en fazla zorlayan bir gerçekte kuşkusuz ilişkilerdir. Düzen kişilik yapılanmalarının direkt saflara da yansımasıyla, yaşanan zorlanmalar sonucu kadın önemli oranda yıpranır. Erkek egemen yaklaşımların, kadına bakış açısındaki geleneksel yaklaşımlar, saflarda yaşanan zayıflıklarda kadını suçlu gören, yargılayan tek taraflı bir yargılamayı getirir. Yine kadına sahip olmak isteyen tiplerin, olumsuz yanıtları karşısında değer yargılarının geriliklerini kullanan bu tipler birçok kadını suçsuz yere ajan olmakla suçlar ve tasfiye eder.

6-Semir Provakasyonu Ve Kadının Kullanılması

Parti Önderliğimiz '78-'88 yılları arasını provakasyonlar dönemi olarak değerlendirir. Bu provakasyonlar daha çok silahlı mücadelenin imkansızlığını kabul ettirmeye çalışan ve bu yönüyle parti yapısını oportünist bir çizgiye getirmeyi hedefleyen niteliktedir. Bu provakasyonlardan birisi de, Semir'in geliştirmek istediği provakasyondur. Temelde ideolojik bir çatışmayı hedefleyen Semir kişiliği, Parti Önderliğimizin yarattığı özgür yaşam idelojisi karşısında, egemen sistemin ideolojisinin savaşımı vermek ister. İsyanlar süreciyle yenilgili, güvensiz, inançsız hale gelen Kürt halkı içinde, silahlı savaşımın olmayacağına dair gelişmiş olan kanıları daha da derinleşmek ve gerilla savaşını sabote ederek partimizi mücadele stratejisinden ve meşru savunma çizgisinden uzaklaştırmayı hedefler.

Klasik Kürt erkeğinin düşmana bağımlı, yenilgili, güdülere endekslenmiş durumunu kendinde yoğunca yaşayan ve bu özellikleri genel içinde canlandırarak, parti çalışmaları boşa çıkartmak isteyen Semir, silahlı savaş kararı karşısında 'Hakkari'ye bir

tek kişi giremez 'diyerek olmazı dayatır. Kendisi başta olmak üzere bireysel güdülerini, klasik düzen ilişkilerini, devrim sorunlarının önüne alarak, bireysel yaşam istemlerini körükler. Örgütü mültecileştirmek, Avrupa'ya çekmek ister.

Semir'in sistem gerçeğinden kopmaması ve onu PKK ile karşı karşıya getiren egemen mantığı, en çok kadın konusunda açığa çıkar. Klasik kadın- erkek ilişkisinin yıkılmaya çalışıldığı partimiz karşısında tepkilenen ve düşman adına savaşan Semir bu konuda evlilik ilişkilerini dayatarak, mevcut ilişki gerçeğini ısrarla örgüte dayatmaya çalışır. Parti Önderliğimizin kadın-erkek ilişkisini çözümleyerek sınırlaması karşısında, 'aşk yasaklanıyor' tavrını geliştirerek, Parti Önderliğimizi yaşamını çalmakla suçlar. Bu konuda yaşamı düşmanın yarattığı ilişkilerde gören Kürt egemen erkek gerçeğinin temsilini yaparak, örgüt çalışmalarını boşa çıkararak, tepkilerini tatmin etmeye yönelir. Parti yapısına Avrupa'dan kızlarla ilişki vaatleri sunarak, yapıyı etkisi altına alıp, örgüt çalışmalarından uzaklaştırmaya çalışır. Böylece örgütü dağıtmayı, devrimci hedeflerden uzaklaştırmayı planlar.

Tüm provakatörler çıkışlar, amacına ulaşmak için, kadını kullanır. Semir provakasyonu da en fazla kadın konusunda düşmanla işbirliğini temsil ederken, amacına ulaşmada da kadını kullanmaya çalışır.

Gerilla savaşını önlemek için, kadın-erkek ilişkilerindeki gerilikleri tahrik ederek, bireyleri çelişkili, örgütle çatışmalı bir duruma sokmak ister. Bu ilişkileri geliştirdikçe, parti yapısını savaştan uzaklaştıracağı hesabını yapar. Parti çalışmalarına olduğu kadar ordu çalışmalarına da yansıyan bu durum inançsızlık,düzene özlem, ihanet gerçeğini ortaya çıkarır.

Kadının güçsüz, kişiliksizleştirilmiş, geleneksel özellikleri sonucu zemin olma gerçeği ve bunun olumsuz etkileri Parti Önderliğimizce ele alınır ve bu konuda çözümlemeler geliştirilir. Uzun bir süre parti içinde faaliyetlerini yürüten Semir '86 yılı II. Kongre sürecinde çözümlenerek, deşifre edilir.

Başta Semir provakasyonu olmak üzere partimizde hakim olmak isteyen diğer tüm provakasyonlara kadının alet edilmesi, kadının zayıf ve düşürülmüş kişilik gerçeğiyle yakından bağlantılıdır. Kadının zayıflığından kaynaklı tasfiyeciliğe zemin olma gerçeği, ancak cins bilincinin ve partileşme düzeyinin gelişmesiyle aşılabilir.. Özellikle 88'lere kadar bu biçimiyle zemin olmaktan kurtulamayan kadın, ordulaşma sürecinde de olumsuz bir duruma düşürülmek istenir.

Kadın özgürlüğüne en büyük darbeyi vurmak isteyen provakatörler, kadını silahlı savaş sahasında neredeyse bir tuzak haline dönüştürmek ister. Bunun da kadın üzerinde yarattığı etkilenme boyutu çözümlemeyi gerekli kılacak düzeydedir.

Silahlı savaşımızın başından itibaren, çizgiye dayatılan köylü anlayışları çerçevesinde uyum sağlayan, geleneksel ilişkilerden kopamayan, savaşa katılımı erkek ölçülerinde ele alan kadın da, köklü bir şekillenme olacak ve bu da gelecek yılları etkileyecektir. Bu anlamda, ideolojik parti ölçülerini arka plana iterek halen bu savaşçılığı esas alan kadın, bu yönlerin eksik kalması yüzünden, zayıflıklarını da gerekli oranda aşamaz.

7-Ülkeye Dönüş Ve Lolan'da Kadın Gerillalar

'83-'84 yılları arasında ülkeye aktarılan bayan arkadaşlar belli bir süre Lolan'da kalırlar. Grup grup aktarılan arkadaşlar Lolan'da ülkeye geçiş için hazırlanmaya başlar. '83 yılına denk düşen bu süreçte, Kesire Yıldırım (Fatma) Şam'dan ayrılarak Lolan'a geçer.

Lolan süreci, KDP'nin güçlerimizin Botan'a girişini engelleme, daha çok sınır hattının içlerinde tutma politikalarının yaşandığı bir sürece denk gelir. Parti kadroları Lolan'da yoğun bir beklenti içinde kalır. Taktik önderliğin yaşadığı zayıflıklar sonucu sağa yatan yaklaşımlar ülkeye hazırlığı ve içlere girişi önemli oranda askıya alan, güneyin yaşam tarzına yatan bir duruşu açığa çıkarır.

Genel olarak parti politikasının boşa çıkarılmasında etkili olan Fatma, aynı zamanda kadın yapısı üzerinde de egemen olur. Parti Önderliğimizin kadını geliştirme ve özgürleştirme yaklaşımlarını boşa çıkarmaya kendini endekslenmiş olan Fatma, bu yönlü kadını psikolojik etki altında tutar. Sürekli kadının yapamayacağı yargısını derinleştirmeye çalışarak, kadını silahlı savaşımda güvensiz, inançsız bir ruh haline sokmaya çalışır. O süreçleri yaşayan bir arkadaş , Fatma'nın buna ilişkin yaklaşımlarını şöyle anlatıyor; 'Fatma komün yaşamında bireyci, hep üstte kalan duruşuyla bayan arkadaşlara 'bohçasını kapan, saflara katılmış' diyerek alaycı konuşurdu. Lolan sürecinde uzun süre kalan bayan arkadaşlara ' burası Şam değil, istediğiniz gibi hareket edemezsiniz''şeklinde öfkesini dile getirirdi. Önderliğin bayan arkadaşlara verdiği değeri o hep 'hak etmiyorsunuz, basitsiniz' şeklinde yaklaşarak baltalıyor ve zorluyordu. Politik-siyasi gelişkinliğini Kürt kızına kusarken, Meral Kıdır'ı esas alırdı. Hep 'yazı yazamıyor, iş beceremiyorsunuz' şeklinde yaklaşımları geliştiriyordu. Açık ki, mücadelenin zorlukları, yeni yeni atılan adımların zayıflığı bayan arkadaşları zorlayan yönler olsa da, ağırlıklı okuyan, belli bir düzeye sahip olan bayan arkadaşlar ağırlıktaydı. Bir Delal arkadaş (Saime Turgut) öğretmendi. Onu hiç sevmiyor ve zorluyordu. Yani kadını eğiten ve geliştiren değil, zayıflıkları kullanarak daha da zayıflatan bir savaşım yürütüyordu. Önderliği biraz esas alsaydı, kadında önemli bir gelişmeyi sağlardı. Güven ve onur kırıcıydı. Bunu yaparken çok ustaca ve hissettirmeden yapardı. Aristokrat duruşları hep ezen bir pozisyondaydı. Tabi yaşam ve ilişkilerde hep mesafeliydi. O zamanlar taştan yapılmış küçük odalar vardı. Fatma bir odada tek başına kalırken, bayan arkadaşlar bir odada birlikte kalıyorlardı. Tek bir ses çıkarsalar, günlerce tavır alır konuşmaz,arkadaşları azarlardı. Kendimizi hep baskı altında hisseder ve kendi aramızda konuşurduk. Neden bizi hiç sevmiyor, hep kızgın ve ne yapsak beğenmiyor diye. Bu da bizde güvensizliğe ve içe kapanmaya, yoğun daralma ve gerginliğe yol açıyordu. Eğitici olmuyor, aldıklarımızı da unutturmaya çalışıyordu. Bayan arkadaşlara güç ve destek verecek düzeyi, kapasitesi olmasına rağmen, kadını hep küçümseyen, dıştalayan bir yaklaşım içindeydi.'

Kadının saflarda yer alıp almamasının yoğunca tartışıldığı, kuşkuyla bakıldığı bir süreçte Fatma'nın yaklaşımları, oldukça olumsuz etkide bulunur. Kendi şahsında bir çizgi yaratarak, hakim kılmaya çalışır. Bu çizgi ise egemen erkek sisteminin kadın yargılarını, kadına yaklaşımını, saflara yansıtma biçimidir. Fatma bürokrat, üstte duruşu, cinsine karşı nefreti, Kemalist özellikleriyle Kürt kadınını aşağılayan, yaşamın potansiyel suçlusu olarak gören bir kişidir. Yetkisine dayanarak yine kadının zayıflıklarını kullanarak parti yapısını bunalımlı, kararsız bir konuma düşürmeye çalışır.

8-PKK III. Kongresi Ve Özgür Kadın Kimliğine Doğru

1986 yılında gerçekleşen partimizin III. Kongresi partileşme ve ordulaşma sorunlarının çözümlendiği, parti içi provakatif faaliyetlerin açığa çıkarılarak, mahkum edildiği bir kongre niteliğindedir. Erkek egemen mantığının partimize dayattığı 'savaş olmaz' ve 'klasik ilişkilerde ısrar' yaklaşımları çok derin bir şekilde çözümlenir.

III. Kongremizin anlamı, parti çizgimizi saptırmak isteyen, tarihi bir adımı boşa çıkarmaya çalışan yaklaşımlarla bir hesaplaşmadır. III. Kongre'de kadın kişiliği olarak

Fatma'nın, egemen erkek kişiliği olarak Semir'in yaratmak istediği provakasyonlar açığa çıkarılır ve etkisiz kılınır. '83 yılından beri aktif bir biçimde parti karşıtı faaliyetlerde bulunan Semir ve onun anlayışı, ideolojik boyutlarıyla ele alınır ve Kürt toplum gerçeğinin kördüğümü olan erkek ve kadın yaklaşımlarının parti ve ordu yaşamımız üzerindeki olumsuz etkileri çözümlenir.

Yine başından beri parti içinde yer alan Fatma kişiliğinin III. Kongreyi boşa çıkarma yaklaşımı deşifre edilir. III.Kongre ve 15 Ağustos gerçeğini boşa çıkararak, savaşın olmazını dayatan bu kişiliğin dayattığı ilişki tarzları ve duruşunu Önderliğimiz şu sözlerle ifadelendirmektedir.

'Dönemler anlatılmıştır, tekrar etmek istemiyorum. Mühim olan; bu dönemlerin tasarı, hayal, duygu düzeylerini birey açısından değil, dönemler açısından yakalamaktır. Çünkü orada bireylerin şahsında yaşanan, bir ulusal uyanıştır, emeğin sahiplerinin bilinçlenmesidir. Yaşama doğru göz açmak ve yaşama cesaret edişte, karşı taraf tam tersine bu Kürt direnişini boğmak ve mutlaka denetimde tutmak ister. Nereye götüreceği belli değil ve kadınlığını çok tehlikeli kullanıyor. Özgürleşmek isteyen kadına özellikle büyük bir tepkisi var ve imhaya götürüyor. Tek bir özgür kadının çıkmaması için, çok tedbir aldı. Yalnız onun bu tedbiri ile başarıya ulaşan, tek bir özgür kadın tipi ortaya çıkmayacak aslında. Mutlak köle kadın tipi, onun saflarda egemen olması halinde, sağlaması, kesindir. Çok çarpık bir kadın kullanım tarzı olarak cinselliğini çok pis, yalnız kendisinin değil, bütün örgütsel kadın tipleri çok çarpık bir cinsel anlayışla eski toplumu sürdürme, bildiğimiz Kemalizm düzenini, Kürdistan'da daha da yaygınlaştırma çabasının çok güçlü bir temsilcisidir. Hiç çalışmadan, çaba harcamadan, işbirlikçi özellikleri kullanan, Kürt erkeğini kontrol altına al. Önderlik özellikleri var onu kullanarak, kadınsı özelliklerini var onu kullanarak rahatlıkla kontrol ederim diyor. Zaten özgürlüğü öyle anlıyor. 'III. Kongrede ortamı patlatacağım' diyor. Patlama dediği olay; bazı ilişkileri var, karşı tarafın başında patlatacak. Yani bir erkeğin böyle olmaması gerekir. Böyle bir erkek veya karşı taraf, reddedilmesi gereken bir taraftır. Reddetmeyi de komployla sağlarız, ya da kongrede sabotaj, skandallar yaratarak sağlarız ve bu olayı boşa çıkarırız. III.Kongreyi boşa çıkarmak demek, 15 Ağustos Atılımını boşa çıkarmak' demektedir.

Fatma şahsında çözümlenen kadın kişiliği, Parti Önderliğimizin kadın, kadının tarihi, gerçeği ve özgürleşme sorunları yönündeki çözümlemelerini derinleştirmesini getirir. Özgür kadın kimliğine doğru, çalışmaların hızlanması sonucu açığa çıkar. Özgür kadın kimliğinin ordulaşmada ve askeri yaşamda yaratacağı gelişmelerin, savaş çizgisinde açığa çıkan çete çizgisinin yanında kontra pratiklerini de önemli oranda etkisiz kılması düşünülmektedir.

PKK III. Kongresi; Kürdistan kadınının kurtuluşu açısından bir çözüm, devrimci yurtsever bir açılım ve yetkinleşme sahası olur. III. Kongre önemli oranda kadın katılımlarıyla temsilini bulur. Kadın sorunu, kadınların kölelikten kurtulması ve kadının ulusla kurtuluş mücadelesindeki yerinin belirlenmesi gibi çalışmaların başlatılması kararı alınır. Bu çerçevede III. Kongre ardından, ERNK çatısı altında kadınlar birliği kurulur. Bu örgütlülük 1987 yılında YJWK-Yekitiya Jinên Welatparezên Kürdistan- adı altında bir programa kavuşturulur.

YJWK çalışmaları tam anlamıyla istenilen düzeyde yürütülememiş olsa da, kadının silahlı savaşım saflarına katılımında kısmi oranda bir rol oynar.

1986'da ARGK'nin ilanıyla, silahlı mücadelemiz ordulaşma aşamasına geçer. 15 Ağustos hamlesinin halk üzerindeki etkileri yoğun katılımları getirirken, kadın açısından da bir katılım düzeyi yaratır. Gerilla ordusu biçiminde silahlı savaş

stratejisinin uygulama hazırlıkları hızlandırılır. ‘86 yılı bir yandan birçok kesimin ‘savaş olmaz’ mantığını oturtmaya çalıştığı, diğer yandan çete çizginin hakim kılınmak istendiği bir yıldır. Bu yaklaşımlar kadının ordu içerisindeki konumu da etkiler. ARGK’nin ilanıyla meşru savunma çizgimiz, Önderliğimiz tarafından doğru uygulatılmak istenir. İki çizginin yoğun çatışmasının başlangıcı olan bu dönem, özellikle asi-avare çete pratikleri karşısında partimizin yoğun mücadele verdiği yıllardır. Çete çizgisinin temsilcileri kadını kullanmak, yetkilerine dayanarak kadını istediği gibi yönlendirmek, amaçlarına alet etmek isterler.

9-1989 YİĞİT KADIN PLANININ BOŞA ÇIKARILMASI

1988 yılıyla beraber, özel savaş planının devreye girmesi ve kontra pratiklerinin yoğunlaştığı görülür. 1988 planı ile Kürdistan’ın birçok yerinde özel savaş kurumları oturtulurken, diğer yandan işbirlikçi- çete çizgisinin ‘98 yılına kadar devam edecek olan gelişimi hızlanır. Yine bu yıllarda açığa çıkan Fatma-Avukat provakasyonu etkili olmaya çalışır.

Parti Önderliğimiz bu süreçte, ‘Yiğit Kadın Planı’nı ortaya koyar. Kadın cinsini güçlendirme ve savaşa doğru bir tarzda katılımını sağlama açısından, kadının yiğitliğini açığa çıkarmayı hedefleyen Önderliğimizin bu planını, boşa çıkarma yaklaşımları birçok pratiğe damgasını vuracaktır. Geliştirilen yoğun çözümlemelerle, cinsiyle güçlenen kadının yaşama olduğu kadar savaşa da katkılarının ve sürükleyici etkilerinin mutlak olduğuna vurgu yapan Önderliğimiz, kadının varolan özünün açığa çıkartılması için bu planın uygulanmasını öngörür.

‘8’9 yılına gelindiğinde, Parti Önderliğimizce asi-avare çete pratikleri Hogır somutunda tarihi nedenleriyle çözümlenerek, mahkum edilir. Hogır’ın denetiminde geçen Tahtareş Konferansı iptal edilerek terörize eylemler ve kontra pratikleri yargılanır. Köylü savaş tarzının her alana hakim olmaya başladığı bu dönemde, savaşı kaba ele alma yaklaşımları savaşa katılan kadının da savaşa yaklaşımını büyük oranda etkiler. Bazı kadın militanlarda açığa çıkan erkekleşme, kadın özüne ters olan işkence ve şiddet uygulamaları kadın açısından önemli bir değer kaybı olarak değerlendirilir. Açığa çıkan bu pratikler taktiği bir tarafa bırakan, her türlü sınıf dışı eğilimi yaşayan, ağavari davranışlar ve tasfiyecilik olarak kendini dayatır. Halka karşı oldukça sekter, Önderliğimizin çözümlemelerini okutmama, yapıyı eğitimsiz bırakma gibi pratikler sergilenir. Kariyerist, parti değerleri üzerinde kendini yaşatmak isteyen, düzen ilişkilerini dayatan bu pratikler, savaşın imkansızlığını, gelişmelerin olanaksızlığını kanıtlamak için her türlü tutumu sergiler.

PKK’nin otoritesinden faydalanarak kadını mülk olarak kullanma, kadını kendisine bir tatmin aracı olarak ele alma yaklaşımları, kadın açısından oldukça düşürücü olur. Parti Önderliğimizin kadın çözümlemelerini dikkate almayarak, bu konuda oldukça pervasız pratikler sergileyen çete çizgisi temsilcileri, savaşın gelişmesini engellemek açısından bu yaklaşımlarını genelleştirmek isterler. Kadında ise ya mevcut yaklaşımlara uyum sağlama ya da güçsüzlükten ötürü tabii olan bir duruş ve katılım açığa çıkar.

Kadının bu biçimiyle katılımı karşısında, Önderliğimizin geliştirmek istediği Yiğit Kadın Planı uygulanamaz. Kadın gerçeğine feodal kullanımcı yaklaşım ve kadının bu konuda yaşadığı zayıflık, birçok alan pratiğini de olumsuz etkileyecektir. Savaşı orduyu sabote etmede ve tasfiyenin eşiğine götürmede yaratılan bu ilişki biçiminin etkisi büyük olur.

Mardin Eyaletinde yapılmak istenen, açılım karşısında ortaya çıkan ilişki gerçeği köylere, sığınaklara yerleşme, asıl görevleri bir kenara bırakma, geleneksel ilişkileri de geride bırakan güdüsel ilişkilerin genelleştirilmesi savaşta yenilgiye ve darbe yemeye kadar götürür. Bu biçimiyle düşmanın kontrolüne giren, felç olan bir yapı gerçeği ortaya çıkar. Mardin pratiğinin açığa çıkmasıyla birlikte, bölge sorumlusunun düşmana kaçması bu tür ilişkilerin nasıl bir ihanete götürdüğünün göstergesidir. Bu ilişki gerçeğinin halk üzerindeki tahribatı birçok yurtseveri de karşı devrim cephesine iter. Tüm çözümlemelere rağmen yaşanan bu gerçek, düşmanın yarattığı ilişki gerçeğini daha çok açığa çıkarır. Yiğit kadın planı, savaşın gelişiminde önemli bir etken olma özelliğini daha çok kanıtlar ve kadın çalışmaları geliştirilir. Mevcut durumuyla silahlı savaşa verdiği zarar, bu pratiklerle yakıcı bir biçimde açığa çıkmıştır.

'89 yılında geliştirilen bu plan böylece sekteye uğratılacaktır. Bireysel anlamda kahramanca şehadetler ve katılımlar olsa da, kadın açısından genel olarak baktığımızda mevcut duruşla bu pratiklerin yiğit kadın planını boşa çıkardığı görülür. O süreçte böyle bir planın uygulanması, kadın açısından olduğu kadar, partimizin savaş çizgisinde de önemli etkilerde bulunabilir, savaşın seyrini de değiştirebilirdi. Fakat kişilik geriliklerindeki ısrar ve sınıf eğilimlerinin kendisini dayatması sonucu, istenilen gelişme düzeyine ulaşılamaz.

Kadının Savaşta Yaşadığı Fiziki Ve Psikolojik Zorlanmalar

Kadının devrime katılım gerçeğine baktığımızda, ilk süreçlerde genelde duygusal yaklaşımlar sonucu bir katılım olduğunu görmekteyiz. Bunun altında bin yılların egemenliğine bir tepki gerçeği olsa da, bu çok somutlaşmış değildir. Cins bilincinin fazla gelişmiş olmaması nedeniyle, katılım nedeni saflardaki duruşu da farklı boyutlarda yansımasını yapar. Özellikle silahlı mücadele ve ordu saflarında bu yönüyle birçok zorlanma yaşanır.

Savaş kadın açısından uygulama düzeyinde yeni bir kavramdır. Savaşın her türlü acısını ve tahribatını yaşayan kadın, kısmen bazı mücadelelerde yer almış olsa da temel yargısı, bu işin erkeğe ait olduğudur. Erkek cinsinin fiziksel anlamda güçlü olduğu kanısı, toplumda olduğu kadar kadın içinde kabul gören bir kanıdır. Savaşa fiziksel olarak adaptasyon sağlamak, kadın açısından fazla kolay olmamıştır. Bu haliyle ağırlık teşkil eden kadın, bunun altında yatan psikolojik etkenlerin pek farkında değildir. Savaşı kendine ait bir iş olarak görmemesi, erkeği taklit ederek kendi özünden uzaklaşmaya götürür.

Fiziki açıdan oldukça zorlanan kadın, -erkeğin kadını kendisiyle aynı ölçülerde ele alma yaklaşımı sonucunda- psikolojik olarak daha ağır bir baskı altına girer. Tartıştığımız bir arkadaşın ifade edişiyle yaşanılanları şöyle anlıyoruz;

'O zamanlar toplumun değer yargılarıyla kadını ele alıyorduk. Farklı bir anlam veremiyorduk,zaten tartışmıyorduk da. Bazı sorunlardan dolayı biz şöyle diyorduk; kadın katılımları fazla olmamalı. Uzun yıllar kadın bir ağırlık olarak görüldü. Ben iyi hatırlıyorum; '87'de zaten sayıları pek azdı, altı veya yediydi. Bu altısı da hiçte devrimciliğe yakışan uygulamalara tabii tutulmadı. Küçümsemenin de ötesinde seslerini çıkardıklarında susmaları için, ceza da verildi. Hatta birçoğu yersiz cezalandırılmalara tabii tutuldu. Kadın saflara akın ettiğinde, hepimiz bir yük olarak gördük. 'Erkeğin iş yapamadığı yerde, kadın nasıl iş yapacak? İşte bazı fiziki nedenler de var.' diyorduk. Kendisi de bir güç olamayan erkek güç olmaya yönelmediği gibi, bir de kadını ağırlık olarak görmeye başladı. 'İstisnalar savaştırılabilir. Kadın kitlesi savaşamaz.' Görüş

buydu, bunun karşısında Önderliğimizin büyük bir mücadelesi var. Parti Önderliğimiz o anlayış tersine olmalıdır, 'istisnalar savaşamaz, kadın kitlesi savaşabilir' dedi.

Fiziki güç temel ölçü alındığından, kadın savaşı salt kaba yönden ele almaya başlar. Savaşın taktik, tarz, örgütlenme boyutlarından uzak kalarak ne kadar fiziksel katılımı olursa, o kadar savaşta yapabileceğine inanır.

Birbirine yabancılaşan kadın ve erkek gerçeğinde erkeğin, kadının fizyolojik yapısının özelliklerini, bunun savaş sahasına yansımalarını anlaması mümkün olmaz. Yine kadının savaş olgusuna psikolojik olarak yabancılığı gözardı edilir. O süreçlerde özellikle safların geneline yansıtılan feodal-kavgacı tarz, savaşı salt kaba boyutlarıyla ele alan köylü tarzı, kadının yaşadığı zorlanmaları daha da derinleştirir. Kadın da oluşan şekillenme, bu anlayışlar çerçevesinde olur. Kaba güce özenti, fiziksel olarak kabalaşma, savaşın şiddet boyutunda kendini yetkinleştirmeye çalışma yada savaşı erkeğe ait görerek, bir misafir konumuna, yedek konumuna geçme yaşanır.

Ataerkil kültürle beraber kadının yetiştirilme tarzı, daha çok fiziksel enerjisinin dondurulmasını ya da farklı sahalarda kullanılmasını doğurmuştur. Tarihe baktığımızda bu enerjinin daha çok yaşamın basit, salt duygu ve güdü boyutlarına aktarıldığı görülecektir. Bu anlamda kadın enerjisini savaşa aktarmada önemli sorunlar yaşanacaktır.

Kadının silahlı savaş cephesinde yaşadığı zorlanmalar, asıl kaynağını psikolojik yapılanmanın etkisiyledir. Ezilen psikolojisinin yarattığı kendine güvensizlik, inançsızlık, kendini küçümseme olguları kadının aktif katılımını engeller.

Yine özgürlük ölçütünü kendini ezenine benzemeyle ele alan kadın, ilk etapta erkeğin savaşım tarzını taklit etme yoluna gider. Erkeği güç olarak görme, kadında erkekleşerek savaşma mantığını doğurur. Kendine bu anlamda daha da yabancılaşmayı yaşar. Böylece kendi kimliği ve özüyle katılım gösteremez.

Fiziksel zorlanmalarından dolayı ağırlık olarak ele alınması, kadında bir baskı unsuru oluşturur. Bu durum, kadının savaş içinde kendine güvensiz duruşunu daha da derinleştirir. Kendine güvensizlik cesaretsizliği doğurur. Savaşta fedakar ve cesaretli olsa da, kadın olarak savaşabileceğini gösterme de iddia etmede cesaretsiz kalır. Kendi varlığına ve gücüne bakış açısı, erkek mantığı çerçevesinde olduğundan kendi cinsini küçümsemesi, onu iddiasız kılan bir olgudur. Aşağılık duygusundan kurtulamamak, ondan sürekli farklı bir kimliğe bürünme, kadın olarak varolmak ve savaşmak yerine erkeğe benzeyerek savaşmayı tek seçenek haline getirir.

Diğer yandan feodal değer yargılarının kadında oluşturduğu psikolojik şekillenme aynen devam eder. Potansiyel suçluluk psikolojisi, kadının kendi cinsini ve kendini reddini yaratmış olduğundan cins parçalanmışlığı, birbirini çekememe, kabullenmeme, kendini erkek ölçülerine göre ayarlama yaşanır. Çarpık bir şekilleniş olarak başlangıca damgasını vuran bu durum, kadın açısından sonraki yıllarda da etkileyici olacaktır.

Bir yandan derin bir kölelik psikolojisi yaşanırken, diğer yandan çarpık bir özgürlük anlayışı da gelişir. Ezilen bir kesimin eline imkan geçince ya da kendisi ezenle aynı koşullara ulaşınca, aniden özgürleştiği yanılgısını yaşaması bin yılların kölelik gerçeği ile yakından bağlantılıdır. Silahlı savaşta kadın bu yanılgıyı çokca yaşar. Eline silah almayı özgürlük olarak görür. Yüzeysel bir yaklaşımın sonucu olarak savaşın daha başlangıç aşamasında böyle bir yanılgıyı yaşamak, kendi gerçeğini görmenin önünde temel bir engel teşkil eder.

Ezilme gerçeğinin yarattığı dar görüşlülük, kendini sosyal ilişkilerde güçsüz görme, duruşta da itaatkar bir tarz yaratır. Kendini ispatlama, varlığını kabul ettirme

temel hedefe dönüştüğünden, erkeğin olumladığı savaş tarzında öne çıkma eğilimi artar. Bu nedenle kendi özüne ters, şiddet yaklaşımlarına da girme olayları zaman zaman yaşanır. Erkeğin dörtbin yıllık temel politikası olan kadını kendine benzetme durumu, bu biçimiyle saflarımıza da yansıtılacaktır. Erkek gibi yürüyen, konuşan, savaşan, düşünen bir kadın tercih edilir. Bu ölçüler kadın açısından uyulması gereken, uyulduğu oranda yükselmenin, değer görmenin yolu olarak benimsenir. Temel yanılgı burada yaşanacaktır. Bu temelde hareket ettikçe özgürlüğe yakınlaştığını sanan kadın, özünde daha da bağımlı hale getirilir. İlk süreçler açısından baktığımızda, kadın aslında erkeğin kendisi için çizdiği imajın kurbanıdır. Yani istisna olma isteminin

Daha sonraki süreçlerde bu kesimlerin dönüşümde yaşadığı zorlanmalarda gösterecektir ki kadın, bir başkası oldukça asla özü itibariyle doğru bir katılım sahibi olamayacağı gibi, bu gerçeği değiştirme de ikna olunma yolunda zorlanacak, ikna olsa bile değişmesi sancılı olacaktır. Savaşta belirleyici olan şiddet olgusu da kadın psikolojisinin zorlandığı bir olgudur. Ölmek ve öldürmek kadın açısından uzak kavramlardır. Savaşların amacı güzeli yaratmak olsa da, işlevi yıkım olduğundan kadın başlangıçta bunu fazla benimseyemez. Çünkü savaşın amacı, ideolojik yaklaşımı ve neden savaşıldığı anlaşılmadan, sadece şiddet yönü esas alındığından bu durum psikolojik olarak ağır etkiler bırakır. Yıkmak yıkıcılık insan psikolojisini sürekli olumsuz etkiler. Sınıflı toplumla beraber erkek cinsi bu yönlü bir kültür edinmiştir.

Savaşımımızın ilk yıllarından itibaren Önderliğimizin yaratmak istediği meşru savunma çizgisinin saptırılması, bu gerçekle yakından bağlantılıdır. Aşırı şiddet eylemleri erkek egemen kültürün bir sonucudur. Her ne kadar erkeği taklit ederek uygulama alanına girse de, bu kadının kendisine ters bir eylem olduğundan kadını olumsuz etkileyecektir.

SAFLARA YANSIYAN FEODAL ANLAYIŞLAR

1-Kadın savaşamaz savaş erkeğin işidir.

Savaş Marduk'la başlamıştı, yani bir erkek tanrıyla. İşte o gün bugündür, tüm savaşlar erkeklerce yürütüldü. Savaş ve erkek bütünleşen iki kavram oldu. Kaba şiddet uygulamalarında sadece fizyolojik değil, biyolojik, psikolojik olarak da fazla zorlanmayan, savaş olgusunu yaratan mantığın sahibi olan erkek cinsi, bin yıllardır savaşı kendi tekeline alacaktır. Ezilenlerin savaşları da dahil, tüm silahlı mücadelelerde bu gerçek geçerlidir. Kadının iş sahası bellidir. Kadın evinde oturmalı, erkeklerin onun yazgısını belirlemelerini beklemelidir. Toplumda sıkça kullanılan bir deyim vardır. 'kadın elinin hamuruyla erkeğin işine karışmamalıdır.' Bu pervasızlığı gösteren kadın en büyük günahkardır. Bu nedenle değil midir ki? Amazonlar lanetlenecek, Artemis'in anlamı değiştirilecek, Sirenler korkunç avcılara dönüştürülecektir. Ne hikmetse savaş tanrıçası Athena, erkeğin en çok gurur duyduğu savaşçı bir kadın olarak değer bulacaktır. Buna rağmen, onun savaş yeteneği yine de inkara uğrayacak, kadın Afrodit olarak güzelliğiyle, Hera olarak sadık oluşuyla daha çok benimsenecektir. Kadın çocuk doğurmalı, erkeği mutlu etmelidir. Onun yaşam sahası bellidir. Kadın savaşa yaklaşamaz, savaşamaz. Ancak savaşın tahribatlarını, acılarını yaşamaya hakkı vardır. Savaş mantık ister oysa kadın duygusaldır. Savaş kaba güç ister oysa kadın bu yönüyle eksik, güçsüz bir canlıdır. Narindir ve naziktir. Üstelik güçlü olanlar savaşabilir ve savaş bir güç olma aracıdır. Kadın güç olamaz, olmamalıdır. Gücün sahibi erkektir ve savaş erkeğe aittir.

İşte dört bin yıllık erkek egemen mantık budur ve bu değişmez olarak sunulan sahte bir mittir. Bu kanı insanlığın geneline maledilmiş, kadın da bunu kabullenmiştir. Savaşın erkeğin işi olduğu kanısı, en çok da direnişlerine kadının da katılmış olduğu Kürdistan'da, büyük bir çelişki olarak yaşanmaktadır. Erkek ve kadının benimsemiş olduğu bu mantık, doğal olarak saflarımıza da yansıyacaktır.

Tarihe baktığımızda karşımıza çıkan gerçek, kadının savaş ortamından dışlanmasıdır. Fakat bu durum kadının salt fizikmen zorlanmasından kaynaklı değildir. Ataerkil kültürün yarattığı bir mantık olarak siyasi bir yaklaşımın sonucudur. Mevcut statüsünü korumak isteyen erkek, kadını bu sahaya sokmak istemez. Önderliğimizin yaklaşımlarından bağımsız olarak yetkisine dayanarak, kadının savaşa adaptasyon sorunlarını ve psikolojik zorlanmaları zemin yapılarak, 'kadın orduda yapamaz' anlayışı uzun süre dayatılmak istenir. Birçok alanda açığa çıkan bu yaklaşım daha sonra da görüleceği gibi, işbirlikçi- çete çizgisini uygulayanlarca gündemleştirilerek, '93'de kadının ordudan atılma kararına kadar varır. Partimizin bu anlayışlar karşısındaki yoğun mücadelesi sonucu bu yargı büyük oranda kırılsa da, uzun yıllar erkek egemen mantık tarafından kullanılmaya çalışılacaktır.

Savaşın kadının işi olmadığı düşüncesi kadın da oldukça güçlüdür. Erkeğe ait bir işi yapma psikolojisi kadının fiziksel katılımını da oldukça etkiler. Savaşı kaba boyutlarıyla ele alarak, erkeğe benzeme durumu ilk süreç kadın şekillenmesinde belirleyici olur. Kadının savaşı kendi işi olarak görmemesi, kadının savaş sahasında gelişiminin önünde en büyük engel olarak aşılması, kolay olmayan şekillenişler yaratır. Bu düşünce o denli güçlüdür ki, yıllar sonra bile kadının savaşı kendi işi olarak görmemesi eleştiri konusu olarak varlığını sürdürecektir. Yaşanan fiziksel zorlanmaların kadını bu mantıkta ısrara götürdüğü açıktır. Özellikle feodal köylü tarzının taktik ve tarz ustalığından uzak dayattıkları, savaş içerisinde kadının aşırı zorlanmalarını, bu düşüncenin daha da derinleşmesini getirmiştir. Böylesi bir atmosferde açığa çıkan somut pratiksel gerçeklik, erkek egemen mantık lehine gelişerek kadın ordulaşmasının gerektiği düzeyde rolünü oynamasının önünde de engel teşkil eder.

2-Klasik kadın-erkek ilişkilerinde ısrar

Kürdistan toplumunda en belirleyici olan ilişki tarzı kuşkusuz ailedir. Aile kurma adı altında, yaratılan kadın-erkek ilişkilerindeki sağlıksız şekilleniş birçok boyutuyla devrimimizin her sahasına olduğu gibi, ARGK saflarını da etkiler. Devrime yeni bir yaşam doğrultusunda katılmayan birey de, aynı ilişki biçimlerini, statükolarını ve yaklaşımlarını sürdürme eğilimi açığa çıkar. Silahlı mücadelemizi başlangıcından itibaren güçlü bir şekilde etkileyen bu ilişki tarzı, kendisini çözülmesi gereken bir sorun olarak öncelikli biçimde dayatır. Sistemin yarattığı ilişkiler biçimi, bu ilişkilerin kadına ve erkeğe yüklediği görevler bin yıllarca toplumun yaşam kültürü haline gelmiştir. Yaşamı güdülere endeksleyen, güdüleri kışkırtarak kendi varlığını sürdüren sistemde açığa çıkan kişilikler çok derin bir düşürülmeyi, insani değerlerden uzaklaşmayı yaşar.

Düşmüş bir halkın sevgi anlayışıyla biçimlenen sahte namus, sahte sevgi ve ilişki gerçeği bireyi tüketen tüm insani yeteneklerini körelten bir noktaya ulaşır. İlkel cinsel anlayışın yarattığı namus kavramı, ataerkil ideolojiye dayanır. Kürdistan'daki kadın-erkek kördüğümü, sömürülme gerçeğiyle bağlantılı gelişen bir durumdur. Açığa çıkan feodal aileci anlayış, Kürt halk gerçeğinde sosyal bir çıkmazı yaratır. Aşırı güdüler sınırında kalma, Kürt insanını siyasi sosyal alandan uzaklaştırmanın en etkili yolu olur. Bu ilişki gerçeğinde şüphesiz ezen-ezilen, egemen-köle anlayışı çok derindir.

İlişkilerdeki kalitesizlik, düşürülme ve tüketme Kürt halkını egemen sisteme daha da bağlayan bir bağ olarak güçlenir.

PKK'nin gelişimi ile beraber silahlı savaşa katılan kesimler mevcut anlayışlarla bir katılım sağlar. Katılım gerçeğinin saflara yansıma boyutu oldukça çarpıcıdır. Özellikle de ilişkilerdeki kördüğümün olumsuz etkileri ve bu ilişkilerde ısrarın gelişmesi silahlı savaş cephesini oldukça zorlayan bir boyuta ulaşır. Bu ilişkilerin saflara yansımasıyla gelişen pratik sorunlar karşısında, Parti Önderliğimiz geniş bir aile ve ilişki çözümlemesi yapar. İlk aşamada daha çok sahiplenme, koruma, geleneksel aileci anlayışlar hakim olsa da, zamanla erkek ve kadın kişiliğindeki eğilimlerin açığa çıkmasıyla gelişen ilişki tarzları, ordu çalışmalarımızı engelleyici boyutlara ulaşır. Bu tehlike karşısında partimiz tarafından pratiksel tedbirler geliştirilir. 'Kürdistan sözkonusu oldu mu, ilgiler duygular kör kuyuya düşebilir. Böyle yapmasaydım, bu Kürt olayını çözüme götüremezdim. Pür dikkatle izliyorlar, peki saflarda o kadar bayan birikmiş, erkek birikmiş. Binlercesi, geçici tedbirlerle ilişkilere ambargo koymak lazım. Çıldırtıcı gibi gelebilir, ordu yaşamı, ordu sözkonusu oldu mu bunlar durur. Peki hiç mi olmayacak? Olacak ama nasıl ? işte o zaman diyoruz ki, ülkeyi kazan, bir parça toprak kazan, bir kuş bile bir yuva yapmak için, önce özgür bir yuva bulur.'

Parti Önderliğimiz bu değerlendirmesiyle ilişkilerin ölçüsünü ve koşullarını ortaya koyar. Özellikle bu ilişkilerin kaçırtıcı görevleri aksatıcı yönleri açığa çıktıkça, ilişkilerin sağlıksız, düşmana götüren özelliği de somutlaşır. Bölge pratiklerinin tasfiyesinde önemli rol oynayan ilişki gerçeği, bu boyutuyla yeni bir çerçeveye kavuşturulur. Bunun karşısında, ilişkileri sürdürmek isteyenlerin tepkileri açığa çıkacaktır. Parti Önderliğimizin güdüleri çözümleyerek siyasi, askeri alana kanalize etme çabaları çok fazla anlaşılamaz. Bu nedenle 'PKK'de aşk yasaklanıyor düşüncesi,' PKK ideolojisi karşısında savaşmanın gerekçesine dönüştürülür. Cinsel güdünün terbiyesi ve tıkanıklığın aşılmasıyla ancak doğru bir savaş yeteneğinin açığa çıkacağını belirten Parti Önderliğimiz, güdülerin inkarını değil sınırlandırılmasını ve hayvanlık düzeyine düşürülen ilişkilerin aşılmasını öngörür.

Kadın-erkek ilişkilerinde gelişen, cinsellik üzerindeki mülkiyet anlayışı kırılmaya çalışılır.

Kadın cinsi açısından köleleştirilmenin en temel unsuru olan cinselliğin kadın da yarattığı zayıflık, yine erkekte yarattığı şiddet ve hakim olma davranışları aştırılmaya çalışılır. İlişkilerin bu biçimde kalışı ya da kabulü düşman gerçeğinin kabulü olduğundan, reddi temel alınır. Çünkü bu ilişki gerçeğinin devrimci bir silahlı mücadele içinde kadını objektif ajan durumunda tuttuğu kesindir. Hakim iradeye teslim ve tabi olan, ona göre kendini ayarlayan kadın, silahlı savaşım karşısında olumsuz bir duruş sergilemekten kendini kurtaramaz. Kadının kölelikte ısrarı, özünde militan yapıyı teslimiyete çeken bir durumdur. Kadın saflarda köle kaldıkça, teslimiyet kapısı da hep açık kalacaktır.

Kadın bin yıllardır egemen ilkeyi kabul etmiştir. Bu kabul ediş kendi ilkelerinden çok, kadınsı ilkelerle hareket etmesini de beraberinde getirir. Kadının egemen sistemin karşısında kendince yarattığı savaş yöntemi olan kadınsılıkla, bu çerçevede gelişen kendini cinsel bir meta olarak sunma ve cinselliğini kullanmaya karşı şiddetli bir savaş yürütülmezse, silahlı savaş açısından önemli bir tehlike olacaktır. Bu anlamda sistemi kendi içinde yaşama, bunu saflara dayatma kadını aynı zamanda hep yönlendirmesi gereken bir topluluk haline dönüştürür. Kul-köle ilişkisi mal-mülk anlayışının devamı parti içinde sistemin devam ettirilmesidir. Bu ilişkilerin yarattığı cinsel yaşam anlayışı ise ihanete yol açan bir etkendir. Karasevda anlayışının ortaya çıkardığı kara ihanet tam

da bu nokta da yaşanır. Bu konuda açığa çıkan kadın duruşunu Parti Önderliğimiz şöyle değerlendirmektedir; 'Dili özgürlük istiyor, ilişkisi kölelik. İkiyüzlülük var ve bu garip bir çelişkidir. Giderek çözümlemeyi derinleştirme ihtiyacını bu nedenle hissettim. Evet kadın-erkek birliktenliklerine karşı değiliz. Ama şunu da gördük ki, birliktelik adı altında bela. Eğer bıraksan bu birliktelik, partiyi tasfiye etmeye yeter. Lafta özgürlük isteyen ama pratikte tam bir köle olan bir kadın da bırak kendisi için özgürlük sağlamayı, lafazanlığıyla, yüzeyselliğiyle, kendi aldanmışlığıyla belki de o bağımlılığı aşılar, onu da aşıladığı oranda köleleşmiş bir yaşam, özgürleşmeden uzak bir parti içi ilişki düzeyi ve kaybedilmiş militanlık tabi kadın sözkonusu olduğunda, hele de devrime katıldığında bütünüyle iradi zayıflığını ne yansıtılmışsa onun temsilini dile getiren öğe olmuş, bir yerde en gafil en saf, bir yerde en izdüşüm tip olmuş. İradesi felç olmuş, çok bağımlı kişiliği ve katılış tarzı oluyor. Mutlaka bir yerlere bağlı bir yürüyüşün sahibi, koltuk değnekleriyle yürüyen bir tip biçimine geliyor. Yüzyılardan beri içine itildiği durum, kadının ilginç bir savaşım tarzına yol açmıştır ve bu savaşımda kadınsı bir biçimde geliştirilmiştir. Kadında bağlanmayı temel alma, sığınmanın kendisi köleliktir. Olumsuz bir katılım teslimiyetçi bir biçimde iradesini gösterir. Kadınsılık boyun eğmişliğin kişi yerine konulmamışlığın, sürekli düşürülmüşlüğün bir sonucudur. Yoldaşlık ilişkisi üzerinde iyi durmanız gerekiyor. Feodal ve egemen, otoriter özellikleri hortlatmamanız gerekiyor. Kadının da geleneksel, ikiyüzlü, dedikoducu, kadınsı yanlarını dayatmaması gerekiyor.'

Bunun yanında erkeğin kadını çok feodalca ya da küçük burjuva anlayışlarla sahiplenme, kullanma eğilimi, yetkisine dayanarak bunu yapma istemi ortaya çıkar. Bu nokta da kadının zayıflığını kullanma, kadını kendine bağlama yaklaşımları yaşanır. Kaba feodal yaklaşımlar sonucu birçok pratikte kadınlar kullanılır ve tasfiye edilir. Savunmasız kadını bu yönüyle cinsel anlamda kullanma ve daha sonrasından ajan olarak değerlendirme eğilimi erkek egemen mantığın bir sonucu olarak, özellikle çeteci anlayış sahipleri tarafından uygulanır. Açığa çıkan ilişkilerde, egemen yargılama sistemiyle ilişkiler çözümlenmek istenir. Bu mantığa göre suçlu kadındır ve sadece kadın cezalandırılır. Erkek bu ilişkiden zarar görmez. Parti Önderliğimizin yaşanılan bu pratikler karşısında geliştirdiği müdahaleler sonucu, önü alınabilen bu tür yaklaşımlar silahlı savaş cephemizde olumsuz etkiler yaratır.

Saflarımıza egemen kılınmak istenen düzen ilişkilerini çözümleyen Parti Önderliğimiz ' Pratik ilişkiler sahasında, ortaya çıkan karşılıklı yaklaşımların özellikle kadın ilişkisi sözkonusu olduğunda daha çok oportünizmi diğer bir deyişle, ya katı feodal ya da düşkünce küçük burjuva tutumlarına yol açıyor. Yapabileceğim en önemli ve ciddi eleştirilerden birisi de, kendi kişilik savunmanızı etrafa doğru yapamıyorsunuz. Kişilikleriniz muazzam oportünizme umut veriyor. Çıkış yaptırıyor veya ilgi geliştiriyor. Bu konuda kendinizin etki derecesini ölçmemeniz, çok kötü ve özgürlükten ne kadar uzak olduğunuzu gösterir. Rahatlıkla bir küçük burjuva serserisi sizinle oynayabilir ve siz çok tavizkar davranabiliyorsunuz. Ne karşı tepki, öfke, rahatsızlık, ne karşı olay doğru yürüyüş denemeyi bilmiyorsunuz. Karma karışık bir durum aslında yaşanıyor' diyerek kadının devrimcileşme sorunlarını ve mevcut eğilimler karşısındaki duruşunu değerlendirir.

Kadın ve erkek kişiliklerindeki dönüşüm sağlanmadan, mevcut ilişki gerçeği çözümlenmeden silahlı savaş cephesinde doğru tarzda bir çizginin tutturulamayacağını vurgulayan Önderliğimiz, katılım gerçeğini de tahlil ederek, küçük burjuva bireysel ilişki tarzlarını da yanıltıcı bir özgürlük anlayışı olarak değerlendirir. Bu ilişkilerin pratiksel sahaya yansımalarının, ortamı laçkalaştırma, ordu düzenini bozma ve düzeni

kendi içinde yaşatma olduğunu dile getirir. Askeri yaşama zarar veren ve daha çok kadın aleyhinde sonuçlanan ilişkilere cevap olarak kadın özgürlük çalışmalarını başlatır.

Emperyalist sistemin kadın-erkek ilişkilerini kullanarak, yarattığı bireylerin değiştirilerek yerine ulusallaşmaya, ülke çıkarlarına hizmet eden, siyasal ilişkiler yaratmayı esas alan Önderliğimiz, devrimci yoldaşlık ilişkilerini geliştirir. Devrim saflarından kaçırtan değil aksine değerlere, mücadeleye bağlayan ilişki ölçülerini ortaya koyarak, yeni bir model yaratmanın gerekliliği ile, geleneksel yaklaşımlar, değer yargıları ve ucuz ilişkilerin önü alınır. Bu anlamda birçok alışkanlık da sınırlandırılmaya çalışılır.

'Özellikle erkeğin aile içindeki çok dengesiz durumu, devrime kötü etkilerle katılımı yine kadının köleci tarzı, bağımlı tarzı aslında iyi tahlil edilmemiş, aydınlatılmamış yaklaşım tarzı, yaşamı tehdit ediyor. Özgürlüğün çok uzağındaki yaklaşımlar parti içinde adeta geleneklerin çok ağır etkisindeki kişilikleri, devrimimizi boşa çıkartacak red ve kabul biçimindeki ilişkilerin tehlikeleri çokça ortaya çıkmıştır. Hele dağa kadının da çıkması, her sahaya kadının da alınması bu konuda etki-tepkileri daha da ileri boyutta ortaya koymuş oluyor. Kadının devrimci hareketi, doğru kanalize edilmemesi ve çekilememesi halinde çok düzeysiz ve seviyesiz ilişkileri geliştirmesi orduda bozgunculuğa,kargaşaya yol açıyor. Kısacası yeni yaşam biçimlerine, ilişki biçimlerine ulaşmanın sıkıntıları yaşanıyor." *****

Daha önceki konularımızda da değindiğimiz gibi, bu ilişkilerin objektif karşı devrimci yanı olduğu kadar, bilinçli provakatörlerin en çok kullandığı bir zemin olma gerçekliği de vardır. Savaşı olmaz noktasına çekmenin ve savaşmamanın en temel nedeni ise, yeni ilişki biçimine duyulan tepki ve eskide ısrardır. Bu anlamda da, yapı gerçeğinin zemin olma konumu tehlikeli bir olgu olarak ortaya çıkar.

3. ARGK'de Eşarplı Kadınlar:

"Bayan arkadaşların başında eşarp vardı. Köylü kızların ki gibiydi. Erkek çok feodalce, çok tutucu, oldukça geri yaklaşıyordu. O süreçlerde biz başımızı kapatıyorduk. Biz bunu rahat rahat kabullenemedik. Çok çatıştık, mücadele verdik. Bize dayatılan dönemsel bir yaklaşımdı. Yaklaşım 'erkek geridir, feodaldir, kendinizi kapamalısınız, erkeği tahrik ediyorsunuz' şeklinde idi. Dayatmalar olunca, işte 'örgüttür, örgüt böyle dayatıyor' diye söylenince uyduk. Bazı bayan arkadaşlar yüksek sesle konuşunca, gülünce kabul etmiyorlardı. Gülüşleriniz bile bizi tahrik ediyor yaklaşımı vardı. Önderliğin ölçülerinden, yaklaşımlarından uzak yaklaşıldı."

Bu sözler feodal değer yargıların dayatıldığı süreçlerde silahlı savaş cephesinde bulunan bir kadın yoldaşa ait. Bugün düşündüğümüzde gerçekten komik diyebileceğimiz bir yaklaşım ama o günün şartlarında çok derin bir sorun olarak yaşanıyor. O günleri anlatan ve dinleyen herkes, Kürdistan kadınının nasıl bir düzey kazandığını daha iyi anlayabiliyor. Her adımı bir devrim niteliği taşıyor. Partimizin pratik gerçeği, büyük dönüşümleri yaratarak birçok aşamayı geride bıraktı.

Toplumsal yargıların saflarımıza aynen yansıması olarak gelişen bir durum da orduda, kadınların eşarp takmaya zorlanmasıdır. Kadını özgür kimliğinden uzaklaştırmak isteyen, bin yıllar öncesinin egemenleri, ilk olarak kadını peçeyle örtmüş, ona ait fiziki özellikleri suç nedeni olarak lanetlemiştir. Neolitik dönemin en yaratıcı halklarından birisi olan Kürtlerin yaşamında, sınıflı toplumla beraber hakim olan

ataerkil kültürün kendisini bu biçimiyle saflara yansıtması kadın açısından zorlayıcı olduğu kadar, gelinen aşamanın gelişim düzeyini de gösterir.

Saçlar eskiden kadın için kutsal bir değere sahipken ve kadın güzelliğinin simgesiyken, ataerkillilikle beraber tahriğin erkek zaaflarını kışkırtmanın bir nedeni olarak gösterilmiş ve kadınlar peçelere hapsedilmiştir. Sahte namus anlayışının belgesi, nişanı işte bu peçeler olur. İslamiyet'le beraber, kadın açısından uygulanma düzeyi artmıştır. Kürt toplumsal yaşamına sonradan giren fakat çok katı bir biçimde uygulanan bu yöntem, kadından çok erkeğin bir sorunu olarak ortaya çıkar. Devrimci bir hareket olan partimizde, Önderliğimizin bilgisi dışında feodal erkek yaklaşımlarının hakim kılmak istediği bu uygulama, tamamen feodal değer yargılarına ve geri, bağnaz bir tutuculuğa, erkeğin zaaflarına bağlı olarak gelişir.

Erkek açısından böyle bir uygulamayı red, bin yılların mantığını red olacaktır. Düne kadar kızını, kardeşini, karısını ve annesini kapının önüne bile çıkartmaktan çekinen, onun mantığını kendince oluşturan ve inanan feodal erkeğin bu mantıktan vazgeçmesi, o güne kadar yaptıklarının bir yanlış olduğunu kabul etmesi olacaktır. Oysa erkek devrimciliği bile bu konudaki statüsünü kaybetmeme ölçülerinde kabul etmek ister. Diğer yandan kadını salt güdüsel bir ilişki kavramında ele alan, kadın deyince sadece güdüsel bir ilişki boyutunda takılan erkeğin bu mantıktan vazgeçmesi biraz zordur. Onun için kadın, zaten orduda bir ordu bozan, erkekle aynı ortamı bile paylaşması tehlikeli olandır. Toplumda yaşanan bu geleneksel ölçülerin değişmeyen mantık nedeniyle saflarımıza da yansıması gibi bir durumla karşılaşılır.

Bu dayatmalar karşısında kadının duruşu ise kabul duruşudur. O süreç yaklaşımlarını bir kadın yoldaş şöyle dile getiriyor; "Bayan arkadaşların başlarında kefiye olması gerektiği söyleniyordu. Bazı kurallar vardı. Birçok noktada anlam veremiyorduk. İçinde yetiştiğimiz koşullar itibariyle İslam'ın etkisiyle hareket etme vardı. O nedenle yadırgamasak da, silah almışız, savaşıyoruz. Neden bu yaklaşımlar sergileniyor diyorduk."

Anlaşıldığı gibi kadının bu uygulama karşısında reddi güçlü olamaz. Bunda toplumsal şekilleniş oldukça belirleyici olur. Tek tük karşı çıkışlar olsa da, temelde bu mantığı doğru bulma vardır. Devrim saflarına duygusal, daha çok ulusal kurtuluş çerçevesinde katılım gösteren kadında fazla kadın gerçeği, kölelik gerçeği ve cins kurtuluşu esas alınmadığından, uygulanan feodal tarzlarda fazla çözümlenemez.

Kürdistan toplumunda egemen olan din olgusu ve kadın namus anlayışı, yine kadını cinsel bir tahrik nesnesi görme yaklaşımı kadın tarafındanda doğal görülen bir olgudur. Kadındaki feodal yargıların oldukça güçlü izler bıraktığı görülür. Bu anlamda erkeğin kendisine yüklediği anlam, onun içinde geçerlidir. Farklı bir bakış açısıyla bakamaz. Bu anlamda saflara yansıyan feodal yargıları da doğal bir olay olarak ele alır ve uygular.

SERHILDANLAR VE PKK'YE KADIN AKINI

'90'lı yıllar, kadın açısından ordulaşmaya doğru gidişte güçlü hazırlıkların yapıldığı bir yıl olmasının yanında, özellikle serhıldanlarda kadının oynadığı rolün belirleyiciliğinin ve serhıldanlar sonrası yoğun kadın katılımlarının olduğu bir yıldır. Aynı zamanda partimizin IV. Kongresi'nin 'Gerilla Kongresi' olarak gerçekleştiği ve gerilla savaş tarzının oturtulmaya çalıştığı bir dönemdir. Bunun karşısında, TC'nin özel savaş stratejisi çerçevesinde geliştirdiği marjinalleştirme politikasının devreye girdiği bir yıldır. Özgür kadın hareketinin karşısında, özelde kadını kullanarak, ilişkileri

yozlaştırma ve savaş çizgimizi saptırma politikaları devreye sokulur. 1988-‘98 yılları arası partimizin savaş çizgisine dayatılan işbirlikçi-çete çizgisi, ‘‘90’lı yıllarda düşmanın özel savaş politikalarına paralel olarak gelişmeye başlar. Bu anlamda, partimizin yürüttüğü mücadele açısından önemli bir süreçtir.

Tüm alanlarda gelişen serhıldanlar sonucu birçok eyalette gerillanın yoğunlaşması, süreklileşen eylemler halk üzerinde büyük etkide bulunur. Gerilla ve halk arasında bir bütünleşme sağlanır. Başlangıçta silahlı savaşıma oldukça inançsız yaklaşan, yenilgili ruh halinden kurtulamayan Kürt halkı elde edilen başarılar ve gelişmeler karşısında, mücadeleye daha duyarlı bir konuma ulaşır. Partiye karşı güven ve inanç gelişir. Diğer yandan nicel ve nitel katılımlar silahlı savaş sahamızı oldukça güçlendirir. Kadın katılımları ise büyük bir hızla gelişmeye başlar. Binlerce kadın mücadele saflarında yer almak için, partiye katılım gösterir. Böyle bir gelişme, feodal değer yargılarının kırılmasını da hızlandıracaktır.

Serhıldanlar döneminde yaşanan kadın aktivitesi ve kadın katılımları, yine kadın şehadetleri Kürt toplumunu oldukça etkiler. Kadının enerjisinin toplumsal başkaldırıya bu biçimde kanalize olması, kadın katılımlarını da hızlandırır. Yine toplumun kadına bakış açısında bir değişim yaratır. Bu serhıldanlarda yer alan gerilla kadınların duruşu, öncü rolü ulusal bilincin gelişmesi açısından da önemli bir etki yaratacaktır.

Serhıldanlar sürecine aktif bir biçimde katılan, örgütlenmesinde ve eylemselliğinde öncü bir rol oynayan Bınevş Egal arkadaşın halkla ilişkileri, halkı mücadele saflarına çeken bir güç olarak tarihi bir anlam kazanır. Bınevş arkadaşın şehadeti ise katılımları daha da arttırarak, halkın mücadele bağlılığını daha da geliştirecektir.

Kadınla yarattığı ilişkinin ulusallığa, yurtseverliğe hizmeti açısından örnek olan Bınevş arkadaşın Cizre duruşu için “O Cizre’yi Cizre yapan temel gerçeklerden birisidir ve Cizre kadını şimdi öndedir” diyen Parti Önderliğimiz, O’nun kadın açısından yarattığı değeri vurgular. Bir özgürlük parçası kesilen Bınevş arkadaş, Kürt tarihinde soylu ve onurlu bir yere ulaşır. Onun ve onun gibi yüzlerce kahraman kadın gerillanın kadın ordulaşmasını yaratan değerler olduğu açıktır. Bınevş arkadaş ne erkeği taklit ederek, ne de ona tabi olarak yücelmemiş, aksine kendi kadın özüyle bu düzeye ulaşmıştır. Savaş gerçeğinde öne çıkan ve öncü düzeye ulaşan kadın gerillaların en önemli ortak özelliği de bu gerçek olmaktadır.

Serhıldanlar sürecinde kadının katılımının artması, ordu içinde büyük bir kadın potansiyelini açığa çıkarır. Bu potansiyeli doğru değerlendirmeye ve egemen yaklaşımlarla olayı ele alan bireylerin kadın katılımlarını olumsuz bir durum olarak görmesi sonucu doğru bir eğitim, değerlendirme yerine bir alanda yoğunlaştırma, savaşın dışında tutma ya da katılımları kabul etmeme yaklaşımları açığa çıkar. Kadının katılımının artması sonucu kadın gücü bazı alanlarda ikili-üçlü gruplar, bazı eyaletlerde ise mangalar biçiminde örgütlenir. Kadın katılımlarının Xakurke alanında yoğunlaşması sonucu bu alanda takım düzeyinde örgütlenmeye gidilse de, bu daha çok işlevsiz bir örgütlenmedir. Çünkü kadın savaş alanından uzak, sınır bölgelerde tutulur.

Özellikle ’90 ve ’92 yıllarında yoğunlaşan kadın gücüne bir savaş gücü olarak bakmayan, bu boyutta hazırlamayan yönetim anlayışı kadının atıl, edilgen, ağır bir güç olarak kalmasına neden olur. Temel mantığını ataerkil kültürden alan bu yaklaşımlar, kadın katılımlarını adeta savaşın önünde bir engel olarak göstermek ister. Zaten özgüveni olmayan, edilgen kadın gerçeği, bu yaklaşımlar karşısında daha da güvensizleşir.

1990-‘92 yılları kadının gücünün açığa çıktığı, mücadeleye aktif katılım isteminin yoğunlaştığı ve bunun da mücadeleyi geliştirici bir rol oynadığı yıllardır. Bu gelişmeler karşısında özel savaş politikaları da kadını esas alır. Marjinalleştirme politikasını öncelikle zindanlarda uygulayan T.C sistemi, bu politikayı bu sefer de dağlara taşır. Başta Amed eyaleti olmak üzere, birçok alanda kadın üzerinden silahlı savaşımı sekteye uğratma hesapları yapılır. Bu politikalar çerçevesinde saflardaki egemen erkek anlayışını besleyerek, işbirlikçi-çete çizgisini yaratır. Fakat 1990 sonrasını anlamak açısından şunu belirtmek gerekli olmaktadır. Kadının güçlenmesinin ulusal bilincin güçlenmesine, mücadeleye katılımdaki artışa neden olduğunu gören düşmanın tam da o süreçlerde partimizi yıllarca uğraştıracak olan politikaları, kadın üzerinden geliştirmesi tesadüfi değildir. Bir yandan güçlenen kadınla silahlı mücadelenin güçlenmesi karşısında özünde, düşürülen kadınla silahlı savaşımı marjinalleştirme amacı güdülür.

BİR PARÇA ATEŞ TOPU

‘90-’92 yılları kadının egemen sisteme cevap verdiği, kadını kullanma politikasına karşı militan bir duruşun Newroz eylemleriyle sergilendiği yıllardır. Bu eylemler silahlı savaşa katılımı hızlandırıcı rol oynarken, kadın açısından da yapılan tercihin somut göstergesi olur.

Amed zindanlarında başlatılarak Amed dağlarına taşırılan marjinalleştirme, kadını savaş karşıtı konuma getirme ve yozlaşan ilişkiler aracılığıyla, silahlı savaş cephesine dağıtma politikalarına karşı en güçlü cevap, 1990 yılında, Diyarbakır surlarında Newroz eylemi gerçekleştiren Zekiye Alkan tarafından verilir. Bu eylemi çarpıtmaya çalışan düşman, Zekiye Alkan arkadaş için spekülatif haberler yayar. TC basını karşısında verilen cevap nettir. Parti Önderliğimizin toplum gerçeğini ve kadının konumunu çok kısa iki cümleyle açıkça şöyle belirtir. “Zekiye fahişe değildir, Diyarbakır fahişedir.” Kadının eylem gücünü, mücadele enerjisini anlamlandıramayan kesimlerin bir kadının kendini yakmasını, bu biçimiyle yorumlaması beklenen bir olaydır. Fakat düşman cevabını anlamıştır. Çok saldırgan bir biçimde yönelmesi de bundandır.

Zekiye Alkan eylemini değerlendiren Önderliğimiz, kadının özgürlük tutkusunu ve sistemi reddini vurgulayarak, “Zekiye Alkan’ın şehadetinin Mazlum’un şehadetiyle bağlantısı açıktır. Mazlum nasıl ki zindanda partiye dayatılan teslimiyete karşı büyük bir eylem gerçekleştirip ve şehadetiyle bunun zaferi oluyorsa, Zekiye Alkan’ın direnişi de bu temelde de Kürdistan’a, Kürt halkına dayatılmış olan sinmişliği, korkuyu, çaresizliği gidermek oluyor. Her türlü köleliğe en anlamlı tepkidir. Zekiye yoldaşın bir özgür kadın olmaya çalıştığı, içinde bulunduğu duruma öfke duyduğu, tam da bu süreçteyken bu eyleme kalkıştığı söylenir. Benim için bu daha da anlamlıdır. Zaten rahat ve kendinden memnun olan bir kişi büyük eylemliliğe girişemez.. Kendi halinden memnun, kendine tutkun birisi, kesinlikle böyle bir eyleme kalkışamaz. Kadın özgürlük arayışı önemlidir. Bu başlamadan da zaten böyle bir eyleme kalkışmak, ona cesaret etmek bile mümkün değildir. Bir kadın olarak çelişkiyi duymak, özgürlük arayışı içinde olmak gerçekten büyük bir zorlu sürece girmek demektir. Bir yandan kadın köleliğinin iğrenç durumunu bilince çıkaracaksın, diğer yandan özgürlük tutkuların gelişecek. Bu, korkunç bir zorlanmayı da beraberinde getirir” demektedir.

Zekiye Alkan’ın eyleminden iki yıl sonra, İzmir’de Newroz günü kendini yakarak eylem yapan Rahşan Demirel, özgürlük eyleminin bir diğer güçlü halkası olur.

Bu eylem de, aynı zamanda mücadaleye katılma emrini verir. Kürt kadının giriştiği bu eylemler güçlü bir tepkinin ve öfkenin sonucudur.

Bu eylem "Bir diğer direniş İzmir kalesinde bir kendini yakma olayı var. Rahşan Demirel adında çok genç bir Kürt kızının direnmesi var. Kendi ailesindeki zor koşullar, kendisinin özgür yaşam anlayışıyla bağdaşmayan, aldatıcı yaşam koşulları Newroz'un o dirilticiliği ve çekiciliğiyle birleşince, böyle meşale eylemi ortaya çıkıyor. Mesaj bu anlamda meşale değerinde kendini kanıtlamıştır. Bir komuta gücü olması kanıtlanmıştır, diyorum. Çünkü yüzlerce kişiyi yürüttü mü, o bir komutanlık rolü oynuyor. Özellikle kadına ilişkin olarak çok sayıda kadın katılımına, onun kadın özgürlüğünü de büyük bir katkı, bir komutan ve öncü olduğunu gösteriyor" biçiminde Önderliğimizce ifadelendirilir.

Bu eylemler şüphesiz kadının ordulaşma sürecine hızla katılımını getirir. Birçok Kürt kadını eylemlerin itici gücüyle dağlara savaşmak için akın eder. Sadece ulusal bir bilincin yaratılmasında değil, aynı zamanda kadın özgürlüğü açısından da önemli bir perspektif olurlar. Kendine güvensiz değer yargılarını kıramayan, bireysel yaşamından vazgeçemeyen kadın için düzenden kopuş açısından karar vermenin etkileyici gücü olurlar. Kadının yapabileceğine güven ve sisteme karşı öfke gelişir. Kadın ordulaşmasının zeminini oluşturmada bu eylemler, önemli nitel gücün devrim saflarına katılma açısından da önemli rol oynar.

'90 yılıyla beraber gelişen politikalarla sonuç almak isteyen özel savaş cephesi, '91 yılını ordu bu anlamda yoğun bir hazırlık süreci olarak değerlendirir. Diğer yandan, parti içi komplocu provakatif eğilimler kendisini dayatmaya devam edecektir. Zindan da geliştirilen işbirlikçi çizgi, Mehmet Şener şahsında partiye empoze edilmek istenir. Şener provakasyonu da, savaşın başarısının imkansızlığını kanıtlamak için, tıpkı Kesire ve Semir provakasyonları gibi, en çokta kadını alet etmek ister. Gerilla kongresi olan, IV. Kongremizi küçük burjuva liberal anlayışlara etkilemeyi amaçlar. Şener'in kadına yaklaşımı kadını cinsel anlamda kullanma ve kadının zayflıklarına hitap etme biçimindedir. Gerillaya olmaz anlayışını dayatan Şener, özellikle Küçük Güney alanında halk üzerinde de etkide bulunmak ister. Bu anlamda, kadın erkek ilişkilerini düzen ölçülerinde geliştirmeye ve bu yolla militan yapıyı savaştan uzaklaştırmaya çalışır. Zindandan çıktıktan sonra değerlere saldıran ve gerillaya düşman bir tavır takınan Şener, alışa geldiği egemen ilişki gerçeğini parti yaşamına dayatır. Örgütü ve savaşı reddederek, 12 Eylül faşizminin yarattığı güdülere dayalı ilişki gerçeğini savunur. Küçük burjuva bireyciliğini çok derin yaşayan ve örgütü ele geçirmek isteyen Şener, ulusallıktan olduğu gibi toplumsallıktan da oldukça uzaktır. Kendinde yaşadığı bu gerçeği militan yapıya da hakim kılmaya çalışır. Örgüt denetimi dışında nişanlılık geliştirerek, savaşmak isteyen birçok insanı düzene bağlar. Kürt halkını mücadeleden uzaklaştırmanın en temel yolu olarak, kurulan kadın tuzağını yeniden canlandıran ve sonuç almaya çalışan Şener pratikleri sonucu, yargılanacağını bildiğinden yine deşifre olduğundan dolayı örgütten kaçar.

Şener pratiği, düşmanın marjinalleştirme politikalarıyla bağlantılıdır. Zindan sürecinde ajanlaştırılan Şener, düşmanın bu politikasını silahlı savaş cephesini zayıflatmak için kullanır. Fakat Parti Önderliğimizin geliştirdiği tedbirler ve çözümlemeler sonucu amacına ulaşamaz.

1992 Güney Savaşı ve Kadının Kendini Ispatlaması

1991 yılını hazırlık olarak geçiren Türk ordusu, 1992 yılında hareketimizi ve gerillayı imha amaçlı bir konsept geliştirir. Bu konsept içerde milli mutabakat, dışarıda

uluslararası, hain işbirlikçilerin devreye konması çerçevesinde geliştirilir. 1992 konseptiyle başlatılan Güney Savaşı, gerilla güçlerimiz açısından oldukça zorlayıcı olur. Fakat geliştirilen kahramanca direniş karşısında istenilen düzeyde bir başarı elde edilemez.

1992 Güney savaşında taktik önderlik düzeyinde gelişen sağa yatma sonucu, çok kritik bir süreç yaşanır. Düzenden kopuş sağlayamayan anlayışların Güney sahasını ele alış tarzı, kadınla yaşam yaklaşımıyla da yakından bağlantılıdır. Parti Önderliğimiz Güney Savaşı için "güney savaşında biliniyor ki sağa yatıldı. Güneyin eğitim için kullanılması layıkıyla değerlendirilemedi. Güneye dayatılması gereken gerillaya göre bir düzenleme olmadı. Köylülük yaşandı. Bir köy ortamı, onun komutanı da köy ağası olur ve gelenlerde zaten ağır köylü etkilidirler. Basit köy yaşamına uyum sağlarlar. Nitekim bu yaşamdan vazgeçmedikleri için kuşatmaya alındılar" değerlendirmesini yapar. Bunun yanında kahramanca direnen gerilla yapısının varlığını da belirten Önderliğimiz 1992 direnişinin önemini vurgular.

Güney Savaşı kadın açısından da önemli sonuçlar doğuracaktır. O döneme kadar, özellikle Güney sahasında savaş dışında tutulan kadının savaşa aktif katılımı gerçekleşir. Geçmiş sürecin etkileri ile oldukça güvensizleşen, kendini bir yük gibi gören kadın ağır psikolojik bir etkilenmeyi yaşamıştır. Güney savaşı bu boyutuyla kadının kendisini ispatlaması için, bir fırsat doğurur. Savaşa aktif katılımın sonucu kadında ortaya çıkan yurtseverlik, fedakarlık ve cesaret kadın açısından öz güven duymanın yolunu açar. Adeta kadın duygularının bir enerjiye dönüşerek "kadın savaşabilir" söylemini yarattığı bir dönem olur. Kadının gösterdiği savaş yeteneği tam olmasa da, bazı yargıları kırar. Kadının işletilirse aktif bir savaş gücü olacağının ıspatlanması kolay olmayacaktır. Yaşanan acılar, şehadetler ve ödenen bir bedel vardır. Fakat kazanım çok büyük olur. Kadın Ordulaşmasına gidişte temel bir anlam kazanır.

Bu anlamda '92 Güney Savaşı ve kadının katılım düzeyinin, kadın ordulaşmasının temel dayanağı olduğunu belirtebiliriz. Bu savaşta hem taktiksel, hem de cesaret olarak kadının duruşu, kadın açısından yepyeni bir dönemin önünü açacak bir gelişmeye dönüşür. Bu çerçevede, başta kadın şehadetlerinin oynadığı rol belirleyicidir. Daha savaş başlamamışken, Haftanin sınır hattında bir takımlık kadın gücü işbirlikçi güçlerin saldırısına karşı büyük bir direniş sergileyerek düşmana ilk darbeyi vurur.

KADIN ORDULAŞMASININ MANEVİ KOMUTANI

"Güney Savaşında şehit düşen Gülnaz Karataş (Beritan) arkadaş, özgürleşme yolunda büyük bir çabaya sahipti. Arkadaşın bana bir raporu vardı. Daha şehit olduğunu duymamıştım ve hep aklımdaydı bu arkadaş. 'Önderliğin çözümlemelerinden yararlanarak bir roman denemesi yapmak istiyorum' diyordu. Bizde hiç kimse şimdiye kadar böyle bir şey söylememişti. Oldukça ilgili bir arkadaş. Bu arkadaşı görüp, tartışsaydım iyi olurdu ve sonra şehadet haberi geldi. Çok kahraman bir kız. Rubarok karakol eylemine takım komutanı düzeyinde katılmış, yaralanmış. Yaralı olduğu halde, Güney Savaşı cephesinde de en önde yer almıştır. Daha sonra etrafını sarmışlar. Bu işbirlikçi- hain güçler 'teslim ol, sana bir şey yapmayacağız' demişler. Fakat arkadaşın tavrı 'siz düşmanla işbirliği yaptınız, hainsiniz, size teslim olmam'dır. Tabii bizi,Parti Önderliğini de slogan düzeyinde haykırarak kendini uçuruma atıyor. Tabii anlamlı, çok cesur bir eylem. Anlamakta kararlı olan ve bunun için her türlü kahramanca direnişi sergileyecek tiplerde çıkıyor. Tabii değer vermek gerekiyor. Anısına iyi karşılık vermek gerekecek. Öyle basite alınacak kişilikler, tavırlar değildir. Arkadaşlarda biz bağlıyız,

işte adını tabura vereceğiz diyorlar. Mesele adını tabura vermekle, işte nasıl direndiğini söylemekle hallolmuyor, mesele takip ettiği tutumu yaşatabilmektir. Zaten bu sonuçları da ortaya çıkaran tutumun kendisidir. Tabii biz onu esas alacağız. ”

Parti Önderliğimizin bu sözleri Gülnaz Karataş arkadaşa ilişkindir. Güney Savaşı’nda en önde rol oynayan bir kadın olarak, kadın ordulaşmasına gidişte önemli bir yeri olan Beritan arkadaş, ‘90 serhıldanlarından sonra, üniversiteden silahlı mücadele saflarına katılır. Üniversite yıllarında mücadeleden etkilenen, kendi arayışlarını PKK’nin idealleriyle birleştiren birisidir. Daha üniversiteyken dikkati çeken özgün bir duruşa sahiptir. Beritan’ı o yıllardan tanıyan bir gerilla üniversite yıllarını şöyle anlatır;

“Toplum içerisinde kadın bastırılıp, hiçleştirildiği için özgüveni olan kendine güvenen kişilikler ister istemez ilgi çekiyor. Beritan arkadaşın öyle bir yapısı vardı. Ona baktığında girdiği ortamı çekip çevirebilecek bir yapıyı görüyordun. Yönetici özelliğine sahip bir yapısı vardı. Doğal bir yapıydı. Hareketleri çok doğaldı. Kendisine olan güven ve yakaladığı kişilik özelliklerinden kaynaklandığını düşünüyorum. Gittiği ortamda hemen etkisini gösterebilirdi.”

Kendine güvenen ve özünü açığa çıkarabilen kadının örgütleme, etkileme gücünü kendisinde yaratan Gülnaz Karataş, silahlı savaş ortamında ancak iki yıl kalır. Çok kısa bir süreçte önemli bir etki bırakarak, bir uçurum çiçeğine dönüşen Beritan’ın bu özgünlüğü geçmişe dayanıyor. Mezopotamya topraklarının derinliklerine saklanmış kadın kişiliğini yeniden canlandırmaya aday bir kişiliğe sahip ve arayışları oldukça güçlüdür. 1991 yılında Botan alanından saflara katıldıktan kısa bir süre sonra Xakurke alanına geçer. Herşeyi kısa zamanda ancak büyük bir anlamda yaşar. Çözümleme gücü oldukça derin ve güçlü olduğundan, güçlü bir sınıf ve cins mücadelesi verir. Başta kendine, geri kadına ve erkek egemen gerçeğine şiddetli bir savaş açar. Düşman karşısında da çok iddialı ve kararlı bir savaşçıdır.

Kadın açısından çok kritik bir süreç olan ‘91-’92 yıllarında kendi ispatlama dönemleri başlamıştır. Savaşta kalıp kalmaması sürekli tartışılan kadın,bu dönemde tüm geri yaklaşımlara karşı Önderliğimizin ‘kadın savaşabilir, komutanlaşabilir, ordulaşabilir’ yaklaşımını en fazla pratiği ile destekleyen siyasi, askeri anlamda da örnek bir katılım sağlar. Onun özde Beritan yapan salt sadece fedakarlığı, yurtseverliği değildir. En çok da Önderliğimize olan yakınlığı, bağlılığı ve anlama gücüdür. Silahlı saflarda doğal bir yönetici, öncü bir kadrodur. Kadının kabul görmediği savaş alanından sürekli dıştalanmak istendiği bir zamanda, bu yaklaşımların yanlışlığını ortaya koyması bakımından kadın açısından bir temsil düzeyidir.

Beritan arkadaşı anlatan arkadaşlardan birisi; “Beritan arkadaşı kısa bir süre tanıdım. Bu arkadaş hem birikim, hem de pratikte rolünü oynayan bir arkadaştı. Güney savaşında bu arkadaş her yerde cevap oluyordu. Rubarok eyleminde beraberdik. Çok zorlu olmasına rağmen, onlarca arkadaşı kurtardı. Kendiside yaralanmıştı. Bir tabur komutanından daha inisiyatifli ve etkiliydi. Onun bu eylemde oynadığı rol önemlidir. Güney savaşında şehit düştü. Bu arkadaşın rolü kadın ordulaşmasının temelidir. Xakurke’de tepeler bırakıldığı halde, o tepesini bırakmadı. Tüm arkadaşlar geri çekildi, o son ana kadar savaştı. KDP’liler bile ondan çok etkilenmişti. Düşmanını bile etkileyen bir arkadaştı” demektedir.

Açığa çıkan Beritan gerçeği, özünde Güney Savaşı’nda yaratılmak istenen sağa yatma ve teslimiyet karşısında da bir tavırdır. Teslimiyet karşısında kadının direnme tarzı oldukça önemli bir husustur. Bu konuyu açığa kavuşturan Önderliğimiz şöyle demektedir: “Bu kadar düşmana, işbirlikçiliğe herşeyi peşkeş çekmek olamaz. Siz şimdi

burada gözlerinizi gerçeğe kapatıyorsunuz. Kadın onuru, kadın özgürlüğü, kadın gururu olmalı. İşte Beritan arkadaş. O kız kendini teslim etti mi? Sözüm ona onun arkadaşı olduğunuzu söylüyorsunuz. O kıza peşmerge gel bir şey yapmayacağız diyor. Sonra o kendini kayalardan aşağıya atıyor, teslim olmamak için. Bu bir tavırdır. Siz nasıl ters düşebilirsiniz? Peşmergeler bir şey yapmayacak. Aynı anlaşmayı ona da teklif ediyorlar. Hatta büyük bir saygı gösteriyorlar. Şimdi orada iki tavır var." Bu değerlendirmeden de anlaşılacağı üzere, Beritan'ın tavrı genelde Güneyde içine girilen teslimiyete karşı da güçlü bir tavırdır. Partiye dayatılan teslimiyet çizgisi karşısında direnişi temsil eder. Onun direnişi ordumuzun savaş çizgisini koruması olarak ele alınmalıdır. Yarattığı etki teslimiyetçi ruh halini kırmış ve mücadele azmini yaratmıştır. Burada partimizin silahlı savaş çizgisini bir kadının en üst düzeyde temsil etmesi kadın açısından da geriliklere, tasfiyeciliğe zemin olma durumuna da bir yanıt olur. Kadının savaş kararlılığı ve savaş gücünü açığa çıkarma boyutunda öncü rolünü oynaması gerçeği vardır. Kadın ordulaşmasına gidişte bir temel taş görevini gören duruşuyla, askeri anlamda ordulaşmanın öncü gücü ve manevi komutanı düzeyine ulaşmıştır. Parti Önderliğimiz yine bu gerçeği şu sözlerle dile getirmektedir; "Kadının da eşitliğini ve özgürlüğünü sağlayabilmesi için ordulaşmalıdır. Özellikle '92 Güney Savaşı sırasında, kadın gücü savaşa aktif katılımıyla kendisini partiye ispatlamıştır. Bu noktada askeri önderliğe ulaşmada Beritan arkadaşın direnişi oldukça anlamlıdır. Beritan arkadaş kadının askeri, öncü gücünü ortaya çıkarmış ve savaşta teslimiyet ruhunun gelişebileceği bir süreçte, direnişiyle tüm savaş yapısını derinden etkide bulunmuş, işbirlikçiliğe karşı direniş gücünü arttırmıştır. PKK'de kadının kendi özgün ordulaşmasını geliştirmesi, tüm dünya devrimci gelişimi açısından önemli bir kazanımdır."

İşte bu nedenledir ki, Beritan denilince kadın ordulaşması gelir aklımıza. Kadının ordulaşabileceğinin en somut örneği O'dur çünkü.

'92 Güney Savaşı bu anlamda, kadın açısından yeni bir döneme girişin en temel etkeni olan gelişmelerin ve değerlerin yaratıldığı bir yıl olur. Bu değerlerin yaratılmasında birçok bayan arkadaş rol oynar. Teslim olmaktansa kahramanca eylemler geliştiren kadınlar, PKK'ye dayatılan teslimiyet ruhunu da alt-üst eder. Fiziki ve psikolojik boyutlarda savaş koşullarına adaptasyonu geliştiren ve savaşı tanımaya başlayan kadın, bu süreçte kendisinde de önemli değişimler yaratır. Kendisini yük olmaktan çıkarmanın yarattığı özgüven sonucu, daha rahat bir psikoloji kazanır. Kadında gelişen iddia ve coşku doğal olarak savaş sahamızın tümüne etkide bulunur.

'92 yılı aynı zamanda farklı sahalarda kadın direnişlerinin ortaya çıktığı bir dönemdir. Berivan (Zinnet Karaaslan) arkadaşın teslim olmamak için kendisini imha edişi, halk üzerinde derin etki bırakır. Bu eylem sonrası gerilla saflarına birçok katılım gerçekleşir. Newroz'da İzmir'de eylem yapan Rahşan arkadaş, yine birçok gerilla kadın kahramanlıkları '92 yılına damgasını vuracaktır. Bu gelişmeler sonrasında '93 yılı kadın ordulaşması yılı olacaktır. Fakat saflarımızda egemen olmak isteyen erkek mantığı, bu gelişmenin önünü almak ve statükosundan vazgeçmek istemediğinden kadın ordulaşmasına giden yol, yoğun mücadeleleri gerektirecek, en başta da Parti Önderliğimiz şiddetli bir savaşımı yürütmek zorunda kalacaktır. Bu anlamda '93 yılı bir yandan kadının ordudan atılmak istendiği ve bunun pratiğe geçirildiği, diğer yandan kadın ordulaşmasının ilan edildiği bir yıl olarak gelişecektir.

1993 YILI VE KADIN ORDULAŞMASI

Güney savaşında kadının aktif katılımı bazı yargıları kırsa da, genel anlamda yaklaşımlar devam edecektir. Özellikle bilinçli yürütülen politikalar, anlayışların derinleşerek sürmesinde belirleyici olur. Erkek yapısının tutucu ve feodal yaklaşımlarını yine kadının zayıflıklarını kendine zemin yapan kişiler kadının ordu saflarında yapamayacağını belirterek, Önderliğimizin kadın çalışmalarını sabote etmek isterler. Bu anlamda '93 yılı kadın açısından büyük zorlukların yaşandığı, kadının kendinden uzaklaştırılmaya çalışıldığı bir yıl olur. Diğer yandan ise Parti Önderliğimizin uzun süredir başlattığı kadın çalışmaları doğrultusundan, kadın ordulaşmasının ilan edildiği bir dönem başlar. İki zıt anlayışın, yoğun çatışmaların yaşandığı bu süreç Parti Önderliğimizin çaba ve mücadelesiyle kadın lehinde sonuçlanacaktır.

'93 yılı özel savaş çerçevesinde hem T.C. hem de parti içindeki çeteciliğin ve savaş üzerinden belirli bir kesimin rant elde ettiği bir yıldır. Böyle bir dönemde Önderliğimizin bu çıkmazı fark ederek başlatmak istediği barış yaklaşımlarıyla, tek taraflı ateşkes süreci başlar. '90-'93 süreçlerinde partimiz açısından hem serhıldanların, hem de gerilladaki artışın kazanımları karşısında, yaşanan erken iktidar hastalığı ve bazı kadroların kendisini imkanlar üzerinde yaşatma istemi ortaya çıkar. Bu anlayışların, savaşa olumsuz etkileri, kazanımların tekrar kayba dönüşmesi tehlikesini de gündeme getirir. Çeteci anlayışlar bu zemin üzerinden silahlı mücadele stratejimizi tehdit eder düzeye ulaşır.

'93 yılında devlet içerisinde de, çözüm arayışları Turgut Özal şahsında daha belirgin olarak gelişir. Özal'ın reform taktiğine cevaben, Önderliğimiz ateşkes taktiğini devreye koyar ve bunu derinleştirir. Fakat özel savaş hükümeti, Türkiye başbakanı şahsında geliştirilen bu yaklaşımı kabul etmez. Başbakan Özal tam bu süreçte özel savaş güçlerince oldukça zorlanmış, başlatmak istediği sürecin önü halen tartışmalı olan ölümüyle kapatılmıştır. Devlet içerisinde gelişen, ateşkes karşısındaki boşa çıkarma yaklaşımına ve rantçı kesimin faaliyetlerine paralel olarak Partimiz içerisinde de, çeteci kesimin faaliyetleri yoğunlaşır.

Silahlı mücadelemizin başlangıcından itibaren, savaş çizgimizi aşındırmak isteyen kaba savaş ve kan üzerinden yetki sahibi olmaya çalışan çeteci çizgi sahipleri, ateşkesin ve çözümün kendi varlıkları açısından tehlikeyi görür. Savaşın durması ve çözümün sağlanmasıyla, kendileri için yarattıkları yaşam zeminlerinin ortadan kalkacağını düşünerek, böyle bir olasılığı ortadan kaldırmaya çalışırlar. Çeteci çizgi anlayışını bir yaşam kültürüne dönüştürmek için, yapıyı gereksiz şiddet ve güdülere endeksli bir savaş anlayışına çekmeye çalışırlar. Önderliğimizin çizgiyi hakim kılma çabalarını ve barış çabalarını boşa çıkarmak için, yapıyı kazanmayı temel politika haline getirirler. Önderliğimizce ilan edilen ateşkes aleyhine propaganda yaparak, yapının kafasını karıştırmayı hedefleyen çeteci çizgi sahiplerinin T.C. içindeki rantçı çevreyle işbirliği, bu süreçte daha da derinleşerek devam eder.

1993 yılında Şemdin Sakık şahsında somutlaşan işbirlikçi-çete çizgisinin kadın karşısındaki duruşu ise, tam olarak egemen mantıkla şekillenmiş düşmanca bir duruştur. Parti Önderliğimizin politikalarını boşa çıkartmak isteyen Şemdin Sakık, kadın çalışmalarını da boşa çıkartmak için her türlü yolu deneyecektir.

Kadın çözümlemelerinin en fazla geliştiği bu yılda, Parti Önderliğimiz yoğun bir biçimde kadın ordulaşmasının çalışmalarını başlatır. Bu çalışmalar ekseninde bir yandan kadın kongresi çalışmalarını, diğer yandan ise kadının ordu içindeki konumunun örgütlenmesi talimatlarını verir. Yoğun katılımları karşısında kadını ağırlık olarak değerlendiren erkek, kendi anlayışları çerçevesinde çözüm üretmek ve bunu

yaşamsal kılmak ister. Bu temelde '93 yılına damgasını vuran iki temel anlayış açığa çıkar. Bu anlayışlardan her ikisi de, kadını ordunun dışında tutmayı hedefler. O dönem taktik önderlik düzeyinde görev yapan bir arkadaş bu anlayışları şöyle ifade eder; "genel ordulaşmada verilen cevap, kadın ortamında bir bütün olarak sınırlı kaldı. Zorlanmanın yaşandığı noktada geleneksel toplum anlayışları çok ciddi bir biçimde kendini dayattı. O zaman birçok geleneksel anlayış pratiğimize yansıdı. Bunlardan en belirgin olanı, kadının tümden dıştalanmasıydı. Diğer anlayış ise, mücadele saflarına katılan kadına etkin yer vermemekti. Tek tük istisna kadın savaşta yer alır anlayışı hakimdi. Diğerleri de çürütülmeye bırakıyordu. Savaşta sınırlı değerlendirme, işlevsizleştirme yaklaşımı vardı."

Temel iki anlayıştan ilki olan kadının orduya alınmaması belli alanlarda pratiğe geçer. Diğer anlayış ise, daha da derinleşerek sürdürülür. Kadını ordudan atma, yada ordu da olsa bile savaşta olmaz yaklaşımlarının dayatılması ve her iki anlayışında en yoğun olarak '93 yılında pratiklere damgasını vurması Parti Önderliğimizin hızlandırdığı kadın çözümlemeleri ve ordulaşma çalışmalarıyla yakından bağlantılıdır. Bu çalışmaların tam aksi olan pratikler özünde erkek egemen yaklaşımın parti karşısındaki tavrı ve egemen statükodan vazgeçmeme ısrarıdır. Kadın ordulaşmasına doğru gidilirken, yaşanan bu pratikleri daha ayrıntıları açmayı gerekli bulmaktayız. Çünkü bu eğilim ve yaklaşımlar, kadın ordulaşma çalışmalarını uzun yıllar etkileyecek, yarattığı kişilik ve savaşa olumsuz etkileri nedeniyle çözümlenmesi gereken pratiklerdir.

A –Amed'de kadın ordudan atılıyor ('93 süreci)

'Güçlenen kadından korkuyorum'

Bu sözler işbirlikçi- çete çizgisinin en önde gelen isimlerinden biri olan Şemdin Sakık'a ait sözler. Erkek egemen yaklaşımları en üst düzeyde düşmanla işbirliğini şahsında somutlaştıran ve sonuçta düşmanın içimizdeki yürütücüsü olan Şemdin, güçlenen kadının erkek aleyhinde bir statüko kaybını yaratacağını görmüş, bu boyutuyla kadın ordulaşması çalışmalarını engellemek için her yolu denemiştir.

Özel savaş politikasının en temel yöntemlerinden birisi olan marjinalleştirmenin ilk hedefi, Amed olmaktadır. Amed rastgele seçilen bir hedef değildir. 1990 öncesi zindandaki rehabilite politikası gerillada devam ettirilmek istenir. Bu politikalar sonucu, hem yaşamda hem de savaş tarzında birçok deformasyon açığa çıkar. Düşman Amed eyaletinin stratejik açıdan önemini ve ordu gücünün yoğunlaştığı bir alan olmasını erkenden gördüğü için, politikasını uygulamak için burayı merkez olarak seçer. Gerillayı tümüyle tasfiye etmektense, güçlerini boşa çıkarıp bunun yerine bireysel yaşama düşkün, partinin savaş taktiğine karşı kadın-erkek boyutunda rahat yaşam arayışında olan, savaşa inanç duymayan bir yapı gerçeği yaratmayı hedefler. Bu noktada maddi zorlukları ve zayıflıkları kullanır. Özel savaşın bu politikalarının temel uygulayıcısı o dönemin Amed koordinesi olan Şemdin'dir.

Şemdin Sakık pratiği daha sonrada açığa çıkacağı üzere 1996-'98 yılları arasında daha da belirgin olarak ortaya çıkacak ve gerilla savaşı olmaz anlayışıyla sonuçlanacaktır.

Şemdin Sakık'ın 1990-'93 yılları arasında uyguladığı pratik mantık itibariyle son pratiğiyle aynıdır. Başından itibaren kendi amacına ulaşma da kadını kullanması en belirgin özelliğidir.

Başlangıçta kadını bir cinsel meta olarak erkeğe sunarak kadın-erkek ilişkilerinde yoz,savaştan uzaklaştırıcı ilişkileri yaratmak düşmanın politikalarına hizmet eder. Bu

ilişki biçimi ve yaşam anlayışı uzun yıllar etkisini sürdürecektir. Bilinçli temelde yarattığı bu ilişkilerin savaşın önünde engel teşkil etmesi, 1993 yılına gelindiğinde bu durumu kadını ordudan atmanın bir nedeni olarak dayatır. Parti Önderliğimizin kadın ordulaşması ve özgürleşmesi için yaptığı çalışmalar karşısında 'kadın savaşta engeldir, erkeği düşürüyor, savaştan uzaklaştırıyor' diyerek, kadının ordudan atılması önderisini yapar. Bu önderi Parti Önderliğimizce kabul edilmediği halde, '93 yılında üç yüze yakın kadın savaşçıyı cephe çalışmaları adı altında ordudan uzaklaştırır. Evine geri gönderilen birçok kadın düşman tarafından, ya yakalanır yada katledilir. Bu durumu yıllar sonra, ordudan atılarak daha sonra geri gelen bir bayan arkadaşa o dönem Amed'de olan bir arkadaş şöyle ifade edecektir. 'Biz aslında katliam yaptık' bu oldukça gerçekçi bir değerlendirmedir. Birçok kadın savaştan atılmanın, düşmanın kucağına bırakılmanın acısını,işkencesini ve ihanetini yaşamıştır ve özünde Şemdin tarafından bilinçli bir katliamdan başka bir şey değildir yaşanan.

Tamamen erkek egemen mantığın son zirvesini temsil eden yaklaşım, dört bin yıllık ataerkil kültürden bağımsız ele alınamaz. Kadının fiziksel zorlanmasının yada ilişkiler boyutundaki olumsuz duruşunun, bu uygulamaları zorunlu hale getirdiğini savunmak ve o süreçler için ordudan atılmanın salt bu noktalarla bağını kurmak, oldukça sakat ve yetersiz bir değerlendirme olur.

Kadının ordudan atılması, bu soruna Parti Önderliği'nin siyasal,sosyal ve ideolojik olarak anlam yükleyip çözümlemesine tepki olarak,yine bizim soruna denk sergilenemeyen yaklaşımlarımızın bir sonucu olarak açığa çıkar. Bu ataerkil kültürün yarattığı kadından vazgeçmek istemeyen, kadını cinsel bir meta olarak kullanmakta ısrar eden ve tek yanlı iradesizleştirmek isteyen egemen erkek anlayışının pratiksel uygulanış biçimidir. Bu konuda görüş belirten o süreçte üst düzeyde görev yapan bir arkadaş şöyle demektedir. " Kadını ağırlık olarak gören yaklaşımları çeşitli kategorilere de ayırmak mümkün. Şemdin Sakık'ta ifadesini bulan onu dıştalamaktır ve nitekim çok yoğun katılımları almaz. Aldığında da doğru yaklaşmadığı gibi, kadını geleneksel sistemdeki ölçülerde ele alır. Hatta feodal, sosyal ölçüler dayatır. Bu da kendi içinde bazı sorunlara yol açar. İşte bu noktada da zaten kadının gücüne, onun ordulaşabileceğine inanmıyor. 'En iyisi ne şeytanı gör, ne de lanet getir' misali kadını ordu saflarından kovmaktır. 4'lü çete dediğimiz feodal anlayışın kadına biçtiği rol, onun cinsel boyutta ele alınması ve sorun yarattığı halde bütünüyle dıştalanmasıydı. Nitekim Şemdin Sakık sorumluluğunda Amed'te hem kadına cinsel tatmin aracı olarak yaklaşmış, yaşanan sorunlar ortamında da onu dıştalama yöntemini seçmiştir."

Bugün ele alındığında olayın subjektif boyutu, düşman politikasıyla bağlantısı daha açık görülmektedir. Önce kadını cinsel bir araca dönüştüren böylelikle ortamı marjinalleştirerek, savaştan uzaklaştıran sonrada kendisinin yarattığı ortamı bahane göstererek kadını saflardan atmaya kadar ilerleyen Şemdin'in bu yaklaşımları tamamen sistemin hizmetinde açığa çıkan bir olaydır. Parti Önderliğimizin en temel çalışmalarından birini sabote ederek, özünde silahlı ordumuza erkek egemen karakteri dayatarak savaşı kontrolsuz bir düzeye ulaştırmayı ve çizgisinden saptırmayı hedefler.

Kadının ordudan atılması düşüncesi birçok eyalette belirse de, tüm eyaletlerde uygulanmaz. Fakat ilişki gerçeğimiz biçimiyle, kullanılmasına yapı zemini oldukça önemlidir. Parti Önderliğimiz bu konuda oldukça derin çözümlemeler geliştirir. Özellikle erkek yapısında feodal değer yargıları ve egemen katılım etkileri doğal bir zemin iken, kadındaki zayıflık farklı bir zemin yaratır.

Kendisini ordu içerisinde doğru konumlandıramayan, düzen kültürünün kendisine verdiği rolü alamayan kadın yapısının, işbirlikçi-çeteye bilinçsizce sunduğu

zemin kadın kişiliğinin provoke edilmiş yönleriyle ele alınmalıdır. Parti Önderliğimiz bu nedenle herşeyden önce, kadın kişiliğini derinliğine çizme ve yeniden şekillendirme gereğini daha yoğun bir biçimde ele alır. Mevcut konumuyla Parti çizgisinden ziyade egemen ideolojisine hizmet eden bu duruşun aşılması zorunluluğu, kadın ordulaşması tarihinde her dönem kendisini daha çok dayatan bir gerçek olarak açığa çıkar.

Kadının ordudan atılması, parti yapısı üzerinde olduğu kadar hem halk ve hem de kadın üzerinde derin izler bırakacaktır. Böyle bir uygulamaya maruz kalan arkadaşlardan biri o süreçleri anlatırken " kadın olarak bırakalım güç olmayı, birbirini zorlayıcı yaklaşımlarımız vardı. Ordudan atılma kararının alındığı toplantıya gittik. O toplantıda, kişilik olarak bazı sorunların yaşanmasına yol açtığı iddiasıyla, bayan arkadaşlardan biri kitle çalışmalarına gönderildi. Toplantıda bu arkadaşın durumu ele alındı. Kadının ordudaki durumu ilk kez bir toplantı da ele alınıyordu. Önderilerde kadının ordudan atılması, ilişkilerin gündemleştirilmesiyle bekaret kontrolü kararları vardı. Birey olarak ben de tepkiler oluştu. Bir kadın olarak bekaret kontrolü kararı oldukça etkiledi. Kadının suç durumu açığa çıkabilir, fakat erkek nasıl konumunu açığa çıkaracak? Yaptırımlar acımasızdı. Bölge pratikleri yargılandı. Benim açımdan ordudan atılma kararı, diğer bayan arkadaşlardan birileri için idam kararı çıkarıldı. Kararın gerekçesi, erkeği düşürmeydi. Feodal yargılardan dolayı bu suçlamalar beni çok zorladı. Tüketen bir yaklaşım vardı, o süreçte. Bu erkeğin kendine bağlamak için uyguladığı bir düşürme yöntemiydi. Toplantıda karar alındı, fakat uygulamıyoruz denildi. Bu doğal olarak minnetkarlık yarattı. Bir yandan eve gitsem daha iyi olur, diğer yanda kendime hazmettirememe durumunu yaşadım. Bu ikisi arasına bir bocalama gelişti. Birçok bayan arkadaş aynı durumu yaşadık" demektedir.

Kadın sürekli dıştalanmıştı , ne de olsa bin yılların yaşamdışılığı sözkonusu. Ufak tefek mücadeleler olsa da, direnme gücü fazla yok. Birçok kadın feodal erkek yargıları karşısında bu yönlü zorlanmalar yaşar. Tıpkı düzendeki gibi aşağılanır, çirkinliklerin kaynağı olarak görülür. Oysa Önderliğimizin yoğun bir mücadelesi vardır. Savaş kızgındır, şiddetlidir. Bu savaşta erkek egemen mantık düşmanla işbirliğindedir, Önderliğimizin ise karşısında.

B-Zele Pratiği

Kadın ordulaşmasına doğru giderken ikinci olumsuz pratik, Zele'de yaşanır. Erkek egemen mantığın ve sistem anlayışlarının damgasını vurduğu Zele pratiğinde, kadının ordudan atılması yerine, orduda yer alsa da savaşmak amacıyla değil, farklı boyutlarda konumlandırılması anlayışı açığa çıkar.

Güney sahasında yaşanan '92 savaşı sonrası sağa yatan eğilimin Zele'de kendini devam ettirmesi ve bu anlayışın direkt kadın yapısı üzerinde hakim olması sözkonusudur. Güney savaşı ardından birçok kadın Zele'de toplanır. Ülke sahasının savaş alanından uzak bulunan Zele, ülkenin diğer alanlarından da büyük oranda kadın gücünün yollanması sonucu nicel anlamda kadının yoğunlaştığı bir alan olur. Kadın gücünün hem nitel hem de nicel anlamda önemli potansiyele ulaşması sonucu, kadın ordulaşması çalışmaları daha çok bu alan merkezinden yürütülmek istenir. Bu çerçevede, Parti Önderliğimiz Zele alanındaki kadın yapısına yönelik perspektif, talimat ve çözümlemeler geliştirerek, buradaki kadın gücünü ordulaşma yönünde hazırlamayı hedefler. Bu çalışmalar doğrultusunda I.Ulusal Kadın Kongresinin yapılması kararı alınır. Bir yandan Önderliğimiz bu boyutta bir çalışma yürütürken, diğer yandan Zele'de erkek mantığı sonucu farklı anlayışlar hakim kılınmak istenir. Kadının ordudan atılması önderilerinin Önderliğimiz tarafından red edilmesi karşısında, yeni bir yöntem

olarak kadını orduda tutma fakat savaş sahasından ve erkek ortamından tecrit etme yaklaşımı öne çıkar. Bu alanda yaratılan sistem gerçeğinde, kadını en üstten kendine bağlama ve bu yönlü politikalar yürütme amacıyla yetki vererek, maddi yaşam zeminleri yaratarak, kadında sistem ölçülerinde bir duruş yaratılır. Güney savaşının etkileriyle yoğun tahribatlar yaşanan ve Xakurke anlayışlarıyla şekillenen kadında; erkeğe bağımlı, onun gölgesinde yürüyen bir yaklaşımda ısrar, bireysel ve kariyer yaklaşımı, erkeğin ölçülerine göre kendini ayarlama yaşanır. Kendi içinde cinsine güvensiz, cinsini dışlayan kadın duruşu açığa çıkar. Kadın bu duruşuyla, Önderliğimizin başlattığı ordulaşma çalışmalarına doğal olarak cevap olacak durumda değildir. Güney savaşında önemli bir katılım sağlanmış olmasına rağmen, feodal değer yargıları kırılmamıştır. Bir yandan oldukça feodal yaklaşımlar sergilenirken, diğer yandan küçük burjuva kullanımcı mantığı belirleyici olur. Kadın da özgürlüğe yaklaşımda oldukça yüzeysel, abartılı bir durum yaşanır.

Zele'deki kadın duruşu kadın açısından önemli bir dönemin baltalanması anlamındadır. Partimize dayatılan köy yaşamı, kadın-erkek ilişkileri ve bunun gerilla yaşamına verdiği zarar ,sağa yatmasının temel zeminini oluşturur.

O süreç Zele koordinatörü olan arkadaş, Zele anlayışlarını ve bakış açısını kendi deyimiyle şöyle ifade eder. " Zele'de biriken kadın gücü açısında bir çözüm gerekiyordu. Çok çeşitli eylemler ortaya çıktı. İşte kadın bir tecriti yaşamalıdır. Kendi başına olursa feodal bir yaklaşım yada sosyal yaşam eğilimleri belirdi. Bunlar bir biçimiyle istihdam edilmeli. Kadın askeri alandan dıştalanmalı siyasal alanda tekrar yaşama katılmalı, yani ordu içinde olmamalı gibi iki anlayışın çatışması gibi bir durum yaşandı. İkisi de yanlış, birisi kadını erkek yapısından tecrit eden bir istem, onu ordu haline getirme yok, diğeri ise tekrar nasıl eski yaşama, eski konuma döndürecek bir yaklaşım var. Yani sosyal ve siyasal yaşamın içiçe geçtiği, kadının istihdam edildiği, bir ayağı devrimin içinde, diğer ayağı devrimin dışında olan bir yaklaşım . Savaşta sınırlı değerlendirme, işlevsizleştirme yaklaşımı vardı. Bu konuda Önderlik oldukça ciddi bir mücadele verdi. Kadını dıştalamanın önü alındı. Kadın erkek yapısından tecrit edildi. Bunun da geçici bir önlem olduğundan hareketle, daha kalıcı bir çözümle tekrar toplumun geleneksel yaşam ölçüleri ordu içine taşırılmalıydı. Kadın orduda bir yandan toplumun geleneksel ilişkisini kabul ederek kalmalıydı. Bu bir aile kurmayı gerektiriyorsa da olabilirdi. Yani bu sefer toplum devrimin saflarına taşınacak toplumun ölçüleri devrim saflarında kabul görecekti. Topluma tekrar geri gönderilmeyen kadın yapısı devrim saflarında aynı ölçüler egemen kılınarak kalabilir şeklinde bir yaklaşım vardı. Kadın yine eski statüsüne mahkum edilecekti. Egemen olan anlayış buydu. Burada eksik olan çözümdü. Önderlik çözüm ürete bilmek için kadın kongresini gündemimize koydu. Kadın kongresiyle amaçlanana erkek egemenlikli yaklaşımlardan dolayı kadının devrimde sorun olmasını önlemek onun işlev kazanmasını sağlamaktı."

Zele'de dayatılan yaşam biçimi ve kadına yüklenen misyon tamamen erkek egemen sistemin bir yansımasıdır. Kadın savaşamaz, savaş ortamında olamaz. Kadının görevi ve misyonu klasik bir aile içinde eski ilişkilerin bir nesnesi olmaktır. Kadın denilince aklına cinsel bir meta gelen erkek egemen mantık, ordudan dışlamanın, orduda sosyal ilişki geliştirmenin teorisini de bu yaklaşımından dolayı oluşturur.

Zele'de yaklaşık 550 kadın vardır. Ülke sahasında en fazla kadın yoğunlaşması bu sahada gerçekleşir. Bayan yapısı taburlar biçiminde örgütlenir. Görünürde oldukça askeri bir biçimleniş olsa da, özde daha çok küçük burjuva sınıf anlayışlarıyla şekillenen bir yaşam biçimi vardır.

Parti Önderliğimiz kadın ordulaşmasına ve kongresine gitmeden önce, yaptığı çözümlemelerle kadın yapısın yoğunlaştırmayı amaçlar bu çerçevede perspektifler sunar. Kongreye hazırlık niteliğinde geliştirdiği perspektifinde kadın olgusunu, ilişki gerçeğini ve egemen sistemi çözümleyerek, kadında özgürlük bilincini geliştirmeye çalışır. Bu çerçevede 10 Ocak 1993 yılında yaptığı konuşmasında şunları belirtir. "Kürdistan Ulusal Kadın Kongresine giderken, ilk özgürlük yürüyüşünüzün en anlamlı çalışmalarından birisine, kadın özgürlüğüne doğru verdiğimiz savaşım ve sağlanan gelişmedir. Son zamanlarda artan bir tempoda gelişmeler, bizi bu sorunu kapsamlı ele almaya ve çözümlemeye tabi tutmaya götürdü. Ağır feodal koşullarda yaşayan aile, ulusal imhanın da gerçekleştirdiği bir alandır. Gerçeği açıklıkla bilmeliyiz ki, özellikle aile ve kadın etrafındaki ve giderek kadın-erkek ilişkisindeki büyük düşkünlük, ikiyüzlülük, eşitsizlik her türlü kokuşmuşluk görülmeden, aşılmadan sonuna kadar özgürlüğe, eşitliğe dayalı bir ilişki ve yaşam biçimine ulaşmadan ne aile, ne Kürdistan, ne de yeni toplum asla kurulamaz. Kadın çözümlemeleri geliştikçe şu açığa çıktı ki, en temel ayak bağlarından birisi, kölelik zincirlerinden birisi ailedir ve gördük ki, kölenin kölesi kadındır. Yaşamın kaynağı olması gereken kadın yaşamın yutulduğu, kurutulduğu bir kör kuyudur, bunu gördük. Düşürülmüşlük en çok aile ve kadında gerçekleşiyor. Tabi erkek daha da fazla batıyor. Kürtlük sözkonusu olduğunda öyle tanınmaz bir ilişki biçimi ortaya çıkıyor ki, sömürgecilik bitse bile sadece bunun yol açtığı kölelik, yüzyıllarca yaşam dışı bırakmaya yeter. Tüm mesele kişiler arası rahat ilişkiler düzeyine ulaşmak değildir. Sorun öyle normal bir sosyal, cinsel ilişkilere sağlıklı ulaşma sorunu değildir. Sorun temelde siyasidir, hatta şimdiki durumda askeridir. Hiç şüphesiz sorunun sosyal boyutu, cinsel arası boyutu, bir bütün olarak yaşamsal boyutu gözardı edilemez.

Parti ortamı söz konusu olduğunda, gerçekten en az savaşçı kişilik kadar doğru bir yaklaşımda geliştirmekle karşı karşıyayız. Gerçekten şimdiye kadar küçümsenemez bazı çalışmalar yapıldı ve bunlar incelenmenize sunuldu, biz pratikte de hiçbir hareketin, Partinin, hele ordulaşmanın kabul edemeyeceği kadın gücünü saflara çektik. Bu büyük bir cesaret ister, fedakarlık ister, özgürlük ve eşitlik bağlılığı ister. Bu bağlılıklar bizde olduğu için, bunu yaptık.

Siz tüm partililer özellikle bayan yoldaşlar kızlar kadınlar! Yeni bir , yaşamı, yeni bir tipi yaratmakla karşı karşıyasınız. Ben sizleri özellikle geçen 1992'nin çözümlemeleriyle birlikte 1993'ünde bazı çözümlemelerini yetiştirmeye çalıştım. Sanırım bunu inceleme imkanınız olur. Kürdistan'da esas alınacak temel kadın özelliği nedir, tüm yaşam içinde yerini nasıl bulur, bunlara nasıl ulaşır? Bütün bunların ele alınması gerekmektedir. Öncelikle bir Kürt insanı kadın olsun, erkek olsun dört- beş yeni evlilik yapmalı. Birincisi vatan evliliği, ikincisi halk evliliği, üçüncüsü parti evliliği ve bir de savaş evliliği yapar. Çözüm budur ve buradan sevgiye ulaşılır. Savaşın da yasaları vardır. Bu yasalara uymak gerekir. Bu pratik de başarı ister.

Hiç şüphesiz bir kadın kongresine giderken denilebilir ki, bütün bunlar teorik veya özgür pratik gelişmelerdir. İlke kadar temel uygulamalardır da. Hiç şüphesiz parti saflarını netleştirmeyen, kendini doğru tutuma getiremeyenler kongre çalışmalarına güç getiremezler ve onu doğru sonuca götüremezler. Kongre çalışması daha çok ezici bir biçimde kadın kahramanlığının da yol açtığı, ulusal kurtuluş ve partisel gelişmeyi şimdi daha örgütlü bir kadın hareketine dönüştürme veya partimizin gelişmelerini bir kongreyle taçlandırma mümkünse onun programına, onun daha gelişmiş örgütlenmesine ulaşmayı amaçlar, çözümler, kadın hareketinin programına ışık tutar.

Yine çok sayıda kadın yoldaş vardır. Her türlü kadın çalışması için kadro vardır. Bunlarda da parti küçümsenemez bir gelişmenin bir sahibidir, değerlendirirsiniz.

Kongremiz bu temelde tarihi gerçeklerin ışığında, özellikle çözümlemeleri kendi pratik yaklaşımlarına da uygulayarak, eski yaşamdan kopuş ve yeni özgür militan yaşama ulaşma, birçok eski mahkum edilmesi gereken ilişkiyi-bu evlilik olur, aşk olur, bilmem nişanlılık olur, şu olur bu olur, bunları-mahkum ederek, son derece saygı değer bir temelde sevgiyi ,aşkı ve giderek gerçekliğimiz temelinde bu konudaki çabaları doğru değerlendirebilmelidir. Biz şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonrada, desteklemeye devam edeceğiz. İnanıyorum ki, önümüzdeki birkaç ay içinde bir kadın kongresine gidilebilir. Kamptaki yoğunlaşma buna el veriyor. Hazırlıkları şimdiden başlanabilir, bazı temel belgeler hazırlanır. Yine karar süreçleridir, raporlar ulaşılabilir. Böylelikle 1993 mücadelemizde oldukça yeri olan, oldukça kahramanca şehitleriyle beraber savaşanlarıyla birlikte yer alan kadın militan faaliyetlerimiz de, büyük bir adım atar. Şimdiye kadar attığımız adımlarımız daha da örgütlü, daha da yaşamla bütünleşmiş ve herkesin saygısını takdir eden insiyatifli bağımsız bir hareketin temel adımlarından birini teşkil eder. Biz olası kongreyi bu temelde selamlıyoruz."

Parti Önderliğimizin sunduğu bu perspektifler derinleşerek, kongreye kadar devam edecektir. Başlatılan kongre hazırlık çalışmaları doğrultusunda, her eyaletten kongreye gidecek birimlerin örgütlendirilmesi, kadın çalışmalarına ilişkin raporların hazırlanması çalışmaları öngörülür. Birçok eyalette sakat, çarpık, hem sol sekter, hemde sağ yaklaşımlar kongre çalışmalarıyla çözümlenmek istenir. Bu konularda kadın-erkek tüm yapı yoğunlaştırılır.

Parti Önderliğimiz sunduğu perspektiflerin yanısıra ayrıca 48 soru hazırlayarak, üzerinde yoğunlaşmasını sağlamak amacıyla kadın yapısına gönderilir. Bu soruların kadın açısından cevaplandırılması hayati öneme sahiptir. Kadın açısından önemli özgürleşme yoğunlaşmasını sağlayacak nitelikte olan sorulardır. Bu sorulardan belli başlıları şunlardır;

-Önderlik gerçeğine yaklaşım nasıl olmalıdır?
-Özgürlük nedir, nasıl anlıyorsunuz?
-Savaşa yaklaşım nasıl olmalı?
-Örgüte yaklaşım nasıl olmalı?
-Sevgi ve aşk nedir?
-Evlilik nedir, vatanla evlilik ne anlama gelir?
-Özgür irade nasıl kazanılır?
-Güzellik ve estetik nedir?
-Kadın nedir, erkek nedir?
-Cins bilinci nedir?
-Kadın ve erkek ilişkisinde ilkeli yaklaşım nasıl olmalı?
-Duyguların zaferi nasıl kazanılır?
-Bağlılık veya sahte bağlılık nedir?
-Cins sevgisi nedir?
-Sığınma nedir?
-Eşit ve özgür ilişki nasıl kurulur?
-Gerilla alanı neden özgürlük alanıdır?
-Kadının komuta anlayışı nedir?
-Nasıl iyi yönetim olunur?

Kadın açısından bu cevapları cevaplandırmak, özgürlüğe yakınlaşmada yoğunlaşma düzeyi yaratacaktır. Tarihin ve yaşamın anlaşılması ve çözümlenmesi ile

oldukça hayati olan bu sorulara, doğru bir yaklaşım sergilenerek, önemli bir sıçramanın önü açılabilirdi. Fakat mevcut anlayışlara tabi olma gerçeği, doğru ve yeterli bir yoğunlaşmanın önünde engel olur. Belirli bir yoğunlaşma yaşansa da, bu dönemin gereklerine göre yetersizdir. Yüzeysel ve dar kalır, oysaki Zele'deki kadın gücünün niteliği ve niceliği bu soruları doğru cevaplandırma kapasitesindedir ve Parti Önderliğimiz birçok konuyu da çözümlemiştir. Buna rağmen, iradeli bir duruşa ulaşamama, kadın geriliklerinde ısrarın bir sonucu olarak ele alınmalıdır. Her ne kadar anlamama ,derinliğine ulaşamama sorunları olsa da, temelde yaşanan sorun erkek egemen mantığa teslim olma gerçeği ve devrime katılımda yaşanan sakat anlayışlardır.

Parti Önderliği'nin Kadın Kongresine Yönelik Talimatı

Özgürlük hamlesi en değerli çalışmalardan birisidir. Devrimimiz halk, özgürlük devrimidir, ama daha fazla kadın özgürlük devrimidir. Gerçekleşen kongremiz bunun en anlamlı ifadesidir. Gerçekten bu konuda ilk adımları attığımızda, büyük anlayışsızlıklarla tutucu ve o bilinen toplumun ilk adımları sahasına dayattığı büyük köleleştirici etkiye karşı çok zorda olsa, bazı adımları atarak bugünlere ulaşmaya çalıştık.

Parti tarihimiz aynı zamanda, kadın gerçekliğinin çözümlenmesi ve örgütlenmesi tarihidir. Yani ulusal kurtuluş tarihimiz, Kadın Özgürlük Hareketi'nin gelişim tarihidir. Sıkı sıkıya birbirine bağlı, çok önemli çalışmalardır. Gerek ülke ve halk gerçekliğimize ve gerekse militan çözümlemeyi kadar geliştirdiysek, bir o kadarda kadın gerçeğini çözümleme ve bu temelde özgürleşmesine imkan sağlama ve adım attırmayı zorunlu gördük. Ne kadar sömürgeciliğe karşı durma gereğini duyduysak, o kadar da kadın özgürlüğüne karşı devrimci çalışmaların gereğini anlattık. Ne kadar militan çözümlemeyi geliştirdiysek, o kadar kadın ilişki çözümlemesinin vazgeçilmez olduğunu gördük. Bütün bunları çözümlemelerimizde giderek derinleştirip, kongremizin gündemine sunduk. Gerek kongreye özgü konuşmaları ve gerekse daha önceki çözümlemeleri oldukça incelememizle birlikte, tartışmaya sunduk. Yine kapsamlı sorunlarla çeşitli yönlerine dikkat çekilmeye çalışıldı. İnanıyorum ki şimdi vardığımız düzey, bir kararlaşma düzeyidir. Hem de tarihi, toplumsal bütün yönleriyle adeta kendimizi yeniden yaratma ve yeniden karalaştırmayla yükümlü olduğumuzu görüyorsunuz. Bizim bir iddiamız vardı, kadın kişiliği tarihte yitirilmiş kişiliktir diye. Toplumda kaybolan kimliktir kadın kimliği. Biz bunu kazandırmaya çalıştık.

Bir yoldaş olarak bizim bütün hareketlerimize yön veren kendi başımıza oldukça zayıf,oldukça korunmaya muhtaç, oldukça koltuk değneklerine dayanarak yürüyebilen bir tipin, yalnız devrime değil yaşamda gelemeyeceğidir. Bütün gücümüzle biraz kendine gelebilen, biraz kendi kimliğine, kendi kişiliğine yönelebilen ve böylece yaşama çekilebilen bir tipti. Ne kadar duygusal, ne kadar yanılgılı,ne kadar uğraştırıcı bir konumu uzun süre yaşadığımızı biliyorsunuz ve benimde kişi olarak bu tip kişiliklerle ne kadar uğraştığımı, ama buna rağmen mücadeleyi bırakmayıp ilerlettiğimi iyi biliyorsunuz. Biz meseleye o toplumun çok ilgi gösterdiği gibi mal-mülk olarak, cinsellik olarak yine kişisel duygu, aşk tatmini olarak bakmadık. Meseleyi temelde siyasi olarak ele aldık. Oldukça yurtsever gerçeğine yine halkın toplumsal gerçeğine ve en önemlisi de devrimci bir partileşmenin özgürlük düzeyinin ifadesi olarak gözönüne getirdik. Bunda haklı olduğumuzu, doğru yaklaşımın bu olduğunu sanıyorum bu çalışmalarımızla daha iyi idrak etmişsinizdir. Geçmişte yaşadığımız yaşamı, duygusal yaklaşımlara konu olmayı, bizzat buna yol açmayı, kişiliği ne kadar küçülttüğünü ve yaşamdan kopardığını iyi anlıyorsunuz. Şimdi biraz daha özlüsünüz, biraz daha

düşünebiliyorsunuz, yaşamı biraz daha bağımsızca ele alabiliyorsunuz. Unutmayın ki bu duyguyu, bu gücü ilk defa elde ediyorsunuz. Eskiden böyle durumlarınız yoktu. Eskiden hem kendi başınıza, hem bizim başımıza bela gibiydiniz ve bizi çok zorladınız. Ama biz yine olgun davrandık. Özgürlüğü her düzeyde ele aldık. Sorduğumuz sorulara verdiniz cevaplar köklüdür, tarihidir ve oldukça da insan soyunu yücelticidir. Kadını her bakımdan zenginleştiricidir, güçlendiricidir. Tabii bu basit bir ilk adımdır. Mücadele daha kapsamlıdır. Gelişmeler daha yoğun olmak durumundadır. Bu amaçla, bu toplantıyı gerçekleştirdik. Belki siz özgürlüğü soyut bir biçimde algıladınız. 'işte erkekler savaşır, silahı bizde elde edersek özgürleşiriz' dediniz. Meselenin bu kadar basit olmadığını şimdi çok iyi biliyorsunuz.

Tarihi bir sorunu, tarihi bir çözümle cevaplandırmak istiyoruz. Bireysel çıkışların çok ötesinde sadece bir cinste kurtuluşunu değil, bütün toplumun bu sorun nedeniyle tutulduğu köleliği aştırma temelinde yaklaşıyoruz. Kürdistan somutunda ve yurtseverlikle oldukça bağlantılı ve olmazsa olmaz kabilinden bir sorun olarak çözümlemek istiyoruz.

Şimdi çok güçlü olmasa da, geri kalan sürecinize ilişkin söylenebilecek olan, her şeyden önce kendi bağımsız kişiliğinizi kararlaştırırsınız. Ülke gerçeğimize, parti gerçeğimize, halk gerçeğimize en önemlisi de kadın gerçeğimize uygun biz ne yapmak istiyoruz? Şu olmak istiyoruz. Nasıl yapmak istiyoruz? Durumunu kararlaştırıyorsunuz. Yalnız kendi özgürlüğünüz için değil, kadının köleliğinin bir o kadar da erkeğin köleliği olduğu ortaya çıkmıştır. Erkek egemenlikli yaklaşımların ne kadar olumsuzluk doğurduğunu ve yaşamı zehir ettiğini görüyorsunuz. Dolayısıyla erkek yaklaşımlarının da düzeltilmesi, özgürleştirilmesi, eşitleştirilmesi durumu söz konusudur. Kararlaştırmada bunun da önemi çok açıktır. Nasıl bir erkek yaklaşımı, kadının nasıl yaklaşımı, -aileye, evliliğe ve her türlü ilişki tarzına- özgür yaklaşım tarzı nasıl olmalı, yakalanmalıdır. Böyle bir karar düzeyini de yakalamanız hayatidir. Bundan sonraki hayatın kararlaştırılmasının en aktif taraflarından birisisiniz. Hiç şüphesiz geneli böyle kararlaştırırken, özgün örgütsel görevleriniz var. Kadın örgütlenmesinin her sahada örgütlenmesinin önemi ve en önemlisi de buna talip olmak, onun bizzat öncü gücü olmak! Çalışmalarınız buna da biraz katkı sağlayabilir. Kendi gücünüzü, kendi olanaklarınızı, yeteneklerinizi gözönüne getirerek en sağlıklı kararlara ulaşabilirsiniz. Daha sonra hiç şüphesiz bu kararlar temelinde iş bölümüne gidilecektir.

Siz değerli yoldaşlar!

Daha düne kadar doğru-dürüst kişi yerine koyulmayan, parti içinde bile fazla ciddiye alınmayan bir konumdan bugün hatırı sayılır, değerli bir konuma geliyorsunuz. Bunu biz bilinçli yaptık, bu yolu tercih ettik. Sizler için kölelik yaklaşımını değil, özgür yaklaşımı esas aldık. Objektif ele almanın, oldukça ölçülü, olgun yaklaşımların seçkin temsilcisi olun. Parti içinde olsun, halk içinde olsun, diğer örgütlerde, ilişkilerde olsun yaşamınıza bu ölçüler temelinde anlam verip, temsil yeteneğini son derece yükseltici kılın. Aslında bu temellerde yeni tipi temsil ediyorsunuz, bu tipin yeni yaşamına öncülük ediyorsunuz. Bu temelde kendinizi kararlaştırma ve geleceğe hazırlama anlam kazanmıştır diyorum. Bundan sonrada kadın hareketinin ve siz kadın militanların esenlikli, başarılı yürüyüşüne elden geldiğince katkılarımızı sunmaya devam edeceğiz. İyi bir yoldaş olmaya çalışıyoruz. Bunu da gerçekten doğru kavramanızın önemini tekrar vurguluyorum. Sizin işler kolay yürümüyor. Size toplumda yer açmak, erkek ilişkilerinde eşit-özgür bir yer açmak kesinlikle kolay değildir. O açıdan gerçekçi olun. İlginin yaklaşımların ne kadar anlayışsız ve kıt olduğunu, dar olduğunu, düşürücü olduğunu kendiniz takdir edersiniz. Bütün bunlarla boğuşarak katkımızı, yardımcı

olmamızı sürdürüyoruz. Ben bu temelde bundan sonraki çalışmalarınıza da, oldukça sorumlu yaklaşarak görevlerin üzerine yakıcı yürümeyi, mutlaka savaş başta olmak üzere her sahada başarıda başka bir gelişmeye fırsat vermeyen militan bir yürüyüşün sahibi olacağınıza inanıyorum. Bu konuda partiyle, ulusal kurtuluşla anlamlı bir özgürlük hareketimizin boy atacağına eminim ve bu temelde bu toplantınıza da kendini mükemmel kararlaştırırken, başarılar diliyorum. Selam ve saygılarımı sunuyorum. 08.06.1993"

Ancak tüm bu çalışmalara rağmen Zele'de yaratılan yaşam gerçeği, ciddi bir yoğunlaşmayı ve kongrenin kadın ekseninde gitmesinin önünü kapatır. Önderliğimizin gönderdiği 48 soru üzerine fazla bir yoğunlaşma gerçekleşmez. Ortama egemen olan anlayış kadının bir biçimde ordudan dıştalanmasını öngördüğünden, kongreye daha çok bu anlayış doğrultusunda gidilir. Kongre ortamı erkeğin egemen olduğu bir ortama dönüşür. Bu anlamda genel yaklaşım, kadının ağırlık olduğu bu ağırlığın zorlanmadan nasıl saflarda kalacağı yönünde gelişir. Tartışmaların yönü bu olunca ordulaşma gerçeğinden ziyade, kadını orduda farklı bir biçimde konumlandırma tartışmaları öne çıkar. Tamamen feodal değer yargıları ve erkek egemen mantığı sonucunda ortaya çıkan anlayışların etkisiyle "kadın öyle bir konumda tutulmalı ki, erkeğin elini-kolunu bağlamamalı, erkek savaşabilmeli" konusu gündeme girer. Kadın nasıl savaşmalı, savaşta rolünü nasıl oynamalı konularında tartışma yürütülmez. Savaşacak olan erkek olarak görüldüğünden, kadının engelleyici düşüncesi hakim kılınır. Kadının konumu, kadının aktif savaşabilmesine göre değil, erkeğin savaşabilmesine göre ayarlanmak istenir. Bu anlamda kadının erkekten tecrit edilmesi, geri hizmetlerde bulunması kararı alınır. Kadına biçilen misyon, yine düzendeki misyondur. Bu yaklaşım doğal olarak toplum ölçülerin de bir ilişki biçimini öngördüğünden, bu ilişkilere olanak sağlayabilecek ortamların hazırlanması düşüncesi tüm kararlara yansır. Kadını daha işlevsel kılacak kararların alınmasından çok, alınan kararlarla kadın işlevsiz bir konuma getirilir. Temelini kadının aktifleşmesini istemeyen statükocu erkek yaklaşımlarından alan bu anlayış, kararlara da yansıtılır. Böyle bir ortamda birçok eğilim ortaya çıkar. Devrim saflarında evliliği meşrulaştırma eğilimleri ortama empoze edilmek istenir. Bu konuda kongreye katılan bir arkadaş, bu konuya ilişkin şunları dile getiriyor " kongrede yapılan bir değerlendirme '15 yıldır savaşıyoruz, büyük bir fedakarlık gösterdik. Bugün dünya değişiyor, hareket olarak bizde değişmeliyiz. Nasıl değişmeliyiz? Tartışalım evlilik kararı alalım' şeklindeydi. Bayan arkadaşların yaklaşımı çok çarpıcıydı. Hiçbir bayan arkadaş bunu kabul etmedi. Orada öyle bir karar alsaydık mücadelemizin tasfiyesi anlamına gelirdi." Diyerek, yaşanan durumun vahimiyetini belirtmektedir.

Genel anlamda yaşanan pratikle partimizin savaş stratejisi karşısında sağa yatan teslimiyetçi anlayışla, partiden kopuşa kadar giden taktik önderlikte açığa çıkan yaklaşımların, genel kadın yapısını etkileme boyutu küçümsenemez. Güney'in yaşam tarzına ayak uyduran bu sistemde, kadına biçilen rol bellidir. Bu çerçevede kendine bağlayan, 'özgürleştiriyorum' yaklaşımıyla en derin bağımlılığı yaratan, kadının Önderlik gerçeğine değil kendi gerçeğine bağlamaya çalışan yaklaşım sonucunda kongre, kadın özgürlüğüne hizmet etmekten çok uzak kalır. Tamamıyla erkeğin gölgesinde geçen kongre gerçeği ve yarattığı sonuç 'kadın savaşamaz, ordulaşamaz, kadın ancak eski ilişki tarzıyla erkeğin kullanım aracı olabilir'dir. Bu anlamda kongre amacına ulaşmamış, çözüm üretememiştir. Kongreye erkek egemen mantığın bu denli yansıması ve kadının edilgen duruşu karşısında Parti Önderliğimiz, kongreyi onaylamaz ve Zele'de yapılan ilk kadın kongresi fes edilir.

Bu gelişmeler ardında Parti Önderliğimiz, Zele pratiğini oldukça derilikli çözümler. Zele pratiği ve orada bulunan taktik önderliği durumu açısından şu değerlendirmeyi yapar; " Zele pratiği iflas pratiğidir. Biz bunu her ne kadar açıkça başlangıçta ortaya koymadıysak ta, kendini bu duruma sokan anlayış tesadüflerle yaşamaya terkeden anlayıştır. Zele Xakurkê pratiği fecidir. Yani en ufacık bir başarı şansıda yoktur. Büyük Zele komutanı aslında teslim olmuş ama silahları alınmamış komutan. Sözde özel ilişki geliştirmiş beni taklit ediyor. muazzam hastalıklı bir yapı ve o bunalıma düşürülen bir yapıyla tepede soysuzca gelişen bir ilişki biçiminin benimkiyle ne alakası var. Biz bütünüyle yapıyı savaşa çekiyoruz, onlar ise düşürüyor. Bu kadına sığınmadır, savaşa güç getirememe. Bir takımlık bayanı da almış yanına, kendi korumasına farklı ben daha iyi yapıyorum demiş."

Zele pratiğinde yaşanan, gerçek anlamda Kürt ilişki tarzında sosyal çelişkinin açığa çıkışıdır. Kürt ağa kişiliğinin tekrar açığa çıkarılmak istendiği bu süreçte, Önderliğimize karşı beslenen tepkiler adeta kadın ilişkisi yaratılarak çıkarılmak istenilir. Önderliğimizin emek olgusunu dayatması karşısında, Kürt ağalığından vazgeçilmek istenmez. Bu durumda partinin gelişim düzeyini geriye çekme anlamında, sosyal yaşam anlayışı açığa çıkar. Bir nevi sınıf savaşımının en somut gerçekleşmesi olarak, feodalizmin sosyalist çizgi karşısındaki savaşını ifade etmektedir.

Kaçırtan bir ilişki gerçeğine gidiş ise, kadın cinsinin özgürlük imkanlarını ortadan kaldıran, kadını eskisinden beter bir bağımlığa çeken bir anlamdadır. Parti Önderliğimizce kadın-erkek ilişkilerinin çok yoğun çözümlendiği bir dönemde, bu ilişkileri savaşta kaçışın bir nedeni haline getirmek ve yaşamsallaştırmak eğilimleri, çok sıradan veya tesadüfi gelişen pratikler değildir. Değiştirilmek istenen yaşam tarzına sıkı sıkıya sarılarak, Önderliğimizin amaçlarının aksine gelişen yaklaşımlarla yoğunlaşan tepkilerin de en somut göstergesidir. Sosyalist yaşam karşısında feodal yaşam anlayışını dayatarak, bu noktada derin bir köleliğe çekmek isteyen taktik önderlik, kadın özgürlüğü karşısında çizgi dışı bir duruş sergiler. Parti Önderliğimizin kadın politikalarına alternatif olarak düzen tarzı ilişkileri meşrulaştırmayı hedefler.

Bunu yanında Parti Önderliğimiz, kadının Zele'deki duruşunu teslimiyet olarak değerlendirir. Zele pratiğini, sistemin yaratmış olduğu zayıf kadın kişiliğinin bir sonucu olarak ortaya koyar. Özellikle Zele'de yaratılmak istenen kadın tipinin gerçekliğini, sonuna kadar erkeğe kayan fakat diğer yandan erkek düşmanı gibi görünen bir tip olarak değerlendirir. Daha sonra bu sahadaki birçok kadroyu Akademiye çekerek ve çözümler. Zayıf kadroların şahsında, kadının suç ortağı olma durumu kadar, savaşı engelleyici bir güce dönüşmesini egemen erkekle geri kadının kavram boyutunda uzlaştığı bir gerçek olarak ele alır. Bir güç olamayan kadın sahte yetkilerle güç gibi gösterilerek, eline verilen yetkilerle geriliklerle uzlaşmaya çekilir. Önderlik gerçeğinden oldukça uzak, bu aldatıcı duruş sonucu parti karşıtı bir duruş sergilenir.

Ordulaşmanın çok fazla tartışıldığı bir dönemde Zele'nin öteki yüzü, ordu disiplinini ve şeklini, gerekliliğini yüzeysel, göreceli bir uygulama biçiminde yaşamasıdır. Askerliği sadece şekli ele alan bu mantık, onun özünü içeriğini doldurmaktan uzaktır. Savaşa ve silaha yaklaşım şekli uygulamalarla aşırı düzeyde yaşatılarak, özünün gereği konusundaki boşluk doldurulmak istenir.

1993 yılında yaşanan Amed ve Zele pratikleri karşısında Parti Önderliğimiz, kadın ordulaşması çalışmalarını daha da yoğunlaştırır. Bu anlayışlar karşısında, "kadın savaşamaz" biçiminde egemen erkeğin yaklaşımına boyun eğemeyiz diyerek, kadını yük olarak gören ve farklı boyutlarda kullanmak isteyen eğilimleri mahkum eder. "Biz kadın savaşamaz, kadın bizimle yaşayamaz yürüyemez dersek hakaret olur. Egemen

anlayışa boyun eğmek olur," diyerek tüm engellere rağmen,'93 yılında kadın ordulaşmasını resmen ilan eder. '92 Güney savaşında kadının gösterdiği cesaret ve şehitlerin yarattığı fedai duruş, bu karara gitmede önemli bir etken olur. Erkeğin ağırlık olarak gördüğü kadın, savaştaki duruşuyla kadının fedailik yönünü ispatlamıştır. Parti Önderliğimiz bu anlamda kadın fedai gerçekliğini birçok defa değerlendirir ve kadın yiğitliğini, fedailiğini yurtseverliğini, özgürlük tutkularını bir örgütlülüğe kavuşturmayı acil bir çalışma olarak dayatır. Böylece kadın ordulaşmasının ilanı gerçekleşir.

KADINA '93 HEDİYESİ KADIN ORDULAŞMASI

Uzun yıllardan beri Kadın Özgürlük Hareketi ve kadın ordulaşması doğrultusunda birçok çalışma, ön hazırlıklar Parti Önderliğimizce yürütülür. Bu çalışmalar büyük oranda ülke sahasına yansıtılır. Özellikle 1987'lerde geliştirilen kadın çözümlemeleri, kadını salt cins boyutuyla ele alan çözümlemeler değildir. Daha çok kadının mevcut konumunun, toplumsal yaşam biçimiyle ve erkek egemen sistemle bağını kuran Parti Önderliğimiz, aile ilişkilerini çözümleyen ve silahlı savaş saflarına yansıma boyutlarını ortaya koyan bir dizi çözümleme yapar. Toplumsal kurumların tamamının erkeğin elinde bulunması gerçeğini, ataerkil sistemle paralel gelişen bir durum olarak değerlendirir. Bu anlamda yaşamının her sahasına yansıyan, tek taraflı iradeyi kırmanın gerekliliğini vurgular. Çok derin bir sorun olarak yansıyan kadın sorununun saflara yansıyışının, mücadeleyi engelleyici yönünün ortaya çıkartması sonucu, bu sorunun silahlı mücadeleyle içiçe çözme zorunluluğunu dayatır. Özellikle saflara yansıyan geri özellikleri devrimsel bir tarzda çözümlenmesi, engelleyici konumda çıkarılarak, geliştirici konuma ulaştırılmasını esas alır. Silahlı mücadele saflarında yaşanan birçok sorun, kadının nicel anlamda artması karşısında erkek egemen anlayışlarının dayattıkları çözümler, sorunu daha da ağırlaştırır. Bunun yanında gerilla ordusunun erkek egemen anlayışlarca hakim kılınmaya çalışılması, yine pravakotörlerin en çok da kadının kullanırken silahlı savaşımı olmaz noktasına çekme eğilimleri, kadın konusunu doğru çözümleme ,örgütleme gerekliliğini öne çıkarır. Kadın kesinlikle orduda yer almalıdır. Fakat bunu nasılı, kendini dayatmaktadır. Bir yandan kadının ordudan atılmasını dayatan yaklaşımlar, diğer yandan ordu içindeki kadını feodal tarzda kullanma eğilimleri ortaya çıkar. Parti Önderliğimiz bu yaklaşımları mahkum ederek, kesin tavrını koyar. Bu tavra göre kadının savaşta ve orduda yerini alacağı kesin olarak vurgulanır. Açığa çıkan anlayış sorunları ve bunun pratiksel yansımaları özgür bir örgütlülük ihtiyacını doğurmuştur. Bu nedenle Önderliğimiz tarafından, tarihte ilk defa bir kadın ordulaşması çalışması başlatılır. Bu çalışmalar doğrultusunda, ülkenin birçok alanında ordulaşmanın temelini oluşturan birimlerin örgütlendirilmesine gidilir. Savaş ortamında gücünü ve öncülük düzeyini ispatlayan kadının kendi öz gücüyle, iradesiyle savaşa aktif katılımını sağlayacak örgütlülüklere oluşturur. Geçmiş yılların kazanımları sonucu, önemli bir nicel potansiyel ve kısmi bir nitelik açığa çıkmıştır. Daha önceki bölümlerimizde de belirttiğimiz gibi bu güç, daha çok Zele alanında yoğunluk kazanmış, bu çalışmalar çerçevesinde bu alanda bir kadın kongresi ve ordulaşma çalışmaları başlatılmıştır. Fakat erkeğin gölgesinde yapılan ve bu nedenle Önderliğimiz tarafından kabul edilmeyen kongrenin, parti çizgimize ters bir sonuca ulaşmasıyla ordulaşma çalışmaları açısından önemli bir olumsuzluk açığa çıkar. Fakat tüm bu engelleyici yaklaşımlara rağmen, '93 sonunda kadın ordulaşmasının ilanı yapılır. Parti Önderliğimiz kadın ordulaşmasını gerekliliğini ve nasılını şöyle dile getirmektedir;

"Nasıl ki hak olarak kendimizi ordulaştırıp, taleplerimizi sıralayıp başarıyorsak, sizde bir kesim olarak, bir halk olarak cins örgütlenmenizi yaparsanız, bana göre oldukça ordulaşmış bir güç haline gelirsiniz. Militanlarınız, sözcüleriniz var. Bir de denenmiş güç olduğunuz ortaya çıkmış. Serhıldanlar da rol oynuyor, gerillada rol oynuyor. Ordulaşma genelde erkek işi olarak tarihte ve günümüzde benimsenir. Askeri faaliyet adeta erkeklerin tekelindedir. Bu sahaya kadının yaklaşımı neredeyse hem ahlaki açıdan, hem yasalar açısından yasaklanmış gibidir. Dikkat edilirse, biz bu yasağı delmeye çalışıyoruz. Tarihin mahkum ettiği kadın ordulaşmasının, yine günümüzde pek az yer verilen kadın askerleşmesinin önündeki engelleri zorluyoruz. Zaten yaygın gerilla isteği bu nedenledir. Gerilla isteği özgürlük isteğiyle bağlantılıdır. Özgürlüğünü gerillada gerçekleştirmek istiyor. Dolayısıyla gerilla ordulaşmasında kadın gerçekliği neyi ifade eder? Buna açıklık getirmek önem taşıyor. Şundan bu daha önemlidir. Bizde de gerilla denilince, 'bu daha çok erkek işidir' biçiminde, geleneksel yaklaşım hayli etkilidir. Kadının da fazla iddiasının olmaması veya en azında fiziki, ruhi ve diğer sosyal açılardan kendini tam katmaması, ikinci sırada ele alınmasına yol açıyor. Yani erkek ordulaşmasının bir eki durumuna gelme tehlikesi vardır. Neredeyse gölgesi altında hareket eder. Pasif, kendi özgürlük talebiyle uyuşmayan ve gerillayı kendi kişiliğinin özgürleşmesinin bir aracı olarak görmeyen, adeta erkek ne derse ona kölece ve kendiliğinden uyum gösteren, burada olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendirip katabilmekten uzak. Bir nevi toplum içindeki düzenleniş neyse, onu da saflara aynen yansıtma gibi bir tehlike söz konusudur. Bu nedenle gerillada olsun, hatta siyasi faaliyetlerde olsun kadın örgütlenmesini, ordulaşmasını, özelliklerini, özgünlüğünü, kendi talepleriyle ortaya çıkışını sağlama almak büyük önem taşıyor. Eğer bunu yapamazsak, kadın özgürlüğü boşa çıkmış olur. Dolayısıyla tıpkı ulusal sorunda olduğu gibi, kadın sorunundan da kurtulup bizzat kendi düşünce, örgüt eylemiyle yürütmesi gerekliliği açıktır. Bu konuda, öz gücünü açığa çıkartıp konuşturması büyük önem taşır ve bütün hakları, siyasal talepleri madem ki gerilla ile alıyoruz, kadın da kendi kurtuluşunu biraz gerilla ile sağlayacaktır-ki bu da gerilla ordulaşmasıyla olur.- Genelde gerilla ordulaşmasının bir parçasıdır. Ordulaşma içindedir ama bir de özgünlüğü var. Bu özgünlüğü gerilla ordusunda yansıtabilir. Toplumda olduğu gibi tümüyle erkeklerin insiyatifin de, oldukça bilinçli veya kendiliğinden oların himayesinde olan kadının, bir ordu gücüne kavuşması ve gerilla ordulaşmasında yerini alması daha gerçekçidir ve özgürlük talepleriyle bağlantılıdır."

Kadın ordulaşmasının gereklilik boyutunu tarihsel temelleriyle ortaya koyan Parti Önderliğimiz, bunun güncel nedenlerini de vurgular. Yaşanan pratiklerin de açığa çıkardığı gibi, gerilla ordumuzda egemen olmak isteyen erkek egemen mantığın aştırılması ve tarih boyunca yaşamın dışına atılmış kadını, gerçeğinin olumsuz yansımalarını giderilmesi ancak böylesi radikal bir çözümle mümkün olacaktır. Yine özellikle sosyalist bir ideolojiyi yaşamsal kılmaya çalışan Önderliğimizin kadın açısından halklar ve sınıflar için vazgeçilmez gördüğü eşitlik ve özgürlüğü kadın açısından da vazgeçilmez görmesi, bu mücadelelerin birbiriyle bağlantısını diyalektiksel bir tarzda çözmesi sonucu kadın ordulaşması gerçeği ortaya çıkar. Ezilen kesimlerin özgürleşme ve eşit bir yaşam hakkı talep etme olanağı ancak güç olmayla bağlantılıdır. Kadın eğer bir eşitlik mücadelesi verecekse, herşeyden önce güç zorundadır. Bu bir anlamda örgütlülük anlamını da taşımaktadır. PKK' deki kadın açısından; genellikle silahı savaşım sahasında toplumun çizdiği sınırları aşmak, kendinde ve erkekte dönüşümü sağlamak açısından ordulaşma en temel çalışmadan biri olur.

Özellikle ’93 yılına kadar Parti içinde hakim olmaya çalışan provakatör kesimin, kadının geri özelliklerini kendine zemin yapması ile geriletilmek istenen silahlı savaşımımızın düzeyi, yine feodal erkek karakterinin açığa çıkarmak istediği savaş çizgisi, yeni bir antitezi gerekli kılmaktadır. Salt erkek düşüncesine , eylemine dayalı bir savaşın yarattığı olumsuzluklar, sık sık Önderliğimizin belirttiği gibi kontralık, asi-avare çetecilik boyutlarına ulaştırılmak istenir. Böyle bir durumda orduda yer alan kadının durumu edilgen, kendi kimliğiyle katılmak bir yana erkekleşen bir gerçeği ifade eder. Diğer yandan sağa yatan anlayışların kadın konusunda yaratmak istediği diğer anlayışlar da savaşın gerilmesine yol açar. Bunun karşısında farklı bir yaklaşım olarak Kadın Ordulaşması, Önderliğimizce belirlenir ve uygulanır. Bu anlamıyla gerilla savaşımımızın ilerletilmesi için, Kadın Ordulaşmasına önemli bir rol atfedilerek ilan edilir. Yine bu konuda Önderliğimiz “kadında özgürleşmesinin gerillaya katkısı olabileceği ortaya çıkarıldı. Ordulaşabileceğine, etrafımızda kadın ordusunu kurmaya kendimizi yatırdık. Hem de Özgürlük Ordusu”

Sürekli kadın açısından özgün bir örgütlülüğü, ordulaşmayı hedefleyen Önderimiz ordulaşmanın ilanından önceki süreçte de, birçok defa bağımsız kadın birliklerinin kadın kişiliğinde yaratacağı gelişmeleri vurgulamıştı. Özellikle kadın, yiğitliğinin bu tür bir örgütlenmeyle daha fazla gelişeceğini belirten Parti Önderliğimiz, bunun saptırılmaması yönündeki uyarılarını da birçok defa yapmıştır. Kadının yeteneklerinin ve kişiliğinin gelişmesi için, insiyatifli olması ve bağımsız eylemlere de aktif katılması gerektiğini vurgulamıştır.

‘93 yılındaki gelişmeler ve yaşanan kadın şehadetleri kadın yiğitliğinin açığa çıkabileceğini göstererek, ordulaşma açısından da önemli bir rol oynar. Kadının yaratıcılığını ve kahramanlığını gören Parti Önderliğimiz, kadının ısrarla ordulaşması gerektiği üzerinde duracaktır. Kadın da açığa çıkan olumluluklar yanında, objektif gerçeklik nedeniyle yaşanan olumsuzlukları da gözardı etmez. Kadın kişiliğinin provoke edilmiş olması nedeniyle kendi içinde birbirini kabul etmeme, çekememe yaklaşımlarının da hızla aşılması gerektiğini vurgular. Bunun kadını kayba götüreceği gerçeği üzerinde durarak, önemli uyarılar geliştirir.

Kadın ordulaşması ilanının ardından, ordulaşma ve kurumlaşma boyutu da hızla gündeme girer, bu anlamda örgütlenmeler gidilir.

Eşitlik-Özgürlük Komitelerinin Oluşturması:

Kadın ordulaşması talimatlarının verilmesi ve kadın ordulaşmasına geçişle beraber, ülkenin birçok alanında, takım ve birlik düzeyinde özgür kadın örgütlenmelerine gidilir. Ülke genelinde, ilk hareketli takımlar ve bağımsız birlikler Botan eyaletlerinde oluşturulur. Kadının nicel potansiyelinin yanısıra, eyalet koşullarının uygun oluşu geliştirilen ilk örgütlenmeler açısından, oldukça elverişlidir O süreçte Botan eyaleti’nin savaşta gösterdiği açılım ve alanın büyük bir oranının savaş gücümüzün denetiminde olması bu konuda belirleyici olur. Bu doğrultu da, bağımsız eylem pratikleri sergilenmeye başlanır. Bu süreçte kadın gücü ülke genelinde yedi birlik şeklinde örgütlenirken, dört bayan takımı da iç eyaletlere geçiş yapar.

Örgütlenmelerin bu biçimleriyle düzenlenmesiyle, beraber mevcut yönetimlerden belli sayıda kadın ve erkeğin oluşturduğu eşitlik-özgürlük komiteleri oluşturulur. Bu uygulama sonucu kadın üst yönetimlerde yerini almaya başlar. Eşitlik- özgürlük komiteleri kadın ordu kurumlaşmasının ilk aşamasıdır. Kadının kendi temsilini bulduğu eşitlik-özgürlük komitelerinin amacı, kadının genel yönetimlerde cins temsilini yapabilmesi, savaş tarzı ve taktiğinde söz sahibi olabilmesi ve kendi cinsinin

sorunlarıyla bizzat ilgilenebilmesini içerir. Yaşanan eski pratiklerin açığa çıkardığı salt erkeğe dayalı yönetim gerçeğinin, genel anlamda savaş çizgisine olumsuz yansımaları, yine kadın cinsi üzerindeki egemenlikli yaklaşımları öncelikle yönetimsel boyutta yaşandığından, bunun karşısında kadının güç olabilmesi, erkek egemen etkilere karşı iddialı bir duruşa ulaşabilme imkanını sağlar. Kadının toplum yaşamından uzak tutulduğu, bir karar mekanizması niteliği taşıyan yönetim gerçeğinde yer alması, kadın için tecrübe edinme, kendini yetkinleştirme, politikleştirme, yönetme yeteneğini ortaya çıkarma açısından da önemli bir zemin yaratır.

Eşitlik-özgürlük komitelerinin oluşturulmasıyla beraber, özellikle komuta konusunda yaşanan zorlanmalar açığa çıkar. Savaş sahasında sürekli erkeğin yönlendirilmesi ve yönetimi altında katılım gösteren kadın, bu komitelerde temsil gücünü gösterme konusunda oldukça tecrübesiz, güvensiz ve iddiasızdır. Bunun mevcut toplumsal şekillenmelerle bağları olduğu gibi yansımaları da, bu gerçekten bağımsız değildir. Fakat aynı zamanda ARGK içindeki birçok erkek yaklaşımı da bu yönüyle engelleyici olur. Yönetimsel boyutuyla yaşanan zorlanmalar daha çok sorunların çözümü, yapıyla ilgilenme, yönlendirme, örgütleme konularında yaşanır. O süreçleri yaşayan arkadaşlar zorlanmaları şöyle ifade etmektedirler.

"Eşitlik-özgürlük komiteleri oluşturuldu. Çok fazla anlam veremedik. Amacı nedir, hangi esaslar üzerindedir bilmiyorduk. Komiteler üç arkadaştan oluşuyordu. İki erkek, bir bayan arkadaştan oluşan bu komitelerde,biz kadın gücünün sorunlarıyla ilgilenecektik, diğer iki arkadaşta destek sunacaktı. Mevcut düzey tam el vermiyordu. Daha önceki süreçlerde, erkek arkadaşlar istese onlarla konuşabiliyordu. Ancak sonrasında daha çok bayan arkadaşlar ilgilenmeye başladı. Kadın kendi sorunlarıyla kendi ilgilenmeliydi şeklinde yaklaşımımız olsa da,yaşanan zorlanmalardan ötürü genel yönetime karşı bir beklenti de vardı.

Birçok arkadaş 'yapamam' kaygısı ve güvensiz yaklaşım sonucu bu komitelerde yer almak istemez. Daha öncesinde birçok alanda savaşta önemli rol oynamış kadın, bu işleyişte nasıl bir katılım göstermesi gerektiği konusunda bilinçsizdir. Bu nedenle fazla anlam veremez. Savaşmak ve savaştırılmak ayrı bir anlamdayken, savaşmak ve yönetmek, bunun gücünü kendinde yaratmak daha farklı bir bakış açısı, katılım düzeyi ve yoğunlaşma gerektirdiğinden zorlanmalar da yaşanır.

Kadın ordulaşmasıyla beraber, örgütlenmelerinin de bağımsız gelişmesi kadın açısından önemli bir başlangıç olur. Bu durum kadında önemli bir düzeyin gelişmesi ve başlaması demektir. Eşitlik- özgürlük komiteleri böyle bir anlam taşırken, bunun karşısında buna anlam verilmemesi sonucu işlevsiz kalır. Bu süreçte kadın, çok bilinçli bir katılım sergileyemez. Daha sonraları Önderlik sahasında yapılan yönetim ve yapı takviyeleriyle, kış üstlenmesine bağımsız bir örgütlenmeyle giriş sağlanır. Bağımsız üstlenme ve örgütlenme oldukça önemli heyecan yaratır.

Kadın ordulaşmasının ilanı ardından, yaşanan kış süreci kadın için önemli bir başlangıç niteliğindedir. Bütün katılımı erkeğin yönlendirmesine ve yaklaşımlarına bağlı olan kadının, ilk defa yaşamını ve katılımını, örgütlenmesini kendi başına belirlemesi, kendine güven ve iradesini açığa çıkarma,siyasi bir kişilik kazanma, cins bütünselliğini gerçekleştirme konusunda büyük gelişmeler yaratacaktır.

Kadın Ordulaşmasına Tepkiler:

Tarihi değişimler karşısında sürekli cücelikler, gerilikler, tepkiler karşı çıkışlar varolagelmiştir. Lanetli bir tarihi gerçeğin tavrı, başka bir biçimde olamazdı nitekim.

Oysa yücelikler, kutsal olan her şey tıpkı kardelenler gibi, buzları delerek ulaşırlar gökyüzüne. Tüm engellere rağmen ulaşırlar.

Özgürlüğün derin anlamını hissetmeyen, hissetme duyuları törpülenmiş ve yürekleri çoraklaşmış, kendi gerçeğinde uzaklaşmış,bir halk ve cinstik sonuçta. Herşeyi olduğu gibi, bunu da zamanında anlayamadık. Alışkanlıklarımız vardı vazgeçmekten korktuğumuz. Tutuculuklarımız ve yargılarımız... Vazgeçemeyeceğimizi düşündüklerimiz. Önderliğimiz tüm dünyayı karşısına alarak, bir çalışmada oldukça ısrarlıydı. Sınıflı toplum gerçekliğinin yarattığı erkek egemen ideolojilere bağlanmıştık. Bu nedenle gelişmeye, özgürlüğe adım olan kadın ordulaşması karşısında kızdık. Öfkelendik, tepkilendik.

Bugün olması gereken ile olanı kıyaslamak ve bilimsel temelde nedenlerini açığa çıkarmak, en objektif yaklaşım olacaktır. Yaşadıklarımızın kuşkusuz tarihi nedeni var. Gelişim sancılarını çekmek doğaldır. Bunun içinde redlerde olabilir, kabuller de. Fakat bir de açığa çıkan değerler, çabalar ve herşeyi çözümleyerek önümüze koyan Önderliksel bir gerçeklik. Buna rağmen geriliklerde bir ısrar varsa, yaşanan herşeyi doğallaştırmak subjektif bir değerlendirme biçimi olur. Farklı da olabilirdi düşüncesi hep varolacaktır. Yaşananları ele alırken, o günün gerçekliği ve somut koşulları çerçevesinde irdelemek gerekiyor. Fakat bu her şeyi o koşullara bağlamayı ve doğal gelişim seyri gibi yansıtmayı getirmemelidir. Böyle bir yaklaşım en çokta bugünümüze ve geleceğimize zarar verecektir.

Emperyalist sistemin yarattığı birey, birçok insani değerden uzaklaşmış tarihi bilinçten yoksun ve çok katı değer yargıları çerçevesinde, kendi kendisinin kölesi olmuş bir gerçeği ifade eder. Bunun yanında egemen erkek kadar köle kadın olgusu yaşamın doğal iki unsuru. Herşey buna göre kurumlaşmış, biçimlenmiş, yasalara ve yapılara, tabulara bağlanmıştır. Sınıf ve halk mücadeleleri bir yere kadar meşru iken, cins mücadelesi hele birde ordu sahasında kabul görmemektedir. Çünkü bunun anlamı, kadının salt fiziksel olarak savaşa katılımı değildir. Bu gelişme özünde sosyal, ideolojik, siyasal bir olay olarak birçok alışkanlığın, statükonun, geriliğin yıkılması demektir. Yani şiddetli bir savaş ilanı ve savaş sisteme olduğu kadar, sistemin içimizdeki yansımalarına da karşıdır. İşte bu noktada ilk savaş cepheleri önce içte kurulur, kadın ordulaşmasına karşı. Feodal anlayışlar, küçük burjuva yaklaşımlar egemen erkek gerçeği ve köle kadın olgusu, her biri bir cephedir özünde. Ataerkil ideolojiden kopmak istemeyen kesimlerin tepkileri, salt o günleri de belirlemez. Kadın ordulaşması ilanıyla boyutlanan ve partimizin tüm gelişmelerine yansıyan bu tepkiler, yıllarca farklı düzeylerde devam ederek açığa çıkar. Temelde ideolojik bir yaklaşımın sonucu olan bu tepkiler, ordulaşma boyutunu da önemli oranda geriye çekmeye çalışır. Bin yıllarca hem erkeğe hem kadına benimsetilen, içselleşitirilen erkek egemen ideoloji saflarımızda etkisini birçok boyutuyla gösterecektir. Söylemde Parti Önderliğimizin ideolojisi kabul görülüp teorisi yapılsa da, objektif pratikler egemen ideolojinin etkileriyle gelişir. İki ideoloji arasında kalan ara sınıf kişilikleri, kadın ordulaşması ve talimatları karşısında tepkili, güvensiz bir yaklaşım sergiler. Her iki tarafta da kabul etme görülse de, pratikte boşa çıkarma daha fazla yaşanır. Ortaya çıkan tepkilerin sınıfsal özelliklerle cins özellikleriyle bağı olduğu kadar, bilincin gelişmemesinden kaynaklı anlam verememe, net olamama ile de bağlantısı vardır.

Kadın ordulaşması karşısında gelişen tepkileri ve nedenlerini erkek ve kadın boyutlarında ayrı ayrı ele alarak, değerlendirmemiz gerekiyor. Çünkü ordulaşma gerçeğimizde, birçok boyutla olumsuz etkileyen günümüze kadarda etkisini sürdüren bu tepkilerin kökenine inmek, hayati önemdedir. Parti Önderliğimiz bu konuları birçok

değerlendirmesinde oldukça kapsamlı çözümlemiştir. Fakat özümseme, kabullenme ve uygulama düzeyindeki zayıflıklar kadın ordulaşması rolünü oynamasında engelleyici olmayı sürdürmektedir.

Kadın ordulaşmasına tepkiler neydi, neden kaynaklıydı, neden tam olarak aşılamadı? Bu soruları pratiksel boyutlarıyla ortaya koymak için, bunun ideolojik nedenleri ve gelişim sorunları kapsamına giren boyutları ile beraber, kişiliklerden kaynaklı dayatmalar düzeyinde ayrıştırmak objektif bir değerlendirmeye götürecektir.

Erkek Tarafında Gelişen Tepkiler Ve Zorlanmalar

Sınıflı toplumla gelişen erkek egemen sistem içerisinde, erkek tarafından belirlenen statükolar ve iş bölümü sürekli erkeğin lehine gelişen, tek taraflı bir iradeyi insanlığa dayatan özelliktedir. Bu egemen mantık çerçevesinde şekillenen her birey, mevcut toplumsal yapılanmayı onaylayan, koruyan bir karakterde kişilik kazanır. Tarihsel bölümde de gördüğümüz gibi erkek cinsinde bunu sorgulama olmadığı gibi, her boyuttaki egemenlik doğal bir biçimde ele alınmış ve konuda katmerleşen ilişki düzeyine dokunulmak istenmemiştir. Erkeğin kendi egemenliğinden vazgeçmek istememesi sonucu kadını toplumun kurumlarından, etkili tüm sahalarından dışlayan yaklaşımı özellikle ordu sahasını belirler. Tarihte ilk defa kadın kişiliğini her yere koyan partimiz bu çerçeveyi daha da genişletmiş ve kadını ordu sahasına da almıştır.

Erkek egemen mantığın topluma empoze ettiği kadın yaklaşımını aşamamış yapı gerçeği nedeniyle, PKK bünyesinde yaşanan böylesi bir gelişme doğru anlamlandırılamaz. Kadının kendi başına savaşabilmesi yada bunun örgütlülüğünü yaratabilmesi imkansız görülür. Şüphesiz böyle bir yapıyı kırmak erkek açısından da zorlayıcıdır. Çünkü erkeğin kadına bakış açısı değişmez bir mite dönüştürülerek, egemen karakter erkekliğin simgesi olmuştur. İlk tepkiler bu boyutuyla anlamlı olsa da 1988'lerde başlayan kadın çözümlemeleri , yaşanan kadın şehadetleri ve Güney savaşıyla kadının savaşta gösterdiği direngenlik, savaşkanlık özünde bir dönüşümü yaratacak güçtedir. Fakat açığa çıkan tepkinin salt anlam vermemeyle bağı olmadığı açıktır.

Kadının savaşabileceğini göstermesi sonucu, açığa çıkan yargı bu defa daha farklı bir boyuta sayar. "Kadın savaşabilir, fakat ordulaşamaz" anlayışı gelişerek, kendini partiye dayatır. Kadının ordulaşamayacağı yargısı, erkeği üstün gören mantığın sonucudur. Ordulaşma bir kurum olayıdır. Kurumlaşmak ise yöneticiliği, örgütçülüğü gerekli kılar. Tüm bunlar düşünsel faaliyetlerdir. Erkekteki yargı, kadının düşünsel anlamda geri olduğunu ön gördüğünden, kadının bu işi başarabileceğine karşı derin bir güvensizlik, inançsızlık yaklaşımı belirleyici olur. Aynı zamanda bu yargıya bağlı gelişen 'kadın ancak savaştırılabilinir. Kadını savaştırma gücü ise yine erkektir', anlayışı özde kadının savaşma yeteneğini sadece fiziksel bir olguya indirger. Bir yönlendirici olmadan kadının kendi iradesiyle savaşabileceğine inanılmaz. Bu nedenle kadın ordulaşmasına inanmadığı gibi, bu yaklaşımını stratejik bir çerçevede ele almaz. Daha çok taktiksel bir yaklaşım olduğunu savunur. Bir çalışmanın stratejik boyutlarını kabullenmeyerek taktik bir olay olarak ele alma, o çalışmanın yürütülmesindeki gerekli adımları da küçümsemeyi ve değersizleştirmeyi getirir. Nitekim, kadın ordulaşmasına bu biçimde yaklaşanlar bu çalışmanın birçok gerekliliğine uymadığı gibi, her fırsatta sabote etmeye giderler. PKK ideolojisinin diğer sosyalist anlayışlardan farklılığını ve yaratmak istediği gelişim düzeyi fazla anlaşılamaz , anlaşılsa dahi kabul edilmek istenmez.

Psikolojik bir baskı olarak sürekli kadının ordulaşamayacağını vurgulayan erkek egemen yaklaşımlar, pratiksel olarak kadını zorlayıp kendisini ispatlamasını bekleyen bir atmosfer yaratırlar. "Biz haklıyız bakın kadın ordulaşamıyor" noktasına ulaşmak için, mevcut zorlanmaları daha da derinleştiren bir tavır sergilerler. Kadını tamamen yalnızlaştırma, kaba pratik yönü öne çıkararak, gücünden fazlasını bekleme kadını daha da güvensiz bir hale getirmeyi amaçlayan uygulamalardır.

Tarihte ilk deneme olarak yaşanan kadın ordulaşma gerçeğinde ilk süreçte yoğun sorunlar yaşanır. Bunun karşısında " sizin gerçeğiniz budur ve değişmez" dayatması vardır. Kadının psikolojik anlamda yaşadığı zorlanmalar görüldüğünden, kendi düşüncesinde benimsetme yaklaşımı öne çıkar. Orduda yönetsel güç olma ilk olarak kadın üzerinde her şeyi uygulama hakkını kendin de gören erkek egemen anlayış, yönetim erkini kadınla paylaşmayı kabul etmez. Özellikle de kendine ait bir saha olarak gördüğü ordu çalışmalarında, kadının güçlenmesini şiddetle reddeder. Çünkü bu erkek sistemini zorlayacak bir olgudur. Genelde çok bilinçli olmasa da, bu sistemde kopmamayı dayatan eğilimler bireyi savaştığı sistemle aynı paralele getirme tehlikesini açığa çıkarır. Bu konuda Önderliğimizin yoğun mücadeleleri sonucu, ordulaşma çalışmaları devam eder. Yine kadın ordulaşmasıyla açığa çıkan örgütlenme biçimi, ilk defa erkekten bağımsız kopuk bir örgütlenme biçimidir. Kopuşun yeni yeni gündeme girdiği bir aşamadır. Geleneksel ilişkilerden vazgeçmek istemeyenler, bu gelişmeyi kabullenmek istemezler.

Bir cins olarak kendi örgütlü gücünü yaratacak kadının da, eski ilişkilerden kopacağını gördüğünden bu kopuş gerçeğini reddeder. Güçlenen kadının, erkeğe bağımlılığını büyük oranda aşacağı ortadadır. Örgütlülük ise bu gücü açığa çıkaracaktır. Yine erkeksiz olamazsınız yaklaşımı kadın ordulaşmasıyla aşılacak ve kadın kendi iradesiyle yapabileceğini gösterecektir. Bu ise şüphesiz dört bin yıllık bağların kopması demektir.

Kadının cinsel alanın bir nesnesi olarak gören yaklaşımlar, kadının diğer sahada güçlenmesiyle bir mal olmaktan kurtulacağını da bilir. Bu ise erkeğin yetkisine, gücüne yine toplumun ona bahşettiği haklara dayanarak, cinsel anlamda kadını kullanabilmesini ortadan kaldıracaktır. En büyük tepkiler bu boyutta yaşanan tepkiler olur.

Kadında Ordulaşmaya Karşı Gelişen Tepkiler Ve Zorlanmalar

Kadın içinde bir kesimin kendi ordulaşmasına karşı yaşadığı tepkiler, kadının tarihsel gerçekliğiyle yakından bağlantılıdır. Bu tepkilerin erkek egemen sistemle bağı ise, oldukça etkilidir. Kadının gelişim sorunları, toplumsal yaşamın birçok alanında yaşanan gelişim sorunlarından daha şiddetlidir. Çünkü kadın gerçeği Önderliğimizin de belirttiği gibi, oldukça provoke edilmiş, ajanlaştırılmış bir durumu ifade eder. Bu durumun aşılması ise, önemli düzeyde bir iç mücadeleyi gerekli kılar. Cins bilincinden uzak kadın yapısında, böylesi tarihsel bir gerekliliğe gereken anlamın verilememesi, çalışmaların pratik boyutlarını olumsuz etkileyecektir.

Ataerkil kültürün kadın cinsinde yarattığı temel yargılar ve mantık, erkeğin egemenliğine hizmet temelindedir. Kadını sürekli erkeğe bağımlı kılan bu anlayışın temel mantığı " kadın erkeksiz bir dakika yaşayamaz ve erkek kadından üstün bir cinstir" mantığıdır. En özgürlükçü olduğunu sandığın da dahi, bu mantık değişmeyen kadının duruşunu belirler. Kendi başına örgütlenme, bu mantığın alt-üst edilmesini gerekli kılar.

Ezilen bir cins olarak bin yıllardır yaşadığı bağımlılık, kendine ve cinsine güvensizlik, yabancılık, inançsızlık çok derinlere işleyen bir davranış biçimidir. Bu psikoloji kadında, kadının tek başına ordulaşamayacağı, savaşamayacağı görüşü hakim kılar. Kendi özgürlüğünden korku duyma, kadını ordulaşma düzeyinde tepkiye götürür. Köleliğiyle hep yönlendirilerek yaşamaya alışkın kadının kendisini yeniden yaratma eyleminden kaçışının özünde, köreltilen cins gerçeğinden, yeteneğinden kaçışı vardır. Kendinde bunları yeniden yaratmanın gücünü bulamayan kadın, en kolayından bir katılımı yani yönlendirilen olmayı esas alır. Kadının emek noktasında açığa çıkan bu zayıflığı, kaba boyutta olmayan fakat yeniden yaratılma gerçeği karşısındaki bir emeksizliğidir. Bu konuda ayrı bir ordulaşma gereksizdir yaklaşımı kendini dayatmak ister. Kendi özgürlüğünü genel içinde ele alan, yanılgılı özgürlük anlayışları gelişir. 'Zaten dağdayım elimde silahım var, o halde özgürüm' yaklaşımı, büyük oranda ordulaşma karşısında da yanılgılı bir duruma yol açar. Böyle bir anlayışta olan kesimler, özgün ordulaşmanın özgürlük açısından neyi ifade ettiğini de kavrayamaz. Özellikle savaşı bireysel boyutuyla ele alan, fiziksel gücüyle ön plana çıkmış kadınlarda bu yanılgı daha fazla yaşanır. Diğer birçok noktayı, kadının savaşın dışında kalmasının erkek egemen mantıktan bağımsız, salt kadının yetersizliklerine bağlar. Kendini kolayca özgürleştirdiğini sanan kesimleri Önderliğimiz şu sözlerle uyaracaktır. "Özellikle kadın yoldaşta bu yetmezlikleri görüyoruz. Kendilerini sanki 'özgürlük kolay kazanılır. PKK saflarında silahlı savaşıma kolay ulaşıla bilinir. Kolay ortak, özgür, eşit yaşanabilir' gibi bir havaya kaptırmışlar. Yüzlerce yıldır, yürekleri, beyinleri durdurulan veya en gerisinde en çarpığından mahkum edilen bu kesim, kendini ucuz bir özgürlük anlayışına kaptırırsa, eskisinden daha beter olur."

Ezilen cins gerçeğinde büyük bir tehlike olan iki anlayışta ordulaşmaya damgasını vurmak ister. Bir yandan kolay özgürleştiğini sanan ve eline geçen şansı başarıya ulaşmış gibi değerlendiren, diğer yandan güçsüzün güçlüye dayanma tavrından vazgeçmek istemeyen, koltuk değneklerine bağımlılığı dayatan anlayışlar yaşanır. Her ikisi de kadını sonuçta erkeğin sistemine götüren anlayışlardır. 'Acaba kadın tek başına savaşabilir mi, askerleşebilir mi?' soruları karşısında coşku ve heyecan yaşayanlar olsa da, bu soruları da olumsuz yanıtlayanlar da az değildir. Salt savaşma yönünde değil, yaşayabilme açısından da kadının bunu başarabileceği düşünülemez. Bu anlamda, iç örgütlenme karşısında önemli düzeyde bir güvensizlik yaşanır.

Yine bu kesimde geleneksel kadın yaklaşımları sonucu, erkekten ayrı olma karşısında derin bir tepkilenme açığa çıkar. Mal-mülk ilişkilerin parçalanması olarak gördüğü özgün örgütlülüğü, kabullenmekte zorlanır. Kadının komutasında kalmak istemez. Egemenlikli ilişki tarzının yarattığı bağımlılık duyguda, güdüde, düşüncede yaşandığından ayrı bir yaşam korkusuyla beraber tepkisel bir tavra da neden olur. Sahip arama mantığı, kadın cinsinin yaşadığı psikolojik güvensizliğin sonucudur. sahip olma erkeğe aittir. Erkeğin olmadığı bir ortamda, kadın kendini sahipsiz hissedecektir. Bu ise yaşam korkusunun temel kaynağı olur. Yalnızlıktan korku, güç olarak kendini ele alamama, savaşın kızgın bir sürecinde kadını daha çok zorlar.

Tecrübesizlikten kaynaklı, ilk etapta açığa çıkan komuta sorunlarına yaklaşım bilimsel olmaktan ve çözüm aramaktan ziyade, bu sorunları gerekçe yaparak ordulaşma ve tavırları karşısında örgütleme zemini yapılmak istenir.

Belirtilen bu tepkiler kadın ordulaşma tarihimizin birçok dönemine etkide bulunsa da, tarihi gelişmenin önünü tıkayamaz ve kadın ordulaşması tüm engelleyici anlayışlara rağmen kadın yapısında önemli bir gelişim düzeyi yaratarak, birçok tepkinin

asıl nedenlerini daha somut açığa çıkarır. Ordulaşma süreçleri geliştikçe, kadın kendi ve erkeğin tepkilerini daha derin çözümler ve önemli bir dönüşüm yaşar.

'93 yılı ateşkesinin provokasyon sonucu sona ermesi, Partimiz karşısındaki kamuoyu da tepkileri arttırır. Bu tepkileri fırsat bilen savaş yanlısı kesimler, yoğun bir biçimde savaş hazırlıklarına başlar. '94 konsepti bu çerçevede gelişir. Topyekün savaş konsepti kapsamında, T.C orduları Partimizi bütünen imhayı hedefler. Yoğun baskı ve devlet terörünün yaşandığı bu dönemde T.C güçlerinin, ekonomisiyle siyaseti ve askeri güçleriyle bir bütün olarak özel savaşın hizmetine koyar. Bu biçimiyle gelişen '94 süreci, yoğun savaş ve çatışmaların yaşandığı bir dönem olacaktır.

'94 yılına ordulaşma gerçeğiyle giren kadın, pratik sahaya girişte yoğun savaşın etkisiyle ordulaşma gerekliliklerini tam olarak hayata geçiremez. Fakat diğer yandan '94 yılı, kadının önemli deneyim ve tecrübe kazandığı, kendi gücünü tanımaya başladığı bir yıldır. Pratik anlamda yoğun bir tecrübe kazanır. Kadın ordulaşması ilanıyla beraber başlayan yoğunlaşma düzeyi, ideolojik anlamda bir gelişmenin de önünü açar. Kadının kendi gerçeğini sorgulamaya başladığı bir döneme gidilir. Ordulaşma anlamında genel düzeyde bir istek ve coşku yaşanır. Ancak yoğun savaşın etkisiyle mevcut koşullarda, fiziksel gücü esas alma devam eder. Yaşanan cins gerilikleri ve egemen erkek yaklaşımları sonucu, ideolojik anlayış ve pratik boyutta ordulaşmanın hayata geçirilmesinde zayıf kalınır. Kadın gücü bu süreçte, daha çok takım ve manga düzeyinde örgütlendirilir.

Kadın ordulaşması tüm yetersizliklere rağmen, hem kadın hem de parti çalışmalarını olumlu düzeyde etkiler. Kadının yoğun çelişkiler yaşadığı, kendisine sorular sorduğu, kendi geriliklerini ve erkek yaklaşımlarını sorgulamaya başladığı bu dönem, kendi duruşunda da belli bir düzey yaratır. Çok üst düzeyde olmasa da, bakış açısında yaşanan ve duruşa yansıyan bu değişimler o dönem açısından oldukça önemlidir. Kadında yaşanan bu dönüşümün, partimizin silahlı savaş cephesine yansımaları ise oldukça önemlidir. Kendi özgün örgütlülüğü içerisinde savaşa katılan kadının fedakarlığı, cesareti ve bilinciyle birleşince, açığa çıkan savaş isteminin genel yapıya yansıması, savaşa aktif katılımın önünü açar.

Bütün eyaletlerde kadın ordulaşmasıyla girilen '94 süreci, kadın kahramanlıkların ve özgürlük düzeyinin daha da somutlaştığı bir yıl olur. Gerek silahlı savaş alanında gerekse de metropollerde yaşanan kadın şehadetleri, kadın ordulaşmasını gelişiminde büyük rol oynar. Özellikle bu süreçlerde yaşanan operasyon ve eylemlerde, ordulaşmasına sahip çıktığını aktif katılımıyla ve çabalarıyla ispatlayan kadın, erkeği de sürükleyen bir savaş gücüne dönüşür. Bu temelde yaşanan şehadetler, kadın gücünün kendi ordulaşmasını sahiplenmesini güçlendirir.

'94 süreçlerinde yoğun kadın şehadetleri yaşanır. Özellikle komuta duruşuyla, cins bilinciyle güçlü bir duruş sergileyerek şehit düşen Azime (Mihriban Sarı), Jiyan (Yıldız Durmuş), Bese (Suna Çiçek), Mizgin (Gurbet Aydın) ve bunun gibi birçok arkadaş kadın ordulaşmasında oynadıkları rol ve şehadetleriyle, kadın yapısında savaş azmini, değerlerine sahip çıkma bilincini ve kadının komutanlık düzeyini gelişme zemini yaratırlar. Yine bu süreçte Avrupa'da Newroz eylemi yapan Ronahi ve Berivan yoldaşların etkisiyle, ordu saflarına kadın katılımların yoğunlaştığı görülür. Büyük gelişmelerin yaşandığı 1994 yılı partimiz açısından olduğu kadar, kadın açısından da yeni bir döneme hazırlık yılıdır. 1995 yılında yapılacak olan genel kongreye ve kadın kongresine yoğun bir hazırlık dönemi yaşanır. Kadın yapısı da ideolojik ve pratiksel anlamda güçlü bir hazırlık yoğunlaşması yaşar.

Partileşme Ve Zafer Kongresi

Ülke genelinde yoğun operasyonlarla geçen '94 yılının ardından, geçen dört yıllık pratiğin bir bütünen ele alınarak, kapsamlıca değerlendirmeye tabi tutulduğu büyük bir toplantı bileşimi '95 yılında yapılan V. Kongre olur. Parti Önderliğimizin sunduğu politik raporla en temel tartışmaların önü açılmış, insanlığı bir bütünen ilgilendiren sorunların değerlendirilmesi esas alınmıştır.

Kongre, Reel Sosyalizm sorunları ve sosyalizmin halklar açısından rolünün gündemleştirilmesinin seçeneklerinin tartışılması, bununla birlikte PKK 'de somutlaşan sosyalizm anlayışının topluma, halklara mal edilmesi , yine çevre sorunu, kimlik sorunu ve iktidarlaşma üzerinde tartışmaları kapsamlıca ele alıp, çözümlemeye tabi tutmuştur. V. Kongreyi bir reform kongresi olarak, ele alıp değerlendirmek oldukça yerinde olacaktır. Yine hedefler arasına halk iktidarlaşması konulmuş , bunun geliştirilmesinin savaşın geliştirilmesi ile paralellik arzettiği geliştirilen tartışmalarla daha net açığa çıkmıştır.

V. kongre pratikleşme sorunlarının kapsamlı tartışıldığı, bu çerçevede güçlü sorgulamaların ve eleştirisel platformların yapıldığı ve 'Partileşme kongresi' olarak nitelendirildiği bir kongre olma özelliği de taşımaktadır. Parti yapısında yaşanan partileşme ve merkezileşme sorunlarının kişilik boyutunda ortaya çıkardığı, bireycilik gibi yaklaşımları ele alınmıştır. Belli bir tartışma ve hazırlık düzeyi gelişse de, mevcut yaşanan parti ve savaş sorunlarının yeterli düzeyde çözümlemesi gerçekleşemediğinden, tekrarı yaşayan bir kongre olma niteliğini aşamamıştır. '94 yılının savaş pratiği tam değerlendirilmediğinden, '95'e girişte güçlü olmamış, bununla beraber yaşanan operasyonlarla özellikle Botan ve Zagros'da kayıplar yaşanmıştır. İşbirlikçi çete çizgisi Kuzey'de kendi etkinliğini kurmuş, kongre sonuçlanınca başta kongreyi tanımayarak boşa çıkarmış, kongre istenilen ölçüde Kuzey eyaletlerine taşırılamamıştır.

ÖZGÜRLEŞEN TOPLUM İÇİN İLK DENEYİM YAJK

"YAJK'ın kazanılması demek, özgür yaşamın kazanılması demektir. YAJK militanın da gerçekleşen eşitliğe ve özgürlüğe dayalı toplum, en sağlam toplumdur." Başkan APO

Kadın özgürlüğü konusunda dünyada birçok ilke damgasını vuran kadın hareketimizin, yeni bir aşama olarak kendisini örgütlemesi V. Kongre gerçeği ardından, I. Ulusal Kadın Kongresi de gerçekleştirilmiştir. Daha başlangıç aşamasından o sürece kadar yürütülen kadın çalışmalarının örgütsel, siyasi, toplumsal ve askeri alanda kadın iradesinin ve gücünün açığa çıkarılarak, derinliğine, kapsamlıca ele alınması ve bu çerçevede örgütlendirilmesi tarihi bir öneme sahiptir.

YAJK'ın ilan edildiği ve Kuruluş Kongresi olarak nitelendirilen, mücadele içinde yaşanan sorunların kadın cephesinde çözümlenmeye tabi tutulduğu I. Ulusal Kadın Kongresi, '95 yılında 8-18 Mart tarihleri arasında Parti Önderliğimizin yoğun talimat ve perspektifleri doğrultusunda 350 delegenin katılımıyla gerçekleşmiştir.

Kadın hareketi 1993 kadın ordulaşmasıyla belli bir düzeyi yakalamışsa da, mücadele sorunlarını çözümlemeyi daha örgütlü bir temelde YAJK'ın kuruluşuyla birlikte derinleştirme süreci içerisine girmiştir. 1994 yılında yaşanan pratiksel süreçlerden kazanılan tecrübeler temelinde girilen bu yılda, farklı sancılar yaşansa da bir çıkış aşaması olmuştur. Kadın olarak kendi cinsine yabancılık, örgütlülükten uzaklık beraberinde sorunları getirmiş olsa da, yaratılanlarla daha derinlikli bir duruşa sahip olma çabası da gösterilmiştir.

Gelişen kongreyle özgün bir temelde kadın çalışmaları ele alınmış, eğitimden karargahlaşmaya merkezileşmeden ordulaşmaya kadar, yeni bir örgütlenme yaratılarak çalışmalar düzenlenmeye tabi tutulmuştur. Kadın çalışmaları, kongreyle birlikte bir sıçramayı da yaşamıştır. Kadında olması gereken ve özgürlük ölçüleri olarak netleşen kabul-red ölçüleri, yaşam ve ilişki tarzının nasılı, öz iradenin ve düşüncenin bağımsız gelişiminin mutlak anlamdaki önemi, kadın bilincinin, kimliğinin ve kişiliğinin açığa çıkarılarak, tartışmaya sunulduğu bir kongre olma niteliğini taşımaktadır.

Mücadelenin gelmiş olduğu aşamada, kadın açısından da farklı ve özgün örgütlenmeleri ışığında yürütülecek savaşımın ihtiyacı kendisini yoğun olarak göstermektedir. Uzun yıllardır Parti Önderliğimiz tarafından geliştirilen çözümlemelerin derinliğinde ortaya konulan bir örgütlenme biçimi olarak açığa çıkıyor,YAJK. Parti Önderliğimizin kadınla duyguda,düşüncede buluşmayı gerçekleştirmesi ve en güzel,derin yoldaşlığın paylaşımı olarak ilk defa gerçekleşen Kadın Kongresi'ne özetle mesajı bu çerçevede olur.

"Kürdistan Özgür Kadın Birliği kongre süreciyle birlikte, yeni bir aşamanın içine girerken, kadın savaşçılığı ve örgütçülüğüyle birlikte ortamda yer etmelidir.

Kürdistan Özgür Kadınlar Birliği, kongre süreciyle birlikte yeni bir aşamanın içine girerken, her yönüyle özgürlük savaşımını, gereklerini kavramada ve hayata geçirmede yaraşır ve başarır bir düzeyi tutturmaya, her alanda, her koşulda ve her yapı içinde, en büyük özen gösterilmeli ve başarılmalıdır.

Hem Parti, hem ordu yapımızın içine kapsamlı bir sayıda kadın gücünün girdiği hem olumlu, hem olumsuz yönleriyle epey sorunlara, durumlara yol açtığı bilinmektedir. Hiç şüphesiz, kadın da her şeyden önce insandır ve kadınsız da devrim olmaz. Hele Kürt toplumu gibi aile-kadın ilişkisinin en dar boğazlardan, çözümsüzlük noktalarından birisi olduğu gözönüne getirildiğinde, soruna devrimci yaklaşım devrimin başarısı için vazgeçilmez şartlardan birisidir.

Kadın hareketi her alanda varlığını duyurmaktadır. Kadın kadrolar, savaşçılar fedakarlıklarıyla, cesaretleriyle, şehadetleriyle kendilerini oldukça kanıtlamışlardır. Bunun yanında kölece yaklaşımlar, düşkünlüklerin bu sorun etrafında kadın kişiliği veya erkek kişiliği temelinde, kendini gösterdiği ve en önemli kayıplara yol açtığı da bilinmektedir. Sanıyorum bu kaybettirilen komuta tarzı ve gereklerinin yerine getirmemesinde kadın konusunun en önemli bir zaaf teşkil ettiğini bilmekteyiz. Hemen şunu söyleyelim, kadın temelde devrimci bir çıkışı ifade eden sosyal, siyasal gerçeklik açısından, kadının kendisi devrime yatkındır. Ama aynı zamanda kölelik örtülü olduğu için dikkat edilirse, bir partiyi, bir orduyu da kendiliğinden dağılmaya, yozlaşmaya götüre bilir. Eğer doğru kullanırsan zafer için, barış için çok önemli bir etkendir. Yanlış kullanırsa gerçekten bir orduyu, bir partiyi son derece çözdürücü bir etkiye yol açar. Şimdi Özgür Kadın Birliği'nin teşkili çok anlamlı gelmeyebilir. Ama bence önemlidir. Özellikle kadın yapısının kendi özgürlük savaşımlarına anlam verebilmeleri için, bu özgür kadın birliklerinin anlamına uygun, yalnız ordu için de değil, savaşın birlikleri için de değil, hemen her sahada özgür birleşmenin ve bunu sıkı sıkıya savunmamın ve gelenekleri yerine getirmenin anlamı büyüktür.

Kadın kişiliği ortaya çıkmak durumundadır. Dolayısıyla kadın savaşçılığı, örgütçülüğüyle birlikte ortamda yer etmelidir. Kişiye bağlı boyun eğmeci kadın aşılacaktır. Çok açık söylüyorum, ucuz duygularla kimse kimseyi bağlamamalı. Ben dahi, yöneticiye ucuz duygularla bağlanmış yaklaşımlar zarar verir. Kaldı ki, bu anlamlı bir bağlılıkta değildir. Büyük bağlılıkları, savaş kişiliğine, onun yurtseverliğine, onun particiliğine, örgütlülüğüne bağlı olma temelinde gelişir. Siyasi düzeyi olmayan bir

kadını, kim ki zayıflığına, güçsüzlüğüne dayanarak yanında tutuyor, kullanıyorsa o alçağın kendisidir. Bunun şiddetli gözetilmesini istiyorum.

Dikkat edilirse kadın gücünü seferber edilmesine, yeni yaşam felsefesine kadar bir takım çözümlemeler geliştiriyoruz. Aile üzerine, kadın-erkek ilişkisi üzerine , aşk üzerine epeyi değerlendirmeler var ve daha da geliştiriliyor. Gerek komuta yapımızın, gerek kadın yapımızın bunları incelemeyi bilmesi gerekir.

Biz gerçekten, öncelikle bireyi özgürleştirmek istiyoruz. Parti en başta kadın şehadetleri, fedakarlıkları, özgürlük içindir. Buna herkes anlam vermelidir. Saygı göstermelidir. Kadının geliştirilmesi bir şereftir, onurdur. Herkes bundan kıvanç duymalı, ürkmemeli ve engel teşkil etmemelidir. Zayıflıklar olabilir ama aşabiliriz ve en insani olan tutum da budur. Zayıftır diye, güç getiremiyor diye herhalde imhaya, intihara terk edemeyiz. Layık değilse, çok zayıfsa yanınıza almayın. Ama savaş saflarınıza aldığınızda da bütün yönleriyle değer vermeyi, onları sağlam ve özgür kişilikler haline getirmeyi partimizin ideolojisinin vazgeçilmez bir gereği saymalısınız.

İlk başta kadın birliklerimizin komuta ve yapısıyla feodal kişilik, ilişkiler çözülürken çok dikkat etmek gerektiğini, çok önemli özgürlük sorunlarının olduğunu, özgürlük sorunlarının çözümünün öyle kolay olmadığını bilmeleri ve bunun için mutlaka örgütlü olmaları şarttır. Özgürlüğü olmayan kadın, her zaman kullanılmaya açıktır. Bu kadar sayıda savaşçı olduğu halde, şimdiye kadar etkili bir kadın komutasını görememeyi ben eksiklik sayıyorum.

Özgürleşmeyen kadının, savaşçı olmayan kadının, bilinci gelişmeyen kadının, yaşamı olmayan kadının eli tutulmaz, sevilmez. Bu bir ilkedir. Ne kadar özgürlüğe doğru elini uzatırsan, yüreğini kaldırırsan elin tutulur, sevilir. Sevgi kuralı biraz böyle gelişiyor. Bunu anlayacaksınız.

Diyorum ki, yönetiminizi, özgücünüzü kendiniz konuşturacaksınız. Parti bunu emrediyor. O zaman daha neden bahsediyorsunuz. Erkeklerin himayesinden kurtulamayacağız, erkeklere dayanarak yaşayacağız diyorsanız, aldanıyorsunuz. Bu parti buna müsaade etmediği gibi, böyle bir erkekte yok. Olamaz, böyle kurtuluşta olamaz.

Dolayısıyla çok ciddi özgürlük sorunlarınız- ki çözüm ardına kadar belirtilmiştir- ancak, yüksek bir kavrayışla, örgütlülükle cevaplandırıla bilir. Bütün kadın savaşçıların eline, ardına kadar bunun imkanları verilmiştir.

Özgürlük ordusu gelişirken onun en önemli bir parçası olarak, özgür kadın birliklerinin her bakımdın komutan ve yapısıyla , üstlenme ve hareketiyle son derece insiyatifli, yaşam ve savaş konusunda bizzat kendi karar süreçleriyle ve uygulama yetenekleriyle cevap teşkil etmelerini bir kez daha vurguluyorum. Kadın kongresinin de en temel amacının bu olduğunu, gereklerinin her kadın savaşçı açısından yerine getirilmesinin vazgeçilmez görev olduğunu tekrarlıyorum. Yüzyıllardan beri ilk defa sanıldığından daha fazla bu şansı, hele Kürdistan'da hiçbir örgüt veya yapıda olmayan bu özgürleşme şansını mükemmel değerlendirmelerinin önemini vurguluyorum. Hiçkimsenin bu yönlü görevini küçümsememesi, tam tersine en temel görev olarak benimseyerek savaşı derinleştirmelerini ve savaşı olan katkılarını örnek düzeyde yerine getirmelerini kendi kurtuluşları açısından vazgeçilmez önemde buluyorum. Varılan aşamayı küçük görmemeleri, şuraya buraya dayanmadan öz güçlerine dayanarak yükselmelerini, bunun önünde engel tanımamalarını, özgürlük şansının gelişimi açısından yine vazgeçilmez buluyorum.

Kısaca bu temelde, çözümlemelerin ruhuna uygun olarak ordu yeniden düzenlenip şekillendirilirken, özgür kadın birliğinin, özgürlük birliklerinin, savaşım

birliklerinin de bunun bir parçası olarak, doğru anlayışlar temelinde özgücüyle bağlantılı olarak savaşta mevzilenmelerini, yanlış anlayışlara karşı savaşımı sürekli birlikte vermelerini, esas olarak kendilerini sorumlu tutmalarını, her türlü yanlış dayatmalara anında ve gerektiğinde her türlü silahla karşılık vermelerini, sonuna kadar zafer kazanan, dolayısıyla özgürleşen kişiliklerini kanıtlamalarını bekliyorum.

Bunun hem en kutsal hakları olduğunu, hem de en temel devrime katılım görevleri ve asıl amaçları olduğunu vurguluyorum. Bundan sonra bu temelde çalışmaları hakkında yeterince bilgilendirme, gerektiğinde irtibatlara da katılarak durumlarının zamanında Parti merkezine iletmelerini, yardım istiyorlarsa yardım niteliğini, eleştirileri varsa, eleştirilerinin niteliğini yerinde ve zamanında kullanmalarını, hiçbir komuta biriminde, erkeklerden ibaret olan birimlerinde ve hatta kadın birimlerinin de yönetimlerinde buna engel teşkil etmemelerini, sonuna kadar eleştiriye açık olmalarını, makul savaş gerçeklerimizle bağlantılı taleplerini yerine getirmelerini önemle vurguluyorum. Başarı dileklerimi tekrarlıyor, selam ve sevgilerimi sunuyorum."

Bu yılla birlikte örgütlülük faaliyeti birinci sırada gerekliliğini gösterir. Ancak örgütlü olan bir topluluğun güç olarak kabul göreceği gerçeği, YAJK'la açığa çıkan oluyor. Bununla beraber, ideolojik, anlamda düşüncenin derinleştirilmesi, yoğunluk kazanması da yakıcılığı ile kadın cephesinde kendisini gösteriyor.

Kurulan YAJK örgütlülüğü ile beraber kadın ideolojik, siyasi yoğunlaşmayı esas alarak, özgür kadın kişiliğinin açığa çıkarılmasını hedef haline getirmiştir. Gelişmenin en derininden ele alarak eleştirisel yaklaşımla ve hakim erkek yaklaşımının da çözümlenebileceği bir çerçevede var olanı değerlendirmek önem taşımaktadır.

YAJK'ın ilkeleri doğrultusunda örgütlenen faaliyetler ülkeye, partiye, özgürlüğe karşı da büyük bir sorumlulukla hareketi şart koşar. Parti Önderliğimiz en yalın ifadeyle YAJK'ın temel ilkelerini şu şekilde dile getirmiştir.

"Nedir bu ilkeler?

Birincisi; YAJK demek, yurtseverlik ilkesine sonuna kadar bağlı olmak demektir. Bu ilkenin gereği şudur; herkes vatandan vazgeçer, herkes yurtseverlik ilkesinden vazgeçer ama YAJK vazgeçemez. Yani kadının alışageldiği evlilik örneği de gösterilirse , öncelikle yurtseverlik evliliği ifade eder. Toprağını, ülkesini her şeyin üstünde tutar.

İkincisi; YAJK savaş gerçekliğinin vazgeçilmez bir öğesidir. Burada bir Ulusal Kurtuluş Savaşı vardır. Dikkat edilirse kadının PKK olayında tek elden söylediği, "ben savaşta olmak isterim"dir. Yani duygu düzeyinde de olsa YAJK, esas itibariyle bir savaş gerçekliğidir. Çünkü bu savaş dışında kendisinin pek anlam ifade etmediğini biliyor. Duyguda olsun, düşüncede olsun, askerlik yani savaş YAJK'ın en temel ilkelerinden birisidir. Bu sadece askeri anlamda değil, özellikle parti içi savaşın, örgüt savaşımını da, özgür yaşamın tüm gereklerine sahip çıkmaktır. Bunların hepsi savaş ailesi içindedir. Yani YAJK böylesine bir savaş ve mücadele olanıdır.

Üçüncüsü; YAJK parti gücüdür. Yani en örgütlü güç olarak değerlendirilmesi gerekiyor. Parti ilkesine herkesten daha fazla bağlı olması gereken bir güçtür. Çünkü kadın ancak örgütle vardır. PKK örgütü olmadan, tek bir özgür kadının olmayacağı açıktır. Dolayısıyla YAJK'ın, partinin örgüt ilkelerine en çok sahip çıkmasının gereği, bir bağlılık nedenidir. Yani bir YAJK kişiliği gece-gündüz, 'ben herkesten ve herşeyden önce, partiyi esas almalıyım. Çünkü benim varlığım bu partiyle mümkündür" demelidir.

Bu ilkeler ışığında, kendisinde kişilik ve kimlik geliştiren kadın örgütlülüğü, daha derinlikli yaratımları açığa çıkaracaktır.

Toplumsal gerçeklik içinde yitirilen kadın, yurtsuzluğu açısında da en derinlerden yaşayan kesimdir. Ülkenin varlığına sahip çıkılarak, yaşanacak zenginleşme ile yurtseverliğe anlam verilebilir. Ancak toplumda maddi-manevi açıdan yaşananlara değer biçmek ve bunu tüm insanlık alemiyle paylaşarak derinleştirmek, toprağa kök salmanın ve yurtsuzluğa karşı koymanın ve ülkeyi sahiplenmenin de pratik adımı olacaktır.

YAJK savaş gerçekliğinin temel öğesidir! Savaş gerekçesi kendini yaratma olan toplumumuz açısından, amansızca yürütülen savaş ve mücadele çerçevesinde kadının rolü belirleyici konumdadır. "Kazanılan tüm evrensel ve ulusal değerler bileşimi kazanılan kadındır" gerçeğinden hareketle duyguda, düşüncede ve ruhta kaybettiklerine karşı toplumda yaşanan eşitsizliğe, ezilmişliğe, bitirilmişliğe ve yüzyılların köleliğine karşı yürütülen savaş alanıdır YAJK. Kadının kendisinin savaş dışında anlamsızlaşacağı ve bu nedenle kendini yaratma koşullarının savaş ilkesiyle bağlantısı yakıcıdır.

Parti gücü ve değerleri ile birleşen kadın, ancak bununla kendini varedebilir. Örgütsüz bir güç herzaman ezilmeyle, dağılmayla ve kaybetmeyle yüzyüzedir. Bir örgütlülük çerçevesinde kendini anlamlı kılarak, ilkelerine sahip çıkabilir. Örgütlenen güç, parti ilkelerini yaşamsallaştırmada sonuna kadar iddialı ve kararlı bir yaklaşımı bağrında taşır. Örgütlenmenin özümsemesiyle ilkelerin özümsenmesi de eş değerdedir. Parti yaşam tarzı, ilişkileri ve ilkelerinin korunması doğrultusunda kadının, YAJK'ın varlığı daha bariz bir şekilde ortaya çıkacaktır.

YAJK gerçekliğinin kadın ve toplum açısından, ne anlam içerdiği ve karakteristik özellikleri Parti Önderliğimiz tarafından aşağıdaki biçimde ifade edilir.

" Bir; YAJK bütün geriliklere, bütün düşkünlüklere ve başta da erkeğin tehlikeli bütün özelliklerine karşı bir intikam aracıdır. YAJK'ın örgütlülüğünü güçlendirmesi ve mücadelede yoğunluk kazanması ile paralel olarak, hakim erkek egemenliğinin kadın ve toplum açısından içerdiği hakim, geri ve feodal yaklaşımlar noktasında çözüm gelişecek ve yeni erkek tipi yaratılırken, beraberinde yüzyılların egemenlik sisteminden de tarihi intikam gerçekleşecektir. Egemen sisteme karşı kendini donatmanın, kaybedişin, kazanımın adı oluyor YAJK örgütlülüğü.

İki; YAJK bütün çirkinliklere, oldukça değerden düşmüş, bütün kadın özelliklerine karşı bir güzellik gerçeği olarak anlam bulan bir güzellik aracıdır. Çirkine, düşürülüşe, geriliklere karşı; güzellikle yücelişle, özgürlükle olmak, geri kadının tüm özelliklerine karşı koyma amacıyla yeni özgür kadını yaratmak, kadındaki tüm güzelliklerinin açığa çıkarılarak, topluma mal edilmesini sağlamak için, geliştirilen bir silah oluyor YAJK.

Üç; YAJK yurtseverliğin, özgürlüğün, toprakta daha fazla kalmanın, halkından kolay kopmamanın gücü ve bir savaş aracıdır.

Dört; YAJK, insanda en gelişkin, en yaratıcı bir duygu olarak toplumsal temeli olan, artık bizde ilkesel bir hedefe de kavuşan bir sevgi aracıdır."

Sömürgeciliğin Kürt toplumu üzerindeki uygulamalarından birisi de, sevginin katledilmesidir. Sevgisiz bir halk gerçekliği de ileri bir düzeyde yaşanmıştır. Bunun sonucunda yaratılan sevgi ile, duyguda, düşüncede, ruhta, yurtseverlikte, güzellikte, zaferde, siyasette, savaşta dirilişe yol açarak, yeniden yaşam yaratılacaktır. YAJK bunu yaratmakla, yeniden örgütlemekle yükümlü yaşam gücüdür.

YAJK, kadında gelişen özgüven ve iradeyle yaşam ve savaş konularında kilit rolü oynayarak, daha örgütlü, daha düzenleyici, daha toparlayıcı, daha sürükleyici ve çekici bir yaklaşımı geliştirmekle karşı karşıyadır.

Yine gerillada YAJK'ın anlamı da oldukça yakıcı kendisini göstermektedir. Eski ve köhnemiş toplumsal yaşam özelliklerinin aştırılmaya çalışılması, yerine geçecek alternatif yaşamın ve özelliklerin yücelikler temelinde kendisini örgütleyerek zirvede seyretmesi, YAJK somutunda gelişiminin önemini oldukça kapsamlıdır. YAJK somutundaki kadın eski düzenden, eski toplumdan, eski özelliklerden, eski kadından kopuşu en şiddetli bir şekilde yaşayarak, yerle bir edecek olan kadındır. Yeniyi ve güzeli gerillada , en yüce doruklarda yaratmanın, bununla topluma, evrene, ulaşmanın adıdır YAJK.

Bu anlamda YAJK, salt cins boyutuyla gelişen örgütlülük değil, ulusal, toplumsal, siyaset, askeri anlamda da alternatif yaşamı yaratacak tedbir gücü olma niteliğini taşımaktadır. Özellikle savaş ve ordu anlamında yaşanan bilinç zayıflığı, tutku, azim konularındaki varolan yoksunluğa karşı, bir emniyet spobu, bir tedbir silahı olma özelliğini taşıyan YAJK, devrimsel aşama süresinde mutlak anlamda, kullanılması gereken en güçlü silah olarak kendisini ortaya koyuyor. YAJK kendi içinde hesaplaşmaların yoğun ve amaçlı olduğu, tüm savaş araçlarının buna göre uyarlandığı bir merkez olma niteliğini de taşır. Tarihsel ve toplumsal gerçeklik içerisinde tarihinden, toplumundan, özgürlüğünden yoksun bırakılan kadın, kazanacağı yeni duygularla sevgi kişiliğinde açığa çıkararak, toplum açısından güzelliklerin ve yüceliklerin adresi olarak YAJK'ta kendisini bularak yeni toplumun, yeni insanın yaratılması için kilit rolü de oynayacak, bir düzeyi kendinde yaratmak gibi bir görevle de karşı karşıyadır.

Nasıl Bir Kadın?

Gelişen I. Ulusal Kadın Kongresi'yle beraber, kadın çalışmaları açısından önemli bir zemin ortaya çıkmış olmasına rağmen, pratiksel boyutta yetersizlikler de yaşanmıştır. Kongre bileşimindeki tartışma düzeyinde red-kabul ölçülerinde ilkelerin yaşamsallaştırılması, yine yaşam ve savaş boyutunda kazanılmayan netlikler, pratiğe de damgasını vurmuştur. Böylesi kapsamlı bir mücadeleye cevap olabilecek bir merkez seçiminin yapılmayışı, en başta öncülükte cevap olmamayı beraberinde getirmiş, içselleştirilmeyen ölçü ve ilkeler örgütlenmede de ciddi sorunları yaratmıştır. YAJK merkezi örgüt otoritesini oturtmada zayıf kalmış, kollektif bir tarzdan ziyade birey tarz hakim kılınmış. Bu şekilde bir yaklaşım, çalışmaya istenilen düzeyde cevap olamamayı ve yetersizlikleri de ortaya çıkarmıştır.

Pratik anlamda belli başlı tecrübeler edinilmiş olsa da, kendini bir sisteme kavuşturamayan kadın, yetersiz ve yenilgili yaklaşımlar içerisine girmiştir. Kendi cins bilincinde derinleşmeyen, bu temelde cins örgütlülüğünü sağlam esaslara kavuşturmayan kadın, mevcut egemenlikli sistemin yaklaşımlarını kendi somutunda aşamayarak, erkek taktikçisi konumunda pratiğe damgasını vurmuştur. Mevcut sistemin tam çözülmemesi ve kadın sisteminde tam derinleşmeme ve gücüne uzaklık, kadını küçümsemeyi ve dıştalamayı beraberinde getirmiş. Kendi öz irade ve gücünden yoksunluk, komutanlaşma temelinde ciddi yetersizlikleri de yaşatmıştır.

Yönetimsel ve komutanlaşma noktalarında kadın bakış açısından uzaklık, egemenliğin mevcut mantığı ve bakış açısıyla hareket tarzı ve yaklaşımını getirmiş yaşam, ilişkilere, savaşa yaklaşımda , yine kadroyu eğitip geliştirmeden kurutucu bir tarz hakim olmuştur. Bu tarz kadronun kendisini rahat ifade edemeyişinin de bir sebebidir. Kadın özü ve doğallığıyla, bir gelişim seyri yakalanamamıştır. Özentili, taklitçi bir yaklaşım öncüde olduğu kadar kadronun da şekillenişin de etkisini göstermiştir.

Kongre ardından yapılan I. merkez toplantısından sonra, kadının merkezileşmesi, karargahlaşması kararı alınarak şematik de olsa, bir karargah sistemine geçilmiştir. Karargahlaşmanın ve merkezileşmenin kadın ordulaşması açısından önemi ve anlamı büyüktür. En üsten bir karar merkezinin oturtulması ve kurumlaşmalarla ordunun tüm alanlarında daha derin ve zengin bir düzey açığa çıkartılmasıdır. Merkezden kazanılacak, yaratılacak kurumlaşmalar Kadın Özgürlük Hareketi açısından ordunun diğer faaliyet alanlarına kadar aynı zamanda bir proto-tipi özelliği de taşır. Disipline edilmiş karargah, disipline edilmiş ordu, karar mekanizması olan karargah da aynı zamanda karargahlar, ordunun merkezinden alınan kararlar çerçevesinde kadroyu şekillenişi ve bu şekillenişle beraber sistemin oluşturulduğu temel adres gibidir. Bu nedenle ordu çalışmalarının daha nitelikli yürütülebilmesi için karargahlaşmaya verilecek önem hayatidir.

Kurulan karargah kadın çalışmalarının tek merkezden örgütlendirilerek, derinleştirilmesi ve bu çerçevede tüm alanların ihtiyaç ve gerekliliklerine cevap olacak bir donanımla, beyin rolünü oynaması gerekirken, öz rolünü oynamaktan ziyade şekli kalmış, çalışmalara egemenlikli sistemin damgasını vurması ve erkek taklitçiliğinin yansıması tüm çalışmalara etkisini göstermiştir. Böylesi bir ilkin bu şekilde pratikte yaşam bulması özgürlük hareketinin gelişimi açısından da, ordulaşmanın gelişmesi anlamında da engel teşkil etmiştir.

Geliştirilen yeni kadın örgütlenmesi karşısında, bu çalışmanın anlam ve önemini kavrayamayan erkek yapısında da karargahlaşmaya karşı tepki durumu yaşanmıştır. Ciddiye almama, kadının gelişip ilerlemesine karşı inançsız yaklaşımlar içerisine girilmiştir. Böylesi tutum ve yaklaşımlar, pratiksel anlamda da zorlayıcı ve engelleyici tavırların yaşanmasına neden olmuştur.

Özgürlük hareketi açısından yeni bir aşamayla dönüm noktası olan kongreye kadar, Güney sahasında çok özgün bir örgütlenmeden bahsetmek mümkün değildir. Gelişen kongreyle birlikte, özellikle Soran alanında ordu çalışmalarının örgütlendirilmesine ağırlık verilmiş, derinleştirilmesi için zemin oluşturulmuştur. Oluşturulan Gare ve Boti kamplarında kadın yapısına yönelik geliştirilen eğitim, kültür, basın vb. kurumsal çalışmaların yanı sıra harekette pratikleşme yaşansa da, geneli etkileyecek güçte bir örgütlülüğe kendisini kavuşturamamıştır.

Güney Halk gerçeğinde var olan feodalizm, toplumun yanı sıra özelde kadın üzerinde de ağır etkileri yaşatmıştır. Kadının bastırılması ve kalıpların içinde tutularak kendini rahat ifade edemeyişi ve köreltilmesini de beraberinde getirir. Mevcut toplumsal ve kültürel şekilleniş, alandaki yerel örgütlerin askeri boyutunda kadına yer vermeyişi sonucunu da doğurur. Bu örgütlerin askeri somutu olan peşmergecilik erkeğin işidir ve kadına yer yoktur. Bu anlamda Kadın Özgürlük Hareketinin ve ordusal gelişiminin Güney açısından, yeniden bir toplumsal şekillenişte kadının kendini ifade etmesi ve kurtuluşa çekilmesinde önemli bir rol oynadığı açıktır. Kurtuluşla yeniden tanışmıştır kadın. Başlatılan çalışmalar Güney'deki kadın potansiyelin de çağrı niteliği taşımış, ilgiyi doğurmuş ve katılımlarla nicel anlamda saflara kayış başlamıştır. Kadın ordulaşmasının Güney açısından böylesi bir öneme sahip olması da tarihidir. Güney halkından kadın katılımların oluşu özle, kurtuluşla tanışmanın gerçek buluşması ve köhnemiş feodal kültür ölçülerinden arınmanın bir yolu olurken, gelişen işbirlikçi-ihanetçi ruha karşı da vurulan bir darbedir aynı zamanda.

Kongre ardından genel kadın yapısında eyaletler bazında farklı yaklaşımlara ve anlayışlara tanık oluyoruz. İleriki bölümlerimizde daha ayrıntılı açımlamaya çalışacağımız bu yaklaşımları özetle şu şekilde dile getirebiliriz. Kongreyle beraber

kimi delegelerin kongreyi tam aktaramayışı, kendi cins gerçekliğinden ve cins bilincinden uzak oluşu, kadın gerçekliğini fazla tanımlayamayışını getirmiş, bu nedenle kongreye gereken anlamın yüklenmemesi gibi bir durum ortaya çıkmıştır. Yine erkeğe göre şekillnen kadın kadro gerçeği YAJK'ı reddetmeye kadar varan yaklaşımlara kadar gitmiş, bu nedenle güçlü bir örgütlenmenin oluşturulabilmesinin önüne geçilmiştir. Kimi eyaletler bazında da örgütlülük bir ihtiyaç olarak görülmediğinden, pratikleşme boyutunda zayıf kalınarak varolan egemen sistem karşısında pasif bir duruşun sahibi olunmuştur. Yine örgüt temsilcisi olarak, eyaletlerde görev yapan koordine düzeyindeki arkadaşların şahsında yaşanan yanılgılı yaklaşımlarla özgürlük ilkelerini koruma, geliştirme yerine bireysellik pratiğe damgasını vurmuş, çalışmalara, egemenlikli sisteme, savaşa ve kadroya bu çerçevede bir anlayışla yaklaşılmıştır. Kongre belli bir moral, coşku ve heyecanı yaratmışsa da varolan tarz tam aşılamadığından, süreklileşme noktasında ciddi yetersizlikler de yaşanmıştır. Temsil gücü olma noktasında zayıf kalınmıştır.

YAJK'ın ilanıyla genel itibariyle ordusal anlamda bir örgütlülük geliştirilse de, yakalanan örgütlülük düzeyi ülke dışındaki tüm alanlara taşırılmıştır. YAJK temsilcilikleri düzeyinde örgütlendirilen çalışmalara yeni bakış açısıyla girilmiştir. Kadın YAJK'la beraber sancılı ve ağır süreçler, zaman zaman redci yaklaşımları yaşasa da, özgürlük anlayışlarında, ilkelerinde ve cins bilincinde de belli bir sorgulamayla yeni bir sürece girilmiştir. Ancak geliştirilecek özgün bir örgütlenmeyle, çalışmaların daha derinlikli yürütüleceği gereklilik ve ihtiyaç olarak benimsense de çalışmalar ideolojik düzeyde güçlü bir gelişim seyrini yakalayamamıştır.

II. 15 AĞUSTOS ATILIMI VE KADIN (GÜNEY SAVAŞI)

TC '94'de partiyi bitirme amaçlı ardı ardına geliştirdiği operasyonlardan sonra, '95'de daha kapsamlı operasyonları yürütme hazırlığına girişmiştir. Kuzey'de yürütülen savaşta yaşanan tekrarın önünü açmanın, Güney'de gelişme sağlanmasıyla mümkün olacağı netliğe kavuşmuştur. Bu yaklaşımı fark eden TC, '95 baharında gerçekleştirdiği Çelik Operasyonu'yla, güce kapsamlıca yönelmiş ve imhayı hedeflemiştir. Parti güçlerimizin içinde bulunduğu yetersizliklere rağmen, Parti Önderliği'nin yoğun çabası ile belli bir direniş gerçekleşmiş, karşı-devrim güçleri de uluslararası alanda zorlanmış ve geri çekilmiştir.

Bu süreç, kadın yapısı açısından da sancılı geçmiştir. Kadın kongresinin hemen ardından gelişen Çelik Operasyonu'nda güçlerin derli-toplu olmayışı, hareket tarzında belli bir zorlanmayı, dağınıklığı beraberinde getirmiştir. Daha örgütlü bir duruş sergilenmesi gerekirken, tam bu duruş yakalanamadığından genelle sürüklenen bir durumdan kendisini kurtaramamıştır.

Ağustos '95'le birlikte Güney'deki işbirlikçi-ihanetçi güçler olan KDP ve YNK', ABD ve İngiltere'nin yapmış olduğu örgütlenmeyle Dublin' de geliştirilen toplantıya katılım göstermişlerdir. Mücadelemize karşı geliştirilen ittifak çerçevesinde Güney'de savaş hazırlığı içerisine giren KDP'nin amacı, Güney Kürdistan'da varolan PKK etkinliğini ortadan kaldırmak ve yaşanan gelişmelerin gerillaya kanalizesini engellemektir. Bu çerçevede TC'nin bir piyonu olma rolünü üstlenen KDP'ye vurulacak darbe, TC'nin de bir parçasından alacağı darbe anlamını taşıyordu.

"II. 15 Ağustos Atılımı" diye nitelendirilen bu hamleyle, Güney'de nefes boruları daha fazla açılacak KDP'nin ilkel milliyetçi ve dar,aşiretçi karakterine yeni bir darbe hazırlığına girişilecektir. Girişilen bu hamleyle yapılan toplantı ve geliştirilen ittifak boşa çıkarılmıştı. '92'de yaşanılan Güney savaşından çıkarılan sonuçlar çerçevesinde

bir hareket tarzının esas alınması gerçekleşse de, sürece taktik önderlikçe fazla anlam verilememesi beklenen sonuçların yakalanması noktasında, yetersizliği de beraberinde getirdi. Başlayan Çelik operasyonu, Kongre bileşimindeki delegelerin alanlara gidemeyişi ve kongrenin sağlıklı aktarılamayışı sonucunu da doğurmuştur.

Kadın gücü II: 15 Ağustos Atılımı'na böylesi bir atmosfer içinde girmiştir. Kongre ardından tam kendini örgütlü bir güç konumuna kavuşturamayan kadın gücü, savaşta da örgütlü ve aktif katılımdan uzak bir duruşu yaşamıştır. O süreçte Parti Önderliği'nin gücün savaşa hazırlanması ve savaş karargahının oluşturulmasına yönelik talimatlarına gereken cevap verilememiş, yapı ve yönetim olarak bundan uzak bir duruş sergilenmiştir. Tam örgütlü bir duruş olmasa da, '92'lerde Beritan'lardan alınan direniş ve fedakarlık ruhu, '95'te de somutunu Türk Aryen (Ferahnaz), Koçerin (Bingöl Yağış), Diljin (Zeynep) arkadaşlarda bulmuştur. Bu arkadaşlarda ortak ele alınması gereken noktalar, Önderlik sahasından yeni geçmiş olmaları ve almış oldukları eğitimi verme noktasındaki kararlılıkları, sınıf savaşımını vermek için sergilemiş oldukları yoğun çabalardır. Böylesi yaklaşımlarına karşı, erkek egemenliğinin ve geri kadın yaklaşımlarının arkadaşları zorlama boyutu olsa da, yaşadıkları iddiayla kişilikleriyle daha bir anlam kazanacaklardır, yaşam içinde. Kadın duruşunun nasıl olması gerektiği noktasında, bir sembol olarak kadın ordulaşması açısından tarihte yerlerini alacaklardır. Örgütlü ve disiplinli yaşam gücünün, savaşta bireysel bir tarzdan ziyade, daha örgütlü bir duruş noktasında belirleyiciliği de oldukça önemlidir.

Güney savaşı sürecinde ülkenin yanı sıra, işbirlikçi-ihanetçi güçlerin saldırılarından etkilenen başka bir merkezde Etruş Kampı'dır. O süreçte orada faaliyet yürüten Şehit Jiyan (Zeynep Erdem) arkadaş halkın, kadınların, çocukların örgütlenmesine ağırlık veren ve rolünü faaliyetler içerisinde aktif oynayan ve çaba gösteren bir arkadaştır. İşbirlikçi-ihanetçi güçlerin saldırılarını protesto amaçlı yapılan bir serhıldana öncülük yaparken şehadete ulaşan Jiyan arkadaşın ardından, YAJK örgütlülüğü daha da derinleşmiştir. Özellikle arkadaşın şehadetinden sonra, orduya kadın katılımların önü açılmış, güçlü bir potansiyel kayışı gerçekleşmiştir.

II. 15 Ağustos Atılımı'nın Kuzey'deki devamı olarak partimiz, tek taraflı ateşkes ilan ettiyse de, etkili bir sonuç ortaya çıkmamıştır. Ateşkes Güney Savaşını yaşayan gerilla güçlerinin toparlanma ve kendini donatıp, hazırlık yapması için en uygun zaman birimi olarak değerlendirilir. Aynı yıl Kuzey eyaletlerinde, gelişen işbirlikçi-çete eğiliminden kaynaklı etkiler de oldukça büyüktür. TC bir yandan imha sürecini hızlandırmış, öte yandan içte Zeki'yle gelişen gerillayı marjinalleşme planları açığa çıkan başka bir husus olmuştur. Yaşanan tehlikeyi Parti Önderliği gördüğünden, Zeki'ye Güney'e gelmesi için talimat verir.

'96 ZAP PRATİĞİ VE YAJK KARARGAHLAŞMASI

'96 Zap pratiği oldukça derin ve kapsamlı olarak, Parti Önderliğimiz tarafından çözümlenmeye tabi tutulur. Zeki çizgisiyle merkez karargaha damgasını vuran; karargah yönetiminin hiçleştirilmesi, yönetimde yaşanan iç çekişmeler, merkezileşmeye yönelik boşa çıkarıcı yaklaşımların yanısıra, küçük burjuva eğilimlerinin partiye karşı geliştirdiği ittifak ve örgütlenmeye karşı duyulan tepkidir. İşbirlikçi-çete eğiliminde en belirgin olarak ortaya çıkan başka bir nokta ise, YAJK'a dayanarak ittifakı geliştirme eğilimidir. Neden YAJK? '95'le birlikte daha örgütlü ve politik olarak temsilini yapan YAJK'In, özenle seçildiği mutlak bir gerçektir. Parti-ordu çalışmalarının yanı sıra kadın üzerinde de sınırsız hakimiyet istemiyle, Önderliğin Kadın Özgürlük Hareketiyle geliştirdiği düzeyi baltalamaya çalışır. Zeki çizgisi, kendi bakış açısıyla olay ve

olguları ele alır. Kadına ve özgürlük mücadelesine de bu çerçevede yaklaşır, geliştirdiği yaklaşım ve politikalarla kadını yedek güç konumuna getirmek ister.

Bu yıla damgasını vuran Zap pratiği ile Zeki çizgisinin savaşa yaklaşımı inançsız bir şekilde ortaya çıkıp, olmazın teorisinin dayatılması olurken, kadına yaklaşımında da 'kadınsız yaşam, savaş olmaz' mantığı ile kadını salt erkeğin güdülerini tatmin eden bir boyutta ele alması durumu yaşanmıştır. İşbirlikçi-çete eğiliminin en temel özelliklerinden biri; kadın-erkek ilişkilerini kullanarak, orduyu savaşmayacak konuma getirmesidir. Parti Önderliğimizin özgürlük mücadelesi açısından ortaya koyduğu doğruları kendine göre yorumlayarak, geri ataerkil ilişkilerin yaşanmasını geliştirerek, merkez karargahta bulunan ve nicel anlamda zengin olan gücün savaş dışına itilmesi yaklaşımlarıyla gerçekleştirmeyi amaçlar. Çarpık sosyalleşmeyi yaşam ölçülerinde ve tarzında egemen kılarak yozlaşmayı geliştirmesi, savaşa darbe vurmanın bir başka adı olur.

Tüm bu yaklaşımlara karşı, Neval unsuru şahsında YAJK koordinesinde yaşanan iktidar hastalığı nedeniyle, ilkeli, örgütlü ve ideolojik bir yaklaşım esas alınmamış, erkeğin yedeği konumuna düşürülerek, birçok parti dışı yaklaşım ve eğilimlere ortak olma durumu yaşanmıştır. Böylesi bir yönetim tarzıyla, cins ve örgüt çıkarlarından ziyade bireysel çıkarlar hakim kılınır. Kemalizm'in yaratmış olduğu kadın tiplemesi olarak da ele alınabilir. Neval unsurunun kişiliği , iktidara ve güce erkek bakış açısıyla yaklaşımı, beraberinde birçok yanılgıyı da getirir. Kış sürecinde YAJK bünyesinde oluşturulan karargahın, yaşanılanlardan dolayı, gereken ölçü ve ilkeler doğrultusunda bir sisteme girmesinden bahsedilemez. Kadın yapısının örgütlendirilmesi, eğitilmesi ve ideolojik temelde cins yaklaşımının esas alınması gibi oturumlardan uzak bir durum sergilenir. Tamamen egemenliğe bağımlı, cinsini erkeğe peşkeş çeken işbirlikçi bir pratiğin sahibi olunur. Nedir işbirlikçilik? Kendi özüyle, kendi cinsiyle bütünleşme sağlamayarak, egemen erkekle kendi bireysel çıkar ve kariyerizmi doğrultusunda geliştirilen ilkesiz ilişkilerle özgürlük ilkelerinden uzak bir duruşun sergilenmesi, ilkelerin ihlal edilmesi olayıdır. Böylesi kadın tipi kendi cinsine güvenden yoksun olduğu kadar, erkekten kopuşu sağlayamamış, iktidar gücü olarak erkeği gören ve bu çerçevede geriliklerle bütünleşen kadındır.

Kış sürecinde YAJK bünyesinde oluşturulan karargahın, tüm bu yaşananlardan dolayı gereken ölçü ve ilkeler doğrultusunda kendisini sisteme kavuşturamaması sözkonusudur. Kadın yapısının örgütlendirilmesi, eğitilmesi ve ideolojik temelde cins yaklaşımının esas alınması gibi durumlardan uzak bir duruş sergilenir. Tamamen egemenliğe bağımlı, cinsini erkeğe peşkeş çeken bir pratiğin sahibi olunur. Karargahta bulunan kadın bileşiminin bu yaklaşımına maruz kalması, düşünsel, moral ve fiziksel anlamda da gelişimden uzak bir duruşu yaşamasına neden olur. Yaşanan bu pratikleri Parti Önderliğimiz şu şekilde dile getirir; "Burada YAJK'ın suçu şudur. Bunu çok iyi görüp, anında tanık olma durumunda iken, sessiz kalması hatta işbirliği etmesidir. Şimdi bunun öfkesini hala duyuyorum."

Sonuç olarak şu vurgu yapılabilir. Kadın iktidar ve güç olayına erkek bakış açısıyla yaklaşıp, o çerçevede bir tarzın sahibi olursa, kaybetmeye mahkumdur. Kadın bakış açısının farklılığı temelinde, ele alınacak her olgu ve olayla daha fazla gelişme düzeyi kaydedilecektir. '96'da yaşanan Merkez Karargah pratiği, Kadın Özgürlük Hareketi'ni en çok zorlayan pratikler arasında yer alır.

Bu gelişmelerin yanı sıra, YAJK I. Kadın Konferansı da gerçekleştirilir. Parti Önderliğimizin yoğunlaşarak gönderdiği kadro gücünün yanı sıra, zengin bir kadro bileşimiyle 30 Mart- 18 Nisan tarihleri arasında 216 delege ve 60 dinleyicinin hazır

bulunduğu yaklaşık 300 kişinin katılım gösterdiği konferansta, geçen bir yıllık süreç kapsamlı ele alınarak çözümlenmeye tabii tutulur. Merkezden tutalım yapının sorunlarına kadar örgütlenmeler gözden geçirilir. Yeni merkez seçiminin yapıldığı konferansta, kadının yaşam ve savaş konularında da yaşadığı sorunlar kapsamlıca ele alınır, komple gelişim seyrinin yakalanması hususlarında derin tartışmalar geliştirilir. Konferans bu anlamda farklı bir niteliğe sahiptir. YAJK'ın koordinesi Parti Önderliğinin müdahalesi ile görevden alınır. Yönetimsel düzeyde değişikliğe gidilerek, konferans bileşiminde seçime gidilir.

Konferans karargahın yeniden örgütlendirilmesi ve kongre kararlarının yaşamsal kılınabilmesi için bir adımdır. Konferans sonrası Güney'in birçok alanına gönderilen kadrolarla çalışmalar açısından yeni bir gelişim seyri açığa çıkarılmaya çalışılır.

'96 yılı YAJK örgütlülüğü açısından, oldukça zorlu ve sancılı bir süreç olmasının yanı sıra, yaşanan pratiklerden çıkarılan dersler ve deneyimler çerçevesinde bir sonraki yıla güçlü girmenin de zeminlerinin atıldığı bir yıl olur.

6 MAYIS KOMPLOSU

Aynı yıl topyekün savaş konsepti ile TC, çok yönlü uygulamalarını aşama aşama daha planlı ve kapsamlı şekilde yürütmeyi sürdürür. Aynı sürece denk gelen ve Önderlik Sahasında yürütülmesi planlanan IV. Ulusal Konferansla süreç açısından yeni bir hamle yapılması düşünülür.

Aynı sürece denk gelen ve direkt Parti Önderliğimizin esas alındığı 6 Mayıs komplosundan belli bir süre önce, Suriye ve Lübnan alanlarında çeşitli anlaşmalar yapılacak, komplo TC tarafından ayrıntılandırılacaktır. 6 Mayıs komplosuyla gelişen süreci Parti Önderliğimiz "merkez karargahın görevini yerine getirmemesi sonucu düşmanın direkt Şam'ı hedef alması" olarak çözümler. Yerine getirilmeyen görevler ve yoldaşlıklarımız nedeniyle, 15 Şubat'tan önce de Parti Önderliğimize yönelik gelişen başka bir saldırı olarak, lanetli tarihte yerini alır 6 Mayıs komplosu.

Parti Önderliğimiz 6 Mayıs olan bu günün seçilmesinin de tesadüfi olmadığını belirtir ve şu şekilde ifadelendirilir. " 6 Mayıs hem Denizlerin idam edildiği hem de Kerbela'da Hüseyin'in katledildiği gündür. Böylesi bir güne denk getirerek, bizi de imhayı hedeflemişlerdi."

Yine bu komplonun uluslararası bir düzeyde seyrettiği çok net anlaşılır. En yalın şekilde aşağıdaki ifadeyle dile getirilir.

"Şam'ı hedeflemek demek çok cüretli, çılgın olmak demektir. Tabii bu da plan, çok önemli bir halka olduğu için hedefleniyordu. Başarı için burayı kesin hedeflemek gerekir. Daha önceleri planlamalar Türk Genel Kurmayı'nın kendi öz güçlerine dayanarak ve salt PKK'yi, Önderliğini özel olarak hedefleyerek geliştiriyordu. Fakat bu son planlama, çok kapsamlı uluslararası bir hazırlık ittifakı temelinde geliştiği gibi, yalnız PKK Genel Başkanlığı'nı ve onun temel karargahını hedeflemiyor. Geliştirdiği ittifak sistemini de kesin kapsamına alıyor.

Hiç şüphesiz bunlar bastırılamayan PKK ve onun askeri gelişmesi ile çok sıkı bağlantılıdır. Gelişmelerin önü açık tutulup hız kazandırılınca, planın da kapsamı uluslararasılaştırılıyor'

6 Mayıs komplosu, konferansın yapıldığı sürece denk getirilir. Oldukça planlı-programlı, son derece titizlikle uygulanan bir olaydır. Başarısızlıkla sonuçlanması, ardı ardına geliştirilecek planların da başarısızlığını beraberinde getirir. Yine Zeki çizgisinin kendisini daha etkin pratikleştirmesinin de önüne geçilir.

“Zafer Kişiliği Yaşamsallaşan Zilanlardır”

O süreçte savaşta tekrarı aşmak, gerillaya taktik sıçrama yaptırabilmek amacıyla Parti Önderliğimiz tüm çabasıyla çalışır. Bu çalışma tarzı hem stratejik değişikliğin koşullarını yaratması, hem de taktik önderlikte alışagelmiş tarz ve eylem taktiklerinde açılım sağlamak içindir. Zeki çizgisinin, eğiliminin kadroyu ideolojiden uzaklaştırma gibi bir yaklaşımıyla tahribatta yaşanır.

Düşmanın konseptiyle gelişen imha politikalarının yanı sıra yaşanan çetecililik ve işbirlikçi eğilim, yine kadronun dönemsel duruşu, savaştaki tıkanıklık, taktik önderliğin döneme uygun bir tarz ve yaklaşımı esas alması gibi sorunlarda içte yaşananlardır.

İşte tam bu noktada tüm bunlara cevap olarak Zilan Eylemliliği gelişir. Aynı yılda ortaya çıkan Zeki çizgisine karşı, Zilan çizgisi içte ve dışta yaşanan her türlü geriliciliğe, komploya, tasfiyeciliğe vurulan en büyük darbe, tıkanan nefes borularını açmak için geliştirilen tarihin en güçlü yaşam eylemidir.

‘Yaşam iddiam çok büyük. Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum’ vurgusuyla yaptığı eylemin özünü en yalın ifadeyle kendisi bu şekilde dile getirir. Direnişin, savaşın, özgürlüğün nasıl kazanılacağını çok somut ortaya koyan Zilan çizgisinin, bu süreçte açığa çıkması oldukça çarpıcıdır. Parti Önderliğimiz Zilan arkadaşın eylemini şöyle değerlendirir; “Zilan’ın eyleminin hem doğal bir zaruriyet olduğu hem bir kadın gerçeği ile bağlantılı olduğunu düşünmek gerek. Belki de bir erkek böyle yapamazdı. Bu biçimin kadınla ilgili özgün bir yanı vardır. Yani çok daha hınç ve öfke gerektiriyor ve bir de çok daha çekici, başarılmaya yakın bir yaşam özgürlüğünün yakalanması gerekir. Aslında bu noktada bir sembol olarak yerini alır. Kadının fedailiğe, bunun başarı tarzına yakınlığını ve bununda bin yıllarca ezilen kadının öfke ve kininin bir sonucu olduğunu görürüz”. Zilan eylemi, ideolojik boyutunun derinliği kadar, askeri açıdan tıkanma düzeyine getirilen gerilla savaşımında önemli bir boyutu teşkil eder. Zilan arkadaşın eylemi gerillada yaşanan tıkanmanın önünü açan bir eylem niteliği taşır.

Parti Önderliğimiz Zilan arkadaşın eylemini değerlendirirken, “Tamamen dönemsel, tarihi, planlı, oldukça cesur ve soğukkanlı bir eylemdir. Bir gerilla bölüğünün veya taburun yapabileceği bir saldırıyı tek başın gerçekleştirme gibi bir anlama sahiptir. Çok ileri boyutlu bir saldırı eylemi olarak değerlendirmek gerekiyor. Unutmayın ki bu yıl boyunca belki de sayıları yüzleri aşan gerilla birliklerimiz, en elverişli koşullarda bile büyük kayıplar verdiler. Güçlerimizin kendilerini bu şekilde örgütleyip, düşmanın üzerine yürütemediği, sağlıklı ve planlı bir gerçekleştiremedikleri gibi aksine daha fazla kayıplar verdiklerini söylemek gerekiyor. Belki de eylemlerimizin çoğu bu tarzdadır. Silahlı savaşım tarihimizde bu yetmez eylem anlayışının egemen olduğu da dikkate alındığında, ister kişilik ister gelişkin bir birlik tarafından olsun, bu düzeyde planlı bir eylemin gerçekleştirilemediği göz önüne getirildiğinde, PKK silahlı savaşım çizgisinde bu eylemin yeri son derece belirgin ve tarihidir. En gelişkin ve PKK’nin hak ettiği gerçek bir eylem biçimi olarak değerlendirmek mümkündür” demektedir. Zilan arkadaş, eylemselliğin,amaca bağlılığın kuvvetiyle,onun kararlılığı ve başarıya kilitlenişi tarzıyla bağını kendi somutunda ortaya koymuş ve düşmanın nasıl vurulacağını göstermiştir. Partimize dayatılan sınıfdışı eğilimler karşısında Parti çizgisinin en doğru temsiline kendi şahsında ulaşmış ve Parti çizgisinin temsilini yaratmış ve Partimizin ileriye sıçramasında önemli bir rol

oynamıştır. Zilan arkadaşın çıkışı, Partimizin ideolojik-politik değerlerini canlandırır ve tüm militan yapısını adeta uyandırır.

Zilan eylemi düşmana verilen bir cevap olduğu kadar, özünde içte yaşanan geriliklere karşı da verilen cevaptır. Kadının cesaretini, fedakarlığını en üst düzeyde temsil eden Zilan arkadaş, kendi eylemini bıraktığı mektubunda şöyle ifade ediyor: 'Düşmanın Önderliğimize suikast girişiminde bulunarak sonuç olmaya çalıştığı bu süreçte, düşmana verilecek en iyi cevap olacaktır. Bu tür bir eylemlilikle moralmen bozguna uğrayan düşmanı çıldırtmalı, düşmanı bulunduğu her alanda çepeçevre kuşatmak, ona ülkeyi zindan etmek anlamına geliyor. Bizim açımızdan ise başta halkımıza, bizim savaş güçlerimize moral vermek, cesaret ve direnişi güçlendirecek, dost-düşman herkese davamızda ne kadar kararlı olduğumuzu ve bu uğurda özgürlüğün bedelini bombaları kendinde patlatarak gerçekleştireceğimiz mesajını bir kez daha vererek, halkımızın özgürlük istemini bütün dünyaya duyurmak, ileriki süreçte halkımızın bu yönlü direnişler geliştirmesinin öncülüğünü yapmak, savaşın her yerinde ivme kazandırmak anlamına geliyor."

Zilan arkadaşın bu değerlendirmesi, onun düşman karşısında duyduğu öfkeyi, Önderliğimize olan derin bağlılığını, yurtsever özünü ve savaş noktasındaki yoğunlaşmasını açıkça ortaya koymaktadır. İşbirlikçi-çete çizgisinin etkisinde kalarak inançsızlaşan, adeta ayaktaki ölüleri temsil eden ve savaş konusunda 'olmaz' çizgisine kayanların bu ruh halini, geliştirdiği eylemle parçalayan Zilan arkadaş, tıkanma aşamasına gelen savaşın önünü açmış, eylem tarzıyla olması gerekeni somutlaştırmıştır. Kadının işbirlikçi-çete çizgisine zemin olduğu bir süreçte, bir kadın olarak yapmış olduğu bu eylem, kadın ordulaşması açısından da bir dönüm noktası olmuştur.

Kadının savaş enerjisini kendi eylem gücü ile açığa çıkarmış ve hatta kadının doğru bir savaş tarzında en sonuç alıcı tarzı oturtabileceğini göstermiştir. Doğallığı, duyarlılığı, engin zekasıyla hedef belirleme, zamanı doğru tespit etme, her anı hedefe kilitleme ve başarıyı garantilemesiyle, kadının eylem gücünü açığa çıkarmıştır. İşbirlikçi-çete çizgisinin 'Kadın savaşmamalı' anlayışı karşısında, en fazla savaşması gerekenin kadın olması gerekliliğini kadın ordulaşması açısından vazgeçilmez kılmıştır. ZİLAN arkadaş, kadının sadece savaşabileceğini değil, savaş anlayışını değiştirebileceğini, komutanlaşabileceğini ve öncüleşebileceğini göstererek, kadın ordulaşmasında güçlü bir iddia yaratmıştır. Bunun yansıması olarak kadında önemli oranda savaşa bağlılık ve önem karşısında savaşma istemi gelişmiştir. İdeolojik derinliğin gerçekleşmesinin ve 'kadın özgürleşebilir'in sembolü olan Zilan arkadaş yaşam tutkusunu, özgürlük aşkının temsili olarak 'nasıl yaşamalı' kadar, 'nasıl savaşmalı' cevabı olmuştur.

FİNAL YILI

1997 yılı uzun yıllar süren ordulaşma ve komutanlaşma sorunlarının pratikte köklü çözümlenmesinin, ağır sonuçlarının ortaya çıktığı bir dönemi ifade eder. Mücadelemizde yoğun saldırılar karşısında direniş ve savunma konumu öne çıkar. Bu nedenledir ki, Parti Önderliğimiz bu yılı "Final Yılı" olarak tanımlar. Bu yıl, Önderlik tarafından çok yönlü yapılan hazırlıklarla gelişme zemini oluşturulduğu ancak taktik yetersizliklerden kaynaklı gereklerinin yapılamadığı bir yıl olur.

Bahara doğru yakınlaşırken Zap'ta savaş hükümetinin hazırlıkları yapılırken, Zap projesi ile de siyasal ve askeri açıdan önemli bir açılım yapma fırsatı da doğar. Yapılan bu planla ulusal kurtuluş mücadelemize uluslararası düzey kazandırmak, T.C'yi uluslararası alanda sıkıştırmak, zorlamak hedeflenir. Bu süreçte askeri yönden

hazırlıklarımız da Güney açısından daha olumlu bir düzeydedir. Böylesi bir düzeyde düşmanı Güney'e çekmekte askeri açıdan partimizin öngördüğü bir taktik olma özelliğini taşır. Bu planın 14 Mayıs Operasyonu ile doğrulandığı da açığa çıkan başka bir gerçektir. Operasyon sürecinde yönetimde yaşanan sorunları Parti Önderliğimiz şu şekilde değerlendirir; " Genelde savaş kurmayının elindeki yetkilerinin bireyselleştirilmesi affedilmez bir durumdur. Ortada yetkinin bir kişi elinde toplanması da değil, tam bir yetkisizlik, yönetimsizlik durumuna doğru gidilmesi esasta partinin çizgisinin gereklerine göre başından beri savaşa, partinin çalışmalarına katılmaması gündemde tutuluyor."

Bireysel bir tarzda yürütülen yönetim çalışmalarında yer alan diğer üyeler işlevsiz bırakılırken, kollektif, üretici, yapıcı bir tarzda yürütülmeden uzak bir konum seyrediyor. Doğru yaklaşımın oturtulmaması güçler açısından da dağınık bir tarzı doğurmuş, operasyon sürecinde yıpranmalara yol açmıştır.

1997 yılı kadın cephesinde de hem yapı hem de yönetim açısından çok zorlayıcı ve yıpratıcı bir yıl olur. Yine bu yıl bütün eksiklere rağmen, kadının cinsiyle buluşmasında derinlik kazandığı bir niteliğe sahiptir. Parti Önderliğimizin kazandırdığı yeni boyuta dayalı olarak, cins bilinci ve çelişkinin geliştiği bir yıl olur. Bu çerçevede, yoğun tartışmanın ve gündemleştirmenin yaşandığını ancak bu sürecin her anlamda sağlıklı gelişmediği de yaşanan pratiklerle ortaya çıkar.

Mücadelemizin genel stratejik olgularına klasik, geri ve sınıf eğilimleriyle yaklaşan kadın cephesinde pratik duruşun ifadesi de, bu gerçeklik çerçevesinde olur. Kaba redcilik ile beraber mücadelenin salt yaşam boyutunu esas alan, yaşam ve savaş bağını kuramayarak, savaştan uzaklaşan ve savaşı tali planda gören yaklaşımlar ön plana çıkar. Bununla birlikte savaşta etkisizleşen, iradesizleşen bir durum yaşanır ki Parti Önderliğimiz bunu "neredeyse YAJK'ın iradesi elinden alınmış" şeklinde değerlendirir. Sosyalleşmenin sivilleşmeye zemin sunması ve kadının savaşı kendi işi olarak görmemesi yine özgün bir çalışma ele alıp yoğunlaşmama durumu nedeniyle, sürecin karakteri gereği partinin genelle birlikte kadına da atfettiği rol açısından yeterince cevap olamaz.

1997'de savaşta YAJK'ın rolüne doğru yaklaşılmamıştır. PKK'de doğru yoldaşlık anlayışının uygulanmamasıdır yaşananlar. Koşullar ne olursa olsun, düzenlemeler iyi yapılsaydı kayıplar o kadar olmayacaktı, YAJK gücü o kadar ağırlık teşkil etmeyecekti." şeklinde Parti Önderliğimiz tarafından değerlendirilir.

Partileşmenin ve ordulaşmanın bu denli aşındırılması direkt savaşa etkide bulunur ve yaşanan operasyonda birçok komutanın yanısıra, Meryem, Zeynep gibi merkezi düzeydeki arkadaşların şehadetleri yaşanır. Bu şehadetlerin temelini oluşturan duygusal, tepkisel yaklaşımların yanısıra kendini kanıtlama mantığıdır. Bu şehadetler tüm güç üzerinde manevi anlamda önemli oranda olumsuz etkide bulunur. Her ne kadar direniş yönüyle de önemli bir düzey yakalamış olsa da, yenilgi psikolojisi de açığa çıkar.

Bu yıl karargah örgütlülüğünün daha derinliğine ele alınıp, uygulanmaya çalışıldığı bir yıl olma özelliğini de taşır. Merkez karargah bünyesinden ayrılarak, kendi iç işlevini oturtan ve özgün örgütlenmelere gidilen bu sistem içerisinde kadro eğitimlerinin yanısıra, gençlerin eğitimine de farklı bir örgütlülük kazandırılır. 1995 YAJK'ın kuruluşu ile ilk kez karargahlaşma sistemine gidilir. Ancak görevinin gereklerini yerine getirmede zayıf kalır. Bu yıl yaşanan karargah pratiğinin kendi öz gücü ve öz dinamikleriyle ayakta durmaya çalışarak, kendi cinsine yakınlaştığı bir yıl olarak değerlendirmek mümkündür. Bu yıl kopuş temelinde adımlar atılsa da, örgütsel

tarzda bunu tamamlama noktasında zayıf ve yetmez yönler açığa çıkar. Karargah bünyesinde verilen eğitimlere birçok eyaletten çekilen kadrolar katılır. Verilen özgün eğitimlerin içselleştirilmemesi nedeniyle yaşamsallaştırılamamış, ciddi zayıflıklar yaşanmıştır. Yaşanan bu tür yetersizliklere rağmen, kadının ilk kez kendi cinsiyle buluşması ve cins bilinci noktasında arayışlarının bu eğitimlerle gelişmesi de büyük bir öneme sahiptir. ilk kez kadının cinsiyle, kendi özgünlüğü çerçevesinde yaşamı paylaşması moral ve güç anlamında da farklı bir anlam taşımaktadır.

Hareketin yönetim kadrosunun küçük burjuva sınıf özelliklerini taşıyan bir birleşime sahip olmaları özgürlük ölçülerini bu çerçevede ele almaları ve bu şekilde uygulamaları pratiksel anlamda da harekete damgasını vurur. Bugün mahkum edilen anlayışların zemininin bu süreçteki yaklaşımlarda somutunu bulduğunu söylemek mümkün. Bu tarzla uygulamaya tabii olan red-kabul ölçüleri noktasında, yine egemenliğe yaklaşım tarzında da bir sistem olarak ele almama gibi sakatlıklar yaşanır. Kadroya yaklaşım boyutunda kendine göre, varolan sınıf yaklaşımı ağır basar. Önemli bir kadro potansiyeli olmasına rağmen, gücü parti çalışmalarına daha güçlü kanalize edecek düzeye gelinemedi ve bir üretim gücü durumuna dönüştürülemedi. Yine yönetim boyutunda bireyciliğin kendisini tümden yok edemeyişi, daha kollektif yaratıcı bir yönetim gerçekliğinin açığa çıkarılmasının önüne geçemedi. Yaşam ve savaş bağının iyi kurulmaması ve salt tek tarafa ağırlığın verilmesinden ötürü savaş noktasında da hazırlıksız, donanımsız operasyon sürecine girilmesi ağır bedellerin yaşanmasını da beraberinde getirir. Bunun yanında insiyatifsizlik, duygusal, tepkisel yaklaşımların yaşanması sonucu da savaş noktasındaki görevlere sahip çıkılmadı. Yönetim bazında küçük burjuva sınıf eğilimlerine göre yürütülen ilişki tarzı örgütselliğin yeterince gelişmesinin önünde engel teşkil eder. Yine bu örgütsel ilişki tarzının hakim olmayışı alt-üst ilişkilerini aşındırır, resmiyete gelmeyen ahbap-çavuş ilişki arayışında olan, örgütsellikten kopuk kadro şekillenmesini üste göre yaratır. Böylelikle de özgürlük ilkelerine ters düşülmeye başlanır. Bu gelişme sorunları daha sonra gittikçe derinleşir. Küçük burjuva sınıf eğilimlerine sahip yönetim kendi arasında da sorgulayan, eleştirisel bir ilişki tarzı geliştirmekten ziyade birbirini rahatlatan, zorlamayan, dengeler kuran bir ilişki anlayışı geliştirir.

Geçmiş yıllara oranla güçlü bir kadro komuta potansiyeli olmasına rağmen, psikoloji ve ihtiyaçlar temelinde bir yaklaşım sergilenemediğinden duygusal anlamda cins sevgisi yaratılmış olsa da, bilinç düzeyinin ideolojik anlamda tam rotaya oturtulmamasından kaynaklı sorunlar da yaşanır. Doğru bir ilgilenme ve yoğunlaşma tarzı olsaydı, cinsiyle daha derinden bütünleşen ve ideolojik anlamda kendini donatan bu çerçevede kadın çalışmalarında önemli bir rol oynayacak kadar da açığa çıkabilecektir. Yönetimden yetmezliklerinden biri olan ve kadro şekillenmesine damgasını vuran yapıyı duygusal ve kendine göre ele alma örgütsel tarzdan ziyade bireysel tarzlarla yaklaşım olur. Böylesi bir tarzın sonucunda eleştirisel bağımsız bir iradeyi ortaya koyan bir kadro gerçeğinden ziyade cins birliktenliği adı altında sorgulamadan uzak, daha çok duygusal yaklaşan ve tabi olan, ölçü ve ilkelerin içselleştirilmesinden ziyade biçimselliğin ağır bastığı yüzeysel ve yanılgılı hatta subjektif ölçülerde şekillenen kadro gerçekliği açığa çıkar. Diğer yandan köylü kökenli olan ve yıllardır savaş pratiği içerisinde yer alan, cins bilincinden ve ideolojik eğitimden uzak kalan arkadaşlarla gerektiği kadar ve ihtiyaçlar doğrultusunda sağlanamayan ilgi nedeniyle, kendinden ve cinsinden uzak kalan kadro güvensizleşir ve karşı zeminde arayışları gelişir. Yine bu dönemde işbirlikçi ve özgürlükçü kavramları en fazla kullanılan kavramlardır. İşbirlikçilik kendi özü ile bütünleşmeyen, belli bir

hesap ve çıkar temelinde geliştirilen ilkelerin ihlal edildiği bir ilişki tarzının sonucu olarak ortaya çıkar. Ancak bu kavram sürecin kadrosuna yönelik fazla sorgulamadan, tepkisel yaklaşımlarla kullanıldığı için yapıda da tepkileri doğurur. Bunun sonucunda parçalı bir duruş yapıda kendisini gösterir ve savrulmalara yol açar. Yapı ve yönetim arasında böylesine kopuklukların yaşandığının farkına varan erkek yönetimleri de, kendilerine göre bir yaklaşım geliştirir ve kendi zeminlerinde kullanmaya çalışırlar. 'Kadın zemininde bütünleşme sorunlarını fazla yaşamıyor' şeklinde kendisini farklı gösteren kişilikler, savaş sürecinde de üst yönetimin savaş noktasında tecrübesizliğini gerekçe yaparak cins iradesini ciddiye almayan yaklaşımlara girer ve tali olan ayrışmaların da daha sonraki süreçlerde yaşanmasına neden olur.

1997 yılında yaşanan başka bir boyutta kopuş teorisinin belli ölçüde uygulanmaya çalışılması, cins bilincinin ve örgütlenmesinin gelişmeye başlamasıdır. Kadın cephesi tarafından kopuşun derinlemesine anlaşılamaması ve içeriğinin doldurulamaması nedeniyle pratik boyutta dogmatik, duygusal, kaba redci, yüzeysel, biçimsel yaklaşımlar yaşanır. İşte bu sebeple, cins savaşımını ideolojik anlamda özümsetmede ve derinleştirmede zayıflıklar ve kısmı muğlaklıklar yaşanır. Aynı şekilde erkeğin de kopuşa karşı tepkilerini "kadın diktalaşıyor, kadın faşizmi" şeklinde dile getirme durumu yaşanır. Bu yılda YAJK örgütlülüğü ile ideolojik ve anlayış boyutuyla da yaşanan gelişmelerle birlikte, kadının hakimiyeti dışında örgütlenmesini kabul etmeyen erkek yaklaşımları başarısızlığının nedeni olarak YAJK'ı sorumlu tutan tutumlar içerisine girer. En fazla bunun etkisini yaptığı çalışma alanı da savaş alanı olur ve kadın savaşta yalnızlaştırılır.

İleriki bölümlerimizde ayrıntılı açmaya çalışacağımız alan pratiklerine kısaca genel olarak değinecek olursak;

YAJK çalışmaları geçen yıllara oranla hareketin gelişim seyrinden etkilenen bir konumu yaşar. Bu yılda Akademi'den önemli oranda yönetim takviyesi Parti Önderliğimiz tarafından yapılır. Kadının cinsiyle yeniden ve daha köklü -duygusal temelde de olsa- buluşması yaşanır. Savaşa ve yaşama katılım önceki sürece göre, daha bilinçli temelde gelişir ve öncülük düzeyinde yeni bir aşama kaydedilir. Örgütsel, ideolojik, eğitsel ve yaşamsal boyutta gelişim ihtiyacı hissedilip, o çerçevede sorumlu yaklaşım gösterilse de, egemenlikten kopma ve kendini yeniden cinsiyle yaratma sancıları da yaşanır. Özellikle Zagros eyaletinde yönetimin savaştaki tecrübesizliği nedeniyle, yaşanan yoğun operasyonlar karşısında güç getirememe durumu ortaya çıkar. Yönetimden bağımsız gelişen dış koşulların da sonucunda, toplu şehadetler de yaşanır. Yine iç eyaletlerde YAJK çalışmalarına yüzeysel yaklaşımların yanısıra kendi özgücü ve iradesine karşı uzak bir duruş da yaşanır. Kadın yönetimleri sorunların çözümünde inisiyatifsiz, dağınık, örgütsüz yaklaşımlarla içe büzülmeyi yaşar. Tam örgütlü bir duruşu sergileyemeyen kadın yapısının bu durumundan yararlanan erkekte, kadını iradesizleştiren böl-parçala-yönet politikasına göre yaklaşan tutumlar içerisine girer.

Yine bu yıl 16 Mayısta Hewler'de yaşanan katliamda kadro düzeyinde olan Helin, Berbang, Roza ve Ronahi arkadaşların şehadetleri yaşanır. Zilan ardılları olarak teslimiyet ve ihanete karşı koyuşları, Güney halkı özelde de Güney kadını üzerinde çok yoğun etki yaratır ve orduya katılımlar da artış görülür.

YAŞANAN KADIN ŞEHADETLERİ VE 14 MAYIS OPERASYONU

14 Mayıs Operasyonu'nda kadının da savaşa yoğun katılım gerçekleşir. Birçok kadın komuta yine merkez düzeyinde toplu şehadetlere varan durumlar yaşanır. Kurê

Jaro, Zap, Zagros, Gare ve Botan'da yoğunluk kazanan, Zeynep, Meryem, Zinarin, Canda, Faraşin, Rozerin gibi birçok arkadaşın şehadeti kadın hareketi açısından boşluğu yaratırken manevi olarak da yapı üzerinde olumsuz etki yaratır.

Bu süreçte Zap YAJK yönetiminin yönetim olarak kendisini somutlaştıramaması ve pratik hakimiyetsizliğin sonuçları genelde de yaşanan bireysel, kendini katmayan yönetim gerçeği ile birleşince, istenilen sonucu almamayı ortaya çıkarır ve oldukça yersiz kayıpların yaşanmasına yol açar. Bu dönemde savaşı doğru değerlendiremeyen, bunun mevzilenmesi ve örgütlemesini gerçekleştiremeyen tarzın sonucu, yönetimsel anlamda daha sağlıklı yürütülebilecek yönetim tarzı ve örgütlülüğün ihtiyacını her zamankinden daha yakıcı hissedilir. Estetik ve sosyalleşmenin ilkesel düzeyde ele alınmasından ziyade bir yaşam anlayışı haline getirilmesi ve sivilleşmeye zemin sunması savaşta yaşanan sancıları da doğurur.

Yine bu yıl, yedinci bölgede oluşturulan rehabilite takımına yönelik oldukça kapsamlı çözümlemeler geliştirilir. Parti yaşamında yer alan, kişilik ve yaşam sorunları yaşayan bu takımın oluşturulmasında esas amaç, belli bir program çerçevesinde özgün yoğunlaştırılarak yaşanan kişilik hastalıklarını gidermek ve değişim dönüşüme tabi tutarak yeniden parti yaşamına kazandırılmalarını sağlamaktır. Ancak pratik uygulamada yaşanan sakatlıklar, amaçtan farklı bir sonucu ortaya çıkarır. Sosyalist eğitim tarzının esas alınması gerekirken, ideolojik eğitimden ziyade salt üretim faaliyetlerinde sınırlı tutulmaları yine dönüşebileceklerine dair olan inançsızlık bu kişiliklerde de tepkinin derinleşmesine yol açar. İnsani yaklaşımın daha fazla ağır basarak yaşadıkları psikolojilerin tahlil edilip, o çerçevede kişiliklerin çözümlenmesinin sağlanmaması ağırlık teşkil etmelerini beraberinde getirir ve altından kalkılamaz sonuçların, yersiz kayıpların yaşanmasına yol açar. Parti Önderliğimiz uygulanan bu pratiği şu şekilde değerlendirir;

"Biz bir defa böyle ağırlık teşkil edecek güç, rehabilite edilecek güç vb. bu biçimiyle kabul etmeyeceğiz. En iyi rehabilitasyon özgürlük yaklaşımının geliştirilmesidir. Zayıflık ne olursa olsun o koşullarda doğru bir düzenleme olsaydı, YAJK güçlerinin ağırlık teşkil etmesi asla söz konusu olamazdı. Yirmi beş can insan! Eğer yerinde olmayan bir karar ve en doğrusu yanlış bir yönlendirmeyle yürütülmüşse, insanın bunun hiç olmazsa vicdani sorumluluğunu yüreklerinin ta derinliğine kadar duyması gerekir. Rehabilite edilecek insanlarsa bunlar başlangıçta öyle mi geldiler oraya, hala neden öyleler? Bile bile sorunları partinin içinde ağırlaştıracaksınız, ondan sonra da çoğunu çözüm diye daha da tehlikeli konumlara yol açacaksınız. Bu olmaz., doğru yönetim anlayışına bir türlü cevap verememe var. Ayrıca pratikte çok iş yapmak için tonlarca imkanınız var. Bunları çalıştıramama, bunları doğru düzenlememe durumu yaşanıyor. Bu tabii ki anlayışla bağlantılı bir durumdur, imkansızlıkla değil." Gücün yönlendirilmesinde yerinde ve doğru karar hususunun bir yönetim açısından hayati öneme sahip olduğu, yine doğru ilgilenme, eğitme ve ikna tarzının esas alınması gerektiği bu pratik açısından en fazla altı çizilmesi gereken noktalar olarak açığa çıkar.

Sonuç olarak cins bilinci ve sevgisinin gelişmesinde her türlü yetersizliğe rağmen, önemli bir rolü olan '97 yılı, nasıl ki genel açısından final yılı ise YAJK açısından da aynı kapsamdadır. Yoğun şehadetlerin ve sancılı süreçlerin yaşanmasına rağmen kadın açısından pratikleşen, ideolojik düzeyin yakalandığı ve öz iradenin yaşamsallaştırılmaya çalışıldığı, kadın olarak neyin temsili noktalarında tanımanın adımlarının atıldığı bir yıl olur. Ancak örgütlülük düzeyi zayıf kalır. Sorunlara yaklaşımda çözücü, yaratıcı, sorunları aşma yönünde çabanın olması gerekirken, yaşananlar Önderliğe havale edilir ve beklentili bir ruh hali içerisine girilir.

Parti Önderliğimizin YAJK'ı geliştirme yöntemleri tam olarak anlaşılamadığından, yanılgılı yaklaşımlar açığa çıkar. Daha yöntemli ve sistemli yürütülmesi gereken cins mücadelesinin, yakıcılığı da pratiklerde ortaya çıkan başka bir gerçek olur.

KOPUŞ TEORİSİ

"Bazıları neden bu kadar kopuş diyor? Aslında bu kopuş yaşam dışılıktan kopuştur, çirkinlikten kopuştur. Bu kopuş etkisizlikten kopuştur, yaşamın boğulmasından kopuştur. İçinde belki düşmana özgü hiçbir şey yok. Böyle bir gerçeklikten, yenilgiden, bitmiş-tükenmişlikten kopuştur.

Mezopotamya yaşam kaynağıydı, insanlığın beşiğiydi. Bu kopuş burada bitirilen insanlıktan, yaşam imkanına ulaşmak için gerçekleştirilen bir kopuştur. En azından uygarlığın başlangıcındaki heyecan kadar yaşam için kopuştur. İnsana layık olan bir yaşama fırsat vermek için kopuştur." (P.Ö)

Özgür Kadın Hareketi gelişiminde birçok aşaması bilimsel temelde ele alan Parti Önderliğimiz, kopuş teorisini de bu çerçevede tarihsellikle bütünlük çerçevesinde ortaya koydu. Devrim tarihlerinde kadın hareketlerinin konumu incelendiğinde görülecektir ki, hiçbir devrim gerçeğinde teorik ve pratik düzeyde böylesi bir düzey yakalanmadığı bu teoriyle daha net ve açık görülür. PKK somutunda uygulanmaya konulan Özgür Kadın Hareketi radikal, radikal olduğu kadar da bağımsızlıkçı ve ideolojik tarihi temellere dayanarak, yürütülen bir hareket olma özelliği taşır.

Kopuş teorisi ele alınırken , cinslerarası eşitsizlikten kaynaklı bozulan doğa dengesini yeniden düzenleme de, temel amaç olarak ele alınır. Kopuşun temel hedefi, erkek egemenlikli sisteme ve varolan eşitsizliğe karşı, kadın cinsiyle beraber her ezilen bireyi de ele alıp,irade ve kişilik yaratarak, öze dönüşü sağlamak temel hedef olarak belirlenir. Kopuş kadının tüm gerilik , çirkinliklerinden ruhsal ve düşünsel anlamda koparak, kendine yabancılaşmayı aştığı zaman dilimini ifade eder . Kadın cinsi kadar erkek cinsinde de tüm bunlarda sıyrılma ve öz kimlikle buluşma sağlanır. Birey kadın olarak kendini yarattıkça, egemen erkeği de dönüştürme gibi bir görevle karşı karşıya kalır.

Parti Önderliğimiz "En ufak bir erkek ilişkisi mevcut egemenlikli haliyle ezici, baskı durumuna yol açıyor. İlk yaptığı iş de, kadının kendine özgü düşünce sistemini yok etmektir. İradesini felç ediyor. Şimdi bu tehlikelidir. Bunu ortadan kaldırmamız gerekiyor. Eğer özgür iradeye, düşünceye saygımız varsa sonuna kadar düşünebilen, kedisini özgür iradeye kavuşturabilen bir kişilik gerekli. Şimdi bu bizde bir ahlaktır, aynı zamanda başkaldırıdır. Erkek için belki bir ahlaksızlık gibi gelebilir. Bu, erkeğe tahammül edilemez gibi gelebilir. Ama benim için veya temsil etmeye çalıştığım Önderlik kurumu açısından, hem hayati bir ilkedir hem de hayati bir çalışmadır, diğeri haramdır."biçiminde değerlendiriyor.

Tarihsel gerçeklik içerisinde kadın, erkek egemenlikli sistemde kendi gerçeğine yabancılaştırıldı. Binlerce yılı kapsayan, bir yabancılaşma süreciyle beraber egemenlikli sistem içerisinde köleleşen, iradesi kırılan, fiziksel, ruhsal ve düşünsel anlamda da düşürülmüşlüğü ve köleliği yaşar. Kadın egemenliğe göre hal-harekette, üslupta da tamamıyla şekil alan erkeğin dünyasına tabii olan bir konumda yaşar. Böylesi bir gerçeklik içinde şekillenen kadın, kendi dünyasından bağımsız, erkeğin dünyasında onun yaşadığı gerilik ve köleliğe zemin olmaktan kendini kurtaramadığı için, içinde bulunduğu sistemi sorgulamaktan uzak, varolan çarkın dişlisi durumuna gelir. Kadın bu sistemde kendisini dişli konumundan çıkarmadıkça kendisini bulamaz, gerçekliğini

tahlili edemez, olumlu-olumsuz, güçlü-güçsüz, güzel-çirkin, iyi-kötü yanlarını keşfedemez. Mevcut sistem içerisinde de kendi cinsiyle örgütlülüğü gerçekleştiremez ve sistemin mevcut kalıplarını kırmada da zorlanır.

Bu sebeplerden ötürü kopuş kadının kendi özgücü iradesi ve kişiliğiyle, cins bilincini ve sevgisini geliştirmesi için kendi zeminini kullanmasını öğrenmesi ve mevcut egemen sistemin gerçekliğini değiştirmesi için gerçekleştirilmesi gereken önemli bir görevdir, kadın hareketi açısından. Ancak egemenlikli sistemin tüm hakimiyetinden ve müdahalelerinden kendini sıyıran kadın, özgür yaşamın kurucusu ve yaratıcısı olabilir. Kadındaki özgür irade açığa çıkmadıkça, hiçbir zeminde eşitliğe dayalı bir yaşam gerçekleşemez. Kopuşun olmadığı yerde tek bir şeyden bahsedilebilir; o da kadının iradesinin tümüyle kırıldığı bir yaşamdır.

Kopuş olayını ne kısa bir zaman dilimine sığdırmak ne de uzun süreli zamana yaymak doğru bir yaklaşım değildir. Binlerce yıllık tahribatı aşmak kısa bir süreçte gerçekleşmeyeceği gibi, bu mücadelesizliğin gerekçesini de zamana yaymak olacaktır. Bu sebeple kadın eksenli yaşam ve bakış açısı çerçevesinde koşulların yaratılmasıyla, sürekliliği yaratan bir şekilde bir sistem çerçevesinde yürütülmesi gereken bir olgu olarak karşımıza çıkar.

Kopuşla beraber birçok yanılgılı yaklaşım da kendisini pratikte gösterir. Erkek egemenliğinden kopuşu partiden, örgütten kopuş olarak algılamak, Önderlik gerçeği ve ideolojisinin ölçülerine göre değerlendirildiğinde, oldukça yanılgı bir yaklaşım olarak kendisini açığa çıkarır. Bu mantık kendini erkek egemenliğinden kurtaramamış, kadını örgüt gerçeğinin dışında gören bir mantıktır. Yine kopuş olayına kaba redci yaklaşım göstermek, kopuşu ideolojik temelde kavramamak da bu yanılgılı yaklaşımlar içerisinde yerini alır.

Kopuş olgusu, her türlü işbirlikçi eğilime yine erkeğin kadın üzerindeki tüm müdahalelerine karşı geliştirilen temel araçlardan biridir.

Sonuç olarak şu vurguyu bir kez daha yapmak yerine olacaktır. Kopuş, iki cins açısından da kendi gerçeklerini tanıma zeminini doğurur. Bu kişilikleri netleştirme, özgücü, iradeyi geliştirme anlamında da belirleyici bir role sahiptir. Kadın Özgürlük Hareketi açısından bir ilke olarak benimsenen "erkekten ve onun yarattığı sistemden kopmayan kadın asla özgürleşmeye adım atamaz"dır.

Kopuş, bu sebepledir ki siyasal, sosyal bir gerçeklik olma özelliğini de bağrında taşır. Toplumsal koşullara uyarlanarak her iki cins açısından da yaşam, özgürlük, insanlık dışı olan tüm çirkinlik, kölelik ve geriliklerden kopmak, özgür yaşam projesinin hedefi ve gerekçesidir.

KÖKLERİN DERİNLEŞTİĞİ YIL 1998

Parti Önderliğinin Kadın Kurtuluş İdeolojisi'ni geliştirmesiyle cins gerçekliği tarih, kültür, yaşam, siyaset, ordulaşma gibi birçok alanda yeni bir bakış açısının kazandırıldığını bu temel çerçevesinde daha bilinçli, daha iddialı ve kararlı pratiğe adım atmanın ve daha derinlikli çalışmaların yürütüldüğü bir yıl olur, '98 yılı. En fazla bu yılda geçmiş yıllara oranla kadın çözümlemeleri tarihsel boyutuyla daha kapsamlı ele alınıp derinleştirilir ve Parti Önderliğimizin kadınla yaptığı diyaloglar daha da derinleştirilir.

YAJK merkez karargahında diğer yıllara oranla en örgütlü, sistemli ve koordineli çalışma tarzı esas alınır ve kadın gücü üzerinde belli bir hakimiyet düzeyi yakalanır. Geliştirilen özgün eğitimlerle, tüm kadın gücünde ideolojik bakış açısı ve bilinç düzeyinde de belli bir seviye yakalanmıştır. Yakalanan anlayış düzeyi ile kadın gücü

geliştirilen kopuşu, ’98’de daha da ileri bir düzeye ulaştırdı. Yine bu yıl, ileri bölümlerde daha kapsamlı açmaya çalışacağımız Sema Yüce’nin eylemi gelişir. Sema Yoldaş gerçekleştirdiği bu eylemle Kadın Kurtuluş İdeolojisi doğrultusunda kendi kişiliğini derinlikli ele alıp çözümlerken, paralelinde erkeği ve onunla geliştirilecek yoldaşlığın nasıl olması gerektiğini ve düzen ilişki tarzını sorgulayarak, pratiksel anlamda iddiasını somutlaştırır. Aynı yıl alan konferansları gerçekleşir. Zagros, Güney, Dersim, Botan ve Ortadoğu’da yapılan bu konferanslarda, yıl açısından plan ve hedefler belirlenerek, daha örgütlü bir düzeyin ortaya çıkarılması sağlanır. Yine birçok alanda bağımsız kadın örgütleri olarak örgütlenmeler geliştirilir.

Parti Önderliğimizin ‘9 Ekim komplosu ile Roma’ya çıkışı ardından Berwar, Bınevş ve Rojbin yoldaşların gerçekleştirdiği özgürlük eylemleri ile kadın bir kez daha Önderlikle yoldaş olmanın vazgeçilmezliğinin ilkesini ortaya koyarak, mücadelemiz açısından yeni bir aşamayı temsil ederler.

Yaşanan bu gelişmelerin yanısıra, gelişen düzeyi öncülük, kadro- komutada yine yapıda daha derinleştirip özümsetme ve bu çerçevede pratikte uygulama noktasında yetmezlikler de yaşanır. Dönemin yakaladığı düzeyi koşullara göre ele almama ve netleşmeme gibi sorunlar yaşanır. Tüm YAJK gücü açısından genel bir anlayış düzeyi açığa çıkmış olmasına rağmen, kısmi bazı alanlar bünyesinde özümsemede çıkan yetersizliklerle net pratikler sergilenemez. Tasarrufçu ve geri kadın yaklaşımlarının ortaya çıkmasıyla beraber, ölçüler noktasında da belli bir muğlaklık yaşanır. Bu şekilde çıkan yetmezlikler, yakalanan düzeye rağmen kapsamlı değerlendirilemez. Bu yılda kadında ortaya çıkan düz, dogmatik, dar, kaba redci yaklaşımlar nedeniyle, Parti Önderliğimizin ortaya koymuş olduğu ideolojik yaklaşımın hem erkek hem de kadın yoldaşlar tarafından, yeterince anlaşılamaması sonucunda yaşanan yöntemsiz, derinlikli olmayan yaklaşımlar sebebiyle tartışmalı süreçler içerisine girilir. Daha önceki süreçlerde yaşanan yetmezliklerden bir tanesi de egemenliğe bakış açısındaki muğlaklıktır. Egemen gerçeklik bir sistem olarak ele alınmaktan ziyade, bireysel düzeyde algılanır. Bu bakış açısı Kadın Kurtuluş İdeolojisi ile doğru anlamlandırılsa da, pratikte yeterli düzeyde uygulanamaz. Sistemli bir güç karşısında tam örgütlü, teşekküllü ve bir ideolojik düzeyin olması gerektiği kaçınılmaz bir gerçektir. Pratikte yaratıcı ve yapıcı bir tarzı geliştirmeyen, kapsamlı ve derinlikli bir örgütlü düzeyi yakalamayan bir tarz açığa çıkar.

Kadın gerçekliğinde bu tür sorunlar yaşanırken, erkek egemenliğindeki yaklaşım ise Parti Önderliğimizin Kadın Kurtuluş İdeolojisi temelinde geliştirdiği düzeye ve kadına yüklenen misyona anlam verememe, zaman zaman ‘egemenlik elden gidiyor’ şeklindeki yaklaşımla, tepkisel tutumlar içerisine girilir. Bu şekilde yaklaşımlar sonucunda da, iç çelişkiler uzlaştırılarak sınıf savaşımını durdurma ve kadın karşısında kendi sistemini korumaya alma, erkek egemenliğinin yaklaşımları arasında yerini alır. Egemenlikli yaklaşım en ince yöntemlerle Kadın Özgürlük Hareketi çalışmalarını boşa çıkarma yaklaşımları içerisine girer. Bu çerçevede kopuş teorisine de anlam veremeyen egemen erkek kişilikleri, kendi gerçeğini bu olgu içerisinde ele alıp çözümleyemez, kopuşu sağlamak isteyen kadına karşı da tepkisel yaklaşımlar içerisine girer.

Yine yönetim açısından bu yılda yaşanan sorunları şu şekilde dile getirmek mümkün. Yaşanan pratiksel sorunları özgücü ve iradesiyle çözmekten ziyade, Önderliğe havale eden, bununla birlikte bireysel gücü klasik yaklaşımlar çerçevesinde ele alan ve birbirleriyle dengeler oluşturan tutumlar içerisine girilir. Aynı zamanda kadın doğallığı olarak açığa çıkan yaklaşımlar, örgütsellik noktalarında aşınmayı

beraberinde getirir. Çıkan yetersizlikleri kendi somutunda ele almayan kadın, karşı cinsle gerekçelendirme gibi bir pozisyon içerisine de girer.

Güney sahası geliştirilen I. YAJK konferansı'yla başlangıç yapar. Bir önceki yılda yaşanan örgütsüzlük, cins bilincindeki zayıflık pratikle birlikte konferansa da yansır. YAJK yönetimi açısından iradi bir duruşun sergilenmemesi sonucunda derinlikli çıkışlar da yaşanmaz. Yine bu yılda erkeğin yedeği olma konumu aşılamaz. Alan itibariyle eğitim, kitle, askeri karargahlaşma hususlarında güçlü imkanlar olmasına rağmen, varolan zemini yeterince değerlendirememe gibi sorunlar da yaşanır. Güney devriminin gelişim düzeyine denk bir YAJK yöneticiliğinin yürütülememesi nedeniyle, Güney devriminin gelişimi açısından kadının saflarımıza alınmasında da gerekli duyarlılık gösterilemez.

Botan eyaletinde yapılan konferans ve YAJK karargahının kuruluşu, kadın gücü açısından önemli bir anlama sahiptir. Ancak öncülük ve komuta düzeyinde yaşanan şehadetler, çalışmalar açısından belli bir dağılmayı yaşatır. Özellikle Zelal, Agiri ve Cihan arkadaşların şehadetleri kadın yapısında sarsıntıya yol açar. Bu şehadetlerin etkisinden kurtulamayan kadın yapısında varolan denge kırılmadığından, yaşanılan sorunların derinleşmesi gibi bir durum yaşanır. Yine bu yıl gelişen kapsamlı operasyonlar sonucunda Kato Marinos'ta 25 arkadaşın şehadeti yaşanır. Yaşanan bu olayda bir takımlık bayan arkadaşın da imhası gerçekleşir. Savaşa oldukça duygusal bir yaklaşım sonucunda düşmanın yönelim gücünü hesap edemeyerek, yaralı olan takım komutanı arkadaşı kurtarmak için düşmanın içerisinde kalan güç bombayı kendilerinde patlatarak şehadete ulaşır. YAJK gücünde bu şekilde kayıpların yaşanması, savaş içerisinde kendi sistemini oluşturmamasının sonucudur.

En üst düzeyde erkek yönetimi tarafından YAJK çalışmalarını kendine endeksleme yaklaşımları gelişir. Ayrıca feodal ve boşa çıkartıcı yaklaşımları da kadın çalışmaları açısından birçok sorunu beraberinde getirir.

Yapılan I. Zagros Konferansı'nda daha radikal kararlarla güçlü bir giriş yapılır. Kararların tam özümsenmemesi ve yaşamla bütünleştirilememesi nedeniyle, kadın çalışmaları direkt geri erkek ve geri kadının yönlendirmeleriyle karşı karşıya kalır.

9 Ekim komplosunun gelişmesiyle Parti Önderliğimizin Roma'ya çıkışına cevap olarak, eyalet bünyesinde gelişen eylemliliklerle kadın yapısı aktif rol oynar. Bu eylemlerle kadın yapısında moral gelişirken, kadının Önderliğe bağlılık sözleşmesi bir kez daha yinelenir.

Kuzey eyaletlerinden Dersim'de Parti Önderliği'nin talimat ve perspektifleri doğrultusunda gelişen konferans, çalışmaların zeminini daha da güçlendirir. Varolan koşullar gözönüne getirilip değerlendirildiğinde görülecektir ki, bu eyaletimizde YAJK çalışmalarına karşı belli bir uzaklık yaşanır. İmkanlar çerçevesinde belli bir düzey tutturulmak istense de, eyalette aşılamayan klasik kadın ve hakim erkek yaklaşımları çalışmanın derinleşmesi önünde engel teşkil eder. YAJK örgütlülüğünün özgücüyle gelişmemesi nedeniyle, çalışmaların genele tabii olma durumu yaşanır.

Amed eyaleti diğer eyaletlere göre daha derli toplu, sistemli bir çalışma tarzı içinde çalışmalarını yürütür. Bu şekilde yürütülmesinde o süreçte YAJK koordinesi olan Şehit Hevidar arkadaşın payı büyüktür. Bu süreç, adının iradesinin açığa çıkması, yine geri kadın ve erkek yaklaşımlarına karşı mücadelenin kıyasıya verildiği bir süreci ifade eder. Savaş tarzında yaşanan tıkanıklığı aştırmaya ve Önderliğimize karşı yapılan komployu protesto amaçlı, eyalette Bınevş (Hüsniye Oruç) arkadaşın eylemi gerçekleşir. Lice'de yapılan bu eylem, işbirlikçi çizginin kadına ve partiye dayatmış olduğu anlayışlara bir darbe olma niteliği taşır.

Erzurum eyaleti'nde bir takım bayan arkadaşın toplu şehadeti yapıda duygusallığın yanısıra umutsuzluğu da geliştirir. Yapıda toparlanma, çalışmalarda sistemin gelişmesi gerekirken bunu sağlayabilecek bir yönetim gücünün olmaması, ciddi çalışma yürütülmemesini de beraberinde getirir.

Tüm bunların dışında geliştirilen başka bir konferans da Önderlik Sahasında Mart ayında geliştirilen Ortadoğu II. YAJK konferansı olur. Geliştirilen tartışmaların gündeme denk olmayışı nedeniyle, Önderliğimiz tarafından müdahale edilerek,tartışmalara yeniden yön verilir. Bu konferansta çözümlenen genel kadın tiplemelerinin yanısıra, Zilan çizgisinin karşısında kadın gücünün duruşu tartışmaya tabii tutularak çözümlenir, alanda yürütülen çalışmalar bir bütünen ayrıştırılır.

Önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl olan '98'de, ideolojik-politik düzeye ulaştırılamayan çalışmalar nedeniyle, beklenen düzeyde YAJK çalışmaları yürütülemez. Kadın kendi içindeki dengeleri aşamadığından, belli bir savunma psikolojisi gelişir ve güçte içe büzülme yaşanır.

KADIN KURTULUŞ İDEOLOJİSİ

Neolitik süreçte toplumda kurucu üye konumunda olan kadınla birlikte, varolan sistemde kadın bakış açısı çerçevesinde yürütülür. Toplumun her anlamda şekil alışından tutalım, erkeğin sosyal-toplumsal düzeyinin gelişiminde etkili olan da, kadında varolan adalet, sevgi, eşitlik gibi özelliklerdir. Süreçle gelişen ataerkillikle kadın eksenli düşünce ve yaşam tarzının yerini erkek egemenlikli düşünce sistemleri alır. Erkek karakterli gelişen yaşam içerisinde de yitirilenlerin yerini de bireycilik, şiddet ve zülm alır.

Günümüz dünyasında varolan emperyalist sistem içerisinde kadına yer yoktur. Kadın rengi ve bakış açısı ile katılımın önüne geçen egemenlikli sistem varolan kurum ve kuruluşlara da kendi damgasını vurur.

Cinslerarası ilişki gözönüne getirildiğinde birinin ezen, diğerinin ezilen konumda olduğu bir sistem dahilinde toplumun özgürlük düzeyinden bahsetmek mümkün değildir. Eşit koşulların oluşturulacağı bir sistem içerisinde kadının kendi iradesi ve gücüyle, rengi ile katılım sağlayabileceği ve bu çerçevede yeni bir sistemin oluşturulacağı bir ideolojik yaklaşımın esas alınmasının, gerekliliği ve ihtiyacı da oldukça yakıcıdır.

Binlerce yıldır kendi özünden uzaklaşan kadının yitirdiği kimliğine, kişiliğine sahip çıkarak, eşitliğe, özgürlüğe, sevgiye, adalete, gerçeğe, barışa kaynaklık eden tek ideoloji Kadın Kurtuluş İdeolojisidir. Bu ideolojiyle, her iki cins açısından da eşitlik ve özgürlük haklarının toplumsal, siyasal, ekonomik anlamda sorunların ifadeye kavuşturulduğu bir düzey ifade edilir. Salt cins ideolojisi olmayıp yaşamda, ilişkilerde, bireyde, toplumda, her kurum ve kuruluşta, kavramda kadın bakış açısının, kadın anlayış düzeyinin esas alınması anlamını taşır. Bu ideolojiyi tek bir cinsle sınırlı tutmak ve bu çerçevede ele almak ideolojik bakış açımıza ters olmakla beraber, oldukça sığ ve dar bir yaklaşım olur.

Kadın Kurtuluş İdeolojisi sosyalizmin özünü temel alır. Tüm insanların toplum içinde doğru temelde yer alabilmeleri için, geliştirilen insanlığın kurtuluş ideolojisi olma niteliğini taşır. Dünyada ilk kez sosyalist önderliğin ve hareketin kendini ulaştırdığı en anlamlı düzey olarak açığa çıkan Kadın Kurtuluş İdeolojisi, PKK Önderlik Gerçeğini de temsil eden bir niteliğe de sahiptir.

Varolan kültür ve ideolojilere ev sahipliği yapan Mezopotamya'nın tarihsel bir ürünü olarak ortaya konulan Kadın Kurtuluş İdeolojisi, PKK Önderliği başta olmak

üzere, tanrıçalaşan kimliklerimiz Zilan ve Sema yoldaşların yanısıra, kadınla en iyi yoldaş olmanın arayışlarını kendisinde geliştiren ve 'komutanlaşan Kürt kadınının emir eri' olduğunu belirten Fikri Baygeldi arkadaşta somutluk kazanır. Bu anlamda, bu ideolojiyle özgürlük mücadelesinin evrenselleştirilmesi ve tanrıçalar yurdundan adım adım tüm dünyaya taşırılması da bizler açısından tarihi önemi olan bir görevdir.

Parti Önderliğimiz Kadın Kurtuluş İdeolojisi ve onun ilkelerini şu biçimde değerlendirir;

"Her şeyden önce kadın ideolojisi topraksız olmaz anlamına gelmektedir. Toprağın üretime açılması biraz da kadın sanatıyla bağlantılıdır. Demek ki kadın ideolojisinin birinci ilkesi; doğduğu topraklarda yaşamaktır. Yani güncel değimiyle yurtseverlik. İkinci husus; kadın eğer yaşamda yer bulacaksa sadece konuşmayla değil, özgür düşünce ve iradeyle yaşama katılması gerekiyor. Eğer bu ideoloji gerçekleşecekse, en somut ifadesi olarak kadın istediği gibi yaşar, kendini kararlaştırır. Onun düşüncesine güveneceğiz, iradesine saygılı olacağız. Bu ideolojinin vazgeçilmez bir ilkesi de şudur; bana bile şu söylenecektir "ben seninle şu temelde yaşayabilirim. İrademle, düşüncemle birlikte çok ilkeli, çok projeli, planlı olacak." Öyle, lafta ben kadını kandıracağım o beni kadınlığıyla kandıracak. Ucuz cinselliğiyle o beni ya da ben avantajlarımla onu kandıracağım. İlkelerimizde bunlara yer yoktur. Üç ve dört tabii bunun olabilmesi için, özgürlüğe dayalı bir yaşam paylaşımı ve örgütlülük gerekir. Örgütsüz insan bir hiçtir. İlk örgütlenme kadınla başlamıştır. En çok örgütlenmeyi esas alması gereken güç kadındır. Erkek belki örgütsüz olabilir veya erkeğin örgütü çokça vardır. Kadının kendi özgün örgütünün -ki bugün YAJK diyoruz- genelleştirilmesi gerekir. Beşinci olarak buna göre kadınla yaşamanın, çirkinlik düzeyinin baskı sömürüyle ilişkisi çok çarpıcı olduğu için yaşamak isteyen kadının sanatı, estetiği, kültürü kesinlikle gözardı etmemesi gerekir."

Ana toprakla ve üretimle bütünleşen kadın, daha fazla yakınlaşır ülkesine. Topraktan kopmadan yeni zenginlikleri yaratarak, yine varolan zenginlikleri derinleştirerek daha bir kök salar ülke topraklarına. Kendi sistemini oluşturan kadın, özgür düşünce ve öz iradesiyle katılım göstereceği yaşamda kendisini yeniden yaratır. Birbirinden bağımsız kendi bakış açısıyla yaşama daha ilkeli, daha planlı katılım gösterir ve bu şekilde kendini vareder. Bu çerçevede kadın yaşamla, yaşam da kadınla yaratılan olur. Yaratılacak örgütlülük düzeyini açığa çıkaran da en kararlısından, iddialısından verilen mücadele olur. Kendisini güçlendirebilecek zeminlerin açığa çıkabilmesi için de mücadelecilik şarttır. Yaşamı çirkinleştiren, baskı altına alan, her anlamdaki sömürünün etkisinden kurtulabilmenin yolu yaşamın en ince ayrıntısına kadar güzellikle ele alınmasıdır. Yaşamda kendisini fizikten, hitabına, düşünceden ruhi güzelliğine kadar bir ilkeye bağlı olarak varedebilmek ve bunun kadın inceliği ile yürütülmesi önem taşır. Bu ilkeler kapsamında yaşamın en seçkininin yaratılması esas alınır.

Özgür yaşam ve beraberinde özgür insanın yaratılarak, yeni bir bakış açısıyla dünyanın ele alınması varolan sistemlere alternatifken, yaratılanın da derinleştirilmesi hedefi de Kadın Kurtuluş İdeolojisiyle olur.

Sema Yüce yoldaşın eylemi Kadın Kurtuluş İdeolojisi'nin en somut ve çarpıcı olma özelliğini taşır. Kadın Kurtuluş İdeolojisi'ni özgür yaşam manifestosu olarak yorumlayan Sema Yoldaş, ideolojiyi en ince ayrıntısına kadar düşünce sisteminde somutlaştırıp, pratiksel ifadesi olarak da eylemini ortaya koyar. Tek moral merkezi olarak Parti Önderliği'ni ortaya koyması karar ve değerlendirme gücünün büyüklüğünü de gösterir. "Komutanlaşan Kürt kadınının emir askeri olmak istiyorum" şeklinde

eylemini ifadelendiren Fikri Baygeldi Yoldaş şahsında da, tutarlı erkek kişiliğinin yeniden şekillenmesinin de nasılı ortaya konulur. Bu anlamda bu yoldaşlarımızın yaptıkları eylemlerle, gerçekleştirilecek pratiksel ifadeyi görmek mümkündür.

Sema Yüce Yoldaş yaptığı eylemle, parti içi savaşımın hem sınıf hem de cins boyutunu doğru çizgiye çeker. Sema Yoldaş, klasik kadın ile özgürleşmek isteyen kadının yoğun savaşımını vererek bu eylemi gerçekleştirir. Yaşadığı iç sorgulamayla bunu başarı düzeyine taşırarak geliştirmek ise, eylemin ifadesi olur. Eylem ana bir ilke doğrultusunda, ilkenin uygulanması yönünde kişilikte yaşanan yetersizliklerle çatışarak gerçekleşir. Vermiş olduğu savaşımında, erkek egemenliği karşısında yürüttüğü mücadelede açığa çıkan yetersizlikleri ve bunun ideolojik boyutunu kapsamlı olarak ele alır. Başarıya ulaşmayan tarzın, kadın bağımlılığı ve zayıflığıyla bağını kurar. Egemenlikli yaklaşımları tahlil ederek, erkek-örgüt ayrımının parti çalışmalarına verdiği zararı çözümler.

Eylem öncesi müthiş bir yoğunlaşmayı yaşayarak düşünsel ve ruhsal hazırlığını yapar ve eylemini tamamlar. Parti Önderliğimiz "umutsuzluğun değil de muazzam bir yaşam tutkusunun, bir zafer tarzının şehidi olması en önemlisidir. Burasını çok iyi açığa çıkarmamız gerekiyor. En ufacık bir yetersizliğin şehadetleri değil, kendilerini en çok tamamladıkları, en çok kendilerini kusursuz kıldıkları noktanın şehadetleridir" şeklinde, eylemi değerlendirir.

Eylemini "Özgürlük tutkusunun yaşamsallaştırılması ve varolan zeminin dönüştürülmesine kendini adamak" olduğunu belirten Sema Yoldaş, ucuz yaşam alışkanlıkları içinde olan yaşama, eylemiyle darbe vurur. İçine girdiği sorgulamayla ulus, sınıf ve cins çelişkilerini en üst düzeyde yaşayarak çözüme ulaşan ve bu çerçevede yaşam iddiasını keskinleştiren Sema Yoldaş, yaşadığı iç savaşı da şu şekilde dile getirir; "gelinen noktada kişiliğimde Kürt toplumunun ve Kürt egemen sınıfların, tüm çelişkilerinin bir kadın kişiliğinde ulaşabileceği son noktaya geldiği ve aynı zamanda bunu aşma noktasına geldiğini görüyorum. Mübalağasız kişiliğimde yaşanan çatışma düzeyinde, bin yılların çatışmasını hissediyor, duyumsuyorum. Bu kendimi aştığım anı ifade ediyor. Nasıl ki, gökyüzünde iki güneş yoksa ve olmayacaksa her insan için, özgürleşmek isteyen her kadın için iki yaşam seçeneği, iki moral merkez olamaz. Bu satırları yazdığım an, kendimde düşünsel, moral ve yaşamsal açıdan Başkan APO'yu tek merkez haline getirdiğim, tüm iç engelleri aştığım andır."

Kişiliğindeki geriliklerden arınma ve kendini aşma eğilimini en üst boyutta yaşayan Sema Yoldaş güçlenen ve özgürleşen kadını da temsil eder. Kadına olan inanç ve bağlılığını kendi sözleriyle şu şekilde dile getirir; "kadının yaşam gücünün zafer gücü olduğuna, kadının da yoldaş olabileceğine olan inancımı soylu bir eylemle taçlandırmak istiyorum."

Hedefinde net olan kadının pratikte aşamayacağı hiçbir engel olmadığını, tüm engellere rağmen ulaşılan yöntem zenginliğiyle mücadelenin keskinliğini vurgulayarak, tüm gerekçeleri geçersiz kılar eylemiyle. Cins savaşımını diyalektik çerçevesinde çözümleyerek, doğru bir temelde esas alarak, özgür buluşmanın hedeflendiği yoldaşlığı ve bu yoldaşlığın ilkelerini ortaya koyar.

Kadın eksenli kurtuluş ideolojisinin geliştirilip derinleştirilmesiyle özgür insanın yaratılması temelinde beynini, yüreğini ve bedenini 8 Mart'tan 21 Mart'a ulaşan bir köprü yapmak istediğini belirtir. "YAJK'ı büyütmek, kurumsallaştırmak için her kadın savaşçı bugüne kadar gelişen deneyimleri özümsemeli, şehitlerin öğrencisi olmalı, günlük yaşam içinde kendini her an yaratmanın savaşımını vermelidir. Kadın şehit yoldaşlarımızdan öğrenmeyi bilelim, büyük tutkuların savaşçısı olalım" belirlemesiyle

anda kendini yaratmak için kadında iç savaşımın özgürlük açısından önemini vurgularken, şehadetleriyle tutkuların, yaşamın, güzelliğin yaratıcısı olan yoldaşlarımızın öğretici rollerinin önemini çarpıcı olarak ortaya koyar.

Sema Yüce Yoldaş, eylem öncesi yakaladığı yoğun çözümleme ve yoğunlaşma düzeyini şu şekilde dile getirir ve mektubunu sonuçlandırır; "geleneksel bakış açısıyla kadını bir daha asla değerlendirmeyecek, kadındaki yaşam ve zafer gücünün varlığına inancımı maddi bir ürüne dönüştüreceğim. Burada belirttiklerim ömür boyu kendimde ve dışımda bir savaş gerekçesi olacaktır."

Kadın eksenli kurtuluş ideolojisi açısından Sema Yüce Yoldaş'ın bu eylemle savaş gerekçelerimizi daha da güçlendirmesinde etkili bir rolü olur.

"Sema Yoldaş benim komutanımdır ve eylemiyle komutanlaşan Kürt kadınının sadece bir askeriyim. Asker komutanın talimatları doğrultusunda hareket etmek zorundadır ve ben bu zorunluluğun bilincindeyim. Gerçekleştireceğim eylem, bilincine vardığım şeyi hayata geçirmek olacaktır."

Fikri Baygeldi Yoldaş eylemi ile erkek kişiliğinin yeniden yaratılması için anlamlı bir çıkış gerçekleştirir. Yaşadığı yoğunlaşma sonucu mevcut erkek kişiliğindeki eksiklikleri görerek, kendini yeniden yaratma ve şekillendirmeyi esas alır. Kendi kişiliğiyle savaşarak ulaştığı karar düzeyiyle, kendini dönüştürme gücüne de ulaşır. Geliştirilen eylemle varolan kadın-erkek ilişkilerinde açığa çıkan düzeyin eleştirisi yapılırken, doğru sevgi ve ilişki anlayışının geliştirilmesine yönelik yakalanan düzeyle aşka çağrı da yapılır. Fikri Yoldaş, Parti Önderliğimize hitaben yazmış olduğu mektubunda "Başkanım seni çok seviyorum. Sana karşı duyduğum sevgiyi ancak senin çerçevesini belirttiğin aşk kavramıyla açabiliyorum. Bu, yüce ve kutsal bir aşktır. Senin şahsında halka, şehitlere ve insanlığa aşık olma olayıdır. Çünkü sen hepsinin toplamısın. Hepsini yaratan ve en üst düzeyde yaşayan bilge bir kişiliksin. Sen bir birey değil, bir toplumsun, sınıfsın." demektedir.

Parti Önderliği Fikri Yoldaş'ın yakalamış olduğu düzeyi ve bağlılığı şöyle ifadelendirir; "Dikkat edilirse sevgi, aşk sözcüklerini çok değerli anlamda kullanmıştır ve bu kadın yoldaşları da çok iyi incelemiş ve özümsemiştir. Öyle cahil birisi değildir. Ulusallık derecesinde görüyor ve bağlanıyor. İşte bizim özlediğimiz bağlılık bu temeldedir."

Fikri Yoldaş eylemini gerçekleştirmeden önce oldukça sorgulayıcı, çözümleyici bir yaklaşım içine girer. Parti Önderliğimiz'in yaratmak istediği yeni insana ulaşma çabası ile şehadet gerçeklikleri üzerine yaşanan yoğunlaşmayla, partileşmeyi gerçekleştiren bir tarza ulaşır.

Fikri Yoldaş'ın cezaevindeyken yazmış olduğu günlüklerden vereceğimiz kesitlere dikkat edilirse, yaşadığı sorgulama düzeyi net ve açık görülecektir.

".....çelişkiler keskinleştikçe beyinler uyanır. Beyinler uyandıkça özgürlük çığlıkları da çoğalır. Gerçekleştirdiğin eylemi ilk duyduğumda, eylemin anlam ve önemini kavramada oldukça zorlandım. Ama bu eylem, bana moralmen oldukça güç vermiştir. Heval, seni fazla tanımıyorum ama seni tanıdıkça güçleniyorum. Bugün(26-9-1996)senin Ulusal Önderimiz Başkan APO'ya gönderdiğin mektubu okuduk. Heval mektubunu okuduğumda, inan ki çok sıkıldım ve utandım. Çünkü sen iki yılda partilileştin, askerileştin, sosyalizmle bütünleştin. Ama ben tam beş yıldır saflardayım ve hala senin ulaştığın mertebeye ulaşamadım. Bırakalım ulaşmayı, geçmişte yaşadığım olayın hala çok ciddi eksikliğini yaşıyorum. O olayı düşündükçe, kendimden nefret ediyor ve onu bir kez daha mahkum ediyorum.

....Heval Zilan sana söz vermiştim; kesin ben de senin gibi erdemli ve yüce bir kişiliğe kavuşacağım demiştim. İçimde çok yoğun bir sınıf savaşımı verdim ama sizin gibi olamadım. Bu çelişki gibi görülebilir ama işin özünde bir çelişki yok. Savaşı verdim ve sadece kötü ve kemikleşen alışkanlıkları yeniden sarstım. Bundan sonra sarsılan bu kemikleri kökünden koparıp atmam gerekir. Zilan'ın ilk haykırdığı gün hem sevindim hem de kendimden utandım ve önüme temel bir hedef koydum. Partileşmek, partileşmek ve partileşip Zilanlarla kucaklaşmak.

...Bir insan eğer kendi duygularını tam olarak isimlendirememişse ve bu alanda bir zorlanmayı yaşıyorsa ve iradesine daha fazla yüklenmiyorsa, o bireyin siyasal ölümü daha çabuk olur. Siyasal ölümün sonu fiziksel ölümdür. İşte belli bir kişiliğe kavuşmayan bir insanın, kendi duygularını tamamlayamayan bir insanın yapacağı tek şey, çok hızlı bir biçimde iyi ve kötü duygularını ayırdetmesidir. Zaten kişilikteki netleşme bununla beraber oluşur ve bir biçime bürünür. Benimde şu an yaşadığım nokta, bu noktadır. Her ne kadar bu alanda bir takım başarıları elde ettiysem de, çok yetersiz başarılardır. Daha fazla başarı benim temel ilkemdir."

EYALETLER SOMUTUNDA KADININ YAŞADIKLARI

Botan Eyaleti

Botan alanı coğrafi açıdan Kürdistan'ın kalbidir. Her dört parçasını birleştiren stratejik bir konuma sahip olan Botan, doğuda Zap suyunu takip ederek Hakkari'ye kadar uzanır. Kuzeyinde Gürpınar'ı içine alan bir coğrafi yapılanmaya da sahiptir. Güneyde sınırı Haftanin Zaxo, Metina dağlarıyla tekrar Zap'a ulaşır.

Botan arazi olarak, her türlü askeri harekata uygun bir coğrafya konumundadır. Dağları bir halkın direnişi için oldukça uygundur. Hem dağlık hem de nüfus itibariyle, yoğunluk kazanan alan olması yine ulusal niteliği açısından en diri halka sahip olması nedeniyle mücadele tarihinde belirleyici rol oynar.

Botan alanı gerilla savaşımımızın ilk başlatıldığı ve mücadelenin aktifleşerkek derinleştiği bir alan olma özelliği de taşır. Coğrafya itibariyle ulusal kurtuluş savaşımı için en uygun coğrafyadır. Yine diğer alanlarla ilişkilerinde, arazi ve savaş faaliyetleri nedeniyle önemli bir konuma da sahiptir. Bu esas dahilinde Botan'a biçilen misyonların önemi de büyüktür. Devrimci savaşımımızın ilk gelişme gösterdiği sahalardan biri olarak, önemli kazanım ve birikimlerde açığa çıkaran bir konumu vardır. Açığa çıkan bu birikimlerde belli bir düzey de yakalanır.

Kadro tipinin ideolojiden kopukluğu, örgüt ve taktik yaratıcılıktan uzaklığı, kendisini salt savaş boyutunda etkin kılma gibi yanlış ve yetersiz militan duruş içerisine girmesi söz konusudur. Bunun sonucunda da savaşın ihtiyacına uygun önlemleri geliştirerkek komple bir yaklaşımın sergilenmesi gibi bir durum da ortaya çıkar.

1987-'89 yıllarında parti tarafından geliştirilen süreçlere karşılık, yönetim boyutunda yaşanan çizgidışı yaklaşımlar, partinin öngördüğü çerçevede sürecin gelişmesi önünde engel teşkil eder.

Yaşanan pratikler sağ-savunmacı yaklaşım olarak ortaya konularak mahkum edilir. İlk 1987 sürecinde kendisini Botan'da açığa çıkaran çeteci anlayış, parti ideolojisinden kopuk yaklaşımlar içerisine girerkek parti değerlerine de bu çerçevede yaklaşır. Kadronun savaş ve yaşam tarzında ideolojiden kopukluğu, salt pratik boyutta ön plana çıkması çeteci anlayışın kendisini örgütleme zeminini daha güçlü konuma getirir. Pratiğin anlayış ve kişiliklerde yarattığı aşınmalar, kadronun Önderlik gerçekliğiyle bütünleşmesi yönünde engel yaratır.

1989-1991 yıllarında eyaletteki kadın katılımın da yoğunluk yoktur. Az sayıda varolan katılımların bir kısmı da askeri kanun katılımlarıdır. -bu katılımlar gönüllülüğe dayanmayan katılımlardır. Genelde çete ve korucu kesimin çocuklarından oluşur ancak diğer yönlü katılımlarını da içerir.-

Birçok zorluğu da beraberinde yaşayan kadın yoldaşlardan biri bakın nasıl dile getiriyor;

"1991'e kadar en fazla bir bölükte bir iki bayan arkadaş vardı. Bayağı zorlanmaları da yaşıyorduk. Doğa koşullarının yanısıra ilk defa erkek arkadaşlarla birlikte hareket tarzı da gelişiyordu. Yaklaşımlar oldukça feodaldi. Başımıza kefiye takmamızı söylüyorlardı. Bu yaklaşımlara karşı köklü bir yadırgama gelişmedi ancak neden böyle bir yaklaşım sergileniyor sorusu vardı. 1989-91 yılları arasında Botan'da yoğun çatışmalar yaşanıyordu. Birçok arkadaş o süreçte şehit düştü. Fiziksel anlamda

yaşımın küçük olmasından-13 yaşındaydım- kaynaklı zorlanmalar yaşasam da, en zor koşullara karşı gösterilen ortak ruh ve birlik bizi ayakta tutan kuvvetlerden oluyordu. İdeolojiye anlam vermede de zorlanıyorduk."

Katılımların bilimsellikten uzak duygusal bir temelde olması birçok zorlanmayı da beraberinde getirir. Bilinçli ve örgütlü bir katılımdan ziyade ortamla sürüklenen bir konum içerisine girilir. Tabii böyle bir katılımın o süreçlerde yaratmış olduğu etkisi kadar günümüze yansıyan ve pratikte zorlayan boyutlar da olur.

1991 öncesinde olduğu gibi, sonrasında da eyalet bünyesinde ordulaşma ve savaş noktasında kazanımların yanısıra savaşta taktik ve komutaya yaklaşımda, yanlış anlayış ve geriliklerin yaşanma durumu vardır. Botan eyalet katılımlarına bakıldığında yerel katılımların ağırlıkta olduğunu, bunun yanında küçük burjuva sınıf kökenli katılımların da az denecek derecede olduğunu söylemek mümkündür. 1991 serhıldanlarıyla düşmanın yoğun operasyonları katılımlarla kırılır. Bariz bir şekilde orduda nicel anlamda genel katılımların yanısıra kadın katılımların da varlığını gösterir.

1992 yılında gerilla savaşı açısından bazı belirgin adımlar atılır. Kadın katılımlarının en yoğun olduğu süreç 1992 sürecidir. Gelişen güney savaşında ağırlıklı yeni olmalarına rağmen, aktif katılım gösterilir ve kadında da savaşa katılım noktasında belli ölçüde güven gelişir. Botan'da savaşta yerini alan kadın yapısının, o süreçteki durumunu röportaj yaptığımız bir arkadaştan şöyle dinledik;

"Güney savaşında kadın yapısının %50'sinden fazlası yeni arkadaşlardı. Savaşa katılım noktasında sorunlar yaşanmadığı gibi, büyük direnişler de sergilendi. Yeni olmalarına rağmen, sergiledikleri yaklaşımla genel güç açısından da sürükleyici rol oynadılar."

Savaşa katılım sağlanabileceğine dair güven kazanılmıştır. Yine başka bir kadın yoldaş da o süreçte tanık olduklarını şu şekilde ifadelendirir; "1992 yılında güney savaşından kısa bir süre önce ülkeye gelmiştim. İlk defa bir savaş pratiğine tanık oluyordum. Genel olarak kadının katılımı hem eylemler boyutunda hem de yaşam boyutunda o denli sınırsız ve hesapsızdı. Geri çekilme sürecinde T.C tanklarının imhası için fedai gücün çıkarılması gerekiyordu. Gönüllü çıkan bir mangalık bayan arkadaştı. Hiç tereddütsüz bir katılım vardı ki bu da insana müthiş güven veriyordu."

Yaşadığı aktif katılımla kadın hem savaştaki sürükleyici konumunu görür hem de cinsine karşı yaşadığı güvensizliği yaşama durumu kısmen aşılır. Yaşadığı katılım kadın ordulaşmasının temelini güçlendirir ancak geleneksel eski yaklaşımlar da devam eder.

1993 yılı ordulaşma nüvelerinin atıldığı, çözümlemelerin Parti Önderliğimiz tarafından daha da derinleştirilerek geliştiği bir yıl olur. Kadın yapısı tarafından tam kavranamayan, çözümlenemeyen ordulaşmaya karşı tepkiler farklı boyutlarda gelişir. Ordulaşma talimatıyla eyalette kadın bölükleri oluşturulur. Kış sürecinde eğitim, yönetim gibi konularda kendi kendini yürütebilecek düzey yakalanmaya çalışılır. Zorlayan, hatta geriye çeken yaklaşımlarla karşılaşılır. Kadın yapısı olarak kendi özgücüne karşı yaşanan güvensizlik, ikircikli bir konumun yaşanmasını da beraberinde getirir. Kendi gücünü örgütleme, gelişim hizmetine koyma yönünde ciddi yetersizlikler yaşanır. Bilinçten uzak bir yapı gerçeğinde, 'ordu olmasın' yaklaşımı somut olarak ortaya çıkar. Daha sonraları oluşturulan kadın birliklerinin pratiksel katılımı, genel kadın yapısında da belli bir güveni geliştirir ve ilk ordulaşma teorisi Botan eyaletinde yaşamsallaştırılmaya çalışılır. Ancak köklü olmayan cins bilinci sebebiyle de, örgütlülük tam olarak yakalanamaz ve güç olarak açığa çıkmaz.

Ülke genelinde ilk hareketli takım ve bölüklerin eyalette kurulma durumu yaşanır. Kadının savaşta potansiyel bir güç olduğu ve bireysel katılımların yanısıra örgütlü bir katılımla da oynayacağı rol, bu süreçte bariz bir şekilde görülür. Oluşturulan yedi bayan bölüğünün dışında iç eyaletlere de takımlar düzeyinde takviyeler yapılır.

Geliştirilen 1994 konseptiyle ilintili olarak işbirlikçi çete çizgisi, anlayışlarını kurumlaştırarak, zayıf olan kesimler üzerinde etki yapar. Yapının örgütsüzlüğünden kaynaklı, gelişmeyi sağlayamaması kadın çalışmalarını etkilediği gibi ideolojik çerçevede olay ve olguları değerlendiremeyen bir kesim çeteciliğe zemin sunar. Kadın yapısı içerisinde örgüt ve bilinç zayıflığı, bu pratiklerin yaşanmasında belirleyici olur. Aynı yıl yaşanan operasyonda kadın katılımı olsa da, örgütlü bir düzeyin gelişmesi durumu dar kalır. İdeolojik düzey de esas alınarak katılım sağlanmasından ziyade, fiziki güç esas alınır. Savaşa bireysel katılım düzeyi gelişir. Diğer eyaletlerde de yaşanan bu durum, bu eyalette daha ağırlık kazanır.

Kadının savaş noktasında aktifliği yaşadığı yıl, 1997-1998 yılıdır. YAJK çalışmaları yönetimsel düzeyde yapılan takviyelerle güçlendirilir. Kadın bu süreçle beraber, daha bilinçli yaşama ve savaşa katılım gücü gösterir. Yakalanan aktif düzeyle, savaşta da öncü düzeyinde yer alan kadroların da aktivitesi yaşanır. Tüm fedakarlığına rağmen kadının savaş içerisinde kendi iradesini, özgücüyle ortaya koymaması, gelenekselliğin ve feodalizmin etkisinden kendisini sıyıramamasını da beraberinde getirir. Kendi sınırları içinde bir katılımdan ziyade, belirlenen bir katılımla bunun gerçekleşmesi durumu yaşanır.

Eyalet Kadın Tiplemesi

"Botan'da aslında kadın özgürlüğünden habersiz yüzlerce kadın savaşçımız vardır. Partimizin geneldeki ideolojik, politik düzeyinden uzaklık kadar kadın kurtuluş ideolojisinde de özgür kadın varlığından ne kadar uzak ve habersiz olduğu çok iyi bilinmektedir. Hatta yaşamı bile inkar ettiğini ve böyle yüzlercesinin kadın özgürlüğünden uzak ve hiç anlam vermeyen, en kaba bir köylü köle olarak ve diğer yandan düzenden etkilenmiş küçük burjuva ukalalar olarak, bu kutsal savaşımın özünden ne denli uzak kalındığını görmek gerekir."(P.Ö)

Botan eyaletinde yer alan kadın tiplemesini, Parti Önderliğimiz yukarıdaki şekilde ifadelendirir. Önderlik gerçeğinde ve ideolojik-politik düzeyden uzak bir yapıya sahip olan kadın kitlesinin ölçü olarak, bulunduğu alandaki egemen yaklaşımları esas alma durumu sonucunda, bu yaklaşımlara göre şekillenen bir kadın tipi ortaya çıkar.

Eyalet kadın şekillenmesinde feodalizmin ağır etkileri görülür. Doğaya çabuk uyum sağlanır. Katılımların geneli yerel katılımlardır. Doğayla iç içe gelişen yaşam, büyüme şekli olmasından kaynaklı fiziki anlamda da çok ciddi sorunların yaşanmamasını beraberinde getirir. Şekillenmede geleneksel duruş hakimdir. Savaşa katılım noktasında kadının yaşadığı kitlesellik durumu, en bariz şekilde görülen pratik gerçekliklerden biridir. Ancak katılım boyutunda, erkeğin yedeği konumundan kendini sıyıramayan bir yapı gerçekliği vardır. Kadın gücünün savaşa katılımın da çok fazla çelişki yaşanmaz. Hatta katılımda çelişkisizlik daha bariz bir şekilde görülendir. Dar pratik şekillenmenin ağır bastığı kadın yapısı ideolojik anlamda gelişim sorunlarını da yaşar. Kadın kurtuluş ideolojisi ve parti ideolojisi açısından, gelişim gerekliliğini hisseden kadın yapısında anlama noktasında çaba sergilendikçe, daha anlamlı çıkışlar da görülür. Savaşa katılım noktasında kadının yaşadığı kitlesellik boyutu eyalette en bariz şekilde görülen pratik gerçekliktir. Kendi yaşadıkları pratikleri arkadaşların anlatımlarından şu şekilde anlıyoruz;

“Kadın için asker olma mantığı, kadına göre değil ,erkeğe göre asker olma mantığıydı. Ordulaşma adımı ilk atıldığında, ‘acaba kadın tek başına savaşabilir mi, asker olabilir mi?’ yaklaşımları da kadın tarafından ortaya çıktı. O dönemde bilinç anlamında da cins örgütlülüğü noktasında zayıflıklar vardı. Ordulaşmaya anlam vermede de zorlanmalar yaşanıyordu. ‘Ordu olmasın’ yaklaşımı somut olarak ortaya çıktı. Erkek arkadaşlarla birlikte savaşma istemi ağırlıktaydı.

Bilinç düzeyinde yaşanan geriliklerden de kaynaklıydı. Egemenliğe göre kendini ayarlama, onu kendine model olarak seçme en temel sorunumuzdu. Egemenliğin bizde yarattığı mantık sistemi, sorgulamamızı engelledi. Kadında da arayışların güçlü olmaması uzun süre ikna olmamayı da beraberinde getirdi.

Botan’da da savaş içinde kadroda oldukça duygusal yaklaşım vardı.. Öyle bir sahiplenme yaratıldı ki, kadın kendisini sürekli erkeğe göre ayarlamak zorundaydı. Bu yapılmadığı taktirde kadını görmüyordu. Kaba savaşçılık ön plana çıkmıştı. Kadında ortaya çıkan erkeğe göre kendini şekillendirme, kaba ölçülere sahip olma hatta karikatürleşme gelişti.

Oldukça feodal gururla, toplumsal ölçülerin hakim olduğu ortamda erkeğin kadını sahiplenmesi gibi bir durum ortaya çıktı.Botan’da kadın gücü açısından açığa çıkan başka bir durum da, örgüt için önüne konulan tüm görevleri sonuna kadar yapar, savaşır fakat kendini eğitme, partileşmeyi geliştirme noktasında zayıflıklar içinde yaşar. Erkekte de hakim olan geleneksel ölçüler çerçevesinde geleneksel kadın yaratılmak isteniyordu.”

Uzun süre Botan’da kalan ve ordulaşma süreciyle beraber sonraki süreçlerde de kadın yoldaşların eyaletteki konumunu şu şekilde dile getiriyordu bir başka arkadaş;

“Eyalet pratiğinde Guyi kızların küçük yaşta katılımı oldukça dikkat çeker. Alana yabancı olmayan bu kesimden olan arkadaşların yoğun katılımı 1991’li yıllardan sonra daha da gelişir. Genelde bu bölgeden katılan arkadaşlar, coğrafyayı tanıdıklarından ve dağlarla iç içe büyüdüklerinden dolayı fiziki olarak oldukça güçlüdürler. Savaşa ve dağlara uyum sağlamakta zorlanmazlar.”

Botan eyaletinde yıllarca kalan, en yoğun çatışmalarda yerini alan bir arkadaşın belirttikleri de;

“Botan kadrosu kabalığıyla tanınır. Savaş noktasında bayağı güçlü bir yapısı vardır. Ailevari yaklaşım oldukça hakimdir. Bu nedenle kadın, erkek ilişkilerinde de toplumsal ölçüler ağırlıktadır. Botan kadro gerçekliğiyle bütünleşmeyen kişiler kolay kolay kabul edilmez ve dıştalanırdı. Savaşta güçlü olmasına rağmen, ideoloji noktasında kendisini geliştirmeyen geri bir yapıya sahipti. Bunun nedeni anlayış düzeyinde yaşanan, daha önce bahsettiğim aileci yaklaşımdır. Fiziki olarak zayıf olan arkadaşlar yapı tarafından çok fazla kabul görmüyordu.”

Garzan Eyaleti

Amed, Botan, Mardin, Serhat eyaletleriyle çevrili olması sebebiyle orta bir konumda ve önemli bir role sahip olan bir eyalettir. Alanın 1991 yılında yeni açılmış olmasından kaynaklı, zorlamaların yaşanmasının yanısıra feodal erkek anlayışı da kadın gücü üzerinde belli bir baskıyı oluşturmuş, egemenliğin bakış açısına göre bir şekillenme ile kadın gücü karikatür konumundan kendini kurtaramamıştır.

1991 yılında Şehit Mızgin (Gurbet Aydın) arkadaşın Garzan'a geçişiyle, bir takımlık kadın gücü örgütlendirilir. Manga ve takım örgütlülüğü şeklinde pratik içerisinde yer alırlar. Ancak pratiksel faaliyet içerisinde, kadın gücünün örgüt ve cins bilincinden yoksun duruşu nedeniyle, iradi bir duruş sergilenemediğinden erkeği taklit yaşanır. O süreçte Şehit Mizgin arkadaşın aktif katılım göstermesi belli bir toparlayıcılığı beraberinde getirse de, arkadaşın şehadetinden sonra kadın çalışmalarında yönetim düzeyinde güçlü bir temsile ulaşılamaz.

Örgütsüz ve bilinçsiz olan kadın gücü, o süreçlerde eyalet yönetiminde yer alan bazı egemen yaklaşımlara maruz kalır. Çarpık ilişki şekillenmeleri yaşanır. Kadının her anlamda iradesinin kırıldığı bir süreç yaşanır.

1993 ordulaşma süreciyle beraber bazı pratik adımlar geliştirilmeye çalışılır. Ülke genelinde olduğu gibi bu eyalet bünyesinde de eşitlik, özgürlük komitelerinin oluşumuna gidilir. Kadın gücü açısından bir takım örgütlemesine gidilir. Anlam ve karşılık verme yaşansa da, cinsine, örgütlülüğüne yabancı olan kadın gücü diğer eyaletlerde olduğu gibi bu eyalette de zorlanmalar ve sancılar yaşar.

İlk içine girilen pratik kış sürecinde de, eğitim faaliyetleri yoğunluk kazanır. Güçlü örgütlülük veya anlayış düzeyinde derinlik yakalanmadığından, güçlü sonuçlar da alınamaz. Bahar sürecinde ülke genelinde yaşanan kapsamlı operasyonlar nedeniyle, takım örgütlendirilmesinden manga sistemine geçilir. 1994 yılında yaşanan operasyonlar, belli oranda kadın örgütlülüğünün daralmasına yol açan bir süreci de ifade eder. Yoğun yaşanan savaş sürecinde genele tabi olarak daha çok parçalı bir duruş ve bir katılım gösterilir.

YAJK kongresi sonrası ilk kez merkezi düzeyde bir arkadaş tarafından eyalet çalışmaları yürütülür. Eyalette mevcut koşulların zorlayıcılığı, gücün savaş içerisinde yaşadığı psikolojik zorlanmalar nedeniyle, YAJK örgütlülüğüne kadın gücü tarafından kurtarıcı gözü ile bakılır. Duygusal anlamda kendini rahat görme gibi yaklaşımlar yaşanırken, düşünsel anlamdaysa kendisini erkekten koparamayan kadın gerçekliği ile, YAJK örgütlülüğüne anlam verilmediğinden çözümleme noktasında dar kalınır.

Yaşanan tasfiyeci pratikler sonrası kadın gücü de, önemli oranda etkilenir. Kendisini toparlayamamadan kaynaklı, ciddi tahribatları da yaşar. Kendi öz olanaklarıyla ve öz iradesiyle yürümekten ziyade, genel içinde iradi olmaktan uzak, sürüklenen bir yapı gerçekliği ortaya çıkar. Zorluklara karşı güç olmaktan ziyade, yaşadığı çözümsüzlükle pratikler altında ezilme gibi durumu yaşar. Erkeğin güdümünden çıkamamış, kendi örgütlülüğünü ve sistemini geliştirmekten uzak bir konumu sergiler.

Garzan eyaletinde kalan bir kadın yoldaşımız yaşadığı süreçleri bizlere şöyle anlattı;

"bazı noktalarda yaşadığımız zayıflıklar egemenlikli erkek yaklaşımlarına zemin oluyordu. Denetim kurmaya çalışıyorlardı. Bu da iradesizliği geliştiriyordu. Kadın yapısı, genelde köylü kesiminden olan arkadaşlardı. Kim nasıl şekil veriyorsa o şekilde şekil alıyordu. Erkek arkadaşların yaklaşımı şu şekildeydi. 'Üst düzeyde yönetiminiz yok. Bu nedenle denetim dışı hareket edemezsiniz.' Bu yaklaşımlara karşı güç olamıyorduk."

Kadın gücü olarak tam örgütlü bir duruş yakalanamamış, mevcut konumda zorluklara karşı da kendisini güç haline getirmekten uzak bir konum yaşanır.

Serhat Eyaleti

Eyaletin coğrafi yapılanması hem dağlık hem de ovalık olduğundan gerilla savaşımına da uygun, dağları birbirinden ovayla koparılmış yüksek, dik dağlarıyla oldukça asi, zorlu bir arazidir. Eyalette katılımlar genelde yereldir. Ancak metropolden yine ülkenin diğer eyaletlerinden olan katılımlarda vardır. Genelde alanda feodal ölçüler hakimdir.

İlk olarak kadın çalışmalarında '91 yılında dört kadın yoldaş yerini alır. Bu arkadaşlar yarı cephe yarı gerilla tarzında küçük birimler şeklinde hareket ederler. '92 yılında Xakurkê alanından eyalete iki takımlık kadın gücü gönderilir. Alan yönetimlerinin kadına karşı göstermiş olduğu güvensizlik, 'kadın savaşamaz' anlayışını doğurur. Kadın gücü de yaşadığı feodal ölçüler çerçevesinde, kendini ispatlama yaklaşımı içerisine girer. Örgüt ve parti erkekte somutlaştırıldığı için, en temel ölçü erkek olarak algılandığından, belli boyutlarıyla özden uzaklaşma da yaşanır. '92-'93 süreçlerinde ise, kadın katılımları genel parti gelişmeleri ile paralel olarak eyalette yoğunluk kazanır. Güçlü bir duruşu örgütlülüğü sahiplenecek yapı gerçekliği yoktur.

Böylesi bir duruş içerisinde olunmasından kaynaklı, alanda geliştirilen '94 operasyonlarına karşı savaşta erkeğin tarzını aşamayan, erkeğe tabi olan kadın gücüde ağır kayıplar yaşar. Yine aynı yıl Zeki unsuru işbirlikçi çete çizgisini bu alanda kendini hakim kılmaya çalışmış, alandaki kadın gücüne de bu çerçevede yaklaşmıştır. Kadının kendisini bu zeminden kurtaramamasında, kendi cins örgütlülüğünden ve bilincinden uzaklığı, gücüne karşı güvensiz yaklaşımının etkisi büyüktür. Yaşanan eyalet pratiğini arkadaşlar şöyle anlatıyor;

'Kadın olarak kendini tam donatma, bilinçli bir duruş fazla yoktu. Kendini geliştirme noktasında, istekli yaklaşımdan uzak bir yaklaşımı görüyorduk. Mantık şuydu; kaba anlamda bazı noktalarda yetkinleştirerek, kendini bu yönlü geliştirmeyi daha çok esas almak. Yapılan çalışmalar erkeğin denetimindeydi, sonuçları ne olacak şeklinde zaten bir sorgulama yoktu. Pratikte erkek nasıl yaklaşıyor, nasıl hareket ediyor, nasıl savaşıyor, ne kadar yük kaldırıyorsa kadın içinde ölçü bunlardı. Karakterde kadın özünden uzaklık nedeniyle, sürece damgasını vuran erkek karikatürü olmuştur'

O süreçte eyalet yönetiminde yer alan Suat-Korsan- unsuru, kadını kendi duygu ve güdüleri doğrultusunda kullanmaya çalışır. Kadında yaşadığı gerilikler sonucu buna zemin sunar. O süreçte yönetim düzeyinde gönderilen müdahalelerle eyalet bazında gelişmeler yaratılmak istense de, egemen yaklaşımların engelleyici ve geriletici tutumları nedeniyle yönetim takviyesi işlevsiz kalır ve etkisizleşir.

'94 yılında yaşanan ağır kayıplardan sonra,güçlerin kendilerini toparlama süreciyle birlikte, en son '96 yılında tüm kadın yoldaşlar parti tarafından eyaletten çekilir.

Dersim Eyaleti

Doğal bir kale görünümünde olan eyalette, ordu saflarına olan katılımların gerçekleştiği yıllar 1988-'89 olsa da, 1992'den sonra yoğunluk kazanır. Kadın bileşiminin çok fazla olmaması nedeniyle, küçük gruplar halinde birliklerle hareketleri söz konusudur.

1993 kadın ordulaşması süreciyle beraber, nicel anlamda da büyümeyi yaşayan kadın gücünde de belli bir örgütlenmeye gidilir. Ordulaşma talimatına cevap olarak güçte coşku ve moral yaşansa da, bilinç noktasında yaşanan sığlık, öz örgütlülük noktasında zayıflıkların ortaya çıkmasına yol açar. Yaşanan birçok yanılgılı yaklaşım, örgütlülüğün tam kavranamamasını beraberinde getirir. Ordulaşmayı salt tekniki boyutta anlama, oluşturulan örgütlenmeyi fiziki ayrılık olarak görme gibi, dogmatik ve

kalıpçı yaklaşımlar gelişir. Pratik uygulama noktasında bu tür sonuçlarla karşılaşılınca, hem erkek, hem kadın gücü anlam vermekte zorlandığından, tepkilere neden olur.

"İlk defa kış kamplarımız ayrıydı. Eğitimimizi ilk defa kendimiz görecektik. Özgün bir program yoktu fakat eğitim ayrıydı. Genel yönetimle organik bağı vardı. Kırk bayan arkadaştık. Eşitlik-özgürlük komiteleri de kurulmuştu. Hepten kopuş yaklaşımımız ortaya çıkmıştı. Erkek arkadaşlar da 'siz ayrı ordusunuz, gidin başınızın çaresine bakın' şeklinde bir yaklaşımla güvensizliklerini ortaya koyuyorlardı. 'Kadın ordusu savaşamaz' yaklaşımları oldukça hakimdi" şeklinde anlatıyor, o süreçte eyalette olan bir kadın yoldaşımız.

1994'le şehit Bese (Suna Çiçek) arkadaşın eyalete gelişi ile kadının savaşta rol oynama istemi ve örgütlülüğü gelişir. Kaba savaş mantığıyla erkeği taklit etme ve kendini savaşta kanıtlama yaklaşımı, ideoloji ve yaşam ölçülerinden uzaklaşmayı getirir. Kadının örgütlü güç haline gelebileceğine inançsız yaklaşımların yanısıra, kadın gücünü örgüt gücü olarak görmeme, yaşanan kadın örgütlülüğünü erkekten koparma olarak görme gibi yanılgılı yaklaşımlar görülür. Güç ve otorite olgularında erkeği tabulaştıran, erkeğe karşı sığınmacı yaklaşımla ifadesini erkekle yapan bir kadın gerçeği eyalette yaşanır. 1994'te Bese arkadaşın şehadeti eyalette yaşanan oportünizme en büyük darbedir. Bu eylemle, sınıf savaşımında kendisini henüz netleştirmemiş kişilikler netleşirken, gerilla ruhu yeniden oluşur. Arkadaşın eyleminin eyalet ve kişilikler üzerinde yarattığı etkiyi bir kadın yoldaşımız, "Dersim'deki gerilla ruhu, Bese arkadaşın ruhudur. Bazıları oportünizmi kendisinde kırmasa da, Bese arkadaş şehadetiyle onlarda kırdı" şeklinde ifadelendiriyor.

Böylesi bir şehadet gerçekliğinin ardından genel örgüt çalışmalarının yanısıra, kadın çalışmalarının da kendisini hızla toparlanma ihtiyacı yakıcı hissettirmiştir. Bu çerçevede bir yüklenim de gerçekleşir.

YAJK'ın kuruluşu ile birlikte, ilk kez merkezi düzeyde bir katılımla alanda kadın çalışmaları örgütlendirilir. YAJK'ı sadece Güney örgütlülüğü olarak ele alma durumu, örgütsellik adı altında cins savaşımını durdurma, birey somutunda örgütü değerlendirme gibi durumlar yaşanır. Cins mücadelesi istem düzeyinde kalır ve ihtiyaca cevap olma noktasında, örgütlülük geliştirmekten uzak bir konumla karşı karşıya kalır. Bu yıl kadın komutanlaşmasının açığa çıktığı yıllardır. İlk yıl olması sebebiyle de, içerisinde birçok sancıyı da barındırır. Egemenliğin kadını kendi yedeği konumuna düşüren, yine orta kademeyi kendisine bağlayan, örgütlülüğü içten parçalamayı esas alan yaklaşımlar sergilenir. Kadın gücünün savaşa katılımını engelleyen, dışında tutmak isteyen yaklaşımlar yaşanan başka bir boyuttur.

Tam kavranılamayan YAJK örgütlülüğü, güçte de belli bir tıkanmayı getirir. Karşılıklı tepkisel ve bastırmacı yaklaşımlar, yönetimde yerini alan hem erkek hem de kadın yoldaşlar bazında yaşanır.

Zilan arkadaşın yapmış olduğu eylemle örgütlülük zemininin eyalette genişlediği görülür. Ancak eylemliliğin tam olarak çözümlenememesi ve yaşamasallaştırılamaması sebebiyle, düşman cephesi de çok derinlikli değerlendirilememiş, bu nedenle gelişen bahar operasyonlarında genel kayıpların yanısıra, kadın gücü de ağır kayıplar vermiştir.

1997-'98 süreçlerinde eyalette YAJK çalışmalarında gösterilen yüzeysel yaklaşım, genel çalışmalar içerisinde özgünlükten kopmaya neden olur. Kendi öz iradesi ve gücüne dayalı bir sistemden ziyade, mevcut sisteme dahil olmadan kaynaklı yedek konumuna düşülmüştür. Çelişkilerin uzlaştırılması, nitel anlamda arzeden mevcut güç açısından da geliştiricilikten ziyade, içe büzülme ve bastırılma gibi durumların tekrarını getirir. Eyalette 1995-'96 yıllarından itibaren, işbirlikçi çete

çizgisinin kendi sistemini özelde kadında yoğun olarak işlemeye çalışan yaklaşımlarına, kadın örgütsüzlüğü nedeniyle zemin sunar ve bu çizginin kendisini yaşatmasına yol açılır.

1998'de gerçekleştirilen eyalet konferansıyla birlikte, bir düzey oturtulmak istenir. Ancak özellikle anlayış boyutunda özümsenemeyen, kavranamayan hususlar nedeniyle pratik boyutunda da sınırlı bir kalış durumu yaşanır. Kadın çalışmalarının yürütülmesinde genel anlamda işbirlikçi çete çizgisinin aşılmaması, kadın çalışmalarında marjinal bir konumun yaşanmasına yol açar. Kendi kimliği ve öz gücüyle bir katılım göstermeyen YAJK yönetiminde, özgün çalışmalardan ziyade genel çalışmalar esas alınır. Kadın renginden ve bakış açısından uzaklık tabii olmayı beraberinde getirir.

Parti Önderliğimizin tüm parti güçlerine yönelik, Kuzey'den geri çekilme talimatıyla beraber, sürece anlam vermekte zorlanan kadın yapısının duygusal, tepkisel, sığ yaklaşımları nedeniyle, çeşitli zorlanmalar da yaşanır. Eyalet genel yönetiminin kadın gücüne yaklaşımı katılım sorunlarını beraberinde getiriri. Yine alanlar bazında ortaya çıkan yönetim tarzındaki farklılıklar nedeniyle, kadın gücü bir zorlanmayı yaşar. Kadın gücünün yaşadığı bu zorlanma yapının sorunlara güç getirmesini engeller.

Parti ideolojisi ve ölçüleri dışında bir yaşam, ilişki ve örgüt anlayışına karşı, güç getirmekte zorlanan yapının çözümsüzlükten kaynaklı intiharvari şehadetlere gittiği görülür. Partiyi yeterince tanımayan, uzun süreden beri partiden uzak kalmış bireylerde yaşanan inançsızlık, umutsuzluk ve güvensizlik kaçışlara ve intiharlara neden olur.

Bununla birlikte tasfiye durumları da yaşanır. Geri çekilmenin son aşamasında, kadın yapısında çok örgütlü bir duruş sergilenemediğinden, farklı yaklaşımların kendisini yürütebileceği objektif bir zemin konumunda kalır. Varolan küçük bileşimin de tümü parti tarafından eyaletten çekilir.

Amed Eyaleti

Dersim, Garzan, Erzurum eyaletleriyle çevrilen bir eyalet olması itibariyle, tüm eyaletlerle bağlantısı olan bir konuma sahiptir. 1990-'92 süreçlerinde serhıldanların etkisiyle, yaşanan yoğun katılımlara cevap olma noktasında yetersizlikler yaşanır. Buna paralel, olarak savaş ortamında yaşanan sorunlarını kaynağı olarak kadın gösterilirken, savaş içerisinde gücü ve yetkiyi tekeline alan egemen erkeğin, geleneksel anlayışlarının açığa çıktığı somut bir pratik olarak, kadının ordu çalışmalarından atılma durumu yaşanır. O sürece kadar, nicel anlamda kadın bileşiminin olmadığını söylemek mümkün. Varolan bileşim daha çok cephe faaliyetlerinde yerini alan, yarı gerilla yarı cepheci olan bir güçtür. Bu pratik, eyalette işbirlikçi çete eğiliminin temsilcisi Şemdin Sakık şahsında yaşanır. Tam da kadının ordulaşma sürecine denk gelen bir dönemde böylesi bir pratiğin, geliştirilmesi özgürlük çalışmalarına yönelik bir darbe niteliği taşırken, aynı zamanda kadının katılımını ve iradesini ortaya çıkarmasını engellemek için kullanılan bir yöntemdir. Bunu yaparken, Parti Önderliğimizin çözümlemelerini çarpıtarak, kendi anlayışları temelinde uygulamaya çalışır. Asıl amaç, kadının özgür iradesiyle devrime ve savaşa katılıp, kazandığı cins bilinciyle gücünün açığa çıkarılmasını engelleyerek kendisine işbirlikçilik edecek kişilikleri ortaya çıkarmak ve böylelikle yaratılmak istenen özgür kadın ve özgür erkek projesini boşa çıkarmaktır. Bir yandan kadını geleneksel ve feodal mantıkla ela alan, diğer yandan küçük burjuvazinin çarpık yaklaşımlarını da sergileyen bir politika geliştirilir. Şemdin Sakık genel kadroya olduğu gibi, kadına karşı da hakaret, hiçleştirme gibi yaklaşımlar içerisine girer.

Böylesi bir yaklaşım ardından, kendine bağlamayı esas alan bir tavır sergiler. Uyguladığı kadın politikalarıyla kendi çizgisi temelinde bir kadın tipi şekillendirir.

Ordulaşma çözümlemelerinin yoğunluk kazandığı 1993 başlarında, eyalette üç yüze yakın kadın savaşçı, cephe çalışmaları adı altına evine gönderilir. Evine gönderilenlerin çoğu düşman tarafından yakalanır ya da katledilir. O süreçte bu uygulamaya maruz kalan ve daha sonrasında tekrardan parti ortamına gelen bir kadın yoldaş yaşadıklarını şu biçimde ifade etmektedir;

"1991'de Amed'e ilk geldiğim zaman toplam on sekiz arkadaştık. İki manga şeklinde örgütlenme yapıldı. Zeki'nin eyalette kadına yönelik uyguladığı politikaları, sonrasından tahlil etme durumumuz oldu. Bir kısım arkadaş ön plana çıkarılarak, duygularına hitap edilerek etkisizleştiriliyordu. Farklı misyonlar yüklendiği sürekli söyleniyordu. Örgütlülükten ve cins bilincinden uzak olmamız nedeniyle de, yürütülen politikalardan etkilenme durumu yaşanıyordu. Kadın yoldaşların ordudan atılma kararının alındığı toplantıda ben de vardım. İlk defa bu toplantı da kadının duruşu ele alındı. Toplantıda ortak çözümlenecek eyalet sorunları sadece kadın boyutunda ele alınmak istendi. Güç karşısında erkeğin, tek sorun kadınmış gibi gösterdiği yaklaşım çelişki yarattı. Erkeği sistem olarak ele alma durumumuz yoktu. Feodal değer yargılarına ve anlayışlara karşı da tepkilerim oluşmaya başlamıştı. Yaşanan yetersizliklere karşı geliştirilen eleştirilerde düşürme olarak ele alındı ve bu şekliyle kadının ordu çalışmalarında yer almasının tehlikesi ortaya konuldu. Birey olarak benim açımdan ordudan atılma, diğer bayan arkadaşlara yönelik idam, bölge sorumlusuna yönelik de görevinin durdurulması kararı alındı. Fakat pratikte görevine devam etti. Kararı ilk duyduğumda karma karışık duygular yaşadım. İnsanları tüketen bir yaklaşımı vardı. Bireyi bitiren, öte yandan kendine bağımlılaştıran bir yaklaşım da söz konusuydu.

O süreçte Amed'de Şemdin tarafından yürütülen bu faaliyetlerle birlikte örgüt, yaşam, savaşdışı anlayışların temelleri atılır ve günümüze kadar uzanır. Kadına karşı yaklaşımları konusunda da, Parti Önderliğimiz şu değerlendirmeyi geliştirir;

"Bu kişiliğin kadının cins özgürlüğünün büyük düşmanı olduğu açık. Ama birçok kişiyi de bulaştırdığı için, adeta partinin bin bir emekle ve gerçekten halkımızın sınırsız özverisiyle, en başta da kadın yoldaşlarımızın sınırsız özverisiyle ortaya çıkarılmaya çalışılan bu çalışmalara bu kişilik el koymuştur. Zaaflı ve bir türlü kendisini özgürleştiremeyen kadın ve erkeği birbirine bağlayarak, özellikle yönetimi bu temelde kullanarak, 'her komutana istediği kadın ve her kadına istediği erkek' diye çok sahte, çok tehlikeli ucuz ve partimizin savaş düzeyini allak bullak eden, ordulaşmamızı, kökünden bitiren ve yaşamı da oldukça çirkinleştiren cins özgürlüğümüzü yerle bir eden bir yaklaşımı nasıl gözükara uygulamak istediğini çoğunuz bilmektesiniz. Biz burada Amed'deki tüm kadın militanlarımız ve erkeklerimizi suçlamıyoruz. Ama önemli bir kesimin buna bulaştırıldığı, hatta bulaşmayanın enayi olduğu bizzat söylenmiştir. Ve bu yaşamın bütün Kuzey eyaletlerine ve Güney'e, Botan'a da en üst düzeyde taşırılmak istendiğini iyi bilmekteyiz ve bunlar eğer taşırılsaydı ortada ne ordu, ne de özgür kadının kalmayacağını çok iyi bilmektesiniz."

Kasım 1993'e doğru gelindiğinde, tüm ülke genelinde verilen talimat çerçevesinde ordulaşma çalışmaları bu eyalette de başlatılır. İlk kez koordine düzeyinde tek merkezden yürütülen kadın gücü yapılan örgütlemeyle kış sürecine girer. Yaşanan pratiklerden etkilenme boyutunun yanısıra, örgütlenme noktasında yaşanan geriliklerle, kadın gücünün bilinçten yoksunluğu da çalışmaların gidişatını olumsuz

etkiler. Kadın bileşimi hem savaş içerisinde hem de cephe gücünde yerini alır. Savaşa yaklaşımda, erkeği esas alan ölçü bu eyalette yaşanan pratiğe damgasını vurur.

Eyalette yaşanan ilk bağımsız kadın eylemi Şehit Bese arkadaşın (Suna Çiçek) komutasında Apê Musa alanında yapılan bir yol kesme eylemidir. Yapılan bu ilk eylemin başarıya ulaşması, kadın gücünde oldukça yoğun bir güven oluşturur. 1994 operasyonlarının başladığı süreçte savaş tecrübesinin çok güçlü kazanılamamasından da kaynaklı, örgütlü bir duruş sergilenemez. Kadın gücün daha önce örgütlendikleri takım düzeyinden küçük birimlere kadar bir dağılma yaşar.

Eyaletteki kadın yapısı 1995 kongre sonrası, gelen koordine düzeyinde arkadaşı kurtarıcı olarak görür. Pratiklerin ağır etkilerinin yaşandığı eyalet ortamında, cins bilinci ve örgütlülüğünden uzak bir duruş sergilenirken, küçük burjuva özgürlük anlayışının hakim olduğu yanılgılı bir yaklaşımın sonunda, erkeğe tabii olma gibi bir durum yaşanır. Özgürlük ilkelerini koruyup geliştirme yerine daha çok bireysellik esas alınır. Çalışmalara da bu biçimde yaklaşılır. İşbirlikçi çete çizgisinin sorgulanıp çözülmesinden ziyade, çizgiyle bütünleşen bir pratik ortaya çıkar. Daha önce de vurguladığımız gibi, 1993'lerden itibaren işbirlikçi çete çizgisi yaşam anlayışını, ve bakış açısını eyalette derinleştirdiğinden, alternatif bir tarz ortaya konulamadığı gibi oturtulan tarza da tabii olma durumları yaşanır. 1997 yılında yaşanan yoğun yaşam ve savaş sorunlarının parti çizgisi açısından düzeltilmesi ve aşınmaların önüne geçebilmek için, genelde olduğu gibi kadın çalışmaları açısından da mücadele yaşanır. Kadın yönetiminin sorunlara yaklaşımında çözümleyicilikten uzak, dağınık çalışma tarzı ve duruşunu egemenlik, kadın gücünü parçalamada zemin yapar. Tam örgütlü, sistemli olmayan kadın yapısında iradeli bir duruşun açığa çıkmasının önünde engel olur.

1998 eyalet açısında Parti Önderliğimizin işbirlikçi çete çizgisini tümden açığa çıkarıp, çözümlediği bir yıl olma özelliğini taşır. Kadın açısından da kapsamlı çözümlemelerin geliştirildiği bu yılda, çalışmaların yeniden örgütlendirilmesine ağırlık verilir. İlk kez bu yıl daha örgütlü, daha sistemli kadın çalışmaları yürütülür. Kadın iradesinin açığa çıkarılmasına yönelik yürütülen çalışmalarla, eyalette belli bir toparlanma ve hakimiyet gelişir. 1998 ateşkes ve geri çekilme süreciyle beraber, eyalette yer alan kadın gücü de bu pratiklerde yerini alır ve tüm kadın gücü tümden çekilir.

Zagros Eyaleti

Kuzey, Güney, doğu parçalarının birleştiği üçgen diye tabir edilen stratejik yerdedir. Güneyde Habur suyundan başlayan Zagroslara kadar uzanan Çarçella, Cilo, Govendê, Şehidan, Morê dağlarıyla sarp bir arazi yapısına sahiptir.

Kürdistan'ın dört bir tarafına açılım yapabilme özelliği ve halkın ulusal değerlerini korumuş olmasından dolayı gerilla savaşının geliştirilmesine önemli bir zemin de sunar. Silahlı mücadelenin burada başlaması ve partinin eyalete biçtiği misyon itibariyle de, eyalet önemli bir yere de sahiptir.

1990-'91 yıllarında alanda az sayıda kadın gücü bulunur. Çukurca ve Xakurkê olarak ikiye ayrılan bölgelerde, kadro şekillenmesinde de faklılıklar görülür. Yapıyı geliştirmekten ziyade, daha çok koruma mantığının esas alınması, yapıdaki mevcut gelişim potansiyelinin açığa çıkarılmasında engel teşkil eder. Daha belirgin olarak Xakurkê'de yaşanan bu tarzın açığa çıkardığı, erkeğe göre şekillenen bir yapı gerçekliğidir. En fazla yaşam ve doğayla bütünleşme sorunları yaşayan kadın gücünde savaşa katılım konusunda istem olsa da, pratikleşme boyutunda oldukça dar kalınır. Savaşa katılım düzeyi yok denecek kadar azdır. O süreçte kadın gücünün de katılımında

belli başlı çıkışlar olsa da, varolanı en zayıf katılım olarak değerlendirmek mümkündür. Varolana kendinden bir şeyler katma yerine, üretimsiz ve sessiz bir katılımın esas alınması durumu yaşanır. Kadın bilincinin zayıf olması, genele katılım boyutunda da yetersizlikleri yaşatır. Erkekle yarışan, erkek tarzıyla hareket eden, eşitliği bu temelde algılayan bir yapı gerçekliği söz konusudur.

Zagros eyaleti kadın yapısı hem nicel hem de nitel anlamda yoğun yapıya sahiptir. Durağanlıktan ziyade, dinamik bir yapı gerçeği vardır. Pratikte en az erkek kadar güçlü, siyasal örgütsel yaşamda pek fazla varlık gösteremeyen yapıda somut yaşanan; genel katılımla kadının güçlendirilmesinden ziyade erkeğin ölçü alınmasıdır. Fiziksel anlamda güçsüz olan kadının dıştalanma durumu, kendi içerisinde kabul gören bir yaklaşım halini alır. Uzun yıllar kadın katılımı eyalette siliktir. Daha çok erkek sisteminin hakim olduğu eyalette, kadının katılımı da çizilen sınırlar çerçevesindedir. Bu sebeple kadın olarak, kendi çelişkilerini çözebilecek bir yapı gerçekliğinden uzak bir konum arz eder.

1992 yılında serhıldanların etkisiyle gelişen katılımlarla birlikte kadın, iradi açıdan bilinçlenme ve güven sürecini açığa çıkarma sürecine girer. İlkel milliyetçi güçlere karşı, girişilen savaş pratiğinde yaşanan mücadeleler ve direnişler içerisinde kadın da aktif olarak rolünü oynar. Savaşta kadının öncülük rolünü oynaması noktasında Bêritan arkadaş sergilemiş olduğu direnişle, teslimiyete geçit vermeyerek, en büyük darbeyi düşmana vurur. Aynı zamanda Önderliğe ve özgürlüğe olan tutkusunun düzeyini de eylemiyle açığa çıkarır.

1993 sürecine gelindiğinde, geçmiş yılların mücadele ve kazanımlarıyla oluşan kadın potansiyelinin özgün örgütlenmesinin gündeme konulduğu bilinmektedir. İşte bu süreçte bu eyalette de kadın gücünde ordulaşmaya karşı yaşanan tepki ve sancılar diğer eyaletlerden farklı değildir. Tepkileri yaşayanlar bakın nasıl anlatıyor;

"1993 Kasım ayında ilk ordulaşmaya ilişkin talimatın geldiği bize söylendiğinde inanmadık. Erkek arkadaşların bizi geri cephede tutmaya yönelik bir oyunudur diyorduk. Sonrasında talimat açıklandı. Bir bölük olarak, kış üslenmesini ayrı örgütlenme şeklinde yaptık. Daha ilk olmanın verdiği heyecanın yanısıra, tepkiler de vardı. Eğitimimiz öyle kapsamlı da geçmemişti. Yöneticilik noktasında da zorlanmalar yaşandı. Kadro yetiştirme hususlarında o sürece kadar bir girişim yapılmamıştı. Manga komutanı düzeyinde bir arkadaş direkt bölük üzerine atanmıştı. Tabii bu da farklı sorunları ve sancıları beraberinde getirdi. Bahar sürecine girerken, takımlar şeklinde örgütlenerek pratiğe çıktık."

O süreçteki düzeyi, yaklaşımları başka bir arkadaş da şöyle dile getiriyor;

"Talimat geldiği zaman, bölüklerin ayrı oluşturulacağını duyan bazı arkadaşlar ağlayıp, bayan bölüklerine gitmeyeceklerini belirttiler. Öyle direkt reddeden, kabul etmeyen yaklaşımlarla da karşılaştık." Yaşananlar işte bu şekilde dile getiriliyordu. Kendi örgütlülüğüne yabancı olan kadın, bunu kabul etme ve içinde bulunduğu sistemden kopma noktasında epey sancılar yaşar. 1994 baharında gelişen operasyonlarla birlikte, tam örgütlülüğe ulaşmayan kadın yapısı pratiksel anlamda da zorlanmaları yaşar.

YAJK'ın kuruluşuyla cins bilincinden uzaklığı yaşayan yapı olarak, oldukça çalkantılı bir sürecin içinden geçer. Erkeğe göre şekillenen, kadro gerçeğinin örgütlülüğün önüne geçtiği eyalet somutunda yaşanan olur. Eyalet bazında YAJK kabul görse de, bu köklü temellerde olmadığından pratikte engelleyici tutumlar yaşanır ve kadına karşı da güvensiz yaklaşımlar sergilenir.

1996'da yapının YAJK'tan uzaklığı yaşaması, örgütlülüğün çok köklü oturtulmasının önüne geçtiği gibi kadının kendisini tanımasına da engel teşkil eder, kaçış ve reddi yaşar. Kadroyu eğitmeye yönelik yürütülen toplantılarda çok fazla sonuç alınamadığından, erkek egemenliğiyle yer yer birleşen kadın geriliği nedeniyle de, eyalet çalışmaları zorlayıcı bir konum arzeder. 1996-'97 yılının eyalet açısından YAJK'ın çatışmalı kabul süreci olarak belirtmek yerinde olacaktır. Çalışmalarda cins bilincini geliştirme noktasında mücadele olsa da, tam öze inmeyen tarz nedeniyle yaşamsallaştırma noktasında zayıf kalınır. Üst yönetimde yer alan arkadaşların çok fazla savaş tecrübelerinin olmayışı, pratikte zorlayıcı yaklaşımların yaşanmasına yol açar. Yine yönetim tarzında ortaya çıkan dogmatik tarz nedeniyle, özgün çizgi genel çalışmalar noktasında çok fazla netliğe ulaşılamadığından, genel çalışmalardan kopma durumu yaşanır. Böylesi bir tarzla beraber kendisini netleştirmeyen kadın yapısının geriliği, egemen erkek yaklaşımlarıyla birleşince zorlayan bir süreç yaşanır.

1998 yılında Zagros'da yapılan konferansla birlikte, oldukça radikal kararlara ulaşılır. Cins savaşımı boyutunda da güçlü bir giriş yapılır, ancak kararların tam ulaşılamayan netliği ve özümsenmemesi nedeniyle çalışmaları etkileyen bir tarz ortaya çıkar. Bundan hareketle, geri kadın ve erkek tiplemeleri kadın örgütlülüğüne yönelerek, çalışmaları zorlamak ister. Rojbin ve Berwar arkadaşlar komplo sürecine denk olan eylemlilikleriyle, Önderlikle yoldaş olmanın kurallarını bir kez daha kadın yapısıyla birlikte tüm parti yapısına gösterirken, moral ve iddiada keskinliği çok açık bir şekilde eylemleriyle vermişlerdir.

Eyalet Kadın Tiplemesi

"Zagros'da erkek egemenlikli yaklaşımın kadını nasıl bir ihmal durumuna ve hatta daha da sahte bir erkek karikatürü haline getirip, saçlarını kestirmeye kadar kendine benzetmek istediğini biliyoruz. Yani burada da kadın bir yandan erkeğe özenirken, diğer yandan en köle, en kof bir erkek bağımlısı olarak karşımıza çıkmıştır. Halen kaçan örnekler vardır. Hiç içeriği olmayan, en aşağılık bir biçimde bir çırpıda ucuz duygular uğruna, erkek ve kadında yüzlerce kadının yaşandığı bilinmektedir. Bunun da şüphesiz bu alan pratiğiyle ilgisi vardır ve bu küçümsenmemelidir."

Parti Önderliğimizin bu belirlemesinde de çok net anlaşıldığı gibi Zagros'ta şekillenen kadın tipi,böylesi bir pratik içerisinde yerini alır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, eyalet içerisindeki kadın tiplemeleri iki ayrı şekilde pratikte varlığını gösterir. Eyalet genelinde olduğu gibi kadın yapısı içerisinde de yapı itibariyle, küçük burjuva ve köylü sınıfından kişiliklerin olması geldikleri sınıf, anlayış ve ölçülerini dayatmayı da beraberinde getirir. Eyalet gerçekliğine damgasını vuran Nasır çizgisinin pervasız, ölçüsüz yaşam tarzını genel yapıya hakim kılma yönlü çabaları, özgür yaşam ilke ve ölçülerinin muğlaklaştırılması gibi bir sonucu ortaya çıkarır. Muğlaklaşan bu ölçüler, özgürlük mücadelesinin gelişim önünde bir bent konumuna gelir. İdeolojiden, devrimci yaşam ilke ve ölçülerinden, cins bilincinden kopukluğu nedeniyle kaçışı yaşayan kadın, erkek egemenliğine bağımlı duruşu aşamaz ve yaşadığı geriliklerden kaynaklı duruşundan derinleşen bir tarzda seyreder.

Eyalet genelinde Nasır çizgisinin derinleştirdiği 'haydi aslanım savaşa, istediğin gibi yaşa' sloganıyla açığa çıkan yaşam tarzının parti yaşamı ve savaş çizgisine verdiği, zarar Parti Önderliğimiz tarafından derinlikli çözümlemeye tabi tutularak "yaşamda kazanmayan, savaşta da kazanamaz" anlayışı ısrarla dayatılır. Aileci, mahalli tarzın açığa çıkardığı sonuç, çeteleşmeye kadar götürmüş ve birçok kadro somutunda örgüt karşısında zorlanan bir gerçeklik açığa çıkmıştır.

Daha çok kaba savaş tarzının esas alındığı, savaşta erkeğin taklidine varan ve en geri köle bir duruşla bağımlı konumunda olan, ancak bunu ideolojik anlamda çözüme ulaştırmayan kadının halinden memnun olma gibi bir gafleti yaşama durumu da söz konusudur.

Özgürlük ölçülerinin muğlaklaştırıldığı Nasır gerçeğinde, kadın yapısına karşı yürütülen teşhir, tecrit politikalarına maruz kalan Şehit Dılovan arkadaşı örnek olarak vermek yerinde olacaktır. Ordu yaşamından uzaklaştırarak, etkisizleştirmenin yanısıra, kadın öncülüğünün gelişmesini engelleme çabaları sonucu ordudan atılır. Kadın öncüsü olarak ön plana Neval unsurunu çıkarması, çeteciliğin gelişmesinin yanısıra, ölçülerin daha da karmaşıklaşmasına neden olur.

ULUSLARARASI KOMPLO

Bir halkın trajedisini anlamak ve bir halkın tarihinin hep trajediyle sonuçlanmasını doğru çözümleyebilmek açısından, karanlık tuzakların doruğu olan uluslararası komplo gerçeğini tüm yönleriyle ele alabilmek oldukça önemli.

9 Ekim-15 Şubat tarihleri artık Kürtlerin belleklerinde hiç silinmeyecek. Çünkü bu tarihler karanlığın tuzaklarının dorukta olduğu, yaşamın ışığının insanın yolunu aydınlatmasına son verilmeye çalışıldığı zaman dilimleridir. Bu tarihlerde, güzelliklerin ve özgürlüklerin büyük acılar olduğu gerçeği bir kez daha ortaya çıkar ve bugünlerde tüm insanlık, tüm değerler acı çeker.

Tarih boyunca da hep böyle olmamış mıdır? Yüreğini ve beynini güzele, özgür olana, insana açanlar bir o kadar da büyük acılara açmamış mıdır ve bir o kadar da yalnızlığa. Belki de esas trajedi burada. Büyük sevgilerin, büyük iradenin yaratıcılarının anlaşılmamasında, yalnız bırakılmasında. Yaşamı ve tarihi bu denli trajik kılan da anlayamamak!

Oysa anlamak insan gerçeği açısından en büyük eylem olduğu kadar, en kutsal bir değerdir de. Çağımızda ise insanlık, insanlık içinde de Kürtler ve kadınlar, ezilenler çok derin bir anlamsızlığa, moralsizliğe mahkum edilmiş bir durumda. Ezilenlerin ve kadınların mahkum edildiği bu anlamsızlığı derin anlamlara, moralsizliği ideolojik moral değerlere çevirme çabasını tüm çağlara ve herkese rağmen herkes için veren, büyük sevgilerin, iradenin yaratıcısının anlaşılmaması, yalnız bırakılmasına ve Prometheus'un memleketinde esir düşürülmesine de kaynağını bu savaşımdan almakta. Güzel ve anlamlı bir yaşam sürmek isteyen ve bunu yaratma savaşımını yürüten Parti Önderliğimizin fiziksel esareti ve gerçekleşen komplolar, tüm bu yönleriyle çözümlemeyi insanlık açısından bir zorunluluk olarak dayatmaktadır. Parti Önderliğimiz beraber yaşayabilmenin kurallarını ve bunun karşısında gerçekleşecek yönelimleri kendi dizeleri ile şöyle ifade etmektedir;

"Seninle yaşamak için

Aramızda Adem ile Havva'dan beri ekilen kara çalıların sökülmesi

Yükseltilen duvarların kaldırılması gerekir

Bunun için; ilk sınıf, ilk hakim

Yalancı ve zalim erkekliğin yenilmesi

Ve uygarlığın çaldığı ateşin alınması gerekir

Bunun için;

Tüm Prometheus'lara bedel bir kavgayı göze aldım

Dünyayı karşımda buldum

Ve Promethe'nin memleketinde haince esir düşürüldüm

Ey kutsal ana ve Sevda Kadını"

Sınıflı Toplumun Lanetli Olgusu Komploculuk Nedir?

Uluslararası komplo gerçeğini daha iyi anlayabilmek açısından, komploculuk olgusunu doğru tanımlamak ve komploculuğun ortaya çıkışını, gelişimini algılayabilmek önem taşımaktadır. Komploculuğun iç yüzünü daha iyi anlamak ve mücadele yöntemlerini doğru bir tarzda geliştirebilmek açısından komplonun iç yüzünü, yapısını doğru tanımlamak gerekir. Bu konuda en kapsamlı ve doğru değerlendirmeyi Parti Önderliğimiz yapmıştır.

"Komploculuk, toplumsal olaylarda olağan süreçlerin dışında, sadece aleyhindeki güçlerin değil, yanında sandığın yakınlarının bilinçli veya gafletinden dolayı birleşerek hedef aldıkları kişi, grup, parti veya halk gücünü darbe ile düşürmek ve yasadışı duruma sokma hareketidir. Tertipçiler peşine düştükleri kişi, grup, parti, halk veya daha üst düzey toplumsal hedefler üzerine sürekli plan geliştirip, bütün kritik noktalarda güçlerini hazırlayarak fırsat bulduklarında hedeflerini avlamayı esas alırlar."

Komploculuk ve komplo olguları esasta sınıflı toplum olgularıdır. Birçok çirkince sömürü, egemenlik ve baskıyı temsil eden bu olgu, kavram, kurum nasıl sınıflı toplum uygarlığı ile açığa çıktıysa, komploculuk ve komplo olguları ve pratik adımları da sınıflı toplum uygarlıklarına geçişle açığa çıkar. Sınıflı toplumun lanetli bir olgusu olan, komplolarla amaçlanan; kaba sınıf baskısı ve sömürüye karşı koyma, direnme, mücadele etme durumundaki toplum güçlerini her türlü yöntemi kullanarak etkisizleştirmek, bir daha mücadele edemeyecek duruma getirip pasifize etmektir. Bunu gerçekleştirmek için de genelde hep iki yöntem kullanılır. Bu yöntemler her türlü kaba ve ince yöntemleri içinde barındırır. Bunlar ideolojik yanıltma ve kaba baskı sistemleridir. Yerine ve duruma göre bu yöntemlerden biri veya diğeri uygulamaya sokulur. Ancak genellikle egemenlikli sistem direnci ve inancı kırmak için, her iki yöntemi beraber uygulamaya sokar. Sistemin kendini yaşatma ve sürekliliğini sağlama arayışları komploculuğu bir yaşam tarzı haline getirir.

Sınıflı toplumlarla sistemlerin kendi devamlılığını sağlamalarının ancak komploculuk ve komplolarla olabileceği vurgusu yapılır. 'Komplo yapmazsan, egemen olarak yaşamanın koşulu ortadan kalkar ve karşısında olan direnme potansiyellerini kıramazsın' tarzındaki yaklaşım, özellikle son iki yüzyıllık tarihi komplolar tarihine çevirir. Tarihte birçok ilk'e damgasını vuran Sümer Uygarlığı, birçok ilkte olduğu gibi komploculuğu uygulamada da ilktir. Ziggurat adı verilen Sümer tapınaklarında sömürü ve egemenlikli sistemin insanlığa en iyi düzen olarak kabul ettirilme çabası vardır. Bu tapınaklarda Sümer rahiplerinin yarattıkları mitoloji ve inanç sistemleri, insanlığı

zihnine örümcek ağları gibi örülür. İnsanlığın başına örülen ilk ve en önemli komplo budur.

Sınıflı toplumun ve ilk çağın bu lanetli olgusunun sömürü, egemenlik ve iktidar anlayışıyla bağı çok somut anlaşılmalıdır ki, bu olguyla doğru mücadele edilsin. Komplo, insanın çok kötü niyetli olmasından, insanları sevmemesinden ya da kötü ahlaklı olmasından kaynaklanmamaktadır. Komplo ve komploculuk sömürü toplumunun yapısına bağlı, adeta bu toplumun ayrılmaz bir parçası olan bir iktidar mekanizmasıdır. Sınıflı toplum uygarlığına geçişle beraber, iktidar halktan, toplundan gizlenmiş, örtülü bir şekilde yürütülür. İktidarın bu biçimde gizli yürütülmesinin adı ise çoğunlukla komploculuktur.

Komploculuk ve komplolar somut koşullara göre dönüşüm geçirir ve tüm toplumlara yayılır.

İlkçağda açığa çıkan bu olgu ortaçağ koşullarında daha da acımasızlaşır ve gelişir. Sömürü imkanlarının artması, iktidar merkezlerinin yaygınlaşması komploculuğu geliştirir. Ortaçağda komploculuk dinsel maskeye büründürülerek yürütülür. Tüm baskı ve sömürü, iktidar oyunları, işkenceler hep tanrı adına yapılır. Özellikle Ortaçağ'ın gericileşen döneminde, dini dogmalar toplumlar üzerinde bütünüyle bir komplo sistemi geliştirir. Özgür insanın tasfiyesi de bu çağla ve onun komplolarıyla gerçekleşir. Sınıflı toplumla beraber bir yaşam tarzı haline gelen komploculuk, egemenler tarafından içselleştirilmeye çalışılır.

En gelişmiş komploculuk ise kapitalist dönemde faşizmle açığa çıkar. Kapitalizmin gericileşmesi ve sömürgeciliğe dönüşmesi, milliyetçiliğe de şoven bir özellik kazandırarak, diğer ulusların küçük görülmesine yol açar. Böylece milliyetçilik, ezilen bir ulusun-halkın ideolojisi olmaktan çıkıp, egemen güçlerin yayılma aleti olur. Demogojik bir güç olarak her tür komplonun, savaşın, kavganın gerekçesi yapılır. Faşizmin toplumu derinden ve kolayca etkilemesi deomogojisinin güçlü olması, komplocu etkisini de güçlendirir. Komplo, kolay ve ucuz yönetmenin en etkili silahıdır. Kapitalist sistem kendisini yaşatabilmek için, içte toplumu aldatarak, dışta da yayılmacılığını örtbas ederek, politikalarını komploculuk üzerinden yürütür.

Kürt halkı da kendisini milliyetçi komplonun tuzaklarıyla karşı karşıya bulur. Bu olguya sürekli maruz kalan Kürtler, tarihi komplolar nedeniyle kendisine yabancılaşmış bir toplum gerçeğine sahip olurlar. Kürt toplumunun tarihsel gelişim diyalektiği, kuşatılmış bu karanlık tuzaklardan kurutmaya dayanmaktadır. Sümer uygarlığından günümüz sistemlerine kadar Kürt halkı bu tür komplolarla teslim alınmak ve yok edilmek istenen bir konumdan kurtulamamıştır. Kürt halkının tarihini bu anlamda aynı zamanda bir komplolar tarihi olarak ele almak, bizi gerçek nedenlere ve sonuçlara götürür. Bir sorunu çözümleyebilmek açısından da, gerçek nedenlere ve sonuçlara ulaşmak oldukça önemlidir. Çünkü Kürtler üzerinde tarih boyunca her türlü komplo, ihanet ve işbirlikçilik uygulamaya sokulmuştur.

Uygulanan komploların amacı, Kürtleri kontrol altında tutmak, başkaldırısını engellemek, egemen planların başarıyla sonuçlanmasında zemin yapmak ve Kürtlerden yararlanmaktır. Bunun için de sürekli devrimci, sosyalist ve yurtsever Kürt öncülüğü ve örgütlülüğünden yoksun bırakılmıştır.

Kürt halkının komplocu zihniyet ve güçlerden kurtulması, bir savaşım yürütülmesi ve bu savaşın sonuçlarının doğru değerlendirilmesi yine tercihin özgürlükten yana, yeni yaşam, yeni insandan yana yapılmasıyla yakından bağlantılıdır. Denilebilir ki PKK ve onun Önderliği bu savaşımı güçlü yürüttüğünden kaynaklı, hiçbir toplumsal harekette olmadığı kadar içten ve dıştan tasfiye ve komplo girişimleriyle

karşı karşıya kalmıştır. Komplocu egemenler tarihte ilk defa, Kürt halkının denetimini elden kaçırdıklarını gördüklerinden uluslararası çapta yürütülen bir komployа ve politik oyunlara girişirler. PKK etrafında yürütülen komplo hareketi, PKK ve onun Önderliğine, yarattığı ideolojiye karşı hep devam eder.

Komplo toplumu baskı altında tutan, sindiren, iradesizleştiren etkisini toplumda etkili olmanın en temel yolu olur. Komplocular, Kürtleri ya iradesizleştirmiş, ya işbirlikçiliğe kendileriyle uzlaşmaya zorlamışlar ya da tasfiye etmişlerdir. Bu duruma karşı ilk defa PKK ile bağımsız ve kararlı, bu tutumları boşa çıkarıcı karşı bir duruş sergilenir. Yerel gerici komploculuğun hamleleri boşa çıkarıldığında PKK ilanına gidilir ve ilk defa Kürt halkı adına devrimci sosyalist yurtsever bir çizgide yürüme kararlılığına ulaşılır.

Komplonun dağıtıcı, parçalayıcı özellikleri bulunmakla birlikte, radikal çıkışlara ve sıçramalara da etkisi bulunmaktadır. Tabii komplonun tersine çevrilişi, hareketin ya da komployа uğrayanın yaratıcılığına, ideolojisinin güçlülüğüne bağlıdır. PKK hareketinde komplolar boşa çıkarılmış, iddia, büyüme ve ciddiyet konusunda tarihi sonuçlar çıkarılarak adımlarla cevap verilmiştir. PKK hareketinde ilk komplo gerçekleşmemiş olsaydı, grubun nasıl biçim alacağı bilinmemektedir. Programın oluşturulması ve PKK adı Haki Karer'in anısına sahip çıkmanın, bağlılığın sonucu olarak ortaya çıkar. Böylece komplo bu kez bir halk hareketinin tarihi bir adım atmasına yol açar. Daha sonraki dönemlerde de bu, PKK'de bir tarz haline gelir. Denilebilir ki PKK her dönemde kapsamlı komplolarla karşılaşır ama bu komploları boşa çıkaracak daha güçlü adımlar atar. Haki Karer'in anısına bağlılık nasıl PKK ilanına götürdüyse, daha sonra Diyarbakır direnişine bağlılıkta 15 Ağustos Atılımı'na götürür. İçten gelişen komplo, tasfiye ve dıştan gelişen kaba bastırma, imha, inkar politikalarına karşı PKK'nin bağımsız, özgür iradesi bastırılamamış, bağımsız çizgisinin önü alınamamıştır. Mücadelenin gelişmesinin önüne geçilememiştir. Gelişen mücadelenin ihtiyacına göre kadronun kendisini yetiştirememesi, kadronun gerici toplum özelliklerini taşıması nedeniyle, yine egemen sınıfın yarattığı özelliklerle ezen kişilikler komplolarını, komplocu yaklaşımlarını örgütün ideolojik ve siyasi düzeyini düşürmekte temel yöntem haline getirirler. Sık sık tekrarlanan komploların varlığını devam ettirdiği harekette, asi-avare, çeteci yaklaşımların kendini açığa çıkarması kaçınılmaz olur. Komploculuğun en tehlikeli yanını Parti Önderliğimiz şöyle dile getirmektedir; "Komploculuğun daha tehlikeli bir yüzü, dost ve yoldaş geçinenlerin zamanında görevlerini karar ve sözlere göre yürütmemeleridir. Ne kadar iyi niyetli ve çaba sahibi olsalar da bu konumlarıyla komplocuların planlarını başarıya götürmede en kritik zemini oluştururlar."

PKK etrafında uluslararası çapta yürütülen komplo hareketi, 21. yüzyıla doğru 9 Ekim komplosuyla bu kez Kürt özgürlük iradesini PKK ve Önderliği şahsında kesin hedefler ve komplo hareketini böylece PKK'yi ve PKK Önderliğini imha ederek tamamlamayı amaçlar. 20. yüzyılın Kürt halkına yönelik topyekûn komplosu en büyük komplo olarak ortaya çıkar. Ancak böylesi bir komplo hareketi Parti Önderliğimiz tarafından, yeni bir stratejik açılımla boşa çıkarılarak komplo gerçeği bir defa daha devrim lehine geliştirilme yoluna girer.

Komplocu Tanrılar Yine İş Başında

Parti Önderliğimize yönelik komployu, Sümer uygarlığından bu yana erkek egemenlikli sistemin en büyük komplosu olarak ele alabiliriz. Sümerler uygarlık tarihinde birçok ilke damgasını vurdukları gibi, ilk komploculuk da Sümerlerle gelişir.

Verimli Hilal'den önce kadın, Sümer rahiplerinin mitoloji ve devletlerinin lanetlenme savaşıyla karşı karşıya kalır. Kadının ardından tüm ezilenler, tüm insanlık anlayışına sahip olanlar ve tüm insanlık değerlerini savunanlar lanetlenmeyle karşılaşırlar. Tarihin kadın aleyhine ve özünde insanlık aleyhine tam tersine çevrilmesi böylece başlar.

15 Şubat komplosu bu tarih anlayışının, 20. Yüzyıldaki güncel ve komplocu ifadesi olur. Kutsallık ve lanetlilik zirvedeki çatışmasını 15 Şubat'ta başlar. Özgürlük, onur ve anlam tutkusuyla kişiliklerde sınırsızlaşan, geleneksel örgüleri parçalayan, iradeleşen yeni bir insan, yeni bir Kürt, yeni bir kadın yaratma mücadelesini yürüten Parti Önderliğimiz, sınıflı toplum uygarlığının en kapsamlı komplosuyla fiziki esaret altına alınır. Ve Önderliğimizin esareti yeniden yaratılmak istenen insanın, kadının ve Kürdün esareti anlamına gelir.

Egemenler Sümer Rahip devletinden bu yana sınırları ve kalıpları aşmak isteyenleri kabul etmedikleri gibi, bunu asla yaşamaması, yaşatılmaması gereken bir gerçeklik olarak ele alırlar ve tasfiye edilmesi gereken bir güç olarak yaklaşırlar. Önderlik komplosuyla tarih bir kez daha tersine çevrilmeye, anlamsızlaştırılmaya çalışılır.

Bir halkın önderliğinin tarihte eşi benzeri görülmemiş biçimde reddi, inkarı ve bu inkarı imha ile sonuçlandırma temelinde doğunun ve batının egemen güçlerinin doğal bir ittifaka girişi gerçekleşir. Bu komplocu yaklaşımın temelini anlamak ve çözümlemek açısından uygarlık Kürtler ve kadın, değerlendirilmesi gereken temel hususlardır.

Kürtler neolitik zaman da içinde olmak üzere, tüm ideolojik süreçleri Mezopotamya coğrafyasında yaşarlar. Neolitik öze sahip olan Kürtler, bu özle sınıflı uygarlığa karşı direniş göstererek dışında kalırlar. Diğer yandan bunun tam tersi olarak uygarlığa tabi olma durumu içine girerler. Sonuçta ise her iki durumda da yaşamış ama adı konulmamış, kendini kimlikli ve kalıcı bir statüye kavuşturamamıştır. Uygarlık tarihi ise sürekli işgal, istila ve imha, baskı sistemi ile başka bir şansı bu halka tanımaz. Dolayısıyla Kürtler, PKK'ye kadar kendine ait olmamış bir halk gerçekliğini ifade eder. 20. yüzyılda ise PKK ile, adı konulmamış ve yok sayılan Kürtler bir kimliğe ulaşırlar.

Uygarlığı yaratan temel halklardan biri olan Kürtler, bu gerçekliğine rağmen içerisinde bulunduğu konumuyla tarihin en trajik halkı olma konumundadırlar.

Kadın ve uygarlık ilişkisini incelediğimizde de, Kürtlerle temel noktalarda benzerlikler ya da paralellikler bulunur. Aslında halkları bu denli kimliksizliğe mahkum eden ve komplolarla iradesini kıran egemen mantığın, kadının yarattığı değerlere el konmasıyla, bu değerlerin inkarı da ortaya çıkar.

Egemenlik kadını ve ana tanrıça kültürünü inkar ettiği için, uygarlığın yaratıcılarından olan Kürdü de hep reddetmeye çalışır. Kısaca; kadın ve neolitik kültür aşağılanıp kadın düşürme, iradesizlik aracı konumuna getirildikten sonra, bu kültürü bağlayan tüm gerçekliklerde aynı oranda aşağılanma ve kimliksizlikle karşı karşıya kalırlar. Neolitik kültürü belli yönleriyle koruyan Kürtler de, bu inkardan kurtulamazlar.

İçinde bulunduğumuz çağda da yaklaşım olarak, özünde bir fark arzetmezken biçimde de olmayanlar olmuş, olanlar da olmuş gibi gösterilerek, gerçeklerin içi boşaltılarak ya da çarpıtılarak lanse edilmektedir. İdeolojik yanıltma yöntemi, en temel yöntem olarak kullanılır. Dolayısıyla ne kadın ne de ezilen halklar öz kimliklerine, iradelerine denk düşecek bir çıkışı yaşayamazlar. Halklar, cinsler ya da bireyler sanki hakları ve kimlikleri varmış gibi, bir yanılsama içine sokulurlar. Son yıllarda dünyamızın yaşadığı temel çelişki ve çözümsüzlükler, Sümerlerle başlayan egemen tarihin insanlığın baş ağrısı olma düzeyinin, her dönemden daha üst bir düzeye

ulaştığının göstergesidir. Bu kördüğüm haline gelen çelişki ve çözümsüzlüklerin kilit halkasını uygarlığın doğuya, özelde de Kürtlere ve kadına yaklaşımındaki inkar, iradesizleştirme, aşağılama olduğu çok net görülmektedir.

İşte Başkan APO, çağımız uygarlığının geleneğini Sümer rahip devletinden alan ve insanları kullaştıran, gerçekleri saptıran durumuna karşı insanı iradeleştiren, öz gerçekleriyle buluşturan yeni alternatif insan gerçeğini yaratır. Çünkü kördüğüm ancak buradan çözülmeye başlar. Bu, aynı zamanda yaratılan sınıflı toplum uygarlığının da temelinin en derinden sarsılması anlamını taşır. Başkan APO ile, kulluk ve kölelik ideolojisi, mülkiyet ve sahiplik mantığı yerle bir edilir. Önderliğimizin çözüm gerçeği karşısında, doğu ve batının egemenlerinin birleşmesi, kaynağını sistemlerine alternatif görmelerinden ve kaybetme korkularından alır. PKK'nin doğuşu ve savaşın gelişimi tarihi tersine çeviren, çarpıtan gerçekliğini öncelikle kendi halk gerçekliğinde aşma temelinde bir ideolojik yaklaşımın belirlenmesiyle mümkün olur. Yürütülen sıradan bir ulusal kurtuluş mücadelesi değildir. Bir ulusun fiziki varlığından tutalım, düşünce, duygu, ahlak, politika vb. tüm konularda, inancın ve yeniden yaratılmanın mutlaka geliştirilmesi gerektiği bir mücadeledir. Bu mücadele Önderlik kimliğinde ifadesini bulur.

Her açıdan bir çember niteliği taşıyan uygarlık kuşatması karşısında Önderlik, bu kuşatmayı büyük bir yalnızlığı da göze alarak kaldırır. Bununla birlikte, özgürlük ekseninde özgür bir yaşam ve kişiyi yaratma mücadelesini hep verir. Savaşım derinleştikçe Kürt çıkmazını sosyalizm doğrultusunda aşabilmenin, kadın açmazını da aynı temelde aşmaktan geçtiği sonucu, pratik olarak kendini dayatır. Herşeye rağmen, yalnız da olsa özgürlük yürüyüşünde kararlı olan Parti Önderliğimiz, bu tavrını şöyle dile getirir; "Cahil dediğim anamın aslında beni en iyi anlayan olduğunu 'böyle çalışmana kimse katılmayacak, herkes senden yararlanacak ve yalnız kalacaksın' sözünden anlayacaktım. Daha yaşım ondu. Arkama dönüp bakmadan anama 'olsun yalnız yürümekte kararlıyım' biçimindeki duruşumu da hatırlayacaktım."

Parti Önderliğimiz tüm herkesin korkup kaçtığı, dokunulmaz kıldığı, iki ana öğe olan Kürtlük ve kadınlığı, çözülmesi gereken temel çelişkiler olarak ele alıp değerlendirir.

Mücadele özellikle içte oldukça zorlu geçer. Parti Önderliğimiz kadını ve erkeğiyle Kürt toplum gerçeği için, içimizde örgütlenmiş düşmanı görmeden, dışarıdaki düşmanı görerek savaşmanın mümkün olmadığını belirtir. Kürt kimliğinin egemen uygarlık karşısındaki duruşu, PKK ideolojisi ve Önderlik ölçüleri karşısında da kendisini tekrarlar. Düşmana karşı sonuna kadar kaba direniş ve ilkel isyancılık ya da işbirlikçilik. Önderliğimiz her iki geleneksel yöntemi de benimsemez ve her ikisine karşı da savaşın temel yaşam gerekçelerinden olur. Çünkü bu iki yöntem de egemenlikli uygarlık sistemini aşamaz, halk kimliğini eşitlik ve özgürlük temelinde iradeli bir çözüme kavuşturamaz.

Tüm bunlara rağmen, Önderliğin ideolojik kimlik sahibi bir halk ve Kadın Kurtuluş İdeolojisi doğrultusunda kimlik sahibi bir kadın yaratma çabası çözümü zorlayan temel etmenlerdir.

Çözüme zorlamak ise çözümsüzlük üzerinden rant elde edip kendilerini yaşayanlar, bütün politikalarını ve yaşam biçimini bu çözümsüzlük üzerinden şekillendiren egemenler için en kabul edilmeyecek yaklaşımdır. Ve Batı bencil, sahte yüzünü insanlığın vicdani ve ahlaki hiçbir ölçüsüne sığmayacak bir biçimde, Önderlik ve onun yaratmak istediği çözüm karşısında gösterir. Bu amaç doğrultusunda 9 Ekim komplosu, 15 Şubat karanlığıyla sonuçlanır.

Erkek egemenlikli sistemin bu kadar hırçınlaşması ve Önderlik karşısında kendini bu kadar örgütleyip tek vücut olması, Önderliğin yaratacağı alternatif sistemden ve bunun gerçekleşme umudunun güçlülüğünden kaynağını alır. Sistem ilk defa bu denli güçlü bir alternatifle karşılaşır. Bu alternatif, en zor ve en önemli olanı başarmıştır. Kendisine inanan ve bu inançları doğrultusunda her tür yönelimi göze alabilecek militanlar yaratmıştır. Bu, komplonun kapsamını ve derinliğini de belirler. Tüm bunlardan dolayı da, kişisel ve kurumsal olarak PKK Önderliğine dayatılan komplo ve tasfiye girişimleri çözümlenmeyi, çözümlenmeden de öte yarattığı acılarla anlaşılmayı ve doğru tavır almayı gerekli kılar. Bunun için de öncelikle komplonun mantığını çözmek şarttır. .

Uluslararası Komplo Gerçekliği

Erkek egemenlikli sınıflı toplum uygarlığının tarihi, aynı zamanda bir komplolar tarihidir. Sistem kendisini yürütmeyi komplolarla sağlar ve komplocularla, komployu uygulayanlar olarak kategorilendirmelere gider. PKK ve Kürdistan tarihi birçok kahramanlığa, güzelliğe ve insana dair gelişmelere tanık olduğu kadar, en son uğradığı uluslararası komployla da uygarlık tarihinin zirvede bir komplosunu yaşadığından, çözümlemeyi gerektirir. Parti Önderliğimiz uluslararası komployu şu şekilde ifade etmektedir;

"Kişisel ve kurumsal olarak PKK Önderliğine dayatılan komplo ve tasfiye girişimleri, siyasi ve emniyet açısından çözümlenmesinden öteye, ancak roman türüyle daha rahat anlatılabilir. Şüphesiz takibin ve tasfiyenin ideolojik, siyasi ve istihbari yönleri çok önemlidir, ama gerçeğin ancak iskeletini izah edebilir. Somut ve canlı anlatımı ise; mitolojik, dinsel, felsefi ve bilimsel yaklaşımı iç içe kullanarak, tarihsel kıyaslamaları ve ütopyayı da katarak çeşitli tonda romanlar biçiminde çözümlemek daha doğru ve öğretici olacaktır. Olguya tarihin tüm önemli çağların, çok sayıda gücün darbeleri etkide bulunmuştur. Dünyanın birçok bölgesinde de benzer durumlar yaşanmıştır. Ama Kürt olgusunun özgünlüğü ne kendisi gibi olma, ne de kendini dayatan başkaları gibi olma tarzında olmuştur. İki arada bir derede konumundan hiç kurtulamamıştır. Bir bakire mi yoksa bir fahişe mi olduğu da tam anlaşılamamıştır. Her gelen şerrini bulaştırmış, fethetmeyi başaramamıştır. İşin daha garibi böyle bir halk yok veya benim kıçımın şu tarafından yapılmıştır iddiasında olanlara 'o zaman senin parçan ise, vücut bir bütündür. Neden bir kanserli uzuv gibi bırakıyorsun' denildiğinde, tümüyle cevapsız kalmaktadır. Halkların kardeşliği adına yürütülen en soylu hareketler, inkara kalkışılıp en aşağılık rantçılık zihniyeti ve vicdansızlığı sonuç almak istiyordu. Bunların yarattığı sızı, insanlık adına yaşamayı gerektiriyordu. Komplonun, halklarımızın ve Ortadoğu kimliğinin özüne zarar vermemesi için, gereken gücü göstermeliydim. Avrupa ve haşarı çocuğu ABD, uygarlık güçleriyle beni alabildiğine horlamıştı. Neden bu kadar saygısızlık ettiklerinin şaşkınlığı içindeydim. Fakat savaşta ince bir taktik uygulamışlardı. Halkımızı da, PKK'yi de en insafsız ve saygısız biçimde, beni de son bir kaç yüzyıldan beri yaptıkları gibi, kendileri çarmıha gerdikleri halde bunları Türklere mal ediyorlardı. Benim olayım açıktı. Herşeyi Avrupa, ABD ve aşağılık yanaşmaları Yunan egemen kimliği hazırladığı halde, cellat rolünü Türklere veriyorlardı. Bu 'böl-yönet' taktiği ve 'iti ite kırdırma' nın en vahşice biçimiydi. Türk egemen kliğini kötü kullanıyorlardı. Ne kadar zor da olsa, bu oyunu bozmamsa yüzyılların en soylu davranışı olurdu."

Parti Önderliğimizin 6. Kongre'ye giderken oldukça kapsamlı çabaları olur. 1998 yılının ilk aylarından itibaren kadro ve militan yapıyı, yoğun geçecek bir sürece

hazırlar. O dönemde Önderlik Sahasında eğitim devrelerinde devrimin hem tarihsel, hem güncel, dönemsel sorunları üzerinde yapı yoğunlaştırılır. Kongrede gerçekleşecek olan temel tartışmalar çözümlemelerde işlenir. Bu dönemde Şemdin Sakık'ın kaçışıyla, savaşın tekrardan kurtarılmasının taktik sorunları üzerinde durulur. İşbirlikçi çeteci çizgi daha derinlikli çözümlenmesi gerektiğini hissettirir.

1998 yılının başından itibaren düşman gerillanın araziye dayalı savaş taktiğini boşa çıkarmak için, yeni bir taktik yaklaşım geliştirir. Sayısal anlamda oldukça fazla olan askeri gücünü, her türlü yöntemi kullanarak sonuç almaya çalışır. 1998 yılında düşman, ihanetçi-işbirlikçi Şemdin Sakık unsurunun verdiği bilgilere de dayanarak, komple bir planla uluslararası komployu hazırlar ve bunu 1998'in başından itibaren yürürlüğe koyar.

Zaten 1998'in bahar aylarından itibaren bu biçimi ile, gerillanın dengeyi zorlayamayacağını anlayan Parti Önderliğimiz, artık gerillanın önüne gerillanın yenilmezliğini kanıtlayan bir taktik yaklaşımın geliştirilmesi hedefini koyar. Parti Önderliğimizin bu doğrultuda gelişen çözümlemeleri, dönemin gerilla ve taktikleri açısından temel açılımlar olur. Değerlendirmeleri gittikçe daha da derinleştiren Önderlik, 1998'in ortalarından itibaren Kürt sorununun çözümünde yeni bir siyasal sürecin başlatılmasının gerekliliği konusunda netleşerek çözüm arayışlarını daha da kesinleştirir. Bu dönemde giderek pratikleşme boyutu tartışılan uluslararası komplo karşısında MED-TV'de 26 Ağustos 1998'de 1 Eylül 1998 ateşkesinin ilanını yapar. Bu adım komployu boşa çıkarmanın, yeni bir çıkışı gerçekleştirmenin koşullarını gerçekleştirmeye yönelik bir adımdır. Komployu boşa çıkarmanın bir adımı olarak iktidara taşıyacak bir sürecin başlatılması olarak değerlendirilir. Diriliş sürecinden çözüm sürecine geçiş sağlamak, bu dönemin diğer bir özelliğidir. Önderliğimizin en baştan günümüze kadar ki değerlendirmelerini ele alıp incelediğimizde, bağımsız ve özgür bir yaşam kurma, hiçbir zaman salt devlet kurmakla sınırlı tutulmaz. Daha çok toplumun özgürleşmesi temelinde mücadele yürütülür. Özgür iradeli birey, özgür toplum ve bu temelde çözümün gerçekleştirilmesi ana stratejik amaç olarak her zaman esas alınır. Toplumun kendisi için düşünebilmesi, karar alabilmesi ve özgürlüklerini kullanabileceği bir statüye kavuşması mücadelenin öz amaçları olarak belirlenir.

Bu doğrultuda öncelikle diriliş mücadelesi topluma bilinç kazandırma, ayağa kaldırma, kendi haklarını arama düzeyine getirme amacını taşır. 1993'lerde esas olarak bu süreç tamamlanır. Özgürleşmeyi getirecek olan, çözüm sürecine adım atılmak istenir. 1993 Mart'ın da ateşkes ilanı bu arayışın bir göstergesidir. Ancak hem egemen güçlerin hem de devrim saflarındaki gerici bazı güçlerin provokasyonları sonucu çözüm sürecine giriş yapılamaz. Devrimin diriliş süreci artık kendisini tekrarlar. 1998'lere gelindiğinde bu sürece giriş yapma ihtiyacı kendisini daha fazla dayatır. Yaşanan tekrardan kurtulmanın zorunluluğu yakıcı bir biçimde hissedilmektedir. Böylesi bir sürecin uzaması, yaratılan değerlerin riske sokulması da aşılması tehlikesini doğurmaktadır.

Bu nedenle artık yeni sürece geçiş şart olur. Artık çözüme dönük adımlar daha da güçlendirilir ve bunun yoğun tartışması yürütülür. Böylesi köklü bir değişim ancak bir kongreyle ve güçlü bir kadro bileşimiyle gerçekleştirilebilir. Gündeme giren 6. Kongreyle stratejik ve taktik değişikliklere, çözüm sürecine daha güçlü adımlar atılır. 6. Kongre parti açısından yargılama ve yeniden yapılanma, dönüşüm kongresi niteliğini taşır. Bu dönemde kongrenin ön aşaması olabilecek nitelikte gerçekleştirilen II. Ortadoğu konferansında partileşme, kadro-komuta sorunları, askeri karargahın çalışma tarzı, savaş gücünün mevzilenmesi, kadın ordulaşmasının savaşta konumu oldukça

derinlikli değerlendirilir ve bu değerlendirmeler 6. Kongre yoğunlaşmaları açısından önemli veriler sunar.

Ancak bu dönemde, giderek partileşme boyutu tartışılan uluslararası komplo karşısında, 1 Eylül ateşkesi komployu boşa çıkarmanın, yeni bir çıkışı gerçekleştirmenin koşullarını hazırlamaya yönelik bir adım olur. Böylece uluslararası komplo ve 6. Kongre sürecinin paralel olarak geliştiği görülür. Önderlik bir yandan komployu boşa çıkarmaya çalışırken diğer yandan ateşten bir çemberde olmasına rağmen, perspektifleriyle kongrenin gündemini belirler. Bileşimi temel konular üzerinde yoğunlaştırır. Çünkü partimiz açısından 6. Kongre hem tarihsel hem de o dönem için güncel öneme sahiptir Temel hedef olarak suni dengeleri yıkma, merkezileşme ve kurumlaşma sorunları, savaşta yaşanan tekrarı aşma, örgütteki tekrarın yarattığı tıkanmayı giderme olarak belirlenir. Adeta yeniden yapılanma, kendini köklü ele alıp yeniden katılım kararlılığına ulaşmayı dayatan bir süreç yaşanır. 6. Kongre üzerinde durulan yeniden yapılanmanın en önemli planı, partileşme sorunları üzerinde durmaktır. Partimizin özünden uzaklaşma anlamına gelen yozlaşmanın kendini savaşta sahte komutanlık, kadroyu kendine göre biçimlendirme ahbap-çavuş ilişkilere dayalı günlük yaşam, bunun savaşta asi-avare çete pratiği şeklinde ortaya çıkması yaşanır. Halka ağavari yaklaşım, yoldaşlık ilişkilerinde ortaya çıkan aşınmayla alt-üst ilişkilerinde resmiyetin korunmaması, örgütsel reflekslerin zayıflaması, emeğe ve çabaya dayalı başarı yerine kendi çevresini örgütleyerek konumunu koruma, böylece suni dengelerin üstten alta yaygınlaşması, konunun da köklü ve derinlikli bir eleştiri dalgasının yaşanması hedeflenir.

6. Kongrenin silahlı mücadele ve ordulaşma faaliyetleri hakkında yürüttüğü tartışma ve değerlendirmeler çok kapsamlıdır. Aslında hem Önderliğin kongreye yönelttiği çözümleme ve talimatlarla ve hem de kongrede yürütülen tartışmalarla ordu gerçekliğimizin ne olup olmadığını açığa çıkmıştır. Bunun için yeniden örgütlenmek üzere bir takım kararlar alınır, planlamalar geliştirilir.

Savaş sorunlarının tartışılması oldukça genişlikli olmasına rağmen savaşın geldiği aşama, geçmiş savaş tarihinin değerlendirilmesi, eskiden yapılan değerlendirmeleri aşmadığı gibi öne sürülen çözümlemeler de, eski eylem taktiklerini aşmayan boyutta kalır. Parti Önderliğimiz'nin değişik biçimlerde defalarca vurguladığı fedai tarz üzerinde yeterince ve derinlikli yoğunlaşma sağlanamaz.

Önderlik o dönemde gerçek gerilla ve ordunun doğru tarzının yaratılmasının "Özel APOCU Birlikler" ile örgütlenmeyle gerçekleşeceğini belirtir. Daha az sayıda güçten oluşan, oldukça profesyonel, hızlı, atik, kendini her an her türlü göreve göre hazırlayan Önderlik çizgisine ve ideolojiye bağlı kadrolardan oluşan gerilla birimleri olarak tanımlar.

Özünde bu gerilla içerisinde dayatılan işbirlikçi çeteci eğilimlere karşı bir tedbir ve alternatiftir. Fedailik, fedai tarz PKK'nin savaşım tarzının, gerillanın gerçek özünün ifadesi olarak gerillanın kendini tekrarlayan yanlarını aşmada tarz olarak kullanılır. Böylesi bir dönemde bilindiği gibi, komployu uygulayan güçler tasfiyeyi, Önderliği etkisiz bırakmakta gördüğü için, hepsi birleşerek, Önderliğin esareti için yoğun çaba harcar. Esaret, tasfiyenin ön koşulu olarak görülür. Yapılan hesap, mücadeleyi Önderliksiz bırakarak özgürlük mücadelesini tümü ile ortadan kaldırmaya ve tasfiyeye yöneliktir.

Parti Önderliğimizin Roma yürüyüşü sürecine denk gelen PKK 6. Kongresinde, 12 Kasım'da Roma'da gerçekleşen bu yakıcı gerçekliğe ve Önderliğin bizzat kendisinin komplonun kapsamına ilişkin uyarılarına rağmen "Önderlik herşeyi yapar" dogmatik

yaklaşımı Önderliği komplo karşısında da yalnız bırakmaya ve gafleti yaşamamıza neden olur. Daha çok temel gündem olarak Önderliğin durumunun ve komplonun gündemde olması gerekirken, suni çelişkiler ön plana çıkar ve tasfiyeci yaklaşımlar bundan zemin alarak sürece damgasını vurmak ister.

Özellikle işbirlikçi çete eğilimlerinin uzantılarının varlığı ve savaşta oluşan dengelerin kadroda yarattığı etkilerin yanında, özgür kadın hareketinin gelişme sorunlarının yanlış eğilimlerle bütünleşerek, ortamı muğlaklaştırma aracı olarak kullanılmak istenmesi birçok stratejik sorunun derinlikli ele alınmasını engeller. Değişimin zorunluluğu hissedilmesine rağmen, değişim konusunda ve yeni karşısında yaşanan tutuculuklar, bozulmak istenmeyen dengeler, kongrenin tekrar yanı ağır basan bir kongre olmasını getirir.

Savaşın şekillendirdiği ve savaş sorunları içinde katılaşan yaklaşımlar değişimin yoğunlaşmayla kavranmasına ve değişim konusunda iknaya imkan tanımaz. Katılaşmış bu tarz ve anlayışların değişme yönünde engel olduğu belirtilerek, yeni düşünceler ve uygulayıcılarını gelişme koşulları oluşturulmak istenir.

O süreçlerde Parti Önderliğimiz, komplonun yoğun takibi altındadır. Çok büyük riskleri göze alarak kongreye sürekli katılım göstererek, kongre delegeleri başta olmak üzere tüm parti yapısına içinde olduğu tehlikenin boyutlarının, devrimimize nasıl yansıyacağına her fırsatta dikkat çeker. Özellikle kongre gündeminin bununla paralel nasıl gerçekleşmesi gerektiğini de defalarca vurgular. Buna rağmen bu temelde yaşanan ciddi yetmezlikler olur. Parti Önderliğimiz gündem saptırılmasından dolayı, hazırlık komitesini görevden alarak tavır koyar. Parti Önderliğimiz ısrarla, komplonun devam ettiği ve kongrenin bu konuda yoğunlaşması gerektiğini vurgularken, 6. Kongrenin temel gündeme endekslenememesi nedeniyle, yüzeysel, sıradan yaklaşımlar komplonun başarıya ulaşmasında önemli bir etken olur. Israrla kırılmaya çalışılan suni denge bu konuda da kendisini gösterir ve Önderliğe dayanarak yaşama eğilimi hakimiyetini devam ettirir. Kadro sorunu bu anlamda önemli bir sorun olarak kendisini dayatmaktadır. "Yetersiz yoldaşlık" 15 Şubat trajedisinin kaynağını oluşturur ve kendimizi her zaman sorgulamamız gereken bir gerçeklik olarak önümüzde durur. Amaçla insan gerçekliğinin birleşmesinin Önderliği, birleşmemesinin ise 15 Şubat'ı yarattığı gerçeği ortaya çıkar. Yani amaçla, insan gerçekliğinin birleşmesi Başkan APO'yu yaratır, birleşmemesi ise bizleri... Bunun acısını hissederek, kendimizi her an ele almamız ve amaçta hiçbir boşluk bırakmadan kilitlenmemiz gerekir. Birçok ideolojik sistem arasında sıkışıp kalmış kişilik gerçeği, yüce değerlerle bu kadar bütünleşen, Önderlikle arkadaşlık kurmakta yetersiz kalır. Çünkü "Başkan APO'yla arkadaş olmanın kuralları vardır." Sorun sadece güzel amaçlarla, iyi niyetlerle güzel bağlılıkları yaratmak değil, bir o kadar bu bağlılıkları yaratmanın önündeki gerici, geleneksel, duygusal yaklaşımları da parçalama sorunudur. Kişinin hem kendisindeki ve hem de dışındaki toplum bünyesindeki gerici, geleneksel yanları da parçalama sorunudur. Böyle bir diyalektiğe kavuşmayan bir tarz zaman içinde boğulmaya, kaybolmaya ya da bağlı olduğunu düşündüğü değerlere ters düşmeye götürecek bir tarzdır.

PKK Önderliği birçok kez bu yetersiz yaklaşımları eleştirmiş, özellikle kongreye sunduğu perspektif ve talimatlarda da bu gerçekliği sık sık ele almış ve duyduğu derin acıyı herşeye rağmen umudu da her defasında vurgulamıştır. Yine o dönemde MED-TV'de yapılan açıklamalar, geliştirilen tartışmalar, tüm yalınlığıyla ve çarpıcılığıyla PKK ve kadro sorunlarının tartışıldığı bir platform halini alır. Halkı eğitme ve halkın devrimin teminatı olma yaklaşımının da bir sonucu olarak ortaya böyle bir durum çıkar.

19 Ekim 1998'de MED-TV'de katıldığı bir programda gerçekliğimizi bir kez daha değerlendiren Parti Önderliğimiz, şu değerlendirmeyi yapar; "Tekrar vurgulayayım. Şahıs olarak bizim durumumuz pek mühim değil. Ama bir halkın devrimci direniş güçleri, bunların çok büyük direnişleri ve direniş mirasları gerçekten tasfiye edilmek isteniyor. Benim vurulup vurulmamam çok önemli değil. Büyük bir miras var. öyle şehadetler var -ki tarihte hiçbir ulusun bağrında gerçekleşmeyen şehadetlerdir- yine öyle büyük direnişler var ki, hiçbir tarihte gösterilmemiş direnişlerdir. Hiçbir halkın hatta çok güçlü ulusların tarihlerinde bile görülmemiş direnişlerdir. Şimdi tasfiye edilmek istenen bunlardır. Başta PKK kadroları olmak üzere zorlukları ne olursa olsun, bilimsel olarak yaşadığı koşullar bireysel yaşama ne kadar fırsat verirse versin, bu büyük mirasın üzerine titremeleri gerekiyor. Büyük mirası muhafaza etmek, yenilgiye uğratmamak ve kurumsallaştırmak için gerektiğinde bir devlet kadar kurumsallaştırmak için herşeylerini ortaya koymaları gerektiğini belirtiyorum. Ama hali hazırda kadrolarımızın bu kadar akıllı olmadıklarını belirteceğim. Kafalarını fazla çalıştıramıyorlar, tehlikeleri göremiyorlar, görseler de verilmesi gereken yanıtı veremiyorlar. Örneğin herkesin önünde çok iyi çalışma alanları var. Rahat çalışacak olanlar var. Onları değerlendirmiyorlar, araç gereçleri var bunları kullanamıyorlar. Adeta üzerinde yan yatıyorlar. Bu çok tehlikeli bir gaflet durumudur. Gaflet ihanetten daha tehlikelidir derken bunu kastediyorum. Bir halkın ilk defa namuslu, onurlu ve hem de insanlığa böyle örnek teşkil edebilecek mücadelesi bu hale gelmişken, onu kaybetmek kadar kötü başka hiçbir şey olamaz. İnsan herşeyden vazgeçebilir. Herşeyi bir tarafa atabilir ama böyle bir mücadeleyi, böyle güzelliklerle dolu bir sosyal-siyasal devrimi kaybetmek hiçbir yüreğin dayanamayacağı bir durumdur. Dolayısıyla 'biraz yüreğim var, biraz beynim var' diyenlerin en çok üzerinde titreyeceği devrimci gelişme, mutlaka sağlam örgütlenmesine, sağlam kurumlaşmasına kavuşmak zorundadır. Bunun önüne hiçbir kişisel engel konulmamalı. Biz başarmakta iddialıyız."

Kongre temel gündemlerden çok, tali yönlerle uğraştığından oldukça uzun bir süreci kapsar. Uluslararası komplo sürecinin kongreye paralel işleyişi de kongrenin zamanını uzatır.

15 Şubat 1999'da Önderliğimiz fiziki esaret altına alındığında, kongre henüz toplantı halindedir. Durumun kritikleştiği, çemberin iyice daraltıldığı esaretten birkaç gün önce partiye yansıtılır. Tehlikenin geç de olsa fark edilmesi karşısında, olağanüstü bir oturum yapılır. Varılan karar Önderliğin içinde bulunduğu koşulların deşifre edilmesi ve halkın direnişe çağrılması yönündedir. Ne var ki yine geç kalınır. Esaret haberi 16 Şubat'ta kongre yapısına ulaşır. Kuşkusuz herkes bu haber karşısında bir şok durumunu yaşar. Herkes tarifi zor duygularla doludur. Mücadelemiz Önderlikle varolmuş, gelişmiştir. En büyükten en küçüğe kadar bütün adımlarda belirleyici olur. Önderlik olmadan devrimin gerçekleşmesi mücadele etmenin planlanması düşünülemez bile. Hiç kimse Önderlik olmadan mücadele yürütmeye kendisini hazır görmez. 'Önderliksiz yaşam olmaz' belirlemesi bundan önce de olduğu gibi daha güçlü sahiplenilir ve de 'ya Önderlikle özgür bir yaşam ya da düşmanı yaşatmamacasına' ile birleşerek, adeta PKK militanlarının yaşam stratejisi halini alır. Bu esaretle beraber adeta herkesin dünyası, ütopyaları, yaşamı alt-üst olur. Aynı zamanda herkes nasıl bir cevap verilmesi gerektiğine yönelikte yoğunlaşır. Kongre çok geçmeden özel oturumlarla Önderliğin esaretini herkese pahalıya ödettirelim, herkesi yaptığına pişman ettirelim, Önderliğimizi aranır noktaya getirelim yaklaşımı doğrultusunda karar alır ve bu kararı acilen pratikleştirme girişimleri başlar.

İntikam duygusu kin ve öfke doruktadır. Esareti takip eden ilk hafta içinde, binlerce gerilla fedai eylemi kararlılığına ulaşır ve bu yönlü öneriler geliştirir. Fedai eylemleri kararı kesindir. Parti yönetimi de bu yaklaşımları dikkate alarak, tüm gücümüzle Önderliğe yönelik imhayı durdurma noktasında girişimlere, pratik adımları atmaya başlar. İlk geliştirilen planlamalar, imhanın nasıl durdurulacağı ve imha savaşına hangi tarzda cevap verileceği üzerinedir. Ulaşılan karar, fedai eylemi tarzı ile cevap verme olur. En etkili ve imhayı önleyici tarz olarak belirlenen fedailik karşısında, tüm parti yapısı kendini böyle bir tarza kilitler. Parti Önderliğimizin tasfiye edilme düşüncesiyle işe başlayarak, özgürlük hareketimiz ve halkımız tasfiye edilmek istenir. Bu durumda takınılacak tek doğru tutum, halkın ve gerillanın en üst düzeyde harekete geçirilmesidir.

16 Şubat'ta halka serhıldan çağrısı yapılır. Herkesten elindeki olanaklarla tepkisini ortaya koyması istenir. Partinin çağrıları temelinde kitle şiddeti geliştirmeye ve yaymaya başlar. Halkın her yandan kadın, yaşlı, genç, çocuk demeden geliştirdiği eylemlilikler komplocu güçleri tedirgin eder. Halkın bu tepkisiyle beraber, gerilla da komplo karşısında öncü rolünü yerine getirmelidir.

15 Şubat'ın kongre bitmeden gerçekleşmesi, olağanüstü ve yeni bir durumdur. Orduya, savaşa ilişkin kararların pratikleşmesinin önüne geçer. Orduyu yeniden düzenleme taktiği, düzeltme çalışmaları askıya alınır. Pratik görevler öne çıkar. 15 Şubat komplosu ardından, halkımız ve ordu güçleri komploya karşı direnç gösterme sürecine yönelir. Önderliğimizin fiziki esaretinin gerçekleştirildiği mevsim kıştır. Kış koşullarından dolayı da, gerilla bütün gücünü harekete geçirme olanağından yoksundur. Bu dönemde hem kış koşullarının gerillanın hareket tarzını yavaşlatması hem de gerillanın daha önceden yeterince hazırlıklı olmaması önemli bir eksiklik olarak sürecin gelişmesinde olumsuz rol oynar. 1999 sürecinde fedai bağlılık eylemlilikleri sürece damgasını vurur. Gerillada tırmanan ve gelişen bir fedai ruh, fedai düzeninde bir örgütlenme gerekliliğini ortaya çıkarır. Birey ve gruplara dayalı intikam timleri oluşturulur.

Daha sonra birçok merkezde devletin askeri ve sivil kurumlarına yönelik intihar eylemleri gerçekleştirilir. Kırsal alanda küçük gerilla timleri başarılı baskınlar düzenlerler. Gerilla belli bir aktivite ortaya koyar. Halkın ve gerillanın intikam eylemlerine yönelmesi çok derin etkilerde bulunur. Parti Önderliğimizin şahsına yönelen uluslararası komplo daha ileriye götürülürse, hem halk hem de gerilla sınırsız bir şiddete yöneleceği mesajını verir. 15 Şubat'ta esas olarak birçok değerin yok edilmek istenmesi karşısında fedai şehitlerimiz, "Güneşimizi Karartamazsınız" sloganı doğrultusunda, Önderliğimizi fiziki bir imhadan koruma amacıyla çok derin anlama sahip olan eylemlilikler geliştirirler.

Uluslararası komplonun PKK'nin dönüşüm sürecinde geliştirilmesi, partimizin Önderlik yönetimindeki bir değişimin ortaya çıkaracağı sonuçlarla ilişkilidir. Bu nedenlerle komplonun merkezinde Başkan APO yer alır. Onlara göre PKK'nin beyni etkisizleştirilince, PKK'nin dengesini kaybedeceği görüşü hakimdir. Bu yaklaşım Önderliğin fiziki olarak esaret altına alınmasıyla, PKK'nin örgüt olarak ayakta kalıp kalmayacağı gündemleştirilir. Beklenen daha çok PKK'nin dağılıp tasfiye olmasıdır. Partimiz uluslararası komploya karşı 6. Kongrede aldığı kararlar temelinde gerilla başta olmak üzere, fedai ruhla savaşı sürdürür. Komplo karşısında birliğini ve gücünü korur ve önemli bir iradeyi açığa çıkarır. Kongrenin bu biçimde sonuçlanması ardından birçok alanda kongre aktarımları başlatılır.

YENİDEN YAPILANMA KONGRESİNDE KADININ DURUMU

Parti tarihimiz içerisinde 6. Kongre gerçekliği, erkekte ve kadında yaşanan geriliklerin en yoğun olduğu, bastırılmış yanların gün yüzüne çıktığı bir dönemi ifade eder. Bizzat Önderlik tarafından geliştirilen ve Önderlik tarafından yönlendirilen Kadın Özgürlük Hareketi, Önderliğin fiziki esaretiyle duygusal ve ruhsal anlamda bir sarsılmayı yaşayan, bu zorlanmalardan kaynaklı gelişim seyrinde bir durağanlığı yaşar. Önderliğimizin, devrimimizin temel çalışmalarından biri olarak gördüğü kadın çalışmaları, bu dönemde parti çizgimizin koruyucu gücü ve devrimimizin yaratıcısı olma göreviyle karşı karşıya kalır. Ancak kadın da içinden geçilen sürecin hassasiyetlerini, görevlerini ve kendine düşen misyonu yeterince anlamlandıramayan ve sürece sahiplenmeyen bir duruş içerisine girer. Yetersiz yoldaşlar trajedisinin bir parçası olmaktan kendini kurtaramaz. Kongrenin gündeminin saptırılmasında engel olunması gerekirken, gündemin tali yönlere çekilmesine ortak olunur. Önderlik çizgisinde Önderliğe göre katılım göstermek, özünde kadın militanların görevidir. Çünkü Önderliğimiz kadın militanlığının özünü şöyle ortaya koymuştur; "en sancılı, en zorlu süreçlerde çizgi dışı anlayışlar ve saldırılar karşısında, Parti ideolojisinin ve Önderlik Çizgisi'nin temel korucu ve savunucu gücü olmak kadının en temel görevidir. Bu temel gerçekliği ölçü alarak 6. Kongre'de kadın açısından içine girilen yetersizlikleri değerlendirmek, daha sonraki süreçlerde güçlü çıkışlar yapabilmek ve misyonunu yerine getirebilmek açısından önemlidir. 6. Kongre'de yaşanan ise, kadın gücünün daha kongrenin başlarında gündemden uzaklaşmayı yaşaması, uzaklaşan gündemi temel gündemle buluşturamamasıdır. Kongre sürecinde de bu durum devam eder. Sorunlar karşısında çözümler koyma yerine, içine girilen tutum protestoya gitme, kendini ele alıp özeleştirisel yaklaşmaktan ziyade, kadını tüm gerilikleriyle savunma mantığını getirir. Kadını tasfiyeci eğilimlerle buluşturan liberal eğilimler ortaya çıkar.

Kadını bununla buluşturan, yaşadığı sınıf ve cins eğilimlerini yeterince çözümleyemeyiş ve bu eğilimlerin kendini tasfiyeci eğilimlerle buluşturmasıdır. Kongre ortamında küçük burjuva sınıf anlayışının hakimiyetiyle içine girilen tavır ve davranışlarla örgüte ve sürecin en temel görevlerine ters düşülür. 'Örgüt açısından sürecin karakteristik özelliği nedir, komployа nasıl cevap olunmalıdır' dan çok, örgütsel gerçeklikten uzaklaşma yaşanır. Mücadeleyi sahiplenip, sürekliliğini sağlama kaygısından uzaklaşılarak, adeta 'artık olmaz' yaklaşımı içine girilir. Daha 6. Kongrede kadın yapısı örgütün güvenlik dolayısıyla üslenme yerini değiştirme kararına karşı çıkarak direniş gösterir. Kongredeki kadın yapısı kongre yerinin önünde protesto eylemliliğine girişir. Bu eylemlilikler ortamı iyice gerginleştirir. Ortak duygu ve tepkilerde örgütlenme zeminini oluşturur. Bu eylemler örgütten kopuşu hızlandırır ve daha sonraki süreçlere de etkide bulunur. Bu süreçle beraber, örgüt içinde örgüt dışı yöntemlerle mücadele etmek meşrulaşır. Kadın yapısı örgütten uzaklaşmayı yaşar ve örgüt yönetimine karşı güvensizleşir.

6. kongrede, yönetim düzeyinde görev yürüten arkadaşların tutuklanmaları karşısında bunun nedenlerini sorgulamaktan ziyade savunma psikolojisinin yarattığı etkiyle 'kadındır savunulmalıdır' mantığıyla hareket edilir. Bugün çeşitli soruşturmalar ve kapsamlı değerlendirmelerle ortaya çıkan, özünde bu arkadaşların işbirlikçi, çeteci anlayışa sahip olan kesimlerle ortak zeminde buluştukları gerçeğini açığa çıkarmıştır.

Ancak o dönemde kadın yapısında hakim olan savunmacılık, sorunlara subjektif yaklaşım, kendini içinde görmeme ve örgüt ciddiyetinden uzaklık nedeniyle yaşanan ilişki tarzlarının ne anlama geldiğini, örgütsel açıdan neye denk düştüğünü görmeyi de engeller. İdeolojik, örgütsel anlayıştan ve özünde yaşadıklarını kadın özgürlük ilkeleri

temelinde sorgulamaktan uzak, kadını gerilikleriyle savunma adına tutum belirlenir. Oysaki Kadın Özgürlük Hareketinin üst düzeyde görevlerini üslenen bu arkadaşların yaşam, ilişki ve örgüt anlayışları en temelde de Önderliğe ve özgürlük çizgisine yaklaşımları örgütsel bir bakış açısıyla ele alınmak durumundadır. Geçmiş çok fazla irdelenmeden çıkış yapmak mümkün değildir. Çünkü yaşam ve örgüt anlayışında yaşanan yanılgılar örgüt dışı eğilimlerle ortak zeminde buluşurken, özgürlük hareketinin gelişim diyalektiğinin de doğal seyrinde gelişmesini engeller.

Tüm bunlar kadın yapısı açısından da kapsamlı çözümlenmeyi dayatmaktadır. Her kadın militan, kendine mutlaka 'neden temel doğruları yaşamsal kılan noktalarda iradesel bir duruş sergilemediğini' sormaktadır. İradenin kırılma noktaları nelerdir, bunlar doğru tespit edilmelidir. Kabul edilmeyen, özgürlük ilkelerine ters olduğuna inanılan yaklaşımlar karşısında, tavır konulması gerektiğine inanan bilinci, Önderliğimiz kadına verir ve Önderlik salt erkek egemenliğiyle değil, kadın gerilikleriyle de savaştırır kadını. En temel ilkeler de nasıl ters düşülür?

Genel olarak partide kadın bir düzey yakaladı. Ancak önemli olan, bireyler olarak da özgürlük inancı, ihtiyacı ne kadar içselleşti?

Özgürlük ilkesini sahiplenmek, bireyi amaçtan uzaklaştıran herşeyi yerle bir etmek, yakmak ve kül etmek demektir. Ne özgürlük hareketi ne de özgürlük ilkeleri bireylerin tekelinde olamaz. Ancak kadın yapısı bu gerçekleri o dönemde kavrayamamıştır. Çünkü özgürlük ilkeleri katı bir zırh gibi öne sürülmüş, bireylere geliştirilen eleştiriler harekete ve çizgiye geliştiriliyormuşçasına genelleştirilerek, ele alınmıştır. Yapı içinde de işbirlikçilik kavramı bir tehdit aracı olarak kullanılarak, kimilerinin kendini özgürlükçü sanmasına neden olur. Bununla birlikte örgüt eleştirilerinin önü alınarak örgüt ortamı, ölçüler muğlaklaştırılır. Dolayısıyla kadın yapısını örgütle karşı karşıya getiren süreç bu biçimiyle başlar.

Kongrede içerisine girilen protesto tutumu, özünde ayrı örgüt olma mantığının yarattığı bir sonuçtur. Uluslararası komplonun amacı, Önderliğimizi esaret altına alarak örgütü ana kaynağından yoksun bırakıp dağılmasına yol açmaktı. Tam da bu dönemde ayrı örgüt olma mantığının çeşitli biçimlerde dayatılması, parti birlik ve bütünlüğünü zayıflatır. Oysaki bu dönemde tüm parti militanlarının en temel sorumluluğu parti birliğini koruma ve Parti Önderliğimizin fiziki esaretinden sonra doğan boşluğu, güçlü bir merkezileşme ve tek vücut olmuş yapı gerçeğini yaratma sorumluluğudur. Ayrı bir örgüt olma mantığı küçük burjuvazinin ucuz örgüt ve ucuz yönetme anlayışının, tasarrufçuluğunun, hak arama mantığının bir sonucudur.

Önderlik yaklaşımında kadının özgün örgütlenmesi, kadında bir irade ve güç açığa çıkarma temelinde ele alınır. Genel ve özgün örgütlenme birbiriyle bağ içinde olan, aynı ideolojik zeminde beslenen ve birbirini güçlendiren olgular olarak görülür. Fakat kadındaki yanılgılı yaklaşımlar ve erkek-örgüt noktasında gereken netleşmenin yaşanmamış olması, kadını özgün örgütlenmeyi kendi sınıf eğilimlerini yaşatacağı tarzda yaklaşmaya götürür. Böylelikle özgün örgütlenme partiyi geliştirme, güç verme misyonundan uzaklaşarak örgüte kan kaybettiren, zayıflatan bir sonuca yol açar.

6. Kongre boyunca kadın kendisini ele almamış ve sorgulamamıştır. Devrimcilik sadece eleştirmek değildir. Çözümler koymadan, kendini genelden sorumlu görmeyen yaklaşımlarla yapılan eleştiriler, yapıcı olmaktan çok yüzeysel, emeksiz, tahrik eden konumdan kurtulamaz. Üslupta tahrik eden kışkırtıcı yaklaşımların geliştiği görülür.

Parti Önderliğimizin geliştirdiği çözümlemeler ve eleştirilerde kendi gerçekliğini görme, sorgulamadan ziyade kendini eleştirileri dışında tutarak, bu eleştirileri herkes için görme tarzında ele alır. Önderliğin çok ciddi uyarılarına rağmen partileşmeye,

örgütlenmeye ilişkin eleştirileri PKK'den istifa edeceği yönünde yoğun örgütsel mücadelesine karşı eleştiriyi sadece erkeğe yönelik olarak ele alma yaklaşımı sergilenir. Bu yaklaşım özünde PKK'yi salt erkeğe ait görme, partiyi ve Önderliği kendine göre yorumlama anlamına da gelmektedir.

6. Kongre sürecinde kutuplaşmalar yaratan tutumlar, aynı zamanda kadın içerisinde farklı sınıf eğilimlerine dayalı dengeleri de ortaya çıkarır. Cins ve sınıf mücadelesi adı altında, salt erkeğe yönelerek, kendi içerisinde durağanlık, uzlaşma zeminleri yaratılır ve kadının gelişim diyalektiğine ket vurulur.

Sorunların nedenini kendinde görmeyen ve aramayanlar, çözümü de hep dışta, başkaların da görür ve ararlar. Cins mücadelesi sınıf mücadelesi birbirinden kopuk ele alınır,toplumu dönüştürme boyutu gözardı edilerek, erkeğe de kaba redci ve tahrik edici yaklaşım sergilenir. Sınıf savaşımında başarılı olabilmenin yolları ve yöntemleri vardır. Şehit Zınarin arkadaş (Selma Doğan) bu konuda şunları belirtir; "Sınıf savaşımında bir; güç olacaksın, iki; dürüst olacaksın ki yenesin. Ciddiye almaları için, mutlaka seni bir şeyden saymaları için güç olmak gerekiyor. Hakim, atak, cesur olmak, pratik çözümcü olmak şart. Ve yine zerre kadar bireysel hesabın olsun, minnacık kişisel sebeple yürütmek iste sınıf savaşımını, yanarsın ve yakarsın. Çok dürüst ve sadece halk için istemek gerekiyor, savaşı ve onun yürütülüşünü. Ancak o zaman kendini altettikçe başkasını yenebiliyorsun."

15 Şubat sürecine yanılgılarla giren kadın yapısı Parti Önderliğimizin uluslararası bir komplo ile fiziki esaret altına alınışıyla, büyük zorlanmalar yaşar. Gerek 9 Ekim-15 Şubat arası gerekse 15 Şubat sonrası dönemde tehlikeleri, riskleri, getireceği ve götüreceği sonuçları değerlendirip, bu değerlendirmeyi duygusallık boyutunda aşan, bir düşünsel ve pratik boyuta ulaştıramaz. Fedaice bir karşı koyuşa her zaman hazır olduğunu gösterir. Fakat bunu komployu boşa çıkaran bir örgüt ve politika anlayışına dönüştürmede, bunun zorlu ve incelikli savaşımını yürütmeme de büyük bir boşluk söz konusudur. Bu bir yanıyla da derin bir inanç kırılmasıdır. Kaba anlamda bir inanç kırılması veya kopma değil, yıllarca Önderliğin vermiş olduğu gücü kendinde bir örgüt, politika ve ideolojik güce dönüştürmeden, hep ona dayanarak yürüme yaklaşımı ve Önderliğin fiziki esaret koşullarında da bu dayanaktan fiziki olarak uzaklaşmanın getirdiği içsel bir korku, güvensizlik ve boşluk yaşanır. Bu genel olarak yaşanan bir psikolojidir ancak kadın yoğun duygusallığıyla bunu daha derin yaşar.

Önderlik bu yaklaşımın adını yetersiz yoldaşlık olarak koyar. Kendi gücünü, enerjisini tüm varlığını devrim sorunlarına çözümleyici temelde katmayan, devrime ve Önderliğe hep kendi geleneksel yaşam, düşünce ve duygu alışkanlığıyla yaklaşan ve dolayısıyla Önderliğin karşısında hep çözümlenememiş sorunlarla ve şikayetçi tarzda çıkan bir yoldaşlık, sonuçta sorunları hep Önderliğin üzerine atan ve onu yalnızlaştıran bir yoldaşlıktır. Kadın bunu kendinde aşamamıştır ve 15 Şubat sonrasında da, bunun ağır sonuçlarıyla karşı karşıya gelir. Önderliksiz özgürlük çalışmalarının artık yürütülemeyeceği kaygısıyla, güvensiz yaklaşmıştır. Büyük bir kesimde ortaya çıkan 'ne olacağız' kaygısı, kadının yaratıcı gücünü açığa çıkarmamasının, güçsüzlüğünün, ideolojiye inançtaki yüzeyselliğinin yansımaları olur. Süreç karşısında parti birliğinin ve bütünlüğünün garantisi olması gereken kadın, kendi varoluşunun örgütün varoluşu gerçeğine bağlı olduğunu gözardı eder. Ben ne olacağım kaygısı örgüt kaygısının önüne geçer.

6. Kongre ortamında belirginleşen ayrı örgüt mantığı, giderek Parti Önderliğimizin yarattığı bir değer olan PKK'ye karşı parti yönetimi şahsında inançsızlığı ve güvensizliği yaratır. Yaşanan bu durum, özgürlük mücadelesi karşısında

olmaz teorisinin geliştirilmesi anlamına da gelmektedir. 6. Kongrenin aldığı kararlar doğrultusunda, kongre sonrasında II. Kadın kongresi yapılır. Bu kongre, özgür kadın hareketinin özgün örgütlenmesini parti adıyla sürdüreceğini ilan eder. Partileşme kararı 6. Kongrede alındığı için, kadın kongresi partileşmenin nasıl oluşacağı ve yürütüleceği konularını tartışıp karara bağlayacaktır.

II. KADIN KONGRESİ

6. Kongrenin hemen ardından Özgür Kadın Hareketi'nin partileşme temelinde gerçekleştirdiği kongresinde en temel amaç; Parti Önderliğimiz şahsında tüm insani değerlere, Kürt halkına ve kadına karşı geliştirilen komployu boşa çıkaracak ideolojik, örgütsel ve politik düzeyi kadında yaratmak ve bu dönemde gerçekleşen özgür yaşam ve koruma eylemlilikleri de diyebileceğimiz, fedai eylemliliklerini cesaret ve kararlılıkla cevaplamaktır. Özgür kadın birliğinin kadın partileşmesine dönüştürülüp, kapsamının ve hedeflerinin genişletilmesi kararı ve bu anlamda atılacak pratiksel adımlar, uluslararası komploya verilecek cevabın kendisi olur. Bu anlamda Parti Önderliğimizin yarım kalan insanlık projem diyerek değerlendirdiği YAJK çalışmalarını tamamlamayı kararlaştırmak, kuruluş kongresi niteliği taşıyan II. Kadın Kongresi'nin temel hedefidir. Bu hedefler doğrultusunda yaklaşık 140 delegenin katılımıyla 2-12 mart 1999 tarihleri arasında kadın kongresi gerçekleştirilir. Önderlik talimat, perspektif ve çözümlemeleri üzerine yoğunlaşma yaşanarak, hazırlanan merkez raporu çerçevesinde dört yıllık pratik değerlendirilir. Merkezileşme, karargahlaşma, savaşa yaklaşım, kadro ve eğitim politikası, toplumsallaşma düzeyi ve bu konuda yaşanan eksiklikler tartışılır. Parti Önderliğimizin son perspektifleri temelinde, özellikle de Kadın Kurtuluş İdeolojisi'nin özümsenerek yaygınlaştırılması, erkek egemenlikli sistemle mücadele, kadın eksenli yaşamın yaratılması, PJKK'li olmanın ölçüleri, erkeği dönüştürme projesi ele alınan diğer konulardır ve partileşme kararı gereği, her alanda bir örgütlülük düzeyine ulaşmanın planlamasına gidilir, program ve tüzük hazırlanır. Dört yılı kapsayacak planlama ve kararlara gidilerek, merkez seçimi yapılır.

6. Kongre sonrası gerçekleşen II. Kadın Kongresi, 1997'lerde başlayan eğilimlerin en üst düzeyde açığa çıktığı bir süreçtir. Savaştaki kadın duruşu ve yaşam boyutunun, öncülüğünün, yaşadıklarını sorgulamaktan ve gelişme düzeyini bir doğrultuya kavuşturmaktan ziyade, oldukça soyut, salt egemenliği sorgulayan bir tarz gelişmiştir. Özellikle Önderliğimizin esaretinden sonra gelişen parti oluşumuyla konumu, işleyişi PKK çizgisi temelinde ele alınmayan Kadın Özgürlük Hareketi çok sancılı bir süreç yaşar.

Kadın gücünün üzerinde egemen olma, tasarruf geliştirme, örgütten kopma, erkeği red adına örgütün reddi ve PKK'nin temel değerlerinden kopma, özgürlük adına özerkliği dayatma, feminist eğilimleri dayatma, küçük burjuva anlayışları süreci sabote eden anlayışlar olarak kadında açığa çıkar. Bunun mücadelesi ise özgürlük ilkeleri adına yapılır. Kendisini özgürleşmiş gören ve artık özgürlüğü kendi dışında herkesin ihtiyacı olarak ele alan anlayış kadın üst yönetiminin bir kısmında ifadesini bulur. Ve bu kesim özgürlük çizgisini, özgürlük ilkelerini kendi kişiliğiyle özdeşleştirerek, abartılı bir yaklaşımı, kendisine eleştirilemez, dokunulamaz bir öncülük misyonu biçer. Özgürlüğü kolaycı bir mantıkla ele alan kesim, kadın yapısının güçsüzlüğünden kaynağını alan tabulaştırıcı, yüceleştirici yaklaşımlarıyla kendisini herşeyin üstünde görmüş ve yanlışlarının eleştirilmesini, değerlendirilmesini kadın özgürlük çizgisinin eleştirilmesi olarak değerlendirmiştir.

6. Kongrede kendisini oldukça açık bir biçimde ortaya koyan ayrı örgüt olma mantığı, PJKK II. Kongresi sonucuna doğru parti ve parti yönetimini red düzeyine ulaşır. Kongre sonuçlarının PKK Başkanlık Konseyi'nin onayına sunulması örgütsel işleyiş gereği bir kuralken, bu gerekliliğe iradeyi kırma olarak yaklaşılmış ve uyulmamıştır. Örgütün gücünü ve otoritesini zayıflatan bu anlayış, küçük burjuva özgürlük ve örgüt anlayışının kendini kadın hareketinde yansıtmasıdır. Partinin alacağı her kararı PJKK mutlaka uygulamak zorundadır ama kendi özgünlüklerini de genele ters düşmeden kendisi belirlemek durumundadır. PKK'nin özününün ifadesi olan PJKK, uluslararası komplonun kapsamını kavrama, ona cevap olma yerine objektif olarak komployu kadın zemininde derinleştiren bir durumu yaşar.

Tasfiyeci eğilimler partinin zorlandığı süreçlerde kendisini daha fazla açığa vurur. Kadında yaşanan bu boşlukları kendisine çıkış zemini yapar. Başkanlık Konseyi, provokatif ve bölücü tutum içinde olunduğunu söyleyerek kongre yapısını, önemli bir kadro potansiyelini ve yönetim gücünü üç buçuk ay tecrite alır. Kadın yapısı tamamiyle Önderliğe kilitlenilmesi gereken bir süreçte, yaşanan hızlı değişimlerden, siyasi gelişmelerden uzak kalarak olaylar ve olgular karşısında dar, kendine göre, subjektif yaklaşımlara girer. En fazla kendisini katması gereken süreçte, Önderliğe bağlılığın gerekliliklerini yerine getirebileceği pratik alandan uzak kalır. Önderliğe cevap olunması gereken bir süreci gündeme denk olmayan sorunlarla geçirir Önderlik olmayınca ve süreçten kopuk kalındıkça, savunma psikolojisi en üst düzeye sıçrar.

İlkelerin korunması ve yaşamsallaştırılması, objektif gerçeklikle bağının kurulmasıdır. İlkeleri koruma adına girilen bu yaklaşımlar, özünde güvensizlikten ve mücadeleyi yaratıcı yürütme yönündeki zayıflıktan kaynaklıdır. İlkeleri koruma adına gerçekleşen, savunma mantığıdır. Böylece kadın ve erkeğin özgürlük sorununun tartışılmasının uzağına düşülür. Kadının içine girdiği tutum ve yaklaşımlar, egemenliği kışkırtır ve bastırmanın şiddetini arttırıp tepkilerle hareket edilmesine neden olur. Kadındaki savunma yaklaşımı erkekteki tepkilerle birbirini besler.

PJKK II. Kongresi ardından yaşanan bu örgüt karşıtlığına, parti müdahale eder. Çok sayıda kadronun ve kongre delegelerinin katılımıyla, altı gün süren tartışma ve özeleştiri platformları gerçekleştirilir. Ancak partinin geliştirdiği bu toplantı ve platformlara idareci ve taktiksel yaklaşılarak, çıkarılması gereken sonuçlar çıkarılamaz. Özeleştiri platformlarına yaklaşım, platformlar sonrası gerçekleşen görevlendirmelere yaklaşımı belirler ve bu arkadaşların platformlar ardından tekrar üst düzeyde görev almaları "biz haklıyız, parti bize muhtaçtır" yanılsamasına düşürür ve bu, yanılgıları derinleştirir. Böylece sorun çözümünden çok, bir süreliğine durdurulur.

Kadın hareketinin PKK dışında PKK'ye rağmen olamayacağı, yine PKK'nin de kadın hareketinden ayrı ele alınamayacağı gerçeği gözardı edilir. Özünde ise ne PKK hareketi kadın hareketi olmadan varlık sürdürebilir, ne de kadın hareketi PKK olmadan.

Tüm bu yaşanan pratikler, genel örgüte karşı kuşkucu ve subjektif yaklaşımları getirir. Yaşanan subjektivizm kaygılarla birleşince iradesizleşme durumuna, kendi kendisinin iradesini kırma durumuna yol açar.

Örgüte yaklaşımdaki yanılgılar, kadın örgütlülüğüne yaklaşımını da belirler. Alt-üst ilişkilenmesinde, talimatları uygulamada ve yönetim olmada zorlanmalar yaşanır. Kendi yönetimini dikkate almayan, resmi platformlar dışında çözüm arayan yaklaşımlar, özgün örgütlülük içinde de aşınmayı yaratır. Bu durum aşılmadığı taktirde, aşınma yozlaşma düzeyinde varacak ve çözülmeyi yaratacaktır. Tüm bunlar kadın yapısının örgüte karşı güvensizliğini derinleştirir ve muğlaklık, ölçüler ve kavramlarda kargaşalık yaşayan bir durum ortaya çıkarır ve süreç karşısında netleşmeme

katılımsızlığı beraberinde getirir. Kadın bu dönemden sonra, ne kendi çalışmalarını yürütebilir ne de genel çalışmalara katılması gereken tarzda katılır. Dolayısıyla ne PKK'ye ne de PJKK'ye göre davranma gerçeği yaşanır. Belki II. Kadın Kongresi'nde hareket olmanın bir üst düzeyi olan partileşme kararlılığına ulaşılır. Ama adı parti olmasına rağmen, çalışmalar özünde sınırlandırılır. Hassasiyetler gelişir ve çalışmalarda içe büzülmeler, kendini nasıl katacağını bilememe durumları yaşanır. Parti Önderliğimizin yaklaşımları Başkanlık Konseyi'nden beklenir. Bu yaklaşımlarla karşılaşılmayınca tıkanma, geriye gidiş yaşanır. 'Hem parti hem de Kadın Özgürlük Hareketi'nin gelişim seyrini geriletmeyen bir yaklaşım nasıl olacaktı' tarzında bir yoğunlaşma gerçekleşemez. Kadın sorununun çözümünden çok nedenler üzerinde durulur. Sorun böylece çözülemez, ertelenir ve dondurulur. II. Kongrede sürecin değişen yönleri doğru hesaplanamaz.

PJKK Kongresi'nde ulaşılan partileşme düzeyi tüm çalışma sahalarına hem çok gecikmeli hem de yetersiz ve muğlak bir tarzda yansır. Yeni dönem anlayış ve perspektiflerinin hakim kılınmasında da yetersiz bir konumda kalınır. Tüm alanlarda beklentili bir psikoloji içerisine girilerek, varolanı geliştirme yerine koruma yaklaşımı sergilenir. Bu da beraberinde sürekli endişeli, kaygılı bir pozisyonu, katılımsızlığı ortaya çıkarırken, öte yandan varolan zeminin güçlü değerlendirilememesi, pasif duruşu ve zamanla geçmiş düzeyin bile daha gerisine düşmeyi ortaya çıkarır. Yeni sürece nasıl öncülük yapılabileceği, nasıl katılım sağlanabileceği noktasında sistemli bir yoğunlaşma gerçekleştirilememiştir. Süreç karşısında giderek içe büzülme yaşanır ve sürüklenen konumdan bir türlü çıkılamaz. Çeşitli tartışma, toplantı ve arayışlar olsa da, örgüt eleştirileri karşısında ikna ve iç sorgulama güçlü gelişmediği için, varolan sorunları çözmek yerine erteleme yaklaşımı içerisine girilir. Bu durum ise sorunları içerisinde çıkılamaz bir durum haline getirir.

6. Kongre ve II. Kadın Kongresi'nden sonra sürece damgasını vuran yaklaşımlar kendisini koşullara teslim etme ve iki süreç arasında sıkışıp kalmadır. Karargahlaşma, yönetimsel bir güce ulaşma, kadroların ve sürecin ihtiyaçları ve özgünlüğü doğrultusunda, örgütsel çalışmaları yürütme, tüm alanlarla bağlantı kurma kurumlaşmaları sağlama, Önderliğin geliştirdiği süreci kavrama, özümseme en temelde de Önderliğimizin başlattığı yeniden yapılanma ve demokratik çözüm sürecine aktif katılım sağlanamamıştır. Süreci ve gündemi belirleyen bir katılımdan ziyade, sürecin akışına kendini bırakan ve hatta değişim dönüşüm karşısında tutucu bir yaklaşım sergiler. Kadın yapısı sürekli ve düzenli bir eğitimin olmayışı belirsizlikleri derinleştirir ve yapıda muğlaklık ve moralsizlik hakim olur. Katılım düzeyinde en genel ve yaygın olarak ortaya çıkan yaklaşım; sürecin önemine denk bir yoğunlaşmanın olmayışıdır.

Örgüt ve süreç karşısındaki bu durum, kadın açısından süreçle bütünleşmeyen etkili olan birçok kesimini bu durumdan güç almasına neden olur. Kadın, en çok güç olması gereken bir konumdan, en çok zayıflatan bir duruma girerek süreci ağırlaştırır. Tasfiyeci anlayışlar en çok da bu durumdan yararlanmaya çalışarak, partiyi zayıflatmaya çalışırlar. Kadın, böylece uluslararası komplonun bir iç versiyonu olur. Kuşkusuz bu süreçte erkek egemenlikli yaklaşımlar da, sorunların ağırlaşmasında etkilidir. Fakat bunun karşısında kadında çözümleyici, doğru parti çizgisini dayatıcı, bütünleştirici yaklaşımlardan ziyade, kendi içinde yaşadığı parti dışılıklardan kaynaklanan isyan anlayışı gelişir. Özünde o güne kadar doğru bir ordulaşma yaratamayan ve kopuşu yüzeysel ele alarak, kendinde gerçekleştiremeyen kadında, beklentili bir yaklaşım açığa çıkar. Bu beklentilere cevap bulamayınca daha çok politikadan uzak, geri kadın yaklaşımları sergilenir. 6. Kongre sonrası çözülemeyen ve

giderek katılaşan çarpık anlayışların bir sonucu olarak bu yaklaşımlar aynen ordulaşma çalışmalarına da yansır.

Tüm bu parti ve örgüt sorunları şüphesiz en çok da kadın ordulaşmasını geriye çeker. Kadın içine kapanır,siner,örgüte güvensiz yaklaşımlar içerisine girer. Genel parti çalışmalarına duyarsız, subjektif adeta 'ya örgütsel kopuş yada olmaz' mantığına kilitlenmiş bir konum yaşanır. Özünde, kendi ayakları üzerinde duramayan ve dönüşmeyen kadının, tarihsel gerçeklik karşısında yaşadığı durum tam bir yenilgi gibi ele alınır. Bu nedenle bundan sonraki sürece yeni dönem stratejisi temelinde, güçlü bir örgütlülük, planlama çerçevesine giremez.

Kısaca kadın ordulaşmasını olumsuz boyutta etkileyen bu süreçler, örgütselleşememekten kaynağını alan örgütsel sorunlarla, genelde ordumuzda ve özelde de kadın ordulaşmasında olumsuz etkilerde bulunur. Partimiz açısından hayati süreçleri ifade eden bu dönemlerde kadın gücü, partiden ve örgütten olduğu kadar ordu ve askerileşmeden de bir uzaklaşmayı yaşar. Partiye karşı gelişen bu tasfiyeci eğilim ordu çalışmalarında katılımın güçlü olmasını engeller. Bu uzaklaşma sonucu objektif olarak askerliğe ters bir yaşam anlayışı gelişir. Ordu çalışmaları keskinliği, netliği gerektirirken kadının yaşadığı kafa karışıklığı, belirsizlik ordu içi düzenin sarsılmasında önemli bir etken olur.

II. Kongrede Örgütlenme Ve Karargahlaşmaya İlişkin Alınan Kararlar:

II. Kongrede kararlaştırılan partileşme düzeyi daha ileri bir merkezileşmeyi ve kurumlaşmayı zorunlu kılar. İdeolojik, örgütsel, eğitsel ve tüm çalışmalarını örgütlendirilip kurumlaştırdığı ve alan somutlarına taşırıldığı, bu merkeze bağlı olarak en temel mücadele alanımız olan ordu içerisinde de, kadın gücünün bir merkezden sevk idare edilmesine ihtiyaç duyulur.

Kadın özgürlük mücadelemizde böyle bir düzeyin yakalanması her türden egemen, geriye çeken, marjinalleştirme dayatmalarını aşma ve istenen özgürlük düzeyinin daha da ilerletilmesinin güvencesidir.

1-Bütün mücadele sahalarındaki çalışmalar (ordu, cephe, diplomasi, basın-yayın, kültür, ekonomi) PJKK bünyesinde merkezileşir.

2-PJKK bünyesine bağlı olarak, ordu içerisindeki kadın ordu karargahı bünyesinde gücü merkezileştirir

3-Merkezi karargahta her çalışmaya ilişkin bürolaşmaya gider.

4-Merkeze bağlı olarak ordu karargahı kendisini üstten alta doğru örgütler.

Savaş Ve Orduya İlişkin Alınan Kararlar;

Parti Önderliğimizin emperyalist sistem karşısında, alternatif sistem olarak geliştirdiği özgürlük ideolojisinin vazgeçilmez aracı olan, savaş ve onun örgütlü gücü ordu özellikle kendini partileştiren kadın açısından son derece yetkince kullanılması, derinleştirilmesi gereken kendini yaratma zeminidir. Kadın eksenli ordulaşmayla erkek egemenlikli sistem karşısında sosyalist, eşitlikçi alternatif bir sistem oluşturabilmenin temelleri atılabilecektir. Ancak şimdiye kadar kadın, mevcut savaş içerisinde özünde varolan fedai ruhunu doğru örgütleyememiş, yaratıcılık, yapıcılık, çok yönlülük, esneklik ve bunun gibi birçok özelliğini savaşta tam olarak yansıtamamış, sürece cevap veren savaşa hükmetme, taktik geliştirme eğitimlerle kadro ve komutayı geliştirmede zayıf kalmıştır.

1-PKK 6. Kongresi'nin savaş ve orduya ilişkin aldığı tüm kararları PJKK'nin ordu kolu kendi özgülünde uygular ve hayata geçirir.

2-Ordu genel kurmaylığının sevk ve idaresinde kadının temsilini bulması, tüm çalışma alanlarında ekip çalışmasının esas alınmasını;

3-Ordu içerisindeki tüm kadın gücü geliştirilen ortak yönetmelik çerçevesinde hareket eder. (ARGK yönetmeliğinin PKK bölümü) Ancak savaşın yönlendirilmesinde, alt yapı oluşturmasında kendini daha insiyatifli kılmayı hedefler.

4-Savaştaki tüm kadın gücünün kendi bünyesinde merkezileştiren bir PJKK ordu merkez karargahının oluşumuna gidilmesi, PJKK ordu karargahının uygun göreceği alanlarda alt örgütlenmesini oluşturma ve genel ordu karargahı ile uyumlu çalışacak hareket ve çalışma tarzına ulaşması;

5-PJKK ordu merkez karargahının bünyesinde ordulaşmayı geliştirecek kurumlaşmalara gidilmesi;

6-PJKK ordu merkez karargahına bağlı kadın savaş birliklerinin oluşturulması, yaygınlaştırılması ve eylemlilikte insiyatifli kılınması;

7- Ordu merkez karargahında branşlaşma uzmanlaşmayı geliştirerek taktik teknik (sabotaj, suikast, mayınlama vb) ve yoğunlaştırılmış askeri eğitimlerin verilmesi, bunun yanında ARGK savaş karargahı ile ortak taktik eğitimlerin görülmesini;

8-Başkanlık Konseyinin onayıyla PJKK ordu merkez karargahına bağlı olarak fedai birliklerin ve timlerin oluşturulması ve bunun süreklileştirilmesini;

9- PJKK ordu merkez karargahı bünyesinde taktikte, savaşı yönlendirmede yetkinleştirmeyi sağlayacak kadro komuta eğitimlerinin süreklileştirilerek verilmesini;

10-Kadın komutasının savaş cephelerinde (bölük, bölge, eyalet) yetkinleştirilmesi direkt yönetimde, yönlendirmede sorumlu kılınmasını;

11- PJKK ordu merkez karargahının tüm kadın güçlerine perspektiflerle sistemli esas alınması koordineli çalışmaya ulaşmasını;

12-Savaş sahasında kadın gücünün en alt örgütlenme biçiminin takımlar biçiminde olması, istisnai durumlarda yine takım örgütlülüğünü esas almakla birlikte geçici olarak manga hareket tarzının esas alınmasını;

13-Yeni açılım sahalarında nitelikli işlev gören manga örgütlenmesini karar altına alır.

ÖNDERLİK GERÇEĞİNE YAKLAŞIM

"Yazdın yazdın okumadılar, sen bir şey söyledin onlar başka şey sandılar, başka şey istediler" Mani

Kadın Özgürlük Hareketi'nde açığa çıkan anlayışların ve eğilimlerin temelinde bulunan en önemli iki olgu, Önderlik gerçeğine yaklaşım ve subjektivizmdir. Özellikle Önderlik gerçeğine yaklaşım,bir bireyin kişiliğini tüm yönleriyle açığa çıkarır. Bir olguya, olaya, kavrama yaklaşımda bireyin sınıf eğilimleri, kişilik özellikleri ve cins eğilimleri etkilidir. Önderlik gerçeğine yaklaşımda da yanılgılı yaklaşımların nedeni kaynağını bu gerçekliğe, geri eğilimlerle yaklaşılmasından alır.

PKK ile Parti Önderliğimiz içiçe geçmiş bir bütündür. Bu anlamda çizgi ve pratik gelişme itibariyle, PKK gerçekliği en güçlü temelini Parti Önderliğimizde bulur. PKK'lileşme, Parti Önderliğimizin doğru ve derinliğine kavranmasıyla ve bunun uygulayıcısı olmakla gerçekleşir. Gerçekliği ele alış tarzı ve gerçekliğe yaklaşım burada önem kazanır. Önderlik Gerçeğini ne çok dıştan bir yaklaşımla ne de çok sıradan bir bakış açısıyla ele almak bizi doğru sonuçlara götürür. Bu konuda Önderliğimizin tüm devrimci gerçeklerin bileşkesi olduğu ve devrimcilerin de bu gerçekliğe göre strateji ve taktiklerini belirledikleri unutulmamalıdır. Başarıya ulaşmak için doğru yol ve yöntemi belirlemede kuşkusuz amaca bağlılık ön plana çıkar. Amaca bağlılık, önüne çıkabilecek

engelleri büyük bir cesaret ve fedakarlıkla aşmak demektir. Bunu kendi durumumuza uygulayıp gerçekliğimizi değerlendirdiğimizde, amaca ulaşmada tam kilitlenmenin olmadığını, çabada zayıflığın yaşandığını, engelleri aşmada yeterli kararlılığın olmadığını görürüz.

Kadın Özgürlük Hareketi'nin öncü ve militan yapısının, Önderlik gerçeğine yaklaşımında ortaya çıkan başlıca hatalı yaklaşımları şöyle sıralayabiliriz;

Birinci olarak ve daha genel anlamda yaşanan Önderliği tanrısallaştırma ve bu doğrultuda müritçe bir bağlılık içerisine girmedir. Daha çok duygusal anlamda gelişen bu bağlılık, Önderliği bilimsel olarak ele almaktan uzaktır ve Önderlik gerçeğini uygulamada yetersiz bir duruşu da beraberinde getirir. İkinci yaklaşım ise; Önderliği sıradanlaştırma yaklaşımıdır. Üçüncü yaklaşım, Önderliği kendi dar ölçüleri içerisinde yorumlama, dördüncü yaklaşım parti ve Önderliği birbirinden ayırmadır.

SUBJEKTİVİZM;

Subjektivizm olgusunun kaynağını bilimsel olmayan yaklaşımlar ve duygusallık oluşturur. Objektivizmin; yani olayların gerçekçi ve bilimsel tüm yönleriyle değerlendirilmesinin yitirildiği yerde, subjektif yaklaşımlar ortaya çıkar. Objektivizm bilimselliğin ve nesnel yaklaşımın sonucu olurken, subjektivizm duygular ve niyetlerle öznel yaklaşımın, idealizmin bir sonucu olur.

Subjektivizm genel örgüt yapılanması ve kadın gerçeğinde oldukça yoğun olarak yaşanır. Olaylara kendi penceresinden bakma, kendine göre değerlendirme sorunları gerçekleştirme ve nedenleri hep dışta arama bu anlayışın sonucudur.

Bir yerde bir sorun yaşanıyorsa, bir eksiklik ortaya çıkıyorsa bu eksiklik neyle bağlantılıdır, nasıl ortaya çıkmıştır? Bunun üzerinde durmaktan ziyade sorunun hepsini karşı tarafa bağlama durumunun yaşanması subjektif bakış açısının sonucudur. Ortaya çıkan sorunun kaynağını, nedenlerini köklüce değerlendirememeden oluşan yargılar önemli rol oynar.

Parti Önderliğimizin bu konuda oldukça kapsamlı çözümlemeleri vardır. "Buraya kendinizi tam tanımış şekilde gelmediniz. Çok subjektif yargılarla geldiniz. PKK bir yöndedir, siz bir yöndesiniz. PKK'den bir şeyler istiyorsunuz, PKK'de sizden bir şeyler istiyor. Bu noktada birbirine karşı durma var. İstediğin şeyleri görmeyince rahatsız oluyorsun, o zaman ortaya bir şeyler çıkarmak istiyorsun. Bu da subjektivizm olur. Hatta parti içinde rahatsızlık oluyor, tartışma oluyor. Burada çocukluk da yapmamak gerekir. 'işte bir şeyler var. doğru olan benimkidir. Kim ne derse desin kabul etmiyorum. Hatta yanlış da olsa, doğru da olsa kendiminkini dayatırım' denilirse doğru olmaz. Bu şekilde insan gelişme de kaydetmez. Bu idealizm olur. Sizde bu tür idealistlikler var. Bunu terk etmek gerekir. Bunu terk etmeyen diyalektiği de tam anlayamaz. Kendini de tanımaz, arkadaşını da tanımaz. Burada gördüğünüz bu kadar eğitim ,bu görüşün ortadan kaldırılması içindir. Kişiliğiniz bu şekilde oluşmuş. Bu şekilde oluşan kişiliği, kendi şahsında tasfiye etmek gerekir. Partinin kişiliğini alın. Şimdiye kadar bunca konuşma ne için yapıldı. Arkadaşlar doğru yolda yürüsün diye yapıldı. Kendilerini doğru yolda geliştirsinler diye yapıldı. Üzerinde durun öğrenin. Subjektivizmden nasıl sıyrılacaksınız? Bunun yıllardır üzerinde duruyoruz. Yöntem ve temel yürüyüş nasıl olur? Tamamen bunlara cevap verdik. Nasıl hallolur, arkadaşlar kendi üzerlerinde durmalılar. Bu konuların üzerinde durmamış değiliz. Aslında çok durduk. Bu yıllarda yaptığımız çalışmalar özellikle subjektivizm ve idealizme karşıdır. Ama kendi üzerinde durmazsan, 'ben iyiyim, güzelim' dersen, kendini sürekli parti üzerinde öyle farz kılarsan elbette ilerleyemezsin veya 'ben ölmüşüm, kalkamam,

kimse yarama merhem olamaz' dersen tabii bunlar geriliği temsil eder. Bu tür insanlardan bir şey çıkmaz. PKK'nin üslubu diriltmenin, kendini yenilemenin üslubudur. Subjektivizm sorunu biz de şimdi değil, çoktan beri yanıtlanmıştır. Sorun sizin kendinizi bu sonuca ulaştırmanızdır. Kendinizi yorun ve ona ulaştırın, bu mümkündür. Güçlüsünüz, kendinizi yetiştirebilirsiniz. Kendinizi subjektivizmden çıkarırsanız, çevrenize de faydalı olursunuz. Partini üslubu üzerinde yavaş yavaş kendinizi geliştirirseniz, dönüşüm bu şekilde olur."

Parti Önderliğimiz bu değerlendirmesiyle subjektivizmin nasıl açığa çıktığını ve aşılma yöntemini belirtir. Özellikle II. Kadın Kongresi döneminde bu olgunun kadında çok yoğun yaşanma durumu vardır. Bu süreçlerde kadında gelişen oldukça yoğun subjektif düşünce biçimi, olayları ve olguları doğru ele almada büyük yetersizliklere neden olmuş ve kadın yapısında dogmatik bir zihniyetin açığa çıkmasını da getirmiştir.

VI. KONGRE VE II. KADIN KONGRESİ SONRASI SÜREÇ

Önderliğin fizik esaretinden sonra devrimimiz açısından artık hiçbir şey eskisi gibi olamazdı. Yaşanan esaret, yıllarca üstü kapalı gerçekliğimizi tüm yalınlığıyla açığa çıkardı. Bu nedenle girilen bu yeni dönem herkesin kendisini sorgulama, ideolojiyle daha güçlü buluşma, yeniden katılım kararlılığına ulaşma sürecidir. Artık geçmişte yapıldığı gibi, ortayolcu eğilimlerle kendini parti içinde yaşatma imkansızlaşır. Bu bir ideolojik netleşme süreci anlamını da taşır.

Önderlikten sonraki süreçte hakim olan anlayışlar, genelde kaygılar ve tepkiler olarak sınıflandırılabilir. Kaygılar genelde 'bireysel ne olacağım kaygısı, Önderlik gitti herşey bitti' yaklaşımından kaynağını almaktadır. Bu kaygılar, Önderliğin yokluğunun yarattığı manevi boşluk, inanç kırılmaları ve güvensizlikler biçiminde açığa çıkar. Şimdiye kadar varolan mücadele sürecinde bizzat Önderlik tüm devrim çalışmalarıyla ilgilenmiş, tüm sorunlara çözüm gücü olup doğrultu kazandırmıştır. Bu yüzden kadro ve merkez pratik politikanın içerisine tam anlamıyla girmemiştir. Önderliğimizin fiziki esaretinden sonraki süreç mücadelemiz açısından sıradan, yüzeysel bir yaklaşımla herhangi bir taktik sürecin gelişmesi gibi ele alınmaz. Mücadelemiz açısından bir dönüm noktası olma özelliği taşımaktadır. Böyle bir niteliği taşıyan süreçte partimizin 6. Kongre çalışmasının sürüyor olması, kadro gücü ile süreci değerlendirme, kararlar alma ve bu kararları partinin önemli bir kadro bileşimi ile uygulamaya koyma anlamında avantaj sağlar. Bu bileşimle yapılan tartışmalar ve belirlenen taktiklerle pratik uygulama içerisine girilir. 15 Şubat sonrası durum iki aşamaya ayrılabilir.

A-Parti Önderliğimizle Bağların Koptuğu Süreç; Parti Önderliğimizle bağların koptuğu süreçte, bugüne kadar direkt Önderlikle kurduğu bağlarla, aldığı perspektifle hareket tarzını belirleyen partimiz, bir şok durumunu yaşar. Ancak herşeye rağmen düşmanın topyekün imha saldırılarına karşı, topyekün saldırıyla cevap verme düşmana ağır darbeler vurarak, amacında başarıya gitmesini önleme, bununla birlikte parti örgütlenmesini birlik ve bütünlük içinde geliştirme, gerillayı büyütme, eğitme, etkili savaşacak ve kendini koruyacak şekilde düzenleme kararlılığına varılır. Yeni döneme göre değişik örgütlenmeler içine girilir. Belirlenen taktik doğrultusunda da belli bir pratik yaşanır. Bu pratik uygulamanın bazı temel yönlerini şöyle değerlendirebiliriz;

a-Partiye yönelik saldırılara karşı, imhayı engellemek için gerillanın güçlendirilmesi, halk serhıldanlarının geliştirilmesi, fedai tarzının geliştirilmesi sağlanır. Önderliğin yarattığı halk, güçlü kitlesel eylemliliklerle Önderliğimize sahip çıkar.

b-Kitlesel eylemselliklerle birlikte, döneme en büyük katkıyı fedai eylemlilikler yapar. Öyle ki her yerde gerçekleştirilen bu fedai eylemlilikler, partimizin ve halkımızın savaşı daha şiddetli farklı biçimlerde yürüteceğinin kanıtı olur. Bununla birlikte fedai tarzın doğru uygulanmasında önemli hatalar ve yetersizlikler de görülür. Çok daha sonuç alıcı olabilecek bu eylem tarzı, kongre sonrası bu tarza aceleyle yaklaşıldığından ayrıntılı planlamalarla, yeterli eğitim ve donanımla hazırlıklı gidilmediğinden, istenilen sonuçlar ve eylemler başarıyla gerçekleşmesine rağmen elde edilemez. Bu da insan aklının sınırlarını zorlayan bir iradeyle gerçekleşen bu eylemlerin büyük siyasi sonuçlara yol açması anlamında sınırlı kalmasını getirir.

c-Bu dönemde gerilla ancak dönemin sonuna doğru sürece katılım göstermeye başlar. Sürece hazırlıksız girdiğinden ve mevsim koşullarının gerillanın hareket alanını daraltmasından kaynaklı gereken etkinlik gösterilemez. Gerillaya katılım, bu süreçte duygusal etkilenmeler sonucu niceliksel bir sıçrayış yaşar. Ülkenin ve Avrupa'nın her alanından gelişen yoğun katılımlar görülür.

B-Parti Önderliğimizle Yeniden Bağların Kurulduğu Süreç; Önderlik talimatlarının partiye ve halka ulaşması ve mahkeme süreciyle içinde bulunulan dönemin nasıl yaşanılacağının tespit edilmesi nedeniyle, yeniden bir değerlendirmeyi ve buna uygun bir yaklaşım göstermeyi gerekli kılar. Bu dönem, siyasi açılımlar yapma ve propaganda dönemi olarak yaşanır, yeniden düzenlemeler ve görevlendirilmeler yapılır.

Önderliğin partiyle geliştirdiği ilişkiler sonucu ideolojik doğrultu belirlenir. Parti Önderliğimizin geliştirdiği bu açılıma katılmak, buna paralel olarak propaganda çalışmaları geliştirmek, savaş tarzını yeniden düzenlemek, sivil hedeflere yönelik ve bireysel tarzdaki fedai eylemliliklerini durdurmak, gerillayı aktif savunma çizgisine çekmek, kitle eylemliliğini daha örgütlü ve her yerden geliştirmek, yaşanan örgütsel sorunları çözmek, ortaya çıkabilecek imha tehlikesine karşı her an hazırlıklı olmak, daha aktif bir savaşı geliştirebilecek gerekli hazırlıkları bu süreçte yapmak bu dönem taktiğinin esasları olarak belirlenir.

Ancak özellikle süreci iyi anlayamayan, pratik çalışmalara tam hakim olamayan yönetim gerçeği, mevcut alan yönetimlerinin süreç karşısında yetersiz kalışı, hem eylem yaratıcılığında sınırlı kalma hem de pratik uygulamada istenilen düzeyin tutturulmamasının önemli bir nedeni olur. Savaş sahasında da Önderliğin koordinesinin olmadığı bir savaş partimizi zorlar. Yine de savaşta belli bir kontrol sağlanır ve bazı alanlarda belli gelişmeler içerisine girilir. Kısmi durumda bir eylemlilik durumu ortaya çıkar. Aynı dönemde düşmanın operasyonlarına belli bir karşı koyuş da yaşanır. Bütün bunlara rağmen, gerillanın gerçek tarzıyla uygulanmasında önemli eksiklikler ve hatalar yaşanır. Gerekli duyarlılık ve etkinlik gösterilemez. Bu da olmaması gereken yersiz kayıplara neden olur. Yine birçok alanda eylem girişiminde geçmiş klasik tarzın aşılamadığı, dönemin gerilla ve savaş tarzının fedai tarz olarak belirlenmesine rağmen, uygulanamadığı görülür.

Güneyde ise 6. Kongrede yürütülen ve oldukça kapsamlı olarak sürdürülen savaş değerlendirmesine karşın, kongre sonrasında gelişen savaş pratiğinde geçmişten farklı bir tarz açığa çıkmaz. Bu anlamıyla savaş pratiği üzerinde yeterli hakimiyetin olmadığı, gerekli tarz düzeltmesinin sağlanamadığı ortaya çıkar.

15 Şubat sonrasında artık alt örgütlenmenin ve kişilerin birbiriyle ilişkileri ve bütün bunların kollektif çalışacak bir parti yönetiminde, 6. Kongrenin belirlediği merkez komite ve onun seçtiği Başkanlık Konseyi yönetiminde kendisini yeniden

sistemlileştirmesi, düzenlemesi gündeme gelir. Buradan çıkan sonuçlar temelinde II. Kadın kongresi sonuçları da değerlendirilerek PJKK faaliyetleri yeniden örgütlendirilir.

Özellikle kadın yapısında yaşanan duygusal, dogmatik ve tutucu yaklaşımlar giderek kadın gücünü parti gerçeği ile çelişmeye, farklı bir duruş ve ayrışmayı yaşamaya götürür.

Kadın açısından 6. Kongrede varolan ve PJKK II. Kongresinde daha da açığa çıkan, fakat netleştirilip çözümlenmeyen birçok yanılgının derinleştiği ve tekrarlandığı bir süreç başlar. Öncesinde henüz gelişim sorunları niteliğinde olan yetmezlikler, kapsamlı irdelenmediğinden bu yaklaşımlar bir tarza dönüşür. Bu sorunların tekrarlanması kadın hareketinde belli bir gerilemeyi yaşatır. Üst yönetim düzeyinde açığa çıkan, özgürlük ilkelerine ters düşme sonucu sapmalar yaşanır. Üste göre şekillenen yapı gerçeğimizde de, bu eğilimler yansımasını bulur. Gerçekleştirilen kongreler sonrası birçok alanda pratiksel süreçlere baktığımızda, bu etkilerin yoğunca yaşandığını görmekteyiz. Bu süreçteki alan pratiklerini kısaca şöyle değerlendirebiliriz;

Partimizin stratejisini değiştirmesiyle beraber, Botan gücü Haftanin ve Kelareş alanlarına çekilir. Bu dönemde bütün güce II. Kadın kongresinin sonuçları aktarılır. Eyaletin kadın faaliyetlerini değerlendirmek amacıyla toplantılar düzenlenir. Yine Behdinan eyaletinde II. Kadın kongresi sonrasında, kadın çalışmalarında belli bir yoğunlaşma sağlanır. Sürecin kavratılması açısından sık sık eğitimler ve toplantılar yapılır.

Zagros eyaletinde de diğer eyaletlerle benzer gelişmeler ve sorunlar yaşanır. Özünde tüm eyaletlerimizde ve çalışma sahalarında yaşanan sorunlar, birbirleriyle paralellik arzeder. Genel anlamıyla süreci kavramadaki yetersizlik ve süreci kabullenememe, yeni süreci anlamama ve belirsizlik nedeniyle kaygılı, kendini katmayan yaklaşımlar sergilenir. İdeolojik bilinçlenmedeki yüzeysellik, süreç karşısında birçok bireyde güvensizlik, inançsızlık, güven kırılması ortaya çıkarır. Eyaletlerde yaşanan Kadın Kurtuluş İdeolojisi'ni doğru anlayamama ve cins bilincinden yoksunluk yaşanan sorunların da temel nedeni olur. Kadın Özgürlük Hareketi'nin yaşadığı sorunlar bu dönemde her alana yansır ve kendisiyle beraber birçok eğilimin de ortaya çıkmasına neden olur. Egemenlikli sistemi kavrayışta ve ele alıştaki yetersizlikte buna eklenince, cins mücadelesinin kapsamı daraltılır. Tüm bunlar ordu çalışmaları ve askerileşmede de yansımasını bulur.

KALATUKA FEDAİ SİSTEMİNDE KADIN;

6. Kongre temelinde ve özellikle Önderliğin fiziki esareti sonrası sürecin temel bir tarzı olarak, fedai tarzını geliştirmek önem kazanır. Fedailik gerillanın yetkinleştirilmesini geliştirmeye çalışır. Kadın gücü de sayısal olarak Kalatukata'daki fedai sisteminde yerini alır. Fedailiğin özü gereği, düzenlemede ölçü olarak alınması gereken Önderliğe, çizgiye ve ideolojiye bağlılık, pratikte yetkinlik ve kararlılıkta netlik olması gerekirken, niceliksel anlamda gücün yoğunluğunun esas alınması, ölçülere yeterince dikkat edilmemesi, daha baştan itibaren niteliğin zayıf olmasına yol açar.

Önderlik ve süreç üzerinde yeteri kadar yoğunlaşmayan güç, farklı arayışlar -kendini genel yapıdan farklı görme ve hak arayıcılığı- içine girer. Düşmanın ağır yönelimleri karşısında, 'birlik olalım' mantığıyla sınıf ve cins savaşımının durdurulması yaşanır. Oysaki PKK'de bu kadar yaratılan değer ve gelişim, sınıf ve cins mücadelesinin her zaman her koşul altında oldukça keskin yürütülmesinden kaynağını alır. PKK'nin ruhu olan APOCU ruhun yeniden yaratılması anlamına gelen fedailikte, bu savaşım en güçlü verilmelidir. Uygulanan tarz ise, fedailiğin özünden uzaklaşmayı

getirir. Yine yönetimlerde yaşanan tekleşme, yapı iradesinde büyük bir kırılmayı yaratır. Yeni sürece göre kendini hazırlamayan yapı ve yönetim gerçeğinde, bir kafa karışıklığı yaşanır. Süreçte netleşmeyen yönetim, yapının da doğru yoğunlaşmasını ve sürece göre kendisini hazırlamasını sağlayamaz. Sürecin doğru anlaşılmaması sonucu yaşanan inançsızlık, tepki ve sınıfdışı arayışlar sonucu, çete eğilimleri taşıyan kişilikler kendisini örgütlendirme çabaları içine girer. Kadın yapısı da Önderliğe ve partiye bağlılığın gereği olarak, bu sistem içerisinde yerini alır. Ancak 6. Kongrede netleşmeyen ve çözümlenmeyen sorunlar, uzun bir süre etkisini gösterir. İradi bir duruş sergileyemeyen kadın, bu sistemin bir parçası olmaktan kendisini kurtaramaz. Çoğunluğu yeni arkadaşlardan oluşan kadın yapısında, belli oranda eski arkadaşlar varolmasına rağmen kendini değersiz görme, sürece cevap olamayacakları düşüncesi yeni ve eski güç arasında bir ayrımın ortaya çıkmasına neden olur. Yine Kalatuka'da özgün PJKK fedai birlikleri oluşturulur. PJKK birliğinde ise, hem bu birlikte yer alan arkadaşların genelde küçük burjuva sınıf eğilimine sahip arkadaşlardan oluşması, hem de kaba redcilik ve sınıf eğilimlerinin yarattığı anlayışların yoğun olması, özgürlükçüler, özgürlükçü olmayanlar ya da işbirlikçiler ayrımına yol açar. Yönetim tarzında ise egemenlikli sistemi aşmayan, onun tarzını uygulayan bu anlamda tekleşen, tek merkezli bir işleyiş oturtarak yapıyı iradesizleştiren bir yaklaşım sergilenir. Dolayısıyla tüm bu süreçler boyunca sistemi değişime uğratmaktan ziyade, sistemin en iyi uygulayıcısı olurlar. Daha sonraları 7. Kongre ardından, bu alan çalışmalarında yönetim ve yapı düzenlemelere tabi tutularak, kadın gücü birlikler düzeyinde örgütlendirilir. Fakat sonuç olarak fedailik sisteminde yer alan kadın gücü, Önderliğin ön gördüğü gibi süreçte aktif rol oynayamaz.

Askeri Karargah;

Kadın yapısının sayıca çok yoğun olduğu alanlardan biri de askeri karargahtır. Çalışmalar PJKK II. Kongresi sonrasında alana gelen yeni yönetimle başlatılır. 6. Kongre ve II. Kadın Kongresi'nin gerçekleştiği alan olması itibariyle, yaşanan sorunlardan ve çelişkilerden direkt etkilenir. Yönetimin kongre sonrası yaşanan sorunlar karşısında bir netliğe ulaşamaması, sürece yeni bir perspektifle katılım sağlayamaması, başlatılan yeni dönemin kavranamaması, başta karargah çalışmaları olmak üzere birçok çalışmanın örgütlenememesini de beraberinde getirir. Süreç ve görevler karşısında belirleyen bir konumda olmaktan ziyade belirlenen, sürüklenen konumdan çıkılamaz. Süreci kavramada çözümleyici bir yaklaşım gösterilemez. Yapının beklentilerine cevap olunamayıp, yapı ile ilgilenme, tartışma zeminleri doğru değerlendirilemez. Kadro komuta ihtiyacını zamanında ve doğru karşılamada ciddi yetersizlikler ortaya çıkar. Cins çelişkileri ön plana çıkarılarak, savaş sorunları üzerinde yoğunlaşma sağlanmaz. Ön plana çıkarılan cins çelişkileri, kendini yaşatma zemini olarak kullanılır. Bu çelişki üzerinden tasarruf geliştirilir. Yapıda varolan güvensizlik derinleştirilir. Yapı temel konular üzerinde yoğunlaşmayı sağlayamaz, Bu nedenle farklı eğilimler, çeşitli örgütlenmeler ve hatta kaçışa kadar götüren yaklaşımlar ortaya çıkar.

Askeri karargah çalışmaları belli bir sisteme kavuşturulamadığından, ordu çalışmalarında da pratiğe damgasını vuran sağ liberal yaklaşımlar açığa çıkar. Radikal ordu duruşunun olmayışı, bunun en temelde karargahta en üstten başlaması ordu çalışmalarının en fazla geriye çekildiği sürecin yaşanmasına neden olur. Savaşa kadro ve komuta hazırlaması gereken askeri karargah, kendisini ideolojik karargah gibi örgütlediğinden, eğitimlerde de salt teorik eğitime ağırlık verip askerileşme bir tarafa

bırakılır. Askeri karargah bu anlamıyla esas özünden ve görevinden uzaklaşır. Temel ve tali yoğunlaşmalar birbirine karıştırılır. Ordunun profesyonelleşmesi gereken bu süreçte, ordu çalışmalarının ve savaş tarzı, komuta gerçeği üzerine yoğunlaşmaların aksatılması askeri çalışmalarda gelişimi sınırlı kılar.

Süreç üzerindeki zayıf yoğunlaşma, sağ liberal yaklaşımlarla birleşince birçok sınıf dışı eğilim açığa çıkar. Silahlı mücadele ve ordu çalışmalarına karşı belirli oranda bir soğuma yaşanır. Kadın yapısında 'savaş kaba iştir, kadının özü barışa daha yakındır' tarzında yaşanan yoğunlaşmalar doğru bur rotaya kavuşturulamadığından, sivilleşme ve liberalleşme eğilimlerini geliştirir. Sivilleşme ve ordu çalışmalarını yadsıyan yaklaşımlar, bu süreçte gelişmesi gereken kadın ordulaşması çalışmalarını da olumsuz yönde etkiler. Çalışmalara en fazla yansıyan sakat örgüt anlayışı ve cins bilincinden uzaklığın yarattığı duruş, merkezi ordu kültürünün gelişmesini de engeller. Hiyerarşik düzen işlemez duruma gelir. Kadın açısından savaşa kadro hazırlamada, koordine etmede ciddi yetersizlikler yaşanır. Yapı savaşa motife edilemez. Ordu duruşu sıradan ve vasat bir sınırda kalır. Kadının orduda nasıl bir duruş sergilemesi gerektiği, kendi sistemini nasıl yaratacağı konuları üzerinde yoğunlaşma yaşanmaz. Bu nedenle de ordu çalışmalarından uzaklık, kendi anlayış düzeyini yansıtamama ve bunun gibi durumlar ortaya çıkar. Yaşanan tasfiyecilikler orduda aşınmaları getirse de, Parti Önderliğimizin fiziki esareti kadında varolan fedai ruhu da geliştirir. Kadının savaş konusunda bir sorunu olmasa da, eğitimde ve denetimde açığa çıkan yetersizlikler ve yeni süreç karakterinin doğru anlaşılmamasıyla yaşanan eğilimler sonucu, ordu çalışmalarında gereken katılım ve duruş sergilenemez.

Şehit Ayhan Pratiği;

Bu süreçte geri çekilmede Kuzeyden gelen gücün yeni süreç temelinde eğitilmesi amacıyla, çok sayıda kadın gücünün de içinde yer aldığı bir kamp oluşumuna gidilir.

Kuzey eyaletlerinden gelen kadın gücünün partiyi tanıma sorunları, geri çekilmelere anlam verememesinden kaynaklı kabullenmeyişi, eyalet şekillenmeleri, çeşitli eğilimlerin yoğunlaşmasına ve örgütlenmesine zemin teşkil eder. Tüm bunların yanısıra gücün cins bilincinden, Kadın Kurtuluş İdeolojisi'nden, Kadın Özgürlük Hareketi'nden uzaklığı nedeniyle, kapsamlı bir eğitime tabi tutulması gerekmektedir. Yine yapıda yeni arkadaşların oluşu, hem genel partiyi tanıma sorunlarını hem de Kadın Özgürlük Hareketi'ni bilince çıkarma sorunlarını yaşatır. Yeni yapı ya hiç eğitim görmemiş, partiyi tanımayan yada eyalet yönetimlerine göre şekillenen arkadaşlardan oluşmaktadır. Bu yüzden, eğitimin oldukça kapsamlı verilmesi ve yapının psikolojik-ruhsal durumu dikkate alınarak, oldukça hassas yaklaşılması gereken bir kamp niteliği taşır. Fakat Şehit Ayhan kampında bir kesim arkadaşın, partinin yeni dönem stratejisini kavrayamaması sonucu içine girdikleri muğlaklık ve güvensizlik süreç içerisinde gerekli yoğunlaşmanın sağlanmasını önler.

Yapı gerçeği ve yaşanan sorunlar karşısında yönetimin oldukça hakim ve sorunları çözümleyici,kavratıcı olması gerekirken, kollektif bir tarzı oturtmaması, uzlaşmacı ve liberal yaklaşımlar, ilişki tarzındaki açığa çıkan sınıfsal eğilimleri yapının mevcut konumunu olumsuz yönde etkiler. Kadın yönetiminde birinci dereceden görev yürüten arkadaşın ideolojik,politik açıdan bu güçte olmayışı, yapıyla bütünleşme sorunları, tecrübesizliği sürecin gerektirdiği ciddiyetle çalışmalara yaklaşmaması, yine erkek arasında seçiciliğe giderek iyi erkek-kötü erkek ayrımına gitmesi özünde erkekten kopmayışı örgütsel bir duruş yerine ittifak arayışlarına götürür. Yönetimdeki bu zayıflıklar başta yönetim olmak üzere, belli bir kesimde örgüt dışı ilişkilenmeleri ve

gruplaşmaları açığa çıkarır. Bu anlamda yönetimin içinde bulunduğu durum, yapının geriliklerine hitap eder, böyle bir boşluk çeteleşme ve kaçışlara zemin sunar.

Kadın yapısında da özgün eğitimler yürütülmediği ve cins bilinci kazandırılmadığından, mevcut parti dışı eğilimlerle bütünleşme açığa çıkar. Bu alanda yapının partiyi tanıma ve bütünleşmede zorlanmasının temel nedeni, eğitim ve yönetim sorunu olur.

İç eyaletlerden gelen kadın yapısının doğru eğitilmesi, önemli bir savaşçı kadro yapısını oluşturabilecek iken, bunun gerçekleşmemesi kadını parti dışı eğilimlerle bütünleştirir. Savaş ve yaşam konusunda parti ideolojisine daha hakim, denetim sağlayabilecek güçlü bir yönetim birleşimi olması gerekirken, bu konularda yüzeysel, tecrübesiz bir yönetim yapıyı da savaş ve ordu konuları üzerinde yoğunlaştırmaktan ziyade boşluklar yaratır. Böylece savaşı yaşamayan, savaş gerçekliğinden uzak bir yönetimin denetimi altında ordu çalışmalarını liberalize eden arayışlar açığa çıkar.

Yine çoğunlukla Önderliğinin esaretinden sonra katılan yeni arkadaşların komuta yoğunluklu olması, bu arkadaşların doğru eğitilmesi konusunda önemli bir kadro gerçeği ve açığa çıkaracağı güce sahip olmasına karşın, yapı yanlış şekillendirilir. Farklı yaşam arayışlarına itilir. Tüm bu yanılgılı yaklaşımlar sonucunda gerçekleşen çeteleşme, kadınlı erkekli kaçışlar, farklı yaşam ve ilişki arayışları doğurur. Yaşanan bu durumlar sonrası, Parti müdahalesiyle Şehit Ayhan kampı dağıtılır. Kampta bulunan gücün büyük bir kısmı ideolojik eğitime çekilir. Bir kısım arkadaşta birlikler düzeyinde aynı alanda çeşitli düzenlemelere gidilerek, örgütlendirilir.

Partimizde gelişen Kadın Özgürlük Hareketi genelde kadın hareketleri ve kadının gerçek özünün açığa çıkması açısından önemli bir yere sahiptir. Kadın, kendisinin özgürlük ihtiyacını hissederek, başlattığı bir çalışma olmamasından ötürü fazla sahip çıkmaz. Bizzat Önderliğin başlattığı ve ideolojik doğrultuyla sürekli beslediği ve yönlendirdiği Kadın Özgürlük Hareketi, Önderliğin fiziki esaretiyle en derinden yalnızlığı ve boşluğu yaşar.

Önderliğin yokluğuyla dengeler sarsılır. Kadının kendisi olma kararlılığını sürdürmesi doğal olarak erkekte bir ürküntü, tepki yaratır. Kadın-erkek çelişkisi spekülatifleştirilen bir çelişki olup, temel gündemin saptırılmasına neden olur. Kadının erkek egemenliğini bir sistem olarak kavrayamaması dar, apolitik, toy yaklaşımlara neden olur. Bireysel özgürlük arayışından çok fazla kurtulamaz. Erkek egemenliği kadar kadın gericiliğinin yaşanmasının da bu durumlarda payı büyüktür. Önderlikten sonra kendi kendisinin rotasını belirleyemeyen bir durum ortaya çıkar.

Önderlikten sonraki süreç, kadının kadından tecrit edildiği bir dönem olur. Tüm çalışmalar, genel çalışmalara bağlanır. Özgün eğitimler sınırlandırılır. Bu dönemde hem özgünlüğü, hem kopuşu reddetmek çalışmalara zarar verir. Genelleşmek partileşmek, ordulaşmaktır. Kendini tüm parti, ordu çalışmalarından sorumlu görmektir. Genelleşme adı altında ilkesizliğin, aşınmaların yaşanması orduda da sivilleşmelere, yozlaşmalara neden olur. Cins bilinci kazanmayan kadın, tüm çalışmalarda tahribatlar yaratır. Kadının kendi rengiyle çalışmalara katılmayışı intihara, kaçışlara ya da yaşam içinde ölü gibi kalma durumlarına yol açar. Bu nedenle ordu içerisinde de yaşanan yozlaşmalar, aşınmalar ve sivilleşmede kadının kendi özüyle ve kimliğiyle katılımının engellenmesi temel neden olarak açığa çıkar. Bu nedenle parti müdahalesiyle kadının kendini daha güçlü katması, ordu çalışmalarında aktifleşmesi, özgünlüğünü koruması sağlanmaya çalışılır. Kadın çalışmalarının gerekliliği ve devrimin parti yaşamının korunması yönünde garanti olma rolü bir kez daha yakıcılığını hissettirir.

Hiçbir çıkışın bedelsiz olmayacağı unutulmamalıdır. Esas doğrultu, bizler için her çalışmada olduğu gibi kadın ordu çalışmalarında da, her zaman Önderlik ve Kadın Kurtuluş İdeolojisi, özgürlük ilkeleri ve ölçüleri olmalıdır. Önderliğin en temel çalışması kadın çalışmasıdır. Önderlik sistemi boşa çıkarmak isteniyorsa, kadınla yapılmak istenecektir.

Bu yüzden güç olma zemini olan ordu çalışmaları ve askeri faaliyetler, daha kapsamlı değerlendirilebilir. Bu nedenle askerlikten uzaklığı ve sivilliği aşıp savaştaki aşınmaların, ordu içindeki liberalizmin önüne geçecek olan da, kadının kendi öz kimliğiyle ordu çalışmalarına katılımı olacaktır. Özellikle Önderlik sonrası süreç, kadının özgünlüğüyle çalışmalara katılmamasının yarattığı sancılı ve zorlu süreçleri açığa çıkarır. Tüm bun nedenlerle kadın her zamankinden daha fazla kendini askerileştirip, savaşta daha da aktifleşmeli, savaşa motive olup kendi kadro ve komutalarını yaratmalıdır. Savaşımımızı Önderlik çizgisiyle buluşturacak olan, kadının ordu çalışmalarına doğru katılımı olacaktır.

Geçmişten çıkarılması gereken en temel dersleri çıkarmadan ve yeni dönemin görevlerini net ve yeterli yetkinlikte yerine getirmeden, yeni dönem anlamsız bir kavram olmaktan öteye gidemeyecektir. Çok kısa ve kalın hatlarıyla, PKK'nin acılarla ve anlamsız kayıplarla, kaçan özgürlük fırsatlarıyla, kahramanlık, trajedi, düşkünlük, tasfiyecilik ve komploculuklarla iç içe ve dolu geçen tarihinden çıkarılması gereken dersleri ve yerine getirilmesi gereken görevleri şöyle sıralayabiliriz;

"1-Önündeki görevlere karşı yeterli bir ideolojik donanım sağlanmadan, içine girilecek görevlendirme ve yönetimde yetkilendirmenin pratikte büyük yozlaşmaları doğurması kaçınılmazdır. İdeolojik yetkinliği, çizgi netliği, moral ve vicdan durumu, planlama kabiliyeti, yürütme ve denetim gücü olmayan kişi ve örgütsel birimlere görev verilmez. Verilmesi halinde en beklenmedik olumsuzlukların ve hıyanetlerden beter durumların doğması kaçınılmazdır. Dolayısıyla bu dersin yüklediği en temel görev, her yetki ve görevlendirmenin önündeki işin doğası, nasıl ve ne zaman zarfında yerine getirileceği, hangi imkanları gerektirdiği kaç kişiyle ve kimlere karşı sorumluluk ve amirlikle yürütülmesi gerektiği konusunda netçe planlanması, pratikleştirilmesi ve denetlenmesidir.

2-İsyan ve silahlı mücadele gibi çok büyük olaylara ve sonuçlara yol açan eylemlilikler karşısında, bin düşünüp bir yapmak gerekir. Neden ve hangi amaçla, kimlere karşı, ne kadar süre ve kapsamda kimlerle ve nasıl yürütüleceğine dair netleşme olmadan, isyan ve silahlı mücadelelere başvurulması halinde altından çıkılması zor cinayetlere, yozlaşmalara, dolayısıyla başarısızlıklara yol açmasının önüne geçilemez. Ancak bütün yaşam ve özgürleşme yolları zorla tıkanırsa, hukuk çiğnenirse, kişisel, kültürel planda ve halka haksızca ölüm dayatılırsa, isyan ve silahlı mücadeleye sadece bir gereksinim olarak değil, evrensel hukukta ve her anayasada ifade edilen meşru savunma hakkı olarak başvurulur. Silahlı isyan ve gerilla tarzları biçimindeki savaşın amacı, evrensel hukukun gerekleri yapılıncaya, bunun anayasada ifadesi yani BM yasalarında da ifade edilen ve Türkiye dahil, birçok ülke tarafından uyulması kabul edilen bireyin ve halkların üç kuşak haklarının gerekleri yerine getirilinceye kadar, meşru bir mücadele biçimi olarak özgür yurttaşların ve demokratik haklara sahip halkın, kutsal direniş hakkını kullanmaktadır. Bu direnişe başvurulması değil, başvurulmaması özünde hukukun gereklerinin yerine getirilmemesi ve demokrasiye inançsızlık yani demokratik hukuk devletine karşı görevlerin yerine getirilmemesi olacaktır. Özeleştiri bu çerçevede yerine getirilmelidir.

3-PKK'nin geçmişte uyguladığı isyan ve gerilla çizgisi, meşru savunma hakkını hem siyasi çizgi hem de askeri strateji ve taktikler açısından aşmıştır. Bunun anlamı özde olmasa da biçimde, ayrılıkçılığa açık bir program, askeri strateji olarak da saldırıya varan ve sorumlu olmaması gereken birçok taktik hedefe başvuran bir duruma düşmedir.

Bu durum karşısında ideolojisiyle tutarlılık açısından içine girilmesi gereken özeleştirisel durum, siyasi programın ülkenin bütünlüğüne göre yeniden yapılandırılmasıdır. Bunun en genel ifadesi ve sloganı, Kürdistan parçalarının bulunduğu her ülkenin siyasi sınırlarını esas alan, bu sınırlar dahilinde özgün birlikteliği hedefleyen bir program yapısıdır. "Demokratik ülke, özgür parça" meşru savunma hakkının siyasi gerekçesi, programsal ifadesidir.

Bu tür program anlayışına ulaşmak, özeleştirinin bir gereği olduğu gibi askeri olarak da, stratejik meşru savunma durumuna geçmeyi gerektirir. Önemli oranda sağlanan meşru savunma durumu, daha ilkeli, donanımlı, barış ve demokrasiyi, hukuk devletini yetkinleştirecek güçte ve düzenlilikte olmaktır. Nicel ve nitel durumu, üslenmesi, lojistiği, eğitim, örgütlenme ve komuta tarzının olası her tür saldırıya karşı yanıt verecek güçte olması hesaplanarak, bu hak kullanılmalıdır.

Katliama uğrayabilecek bir güç meşru savunma gücü olamaz. Bu ancak kendini imha gücü olabilir. Geçmişte bu durumlara yoğunca düşülmüştür. Birliklerin nicel ve nitel konumu uygun üslenme ve komutaya, lojistiğe sahip olamıyorsa ve birçok imhalara yol açacaksa, ya kendini sivilleştirerek bu duruma son vermesi ya da sınırların gerisine çekilmesi gerekir. Geçmişte çok yaygınca yapıldığı gibi hiçbir gereğini yerine getirmeden, "şu köy senin bu köy benim" diyerek, şu veya bu tepede avare-asi birlikler gibi hareket etmek kesinlikle meşru savunma biçimi olamaz. Kayıpların ve olumsuzlukların yüzde doksan nedeni bu tutumdur. Meşru savunma temelinde ülke içinde üslenmek isteyen birimler,bunun bütün şartlarını yerine getirmek zorundadırlar. Aksi halde PKK adına sahip çıkılamaz ve destek verilemez. Bu tip birlikler ve çalışmaların imhalık olması barış ve demokraside çıkar görmeyen çevrelerin eline fırsat sunması halkın barış ve demokrasi mücadelesini zora sokması kaçınılmazdır.

Ama meşru savunma düzeni sonsuza dek sınırların gerisinde kalamaz. Günümüzün hızla değişen koşulları buna izin vermez. Verse de birçok olumsuzluğu beraberinde getirir. Dolayısıyla sınırların gerisinde her parça açısından, ancak makul bir süre kalınabilir. İlgili devletle meşru savunma çizgisi temelinde, barış ve demokratik uzlaşı aranır. Yanıt gelmez veya saldırı biçiminde olursa, onurlu barış ve uzlaşıyı gerçekleştirmek için çerçevesi çizilen temelde silahlı savaşım doğru tarzda üstlenmek, halkı savunmak, barış ve demokrasiye katkıyı bu yolla sürdürmek durumundadır.

Tüm devletlere ve ilgili güçlere karşı bu pozisyon söz konusudur. Bir damla kanın gereksiz yere akıtılmamasına özen gösterilmesi ama kutsal direnme hakkının, yani artık evrensel hukukun normları haline gelen üç temel kuşak hakları yerine getirilinceye kadar, savunma savaşımının başarısı için herşeyin yerine getirilmesi, yeni dönemin en temel özeleştirisi gereğidir. Özeleştiri bu duruma başarılı tarzda ulaşmak demektir. Aksi halde geçmişte ısrar vardır. Sonuçları her komploya açık ve ihanetten daha beter durumlara düşmedir.

4-Geçmişte gerek PKK adına gerek devletler ve diğer güçler adına gizli veya açık, yasal veya komplo ve çete tarzıyla yürütülen eylemler sonucunda da katledilen halktan tüm insanların, boşaltılan köylerin, ölen gerilla ve askerlerin, suçsuz kadın, çocuk ve erkeklerin kapsamlı bir dökümü yapılarak, sorumluların kimler olduğu, ulusal

ve uluslararası hukuk ve örgüt hukuku açısından nasıl yapılanıp cezalandırılması gerektiğine ilişkin, özeleştirinin yapılması ve gerekli derslerin çıkarılması en temel görevlerdendir.

Bu görevler karşısında ciddiyet ve sorumluluk, ancak gerekliliklerin yerine getirilmesiyle mümkündür. Tüm ilgili taraflarca her tür siyasi, askeri, ahlaki ve dini anlayışları aşan anlamsız, sadece kendine zarar veren sayısız tutum ve davranışların ve suç eylemlerinin kapsamlı bir hükmü yapılmadan, kendi payımıza düşen hesabı verilmeden, pratikte ilgili tüm makam, kişi ve güçlerden hesap sormadan, tarihe, halka, insanlığa, hukuka ve demokrasiye karşı görevlerimize doğru sahip çıkıldığından bahsedilemez. Kendi devletini bile aldatan, çeteleştiren hukuk çizgisi dışına taşıran ve hatta ulusal hukukça çok sınırlı da olsa yargılanmaya alınan olay ve görevlilerin, en üstten en alta kadar dökümünün yapılıp hesabının sorulması, meşru savunma çizgisinin bir gereğidir. Nasıl PKK adına bir suçlu gibi hareket edilemez, devlet adına da suç işleyenler rahat edemez. Ulusal hukuk resmen hesap soracak güçte olmasa da, evrensel hukuk ve halkın kutsal direnmesi adına canilerden hesap sorulması sorumluluk gereğidir.

Hesap sormamanın, barış ve demokrasiyle alakası olamaz. Hala asalım, keselim, imha edelim tutumu içinde olan tüm kişi, makam ve güçlere karşı silahlısı da dahil, meşru savunma gerektirir. Her koşul altında, her yerde ve zamanda ama başarısı için de herşeyin en ince tarzda hesaplanarak, yerine getirilmesi yeni dönem meşru savunma çizgisinin gereğidir. Ancak böylelikle demokratik hukuk devletinde cumhuriyete sahip çıkabilir. Özce, geçmişin tüm taraflarca işlenen her türlü olumsuzluklarına ve suç durumlarına karşı özeleştirisel olmak, pratikte bu tarzda gereklerini yerine getirmekle mümkündür.

5-Meşru savunma çizgisi, halk arasında demokratik siyasetin gereklerine göre çalışmayı gerektirir. Sağlam ve korunması mümkün üslenmeler dışında, yeni dönemde eskiden olduğu gibi PKK adıyla hareket etmek, siyasi faaliyet yürütmek, antidemokratik koşulların geçerli olduğu alanlar dışında doğru bir tavır olamaz. Demokrasi ve hukukun gereklerine uygun, kapsamlı sivil toplum kuruluş ve faaliyetleri, en uygun çalışmalar olarak örgütlendirmek ve yürütmek durumundadır. Aksi halde provokatif durumlara düşmek kaçınılmazdır. PKK'nin bu alana ilişkin dönüşüm, her ülkenin siyasi, kültürel ve hukuk koşullarına uygun adından program ve pratiklerine kadar yasal, edebi her tür sanatsal, çevresel, ekonomik, sosyal, hukuki, siyasi ve cinsi yapılandırmaları gerektirir. Dönüşüm bu yapılandırmaların oluşturulması, işlevsel kılınması, demokratik hukuk devletinin başarılması ve gerektiğinde yeniden yapılandırılması için temel güvence haline getirilmesiyle mümkündür. Bunun için zorunlu olan ideolojik, politik ve pratik yetenek formasyonlarının kazandırılması gerekmektedir.

Düşünce, inanç ve moral kapasitelerin buna cevap vermesini gerekli kılmaktadır. Bu konuda Türk klasik solcu anlayışlarının mezhepçi çözüm demogojilerine fırsat vermemek kadar, Kürt milliyetçi anlayışların tahrikçi demogojilerine ve saptırma girişimlerine de ortam sunmamak, önemli demokratik görevlerdendir. Demokratik görevlere, halkların barışçıl ve özgür birlikteliklerine sahip çıkmak, bu konuda üzerinde düşeni yapmak sorumlu devrimciliğin de gereğidir. Bu konularda özeleştiri, ancak bu yönlü görevlere doğru sahip çıkmak ve gerekleri için yeterli bir donanımla başarı çizgisini tutturmakla mümkündür.

6-Bu temellerde dönüşüm, uluslararası alanda doğru bir çalışmayı da yeniden gündemleştirmektedir. Çizgiye uygun örgütlendirme ve temsillerini gerektirmektedir.

İşbirlikçi milliyetçilere karşı, demokratik ölçülerle çözüm aramak destek ve dayanışmaya daha çok hizmet edecektir. ABD dahil tüm Avrupa'da, hatta ulaşılabilen tüm ülkeler ve alanlarda bu çizgiyle destek bulmamak mümkün değildir. Eğer destek bulunamıyorsa, bu yetersiz çalışma ve temelden dolayıdır.

ABD ve Avrupa'da komplocu çevreler sınırlıdır ve başarılarını kanun dışı tutumlara ve gizli faaliyetlerine borçludurlar. Bu gerçeği gözönüne alarak, özellikle komploların sorumlularını açığa çıkarmak haksızlıklara gidermek için, tüm insan hakları ve demokratik meclis ve hükümet çevrelerinde hatta BM ve AB başta olmak üzere, tüm uluslararası kurumlaşmada olup biteni izah etmek, demokratik hukuk çözümünde destek ve dayanışmalarını istemek, eskiyi aşmak ve yeni dönemin başarısını hazırlamak açısından büyük önem taşımaktadır.

Terörizm kimler tarafından ısrarla sürdürülüyorsa, barış ve demokratik uzlaşıya hangi güç ve devletlerin gelmediğini ortaya koymak, Kürt halkının son derece meşru ve sonuna kadar desteklenecek özgür iradesi ve temsilci kurumlarını başarıyla ortaya çıkarıp işlevsel kılmak, yerine getirilmesi gereken temel görevlerdendir. Bu konumda ele alıp geçmişi aşmak ve özeleştiride bulunmak, bu yönlü görevlere doğru, yetkin ve başarılı pratik tarzla yanıt vermekle mümkündür. Globalleşen sömürü cephesine karşı, emeği ve hakların özgürlük ve dayanışma cephelerini örmek ve geliştirmekle mümkündür. 2000'ler döneminin enternasyonalizm ve hümanizmine insanlığın beşiğinden adalet, insanlık ve özgürlük ve eşitliğin güçlü ve soylu sesiyle yanıt vermekle mümkündür.

7-Tüm bu hayati konularda eleştiri ve özeleştiri, ancak güçlü bir eğitimle anlam kazanabilir. Beyni diyalektik ve tarihsel felsefeyle çalışmayanların, vicdanına insanlığın tüm güzellik, iyilik ve sevgi değerlerini sığdırmayanlara, yeni dönem yapılandırmalarını yerine getirmeyenlere, halkın ve örgütün kaderi teslim edilemez.

Gönüllülük temelinde ama gereklerini en büyük zorluklara yol açsa da yerine getirmek, eğitim çalışmalarının vazgeçilmez hedefidir. Günümüze kadar uygarlığa yön veren Sümer rahiplerinin -ki uygarlık ve devlet için- başardıklarını, bizler demokratik uygarlık ve devletsizliğin uzun yolunda başarmayı kendimize rehber edinmeliyiz. İnsanlığın kutsal beşiğinde güçlü ve güzel tanrıçaların tekrar boy verdiği azgın, sömürülü ve baskılı erkek egemen toplumun adım adım aşıldığı, gerçek insanlığın kucaklaştığı, yeni uygarlık tarzımızı, şimdiki deyimiyle demokratik uygarlığın en ileriye açık, doğurgan beşiği olarak tarihsel rolümüze büyük bir susuzlukla, coşku ve sevgiyle, inanç ve azimle, el attığı her işte başarıyı sağlayacak düşünce ve iradeyle sahip çıkmalıyız. Sadece kendi örgüt ve halkımızın değil, tüm halkların ve insanlığın geçmiş acılarına bir umut damlası da olsa, yanıt vermek ve başarısı için herşeyimizi ortaya koymak kutsal görev anlayışımızın, büyük değerlerimizin anısına sahip çıkmanın, emeklerimize ve gelecek umutlarımıza layık olmanın bir gereğidir.

Tüm emperyalist ve imhacı baskıları yarıp, özgürleşen halk iradesinin temsilcisi olarak PKK bu tarihi gerçeklerle en kapsamlı bir dönüşüm sürecine girerken, kendi şahsında halkına ve insanlığa dayatılmış tüm iç ve dış komplolara ve tasfiyecilere, çeteci anlayış ve uygulamalara karşı bu yeni biçimde yanıt verip, çağdaş demokratik uygarlık dünyasına başarıyla yürüyecek duruş ve güçtedir.

Genel Sonuçlandırma;

15 Şubat sonrası, Parti Önderliğimizin fiziki esaretiyle partimizin yaşadığı süreç en zorlu süreç olur. 6. Kongre sonrası süreç, uluslararası komplonun, 15 Şubat ile aldığı düzeyin arkasından gelen süreç olur. Aynı zamanda komplonun iç yüzünün açığa

çıktığı, anlaşılmaya ve yanıt olunmaya çalışılan bir süreç anlamını taşır. Bundan sonraki yürütülen mücadele süreci, komployu kusursuz ve onu boşa çıkarma temelinde yürütülen bir mücadele sürecidir.

O dönemde görülen gerçeklik, önümüzdeki sürecin oldukça hassas ve yoğun politik süreç olacağıdır. Şimdiye kadar ki yaşadığımız süreçlerden en kapsamlısı, en çok yönlüsü, en fazla politik ihtimaller içeren bir süreçtir ve kadro gücü olarak da ilk defa böyle yoğun bir politik süreç yaşanır. İlk defa böyle yoğun bir politik süreç, Önderlik olmadan yürütülmekle yüz yüzedir. Bilindiği gibi Başkanlık Konseyi bu dönemde, iki karargah biçiminde kendini düzenler. Bu temelde belli bir pratik yürütülür. 15 Şubat'tan sonra da pratikte üç taktik yol izlenir.

a-Sorgu süreci ve ona karşı mücadele

b-Mahkeme süreci ve ona karşı mücadele

c-Stratejik değişim süreci ve ona karşı mücadele.

En doğru ve tutarlı adımlar, Önderlikle tekrar bağların kurulduğu süreçte atılır. Önderlik, talimatları ve görüşme notlarıyla partiyle geliştirdiği ilişkiler sonucunda, tekrar ideolojik doğrultuyla partiyi yönlendirir.

Temmuz ayı ortalarından Ağustos'un başına kadar, gerçekleştirilen ikinci genişletilmiş merkez toplantısı Önderliğin talimatları temelinde sürece ilişkin değerlendirmelerle, taktik adımlar atılması yönünde yapılır. Oldukça nitelikli ve yoğun tartışmalarla geçen ikinci genişletilmiş merkez toplantısı, bir müdahale niteliği de taşır. Bu toplantıdan sonra, hemen hemen her çalışma alanında çeşitli değişimlere gidilerek, parti yönetimi hakim bir duruma gelir.

Bu dönemden sonra Önderliğin 1 Eylül stratejik değişim sürecini başlatması gerçekleşir. Stratejik adımların atılması süreci başlar. 1 Eylülden itibaren sınırlar dışına geri çekilme gerçekleşir. Değişim ve dönüşümü stratejik ve doğrudan yapma kararı alınır. Gerillanın kuzey eyaletlerinden sınır dışına çekilişine ilişkin olarak, yazılı bir planlamayla askeri karargah bundan sorumlu tutulur. 25 Ağustos'tan itibaren geri çekilme başlatılır.

Bu dönemde barış ve çözüm grubu adıyla iki grup biri Avrupa'dan birisi de Kürdistan'dan Türkiye'ye gönderilir. Stratejik adımlar atma süreci başlar.

Silahlı mücadelenin yerine, siyasi mücadelenin stratejik durumuna getirilme ve bunun olağanüstü kongre ile kararlaştırılması hedef olanak konulur.

PKK OLAĞANÜSTÜ 7. KONGRE İLE YENİDEN KURULUŞ GERÇEĞİ VE STRATEJİK DEĞİŞİM

Parti Önderliğimizin esareti ve ardından gelişen yeni süreç, partimiz açısından olağanüstü bir değişimi gerekli kılar. Özellikle stratejinin değişiminin kararlaştırılması ve bu doğrultuda örgütsel çalışmaların somutlaşması yeni bir kongre çalışmasını gündeme getirir. 6. Kongre ardından gerçekleştirilen II. Meclis toplantısı sonucu, stratejik değişim ve kongre kararı alınır. Parti Önderliğimizin ön gördüğü stratejik değişim kararlaşması gitme amacıyla Olağanüstü PKK 7. Kongresi hazırlık çalışmaları başlatılır. Hazırlıkların tamamlanmasıyla 2 Ocak 2000 tarihinde başlayan olağanüstü PKK kongresi yaklaşık 21 gün sürer. 197 delegenin katıldığı kongre, uluslararası komployu boşa çıkarmak için yeni strateji tamamlayarak, parti kararı haline getirmeyi amaçlar. Stratejik değişim çerçevesinde yeniden yapılanma kararlaşmasının yaşandığı olağanüstü 7. Kongre, düşünce düzeyinde stratejik değişikliği yapma adımıdır.

Tarihi bir önem taşıyan kongrede, stratejik değişim karşısında açığa çıkan eğilimler, sağ ve sola kayan sapmalar sonucu yoğun bir ideolojik mücadele verilir. Bu

tür düşüncelerin kendini hakim kılmak istemesi sonucu, yapılan yoğun tartışmalarla bu düşünceler bertaraf edilerek, stratejik değişim parti kararı olarak yaşam bulur. Partimiz bu kongreyle ideolojik-politik çizgi düzeyinde stratejik değişimi yapar. Öz olarak stratejik formülasyon değişikliği yapılır. Böylece bir mücadele tarzından diğer bir mücadele tarzına stratejik düzeyde geçiş yapılır. Bunun anlamı şudur; Yıllardır silahlı mücadeleyi temel taktik olarak kullanan parti stratejimiz değiştirilerek, mücadelemizin temel taktiği demokratik mücadele taktiği ve serhıldanlar olarak belirlenir. Bu değişim teorik ifadesini 7. Kongreyle gerçekleştirir.

Stratejik değişim yapılması ve bunun siyasi programının çıkarılması, partimiz açısından tarihi bir adım niteliğindedir. Partimizin 7. Kongresini başarıyla sonuçlandırılacağına ihtimal vermeyen, partimizin dağılacağını düşünen komplocu güçlerin beklentilerinin aksine, herhangi bir parçalanma, dağılma olmadan kongre başarıyla sonucu ulaşır.

Kuruluş kongresinin işlevini gören 7. Kongre, Ulusal Kurtuluş savaşımımızın Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da yol açtığı değişimler ve dünya gelişmeleri sonucu, Kürt halkının sorunlarının ve ihtiyaçlarının değişmesiyle devrimimizin hedefleri, mücadele yöntem ve araçlarının da değişmesi zorunluluğunu dikkate alarak, bu yönlü bir kararlaşma düzeyine ulaşır. Yeni koşullara uygun bir tarzda, ulusal sorunun demokratik kurtuluş çizgisini stratejik çizgi olarak benimser. 7. Kongre, başından itibaren meşru savunma doğrultusunda hareket eden partimizin bu gerçeğe ters bir çizgiye çekilme çabaları sonucu, yaşanan çizgisel aşınmayı düzeltmek ve doğru meşru savunma çizgisini yaşamsal kılmak açısından da oldukça önemli bir yere sahiptir. 7. Kongreyi diğer kongrelerden ayıran en temel özellik, partimizin temel mücadele tarzı olan silahlı mücadelenin yerine siyasi demokratik mücadelenin öncelikli uygulanma kararının alındığı bir kongre olmasıdır. Bu ise 1993 yılından beri, Önderliğimizce geliştirmek istenen demokrasi sürecinin fiilen uygulanmaya konulması anlamındadır. Bilindiği üzere, her mücadelede döneme göre bazı mücadele tarzları öne geçer. Yıllarca silahlı mücadeleyi aktif yürüten partimizin yarattığı gelişmeler demokratik mücadele zeminlerini ortaya çıkardığından, böyle bir mücadele tarzının öncelikle esas alınması hem gerekli hem de kaçınılmazdır. Şüphesiz bu mücadele anlayışı, herşeyden önce ordu yaklaşımında ve ordu örgütlenmesinde önemli değişiklikleri gerekli kılar. Yeni strateji çerçevesinde askeri güçlerin yeniden yapılmasına ilişkin kararlar alan kongre ile birlikte, ARGK örgütlenmesi yerine HPG (Hêzên Parastina Gel) biçiminde, meşru savunma çizgisi temelinde örgütlenen askeri güçler yeniden düzenlenir. Ordu içinde yer alan kadın HPG birlikleri içerisinde yerini alır. Kadın ordulaşmasının örgütlenmesi ve karargahlaşması, HPG karargahı bünyesinde yapılması kararıyla ordulaşma çalışmaları devam ettirilir. HPG güçlerine yönelik alınan kararlar, kadın açısından da geçerlidir. Bu temelde askeri güçlerin önüne ilişkin alınan kararlar şunlardır:

1-Yeni strateji çerçevesinde silahlı güçler Türkiye sınırına çekilmesi,

2-Askeri faaliyetlerle, siyasi faaliyetleri birbirinden ayırarak askeri sahada profesyonelleşmenin sağlanması,

3-Gerilla gücünün arındırılmaya tabi tutulması,

4-HPG'nin yeniden örgütlendirilmesi, yeni strateji çerçevesinde ideolojik-politik , kapsamlı bir askeri eğitime tabi tutulması,

5-HPG güçlerinin örgüt yapısı ve işleyişine ilişkin yeni bir yönetmenliğin hazırlanması,

Alınan bu kararlarla askeri güçlerimizin yeni görevleri ve görevlerinin önemi ortaya konulur. Bu temelde askeri güçler içinde bulunan kadın yapısı da yerini

alacaktır. Özellikle askeri güçlerin meşru savunma çizgisini özümsetmek ve modern bir ordu olma gerçeğini yaratmak vazgeçilmezdir. Kongre bu temelde bir yaklaşım gösterir.

Diğer yandan başından itibaren çok geniş ve derinlikli bir ideolojik bakış açısına sahip olan partimizin, dar ulusal ve sınıfsal yaklaşımlardan arınarak daha evrensel olan özüne kavuşması tarihi bir adımdır. Dar ulusçuluğun, globalleşen dünya gerçeği karşısında sonuca ulaşamayacağı, ulaşsa dahi ideolojimizin içeriğini doldurulamayacağı açıktır. Bu anlamıyla strateji daha da genişleterek, bunun çalışmalarını somutlaştırmak gerekli olmaktadır.

Ulusların kendi kaderini tayin hakkı çerçevesinde kendini dar bir sınırda tutarak, yanlış yöntemlere kayan yaklaşımların aşılarak, dar milliyetçi yaklaşımları mahkum etmek ve evrensel bir hareket olan partimize gerçek anlamını yüklemek anlamında olan 7. Kongremiz, yeniden kuruluş kongresi olarak değerlendirilir. Bu temelde bağımsızlık kavramının, özgür birey olma kapsamında derinleşmesi, özelde Ortadoğu, genelde tüm dünyada özgür bir toplum gerçeğine ulaşmak temel hedef olarak açığa çıkar. Bu anlamıyla da diyebiliriz ki, ideolojik olarak bir genişleme ve derinleşme söz konusudur. Silahlı mücadelenin ikinci aşamada ele alınması mücadeleden vazgeçiş anlamında değildir. Aksine hedeflere ulaşmanın en etkili mücadele yöntemlerinin uygulanması, mücadelemizi daha da keskinleştirmek anlamındadır. Bu çerçevede bakıldığında 7. Kongre gerçeği, egemen sistem karşısında çok yönlü bir mücadelede kararlaşma gerçeğidir.

Böylesi hayati bir gerçekleşmenin yaşandığı kongre, komplocu güçlerin iç uzantılarının üzerinde hesaplar yaptığı bir kongre olur. Kongre sürecini kendi çıkarlarına alet etmek isteyen bu güçler yoğun bir faaliyet gösterecektir. Bir yandan ilkel milliyetçi, aşiretçi, geri Kürt yapılanmasını aşmayan kesimlerin sol sekter anlayışla kendini dayatması ve diğer yandan demokrasi kavramının içini boşaltarak teslimiyetçi, örgütü parçalayıcı bir tavır sergiledikleri görülür. Kendilerini mevcut parti yönetimine karşıt gösteren bu kesimler özünde yeni çizgiyi kabul etmedikleri gibi, PKK'nin yarattığı değerleri ele geçirmeyi ve partimizi küçük burjuva liberal bir parti haline getirmeyi hedefler. Kendisini kongreye dayatan tasfiyeciler örgüt anlayışını muğlaklaştırarak, liberalleştirerek yaşamı bozmak ve ilkel milliyetçi eğilimlerini gerçekleştirmek ister. Küçük burjuva lümpenizmi niteliğinde olan çeteci grup, kongre boyunca stratejik çizgi değişiminde netleşmemenin zeminini yaratmak için, bütünlüğü bozucu davranışta bulunarak yapının kafasını karıştırmak ve muğlaklaşan yapıyı etki altına almak isterler. Tüm tasfiyecilerin ortak özelliği olan kadını kullanma yaklaşımını da çok bariz geliştirirler. Bu grup amaçlarına ulaşmak için Kadın Özgürlük Hareketinin yaşadığı sorunları kullanarak, örgütsel olarak partimizi yıpratmak ve kongreyi boşa çıkarmak isteyecektir. Önderliğimizin esaretinden sonra, partimizi parçalayarak PKK yaratımlarını kendi lehlerinde kullanmayı isteyen bu çevrelerin, işbirlikçi çete çizgisiyle bağları ortadadır. Anlayış olarak erkek egemen kültürün en ince tarzıyla kadına yaklaşan tasfiyeciler yaşanan çelişkileri kışkırtma çabalarına girerler. Kendilerini kadın yanlısı göstererek, kadın yapısını iktidara gitmede bir alet olarak kullanma istemleri kongrenin gidişinde oldukça etkileyici olacaktır. Fakat buna rağmen, istedikleri sonucu alamamışlardır. Kongrede ulaşılmaya çalışılan stratejik değişimin anlamını tam olarak kavramayan, ideolojik anlamda yetersiz kadro gerçeği, mevcut duruşuyla seyirci olma konumunu aşamaz. Açığa çıkan eğilimler ise, gerek sürecin ciddiyetini anlamayan, dönemin gerekliliklerinden ziyade dar bir bakış açısını yaşayanlarca, gerekse yukarıda bahsedildiği gibi bilinçli olarak kongreyi sabote etmek, kongreyi boşa çıkarmak

isteyenlerce yaşanır ve bu eğilimler birbirini besler. Ağır ideolojik mücadele ortamında hakimiyet sağlayan temel anlayış ise, parti anlayışı olur. Parti Önderliğimizin yarattığı PKK gerçekliği bir tedbir olma özelliğini yine ortaya koyar ve kongremiz tüm eğilimlere, tasfiyeci yaklaşımlara, provokasyonlara karşı başarıyla tamamlanır.

7. Kongrede Kadın:

Olağanüstü 7. Kongrenin önemi belirtildi. Böylesi bir anlama sahip olan 7. Kongre, partimiz açısından en kritik süreçlerden birisidir. Böyle bir süreçte kadının duruşu genel partimiz açısından olduğu kadar, kadın hareketi ve ordulaşması açısından da önemliydi. Yeni dönem stratejisini başarıyla yaşamsallaştırmak için, pratiksel düzeyde bir yeniden yapılanma kararlaşması olan 7. Kongremizde, kadına düşen görev öncelikle yeni dönem stratejisinin uygulayıcısı, yaşamsallaştırıcısı, koruyucusu olmaktır. Fakat geçmiş sorunların doğru tarzda ele alınarak çözümlenmemesi, eskide ısrarın yoğunca yaşanması ve kadının salt cins sorunlarını, parti sorunlarının önüne alarak yaklaşması kadını büyük bir potansiyel tehlike haline dönüştürür. Partimize dayatılan parçalanmanın farkına varılamaz. Zaten kongreye hazırlıksız, örgütsüz, süreç gerçeğinden uzak bir biçimde katılım söz konusudur. Bu durum kadının, partinin garantisi olma gerçeğini tersine çevirerek, parti karşısında tehdide dönüşmesine neden olur.

Kadın açısından özelde üst yönetimler boyutunda, kendi sınıf anlayışlarıyla özgürlük ideolojisini algılama ve uygulama gerçeği 1997'lerle başlar. 6. Kongre ve II. Kadın kongresinde birçok eğilim daha da somutlaşır. Ardından gerçekleşen platformlarda ise, kendini ikna etme ve ciddi bir sorgulama gerçekleşmez. Böyle bir gerçekle 7. Kongreye katılım gerçekleşir. 7. Kongre bu anlamda yaşanan gerçeği ile bir sonuçtur. Kongrede yaşanan kadının tasfiyeciliği ve provokasyonu çok kapsamlı ele alınmalıdır. Sınıf ve cins eğilimlerini içinde barındıran bu durumun tarihsel nedenleri, güncel sebepleri ve yarattığı tahribatların partileşmemeyle bağlantısını bilimsel bir temelde incelemek önemlidir. Konumuz olan kadın ordulaşması açısından da belirleyici olan bu durum anlaşılmadan, kadın ordulaşmasının yaşadığı gerçeklik de anlaşılamaz. Örgütlenme karakteri olarak iç içe gelişen partileşme ve ordulaşma, birbiriyle kopmaz bir bağ oluşturur. Bu konulara daha önceki bölümlerde değindik Burada daha çok ele alacağımız konular ise, 7. Kongreye dayatılan başka anlayışlar ve bunun sonuçlarıdır.

1997'lerle başlayan ve sürekli Parti Önderliğimizin fiili denetimi sonucu dengeye oturan cins mücadelesinde, erkekte olduğu kadar kadında da özgürlük çizgisini kendi sınıf eğilimlerine göre uygulama, bunların çizgiye yansıtılması gibi durumlar yaşanır.

Parti Önderliğimizce parti gündemimize konulan cins çelişkisi ve çatıştırılması olguları, önemli bir özgürlük dinamiğini ifade etmektedir. İnsanlık tarihinde ilk defa bu denli yoğun çatıştırılan cins çelişkisi, şüphesiz hem kadın hem de erkek açısından önemli bir düzey açığa çıkarır. İnsanlığın en derin çelişkisi olan cins çelişkisinin çözümü, partimizin temel özgürlük anlayışıdır. Cins çelişkisi derin olduğu kadar, yaşamın her alanına etkide bulunma özelliğine sahiptir. Bu nedenle çözüm süreci sancılı ve şiddetli geçecektir. Parti Önderliğimiz bu hassasiyeti ve çelişkinin doğru bir biçimde çözüme gitmesi gerektiğini defalarca vurgulamaktadır. Doğru tarzda çözüm, gelişimin ana kaynağı olma niteliğinde iken, yanlış tarzda çelişkinin çatıştırılması, yıkıcı bir enerji açığa çıkarma özelliği taşır. Bu diyalektik, cins çelişkisinin karakterinden kaynaklıdır. Bilindiği üzere çelişkinin çatışması değişim gerçeğini ve ideolojik değişimi hedefler. Bu ise bin yıllarca devam eden ataerkil kültürün değiştirilmesi, yeni bir yaşam anlayışının oturtulması olacaktır. Eskinin yıkımı ise,

şiddetli bir çatışma sahası olur. Özde yıkılan birey gerçeğidir. Başta mücadeleyi eskinin yıkımı ideolojik bir çerçevede gerçekleşmek zorundadır. Birey bu gerçeğin ideolojik boyutlarını kavrayamazsa çelişkiye yaklaşımda dengeyi tutturamaz. Dengenin kaybı temelde çizgiden çıkıştır. Çünkü özgürlük çizgisi ve ideolojik esasları cins çelişkisinin çözümünde aşırılığa kaçmadan çözüm sağlamanın dengesidir. Dengeli bir çözüm, çelişkinin yıkıcı özelliğini aşarak hem erkek hem de kadındaki gerilikleri arındırarak toplumsal bir dönüşümü hedefler. Parti gerçeğimize baktığımızda 1997'lerle başlayan aktif cins savaşı Önderliğimizin fiili denetimi sonucu dengede yürütülür. Bu denge içinde kadının erkeğe olan bağımlılığın aşılması doğrultusunda stratejik uygulama esasları geliştirilir. Kopuş teorisi, kabul red ölçüleri vb. birçok stratejik yaklaşım somuta indirgenir. Önderliğimiz bu noktada açığa çıkabilecek aşırılıkları denetim altına tutarak doğru çizgide mücadele gerçeğini yaratmayı hedefler.

Kadında yaşanan çizgi sapmasının en temel nedenlerinden birisi de cins çelişkisine yaklaşım boyutudur. Kadının yaklaşımını belirleyen ise ezilen cins psikolojisi olur. Şüphesiz kadın, bin yılların ezilmişlik psikolojisiyle şekillenen bir cinstir. Bu olgu kadının her davranışına yansır. Bir yandan ezilmişlik gerçeğine gizli bir tepki ve öfke duyarken, diğer yandan ezen gerçeğine bağımlı bir karaktere sahiptir. böyle bir gerçekle yüzleşen kadın ilk etapta kaba red, kopuşu sağlayamama ikilemini yaşar. Mevcut gerçeği reddetme söylem düzeyinde yaşanırken fiiliyatta reddettiği gerçeğe bağımlı bir duruş sergiler. Kaba reddin özü kopamamadan kaynağını alır. Erkek sisteminden kopamama bu durumda en belirgin durumdur. Kadının tarihine baktığımızda kadının erkek sistemine ilk tepkisinin feminizm olduğunu görüyoruz. Feminizm kardın cinsinin küçük burjuva sınıf anlayışıyla ideolojik ve stratejik yaklaşım belirlemesidir. Fakat feminizm aynı zamanda ezilen kadın cins psikolojisinin yarattığı bir cins anlayışıdır. Tüm ezilen halklar, sınıflar ve cinseler de özgürlük mücadelesine damga vuran duygusal, tepkisel bir tavır olur. Feminist yaklaşımın özündeki kaba red olgusu kopamamanın getirdiği en temel davranış biçimidir. Bir psikolojik olgu olarak en çok yaşadığını, benimsediğini, kopamadığı oranda kaba redde düşme, ezilen psikolojisinin bir yansımasıdır. Bilimsel yaklaşımdan uzak, çözümsüzlüğü dayatan bu yaklaşım kadında daha derin yaşanır tüm hareketlerde görüldüğü gibi sol sekterizmin diğer yanı sağ teslimiyet olarak açığa çıkar. Bir olguyu doğru temelde red onu dönüştürmeyi hedeflerken, bu yaklaşım dönüşümün yollarını kapatarak sistem gerçeğini özünde kabul ettiğini gösterir. sonuç ise dönüşüm olmadığı noktada sisteme teslimiyettir. Toplumsal dönüşümünden ziyade dar cins yaklaşımı belirleyicidir. Böyle bir durumda mücadele ideolojik değil, cins kavgacılığı ve isyancılığıdır.

Kadın Özgürlük Hareketimize baktığımızda feminizme kayışın sınıf anlayışları olduğu kadar, ezilen cins psikolojisinden de kaynaklandığı görülür.

Kadın cins olarak tarihsel haklılığa sahiptir. çünkü ezilen ve sömürülen cinstir. Bu anlamda en temelde egemen sisteme karşı meşru savunması olmalıdır. Fakat bu mücadele ezilen cins karakterinin belirlemesiyle kaba isyana dönüşebilir. Böyle bir durumda mücadele anlayışı isyan olarak gelir. Mevcut kadın gerçeğini görmezlikten gelerek, her davranışını tarihisel haklılıkla açıklamak ise özgürlüğe yanılgılı, yüzeysel bir yaklaşıma neden olur. Bin yıllar sonra özgürlük imkanını özgürlüğün kendisi olarak ele almayış, özgürlüğü mücadelesiz ele geçireceği yanılgısına kapılmayı getirir. İlk defa örgütlü bir güç olunması erken iktidar hastalığının yaşanmasına da neden olur. Bu noktada isyan, başarıdan uzak isyan için isyana dönüşür. Parti Önderliğimiz isyan için şunu belirtiyor; "isyanınız olsa bile bu isyanınızı bilerek, bilinçli, örgütlü yaşam çizgisine kavuşturmayışınız size çok kötü kaybettiriyor." Bilinçten uzak isyan yenilgi

ve teslimiyettir. İsyanın başarısı yöntemden çok mücadeleye yaklaşımdan kaynaklanır. Pratik anlayıştan bağımsız ele alınamaz, çizgi doğru algılanmazsa mücadele yöntemi yanlış olur. Neye isyan, niçin isyan soruları doğru bir biçimde cevaplandırılmadığından bu isyana dar, güncel ve bilim dışı kılar. Fanatizme, dogmatizme boğulmuş, örgütsüz, ideolojik netlikten uzak isyan gerçekliği Kürt kadını açısından Kürt toplumsal geçekliğinin bir sonucu olduğu kadar ezilen cins eğilimidir. İsyanın temelinde doğru bir red yoktur. Sistemi red yerine erkek cinsini red ideolojimizin en fazla dışladığı bir olguyken en fazla da bunun yaşanması iki ideoloji arasında kalan kadın yapısının yansımasıdır. Erkek egemen ideolojinin etki alanından çıkamama, kadının kendisinde mevcut özü açığa çıkarmasını engeller.

Cins eğiliminin diğer boyutu tepkileri kontrol edememe ve tepkileri sosyalist bir mücadele gerçeğine dönüştürememedir. Parti Önderliğimiz kadının bağımlı olduğu erkek gerçeğini ortaya koyarak, kadını bu bağımlılıktan kurtarmak ister. Bu çerçevede erkek gerçeğine tepki, öfke ve bu gerçekten kopmanın ilk adımı olarak kadında yaratılır. Çünkü bir gerçeğin olumsuzluklarını reddetme ve ondan kopma herşeyden önce ona tepki duyarak gerçekleşir. Bin yıllarca yaşanan haksızlığı bilince çıkaran kadında ilk etapta tepki gelişecektir. Bu tepki gerçeği, bilince dönüştürülmelidir. Aksi halde salt duygu boyutunda kalır. Ezilen psikolojisinde daha çok yaşanan ikincisi olmaktadır. Başlangıç itibariyle diyalektik bir biçimde yaşanan bu durum bilince dönüştürülerek dengelenmeli ve dönüşüm gücü haline getirilmelidir. Bilince dönüşmeyen tepki ve öfke fanatizme ve bir saplantıya dönüşmüştür. Önderliğimiz bu konuda defalarca uyarıda bulunmuş ve eleştiri geliştirmiş olmasına rağmen, buna gereken anlamı verememiş olan yönetim, kadın yapısını da bu tarzda eğitemez. Bilinçli bir kopuş ve tepki gerçeğinden uzak, salt duygulara hitap eden bir yaklaşım sergilenir. Böyle bir durumda kadının kendisini sorgulamaktan uzak, idealize eden yaklaşımları olayları bilimsel çözümlemeyi engeller. Erkek egemen gerçeğe tepki mutlaka olacaktır. Bu tepkileri kontrol edememe ve bilinçle yürütememe fanatik bir cins bütünlüğü korumacı savunmacı bir mantık doğurur. Savunma ise toplumsal, tarihsel bir olgu olarak ele alınmaz. Tüm gerilikleriyle mevcut kadın gerçekliğini savunma dönüşmemenin teorisi olarak gelişir. Savunma psikolojisiyle hareket eden kadın, siyasi-politik bir duruşta ziyade beklentili, ürkek ve kontrolsüz bir duruş sergiler. Mevcut kadın enerjisi dar, cins bütünlüğüne kanalize edilerek, bu güç partimizin sosyalist çizgisi karşısında bir tehdide dönüşür. Özgürlüğü bilimsel bir biçimde ele almama, çelişkiye duygusal, tepkisel bir yaklaşım 'patlayan kadın enerjisinin' yıkıma kayışı örgütsel çalışmalara önemli ölçüde yansır.

Kadın mücadelesini bu biçimiyle, toplumsal dönüşümden soyutlayan ve kapsamını daraltan yaklaşımlar kadın subjektivizmine, ön yargılarına ve duygusallığına dayanan bir durumdur. Bilinci bir tarafa bırakarak, fanatik bir tarzda kendisini doğruların yerine koyma somut gerçekle kadını birbirinden koparan bir durumdur. Yaşamın gerçeği ile bağı kopan kadının somut bir planı olamaz. Özgür yaşam planına ulaşamayan, bunun sadece demogojik boyutuyla kalan kadın, köle ideolojisinin yürütücüsü olma durumunu aşamayacaktır. Dört bin yıllık kadın gerçeğini kendi şahsında aşamama söylemde özgürlük savunucusu, somutta ise tersi bir yaklaşımı getirecektir. Bu anlamda doğruları ve ilkeleri sürekli dile getirme ama yaşamama, her sorunda ilkeleri bir kalkan gibi kullanarak, özünde kendini korumaya alma genele yansıyan dogmatizmin kaynağıdır. Dogmatik bir bakış açısıyla kavramları mutlaklaştırma, kadın içinde parçalanmaya, bireysel kaygıların öne çıkarılmasına neden olur. Bu bireysel kaygılar sonucu göreceli bir birliktelik sağlansa da temelsiz, her an

erkek egemen anlayışlara kayabilecek bir pozisyon gelişir. Dogmatizmin olduğu yerde, iradi bir duruş beklenemez. Çünkü dogmalar demokratik bir tartışmanın önünü alır ve objektivizmin önünü tıkar.

Kadın Özgürlük Hareketinin yönetim gücünün kendisini çizgiyle özdeşleştirmesi ve mevcut gerçeği ile özgürleşen model olarak ele alışı kadın yapısında kaba bir kabulü ve sorgulamasız tabi olmayı getirir. Özgürlük çizgisine ters düşmek istemeyen yapı çok fazla inanmadan, ikna olmadan bir birlik anlayışı kazanır. Böyle bir zeminde çizginin ve doğruların egemenliği değil, yönetim şahsında sınıf ve cins anlayışlarının egemenliği söz konusudur. Cins rantçılığı olarak ele alabileceğimiz bu yaklaşım, en büyük zeminini cins eğiliminden alır. Ezilen bir cins olarak kadının özgürlük ihtiyacına kontrolsüz, aşırı yüzeysel yaklaşımı genel anlamda çizgi sapmasında belirleyici rol oynamıştır. Cins özelliklerinin çizgiye yansıma gücünü Parti Önderliğimiz şöyle değerlendirmektedir; "kadının sınıfı fazla belirleyici değildir. Bana göre cins-sınıf ilişkisinde, cins ezilmesi daha belirleyicidir. Sınıfın etkisi de vardır ama esasta cins özelliklerindeki düşüş, savaş ve örgüt olayına çok tehlikeli yansır." Kadının yaşadığı sorunların partimizi bu denli zorlaması da bu gerçekten kaynaklanır.

Cins mücadelesinin gelişim sorunları şüphesiz yaşanacaktır. Fakat gelişim sorunlarıyla dönüşmemenin yarattığı sorunları fazla iç içe geçirmemek gerekir. Sorunların hızla aşılmaması ve örgütsel çalışmalara büyük oranda yıkıcı etkide bulunması dönüşüm karşısında direnmenin sonucudur.

Provake edilen kadın özelliklerini aşma büyük bir çabayı gerekli kılar. Böyle bir mücadele gerçeğine ulaşamamak, genel bir cins eğilimini yanlışlarla bütünleşen, doğaliteyi reddeden bir gerçek yaratmış ve kadını özgürlük çizgisiyle karşı karşıya getirmiştir.

Kadın özgürlük hareketimizin çizgisine yansıyan diğer eğilim küçük burjuva sınıf eğilimidir.

"Kadının sınıfı yoktur" diyor Parti Önderliğimiz. Şüphesiz bu tarihsel bir gerçektir. Sınıflaşma, bir sınıfı temsil etme erkek sistemine ait olgulardır. Kadın, aksine toplumsal bir varlıktır. Uzun yıllar süren kadın sisteminde sınıflaşma yaşanmaz. Bu gerçek, kadının karakter ve özelliklerinden kaynaklanır. Çünkü egemen değildir. Sınıf olguları ise, egemenlerin olduğu yerde açığa çıkar. Ancak dört bin yıllık egemen sistemin yaratmış olduğu kadın gerçeği, sınıf etkilerini büyük oranda yaşar. Kendinde bu gerçeği aşamayan kadın, kendi sınıfsal özellikleriyle hareket edecektir. İdeolojiye, savaşa, yaşama ve parti gerçeğine yansıyan sınıf özellikleri küçümsenemeyecek düzeydedir. Bu durum Kadın Özgürlük Hareketimizin gelişim düzeyine de yansır. Özünde ise egemen erkek sisteminden kopmamadan kaynaklanır. Kadın Özgürlük Hareketimizin üst yönetim kadrolarının çoğunlukla küçük burjuva sınıfından gelmesi ve bu kadroların sınıf özelliklerini aşamaması sonucu, hareketin geneline küçük burjuva sınıf anlayışlarının hakim olması gibi bir durumla karşılaşılır. Küçük burjuva yönetim tarzı bürokratizm üste kalma, öze inememe, yüzeysellik yönetimde yaşanırken, altta ise buna göre kadro tipi yaratılır. Güce ve iktidara yanılgılı yaklaşım, kadın yapısını partiden koparacak düzeye ulaşır. Kadın özgürlük ideolojimizin temel stratejik yaklaşımları olan kopuşa, kabul-red ölçülerine, küçük burjuva yaklaşım kaba anlamda erkek cinsinin reddi doğurur. Kadın Özgürlük Hareketimizi çizgisinden saptırarak, feminist bir çizgiye çeken bir eğilim de küçük burjuva sınıf eğilimleridir. Cins sorununu salt kadın-erkek ilişkilerine indirgeyen dar, yüzeysel yaklaşım sorunun sistem boyutunu gözardı eder. Erkek egemen sistemi yönetim tarzından kadroya yaklaşımda yaşanan anlayış da dönüştürmeden kabul yaşanırken, erkeği reddediyorum adı altında

kaba redcilik esas alınır. Küçük burjuva yüzeyselliğinin kavram ve olgulara yansıyışı bu olguların özünü boşaltan bir tavrı geliştirir. Erkek ve örgüt ayrımına gidemeyen kadın bu derinliğe ulaşmadığından, örgütü reddedecek bir zihniyete kayar.

Partimizin en temel gelişim dinamiklerinden birisi sınıf mücadelesidir. Sosyalist bir sınıf anlayışına ulaşmak, kadın için de vazgeçilmezdir. Cins çelişkisini ve bakış açısının temel olma özelliği sınıf bakış açısını dışlamaz. Fakat salt cins bakış açısını yaratma yaklaşımıyla sınıf mücadelesini reddeden yaklaşımlar, kadının iç gelişim dinamiklerini felce uğratır. Erkek sistemini red herşeyden önce, bu sistemin yarattığı sınıfların reddi olabilir. Erkeğin yarattığı sınıf özellikleriyle doğru bir özgürlük mücadelesi verilemez. Fakat çok dogmatik bir tarzda salt cins çelişkisiyle bakış açısını öne çıkarma yaklaşımı kadındaki sınıf özelliklerine karşı savaşta bir engele dönüştürülür. Küçük burjuvazinin herşeyi kendisine göre değerlendirme ve hep kendisine isteme yaklaşımı açığa çıkar. Genel örgüt çıkarları, örgütün yaşadığı sorunlar fazla önemsenmez, kendine göre olma kadını örgüt karşısında protestocu bir duruşa iter. Kongreye pratiksel boyutta yansıyan protesto yaklaşımı saç kesme ve merkez seçimlerinde geri çekilme biçiminde somutlaşır.

Bu yaklaşımların kongreyi provake edeceği açıktır. Önemli bir potansiyelin kongre iradesi karşısında içine girdiği tutum, güçlü bir kararlaşmayı engelleyeceği gibi tasfiyeci eğilimlere de önemli bir zemin oluşturur. Olayları küçük burjuva zihniyetle ele alarak, ben merkeziyetçi bir tarzda kendini herşeyin merkezine koyan yönetim, özgürlük çizgisiyle kendisini özdeşleştirir. Yönetimin eleştirilmesi ya da kabul görmemesi Önderliğimizin ortaya koyduğu çizginin reddi olarak yansıtılır. Böyle bir anlayışla dokunulmazlık elde eden yönetim ve kurduğu dengeler, kadın yapısı tarafından sarsılamaz. Aksine herkes bu dengelerde yerini alarak varolmaya çalışır. Önemli bir politik güç olan kadın yapısı üzerinde, mutlak güç olma anlayışıyla yaşanan yanılgılı öncülük sonucu içine girilen somut tutum, 'biz olmazsak, hareket de olmaz' anlayışıdır. Yine ayrı örgüt olma yaklaşımıyla, örgüt iradesine bağlı olmayı erkeğe bağımlılık olarak algılayan yaklaşımlar sonucu kadın özgünlüğü özerklikle karıştırılır. PKK'den kopuk bir örgüt olma anlayışı, kadını PKK'den istifaya kadar götürür. Önderliğimizin yaratmış olduğu PKK değerinden kolayca vazgeçiş, özünde PKK'nin anlamından uzaklıktır. PKK'yi salt bir parti olarak ele alan küçük burjuva bakış açısı, bu anlamıyla PKK'nin manevi gücünü, yaşamsal değerini gözardı eder. Oysa PKK'yi savunması, koruması gereken temel güç kadındır. "Partiye erkekten daha çok sarılmanız gerekir. Kadın ancak partiyle, partinin gerçeğiyle, partinin kurallarıyla örgütüyle ayakta kalabilir" diyen Parti Önderliğimiz, kadın özgürlüğünü yaratılabilecek tek zeminin PKK olduğunu açıkça belirtir. Özgürlüğü farklı zeminlerde aramak ise, ancak sisteme gidiş anlamına gelir. PKK, Önderliğimizin eseri, yarattığı bir değerler partisi ve emeklerinin ifadesidir. İçinde geri kadın ve egemen erkek eğilimleri kendilerini dayatmak istese de, parti gerçeğimiz önderlik çizgisinin hakimiyetindedir. Bu derinliği anlamama, Önderliğimizin esaretiyle PKK'nin erkeğin eline geçtiğini düşünme çok sığ, basit bir düşünce sisteminin sonucudur. PKK'yi bir erkek örgütü olarak görme ve kopma, kadın için içine girilecek en onarılmaz sapma olabilir.

Kadının kongreye yansıyan küçük burjuva eğilimler geri çekilmelerde belirleyici olur. İktidara sınıfdışı yaklaşım, yine küçük burjuva ruh haliyle yenilgili, inançsız duruş ve olmazı meşrulaştırma olarak yaşanan geri çekilmeler genel örgüt açısından provake bir yaklaşım iken, Kadın Özgürlük Hareketi açısından hareketi yönetimsiz bırakan, kendi bireysel durumuna bağımlı kılan ve tasfiyeye götüren bir anlam içerir.

Kadında gelişen zihniyetin en tehlikeli boyutlarından birisi ve en tehlikeli olanı ise, Önderliğe yaklaşımda yaşanan sapmadır. Önderlik gerçeğine bilimsellikten uzak, kullanımcı, tasarrufçu ve duygusal yaklaşımlar doğru yaklaşımı engeller. Kadın duygusallığının en fazla yansıdığı gerçek, Önderlik gerçeğidir. Bu durum yaşanan birçok olumsuzluğun nedeni olur. Özellikle güce yaklaşımda Önderlik gerçeğini kullanma, bireysel güç arayışlarına alet etme eğilimi, Önderliğimizin kadın gücü üzerindeki manevi etkisini kendisine zemin yapmıştır. Niyetlerden bağımsız gelişen bir durum olsa da, kadının erkeğin iktidar yaklaşımından kurtulamadığını, aynı mantıkla yaklaştığını ortaya koyacaktır. Bu anlamıyla Önderliğimizin verdiği güce dayanan, kendini bir güç haline getiremeyen kadın, cins çelişkisinin çözümünde de gereken rolü oynayamaz. Sorunları sürekli Önderliğe havale ederek, erkeği Önderlikle karşı karşıya getiren kadın, kendisinde gereken donanım ve gelişimi yaratmayarak, Önderlik gerçeğini bir dayanak olarak ele alır. Önderliğimizin verdiği değeri daraltarak, bu değerin üzerinden yaşama gerçeği emeksiz bir duruş açığa çıkaracaktır. Parti Önderliğimiz kadına salt kadın olduğu için değer vermez. Kadında temsilini bulması gereken sistemi kadınla özgürleşecek toplum gerçekliğini yaratmayı hedefler. Erkek egemen sistemin yarattığı kadına karşı öfke duyar.

Parti Önderliğimiz kadının tarihsel haklılığını her fırsatta vurgulamıştır. Fakat bu mevcut kadın kişiliklerini haklı bulmaz. Kadın ise Önderlik değerlendirmelerinin sadece olumlama yanını esas alarak, eleştirileri gözardı eder. Bu yaklaşım Önderlik gerçeğini ele alıştaki kendine göreliği, pragmatizmi ifade etmektedir. Kendinde dönüşümü yaratmadan, mevcut gerçeğiyle mücadele yürütmeye çalışan kadın, çizgide aşınmaya neden olacaktır. Parti Önderliğimiz "PKK'deki kadın önce kendisini kurtarması gereken kadındır. PKK'deki kadın en radikal değişime kendisini yatırılması gereken kadındır. Bir an bile bunu ihmal etmemesi gereken kadındır. Ederse bizi vurur, tehlikelidir" demektedir. Bu gerçek kendisini 7. Kongre sürecinde açıkça ortaya koyar.

Kendini mevcut gerçeğiyle idealize eden, özgürleştiğini sanan kadın parti genelinde yaşanan sorunlarda ve komplo karşısında gereken sorgulamayı yaşamaz.

Parti Önderliğimizi bireyselleştiren, evrensel boyutunu gözardı ederek, kendine hapseden tutumlar Önderlik gerçeğini anlamlandıramamanın sonucu olarak yaşanır.

İdeolojik boyutta yaşanan netsizlik ve rafine olmama durumu herşeyin hemen olmasını dayatan bir tavra neden olur. Dört bin yıllık egemenlik gerçeğini ele aldığımızda görülür ki, egemenlikli yaklaşımlar kolay aşılamaz. Bunun için sabır ve mücadele gerekmektedir. Parti içerisinde egemen yaklaşımların hakim olmak istemesi karşısında özgürlüğü erkekten bekleyen, egemenlikli yaklaşımları temel belirleyen olarak ele alan kadın, kendi öz gücüne güvensiz bir konumu yaşar. Erkek neden vazgeçmiyor beklentisi erkeği dönüştürme görevinin önüne alındığından, duygusal ve tepkisel tavırlar gelişir. Bu durumuyla belirlenen olma konumundan kurtulamaz.

Her hareket amacına göre yöntem belirler. Amacı daraltmak ve amaçtan sapmak yöntemi de etkiler. Bu boyutuyla amaçta muğlaklaşan kadının inançsızlığı ve olmaz teorisini yaşadığı görülür. Olmaz teorisini egemen yaklaşımlarla gerekçelendirmek ise, kadının kendi gerçeğinden kaçışını ifade eder. Kadının yaklaşımı 7. Kongrede yapılan seçimlerde bariz olarak açığa çıkar.

Kadının kongredeki duruşunu etkileyen bu eğilim ve yaklaşımlar kararlara ve tartışmalara da yansır. Ayrı örgüt olma, PKK'den kopma mantığıyla hareket eden üst yönetim protestocu, kopuşu tahrik edici, isyancı bir tavır sergiler. Kadın gücü ise bu yaklaşımlara destek sunar. Yaşanan eğilimler üst yönetimde uç boyuta ulaştığı oranda, yapı gerçeğinde de genelleştiğinden bir bütünen kadın potansiyelini kapsar. Partimizin

içinde bulunduğu durumdan ziyade, kendi durumunu ele alan, kendi istemlerini kabul ettirmek isteyen küçük burjuva yaklaşımlar bu çerçevede kadın yapısını objektif olarak parti karşıtı bir kutupta örgütler. Kongre sonunda gerçekleştirilen merkez seçimde kendisini merkez adayı olmaktan çeken on dokuz arkadaşın bu tutumu kongrenin kabul edilmediğini, mevcut yönetime güvenin olmadığının ve PKK içinde kadının yapamayacağını göstermeyi amaçlayan bir tutumdur. Kongreyi bu biçimiyle tasfiyenin eşiğine getirmek ve işlevsiz kılma en temel parti suçu olarak yaşanır.

Bilindiği gibi kongreler en üst karar merkezleridir. Bu anlamıyla kongrenin ağırlığını hissedememe, kongreye dayatılan tasfiyeciliği çözümleyememe ve bu tasfiyeye zemin sunma partimizi böylesi bir pratik süreçte parçalanmayla yüz yüze bırakır. Erkekten kopuş olarak algılanan kopuşun, somutta yaşanan boyutunun kadını PKK gerçeğinden ve Önderlik çizgisinden koparacağının ayırdına varılamaz.

Kadının yaşadığı eğilimlerin etkisiyle içine düştüğü çizgidışılık erkek egemenlikli yaklaşımlara da zemin sunar. Kadın özgürlük çizgisini benimsemeyen erkek egemen yaklaşımlar, yaşanan sapmayı neden göstererek, Önderliğimizin koyduğu çizgiyi de sorgulamak ister. Doğrulara en büyük ihanet, doğruyu uygulamamaktır.

7. kongrede kadının yaşadığı gerçek, hem egemen yaklaşımlar karşısında mücadele zeminini, Kadın Özgürlük Hareketi açısından ortadan kaldırır hem de sorunları kendi içinde çözme, iç düşünce dinamizmini açığa çıkarma olanaklarını da yok eder.

Kadın Özgürlük Hareketinin yönetim düzeyinde ortaya çıkan bu yaklaşım karşısında parti yönetimi herhangi bir dağılmayı önlemek amacıyla denetim kuracaktır. Özellikle ayrı örgüt olma anlayışının genele mal edilmesi gerçeği karşısında belirli bir güvensizlik vardır. Kadını bu anlamda yalnız bırakmama, güvenmeme yaklaşımları alınan kararlara da yansır.

Daha öncesinden sadece Parti Önderliğimize bağlı olan Kadın Özgürlük Hareketi ve ordulaşması Parti Önderliğimizin yoğun desteği, çabası ve kadına verdiği güven üzerinde gelişmekteydi. Talimat ve perspektiflerini Önderliğimizden alan kadın hiçbir biçimde erkeğin denetiminde değildi. Önderliğimizin esareti sonucu fiili yönetimin direkt Başkanlık Konseyine geçişi ile sistem değişir. Değişen sistem doğal olarak en çok da Kadın Özgürlük Hareketini etkiler. Mevcut yönetiminin yaklaşımı Önderliğimizin yaklaşımı gibi beklemek tabii ki mümkün değildir. Önderliğimizin gücü, öngörüsü, mevcut etkisi kadın hareketimizin çizgiden çıkmasını yıllarca engellemiş, dengelemiştir. Fakat mevcut durumda bu dengeyi sağlamak oldukça zordur. Bu anlamda yeniden örgütlenme biçimi açığa çıkar. Böylesi bir zorunluluğun yarattığı ordulaşma ve kadın partisi arasındaki organik bağın zayıflaması kadın çalışmalarının meclise bağlanması gerçeği, kadını birçok alanda denetime sokar. Her tarafta kontrol altında bulunan kadın, tüm çalışmalarını genel yönetimlerin denetiminden geçirmek zorunda kalır. Örgüt kaygıları nedeniyle kadın iradesinin kırılması gerçeği, yapı açısından da yoğun çelişkilerin kaynağıdır. Bu durumların yarattığı kendi yönetimine güvensizlik, yönetime girmek istememe, kendini katmama istifa mantığı uzun süre aşılamaz. Pratikte her çalışmayı düzenleme, genel yönetimin müdahalesi kadın açısından bir insiyatif kırılmasını getirir.

Fakat tüm bunları ele alırken asıl nedenin kadının, özgürlük şansını doğru değerlendirmediği olduğu gerçeğiyle yüz yüze kalırız.

Herşeye rağmen 7. Kongre gerçeği kadın açısından zayıflıkların, sapmaların sınıf eğilimlerinin, geriliklerimizin zirveleştiği bir süreç olsa da, herşeye yeniden başlamanın

da dönüm noktasıdır. Çünkü kadın bu biçimiyle gerçeklerle yüzleşmemiş olsaydı eski zihniyetin kırılması kolay olmazdı.

7. Kongrenin başarıyla tamamlanması ardından, kongrenin ordu güçlerine aktarımı yapılır. Kongre kararları doğrultusunda yeni düzenlemelere gidilerek, birçok kurum oluşturulur. HPG olarak örgütlendirilen askeri güçlerde ayrışma ve diğer çalışmalara yapının aktarımı, başlangıçta farklı eğilimlerin açığa çıkmasına neden olur. Ordunun işlevi kalmadığı yönünde gelişen yargılar, diğer kurumlara özenti yaratarak eski arkadaşlarda tepkisel bir duruş yaratır. Meşru savunma çizgisini doğru anlamayan, netleşmeyen bireylerde bireysel yaşam arayışları, ordudan çıkma istemleri gelişir. Ayrışmaların sağlıklı yapılmayışı ordu niteliğini düşürdüğü gibi, ele alınan ölçüler dışında kalan kesimlerde ise, değersizleşme psikolojisini ortaya çıkarır. Ordunun yadsındığı düşüncesinin geliştiği görülür. Bunun getirdiği genel dağınıklık, moralsizlik, askerlikten uzaklaşma eğilimlerini de güçlendirir. Yeni ve eski ayrımının üst yönetimlerce meşru kılınması sonucu eski arkadaşlarda açığa çıkan dışlanma psikolojisi ve hak arayıcılığı yeni arkadaşlarda ise, tecrübesizlikten kaynaklı seyirci kalma durumu ordu çalışmalarına olduğu kadar, parti çalışmalarımızı da olumsuz etkilemiştir. Sürecin karakteri nedeniyle barış, savaş diyalektiğini çözümleyemeyen stratejik değişimi bir ateşkes olarak ele alan yapı ve yönetim gerçeğinde açığa çıkan sınıf dışı eğilimler ve muğlaklık, ordu güçlerinde kafa karışıklığı, görevini tam olarak anlayamama, bireysel kaygılarla hareket etme orduyu gereksiz görme vb. birçok eğilime de neden olur. Savaş üzerinde güçlü bir yoğunlaşma gerçekleşemez. Eskiden yaşanan savaş gerçeğini sorgulamama, hataları ele almama, bunun yanında kazanımları görmeme savaş gerçeğini kabaca reddi geliştirir. Modern bir ordu olarak meşru savunmayı güçlendirme gerekliliğini hissetmekten uzak bir duruş, ordu kurumumuzun büyük bir tehlikeyle yüz yüze gelmesine neden olur.

Genelde yaşanan bu sorunlar kadın yapısını daha yüksek bir oranda etkileyecektir. 7. Kongre karşısında derin bir sarsıntı yaşayan kadın yapısında, yaşanan zorlanmalar neredeyse felç olan bir kadın ordulaşmasını yaratır. Uzun yıllar yaşayan eğilimlerin kendini kabul ettirmiş olmasıyla ortaya çıkan zihniyet, dogmatik, fanatik yaklaşımlar, yaşanılanları doğru değerlendirmenin önünde en büyük engeldir. Yine yaratılan kadro gerçeği özgürlük ölçülerinden uzaklaştırılmış, özgürlüğü bireylerde gören, kendisine ölçü olarak üst yönetimi esas alan bir duruş yarattığından objektif olamama, tepkisel yaklaşım vb. olumsuzluklar ordu gücünün katılımını da belirler. Güvensizlik, inançsızlık, iddiasızlık temel psikolojik bir duruş olur. Kabul-red ölçülerinde muğlaklaşan yapıda bu ölçülerin belirleyeni bireylerdir. Bireylere göre ölçü belirleyen yapı, 7. Kongre sonrası on dokuz arkadaşın soruşturmaya alınmasını ve diğer bazı kararları kabullenemez ve yeni yönetimi işbirlikçi olarak değerlendirir. Protestocu, isyancı ve örgütten kopuş biçiminde bir pozisyon yaşanır.

Yine kongre sonrası yönetimin yapının ihtiyaçlarına denk bir düzenlemeye gidemeyişi, orduda yönetim eksikliğini yaratır. Zaten güvensiz, inançsız düşen yapıda bu nedenle yeni yönetimi kabullenmeme derinleşir. Kaygılı yaklaşımlardan kurtulamayan yönetimin, partileşme ve örgütsel sorunların ağırlığı altında kalma yoğun psikolojik bir baskı, hem de tam olarak netlik yaşanmadığından süreci idare etme mantığı öne çıkar.

Tüm enerjinin mevcut sorunları çözmeye kanalize edilmesi, ordu güçlerimiz içinde bulunan kadın yapısıyla ilgilenme boyutunu da zayıflatır.

Diğer yandan netleşme ve doğru bir sorgulama sürecine girme kolaylıkla yaşanamaz. Eski anlayışların etkisinin sürmesi, doğru bir çizgi tutturulamama kaygısı

ve yine yapının mevcut durumunun tam olarak sorgulanmaya uygun olmayışı belirsizliği uzatır. Kadın yapısında oluşan dogmatik, dar zihniyetin aşılması ise çok sancılı geçer. Kendini sorgulamayı egemenliğe taviz olarak gören, partiyi erkek olarak ele alan tüm sorunların merkezine erkek egemen anlayışları koyan ve kendisini haklı gören mantık tüm ağırlığıyla kadın militanlarda hakimdir. Oldukça subjektif, gerçeklikten uzak, kadını geriliklerine rağmen savunmayı esas alan kadın yapısı, çizgiden oldukça uzaklaşmıştır. Diğer yandan ise çetecilerin faaliyetleri devam eder ve temelde kadın yapısına hitap edilir. Cins rantçılığı yapan bu kesimler, mevcut örgütsel sorunları kullanarak Başkanlık Konseyi ve parti yönetimine karşı yapıyı kışkırtır ve yeni kadın yönetimini işbirlikçi olarak lanse eder.

Kadın hareketini kendine denge yapmak isteyen kesimler, özellikle Kuzey'den yeni gelen yapıyı esas alır. Bu durumda kadının netleşmesini önleyen ve sorgulama sürecine daha geç girmeyi getiren bir etken olur. Fakat 19 Mayıs ihaneti ve çetecilerin kaçışıyla bu bireylerin amaçları daha da netleşir. Bu olayların sonucunda kadın militanlar, mevcut gerçeği daha objektif ele alma gereğini duyar. Böylece giderek süreci daha fazla sorgulayan, derinliğine anlamaya çalışan bir tutum esas alınır.

Muğlaklığın aşılması, yeni yönetimin daha etkin rol oynamasını da getirir. Süreçte netleşen, bu doğrultuda talimat ve perspektifler geliştiren yeni yönetim çabaları, ordu çalışmalarında bulunan kadının da kendisini sorgulamasını, süreci anlamasını ve doğru temelde bir katılım sağlamasını getirir. İstenilen düzeyde olmasa da, ilk etapta yaşanan protestocu, pasif duruş yavaş yavaş aşılır.

Sürecin ağırlığı ve tehlikeleri daha derin hissedilmeye başlanır. İlk süreçte fazla rolünü oynayamayan, parti yönetimine gereken desteği veremeyen PJKK yönetimi, bu duruşunu aşarak çalışmalara katılmaya başlar. Kongre öncesi gelişen bu durum kongreye daha sağlıklı bir hazırlık sürecini de başlatır. Bu çerçevede yürütülen çalışmalar hızlandırılarak, III. Kadın kongresinin en doğru temelde yapılmasının zemini yaratılarak kongreye gidilir.

III. KADIN KONGRESİ ÖNDERLİKLE YENİDEN BULUŞMANIN İFADESİDİR

PKK 7. Kongresi'nden bir süre sonra kadın kongresi yapılır. Kadın kongresi temelde iki esas üzerinde gelişir. Birincisi; gelişen yeni stratejiye uygun olarak kadın hareketinin yeniden yapılanma esaslarına göre kendisini örgütlemesi, ikincisi ise; yaşanan çizgi sapmaları nedeniyle çizgi düzeltmesinin yapılmasıdır. Bu esaslar üzerinde yapılması gerekliliği açığa çıkan Olağanüstü III. Kadın Kongresi 29 Temmuz-21 Ağustos 2000 tarihleri arasında 200'e yakın delegenin katılımıyla gerçekleşir. 24 gün süren olağanüstü kadın kongremizin tartışma düzeyi sorgulama, kararlaşma ve yeniden yapılanmayla geleceği planlama gerçeği yüksek düzeyde geçer.

Stratejik değişim partimizin doğrultusunda ele alınarak, olağanüstü 7. Kongre kararları aynen kabul edilir. Bu çerçevede kadın hareketinin dar ulusal, sınıfsal ve cins yaklaşımları aşılarak, evrensel bir öze kavuşturulması tartışmaları sonucu gelecek kararlaştırılır. Demokrasi sürecinde kadının oynayacağı rol, Önderliğimizin perspektifleri doğrultusunda tartışılır ve daha somut örgütlenmelere geçiş kararı alınır. Partimizin evrensellik boyutunu ifade eden isim değişimi gerçekleşerek PJKK yerine PJA (Özgür Kadın Partisi) ismi verilerek, partinin ilanı yapılır.

Kadın Özgürlük Hareketi'nin en yoğun yaşadığı sorun partileşememedir. Bu anlamda açığa çıkan çizgi sapması, bunun nedenleri kongrenin temel gündemlerinden birisidir. Çok kritik bir süreçten geçen Kadın Özgürlük Hareketi, varolma ve yokolma

arasında ince bir çizgidedir. Kongre bu anlamıyla hayati bir önem taşır. Bir karar kongresi olarak partileşme örgütsel sorunları doğru bir bakış açısıyla çözümleyerek, sosyalist bir cins bakış açısına ulaşıldığı gerçektir. Acil bir sorun olarak, çözümünü dayatan çizgi sapması geniş bir biçimde dayatılır. Parti Önderliğimizin özgürlük çizgisini kendi sınıf ve cins eğilimlerine göre algılayarak, uygulayan kadının içine girdiği durum, Önderliğimizin çizgisini uygulama düzeyini de saptırmadır.

Parti Önderliğimizin çizgi boyutunda ortaya koyduğu Kadın Kurtuluş İdeolojisinin ve bu ideolojinin stratejik uygulama teorilerinin -kopuş, kabul-red, erkeği dönüştürme projesi- küçük burjuva sınıf anlayışlarına göre ele alınarak, uygulamanın yarattığı sapmanın özünde dar cins bakış açısı, ayrı örgüt olma eğilimi, yanılgılı özgürlük yaklaşımlarını Kadın Kurtuluş İdeolojisinin sosyal boyutunu inkar eden, özgürlük kavramını kadına hapseden düşünce yapılanmalarını açığa çıkardığı görülür. Bu eğilimlerin yapıya empoze edilmesiyle genel bir yargıya dönüşen PKK'den kopma yaklaşımının tehlikesi ise ortadadır. PKK değerlerinden kopma, PKK ile erkeği bir tutma, Önderlik ve Önderliğimizin yarattığı PKK'yi birbirinden bağımsız ele alma vb. sınıf dışı anlayışların yarattığı tahribat, Kadın Özgürlük Hareketinin tasfiyesini yaratabilecek bir tehdittir. Bu nedenle içine girilen çizgi sapmasını mahkumiyeti ve çizginin düzeltilmesi acil bir görev olarak III. Kadın kongremizin önündedir. Tartışmalar bu boyutta yürütülür ve güçlü bir sorgulama gerçeği yaşanır.

III. Kadın Kongremiz, komplocu güçlere güçlü bir yanıtın verildiği, Parti Önderliğimizin çizgisinde ısrarın olacağının ilan edildiği ve kadının PKK ile bütünleştiği bir kongre olma özelliğini taşır. Kadın kongresini izleyen komplocu güçler, tıpkı 7. Kongreden bekledikleri sonucu kadın kongresinden de bekler. Kadın yapısının tepkilerinin aşılamayacağını, parti yönetimini reddeden tutumların kongrede kadının kendi içinde parçalayacağını düşünen bu güçler kongreden beklediği sonucu alamadığı gibi kadının kararlılığını daha iyi görecektir. Netleşen kadın yapısının PKK çalışmalarında oynayacağı rol bilindiğinden çeşitli süpekülatif haberler yayan komplocu güçler ve iç uzantıları boşa çıkar.

Kadın açısından tarihsel bir dönemeç olan kongre çalışması oldukça bilimsel bir temelde geçmişi ele alır ve geleceği tartışır. Kadının kendine karşı kaybettiği güven, inanç yeniden yaratılır. Bu anlamıyla III. Kadın kongresi kadın için özgürleşmenin zirveleştiği, Önderliğin çabalarına layık olma bilincinin her militanda geliştiği bir kararlaşmaya dönüşür.

Diğer yandan erkek egemen yaklaşımlarını da ele alan kongremiz, erkekten beklentili kadın yaklaşımlarını şiddetle mahkum eder. Egemen yaklaşımların etkileyicilik boyutunu ortaya koyar. Fakat belirleyici olanın kadının kendisi olduğu gerçeğini önemle vurgulanır. Erkek egemen yaklaşımlarla kendini gerekçelendiren ve özgürlükten kaçarak olmazı dayatan, geri kadın yaklaşımlarının özünde erkekten kopmamış, hem sınıf hem de cins eğilimlerinin bir sonucu olarak yaşandığını ortaya koyar.

Özellikle partileşme sorunları üzerinde tartışmalar yürüten kongre kadın ordulaşması açısından da belirleyicidir. Örgütlenme karakteri nedeniyle birbirine bağlı olan parti-ordu kavramlarını ayrı ele alamayız. Bu nedenle partileşme sorunlarının ordulaşmayı etkilediği görülmektedir. Kadının parti olarak yaşadığı tüm sorunlar kadın ordulaşmasını da aynı boyutta etkiler. III. Kongrenin partileşme konusunda yaşadığı netleşme, kadın ordulaşma çalışmalarını da kapsayan bir olgudur. Kongreyle yaşanan netleşme kendini toparlama, yönetim sorunlarının tartışılması, örgütsel yaklaşım değerlendirmeleri kadın ordulaşması açısından güçlü perspektifler ve kararlar açığa

çıkarır. Askeri sahada yer alan kadının durumu, bunun genel sistemle bağı ele alınan konulardır. Parti ile ordu arasındaki organik bağın önemi bu bağın zayıflığıyla, yaşanan pratiklerin olumsuzluğu tartışılır. Askeri karargahta kurumlaşmanın olmaması kadro tayin-terfilerinde açığa çıkan sınıfsal yaklaşımlar, çalışmaların genele terk edilmesinin eski anlayışlarla bağı konulur. Mahkum edilen bu yaklaşımlar yerine, kadın ekseninde yaratılması gereken sistem gerçekliği tartışılır. Yine eski pratiklerde açığa çıkan erkekle ittifak, yine ordu gerçeğine küçük burjuva liberal yaklaşımların yansımalarının kadın yapısında yarattığı askerileşmeden uzaklaşma eleştirilerek, kadının savaşla bağı, askeri yaşamın kadın açısından önemi ele alınır. Kadının askerliği kendine ait görmemesi, süreçle birlikte askerliğe karşıt bir durumun gelişmesini getirmiştir.

HPG birliklerindeki kadının durumu kapsamlı tartışılarak komutanlaşma, askerleşme ve meşru savunma, kadının oynaması gereken rolün esasları belirlenir. Bu doğrultuda şu kararlara varılır;

-Parti Önderliğimizin başlatmış olduğu demokrasi ve barış sürecinde silahlı güçlerimiz, bu stratejinin pratikleşmesinin ve yaşam bulmasının güvencesi olacak şekilde kendini yeniden örgütlemeye giderken, kadın gücü de halk savunma birlikleri içinde özgün örgütlülüğü temelinde yer alarak oligarşik güçler ve onların iç ve dış uzantılarına karşı halkların kardeşliği, Demokratik Ortadoğu Birliği ve Demokratik Cumhuriyet perspektifiyle mücadeleyi derinleştirecektir. Bununla bağlantılı kadın gücü toprağa bağlılık, yurtseverlik özüyle; halkların özgürlüğü eşit ve demokratik birliği için nasıl ki savaşta en büyük fedakarlığı ve özveriyi göstermişse, barış döneminde de en büyük sorumluluk, çaba, fedakarlık ve özveriyi gösterecektir.

Yine egemen, baskıcı rejimler ve onların antidemokratik yapılanmaları yerli gerici güçler ve erkek egemenlikli eşitsiz sistem karşısında her zamankinden daha ağır görevlerle karşı karşıyadır. Bunun için, kadın gücü siyasal mücadele stratejisine bağlı olan halk savunma birlikleri içerisinde, Zilan çizgisine uygun olarak kendini siyasi ve askeri olarak yeniden yapılanmaya tabi tutarak, "barışın zaferini kadın getirecektir" şiarı temelinde yeni dönem örgütlenmesinin ve eylem çizgisinin güvencesi olacaktır. Buna göre;

1-PKK'nin Olağanüstü 7. Kongresinin halk savunma birliklerine ilişkin olarak, aldığı tüm kararları savunma güçlerinde yer alan kadın yapısı tarafından kendi özgünlüğünde uygulanmasını,

2-Halk savunma birliği içerisinde yer alan kadın gücünün ortak tüzük ve yönetmelik doğrultusunda hareket etmesini,

3-Halk savunma birliklerinde yer alan kadın gücünün başta savunma konseyi olmak üzere, tüm savunma birimlerinde temsilini bulmasını ve tüm alanlarda alt örgütlenmelere gitmesini,

4-Halk savunma birlikleri içerisinde yer alan kadın gücünün, Zilan çizgisinde kendisini yeniden örgütleyerek, yeni strateji temelinde özgün, askeri, ideolojik, siyasi eğitimini geliştirmesini,

5-Kadın Özgürlük Hareketinde kadın ordulaşması tarihi üzerinde çok yönlü ve kapsamlı bir inceleme araştırma yapılarak, sonuçlarının kitap haline getirilmesi,

6-HPG'de yer alan yaşı küçük arkadaşların ayrıştırılmasını ve bunların PJA bünyesinde uzun süreli eğitimden geçirilmesini karar altına almıştır.

Kadın açısından savaş birliklerine güçlü bir katılım ancak eskinin dogmatik, tutucu yaklaşımlarının aşılmasıyla mümkündür. Ortadan kaldırılması ve aşılması gereken en önemli eğilim, küçük burjuva sağ liberal anlayışın ordulaşma üzerindeki

etkileridir. Bu nedenle herşeyden önce orduda yer alan kadının, partileşmede yaşanan sorunlar konusunda netleşmesi ve yaşanan muğlaklığın aşılması gerektiğidir. Bu nedenle kadın yapısına yönelik kongre aktarımları ve ideolojik eğitim çalışmaları ilk etapta planlamaya alınır.

HPG birliklerinde kadın açısından özgün bir katılımın ortaya çıkarılması ve özgünlüğün geliştirilmesi yönünde, özellikle komutaya düşen görevler kadın ordulaşmasında yaratılması gereken sistem tartışmaları daha somutlaşır. Kadının sorunu, özgünlüğü özde bir sistem meselesidir. Bu sistemin kadın bakış açısıyla yaratılması, bunun yönetim anlayışına, yoldaşlık ilişkilerine, alt-üst yapılanmasına ve kadro politikalarına yansımasının gerekliliği konusunda yeni dönem görevleri belirlenir. Kadının, savaş çizgisini geliştirmede oynayacağı rol fedakarlık, yurtseverlik, kadının taktik yaklaşımlarının somut olarak yaşamsal kılınması yönünde kararlara gidilir. Bu anlamda geçmiş pratiklerde yaşanan işbirlikçi çete çizgisinin savaş çizgimiz boşa çıkarmak için, uyguladığı kadın politikası deşifre edilerek kadının buna zemin olma gerçeği ve nedenleri tartışılır. Bunun savaşa yansıma boyutlarının Kadın Özgürlük Hareketinde yarattığı tahribatları ele alan kongremiz, kadının yaşam anlayışının sakatlığından kaynaklı, zemin olma gerçeğini mahkum ederek doğru savaş çizgisinin başlıca temsilcisi olarak kadının rol oynama gerçeğini ortaya koyar.

PKK Olağanüstü 7. Kongresi ve Olağanüstü III. Kadın Kongreleri ardından gerçekleşen III. Parti meclis toplantısı demokratik kurtuluş siyasetinin başladığı, değişim-dönüşümün politik ve örgütsel çalışmalar bakımından pratikleşmesi anlamındadır.

7. kongreyle ideolojik, siyasi çizgi düzeyinde stratejik değişiklik yapıldığı daha önce de belirtildi. İkinci meclis toplantısı ise, parti yönetiminin hakimiyetinin sağladığı bir toplantı niteliğindedir. Bu süreçle partimiz, parti dışı anlayışlara karşı önemli bir mücadelenin sonucunda zafer kazanır. Özellikle III. Kadın kongresiyle yapılan çizgi düzeltmesi ve yeniden yapılanma kararı, ikinci meclis toplantısına da yansır. Parti birliğinin sağlanmasında önemli bir rol oynayan kadın kongremizin özeleştiri tavrı, ikinci meclis toplantısında da esas alınarak önemli bir düzey tutturulur.

Bu süreçle beraber kadro yeni stratejiyi benimseyerek komplo karşısında sağlam bir duruşa ulaşır. Yeni stratejinin taktik ve yöntemlerini kararlaştıran ikinci parti meclis toplantısıyla, kadının duruşu, katılımı ve esasları da netleşir. Partimizin kadroyu çizgiye, stratejiye kazanma dönemi olan 2000 yılı baharında, kadın yapısının eski sorunları aşarak mücadeleye aktif katılımı yönünde önemli perspektif ve çalışmalar yürütülür.

Parti bütünlüğünü parçalama yönünde faaliyet gösteren komplocu güçler, 7. Kongre ve III. Kadın kongresinin sonuçları karşısında amaçlarına ulaşmak için, YNK eliyle askeri saldırılarda bulunmaya başlar. Kaçan tasfiyecilerin YNK'ye verdiği cesaretle YNK, parti güçlerimizi kuşatmaya alır. Çemberi daraltan ve tahrik eden tutumlara giren YNK karşısında ikinci parti meclis toplantısında parti savaş kararı alır. İran, T.C ve Avrupa'yla bağlantılı gelişen bu yönelimler karşısında aktif savunma eylemliliğine girilir. Bu silahlı eylemler yeni stratejik dönemin ilk çıkışı olması itibariyle, içte ve dışta önemli yankılar yaratır. Daha sonra kesintisiz olarak devam eden eylemler, halk savunma güçlerinin aktif bir güç olarak demokrasi, barış ve özgür birlik çerçevesinde geliştirdiği eylemliliklerdir. Komplocu güçlerin YNK'yi öne çıkarması, tasfiyecilerin YNK ile kurduğu birlik ve YNK'nin siyasi çalışmalarımızı önleme çabaları savaşın temel nedenidir.

Özellikle ikinci parti meclis toplantısına kadar geçen süreç, partimiz açısından siyasal çalışmaların doğrultusunda ağırlıklı olarak uluslararası komplonun iç ve dış yönelimlerini karşılamak ve değişim-dönüşüm sürecini ideolojik, politik, örgütsel hazırlıklarını yürütmek şeklinde olur. Uluslararası komployu örgütleyen güçlerin, partimizi ele geçirmek ve dağıtmak amaçları büyük oranda kırılmış olsa da, faaliyetleri devam eder. Bu nedenle Güney Kürdistan'daki ilkel milliyetçi ve işbirlikçi güçler kullanılır.

Böylece sürecin ilk silahlı hamlesi YNK karşısında gelişecektir. Yönelimler meşru savunmayı zorunlu kılmıştır. Bilindiği gibi uluslararası komplonun Kürt ayağı olarak KDP ve YNK, başından itibaren komplonun içinde yer almaktadır. Partimiz ve bu güçler arasında yıllardır varolan ulusal önderlik savaşı sonucu bu güçler konumlarını yitirmiş, feodal aşiretçi önderlikle, küçük burjuva önderlik Kürdistan'da yerini, partimizin temsil ettiği Sosyalist Önderliğe bırakmak zorunda kalmıştır. Bu güçler Önderliğimizin esareti sonucu bu boşluktan yararlanarak, PKK'nin mirasına konmak amacıyla komplocu güçlerin kullanımına kendilerini açık tutarlar.

Bu çerçevede gelişen, YNK saldırıları karşısında başlatılan 2000 yılı hamleler sürecinde HPG güçlerimiz, aktif savunmaya geçer.

Bu süreçte HPG birliklerinde yer alan kadın, başlangıçta istenilen düzeyde katılım sağlayamaz. III. Kadın kongresinde birçok sorun netleşmiş ve kararlaştırılmış olsa da, kongre aktarımları daha yapılmamışken, savaş durumunun çıkması pratikteki kadın gücünü olumsuz etkiler. PJA yönetimi ise, kongre sonuçlarını genel yapıya maletmeye yönelik planları öncelikli sırada yer aldığından, savaş üzerinde ciddi bir yoğunlaşma yaşamama gibi yetersizlik içerisine girmiştir. Böyle bir durum, kadın yapısını olası bir savaşa hazırlamada da yetersizliklere neden olur. Kadın yapısında ise, çözümlenmiş olan süreçlerin etkisinden çıkamama durumu yaşanır. Ordu çalışmaları boyutunda sürece uygun perspektiflerin yetersizliği, orduda yer alan kadının "nasıl bir katılım" sağlaması gerektiği yönünde yaşadığı muğlaklık, bir bütünen duruşlara yansımış ve hamleye hazırlıksız girilmiştir.

Parti geneli açısından, sürecin karakterinin tam olarak anlaşılamaması veya anlaşılsa bile partileşme sorunlarının hızla aşılmaması sonucu, temel çalışma tespiti hatalı yapılır. Savaşın gündemde olduğu bir zamanda, yapıyı savaşa hazırlama temel çalışma olmalıyken, yapıyı öncelikle eski sorunlarda ikna etme kaygısı yaşanır. Kendi başına bakıldığında, eski tarzın hatalarını göremeyen, ikna olmayan ve III. Kongre sonuçlarını özümsemeyen yapının savaşa katılım düzeyinin istenilen boyutta olmayacağı kesindir. Fakat, diğer yandan salt bu çalışmayla sınırlı kalma, genel partimizin yaşadığı gelişmeler boyutuyla süreci geriden takip etme anlamındadır. Bu nedenle askeri yaşamda zayıf ve muğlak kalan kadın yapısı, ilk etapta savaşa adaptasyonda oldukça zorlanacaktır.

Yine sürecin karakterinde net olmayan eski anlayışların, sivilleşme eğilimlerinden sıyrılmayan yeni, tecrübesiz olan kadın yapısı savaşa gereken anlamı da vermede de zorlanır. Bu nedenle verilen savaşın meşru savunma boyutunu göremez ve kendini tam olarak katamaz. Yerleşik kültürün yarattığı eğilimler, barış-savaş diyalektiğini çözememenin getirdiği sağa sapma, eski kadroların tepkili duruşu katılımları olumsuz etkiler. Özellikle orta kademedeki eski ve tecrübeli arkadaşlar, savaşın gündemde olmadığı süreçte, kendilerinin geride bırakıldığını düşünmeleri sonucu tepki yaşamışlardır. Hak arayıcılığı, görev yapmama yaklaşımları savaşta kadın duruşuna hakim olur. Dönemsel kadro politikalarının yarattığı sonuçlar ortaya çıkar. Yapı sorunlarından uzak, bireysel rant arayışçılığına giren bu kesimlerin stratejik

dönüşümü kavramama ve özde kabullenmeme durumları, bu süreçte daha da netleşerek kendini açığa vurur.

Hamlelerin başlangıcında merkezi düzeyde yönetimlerin görev başında olmaması, en üstten yönetime güvensizliği doğurmuş, yaşanan kopukluk sonucu kadın yapısı kendi örgütüyle belli bir kopukluğu yaşamıştır. Yapılan düzenlemelere yansıyan ordu yaklaşımı, en çok da bu durumda açığa çıkar. Hamleler sürecinde özgün planlama, özgün ve aktif bir katılım yaratılamaz. Sınırlı ve dar bir katılım söz konusudur. Erkek yaklaşımlarında ise açığa çıkan, kadın gücünü yaşanan sorunlardan dolayı zayıf, savaşamayacak bir güç olarak görme, savaş gücü olarak ele almama, ağırlık olarak değerlendirmedir. Bu biçimdeki yaklaşımlar kadının gerektiği oranda katılım zeminini de daraltır.

İlerleyen süreçte bu durumlar büyük oranda değişir. Genel olarak ordu güçlerinin savaşa yaklaşımının yarattığı yetersizliklerden etkilenme boyutunda göze alındığında, daha sonraki süreçte HPG güçlerinde yaşanan toparlanma da kadın açısından etkili olur. Hamlelerin ortalarında kadının yaşam katılımı, fedakarlığı ve cesareti açığa çıktıkça kadının örgütten ve savaş gerçekliğinden kopmadığı da görülür. Kadının katılımı birçok ön yargıyı kırdığı gibi, savaş ortamı bireylerin netleşmesini de getirir.

Bu süreçte soruşturmaya alınan arkadaşların platformları yapılarak, kapsamlı çözümlemeler geliştirilir. Platformlar tüm parti yapısına mal edilerek, eğitim amaçlı sonuçları tüm örgüt yapısına aktarılırken daha önceden açığa çıkan kişilik ve örgüt konularındaki sonuçlar platformlarla daha fazla derinleştirilir.

III. Kadın kongresi sonrasında birçok alana kadro yetiştiren PJA Kadın Özgürlük Akademisi, ordu güçleri içinde önemli bir kadro eğitme çalışması yürütür. Pratik birliklere yapılan takviyeler sonucu kadında önemli bir gelişme düzeyi açığa çıkar. Başlangıçta varolan eğilimler, anlayışlar ve kafa karışıklığı büyük oranda aşılarak meşru savunmada kadın gerçeği daha derinlikli ele alınır.

Haziran 2001 tarihinde yapılan HPG ordu konferansı, ordudaki kadının durumunu özgün olarak ele alır. Konferansa sunulan HPG PJA çalışma raporu çerçevesinde tartışılarak ordudaki kadının duruşu eğitimi, katılım düzeyi ele alınır. Kadının daha aktif katılımını esas alma amacıyla kadın çalışmalarına yönelik;

1-HPG'de askeri konseyde yer alan PJA üyelerinin kendilerini bir yürütme merkezi biçiminde örgütlemesi,

2-Ana karargah ve alt karargah yönetimlerinin üçlü komite anlayışına göre örgütlendirilmesi,

3-Karargaha bağlı taburlardaki PJA birliklerinin bu komiteye bağlı olarak özgün çalışmalarını yürütmesi,

4-HPG Ana karargahı PJA yönetiminin, alt karargah PJA yönetimleriyle gerekli tekmil, toplantı ve rapor sistemini genel çalışmaların paralelinde örgütleyip, uygulanması,

5-HPG yönetmeliğine uygun olarak ve PJA III. Kongre kararları doğrultusunda PJA örgütsel işleyişinin rapor, talimat, toplantı uygulanması,

6-Bütün kurum çalışmalarında PJA özgün örgütlenmesine gidilmesi, bunun HPG Ana karargah PJA yönetimine bağlanması,

7-Uygun alanlarda karargahlara bağlı özgün kadın birliklerinin oluşturulması, giderek bu tarzda kadın taburlarının oluşumunun hedeflenmesi,

8-Karma birliklerin komutasında kadın komutanlarının da olması, kadın tabur komutanlıklarının yaygınlaştırılma,

9-Komuta ölçülerinde HPG yönetmeliğine uygun olarak ideolojik, politik, askeri yetkinliğin de kadın özgürlük çizgisini kavrama düzeyinin esas alınması,

10-Tayin, terfi ve görevden almaların HPG yönetmeliği çerçevesinde olması,

11-Kadın birliklerinin genel askeri eğitimlerin dışında özgün olarak askeri eğitim görmesi, konferanstan sonraki ilk altı ayda bunun bir seferberlik biçiminde başlatılması,

12-Kadın yapısının ayda bir hafta özgün eğitim görmesi,

13-Özel kuvvetlerdeki kadın gücünün diğer kadın birliklerinde askeri, teknik yetkinliğinin geliştirilmesi amacıyla eğitim vermesi,

14-PJA yönetimlerinin Kadın Kurtuluş İdeolojisi çerçevesinde genel yapıya eğitim vermesi,

15-Kadın yapısına sağlık eğitimlerinin verilmesi,

16-Yeni savaşçı katılımlarında niteliğe özen gösterilmesi ve yeni savaşçıların genel eğitim devrelerinden sonra özgün eğitimlerin verilmesi,

17-Kadın savaşçı birliklerinin günlüklerinin tutulması karar altına alınır.

Diğer yandan yapılan PJA III. Konferansı da orduda yer alan kadının durumunu ele alarak, bir kararlaşma düzeyine gider. Orduya dayatılan sağ liberal eğilim, küçük burjuva anlayışlarının yanısıra, yönetimde ordu çalışmalarına karşı gelişen ilgisiz yaklaşım ve çalışma tarzlarının kapsamlı değerlendirildiği konferansta, eski komuta anlayışlarına da vurgu yapılır.

Ayrı ayrı yapılan bu konferansların tartışıldığı ve kararlaştırıldığı PKK VI. Konferansında özgür kadın hareketine ve kadın ordulaşmasına ilişkin karar taslağı ve ulaşılan kararlaşma düzeyi şu biçimdedir;

Özgür Kadın Hareketine İlişkin;

Parti Önderliğimizin insanlık tarihinin tüm çağlarını insan özünün, insanlık değerlerinin savunulması ve yaşamın yeniden inşası temelinde ele alıp, değerlendiren savunmaları ışığında gerçekleştirilen PKK 6. Konferansımız, bu aydınlanmayla pratikleşmenin kararlaşması olmaktadır. Her çalışma sahası için büyük bir netliği, derinliği ve ufuk genişliğini kazandıran savunmalar, PJA'nın da önümüzdeki dönem örgütlenme, planlama ve eylem perspektifini netleştirmektedir. III. kadın kongresinden sonra yaşanan bir yıllık süreçte, kongrenin ulaştığı kararlaşma düzeyinin ne kadar yaşamsallaştırıldığının, PJA'nın misyon ve dönem görevlerinin kapsamına denk ne kadar pratikleştiğinin tartışmalarını yürüten PJA III. Konferansı, PKK VI. Konferansına sunduğu sonuç raporunda, önemli bir kararlaşma düzeyini yakaladığını ortaya koymuştur. Bu temelde PJA çalışmaları açısından yaşanan tecrübelerden de güç alarak, daha sağlıklı ve tempolu bir pratiği yakalamak birincil görev olmaktadır.

III. kadın kongresinden sonra yaşanan süreç yoğun bir örgütsel mücadele ile geçmiş, önemli bir birikim ve hazırlık düzeyini ortaya çıkarmış olsa da, Kadın Özgürlük Hareketi'nin Parti Önderliğimizin son savunmalarında çizdiği çerçeve gözönüne getirildiğinde, cins sorununun çözümünde henüz bir başlangıç aşamasında olduğu gerçektir. Bu temelde PJA'nın özgürlük mücadelesini ideolojik ve örgütsel olarak derinleştirmesi, programı temelinde mücadele ve eylem biçimlerine yönelmesi acil bir görevdir. Parti Önderliğimiz tarafından üçüncü alan teorisi olarak belirlenen projenin yaşamsal kılınması ve serhıldan taktiğinin geliştirilmesi temelinde konferansımız Kadın Özgürlük Hareketine öncülük misyonu biçmiştir. Bu temelde halkın, özellikle de toplumun yaşadığı sorunlara cevap olabilecek bir pratik katılım, hitap ve üslup gücünü kullanması önemlidir.

HPG çalışmalarında yer alan kadın gücünün geçmiş yanılgılardan hızla sıyrılarak kadın ordulaşması mirasını derinleştirmesi, büyütmesi kadar genel ordu çalışmalarının Parti Önderliğimizin belirttiği öz savunma çizgisinde ilerletilmesinden kendisini birinci derecede sorumlu görmesi önemlidir. Buna denk, kadının rolünü oynayabilmesi için, ihtiyaç duyduğu düzeyde özgün eğitim imkanlarına kavuşması gerekmektedir. III. Kadın kongresinin yarattığı anlayış netleşmesi, kadının genel parti çalışmalarına karşı sorumluluk temelinde katılım çabasını ortaya çıkarmışsa da, yeni stratejimizin kadına atfettiği rol temelinde bu çalışmalar derinleşmeli, kadın potansiyeli devrimin her sahasında en aktif düzeyde yer almalıdır.

Konferansımız kadın özgürlük sorununu, salt kadının sorunu olarak ele alan, yüzeysel, ilgisiz yaklaşımları ve her türden egemenlikli yaklaşımları da eleştirmiş, erkeğin de bu sorunu giderek kendi sorunu olarak görüp gündemine alması gerektiğini vurgulamıştır.

Konferansımız Parti Önderliğimizin "bütün göstergeler yeni uygarlığın şafak vaktinde kadın özgülüğünün belirleyici rol oynayacağını ve tekrar ona daha üst düzeyde bir özgür kadın çağının yaşanabileceğini göstermektedir" belirlemesi temelinde Kadın Özgürlük Hareketinin oynayacağı rolün önemini, bir kez daha ortaya koymuştur.

Bunun için orduya yönelik;

1-PJA HPG kadın gücünün özgün eğitim ihtiyacını karşılamak ve kadın komuta gücünü derinleştirmek amacıyla, HPG ana karargah bünyesinde genel subay okulunda verilecek eğitimi tamamlar nitelikte, özgün eğitim devrelerinin örgütlendirilmesini ve ihtiyaçlar temelinde alt karargahlarda yoğunlaşma gruplarının oluşturulmasını,

2-PJA III. Kadın konferansında alınan diğer kararları kabul edilir.

MEŞRU SAVUNMA STRATEJİSİ

MEŞRU SAVUNMA, 'BEN DE VARIM' DEMENİN ADIDIR.

"Sosyalist toplum eski toplumu ve devleti aşma sorununu, zora dayalı ve emekçi diktatörlükleri biçiminde ortaya koyamaz. Saldırgan sömürüyü ve güç kazanmayı esas alan her tür zor, emekçilerin ideolojik bakış açılarından yer alır. Karşıdaki en kaba zora dayalı bir devlet olsa da, onu zorla yıkmayı esas alma bu ideolojik sistemle çelişir. Bu temel ilke 'mevcut devleti esas alalım, ona teslim olalım' anlamına gelmez. Tersine onu aşmayı, temel ilke olarak kabul eder. Bu devletin tüm anlayış ve uygulamalarına karşı, mücadele ilkesini de esas alır. Fakat yöntemi zorla, zor örgütüyle yıkma değil, meşru savunma yöntemi ve hareketliliğiyle boşa çıkarma biçiminde karşı koymayı temel strateji olarak benimser. Meşru savunmayı evrensel hukukun bir gereği, temel ilkesi sayar. Zor, insan ilişkilerinden dışlanmalı, meşru savunma temelinde zora sonuna kadar evet ama, bunun dışında asla zor kullanılmamalı. Bu söylediklerim çelişki gibi görülebilir, diyalektiği anlamazsanız çatışırız.

Eğer baskıları cana kastetme düzeyine varmışsa, en doğal insan haklarını tanımıyorsa, halkın kültürel haklarını zorla bastırıyor ve inkar ediyorsa, bu haklarını kullanmakta kararlı olan toplumsal güçleri bastırıp mahkum ediyorsa, evrensel hukukun gereklerine uymayan devlete ve onun zor uygulamalarına karşı silahlı biçimi de dahil halk savunma birlikleri ve savaş sanatının tüm inceliklerine göre içte ve dışta geniş bir meşru savunma düzeni uygulamaya geçirilir. Bunu bir anayasal hak olarak görmek, eğer mevcut anayasada bu hak yoksa bu eksikliği anayasaya yerleştirmeyi başarıncaya kadar savaşımı sürdürmek, meşru savunma anlayışının zorunlu bir gereğidir. Eğer mevcut devlet hukuk devletine, temel insan haklarına ve demokratik siyaset ölçülerini esas alıyorsa tabii ki meşru savunma silahlı şiddet biçimini alamaz. Alırsa bu gayrı meşru olur ve ideolojik değerini kaybeder.

Birçok devrim örgütü ve reel sosyalist devlet, her ne kadar anavatanı savunma ve devrimi koruma adı altında meşru savunma anlayışına atıf yapıyorsa da, işlettikleri zor sisteminin bu anlayışla ilgisi olmadığı hatta en terörize edilmiş sistem olduğu kanıtlanmıştır. Meşru savunmanın vazgeçilmez bir ilkesi de terörist devlet modeliyle uzlaşamamasıdır. Terörist devletle, belki taktik gereği her koşulda silahlı olarak savaşılmaz ama uzlaşma veya ona teslimiyetin de ilkesel olarak reddedilmesi şarttır. Dolayısıyla siyasal alana ilişkin ilke, demokratik toplum, siyaset ve devlettir. Buradaki devletin klasik devletten farkı açıktır. Demokratik devlet, evrensel hukuk çerçevesine bağlı demokratik siyaset kanalları sürekli mevcut olan demokratik toplumun kuruluşuna ve her türlü sivil toplum kuruluşlarına imkan veren devlettir. Bu ölçülere uymadığını da veya zorlandığında bu ölçüleri tutturuncaya kadar, meşru savunma stratejisine bağlı halk savunma birliklerinin ve savaş taktiklerinin rollerini oynaması gerektiği açıktır ve vazgeçilmez ilke değerindedir.

Dikkat edilirse bu siyasi anlayış içinde, devleti yıkma veya ayrı bir devlet yaratma esas alınmıyor. Varolan devletin demokratik hukuk devletine özde ve biçimde ulaştırılması hedefleniyor. Siyasi sınırları değil, içini dönüştürmeyi hedef alıyor. Eğer meşru savunma durumu yoksa, siyaset demokratik kurallar içinde belirlenecektir. Haklar demokratik mücadeleyle kazanılacaktır. Hakların inkarı demokratik kuralların engellemesi halinde, meşru savunmanın silahlı olanı dahil her biçimiyle sonuç alınmaya çalışacaktır.

Yeni meşru savunma düzeni Botan, Behdinan ve Zagros'un her iki yanındaki sahayı bir bütün olarak kapsayan, çok zorunlu olmadıkça diğer sahalara yayılmamayı esas alan, bu alanda her tür öz savunma tedbirlerini düzenleyen birlik ve eylem

anlayışını bu çerçevede oturtan, derinliğine bir planlama ve çalışma düzenine dayanmaktadır. Bu düzenleme 'barış ve demokratik çözüm' amacına bağlılığı esas almaktadır. Sahada hükümran olan dört devletten, yani Türkiye, Irak, İran ve Suriye'den de barış ve demokratik çözüm adına diyalogu esas almayı ve geliştirmeyi varolan görüşmeler düzeyini bu yönlü ilkeli, çözümü amaçlayan kapsama kavuşturmayı beklemektedir. Bu stratejik tavrın daha geniş açılımını sonraya bırakarak, böyle tanımlamak ideolojik çizgiyi yeni program ve örgüt çalışmaları açısından önem taşımaktadır. Ayrıca geçirilen özeleştiri sürecine pratik bir işlerlik kazandırmak için, bu stratejik düzenleme hayati bir anlama sahiptir. Bu düzenleme PKK'nin dönüşümünde ne kadar tutarlı, gerçekçi ve başarılı olması gerektiğini ortaya koyduğu için de hayati önem taşımaktadır.

Meşru savunma düzeni, barışı ve demokratik çözümü doğuracak kadar bir nicelik ve nitelik gücü gerekli kılmaktadır. Hiçbir barış ve demokratik çözüm arkasında bir halk ve güç durmadıkça, başarıya ulaşamaz hatta ciddiye alınmaz. Gerçek bir barış ve çözüm ancak bunu sağlayacak güce, disipline ve yönetime sahipse mümkün olabilir. Bu duruma ulaşmak için alan çalışmaları, birlik düzenlemeleri, mevzilenmeler olası saldırılara karşı en aktif ve sonuç alıcı eylem planları, lojistik ve her türlü gizli çalışma düzenleri, doğru ve yeterli komuta düzenlemesi tüm bu çalışmaların başarısı için güçlü bir eğitim yoldaşlar arası saygı ve sevgi yüklü bir yaşam ortamı, özgür yaşamı yaratmak ve barışı gerçekleştirmek için, önce kişiliklerde yaratıcı bir rekabet seferberliği, tutarlı ve kabul edilebilecek samimi ve özeleştiri için, yerine başarıyla getirilmesi gereken en temel görevlerdir.

Daha kapsamlı bir eleştiri, sözde askeri çizgi için yapılabilir. Hiç de az olmayan askeri olanaklara muazzam elverişlilik arz eden ortama, lojistik ve kitlesel desteğe rağmen, en basit bir meşru savunma hattını tutturamayan bir gerilla gerçeğine özellikle önderlik ve komutanlık konumuna ne denilebilir? Ufuklu bir çizgi ve askeri anlamı olan bir eğitimle örgütlemeden kaçış, geniş olanaklar ortamında bazen turist yaşamını bile geriden izleyen bir tembellik, hazırı bile bir hiç uğruna kaybettiren özden yoksun komutanlık, kendine ne kadar askeri kişiliği yakıştırabilir. Bir meşru savunma savaşı için, ideal tüm özellikler ve koşullar bir arada toplandığı halde en elverişli komutanlık, ne kadar ciddiye alınabilir? En cesur insanları bile yük gibi değerlendiren bir komutanlık, pratik merkez ne kadar iddialı olabilir? Açık ki, ucu ister devletlere ister Avrupa'ya, ister ilkel burjuva milliyetçiliğine dayansın çeteci eğilim, örgüt, komutanlık, eylem çizgisi ve yaşam tarzına damgasını vurmuştur. Önderliği asıl boğuntuya götüren örgütün bu duruma sokulmasıydı.

PKK pratiğinin savaş-eylem çizgisinin asıl hatası ya da yanlışlığı meşru savunma çizgisini derinliğine teorikleştirmemek kadar, bunun pratik uygulamasını da akıl almaz bir sorumsuzlukla çeteleşme anlayışına ve insafsızlığına terk etmesidir. Şehit Agit'in dikkat çektiği hususlar az-çok ciddiye alınsaydı, çete anlayışına fırsat verilmeyebilir, Hiçbir çete anlayışına benzemeyen yozlaşma önlenebilirdi. Ama sorumluluk üslenilmeyince, bilinen ve hiçte hak edilmeyen kabuslu süreç kendini dayattıkça sonuç alıyor, sonuç aldıkça kendini daha çok dayatıyordu. Dayatmayı öyle bir noktaya taşıdı ki, en değerli yoldaşları katletmeyi bir önderlik anlayışı haline getirdi. Aslında binlerce yıllık üst tabakanın ihanet oyunu oynanıyordu. Herhalde kendini vurmakta bundan daha tehlikeli başka bir yol bulunamazdı. İlkel güdüleri bile ölümle ve öldürmeyle çözümleyen bu anlayışın, bulunduğu yerde özgürlük ve başarı beklemeyi bir yana bırakalım, insanlığı bile geçerli yol bulamayacağı açıktır. Belki arada provakatörler vardı ama ağır basan yanın yarı feodal küçük burjuva kişiliğinden, köylü aptallığından

ve bunu denetimi altına alamayan örgüt ve komuta yönetiminin sorumsuzluğundan kaynaklandığı açıktı.

Bu durum devletin ve hatta dünyanın ilgili çevrelerinin kabul ettiği tüm başarı olanaklarını yerle bir etti. İsim düzeyinde kimler sorumlu tutulmalı meselesi pratik anlamını yitirmiştir. Ama alınması gereken derslerin, asla unutulamayacak cinsten ve yürekleri sürekli dağlayacak nitelikte olduğu açıktır. Bu dersler bir dakika bile unutulmaz trajedi düzeyindedir. Eğer bu belanın önüne geçilip, zamanın Cumhurbaşkanı Özal'ın da önünü açtığı ateşkes başarıyla uygulansaydı, en acılı sürece girilmeyebilir ve belki de uzlaşma süreci hayat bulabilirdi. Fakat şahsi hırs ve rant ekonomisinin şahlandırdığı menfaatler üstün geldi. Meşru savunma fırsatı bu durumda yine değerlendirilemedi. Sonuna kadar şiddet her iki tarafta en acı boyutlara taşındı, savaş normları bile anlamını yitirmişti. En basit bir fırsat ölümle ödettiriliyordu.

Şahsen, Önderlik olarak, bu süreçte birlikte ayakta kalmak için çılgınca ayakta kalmaktan bir başka yol bulamıyordum. 28 Şubat sürecinin normalleştirme çabaları yankısını bulmakla birlikte gecikmişti. Birçok iç ve dış güç, kendi çıkarlarını kör şiddet ortamına bağlamıştı. Umut edilmesine rağmen, PKK'nin içinde pratikte bu süreci aşabilecek yetenek boy vermiyordu. Özellikle grup grup genç kız ve erkeğin bile bile imhaya gönderilmeleri ve ölüme terk edilmeleri en affedilmez tutum olarak kendini dayatıyordu. Buna rağmen, gerekli hesap sorulamıyor ve önü alınamıyordu. Meşru savunma anlamında, en az kayıpla içine girilebilecek bir uzlaşma aslında başlangıçtan beri sabote edilmişti. Önderliğin sonunu getiren içteki temel neden buydu.

Dağa çıkmak kırk yıllık bir rüyaydı. Ama bu da hiç hakkımız olmayan binlerce gencin ölümü demekti. Bu hakkı ahlaken kendimde göremiyor ve tarihi rüyamı gerçekleştiremiyordum. Çetecilik çoktan beri bu yolda önümü kesmiş bulunuyordu. Bir nevi nasıl intikam aldığını hissettiriyorlardı. Şemdin bunu açık ve gizli mahkeme durumlarında açıklarken, bir diğeri en eski çocukluk arkadaşımı katlediyor, bir başkası 'Önderliği nezaketen öldürüyoruz' diyor, öbürü dağ gibi gençleri çatır çatır kurşuna diziyordu. Bu pratiğin dökümü herkes açısından ne kadar detaylı yapılırsa, o kadar doğrular görülecektir. Tüm örgüt yapısı objektif olarak bu suça bulaştığı için, sorumluluktan kurtulamaz ve en azından samimi bir özeleştiri gerektirir.

Özgürlük militanını yaratmak, zamanımın ve çabalarımın en büyük kısmını almıştır. Bu, adeta kurumuş bir daldan bir fidan yetiştirmek gibi mucizevi bir yaklaşım gerektirmiştir. Binlerce yılın gericiliği ile beslenen, anlamlı ve kesinlik arzeden hiçbir duygu ve düşünce gücünden pay alamamış, kendine karşı savaşımın kör ve hazin savaşçısı olmuş bireylerden halk, özgürlük militanlarını yaratmak, gerçekten en zor olan ve yetenek gerektiren bir çalışmaydı. Ardı sıra yüzlerce eğitim devresi on binlerce diyalog ve özel konuşmayla özgürlük militanına ulaşmak istedim. Nefes nefese kaldım. Yürürken ve yemek yerken bile, gözüm dilim onun için çalışıyordu. Görevimin zor olduğunu, bunun en onurlu iş olduğunu ve ölümün onun için tüy kadar hafif geldiğini de biliyordum. Fakat lanetli tarihi aşıp, özgürlük tarihine katkı sağlayabilmenin büyük değeriyle, hiç olamaz birkaç yılını doğru vermesi için tüm gücümle bu militana yüklendim. Tarihte hiçbir filozof, peygamber, asker veya siyasetçinin yapamadığı kadar özverili, nitelik ve niceliği olan militan çalışması yaptım. Ama özellikle iç çeteciliğin bilinçliliğe kadar varan bir tutumla, bu halkın yüreği olan gençlerini ve benim en büyük emek yoğunlaşmış varlıklarımı acımasızca harcaması ve adeta yemesi, hep en büyük üzüntü ve öfke kaynağım olmuştur.

Yaratma eylemine bu tür ihanet ve komploculuğun dayatılması anlaşılır ve katlanılır gibi değildir.

Ama militanın kendisi de bundan sorumluydu. Kendisine hiç mi saygısı yoktu? Bu kadar emekleri görmüyor muydu? Ana ve babasının en sevimli ve umut bağlanılan kuzu veya aslan gibi evladı olduğunu anlamıyor muydu? Benim en vicdansızı bile etkileyecek çabalarıma ne kadar sahip çıkabilecek, bunun için verdiği büyük sözlere pratikte ne zaman anlam biçebilecekti? En başta da uzun süreli varlığını ve gelişmesini nasıl sağlayacaktı? Militan, özgürlük savaşçısı tüm bu sorulara cevap vermek durumundaydı. Soysuz ve sahte komutanların aleti olmaktan çıkaracak, yüzlerce belgeyle aydınlatılan perspektiflere pratik güç kazandıracak gerçekliğin onu temsil etmesi gerekirdi. Çok şey verdiğime inanırdım. Verdiğimin karşılığı ucuz, yerinde olmayan ölüm ve öldürmeler oldu. Nasıl ve nerede, nasıl yaşamak ve yaşatmak gerektiğini bir türlü temel görev edinemedi. Çok yetiştirdim, o da çok savaştı, sınırsız cesaret ve fedakarlık gösterdi; ama ustalaşmadı, kendi sistemini yaratmaya hiç yanaşmadı. Kolay ve ucuz yaşam ve ölüm alışkanlıklarından kurtulamadı, ordulaşamadı, komutanlaşamadı. Ortaya çıkan değerleri ve kahramanlıkları inkar etmiyorum. Ama bir iç çeteciliğe ve ilkel milliyetçiliğe karşı, zamanında ve başarıyla tavır geliştirip sonuca gidememesi bile, büyük noksanlığını göstermeye yeter.

Kendime hep şunu sorarım; acaba baştan böyle olacaklarını bilseydim, savaşmalarına izin verir miydim? En azından sorumlulukları kendi açımdan kabul edebilir miydim? Fakat bu büyük üzüntülerime rağmen, yine de özgürlük militanlarının yaratılması bir destansı çalışmadır. Buna layık olunamadı. Çarçur edildi, haince ve sorumsuzca kullanıldı. Ama yine de tarihte layık olduğu yeri tuttuğuna inanıyorum. Binlerce şehidinin anısı özgür yaşamı mutlaka yaratacak, özgür Kürt halkını gerçekleştirecektir. Geride kalanların meşru savunma düzeyinde, tüm eksiklikleri gidermenin yanısıra, onurlu bir barış ve kardeş halklarımızın özgür birliği için gerekli nicel ve nitel gücü yakalayacaklarına ve başarının garantisi olacaklarına dair inancımı ve umudumu belirtmek durumundayım

Meşru savunma daha sorumlu, daha nitelikli ve nicelik olarak da artarak devam edecektir. Barışın güvenceli biçimde oturtulmasına kadar meşru savunma birlikleri tehlikelere, antidemokratik uygulamalara karşı halkın güvencesi olarak, barış ve demokrasi için varlığını sürdürecektir. Yalnız Kuzey için değil, tüm parçalardaki anti-demokratik uygulamalara karşı varlığını nitel ve nicel olarak güçlendirerek, artırarak devam ettirecektir.

Şiddet konusunda meşru savunmayı aşan hiçbir şeyi doğru bulmuyoruz. Olası savaş için şunu söylüyorum; dünya birleşse bile Irak, İran Türkiye saldırsa bile başedemeyecekleri bir meşru savunmayla cevap verilmelidir.

Özerk Demokratik Bölgeler diyorum. Bunları durdurmasaydık gelişmeler olmazdı. Nicel ve nitel gerilla gelişiyor. İdeolojik olarak bunların iyi konulduğunu düşünüyorum. Meşru müdafaa çizgisi temelinde olmalı diyorum. Bu alanlara kim saldırırsa, biz meşru savunma hakkımızı kullanacağız. Buralar özgür yaşam alanları olacak. Sadece Kürtler değil, diğer halklar da burada kendine demokratik bir ortamda özgürce yaşam alanları bulmalı. Bu alanlar demokrasi alanları olmalıdır.

Siyasetten, ekonomiye kadar örgütlensinler. Erkeklerden ayrılsınlar demiyorum ama kendi özgüçlerini iyi örgütlesinler. Bir kız vardı Bêritan, Kürt gericiliğine teslim olmamak için kendini kayalardan attı. Karakoçan'a yakın bir köydendi. Peşmergeler 'teslim ol bir şey yapmayacağız' diye yalvarıyorlar, işte esas aldığım özgürlük çizgisi budur. Ama o "Kürt gericiliğine teslim olmam" diyor ve özgürlüğü esas alıyor. O kızın

özgürlük onurunu korumak, boynumuzun borcudur. Bu benim ilkemdir. Ben Bêritan'ı böyle değerlendiriyorum. Zannediyorum kadın yapısı güçleniyor, birden bire onay olmaz. Beş bin yıllık dinazorlar bir anda gelişmez. Özgüçlerine güvenmeliler. Meşru güçleri olmalı. Rahibeler gibi olsunlar demiyorum ama özgürlüklerine sıkı sıkıya sarılsınlar. Emek vermeliler, sabırlı olsunlar. Kimseden kendilerini geliştirmelerini beklemesinler. Hatta benim desteğim bile sınırlı olur. Kadın gücüne inanıyorum. 'Dünyayı ezilen işçiler kurtaracak' diyorlar, ben de 'dünyayı kadınlar kurtaracak' diyorum.

Bir konuda ricada bulunuyorum; tüm örgütsel ve eylemsel çabalarınızı bana göre, özellikle esaret koşullarıma göre ayarlamamanız gerekir. Esas geçerli olan sizlerin sağlık, onur ve başarı durumunuz ve bunu temel almanızdır. Komplocular yaşamımı sizlere karşı kullanmak istediler. Kahramanca bir ölüm imkanı çoktan elimden alınmıştı. En kahredici bir yaşam içine düşürülmüştüm. Tarihin bütün lanetlileri beni çarmıha germişlerdi. Esenliğiniz için en zor biçimde de olsa, bugüne kadar yaşamam önemliydi. Gerçekler büyük oranda ortaya çıktığı gibi, doğru karar ve eylem pozisyonuna da geldiğinize inanıyorum. Çocuk değilsiniz, doğru olanı ve başarıyı sağlayabilecek gücünüzü sadece kendiniz ve halk için kullanın. İnsanlık adına da mümkünse birşeyler yapın. Ama sağlığınız, onurunuz ve zaferiniz öncelikle kendiniz için gereklidir. Sizler ve halk benim için büyük fedakarlık yaptınız. Bunun yeterli olduğuna inanıyorum." (P.Ö)

"Biz Bir Direniş Partisiyiz. Bir Savunma Partisiyiz. Biz Bir Savaş Partisiyiz." (P.Ö)

Karşısında büyük bir tehlike olan her varlık, kendini koruma savaşına girişir. İnsanlık içinde tüm tehlikelerden daha büyük, daha da acımasız, bitirici bir tehlike karşısında kendini savunmanın yöntemleri vardır. Doğa olaylarını incelediğinizde dahi etki-tepki kanunu vardır. Tüm canlılara bunu uyguladığımızda, şiddetli bir çatışmanın olduğunu görürüz. Savunma reflekslerini kullanmak tüm canlılara özgüdür. Her canlı bu savunma reflekslerini gösterir. Çünkü savunma refleksi en doğal canlılık gerekliliğidir.

Bu en doğal gerçeklikten bile uzaklaştırılmış bir toplum gerçekliğine sahip olan bizler, meşru savunma çizgisinin yeterince anlaşılamamasının yarattığı durumlara karşı karşıyayız. Bu çizginin doğru anlaşılamayışı, en sıradan savunma reflekslerini bile kayıp etmeye götürecek bir tehlikeyi içinde barındırır. İmhayı hedefleyen bir düşman gerçekliği karşısında, savunma gerekliliklerini yerine getirmemenin izahı olamaz. Ancak doğru anlama ve tanımlamanın gelişmesiyle, meşru savunma stratejisi doğru uygulanır doğru geliştirilir.

Şimdiye kadar silahlı savaşımdan başka çaresi olmayan Kürtlerin, on beş yıldır yürüttükleri savaşım, meşru müdafaadır. Kendini ülkesini kimliğini, kültürünü savunmanın savaşıdır. Ancak bu kadar kapsamlı ve büyük amaçlarla yürütülen bir mücadelede, ciddi sorunlarda çok boyutlu ortaya çıkar. Özünde ideolojik, siyasi, askeri çizginin özümsenememesinden kaynaklanan sorunlardır. Her alanın özgücünde farklılaşan bu sorunlar, son çözümlemede geri toplumsal yapımıza ve egemen devletlerin yarattığı kişilik gerçeğine dayanır. Dolayısıyla aşırılaşan, yozlaşan yanların zamanla meşru savunmayı özünden saptırdığı -gayri meşru- bir durum ortaya çıkardığı görülür. Egemen sistemin kaba yöntemlerle bastırmayı esas alması nedeniyle, kendini köşeye sıkışmış bulan gerçeklik bunun karşısında, doğal tepkilerini sergilemekte ve meşru savunma hakkı da isyana dönüşmektedir. Bu da birbirini besleyen yetmezlikler,

gerilikler, aşiret kavgalarını anımsatan bir tarz açığa çıkarır. Oysa ki meşruluk toplumun, ulusun çıkarlarına hizmet edilip edilmediğine bağlıdır. Güçlülüğü sağlayan temel nokta da budur. Ne kadar insanlığın, halkının çıkarlarını temsil ediyor ve koruyorsa, o kadar güçlünündür. Bundan uzaklaşma ise güçsüzleştirir, haklılık zemini zayıflatır ve kan kaybettirir. Bir de bizler açısından şu gerçekliği bilince çıkarmak, artık bir zorunluluktur. Uzun süreli halk savaşı stratejisinin esas alındığı süreçte en temel sorun, savaş stratejisinin bilimsel-ideolojik ölçüler de anlaşılamamasıdır. Yine Önderliğin esaretiyle beraber, içine girilen süreç ve yeni strateji içinde ordunun yeri, askerileşme yeter düzeyde anlaşılamayan konulardır.

Mücadelemizin gündemine giren ve Partimizin Olağanüstü 7. Kongresinde kararlaşan, Özgür Demokratik Birlik stratejisi temelinde ortaya çıkan siyasal ve askeri çizgimiz, partimizin tüm çalışmalarının yeniden ele alınıp, örgütlendirilmesini gerektirir. Partimizin gerçekleştirdiği 7. Olağanüstü Kongre ile birlikte Parti Önderliğimizin sunduğu manifestonun aydınlatıcılığı temelinde, değişmesi gereken birçok gerçeklik ortaya konulur. Değişmeyenin aşılacağın gerçeği ve bilinciyle, birçok kurumlaşmada kararlaştırılan yeni strateji doğrultusunda değişime, yeniden yapılanmaya gidilir. Bu hususta, HPG bünyesindeki ordu çalışmaları da tüm boyutlarıyla -örgütlenme, taktik, çizgi profesyonelleşme- yeniden ele alınarak yapılandırılır. Ordu örgütlenmesi ve çalışmalarının doğrultusu ve kapsamı Parti tarihimizde bir ilk olan ordu konferansında -Temmuz 2001- oldukça kapsamlı tartışmalarla değerlendirilerek, önemli amaç ve kararlara ulaşılır. Kadın ordulaşması çalışmalarının da tartışıldığı bu konferansta, PJA ordu güçlerinin tartışmaları her boyutuyla daha da derinleştirerek pratikleştirmesi, geliştirmesi ve meşru savunma çizgisinin uygulayıcı temel gücü olması, önümüzde önemli bir hedef olarak durmaktadır.

Bunun içinde, 15 Ağustos 1984 tarihinden 2 Ağustos 1999 tarihine kadar sürdürülen uzun süreli halk savaşı stratejinin esas alındığı, pratiğin çok daha kapsamlı değerlendirip, daha güçlü bilince çıkarılması ve yaratılan değerlere sahiplenilmesi, kadın ordulaşma gücü olarak daha ilk adımdan itibaren büyük emek bedelleriyle yaratılan değerleri tanıma, bilince çıkarma, koruyup büyütme temelinde sahiplenmek, yoğunlaşmamızın öncelikli konumu olmalıdır.

Yeni stratejik süreç özgürlük, eşitlik ve kimlik uğruna mücadeleyi öngörürken, Türkiye koşullarında ve dünya gerçeği karşısında Kürt toplumuna dayatılan geleneksel imhayı aşmanın, demokratik mücadelesini şiddet yönteminden çok, daha zorlu bir mücadeleyle çözüm sürecini zorunlu kılıyor.

Partimiz Türk Devlet gerçeğinin, katı ve şiddet yanlısı gerçeğinin henüz aşılmadığı günümüz koşullarında, kendi yarattığı değerler ve mücadele düzeyi ve kararlılığı dışında hiçbir güvenceye dayanmadan ideolojisine güvenerek, inandığı temelde mücadele yürütecektir. Bu mücadelenin başarısının en önemli güvenceleri, yeni strateji temelinde kapsamlı bir ideolojik, siyasal, kültürel, hukuki mücadelenin sürekli gelişimi ve sürecin mücadele karakterine uygun olarak belirlenmiş, meşru savunma çizgisi temelinde örgütlenmiş ordu gücüdür. Hiçbir zaman savaşı ve şiddeti amaç olarak görmeyen anlayışımızla örgütlenmiş ordumuz, geçmişte "uzun süreli halk savaşı stratejisi" temelinde güçlü bir savaş geliştirmiş ve yenilmez olduğunu kanıtlamışsa, bugün "Demokratik Kurtuluş Stratejisi" temelinde meşru savunma anlayışıyla her düzeyde hazırlanmış ve profesyonelleşmiştir. Yani artık savaş ve şiddet esas aldığımız bir yöntem değildir. Ancak özgürlük, eşitlik, kendi tarih ve kimlik gerçeğine bağlılık, koruma, güvenceye kavuşturmak için gerektiğinde silahlı mücadele yöntemini de

kullanmak zorunluluktur. Ordumuzun varlığı, kendisinin gerekli olacağı koşulları, gerçekliği ortadan kaldırmak içindir. Kürdün ulusal, siyasal kimliğinin tanınmasına yönelik hiçbir belirgin adımın atılmadığı, kendi içinde şiddet yanlısı rantçı-çete kliklerini etkisizleştiremediği bir süreçteyiz. Barışın karşılıklı bir güvenceye kavuşabileceği koşullar yaratılıncaya kadar silahlı savaşım, çok çeşitli boyutlarda tırmandırılabilir. Hatta geçmişte yaşanandan daha yoğun çatışmalarda gelişebilir. Dolayısıyla asıl yoğunlaşması gereken, bugüne kadar savaş ve ordu pratiğimizde ulaştığımız düzeyleri kendimize temel olarak, ama savaşı istenilen düzeyde geliştirmeyi engelleyen, her türlü parti-ordu gerçeğimize ters düşen yaşam tarzı, kişilik gerçekliğinden kaynaklanan sorunları mutlaka aşarak, çok daha vuruş kapasitesi ve etkisi yükseltilmiş, savaşın amacı, yöntemi, taktiği üzerinde yoğunlaşmış, her zaman ve her koşul için kendini hazırlamış, moral değerlerini canlı tutan, sürekli kendi içinde bir dinamizmi yaşayan bir ordu gerçeğine ulaşmaktır.

Ordumuzun savaş anlayışı ve görevleri, özde meşru savunma çizgisi temelinde, daha başından itibaren Önderliğimiz tarafından öngörülür. Gelişen sınıfdışı eğilimle,r bu çizgiyi saptırmak ister. İçinde bulunduğumuz dönem, bu anlayışların tasfiye edilerek ordumuzun arındırıldığı bir süreç anlamını taşır. Ordunun mücadelesi sürecin başarıya gitmesinde güven verici duruşuyla, caydırıcı gücüyle, vuruş tarzıyla, mevzilenmesi ile zafere kilitlenme sorumluluğuna sahiptir ve birinci derecede önemlidir. Nitekim egemen sömürgeci güçler, bunun ayırdına vararak hem Önderliği, Partiyi hem de mücadeleyle yaratılan tüm değerleri tasfiye etmek için, önce orduyu sürecin karşısına çıkarma, provake etme, meşru savunma çizgisini önce orduda saptırma ve yok etme taktiğini uygulamaya çalıştılar.

Yani yeni stratejimiz, iktidara taşıyacak çözüm gücünü askeri güvenliğinden yoksun düşürme, giderekte etkisizleştirme amacı ile çeşitli iç ve dış saldırılarla tasfiyeciliklerle karşılaştı. Şu anda tüm bunlara karşı çözüme ulaşmak için, bizim ele almamız gereken temel konu ise gerek geçmiş savaş deneyiminin ortaya çıkardığı sonuçları, tecrübeleri yeni savunma anlayışıyla doğru bütünleştirebilmek,- tam da bu halkada profesyonelleşmeyi, uzmanlaşmayı sağlayabilmek- bunun taktik zenginliğini, yaratıcılığını yakalayabilmektir. İşte bu yöntemi kullanarak orduyu, barışın ve siyasal çözümün teminatı, güvencesi, sürecin tıkandığı hallerde de sürekli ön açıcısı haline getirmek temel bir görevdir.

Konuya girmeden önce, meşru savunma ya da öz savunma çizgisi nedir, bunu açımlamaya çalışacağız.

Meşru savunma ya da öz savunma baskı, sömürü, zor, haksızlık karşısında, bunlara maruz kalanların kendilerini savunmalarından hareketle, evrensel ve tarihsel bir gerçeklik olarak, uygarlık düzeyine ulaşmış tüm halkların ve devletlerin yasallaşan bir yaşam hakkı olarak gündemleştirilmiştir. Egemenlik altına alınan- alınmaya çalışan- halkların kendilerini koruma hakları, her zaman için vardır. Çünkü burada o halka ve değerlerine bir saldırı vardır.

Meşru savunma hakkını uluslararası savaş hukukunda, devletlerin iç hukuklarında ve yine İnsan Hakları Sözleşmesi'nde görebilmek mümkündür. Her birey ve her halk, ulus, bu haktan sonuna kadar yararlanma özgürlüğüne sahiptir. Bu anlamda kendi tarihsel, ulusal, kültürel kimliğimizi, yine 30 yıllık mücadele sonucu açığa çıkan Parti kimliğimizi, ideolojik kimliğimizi imha ve inkar temelinde gelişen saldırılara karşı savunmak, çağımızın bir uygarlık ölçüsü olarak da ortaya koyduğu bu evrensel hakkı kullanmak, bu hukuka uygun davranmak anlamına gelmektedir. Meşru savunma çizgisi,

siyasi, diplomatik, askeri, örgütsel ve kitlesel yönleriyle bütünlüklü bir gerçekliği ifade eder. Birbiriyle ilişkisi olan bu gerçeklik, birbirinden kopuk ele alınırsa anlaşılamaz.

Bu yönüyle de biz meşru savunma çizgisinin özellikle askeri boyutunu değerlendirirken, siyasi mücadelede alabildiğince açılım, örgütsel mücadelede derinleşme ve kapsamlılaşma, demokratik iktidarlaşmada ısrar ve bu doğrultuda kitlenin ulusal, sosyalist, demokratik mücadelesinin itici, sürükleyici gücü olmasını da ele almamız gerekmektedir. Tüm bunların kendini koruması, üretmesi, süreklileştirmesi ve başarıya ulaşmasında gerekli askeri çizgide olmalıdır. İdeolojik açıdan ele aldığımızda meşru savunma çizgisi, sosyalizmin olgunluk aşamasına geldiği düzeydeki şiddet anlayışını ortaya koyar. Savunmaya yönelik şiddet, aşırılıklardan ve fazlalıklardan arınmış, saldırgan değil ama teslimiyetçi de değil, ilkeli ve onurluca kendi çizgisini ortaya koyan, bunu sonuna kadar savunan şiddet anlayışıdır.

Şiddet sosyalist ideolojiyle bütünleşmediğinde, amacından tümüyle sapan, başka ideolojilere hizmet eden ve yoğun tahribatlar yaratan bir düzeye mutlaka varır. Nitekim geçmiş savaş sürecinde içimizde ortaya çıkan dörtlü çete anlayışı ve bunun olumsuz yansımaları bunun tipik örnekleridir. Meşru savunma bu boyutlarıyla da ideolojiyle bütünleşmeyen, ideoloji dışı çete çizgisini, kaba savaş tarzını aşmanın, bunlardan arınmanın çizgisidir. Bunun başarılı pratiğini sergilemek sosyalizmde tarihsel bir katkı sunmak anlamına gelmektedir.

Mevcut çelişkileri tümüyle şiddet temelinde veya şiddete dayanarak çözme anlamında değil, ama bu çelişkileri doğru tarzda çözmek ve bu konuda muhatap ve etkin bir güç olabilmek için, saldırıyı değil savunma ve caydırmayı esas alan bir ordu olmak bu çizgiye en uygun ve doğru olanıdır.

Dolayısıyla en haklı taleplere ulaşma, bunun içinde bu talepler üzerindeki olası saldırıları engelleme, temel değerleri koruma, şiddeti sınırlı ve gerektiğinde kullanma ve bunun siyasal mücadele kurumlarını oluşturma, orduyu Önderlik ve Partimizin, halkımızın çıkarları temelinde gelişen siyasetin hizmetinde tutma meşru savunma çizgisidir.

MEŞRU SAVUNMA ÇİZGİSİNİN TEMEL İLKELERİ

1-Meşru Savunma Çizgisi Savunma Savaşının stratejisidir. Stratejik savunma ve stratejik denge dönemlerini kapsar. İçinde saldırı yoktur. Aktif savunma gücüdür. Stratejik saldırı aşamasının yerini meşru savunma temelinde geliştirilen zor alır.

2-Sosyalist ideolojinin hizmetinde olan bu stratejinin her bir parçası diğerini bütünler ve birbirinden kopmayan özelliktedir. Siyasi, diplomatik, askeri, örgütsel ve kitlesel yönleriyle komple bir gerçekliği ifade eder. Birbiriyle diyalektik ilişki içindedir.

3- Meşru savunma 21. yüzyılda sosyalizmin savaş stratejisidir. Sosyalizmin olgunluk aşamasına geldiği süreçteki şiddet düzeyi anlayışıdır.

4-Terörist devlet modeliyle uzlaşmamak vazgeçilmez bir ilkedir. Her koşulda silahlı mücadeleyi esas almaz ama ilkesiz uzlaşmayı reddeder. Meşru savunma çizgisi, silahlı savaşımı ve şiddeti reddetmez ve silahlı savaşımı vazgeçilmez olarak ele alıp tabulaştırmaz, amaç haline getirmez. Çünkü silahlı savaşım yöntemi amaçlara ulaşmak için araçtır.

5-İçinde bulunulan mevcut devlet yapılanması hukuk devletini, temel insan hakları ile demokratik ölçüleri esas alıyorsa, meşru savunma siyasi yollarla yürütülür. Silahlı şiddet biçimini alamaz. Eğer silahlı savaşımı esas alırsa, meşru savunma olmaktan çıkar ve ideolojik değerini yitirir.

6-"Demokratik ülke, özgür parça" meşru savunma hakkının siyasi gerekçesidir.

7-Evrensel hukukun kuralları çerçevesinde üç temel kuşak hakları elde edilinceye kadar, yürütülen kutsal direnme ve savunma hakkıdır.

8-Demokratik ilkelere uyulmadığında bu ilkeler oturtuluncaya kadar, meşru savunma stratejisine bağlı Halk Savunma Güçlerinin ve savaş taktiklerinin rollerini oynaması vazgeçilmez ilkedir.

9-Mevcut çelişkileri tümüyle şiddet temelinde veya şiddete dayanarak çözme değil, ama bu çelişkileri doğru tarzda çözmek ve bu konuda muhatap yine etkin bir güç olabilmek için saldırı değil, caydırma ve savunmayı esas alma temel ilkelerden biridir.

10-Hem reel sosyalizmin, egemen sistemin hem de ezilenlerin tarihinde ortaya çıkan -isyan, kaba direnişçilik- şiddet anlayışlarını aşan bir gerçekliktir.

11-Bu stratejiye dayalı geliştirilen askeri taktiklerin, halkların demokratik otoritesini ve iktidarını kurumlaştırmaya, halkların çıkarlarını savunmaya yönelik olmalıdır.

12-Halkların demokratik-sosyalist değerlerini iktidarlaştırma, bu değerlerin karşıtlarına karşı gerektiğinde çatışma gerektiğinde de ilkeli uzlaşma yaklaşımı ile savunma ve bunun teminatı olma pozisyonundadır.

Medya savunma bölgeleri olarak belirlenen alanlarda meşru savunma çizgisi temelinde, rol oynamak hayati bir öneme sahiptir. Bu anlamda bu bölgelerin kuruluş gerekçesini, anlamını ve işlevini açmaya çalışacağız. Parti Önderliğimiz tarafından, 'Özgür Yaşam ve Demokrasi Alanları' olarak nitelendirilen bu alanlarda sadece Kürt halkı için değil, Ortadoğu halklarının özgürce yaşam koşullarının yaratılmasına yönelik katkılar hedeflenmektedir. Bu anlamda bölgedeki Kürt güçlerinin her birisinin bir dinamiği temsil ettiği gerçeğinden hareketle, en etkili dinamik olarak hareketimiz ve ordu gücümüzün de oynadığı rol, tartışma götürmez bir gerçekliktir. HPG, meşru savunma çizgisi temelinde bu alanları denetime alarak, bölge halklarının çıkarlarını da gözetmeyi esas alan demokratik çözüm çizgisi temelinde, çözümün gelişmesinde en temel güç niteliği taşır.

Bu alanlar herhangi bir gücün yedeğine düşmeden, yine farklı amaçlar doğrultusunda kullanılmadan sorunun çözülmesinde esas alınan alanlar konumundadır. Bu alanlardaki temel mücadele biçimi saldırganlıktan ziyade, meşru savunma anlayışının esas alınmasıdır. Bu alanlarla herhangi bir güce karşı koyma gibi bir yaklaşım söz konusu değilken, bölge halklarının iradeleşmesi temelinde iradi bir güç olarak Kürt halkına, daha fazla işlevsel bir konum kazandırmak amaç bünyesindedir.

Bu bölgeler herşeyden önce savunma amaçlıdır ve kalıcı bir statüsü vardır demek, çok doğru olmayacaktır. Kandil, Bradost'un, Xınerê ve Xakurke kesimleri ve Behdinan'ı kapsayan Medya Savunma Bölgeleri, meşru savunma anlayışı temelinde demokratik çözüme de katkıda bulunma görevi ile de kurulmuştur. Güney'de Kürt sorununun çözümü ve Kuzey'de de demokratik çözüm çizgisinin gelişmesi temelinde, Kürt halkının ve değerlerinin üzerindeki tehlikelerin aşılmasıyla birlikte, gerillanın siyasal sürece dahil olması çerçevesinde sona erecek bir statüdür.

Bu bölgelerin başka bir özelliği de, kendi çizgisi temelinde bağımsızlığını koruyan tek bölge gücü olmasıdır. Gücünü Kürt halkından, demokratik anlayışından, çağdaş uygarlık adaletinden ve APOCU felsefeden almaktadır. Bu anlamda gücünü kimseden almaz. Direkt medya savunma bölgesine ve halkın temel çıkarlarına yönelmeyen hiçbir güce karşı bir koyuşu da geliştirilmeyerek, aksi bir durumu gerçekleştiren tüm güçlere yönelim esas alınır. Bu bölgelerde ordu gücünün mevzilendirilmesi ve konumlanması da gerilla tarzıdır. Araziyi derinliğine ve

genişliğine kullanabilen, gerilla tarzıyla her yerde olan ancak hiçbir yerde olmayan temel gerilla taktiği bu bölgelerde uygulanacak olanıdır.

Ordu gücünün kadın yapısı olarak başta bu alanlar olmak üzere, tüm alanlarda karşı karşıya olunan görevlerin üstesinde gelebilmek için öncelikle, ideolojik bilinçte derinliğin yakalanması gerçekliği en yakıcı olanıdır. Yeni stratejiyle birlikte ordu anlayışını bilince çıkararak amaçta netliği yaşama, varolan tüm yetmez , yanlış yaklaşıma karşı koyarak ordulaşmayı daha sağlam geliştirme gereklilikleri en temel görevler arasında yerini alıyor. İdeolojiyi yeterince kavrayıp özümsemeyen, buna uygun kişilik donanımını yapamayan hiçbir savaşçı veya komuta düzeyinin ordu çalışmalarında başarıyı yakalaması da mümkün değildir. Partileşen militanın ordulaşmada da oynayacağı etkin rolün öneminden hareketle, bu bölgelerde de daha aktif rol oynayabilmek için güçlü, donanımlı kişiliklerin önemi hayati boyuttadır.

Demokratik uygarlığın en önemli bir ilkesi olan, yeni dönemin zoru olan meşru savunma, anti-demokratik saldırılara karşı savunma sorunu olarak açığa çıkıyor. Bu, uygarlık çağında herkesin kendisine yönelik geliştirilen saldırılara karşı koyuşudur. Bir halkın bağlı olduğu maddi ve manevi tüm değerlerine karşı gelişen saldırılara yönelik verilen bir cevap, bir meşru haktır meşru savunma. Zaten meşruluğunu da buradan almaktadır. Varolan bir hakkın ortaya konulmasıdır. Meşru savunma eylemi bilinçli bir karşı koyuştur ya da karşı koyduklarını bilince çıkarabilmedir. Meşru savunma niteliği gereği, tekrarlardan uzak ve yenilikçi, yaratıcı bir özelliği de sahiptir.

Silahlı mücadele tarihimizde, savaş tarzımıza dayatılan çeteci çizgiye karşı Şehit Bêritan duruşu meşru savunma çizgisidir. Meşru savunma kadının en başta özgürlük tercihine, yaşamına, mücadelesine yönelik geliştirilen saldırılara karşı koyuş niteliğini de taşır. Bêritan çizgisi yerel Ortadoğu güçleri arasında ulusal, sınıfsal, cins anlamında halkların kırılmasına yönelik bir karşı koyuşu ifade eder. Yürütülen komploların kadın tarafından boşa çıkarılarak, mücadeleye yeni bir seyir kazandırma gerçeği olarak da ifade edilen Şehit Bêritan, kadın ordulaşmasında askerileşmenin, komutanlaşmanın en seçkin temsili olduğu gibi, meşru savunma çizgisine daha fazla sahip çıkma gerekliliğinin öğreticisidir de.

Şehit Bêritan bir kadın olarak kendi cins gerçeğiyle ve Önderlikle, sergilediği eylemle yeniden bir buluşmayı gerçekleştirmiş ve mücadele gerçeğini de bir kez daha bu şekilde ortaya koymuştur. Bu anlamda mücadelenin varlığı ve başarısını, kadın olarak kendi varlığı ve başarısı olarak gören Şehit Bêritan, sergilemiş olduğu eylemle çeteci anlayışa karşı Önderlik tarzını öz savunma çizgisi temelinde korumayı esas almıştır. Parti Önderliğimiz Bêritan çizgisini şu şekilde ifadelendirmektedir, "Bêritan Kürt gericiliğine teslim olmamak için kendini kayalıklardan attı. Peşmergeler yalvarıyorlar 'teslim ol, bir şey yapmayacağız ' diye. Ama o "Kürt gericiliğine teslim olmam" diyor, özgürlüğü esas alıyor. İşte esas aldığım özgürlük çizgisi budur. O kızın özgürlük onurunu korumak boynumuzun borcudur. Bu benim ilkemdir." Bu sebepledir ki Şehit Bêritan çizgisi, mücadelede kesintiye uğramadan süreklileşmenin de adıdır.

Şehit Bêritan'ın temsil ettiği öz savunma temelindeki özgürlük çizgisine karşı, çeteci anlayışlar da kendisini varetme savaşımında kadını zemin haline getirmeye çalışmıştır. Kendisini güç haline getirmeyen kadının, yaşam üzerinde de hakimiyetinden söz etmek mümkün değildir. Kendisine karşı güvensiz yaklaşımların yanısıra, örgütü işletemeyen, iradesini pekiştirip güçlendirmeyen kadın, yaşanan anlayışlara da zemin olmaktan kendisini kurtaramaz duruma gelir. İdeolojik anlamda yaşanan netlik, kadını üretimle daha aktif buluşturur. Aksi bir durum geriliklerin ve yanlış anlayışların beslenmesine neden olur. Belli bir irade ve mücadele seçeneğini

oluşturmayan kadın ise, objektif ajan konumundan kendisini kurtaramadığı gibi yanlış ve yetmez anlayışlara zemin olma açısından tehlikeli bir durumu arz eder. Cins ve kölelik özellikleri derinleşen ve işgal edilmiş kişilik konumunu aşamayan kadın, her davranışı ile bu anlayışları besler. Bu nedenle "kadının kendisini kurtuluş kişiliğine dönüştürme zorunluluğu vardır." Öyle ki kadının yaşadığı direnişçilik, işbirlikçi kesimler tarafından tehlikeli bir şekilde kullanılmaya çalışılmış ve etkisizleştirme esas alınmıştır. Kendisini komple donatamayan kişiliğin, böylesi eğilim ve kuşatma altından kurtulamayacağı gerçeği tartışmasızdır. Bundan dolayıdır ki Parti Önderliğimiz, ancak kadının güçlenmesi ve kendisini örgütlü ve ideolojik bir güç haline getirmesi durumunda zemin olma konumundan kurtulabileceğini belirtmiştir.

Çeteciliğe karşı kendisini örgütlü bir güç haline getiren Zilan arkadaş, gerçekleştirdiği fedailik eylemiyle meşru savunma temelinde özgürlüğü yakalamanın kusursuz tarzı ve taktiği oldu. Özü tümden geri kadın ve erkek sisteminden arınmış kadına dayanmaktadır.

Zilan Gerçeği ideolojik özü, çizgisi ve tarzıyla meşru savunma çizgisinin temsil gücünü ifade eder. Meşru savunma anlayışımızı gölgelemek isteyen işbirlikçi çete çizgisini tasfiye etme duruşudur. Bu çizgi ile boğdurulmak istenen doğru savaş tarzını tekrardan hakim kılan Agitlerle başlayan, Bêritanlarla pekişen çizginin devamıdır. Bütün bu boyutlarıyla, özgürlük çizgisinin her boyutta anlam kazanmış biçimidir. Denilebilir ki, fedailik meşru savunmanın ana halkasıdır.

Savaşçılık, komutanlık adına özgür kadın ölçülerinden kaçışa neden olan kadın köleliğine bir tavırdır. Meşru savunma hakkını elde edebilmek de ancak özgür kadın kişiliğiyle olabilir. Zilan kişiliği bu anlamda özgür kadının meşru savunmada kimlik bulan gerçeğidir. Bu gerçeklerden hareketle kadın, ancak kendi öz ölçülerine kavuştuğu oranda sürüklenen ve ikircikli konumdan çıkıp, hangi hareketin meşru savunma olduğunu anlayacak konuma gelecektir. Bu aynı zamanda güçlenen kadının içine girdiği kaygılı, korunmacı ve savunmacı ruh halinden kendisini arındırıp, daha aktif ve güçlü bir duruşa kavuşması anlamına da gelmektedir.

Ana topraklarda ekilen, 15 Ağustos meşru savunma ruhunun direniş ve özgürlük çizgisini ifade eden Bêritan ve Zilan gerçekliği, öz savunma temelinde kendini komple mücadeleye katmanın da adıdır. Bu nedenle Zilan ve Bêritan gerçekliğine yaraşır, bir meşru savunma anlayışına cevap ve özgürlük çizgisinin uygulanmasında ısrarlı olmak, HPG güçlerinde yer alan kadın gücünün de en temel görevleri arasında yer almaktadır. Bu da ancak bu tarihsel role cevap olabilecek ideolojik-askeri donanımı ve güçlenmeyi esas alarak, kişiliğini yeniden yaratması, yeni bir katılımı kararlı ve iddialı bir biçimde esas almasıyla mümkündür.

Sonuç olarak bir kez daha diyebiliriz ki meşru savunma, haklı bir çizgi olarak varlık göstermektedir. Meşru savunmayı salt silahlı olarak izah etmek, bu çizgiyi daraltmak anlamına gelir. Her birey kendi bulunduğu yerde, o alanın özgünlüğüne göre örgütlenmeye girişerek, kendini koruyabilmelidir. Gerek ordu bazında gerekse de siyasi örgütlenmelerle ve eylemlerle yapılan bu mücadele biçimiyle zafere daha fazla yakınlaşabilir.

Orduda meşru savunma mevzilenmesinin sağlam olması da, her bireyin askerlikte kendini güçlendirmesinden geçmektedir.

‘ŞEHADETLER YÜREĞİMDE KABUK BAĞLAMAYAN YARALARDIR’ (P.Ö.)

"Çok cüretli bir biçimde, kesin fedakarlık içeren hayatlarını ortaya koyuş var. Bilinçli, bireysel yaşamlarını istedikleri gibi sağlama bağlayabilirler ama bunu reddediyorlar. Çok büyük fedakarlık isteyen, bir eyleme girişiyorlar. Böyle bir eyleme bağlanmak ve onun ardını getirmek iddiasında olmak, aslında bir kişinin daha sonraki bütün yaşamını belirleme niteliğine de sahiptir. O eylem olmasaydı, ben bu biçimiyle bir politikaya gireceğimi sanmıyorum. Daha sonra bizim teorik-pratik olarak geliştirdiğimiz bir anlamda Kızıldere'nin açılmasıdır. Bana göre bir tohumdur. Mahirler ve Denizler toprağa düştüler ve biz filizlendik, saçıldık, ürün olduk.

Şehidi yanlış anlamak mümkün olamaz. Bizim PKK devriminin en önemli özelliğidir, bu. Biz, Haki KARER'le doğru anlama işini ve onun pratikleşmesini esas aldığımız için, bu PKK'yi varedebildik. Şehitlerin anlamını, doğruları ve yanlışlarıyla büyük bir görev biçiminde kendi yüreğine ve beynine nakşedemeyenler, asla iflah olamazlar.

Hiçbir şehadet çok büyük bir yaşam gayesi, gerekçesi olmadan gerçekleştirilemez. İç sorgulamayı tek kaldığında da geliştirmek ve bunu başarı düzeyine taşırmak en zor olanıdır. Ve bunun gücünü gösterenler değerlidir. Arsız insanlar üzerinde şehidin dili yoktur ve fazla etkili olamaz. Eğer şehitlere bağlı olacaksak, kişilikleri biraz çözümlemeli ve çözümlenmiş bu kişilikleri doğru anlamalıyız. Başka türlü onların büyüklükleri anlaşılamaz. Başka türlü kendinize yiğit kadın ya da erkek diyemezsiniz. Yüreklere gizlenen şehitler üzerine şiirler, romanlar yazın;

Bazı PKK şehitlerini hatırlayalım;

Örneğin; AGİT'leri, KEMAL PİR'leri. Ben tek bir kelime konuşmadığım ve tek bir kelimelik eleştiri de yapmadığım halde, Kemal her zaman nasıl yaşamak gerektiğini çok iyi bilirdi, çok iyi hissederdi. Haki'ler de öyleydi. PKK'nin diğer şehitleri MAZLUM'lar, HAYRİ'ler de öyleydi. Hepsi bilirlerdi. AGİT de öyleydi, gerilla da olsa nasıl yaşamak istediğimi biliyordu ve kendini yaşama kesin vermişti. Zaten büyüklükleri de bundandır. Ancak bunlar benim çevremde yer alabilirler.

Vurguladığım gibi bir HAKİ KARER'le biz nasıl parti yaptık ve bu partiyi de büyük bir savaş yaptıysak ve yarın zaferde yaşayacak isek, diğerleri içinde aynı şey geçerlidir. Ve hakiki PKK'lilikte budur, doğru olanda budur, çarpıcıdır. Haki'nin birinci yıldönümünde Parti ilanına doğru gittik.

Gılgamış arkadaşlığındaki, bağlılık temsili ile benimki de çok benziyor. Kemal PİR'de bunu gördük. Bir aşiret ve ulus bağlılığı değil insan bağlılığı. Bunun ideolojik-örgütsel boyutu var, komutanlık boyutu var. Kemal Pir'i anlamıyorsunuz. Esat Oktay Yıldıran bir tek kelime söyletemedi. Kemal Pir karaktere önem veriyordu. Karakterde birkaç Önderlik özelliğine sahip olsaydınız, büyük işler yaşayabilirsiniz. Kemal Pir ile

Önderlik tarzı, Türkiye tarzıdır. Haki, Kemal gibi önderler en uçurucu tarzda silahtır. Kendinizi hiçbir zaman konuşturmadılar.

HALİL ÇAVGUN, Haki'nin ölüm yıldönümünde, pankart asmıştı, şehit düştüğünde de. Bunu yapanlar da gericilerdi, feodal-işbirlikçi güçler tarafındandı, o zamanda biz dedik, bunlara karşı savaş geliştireceğiz. Halil Çavgun'un ölüm yıldönümünde Hilvan-Siverek direnişi başlatıldı.

MAZLUM'un şehadeti vardı. M. HAYRİ DURMUŞ'un el yazısında dile getirdiği gibi, "tek bir yaşam şansınız, hatta bir gün de olsa, yaşam imkanınız, ya korkunç işkencelerle geçecektir, ya da örgüt, yani parti kimliğinden vazgeçeceksiniz" bu doğrulanmış emirle yapının neredeyse büyük bir çoğunluğu işbirliğine doğru gidiyor, teslim oluyor. Orada ilk tavrı MAZLUM DOĞAN koyuyor. Çok özel bir direnmedir, Newroz gününde. Parti yaşamı için, yani bir yerde ulusallık onuru için, herhalde yapılabilecek tek bir iş kalıyor, o da-ki hepsi hücrede-hücresinde Newroz günü büyük fedakarlık eylemini gerçekleştirmesidir. Mazlum'un birinci yıldönümünde Ortadoğu'dan ülkemin dağlarına, merkezine -Botan'la- doğru büyük bir köprü kuruldu ve üzerinden geçildi. 82'de biz bunu gerçekleştirdik.

Hatta buna M. Karasungur'u eklemede yarar var. Güney'deki güçlerin iç çatışmasında şehit düştüğünde şunu söylemiştik; Güney'deki devrim ve onun halk birliği için bir temel olacaktır.

PKK ortada, PKK'nin en büyük silahı, ideolojik gerçeği doğru yoldaşlık anlayışıdır. Yani bir yerde AGİT kişiliğidir. İyi bir arkadaşımızdı, üzerinde de bayağı duruyordu. Kötülüğün temsilcisi birileri onun ölmesini istiyordu. Ta o dönemlerde biliyordum. Agit'in gelişmesinden rahatsız olmuşlardı. Mesela o oldukça yenilenmeyi temsil edebilirdi. Ama yanında bir hain vardı. Büyük ihtimalle o zamanın Beko'su tarafından vuruldu. Agit yoldaşımız neyi emrediyor? Gerçek temsil günümüzde artık "ben başarısız yaşayamam" cümlesindedir. Agit yoldaşımız da gördüğümüz gibi hem sürekli yazan, hem sürekli okuyan, aynı zamanda partimizin düşünce gücünü siyasi ağırlığını da esas alan gerçeklerimizin vazgeçilmez bir gereğidir. Mahsum'un birinci yıldönümünde de gerilla birlikleri dolaştırıldı. Bu da en isabetli yaklaşımlarımızdan birisiydi.

Bir kız militanımız vardı. RAHİME KAHRAMAN. Kahraman bir kızdı, yanımızdaydı. O da ilginç bir ölümle şehadete ulaştı. İlk şehitlerdendir. Hatta ölmediğine ve tekrar dirildiğine dair bir efsane yaratılmıştı. Halkın böyle bir yaklaşımı vardı hepsi aklımda.

Cizre'ye gönderdiğimiz BERİVAN'da (Bınevş Egal) öyle. Yezidi kızıydı. Yanımıza geldiğinde bir ilkokul öğrencisiydi ve ablası onu çocuklarına hizmet etmek üzere, Avrupa'ya almıştı. Biz de onu sahamıza çektik, oldukça etkiledik. Aslında sevgiyi de öğretmeye çalıştık. Yaşamı biraz onunla uyandırmaya çalıştık. Ve Cudi'ye ulaştığında yazdığı bir mektupta dağların görkemliliğini ve halkın oldukça tutkulu ele alınabileceğini söylüyordu ve öyle içine girdi. Dağa oldukça yakıştığı gibi silaha, yine öyle halka da yakıştı. Ve Cizre halkına kendini çok sevdirdi. Ve Cizre halkının uyanışında bu arkadaşın hayli etkisi olduğu söylenebilir.

ZEKİYE ALKAN'ın şehadetinin Mazlum'un şehadetiyle bağlantısı açıktır. Mazlum nasıl ki zindanda partiye dayatılan teslimiyete karşı büyük bir eylem ve şehadetiyle bunun zaferi oluyorsa, Zekiye Alkan'ın direnişi de Diyarbakır geneline dayatılan bu temelde bütün Kürdistan'a ve Kürt halkına dayatılmış olan sinmişliği, korkuyu, çaresizliği gidermek oluyor. Her türlü köleliğe en önemli tepkidir. Zekiye yoldaşın bir özgür kadın olmaya çalıştığı içinde bulunduğu duruma öfke duyduğu, tam

da bu süreçteyken bir eyleme kalktığı söylenir. Benim için bu daha anlamlıdır. Zaten kendi halinden memnun, kendine tutkun birisi kesinlikle böyle bir eyleme kalkışamaz.

Bir diğer direniş İzmir kalesinde bir kendini yakma olayı var. RAHŞAN DEMİREL adında çok genç bir Kürt kızının direnmesi var. Kendi ailesindeki çok zor koşullar, kendisinin özgür yaşam anlayışıyla bağdaşmayan alçaltıcı yaşam koşulları, Newroz'un o diriltici ve çekiciliğiyle birleşince böyle meşale eylemi ortaya çıkıyor. Mesaj bu anlamda meşale değerinde kendini kanıtlamıştır diyorum. Çünkü yüzlerce kişiyi yürüttü mü, o bir komutanlık rolü oynuyor. Özellikle kadına ilişkin olarak, çok sayıda katılıma yol açması neredeyse erkek sayısından daha fazla bir kadın katılımına yol açması, onun kadın özgürlüğüne de büyük bir katkı bunun komuta ve ordu gücü olduğunu gösteriyor.

Bir eylemde 44 şehadeti, hiç unutmuyorum. Rubarok kabuk bağlamayan bir yaradır bende.

Daha şehit olduğunu duymamıştım ve arkadaş hep aklımdaydı. "Önderliğin çözümlemelerinden yararlanarak bir roman denemesi yapmak istiyorum " diyordu. Dikkatimi çekmişti. Biz de hiç kimse şimdiye kadar böyle bir söz söylememişti. Oldukça ilgili arkadaş dedim. GÜLNAZ'dan bahsediyorum. Bu kızı görüp, tartışsaydım iyi olurdu dedim, sonra şehadet haberi geldi. Ve tabii bizi, Parti Önderliğini slogan düzeyinde haykırarak, kendini uçurumdan atıyor, tabii anlamlıdır. Çok cesur bir eylem, aslında teorik yönden de güçlü. Sadece yurtseverlikten direnişçilikten kaynaklanmıyor. Çözümlemeleri de derinliğine anlamaya çalışan birisi, çünkü onu daha da boyutlandırmak istiyor. Bu ne anlama geliyor. İyi bir çözümleyici çıkabilir. Bêritan Xakurkê'de ihanete geçit vermeyen, teslim olmayan ve sonuna kadar savaşımında ve özgür kadında büyük ısrar eden, en değerli yoldaşlarımızdan birisidir. O yoldaşımızın anıları çok canlıdır. Bilebildiğim kadarıyla müthiş araştıran, her göreve koşan ve bunu da büyük bir coşkuyla yapan bir yoldaşımızdı. Anısının mutlaka canlı tutulması ve temsil edilmesi gerekiyor.

Kürdistan'lı kadının konumu büyüktür. Kesinlikle yaşadıklarımızın tahammülsüzlüğü ve bir an önce bundan kurtulmamızın gereği açıktır. Bitlis'te Roza'lar, Van'da Berivan'lar (Zinnet Karaaslan), Zekiye'ler teslim olmamanın en kahramanca örneklerini sergilediler.

Almanya'da en son kendini yakacak kadar eyleme giden iki genç kız! RONAHİ ve BERİVAN gerçekten büyük yiğittirler. Son yazılarımı okuyorlar. Ülkeye dönüş çağrımı kavramışlar. Kendi aralarında anlaşmışlar. "Nasıl bir ülkeye dönüş çağrısı yapalım? kendimizi yakarak, kendimizi çağrı haline getirebiliriz. " diyorlar. Bu PKK'nin özünde yatan bir eylem tarzıdır. Büyük fedakarlık ruhu, büyük cesaret ruhu var. Bizzat kendi el yazmalarında vardır. Bakın, öğrenin, saygılı olun. Onlar büyük değerlerdir, özgürlük kolay olsaydı onlar o yolu denemezlerdi. Örneğin bir sözlerinde; "Önderlik ruh veriyor, can veriyor, önemli olan bunu yaşama geçirmektir" diyorlar. Ülkemizden kopartılıp, emperyalist yaşam koşullarında tüketilmeye çalışılan bir gerçekliğe tepkinin büyük öfkesinin kadınıdır Ronahi ve yoldaşları. Bilinçliydi ve oradaki yaşamı bilinçlice terk eden, sonuna kadar ülkesinde olmak isteyen bir kişilikti. Cesurdu ve güzeldi. Ve hakim erkekten de nefret ediyordu. Büyük bir arayışı vardı, bunu bulmanın büyük heyecanı içindeydi ve böylesine bir bahar gününde yaşama daha fazla saygısızlık etmemek için, onun heyecanıyla özellikle emperyalisti koşullardaki düşüşe karşı olmak kadar, ülke hasretine büyük anlam vermek için, bu kutsal eylemi Berivan yoldaşıyla birlikte gerçekleştirmiştir. Gerçekten bu bir ulusal ve büyük bir özgürlük başkaldırıdır ve bir çizgidir.

Şimdi ZİLAN diyoruz. Bin yılların kaybettiren yaşamını, yeniden bulma sorunudur. Ateşle barutu bir arada tutarız. Ama düşmanın kalbinde patlatırız. Zilan düşmanın beyninde patladı. Aşk düşmanın başında böyle onun gibi patlamaktır. Zeynep olayı budur zaten. Kendini hücrelerine kadar havaya uçurur, ama yar etmez. Zilan yoldaşın eylemi öyle sanıldığı gibi, bir intihar eylemi değildir. İntihar eylemi denilecek bir olay varsa, o da bu eylem değil, diğer eylemlerdir. Oldukça özgür iradeli, planlı ve derece riskli koşullarda eksiksiz olarak böyle bir eylem gerçekleştirmek, olsa olsa PKK'nin askeri çizgisine de bir çıkış yaptırmakla izah edilebilir. Tamamen dönemsel, tarihi, planlı, oldukça cesur ve soğukkanlı bir eylemdir. PKK silahlı savaşım çizgisinde, bu eylemin yeri son derece belirgin ve tarihidir.

İradesi var, salt iradeyle yetmiyor. PKK'yi ne kadar güçlü kavradığını, PKK adına eylem yapma hakkını kendinde görmüyor ve bunu böyle bir yanılgı ve haksızlık olarak değerlendiriyor. Zilan yoldaş oldukça müthiş bir parti tanımına ulaşıyor. Bu bir manifesto, bir zemindir.

Güçlü ve doğru bir tarih anlayışına da sahip, mükemmel bir tarih özetlemesi yapıyor. Tarihi temellere dayanmayan bir dava adamı köksüzdür. Bu büyük yoldaş, kesinlikle tarihi temelleri görüyor ve tarihe kök salma geleneğine sonuna kadar ulaşıyor. Derin zaaflarını, zayıflıklarını, kendi köksüzlüğünü görüyor ve biliyor. Bütün bunlara rağmen yüreğini, büyük adanmışlığını vermekten çekinmiyor.

Yaşam adına yücelen ne varsa, burada gizlidir. Ölen, ölmesi ve kül edilmesi gereken ne varsa, mahkum edilmiştir. Yaşam iddiası çok büyük, yaşamdan vazgeçenler moralsiz, heyecansız olanlar kesinlikle çirkinleşmiş kişiliklerdir. Yaşamı çok sevenler, ancak bu büyük eylemi yapabilirler. Zafere inanç kesindir.

Nedir büyük eylem? Örgütlü yaşam! İdeolojik-politik yetkinleşme, tarz, tempo, üslup sahibi olmak.

Tanrıça İştar'dan Zilan'a kayışta ilginç bir bağ vardır. Tanrıçalıkla ne alakası var denildiğinde, cesaret, fedakarlık, zeka, dürüstlük, hiç sorun teşkil etmeme ve başarı yanı, zafer yanı var diyebiliriz. Bunlar olsa olsa İştar kişiliğinde bulunan temel özelliklerdir. Zilan benim Tanrıçamdır.

PKK'nin böyle yüzlerce şehidi vardır. Özgür kadın şehitleri vardır. Zilan kişiliği salt kendisine özgü bir kişilik değildir. Yüzlerce, hatta binlerce kadın kahramanları ile birlikte bu tarz özgürlüğe gönül vermiş, baş koymuş, başta kadın kişilik şehadetleri olmak üzere birçok dürüst erkek kişiliğinin de yaklaşımıdır ve bu bir çizgidir. Nitekim insanlık ekmek, su kadar bunlara muhtaçtır. Ama neredeyse bunlar unutulacak, unutulmamaları için emperyalizmin tanınmaz hale getirdiği insanlık yaşamında bir umut, bir ışık, yani bir diriliş olmaları ulusal kurtuluş savaşımında başarılması gerekiyor.

Kadın kahramanlıklarımız sadece düşmanı değil, hem geleneksel kadını, hem de zayıf erkeği öldürmüştür, semboliktir. Artık bunu işleyeceksiniz, göreviniz budur. Zilan, Bermal, Rewşen arkadaşlarımızın anısına YAJK'ı bomba haline getirmeniz gerekiyor. Üzerinde oynarsanız, lanetli olursunuz. Bu tanrıçalara ihanet niteliğindedir.

SARYA, CANDA, her birini anlayın. Tonlarca sorumluluk yükler. Bir sürü yoldaşımız var. Onların anısını kalıcılaştıracak bir şeyler yapın. Şehadetleri büyük bağlılık, başarıyı, ölümsüzlüğü sağlar. Toprağa gömülmez ki bunlar, yüreğinize gömeceksiniz, hatta pratiğinize.

Hakiler'den Zilan'lara dikkat edilirse o kişiliklerin tümünün de bazı belirgin özellikleri var. Büyük terbiyeli olma, büyük anlayışlı olma, büyük yaratıcı olma, yani iş

yapma kabiliyetini gösterme. Onlar Önderlik gerçeğine göre, kendini en iyi vermesini bilenlerdir. Saygınlıklarını kesin kurmuşlardır.

İsmi Serhıldan'dı ve sürekli serhıldan ruhunu da yaşamıştır. Boyun eğmez, baş kaldıran, vazgeçmez ve onu gittikçe anlamlılaştırmak isteyen bir kişilik olduğu kesin. Kapsamlı birçok mektubun ve değerlendirmenin sahibidir. Zilan kişiliğiyle aynı tarzda bir kişilik. Eylemindeki güçlü, güzel yanlar fazlasıyla mevcuttur. Aynı karakterdedir. Örgüt içi yetersizliklere duyduğu tepkinin olduğu anlaşıldığı gibi, esas itibariyle düşmana ve ihanete karşı da sürekli bir savaş kişiliği olduğu söylenebilir. Zindanda nasıl yaşamalı sorusuna kesin bir yanıttır.

O kızda benim gerçekten çarpıcı bulduğum ve dönem için örnek gösterebileceğim bugünkü noktayı koyup, "bundan sonrası böyle olacak"demesi. Sosyalizmi ilerletebileceksek, ulusal kurtuluşta çok ciddi engelleri kaldıracaksak, örgütleşmede bir yıkılma, çözülme nedeni olmaktan çıkartıp, bir sürükleme nedeni haline getireceksek, cins savaşımının yoğunlaşmış ifadesi olmaktan başka çaremiz yok. Önderlik öğretisinin kadın boyutuyla anlaşılması gereken bir yanı da budur. Söz ve eylemin birleştiği kişilikler.

Sema arkadaş eylemine karar vermeden önce, düşünsel ve ruhsal hazırlığını önceden yapmış ve tamamlamıştır. Bu şehadetler gerçekten hem çok büyük, hem de büyük güçlendiren şehadetlerdir. En önemlisi de burada böyle bir umutsuzluğun değil de, muazzam bir yaşam tutkusunun, bir zafer tarzının şehitleri olmalarıdır. Zilan'la Sema'nın gücünü birleştirin sonuç çıkartın. Bu güneşin içerisinde siz de varsınız. Güneş aydınlığında herkes yaşıyor, savaşıyor. Önemli olan onu lekelememektir.

BAYGELDİ yoldaşı da bir kez daha anmayı görev biliyorum. Fikri Baygeldi, Sema Yüce arkadaşa anında cevap vermiştir. Birincisi, anıya bağlılığın çok seçkin bir örneğini göstermiştir. Anı anına yanıt olmuştur. Bu çok büyük cesaret ve fedakarlık ister. Bu temelde büyük bir saygıyla anıyoruz. İkincisi, bir kadın militanın anısına bir erkek kişiliğin nasıl iyi bir asker olacağını göstermiştir. Bundan da çıkarılabilecek diğer önemli bir sonuç, çoğunuzu şimdiye kadar değerli bir militan olsa bir kadına gösteremeyeceğiniz saygıyı, büyüklüğü, Fikri Baygeldi yoldaşımızın mükemmel bir biçimde göstermesidir. Fikri'de gelişen yaklaşım hem çok değer veriyor, çok seviyor. Dikkat edilirse sevgi, aşk sözcüklerini çok değerli kullanmıştır ve bu kadın yoldaşları da çok iyi incelemiş ve onları özümsemiştir. Öyle cahil birisi değildir. Ulusallık derecesinde görüyor ve bağlanıyor. İşte bizim özlediğimiz bağlılık bu temeldedir. Fikri'de bir tutarlı erkek kişiliğinin nasıl yeniden şekillenmesi gerektiğine dair çok duyarlı, anlamlı yanıt var. Bir sürü kadın militan var aslında. Onları ne kadar inceliyorlar, somutta olduğu gibi değerlendiriyorlar? Erkek kişiliklerinin de bu yönlü çok önemli görevleri var. Zaten kendisi de söylüyor. Bunlar büyük gerçekleşmelerdir. Sadece büyük sözler değil, büyük eylemlerdir. Sıradan bir duyarlılığı olan, sıradan bir yüreği olan için bile hayli-sadece sarsıcı değil-bir kutsal kitap kadar, öğretici değerlendirmeler yapıyor. En güzel anlamayı bilen bir yoldaş Fikri Baygeldi.

'Birçok eylemiyle komutanlaşan Kürt kadının sade bir askeri olmak.' Şimdi burada tabii anlam derinliği var, büyüklük burada. Bu arkadaşımızın çok okuduğunu ve bu eylemi için yıllarca düşündüğünü bir yazıdan biliyorum. Öyle hemen bir günde hisse kapılarak, eyleme geçmemiş, son derece inancın ve bilimsel ilkenin bir gerçeği olarak katılmış ve bu bir partileşmeyi gerçekleştirmiş. Hayli farklı biri ve daha çok da bizim çözmeye çalıştığımız insan olmayı bilmiş. Eminim ki yaşasaydı bu büyük irade, büyük düşünce gücü ile en sevilen bir yoldaş olurdu. Keşke yaşayabilseydi, onları yetiştirebilseydik veya en azından biraz katkımız bile olabilseydi. Sizin fazla değerini

taktir edemediğiniz nokta bu. Bu olay çok çarpıcı erkek kişiliğindeki eksikliği, hem de çok diyor, "çözümlediğimiz Amed kişiliği temelinde böyle kahramanlık eylemiyle tamamlamayı" hem düşüncesi, hem onu muazzam hazırlıklarla pratikleştirmesi gerçekten destansıdır.

Zilan'da daha teorik, daha ilkeli iken, Sema'da daha sorunlarla boğuşma ve pratikleşmeye doğru tamamlama olayı var. Fikri'de de bir tutarlı erkek kişiliğinin nasıl yeniden şekillendirmesi gerektiğine dair çok duyarlı, anlamlı yanıt var. Zaten kendisi de söylüyor. Bunlar büyük gerçekleşmelerdir.

ESER ALTINOKA'a karşı gösterdiğim ilgiyi değerlendirin, yüreğiniz nerede? Bu yüce ruhla nasıl birleşeceksiniz?

Büyük YAJK şehitleri en son ROJBİN, BERWAR, BINEVŞ yoldaşlar; bunlar sizin yoldaşlarınız, yanınızdan gittiler. Kahramanlık eylemini yaptılar. Onlar size güvendiler, kendilerini paramparça ettiler. Düşmanı katlettiler. Onlar gerçekten Önderlik yaklaşımlarına yeni bir cinsiyet yorumundan tutalım, yaşamın bu biçimde paylaşılacağına inandıkları için bu eylemlere, bu fedailiklere, bu cesarete, bu görkemli hamlelere gittiler. Bunu hem sözlü söylemişlerdir, hem mektupları var, hem de bizzat bunu yaşayanlar tanıktır.

Bu şehitlerimiz güzel yaşamın gerçek sahipleridirler ve ölümsüzdürler. Bunlar yaşamın baharında, böyle pırlanta gibi yaşamayla yüz yüze olan kişilikler oluyorlar. Tarih şunu gösteriyor, bu boşa gitmemiştir. Bir yerlerden karşılık bulmuştur. Aynı şey ileride bizim de başımıza bir felaket gelse,sonuca gitmesini de bilecektir. Bu kadar umutluyuz.

Siz değerli bütün savaşçılarımızı, erkek ve kadın güçlerimizi alabildiğine savaşımızın amaçları kadar, yöntemleri konusunda da yeniden herşeyi kazanırcasına ele alacağınıza, özümseyeceğinize ve mutlaka başarı noktasına getireceğinize dair inancımı tekrarlıyorum. Bütün sorumluluklarla birlikte başarı sahibi olmanızı diliyorum. Selamlıyorum, sevgilerimi sunuyorum." (P.Ö)

PKK ŞEHİTLER PARTİSİDİR (P. Ö)

İnsanın, insan olma savaşımı süregelmiştir, günümüze kadar. Sınıflı toplum gerçeğiyle, insan yaşamının bir parçası olan savaşlar, lanetlinin kutsal olana karşı şiddetli ve zorlu önemli bir değeri de doğurur. Bu değer kutsal olan uğruna, kutsallaşan şehadet gerçeğidir şüphesiz. Özgür bir yaşamın amansız mücadelesi olan ve bu yolda yaşamını feda eden birey gerçeğidir, şehidin anlamı. İnsanlığın acılarını en derinden yaşayan, hep bir arayışın peşinde koşarak insan olgusuna anlamını kendi şahsında yükleyen, kendinden sonrakine bir ışık ve güç olan kararlılığın, bağlılığın, iddianın ve kahramanlığın temsilcisi olan somut bir değerdir şehitler.

Yaşamın, kimliğin, özgürlüğün savaşmadan elde edilemeyeceği dünya gerçeğinde onurlu bir yaşamın yanıtı, onurlu bir savaştan geçmektedir. Savaş ise bedel ister. Bu bedel, fiziki yaşamın kendisi olsa da, güzel bir geleceğin bedelidir. Yaşam maddi bir gerçek olmaktan çıktığı zaman, ölümde anlamsızlaşır birey için. İnançları uğruna ölüm inandığı, insanlığa mal etme savaşında en yüce onur, en büyük ölümsüzlüktür artık. Baskıya, zulme, egemenliğe karşı hep direnmiştir, insanoğlu ve hep bu yolda şehitler vermiştir. Özgürlük davasının direnişçileri, fedakarlığın, umudun, inancın ve birçok erdemin simgesi olarak anlam buldular. Başkaldırının özü olan şehitler bir emirdir aynı zamanda, direnişin, kurtuluşun emri.

Cesaret ve fedakarlığın zirveleşerek, yaşamın sesi olduğu şehit gerçeğinde ölümün zor olanını seçerek ölümsüzleşen şehitler, özünde yaşamın gerçek sahibidirler. Gelmiş, geçmiş tüm direnişlerde yüz binlerce özgürlük şehidi büyüklerimizin yaratıcısı, manevi gücü olarak tarih sayfalarından çok yüreklerimizde taht kurmuş, bizler ve gelecek kuşaklar için birer değere dönüşmüştür.

Bugün Ortadoğu'da yeniden dirilişin öncü gücü partimiz PKK, binlerce yıllık köleliği, şehitlerin kutsal kanlarıyla parçalayan ve şehide cevap olma ilkesi üzerinde yükselen bir partidir. Bu anlamıyla PKK gerçekliğinde şehadetler, çok farklı bir anlam içerir. Vakitsiz kayıplar acı verse de bağlı olmanın, doğru yaklaşarak yaşamsallaştırmanın, her şehadeti bir gelişim nedenine dönüştürmenin yolları aranır, PKK'de. PKK tarihi ve gerçekliğinde şehadete yaklaşım budur ve alınan sonuçlarda bunun emredici bir tarz olduğunu ortaya koyar. Bu yaklaşım hiç şüphesiz Önderliğimizin şehitlere bağlılığının, onlara cevap olma iddiasının sonucudur. PKK'nin temel gelişim diyalektiğini şehitlere yaklaşım belirler. Haki arkadaşla başlayan şehadet gerçekliğine yaklaşım daima anıya bağlılığı yaşamsallaştırma, mutlaka yeni bir hamlenin adımı yapma şeklinde olmuş ve bu gelenek devam ederek diyalektik gelişimin temelini oluşturmuştur. Bundandır ki, yaratılan tüm değerlerin, kazanımların, başarıların sahibi şehitlerimizdir.

PKK'de şehit gerçeği en amansız, en hesapsız adanmayı ifade eder. Hep vermeyi ilke edinen şehitlerimizin, verebilecekleri en son şeydir yaşam. Fakat bir bitiş, bir son değildir. Ancak amaçsız, sıradan bir yaklaşımın adı olabilir ölüm. Oysa Onlar için çok yabancı bir kavramdır ölüm sözcüğü. Onlar en çok yaşama yakın, en fazla ölüme uzak olanlardır.

Kuşkusuz adanmışlığın büyüklüğüdür, onları yücelten. Halkların en büyük değerleri sayılan, en yüce moral ve manevi değerlerdir. Tarih şunu ispatlamıştır. Bir halk değerlerine bağlı kalarak ayakta kalır. On binleri aşan şehadetler ordusuyla partimiz, değerlerine sahiplenmenin ürünü olarak ayakta kalmaktadır.

Parti Önderliğimizin kendi çıkışını şehadet gerçeğine doğru yaklaşımlarla ele alması ve Mahirleri, Denizleri tohum olarak değerlendirmesi, onların filizlenen gücü olduğunu söylemesi ta başlangıçta şehide doğru yaklaşım gücünü göstermektedir. PKK'nin en temel özelliği şehidi doğru anlaması ve cevap olmasıdır. Haki Karer yoldaşın anısına, Partinin ilanının yapılması ilk halka olur gelişim diyalektiğinde. Bu anlamıyla her şehadet özünde büyük bir yaşam amacı ve gerekçesini taşır. PKK şehitler halkası, her birimiz için geleceğe bir sıçrama yaptıran, yeni bir çıkışın gerekçesi olma özelliğine sahiptir. Kemal Pirlerin, Hayrilerin, Agitlerin çıkış koşullarında PKK ile bütünleşmenin, doğru yaşayabilmenin zirvesinde yaşanan şehadet gerçeklikleri oldukça anlamlıdır. Onların şehadetleri yoldaşlığın, Önderliğe bağlılığın, direnişin emredici gücü olur.

Bizdeki şehit gerçekliği tarihin hiçbir dönemine benzetilemeyecek kadar farklıdır. Bu Kürt halk gerçekliğiyle bağlantılı olduğu kadar, yaşanan çelişkilerin çağa göre derinliğiyle de bağlantılıdır. Çelişkilerin dorukta yaşandığı ortamlarda daima olağanüstü çıkışlar olur, sıradanlık asla yaşanmaz. İşte bu nedenle en acımasız, en yaşanılmaz kılınan yaşam ortamlarında büyük direnişler, kahramanlıklar yaşanır. İçinde arayışı, kahramanlığı, fedailiği taşıyan bu gerçeklik Önderliğimizce şöyle dile getirilir: "Dikkat edilirse burada şehadetle yaşam arasında çok sıkı bir bağ var. Şehadetleri için bir bir zaman öldüler, gittiler dememekle birlikte, şehadetlerin yaşam adına olduğunu bilmelisiniz. Bütün PKK şehitleri, bir anlamda özgür yaşamı bir basamak daha

yükseltmek, güzelleştirmek içindir. Neyle, engelleriyle savaşarak. Nerede, içte ve dışta. Nasıl, yenilmemecesine. PKK olayını bu biçimi ile tanımak doğrudur. ”

Önderliğimizin büyük kadın şehadetlerine cevabı, Kadın Kurtuluş İdeolojisi ve Kadın Ordulaşması olur. Kadın şehitlerimizin anlamı görkemli olduğu kadar Rahimelerle, Bese'lerle başlayıp, Zilan'larla, Sema'larla Tanrıçalaşan şehitlerimizin kadın olmanın onurunu, gururu ve güzelliğini bizlere armağan edenlerdir. Parti Önderliğimiz, bin yılların çözümlenmemiş çelişkisini 21.yüzyılın gündemine oturtarak, kadın özünün tarihe gizlenmiş yönlerini açığa çıkarır. Bunun için binlerce kadın ona koştu ve onu en iyi anlayanlar kahramanca şehadete ulaştılar. Onlar özüyle buluştukça, eyleme dönüşen kadınlar olarak, 21.yüzyıla kadın damgasını gizlice vurdular.

Her şehadete olduğu gibi kadın şehadetlerine de büyük cevap verilir, PKK gerçeğinde. Berivan'dan, Zekiye'den, Bêritan'dan ve Ronahi'lerden alınan güç ve ilhamla fırtınalar yaratıldı. Zilan, Sema hepsinin bileşkesi oldu. Kadın özgürlüğünün zirveleşen isimleriydi onlar. Zilan dağlardaki özgür kadının sesiydi. Sema onun zindandaki yankısı oldu. Yaşam adına ne varsa, onların eyleminde somutlaştı. Kadın şehitlerimiz sadece düşmanı değil, geleneksel kadının ve egemen erkeğin köle yanlarını da öldürdüler.

İlk Katılım, İlk Duruş, İlk Şehadet:

İlkler hep farklı bir anlam yüklemiştir tarihe. İlkler, özünde korkunç, bir kararlılık, irade, tutku, inat, sabır, heyecan ve korku verir insana. İlkleri yaşamanın olağanüstülüğü, ilk olmanın ayrıcalığında yaşatır, acılarını da. Hele bir de dört bin yıllık tarihin mahkum ettiği kadınsa, ilkin öznesi daha bir sancılıdır fakat daha bir anlamlıdır ilk olmak. Kadının savaşa katılımı, savaş cephesinde varolmanın zorlukları, ilk dönem arkadaşların ulaştığı şehadet gerçeğini etkileyici, öncü bir güce dönüşür. On beş yıllık savaş tarihimizin ilk günlerinden itibaren yüzünü dağlara dönen kadın, ilk çıkışla kadın için çağrı olurlar. İlk şehadet ise toplumsal dönüşmenin en güçlü adımıdır. Bu adım kolay atılmadı kuşkusuz. İç sorgulamalar, kaygılar, korkular, ikircilikler, maddi koşulların zorlayıcılığı ve toplumsal değer yargılarının baskısına rağmen ilk şehadet, kadın cinsi açısından ulaşılan kararın sembolüdür. Kadın bu savaşta sonuna kadar fedakarlığıyla, cesaretiyle, kararlılığıyla varolacaktır. Onların kadın ordulaşmasında oynadığı rol, "kadın yapabilir, yapmalıdır" biçiminde eyleme dönüşmeleridir. 93 yılında ilan edilecek olan Kadın Ordulaşmasının temel taşları olan bu kadın şehadetlerinin anlamı, bugünkü gelişmenin içinde varlığını koruyarak devam edecektir. O süreç şehadetlerini ancak elde edebildiğimiz bilgiler dahilinde ele alabileceğiz.

Türkan Derin Kadın Özgürlük Hareketi'nin ilk şehitlerindendir.

1981 yılında şehit düşen Bese ANUŞ arkadaş, Pazarcık'lıdır. Eşiyle birlikte saflara katılan Bese Anuş, silahlı bir çatışmada şehit düşer. Bese yoldaş sivil yaşamda da arkadaşlarla ilişkilenen, onlara yardım eden ve mücadeleden oldukça etkilenen bir arkadaştır. Yoğun yurtseverlik duyguları, yaşam arayışlarıyla dağlara gelir. Kadının orduda yapabileceğini, düşmana karşı büyük bir mücadelenin sahibi olabileceğini gösterir. Direnişçi ruhu, sonuna kadar mücadele edişi, saflardaki militan yapıyı etkilediği gibi, halkı da oldukça etkiler.

AZİME DEMİRTAŞ: Ağabeyi ile beraber saflara katılır. Çalışmalarda aktif rol oynar. İradeli duruşu ile bulunduğu ortamları etkileyen bir arkadaştır. Dersim-Bingöl kesiminde bulunan Azime arkadaşın, T.C. ordusuyla girdiği bir çatışmada üç yoldaşıyla gösterdiği kahramanlık o dönemde dilden dile dolaşır. Yaralı olmasına rağmen,

arkadaşlara güç vermeye çalışan, düşman çemberini yararak kurtulmaya çalışırken geceyi karlar içinde geçirmek zorunda kalırlar. Bu durumuyla tekrar çatışmaya girer ve bu çatışmada şehit düşer. Azime arkadaşın şehadeti, halk üzerinde büyük etkiye yol açar. Kadının dağlara çıkmasını fazla hoş görmemesine rağmen halkın kendi evlatlarına sahip çıkışı, Dersim'de halkın tekrar dirilişine yol açar. Dersim isyanının acılarını daha saramayan, umutsuz, inançsız düşen Dersim halkında, bir kadın olarak göstermiş olduğu direnişle umutları yeniden yeşertir. Dersim kadın direnişçiliğinin sembolü haline gelen Azime Demirtaş, kadının saflara katılımında da etkileyici bir rol oynar.

SAKİNE KIRMIZITAŞ: Mazgirt'li olup, Elazığ'da büyümüş ve okumuştur. Sıkı yönetim döneminde tutuklanıyor ve çıktıktan sonra gerillaya katılıyor. Fiziki zorlanmalardan dolayı şehit düştüğü söylenir. Ancak Davut unsuru tarafından ajan ilan edilerek şehit ediliyor. Sakine arkadaşın şehadeti, acı bir gerçeğinde ifadesi olur. Erkek egemen yaklaşımların, kadını meta olarak kullanma eğilimlerine maruz kalır. Özgürlük tutkusunu yoğunca yaşayan Sakine arkadaş, erkeğin bu eğilimine cevap vermez. Erkeğe itaate alıştırılmış, kendini ancak böyle varedebilen kadın gerçeğini yıkan, kendinde sağlam bir duruş yaratan Sakine arkadaş, en somutta erkeğe teslim olmayarak ataerkil sistemin yarattığı kültürün yarattığı sistemde teslimiyete karşı koyuşun sembolüdür. Erkek güdülerinin hedefi olan kadının, yaşadığı zorlanmaya rağmen gösterdiği direniş onlarca kadının şehadetini doğursa da, yaratmış olduğu yeni kültür ve gelenek yıllarca devam edecektir. Sakine arkadaşın şehadeti bu nedenle oldukça anlamlıdır. Sakine Kırmızıtaş erkek çirkinliği karşısında öfke ve tepkinin kaynağı olarak, her kadın militanın yüreğinde varolmuş ve onun şehadeti özgürlük bilincini, iddiasını geliştirmiştir.

SULTAN YAVUZ (Leyla) ve HANIM YAVERKAYA: Hilvan direnişinde yer alan ailelerin kızları olarak, yakınları tutuklanınca yurtdışına çıkarlar. Daha sonra partiye katılarak eğitim amaçlı Küçük Güney sahasına geçerler. Beyrut-Şam evlerinde yoğunlaşırlar. Okuma-yazmayı parti saflarında öğrenen bu yoldaşlar şiir yazmaya, hatta gazetelere yazılar yazmaya başlarlar. Hanım Yaverkaya'nın annesi Hilvan Belediye Meclisinde yer alması nedeniyle tutuklanınca bu durumdan etkilenen Hanım yoldaş daha bir hırs ve iddiayla çalışmalara katılır. Gelişme istemi, kararlılığı nedeniyle kısa zamanda önemli bir gelişme gösterir. İlk Botan'a geçen grupta yer alır. 15 Ağustos eylemine katılmasa da, ilk silahlı propaganda birliklerinde yer aldı. Manga komutanlığı düzeyinde görev yapar. Eruh'ta erkek arkadaşların birim sorumluluğunu üstlenir. Girdiği bir silahlı çatışmada şehit düşer. Çatışmada gösterdiği direniş, halk üzerinde büyük etki yaratır. Savaş yönü güçlü, insiyatifli bir insandır. Komutan özelliklerini kendi şahsında somutlaştırmasıyla, genelde de hakim olan bir arkadaş olması itibariyle kabul görür. Kadının savaşamayacağına dair yargıların hakim olduğu bir süreçte, erkeklere de komutanlık yapmış olması onun özgünlüğünü açığa çıkardığı gibi kadın karşısındaki yargıların gerçek dışılığını da kanıtlamıştır. SULTAN YAVUZ, Hayri, Kemal ve Karasungur yoldaşları yakından görmüş, onlarla partiyi tanımıştır. Daha küçük yaşta ailesinin kan davası nedeniyle barışın bedeli olarak kanlıları olan aşirete verilmesi ardından, gelişen mücadelemizle tanışır. Katılımı aşiretlerin tepkisini uyandırsa da, Partimizin yaklaşımı sonucu sorun çözülür. Küçük yaşta yaşadığı haksızlık, törelerin kurbanı olma onda derin bir olgunluk yaratmıştır. Kadının dramını bizzat yaşayan, toplumsal yaşamdaki köleliği şiddetli bir biçimde hisseden SULTAN YOLDAŞ özgürlüğün umudunu Parti saflarında görür. Özgürlüğe olan ihtiyacı şiddetle

hissetmesi onu dağlara çeker. Öğrenme, yaşamı tanıma istemi onun ve Hanım yoldaşın arasında samimi, devrimci bir rekabeti yaratır. Bu onları birbirlerine daha çok bağlar. Duygu dünyaları, hisleri zengin bir ikili olarak şiirler, anılar, yazılar yazarlar. Kadın özünün açığa çıkışının yarattığı cins bütünleşmesi, onlarda doğalında gelişir. Kadına hiçbir hakkın layık görülmediği, köhnemiş feodal sisteme inat öğrendiği okuma-yazmasıyla yazdığı yazılar dergide yayınlanınca dünyalar onun olur. Çünkü bu onun için çitleri kırma, kendine güvenme, varolmanın güzelliklerini ilk defa yaşamak anlamına gelir. En çok söylediği söz "hem iyi bir asker, hem de iyi bir yazar olacağım"dır. Hanım Yaverkaya'yla yoldaşlıklarında yarattıkları düzey onları halka daha çok bağlar. Yurtseverlik duyguları, fedakarlıkları, sevgileri yaktıkları türkülere, yazdıkları şiirlere yansır. Acıları derinliğine yaşamanın getirdiği duygu yüceliği, onları farklı ve özgün kılar. SULTAN arkadaş güçlü bir komutandır. Şemdinli-Benevok çatışmasında şehit düşer. 26 Mayıs '88'de üç gün süren silahlı çatışmada 8 yoldaşıyla birlikte şehadete ulaşır. Silahına sıkı sıkı sarılan elleri zor kopartılır. Daha önce Akademi sahasında eğitim sırasında diz kapağından yaralanmış ve hastaneye kaldırılmıştır. Yıllar sonra SULTAN ve HANIM arkadaşı sorduğumuz kadın yoldaşlardan birisi onlar için şöyle diyecektir; "Beyrut Filistin hastanesinde uzun süre yattı. Daha sonra ameliyat geçirdi. Bir böbreği alınmıştı. Ama fiziki rahatsızlığını hiç sorun yapmadı. Savaşta hep öncü olmak isterdi. Neşe ve coşku doluydu. SULTAN ve HANIM arkadaşlar birbirlerini çok severlerdi. Hanımın şehadeti onu çok etkilemişti. Daha sonra Diyarbakır Zindanında yaşanan abisinin şehadeti ondaki intikam duygularını daha da geliştirdi. Asi ve korkusuz duruşu, feodal çitleri parçalayan duruşu hep anlatıldı."

RAHİME KAHRAMAN (Saadet): Karakoçanlı bir arkadaştır. Parti saflarına ilk katılan bayan arkadaşlardan birisi olan Rahime arkadaş Karakoçan-Bingöl çevresinde kırsalda kadın kitlesine yönelik çalışmalara katılır. Daha sonra Önderlik Sahası'na geçer. '83-'84 yılları arasında ülkeye aktarılan bayan arkadaşlar içinde yer alır. Bir süre Lolan'da kaldıktan sonra, Botan'a geçer. Bestler'de düştüğü bir pusuda şehit düşer. Rahime arkadaşın şehadeti, halk üzerinde derin etki bırakır. Halkın onun cenazesine sahip çıkma istemi kadına yaklaşımında değişimi getirir. Rahime arkadaşın şehadetini değerlendiren Önderliğimiz "Bir kız militanımız vardı. Kahraman bir kızdı. Yanımızdaydı. O da ilginç bir ölümle şehadete ulaştı. İlk şehitlerdendir. Hatta ölmediğine ve tekrar dirildiğine dair bir efsane yaratılmıştı. Hepsi aklımda" demektedir. Rahime arkadaşın şehadetine oldukça önemli bir anlam yüklenmektedir. Halk içinde ise efsaneleşen bir Kürt kadın olarak yeni doğan çocukların adı, saflara katılan birçok genç kızın yeni ismi ondan gelir. Halkın efsanesi bilinçli bir yaklaşımın ürünüdür. Gerçeğin kendisi olan onun ölümsüzleşme olgusu bilinçlerde hep bir iz bırakacaktır. Bugün bile Şırnak'ta halkın ziyaret ettiği şehitliğine onlarca insan uğramakta ve kutsal bir mabette dua eder gibi, dilek diler gibi ibadete durdukları bilinmektedir. Kadına bakış açısının değişmeye başlaması, kadının varlık olarak çarpıcı bir saygınlık uyandırması, hatta en kutsal değerlerin yerine geçmesi Rahime arkadaşın şahsında somutlaşır. Onun şehadetiyle birçok aile kızlarını gönüllü olarak saflara katar. Her genç militan kadın onun gibi efsaneleşmek, kutsallaşmak ister. O hep bir örnek, erişebilecek en yüksek yerin temsili olarak ele alınacaktır.

ÇİÇEK SELCAN: Dersim'den saflara katılarak, '81 yılının son aylarında Mahsum Korkmaz Akademisi'ne geçiyor. Dersim'de kaldığı süre zarfında yaşadığı

zorlanmalar onu oldukça zorlar. Özellikle erkeklerle ilişkilerde bazı zorlanmalar en çok da kadını etkiler. Geleneksel yaklaşımlarla "devrimci evlilik" adı altında ilişkiler dayatılır. Askeri anlamda oldukça güçlü ve iyi bir nişancıdır. Ülkeye yönelen gruplar içinde yerini alır. Daha sonra Botan-Garısa bölgesinde Ebubekıran köyü yakınlarında girdiği silahlı çatışmada şehit düşer. 1985 baharında, 15 Ağustos Atılımı karşısında düşmanın yoğun saldırıları sırasında şehit olur.

NECLA ÇELİK (Cahide): Batman'lıdır. Batman'da büyümüş, daha sonra İstanbul'a gitmiştir. İlkokul mezunu olan Necla yoldaş, siyasi anlamda oldukça gelişkindir. Lübnan, Lolan ve Botan sahalarında kalır. O süreç çıkarılan Peşmerge dergisinin çalışmalarına katılır. '84'te çıkarılan bu dergi üzerinde Fatma durmaktadır. Basın çalışmalarında yer alan Necla arkadaşı baskı altında tutar. Akrabası olan Selahattin Çelik'in saflardan kaçışıyla olumsuz etkilenir. Selahattin'in durumunun kendisine karşı kullanılması nedeniyle, ezilen, fakat sakin ve içe kapanık bir duruşa girer. Yazıları bu yönlü gelişir. Savaşa katılmak en büyük tutkusudur. Bu nedenle sürekli savaşa katılımı dayatır. Fiziki zorlanmaları olduğundan, savaşa aktif katılamaz. Yoldaşlığında sıcak ve samimidir. '92 yoğun hava saldırıları ve çığların olduğu bir süreçte, anlaşılamayan rahatsızlığı sonucu şehit düşer. Kanser olduğu söylenir. Mücadele saflarında en çok zorlanan arkadaşlardan birisidir. Yoldaş sevgisi, anlayışı ve siyasi birikimi derin olan Necla arkadaşın şehadeti, Partimiz açısından önemli bir kayıptır. Kadının yaşadığı zorluklar, acılar, erkek yaklaşımlarındaki yanlışları, şiddeti, tüm bunları romanlaştırmak isteyen bir kadın militan gerçeği! İşte Necla arkadaş böyle bir gerçeğin sahibi. En büyük hayali olan, savaş cephesine gidemeden şehit düşmenin acısı, şehadet anındaki bir yakarış olarak gözlerine yansır.

AYŞE Öğretmen: Dersim katılımıdır. Hilvan-Siverkek direniş süreçlerinde eğitim faaliyetlerine katılır. İlk silahlı eylemlerde yer alan Ayşe yoldaş, bir karakol baskınında, karakol bahçesinde kurulu MG3'ü kaldırarak arkadaşlara ulaştırır. Bu eylemin komutanı olan AGİT arkadaş, Ayşe yoldaşı sürekli anlatır. Ayşe yoldaş Barak'lı bir öğretmenle evlidir. Hilvan-Siverkek eylemine katılır. Daha sonra Barak'lı Delil'le olan ilişkisi nedeniyle, tutuklanarak vurulur. Kadın yine geleneksel ilişkilerin kurbanı olur. İlk süreçlerde kadının örgütsüzlüğünden istifade eden, örgütdışı anlayış sahipleri geri yargıları da kullanarak, birçok kadını cezalandırır. Fatma bu anlamda kadına yaklaşımıyla ve ilişkilerdeki zayıflıkların bedelini kadına ödetir. Ve kadına yaklaşımda bu çizgiyi oluşturur. Bu çizginin kurbanlarından biri de Ayşe Öğretmendir.

SAİME TURGUT (Delal): Delal Yoldaş Dersim katılımlı ve öğretmendir. İlk direniş süreçlerinde eğitim faaliyetlerine katılır. Daha sonra Lübnan'a, '83-'84 ülkeye geçiş sürecinde de Lolan'a geçer. Pratik öngörüye sahip, siyasi anlamda gelişkindir. Lolan sürecinde Fatma tarafından dışlanır ve oldukça zorlanır.

İlk süreç şehitlerindendir. Bunlardan hakkında bilgi edinemediğimiz Emine, Bahar, Ayten Öztürk vb. onlarcası ilk silahlı çatışmalara katılmış, eğitim faaliyetlerinde bulunmuş ve düşman karşısında büyük bir cesaret ve fedakarlıkla savaşarak, şehadete ulaşmışlardır. Yaşanan bu şehadetler, kadının orduya katılımın da önemli bir rol oynamışlardır.

Dağa, silaha ve halka yakışan, Kadın Gerilla: Bınevş EGAL

BINEVŞ arkadaş köylü bir ailenin kızıdır. ‘85 başlarında Avrupa’dan saflara katılır. Bir süre Önderlik Sahası’nda eğitim görür ve halk faaliyetlerinde çalışır. Halka ve ülkeye bağlılığı, mücadele istemi, halkçı özellikleri, onun kısa zamanda öncü bir kadro olmasını getirir. Parti Önderliğimizin yoğun ilgisi, eğitimi ve kadına yaklaşımından oldukça etkilenir. Bu etki sonucu militan ölçüleri tutkusu olur. Yurtsever özelliklerini mücadelenin hizmetine sunmak için, yoğun bir çaba harcar. Önderlik sahasından Cudi’ye geçer. Cizre’de halk içinde faaliyetlerde bulunur. Halkla olan doğal ilişkileri, kendinde oturttuğu ölçüler, kısa zamanda halk tarafından sevilmesini, faaliyetlerinin ürünlerini almasını sağlar. Özverisi, örgütlenme, propaganda yeteneği halkın kadına güvenini yaratır. Cizre serhıldanlarını bizzat örgütler, en ön saflarda yer alır. Devrim coşkusu onda, kadının özünü açığa çıkaran en büyük etkendir. Şehadeti, halk ve gençlik üzerinde yoğun etki bırakır. Varlığıyla gösterdiği etkiyi, şehadetiyle de gösteren bir kadın olarak birçok kadının mücadeleye katılımında etkileyici olacaktır. Parti Önderliğimiz onun için “Cizre’ye gönderdiğimiz Berivan Yezidi bir kızdı. Ablası onu çocuklarına hizmet etmek üzere, Avrupa’ya almıştı. Bizde onu saflarımıza çektik, oldukça etkiledik. Aslında sevgiyi de öğretmeye çalıştık ve Cudi’ye ulaştığında yazdığı bir mektupta, dağların görkemliliğini ve halkın oldukça tutkulu ele alınabileceğini söylüyordu. Ve öyle içine girdi. Dağlara oldukça yakıştığı gibi silaha, yine halka da yakıştı ve Cizre halkına kendini çok sevdirdi. Cizre halkının uyanışında bu arkadaşın hayli etkisi olduğu söylenebilir” demektedir.

Kadının öncü gücü olma gerçeğini kendinde yaşamsal kılan, onbinleri ardından sürükleyen Bınevş arkadaş, her anı mücadele uğruna yaşayan, kendi gücünü çok iyi örgütleyerek Ortadoğu kadın gerçeğini tekrar canlandıran bir eylemin adıdır. Ondaki kadın özü en çok da halkla buluşma, toplumsallaşma yönüyle açığa çıkar. Hedefe kilitlenmiş, amaca bağlanmış bir gücün önünde ne feodal değer yargıları, ne düşman tankları, ne de gerilikler engel olabilir. O tüm barajları yıkan bir nehirdir, Cizre’den Dicle’ye doğru akan. O büyük nehirlere akarken temizlediği, aydınlattığı yürekler dağlara akar. Bınevş Egal’in şehadeti sonrası, yüzlerce genç saflara akın eder. Onun etki düzeyi somut bir gerçeğe dönüştüğünde, serhıldanlaşan kadının yarattığı serhıldanlaşan bir halk ve ordulaşan kadın anlamına gelir.

Tanıyanların dilinden;

“Berivan arkadaşın kişiliği dediğimiz zaman, herşeyden önce otorite insanın aklına geliyor. Çünkü, gerçekten Berivan arkadaştan önce erkek arkadaşlar geliyordu bizim yanımıza. İlk bayan arkadaş olarak Berivan arkadaşı gördük. Halka karşı sevgi ve saygısı çok üst düzeydeydi. Bu nedenle halk içine girince coşku veriyordu. Sanırsam Avrupa’dan gelmişti. Derik’te faaliyet yürütüyordu. Halka karşı yaklaşımıyla, yine bilinç düzeyiyle çok farklıydı. Gelip toplantı yaptığında ideolojik anlamda hakimiyeti hemen farkediliyordu. O süreçte halk daha yeni yeni partiyi tanıyordu. Halka, partiyi tanıtma düzeyi gelişkindi. Otoriter bir kişiliği vardı. Dışta çok sert gözüküyordu. Fakat oldukça mütevaziydi. O süreçlerde birçok örgüt vardı, partiye karşı olan kişilikler vardı. Berivan arkadaşın olduğu yerde kimse karşı çıkamıyordu. Öyle bir yoldaştı ki, hem partiye karşıt kesimler, hem de yurtseverler tarafından genel kabul gören bir yapısı vardı. Kişiliği ve yaklaşımlarıyla herkesin sempatisini uyandırmıştı. Böylesi bir toplum içinde bu şekilde bir duruş beni çok etkiledi. Bu nedenle katılma kararı verdim. O şehit düştüğünde halk bir daha öyle birisi olmayacak diyordu. Bazıları ise “Berivan’ı yaratan PKK, birçok Berivan’ı yaratabilir” diyordu. Arkadaşın şehadetinden sonra birçok kişi yurtseverleşmişti.” Başka bir arkadaşta şunları dile getiriyordu;

"Berivan arkadaşa ilişkin şunları söyleyebilirim: '86'da arkadaşı gördüm. Derik'te faaliyet yürütüyordu. İlk defa bir bayanı siyasetle uğraşırken görmüştük. Onun farklılığı da vardı. Eski APOCUlar deniliyor ya! Kişilik ve yaklaşımları açısından halende etkisi büyüktür. Her açıdan kendini örnek yapmıştı. Çocuklarla çocuk, kadınlarla kadın, gençlerle genç, her kesime hitap ediyordu. Berivan arkadaşın etkisiyle birçok kişi saflara katıldı. Evlere gittiğinde, sanki o evden birisi gibiydi. Alçakgönüllülüğü ile halka kendisini kabul ettirmişti. Kuzeye geçişler onun denetimindeydi. Tek tek arkadaşlarla konuşarak, onları ülkeye gönderiyordu. O süreçte kendini askeri olarak geliştirmeye çalışıyordu. Perspektif gücü yüksekti. Kadın faaliyetlerine yaklaşımları farklıydı. Kadın grupları oluşturmuştu. O grupların üzerinde özel duruyordu. Kadın nasıl kendini geliştirecek, nasıl yurtseverliği derinleştirecek konuları üzerinde tartışmalar yürütüyordu. Birçok kadın katılımı arkadaşın etkisiyle olmuştur."

GEYİK YETİM (Çiçek)

Çiçek yoldaş Dersim'li bir Kürt kızıdır. Mücadeleye '88 yılında katılır. Bir süre Dersim'de kalır ve daha sonra Önderlik sahasına geçer. Önderlik sahasında gördüğü eğitimden oldukça güçlenerek çıkar. Ülkeye dönüş onda yeni bir başlangıcı Önderlikten aldıklarını uygulama şansı olur. '92 Güney savaşına katılır. Takım komutanı düzeyinde görev yapar. Kadın ordulaşması açısından çok kritik yıllar olan, '92-'93 yıllarında kadının kendisini ispatlaması, orduda yapabileceğini göstermesi konularında önemli bir rol oynar. '92 Güney savaşında birçok mevzide kadının savaşımına öncülük eder. Cesareti, taktik düzeydeki zekası ve özgün duruşuyla belirleyici bir duruş sergiler. Komuta özelliklerini kadın bilinciyle birleştiren Çiçek Yoldaş iddialı ve amacında kararlı bir duruşa sahiptir. Bağımsız bir duruşu vardır. Kadına güven vermede, cins bilincini ve sevgisini geliştirmede amansız bir çaba sarf eder.

Oldukça halkçı, yurtsever özellikleri vardır. Kadının savaşta öncüleşme düzeyini şahsında somutlaştıran Çiçek yoldaş, bir kadın öncü olma yönünde aday bir kişiliktir.

Çiçek yoldaş, '92 kışında talihsiz bir kaza sonucu Basya suyunda boğularak şehit düşer. Şehadeti ve şehadet biçimi büyük bir üzüntüye neden olur. Kadın ordulaşması açısından önemli bir kayıptır. Kadının savaşta kendine güvenmediği, yine erkekçe dışlandığı bir süreçte onun duruşu bu kanıları boşa çıkaran, aksini ispatlayan bir duruş olarak kadın ordulaşmasının zeminlerinin hazırlanmasında etkileyici bir role sahiptir. Güçlü bir komuta kişiliği ve kadın özgürlük militanı olan Çiçek Yoldaşın pratiksel çabaları Kadın Ordulaşması açısından takdire değer bir anlama ve değere sahiptir.

SAVAŞIN EZGİLİ TÜRKÜSÜ

".....

Savaş gülüm

Sıkı savaş

Savaştıkça varız biz

Savaştıkça güzelleşir, çoğalır

Savaştıkça severiz.

....."

Kalabalık cadde içinde göğsü ve başı dik, kendinden emin adımlarla Dersim'li esmer tenli bir kız. Toplumdaki bastırılmışlığı ve hiçleştirilmeyi yara yara yürüyor adeta. Aceleyle biri yerlere yetişmek için koşar adımlarla giderken, meydan boyunca farklı tezgahlar başında oturan küçük dünyalar dikkatini çekiyor. Onca kalabalığın içinde "o yaşlarına rağmen, ekmek kavgası vererek, varetmeye çalışıyorlar kendilerini" diye geçiriyor içinden.

Çocuklar, onun açısından hep farklıydı diğer insanlardan. Oldukça ilgiyle yaklaşıyordu. Hemen bir tanesi atladı, Gülnaz'ın önüne.

-Abla simit almaz mısın? Taze taze, çıtır çıtır, daha yeni geldi, sımsıcak. Arka arkaya bir nefeste sıraladığı bu kadar sözcükten sonra, bir tane uzattı hemen.

Ne de çok seviyordu çocukları. Gözlerinin karasında geleceğin umudu içinde bir yolculuğa başladı. Sonra "karnım tok " diye geçirdi içinden.

Hafif bir gülümsemeyle, bir-iki adım attıktan sonra durdu, alelacele cebinden çıkardığı bozuklukları toplayıp,

"-Haydi ver bir tane küçüğüm" dedi, içten bir gülümsemeyle.

İkiye böldü, elindeki simiti. Yol hattı önünde iş bekleyen, iki boyacı çocuğa verdi, parçaları. İnsanlarla ilgilenmek, onlarla bir şeyleri paylaşmaktan müthiş bir mutluluk duyuyordu, Gülnaz.

Geç kaldığını düşünerek, daha bir koştururcasına adımları koca koca atmaya başladı. Yeni yaşamla buluşacağı bir randevu olması nedeniyle, o günün arifesinde heyecanlı bir o kadar da coşkuluydu.

"İçinde tüm eylemlerin somut, arayışların ad bulacağı insanların kimlik kazanacağı bir yaşamda birkaç gün sonra arınmış havayı soluyacağım doruklarda" diye geçirdi içinden, Gülnaz. Gözleri uzaklara kilitlenmiş, Marmara üstünde uçuşan martılar kanadında PKK yolculuğuna çıkmış, ilk neler yaşayacağını düşünürken, karşısında oturan arkadaşın ne söylediğini kaçırmıştı. Kendini ele vermeden, hafif bir tebessümle girdi tartışmanın içine. Yürüttüğü gençlik çalışmalarının özetini verdi, arkadaşa. Tüm şiirler, romanlar, türküler İstanbul Edebiyat Fakültesi'nden Yaşam Üniversitesi'ne taşınacaktı. Gülnaz'ın çantasında ve edebileştirilecekti Bêritan'ın yaşamında.

İlk özgürlük havasını Cudi'de soludu, Gülnaz. Bêritan'laşacaktı doruklara yakışırcasına. Yıllardır hiç bu kadar yürümemiş, hiç bu kadar yorulmamıştı. Onca yorgunluğa rağmen, yaşadığı duyguları her zamankinden farklıydı. Müthiş bir haz ve rahatlık vardı, yüreğinde Bêritan'ın.

Sımsıcak, dolu dolu girdi yaşama, yoldaşların arasına. Öğrenmek, öğrenerek daha bir girmek için yaşama, aklına gelen, kafasındaki soru işaretlerinin cevabını almak için, durmadan sorular soruyordu. Şaşırıp kalmışlardı bu morale.

'Coşku ve morali en üst düzeyde yaşıyordu' ifadesiyle dillendiriyor bir arkadaş, Bêritan Yoldaş'ı.

Yaptığımız tüm röportajlarda, Bêritan Yoldaş'tan bahsedilince 'keşke yaşasaydı' hep vardı. Yokluğu ve varolduğu arasında hep gidip geldik. İstisnasız tüm arkadaşlarda bıraktığı etki çok derindi. En belirgin olan özelliği, insanlara karşı yaklaşımın kazanımcılığı ve sınır tanımadan paylaşımcılığıydı. Bu özellikler yüreklerde derin bir iz bırakmıştı.

İlginç bir burukluğu yaşadık, onunla olduğumuz süreçte. Anlatılanlarla yaşadıkları anı tekrardan yaşıyor olmanın hazzı duyuluyordu, okunuyordu gözlerinden.

Cudi'den sonra Geliye Azadi'ye geldik, Bêritan Yoldaş'la. '92 yılında yeni savaşçı adaylarının bulunduğu kampa gittik. Gerilla ve dağ sevgisiyle coşkularını yoğuran yüzlerce yoldaşın içerisine girdik.

Kimilerimiz yaşamadık o günleri, kimilerimizde oradaydık belki de. Anılarla hep yaşanılır birçok şeyler. Çoğu zamanda 'keşke yaşasaydı, ya da tanısaydık' dediğimiz de olur. Hiç içinizden geçmedi mi? Bu yürek nasıl girdi her bir yoldaşın yüreğine? Neydi yürekte somut bulan ve derin iz bırakan? Gelin birlikte gidelim geçmişe. '92'in karesinde tek tek anılar ve yaşanılanlara geri dönelim birlikte.

Geliye Azadi denilir adına bu toprağın. Özgürlük Vadisi! Özgürlüğe susamış insanların özgürlükle kendini varetme savaşımları ülkenin her toprak parçasında yaşandığı gibi burada da yaşanır.

İlkler bu vadide yaşanır, o insanlarca. Yıllar boyu yaşamlarında iz süren ilkler! İlk çelişkiler, ilk paylaşımlar, ilk güzellikler, ilk şaşkınlıklar, ilk kişilik çatışmaları, kendini varetme savaşımları ülkenin her toprak parçasında yaşandığı gibi burada da yaşanır.

İlklerin en güzeli ve en deriniyle burada Bêritan daha bir anlam kazandırır kendisine.

Yeniydi Bêritan'da diğer arkadaşlar gibi. Savaşa yabancılığımız hat safhadaydı. Hep yolcu uçakları görmüştük, yüksek semalarda uçarken, ya da filmlerde izlemiştik birilerin canına kastederken. O yüzden gariptik böylesinin yaşamımızda yer almasına. Daha yeni emeklemeye başlayan çocuklar misali yürümeye yabancıydık, anlayacağınız. Demir pençeli kuşlara karşı nasıl korunacağımız noktasında da belirginleşen bir düşüncemiz yoktu.

Bêritan'ın bu noktadaki farklılığı şuydu yoldaşlar! Kendisi giriyordu insiyatiflice işlerin içine. Anladığı, kavradığı düzeyle doğru-yanlışı birbirinden ayırtederek, öngörüyle mevzilendirmesini yapıyordu arkadaşların. Bir de tek tek dolaşırdı mevzileri. Kulaklar yürekten gelen sesi işitirken, gözler parıldardı.

"-Heval no! Bir şeye ihtiyacınız var mı?" derken, gidip getirdiği ekmeği ve yemeği dağıtırdı tek tek arkadaşlara.

Çoğu kez hep kendimize 'yeni şervan' deyip, sıyırırız yada bizden biraz kıdemli eski arkadaşlardan bekleriz birşeyleri. Bêritan Yoldaş, yaklaşımlarıyla bunu kıran bir özelliğe sahipti. 'Uzun yol yürüyüşlerinde zaman zaman zorlandığımızda, yeni şervan olan Bêritan'ın silahlarımızı alıp, elimizden tutarak bizi yürütmeye çalışması ne kadar büyük moral verirdi biz yeni şervanlara.'

Bireyin devrimde karar kılarak kendini katması ve bununla kendini yaratmasının somut örneğini Bêritan Yoldaş'ta görmedik mi tarihimizde? Kendini sonsuz adamışlık düzeyi insanı bu kadar güzelleştiren husus olmuyor mu? Bu kadar kısa ancak dopdolu, capcanlı geçen yaklaşık iki yıllık bu yürüyüşe neler neler sığdırılmamıştı ki, ne güzellikler, yücelikler içine alınmamıştı ki? Çıkan sonuç, bizler açısından devrime katılım konusundaki kararlılık düzeyinin belirleyiciliği oluyor. Ve bunu en yakıcı kendi duruşuyla gözler önüne seren BÊRİTAN GERÇEĞİ.

Yoldaşlık ruhunun en güzelini O'nun şahsında da gördük. Onda insana yaklaşım son derece yargıdan uzaktı. İncitmeden, zorlamadan ve dıştalamadan geliştirilen ilişkiler, yakalanan derin paylaşımlar, 'Kavgalı olduklarına bile acı vermeyen bir ilişki'yi yakalayarak, yoldaşlığa yaklaşımın nasıl olmasını pratiğiyle çarpıcı koyuyordu.

Artık kış gelmiş, Özgürlük Vadisi beyaz elbiselerini giymişti. Tüm birlikler eğitim sürecine girmişti. Eğitme noktasında kendisine ve çevresindeki arkadaşlara karşı olan duyarlılığıyla Bêritan arkadaşla başka bir anı karesinde karşılaştık.

Oluşturulan gruplara ders verirken, akşam saatlerinde konuk olduk, mangalarına. Küçük fanusun etrafında daire şeklinde, yüzüstü uzanan arkadaşların o anki düşüncelerine tanık olduk,bir de oldukça sabırlı,istekli ve teşvikvari yaklaşımlarıyla Bêritan Yoldaş'a. Amaç net ve bunun içinde karar kesin!

"-Eğer okuma-yazmayı öğreneceksek, o halde sistemini oturtmalıyız" derken, kendisini kırmak istemedikleri arkadaşların farkında, sıkılan ve bu işi istekle yapmayan arkadaşların tepkilerini de alıyordu, alttan alta gülüş ve bakışıyla köşede oturan bir arkadaş dikkatini çekiyor, hemen "Ne oldu, sen niye okumuyorsun? "derken sıkıldığını anlamıştı.

Sıkıldığını söylememiş, keyfi yaklaşımlarını da kamufle edememiş, utangaç bir çehre yansıdı ortaya. Hemen arkası geldi, bunları dağıtmaya yönelik.

"-Başkanın bir çözümlemesini okuyorum . Haydi gel, sesli okuyorum, sen de dinlersin" derken, ona okumayı sevdirmenin başka bir yolunu bulduğu içinde keyifliydi, Bêritan'da. Çözümsüzlüğü görmedik, hep bir alternatif vardı. Buna karşı yaşam sevgisi güçlü olan bir insan ancak bu kadar kararlı bir yaklaşımın da sahibi olabilirdi.

Birçok kez Bêritan'ın tok sesiyle Dersim türküleriyle oduna gittik. Mevzi yaptık, mangalarımızı onardık, dik tepelere vurduk, su getirmek için. En çok sevdiği, hep doğallığıyla türkü söylemek değil miydi?

Sol anahtarını bulmuştu, Bêritan. Yaşamın, sevginin, yoldaşlığın ve paylaşımların sol anahtarıyla söylediği türkü, ne büyük bir ezgili direniş türküsüne dönüşmüştü sonraları.

Günleri, sesleri, dakikaları geçirdik. Onunla zamanımızda 'Keşke yapsaydık, keşke tanısaydık' dedik bizlerde. Ormanlığın içinde yürürken, en güzel gülüşlü fotoğrafı hayalimizde bir kez daha canlanırken, anılarda belleğimizde yer edindi, Bêritan Yoldaş'ın.

En sıcak zamanlarda bile ateş yakıp, önünde oturduğu, ateşin sevdasını yüreğinde hissettiği başka bir kareye gittik, başka bir arkadaşla. Ateşe karşı duyulan sevgi de farklıydı, Bêritan'da. O'nu izlemek ne büyük sabır veriyordu, ne güzelliklere gidiyordu her bir alevin savruluşunda. Kızıl közleri avuçlama istemi doğuyordu yüreğinde. Kırık figürleri tek tek yorumluyordu çevredekilere. Figürlerde gizlenen dans edişlere daha bir anlam yüklüyordu. Renkler yaşamda, sevda da en güzelini çağrıştırıyordu Bêritan'ın beyninde. Kırık figürlerin renk kuşağında, en çok sevdiği eflatun renginde neler görmüştü, neler hissetmişti sizce?

Yüreğinin dökümlerini yazma istemi gelişince karanlık gecelerde, yardımına çok sevdiği ateş gelmez miydi? Topladığı odunlardan yaktığı ateşin önünde saatlerce yazdığı yazıları, şiirleri kendi sesinden sonrasında yüreğimizi ısıtırcasına dinlemez miydik? Ya da geceye arkadaşlık eden dolunayla paylaşımlar, acılar yazmaz mıydı deftere? Ne büyük huzur duyardı ayışında. Dolaşmak, yazmak, ay ışığıyla saatlerin, günlerin arkadaşlığı ile ulaşmak derdi Başkan'a.

"savaştıkça güzelleşir insan be yoldaşlar" diye girdi manganın içerisine, neşeyle. Meraklı bakışlar arasında kendini hazırlamaya başladı gideceği eyleme. Karanlık ve puslu gecelerde, türkü tadında öfkesini dillendireceği silahını aldı. "temiz!" diye geçirdi içinden. Gözleri ışıl ışıl parlıyordu, yüreğin yansıması misali! Ancak güzel olan sevilir, öyle ya güzelleşmek için çabalayan da.

Eylem dönüşü uzaktan gördük Bêritan Yoldaşı. Yüzünün sarılı oluşunu görünce, bir tuhaf oldu yüzler. Tepeden kendisini arkadaşların yanına bıraktığında, gözlerinden hüzün, umut, mutluluk karışımı aynı anda okunuyordu. Buruk bir ses tonu hakimdi.

Buruktu, çünkü geride 44 özgecan yoldaşını bırakmıştı. Ne de coşkulu halay çekmişlerdi eylem öncesi, "ez xelefim" parçasıyla. Ortama bir hüzün çöktü. İlk elden pansuman yapmak için geldiler, Bêritan yoldaşın yanına. Kafasını iki yana salladı ve yara alan yanağını çevirip, gülümseyerek,

"Nasıl güzelleşmişim değil mi?" derken, savaştıkça varolan, savaştıkça güzelleşen, daha çok yüreklere dem vuran özgecanlara götürdü bizleri.

Ta Cudi'den başladık, Geliye Azadi'ye kadar geldik, Bêritan Yoldaşla. Coşkusu, özlemi, acılarıyla kararı, inadı, doğallığıyla paylaşımları derin yüreği ile türküler tadında yaşamını dinledik, yoldaşların ağzından, sevgi yüklü sözcüklerle.

Bazen iç çekişlerle başlayan gözyaşlarına tanık olduk, bazen de O'nu tanımanın gururuyla buruk bir ses tonuna. En temelde onların yüreğinde iz bırakan; yoldaşlarına karşı gösterdiği ilgi ve paylaşımcılığıydı, Bêritan yoldaşın.

Özlemle anıyorlardı, EYLEM GÜZELİNİ!

Her bir nota ne kadar da güzelleştirmişti söylenen türküyü. Ustaca kullanılan müzik aletleri ne kadar güçlü bir sesi ortaya çıkarmıştı. Hep kulaklarda çınlayan ve ritmiyle yüreklerde somutluk bulan....

Bütün kalıpların parçalanmışlığını, doğallığın yanısıra ölçülü ve ilkeli bir duruşu görmedik mi O'nun şahsında? Onca geri yaklaşımlara karşı incinse de güzel yüreği, onların karşısındaki inatçı ve iddialı yaklaşımlarını anımsadık, yine. Bağımsız duruşuydu aykırı olarak görünen yada korkuyla yaklaşılan. Hep bastırma istemi yaşıyordu kadının gerilikleri, Bêritan'ı. Kendin gibi olmaktan uzak, birileri gibi olmaya karşı ne kadar mücadele verdi, Bêritan. Acılar yaşansa da yüreğinde, güzellikler hep kamçılıyordu, çirkinliklere ve geriliklere karşı durduğu için. Özgürlüğün gerekleri daha da somut bulmuştu bu yaşamda. Yüzyılların köhnemişliğini Başkan'ın nasıl atom misali parçalara ayırdığını kadında bu yaşamda tanık olmuştu.

Cinsine yabancılaşan kadın gerçekliğinin yaşamda somutu baskıyı getirse de, daha bir iddialı yaşıyordu tek bir mimikle sevdasını, güvenini gönderirken yoldaşlara, kimi zaman kaçamak görüşlerde doyamadığımız sohbetleri bir kez daha yaşadık, geçmişe giderek. Yöntem hep vardı, her türlü engele rağmen! Yarım kalan bir şeyler hep olsa da, ne büyük mutluluklar okunuyordu gözlerinden.

Özgürlükle nişanlanıp sözleşmesini O'nunla yenilemişti, toplumun tüm çirkefliklerine inat! Arayış ve özlem dolu yüreğiyle sevdasınınyönünü ülkeye çevirmişti.

Günler geçtikçe sevdası daha bir belirginleşti, Bêritan'ın düşüncelerinde, akıp giden coşkulu bir nehir oldu yüreğine. Yaşamın ve Sevda'nın Nasılı somutluk kazanmıştı, Munzur'un paklığı ve coşkusu misali!

Bir istem gelişti, kilometrelerce öteye taşındı beyaz sayfanın sırtında.

"Önderliğin çözümlemelerinden yararlanarak, bir roman denemesi yapmak istiyorum."

Yaşama, insanlığa, Özgürlüğe olan ilgisini bir şekilde çözmeye çalışarak ifade edecekti, Bêritan Yoldaş. Daha bir anlam kazandıracaktı yaşananlara, tarih açısından. Bir belge olarak da günümüze taşırılma amaçlanmıştı, belki de kim bilir?

Bembeyaz doğa geride bırakılırken, baharın açan kaç renginde pratik heyecanı sarmıştı yürekleri. Ne yoğun istekti? Savaşa aktif katılma, komutanlığında yetkin bir duruşu sergileme noktasında iddialı ve kararlıydı, Bêritan. Daha düzenlemeler okunmadan, neler yapacağına dair en küçük bir ayrıntıyı bile kafasında netleştirmişti. Savaşın ezgili türküsünü söyleme düşüncesi ile dolup taşıyordu, yüreği. Silahla savaşla daha bir yakınlaşacaktı, özgürlüğe.

Düzenlemeler okunduğunda, Bêritan'ın adı basın kurumunaydı. Kaldırmakta çok zorlandı ama reddetmedi. "Örgütün ön gördüğü şekilde katılım sağlayacağım. Fakat bir yaklaşımım olmayacak ve gereklerini layıkıyla yerine getirmeye çalışacağım. Savaşa daha aktif katılmayı istiyordum. Ama yine de gerekeni yapacağım" dedi.

Buruktu, çünkü çok uzun süredir birlikte olan yoldaşlarından uzak kalmak, ayrı düşmek zorlamıştı O'nu. Çelişkiyi görmüş, iyi çözümlemişti. Ne yoldaşlarını ne de örgütü zora sokmayacaktı. Yapılmak istenen geriliklere karşı kararlı duruşu sergileyerek, daha bir mana kazandıracaktı Bêritanlığına.

Zaman tünelinde yolculuğumuza devam ediyoruz. Son durak, EKİM 92 dilimi!

Coşkuların en büyüğünü, paylaşımların en derinini, güzelliğin en yücesini, direnişin en şahikada seyredişini duyumsuyoruz.

Özgürlük doruklarında ihanetçilere karşı söylenen türkülere yenileri eklenecekti. Tok sesleri çınlayarak, yayılacaktı Lelikan'ın uçurumlarından ülkeye.

Bir türkü olacaktı direniş, dillerden dillere. Doruklarında boy veren, Bêritan'ca söylenen. Özgürlük çiçekleri bu türküyle daha bir coşkulu halaya duracaktı, reyhan tadında.

Bir farklı güzelleşmişti Bêritan o gün! Raxtını, silahını kuşanmış, diline doladığı türkünün ezgisiyle koşar adımlarla yaklaşmıştı, tepeye gidecek olanların yanına.

Günlerdir süren çatışmalarda nice özge canı yitirmişti bu yürekler, 44'ler gibi. Onları ve paylaşımlarını düşündükçe, ihanetçilere karşı kini ve öfkesi daha da derinleşiyordu, yüreğinde ve beyninde. Mevzide otururken, birden yılların kokuşmuşluğunun tüm çirkinliğini aymazca, üzerlerinde taşıyan peşmergeleri gördü. Attığı ilk kurşunla ihanete hedef oldu. Ardı arkası geldi.

Teslim alacaklarını düşündüler, utanmazca. Beselerden, Mazlumlardan kalan direniş ruhuydu, Bêritan'larda da somutluk bulan. Ülkeye sevdası, en önemlisi de kendini bütünleştirdiği, çözümlediği özgürlüktü Bêritan'ı Bêritan yapan! Attığı her mermi de güzelleşen yanları çarpıcı görüyordu, öldürülen çirkinlikleri de. Mermilerinin yavaş yavaş azaldığını farketti.

Peşmergeler yakınlaşıyordu kendisine. Son mermileri de kullandıktan sonra, silahını parçaladı Bêritan. Özgürlükten yana herşey tertemiz kalmalı dercesine.

Şaşırıp kalmıştı düşman. Böylesi bir direnişle karşılaşacaklarını ummamışlardı.

Son hayaline dururken Bêritan, umut ve sevda yüklü yüreğiyle, özlem duyduğu Özgürlüğe bir kez daha haykırdı:

"YAŞASIN BAŞKAN APO!"

ve zılgıtlarla güzelliğin doruğunda seyretti, savaşında da.

Korkmuştu peşmergeler böylesi gidişten. Korktukları kadar etkilenmişlerdi de, yiğit Dersim kızının eyleminden. Ve Bêritan utandırmıştı onları kendilerinden.

Ve bugün,

O'na duyduğumuz özlemlerimizin ve sevdamızın simgesi olarak;

Ülkemizin en güzel çiçeklerinden yapılmış bir buket gönderiyoruz, Lelikan diyarına, O güzel insana, KOMUTANLAŞAN BÊRİTAN'a.

Ve diyoruz ki,

'Onurumuzun korunağı uçurumlar
BÊRİTAN'I
İhaneti solumayan solukların havası
BÊRİTAN'I
Naftalin kokulu geçmişlerin çatlağı
BÊRİTAN'I

Ölümünde BAHARIN TEK ŞARKISI
BÊRİTAN'I
SEVİYORUZ!'

GURBET AYDIN (Mizgin)

GURBET AYDIN '84 yılında Lübnan'a geçen grupla beraber Akademiye gider. Askeri eğitimler sırasında yaralanır ve tedavi görür. Bu eğitim ardından Avrupa faaliyetlerine gönderilir. Bir yandan cephe faaliyetleri yürütürken diğer yandan kültür-sanat çalışmalarında yerini alır . HUNER-KOM'un kurulmasında emeği ve çabası yoğundur. III. Kongreye delege olarak katılır. '88 yılında tekrar Akademi'ye geri dönen Mizgin arkadaş, eğitim gördükten sonra, Güney Kürdistan faaliyetlerine katılım amacıyla ülkeye dönüş yapar. Mardin'de eyalet koordinatörlüğü görevini yaptığı süreçte, pratiğinin partimizce sorgulanması temelinde soruşturmaya alınır. Ve daha sonra IV. Kongre'ye katılır. Kongre sonrası Garzan Eyaleti'ne geçer. Cephe faaliyetlerinde güçlü, halkla ilişkilerinde ise oldukça doğal, etkileyici bir kişiliktir. O süreçte çıkartılan Serhıldan gazetesinde aktif rol oynar. Gerilla olmaya tutkun bir kadındır. O süreç gelişen yoğun çatışmalar sonucu Eyalet yönetiminde bulunan Hayri ve Mervan arkadaşların şehadetiyle, eyalet yönetiminde tek başına kalır. Cephe faaliyetlerini yürüttüğü alanın deşifre olmasıyla kırsala geçer. Belirli bir süre Eyalet Koordinatörlüğünü yapar. Savaş tecrübesi çok yoğun olmamasına rağmen, oldukça hakim, mütevaziliğiyle yönetimde kollektif, herkesi aktif katan bir tarzı yaratır. Kadın ordulaşmasına verdiği önem, kadınakarşı duyduğu güvenle çalışmalarda daha aktif bir rol oynar. '92'de cephe faaliyetlerini kontrol etmek için Bitlis alanında yapılan bir ihbar nedeniyle kuşatmaya alınır. Etrafını saran polislerle son kurşununa kadar savaşır. Teslim olmamak için seçtiği yol direnişin ve onurlu ölümün tek seçeneğidir.

İnsan sevgisini en derinden yaşayan bir yoldaş olan Mizgin Yoldaş insanlarla ilişkilerinde mütevazi, sevecen ve fedakardır. Devrim için herşeyi ortaya koyan, tüm çabasını sarfeden ve bağlılığıyla imkanları derinden etkileyen bir arkadaştır. O aynı zamanda bir ozan, bir sanatçıdır. Yaşadığı duyguların yüceliği, yüreğinden dudaklarına, dudaklarından türkü olarak insanlara ulaşır. Şehitler üzerine, ülke üzerine türküler söyler. Sesi derin ve etkileyicidir. Tüm Kürdistan halkı yurtsever duyguları, onun sesinin etkisiyle daha da derinden hisseder. Sanat onun, yaşamının ayrılmaz bir parçasıdır. Yazıları, şiirleri duygu ve sevgi yüklüdür. Mizgin denilince, AGİT yoldaş için söylediği parça tekrar kulaklarımızda yankılanır. İnsana yaklaşımında da sanat ruhuyla bir incelik gösterir. Bundandır ki halkın yüreğinde unutulmaz bir yer edinir.

Partiyi anlayan, Önderliğimize bağlılığın sırlarına ulaşan, kadının ortak özelliği teslim olmamayı kabul etmeyerek, düşmanı bile sarsan direnişleriyle ölümü seçmeleri olur hep. İşte GURBET AYDIN'da bunun en çarpıcı örneklerinden birini verir. Onlarda teslimiyet kelimesi yoktur. Değil yaşamayı, düşünmeyi bile tercih etmedikleri bir kavramdır teslimiyet. Eskinin reddi vardır bu duruşta. Eskiye dönmektense onurluca ölmek. Önderliğimizin çokça belirttiği "Yaşam ya özgürce olacak, ya da hiç olmayacak" felsefesinin somut gerçekleştirenidir Gurbet Yoldaş.

MİZGİN, arkadaşın şehadetinden tüm Kürdistan Halkı etkilenir.

Bir arkadaş şöyle anlatıyor Mizgin arkadaşı:

"Mizgin arkadaşı notlar aracılığıyla tanıyordum. O Nusaybin'deydi. Çalışmalardan dolayı gıyaben tanıyordum. '90 sonrası kongre hazırlıkları vardı. Şiyar

arkadaş beni notla çağırmıştı. Biz gittik. Yanında sivil elbiseli biri vardı. Üniversiteden bir katılım sandım. Daha sonra arkadaşlar onu kongreye geçirmemi söyledi. Mardin pratiği yüzünden soruşturmadaydı. Yolda onu daha iyi tanıdım. Mizgin arkadaş birçok yönüyle farklıydı. Partiye bağlılığı ve duygusallığı hemen göze çarpıyordu. Mardin pratiğinden dolayı çok zorlanıyordu. Daha sonra kongreye katıldı. Garzan'da tekrar karşılaştık. Yoldaş sevgisini oldukça yoğun yaşıyordu. İnsanı çok seviyordu. Üslubu oldukça etkileyiciydi. Herkes ona saygı duyuyordu. Çok zekiydi. 'Sen eyalet komutanısın, şimdi bir savaş çıksa ne yaparsın' dediğimizde 'Ben yaşarım' diyordu. Sesi çok güzeldi. Herkes onu dinlemek istiyordu. Onun söylediği türküler her yerde söyleniyordu.

Kongre sonrası Garzan'a beraber gittik. Yol süreci çok zorluyordu. Bir manga bayan arkadaş yanımızdaydı. Yeni soruşturmadan çıkmıştı. Buna rağmen katılımı, duruşu çok canlıydı. Oldukça moral veriyordu. Sürekli arkadaşlarla tartışıyordu, herkes onun bulunduğu ortamda olmak istiyordu. Üslubu ve yaklaşımları çok çekiciydi. Pratik zekası çok güçlüydü. Yol boyunca yorgunluğumuzu anlamayalım diye moral veriyordu. Türküler söylüyor, şiirler okuyordu. Zamanı dolu ve canlı geçiriyordu. İşleri bilinçli yapıyordu. Arkadaşın şehadeti sadece gerillada değil, halkta da büyük bir etki yarattı. Olayları görüp anlama kadar, uygulamak da istiyordu."

DERSİM'İN ASİ KIZI BESE (SUNA ÇİÇEK)

'91 yılında partiye katılır. Bir yıl sonra Mahsum Korkmaz Akademisi'ne geçerek, Önderlik eğitimi alır.

'94 yılında Kadın Ordulaşması çalışmalarını, bütün eyaletlerde aktif olarak yürütülmesi, önemli bir kadro takviyesini gerekli kılar. Cins bilincinden uzak kadın ve egemen erkek yaklaşımları, çalışmaya gereken anlamı veremediğin zorlanma üst düzeyde yaşanmaktır. Parti Önderliğimiz ideolojik birikime sahip, komutanlaşabilecek, kadın yapısına yön verebilecek ve kadın ordulaşmasına katkı sunabilecek birçok bayan arkadaşı yoğunlaştırarak, müdahale olarak ülke sahasına gönderir. Bese yoldaşta bu amaçla '94 yılında ülkeye geçiş yaparak Dersim alanına gider. Dersim alanındaki mevcut kadın gücü üzerinde sorumlu düzeyde yer alır.

'94 Dersim eyaleti açısından durağanlığın yaşandığı, savaş karşısında oportünist bir duruşun sergilendiği yıllardır. Yoğun düşman yönelimleriyle içe sinen bir duruş hakimdir. Aynı süreç Dersim eyaletine geçen Zeynel Yoldaş'ın çabalarıyla bu durumun aşılması hedeflenir. Bese yoldaş hem genel gerilla, hem de kadın ordulaşması açısından büyük bir kararlılık ve coşkuyla görevine sarılır. Fakat mevcut şekilleniş karşısında önemli bir zorlanma yaşar.

Yaşamdaki asi duruşu, radikal yaklaşımlarıyla yaşanan gericiliklere karşı büyük bir mücadele başlatır. Savaşın zayıflatılması ve sınıf savaşımının durdurulması yapı gerçeğinde önemli bir gerileme yarattığından, şiddetli bir sınıf mücadelesi başlatır. Kadının savaşa aktif katılımı yönünde tüm çabaları harcar.

'94 yılında her ne kadar Kadın Ordulaşmasının ilanından bir yıl geçmiş olsa da, Dersim'de ciddi bir örgütlülük sağlamamıştır. Bese Yoldaş Önderlik eğitiminden aldığı güç ve geliştirdiği cins bilinciyle bu örgütlülüğü sağlamaya çalışır. Bayanların eylem düzenlemelerini bizzat yaparak, kadın yapısını bilinçlendirmeye çalışır.

Örgütsel ve düşünsel tüm çabalara rağmen, Dersim'de yaşanan gerçeğin gerektiği biçimde dönüşmesi karşısında güçlü bir çıkışın böyle bir gelişme yaratabileceği sonucuna ulaşır. '94 Haziran'ında yapılan Tanzê eylemine katılır. Eyleme giderken, çok

bilinçli bir biçimde olması gereken çıkışın üzerinde yoğunlaşır. Eylem düzenlemesinde başlangıçta savunma kolundadır. Fakat ısrar ederek, saldırı koluna geçer. Düşmana öfkesi uğrunda mücadele verdiği inançlarına olan bağlılığıyla, kadın cesaretini, fedakarlığını sonuna kadar sergiler. Düşmanın Dersim kişiliğinde yarattığı yanılgılı ruh halini kendi şahsında parçalayarak, korkusuzca mevzilere saldırarak büyük bir kahramanlık gösterir. Çatışmanın ilerlemesiyle ayakta ulaşmaya çalıştığı bir mevzinin önünde düşman kurşunlarına hedef olur.

O çıkışın nasıl olması gerektiğine karar vermişti. Eyleme gitmeden önce yanındaki yoldaşlara şöyle der, "Gidersem geri dönmeyeceğim. Gidişim Dersim oportünizmini kıracak." Bu sözler onun gidişinin öz anlamını açıkça vermektedir. Ve öyle de olur. Onun şehadetiyle gelişen eylemler, gerilla ruhunu yeniden canlandırır. Onunla kişilikler netleşir ve herkes yol ayrımında olduğunu daha iyi anlar. Aynı eylemde yer alan Şehit Ayhan yoldaş Bese arkadaş için, "Benim devrimcilik çıkışım Bese arkadaşın eylemiyle gelişen bir çıkıştır" demektedir. Bu anlamıyla baktığımızda, Dersim gerillasının kendisini netleştirmesinde önemli bir rol oynar. Bese Yoldaş'ın şehadeti bu anlamıyla bilinçli bir eylemdir. Yüce bir amaca kilitlenmiş ve hedefe ulaşmış bir eylem olarak değerlendirilmelidir.

Dersim halkı onun cesareti ve direnişinden oldukça etkilenir. Dersim'de ilk defa halk bir kadın gerillanın cenazesine sahiplenir ve tören düzenler. Dersim halkı onunla yeniden Zarife ve Bese'lerin ruhunu kazanır. Birçok kadın yoldaş onda bulduğu yüceliğe ulaşma kararlılığıyla saflara katılır.

MİHRİBAN SARI (AZİME):

Muş'un Varto ilçesinden olan Azime Yoldaş, Muş'ta öğretmenlik yaparken PKK ile tanışır. Arkadaşlarla ilişkileri geliştikçe, partiye ilgi ve sempatisi artar. İlk şehitlerimizden olan Azime Demirtaş'ın şehadetinden oldukça etkilenir. Bir kadın olarak arayışları güçlü ve güvenli bir duruşu vardır. Partiyi ideolojik olarak tanımaya başladıkça, katılım kararı güçlenir ve parti saflarına katılır. Azime Yoldaş partiye ilk katılan kadın yoldaşlardandır. Şehadetinden etkilendiği Azime Demirtaş'ın adını almaktadır. 12 Eylül'ün ağır baskıları sonucu yurtdışına çıkan gruplarda, O'da yer alır ve Lübnan sahasına geçer.

Bir süre sonra Botan Eyaleti'ne geçer. Kısa zamanda savaşa adaptasyon sağlayarak, komutanlaşmada önemli adımlar atar. Fizikmen oldukça güçlü olması, otoriter duruşu olsa da, o süreç açısından bunu parti çizgisine kanalize etmede oldukça yetersiz kalır, mevcut yaşanan Botan pratiğinde yaşanan pratik karşısında güçlü bir duruşun sahibi olamaz. O süreç açısından yaşadığı en köklü sorun kendisinde varolan erkek mantığını aşamamaktır.

Kendisinde Kürt kadınının öncülük özelliklerini barındırmasına, cesaret, bağlılık ve yurtseverliğine rağmen, bunu bir bütünen yansıtamaması onun yaşamının en trajik olayıdır. Bu pratikler ardından tekrar Önderlik sahasına çekilerek, kişiliği çözümlenir. Ağır eleştirilere maruz kalrak, ve derin bir sorgulama süreci yaşar. Parti Önderliğimiz o süreç, Azime Yoldaş için "Bizim bir iyi arkadaşlarımız var bir de arkadaşlarımız, Azime arkadaşlarımızdandır" diyerek, ağır bir eleştiride bulunur. Onun pratiğini eğitim konusu haline getirerek, kendisinde doğru bir dönüşüm gerçekleştirmesini sağlar.Kadın kişiliğinin asla kabul edemeyeceği şiddet ve güç olma yaklaşımını mahkum ederek Azime Yoldaşın, olumlu ve güçlü özelliklerini doğru bir savaş ve yaşam tarzına kanalize etmesinin zeminlerini yaratmaya çalışır.

‘91 yılında tekrar ülkeye dönüş yapar. Fakat bu defa onun için yeni bir başlangıç, kadın ekseninde bir duruş esastır. Her insanın yaşamında belirli dönüşüm noktaları vardır. Azime Yoldaş için Önderlikle tekrar buluşma, kendi gerçekliğiyle yüzleşme dönüşümünün temel dinamiği olurken, kadın tarihinde onurlu bir yer alışında dönüm noktası olur. Bu defa herşey farklıdır. Kendisinde kıramadığı yönler olsa da, kişiliğindeki değişim göze çarpar niteliktedir. Kadın yoldaşlarla ilgilenme boyutu ve kadını askerleştirme yaklaşımları önemli oranda hedeflerini belirler. Erkek egemenlikli yaklaşımlar karşısında oldukça duyarlı ve cins bilinciyle hareket etmeye başlar.

Kadın ordulaşma tarihimizde özgün bir yere sahip olan Azime Yoldaş komuta ölçülerinde, savaş yaklaşımında, askeri duruşunda önemli bir role sahiptir. Kadının yapamayacağına inanan birçok erkek yoldaş onun şahsında Kürt kadının savaş yeteneğini kabullenmek zorunda kalır. Yaşamdaki insiyatifli, sorumlu duruşu nedeniyle komutanlığı kabul edilerek, birçok erkek komutandan çok arkadaşın denetiminde savaşmak tercih edilir. İradeli duruşu herkesi derinden etkiler. Kendisi hakkındaki tüm yargıları ve geçmiş pratiklere damgasını vuran gerçekleri dönüştürerek, öncülük düzeyine ulaşır.

‘94 yılında Botan’da şehit düşmesi Kadın Ordulaşması açısından önemli bir kayıptır. Öylesi otoriter, kendine güvenli, insiyatifli bir komuta kişiliğinin kadın özüyle buluşmasının yaratacağı gelişmeler şüphesiz çok tarihi olacaktır. Fakat ani şehadeti onun öncülüğünün tam gelişmesini ve kadın ordulaşmasına istenilen düzeyde etkide bulunmasını engeller.

4000 yıllık kadın şekillenişinin, ezilen cins psikolojisini kendinde aşmış olması önemli bir cins güveni yaratsa da, bunun geleceği açısından kadın eksenli bir yaşam için kullanma fırsatlarını tam yakalayamaması onun yaşamının belki de ikinci trajik olayıdır. Onun şahsında Önderlik gücünün bireyde yarattığı dönüşümü, kadında var ettiği özü görmek mümkündür. Erkek mantığında kemikleşen, özünden uzaklaşan bir kadında, tarihi bir dönüşüm gerçeğini yaratmak Önderliğimizin kadını özgürleştirme düzeyini açığa koymaktadır. Bu gerçek Azime Yoldaş şahsında çok somut yaşanır. Azime Yoldaş son pratikleriyle şunu kanıtlar; Kürt kadını ne denli erkek egemen ideolojisinin etkisinde kalmış olsa da, Önderlikten aldığı güçle bu gerçeği tersine çevirebilir ve cesaretini, fedakarlığını, savaşkanlığını, askeri mantığını, komuta düzeyini özgürlük ideolojisine kanalize edebilir. Savaş gücünü açığa çıkarmak erkeği bile savaştıracak komuta gücüne ulaşabilir. Güç ve otorite asıl anlamını kaba şiddet, korku aracılığıyla değil, ideolojik bilinç, partileşme ve kadın bilinciyle bulabilir. Daha önceki pratiklerindeki güçlü yönleri Önderlik sahasından döndükten sonraki pratiğinde gerçek bir değere ulaşır.

Evet devrim zorluklar ve acılarla dolu. Fakat birey bu zorlanmalar sonucu güçlenir, yüceleşir bir değere kavuşur. Azime Yoldaş başlangıçta kendisine erkekçe belirlenmiş bir imajın kurbanı olarak enerjisini parti aleyhine kullanmış olsa da, daha sonrasında Önderliğimizin kadına layık gördüğü özgür kişiliğe ulaşma yolunda önemli mesafeler alır. Zorlanır, zorlar, fakat o olmaz denileni başaran bir militan olur. Kadın ordulaşması mirasını yaratan, manevi komutan sıfatı ile tarihe geçen Azime Yoldaş pratiği ile, kadının savaşabileceğini, bir ordu gücü haline gelebileceğini kanıtlayan bir duruşuyla tarih sayfalarında yerini onurluca alır.

CEMİLE AKKUŞ (SİNEM):

Sinem yoldaş 1970 yılında Doğubeyazıt’ın Gül köyünde dünyaya gelir. 1990 yılında PKK ile tanışarak İnönü Üniversitesi’ni terk ederek saflara katılır. İlk olarak

Haftanin'e geçer. Burada siyasi ve askeri eğitim gördükten kısa bir süre sonra Botan'da kalır. Daha sonra Amed Eyaleti'ne geçer. Sinem yoldaşın Amed'e geçtiği süreç kadının saflara alınmak istenmediği, saflarda olanlarında askeri alandan uzaklaştırıldığı bir süreçtir. Bu nedenle hemen cephe faaliyetlerine gönderilir. Amed kırsalında cephe faaliyeti yürütmeye başlar. Kitle faaliyetlerindeki yeteneği ve halkla ilişkilerindeki düzey sonucu yönetim düzeyinde katılım gösterir. Sinem arkadaş cephe faaliyetlerinde başarılıdır. Halkla iç içe yetişmesi halkçı özellikleri nedeniyle faaliyet yürüttüğü her yerde saygı ve sevgi uyandırır. İnsana yaklaşımı, morali ve girişkenliğiyle bir halk öncüsü olma özellikleri gelişkindir. Halkı eğitme, bilinçlendirme konularında oldukça çabalı ve hedefli hareket eder. Varolan bilincin harekete geçirilmesinde, teoriyle pratiği birleştirme gücünü gösterebilen bir arkadaştır.

'93 yılında kadın ordulaşmasının ilanıyla, Amed Eyaleti Muş güneyi bölgesinde oluşturulan ilk kadın örgütlenmesi olan bir takımlık kadın gücünün komutanlığını üstlenir. 27 kişilik takımın örgütlendirilmesi, eğitilmesi, kadın bilincinin geliştirilmesinde önemli bir rol oynar. Amed eyaletinin zorlu koşullarına, yine geleneksel yaklaşımlara rağmen, kadın ordulaşmasının amaçlarına uygun olarak bir öncülük düzeyine ulaşır. Kadın ordulaşmasının ilk yılları her alanda olduğu gibi Amed eyaletinde de oldukça sancılı geçer. Zorlanmalar, tecrübesizlik ve ilk deneyim olmasına rağmen Sinem Yoldaş, önemli bir hakimiyet sağlayabilir. Kendisini ordulaşma boyutunda geliştirmek, kadın ordulaşmasının getireceği gelişmeleri öngörüyle görebilen bir zekaya ve coşkuya sahiptir. Bu doğrultuda çabası, emeği önemli oranda bir düzey yaratır.

Sinem Yoldaş için, özgürlüğe tutkunun ilk adımı cinsini tanıma, sevme, onunla yaşama arayışları olur. Kendinde kadın özünü açığa çıkarma, örgütlü bir kişiliğe ulaşma yönünde güçlü adımlar atar. Hırslı ve amaca bağlı oluşu nedeniyle hem örgütsel, hem de askeri anlamda güçlü bir duruş sergiler.

Sinem yoldaş tüm istek ve çabasıyla katılım göstermesine rağmen eskinin, kadın şekillenişi, kadın-erkek ilişkilerini derinliğine çözümleyememe ve erkek egemenliğini tam çözememe sonucu politik bazı yaklaşımlara zemin olmaktan kurtulamaz. Özgürlük tutkusu olsa da, özgürlük bilincinin derinliğine gelişmeyişi nedeniyle klasik ilişki ağına düşer. İçine girdiği durum nedeniyle yargılanır. Onun için yoğun bir iç sorgulamanın geliştiği bu süreç, onun kişiliğinde önemli bir değişim yaratır. Fakat erkek egemen mantığın hakimiyeti sonucu tek taraflı bir yargı ve geleneksel bakış açısına hakim olan kadını temel suçlu görme gerçeği karşısında oldukça zorlanır.

Sinem arkadaşın şehadetinde birçok arkadaşta olduğu gibi sonuca yanlış yaklaşımlarının, hata ve eksiklerin sonucunda varmış. Bu anlamda özünde hiç de layık olmadığı bir biçimde şehit düşer. Eylem tarzının hatasından kaynaklı girilen çatışmada, Sinem arkadaşın şehadeti Amed kadın gücünü oldukça etkiler. Egemen erkeğin daha iyi tanınması açısından onun pratiği bir ders niteliğindedir. Duruşu, komuta özellikleriyle kadın ordulaşmasında oynadığı rol, kadın açısından güçlenmenin ve şehadetiyle Sinem yoldaşa layık olmanın bir zeminine dönüşür.

ŞERWİN:

1975 Bingöl doğumlu olan Şerwin arkadaş, 1992 yılında partiye katılır. Onun katılımı ailesinde yurtseverliğin gelişmesini sağlar. Partiye katılınca ilk olarak Bingöl kırsalına gelir. İlk kışını Bingöl kırsalında geçirir ve baharla birlikte bir grup arkadaşla Amed Eyaleti'ne geçer. Amed'de kadının fiziki zorlanmalarını bahane ederek ordu dışında bırakıldığı yıllarda, Şerwin Yoldaş savaşçılığı ve iradesi sonucu, askeri güçlerde

kalmayı başarır. Kadın ordulaşmasının ilanından sonra, Muş güneyinde oluşturulan takımda yer alır. Askerliğe olan yatkınlığı çok kısa zamanda tecrübe edinmesini sağlar.

Özgürlük ve halk için savaşmak onda bir tutku ve sevdadır. Savaş ve sevgi bağını şahsında bütünleştirebilen bir arkadaştır. 'Yiğit Kürt Kızı' tanımlamasını kendinde oluşturan Şerwin Yoldaş, Önderliğimizin yaratmak istediği kadın tipine ulaşmada çabalı, istemli ve kararlı duruşuyla etkileyici bir özelliğe sahiptir. Savaşı özgürlük bilinci ve gelişme azmiyle ele alan, salt kaba yaklaşmayan bir kadın olarak, savaşa kadın özgülünde bakabilen bir duruşu vardır. Erkeğin biraz savaşan yönü gelişkin arkadaşlar üzerindeki politikasını görebilen, kendisindeki savaşçı özü kadın lehine kullanabilen Şerwin Yoldaş, yaşam duruşuyla da örnek bir kişiliktir. Yaşamdaki emekçi, moralli, coşkulu katılımı, onu yaşamın sürükleyicisi durumuna getirir. Duruşuyla herkesin saygısını kazanan Şerwin Yoldaş, kendini tartışmasız kabul ettiren bir güce sahiptir.

Komutan olarak oldukça başarılı bir kadındır. O süreçte bir manganın üzerinde durur. Sorumluluğundaki arkadaşları eğitir, kadın özüne dair yoğunlaşmalara çeker. İlkeleri kesin ve nettir. Kadına derin bağlılığı, onun kadını savaşta güçlendirme çabalarına yansır. Kadın ordulaşmasını anlayan, tepkileri çizebilen ve kadın ordulaşmasının gelişmesinin tabiri, gerçekliğini hisseden bir yoldaş olarak tüm çabalarını bu konuya kanalize eder. Geri kadın yaklaşımlarına öfkesi onun özgürleşen kadına ilgisini daha da arttırır. Gizli bir iç dünyası vardır. Bu dünyada Önderlik, şehitler ve halk yaşar. O hep bunlarla yaşayan, kendini onlar için yaşatan bir insandır. Güzel sesiyle, çok içten duygularını ifade eden türküleriyle yıllar sonrasında bile, kadın yoldaşlarının anılarını yaşar. Bıraktığı iz hiç silinmeyecektir.

Şerwin Yoldaş, sonuna kadar cesaretli ve fedakarca savaşır, sürekli saldırılarda yer alır. Onun düşmana öfkesi savaşımını anlamlı kılar, savaş gerekçelerini ulus ve cinsi olarak netleştirmiş, neden savaştığını bilen bir arkadaştır.

Şehit düştüğünde korucular onun savaşta gösterdiği kahramanlıktan etkilenirler ve Şerwin Yoldaşın cenazesini gömerler. Şerwin arkadaşın şehit düştüğü korucu köyünün bir çoğu bu şehadetten etkilenerek silah bırakır.

AFİTAP DEMİRAL (Ruken Çiya):

Ruken Yoldaş Edirne'li bir Türk kızıdır. '91 yılında Tekirdağ Üniversitesi'nden bir grup yoldaşla saflara katılır. Öncellikle Xakurkê alanına, daha sonra Zêlê'ye geçer. İlk süreçleri oldukça zorludur. Anlam vermede oldukça zorlanır. Fakat kısa zamanda aktif bir katılım göstererek birlik komutanlığı düzeyine ulaşır. 1993'te Önderlik Sahası'na geçer. 1 yıl sahada kaldıktan sonra, 94 baharında Serhat'a görevlendirilir. Önderlik Sahası'nda başlangıçta bir zorlanma yaşasa da, Parti Önderliğimizin yoğun ilgisi sonucu güçlü bir çıkış yapar. Türkiye kadını olması itibariyle de, öncülük düzeyinde eğitilir ve bir misyon yüklenir. Sahadan aldığı güçle kendisine güvenli ve iddialı bir şekilde ülkeye dönüş yapar. Serhat eyaletine geçerken, sınırda girilen bir tank pususunda şehit düşer.

Ruken Yoldaş doğal, canlı ve halkçı özellikleri olan bir arkadaştır. Her zaman canlı, moralli, dinamik, güçlü arayışlara sahip olan Ruken Yoldaş, enternasyonalist devrimciliği düşüncesini derinleştirdiği kadar, bunu pratikleştiren bir Türk kadınıdır. Türk halkının kurtuluşunun Kürt devriminden geçtiğini bilince çıkaran Ruken Yoldaşın hesapsız bir katılımı vardır. Kişiliği hızlı bir gelişmeye açık olduğundan, kısa sürede komutanlaşır. Öncü kişiliği ve yapıyla bütünleşmede gösterdiği performans, onun kısa zamanda önemli bir etkide bulunmasına yol açar.

Bin yıllardır Anadolu ve Mezopotamya kadınının ortak ruh ve zihniyet yapısını tekrar canlandıran, Ortadoğu kadının kaderinin aynı mücadelede kilitlendiğini gören bir yoldaş olarak, Kürt ve Türk halklarının ve kadının Önderlik gerçeğinde birleşmenin sembolü olur.

YILDIZ DURMUŞ (JIYAN)

Jiyan Yoldaş, Karakoçanlı bir ailenin altıncı çocuğu olarak dünyaya gelir. Ailesi bir süre sonra Bingöl'e taşındığı için, O da Bingöl'de büyür. Ailesinin maddi durumunun iyi olmaması nedeniyle, erken yaşta çalışarak aileye katkıda bulunmaya çalışır. Ölümsüz şehitlerden M. Hayri Durmuş Yoldaşın kız kardeşi olması, onun mücadeleyle tanışmasında etkide bulunur. Ailenin parçalı duruşu, yine iki kardeşinin mücadele saflarına katılışıyla aile sorumluluğu daha da artar. İçinde yaşadığı yaşamın kişiyi tüketen yanlarını en somutuyla yaşayan bir kadın olarak, yeni yaşam arayışları ve mevcut yaşamı kabullenmeme onun kişiliğinin en temel özelliğidir. Sistemin çelişkileri, sistemle bütünleşmesini önler. Bu nedenle sisteme özgün yanlar daha belirgin olarak ortaya çıkar.

Mücadelenin gelişerek Kürdistan halkı üzerindeki yoğun etkilerinin artmasıyla, ailesi kısa bir zamanda parti ailesi haline dönüşür. Bu durum Jiyan Yoldaşın partiyi daha yakından tanımasına ve ilgi duymasına vesile olur. 1978'lerle beraber partimiz lehine gelişen düşüncelerini çevresine yaymaya başlar. Daha sonra gelişen 12 Eylül darbesiyle, yoğun baskıda kalan birçok kişi mücadeleden uzaklaşarak, yurt dışına gitmesine rağmen Jiyan Yoldaş, Kürdistan'ı ve partiyi bırakmama yönünde kararlı bir duruş sergiler. Partiye bağlılığı tüm bağlılıkların önüne geçerek, ailenin tüm dayatmalarına rağmen tercihini partiden yana yapar. Yaşam gerçeğini yakından tanıması ve bu gerçek karşısındaki öfkesi onu parti düşüncelerine kopmaz bağlarla bağlamıştır. Hayalini kurduğu, özlemini duyduğu yeni yaşamın temsilini ancak PKK'nin yaratabileceğinin farkındadır. Bu nedenle mücadeleye daha aktif katılmaya başlar. 12 Eylül sonrası etkinliklerinin sonuç alması karşısında tutuklanır ve 3 yıl Elazığ cezaevinde kalır. Ağır işkence ve hakaretlere rağmen, güçlü bir direniş sergiler. Yaşamı baştan sona direnişle örülen Jiyan Yoldaşın, zindan sürecinde takdire değer, diğer tutukluları derinden etkileyerek direnişe çeken duruşu onun direnişlerinin sadece bir örneğidir. Zindanda kaldığı süre boyunca, inandığı parti ideolojisinden taviz vermez. Dışarıyla yaptığı görüşmelerde ve mektuplaşmalarda mücadelenin gelişimini anlatır ve düşmanın uygulamalarını teşhir eder.

1983 yılında bırakıldığında direkt keşif grupları ve silahlı propaganda birliklerinde yer alır ve zaman zaman kırsala çıkar. Daha sonra Önderlik sahasına geçer. Birkaç devre gördüğü teorik ve pratik eğitimini tamamlayarak, Küçük Güney sahasında propaganda ve örgütsel çalışmalara katılır. 1987'ye kadar bu sahada kalır. 1988 yılında tekrar Önderlik Sahası'na geçer. Bir süre sonra Avrupa'ya geçerek, kitle örgütlenmesinde aktif rol alır. Birçok konuda yetenekleri olan Jiyan arkadaş kitleyi örgütleyip harekete geçirmede oldukça aktiftir. Onun örgütlediği yurtsever kitlede, örgütleme zemini oldukça sağlam gelişir. Düşmanın tüm baskılarına rağmen, Jiyan Yoldaşın aracılığıyla yurtseverleşen kesimler Partiyle bağlarını koparmaz.

Avrupa'da faaliyet yürüttüğü zamanda, Avrupa'dan yoğun katılımlar gerçekleşir. Tüm genel çalışmalara aktif katılırken, özelde kadın örgütlenmesin de önemli rol oynar. '88-'90'na kadar Avrupa sahasında kalan Jiyan Yoldaş, üst düzey görevler üstlenir. Eyalet sekreterliği ve kadro eğitimlerinde önemli rol alır. Daha sonra kendi önerisiyle metropol faaliyetlerine katılır. '91 yılında tekrar İzmir'de tutuklanarak, zindana düşer.

Yaklaşık bir yıl zindanda kalır. Metropol faaliyetlerinde daha çok legal alanda çalışır. Türkiye'de kadın derneği onun öncülüğünde açılır. Yine legal Kürt partilerinin kurulmasında lider kadro görevi üstlenir. Kadın faaliyetlerine oldukça önem verir. Kurucu üyesi olduğu kadın derneğinde yoğun bir çaba harcar. Düşman onu sürekli takip altına alarak, hareket alanını sınırlamak ister. Bir süre sonra tekrar yurtdışına çıkarak Önderlik sahasına geçer.

'92 yılında Önderlik Sahası'nda güçlü bir yoğunlaşma yaşayarak, gerilla alanına geçiş yapar. Dersim'e geçerek, silahlı savaş cephesinde komuta düzeyinde görev alır. Dersim halkı üzerinde duruşuyla, otorite ve hakimiyetiyle büyük bir etki bırakır.

Jiyan Yoldaş'ın iç eyaletlere geçtiği süreç, kadın açısından oldukça kritik bir süreçtir. Kadın ordulaşmasının gündeme girmesi karşısında "Kuzeyde Kadın Ordulaşmasının zemini yoktur" yaklaşımlarının olduğu süreçte erkek egemen yaklaşımlar, kadını oldukça zorlamaktadır. Jiyan arkadaş cins bilinciyle yoğrulmuş, iddialı ve kararlıdır. Tüm bu yaklaşımlar karşısında yoğun bir mücadele verir.

Partileşmeyi bir yaşam tarzı haline getirmiş olan Jiyan Yoldaş, parti resmiyeti ve parti çıkarlarıyla hareket etmede örnek bir kişiliktir. İdeolojik olarak gelişkin ve tam bir askeri komutandır. Kişilik olarak edindiği özellikler, onu güçlü bir militan olarak geliştirir. Hırslı, iddialı ve güvenlidir. Kürdistan kadınının yaşadığı özgüven sorunlarının aksine, onda kendine güven ve iddia her davranışına yansır. Onun yetersizliklere karşı öfkesi, çocukluk yıllarıyla başlar. Parti ideolojisini tanıdıkça, mevcut gerçeğe öfkesi daha da gelişir. Ne kendisinde ne de başkalarında yetmezlikleri kabul etmez. Eleştirisel ve oldukça radikal, partileşme, çizgi militanlığı konusunda ısrarlıdır. Tüm zorlanmalara rağmen, yetersizliklere karşı yönelimi güçlü olur. Kendisine yaklaşımı ise daha radikaldir. Önderliğimizin yaratmak istediği kadın kişiliğine ulaşmak için, herşeyden önce kendinde önemli bir değişim mücadelesi verir. Onun için özgürlük önünde her engel karşısında, bu ister düşman, ister parti dışı kişilik özellikleri olsun yoğun bir direniş sergiler. Direnişin en somutunu hem eylemsel, hem de düşünsel boyutta yaşar. Erkek egemen sistem karşısındaki direnişi şehadete ulaşma biçimiyle somutlaşsa da, o özünde hep bu direniş ruhuyla yaşar.

Kadın ordulaşmasının ilk yıllarında, üst düzey görevlerinde gösterdiği performans ve başarı kadının ordulaşabileceği gerçeğini Kuzey eyaletlerinde kabul ettirir. İnandığını sonuna kadar uygulama onda önemli bir yöndür. Herşeyden önce cinsine inancı, kadın ordulaşmasına güveni onda başarılı bir pratiğin sahibi olmasını getirir. Erkek egemen mantığın komplocu yaklaşımlarına maruz kalması en çok da bu başarısından ötürüdür.

Evet YILDIZ DURMUŞ! Jiyan Yoldaş PKK tarihinin ve Kadın Ordulaşmasının en güçlü militanlarından biri olarak, yaşamının büyük bir kısmını özgürlük mücadelesi vererek, mücadelesinin hemen hemen her sahasında aktif katılımıyla rol oynayarak, tarihimizin en temel değerlerinden biri olur. Erken şehadeti Kadın Ordulaşması açısından büyük bir kayıptır. Kadının onun gibi güçlü komuta kişiliklere ihtiyaç duyduğu bir süreçte, şehit düşmesi önemli bir boşluk doğurur. Fakat anlamlı şehadetiyle kitleyi etkileme boyutu birçok genç kızın saflara alınmasına neden olacaktır. Yine saflardaki kadına örnek olarak, her türlü gerçekliğe karşı mücadelenin ve direnişin yolunu gösterecektir. Yaşamıyla, duruşuyla, katılımıyla birçok gelişmeyi omuzlarında taşıyan tüm değerli şehadetler gibi Jiyan Yoldaş'da yaşamıyla olduğu kadar, şehadetiyle de önemli gelişmelerin kaynağı olmuş bir yoldaştır.

Adı Jiyan yani Yaşam. YILDIZ Yoldaş yaşam adını belki de bilinçli seçti. Onun en temel arayışı olan yeni bir yaşamdı çünkü. Eski, köhnemiş yaşama öfkesi, yaşamın

anlamını daha derinden hissetmesini getirir. Bir yerlerde yeni bir yaşamın izleri vardır. Ve o güçlü bir yaşam arayıcısı olarak, bu yaşamın peşine düşer. Onu bulur. Evet Jiyan Yoldaş anlamlı bir yaşamın sahibi olmayı başararak, sonsuz ve sınırsız bir yaşamın kendisine ulaşır. Tüm kadınları da bu yaşama çağırarak tarihi bir iz bırakır yüreklerde.

AZİME

Azime Yoldaş Afrin'lidir. Uzun süre Önderlik eğitiminden geçer. Parti Önderliğimiz Azime Yoldaşı öncülük düzeyinde hazırlamaktadır. Yurtsever bir ailenin kızı olan Azime, birikimli, üniversite okumuş, gelişmeye oldukça açık bir yoldaştır. 1992-'93 yılları arası ülke sahasına geçer. Haftanin, Zêlê ve Xakurkê alanlarında kalır. Bu süreç içerisinde sürekli yönetimlerde yerini alır ve bölük komutanlığı düzeyinde görev yapar. Kendisinde yaratmış olduğu kadın özünü pratiğe yansıtmayı hedefler. Bu doğrultuda duruşu, erkek egemen yaklaşımlarca tepkiye neden olur. Ve büyük oranda zorlanır. Kadın gericiliği ve erkek egemenliğinin kadın ordulaşması karşısındaki tepkilerinin, özellikle komuta düzeyindeki arkadaşlara yönelmesi sonucu ile Azime Yoldaş'ta hedef haline gelir. Bu nedenle görevden alınır ve birçok boyutta yönelimlerle karşılaşır. Oldukça duygusal olması sonucu bu yönelimler karşısında olumsuz etkilenerek, 1994 yılında bir eyleme dayatarak gider. Gidişi intiharvaridir. Gericiliğe karşı bir tepki olarak gelişen bu gidiş, aynı zamanda mevcut anlayışlarda erimemenin kararlılığıdır. Kadın Ordulaşması çalışmalarını boşa çıkarma istemleri karşısında öfke ve buna karşı tepki duymadır.

ZEYNEP KINACI:

(Sema Yüce arkadaşın Zilan arkadaş üzerine yazdığı yazıdır.)

YÜREĞİ KUŞUN KANADINDA

Temmuz-Ağustos '96 Çanakkale

Zeynep az önce birkaç jeton almış, telefon kulübesinin önüne gelmiş ve beklemeye başlamıştı. Klübe Dersim'in en işlek ve merkezi caddesinin üzerindeydi. Bu caddenin adı Palavra meydanına çıkmıştı. Zeynep'te bu meydanda, savaşın ağırlığını tümüyle hisseden herkes gibi sessizce yerini almıştı.

Sakin ve kararlı bir görünümü vardı. Çıkık elmacık kemiklerini, güneşten esmerleşmiş teni, siyah ve parlak gözleriyle tipik bir Kürt kadınının çizgilerini taşıyordu. Özellikle gebe kadın görüntüsüyle düşmana teslim olmamak için, Dersim'in gebe kadınlarından biriydi. Elindeki çanta davranışlarına bir rahatlık kazandırıyor, dikkat çekmesini önlüyordu. Bu dış görünümün altında yaşananlar, hiç de bu kadar sakin ve rahat değildi. Kafasının içinde adeta bir düşünce kasırgasını kaynağı, çözümlenememiş bir ustalıkla sıraya diziyor, sistematiğe kavuşturuyor. Bir yandan da duygularla düşünceler arasındaki muazzam paralelliği kuruyordu. Bu mükemmel işleyiş Zeynep'in beyninde son birkaç dakika içinde doruğa ulaşmıştı. Zeynep, ağırlığını parçalıyordu. Bombalara memelerini, patlayıcı kalıpları karnındaki bebek gibi

bedeniyle bütünleşmişti. Yan büfenin önünde duran iki kişinin bakışları da olmasa herhangi bir rahatsızlık hissetmeyecekti. "Bir aksilik olmaz inşallah" diye geçirdi içinden. Başarısız eylemlerin Partiye kaybettirdiğini iyi biliyordu. Böyle bir pratiğin sorumluluğu altına girmek istemiyor, tam aksine döneme en iyi cevabı vermek, taktik öncülüğü üstlenmek istiyordu. Kendini buna uygun bir planlama, hedefsizlik ve kararlılık gücüne ulaştırmak için, ne gerekiyorsa yapmıştı. Yeter ki iradesi dışında bir talihsizlik çıkmasın.

AKLINA BAŞKAN APO GELDİ.

"Eylem başarıyla tamamlanmazsa, Başkan APO çok üzülecek! Fakat eyleme en büyük sahiplenmeyi de o gerçekleştirecek, bundan eminim" diye kendi kendine mırıldandı. Aklından tıpkı bir film şeridi gibi, Başkan APO'nun şehitlere ilişkin yaptığı konuşmalar ve kendisinin Başkan'a hitaben yazdığı son mektup geçti. Yüzünden içten bir gülümseme belirdi. Yeniden kendine döndü. Hiç gebe kalmamıştı ama şimdi devrimin zorlu doğumlarından birini gerçekleştirmeye hazırlanıyordu. Karnında taşıdığı bir çocuk değildi, fakat taşıdığı bu ağırlıkla gerçekleşecek eylemin tarihselliğini düşündü.

Çok değil birkaç dakika sonra, bu askerleri hedef alacak, onlar karargahlarına dönmek için komutlarla ilerlerken, o koşarak içlerine dalacak, son sözlerini haykıracak, bombasının pimini çekecek ve kendisiyle birlikte mazlum Dersim'in bağrına çöreklenen Kemalizm'in artıklarını söküp parçalayacaktı. Devrimin yeni bir silahını ilk o patlatacak ve Partinin intihar eylemlerinin kararına, yaşama ilk geçiren gerilla olma onuruna ulaşacaktı. Şaşkınlığı kendine güvenmediğinden değildi. O, Kürdün bu kadar hızlı ayağa kalkışına olan sevincinden dolayı hayretlerde kalmıştı. Kürdün yirmi yıllık bir savaşta o derece düşmüşken, bu kadar hızlı dirilişine düşmanın değil de, kendi halkıyla kucaklaşmasına akıl sır erdiremiyordu. Bu bir rüya mıydı, güzel bir düş mü, yoksa gerçek mi? elbette ki gerçekti ve bu gerçek bu an, burada onun şahsında ete kemiğe bürünmüştü. Bu hayret ve heyecan Zeynep'i öylesine yormuştu ki, uzun bir koşuyu tamamlamış gibi derin derin soluklandı. Yorgunluğuna rağmen, düşünceleri karınca sürüsü gibi başına üşüştü. Tarifi imkansız bir dünyaydı şimdi. Bakışlarını askerlerin üstünden bir an olsun ayırmıyordu. Bununla birlikte dış dünyadan aldığı tüm sinyaller anında beynine ulaşıyor, bir karara dönüşüyordu. Bu karar emir olup gözlerine, kulaklarına, burnuna, sinirlerine kadar yayılıyordu. Kısacası kafasında geçmiş ve bugün arasında gidip gelen düşünce dalgalarına rağmen Zeynep, bulunduğu anın gereklerinden kopuyordu. Beyniyle vücudu arasında muazzam bir işleyiş süre gidiyordu.

Kendini düşünmeye, Kürdün yeniden dirilişini düşünmeye devam etti. Nereden nereye gelmişti. Şimdi bomba yüklü, gebe görünüşlü ama özünde ne yaptığının bilincinde bir kadın gerillaydı. Oysa doğduğu zaman bugünlere geleceği kimsenin aklına bile gelmemiştir. Elmalı Köyünde doğmuştu. Ve Elmalı Köyünün tüm kızları gibi doğum müjdesi babasına götürülmemişti. Köyleri Malatya'ya yakındı. Malatya kaysılarıyla meşhurdu,ama elmaları da güzeldi. Belki de bu yüzden köyün adı Elmalı olmuştu. Ama kendi dilinden değildi, köyün adı, bir türlü ısınamadı bu ada... Oysa toprağına yakındı. Onu sarıp sarmalamış gibi yakın, o toprakların bağrından çıkmış anasını düşündü. Anası Zeynep'i doğurmanın sancılarını da o topraklarda çekmişti. Bir an için doğurgan anasıyla arasındaki biçimsel benzerliği düşündü. Ve daha birkaç yıl öncesine kadar, birbirlerinden uzak iki yabancı gibiydiler.

"Başımda anamın kofisi, üzerimde entarisi de olsaydı aramızdaki biçimsel fark ortadan kalkacaktı. Oysa anamın kofisinden bir zamanlar ne kadar da utanırdım. Onu

dışlar, küçümserdim. Arkadaşlarım aman görmesin isterdim. Onun gerçekliğini kabul etmez, bunun benimde özüm olduğunu görmezdim. Bana benzemesini isterdim. Yani kendisini inkar etmesini... Oysa şimdi ne kadar da yakın hissediyorum. Ne kadar da benzer yanlarımız...” Birden durdu, sonra yeniden kendi kendine söylenmeye başladı.

“Bu ne duygusallıktır beni yakaladı? Elbette ki analarımız ülke gerçekliğimizi daha fazla yansıtıyorlar, ama eski yüzünü. Gerilla kadınlar ile anaları arasında benzerlik ne olabilir ki? Evlilik analarımızın bedenlerini erken çökertiyor, dağ koşullarında gerilla kadınların fakat önemli bir fark var. Gerillacılık kadının ruhunu güzelleştiriyor. Oysa köle insanın evliliği ruh karartmaktan öteye gitmiyor. Analarımızın yüzü geçim ve koca kahrından kararır. Gerilla kızların teni savaşın kızgınlığında bronz renginde kararıp, ışıltı kazanır. Gerilla kızlarla konuşunca onların düşüncelerinin ne kadar genç ve ne kadar berrak olduğunu anlar insan. Oysa analarımız öyle mi? Daha on üçünde zihinleri, gelecekleri, inançları, ufukları kararır. Yüreklerinde ak kalan bir parça varsa, o da çocuklarına olan bağlılıklarındandır. Anamın da yüreğinde soruduğu o açık köşenin benim yerim olduğundan eminim. Acaba şimdi böylesine zorlu ve onurlu bir anı yaşadığımı hissediyor mu? Olsun şimdi hissetmese bile, sever anam beni. Arkamdan ağlasın istemem, ama biliyorum ağlayacak... Ya abilerim...” Yeniden duraksadı Zeynep. Kendisine şaştı. Böylesi koşullarda annesini bu kadar düşünebileceğini hiç tatmin etmemiştir. Düşünmeye devam eder.

“Demek ki en çok çözümlediğimi sandığım sorun, son anlarımda bile yakama yapışıyor. Elbette insan annesini sever. Ama aileyi devrimcileştirme, devrimin bir ocağı haline getirme görevimi de yerine getiremediğimi de kabul etmeliyim. Ne yazık ki, bu görevimi yoldaşlarımın omuzlarına yüklemiş bulunuyorum. En acısı da şehadetimin bu sorunu çözeceği noktasında fazla emin değilim. Aile gerçekliğim, bu konuda pek iç açıcı değil. Ancak, devrim her derdin ilacıdır. Birgün onlarda, gerçek yerlerinin neresi olduğunu kavrayacaktır. Umarım fazla geç kalmazlar.”

Zeynep bunları düşünürken, askerler İstiklal Marşı’nı okumaya başlamışlardı. Küçükken bilmezdi bu marşın kime ait olduğunu, kimler için çalındığını. Ama yalnız söyledikleri her nota yüzünden dayak yediklerini çok iyi hatırladığı bu marş, peşini hiç bırakmıyordu. Bu marşı, dış dünyaya ilk gözlerini açtığı okul yaşamında tanımıştı. Ondan sonra tüm yaşamı boyunca şurada veya burada hep karşılaşmış hep de tepki duymuştu. Peşini bırakmıyordu. Evet... Ölümsüzlüğü yaratmak için, ölüme ramak kala yine bu marş... Sinirlerinin gerilediğini farketti. Bu gerginliği üzerinden atmak için, düşüncelerden sıyrılmaya çalıştı. Aklına ilk gelen yol, eylem anı üzerinde birey daha yoğunlaşmaktı. Pimi çekeceği anı düşünecek oldu, vazgeçti. Çok kısa ama dolu dolu geçecek böyle bir anı, böyle önceden hayal etmek sanki o anın görkemine gölge düşürecekmiş gibi düşünmekten vazgeçti. Hem daha hazırlık sürecinden biliyordu, o an üzerinde fazla yoğunlaşınca garip bir duygu karmaşası yaşıyordu. Korktuğundan değil, “ya bir aksilik çıkarsa” sorusu onu yaşamdan koparıyordu. Oysa Zeynep son ana kadar herşeyi görmek, düşünmek, duymak, hissetmek istiyordu. Zaten klübünden önüne geldiğinden beri süren şu kısacık zaman diliminde duyumsadıkları, düşündükleri o anı, beklediğinden de dolu yaşayacağını gösteriyordu.

O an dediği ölüm anıydı. Peki neydi ölüm? O kadar kolay mıydı? Kolay mı tercih edilirdi? Hiçte kolay değil, fakat onu kolaylaştırmayı bilenler vardı. Karnında özgürlüğü, bağımsızlığı, insanlık onurunu, yücelmeyi taşıyanlar, ölümünde kolaylaştırmayı başaranlardı. Ve ölüm önlerinde diz çöküyor, hesap veriyordu. Zeynep bunun bilincindeydi. Bu bilincini, geride bıraktığı mesajında ince bir oya gibi işleniyor. Mesajını insanlık tarihinin dönüm noktalarıyla başlatmış, halkların tarihinde önderlerin

rolünü ortaya koymuştu. Ardından ordulaşan, cepheleşen Kürdistan halkının savaşta doğuşunu anlatmıştı.

Daha söyleyecek çok şeyimiz var dercesine, ölüme en önde diz çöktüren şehitleri anmış, onları takip etmenin gerektiğini vurgulamıştı. Sonrada eylemini değerlere bağlılığın bir gereği olarak, gerçekleştireceğini açık ve net bir şekilde ortaya koymuştu. Tüm bunları sakin sakin akan bir suyu andıran, uyumlu bir dille yazmıştı. Son sözleri ise bu sessiz ve berrak suyun görkemli, yüce ve keskin kayaları parçalayarak akan bir şelaleye dönüşmesine benziyordu.

Nasıl en sakin sular bile bir şelale gibi dökülürken, en hızlı okun gücüne ulaşırsa, Zeynep de son sözleriyle öylesine keskin, kararlı bir akışkanlığa ulaşmıştı. Zaten "o an" deyince mektubunun son paragrafını hatırladı. "Tüm dünyaya haykırıyorum; duyun artık, gözünüzü açın. Biz vatanı elinden alınmış, dünyanın dört bir tarafına dağılan halkın evlatlarıyız. Biz vatanımızda özgürce, insanca yaşama olanaklarına kavuşmak istiyoruz. Kan, gözyaşı, zulüm, halkımın kaderi olmamalı artık. Barışa, kardeşliğe, sevgiye, insana, doğaya, yaşama önce sevdalı olan biziz. Bu sevgidir. Biz savaşta ölmek ve öldürmek istemiyoruz. Ama özgürlüğümüzü kazanmanın başka yolu da yoktur..." Önünden geçen bir çocuğun hızla kendisine çarpmasıyla Zeynep yeniden düşüncelerinden koptu. Askerler kahrolası marşı hala söylüyorlardı. Çocuğun çarpmasıyla Zeynep biraz sarsılmıştı. Çocuk dönüp kendisine mahçup mahçup bakınca gülümsedi. Onun hoşgörüsü çocuğa yansıdı, utandı, yanakları kızardı. Tatlı bir gülümsemeyle koşar adım uzaklaştı. Zeynep düşünceleriyle tekrar baş başa kalmıştı. Sevgiyi tanımlamış olduğunu fark etti. Sevgi yaşama ve yaşamı güzelleştiren tüm değerlere sevdalı olmaktı. Hafifçe dudaklarının arasından mırıldandı:

Kemal Pir Yoldaş'ın sözünü anımsayınca, tekrar mektubun son satırlarına takıldı aklı. Ölmek ve öldürmek istemediğini, ama özgürlük için bunu yapmak zorunda olduğunu yazdığını hatırladı. O an bir şimşek çakıp beynine saplanmış gibi, mezuniyet töreninde içtiği yemin aklına geldi. Zeynep tüm arkadaşları gibi, savaşta ve barışta ırk, cins, din, dil ayrımı yapmadan insanların yardımına koşacağına yemin etmişti. "Savaşta ve barışta" diye söylendi. Bu yeminin anlamı üzerine daha öncede düşünmüştü. Elbette ki hemşirelik kutsal bir meslekti. İnsanların yardımına koşmak güzeldi. Fakat bu yemin dünya gerçekliğiyle uyuşmuyor, içinde koskocaman bir belirsizlik taşıyordu. İnsanlığın yarısından fazlası baskı, zulüm ve vahşet içinde kan ağlıyor, tüm insani haklardan yoksunluk içinde yaşıyordu. Öte yandan sermaye sahipleri, emperyalistler milyonlarca insanın kanı üzerinden dünyanın tüm nimetlerini diledikleri gibi kullanıyorlardı. Bunlar hastanelerin en lüks odalarında çağın en gelişmiş tekniğinden yararlanırken, yoksullar kapıdan içeri bile sokulmuyor, yetmezmiş gibi itilip kalkılıyor, alaya alınıyorlardı. Böylesi bir eşitsizlik hüküm sürerken dillerini yasaklayanlar, dertlerini anlatamazken, insanlar arasında nasıl bir ayrım yapılmazdı? Nasıl bir ayrım gözetilmeden hepsinin yardımına koşabilirdi? Hem sonra dört bir yandan kuşatılan, en iğrenç yaşam koşullarına mahkum edilen sefaletin içine sürüklenen bir halk gerçekliği ancak kıyasıya bir savaş içinde sevilir hale gelmez miydi? Ezenle-ezilenin, yoksul ile zenginin arasındaki farkı ortadan kaldırmak, onurlu kaldırabiliyordu! Bu savaş herhangi bir savaş değil, devrimci bir savaştı. Savaşta ise ölmek vardı, öldürülmek vardı. Bu gerçeğe rağmen nasıl "savaşta ve barışta" diyebilir ki? Bu düpedüz bir yanılsama olmaz mıydı?

Ölüm üzerine bu uzun monolog Zeynep'i yormuştu. Durdu, çevresine bir kez daha ince ince baktı. Yandaki büfenin önünde duran iki kişinin, iyiden iyiye kendisiyle ilgilendiğini fark etti. Bu arada askerlerde marşın son kıtasını söylüyorlardı. Zeynep'in saati hala gelmemişti.

“Ne ilginç, normal yaşamda insanlar günlük programlarını yerine getirmek, günlük kaygılarının ardından koşabilmek için, hep zamanın yokluğundan, zamanın yetmediğinden şikayet ederler. Oysa insan devrimcilikte zamana, mekana ve bilgiye hakimiyeti öğreniyor. Hem de en doğal biçimiyle, hiçbir zorlama olmaksızın. Ben de eskiden öyle değil miydim? Okul, ev, iş arasında az mı koşturmuştum, zaman yetiştirme telaşıyla. Oysa şimdi yaşamın en hassas anında zaman o kadar bol ki, peşinden koşmak bir yana dolu dolu geçirmek için adeta insana şans tanıyor. Okul yıllarındaki telaşım neydi öyle?”

Zeynep şimdi de okul yıllarındaki koşuşturmalarına, anılarına doğru bir yolculuğa çıkmıştı. Beyaz üniformayı ilk Haydarpaşa Sağlık Meslek Lisesi’nde giymişti. Genç kızlığının en yoğun günlerini burada yaşamıştı. Okuldaki kız öğrencilerin yakındaki askeri hastanenin personeline olan ilgisini, hep uzaktan uzağa izlemişti. Kendinden de bazı eğilimler olmuş, ama zamanla onları aşmış ve yaşama daha sağlıklı bakmayı öğrenmişti. Okul bitmiş, yemin töreninden sonra mesleğe atılmış, görev alanlarına dağılmışlardı. Zeynep bu konuda şanslı sayılırdı. Tayini Birecik’e çıkmıştı, seviniyordu. Okul yıllarında sınırlıda olsa, devrimci düşüncelerle tanışmıştı. Şimdi kendi insana hizmet etme imkanına kavuştuğu için mutluydu. Az yardımcı olmamıştı, o yol bilmez, dil bilmez köylü kadınlarına.

Zeynep her zaman içten bir neşenin yanında ağırbaşlı olmayı da becermişti. Sessizliği dünyaya olan ilgisizliğinden değildi. Bir hedefi, bir amacıda vardı. Bu anda azim ve çabanın sürekliliğine yol açıyordu. Üniversiteyi kazanmasını bu özelliklerine borçluydu. Okurken bir yandan da çalışabilmek için, tayinini Malatya Devlet Hastanesi’ne istemişti. Böylece hem hastanede röntgen teknisyeni olarak çalışmış, hem de rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümünü bitirmişti. Bu yılları hiç de kolay geçmemişti. Koştura koştura işe, gece nöbetlerine, okuldaki derslere yetişmeye çalışırken bütün bunlar yetmezmiş gibi birde evde annesinin, abisinin isteklerine çözüm bulmaya çalışmak onun için hiç de kolay olmamıştı. Bu yıllar, aynı zamanda devrimci düşüncelere daha da yakınlaştığı zamanlardı. Bunları düşünürken gülümser.

“Ortayolculuk hiç de kolay değilmiş. Neydi o çektiklerim! Bir yandan aile, bir yandan düzen, bir yandan da beni kendisine mıknatıs gibi çeken devrim” diyerek söylendi. Oysa şimdi yaşamına yön veren bir tek çizgi vardı. Bağımlılıklar noktalarından tek tek sıyrılmış, aydınlığa kavuşmuştu. Özgürleşmeye en çok onun ihtiyacı vardı. Bir kadın olarak bunun ancak devrimle gerçekleşebileceğini biliyordu ve bu duygular onda çelişkilerin daha derin, sezilerin daha güçlü olmasına yol açmış, başlarda karar vermekte zorlansa da, tercihini devrimden yana yapmıştı. Kirletilen, yitirilen bir cins kendini ancak savaşta bulabilirdi. Ve Zeynep savaşa, herhangi bir ülkede yaşam damarları kesilmiş bu ülkeye kan ve can veren, onu dirilten bir çizgiye adım atılmıştı. Bundan daha büyük kararlılık olamazdı. Artık ortayol diye bir şey kalmamıştı. Ortayolu anımsaması yalnızca geçmişle acı bir tonda dalga geçmekti, başka bir şey değil.

Zeynep bir anlık duraksamadan sonra, devrimin kendisine kazandırdıklarını düşünmeye başlar. İster istemez savaşa birlikte katıldığı eşi ve yoldaşı Mehmet Ali Heval’i hatırladı.

Onunla üniversitede tanışmışlar, daha sonra evlenmişlerdi. Daha bir yıl önce o, Adana’da düşmana esir düşmüş, Zeynep ise gerilla yaşamına katılmıştı. Onu hatırlayınca eyleme hazırlanırken, ona yazdığı mektup usulca dökülüverdi dudaklarından;

"Merhaba Özgürlük Tutsağı!

Sana bu mektubu Dersim'in geçit vermez dağlarından yazıyorum. Munzur bizleri yine sarıp sarmalıyor. Her zaman ki gibi başı dik ve heybetli. Cömertliği ise hiç eksilmiyor. Hiçbir şey esirgemiyor evlatlarından. Özgürlük savaşımız ise, tarihe layık bir şekilde büyüyor.

Ordumuz bu yazda her günü bir atılımla karşılamanın hazırlığı içinde. Karargahlarımız cıvıl cıvıl. Yoldaşlar büyük bir azim ve tutkuyla sürece hazırlanıyorlar. Biliyorsun ateşkes hala sürüyor. Ama bu topraklarda ateş bir gün olsun kesmek bilmiyor. Halkımızsa ak ile karayı bu ateş çemberi içinde birbirinden seçip öğretiyor. Bazen milisler gelir şehir merkezinden. Dediklerine göre Dersim'in nüfusu dörde katlanmış. Köylerde, yaylalarda korkunç bir katliam var. Geride sağ kalanlar soluğu şehir merkezinde alıyorlar. Sanma ki kolay oluyor yoldaşım! Halkımız eşi görülmemiş baskılara göğüs geriyor, göç ise son çareleri. Yine de onurlarını koruyorlar. Eskiden aldığın gibi ülkeden kaçmıyorlar. Acıları bir süre dinsin diye, kendi vatanlarında bir başka şehre ya da köyde gidiyorlar. Bir de ambargo belası çıktı, halkın başına. Eskiden de vardı ama şimdi ki eşi görülmemiş türden. İnsanlar kendi çocuklarını doyuracak kadar bile bir şey bulamıyorlar. Artık bir torba unu, birkaç kilo şekeri olan yörenin ağası, zengini sayılıyor. Kısacası yaşam her geçen gün biraz daha namlunun ucunda. Hiç umulmadık bir anda, umulmadık bir köylü ya da şehirli üç kuruşluk düşman subayının canı sıkıldı diye o anda öldürebiliyor. Halkın yaşam hakkı yok. Herşeyin kaderi düşman askerinin ağzından çıkacak iki kelimeye bağlı. Gerilla güçlendikçe, düşmanın acımasızlığı, katliamcılığı, vahşiliği daha da açığa çıkıyor. Gerilladan yedikleri her darbe karşılığında halka saldırıyorlar. Amaçları, halkı bu bitmez tükenmez acılarla pes ettirip gerilladan koparmak, düşman haline getirmek. Tam aksine halkımız bin yıllık acı tecrübeyle gerillaya daha fazla sahip çıkıp, bağlanıyor. Çünkü halkımız yıkılmakta olanın yaşam içindeki değişikliklerinden, komşunun komşuyla, babanın oğulla, ananın kızıyla, gençlerin birbiriyle ilişkisinde görüyor ki, yeni bir yaşam yükseliyor. Betonlaşmış tüm hayallerin yeniden dirildiğini ve mutlaka zafere ulaşacağını görüyor. Zaten düşman baskılarına karşı direncini gerillaya sevgisinden, özgürlük savaşına tutkusundan kazanıyor. Doğal olarak eski ile yeni arasındaki bu kıyasıya savaşta herkes yerini yeniden belirlemek zorunda kalıyor. Yeniyi temsil edenler daha da ilerlemek için kendilerini her gün üreterek tüyü bitmemiş bebelerin umutlarına cevap olmaya çalışıyorlar.

Beni sorarsan, bu sana yazacağım son mektup. Sanma ki ayrılık mektubu. Aksine mektubum çok yakında, belki de bu kağıt parçasından önce sana ulaşacak bir direniş destanıdır. Yaşamımın en güzel günlerini... Kendimde verdiğim büyük savaşı zaferle sonuçlandıracak önemli bir karar ve irade gücüne ulaştığımı söyleyebilirim.

Artık sadece bir devrimci, bir Kürt yurtseveri olarak değil, aynı zamanda devrimci bir Kürt kadını olarak da kendimi doğru tanımladığıma inanıyorum. Yaşam, sevgi, özgürlük, aile ilişkisini en derin biçimde ele aldım ve her birine Önderliğin çizgisi temelinde bir cevap bulana kadar beynimde tartışmaya devam ettim. Bu bana tahmin edemeyeceğim bir güç kazandırdı.

Cins olarak da özgürlüğün hangi yoldan geçtiğini biliyorum artık... Bu aynı zamanda, ülkemin, kendimin gerçekliğini, bundan doğan zorunluluklarını kavramayı da ifade ediyor. Tüm bu tartışmalardan sonra kendime güvenimin daha da arttığını söyleyebilirim. Her koşulda kendi ayaklarım üzerinde durabileceğime inanıyorum. Ve bu gücümün kaynağı öncüdür, Partidir.

Evet yoldaşım, halkımız ölümü yendi, ben de yeneceğim. Ben de kendimde beşeri tüm zayıflıkların ayartıcı gücüne, ölümüne karşı koyacak, bir çift kanat takarak bir seher vakti sonsuzlukta güneşle kucaklaşacağım. O seher vaktin de kanat çırpmayı başarırsam, o zaman kendimi halkıma ve insanlığa olan borcumu bir nebze olsun ödemiş sayacağım. Geride bırakacağım ne güzel armağan, en güzel miras bu direniş destanı olacak. Dileğim bu mirasın sana da sonsuza dek güç vermesidir.

Şayet halkıma karşı bir kusurum olmuşsa gençliğime, özgürlüğe olan işlenmemiş hasretime yorulsun isterim. Halkımı ve insanlığı seviyorum. Başkan APO'nun öncülüğünde sevginin en güçlü silahlarıyla kuşandığımdan şüphen olmasın. Sana ve tüm zindan direnişçilerine selam ve saygılarımı sunarım. Hoşçakal, özgürlük tutsağı hoşçakal. Güneşin doğduğu yerde bir daha buluşmak üzere hoş-ça-kal!"

Yoldan geçen bir taksinin yaptığı fren, Zeynep'i sarstı. Hoşçakal sözcüğü fren sesiyle adeta parçalanıp, dudaklarının kıvrımlarına karıştı. Bir an için tedirginlik yaşadı Zeynep. Dalmış gitmişti, o sırada askerler dönmeye başlamıştı. Kendisine kızdı. Zaten yazılıp gönderilmiş mektubu anmanın zamanı mıydı? Neredeyse en hazırlıklı olması gereken anı kaçıracaktı.

Boşuna mı Parti bu ilişkilerin, savaşta örgütlenme, yaşanma biçimi, rolleri ve yol açabilecekleri sonuçlar üzerinde bu kadar hassas duruyor. Zeynep son bir kez kendini baştan aşağı gözden geçirdi. Çevreyi bir kez daha kolaçan etti. Askerler "uygun adımlarla" geliyorlardı. Doğum anı yaklaşıyordu. Zeynep'in kalp atışları hafif hafif yükselmeye başladı. Saçlarının arasından bir ter damlası aktı, kulak memesini sıyırdı, ince bir su sızıntısı gibi akarak iki memesinin arasından göbeğine ulaştı. Zeynep'i doğum sancıları tutmuştu. Özgürlük doğacaktı bu gebelikten. Nabzı giderek yükseldi. Yüreği sanki baharda kabaran Munzur'du. Yüreğine beklenmedik bir soru saplandı. "Acaba başarabilecek miyim?" Bu soruyla birlikte yüzlerce karga, hani şu katran karası kargalardan yüzlercesi, Zeynep'in yüreğini kopartıp almak için, son dakikaları kaçırmak istemezcesine kirli gagalarıyla hırsla saldırdılar. Yüzlerce kargaya karşı bir grup beyaz serçe ise Zeynep'in yardımına koştu. Zeynep, kargalarla boğuşurken, serçeleri ezmesinler diye kargaları arkasına almaya çalışıyordu. Serçeler içinde bir tane şahin bakışlı vardı. Onun gizlenmeye, korunmaya tahammülü yoktu. O görevine koştu. Zeynep'in kargalardan korunmak için, göğsüne kapattığı kolunu kendine siper ederek minik gagasıyla, kargaların gagalarına üst üste saldırıyordu. Her saldırısında minik gagası keskin bir kılıca dönüşüyordu. Zeynep ise bir yandan kargalarla boğuşuyor, bir yandan minik serçeleri koruyor, bir yandan yardıma koşan o cesur serçeyi hayretlerle izliyordu. İzledikçe ondan güç alıyor, güç aldıkça kargalarla daha güçlü boğuşuyordu. Son bir kez daha çırpındı Zeynep. Öyle bir silkindi ki, üzerine üşüşen tüm kargalar bedeninden uzaklara savruldu. Savrulan kargalar, caddenin şurasında burasında yayılan kara taşlara dönüştü. Elini minik serçeye atmak istedi, gözleriyse diğer serçeleri arıyordu. Şahin bakışlı serçe diye el attığı şeyin cebindeki bombanın pimi, diğer serçeler diye aradığı yerin ise vücudu olduğunu o anda fark etti. Zeynep'in ne olduğunu, bir saniye içinde neler yaşadığını anlamak için düşünecek zamanı yoktu. Fakat tüy kadar hafiflemişti. Bedeni müthiş yumuşamıştı. Vücudu ise terden ıpıslaktı. Başkan APO'ya yazdığı mektuptaki son cümle beyninin hücrelerini son kez okşadı.

"YAŞAM İDDİAM ÇOK BÜYÜK. ANLAMLI BİR YAŞAMIN VE BÜYÜK BİR EYLEMİN SAHİBİ OLMAK İSTİYORUM."

Ve ilk adımını attı. Zeynep artık hedefe yürüyordu. Munzur'du yürüyen, Kutu deresini böle böle ilerliyordu.

Adımlarında kavuşan Mem û Zin'di. İntikam kasırgasıydı adamlarının hızı. Alnında bir ışıltı belirdi. Deriye Sim yeniden Kürdistanlılara açılıyor, işgalcilere kapanıyordu. Adımları sıklaştıkça Munzur Baba, yaylalarda bir su olmaktan çıktı, Dersim'e indi, bir eliyle Zeynep'in sırtına dokundu, gücüne güç kattı. Seyit Rıza son anlarına yakın yetişip yükünü kontrol etti. Meydanı Alişer'in sesi titretti, Besê Ana yanına aldı Azime'yi, Berivan'ı, Zekiye'yi, Bêritan'ı. Bu doğumda ebelik etmeye geldi. Zeynep yürüdükçe Zilan oldu. Zilan artık cesetlerin doldurulduğu bir vadi değil, cesetlerin dirildiği bayındır bir ülkeydi. Yürüdü Zilan, yürüdükçe Haki'yle, Mazlum'la, Hayri'yle sohbet etti. Güneşin bir salkımından Aşiti kanat çırparak gelip, Zilan'ın alnına bir öpücük kondurdu. Başkan APO ardısıra seslendi; "Zilan Yoldaş temponuzu biraz daha arttırın. Doğum özgürlüğün şanına layık olmalı!"

Zilan artık özgürlük ülkesindeydi. Haykırdı. "Yaşasın Başkan APO!" "Yaşasın Kürdistan!" Askerler panik içinde soruyorlar: "Ne ol....." Her yerde aynı ses yankılanıyor. Yer, gök, dağlar, sokaklar, duvarlar haykırıyorlar İntikam! Havada kara çalılar ve güller uçuşuyorlar. Her yer kan kızılına boyanmış. Yere düşen kara çalılar inliyor. "Ay anne!" kimisi inleyenler bile. Çalıların üzerinde çakal sürüsü toplanıyor, acı acı uluyarak. Güller ise uçuşuyorlar. Dersim'in üzerinde dört bir yana yayılıyorlar.

Sabırsızlıkla bekleyenler "doğum gerçekleşti, doğum gerçekleşti" diyorlar. Zilan'ın gül kokulu yüreği telgrafın tellerine takıldı. Hayri müthiş bir coşkuyla toprağı yararak başını yerden kaldırdı. Telgrafın tellerine baktı. Şiirinin dizgesini değiştirdi. "Telgrafın tellerine kadın yürekleri takılıyor artık." Tekrar başını toprağa yaslandı.

Ağaçların içinden şahin bakışlı bir serçe yeniden kanat çırparak peşine diğer serçeleri de takıp çıkageldi. Küçük, narin ama keskin gagasıyla Zilan'ın yüreğini önce okşadı, sonra özenle kanadına takılıp başladı gökyüzünde süzülmeye...

Güneş batmak üzereydi. Zilan seher vaktinde güneşle kucaklaşmak o temiz bir serçe seher vaktini kaçırmamak için var gücüyle kanat çırptı. Ardından diğer serçelerde çırptılar kanatların masal dilinde bin bir gece.

Doğansa "Özgürlük Manifestosuydu" insanlığın yazıldı böylece.

SEMA YÜCE

Temmuz-Ağustos '96

PARTİ ÖNDERLİĞİMİZE

1972 Malatya merkez doğumluyum. Adım Zeynep Kınacı'dır. Aslen Malatya merkeze bağlı Elmalı Köyündenim. Çevrede Mamureli aşireti olarak tanınırız. Malatya İnönü Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü'nden mezun oldum. Saflara katılmadan önce, Malatya Devlet Hastanesi'nde röntgen teknisyeni olarak çalışıyordum. Evliyim, eşim Amed'in Eğil ilçesine bağlı Xliya köyündendir, kendisi de üniversiteden aynı bölümden mezundur. 1995 yılında Adana'da cephe faaliyetleri yürütürken, düşmana esir düştü. Ailenin geçim durumu orta hallidir. Ailenin sosyal yapısı bir yandan feodal etkileri taşırken, bir yanıyla da küçük burjuva Kemalist anlayışı hakimdir. Belli ölçülerde serbest yetiştirildim. Akraba çevrem ve köyümüz yurtsever değildir. Ancak gençlik kesimi içerisinde sempati vardır. Kardeşlerimin mücadeleye sempatileri vardır. Eşimin ailesi ise ekonomik olarak zengindir, feodal bir aile yapıları vardır, yurtsever değildirler. Lisede okurken sol düşüncelere ve Kürtlüğe ilgim gelişti. Yaşamı irdelemem bu yıllarda başladı. Ancak herhangi bir çizgiye yakınlık duymadım. Üniversite yıllarında sol düşünceler arasında bir netleşme ve özellikle PKK'ye bir sempatim gelişti. Kürtlüğe ilgim, ailenin geri bir temelde de olsa,

önce ulusal özelliklerini belli ölçülerde taşımasından kaynaklanıyordu. Yurtsever arkadaş ortamı örgütlü değildi. Öncülük yoktu. Yine ailenin ekonomik sorunları gibi nedenler uzun bir dönem netleşmemi engelledi. Süreç içerisinde düşüncede belli bir netleşme ve olgunlaşma sonucu saflara katıldım.

1994'te Adana'da cephe faaliyetleri yürütmeye başladım. Bir yıl kadar bu faaliyetlerde kaldım. Ciddi bir eğitim sürecinden geçmedim. Ardından yönetim düzeyinde yakalanmaların olmasından dolayı, yeterli bir desteğin sağlanmaması bireyi silikleştiren etkisi gibi, yine kişilik dönüşümü yapamamam gibi nedenlerle aslında çok istekli olmama rağmen, fazla bir gelişme ve başarının sahibi olamadım.

1995'te Dersim'de ordu saflarına katıldım. Ordu safları içerisinde olduğum süre içerisinde geçmişe oranla kendi kişiliğimi tüm yönleriyle tanıyarak, belli bir gelişmeyi sağladım. İddia, kararlılık, moral, netleşme gibi konularda güçlendiğimi belirtebilirim.

Partimiz PKK öncülüğünde gelişerek, tüm insanlığa mal olan ve giderek ezilen halkların yüce sosyalizm yolundaki tek umudun haline gelen mücadelemiz, bir bütünen ulusal yokoluş sürecini yaşayan, soysuzlaşmanın eşiğine getirilen bir halkı tarihten ilk defa yücelerek hak ettiği yere getirmiştir. Böylesi ulusal değerlerini, beynini, ruhunun özlemliğini düşmana kaptıran bir halkı yeniden diriltmenin ağır görev, sorumluluk, tarihi bilinç ve üstün öngörü, büyük cesaret ve fedakarlık, yüce azim gerektirdiği açıktır. Yurtseverlik rolünden uzak, düşmana tabi, vatansız, tarihi egemenler tarafından yok edilen gerçek aydınlarını ve önderlerini istenilen düzeyde çıkaramayan, yitik bir ülke ve halk gerçekliği karşısında PKK ve onu var eden Başkan APO, aleyhte gelişen bu gelişmeyi tersyüz ederek, sadece kimliği değil, beyni de egemenler adına çalışan, ona hizmet eden, onun için savaşan ve giderek hayvanlaşmanın eşiğine getirilen ve emperyalizmin de hizmetine sunulan Kürt halkını ölüm uykusundan uyandıran, dirilten, kendi özgürlüğü için savaşan, savaştıran bir konuma getirmiştir. Büyük Kürt şairi Ahmede Xani "Eğer bizimde dürüst-namuslu önderimiz olsaydı, Arapların, Acemlerin ve Türklerin kölesi olmazdık" diyor. Kendi bireysel, ailesel, aşiretsel çıkarlarını esas alan, ulusal gerçeklikten kopuk Kürdistan tarihindeki sahte önderlerin varlığı bu lanetli gerçeğin uzun bir süre devam etmesine neden olmuştur. Her halkın tarihine bakıldığında, özellikle devrim süreçlerinde mücadele veren, başarıya ve kurtuluşa götüren, yaşadıkları döneme damgasını vuran önderleri vardır. Tarih, öndersiz hiçbir ulusal ve sınıfsal hareketin gerçek anlamda başarıya gitmediğini doğrulamaktadır. Önder, yaşatılmak istenen yenilik ve gelişmeleri en üst düzeyde temsil eden, yeni insanın, yeni toplum düşüncesine denk bütün yaşamını bir halkın yaşamına göre düzenleyen, kendi kaderini halkın kaderinde bulan ve o halkın acılarını, duygu ve taleplerini en derinden yaşayan ve kurtuluş için pratik görevleri en üst düzeyde omuzlayandır.

Hayati gerçekliği olmayan, her alanda bitirilmiş, hiçbir halkla kıyaslanmayacak kadar kendisine yabancılaştırılmış ulusal, kültürel sosyal, siyasal değerleri sömürülen bir halk gerçekliği karşısında PKK Önderliği kuşkusuz çok farklı olmak zorundadır. Bu anlamda Parti Önderliğimiz, birçok yönüyle daha özgün, daha yeni, daha gelişkin, yaşamayla yaşatan ve kendi yaşamını adeta koskoca bir insanlığın yaşamına adayan bir durumdadır. Belirleyiciliği ve bu noktada kesin ve tartışmasızdır.

Dünya devrim tarihine baktığımızda gerek ulusal, gerekse sınıfsal kurtuluş mücadelesini veren halkların devrimin gerçekleşme olanağını yaratan tarihi, sosyal, sınıfsal, kültürel bir zemin ve birikimi vardır. Ulusal inkar yoktur. Kişilik sorunları, bizdeki kadar derin değildir. Tarihleri bizdeki kadar çarpıtılmamıştır. Kadın cinsi bu kadar sömürülmemiştir. Dini olgular bizdeki kadar kesinlikle kötü tarzda işlenmemiştir.

O halkların mevcut konumlarına tepkileri vardır. Özgürlük, eşitlik vardır. Önderlerin güç aldıkları az-çok aydınları vardır. Kürdistan devriminde ise, bu belirtilen hususların ölümü bitmiş bir durumdaydı. Parti Önderliğimiz çok zayıf bir gerçeklikten yola çıkmıştır. Din sorununa, kişilik sorununa, kadın ve aile sorununa yaklaşımı oldukça özgün ve bilimseldir. Rus Devriminin önderi Lenin bile kadın sorununun çözümünde oldukça yüzeysel kalmıştır. Kadın ordulaşması, gerçekleşen kadın konferansı ve kadın kongresi, dünya devrim tarihinde ilk kez bizde gerçekleştirilmiştir.

Parti Önderliğimizin yaşam tarzı, fedakarlık, cesaret, derinlik, duyarlılık, zeka, öngörü, yorumlama gücü, bağlılık, bilimsellik, tecrübe, birikim düzeyleri hiçbir önderlikle kıyaslanamayacak boyuttadır. Olayı ele alış tarzı dogmatik değildir. Parti Önderliği, Kürdistan gerçeğini dünya devrimlerini çok iyi tahlil edip sonuç çıkarmış ve Kürdistan devriminin özgünlüğünü ortaya çıkarmıştır. Taklitçi, kalıpçı, dogmatik bir tarzda değil, oldukça yaratıcı bir tarzda ele almıştır. Gerçekleşen sosyalizmi çok iyi tahlil etmiş ve kendi halk gerçekliğine uygun bir tarzda uyarlamıştır. PKK, Parti Önderliği'nin şahsında ifadesini bulmuştur. Kürdistan tarihinde sağlanan bu gelişme, onun emeği, onun gelişmesidir. Kendisi sevgi kaynağı, birleştirici ve bütünleştirendir. Kendi şahsında yeni insan tipini, profilini çizmiştir. Bir insanın ne kadar gelişebileceğini kanıtlamıştır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin bugünkü düzeyi "Partileşelim, ordulaşalım, cepheleşelim, zaferi kazanalım" şiarına denk düşen, bütün tali sorunları bir kenara bırakarak bütün Kürt halkıyla düşman gerçeğine doğru yaklaşma temelindedir. Gelinen noktada hemen hemen bütün Kürt halkıyla beraber milyonlarca insanı sıcaklığıyla saran, ulusal kurtuluş devrimine ve sosyalizmin hizmetine sokmuş, faşist T.C.'yi askeri, siyasal, kültürel, ekonomik her konuda geriletmiş, çözümsüz bırakmıştır.

Zaferin ön günlerini yaşandığımız yeni süreçte, halkın kurtuluş umutları olan bizlerin Parti Önderliğimizin yaşamı, düşünceleri ve mücadelesine yakışır bir biçimde, dönemsel bütün görevlerimizi en iyi bir şekilde yerine getirmemiz gerekiyor.

Mücadele tarihine başladığımızda PKK, akıl sınırlarının anlamakta zorlandığı büyük kahramanlık, direniş, emek, kararlılık ve inançla yaratılmıştır. Direniş PKK'nin karakteri olmuştur.

Bizlerin bu tarihi mirasa sahip çıkmamız ve sürecin gereklerini yerine getirmemiz gerekiyor. Süreç intihar eylemlerini gerekli kılıyor. Bu hem bir taktiksel çıkış olacak, hem de bizim açımızdan büyük moral etkileri olan bir eylemlilik olacaktır. Düşmanın Önderliğimize suikast girişiminde bulunarak, sonuç almaya çalıştığı bu süreçte düşmana verilecek en iyi bir cevap olacaktır.

Bu tür bir eylemlilik moralmen bozguna uğrayan düşmanı çıldırtmak, bulunduğu her alanda çepeçevre kuşatmak, ülkeyi ona zindan etmek anlamına geliyor. Bizim açımızdan ise başta halkımıza, bütün savaş güçlerimize moral vermek, cesaret ve direnişi güçlendirmek, dost-düşman herkese davamızda ne kadar kararlı olduğumuzu ve bu uğurda özgürlüğün bedelini bombaları kendimizde patlatarak gerçekleştireceğimiz mesajını bir kez daha vermek, halkımızın özgürlük istemini bütün dünyaya duyurmak ve ileri ki süreçte halkımızın bu yönlü direnişler geliştirmesinin öncülüğünü yapmak, savaşın her yerinde ivme kazandırmak anlamına gelmektedir.

Başkanım!

Kendimi intihar eylemini gerçekleştirmek için aday görüyorum. Bizler, sizin bitmez, tükenmez emek ve çabalarınıza karşılık, canımızı bile versek yeterli değildir. Keşke canımızdan başka verecek şeylerimiz olsaydı. Siz yaşamınızla bir halkı yeniden yarattınız. Bizler sizin eserinizi. Tüm Kürdistan Halkının ve dünya insanlığının

geleceğinin teminatısınız. Yaşamınız bile onur veriyor, sevgi, cesaret, inanç veriyor. Tüm Kürdistan Halkı ve milyonlarca insan size ölümüne bağlıdır. Sizin bu çekiciliğiniz bizi de oldukça etkilemektedir. En zorlandığımız anlarda sizin bizlere olan sevginizi düşünüyor ve manevi güç alıyoruz. Şehide en çok bağlı olan sizsiniz. Bu temelde gözümüz kesinlikle arkada kalmayacaktır. Bu eylemi gerçekleştirmem gereken bir görev olarak görüyor ve kendimi sorumlu hissediyorum. Mevcut geriliklerimi aşmanın, özgürleşmenin ve kendimi gerçekleştirmenin yolunun savaştan geçtiğini ve bu savaşında gereğinin yerine getirilmesi gerektiğine inanıyorum. Mazlum, Kemal, Hayri, Ferhat, Besê, Bêritan, Berivan ve Ronahi yoldaşların direnişlerine sahip çıkmak ve onların takipçisi olmak istiyorum. Halkımın özgürlük isteminin ifadesi olmak istiyorum. Emperyalizmin kadını köleleştiren politikalarına karşı, bombayı kendimde patlatarak hıncımın ve öfkemin büyüklüğünü göstermek ve Kürt kadınının dirilişinin sembolü olmak istiyorum.

Yaşam iddiam çok büyük. Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Başkan APO Önderliğinde yürütülen Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz, çok yakında zafere ulaşarak ve mazlum halkım dünya insanlık ailesi içerisinde hak ettiği yerini alacaktır.

Bu temelde Başkan APO'ya tüm Kürdistan şehitlerine, tüm savaş ve cephe güçlerine, zindandaki yoldaşlarımıza, Kürdistan Halkına ve insanlığa bağlılığımı bir kez daha ifade ediyor ve onlara layık olmaya çalışmayacağına dair söz veriyorum.

Yaşam iddiam çok büyük, anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum.

YAŞASIN BAŞKAN APO!
YAŞASIN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZ!
KAHROLSUN FAŞİST TÜRK DEVLETİ!...

YURTSEVER KÜRDİSTAN HALKINA VE DEVRİMCİ KAMUOYUNA;

Her halkın tarihinde, o halkın kaderini değiştiren önemli olaylar vardır. Bir Fransız Burjuva devrimi, Rus Bolşevik Devrimi, İslam Devrimi gibi bu halkın tarihinde, büyük etkileri olduğu gibi, bütün insanlık tarihine de yön veren, etkileyen büyük olaylardır. Yine her halkın tarihinde tarihe damgasını vuran önderler çıkmıştır. Büyük İskender, Lenin, Muhammed bunlardan birkaçıdır. Bunlar pratikleri ile hem kendi halklarının, hem de bütün insanlık tarihinde önemli süreçleri yaşatmanın da önderleri olmuşlardır.

Kürdistan tarihine baktığımızda tarih, Kürt için hep ters yazılmıştır. Kürdün tarihi baş aşağı gidişin tarihidir. İlkel komünal toplumlar ve köleci dönemde tarih sahnesinde önemli bir konumda bulunan ve halklar arasında oldukça etkin olan Kürdistan insanı Persler'in egemenliğine girdikten sonra özgürlüğünü kaybetmiş ve bir daha iradesini egemenlerin elinden kurtaramamıştır. Kürt halkı binlerce yıl farklı ulusların egemenliği altında yaşamış ve Kürdistan ülkesi her zaman farklı ulusların birbirleriyle mücadele ettikleri mücadele savaş meydanı olmuştur. Halklar az çok kendi konumlarına göre bir tarihsel gelişmeyi yaşarken, Kürt Halkı tarihi çok geriden izlemiş, toplumsal gelişmesi çok ilkel boyutlarda kalmıştır. Kendi ülkesinin özgürlüğü için defalarca ayağa kalkmış, ancak gerek bunu başaracak yeterlikte bir önderliğe kavuşmaması, gerekse de iç ihanetler ve örgütsüzlük bu ayaklanmaları boşa çıkarmıştır. Yakın tarihimizde de Şeyh Sait ve Dersim isyanlarının boşa çıkarılması bunun en iyi örneklerindendir. Halkımız sadece vatanını değil, bütün ulusal duygularını, dilini, yüreğini, beynini düşmana

kaptırmıştır. Egemenlerin "böl-parçala-yönet" politikası çok iğrenç bir tarzda özel savaşla bütünleştirilerek, halkımıza uygulanmış, "beyaz ölüm" denilen ulusal yok oluşa zorlamıştır. İhanet ve direniş hep iç içe yaşanmış, iç ihanetler hep direnişi gölgelemeye çalışmış ve çoğu zamanla sonuç almıştır.

Bu tarihi başaşağı gidiş 27 Kasım 1978'de PKK'nin resmi ilanıyla durdurulmuştur. Kürdistan insansızlaştırılmış, binlerce insanımız topluca katledilmiş, yine faili meçhul denilen kontra saldırılarıyla insanlarımız bir taraftan yok edilmeye çalışılırken, sağ kalan insanlarımıza da her ana ölümün soluğu hissettirilmeye çalışılmıştır. İnsanlarımız işkence tezgahlarından geçirilmiş, bir çoğunun sağ gittiği sorgulardan cesedi çıkartılmış ve çok büyük bedeller ödemiştir.

Savaşın en kızgın olduğu bu günlerde Partimiz PKK, düşmanın topyekün saldırıları karşısında her geçen gün kendi içinde gelişme, güçlenme ve büyümeyi yaratmakta ve daha etkili, azimli vurarak zaferi yakınlaştırmaktadır. Ordulaşan gerilla güçlerimiz, düşmana kan kusturuken, cephemiz ERNK dünyanın dört bir tarafına dağılmış, halkımızı kendi bünyesinde örgütlemekte ve düşmanın yürüttüğü bütün özel savaş politikalarını boşa çıkartarak tek vücut, tek yumruk olan Kürdistan insanı, her geçen gün daha fazla kendisini katarak savaşta kendi yerini almaktadır. İlan edilen Kürdistan Sürgün Parlamentosu ve kurulan ulusal ittifaklarla halk iktidarına adım adım yürümektedir. Çok ağır bedeller ödüyoruz. Çünkü karşımızda azgın T.C güçleri ve onun destekleyicisi emperyalist güçler var. Ama halk olarak tarihte ilk kez bu kadar güçlendik, bu kadar yurtseverleştik, uluslaştık, özgürlüğe yaklaştık. İlk kez bu kadar onurlandık; başımız önümüzde değil artık. Tüm insanlığın yüzüne kıvançla bakabiliyoruz. Çünkü artık özgürlüğümüz için savaşıyoruz. Tarihe mal olmuş, efsanevi güzellikte direnişlerin sahibi olan ve savaşımımızın bu başarılı gelişiminin her biri bir dönüm noktası olan, büyük direnişçilerimiz Mazlum, Kemal, Hayri, Ferhat, Zekiye, Berivan, Bêritan, Ronahi yoldaşların başlatmış oldukları direniş geleneğine sahip çıkmak gerekiyor.

Bu temelde partimiz PKK'ye, Başkan APO'ya, büyük direniş sahiplerimize, zindan direnişçilerimize, dağlarda özgürlük savaşı veren yoldaşlarıma, ülkeme, halkıma bağlılığın bir gereği olarak "intihar" eylemini gerçekleştireceğim. Bu eylemle halkımdan aldığım moral ve güçle düşmanın üzerine yürüyeceğim. Halkımızın kaderi olmamalı artık. Barışa, kardeşliğe, sevgiye, insana, doğaya ve yaşama en çok sevgi dolu olan biziz. Bu sevgidir, bizi savaşa zorlayan. Ölmek ve öldürmek istemiyoruz. Ama özgürlüğümüzü kazanmamızın da başka yolu yoktur. Bu savaşın suçlusu emperyalist güçler ve onun uşağı T.C.'dir. Susmak en büyük suçu işlemektir. Eğer gözlerinizin önünde akan bu kanı görüyor ve sessiz kalıyorsanız, en büyük suçlu sizlersiniz. Bütün insanlığa sesleniyorum!

Eğer bu insanlık suçunu işlemek istemiyorsanız, Kürdistan halkına omuz verin, destek olun. Emperyalizmin dumura uğrattığı beynimizin ve yüreğimizin pasını silin ve bir halkın özgürlük çığlıklarına kulak verin. Bu seste kardeşlik var, insanlık erdemleri var, dostluk var.

Yurtsever Halkım!

Bu eylemle yüreklerinizin dili olmaya çalışacağım. Bizler dağlarda savaşan binlerce evladınız, sizlerin özgür yarınları için bir kez değil, binlerce kez canımızı feda etmeye hazırız. Savaşımızın bu en kızgın günlerinde sizlerde saflarınızı netleştirmelisiniz artık. Savaşımızın adı halk savaşıdır. Öyleyse halk savaşının gereklerini yerine getirelim. Özgürlük ağacı kanla sulanır diye bir deyim vardır. Özgürlüğünüzü ucuz terk etmemelisiniz. Şunu çok iyi bilince çıkarmak gerekiyor ki,

ülkemiz çok değerli. Bunun için düşman bu kadar ısrarlı. Biz neden ısrarlı olmayalım ki? Canımızdan başka kaybedecek neyimiz var? Onurluca ölmeyi, onursuzca yaşamaya tercih edelim. Özgürlüğe çok yakınlaştığımız bu süreçte, halkımızın şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonrada PKK'nin başlattığı direniş mirasına sahip çıkacağına, ödediği bunca bedelden sonra bir o kadar da ödeyeceği ve özgür yarınları kendi elleriyle yaratarak, dünya toplumları içerisinde şereflice yerini alacağına olan inancımla selamlıyorum.

-Kahrolsun Emperyalizm, Sömürgecilik Ve Her Türden Gerilik!
-Yaşasın Ordulaşan Halk Gerçeğimiz!
-Yaşasın Başkan APO!

KÜRDİSTAN KADIN ÖZGÜRLÜK SAVAŞÇILARINA

Başkan APO ve PKK öncülüğünde yürütülen Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz, Kürdistan toplumunun geriliğini görerek sorunları köklü çözme çabasındadır. Kadının yitirilmişliği, sınıflı toplumların ortaya çıkışı ile birlikte başlamıştır. İlkel komünal dönemde üretim etkinliğinden kaynaklanan kadının yaşam içindeki etkin rolü, ilkel sermaye birikiminin oluşması ve bu birikimin erkek cinsinin elinde toplanmasıyla birlikte sınıflı toplumlar oluşmuş, kadın özgürlüğünün yitiriliş süreci de bununla birlikte başlamıştır. Köleci toplumla feodal toplum düzenine, kapitalist ve emperyalist toplum düzenine geçilmiş, kadın cinsinin sömürülmesi her sınıflı toplumda biçim değiştirerek ve daha ince bir tarzda devam etmiştir.

İnsanlığı her alanda özgürleştiren sınıflar arasındaki çelişkileri ortadan kaldırmak eşit, özgür yaşam olanaklarının oluşturulması anlamında olan bilimsel sosyalist teori, kadının insanca yaşam olanaklarına kavuşturulması gerektiğini savunmaktadır. Ancak gerçekleşen sosyalizm, her ne kadar kadını bu yönlü biçimlendirmeye çalışmışsa da, sosyalizmin bilimsel esaslarından sapma, kadın özgürlüğünün özgür bir temelde ele alınmayıp, bütün insanlık sorunlarıyla birlikte ele alınması gibi nedenlerle kadını özgürleştirme çabaları sınırlı kalmıştır. Kürdistan özgülüne baktığımızda kadının yitirilişi, hem cins olarak sömürülüşü, hem de diğer her yönden sömürülüşü Kürdistan kadın sorununun daha derinden yaşanmasına neden olmuştur. Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz başlamadan önce Kürdistan'da kadının varlığından, iradesinden bahsetmek mümkün değildi. Kadın bir hiçti. Türk şairi Nazım Hikmet'in belirttiği gibi, "sofradaki yeri öküzden sonra gelmektedir." Bu kadar kötü pozisyonda olan Kürt kadınının özgürleştirilmesi çabasında, sorunun büyüklüğüne denk bir çabayı ve yaklaşımı gerektirmektedir. Kürt Halkının nüfusunun neredeyse yarısından fazlasını oluşturan kadın sorunu çözülmeden, Kürt kadınının özgürleştirilmesinden söz edilemez.

Parti Önderliğimiz bütün sorunlara yaklaşımda olduğu gibi, kadın sorunu konusunda da çok derin çözümlemeler ve bu sorunun çözümlenmesi yönünde asıl öncülüğü yapmıştır. Bugün gelinen düzey kadının gelişimi ve özgürlüğü noktasında çok ileri bir düzeyi ifade etmektedir. Ancak kadının yitirilişi o kadar kötü ve ciddi ki, neredeyse insanlık tarihiyle birlikte başlıyor. Bu noktada kadının özgürleşmesi ve kendi ayakları üzerinde durması, öyle bir çırpıda gerçekleştirilecek bir olgu değildir. Uzun bir sürece ihtiyaç vardır. Partimiz PKK'nin bu konuda attığı adımlar, bu süreci yakınlaştırma temelindedir. Kadını özgürleştirme çabaları çok kutsaldır, çok öğreticidir. Bu açıdan Parti Önderliğimize en çok bağlı olması gereken, çok savaşması, can vermesi, emek harcaması gereken kadının kendisi cevabı vermiş, akın akın saflara koşarak özgürleşmenin adımlarını atmaya başlamıştır. Ancak kadın olarak korkunç

geriliğimiz, Parti Önderliğimizin bu yönlü çabalarına denk düşen bir gelişmeyi sağlamaktan, uzak kalmamıza neden olmuştur. Mevcut durumuyla savaşımızın genel seyrine denk, dönemsel görevlerimizi yerine getirmekten uzağız. Özgürleşmenin yolu savaşmaktan geçmektedir. İyi savaşabilmek için iyi örgütlenmek gerekiyor. Güçlü bir örgütlenmeyi gerçekleştirebilirsek, güçlü bir iradeden de bahsedebiliriz. Kadın özgürlüğünün savaştan geçtiği bugün kanıtlanan bir gerçektir. Öyleyse hedefleriniz bellidir. Kürt kadınına özgün olan yurtseverlik, bağlılık, kararlılık, cesaret gibi olumlu özelliklerimizi devrim lehine kullanarak, korkunç bir çabanın sahibi olmamız gerekiyor.

Özgürlük için emek harcayan, gelişim sağlayan ve bu uğurda kanını döken binlerce bayan şehidimiz var. Berivan, Rahime, Besê, Ronahi, Zekiye, Mizgin ve Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz içerisinde zirveleşen yaşamları ve şehadetleriyle hem ulusal kurtuluş mücadelemiz içerisinde, hem de kadın özgürlüğü konusunda önemli süreçlerin yaşanmasının öncülüğünü yapmışlardır. Bu yoldaşlarımız savaşan bütün kadın özgürlük savaşçılarına, özelde bireysel olarak bize büyük moral ve cesaret vermektedir. Kürdistan toplumunun geri bırakılmışlığına, özelde ise kadın köleliğine olan o büyük öfkemizi düşünceyle, ideolojiyle ve politikayla birleştirerek, dönemsel görevlerimizi yerine getirmeli, ulusal kurtuluş mücadelesi içindeki rolümüzü oynamalı, hem de özgürleşmenin pratik adımlarını atmalıyız.

Bu temelde bireysel olarak aldığım "intihar gerillası" olma kararı, sadece kendi şahsım adına değil, başta Başkan APO ve Partimiz PKK'nin çabalarına layık olmak, genelde sömürülen bütün insanlığa, özelde Kürdistan Halkının özgürlüğü ve Kürt kadınının özgürlük istemlerine cevap olmak ve onların temsili olmak amacıyla aldığım bu karar, bana büyük bir moral ve cesaret veriyor. Tarifi imkansız güzel duyguların sahibi olmama neden oluyor.

Kadın özgürlük şehitlerimiz ve büyük direnişçilerimizin izinde yürümek, onların mirasına doğru bir şekilde sahip çıkmak çok şerefli bir duygudur. Bu şerefli görevin sahibi olacağım için kendimi şanslı görüyorum. Binbir türlü sıkıntıya ve zorluğa katlanarak fedakarlık gösteren emek ve çabanın sahibi olan, Kürdistan dağlarında özgürlük mücadelesi veren bütün kadın savaşçılarımızı, partimiz PKK'ye ve başta Başkan APO'nun çabalarına bu temelde daha fazla örgütleyerek, güçlenerek söz ve iradenin sahibi olarak, bunun zeminini yaratmak için de anlamlaşarak cevap vereceğine ve özgür yarınları kendi elleriyle yaratacaklarına olan inancımla selamlıyorum.

-Yaşasın Başkan APO Öncülüğündeki Özgürlük Savaşımız!

-Yaşasın PKK Öncülüğünde Savaşıp Özgürleşen Büyük Kürt Kadını!

-Kahrolsun Faşist Türk Devleti!...

ZİLAN (ZEYNEP KINACI)

DİLAN'I FARKLI KILAN KENDİ ÖZÜYDÜ!..

Dilan arkadaş 1970 Bingöl Kığı Şirnan Köyü doğumlu. Kürdistan'ın birçok alanında olduğu gibi, köyün geçim kaynağı tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Yoksul ve Alevi bir ailenin çocuğu olarak doğar. Aleviliğin etkisiyle şekillenen, aile içerisinde ve geçindirmesinde kadının sorumluluğu ve otoritesi daha bir belirginlik kazanmaktaydı. Ailede annesinin hakimiyeti daha fazlaydı. Emekçi bir ailenin çocuğu olan Dilan Arkadaş, çocuk yaşta emekle tanışır. Kendi geçimi ve ailenin geçiminde katkıda bulunur. Çocuk yaşta okumaya meraklı ve ver o kadar da okuma çabasında olan

biriydi. İlk ve orta öğrenimini köyde çalışkan bir öğrenci olarak tamamladıktan sonra, lise dönemlerinde metropole geçer. Lise süreçlerinde yurtseverlikle tanışır, güçlü arayışlarının sahibi olan Dilan Yoldaş rahat bir aile ortamında büyümesine rağmen, ailenin koyduğu sınırları kabul etmeyen, bu anlamda red-kabul ölçüleri olan güçlü arayışları olan ve yine aile düzenine gelemeyen bir gerçekliği temsil ediyordu. Genç yaşta arayışını çok fazla netleştiremese bile, farklılık istemeden ileri geliyordu. Kişiliğinde duygusal ve insancıl yönleri belirgin olurken, ortamdan farklılığını koyan diğer bir yanı da kendisinden emin ve güvenilir bir kişilik olmasından ileri geliyordu. Metropol yaşamına özünde de sisteme adapte olamayan Dilan Yoldaş, arayışlarına daha bir somutluk kazandırıyor. Zengin-fakir çelişkisiyle beraber, yaşadığı halk gerçekliğini görmekle beraber anlamlandırma sürecini yaşar. Ve lise yıllarında girdiği yurtsever ortamda ulusal bilinç kazanır ve bu onu mücadeleye yakınlaştırır. Bilince çıkardığı halk gerçekliğini okul tatillerinde köye döndüğünde, edindiği yeni düşüncelerin ortam tarafından kabul görülmeyeceğini bilmesine rağmen yaymaya ve paylaşmaya çalışırdı heyecanlı heyecanlı! Ortam tarafından kabul görülmeyen yeni görüşler, Onun ortamdan dıştalanmasını beraberinde getirir. Ama O'na rağmen, inandığı gerçekliği hep yayma çabasında olurdu. Tekrar metropole döndüğünde karşılaştığı zorlanmalar, O'nu daha fazla mücadeleye yakınlaştırmış, arayışlarını yaşamsallaştırma zemini bulamayınca, kendisini özgürce ifade edebileceği yer olarak PKK'yi düşünür ve bunda karar kılar. 1992 yılında bir grup arkadaşı ile beraber Amed Eyaleti'nde Partiye katılır. Özlemini çektiği ve özgürlük mekanı olarak düşündüğü dağlara geldiğinde, kadının mücadele gerçekliği içerisinde yaşadığı zorlanmaları özellikle, eyalet gerçekliği özgünlüğünde karşılaşınca belli zorlanmalar yaşar. Ve yine Zeki unsuru tarafından kadının mücadeleye katılımını ve orduda kalmasını engelleyen yaklaşımlara karşı, dağlarda kalma isteminde ısrarlı olur. Bunun üzerine Amed eyaletinde bir yıl silahlı propaganda gücü olarak cephe faaliyetlerinde kalır. Bu süreçte halkın sempatisini kazanır ve gittiği yerlerde etkileyici konumda olur. Daha sonra '93 yılında Erzurum eyaleti'ne geçer. Parti çalışmaları açısından yeni bir alan olmasından kaynaklı, zorlukları olan bir gerçekliği ifade eder. Eyalet gerçekliğine ve doğanın yarattığı zorlanmalara rağmen, eyalet gücü arasında bir takım bayan gücü de yer almaktaydı. Doğanın zorluklarıyla beraber, feodal yaklaşımlar da kadına karşı sergilenince mücadele zemini giderek kadın için zorlaşıyordu. Buna rağmen kadının mücadeledeki ısrarlı yaklaşımları ortaya çıkmaktaydı. Bu gerçeklik içerisinde birçok ilklerle karşılaşan Dilan arkadaş pes etmeden, kendini geliştirme çabası, yaşamdaki sorumlu yaklaşımı ve yine kadın gerilla olmanın heyecanı onu daha fazla dağlara sevdalı kılıyordu. Ortamda sevilen ve dikkate alınan Dilan Yoldaş bir yılda öncülük rolünü oynuyor. Kadın özgürlüğü karşısında güçlü arayışları gelir ve sıradan olmayı kabul etmezken, anladığını yaşamsallaştırma çabası içerisinde olurken, gelişmeye açık güven veren duruşu üzerine Parti V. Kongresi'ne gönderilir. Belli bir yoğunlaşma düzeyi yakaladıktan sonra, yıllarca özlemini çektiği ve onun heyecanını yaşadığı bir dönemde Önderlik Sahası'na geçer. Gidişindeki iddialı ve kararlılık düzeyi, onu derin bir kişilik sorgulamasına ve kendini yeniden yaratma çabasına iter. Önderlikten aldığı gücü irade kazanma ve duruşunu temsil etme noktasındaki özlü yaklaşımı onu daha bir farklı kılıyordu. Önderlikle yaşamanın gücünden aldığı heyecanla tekrardan ülke sahasına döner. Kısa bir süre güney sahasında kaldıktan sonra, 1996 yılının sonbaharında Erzurum Eyaleti'ne YAJK sorumlusu olarak geri döner. Eyaletin kendi içerisinde bulunan kadın gücü parti çalışmalarına aktif katılırken, cins bilincinden yoksunluğu kadın olarak irade olmasını engelliyordu. Böylesi bir gerçeklikle karşılaşan Dilan arkadaş kazandığı örgüt bilinci ve

kadın özünü temsil etme ve kendi kendisine olan bağlılığı üzerine irade kazandırma noktasında yoğun çabanın sahibi olur. Buna rağmen, örgüt gerçekliğini temsil etmeye çalışan yaklaşımlara karşı eyalet yönetiminde yer alan Küçük Zeki unsurunun, arkadaşın ilkeli ve örgütsel duruşuna karşı pasifleştirerek kendi denetimine alma ve kendisine göre şekillendirme istemiyle beraber denetimine alamayınca, örgüt çalışmalarından soyutlanmaya çalışır. Bu yaklaşımlar karşısında zorlamalar yaşasa bile, mücadeleci karakteri ve örgüt ölçülerinden taviz vermeyen gerçekliğiyle radikal bir tavrın sahibi olur. Sınırlandırılan zemini aktif katılımıyla pratikte boşa çıkarır ve kendisine karşı olan önyargıları önemli oranda kırarak, kendi şahsında örgüt gerçekliğini üstün kılar.

Gittiği alanda kış üslenmelerine girmeyle beraber, farklı plan ve program çerçevesinde yapısını eğitmeyi amaçlarken, eyaletin Yayladere bölgesinde yaşanan örgütsel sorunlardan dolayı, bu bölgeye müdahale olarak gönderilir. Ve planladığını gerçekleştiremez olur. Bununla beraber '97 kışı arkadaşların yaşadığı eyalette yaşanıldığı sürece görülmeyen bir düzeyde düşman tarafından beklenilmeyen bir anda gerçekleştirilen operasyondan iki ay devam eder. Karadan ve havadan yürütülen operasyondan kaynaklı zorlu kış sürecinde, güçler çeşitli alanlara dağıtılır. Gücün önemli bir kısmı Yayladere alanına Xıre vadisine geçer. Kışın zorlayıcı koşulları karşısında güçler ciddi zorlanmalarla karşı karşıya kalırlar.

Dilan arkadaş bulunduğu alandan bu gücün yanına gelir. Gücün çoğunluğu komutadan oluşmaktaydı. Yaklaşık 20 gün bu alanda kalındıktan sonra, o alana yönelik özellikle bölüğün bulunduğu alana yönelen düşman güçleri karşısında birlikte birçok yaralı arkadaşın bulunmasına rağmen, manevra yapmak bir zorunluluk haline gelir. Düşmanın özellikle o alana o süreçteki yönelimi önceden kestirilemediği için, düşmanın hareketliliği üzerine alana çıkma kararı alınır ve harekete geçilir. Hareket tarzını tespit eden düşmanla, 1 Nisan günü başlayan temas süreci 18 Nisan'a kadar devam eder. Yoğun operasyon koşullarında bir yandan doğaya karşı mücadele verilirken, bir yandan da beklenmeyen her anda düşmanla girilen savaşta konuşan sadece irade oluyordu. Her yaşanan şehadetin ardından, gelişen güçlü bağlılıklar olurken zamanın her anında ölüme karşı üstüne üstüne giderlerdi. Hep beraber ama öyle vakitsiz bir anda gelip çattı ki Dilan, birden gözlerden kayboldu ve görmez olduk artık.

Evet! Operasyonun 18.gününde Toprak Ana onu da bastı bağrına Dilan yoldaşın yaşama karşı coşkusu, yaşadığı son dakika kadar bile ölümü önceden hissetmişçesine ve yarım kalanları tamamlamak istercesine yanı başındaki yoldaşına moral ve güç vermeyi başarır.

KADIN ORDULAŞMASININ ÇOCUK KAHRAMANLARI

"Hayallerine ihanet etmeyen çocuk olmayı sürdürecektim." (P.Ö)

"Her çocuk açlıktan, korkudan, yoksulluktan kurtulunca ve insana olan güveni gözlerinden okunarak, başını kaldırıp gökyüzüne bakınca işte o zaman dünyada barış olacak."

(Dorothy Rıght)

"Bir Kürt çocuğu olarak beni incelemenizi isterim. Özgürlük çocuklukta başlar. Benim çocukluğumu anlamadan, benim günümü anlayamazsınız. Resim resim, kare kare çocukluğumu öğrenmelisiniz. Beni ancak böyle anlayabilirsiniz. Önce çocuklar

beni kandıracaklarını sanırlar. Daha sonra onları benim bağladığım yer, dünyanın merkezidir.

Koşup fırlıyorum, çocukluk oyunlarını oynuyorum, dağda oynuyorum, çimen de oynuyorum. Ailesi kimdir, toplum düzeyine kadar gelişmiştir. Buna fazla dikkate almıyorum ve bana ayak uyduran kimse, onu kendime arkadaş yapıyorum. Benimle çocukluğumu en iyi paylaşacak kimse, onunla ilişki arayacağım. Çok doğal olan ve yapılması gerekeni yaptım. Sonuç; aileyle çelişiyorum.

İllegaliteyi seçtim.

Yedi yaşında illegal aileden ve köy topluluğunda gizli davranma, bu kadar erken yaşlarda gizlenme gereğini duyma. Hatırlıyorum, ilişkilerimi büyük bir özenle gizleyerek, vazgeçmeden sürdürme durumu vardı.

Neden böyle hareket ediliyor? Kişinin özgürlüğü için böyle hareket ediyoruz. Çocukluk arkadaşlığını seçme hakkı kullanmak, bundan vazgeçmemek. Aslında birey hakkı bir toplumsal hak filan da değil, bu dikkat edilirse, önemli bir gelişmedir. Çünkü, yerleşik kurallar bunu kabul etmiyor.

Çocukluk özlemlerine, yaşam tarzına ihanet etmemek, benim en temel bir özelliğimdir. Bu basit bir şey değildir. Bunun anlamı nedir? Yedi yaşından itibaren, toplumsal egemenlik ilkesi, her türlü sömürücü, baskıcı sınıfın, düzenin dayatmaları o kişiyi, o çocuğu bastırır ve ne kadar saf, doğal istemleri varsa, ortadan kaldırır. Aslında daha o dönemde özgür kalmak isteyenin aleyhine savaş kapatılmıştır.

Çocukluktan beri temel insani değerlere bağlı kaldım. Bir yönüyle çok saf, olağanüstü bir çocuğum. Bir yönüyle inanılmaz ölçüde birçok arkadaşıyım. Böylesi özelliklerim var. Benim kadar çocukla ilgilenen olmadığı gibi-ki geçmişte hiç ilgilenemezdim- benim kadar çocuklara tepki duyan da yoktu. Siz de çocuklarla ilgilendiniz. Ama bugün benim tarzım, ÇOCUK BİRLİĞİ'ni en çok geliştiren tarz oluyor. Bu tarz halkı örgütlüyor.

Çocuklarda gelişiyor, onlarla da ilgileniyorum. Şu anda benim çocuklarla anlaştığım kadar, büyüklerle anlaşamadığımı herkes bilir. Dostluklar hem çocuklar da, hem büyükler de zor kazanılır. Çocukların ne müthiş arkadaşlarım olduklarını biliyorsunuz. Neden? Çünkü doğam, onların doğasına çok benzer. Çünkü, onların özlemlerine ters düşmediğim gibi, en iyi koruyan, gözeten kişi konumundayım. Çocukların bana bağlılıklarını siz kendiliğinden mi sanıyorsunuz? Hayır! Aslında çocuklar zekilikten anlarlar. Bu da bir bağlılık, bir orduları bile var. Bence düşmanın en bastıramadığı ordu. İyi anlamak gerekiyor. Şimdi bütün bunlar, yeniliklerin en denli olduğunu ortaya koyuyor.

Dikkat edin; bir ilkeye bağlı yaşıyorum. Çocuklar bugün beni çok sever. Nereye gitsem bir ÇOCUK ORDUSU vardır. Çocukların dünyası bile beni anlamıştır. Kendileri için hiç olmazsa, bir umudun yaratılmış olması durumunu görebiliyorlar. Şunun için belirtiyorum;

İLGİLERİM ÇOK YÖNLÜYDÜ!

Çocukluğa ihanet etmemek, bilmem ilk insan davranışlarını esas almak ve böylece uygarlığa, yani sınıflı toplumlara bakmak, bunu dikkatle gözetleyen bir husus. Zaten hem kolay yaklaşım esası, hem çok zordur. Fakat çok basittir de. Uygarlık esaslarına göre yetişmiş olanlar için çok zordur, ama insan doğallığına ilgi duyanlar içinde çok çekicidir, çok hoştur. Ve bu anlamda bir felsefi yaklaşımımız, etkimiz var. Bir çocukla kurulan ilişkiye en dürüst duyarlılıkla karşılık veriyoruz.

Yaşlı bir ana-babanın yüzünde okunacak olanlar bir romandan farksızdır. Ondaki hüznü, ondaki zavallılığı, ondaki çaresizliği, çocuklara indirge. Mesela bir Kürt

çocuğunu incele. Eğer sen de biraz yürek varsa, zor ayakta kalırsın. Benim çocuklara değişik bir yaklaşımım var. Çoğu arkadaş bunu bilmez. Bizimkiler bazı şeyleri klasik tarzda seveceğini sanırlar. Olmaz! Çocuklarını büyütme şekillerine bakıyorum. Büyük sevgisizlik, saygısızlık görüyorum. Çocuklara iyi bakılması, onların ciddiye alınması önemlidir. Herkes kendi çocuklarına anadilini öğretsin.

Hala çocuklar gibi heyecanlıyım. Zevklerim, arzularım, alışkanlıklarım bir çocuğun ki gibidir. Rahat değilim, ararım, peşinden koşarım. Kendime göre alışkanlıklarım farklıdır, ruhumun arayışları farklıdır. Hazır olanı hiç kullanmak bile istemem. Çocuk dünyası aslında güzel bir dünyadır. Özgür bir dünyadır. Sadedir, yalan yoktur.

Bir çocuk kadar yaşam hevesiyle yaşama dolu dolu yaklaşıyorum. Çocuklara, hepsine şunu söylüyorum. Onlardan birisi olmayı isterdim. Elli yaşındayım ama çocuklar gibiyim. Onlara büyük sevgilerimi iletiyorum. Hem kadınlar, hem de çocuklar için, halkımız için özgür bir birey olarak kalmayı onur verici buluyorum. Büyüyen bir çocuk olarak da yaşamı öğrenmeye çalışıyorum, Aşkı da... Çocukluk hayallerime asla ihanet etmeyeceğim. 60 yaşına da gelsem, çocuk kalacağım, ayıp değil!

Beni en iyi çocuklar anlar. Çomandı'dan bir çocuk 'APO'yu asarlarsa, kendimi yakarım' diyorsa, bunu derinliğine düşünmek gerekir. Bir Karadeniz çocuğu bu. Çocuk yüreği tertemiz olur. Çocuklar tüm dünya karşısında yalnızlar. Çocuklara sahip çıkılmalıdır.

Onlar için mektuplara cevap yazın. Size sonuna kadar okumayı, yazmayı öğretsinler. Kürtçe ve diğer dilleri de. Benim adıma kalem hediye edin. Eğitimlerine önem versinler. Çocukları aç bırakmasınlar. Sağlıklarına dikkat etsinler. Onları çok çok sevdiğimi söyleyin. Hepsinin gözlerinden öpüyorum.

Bir gazetede sanırız Urfa'lı bir aileden üç-dört çocuk vardı. Bu çocukları sıralamışlardı. Orada en küçük çocuk vardı. Beni çok etkiledi. Bütün çocukları sembolize ediyordu. Urfa'lı küçük çocuğun şahsında size çok iyi bakılması gerekiyor, deyin. Maxmur kampındaki çocuklara da selam söyleyin. Beni etkileyen fotoğraftaki çocuk şahsında tüm çocuklara, Maxmur'dakilere, herkese selam söyleyin.

Özgür Kadın Vakfı, çocuklara yepyeni bir yaşam, okul gibi olmalı. Kadınlar kendilerini ve çocukları eğitsinler. Çocuklar bir-iki sefer uyarıldıklarında doğru yürürler. Okumayı-yazmayı, kendi dillerin, Kürtçe'yi öğretsinler. Her biri 20-30 çocuk eğitsin. Çok sevdiğim bazı kimsesiz çocuklar vardı. Yine Türkiye'de, İran'da kendilerini yakan çocuklar vardı. Gruplar halinde, erkek-kız ayırımı yapmadan bu çocukları alıp eğitsinler. Çocukların geleceği kesin, sağlam olmak zorunda. İlla kendi çocuğu da olması gerekli değil, tüm çocuklar bizim çocuklarımızdır. Burada büyüyen bir kişi değil, onun şahsında büyüyen bir gelecektir. Şehit çocukları okumalıdır. Sanat, tarih okuyabilirler. İngilizce öğrenebilirler. Entelektüel düzeylerini arttırsınlar. Bol bol okuyup, kendilerini yetiştirsinler. Onlara da iyi bakılmalıdır. Onları büyüttük, siz yetiştirmeye çalışın. İzleyin, aşama kaydetmeleri gerekiyor.

Çocuk grubuna benden selam söyleyin. Onlara en büyük emellerinden biri, gelip sizinle buluşmak olur, deyin. Eminim bu buluşacağımız zaman, çok çok büyük olur. Size çok fazla bir şey veremedim, üzgünüm. Çocuklara onları sevgi ile, saygı ile kucakladığımı, çok selamlarımı olduğunu aktarın. Sizin gibi olmaya çalışıyor, deyin.

Bir çocuk heyecanıyla olmak kadar, bir bilge gibi de kendimi katmak istiyorum. BAŞARILAR!" (P.Ö)

‘Çocuktur’ deyip geçeriz çoğu zamanlar. Ama içindeki varolan gizemli dünyayı kaçımız anlamak isteriz? Yaşadığı acıları, yitirdiği, yokluğunu hissettiği anasını, babasını ya da katliama uğrayan yoldaşlarına karşı duyulan sevdaları. Çocukların Kürdistan’lısıdır, bunlar. Çocukların Vietnam’lısı çocukların intifadalısıyla yoldaş çocuklar. Aynı oyunları oynarlar birlikte. Evciliklerinde hep yitip gidenlerden yana hüzünlü oyunlar!

Siren sesleriyle, tekme-tokatlarla uyanırlar bazen, o güzel uykularından. Yarı uyanık halde, kabus gördüklerini sanırlar rüyada. Yorganı daha sımsıkı sarar kafasına, gulyabaniler dokunmasın diye küçük bedenine. Anasının çığlığıyla fırlatır kafasındakini.

“Yine gulyabaniler ama bu sefer rüyada değiller” der. Karışmıştır küçüğün aklı. Rüya ile gerçek arasında gidip geliyordur, çünkü. Koşup gider çoğu zaman, anasının bacaklarına sarılır. Kötü sözler duyar minik kulaklarıyla, tekme-tokat girişenleri ürkek bakışlarıyla izler.

Dışarıya çıkarılan köy halkının arasında onlar da vardır. Bazıları ana-babasının ayaklarının dibinden ayrılmazlar. Bilirler çünkü neler yapılacağını.

Herkes tek sırada, önlerinde postallılar!

Bakın bir tanesi daha iki yaşında.

Küçücük elleriyle aldığı, küçük bir taşı fırlatıyor, postallılara. Babasıyla daha önce onlarca kez oynadığı bu oyunu onlarla da oynamak istiyor. Kaçmaya başlıyor, hemen ardından. Kafasına inen bir tokatla yere düşüyor. Nasılda canı acımış. Anlamıyor neden öyle yapıldığını. Kızıyor ve ağlayarak o da sıraya giriyor, gayri ihtiyari. Ama bu oyun böyle bitmiyordu ki! Artık o da korkmaya başlamıştı postallılardan. Nerede bir postallı görse hemen koşup, saklambaç oynuyordum sonraları onlarla.

Mekanları farklı olsa da Vietnam’dan, İntifada’dan, bu dünyanın yüreklerinde yaşadıkları, yitirdiklerinden yana hüzünlü bakışları, yarı kalan oyunları ya da oyuncaklarında farklılığı hep aynıdır, diğer çocuklardan.

Hani köyünden zorla göç ettirilenler, yabancı oldukları şehirlerde yaşamaya mecbur bırakılan çocuklar vardır, Kadifekale’de Siyahı hiç sevmezler. Katledilen yakınlarından sonra, nenelerinin taktiği eşarpları gelir akıllarına. Bir de varoşlara karşı siper olan tankları hatırlatır, bu renk. Ya da uçaklarından gelen sesle korkup, kendilerini taşların arasına verirler, yine bomba gelecek diye. Cadde aralarında dolaşıp, oyuncak ve şeker dağıtan jandarmalardan uzak durmaya çalışırlar hep. Ne şeker, ne de oyuncak isterler. Kimileri de gizli gizli alırlar. Bunun üzerine savaş başlar, kendi aralarında, kimi zaman. Çatışma sonrası bilanço; kırılan oyuncakların ve toprağa bulanan, ovum ovum olmuş şekerlerin her biri bir tarafta. Sözle anlamadıklarını, çatışarak anlatmaya çalışan dünyalar.

Para karşılığı koruculuk yapmaya karşı Xançepek’li çocuğun tepkileri görülür, öfkeyle bu dünyada. “Koruculuk yapmayacağım. Onursuz değiliz ki. Gelsinler ben onlara para vereceğim” derken, ülkesini kime karşı koruyacağını, onurunu nasıl ayakta tutacağını, çoktan ona anlatanlara mesaj veriyordu, ekranlardan.

Iğdırlı Berivan daha üç yaşında. Hevallerin evlerine gizli gizli geldiklerini, o yüzden söylenmemesi gerektiğini bilerek dışarı çıkıyor. Çocuksu sırlarını taşırken, nenesi soruyor “Arkadaşlar nerede?” diye. Öyle bir kızıyor ki Berivan, minik parmağını dudağının üzerine götürerek, “Sus” işareti veriyor, yaşlı anaya. Ne gördüm, ne de görülmesi gerekir dercesine sırtını çeviriyor. Çocuk ama nasıl davranması gerektiğini postallılar babasını almaya geldiklerinde, anasından görmüş. Yaşam kurallarını böyle

acılarla öğrenmiş. Gizli gelmişlerdi çünkü. Nasıl o kadar rahat konuşabilirdi ki, ya postallılar gelirse?

Dersim'li Bêritan'da daha beş yaşında. Göçertilmiş yurdundan. Şimdi garip ellerde bir mülteci kampında kalıyor. Ülkesinin havasını daha solumadan hatırlamadığı bir zamanda gelmiş buralara. Babasının arkadaşların yanında olduğunu biliyor. Her akşam uzaktan evlerine giden babaları izliyor, buruk gözlerle. Ama çocuk yüreği kaldırmakta zorlansa da babasının sevgisinden uzak kalmasını, bir o kadar da gururlu ve olgun gözüküyor. Kazanan bir insan gibi. Dokunaklı, kendinden emin bir sesle söylüyor. "Babam şimdi gerilla! Barış oldu, babam geri gelecek!"

Çiya'yı unutur muyuz hiç? Düşmanın vahşetini kendi gözleriyle görmüş. "Anamın bağırması ile uyandım. Birkaç adam birden saldırmıştı ona. O da elleriyle vuruyordu onlara" derken, gözyaşlarına boğuluyor. "Dışarı çıkardılar anamı, sonra da babamı. Götürmeyin diye ağladım, bağırdım. Dışarı çıktığımda onlar yoktu artık." Kömür gözleri, sevdiklerinin ondan uzaklaştırıldığı için yeter der gibi bakıyordu.

Neler yaşamışlardı onlar da, 88'in 16 Mart'ında. Bütün yürek parçalarını sere serpe bırakıp gelmişlerdi. Halepçe'den Kuzey Kürdistan'a Xınıs-Varto arasında tel örgüler içinde dar bir mekana yerleştirmişlerdi. Ne olmuştu oyun sahalarına? Sınırlar aşılıp gelinmişti. Nice bebeler sırtta taşınmıştı, niceleri yolda yitirilmişti küçüklerin. Anasının kucağındayken, ayrılmak istememecesine tek bir gaz bombası ile daha doyamamışken yaşama gidivermişlerdi. Tel örgülerden dışarı çıkmalarını engellemek için, 'mayın var' diye korkutmuşlardı onları. Yanlarına yaklaşanlara, 'gelmeyin mayın patlar' diye bağırıp çağıran çocukların Kürdistanlısı. Arkadaşları beriye giderken, kopan büyük gürültü hala kulaklarında. Bir başka yenilerin yaşanmasını istemeyen küçük yürekler. Her birinin elinde sopalardan yaptıkları tabancaları ile savaş oyununa devam eden çocuklar.

Onların ağlayan bebekleri, büyük kamyonları, lazerli silahları, otomatik robotları yada uzaktan kumandalı kara şimşekleri olmadı oyunlarında.

Onlar asimile politikalara kurban edilen Amude'li 214 çocuktu. 1957'lerde sinemalarda yakılan çocukların Kürditan'lısıydılar.

Onlar Mezopotamya'da ateşin ve güneşin çocuklarıydılar. Onlar acılarla yoğrulan, yüreklerinde taşıdıkları umudu, bu dünyada bulan yaşamımızın küçük askerleriydiler. 'Portatif' denilir yaşam literatürümüzde yada daha farklı bir ifadeyle 'Gençler.' Kendilerine çocuk denilmesinden, çocuk gibi davranılmasından hoşlanmasalar da, çocukluklarının temizliği ve düşleri hep yaşamımızda yerini alır.

Yüreklerinde taşıdıkları çocukça sırlarla ve öfkelerle gelirler yaşamımıza. Zor anlaşılır, anlaşılınca da çok hoş anlaşılır, onlarla. Çocuk düşlerinin en safıyla katılım gösterirler. En hassas ve ciddi zamanlarda da her biri büyük bir insan edasını taşır.

RONAHİ'de bu çocuk dünyasında yer alan özgecanlardan biriydi. '82 yılında Uludere'de bir Guyi kızı olarak dünyaya gelir. Düşmanın yoğun baskısından dolayı ailesiyle birlikte, Etruş kampına göç eder. Yaklaşık iki yıla yakın bir süre kamp örgütlülüğü içinde yer alarak, çalışma yürütür. Çok sevdiği JİYAN (ZEYNEP ERDEM) arkadaşın katledilmesine tanık olur.

Yaşama ve halka karşı duyarlılığı, ilgisiyle yüreğinde yer edinen, sevdasını verdiği Jiyan Yoldaş'tan ayrı düşmek onu çok etkilemiştir. O süreçte düşmanın baskılarını protesto amaçlı halk serhıldanları yapılacaktır. İhanetçilerin baskısı üzerine bir an durulur ortalık. Jiyan Yoldaş kararlıdır, serhıldanı başarı ile taçlandırmaya. Yüzünü kadınlara ve çocuk ordusuna çevirir Etruş'un. "Geri dönmek yok, ilerleyeceğiz" derken, cesarete daha bir cesaret, kararlılığa daha bir kararlılık katar.

Kortejin önüne geçer. Zafer işaretleri ve zılgıtlar eşliğinde yürüyüşe devam edilir. Birden tek bir sesle yan boşluğundan aldığı mermiyle yere düşer Jiyan arkadaş. Kimileri etrafa yayılırken, kimileri de devam eder, ihanete, kör kurşunlara inat! Jiyan arkadaşın yanında toplanır, çocuk ordusundan birkaçı. Ronahi'de onların içindedir. Anlatırken sesi titrek, bakışları hüzünlüdür. Bir sevdiği daha çalınmıştır çünkü elinden. En çok sevdiği hiçbir oyuncağı olmamıştır Ronahi'nin. Çocuk oyunlarından çalınan oyuncakları yoktur ki onun da... Çalınan köyünün, çalınan akrabaların, çalınan çocukların, çalınan tanıdıklarından yana hüznü vardır Ronahi'nin dünyasında. "Onun o halindeyken bile yüzündeki gülümsemesini hiç unutmuyorum. Geri dönüş olmamalı" diyordu hep. İhanetçilerin eliyle kahpe kurşunlarla bir özgecanın daha gidişi Ronahi'de farklı bir etki yaratır. Düşmana karşı duyduğu öfkeyi dillendirmekte zorlansa da, bal rengi gözlerinden okunabiliyordu, öfkenin derinliği. "Onu bu halde görebileceğimi hiç tahmin etmezdim. Heval Jiyan küçük ordu diyordu bizlere. Hepimiz O'nu çok seviyorduk. Sevgimizin karşılığı kendimizi daha fazla katmak olmalı dedik o zaman" dediğinde sevgiye verilmesi gereken cevabın netliğini ortaya koyuyordu akıllıca. Sevginin başarı yolundan geçeceğini daha bir anlamıştı, şimdi. Daha önce bir çözümlemede dinlemiş, Jiyan'ın dilinden. Şimdi de onda somutunu yakalamıştı, Ronahi.

Serhıldanlarda da acıları ilk böyle yaşar, ülkesinden koparıldıktan sonra. Başka bir olaya daha tanık olur çocuk yüreği ile sonraları.

Milis olarak Zaxo'da çalışan babasının KDP tarafından katledilmesi ile kararda bir keskinliği yaşar, Ronahi. Yıllardır çektiği acıları umutla yoğurmanın arayışı ile partiye katılır.

Daha katıldığında 14 yaşındadır. Büyük bir coşkuyla girer yaşama. Oldukça doğal, moralli ve sevecen yapısıyla dikkatleri üzerinde toplar. Daha ilk günden savaşa katılım isteği çok yoğundur. Ronahi'ye eğitim görmediği, temel bazı hususlardan sonra girebileceği söylenirken, cevap hemen hazırdır. Gelirken yanında getirdiği, özenle temizleyip raxtında taşıdığı babasının tabancasını göstererek, "Silah kullanmasını babam öğretti bana" derken, çevredeki tebessümlerden yana rahatsızlığını koyar. "Gerçekten de biliyorum" derken, bildiğini gösterircesine iddialı bir bakış fırlatır arkadaşlara.

Yaşamda coşkulu ve özlü katılımı ile tüm arkadaşların sevgisini kazanır. Ronahi'yi hep bir takım şeyleri sorup, dinlerken görür arkadaşlar. Meraklıdır, öğrenmek ister, çünkü, öğrenmeden güçlü bir duruşu sergileyemeyeceği sonucunu yaşamdan çıkarmıştır.

Ronahi katıldıktan kısa bir süre sonra, Önderliği rüyasında görür. Özlemini çok yoğun yaşadığı Önderlikle geliştirdiği diyalogu anlatırken, bal rengi gözleri nasıl da parlıyordu.

"Yaşama daha coşkulu ve aktif katılmalısın. Sürekli okuman, kendini geliştirmen gerekecek. Geleceğini yükünü taşıyacak olan nesil, sizin neslinizdir. Ha bir de öfkeni bilinçle yoğurmalısın. Yoksa zarar görürsün. Yaşam sevgini ve yakaladığın güzellikleri hep arkadaşlarla paylaşmalısın. Bir de Jiyan ismi sana daha çok yakışıyor. Adın bundan sonra JİYAN olsun."

Ronahi hemen ertesi sabah gördüğü rüyayı, verilen perspektifleri büyük bir heyecan ve mutlulukla tüm arkadaşlarla paylaşıyor.

"Bundan sonra adım JİYAN! Herkes bana bu isimle hitap etsin." O kadar kararlı ki Ronahi diye hitap edenlere cevap bile vermiyor. Jiyan'ın özünü taşımaya iddialıdır, ay yüzlü yaşam çiçeği!

Yanında taşıdığı küçük deftere, ana diliyle yazdığı diyalogu çoğu zaman çıkarır, okurdu. Her okuduğunda, geçen her kelime ile yaşam dolu duruşunu değerlendiriyordu Jiyan. Yetersiz kaldığı noktalar canını çok sıkıyordu. Onların telafisi için arkadaşlarla geliştirdiği tartışmalarda, nedenlerini çözümlemeye çalışıyordu. Önderlik ve kadın gerçekliği temelinde kendisini sorgulayan yapısıyla anlam vererek özümsemek, özümseyerek yakınlaşmak daha köklü yaklaşımı da beraberinde getiriyordu, Jiyan'da.

'97'de kurulan gençler birliğinde manga komutanı görevi alır sonraları. Oldukça aktif, sevgisini yaşam gerçeğiyle birleştirince, çabasıyla girer çalışmalara. Belli süre burada kaldıktan sonra, yapılan düzenlemelerle yoğun istekle beklediği savaş birliklerine girer. Düşürülmüşlüğe ve ihanete karşı müthiş bir öfkesi ve kini vardır, Jiyan'ın. Taşıdığı bu öfkeyi her seferinde dile getirir. Pratik içinde de aktif katılımı ve her göreve koşturan yapısıyla daha bir sevilir. KDP peşmergeleriyle çatışmaların yoğun '98 sürecinde Jiyan'da yerini alır.

BKC'ci olan Jiyan Yoldaş, görevinin önemine uygun büyük bir hassasiyet ve duyarlılıkla arkadaşlarına destek sunmak için, öfkesini BKC'siyle dillendireceği bu zamanda da oldukça aktiftir.

Ezgili bir türküye başlar silahıyla. Teker teker yükselen ezgiler coşkulu bir melodiye dönüşür. Jiyan mutludur, çünkü yıllardan beri hayal ettiği türküyü coşkuyla söylemektedir. Jiyan'ın gür sesi, silahının gür sesiyle birleşmiştir. Karşıdan tiz sesler karışır Jiyan'ın türküsüne. Ahengi bozmaya çalışanlar yoğun yüklenirler. Doğa bile isyana kalkar o zaman işte. Gidişi kabul etmek istemezler. Kuşlar ürkekçe kanat çırparlar, ay artık başka çehreleri taşır bağrında. Ay yüzlü Jiyan'ın gidişiyle yürekler bir başka atar. Buruklaşırken gurur da duyulur, direniş ve ay kızın kararlılığı ve inadıyla. Halen alışmadı, alışamadı yürekler gidişine ay kız. Gidişinle yara aldı yürekler ay kız! Mavi yeşil tonunda gözlerin gözlerde, büyük yüreğin yüreklerde, gül gülüşün gülüşlerde asılı kaldı...

Bir başka özgecan SAKİNE'dir bu dünyada. Sakine daha yedi yaşındadır. İlkokula başlama çağıdır, öyle ya yedi yaş. Kayıt öncesi nasıl heyecan yaşar çocuklar. Pileli kara önlükler, bembeyaz küpürlü önlük yakalarıyla, alınan çantalar, defterler, süslü silgiler, renk renk, parıl parıl defter kapları alarak girerler okul binasına.

Sakine çantasız, önlüksüz, onca gösterişten uzak girdi yaşam okuluna, Zele'de giydiği gerilla kıyafeti ve incecik beline bağladığı şutikle sade bir o kadar da doğal bir öğrenciyken, aynı zamanda yedisinde küçük bir gerillaydı.

Ailesiyle birlikte o da Dersim'li Bêritan gibi göçer topraklarından. Hayal meyal hatırladığı toprağının sevdasını yaşar, genç beyninde Sakine. Üzerinde doğduğu, emeklemeye başladığı toprak üzerinde doyasıya gezememenin, oynamamanın burukluğudur sevdasında yaşadığı. Sevdası Van Gölü kadar mavi, Van Gölü kadar engin ve derin.

Akıllıdır Sakine. Anasından babasından masal misali dinlese de yaşanılanları, gözlerinde görür acılarını ve geride bırakıp geldiklerinin hüznünü. Onun gibi nice çocukları görür ve tanır olur. Öyle yada böyle nedenlerle göçertilen çocukların Kürdistan'lıları. Yitirilen ülkenin çocukları!

Girerken yedi yaşına, bir öğrenci kadar heyecanlıdır yaşama. Yeni şeyler öğrenecek ve öğrendikleriyle güzelleşecektir çünkü. Yaşamın, yoldaşlığın, savaşın, direnişin abc'siyle girer çocukluğunun yedisine. Yaşının küçük oluşunu çok fazla kabul etmeyen, bir olgun hava hep görülürdü Sakine'de.

Okuma-yazmayı yaşam okulunda öğrenmişti. Yazdığı yazılar duyguları ile, düşleri ile süslü en güzel çiçeklerin tadında. O genç yüreği ile o kadar sevdiği yoldaşları

yitirmişti ki, gizli gizli ağlasa da bazen bir ağacın kökünde, yanına gelenleri görünce, gözyaşlarını alelacele silerek, güler yüzüyle 'gel, otur' ederdi yanına. Ağlamak istemezken, yüreğinin dökümleri gözyaşlarından iniverdi inci misali, damla damla. Onlarla oynadığı tatbikat oyunlarını hatırlıyordu. Girdiği saldırı gruplarında ne kadar heyecanlı ve coşkulu oluşunu, onlarda paylaşımlardan yana kalan güzellik dolu oyunları. Oyuncakları bomba, silah oluyor, küçük Sakine'nin. Çocukken büyüyor, büyürken çocuklaşıyor.

Saflık, temizlik, doğallık ve yüceliklerden yana oyunu kullanan ve bunlarla kendini yüreklere oturtan Sakine.

Kızkardeşleri ile gelmişti bu yaşama. Her görüşmede sunulan perspektifler, Sakine'den giderdi onlara. İşte böylesi bir genç kızdı Sakine. Hem ondan küçük, hem de ondan ne kadar büyük bir edayla dinlerdi, Şehit Bınevş Yoldaş'ı. Duyduğu sevda kardeş-yoldaş karışımdı. 'Yoldaşlık kardeşlikten de öte' diyordu. Yoldaş olduğumuz kadar kardeşlik yapmadık derken, birlikte partide geçirilen günleri özetliyor gibiydi.

Dağınıklık, düzensizlikten sıkılırdı Sakine. Birşeyleri düzeltirken, çokça tanık olmuşuzdur, onun bu haline.

Peki Sakine nasıl Sarya oldu? Çok sevdiği arkadaşlardan biri olan SARYA (NURSEN İNCE) arkadaşla güzel bir yoldaşlık yakalamıştı Sakine. Birarada oldukları zaman, aklına ne gelirse soran Sakine ve kimi zaman sorulardan sıkışan Sarya ile sohbetleri hep ilgi çekerdi manga içinde. Tartışmalara bazen yağmur altında çay içerken, ya da birlikte oduna giderlerken tanık olurduk. Güzellikleri paylaştığı Sarya Yoldaş'ın şehadetinden sonra gururla almıştı bu ismi. Onun doğallığı, tazeliği, inceliği ile yaşama yaklaşacağına dair sözüyle Sarya'nın taşıdığı bir sanat perisi edası ile. Merak ettiği noktaların o da Jiyan gibi peşini bırakmaz, netleşinceye kadar tartışmadan vazgeçmezdi. Çıkan sonuçlar deftere yazılırdı hep, başka zamanlarda gerekli olacağı düşünülerek bakın neler yazmış defterine.

"Savaşta güçlü olduğun kadar, yaşamda da güçlü olmalısın. Pratik tecrübeni cins bilinciyle birleştirip, Zilan, Sema Yüce, Binewş yoldaşların çizgisinin en iyi takipçisi olmalısın. İdeolojiyle kendini güçlendirmelisin. Kadın Kurtuluş İdeolojisiyle cinsini tanıyarak, pratikte iyi bir uygulayıcı olmalısın."

Dediğimiz gibi hep bir olgun hava görülürdü Sakine'de. Pratik zamanı geldiğinde, Sarya biraz daha büyüdü. Katılım yaşı geçilirdi çoğu zaman. Yaşının küçük oluşundan dolayı savaşa aktif katılmadığı söylenirdi kimi zaman çünkü.

'98'de daha onyedisine yeni girmişti Sarya. On yedisinde bir fidan, on yedisinde tomurcuklanan bir gül misali ince, narin, kömür gözlü yoldaş. Gözlerinin durgun karasında neler neler görmüştük O'nun. Umut, sevda, hüzün, mutluluk, yoldaşlık, güzellik, paylaşım, çocuksuluk ve daha neler neler...

Jiyan gibi senin de gidişin ne kadar burdu biz yoldaşları bir bilsen! '97 ve öncesine geri dönüşler hep oluyor belleğimizde. Daha geçen gün bir arkadaş Zele okul süreçlerinizi anlatıyordu. "Sakine 7 yaşındaydı. Okula gidiyorduk. Sabah okuma-yazma, öğleden sonra coğrafya dersi görüyorduk. Çok dikkatle dinliyordu" deyince defterinde yazılı olan şey aklımıza düştü.

"Seni geceden daha fazla seviyorum, Okyanus. Arkadaşım olur musun?" Okyanus kadar derin, okyanus kadar engin, okyanus kadar mavinin güzelliğinde arkadaş olmayı, kim istemez ki, seninle. Gururluyuz, paylaşımlarını yaşadığımız için, buruğuz da yarım kalmasından yana. Ne mutlu sana ki, Jiyan'la güzel yoldaşlığın Metina'nın doruklarında seyrediyor, şu anki zamanda da.

Aramızdan ansızın ayrılışının hüznünü sıcak yaz günlerinde hazan olmuş yüreğimizi dondururcasına yaşadık. 'Yeni bir şarkıya daha nasıl alışacağız' derken ayrılığın hüznü ve gidişin acısını yaşayan bir yoldaşının gözyaşlarıydı yürekleri daha bir buran. Jiyan'ın ardından seninde bu şekilde gidişinle yürekler bir kıyametten geçti yine, gönlümüzde içten akan bir yürek sızısıyla...

Ve sen,

Kendini yoldaşlarınla varetmeyi hedef alan güzel çocuk! Okyanus derinliğinde buluşacağımız günün umuduyla...

Sevgini, yüreğini adadığın yoldaşların, yoldaşlıkların uğrunaydı ya bu ansızın gidişin. Hani keşfe gidiyordunuz, şehit Medya arkadaşla birlikte tepeye doğru yol alırken, kurşunlar yağmur gibi yağmaya başlamıştı. Dört bir yandan ihanet yağıyordu ve ihanetçilerin kurşunları saplanınca Medya'nın genç kız bedenine, dünyayı sığdırdığın yüreğin bunu kaldıramamıştı. Sarılmıştın Medya'ya, uyandırmak istercesine gün doğumlarında. Ama Medya uyanmadı ve sen Sarya, ihanetin karanlığında bombanla ışık oldun Serê Metina'da. Tek bir yanından yaralandığını söylemişti arkadaşlar. Sol yanın mıydı acaba güzel insan! Şu çocuk yüreğinde taşıdığın koca yüreğinden mi vurdular seni...

Serê Metina'nın rüzgarlarına bıraktığın saçların ve toprak ananın bağrına katık ettiğin yüreğinle hep umut verdin ya sen yoldaşlarına. Ne mutlu sana ki, tanıdık, tanımadık tüm yoldaşların seni seviyor. Sana bu soruyu sormak gerekiyor sanırsak,

Bizimle arkadaş olur musun Okyanus Gülü, okyanus gibi derin, okyanus gibi engin...

Ve sizler Botan'da Sema, Rengin, Berivan, Bahar, Niştiman, Xwinda, Dersim'de Berçem, Helin, Dersim, Nujiyan, Dirok, Axin, Zagros'ta Şervin, Eylem, Ruken, Şilan, Çiçek, Kani, Ronahi, Erzurum'da Sozdar, Garzan'da Helqız, Serhat'ta Leyla, Çiçek ve adını sayamadığımız koca yürekli can çocuklar, çocuk kahramanlar, oyunlara canı gönülden katılan güzel insanlar...

Sizler ki hayallerinizle, çocuk yüreklerinizle, tüm yüreklerde yer edindiniz. Ve bizler büyük hayallerinizi gerçekleştirmenin sözüyle yollara devam ediyoruz. Anılarınız önünde saygıyla eğiliyoruz.

RÖPORTAJLAR

“GERÇEKLER ÇIRILÇIPLAK OLMAYI SEVER” (P.Ö)

Bu çalışmayı yürüttüğümüz süreç içerisinde uzun süredir parti içerisinde olan arkadaşlardan tutalım, mücadeleye yeni katılan arkadaşlara kadar bir çok arkadaşa yönelttiğimiz sorularla PKK’de kadın ordulaşmasının geçirdiği süreçler hakkında bilgi aldık. O süreçleri bizzat yaşayan arkadaşlarla paylaştığımız düşünceler özellikle kitabın yazıma geçtiği süreçlerde bizim açımızdan oldukça aydınlatıcı oldu. Kitabı yazarken bir çok arkadaşla gerçekleştirdiğimiz bu tartışmalardan yararlandık. Kitabımızın bu bölümünde yürüttüğümüz tartışmaların bir bölümüne yer veriyoruz. Tartışmalar ve gösterdikleri ilgilerle bizlere destek olan arkadaşların tümüne teşekkür ediyoruz.

KADEK Başkanlık Konseyi Üyesi Pelşin Tolhıldan Yoldaşla Yaptığımız Röportaj

Soru: Kadın ve savaş, kadın ve ordu ilişkisini nasıl ele alıyorsunuz? Kadın ordulaşmasının erkek karakterli ordulardan farkı nedir?

...:Kadın-savaş ilişkisini çok yönlü ele almak ve tartışmak gerekir. Burada savaş kavramına yüklediğimiz anlamı, savaştan ne anladığımızı ve insanlık tarihi boyunca yaşanan savaşların başlangıç nedenlerini kavramak kadar, bu savaşlarda kadının yer alışını, savaş olgusu karşısındaki pozisyonu ele almak çok daha önemli. Eğer savaş kavramına bir mücadele anlamı yükleyeceksek, kadın-savaş ilişkisini de toplumsallaşmanın başlangıcından ele almamız gerekiyor. Kadın, toplumsallaşmaya geçişte ve tarih öncesi aşamalarda bir çok olguyla savaşım içerisinde oldu. Doğa ile mücadele etti, bu mücadelede karşı karşıya kaldığı tehlikeler oldu. Henüz insanlaşma aşamasına girmemiş erkek toplulukların saldırısına maruz kaldığında bir direniş gösterdi. Bu anlamda ele alırsak aslında kadın-savaş ya da kadın-mücadele ilişkisinin, kadın tarihiyle eş olduğunu söyleyebiliriz. Dolayısıyla kadın tarihi boyunca varolan bu mücadeleye dayanarak, kadının savaşkan bir öze sahip olduğunu söylemek de yanlış olmaz. Çünkü kadın, başta doğadan, sonra da toplumsallaşma gerçekliğine girmeyen erkek topluluklarından gelen tüm tehlikelere karşı teslim olmamış ve kendisine dayatılan tüm zorbalıkları göğüsleme mücadelesini yürütmüştür. Bu mücadele neolitik devrimi ve onun birikimlerini yaratırken, bu devrimle ortaya çıkan artı-ürün erkek egemenlikli toplum yapısının temel maddi zeminini oluşturmuştur. Neolitik devrimin değerleri üzerinden vücut bulan sınıflı toplum gerçeğinin ise ilk saldırısı kadına, ana tanrıça kültürüne olmuştur. Tüm bunların karşısında kadının ortaya koyduğu bir direniş söz konusudur. Amazonlar gerçeği belki bir çok defa ifade edilmiştir. Bazılarına göre bu bir efsane olabilir, gerçekliği olmayabilir, ama kesinlikle kadın eksenli bir toplum sisteminden erkek egemenlikli bir topluma geçerken kadının ortaya koyduğu direnişin, savaşın sembolü olduğu açık. Yüklediğimiz anlama bağlıdır kadın-savaş ilişkisi. Savaş kavramı, sınıflı toplumun çıkışıyla birlikte, belli kesimlerin, grupların veya bireylerin çıkarlarını savunmak ya da büyütmek için baş vurulan bir yöntem, bir araç olarak tanımlanmaya başlandıktan sonra kadın-savaş ilişkisi de daha farkı boyutlara ulaştı. Savaş, çok sık ifade edilen tanımıyla ‘siyasetin yoğunlaşmış ifadesi’ olmaya başladığında, en genel anlamda sömürünün üretilmesinin mekanizması haline geldi. Bununla birlikte kadın-savaş ilişkisi de farklı bir renge büründü.

Ancak o günden bu güne öz olarak şu değişmedi; savaş, kadının kendi iradesi dışında, hep onun içine çekildiği, katliamlara, yıkımlara, tecavüzlere ve acılara maruz kaldığı bir olgu oldu. Ve kadın savaşı yürüten güçlerce her zaman gasp edilmesi gereken ilk değer, ilk coğrafya olarak görüldü. Bu gerçeklik, sınıflı toplumların doğuşundan bugüne kadar farklı biçimlerde de olsa devam ediyor. Sınıflı toplum gerçekliğiyle birlikte tek taraflı, zoraki bir ilişkilenmeye dönüşen kadın-savaş ilişkisiyle birlikte kadın açısından kaybedişlerin, yok oluşların, esir düşmelerin, cariyeleştirilmelerin, haremlere kapatılmaların tarihi de başlamıştır. Savaşta daha fazla mal, daha fazla toprak elde etmek için ele geçirilmesi gereken ilk ganimetlerin başındadır kadın. Aslında kadının fiziğini, ruhunu, duygularını, güzelliğini gasp eden bir gerçeklik. Bir gasp ilişkisi. Savaşın kadını gasp etmesi, katletmesi diyebiliriz buna yada savaşın kadın yıkması. Bu bir tesadüf mü? Ya da bu salt kadının zayıflığından mı kaynaklı ? Bir ilişki tarzı mı? Hayır. Çünkü savaşın çıkışı biraz da kadının yarattığı değerlerin yıkımına bağlıdır. Neolitik değerlerin yıkımı, tüketimi, gasp edilmesi demek, zaten savaş demektir. Yani aslında başlangıcından itibaren kadının özüne karşı bir faaliyet. O yüzden de gelişim tarihi boyunca erkek egemenlikli toplum gerçeği, kadını birçok yönüyle katleden bir mekanizma, bir araç oldu. İlk köleci imparatorluklar sürecinden tutalım, ortaçağda, kapitalizmin gelişim aşamasında ve özellikle de 20 yy' da yaşanan savaşlardaki kadın katliamları bunun en somut örneğidir. Salt fiziki olarak değil, kadınların ruh dünyası ve özgürlükleri gasp edildi. Bunu 20. yy'ın son 10 yılında yaşadık. Bir coğrafya, bir ülke işgal ediliyorsa ya da bir ülke bir başka ülkeye karşı savaş ilan ediyorsa, bu savaşta en temel ganimet olarak kadının görüldüğü, kadına el atıldığı ve bunun toplumsal anlamda ne kadar büyük yıkımlara neden olduğunun örnekleri çok çarpıcı yaşandı. Hala bunun izleri vardır. Örneğin Balkanlar da yaşanan savaşta Sırpların halklar ve kadın üzerinde yarattığı katliam gerçeği ile binlerce kadının kendi iradesi dışında maruz bırakıldığı evinden kaçıp fuhuş sektörüne dahil olma gerçekliği yakın geçmişimizde gördüklerimiz. Yine kendi gerçekliğimizden, Kürdistan halkının yaşadığı gerçeklikten ele alırsak görürüz ki, halka karşı dayatılan savaş ve katliamdan en fazla nasibini alan kadın oldu. Bir taraftan evladını yitirmenin acısı, bir taraftan toprağından kopma- ki bu kadın için çok önemlidir- ülkesizleşme, topraksızlaşma, tanımadığı, dilini bile konuşamadığı bir kültürün içine savrulma, bunun içerisinde asimilasyona maruz kalma gerçekliği. Kürt kadını tüm bu gerçeklikleri en derininden yaşayıp üretim dışı kalırken kendi yaşadıklarıyla birlikte bir de savaş ortamında erkeğin yaşadığı psikolojinin kurbanı olmaktadır. Bunun yanı sıra halklar tarihi var. Halkların özgürlüklerinden, umutlarından, ütopyalarından vazgeçmemek için insanlık tarihi boyunca dinmeyen direnişleri, bitmeyen mücadeleleri var. Ve bu mücadele tarihi boyunca kadınların da çok kahramanca yer aldıkları savaşlar var. Bir halk katledilmek üzere iken ya da ona karşı savaş başlatıldığında, bu katliam gerçeği karşısında ona her şeyiyle en cesur, en fedakar şekilde karşı koyan gerçekliktir kadın. Bir mücadeleye kendi iradesiyle girdiğinde çok büyük kahramanlık destanları yaratır. Bunun örnekleri de var. Yine de son tahlilde -bütün insanlık tarihi araştırıldığında görülecektir- bazı olaylar, durumlar, alet olmalar hariç, kadının başlattığı bir savaş yoktur. İnsanın insana karşı yürüttüğü savaşlar anlamında, hatta insanın doğaya ve bazı insanlık değerlerine karşı yürüttüğü savaşların içerisinde kadının geliştirdiği bir barış yoktur. Bir ateşkesi, bir anlaşması yoktur kadının. Çünkü savaşı yok ki ateşkesi olsun. Erkek karakterine bürünmüş tek tek bazı kraliçeler olsa da, bunların sayısı çok azdır. Gerçekten de insanlık tarihinde, insanlığın sahip olduğu birçok coğrafik güzelliği, kültürel mirası, tarihi birikimi yakan, yıkan, halklara karşı uygulanan savaş ortamlarının

hiçbirinde kadının imzası ve iradesi yoktur. Doğuşu neolitik öze karşıt gelişen bir olgunun kadına ait olması mümkün değildir. Son tahlilde, kadın hiçbir savaşı kendi öz tercihiyle başlatmaz veya hiçbir savaşta kendi öz tercihiyle yer almaz.

20. yy'ın son 50 yılında, hatta burjuva devrimi aşamasında, kadının yeni yeni uyanışları vardır. Bu temelde özellikle ulusal kurtuluş ve devrim süreçlerinde halklara, özellikle sosyalist ideolojiye dayatılan katliama karşı verilen mücadelelerde kadın, kendi isteğiyle, öz iradesiyle yer almıştır. Birde bu boyut söz konusu. Burada kadın-savaş ilişkisi biraz daha farklı. Çok büyük zorlukları yine var. Çünkü hangi açıdan bakarsanız bakın kadına yabancı bir olay. Ana tanrıça kültürüne karşıt başlayan bir gerçeklik. Artı-ürünün ve bu artı ürünün hangi aileye, hangi zümreye ait olacağına dair paylaşım sorununun çıkışı ve bu sorunun siyasetle, diyalogla ya da uyumla çözülmediği noktalarda savaş, yıkım devreye girdi. Bu açıdan ilk çıkış itibariyle de hep yıkan, yok eden bir gerçeklik olduğu için, kadının kendi iradesiyle yer aldığı bir savaş yok. Fakat şunu çok rahatlıkla belirtmek gerekiyor: maruz kaldığı bir katliam, halkına dayatılan imha edilme gerçeği olmasa ya da üzerinde yaşadığı toprağa, kurduğu yaşam sistemine saldırı olmasa hiçbir kadın gönüllü bir biçimde savaşın içinde yer almaz. Bu anlamda şunu belertmek yerinde olur; Kadının içinde yer aldığı her savaşın mutlaka bir boyutta meşru savunma boyutu vardır. Özü vardır. Meşru savunma boyutunu içermeyen hiçbir savaşta kadın kolay kolay yer almaz. Eğer karakteri erkekleşmemişse, bir bütün kadın olmaktan çıkmamışsa, kadın özünü tümden kaybetmemişse savaşta yer alması mümkün değildir. Bizim ya da diğer halkların yürüttüğü demokratik ulusal kurtuluş mücadelelerinden yola çıkarak da bunu belirtebiliriz. İçinde yaşadığımız bir gerçeklik olarak, en azından yaşadığımız bir PJA deneyimini ele aldığımızda, çok acımasız bir durumla karşı karşıya kaldığımız da bir gerçekliktir. O açıdan aslında kadını yaşama daha güçlü bağlarla bağlayan bir zemin de oldu bizim için. Bu 15-20 yıllık süreçte Kürt halkı olarak yaşadığımız savaştan yola çıktığımızda, halkımızın karşı karşıya kaldığı katliam gerçekliğini ve gerillaya dayatılan askeri seferleri göz önüne getirdiğimizde bu dünyanın yaşanılası bir dünya haline getirilmesi için savaşmak gerektiği kararlaşması hep daha güçlendi bizde. Çünkü belirttiğim gibi içinde meşru savunma boyutu var ve her şeyiyle bir saldırı, bir tüketme hedefi olma söz konusu. İnsanca, kadının özüyle yaşayacağı bir toprak parçası bırakmayan, ki Tansu Çiler bunu "bir çakıl taşı bile vermeyeceğiz, bir çakıl taşı bile almayacaklar" biçiminde ifade ediyordu, yaklaşım bizde yaşama çok daha büyük bir tutkuyla sarılmayı getirdi. Ortadoğu insanında bu genelde böyledir. Aslında savaş biraz da tersinden bir etkiyle, kadındaki yaşam arayışını, yaşam tutkusunu, bağlılıklarını güçlendiren bir rol de oynadı. Ortadoğu topraklarında savaşın kadını karşı karşıya bıraktığı zorluklar, acılar, felaketler çok büyük bir dayanma ve direnme gücü oluşturdu kadında. Yaşamın aslında farklı ayrıntılarını, güzelliklerini daha çok sahiplenmek, sevmek, bağlanmak ihtiyacını ve bakış açısını geliştirdi. Savaş, halkların mücadelesi olarak tanımlandığında bunun içerisinde kadının kendi öz iradesiyle ve meşru savunma temelinde yer alışı, ondaki düşünsel, fiziki, ideolojik, siyasi anlamda yaratan bir gerçekliği de açığa çıkarmaktadır. Bu ilişkinin en çarpıcı ve somut biçimi bizim savaşımızda yoğun olarak yaşanıyor. Biliyorsunuz, Önderliğin YAJK'a getirdiği en önemli tanım; "YAJK bir savaş aracıdır, mücadele aracıdır, örgütüdür" oldu. Bundan her türlü savaşı anlamak gerekiyor. Doğayla savaşı yaşadık, o savaşı anlamak gerekiyor. Kendimizle kendi geleneksellikleriyle, fiziksel güçsüzlüklerimizle, alışkanlıklarımızla bir savaş yaşadık. Bunu anlamak gerekiyor. Yine erkeğin gerilikleriyle, egemenlikli yaklaşımlarıyla, feodalizmle çok yoğun bir savaşı yaşadık. Bunu anlamak gerekiyor.

Bir de binlerce yıldır bir savaş ve ordu geleneği olan, Ortadoğu'da da, dünyada da sayılı ordulardan birisi olan Türk ordusuna karşı yaşadığımız savaş gerçeğini anlamak gerekiyor. Bütün bu son 15 yıllık süreç açısından, silahlı savaşım sürecini ele aldığımda, kendi açımdan da, aynı savaş zemininde yaşadığım bir çok arkadaş açısından da, genel olarak toplumdaki Kürt kadını açısından da şöyle bir gerçeklik oluştu aslında: halk olarak seni bitirmek isteyen bir savaş var. Bunun karşısında senin onur ve özgürlük savaşımın var veya böyle bir sorunun olmalı. Onurlu kalmak istiyorsan, onur savaşımını başlatmak zorundasın. Özgür kalmak istiyorsan, özgür yaşamak istiyorsan, bunun savaşımını başlatmak durumundasın. İnsan olmak, insan kalmak istiyorsan bunun kavgasını geliştirmek zorundasın. Bir de savaşın onur savaşımı, özgürlük savaşımı, insanlık savaşımı olma gerçekliği var. İnsanlığın değerlerini koruma, geliştirme savaşımı olma durumu var. Böyle bir savaşta da kadın-savaş ilişkisi çok güçlü tabi. Kadın bu savaşa her şeyini kattı. Ben inanıyorum Türkiyeli kadınlar da, Arap kadınları da böyle bir savaşla karşılaşsalardı her şeylerini koyarlardı. Şunu ifade etmek istiyorum: neolitik toplum sürecinde ya da ondan önce insanın doğayla verdiği mücadeleler aşamasında, kadın- doğa ilişkisi, savaşımı, kadına erkek tarafından dayatılan, zorbalık ve baskıya karşı yürüttüğü savaşımla aslında aynı.

Öz olarak kadın- savaş ilişkisi başlangıçta ki o özü koruyor. **Kendisine karşı bir saldırı olduğunda, zorbalık geliştiğinde, istemediği bir konuma getirildiğinde, şiddetle karşı karşıya kaldığında ve hak etmediği bir durum karşısında kadının amansız bir savaş gücü açığa çıkıyor. Biz bunu Ortadoğu coğrafyasında ispatlayan ve savaş zemininde doğan bir kadın hareketiyiz. Bizim savaşla birde böyle bir ilişkimiz var.** Belki bir çok kadın hareketi açısından daha farklı. Savaş denilince, biz de dahil hiçbir kadın, meşru savunma temelinde bile olsa, savaşın bir tarafı, bir üyesi olmak ya da bir savaşın içinde olmak istemez. Ama mecbur kaldığında da müthiş bir mücadele gücü olduğunu ispatlamıştır. Biz kadın hareketi olarak bu belirttiğim temeldeki bütün savaşlara karşıyız. Ama bizim savaşla ilişkimiz salt öyle doğmadı. Bu bizim şansızlığımız da olabilir. Halk olarak şansız bir halktık, savaşla kendimizi yaratmak zorunda bırakıldık. Özgürlüğümüzü tırnaklarımızla, dişlerimizle söke söke almak zorunda bırakıldık. Bir talihsizlik denilebilir, ama böyle bir gerçekliğin içinde doğup büyüdük . Bu yüzden kadın hareketi olarak da içinde doğacak, büyüyecek başka bir zeminimiz yoktu. **Özgür Kadın Hareketi PJA olarak bizim savaşla daha farklı bir ilişkimiz var. Savaş kızgınlığında, savaşın ateşinde doğduk, büyüdük ve kendimizi tanıdık. Yaşam savaşımı vermek zorunda kaldık. Aslında bizi böyle keskin bir savaşım var etti de diyebiliriz. Dayatılan bir savaş karşısında, güçlü olmak zorunluluğunu çok daha derinden yaşadık. Bir de PJA olarak kadın- savaş ilişkisine böyle bir bakış açısıyla bakmak gerektiğine inanıyorum.** Fakat en nihayetinde böyle bir ilişki binlerce yıldır kadını zorla içine çeken, kendini kadına dayatan, kadını katleden bir ilişki. Kadın- savaş ilişkisi, kadının savaşı bitirdiği, tümden ortadan kaldırdığı bir ilişkiye dönüşmek durumunda. Ki bunun 21. yy'da çok önemli araç ve zeminleri var. Bu anlamıyla da mutlaka tersine dönüşmesi gereken bir ilişki. **Sınıflı toplumun başlangıcı ve gelişimiyle birlikte, savaş kadını hep yuttu, vurdu, bitirdi. Halkların zamanı, kadının doğuş çağı olan 21. yy'da kadın savaşı vuracak, savaşı bitirecek. Kadının savaşı sonsuza kadar ortadan kaldırması gerekiyor. Onurunu, özgürlüğünü koruma savaşı olduğu müddetçe bu olacaktır**. Diğer türlüsü insanlıktan çıkmak oluyor. Kadın- mücadele, kadın- onurlu savaşım ilişkisi gelişecek. Ama sınıflı toplumla ortaya çıkan savaş tanımı anlamında kadın savaşı yok etmeli, yok edecek.

Kadın- ordu ilişkisini ele alırken, kadın- savaş ilişkisinden bağımsız, kopuk ele almak mümkün değil. Sonuçta sınıflı toplumun gelişimiyle birlikte savaş nasıl süreklileşen bir gerçekliğe büründüyse, insanlık tarihi açından da ordu böyle bir gerçekliğin aracı, örgütü olarak doğdu ve gelişti. Neolitik toplumda bizim anladığımız anlamda bir ordu yok. Silahlı olarak doğa karşısında kendini savunma gerçeği var. Bir meşru savunma gerçeğinden çok, ilkelce de, kabaca da olsa onun araçlarından bahsedilebilir, ama bir ordu gerçekliğinden değil. Ordu, açığa çıkan ve giderek belli kesimlere, sınıflara ait olan ürünlerin korunması, geliştirilmesi açısından zorunluluğu ortaya koyan bir örgütlülük oluyor. Bütün tarih boyunca sınıflı topluma ait bir araç olduğu için, onun yarattığı, büyüttüğü, kapsamlılaştırdığı ve bugün de gördüğümüz gibi hem nicel hem tekniki anlamda inanılmaz boyutlarda donattığı, erkek karakterli bir kurumlaşma. Bu açıdan da tarih boyunca kadın- ordu ilişkisinin çok güçlü bir temeli yok. Bazı bireyler içinde yer almış olabilir. Örneğin dinlerin doğuş, yayılış süreçlerinde birey olarak kadının yer aldığı dönemler var. Fransa- İngiltere arasındaki savaşımda Jan Dark gerçekliği ya da benzeri farklı kadınlar var. Tarihin belli aşamalarında istisnai durumlar olabilir, örneğin oğlunun, kocasının arkasından gölge olarak, bir iktidarı korumak amaçlı bir kaç kadının desteklediği ordular olabilir, ama bir amaç temelinde, farklı halklara, insanlığın değerlerine saldırı örgütleme amaçlı ordu kuran bir kadın gerçeği yok. Ancak ordu, sınıflı toplumun varlığının teminatı olarak hep abartılı bir biçimde büyütülen, şiddeti yeniden yeniden üretecek ve hatta en ince ayrıntılarına kadar en az süreçte, en fazla insan öldürme kapsamına kavuşacak temelde hep güçlendirildi. Aslında 'sınıflı toplum eşittir erkek egemenlikli toplum' dersek kadın açısından da bu ilişkinin somutluğu daha çok ortaya çıkar. Ordu, erkek egemenlikli sistemin teminatıdır ve bundan dolayı orduda kadına yer yoktur. Kadınlar bu orduların değişik hizmetlerinde yer almış, değişik biçimlerde kullanılmışlardır, ama ordunun bir üyesi olarak yer alma durumları yoktur. Karakter olarak da, bir sistem, düzenleniş olarak da kadın buna uygun değildir. Ama daha da önemlisi, zihniyet olarak bu katılımı kabul eden bir ordu gerçekliği yok. Çünkü ordu da savaş gibi doğuşu ve gelişimiyle kadının özüne karşı olan bir çıkış ve doğuş olduğu için kadının da içinde yer almakta farklı zorlanmalar yaşadığı bir kurum. Erkek karakter damgalı ve bunun en derin hissettirildiği bir kurumlaşma olduğu için, erkeğinin de sistemin de kadına mantıkta yer vermediği bir oluşum. Fakat somut ilişkiden şöyle bir durum ortaya çıkıyor; ordu eğer erkek egemenlikli ve de kadını tüketen bir sistemse- ki öyledir- kadın-erkek arasındaki eşitsiz ilişkiyi sürekli üreten bir sistemdir de aynı zamanda. Yani kadının tükenişi ile erkeği de tüketen bir sistem. Sistemin devam etmesinin en önemli teminatı. O yüzden de direkt kadını vuran bir sistem. Önderliğimizin belirttiği gibi "bir yerde çok büyük ordular varsa, orada eşitsizlikler vardır demektir". O zaman orada kadın özgürlüğü de güzelliği de yoktur. Böyle tersten bir ilişki var. Ordu erkek egemenlikli karakteriyle ne kadar büyüyor, kurumlaşıyor ve erkek egemenlikli sistemin teminatı olma noktasında ne kadar derinlik kazanıyorsa, orada kadın o kadar bitiyor, öldürülüyor, tükeniyor, vuruluyor demektir.

Geçmişte Haçlı Orduları var mesela. Birlerce kadının fahişe olarak bu ordularla hareket etmesi, tüketilmesi durumu var. Yine orduların ilk ganimeti olarak kadınların gösterilmesi söz konusu. 20. yy'daki savaşlarda örneğin Hitler'in kadınları kullanma durumu var. Kendi amaçları için kadını tüketme temelinde bir kullanma tarzı. Halklar cephesinden baktığımızda da, halk savaşında kadın-savaş ilişkisi neyse, halk ordularında kadının yer alışında da böyle bir ilişki vardır. Ama bugüne kadar Parti Önderliğimizin geliştirdiği PJA'nın kadın ordulaşmasının dışında bir kadın ordulaşması

ortaya konulmuş değil. O yüzden de yeni bir ilişki bizimkisi. Aslında Başkan APO kadın- ordu ilişkisinin binlerce yıllık hikayesini, tarihini değiştirdi demek sanırım yanlış olmaz. Binlerce yıllık hikayesi biraz önce belirttiğimiz gerçekliği kapsıyor. Hep erkek renginde, kadını vuran bir ordu. Fakat bu ilişki bizim gerçekliğimizde tersine çevrildi. Kadının kendi renginde örgütlendiği, örgütlendikçe genel halk ordusuna kattığı ve böylece de ARGK'yi de egemen karakterli bir ordu olmaktan çıkardığı bir gerçeklik var. Kadın ordulaşması ARGK'yi erkek egemenlikli damgayı yemekten kurtardı. Bu anlamda bizim tarihimizde değişik bir kadın-ordu ilişkisi ortaya çıktı. Bunun tarihte farklı bir örneğinin bulunduğunu sanmıyorum. Bu bilinçle, kapsamla, nicelikle, bu inançla ve en önemlisi de bu yaşam tarzıyla bu koşullarda farklı bir kadın ordulaşması yok. Tarihte bir ilk olarak biz varız. Kadın-ordu ilişkisinde biz hangi farkı getirdik? Kadının tümden silindiği, kadın renginin esintisinin bile olmadığı bir ordu kurumlaşmasından kadının eksene oturduğu bir ordu kurumlaşması yaratmanın ifadesi olundu. On binlerce yıllık ilişkiyi tersine çeviren bir ilişki yaratıldı. Sınıflı toplum tarihi savaş tarzıyla, taktiği, teknolojiyi kullanması, bunun araç ve kanalları ile kendini erkeğe göre oluşturmuş bir sistemdir. Ama bizim ordu gerçeğimiz bir çok aracı, zemini kullanma, savaşta, bizzat çatışmada yer alma hatta Zilan arkadaş şahsında zirveye ulaşma, savaşın sadece aktif bir savaşçısı, katılanı değil planlayanı, taktisyeni, öncüsü, komutanı konumuna gelen bir gerçeklik. Burada sorunuz temelinde şunu tartışmak gerekiyor: k**adın ordulaşmasının erkek karakterli ordulardan farkı nedir?** Bir kere ideolojik kaynağı farklı. Ordu Neolitik toplumun ideolojik kimliğinden, sınıflı toplumun ideolojik kimliğine geçişte ortaya çıkan bir araç. Bu yüzden sınıflı toplumun ideolojik kimliğine sahip ve ideolojik kimliği farklı. Burada erkek karakteri hakim, bireycilik var, tüketim var, eşitsizlik, sömürü, gasp var, işgal ve şiddet var. Kadın ordulaşması ise tam tersi. Sahip olduğu, ürettiği, kaynak aldığı değerler ya da onu doğuran ideolojik kimlik eşitliği, güzelliği esas alan bir ideolojik kimlik. İkisini üreten zihniyetler farklı. Birisini üreten zihniyet erkek egemenlikli zihniyet; diğerini üreten ise kadın eksenli bir bakış açısı ve anaerkil kültürün özü. En temel bir farkı bu. Erkek karakterli ordular eşitsizliği derinleştirme temelinde ortaya çıktı. Kadın ordulaşması ise, eşitsizliğin çok derinleştiği, büyüdüğü koşullarda, ama eşitsizliği ortadan kaldırmak amacıyla ortaya çıktı. Yani birisini doğuran neden eşitsizliği korumak, derinleştirmekken; diğerinin doğuş amacı tam tersi eşitsizliği haklı olanın lehine ortadan kaldırmak ve giderek eşitlik yaratmaktır. Kadınla erkek arasında, halklar ve tüm insanlar arasında eşitlik yaratmaktır. Etnik, ırk, dil, din, cins ayrımı gözetmeden tüm insanları eşit duruma getirmektir. Bu anlamda kadın ordulaşması eşitliğin aracıdır.

Klasik erkek egemen zihniyetli ordular, gücü de güçsüz olanın aleyhine büyüten bir işleve sahip. Güçsüz olanları baskı altında tutmanın ve güçlü olanı korumanın aracı. Kadın ordulaşması bu anlamda da ters. Kadın ordulaşması, güçsüz olanın lehine güç biriktirmek, değer biriktirmek ve güçsüz olanı giderek güçlü konuma getirerek güçlü ama haksız olan karşısında bir pozisyon sahibi yapmayı, bir kimlik sahibi yapmayı hedefleyen bir ordu. Doğallığında güçsüzlüğü kabul etmeyen ve güçsüzlüğün tahrik ettiği, giderek özünde gücü yaratmaya kanalize olan bir ordulaşma.

Erkek egemen karakterli ordulara tarih boyunca baktığımızda, şiddet ve yıkımlar getiren bir karaktere sahip. Kadın ordulaşması ise kendisine dayatılan savaşların bir sonucu olarak şiddet ortamında savaşmak, silah kullanmak zorunda kalmasına rağmen, özünde eşitliği ürettiği kadar güçsüz olanın lehinde gücü, güzelliği üreten bir ordulaşmadır. Kadına yeniden kendisini hediye eder. Kendi öz kimliğini, varlığını, gücünü açığa çıkaran bir özelliğe sahip. Bu açıdan da ürettiği değerler farklı. Birisi

şiddeti, yıkımı, katliamı ve suçları üretiyor, tahribatlar, yıkımlar yaratıyor. Diğeri ise önce bunları önlemek istiyor, böyle bir çıkış kaynağı var. Kadının gücünü bir örgütlülük zemininde buluşturuyor ve örgütlüyor ve bunu erkek egemen karakterin karşısına çıkarıyor. "Savaş, hep senin halklara dayattığın gibi olmaz" diyor. "Ordu, hep senin verdiğin renkle olmaz" diyor. Bir de halkların ordusu var. Bir de kadının ordusu, davası, savaşı var. Bu anlamda tabii ürettiği değerler farklı. Kadın ordulaşması diğer bazı ordularda olduğu gibi katı bazı şeylere sahip değil. Evrensel bir özü var. **Kadın olan, kadın olarak baskıya maruz kalan her kadın bu ordulaşmanın içinde yer alabilir.** Ulusal ordularda olduğu gibi sadece güçlüyü içine alan katı bir gerçekliği, sınırları yok. Güçsüzü de içine alıp güçlendiren, büyüten bir esnekliği ve kapsamı var. Genel ordular açısından doğayı, insanlığın temel bazı kültürel değerlerini tahrip etme gerçeği varken, kadın doğasının ordulaşmaya yansımasının bir sonucu olarak kadın ordulaşması, doğayla uyumlu bir ordulaşmadır. Doğayı tahrip eden ya da dengesini bozan bir ordulaşma değildir. Genel olarak kadın ordulaşmasının karakterini böyle değerlendirebiliriz.

Soru: PKK'de kadın ordulaşması hangi ihtiyaçlardan doğdu? Genel ordu örgütlenmesi içinde gelişen özgün ordulaşmanın gelişim süreçlerinde yaşanan zorlanmalar nelerdir?

... :Dünyada kadın ordulaşmasını, örgütlenmesini ortaya koyan tek hareket PKK ve PKK Önderliğidir. Neden Kadın ordulaşması? Niçin böyle bir ordulaşmaya ihtiyaç duyuldu? Genel bir ARGK gücü vardı ve bunun içerisinde kadın genel bir ordu üyesiydi. Bir savaşçı, bir komutan gibi yer alıp yürüyemez miydi? Neden ayrı özgün bir örgütlenmeye gidildi? Kadın ordulaşması bir ihtiyaçtı ama neden ordu biçiminde örgütlenmeye ihtiyaç duyuldu? Bunlar önemli sorular. Kadın ordulaşma tarihini yaratan bir birikim var. Kadın belki 90'lı yılların başında biraz daha nicel bir katılım ve çıkışlar yaptı, ama Partinin grup aşamasında, 90'lı yıllara kadar da açığa çıkan çok büyük değerler var. Kadın savaşın her anında, aşamasında bu partide yer aldı. İlk Hilvan-Siverek süreci, grup çalışmalarına katıldı. Yani bir biçimde gerek birey, gerekse de grup olarak yer aldı. Bu değerlerin toparlanması, bir araya getirilmesi ve kadın adına örgütlülüğe kavuşturulması bir ihtiyaçtı. Her şeyden önce şahadetlere verilmesi gereken cevap ve yaratılması gereken düzey anlamında bir ihtiyaçtı. Ama neden "ordu biçimi" sorusu bu aşamada önem kazanıyor. Çünkü bize halk olarak başka bir zeminde özellikle savaş dışında kendimizi izah etme, ifade etme şansı bırakılmamıştı. Örgütlenmenin tek aracı olarak bize ordu bırakıldı. Siyaset yapmanın çok imkanları vardı da, Kürtler siyaseti elinin tersiyle itti, dağlara çıktı, ordu oldu, değil tabii. Ya da Sivil Toplum Örgütlerini oluşturma imkanları vardı da değerlendirmediler değil. Kısacası halk olarak kendini siyaset sahnesinde ifade etmenin imkanı yoktu, kapatıldı. Bırakalım siyasal alanı, kültürel alanda, sosyal alanda kendini ifade etmenin bütün gözenekleri, kanalları kapatıldı. Yani "yok olacaksın, teslim olacaksın, varlığını inkar edip benim varlığıma ekleneceksin"tarzında bir dayatmada bulunuldu. Ya da bunların hiçbirini kabul etmeyeceksin ve **" ben ölü de olsam onurlu bir Kürt olacağım" yolunu tercih edeceksin. "Ölsem de onurumla, kendi kimliğimle, insan olarak öleceğim. 1000'lerce yıldır bu toprakların en eski halkı olarak kimliğimi koruma adına öleceğim. Ölü bir Kürt de olsam onurlu olacağım.Yaşayan onursuz bir Kürt olmaktansa ölmüş ama onurlu kalmış bir Kürt olacağım".** Bir halk açısından böyle bir durum varsa, kadın açısından bunun yüz katı bir gerçeklik var. Hem o halk gerçekliği içinde yar aldığı için, hem de kadın olduğu için karşı karşıya kalınan

dayatmalar var. Sonuç olarak Kürt halkının kendisini ifade etmesi için bırakılan tek zemin savaş olduğu için, bütün örgütlemeleri de buna göre olmak zorundaydı. Bir halka kendi varlığını korumanın tek yolu olarak savaş bırakılıyorsa, hukuku da, siyaseti de, örgütlemesi de ve bunları kapsayan tüm özgünlükleri de bu eksende olacak. Yani şöyle bir şey olmaz: bütün Kürt halkı ayağa kalkacak, isyan edecek, ama kadın bunun dışında kalacak, salt erkek bu savaşı yürütecek, böyle bir şey olamazdı. **Kadını kazanmayan, örgütlemeyen, kendi zeminine çekmeyen bir savaş gerçekliği kazanamazdı.** Kaldı ki, Kürt halk gerçekliğindeki kadının yeri de bunu reddeden bir düzeydedir. Kürt kadını çok aktif atıldı böyle bir mücadeleye. "Madem bu rejim bana yaşam seçeneği bırakmıyor, ben de yaşamın tek yürütülüş biçimi olan savaşı tercih edeceğim ve ben de onun içinde yer alacağım" dedi.

İlk başlarda sayıları az gruplar biçiminde olsa da, giderek savaş kapsamlılaştıkça, bütün Kürt halkını kapsadıkça, kadının buna akış düzeyi hem nicel olarak, hem de nitel olarak farklılaştı. Kadının savaşa yüklediği anlam farklılaştı. Nicel bir birikim oluştu. Öncesinde zaten nitel bir birikim var. Şahadetler ve değerler var. Bu iki birikimi buluşturmak ve kadının başından beri yer aldığı, yarattığı, ürettiği değerlere bir biçim, bir formasyon kazandırmak önemliydi. Bunun biçimi ordu olmak zorundaydı. Çünkü başka bir yol yok. Savaş yürüten bir halksın ve savaş verdiğinizde kadının özgürlük sorununu bir tarafa bırakmayı Önderlik felsefesi kabul etmiyor. "Hem savaş, hem mücadele, hem de kadının özgürlüğü olacak". Bu mücadelenin Önderi böyle bir felsefeye sahip olduğu için, biz de savaş içinde aynı anda kadın özgürlüğü için savaş yürütmek zorunda kaldık. Bu aynı zamanda bir zorunluluktu da. Örgütlenme zorunluluğu birincil; bunun formasyonunun ordu ve savaş ortamı olması da başka bir zorunluluk. Bunu maddi koşullar anlamında koyuyorum. Diğer taraftan her kesimden insanın katıldığı bir halk ordusu gerçekliği var. İdeolojik olarak sosyalizmi benimseyen bir ordu olsa da, sosyalist ideolojinin tam oturmadığı, eşitliğin, kadına yaklaşımın, güzelliğin, bazı sosyalist yaklaşımların tam oturmadığı bir ordu gerçeği var. Bunun karşısında ise yeni, sosyalist yaşamı yaratmaya çalışan bir ordu gerçeği. Aynı zamanda bu ordu gerçeği içinde feodalizmin, toplumsal gerçekliğin yarattığı şekillenmelerin yansıması var. Ağırlıklı erkeklerin oluşturduğu bir ordu. Belli bir aşamadan sonra kadın nicelik olarak arttığında birçok gerçeğe temas etti. Feodalizm başta olmak üzere erkeğin kof gururuna ve egemenlikle şekillendiği tüm özelliklere dokundu. Bir tarafta düşmanla sürekli karşı karşıya olan bir ordu gerçekliği olduğu için kadın, düşmanın 'namus' olgusunu Kürt halkına karşı kullanma gerçekliğine dokundu. Var olan kültürlere dokundu. Böyle bir dokunuşla kendisiyle birlikte büyük bir tahriki de doğurdu tabii. Kadın ha bire nicel olarak akıyor. Bunun yanında bir de bilinçli, üniversite gençliğinin akışı var. Bunun da bir bilinç düzeyi ve kabul etmediği çatışma, çelişkiler söz konusu. Böylece giderek bu nicel akışların ARGK ortamında mutlaka bir örgütlülüğe kavuşturulması ihtiyacı kendisini dayattı. Yoksa o biçimde orduya sürekli akan kadın, var olan bu ordu gerçeğini de dağıtabilir, farklı boyutlara kanalize edebilirdi. O yüzden orduya akan kadın niceliğinin hızlı bir formasyona kavuşturulması gerekiyordu.

Bu kadar nicel, nitel katılım kendisiyle birlikte yaşanan sorunları da boyutlandırdı. Hareketimiz özgürlükçü ve her kesimin özgürlük iddiasına saygılı olan bir felsefe olduğu için "kadın bu kadar katılsın ama yerinde dursun" da, "Kadın katılsın, ama bizim ordumuza damgasını vuran feodal değerleri esas alarak yürüsün" de denilemez. Bu özgürlük felsefesine aykırı. Bu durumda mücadele saflarında nicel, nitel bir birikim ve akışın olması sonucunda, bunun genel orduyu, bütün askeri gücümüzü güçlendirecek, büyütecek, özgürlük temelinde tahrik edecek bir tarzda örgütlenmesi,

konumlandırılması gibi bir zorunluluk ortaya çıktı. Klasik, geleneksel kadının bilinen birçok özelliği var: disipline gelmeme, örgütsüzlük, dağınıklık, duygusallık, hatta beli bir aşamaya kadar fiziksel anlamda ki zayıflıklarını örgütleyememe, bunu giderememe, tempodaki, düşüncedeki hantallık vb. egemen sistemin kadına kazandırdığı bir çok olumsuz özellik. Bunların ordu gibi disiplin, örgütlülük, tempo, tarz yetkinliği ve ustalık isteyen bir kurumda rast gele katılımı, elbette birçok sorunu ve dağılımı gündeme getirirdi. Bu açıdan böyle bir birikimi, akışı genel ordu düzeyi içinde (disiplin, örgütlülük vb.) açısından da örgütlemek gerekiyordu. Yine bu akışta üst düzeyde bir savaşma istemi var. Bunu 90'lı yılların başındaki kadın kahramanlıkları özellikle de **Beritan** çizgisi zirvede ortaya koydu. Savaşacak, komutanlık ve öncülük yapabilecek bir kadın birikimi akmıştı bu mücadeleye. O zaman bu birikimin mutlaka ele alınması gerekiyor. Bir yön, bir biçim ve daha da derinlik kazanması gerekiyor. Fakat aynı zamanda savaş ortamındasınız ve devam eden acımasız bir savaş var. Karşınızda çok vahşi bir ordu ve düşman gerçeği var. Bunun karşısında da dağınık, örgütsüz, rastgele konumlandırılmış, nicelik olarak kabarık bir kadın gücü elbette darbe yemeye de açık olacaktı. Bu açıdan da ele almak gerekiyordu. Bu akan birikimi öyle bir örgütlemek, birleştirmek, savaş yeteneği, fiziksel güçlenme, taktik ustalık, tarz yetkinliği kazandırmak gerekiyordu ki kolay yem olmasın. Çünkü düşman da "Kadındır, hem orduyu zayıflatır, hem de ordunun zayıf karnı" gözüyle bakıyor. Düşmanın, egemen mantığın, sistemin bakış açısı böyleydi. Fakat gerçeğin böyle olmadığı ve en fazla da böyle bakan bakış açısını yerle bir eden zirvede, **Zilan** gerçeğinde ortaya çıktı. Karşımızda böyle bir düşman gerçekliğinin olduğunun bilinciyle, saflara akan kadın birikimine bir sistem, bir örgütlenme kazandırmak gerekiyordu. Bir de en önemlisi bu akan birikim, bu kadın niceliği ve niteliği, özgürlük çalışması için bulunmaz bir hazineydi. Bu hazineyi güçlü korumak gerekiyordu. Çünkü bu aynı zamandan toplumdan akıp gelen ve toplumun en nitelikli, özlü, bağlı kesimiydi. Bunu iyi korumak, mevzilendirmek, eğitmek, örgütlemek ve örgütlü bir irade haline getirmek, geleceğin özgür toplumunu yaratmak için vazgeçilmez bir hazineydi. Bu anlamda, gelecekte hedeflenen özgür toplum projesi için de doğru bir yatırımdı. **Kadına yapılacak yatırım, örgütlülüğe yapılacak yatırım, özgürlüğe, böyle bir toplumsal yapılanmaya yatırım yapmak olacaktı ki, Önderliğimiz bunların hepsini hesaplayarak bu adımı attı. Böyle bir ihtiyaçtı ve bunu zorunlu kılan maddi boyutlar da vardı. Bir taraftan da geleceğin toplumunu kadın şahsında ya da diyelim ki özlenen, amaçlanan özgür kadın tiplemesinde yaratmak, somutlaştırmak açısında da bu örgütlenme gerekliydi**. Ayrıca başta da belertmiştik ortaya çıkan çok büyük kadın kahramanlıkları, kadın değerleri vardı ve bunların artık kendisini yaşamsal kılmasının bir aracı olması gerekiyordu. Diğer taraftan ARGK gerçekliğinde belirttiğimiz gibi bir halk ordusu ve aynı zamanda ezilenlerin egemenlerine benzeşme tehlikesi var. Halk ordusu adına da çıkılsa eğer sahip olunan sosyalist ideolojinin hizmetinde bir ordulaşma gerçeğine bağlı kalınmazsa, şiddet boyutunda, askeri yöntemler boyutunda, darbe vurma noktasında karşısında savaştığı gerçeklere benzeşme tehlikesi vardı. Çünkü orduda ağırlıklı olarak egemen karakter olan erkeğin yer alma durumu vardı. Yani böyle bir benzeşme tehlikesini ortadan kaldırmak açısından da kadın ordulaşması bir ihtiyaçtı. **Kadının kendi rengini verip katıldığı bir ordu genel anlamda da halk ordusu olarak, eşitlik ordusu, güzellik ordusu, meşru savunma çizgisinden mümkün olduğunca çıkmayan bir ordu olurdu.** Bu boyutun yanında önemli olarak bir de çetecilik gerçekliği var. Bilindiği gibi '93 yılı ateşkes ilanı ve bunun 33 asker eylemiyle sabote edilmesi gerçeği, Şemdin

şahsında çeteciliğin, örgütü farklı bir çizgiye kaydırma mücadelesini örgüt içinde çok yoğun yürüttüğü bir süreç. Bunun yansımaları ordumuzda da ortaya çıktı. Zaten yapımız ağırlıklı ordu gücümüzdü.Ve bu temelde böyle bir çetecilik gerçeğinin de panzehiri olarak, kadın ordulaşması bir ihtiyaç düzeyinde ortaya çıktı ve örgütlenmesi bir zorunluluk olarak kendisini dayattı. Yani çeteciliğin de özünde disipline, örgütlülüğe gelmeme, asi-avare tarz, erkek egemen karakterle halka yaklaşım - ki Botan'da bütün korucu köylerin oluşumunda bu çizginin payı belirleyiciydi-vardı. Bir halk ordusu, ama çizgisi halk karşısında, kontravari, çeteci. Tüm bunlar '87-88-90'lı yıllarda açığa çıkan gerçeklikler oldu. Böyle bir gerçekliğin ideolojik gerçekliğimizden, çizgimizden uzaklaşan bir gerçeklik olduğu çok açıktı. **Bu nokta da Başkan APO'nun yaptığı; özgürlüğe en çok ihtiyaç duyan özün, kesimin özüyle örgütlülük yaratmak oldu. O özü özgürlüğe bağlama, ona dayalı ordulaşma geliştirme kadındaki bu özü açığa çıkardı, büyüttü, geliştirdi. Bu öze dayanan bir ordu asla yıkılmaz. Erkek egemen karakterli ordular gibi şiddet üretmez. Meşru savunma çizgisi dışında bir savaş üretmez, gafil avlanmaz, vurulmaz. Bu açıdan da kadın eksenli ve kadın özünün esas alınarak geliştirildiği bir ordu böyle bir tehlikeyi de bertaraf etme gücüne sahipti.**

Kadın ordulaşmasını doğuran diğer bir ihtiyaç da; hem toplumsal sistemde hem mücadele ortamında kadının sürekli erkeğe bağımlı konumda kalmasını, kadının güçsüzlüğünü, erkekle aynı zeminde, hep ona bağımlı kalarak yaşamaya mecbur kalmasını aştırmaktı. Ve bu anlamıyla hem erkeğin, kadının güçsüzlüklerini kadına karşı kullanılan; hem kadının 'kadınsı' özelliklerini erkeğe karşı kullanıp, erkeğin güçsüzlüklerini tahrik eden gerçekliğine bir eleştiri, darbe olacaktı. Amaç, kadınla erkeğin mücadeleye katılma zeminlerini biraz da birbirinden koparan, başta fiziksel anlamıyla bunu yaparak, hem kadının kendi özgücünü ve güçsüzlüklerini tanımasını ve hangi konularda güçlenmesi gerektiğini anlamasını sağlamak, hem de erkeğin sürekli savaş ortamında, ordu ortamında kadının güçsüzlüklerini, bazı geri yönlerini kendine gerekçe yapan nedenleri, zeminleri ortadan kaldırmaktı. Yine erkeğin asılında gücünü böyle geri bir kadınla muhatap olma konumundan çıkarıp, güçlenmiş, örgütlendirilmiş bir kadınla muhatap olma düzeyini yaşayarak aslında onu da gerçek anlamda güç olmasını sağlamaktı. Bu anlamda hem kadınının güçsüzlüğüne, hem erkeğin güçsüzlüğüne bir darbe, onu ortadan kaldırmanın araçlarını yaratmanın da bir ihtiyacıydı.

Özgün ordulaşmanın gelişim süreçlerinde yaşadığımız zorluklara gelince; bizim Kürt halkı olarak genel orduyu örgütleme konusunda karşılaştığımız çok büyük zorluklar vardı. Öyle bir halk ki, binlerce yıl örgütsüzlüğe mahkum olmuş, kendi adına örgütlenme ve örgüt yaratmada çok geri bir duruma düşürülmüştü. Başkalarının örgütlenmesinde bir fedai ve sonsuz bir katılım gücüne sahip, ama kendisi için bir şeyler yapmayı unutmuş, örgütlenmemiş, kendi adına aşiretlerin dar isyanlarında dağa çıkan orduların dışında başka bir ordu kurmamış. Böyle bir geleneği yoktu. Asker olarak bir güçlülüğü hep var, ama kendi adına askerlik yapmanın geleneği yoktu. Şimdi böyle bir halk gerçekliğinden, klasik bir ordu da değil, özgürlük mücadelesini yürütecek bir halk ordusuna geçilecekti . Halktan her kesimi kapsayacak bir halk ordusu yaratmanın zorlukları çok büyüktü. Bu, parti tarihimizde birçok boyutuyla ortaya kondu. İlk başlarken yapılan yetersizliklerden tutalım, daha sonra, ülkeye geçerken yaşanan sıkıntılar, zorluklar, bu konuda Önderliğimizin verdiği mücadele ve 15 Ağustos Atılımını başlatmaya karşı objektif olarak direniş, gecikme, geciktirme, görememe, taktik öncülüğün bunu değerlendirememesi vb. Daha sonraki süreçlerde

Agit arkadaşın anısına gerillacılık geliştirildiğinde nicel bir büyüme belki sürekli oldu. '90'lı yıllarda bu zirveleşti, ama buna ordulaşma kapsamında bir düzen, bir formasyon ve savaş gücü kazandırmada Önderliğimizin sürekli eleştirileri, uyarıları, taktiğe ilişkin çok somut değerlendirmeleri olmasına rağmen büyük gecikmeler yaşandı. Komuta tarzını yaratmada ciddi yetersizlikler yaşandı. Zaten bilindiği gibi '86'da **Agit** arkadaşın şahadetinden sonra çetecilik gerillacılığın çizgisine ya da bizim ideolojik çizgimiz temelinde gerillacılık yapmaya karşı kendisini dayattı. Halk yaklaşımına, coğrafyayı ve bütün imkanları kullanmaya yani bir bütün taktik uygulamaya kendisini dayattı. Burada nitelikli gençleri şu veya bu isim altında katletti veya ölümüne gönderdi. Ucuz kaybetme tarzlarıyla savaşa sürükledi. Bunun karşısında güç olması gereken kadro, komuta taktik vb. birçok yetersizliği zamanında aşamadı, değerlendiremedi. Alternatif yaşam çizgimizi oluşturmada yetersiz kalındı. '93 yılı çeteciliğin bu anlamda kendisini daha çok ortaya koyduğu ve daha büyük oynamak istediği bir dönemdi ve bunun yanında ateşkes çok önemli bir adımdı. O da bu çizgi tarafından sabote edildi. 33 asker öldürüldü. Bu gerçeklik bizim savaş ve ordu gerçekliğimiz olarak kılınmak istendi. Taktik uygulama, öncülük gerçeğimiz kılınmaya çalışıldı. Böyle bir süreçte '93 yılının ateşkes adımının sabote edilmesi, çeteciliğin kendisini '92 Amed pratiği başta olmak üzere çok bariz ortaya koyması söz konusu. Bilindiği gibi '92 de yaşanan pratikler üzerinden '92-93 kışında başlatılan bir yargılama süreci oldu. Özeleştiri süreçleri var. Bunlardan sonra böyle bir durumun yaşanması ve ateşkesin, güçlerimiz tarafından gerekince anlaşılamaması yaşandı. Kısaca bütün ipuçları şunu ortaya koyuyordu ki; bu ordulaşmanın, askeri gücün çizgi temelinde büyümesi, yetkinleşmesi, savaşması için renginin, karakterinin klasik ordu karakterinden, bakış açısından kurtulması gerekiyor. Nitekim çeteciliğin asıl çıkış noktası hırs, iktidar, ortaya çıkan imkanları bireysel tasarrufuna alma, halk adına kullanmama ve bu anlamda gözü karaca tüketme, yoldaşlarını aynı temelde katletme oldu. Bunların hepsi ordulaşma tarihimizde yaşadığımız büyük acılar. **Bir halkın tarihsel şahsına yönelik saldırılar böyle bir dönemin değerler dirilmesi, tahlili P.Ö'mizi kadın ordulaşmasını geliştirmenin gerekliliğine inandırdı.** Bu anlamda ordulaşmayı, geliştirmek ve bunun gücünü dönüşümünü ortaya koymak gerekliydi ama henüz bu bilinç yoktu. Dolayısıyla mevcut durumda varolan ordu gerçekliğine eklenmek, onun bir parçası olmak ya da en kötüsünden erkeğin elinde çok olumsuz bir tarzda kullanılmak gibi bir risk de vardı. Bunun yanında, siyasal gündemde ateşkes ilanı, yine Türkiye cephesinde çok ciddi bir çeteciliğin zemin bulması, içte yaşanan katliamlar, **Özal'**ın öldürülmesi benzeri siyasi katliamlar, içte sanatçılardan aydınlara, yazarlardan öğrencilere kadar herkesi bir çizgiye çekmek özellikle de bize karşı ortak bir savaş çizgisine çekmeye çalışan bir politika vardı. Devlet, bütün bu çeteciliğin eline geçirilme aşamasında bize savaş konusunda çok kontraca dayatmalarda bulunmaktaydı ve bu çok büyük tehlike arz ediyordu. Bu durum karşısında sürekli kendini üreten, büyüten, taktik esnekliğe, yaratıcılığa kavuşan bir ordu gerçeği var. Bunun içinde ordunun zihniyetinin, karakterinin gerçekten güçlü olması gerekiyordu. Böyle bir süreçte kadın ordulaşması kendisiyle çok büyük zorlukları getirdi. **Bir taraftan özgürlüğü tahrik eden bir gerçekliği var. Yine bağımsız, kendi öz gücü üzerinden bir örgütlenmeyi gerektiriyor. Fiziki anlamda en zayıf ve her açıdan güçsüz görüneni kendi zemininde, kendi özgücü üzerinde örgütlemek, bir duruşa kavuşturmak çok önemliydi. Eğer bunun karşısında kadın da bu savaşım gücünü ortaya koyarsa bu, genel ordudaki erkeği de çizgiye çekecek, çizgiye gelmeye, özgürlüğe tahrik edecekti.** Fakat bu süreç, ordulaşmadaki genel anlamdaki sıkıntılar,

siyasal süreç, bize yönelik konsept dikkate alındığında öyle kolay ve de zahmetsiz oluşabilecek bir durum değildi. Ki Önderlik adım atarken bunların hepsini, tüm riskleri ve olasılıkları hesaplamıştı.

Genel ordulaşma zorlanmalarının dışında, içinden geldiğimiz halk gerçekliğinin getirdiği zorlanmalar, feodalizmi birçok anlamda yaşama gerçekliği söz konusuydu. Hem kadın hem erkek açısından cinsel olarak, siyasal olarak düşürülmüşlük vardı. Bu konudaki enerjisini örgütleme, ona yön verme, devrime kanalize etme gücüne henüz ulaşılamamıştı. Bu anlamda, böyle bir ortamda erkeğe şunu demek tabii onun bazı geriliklerini tahrik etti: **"Ben senin bütün ömrün boyunca hükmetmeye alıştığın, kendine bağımlı kıldığın, "benim" dediğin kadını senden alıyorum. Senin zemininde olmayacak, ayrışacak, başka bir zeminde kalacak, kendi başına yaşayacak, tartışacak, kendi başına savaş gücü olacak ve sen buna karışmayacaksın. Asıl yönlendiren güç ben olacağım, Önderlik kurumu olacak. Sen erkekliğini, karakterini ve onun bazı özelliklerini bu kadın gerçeği üzerinde konuşturmayacaksın"**. Şimdi bu, erkeğin bu kadar kolay kabul edeceği bir durum değil, Tabii ki bir özgürlük ortamıdır, toplumsal bir ortam değil. Parti saflarına, mücadele saflarına gelen erkek de elbette belli düzeylerde ulusal toplumsal özgürlük için, çok derin bir bilinç olmasa da bireysel özgürlük için akan bir potansiyeli temsil ediyor. Farklılıkları elbette var. Birebir topluma benzetmek doğru değil, ama o toplum içerisinden çıkıp geldiği için onun bir çok değer yargılarını hala taşıyor ve o süreçte çok güçlü bir zihniyet devrimi oluşturması da beklenemezdi. Davranış gücü, özgür birey duruşu yok. Erkeğin özgürlük ideolojisinin ölçülerine, ilkelerine vurulması gereken birçok şeyi, kendisini, kadını, güç olgusunu, başarı ve yaşam olgusunu hala toplumun bazı değer yargılarına vurarak değerlendirdiği böyle bir zeminde kadın açısından da özgür bir zemin yaratmak, kadını erkekten koparmak, ayırmak erkek açısından bazı zorlanmaları ve zorlamaları açığa çıkardı .Bir kere kadının kendisinden koparılmasında büyük bir ikna ve kabullenme yoktu. Binlerce yıllık egemen bir zihniyet ve özel mülkiyetçi yaklaşım var. Her ne kadar parti saflarında kadına karşı, karısı, kızı, bacısı tarzında farklı bir bağı olmasa da aynı zeminde, aynı topluluk içinde olmanın getirdiği kendine ait görme yaklaşımı vardı. Kadının erkekten koparılmasına, onun denetiminden çıkarılmasına, kadının artık bir çok kararı kendi başına almasına, kendi yaşam zeminini oluşturmasına kolay kolay gelinmedi, kolay kabul edilmedi. Bu belki Önderlik kurumu tarafından konulan bir proje, bir örgütlenme modeli. Önderliğin bütün parti üzerinde çok güçlü bir etkisi ve Önderliğe çok güçlü bir bağlılık var. Bu anlamda genel olarak şöyle bir yaklaşım vardı: **"Önderlik koyuyorsa mutlaka güzel bir amaç ve hedefi vardır".** Buna bir inanma vardı, fakat pratikte buna denk hareket etme erkek açısından kolay kolay çıkmıyordu. Örneğin ben kendim, kadın ordulaşması kararlaşması Önderlik tarafından talimatla alanlara ulaştırıldığında Dersim eyaletindeydim. Dersim'de çok az bir sayımız vardı. Karar önce bize değil, bulunduğumuz gücün komuta kademesine ulaşmıştı. Biz o zaman 60 kişilik gücün içerisinde dört bayan arkadaştık. Zorluklar vardı tabii. Erkek arkadaşlarla aynı zeminde yaşarken sayı azlığının getirdiği zorlanmalardan tutalım, erkeğin bazı kaba, feodal yaklaşımları, erkekliği kendisinde tam öldürmeyen, değişip-dönüşüme uğramayan bazı yaklaşımları vardı. Zaten zorlandığımız bir süreçti. Yaşam ve savaş tecrübelerimiz çok zayıftı. Kendi ihtiyaçlarımızı karşılama noktasında bile çok yeniydik. Birkaç aylık savaşçılardık. İlk ordulaşma kararı komuta kadememize ulaştı. Öncesinde bizi yaşama katmayan, küçümseyen, tecrübesiz olduğumuz bazı konularda bize hiçbir biçimde destek sunmayan bazı kaba, feodal yaklaşımlar vardı. Bize kararın iletileceği gün büyük

bir fark dikkat çekiyordu. Daha temkinli, daha mesafeli, saygılı bir yaklaşım vardı. Bunun nedenini sorguluyorduk ama anlayamıyorduk. Sonra bölük komutanımız, biz dört bayan arkadaşı topladı ve açıklama yaptı:

"Böyle bir karar var ve bu Parti Önderliğin talimatı. Artık bundan sonra kadın ordulaşması geliştirilecek, kadın ayrı bir ordu olacak" şeklinde.Tabii onlar da çok kaba yorumluyorlardı. Kadın ayrılacak ordu olacak! Ama bunun ideolojik, kültürel, sosyal boyutu, siyasal ve örgütsel boyutu çok fazla anlaşılmıyordu. Yorumlanamıyordu. Alan uzaktı. Parti Önderliği'nin çözümlemeleri bize çok sonradan, birkaç yıl sonra ulaştı. Bundan da kaynaklı çok dar yaklaşımlar vardı. Sadece onları ilgilendiren, dikkatlerini çeken, bizim ayrı olacağımız, artık onlarla kalmayacağımız, bir de kendi başımıza hareket edeceğimiz, ordulaşmada ayrışacağımız konularıyla ilgileniyorlardı. Ben kendim o dört arkadaşın sorumlusuydum. Bana ne düşünüyorsun diye sorulduğunda verdiğim cevap: **"böyle bir şey olmaz. Kadın ordulaşması olmaz. Nasıl bir ordu olacağız, zaten Dersim'de topu topu 30-40 bayan arkadaşız. Bunların arasında tecrübeli olanlar dört-beş arkadaştı. Biz bu kadar tecrübesiz, yeni arkadaşız. Bir yılımız olmamış, savaşta yer almamışız, silah kullanmayı bilmiyoruz, araziyi iyi tanımıyoruz. Nasıl olacak kadın ordulaşması" şeklinde oldu.** Hatta erkeğin bir yaklaşımı mı acaba diye bir taraftan da şüpheleniyorduk. Düşman gerçekliği, vahşi bir doğa gerçekliği, çok basit yaşam ihtiyaçları karşısında tam bir yetkinlik kazanmamışız. Biz daha kendi yerini yapmayı, güvenliğini almayı tam olarak bilmiyor ve bir çok konuda yeni yeni alışıyoruz. İlk etapta yaşattığı şeyler bunlar oldu. Bir erkek arkadaş sizin karşınızda, o sizi ikna etmeye çalışıyor: "olur mu heval, niye böyle söylüyorsun, Önderlik talimatıdır. Ordulaşma olur, mutlaka bir şeyi vardır". Biz de dört bayan arkadaş "olmaz, siz bizim durumumuzu çok iyi bilmiyorsunuz, anlamıyorsunuz. Kadın ayrı ordulaşamaz, eylem yapmaz". Ben diyordum: "sen bana söyle bu kadar tecrübesiz arkadaşlar, bir karakola nasıl saldıracağız, tek başımıza bir eylemi nasıl yapacağız?" O da oldu tabii. Kadın bağımsız eylem gücü oldu. Zilan arkadaş bunu zirvede ifade etti, ama tek boyutlu da değildi. Biz daha çok böyle algılıyorduk. Ordu, ayrılma diyince yorumlarımız böyle daha çok kaba oluyordu. O yüzden de güvensizlik ön plana çıkıyordu. Anlamama vardı. Aslında ister küçük burjuva olsun, ister köylü sınıfı olsun, hem kadında hem erkekte biraz da bu kopuşu içselleştirmeme ve bir tepki vardı. Çünkü öylesi çok daha kolay, çok fazla bir birine yüklenmiyorsun. Birbirini değiştirme mücadelesine ihtiyaç duymuyorsun. Biraz da geleneksel kadın ve erkek olarak ulaştığımız tarz o. Bir arada yaşamışız hep. Duygusal bir ilişki anlamında söylemiyorum. Yani toplumda hep öyledir. Toplumdan getirdiğimiz yönlerimiz var. Alıştığımız tarzda yürümek bize kolay geliyordu. Bize dayatılan ise çok farklı bir şeydi. "Ayrılacaksın" diyor. Neden? "Kadın ordulaşması için". Oturmuyor kafada çok fazla. Aslında özünde bir tepkidir. Duygulanma da gelişiyor tabii. Neden böyle bir yaklaşım? Amaç nedir? Bu amacı da çok fazla sorgulamıyorsun. İlk etapta aslında açığa çıkan, tepki boyutuydu. Tabii bu kısa sürdü, öyle fazla uzun sürmedi. Çalışmanın kendisi, özü, talimat kapsamı, Parti Önderliğinin '93 Kasım talimatıydı. O Kasım talimatına konulan çerçevede bir de şunu hissediyorduk: Önderlik çok büyük bir değer, anlam biçiyor. Kadın yapısının güçlenmesini istiyor. Bunu böyle kavramak önemli oluyordu. Kış kampında dördümüz ayrı yerlerdeydik, toplandık, 30-40 arkadaş bir araya geldik. O bileşimle çok derin olmasa da anlamaya çalışıyorduk nedir bu şey diye. Bir de erkeğin feodal yaklaşımlarından zorlanma vardı. Diğer taraftan, feodalizmin geleneksel erkek gerçekliğinin o kaba yüzüyle karşılaştıkça ayrılmak daha çekici geliyordu. Çünkü daha rahat bir ortam ve daha fazla kendini bulacağın bir zemin olacak. Ama diğer taraftan da

zorlukları, güçsüzlükleri düşündüğümüzde "acaba olabilir mi, yapabilir miyim?" sorusu gündeme geliyordu. Aslında öz olarak söylüyorum -bire bir kaba anlamda benzetme olmasın- toplumda bir sürü kadın var. Bir evliliği sürdürür, aslında çok acıdır. Onun için o evliliği sürdürmek çok zordur. Dayak da yer, hakaret de görür, sevgisizlik de vardır. Kadın, istediği gibi bir erkek ile değildir. Ama bir taraftan da çocuklar, toplumun gelenekleri, "ayrılsak nasıl olur, nasıl bakarlar, yaşayabilir miyim, ayakta kalabilir miyim?"soruları devreye girer Aslında buna benzer bir sorgulama yaşanıyor öz olarak. Elbette ki özgürlük için bir savaştaydık. Siyasal, örgütsel bir kimliğin içine geldik. Düzeyi ve kapsamı çok farklı. Ama bir taraftan içindeki güvensizlikler, kaygılar, ikircikli yaklaşımlar; diğer taraftan müthiş bir ayrı, bağımsız özgür olma istemi var. Bunu toplumun ve geleneklerin baskısını yaşamış her kadın ister. Baskılardan kurtulmak, bağımsız ve özgür olmak herkesin özlemidir. Öz olarak da o örmek verdiğim duruma benziyor biraz. Bunu çok kısa bir dönem yaşadık. **Çünkü Önderliğin gücü çok etkiliydi. Parti Önderliği'nin verdiği güveni, mesafe olarak çok uzakta bile olsa hissedebiliyorsun. "Ben senin için yapıyorum, ben kadının büyümesini istiyorum". Zaten bütün yaşadığımız o zorluklar, erkeğin kaba yaklaşımları, geleneksellikler, doğanın, düşmanın karşısında bizi ayakta tutan en temel güç buydu. Biz Önderliğin bize olan sevgisinden hiçbir zaman şüphe duymadık. Önderliğin bizi geliştirme, özgürleştirme tutkusunu ve kısaca sevgisini hep hissettik. Parti Önderliği bunu hep hissettirdi. Bu da tabii ki oldukça cesaretlendirdi. Önderlik senin arkandaysa, senin böyle bir tarihi adım atmanı istiyorsa o zaman cesaret daha da büyüyor. Daha da cesaret kazandık.** Bunun mekanizmaları oluştu. Örgüt oldukça, birlik oldu, parti oldu. Şimdi daha kolay tabii. O süreçlerde özgün örgütlülüğümüz yoktu. Bireylerdik, timlerdik, mangalardık, gruplardık. Kadın örgütlülüğü yoktu. Bizlerde bunları daha derli toplu değerlendiren, derleyen, sonuçlarını alabilecek ya da "Parti Önderliği böyle bir şey koymuş, biz buna nasıl yüklenebiliriz, nasıl yapmalıyız" gibi bir planlama gücü, taktik gücü, politik yaklaşım ve bir bütün örgütsel yaklaşım gücü yoktu. Çok fazla derinlik ve bilinç yoktu. Ama o sevginin bize ulaştırılması, hissettirilmesi, bir de karşı karşıya olduğumuz kaba bazı yaklaşımlar 'en iyisi ayrı olmak, kendi başına yapmak' düşüncesini yaratıyordu.

Hiç unutmuyorum, biz kış kampında kısa bir skeç hazırladık. Çok büyük bir istekle, çabayla bir hazırlık yaptık. Tüm güçlerin katıldığı bir moraldi. Dersim'de bütün skeçlerin konusu köylülerle ilişkilerdir. Köylülerden erzak alma ve zorlanmalardır. En fazla geçen kelimelerden birisi **"toraktır"**. Halkla içine girilen bir diyalogda, o yöreye has belirgin bir şey olduğu için o simgedir. Biz de skecimizin bir yerinde bizim yani gerillanın halka yanlış yaklaşımlarını deşifre etmek istedik. Bir yerde torak geçince **Dr. Baran** arkadaş -o zaman eyalet sorumlusuydu- birden durdurun bu skeci dedi ve bizi sahneden kovdu.Tabii bütün arkadaşlarda müthiş bir kırılma yaşandı. Biz aslında öyle bir şey oynamayacaktık. Sıradan bir skeç değildi. Bastırma oldu. Yani kadının o kadar arkadaşın içinde sahneye çıkması, o güveni kazanması bizim haftalarca süren çabalarımızın, emeğimizin sonucuydu.Ve burada yerle bir oldu. Bu önyargılı, kaba, bastırmacı, güvensiz yaklaşımın sonucunda bütün arkadaşlar şöyle demişti: "biz asla böyle bir şeye girmeyeceğiz, hazırlanmayacağız, ortak bir şeye katılmayacağız". Bu bir inatlaşmaya döndü, daha sonra kendi aramızda tekrar tartıştık . "Böyle bir yaklaşım varsa, bundan daha güzelini yapalım. Bu kaba, bastırmacı yaklaşımlara rağmen onlar bizi kutlasınlar. Gücümüzü, yeteneğimizi öyle bir yansıtalım ki, onlar bizi şey yapsınlar" dedik. Sonra oturduk l ay çalıştık. Bir şahadet olayını canlandırdık. Ve gerçekten bütün yapı çok etkilendi. Dr. Baran arkadaş başta olmak üzere bazı

arkadaşlar ağladı. Çok etkileyici bir oyun ortaya konuldu. Şu açıdan belirtmek istedim: **Bir taraftan kaba feodal yaklaşımlar, kadının dünyasını, güçlüklerini, zorlukları olduğu kadar, gücünü, yeteneğini, yapabileceklerini de çok fazla görmeyen bir gerçeklik söz konusuydu. Hem kadın hem erkek kadına böyle bakıyordu**. Erkeğin yaklaşımı benzer tutum, tepki ve tavırlarında ortaya çıkıyordu. Aynı zamanda tersinden tahrik olma da olabiliyordu. "Maddem böyle, ben de tersimi yapacağım. O gücün bende olduğunu göstereceğim". O güzel dediğim oyunu oynadık, ondan sonra ayrıldık arkadaşlarla. Kendi yerimize gittik. 40 bayan arkadaştık. İlk başta "olmaz, kadın ordulaşması böyle olur, şöyle olur" dediğimiz hava zaten kısa sürdü. **Bir araya gelir gelmez birbirimizi etkileyerek de, paylaşarak da gerçekte bunun sahiplenilmesi gereken çok önemli bir şey olduğunu çok kalın hatlarıyla da olsa hissettik, anladık.** Tabii ayrılmadan önce de bazı denemeler, sınamalar oldu. İlk başta arkadaşlar bize, "kavrayın, P.Ö'nin talimatıdır" diyorlardı. Fakat bizde bir sahiplenme çıkınca da bu kez arkadaşlarda farklı yaklaşımlar açığa çıktı. "Gerçekten bunlar ne kadar kararlı, kendi ayakları üzerinde durmayı ne kadar istiyorlar, güçlerine bu kadar güveniyorlar mı gerçekten, bu adıma ne kadar sahip çıkacaklar?" şeklinde düşünüyorlardı. Bazı denemeler oldu, mesela defalarca bize mangalar kazdırdılar. Bir grup arkadaş geliyordu "yanlış yere kazmışsınız orayı bırakın, gelin burayı kazın"diyordu. Orayı kazıyorduk, "orası olmamış" deniyordu. En sonunda bize şu soruldu "gerçekten ayrı kalmak istiyor musunuz,yoksa bundan vazgeçtiniz mi?" Yoran, bıktıran, boş çalıştıran ve sonrasında da bu soruları soran bir yaklaşım. P.Ö'nin koyduğu, "eşitlik özgürlük komitesi, kadın ordulaşması, kadın yönetimi ile erkek yönetimi eşit olacak, ortak karar alacak" kararını alay konusu yapan, bir gün uygulayan, bir gün uygulamayan, kendine göre yorumlayan yaklaşımlar da açığa çıkabiliyordu. Bir gün deniliyordu, " artık siz de eşitlik, özgürlük komitesindesiniz, 3 tane temsilciniz var. Bunlar bizimle muhatap olacak, bütün kararlarınızı bunlar alacak, ortak tartışacağız, ortak yönetim olacağız". Fakat iki gün bizim komitemiz kendi başına küçük bir konuda adım attığında, karar almak istediğinde hemen karşısında çok büyük bir tepki alabiliyordu. "Kendinizi ne zannediyorsunuz, burada tek bir örgüt, tek bir yönetim var". Hatta işin trajikomik yanı şuydu: bize **"bir ipte iki cambaz olmaz, bir cambaz olur, o da benim, biziz" diyorlardı .** Bize aslında –mantık, zihniyet olarak söylüyorum- işin öyle kolay olmayacağını gösteren yaklaşımlardı bunlar. Ama bir taraftan da erkek yaklaşımında biraz daha tepkisel "bak öyle olursa böyle olur", "sen böyle bir şeye girersen, ben de bu zeminde böyle yaklaşırım" tarzı hakimdi. Şunu da belirtebilirim ki yaşadığımız zemin böyleydi, erkeğin kabullenme durumu ortaya çıkmadı, ayrıldık. Kendi yerimize gittik. Tek başımıza kaldık, bütün işimizi-nöbetimizi, tepemizi kendimiz yapıyorduk. Bunlar bizim için yeni şeylerdi. Belki şimdi bayan arkadaşlar bir çok çalışmasının yanında genelin çalışmasını da yürütüyor, yönetimlerde yer alıyor. Sayı çok fazla ve kadın olarak, birim olarak göreve gitmek, çok uzak yerlere tek başına gidip gelmek sorun değil artık. Bu güven kazanıldı. Başkan bu gücü ortaya çıkardı. Ama o zaman gerçekten başka bir kampta tek başına nöbet tutmak bir devrim gibiydi. Kendi başımıza yaşam örgütlemek, tekmil, toplantı sistemini oturtmak, en önemlisi de kendi zemininde çıkan sorunlarla senin muhatap olman, eğitimini kendi başına yapman bunlar bize oldukça farklı duygular yaşattı. Bugüne kadar tatmadığımız, tartışmadığımız güçlü yanlarımızı, güçsüzlüklerimizi ortaya çıkardı. Biz kendimizle tanıştık aslında. "Şu konularda güçsüzmüşüz, işte bak hep erkeğe ihtiyaç duyuyorsun" zorlandığında hep bunu diyorsun, "bak birlikteyken şöyle oluyor. Bu kadar zor değil" vb... Dağ başındasın, uzaktasın, tek başınasın, düşman var, savaş gerçekliği var. Doğanın senin karşına

çıkardığı bir çok zorluk var. Onlarla boğuşuyorken bazen o alıştırıldığın kolaycılığı özlüyorsun. Erkeğin gücüne sığınmayı -bu güçte tartışılır, ne kadar güç, ne kadar güçsüzlük- arıyorsun. Alıştırıldığımız kolaycılıklar vardı. Bunları ilk başta yaşıyorsun. Ama çok kısa bir zaman sonra öfkeye dönüşüyor bu, "neden ben bu kadar güçsüz bırakılmışım, neden ben yaşanan güç anlamında, bu kadar yetersiz bırakılmışım" diye. Potansiyel şeyler var, ama açığa çıkmamış, bulunmamış, fark edilmemiş. "Neden ben bu kadar bağımlı kalmışım" diye sorguluyorsun. Küçük bir örnek vermek istiyorum: bir bayan gazeteci gelmişti geçen sene. Sordum: "yaşamımızı nasıl buldun, gözlemlerin nedir, nasıl değerlendiriyorsun?" diye. "Güzel, farklı, ilginç ama bazı şeyler de çok tuhaf geldi bana" dedi. Ben de "nasıl mesela" dedim. Verdiği cevap **"bayan arkadaşlar balta kullanıyorlar"** oldu. Ben çok uzun süre güldüm, kahkaha attım. Sonra " heval neden gülüyorsun" dedi. Ben de dedim ki "ben şimdi sana **özgürlük ile balta arasındaki ilişkiyi** anlatırsam çok komik gelecek. Bizim için balta kullanmak bugün değil, ama bir dönem için bir övgü kaynağı idi". "Nasıl bir ilişki?" dedi. Anlattım: "Biz Dersim'deyken ilk kış kampımız kadın ordulaşması talimatının yeni geldiği süreçlerdi. Biz kampın bütün odunlarını erkek arkadaşlarla ortak çektik. Bir saat bir buçuk saatlik tepelerden getirdik. Bütün kadın gücü de katıldı. Sıra odunların günlük olarak kırılıp yakılmasına gelince, bizim için bir sorun çıktı ortaya. O da neydi? Biz balta kullanmayı bilmiyorduk ve onu bilmeyince de daha başka birkaç şey ortaya çıkıyordu. Erkek arkadaşlara yalvarıyorsun; "bizim odunlarımızı da kıramaz mısın biz kıramıyoruz" diye. Başta bize normal geliyordu, ama daha sonra baktık ki, bizim o yaşam tecrübesizliğimizin bir aleti kullanma esnasında bile açığa çıkması, bize karşı kullanılan bir şeye dönüştü. Diyelim ki, o odunu kırıncaya kadar sana söylemediği şey kalmıyordu. Seni küçümseme, basit bir kadın gibi sana yaklaşma bile vardı bazı geri erkeklerde. Bazen bakıyorsun odunun en iyi kısmını odunu kıran arkadaş götürüyor. Kötü, yanmayacak kısmı da sana kalıyor, diyor "heval, sen de bunları al". Bütün bunları görüyorsun, öfkeleniyorsun. **Ben ilk kez ne kadar öfkelendiğimi, aslında yaşam karşısında ne kadar deneyimsiz, çıplak olduğumu, dağ yaşamını, gerilla yaşamını yaşamaya ne kadar hazırlıksız olduğumu o zaman çok derin fark ettim.** Belki çok küçük bir alet kullanma gibi gelebilir, ama gerillada önemlidir. Odun kıramazsan ısınamazsın, ısınamazsan eğitim göremezsin, manganda kalamazsın. Bizim ayrılma tartışmalarımızın olduğu süreçti. Ve ben demiştim **"kendi yerimize gider gitmez balta kullanmayı öğreneceğim"** diye. Ve kullanılmasını öğreninceye kadar da baltanın sapını kaç kere bacaklarıma vurdum, kaç kere kaza yaptım ama bir ay içerisinde gerçekten öğrendim. **Senin yaşam karşısında, mücadele içerisinde yaşam gücü kazanmak için bir simge gibi aklında kalan bir olgunun bir başka kadına tuhaf gelmesi, bana daha da tuhaf gelmişti. Ama anlaşılırdı.** Özgürlüğün kolay kazanılmadığını, bir kadının dağlarda yaşam yeteneği, yaşam gücü kazanmasının öyle sıradan ve kolay bir şey olmadığını iyi anlamıştık.Önderlik bize örgüt gücünü kazandırdı ve bir de dağlarımız bunu belli konumlarda kazandırdı. Coğrafyamızın gücü kazandırdı. Öyle kolay değil. **Özgürlüğü istemek , niyetlenmek, sevmek hatta özlemek, tutku duymak ayrı bir şey, ama onu kazanmak çok daha ayrı bir şey.** Kadın ordulaşması için kadın özgürlüğünü tahrik, onun yollunu açma örgütlenmesi diyorsak, onu yaratmak, içine girmek, örgüt-siyaset-ideolojik kapsam kazanmak bir o kadar zor oldu. Bir çok örnek var. Biz ayrıştıktan sonra erkek açısından bazı zorlayıcı, alayvari ve iradi olarak seni işin dışında tutmak isteyen yaklaşımlar oldu. Örneğin, 1994 baharında eyalet konferansı olacaktı. Bizden de 10 kişilik arkadaş grubu istendi. Özellikle de komiteden arkadaşlar isteniyordu. Komitede bir arkadaş rahatsız olduğu

için takım komutanı olarak ben onun yerine gittim. Tartışma aynen şöyle başladı: **"Dr. Baran arkadaş biz eyalet ordu konferansı yapacağız dedi ". "Bu konferansların hepsi ordu konferansı, Parti konferansı değil. Siz de ordu olarak ayrıldınız ve sizin bu konferansa katılımınız da ancak bir başka örgütün konferansını dinlemeye gidenler nasıl izleyici, dinleyici, misafir vb. şeklinde katılıyorsa biraz öyle olacak"**. Tartışmalar çıktı. Bizim yaklaşımımızı anlamak için bir arkadaş "yok öyle olmaz, bu Parti konferansı, arkadaşlarımız da partili, salt ordu açısından ele almak doğru değil, katılsınlar"diyor, diğer arkadaş "hayır" diyor, " bu parti konferansı değil, ordu konferansı, bu arkadaşlar ordudan ayrıldıkları için katılmasınlar"diyor.Özünde aynı görüş aslında, ama bizim karşımızda danışıklı dövüş tarzında bir tartışma oluyor. Sonuçta çok böyle cılız bir şekilde ben de, **"Heval bu parti konferansı, biz de partiliyiz, katılmamız lazım. Delege olarak konuşma hakkımız olduğu kadar karar hakkımız da var"** dedim. **"Katılsınlar, ama öneri hakları yok"** vb. bir çok şey oldu. Başta bunu anlamlandıracak kadar bile örgüt gücümüz yoktu. Yeniydik hepimiz. Sonuçta şöyle kararlaştı: Ordu eyalet konferansıdır, bayan arkadaşlar da katılacak. Daha sonra, konferansta bize öyle bir yer ayırdılar ki, bütün yapı divanın karşısında, biz de divanla yapı arasında bir köşede, yan tarafta on kişilik bayan gücü oturmuşuz. Tartışmalara katılma durumumuz çok zayıftı. Ama bazı konularda öneriler yapmak, tartışmalara katılmak istiyorduk, ama bize hemen katılım sınırlarımız hatırlatılıyordu. Mesela, bir arkadaşımız vardı, sürekli oylamalarda el kaldırıyordu."Heval" diyoruz, "sen alışmadın mı? Sen delege değilsin, oy hakkın yok". Sonra aradan bir ay geçti, yeni bir örgütsel müdahale oldu. Arkadaşlar bize dediler ki; "bu yaklaşımın anlamının, bu eyalette hiç kadın yok demek olduğunu bilmiyor musunuz? **Bir parti konferansına kadın katılacak, ama oy hakkı olmayacak demek, resmi olarak bu eyalette kadın yok demektir."** Tabii anlayınca kendi kendine çok zorlanıyorsun. "Neden o zaman farkına varmadım, bilince çıkarmadım?" diye geriliklere çok öfkeleniyorsun. Bu ve benzeri bir çok yaklaşımla karşılaştık. Şimdi örgütsel haklarımızdır, geleceğimizdir, işleyişi tanımadır, siyaseti daha iyi anlamadır, örgüt içi sorunları anlama, bunların çizgi boyutundaki mücadelesini fark etme, kavrama, buna girme, öncülük etme vb. böyle bir düzey kazanıldı. Bu bir devrimdir, hem de çok büyük bir devrim. Bu tür örnekler anlaşılması açısından oldukça önemli. **Özgürlük öyle kolay kazanılmıyor. Özgürlüğün gücü öyle kolay ortaya çıkmıyor.** Özgün örgütlenme, özgün ordu yaratmak çok zor oldu .Bunun kadından kaynaklı farklı zorlukları da vardı. Kadın da kendisini tam yatıramadı. Neden böyle bir ordulaşma, ayrılma? Neden bu kadar zorluklarla baş başa kalıyoruz? diye sorarken bunun nedenlerini anlayamıyor, aslında özde alıştığımız gerçeklikten kopamıyorduk. Evde hep babası, kocası, kardeşi; partide komutanı, eski arkadaşları, erkek yoldaşları. Bundan kopmak nasıl erkekte bazı zorlanmaları ortaya çıkarmışsa, kadında da böyle bir şeye objektif olarak direnme, kendini tam katmama, erkekten kopuşa zaman zaman tepkili yaklaşımlar çıktı. **Kendi fiziğimizi, birbirimizi, güçsüzlüğümüzün kaynağını, düşman gerçekliğini çok tanımıyorduk. Kapsamlı ele alamıyorduk. Dolayısıyla tanımamaktan ve bilinçsizlikten de kaynaklı zorlanmalar gelişti.** Çok küçük bir sorun o dönemde bizim için çok büyük bir, hatta karşısında çözümsüz kaldığımız bir sorun olabiliyordu. Askeri boyutta olsun, örgütsel boyutta olsun bunun yarattığı zorlanmalar oldu. Aşırı güçsüzlükler, örgütsüzlükler, bilinçsizlikler karşısında sürekli gerici erkek yaklaşımlarının baskısı, kadının kendi içinde birbiri üzerinde yarattığı geleneksel geri kadın özelliklerinin baskısı ve doğanın zorluklarının baskısı da etkin oluyordu. Düşman gerçekliğinin yarattığı atmosferde zaman zaman

–‘95,96’lara kadar– tercih ettiğimiz bir durum olmamasına rağmen, kadın olarak kendi gerçekliğimizden uzaklaşabildik. **Kendi öz gerçeğimize ters düştüğümüz zamanlar da oldu. Salt kaba gücü, pratiği esas alma, bir çok yerde erkeğe benzeşme, erkek gibi olmaya çalışma yaklaşımları gelişebildi.** Belki geçmişte bunları tartışmak bizim için birer tabuydu, ama şimdi söylemekte bir sakınca görmüyorum. **Salt fiziksel olarak bir erkek gibi görünmek için bile kendi fiziğini bastıran, göğüslerini bastıran bayan arkadaşlar da vardı. Kadına ait fiziğinden kurtulmak için, kendisini değişik bir biçime, formasyona sokma arayışında olan arkadaşlar da vardı ve bunların sayısı çok az da değildi.** Erkeğe benzeşme yönü salt kaba anlamda iş yapma değil; fiziksel olarak daha güçlü olma, kendini kabul ettirme istemiyle gelişiyordu.Güçsüzlükten kaynaklanıyordu tabii, bir de kendi sahip olduğu potansiyel gücün yaşamındaki ya da erkeğin üzerindeki etkisini çok fazla fark etmemekten. Kendisinin de yaşamın esas gücü, temel bir öğesi olduğunu çok fazla sorgulamama ve tam anlayamama bunlara yol açıyordu. Bizim açımızdan o yıllarda zorlanmalar nelerdi diye sorulduğunda, **en temel zorluk aslında kendi öz kimliğimizle yaşama bakmasını çok fazla bilmemek** diyebilirim. Bazen kendimize yabancılaştık, bazılarımız kendimiz olmaktan uzaklaşabildi. Örgütsüzlük önemli bir sorundu, ama uzun bir zaman özgün örgütlenmenin gereğine inanç noktasında belli zorluklar yaşadık. Buna tam kendini yatırma yoktu, o yüzden de örgütlülüğe girmiyorduk. Kendi örgütlülüğümüzü yaratmaya başta çok fazla meyilli olamadık. **Tabii bu nedenle yani örgüt ve savaş tecrübesi edinene, kadın olarak, birey olarak, kendini ve erkeği tanıyıp öz güçle ayakta kalma düzeyini geliştirinceye kadar çok ucuz vurulduk. Bazen çok ucuz kaybettik.** İç çeteciliğin -Şemdin Sakık, Dr. Süleyman vb.- bazen ucuz kurbanı, ucuz kullanma potansiyeli olduk. Bazen gerçekten kısa, basit bir eğitimle kazanılabilecek bir tempoyla kurtulabilecekken, bazı operasyonlardan, pusulardan kurtulamadık. Kendini eğitmede de çok fazla bir yetkinlik olmadığı gibi, bizi çok güçlü eğiten özgün ya da genel parti yönetimimiz de yoktu. Uzun bir dönem böyle basit bazı hataların, kendimizden kaynaklı bazı temel alışkanlıkların kurbanı olduk. Kolay vurulduk, kolay kaybettik. Yani güçsüzlüğümüzün bedellerini öyle basit ödemedik. Savaş ortamında bedeller verdik. **Bizim açımızdan hem yıkım, hem yapım gerçekliği olurken, düşmanın vahşi gerçekliği ve onun yıkıcı gücü karşısında ayakta kalma örgütlülüğünü, bilincini, siyasetini, kurumlaşmasını kazanıncaya kadar çok ağır bedeller verdik. Kayıplarımız çok oldu.** Erkeğin değer verme, önemseme, öne çıkarma, bir güç gibi muhatap alma ölçüsü genelde fiziksel kaba savaş ölçüsü olduğundan, zaman zaman kendimiz olmaktan çıktığımız bir boyutu da yaşadık. Basit fiziksel bir yarış, erkekle yanlış bir rekabet anlayışı da yaşandı. Bu önemli bir dönem etkili de oldu. Parti Önderliğinin ortaya koyduğu kapsamda, yani kendi renginde derinleşen, onu büyüten, çoğaltan bir şekilde değil de sanki doğru olan erkeğin ölçüleriymiş gibi, onu esas alınca taktik uygulamada çok ciddi yetersizlikler yaşandı. Araziyi kullanmadan tutalım, düşman karşısında savaşmaya kadar, erkeğin tarzını gören, eleştiren, aşan bir düzey ortaya çıkarmak yerine, onu tek doğru olarak esas alan bir tarz açığa çıkabildi. Genel ordu gerçeğimizin çok büyük bir tecrübesi, yetkin olduğu bir çok konu var, ancak ben daha çok olumsuzluklar üzerinden belirtiyorum. Çünkü bizim kadın ordulaşmasının kurarken de amacımız, daha çok olumsuz yönleri, ordulaşmaya yansıyan erkek karakterini görmek, eleştirmek ve aşmaktı. Bunun farkına varmak bizim açımızdan uzun bir dönemi aldı. Bu konuda erkekle belli bir yarış olmalıydı belki, fakat bu kaba anlamda bir yarışa dönüştürüldü. Yaşadığımız temel bir zorluk da, kadın açısından fedakarlık, çaba, kendini en zor koşullarda en üst düzeyde

katma, çok büyük bir emek ortaya koyma gibi bir durum ortaya çıkmasına rağmen, uzun bir dönem kendi emeğine yabancılaşmaydı. Bizim emeğimizi feodal erkek gerçekliği daha farklı kullandı. Kendimizi örgütleme gücünü ortaya koymayı belli bir dönem kazanamadık, bu da zorluklar yarattı tabii. Sürekli emek ve enerji sarf eden, ama buna yabancı kalan bir kadın gerçeği vardı. Çok uzun bir dönem sürmedi, zamanla bu da aşıldı. Bunun dışında da farklı zorluklar vardı tabii. Örneğin inisiyatif, örgütlü tavır gücü ve red-kabul ölçülerini ortaya koymada zorlanmalar yaşandı. Bunu olumsuz anlamda tahrik eden bir çok şey de vardı. Kadın gelenekselliği, erkek egemenliği, tasfiyecilikler, çetecilikler... bunlar da gelişti, ama en ön planda işin özünü geç anlamak bizi bir çok zorlukla karşı karşıya bırakan temel yandı.

Soru: Meşru savunma stratejisinde kadının ordu içerisindeki yeri, misyonu, hedefleri nelerdir?

.....- Meşru savunma stratejisinde kadının ordu içerisindeki yerini, misyonunu ve hedeflerini doğru tartışmak, ona göre doğru bir bilince sahip olabilmek için Meşru Savunma Stratejisini genel olarak da anlamlandırabilmek önemli. Çünkü ordu gücü olarak Meşru Savunma Stratejisine göre konumlanmamız ve bu çizgide kalmamız içinde bulunduğumuz genel koşullarla yakından bağlantılı. Öz olarak da bu güne kadar hareketimiz bu çizgiye, bu stratejiye göre hareket etmek istedi. Önemli oranda da hareket etti. **Meşru savunma, tanımı gereği aslında Kürt halkına hiç uzak değil.** Binlerce yıldır, kendisine yönelik geliştirilen saldırılar karşısında, kendisini korumanın ve savunmanın yöntemlerini, yollarını dağlara çekilerek ortaya koydu. 20. yy'ın son süreçlerine kadar da halk olarak birçok tehlikeyle karşı karşıya gelmesine rağmen, doğalığını koruyabildi. Yani özce şöyle ifade edilebilir: Kürt halkı varlığını, kültürünü, kimliğini hedefleyen bir saldırıyla karşı karşıya kalmadığında, hiçbir nedenle bir başkasına saldırı ve savaş başlatmış bir halk değildir. Kürt halk gerçekliğini özellikle bin yıllık imparatorluk tarihinde veya Türklerin Anadolu ya, Ortadoğu'ya giriş tarihlerinde ele alırsak bunun böyle olduğunu görebiliriz. Yine diğer halklarla ilişkilerine bakıldığında hep bir uyum vardır. Her dönem bir kardeşlik ve barış eğiliminden yana olmuşlardır. Hatta **Musa Anter'in** bir sözü vardı: "Kürt halkının bayrağında kırmızı, sarı, yeşil hatta barışı temsili eden beyaz da vardı. Kırmızı- sarı-yeşilin neyi temsil ettiği belidir. Beyaz da barışın sembolüdür. Fakat Kürtler yıllar sonra anladılar ki barıştan kendilerine bir fayda gelmiyor, beyaz rengi bayraklarından çıkardılar" diyordu. İlginç gelebilir ama böyledir. Kürt halkı açısından aslında son iki yüz, üç yüz yıllık süreçte hep bir meşru savunma pozisyonunda kalış daha belirgin yaşandı. Fakat 20. yy'ın son çeyreğinde özellikle Kürt halkına dayatılan bir katliam gerçekliği oldu. İsyanlar yaşandı. İsyanlar sırasında bastırma, imha dayatılırken, ondan sonra da Kürtleri hep inkar eden, hep korkulacak bir Kürt psikolojisi geliştirildi. 20. yy'ın son çeyreğinde hem ahlaki hem kültürel hem de ruhsal bir çok açıdan Kürtlere dayatılan bir katliam geçekliği karşısında Kürt halkına silahlı halk savaşımı ya da meşru savunma pozisyonuna geçmekten başka bir çıkış yolu kalmadı.

Kürk halkının öncü gücü PKK, Kürt halkının iradesini, kurtuluşunu örgütledi. Bir halk olarak tarih sahnesinden silinmek istendiğini hissetti. P.Ö'miz bunu gördü, çözümledi ve bir halk adına örgütlülükle ortaya koydu. Bunun mücadelesini yarattı. Bu, tamamen öz savunma temelinde atılan bir adımdı. Fakat mücadelemizin başlangıçlarında, özellikle **Agit** arkadaşın şahadetinden sonra, ordu ve savaş çizgisinde bizim ideolojik perspektifimizde olmayan yaklaşımlar ortaya çıktı. Sınıf özellikleri ve bireysel iktidar hırslarının yarattığı tahribatlar çok büyük oldu. Şunu

belirtmek istiyorum: başından itibaren, özünde bir meşru savunma gerçeğine dayalı olan PKK'de, çıkış dönemine iç çeteciliğin hakim olması, damgasını vurması ile birlikte meşru savunma çizgisinden zaman zaman uzaklaşan tutumlara da gidildi. Ama **öz olarak, doğuş itibariyle, kesinlikle bir halkın bütün değerlerine yönelik bir katliamı durdurma ya da onu bertaraf etme amacını taşıdığı için bir meşru savunma çıkışıdır.** Bu neyi ifade ediyor? Meşru savunma çizgisini açmak için bunu iyi anlamak gerekiyor. Bazıları çok farklı yorumlar geliştiriyor. Önderliğimizin çizdiği barış ve demokrasi çözümü teslimiyet, güçsüzlük olarak yorumlandı. Önderliğimizin esaretiyle birlikte yeni bir stratejinin gelişmesi söz konusu oldu. Güçlerimizin de meşru savunma çizgisi temelinde Güney sahasına çekilecekleri ilan edildi. **Eğer Önderliğimizin geliştirdiği ideolojik çizgi temelinde bir savaş yürütseydik, savaşımız hiçbir biçimde meşru savunma çizgisinden çıkmazdı.** Hem bizim çeteciliğe zemin olan bazı yönlerimiz, çeteciliğin savaş tarzımıza damgasını vuran boyutları, hem de tabi ki devlet zemininde gelişen çeteciliğin bize yönelik yaklaşımlarından dolayı zaman zaman meşru savunma çizgisini aşan yaklaşımlar gelişebildi. Bu çizgiyi teslimiyet olarak değerlendiren kesimlere verilebilecek en iyi cevap:

1-Meşru savunma öz olarak Kürt halkının her zaman esas aldığı bir konumlanma, bir duruştur.

2- PKK'nin doğuşundan itibaren özünde olan stratejik bir özdür.

Bu anlamıyla gerillanın bunu benimsemesi, Önderliğinin çağrısına uyması, belirlenen alanlarda konumlanması çok zor olmadı. Rejimin engellemek isteyen, geri çekilmeyi durdurmaya çalışan bazı operasyonları oldu. Kayıplarımız ve bedellerimiz de oldu. **Fakat gerilla güçleri Önderliğin çizgisine büyük bir inançla belirlenen alanlarda mevzilendi**. Bu konumlanmanın iki boyutu var; eğer halkımıza yönelik saldırılar durdurulmazsa (salt askeri boyut olarak ifade etmiyoruz), **Parti Önderilğimiz'in de ifade ettiği gibi "Kürt halkı tanınmazsa meşru savunma sonuna kadar devam eder, fakat haklarımız tanınırsa silah bırakmaya da hazırız"** yaklaşımı bizler için esastır. Meşru savunma çizgisinde ordu gücü olarak konumlanmak demokratik barışçıl çözümün gelişip gelişmemesine bağlı şekilde stratejik ve taktikseldir. **Kürt sorunu demokratik barışçıl temelde kültürel, kimlik ve temel insan haklarının tanınması şeklinde çözüme kavuşursa biz sonsuza kadar bu çizgide kalmayacağız.** Mevcut şu anki duruşumuz çözümsüzlüğün bir sonucudur.Çözüm üretilmediği için, bu soruna gerçek anlamda kalıcı köklü bir çözüm bulunmadığı ya da bulunmak istenmediği için bu konumdayız. Fakat biz hep şöyle ifade ettik; **"meşru savunma güçlerimiz, barış ve demokrasi süreci gelişinceye kadar, barışın ve demokrasinin teminatıdır."** Bulunduğumuz alanlarda- ki Parti Önderliğimiz "demokratik özerk alanlar olarak ilan edilebilir" dedi- şu anda bulunduğumuz medya savunma alanlarında, demokratik rejime gelmeyen, bunun karşısında direnen, anti-demokratik, feodal, baskıcı rejimler karşısında meşru savunma çizgisinde kalan ordu gücümüzün buralarda alternatif yaşam sahaları yaratmak, oluşturmak ve bunları korumak gibi bir görevi de var. Yani sisteme verilen mesajın özü şu: **"Sen halkların, halkımızın demokratik, kültürel ve kimlik haklarını tanımayana kadar, sana dahil olup, içine girip erimektense, kendi alanlarımızda, kendi öz gücümüzle, kendi silahlarımız ve askeri gücümüzle, yaşamsal kılmak istediğimiz ideolojik kimlik temelinde bu duruşla kalırız, teslim olmayız". Meşru savunmanın özü bu.** Bu açıdan da son derece önemli bir konu. Fakat bunun sadece ordu boyutu yok. Bütün halklar için olduğu gibi Kürt halkı için de; bütün insanlar için

olduğu gibi kadın için de aslında karşı karşıya olunan tehlikeler var. Bu tehlikeleri bertaraf edebilecek hukuksal bir rejim ya da demokratik hukuk rejimi yok ortada. Demokrasi 21'yy'da zafer kazanan bir gerçekliğe sahip, ama bunu somutta uygulayan rejimler, esas alan politikalar yok ortada. Halkların sorunlarını çözen bir zihniyet yok. Demek ki o zaman yaşam tehdit altında. Halklar için de öyle, kadın için de öyle. Özgürlük, barış ve demokrasi tehdit altında. Bir de buna en fazla ihtiyaç duyan güçler örgütsüz olursa, kendini korumaktan, savunmaktan aciz olursa, bu tehdit daha da çok büyüyecek. Bizim kadın olarak biçmemiz gereken anlam bu temelde ve kendi rolümüzü, misyonumuzu anlamlandırabilmek için de meşru savunmanın kapsamını çok iyi anlamak gerekiyor. Biz en son **PJA HPG I. Konferansımızı** bu temelde salt askeri çalışmayı bağlayan bir konferans olarak ele almadık. Tüm **PJA** güçlerimizin esas alacağı bir meşru savunma konferansı olarak ele aldık. **"Beritan çizgisinde örgütlenme"** olarak ele aldık. Bu da nedir? **Asla kendi çizgisinden taviz vermeden ölümüne de olsa, sonsuza dek de olsa, eğer özgürlükçü bir çözüm ve insani onur, kültürel kimlik kabul edilmiyorsa, teslimiyet dayatılıyorsa, sonsuza dek ya bu çizgide yaşanılır ya da bu çizgide mücadele edilerek ölünür. Bu anlamda meşru savunma, özünde özgürlükle bir sözleşme duruşudur. Stratejik kimliğini, özgürlüğünü, ruhunu kadın boyutunda tehdit eden unsurlar var oldukça, bu tehditlerle mücadele etmeyi ve onları benim için ortadan kaldırmayı kabul eden bir demokratik siyasal rejim yoksa, o zaman ben de özgürlükle, demokrasiyle, barışla, özgür toplumla çok güçlü bir sözleşme temelinde bu çizgide kalacağım, yaşayacağım.** Bu nedenle, kadının öncülüğü belirleyici, çünkü **meşru savunma öz olarak kadının özüne yakın.** Sınıflı toplumun gelişmesiyle birlikte özgür yaşayan bazı aşiretlerin, toplulukların köleleştirilme karşısında özgür kalmak için içine girdikleri direnişler var. Bunların hepsi özünde meşru savunmadır. O dönemler yaşamın kadın eksenli olduğu dönemlerdir. Bu açıdan meşru savunmanın özünün kadın tarafından anlaşılması gerekiyor ve derinlikli ele alınırsa bu özün kadın eksenli olduğu görülecektir. **Bu açıdan, meşru savunmanın özgürlükle, demokrasi, barış ve özgür toplumla, yine bütün bu toplu değerlerin mücadelesini en üst düzeyde yürüten Önderliğimiz ile bir sözleşme olduğunu düşünürsek, meşru savunmaya kilitlenen, o çizgide kendini var eden bir kadın gerçekliğinin, yenilmez bir halk gerçekliği demek olduğu anlaşılacaktır. Bu, özgür toplumun mutlaka kazanılması demektir.** Çünkü onursuzluğun kendisini teslim almasını kabul etmiyor. Onur temelinde, özgür yaşam temelinde toplumla buluşmayı, erkekle doğru ilişkilenmeyi kabul ediyor. Bu açıdan meşru savunmada kadının duruşu, kadının katılımı oldukça önemli.

Önderliğimiz meşru savunmaya bir tanım getiriyor; **" ideolojik, sosyal boyutu olan, namuslu ve onurlu bir şekilde yürütülecek, namuslu savunma düzeni"**. Önderliğimiz, meşru savunmanın ideolojik, sosyal, felsefi ve psikolojik boyutunun yanında,demokrasi ve barışı doğuracak nitel ve nicel bir güç olması gerektiğini ve meşru savunma çizgisine kendisini yatıran yoldaşlar arasında sevgi, saygı olgusunun ve eğitimin güçlü olmasının gerekliliğinden bahsediyor. Bütün bunların kendi özüne denk şekilde yaşamsal kılınması demek, meşru savunmaya getirilen tanımın özüne denk yürütülmesi demektir. Bu açıdan da **meşru savunma çizgisi her şeyden önce kadın tarafından ideolojik olarak algılanmalı ve ele alınmalı.**

Halk savunma güçlerinin meşru savunma çizgisinde derinleşmesi ve bu derinliği anlaması açısından ideolojik bir duruş kazanması gerekiyor. Büyük bir derinliğin kazanılması için de kadın yapımızın belirleyici bir rolü var. Zihniyet devriminin yapılanmasında temel boyutlardan biri eğer kadın sorununun özgürlükçü bir temelde

çözülmesi ise ve yine ortama, yaşama, çizgiye yönelik özgürleştirici bir etkisi olacaksa, bu temelde gerek ideolojik,gerekse de örgütlülük anlamında en başta kadının meşru savunma çizgisini derinleştirme ve yaşamsal kılma misyonu vardır. İdeolojik kimlik olgusuna sahiplenmeli ve "ben çağın yükselen değerleri temelinde kabul ettiğim ideolojik kimlik kapsamında yaşam zemini yaratıncaya kadar meşru savunma hakkına sahibim, bu stratejiyi yürütmek zorundayım"denmeli. Bunun yegane bir formülü var. Bu formül içerisinde ele aldığımızda çağın yükselen değerlerinde kadın var, kadının sahip olduğu değerler var. İnsanlığın sahip olduğu değerlerin kadın özgürlük mücadelesi tarafından yükseltilmesi gerçeği var. Meşru savunmayı çok boyutlu ve somut şekilde ideolojik, pratik, örgütsel, yaşamsal ve psikolojik boyutları ile ele almak zorundayız. Meşru savunmada kadının rolünü doğru anlamak istiyorsak ilk önce genel anlamda 'meşru savunma nedir, kadın için ve kadın özgürlük mücadelesi açısından neden gereklidir, ne anlam ifade ediyor' sorularını cevaplamalıyız. Biz bunları 4. Kongre'de çok kapsamlı tartıştık. **Kadına dayatılan bir katliam gerçekliği var**. Bu katliam öyle tek yönlü ya da kaba anlamda bir katliam değil, insanlık adına, aşk adına bir katliam. Kadının bütün dünyasını bitiren bir katliam gerçekliği.

Önderliğimizin de talimatları üzerine, kadın katliamlarına karşı mücadele yürütme kararı aldık. Bu bir meşru savunmadır. **Kadına ruhsal, fiziksel, psikolojik, cinsi bir çok açıdan bir katliam dayatılıyorsa, bütün bir kadın dünyasına dayatılan bir katliam gerçekliği varsa, orada meşru savunma çizgisi olmak durumundadır.** Kısacası nasıl ki biz genel meşru savunma çizgimiz için 'köklü barış ve demokrasi çözümü gelişinceye kadar güçlerimiz meşru savunma konumunda kalacak' diye belirtiyorsak, kadın açısından da şöyle bir gerçeklik söz konusu; **kadına dayatılan katliam durdurulunca kadar her zaman, her yerde, her zeminde, her boyutta -hukuksal, örgütsel, askeri- kadın meşru savunma gücü olacaktır**. Zaten ikisi birbiriyle bağlantılı. Barış ve demokrasinin öncülük görevi kadınınsa o zaman bu çizginin gelişmesini gözeten ve bunun için var olan meşru savunma çizgisinde kalan ordu güçleri içinde de kadının duruşu, öncülük gücü belirleyici ve gereklidir. Nasıl ki halka dayatılan katliamın durdurulması, barış ve demokrasi çözümünü geliştirmeyen zihniyetin aşılması, meşru savunma çizgisinin ordu güçlerimizin silah bırakmasının bir koşuluysa, bu, kadın açısından geçerli. **Ayrıca, meşru savunmanın ordu gücü olmaktan en geç çıkması gereken güç kadındır. Çünkü kadına dayatılan saldırı çok boyutludur.** Genel demokrasi, barış çözümü gelişse, bunun zeminleri ortaya çıksa bile, kadın için var olan tehlikeler birden ortadan kalkmayacağı için **özellikle de meşru savunma çizgisinde bulunan ordu güçlerimiz, meşru savunma konumunun askeri gücü olmaktan en son vazgeçecek, en son silah bırakacak güç olarak kendisini görmelidir.** Bize dayatılan katliamın acılarını hala yaşıyoruz ve hala toplumda milyonlarca kadın var. Biz, 4. Kongre temelinde gerçekleşen **I. PJA HPG** konferansında böyle bir kararı da aldık. Bizim kadın ordumuz, Ortadoğulu kadınlar başta olmak üzere bütün dünyadaki kadınların evrensel ordusudur. Kadın ordulaşmasını sadece askeri bir boyutta ele almıyoruz, bunun ideolojik, örgütsel, kültürel, sosyal boyutları da var. Bu açıdan, meşru savunma çizgisinde rolünü oynamak bir de bu açıdan önemli. Bütün dünyadaki kadınların tek ordu gücü, silahlı gücü ve barış temelinde kalan bir güç.Özü de, kadının özü gereği barışa ve demokrasiye dayanıyor. **Dünyadaki tek kadın ordulaşması** ve bu açıdan da bizim bu çizgiye doğru yaklaşmamız, bu çizgide rolümüzü doğru oynamamız önemli.

Meşru savunmayı özgürlükle sözleşme olarak ifade edebiliriz. O zaman, özgür yaşam alanları açılıncaya kadar özgür yaşam duruşunda sağlam bir çekirdeğe

ihtiyaç var. Bizim parti ortamımızda hep böyle oldu ve bu gün de böyle. Meşru savunma duruşu öyle kolay bir duruş değil ve Parti Önderliğimizin belirttiği psikolojik boyutu bu temelde değerlendirmek gerekiyor. Bir silahlı askeri gücü çözüm gelişinceye kadar savaşmadan -kendine saldırılmadığı sürece savaşmama ilkesi var- ama her an hazır bir pozisyonda tutacaksın. Fakat çözüm de yok. **'Ne barış ne savaş'**, **'ne yaşam ne ölüm'** çizgisinde ısrar var. Bu yaklaşımlar karşısında kendimizi felsefik olarak asla bu çizgide tutmuyoruz. **Biz yaşam çizgisiyiz, özgürlük çizgisiyiz** ve bir halk adına bu mücadeleye girdik. Ama dayatılan çözümsüzlükte ısrar çizgisi karşısında bir gücün kendi konumunu bu kadar uzun süre koruması oldukça zor. Çok büyük bir maneviyat, çok büyük bir iç uyum istiyor. Ve büyük bir saygı, sevgi istiyor. Bütün bu olgular kadınsız olmaz. Nasıl ki bizim ordumuz kadınsız bir ordu olmadıysa, bundan sonra da meşru savunma çizgisinde, bu stratejinin yaşamsal kılınmasında kadın vazgeçilmez bir güç olmaya devam edecektir. Bu koşullarda bütün ordu gücümüzün maneviyat ve moral merkezi, ideolojik özü ve en örgütlü fedai gücü olacaktır. **Zilan** bunun zirvesel ifadesi ve kadın bunu potansiyel olarak da taşıyor. Bugün her zamankinden daha fazla güç, eğitim olanağı, donanım ve askeri yetkinlik kazanmış olarak taşıyor. Bu açıdan da meşru savunma stratejisinde ordu içerisinde kadının rolü belirleyiciliktir, öncülüktür, yaşam ve moral kaynağı olmaktır. **Başkan APO "meşru savunmanın yaratıcı bir güç olması gerekiyor"** diyor. Bu yaratıcı güç olma düzeyi kadının yaratıcılığından geçiyor. Bu nedenle kadın, yaratıcılığıyla devrimin her zaman hizmetinde olduğunu ortaya koymalı.

Kadının meşru savunma stratejisinde misyonuna ilişkin önemli bir diğer nokta ise; on yıllık bir ordulaşma deneyimi ve onun öncesine ilişkin. Bu süreçler boyunca edinilen çok önemli birikimler var. **Emekle, kanla, şahadetle, bedellerle yaratılan değerler söz konusu. Meşru savunma biraz da bunun özü oluyor.** Otuz yıllık mücadelede ortaya koyduğu değerleri ucuz harcatmama, bunları bir halklar adına demokrasi rejimine, barışçıl bir çözüme, özgür bir yaşama ve onurlu bir barışa kanalize etme sorumluluğu var kadının. Amaç budur, duruşun özü budur. Mücadelemiz boyunca halktan on binlerce insanımız, gerilla saflarına gelen yoldaşlarımız şehit düştü. Bu değerleri kalıcılaştırmak ve evrenselleştirmek için de kadının duruşu önemlidir. Tüm bunları göz önüne aldığımızda meşru savunmada kadının misyonu bu değerleri evrenselleştirme, bütün insanlığa mal etme ve ucuz kaybetmeme yaklaşımına denk olabilmelidir.

Soru: Parti Önderliğimize karşı geliştirilen uluslar arası komploya bir cevap olarak gelişen fedai eylemlerden Berwar, Rojbin vb. arkadaşların eylemlerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Kadın Özgürlük Hareketi açısından ne anlama geliyor?

...: Berwar ve Rojbin arkadaşların eylemleri, hareketimizin doğuşundan günümüze kadar varolan fedai ruhun güçlü sembolleridir. **Zilan** çizgisini takip eden gerçekliklerdir. Kadın Özgürlük Hareketi için anlamı özgürlüktür. Arkadaşların ortaya koyduğu eylem düzeyi Önderliğe, değerlere, şehitlere, mücadele çizgimize, mirasımıza bağlılık ve öncülük düzeyidir. Sadece Kadın Özgürlük Hareketi açısından değil, uluslararası komplo gerçeği tarafından Önderliğimize karşı bazı adımlar atıldığında ilk uyanan yüreği, ilk uyanan beyni temsil ediyorlar. Önderlikle en zor koşullarda -Önderliğimizin de ifade ettiği gibi- " yoldaş" olmayı ifade ediyor. O süreçler –'98 süreci- düşmanın saldırıların özünün, yoğunluğunun Önderlikte odaklaştığını kamufle etmek için gerillaya daha çok saldırı geliştirme gibi bir taktiği vardı. **Botan** da **Zağros'**ta yaşanan pratikler -her iki arkadaş da Zağros pratiği içerisindeydiler-.yine

Güney pratiği biliniyor. Aslında önemli kahramanlıklar, direnişler yaşanmış olsa da, Önderliğin final yılı olarak adlandırdığı '97 yılı bizim taktik öncülükteki yetersizliklerimiz ve Önderliğin kadına biçtiği misyonun anlaşılamamasından dolayı ciddi kayıplar verilerek geçti. **Rojbin ver Berwar** arkadaşlar bütün bunları çok yakıcı olarak yaşadılar. O süreçlerde de Zağros sahasındaydılar. Zağros'tan geri çekilmeden sonra bildiğimiz gibi '97-98 kışını **Dola Gadare** diye çok zorlu bir alanda yaşadılar. Gerçekten bütün o yöredeki halkın da mucize olarak değerlendirdiği bir kış yaşandı. **Önderlik sürekli telefonlarla güç verdi. Ve kadının gücünün dağdaki bütün zorlukları aşacağına dair büyük bir inanç yarattı kadında. Önderlik ile oradaki bütün bayan arkadaşlar arasında oluşan çok güçlü bir bağ, büyük bir sevgi ve yoldaşlık düzeyiyle o kış atlatıldı.** Fakat yaşadığınız bütün o zorluklar bizim hatalarımızın bedellidir. '97'nin sonu ve '98 yıllında birçok arkadaş bazı hataların kurbanı olarak şehit düştü. Arkadaşların eylemi, bütün yetersizliklere bir tepki, bir öfke ve aslında **"doğru gerillacılık nasıldır, doğru öncülük nasıl olur, gerçekten Önderliğin kast ettiği anlamda fedailik ruhu nerede, ne zaman, hangi koşullarda, kime karşı ve nasıl konuşturulur" sorularına cevap oldu. Rojbin ve Berwar arkadaşlar bunun en pratik örneğini sergilediler.** O koşullarda -özellikle arkadaşların eylem yaptığı, çıkış yaptığı sahalarda- uluslararası komplo gerçeği karşısında çok ciddi bir gaflet durumu vardı. Geriliklerimiz, bireyciliklerimiz bizi bu gaflet konumunda tutuyordu. Uluslararası komplo süreci Önderliğe karşı saldırıyı gizlemek için gerillaya karşı bir saldırı yöneltmişti. Esas yapmamız gereken daha sağlıklı, daha detaylı düşünme, bu saldırıları göğüsleme, Önderliğe olan saldırıların yönünü kendine çekme olmalıydı. Önderliğin 6. Kongrede **" gerçekten bu kongrenin başarı ve zafer çizgisinde bir kongre olmasını istiyorsanız, düşmanın 'bu gerilla devrim karşısında yenilmiştir' tespitini tersine çevirmeniz gerekiyor. Ve yenilmediğimizi bana ve düşmana ispatlamanız gerekiyor." değerlendirmesi vardı. İşte aslında Berwar ve Rojbin arkadaşlar 6. Kongrede, Önderliğin koyduğu bu eleştiriyi hisseden arkadaşlardı. Gerillanın böyle yürüyemeyeceğini, Önderlik bu kadar baskı, bu kadar kapsamlı bir konsptle karşı karşıyayken gerillanın böyle yaşayamayacağını, böyle duramayacağını ve de yapması gerekeni en yetkin tarzda yapması gerektiğini anlatmaya çalışan arkadaşlardı. Ve bunu çok güçlü anlattılar.** O koşullarda hatırlıyorum, Parti Önderliği Zağros'taki **YAJK** gücüyle bir telefon konuşması yapmış ve o telefon konuşmasında hissettirmişti aslında. Bize şunu söyledi **"ben kadına yönelik bu çalışmayı tamamlamak isterdim, ama düşman bırakmıyor", sonra bizim etkilenme durumumuzu hissederek "tamamlarız, hele siz verdiklerimize bir cevap olun, verdiklerimizi bir özümseyin biz gerisini getiririz" biçiminde etkilenmememiz için yeniden düzeltti söylediklerini. Fakat telefonu bir on dakika kapatmadı. Hepimiz fark ettik. Önderlik asla böyle yapmıyordu, bir değişiklik vardı. Önderlik bize bir şey anlatmak istiyordu. Bir veda gibiydi. Bir veda konuşması gibiydi. Bizden sanki- o telefonla bile olsa- ayrılmak istemiyordu. Onu bize çok derin hissettirdi.** Aynı gün **Berwar** arkadaş defterine 4-5 cümlelik bir not düşmüştü: **"bugün Fikri Baygeldi yoldaşın belirttiği gibi Önderliğe yönelik saldırıları kırmak için düşmanın beyninde B-7 roketi gibi patlamanın zamanıdır. Eğer ben bunu yapmazsam Önderlikle yaptığım özgürlük sözleşmesine ihanet etmiş olacağım. Kendimi böyle sayacağım"**. Bu çok güçlü bir sözleşme, çok güçlü bir hissediş! Hepimiz dinledik o konuşmaları, hepimiz hazırdık, hepimiz fark ettik, ama eyleme geçmek, anladığını yaşama geçirmek başka şeydir. Bu yüzden de çok güçlü yoldaşlıklardır eylemlerin özü. Önderliğe duyulan çok büyük bir

sevgidir. Hiç bir sınır tanımadı o arkadaşlar. Fiziksel zorluklar vardı, bizim geriliklerimizden kaynaklı, yine düşmanın koyduğu engeller vardı. Hiçbirini dinlemedi bu arkadaşlar. **Rojbin** arkadaş, biliyorsunuz **Arap** kökenli bir arkadaş. Ortadoğu kadınlarının birliği açısından, bu iki arkadaşın sevgisi, özde buluşması, Önderlik etrafında kenetlenmedeki yarışları, rekabetleri çok güçlü bir örnek çok güçlü bir semboldür. Bizim aslında **Ortadoğu Demokratik Kadın Federasyonlaşmasını** geliştirirken bu iki arkadaşı çok işlememiz gerekiyor. Bu arkadaşların şahadetlerinin, koydukları eylemin özünün Ortadoğu kadınlarının birliğini yaratmanın da bir eylemi olduğunu, o ruhtaki buluşmanın aslında bizim en çok ihtiyaç duyduğumuz Ortadoğu kadınlarının ruhta buluşmasının bir sembolü olacağını gerçekten daha güçlü işlememiz gerekiyor.

Bu arkadaşların eylemleri aynı zamanda gerillanın Önderlik ve özgürlük söz konusu olduğunda meşru savunmasını zamanında, yerinde, olması gereken tarda ortaya koyamamasına bir eleştiridir. Zaten P.Ö '99 yıllının kışında ,Zağros eyalet gücünü değerlendirirken şöyle konuşmuştu: **"Bu arkadaşlar, sizin yapamadığınız gerillacılığı yapmak için yola çıkan, yapan ve başaran arkadaşlar. Bunlar artık Zağros için bir öncülüktür, esas alınması gerekir. Gerillacılıkta, tarzda, savaş tarzında bir yetkinlik ve tarzdır."** Ve bir de yoldaşlık boyutunu koymuştu. Neden meşru savunma boyutunu bu arkadaşların eyleminde görmek gerekiyor sorusu bizler için çok önemli ve anlaşılması gereken bir soru. Bize çok büyük bir saldırı oluyordu ve **bu arkadaşlar komplo karşısında beynini ve yüreğini ilk ayaklandıran arkadaşlar oldu. Fark ettiler, hissettiler.** Önderlik çok büyük bir tehlikeyle karşı karşıyaydı. **Önderlik demek bizde herşey demektir. Özgürlük demektir. Yaşam demektir. Kürt ve Kürdistan demektir. Sevgi demektir. Ona karşı geliştirilen bir saldırı konsepti, bizim yaşamamıza karşı geliştirilmiş bir saldırı konsepti demektir.** Yerinde durup, "anlayayım, bakayım" denecek bir zaman değildir. Acele etmek, bir tavır ortaya koymak gerekiyordu. O zaman devam eden **"Güneşimizi karartamazsınız", "Önderliğe uzanan eller kırılır"** sloganın etrafında cezaevlerinde, metropollerde gelişen ruh ile dağdan buluştu bu arkadaşlar: **Rojbin, Berwar ve Binevş** arkadaşlar. Ve bu arkadaşlar "bana büyük bir saldırı var. Benim yaşamıma kast etme var" diyerek hissettiler yaşamımıza dönük tehlikeyi. Güneş olmadan yaşam olmaz. Güneş olmadan dünya olmaz. Güneş ile dünya arsında bir mesafe vardır. Bilim adamlarının teorisine göre o mesafe birazcık azalsa, dünya biraz güneşe yakınlaşsa dünya yanıp kavrulacak; birazcık uzaklaşsa donacak. **'Bizim güneşimiz Önderliktir'** sloganı o zaman çok yerinde bir slogandı. Ve bu arkadaşların özünde ortaya koydukları da buydu: **"Önderliksiz yaşam asla olmaz. Önderliğe saldırı bana saldırıdır. Özgürlüğüme saldırıdır. Hele ben bir kadın isem, Kürt kadınıysam, bir Arap kadınıysam, Ortadoğulu bir kadınsam bu saldırı banadır"**. Bu arkadaşlar Önderliğin de bir süre sonra ifade ettiği **"kadına yöneltilen komplo aslında bana paralel olarak geliştirilmekte"** gerçeğini hisseden arkadaşlardı. **Berwar ve Rojbin** arkadaşlarda cins bilinci ve sevgisi çok derindi. Yüzeysel değillerdi. Koşullar, zorluklar ne olursa olsun, cinsiyle buluşmayı esas alan bir yaklaşımları vardı. Belli dönemlerde zorlanmalar, terslikler oldu, ama gerçekten en zor koşullarda da kadınla buluştular. Onlar,**"bizim ruhumuz Gadare'de yetişti. Bizim ruhumuz o zorluklarda, o kış ortamında yeşerdi. Biz orada kadınla buluştuk. Kadını sevdik. Kadın bizi sevdi, yoldaş olduk"diyorlardı**. Yoldaşlık ruhunu çok güçlü hissetmişlerdi. Giderken **Berwar** arkadaşla vedalaştığımızda, bana söylediği son sözleri şu oldu: **"yoldaşlarımız size emanet, yoldaşlarımıza iyi bakın - YAJK yönetimi olarak ifade ediyordu - ve**

arkadaşları iyi koruyun. İlgilenilmesi gereken birkaç bayan arkadaş var. Onlarla ilgilenin, onları geliştirin, sevgiye, ilgiye ihtiyaçları var. Zorluk yaşamışlar. Sivil yaşamlarında erkeğin belli noktalarda zorlamalarını yaşamışlar". Ölüme giderken bile tek kaygısı arkasında bıraktığı arkadaşlarıydı. Kadına olan sevgisi bu kadar derindi. **Rojbin** arkadaş da **Berwar** arkadaşın eyleme gideceği netleştiğinde kaldıramıyordu: **"Bir fedailik ortaya konması gerekiyorsa, ben bir Arap kadınıyım ve Önderlik etrafında bir Arap kadınının kendini bu kadar üst düzeyde patlatması, fedailik ruhu ortaya koyması bütün herkese, dünyaya bir cevaptır. Çünkü bu Ortadoğu ya karşı gerçekleştirilen bir komplodur."** diyordu. Bu arkadaşların bilinç düzeyi bu kadar yüksekti. Gerçekten de **arkadaşlar mektuplarını, raporlarını sanki Önderliğe kavuşarak, Önderliği orada yaşayarak hazırlıyordu.** Onlar kadın tarihine mal olmuş büyüklüklerdir. Ve hep o büyüklükle yaşatılacaklardır. Özellikle **Rojbin ve Berwar** arkadaşın ilişkisi, paylaşımı, sevgisi ve özdeki buluşmaları mutlaka Ortadoğu kadınlarının buluşması haline getirilmeli, Demokratik Ortadoğu Kadın Federasyonlaşmasını yaratmalıdır. Biz anılarına bağlılığımızı 4.Kongremizin bu temelde aldığı kararla yaşamsallaştırmak istedik.**Tüm dünya kadın tarihinin en büyük değerleri olan Rojbin, Berwar, Binevş ve fedai eylem yapan diğer bütün bayan arkadaşları, meşru savunma çizgisine güçlü katılarak, başararak, halkların zamanını , 21. yy' da kadının zamanı yapıncaya kadar özgürlük mücadelesinde ısrar ederek yaşatmalıyız. Özgürlük Hareketi olarak, bu büyük değerlere, bu büyük kahramanlara biçtiğimiz misyon ve anlam budur.**

KADEK Yönetim Kurulu Üyesi Fatma Adır Yoldaşla Yaptığımız Röportaj

Soru: kadın ordulaşmasının ilk süreçlerinde yaşanan zorlanmalar nelerdi ve gerek kadının, gerekse de erkeğin günümüzle karşılaştırıldığında yaklaşımları nasıldı?

....: Kürdistan özgürlük mücadelesi daha ilk çıkışından itibaren kadının içerisinde yer aldığı bir hareketti. Daha ilk çıkışı itibariyle düşünce düzeyinde ilk adımlar atılırken kadına yer verilmişti. Ancak Önderliğin bir çok tespitinde olduğu gibi kadın bu mücadelenin neresinde olacak sorusu daha çok PKK 3. Kongresin sonrası geliştirilen kadın çözümlemelinde daha ayrıntılı perspektife kavuşturulmuştu. 3. Kongreye gelen kadar ilk çıkış itibariyle nicelik anlamında önemli düzeyde mücadele içerisinde yer alan kadın silahlı propaganda da dahil mücadelenin tüm sahalarında aktif yer almış ve şehit düşmüştü. Yani artık kadının mücadelenin silahlı boyutunda yer alması ve tüm mücadele sahalarının yükünü omuzlama noktasında en ileri düzeyde rol üstlenebileceği, bu durumun düşünce düzeyinden giderek pratik bir gerçekliğe dönüşümünü görmekteyiz. 1987 yılı itibariyle artık kadının mücadelenin her sahasında yer almasının giderek Önderlik gerçeğinde bir çözümleme ve değerlendirme konusu olduğunu görebilmekteyiz. Bu değerlendirme ve çözümlemelerde Kürdistan da kadın gerçekliğinin ulusal, toplumsal, sınıfsal ve özellikle siyasal, sosyal geri kalmışlıktan kaynaklı yaşadığı sorunlar ve bunun kadın somutunda yarattığı tahribatlara vurgu yapılmaktadır. Ama Kürdistan da en altta en ezilen olmasından kaynaklı kadın kurtuluşunun yaratabileceği gelişmelere dikkat çekilmektedir. Çok köklü olan bir oruna getirecek ileri düzeydeki bir çözümün nasıl mümkün kılınabileceği tartışması ve yoğunlaşması pratik uygulama boyutu olsa da bu süreç açısından ağırlıklı düşünsel arayışlar biçimindedir. Mücadelenin yükseliş ve serhıldan yılları olan ’90larla birlikte kadının nicelik anlamda yoğun katılımı kadının özgürlük mücadelesi içerisindeki rolü, görevleri, konumlanışı ve sorunun önemli bir parçası olarak mücadele gerçekliği içerisinde özgün kendi kimliğiyle varolmasının arayışları daha çok Önderlik gerçeğinde bir somutluk ve derinlik, ilgi ve mücadele konusu olarak nitelikli bir düzey kazanıyor. Kadının en belirgin katılımı 1990’larla Önderliğin çözüm arayışlarına, bir cevap anlamında katılımlar gelişti, giderek gerillada dikkate alınacak bir nicelik durum kazandı. Kadının bu nicelik akını bir anlamda özgürlük arayışlarına ciddi bir ihtiyaçtan kaynaklı, bir arayış olmakla birlikte ama geldiği sistemin yoğun etkisi altında olması itibariyle de geleneksel, geri etkiler ciddi bir zorlanmayı hem kendisi açısından getirdi, hem de mücadele içerisinde ilk etapta belli zorlanmalara da yol açtı. Çtnkt kadına çok yabancı, çok dışında olduğu bir saha olan siyasete ve onun en yoğunlaşmış hali, insan iradesinin en fazla zorlanacağı silahlı mücadele içerisinde yer alınacaktı. Savaş

denilince ilk akla gelen “erkek gibi olmak”tı ya da fiziki güç. Ölme ya da öldürme yani karısında mücadele yürüttüğün gücün iradesini kırmaktı, bunu yapmak için de senin koyacağın kurallar değil, savaşın kuralları geçerli olacaktı. Duyduğumuz, bildiğimiz, okuduğumuz tüm şeyler bunu söylüyordu. İşte böylesi kuralların hakim olacağı bir zeminde bir de Kürdistan’daki toplumsal, sosyal düzey ele alındığında, kadın olarak savaş içerisinde çok daha zorlu bir süreci yaşayacağımız neredeyse kesin gibiydi.

’90-91-92-93 yılları kadın olarak kitlesel bir katılımla ordu (ARGK) içerisinde belirgin bir duruma gelmiştik. Kadının doğaya, coğrafyaya ve dağa karşı yaşadığı yabancılaşma bir anlamda yeniden bir onarımı ve barışı sağlama mücadelesini gereli kılıyordu. Bu anlamda, ’90-93 yılları arasında savaş içerisinde dağ koşullarına adapte olma ve dağda hem yaşam gücü gösterme ama aynı zamanda silahlı mücadele içerisinde irade gösterme ve varolma kavgasını yürütme biçiminde oldu. çünkü daha önce de belirttiğim gibi Kürdistan’daki sosyal zeminden kaynaklı feodal, erkek egemen mantık savaşta erkek gibi yürüyemez, savaşamaz, yük kaldıramazsa onun mücadele içerisinde yer alması, varolması beklenmememi ve kabul edilmemeliydi. Bu mantıktan hareketle bu yıllarda bize dayatılan mantık ya feodal mantığa göre olacaktık, yada gerillada bizim yerimiz olmayacaktı, çünkü biz “ağırlık teşkil eden” kesimdik, böyle değerlendirilmek istendik ve bize bu durum kabul ettirilmek istendi. Bizim de yaşadığımız bir çok pratikte dayatılan bu geriliklere zaman zaman gelme biçiminde sonuçlara yol açtı. Bu durumun Önderlik tarafından fark edilmesi, ciddi bir değerlendirme ve eleştiri konusu oldu. birçok çevrece kadın ordulaşması anlamı, amacı ve kapsamı anlaşılmadı. Kadın ve ordu çok fazla bir araya getirilemeyen kavramlardı. Tarihte zorun uygulanmasının bir aracı olan ordu bir irade kırma ve savaş aracıydı. Bu anlamda kadının barışçıl, iradeyi esas alma amacına ters olarak görülebilirdi. Genel anlamda bu tespit yanlış da değildi. Bizde ise Önderlik 1 Kasım ’93’de kadın ordulaşması esas alınarak gerekli örgütlenmelere gidilmeli yönündeki talimatı başta çok anlaşılamadı, hatta kadın ve erkek arkadaşların bir çoğu tarafından tepkiyle karşılandı. Yani kadının erkek zemini dışında kendi iradesini açığa çıkarabileceği siyasi, sosyal bir örgütlenme olarak algılanmadı. Sonraki süreçlerde açığa çıkacaktı ki, kurumlaşan erkek egemen mantığın aşılması ve özgürlük. Eşitlik ve insana dair olan haklar mücadelesinde bir meşru savunma aracı haline getirilmesi gereken bir kurumlaşmaya dönüştürülmesi esastı. Önderliğin talimatı dediğim ilk etapta çok anlaşılamadı. Dolayısıyla savaşın en kapsamlılaştığı bir anda kadın birliklerinin ayrıştırılması, kendi yaşamlarını kendilerini örgütlemesi, eğitim, yönetim vb. notalarda kadının insiyatif haline getirilmesi kendi başına bırakalım iradi bir güç olacağına inanç getirmesi, yaşama gücü gösterebileceği noktasında dahi ciddi bir güven problemi yaşıyordu. Bir de ne kadın ne de erkek yapısı böyle bir ayrışmaya hazır değildi. Bizler, kadın yapısı olarak erkek olmadan dağda kalabileceğimize, kendi yaşamımızı örgütleyip kendi düzeneğimizi yaratabileceğimize ve savaşta kendi başımıza aktif rol üstlenebileceğimize ikna olmuş değildik. Çok kaba anlamda ordulaşmaya sahip çıkılsa da ciddi bir güvensizlik yaşanıyordu. Bir de ordulaşmanın mantığını belirttiğim gibi kaba anlamda almış ve öyle değerlendirmiştik. Erkek arkadaş cephesinden de “siz zaten böyle bir şeyi asla başaramazsınız, sonuçta yine bize muhtaç hale gelirsiniz, başka da çareniz yor” gibi bir tutum çok belirgindi. Kadın ordulaşmasını çok ciddiye almadığı gibi anlamak ve anlamlandırmak gibi ciddi bir çaba içerisine de girmedi, hatta yer yer alay konusu yapan arkadaşlar da oldu. yaklaşım böyle olunca ’93-94 karışında ayrılan kadın birlikleri çok da istenilen bir düzeyde kendi rolleri ve görevleri üzerinde yoğunlaşamadı. Hem varolan acemilikler hem de belirttiğim yanılgılardan kaynaklı istenilen düzey yakalanamamıştı, ama buna

rağmen çok derinlikli olamasa da giderek kendine bir güven, daha iddialı katılma ve en önemlisi de kadın kimliğiyle ordu içerisinde var olma gerekliliğine ikna olmayı yaşamaya başlamıştı. '93-94 kışında Amed'de kadının ordudan atılmasından sonra ilk kez hem sayısal, hem de nitelik olarak kadın yapısı bir birlik olarak örgütlenmiyordu. Bu birliğin yönetimi oluşturacak iki arkadaş olarak ciddi bir örgütsel, askeri ve pratik tecrübeye sahip değildik. Suna Çiçek arkadaş '92'de ülkeye gelmiş, Botan'da yaklaşık bir yıl savaşta kalmış, ben de birey olarak altı aylık bir ülkede kalma pratiğine sahibim. Yani kadın olarak gerillada zaten uzun bir geçmişe sahip değildik, bir de tecrübe anlamanda da ciddi deneyimsizlikler yaşıyordu. Bütün bir dezavantajlı durumlara rağmen birliklerin geliştirilmesinde rol üstlenmiştik. Bese (suna Çiçek) arkadaşın tecrübesi biraz daha fazla idi. İlk etapta karargah ile aramızda yaklaşık bir saatlik mesafenin olduğu bir alanda üstlenmemizi gerçekleştirmiştik. Başta kalacağımız yerlerin nasıl yapılacağını öğrenmeden başladık işe. Sık sık operasyonların olmasından dolayı yer değişiklikleri yapmak, tekrar tekrar barınacak yerleri yapmak hem fizik olarak hem de yaşamımızı örgütlü kılma anlamında zorlayıcı oluyordu. Barınakların yapımını öğrenerek başlamıştık işe, tepede gözcü olarak nasıl kalınacağını, devriyeye nasıl çıkılacağını, kamuflaja nasıl dikkat edeceğimizi, hava saldırılarına karşı tedbir ve öğrenilmesi gereken tüm tecrübeleri bir taraftan tatbikat vb. eğitimlerle hem öğrenirken hem de yeni arkadaşları bu temelde eğitiyor, en önemlisi de yaşayarak öğreniyorduk, çünkü Amed'de operasyonlar çok sık olurdu. Hatırlıyorum tek tek tüm arkadaşların nasıl şutik bağlayacaklarını dahi eğitim konusu yapmıştık. Ağır da olsa yavaş yavaş giderek tecrübe kazanıyorduk. Yer yer artık erkek arkadaşların sıradanlaştıran, küçümseyen yaklaşımlarına karşı çok derinlikli ve çözümleyici olmasa da tavır ve tutum alabiliyorduk. Bu yaklaşımların zorlaması sonucu çok genel olmasa da tümden ayrışma yönünde de eğilimler gelişmeye başlamıştı. Bu gelişme bir yönüyle olumlu idi, artık kendimize olan güveni kazanmaya başlıyorduk, ama diğer taraftan kapsamlı düşman yönelimlerini tümden karşılayabilecek tecrübe ve birikimi henüz tam oluşturamamıştık. Sonradan kadın ordulaşmasının amacı ve hedefinin yalnız başına kaba anlamda salt gerillada silahlı mücadele yürütme olmadığını, kendisinde yaratığı özgürleşme temelinde ordu çalışmalarında silahlı mücadelenin çizgisinin gerekliliklerine göre geliştirilmesi, silahı ideolojinin hizmetinden çıkaran anlayışlara, çeteciliğe ve çizgiyi yozlaştıran, başkalaştıran feodal erkek egemen mantığa karşı bir tedbir ve mücadele gücü olması gerekiyordu.

KADEK Yönetim Kurulu Üyesi Hatice Kızılkan Yoldaşla Yaptığımız Röportaj

Soru: Kadın Ordulaşması gibi bir örgütlülüğe ihtiyaç duyulmasının nedenleri nelerdir?

...: Dünyada gelişen devrimler içerisinde(Sovyetler,Küba,Vietnam,Angola) böylesi bir örgütlülüğüne gidilmemiştir. PKK'de çıkışıyla birlikte attığı önemli adımlarından bir olarak,kadını devirme katmayı esas almıştır. PKK'nin diğer devrim hareketlerinden farklılığı kadın sorununa yönelik geliştirdiği çözümdür.

Neden ordu diye değerlendirirsek, PKK ordusu sadece silahlı bir güç 'Salt silahlı bir güçtür, baskı aracıdır, zor aracıdır' şeklinde değerlendirmeler yanılgılı olur. Şunu belirtmekte yarar var. ARGK'yi anlamayan, kadın ordulaşmasını da anlayamaz.

PKK ordusu en temelde eşitliği yaratmanın ordusudur. Manevi değerlerin dirilişini yeniden yaratmadır. Özgür düşünce ve iradenin açığa çıktığı, halklar,uluslar,kültürler,cinsler açısından yeni yaşam modelini ortaya koymadır. Bu ordu içinde neden kadın ordulaşması? sorusuna somut yanıt vermek gerekiyor. Silahlı mücadele tarihimizde hayati önemi olan 15 Ağustos mesajını en erken alan kesim,kadın kesimidir. Mesaj neydi?"Kölelik, dilsizlik, düşüncesizlik konumu bir halk için yeter!" bu mesajın algılanışını Kürt kadını belki sözlü ifade edemedi ancak devrime katılımıyla derin ve özlü algıladı ve uygulamaya çalıştı.

Başkan APO, 15 Ağustos'un herşeyden önce uyuyan bir halkı uykusundan uyandırdığını, bununla birlikte bir toplumun,bir halkın düzeyinin ancak kadının geldiği düzeyle anlaşılacağını belirtmiştir. 15 Ağustos Atılımı'ndan sonra güçlü bir katılım düzeyi de açığa çıkmıştır.

Kadın ordusu ARGK içinde yerini alan ve dönüştürme noktasında daha fazla rol oynaması gereken bir örgütlülüktür. Nasıl ki kadın kurtuluş ideolojisi PKK ideolojisinden kopuk değilse, ordu için de aynı noktalar geçerlidir.

Kadın ordulaşması en güçlü sorgulama yeri olan, kadının tüm ihtiyaçlarına cevap veren bir örgütlenme niteliğine sahiptir. Ayrı bir örgütlülükten ziyade kendi rengiyle katılımı esas alan bir örgütlülüktür.

Kadının özgücünü açığa çıkarıp,kullanılmasına ihtiyaç vardır. bu anlamda ordulaşmanın amacı,kadını güç konumuna ulaştırmaktır. Toplum içinde farklılıkları da yaratarak,dönüştürme gücünü açığa çıkarma ve buna göre hareket etme gibi,bir role sahip olan ordulaşma çalışmamız, toplumun tüm değerlerini koruma amaçlı geliştirilen bir örgütlülük olma özelliğini de taşır.

Soru:-Kadın ordulaşması pratik süreçlerinde nelerle karşılaşıldı? En fazla kaldığınız Botan alanında kadının duruşu neydi?

...: Kadın ordusu örgütlülüğü, toplumun önyargı gerilik ve inançsızlıklarıyla beraber,küçük gören yaklaşımlara rağmen gelişti. şu anki düzeye gelmesi kolay olmazdı. Bu örgütlülük gelişirken,ilk tepkiyi gösteren de kadın kesimiydi. "nasıl ordu olacağız,kendimizi nasıl savunacağız" şeklinde yaklaşımlara girilerek,kadın birliklerine gelme konusunda bir direnme yaşandı.

O süreçte Parti Önderliğimizin ordulaşma üzerine talimatı gelmişti. Okunup,tartışılması gerekiyordu. Ancak birçok bayan arkadaş karma birliklerden kopup,gelmediler. "Bu örgütlülüğe girersek, savaş içerisinde imha olacağız" gibi oldukça geri yaklaşımlar sergilendi. Bu yaklaşım kadını tanımamadan,anlamamadan kaynaklıydı. Kadına bu söylenmişti ve biz de bunu kabul etmiştik. Kadının kendine bir dayanarak arama durumu sözkonusuydu. 5OOO yıldır duyguda,düşüncede o kadar

oturmuş ki, zor oldu. Ordusuna,gücüne inanmayan bir yaklaşım hakimdi. En kahramanca duruşları sergileyen arkadaşlarda oldukça yoğundu. Şehit Zelal, Şehit Dilan, Şehit Azime, Şehit Nujin gibi arkadaşlar mücadele mirasımızı yaratan arkadaşlardandır. Şehadetleriyle ile kadın özgürlük mücadelesine bir gelişim seyri kazandırdılar.

Yine erkek arkadaşlar boyutunda da farklı tepkiler ortaya çıktı. Lojistik üzerinde duran erkek arkadaşlar bayan bölüklerine karşı kısıtlayıcı yaklaşımlar sergilediler.”bizden kopamazsınız” yaklaşımı hakim kılınmaya çalışılıyordu. Alaycı ve basit gören, kadın psikolojisini etkilemeye çalışan yaklaşımlar sergileniyordu. Bu yaklaşımlar bizde daha güçlü bir irade ve karalılığı da geliştirdi.

Çatışmalara katılımda çok fazla sorun yaşanmasa da, eylemlere sınırlı katılımlarımız oluyordu. Şunu diyebiliriz ki,savaşma hakkımızı bile savaşarak aldık. Ordulaşmaya bir bütünen anlam vermede sorunlar yaşandı. Kadın açısından zayıf ve güçlü yanlar ordulaşma düzeyiyle açığa çıktı. Botan’da kadın,ordulaşma ve komutanlaşmayı kendine layık görmeyen, utanan genel bir duruş çok ön plandaydı.

Botan kadını olay ve olgulara daha objektif yaklaşıyor, yani hayalci değil. Özgürlüğün o kadar kolay olmadığını, bunun emek fedakarlık,kahramanlıkla geliştirdiğini çok iyi gördü. Cins bilinci konusunda zayıf olması itibariyle, savaşa katılımda kadın rengini vermede de sınırlılık yaşandı. Geleneksel ölçüler, bağımlı duruş ön plandaydı. Bu nedenle, erkeğin tasarrufuna maruz kaldı. Önderlik sahasından eğitim görüp, gelen arkadaşların etkisiyle belli duruş yakalandı. Bu arkadaşların katılımları , kadın yapısının daha fazla harekete geçmesini sağladı. Erkekte yaşanan durum ise,kadını kendi malı olarak gördüğünden, mevcut sergilenen yaklaşımları kendisine yapılmış bir ihanet olarak görmeydi. Bu duruş, Önderliğimizin yaratmak istediği kadına karşı duyulan tepkiydi. Kadın böylelikle tövmet altında bırakılıyor, cins savaşımının yürütülmesinde kaygılı bir yaklaşımın ortaya çıkmasına yol açıyordu. Zelal, Agiri, Cihan, Hebun, Nujin, Berivan, Zınarin , Meryem, Azime gibi arkadaşlardaki kahramanlık çizgileri Botan’da kadının duruşuna daha fazla güç kattı. Zelal, Agiri arkadaşlar Botan’ın kurtuluşu için kendilerini feda ettiler. ‘94’te Herekol’de şehit düşen Zınarin arkadaş vardı. Bu arkadaşın şahadetiyle kadının kendisini savaşta güçlü katması durumunda geliştiriciliğinin önemi bir kez daha açığa çıktı. Şehit Zınarin ve diğer arkadaşların bu süreçteki şahadetleri

İle güçlü direnişleri sergilenmiş, kadının kendi ayakları üzerinde durarak,ordulaşma çalışmasıyla kendi durumunu ispatlama durumu yaşanmıştır.

İdeolojik düzey geri olsa da, duygu ve his noktasında güçlü bir katılımı vardı. Parti Önderliği “ Botan kadının da hissetmek gelişkindir. Hisleriyle özgürlüğü yaratabilir.” diyordu.

Pratik içerisinde her aşama farklı zorlanmaları da beraberinde getirdi. Kadın örgütlülüğüne karşı yanlış yaklaşımlarla karşılaşılmış ancak buna karşı öncülük eden arkadaşlar yaşamdaki duruşlarıyla da şehadetleriyle de karşı koyuşu gerçekleştirmiştir.

Geçirilen süreçler bizim açımızdan altın değerindedir. Bu söz çok az da gelebilir. 10 yıl Botan’da kaldım. Geçirdiğim süreçleri değerlendirmekte zorlanıyorum. Yaşamak ifade etmekten daha kolay.

Birçok kahramanca şehit düşen arkadaşla kaldım. Duyguda düşüncede paylaşımlarımız savaş içerisinde yaşadıklarımız yarım da kaldı. İnsan bunu hissettikçe acıda duyuyor. Ortaya çıkan mirasa tam cevap verememe duygusu insanı adeta eziyor. Botan bambaşka bir duygudur. Parti Önderliği şöyle diyordu; “beni seven kadınların Botan’a dönük olmaları gerekiyor.”

Şehit Azime ile şehit Cahide ile başlayan ve 97'lerde doruğa ulaşan şehitler ordusu en nitelikli kadrolardan oluşuyordu. Bu anlamda onlara ve tüm şehitlere cevap olmak ordulaşmaya cevap olmak demektir.

Soru: Meşru savunma çizgisi kadın ordulaşması somutunda nasıl uygulanacak?

...: Kadın ordulaşması özü itibariyle meşru savunmaya dayanıyor. Daha önceden de belirttiğimiz gibi savaş içinde savaşma hakkımız da dahil en çok ihtiyacımız olan şeyleri savaşla aldık. Kadın ordulaşması meşru savunma çizgisiyle uygulandı. Her aşamada az çok uygulandı. Ancak meşru savunmanın özüne denk bir savaş tarzı yürütülemedi.

Stratejik değişimle beraber daha fazla gündeme giren meşru savunma anlayışıyla hem Türkiye'de hem de Ortadoğu'da istediğimiz dönüşümü getirecektir. Bu nedenle bu çizginin uygulanmasında kadının öncü konumda olması büyük önem taşır.

Meşru savunma çizgisi salt ordulaşma açısından değil, tüm kadınların haklarını garantiye almaları açısından da önemlidir. Kadınlar üzerinde uygulanan dayak vb. fiziki baskılardan tutalım, kültür noktasında tahribata uğrayan kadınlara kadar, yine Parti Önderliği " aşk adı altında kadın katliamı var" diyordu. Bu katliamı durdurmaya yönelik çabalardan tutalım, doğru aşk ve sevgi ölçülerinin oluşturulmasına kadar meşru savunma hakkı kullanılmalıdır.

Mevcut konumumuza bakıldığında '2000-3000 silahlı kadın var. ellerindeki silahlarla kendilerini koruyorlar' şeklinde bir yaklaşım yanılgılı bir yaklaşım olur. Kadın ordusu toplumun garantisidir. Bu anlamda meşru savunma çizgisini derinlikli ele almanın da gerekliliği vardır.

Ordu örgütlülüğümüz dünyada ilk kadın ordulaşması örgütlenmesidir. Salt bir süreç için oluşturulan bir ordu değildir. Toplumsal dönüşümde rol oynayacak temel güç olduğundan siyasetten kadının anayasal haklarına, kültürel alandan ahlaki boyuta karar kaybedilmiş yanların kazanılması anlamında hayati bir öneme sahiptir. Bu anlamda bu görev tarihi ve kutsaldır.

Kadın meşru savunma çizgisi temelinde yaklaşmazsa, bırakalım kadın olarak, insan olarak bile görevlerine cevap olamıyor demektir. Bu nedenle her kadın bu duygu ve bilinçle bu çizgiye yaklaşmalı, anlamalı ve derinleştirmelidir. Bu çizgi ancak bu şekilde kitleselleşir ve tüm dünya kadınlarına mal edilebilir.

Orduya ve siyasete kendi rengiyle katılım göstermek önemlidir. Bu kadın rengi ve bakış açısıyla siyasette, orduda, ekonomide, kültürde, toplumsallıkta hakim olarak değişime yol açma oldukça önem taşır. Ancak bununla hem insan, hem cins anlamında haklarımıza ulaşabilir, üzerinde yoğunlaşarak derinleşebiliriz.

PJA Meclis Üyesi SOZDAR (SERHAT) ARKADAŞ:

Soru: Beritan arkadaşla uzun süre birlikte kaldınız. Onu nasıl değerlendiriyorsunuz?

.....:O süreçte ağırlıklı olarak, yoldaşlara sahip çıkma ve koruma imkanlarına ve de anlama düzeyine göre her ne kadar yeni bir arkadaş da olsa rolünü çok oynuyordu. İnsanların üzerinde oldukça etkisi vardı. Bizim gibi yeni olmasına rağmen anlama düzeyi ve görüşleri noktasında farklılıkları vardı. Bir çok noktayı birbirinden rahatlıkla ayırt edebiliyor, oldukça ön görülü yaklaşıyordu. **Yaşanılan yoğun operasyonlar nedeniyle, tümüyle yeni savaşçı olan yüz elli kişinin mevzilendirilmesini Beritan arkadaşın yapması ve yapıyı korumaya alması genel yapı açısından da arkadaşa karşı büyük bir güvenin gelişmesine yol açtı.** Beritan arkadaş böylesi bir başlangıçla yapıyla bütünleşme adımlarını derin attı. Yaşam içinde yapıya yön verme, partiden Önderlikten anladıklarını kendisiyle sınırlandırma değil, paylaşım ruhuyla herkese verme noktasında çabası vardı. **Kadının paylaşım ruhu Beritan arkadaş şahsında büyük oranda açığa çıkıyordu. Yoldaşlığı tanıma, sevmeyi de Beritan arkadaşın kişiliğinde gördük.** Büyük zorlanmalara karşılık, büyük direniş ruhu ve kendisini zorlayarak pratiğe katma noktasında oldukça çabacıydı. **Beritan arkadaşta doğal komuta özelliği çok dikkat çekiciydi**. Önceden görevi yokken yapıya bu kadar sahip çıkması, ardından aldığı görev sonrasında varolan sorumluluk ve ilgilenme yaklaşımları daha fazla açığa çıktı. Düzenlemelerle yeni bir hamle başlatıldı. Çukurca'nın Sere Sevê karakoluna eylem hazırlığı oldu. O süreçte kadın gücüne karşı bir güvensizlik, eylem içinde yerini nasıl alacak noktalarında yoğun bir güvensizlik yaşanıyordu. O sürece kadar bayan arkadaşlar pratik yaşam içinde fazla aktif değildi. Kadını yük olarak görme yaklaşımı ön plandaydı. Yaklaşık on iki arkadaş takım şeklinde örgütlendirilerek ilk eylemde yerlerini aldılar. Savaşı ve eylemselliği tanımıyorduk. Beritan arkadaş da bu eylemde yerini alıyordu. Genel yapı üzerinde oldukça belirgin bir etkisi vardı. Arkadaşların eğitimi noktasında oldukça çabacıydı. Bunu yaparken oldukça sabırlı, istekli ve kararlıydı. O kış okuma yazması olmayan tüm arkadaşlar için program oluşturmuş ve onlara ders vermeye başlamıştı. Çok duyarsız keyfi yaklaştığımızı fark edince kendi okuduğu kitabı sesli olarak bize okumaya başlıyordu. İnsan örgüt gerçekliğini tanıdıkça Beritan arkadaşın kişiliğine daha fazla anlam verebiliyor. Düşünce boyutuyla salt kendisiyle sınırlı kalmıyor, kendisini eğittiği kadar eğitim noktasında çevreyi de teşfik edici yaklaşımlar içine giriyordu. İ**lişkilerinde çok doğal, ilkeli ve ölçülüydü. Yaşam içerisinde işlevsiz olmayı kesinlikle kabul etmiyordu.**

En belirgin özelliklerinden bir tanesi de silaha olan sevgisi, düşmana karşı kini ve nefretiydi. Savaşta ve komutanlıkta yetkinleşmeyi çok istiyordu. Yaşam içerisinde çelişkileri iyi görüp çözümlüyor, kişilik anlamında kendisini donatmanın gerekliliğini hissettiğini sürekli olarak belirtiyordu. **Dersim türkülerini söylemeyi çok seviyordu. Oduna gittiği zamanlarda sesli şarkı söylemenin kendisini çok mutlu ettiğini söylerdi. En sıcak zamanlarda bile ateş yakıp önünde oturuyor, ateş dansının figürlerini ve ortaya çıkan renkleri tek tek tarif ederek bunları önce yazıyor sonra da yazdıklarını bizlere okuyordu**.

Soru: Kadın komuta ölçüsü ne olmalıdır? Siz kendi somutunuzda nasıl görüyorsunuz?

...: Bizde varolan şekillenme kadın ölçüsü olmuyor. Önderliğin kadına yönelik yaşam üzerinde koyduğu ölçüler ve bu temel değerleri sahiplenme önemlidir. Bizler

için en önemli ölçülerden biri de Heval Zilan'dır. Komutanlığı, yoldaşlığı, savaşçılığıyla kendini yaratmış ve bizlere özgürlük yolunun yüceliğini göstermiştir.

İsetinilen ölçüyü yakalama noktasında bir çok yetersizlik var. Bunun en önemli nedeni sorunlara daha bir bilimsel bakma, daha bir ideolojik temelde ele almadan ziyade yer yer dogmatik yaklaşımlar açığa çıkıyor, tepkisel ya da duygusal yaklaşımlara giriliyor ki bu, kadın komuta gerçeğinde aşmamız gereken noktalardır. Bunlar ideolojikmen yaşadığımız zayıflık ve pratik politika noktasında yaşadığımız yetersizliklerden dolayı ortaya çıkmaktadır. Ancak bu, aşılamayacak anlamına gelmiyor. Eski tarzdan kurtulup, kendini değişime yatırmanın, ideolojik derinlikte yaşadığımız zayıflıkla bağlantısı vardır. Eski ve yeni tarzı karşılaştırdığımızda şunu görebiliyorum, sorunlara yaklaşım ve tarzlar konusunda değişiklikler olsa da istenilen düzeyin yakalanmasında da zayıflıklar yaşanmaktadır.

SERDIL (BİNGÖL) ARKADAŞ :

Soru:Kadın ordulaşması çalışmasında en büyük darbe, kadının kendi rengiyle katılımın engelleyen ve işbirlikçi çete çizgisinin kadını ordudan atması şeklide açığa çıkardığı anlayışları nasıl değerlendiriyorsunuz?

...: O süreçte altı ayda bir eyalet kadrolarının katıldığı toplantılar oluyor ve konferans diye adlandırılıyordu. 1991 nisanında Amed'den gerilaya katıldım. İlk katıldığım toplantı da haziranda gerçekleşti. O toplatıya iki bayan arkadaşın katılım olmuştu. Kadına yaklaşımda herhangi bir farklılık hissetmedim, ancak daha sonra Bingöl merkeze kitle çalışmaları için gönderildim. Kadının kendi cinsine yabancılığında da kaynaklı, yönetimde bir birini kabul etmeme, yönetim anlayışında geleneksellik, erkeğe dayanma gibi durumlar yaşanıyordu. İlk defa böylesi gerçekliklerle karşılaşmıştım. Birey olarak kendimi, kadını ve erkeği çözme noktasında zorlanmaları yaşıyordum. Erkek tarafından sergilenen, bir kesimi kendisine destek yapan, geri kalan kesimi de etkisizleştirmeyi hedef alan yaklaşımlardı. Tanık olduğumuz o ilk toplantıda hem erkekte hem kadında yaşanan yetersizlikler vardı. Ancak erkeğin bunu tek yönlü değerlendirmesi 'kadın orduda yapamaz, düşürücü bir rol oynuyor' şeklindeydi. Kadının suç konumu tespit edilmiş, ancak erkeğe fazla doknulmamıştı. Bu noktada oldukça çelişkili durumları da yaşadım. Yaşanılan bölge pratiğinin yargılanması olsa da tek taraflı bir mahkumiyet gelişmiş ve bu temel yargı olarak kabul edilmişti. Yönetimde formalite düzeyinde yer alıyorduk ve erkeğin uyguladığı yaptırımlar oldukça acımasızdı. **Birey olarak benim ordudan atılma kararım, diğer bayan arkadaşlara yönelikte idam vb kararlar alındı. Erkeğin kadına yönelik uyguladığı yöntemler tamamen tüketici tarzdaydı.** Bu karardan çok etkilenmiştim, ancak buna cevap olabilecek donanımım olmadığından dolayı ürkme, kendimi geriye çekme durumları yaşandı. Tekrardan düzen yaşamına geri dönmek benim açımdan kabul edilmez olmasına rağmen o koşullarda yaşamanın da sağlıklı olabileceğini düşünmüyor değildim. Karar uygulamaya geçmeden önce bir çatışma yaşadık. Kış sürecinin oldukça zorlayıcı koşulları hepimizi zorladı. Operasyon sürecinde bayan arkadaşlar olarak **ölümün peşinde sürükleniyorduk.** Kendini korumaya çalışma söz konusu değildi, çünkü oldukça tecrübesizdik. **O süreçte bir donma olayı yaşandı, el ve ayak parmaklarım kesilmek zorunda kaldı. O on beş günlük süreç benim için psikolojik açıdan oldukça zorlu bir süreçt**i. Bu olay karşısında her hangi bir tepkim ya da yaklaşımlarım gelişmedi. O halimle halkın içerisine gittim. 'Acaba bu halk benim ordudan atıldığımı biliyor mu, bilse bana böyle

yaklaşır mı' gibi sorular soruyordum kendime. Halkın yaklaşımları karşısında kendimi oldukça ezik hissediyordum. Ameliyat oluncaya kadar parmaklarımın kesileceğini bilmiyordum. Benden önce bir arkadaşın ellerini kestiler. **Bir parçamı kaybetmek fazla bir şey hissettirmiyordu. Beni en fazla etkileyen ordudan atılma kararımdı.** Aileye karşı da aynı psikolojiyi yaşadım. Bir milis aracılığıyla ailenin karşısına çıkınca deyim yerindeyse şok geçirdiler. Yaralı olduğum için geldiğimi, tedavimi yaptıktan sonra geri döneceğimi söyledim onlara. Ailemin yaklaşımı oldukça duygusaldı. Hep şunu yaşadım, 'ailem yaşadıklarımı bilse nasıl yaklaşacak', diye hem yaralı psikolojisinden hem de karardan dolayı bir sıkışmayı yaşadım. Ordudan atılmıştım ama **'kopmayacağım'** dedim kendi kendime. 'Acaba parti beni tekrar kabul eder mi' sorusuna uzun süre cevap aradım. İçte derin çelişkileri yaşamama rağme, dışa karşı savunma psikolojisinden de kaynaklı moralli olmaya çalışıyordum. O nedenle insanlarla çok derin paylaşımları yaşamadım. Bir buçuk yaşında bir yeğenim vardı ve benim ilişkilerim hep onunlaydı. Tartışmak için bir partili arkadaşa ihtiyaç duyuyordum. **Yaralandığım olayda çok yoğun helikopter saldırısı gördüğümden İstanbul'da helikopterleri görmek bende çok farklı duyguları yaşatıyordu. Yüreğimin parçası olan on üç arkadaşı o olayda kaybetmiştim**.

Yaklaşık altı ay böyle geçti. Bu altı ay bana şunu derinden yaşattı. 'Parti dışındaki yaşama uyum sağlayamıyorum, yaşayamıyorum'. Daha sonra metropolde bulunan arkadaşlarla ilişkilendim ve **durumum Önderliğe bildirildi ama, 'partiyi kandırıp geldi' denilmesin diye Amed'e bildirilmemesi konusunda oldukça ısrar ettim. Çünük o süreçte Amed'de yürütmede yer alanlar –ki dörtlü çetede yer alan Şemdin Sakık vardı- duysaydı partiye girmemize yine izin vermeyeceklerdi.** Bir süre sonra Önderlik Sahasına geçtim. **Yaşadığım eziklik psikolojisiyle kendimi latentli de gördüm**. Uzun yıllar yaşadığım süreçlerden dolayı katılım noktasında zorlanmaları da yaşadım.

Yaşadığım sorunu salt eyaletle sınırlı gördüğüm için **'kovmaya çalıştıysanız da başaramadınız' yaklaşımı hakimdi**. Akademide Zeki'yi gördüm. Önderlik onunla görüşmemi söyledi. Beni görünce hiçbir şey söyleyemedi, tavırsız kaldı. Daha sonra da yaptıklarını gözden geçiren bir izlenim verdi. Yaşanılanları bireyselleştirmiş, genel bir sorun olarak ele almaktan uzak bir yaklaşım sergilemiştim. O nedenle bireye karşı intikam duygularım oldukça gelişmişti. Oysa ki **sayıları yüzleri bulan bayan arkadaş ordudan atılmıştı. Ne oldu, kim nereye gitti belli değil, ama bildiğim bir şey vardı, o da o kadar insanın düzenin çirkefliğine geri gönderilmesiydi.**

MUNZUR ARKADAŞ:

Soru:Sema Yüce arkadaşı nasıl tanıdınız?

...:Sema arkadaşı birebir tanımıyorum. Eylem yaptıktan sonra getirildiği hastanede onu gördüm ve o sürece tanık oldum. **Özgürlüğe olan tutkusunu gördüm ve daha sonra partiye katılmaya karar verdim. Özgürlük tutkusunu dorukta yaşıyordu.**

Eylem yaptıktan sonra , üç gün boyunca cezaevinde kalmıştı ve daha sonra benim görev yaptığım hastaneye getirildi. İki ay boyunca mücadele etti. **Hastaneye ilk geldiğinde onu görmeye cesaret edemedim. Çelişkilerim yoğundu. Onunla yüzleşmek, Kürt gerçeğiyle, mücadele ve parti gerçeğiyle yüzleşmek anlamına geliyordu. Bu nedenle cesaret edemedim.** Bir gün sonra görmeye gittim. **Vücudu çok kötüydü, yüzü şişmiş ve tanınmıyordu. Saçları traş edilmişti. Vücudunun ön**

tarafında bir şey yoktu, sadece boyunundan ense kısmına kadar olan bölümde yanık vardı. Yarası önemli damarların geçtiği bir noktadaydı. Kendisinde değildi. Ailesi geldi, ağlayarak gelen halkı, ailesi teselli ediyor ve onları daha güçlü bir yaklaşım sergilemeye çağırıyorlardı.

Sema arkadaş iki ay yaşam mücadelesi verirken halkın ziyaretleri hiç eksik olmuyordu **kendisi eyleminin başarıya ulaşmadığı noktasında görüş belirtiyordu. Ortaya çıkan sonucu kabullenmek istemiyordu ve "Zilan'a verdiğim bir söz vardı" diyordu**. Bunlar annesinin aktarımları. Bir kadın olarak böyle bir eylemi yapması halktaki erkekleri de etkilemişti. Belli bir süre sonra konuşma aşamasına gelmişti. Estetik ve böbrekten tedavisi kalmıştı. Daha sonra Cerrahpaşa'ya gönderildi. Arkadaşın kendisi astım hastası olduğu için bir müdahale sonucu **yoğun bakıma alınması gerekiyordu. 'Sıra yok' denilerek baş hekim tarafından yoğun bakıma alınmıyor. Arkadaş iki saat sonra şehit düşüyor**.

Sema Arkadaş çocukları çok seviyordu. Kendisiyle konuşan bayanlarla konuşuyor, mesajlar vermeye çalışıyordu. "**Çocukların gözlerinde yağmur olmalı, Araratın'da bin yıllardır hasretini çektiği kardelenleri olmalıdır. Başkan APO bugün ülkemin nefes alış-verişidir" diyor,** annesine sürekli bir cennet bahçesinden bahsediyor. "**Zine'den kalan Zilan'ın gerçekleştirdiği ve yarattığı cennet bahçesine gitmek istiyorum. İçinde çocukların olduğu, sevginin derinliğine yaşandığı,tutku olduğu bir cennet bahçesi. Eğer bir gün ölürsem, ya köye dedemin yanına ya da şehit yoldaşların yanına gömün beni"** diyor. Şehadetinden sonra dedesinin yanına gömülüyor.

Bunun dışında en önemli sözü bilincini yitirmeden önce "**Zilan, Zilan tut elimden"** diyor ve şuurunu kaybediyor. Son nefesinde bile böyle bir çağrı. Görkemli bir şehadete ulaşma şekli.

BERİVAN (DERİK) ARKADAŞ:

Soru:Uluslararası komplo sürecinde eylem gerçekleştiren ve büyük bir görkemlilikle şehadete ulaşan Şehristan arkadaş yakından tanıyorsunuz. Şehristan arkadaşı bizlere anlatır mısınız?

....:Şehristan (Nezahat Boyacı) arkadaş Cizreliydi. '92'de partiye katılmıştı. Uzun süre Zagros'ta kalmış, hep hayali olan Botan'a 1998'de geri dönmüştü. Komplo sürecinde fedai eylemi gerçekleştirmek için önerisini yapmıştı. "**Cizreli bir kızım. Eylemimi orada yapacağım" diyordu. Duruşuyla tam bir komutandı**. Bizden ayrıldığı ana kadar bile komutanlık görevini sürdürdü. O süreçte manga komutanıydı. Raporunu hazırlıyordu, raporuna ara verdiği zamanlarda günlük görevlendirmeleri yapıyor, yaşama aktif katılıyor, arkadaşlarla tartışmalar geliştiriyordu.

Hem kadın, hem de erkek gücü üzerinde güçlü bir otoritesi vardı. Oldukça doğal, geliştirici ilişkileriyle kendisini bir çok açıdan da çözen bir kişilik yapılanmasına sahipti. Özellikle sınıfsal açıdan çok güçlü bir çözümleyiciliği yaşamıştı. **Şehristan arkadaşı her yerde görebiliyordu insan. Çatışmalarda, en zor koşullarda her zaman öncülük eden kişiydi. Gabar'la bütünleşmişti. Emeğiyle var etmişti kendisini. Emeğiyle güzelleşmiş, emeğiyle sevilmişti.** Onun Gablar topraklarına sevgisini sözlerle anlatmak oldukça zor.

Toprakları kadar mütevaziydi.

Eyleminden önce Parti Önderliğine, parti yapısına ve kadın yoldaşlara yönelik mektuplar yazmıştı. Mektubunda şöyle diyordu, "Bu eylemim Zilan çizgisinin devamıdır. Yaşamımız Önderliksiz asla olmaz. Biz Önderlikle yaşam buluyoruz. Bu nedenle kadına düşen görev daha derindir."

Eyleme gitmeden önce Botan'da tören yapıldı. Törene gelişini anımsıyorum. Bir taburluk güçtük, bir erkek arkadaş koşarak gidip arkadaşın önünde durdu 'Gabar gücü, emir ve talimatlarınıza hazırdır komutanım' diyerek tekmil verdi. Hepimiz yerimizde sarsılmıştık. Gelip önümüzde durdu, her arkadaş onu adım adım takip ediyordu. 'Merhaba'sı yankılandı dağlarda.

"Zilan çizgisini devam ettireceğiz. Ecevit teslim olmamızın çağrısını yapıyor. Biz de gidiyoruz. Ama kendimizi bomba yapıp gideceğiz" dedi. Bir erkek arkadaş tören sonrası "bize yönelik ne diyorsun heval Şehristan" dedi.

"**Sen bir PKK komutanıysan görevini yerine getireceksin"** diye karşılık vermişti. **O erkek arkadaş parti içerisinde sadece iki kez ağladığını birincisinin Önderlik Sahasında, ikincisinin de Şehristan arkadaşın karşısında olduğunu söylemişt**i.

YAĞMURLU GÜNLERDE UĞURLAMŞTIK ŞEHRİSTAN ARKADAŞI VE YAĞMUR OLUP DÖNDÜ ŞEHRİSTAN....